

HÁROM KIRÁLYSÁG

(LUO GUANZHONGNAK TULAJDONÍTOTT
REGÉNYES TÖRTÉNET)

II. KÖTET

BUDAPEST, 2020

FORDÍTOTTA:

HORVÁTH OLIVÉR PÉTER
NÉMETH BÁLINT

A FORDÍTÁS CHARLES HENRY BREWITT-TAYLOR 1925-BEN MEGJELENT ANGOL
NYELVŰ VÁLTOZATA ÉS A CHANGJIANG LITERATURE PRESS 2014-ES KIADÁSA
ALAPJÁN KÉSZÜLT.

A SZÖVEGET GONDOZTA: HORVÁTH FERENC EMIL ÉS HORVÁTH MÁRK

A TÉRKÉPEKET KÉSZÍTETTE: HORVÁTH MIKLÓS MÁRK

GRAFIKAI ELEMEEK: HORVÁTH MÁRK

SZERKESZTÉS ÉS TÖRDELÉS: NÉMETH BÁLINT

ELSŐ KIADÁS

CAETA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2020.

TARTALOMJEGYZÉK

NEGYVENEGYEDIK FEJEZET - LIU BEI ÁTVEZETI EMBEREIT A FOLYÓN. ZHAO YUN DANGYANGNÁL MEGMENTI URA FIÁT	8
NEGYVENKETTEDIK FEJEZET - AZ ÜVÖLTŐ ZHANG FEI MEGÁLLÍTTJA AZ ELLENSÉGET A HOSSZÚ MEREDÉLY-HÍDNÁL. A LEGYŐZÖTT LIU BEI HANJINBA VONUL VISSZA	24
NEGYVENHARMADIK FEJEZET - ZHUGE LIANG A DÉLI FÖLDEK TUDÓSAIVAL TÁRGYAL. LU SU ELÍTÉLŐEN NYILATKOZIK A TÖBBSÉG VÉLEMÉNYÉRŐL	34
NEGYVENNEGYEDIK FEJEZET - ZHUGE LIANG CSELEKVÉSRE KÉSZTETI ZHOU YU-T. SUN QUAN ÚGY DÖNT, HOGY MEGTÁMADJA CAO CAO-T	48
NEGYVENÖTÖDIK FEJEZET - CAO CAO CSATÁT VESZÍT A HÁROM FOLYÓ TALÁLKOZÁSÁNÁL. JIANG GANT CSAPDÁBA CSALJÁK A HŐSÖK ÖSSZEJÖVETELÉN	61
NEGYVENHATODIK FEJEZET - ZHUGE LIANG NYÍLVESSZŐKET KÉR KÖLCSÖN HADITERVÉHEZ. HUANG GAI BÜNTETÉSNEK VETI ALÁ MAGÁT EGY CSEL ÉRDEKÉBEN	76
NEGYVENHETEDIK FEJEZET - KAN ZE ÁTADJA AZ ÁRMÁNYOS LEVELET. PANG TONG AZT JAVASOLJA, LÁNCSOLJÁK ÖSSZE A HAJÓKAT	89
NEGYVENNYOLCADIK FEJEZET - LAKOMA A NAGY FOLYÓN, CAO CAO ELÉNEKEL EGY DALT. CSATA A VÍZEN, AZ ÉSZAKI HARCOSOK ÖSSZELÁNCSOLT HAJÓKKAL INDÍTANAK TÁMADÁST	100
NEGYVENKILENCEDIK FEJEZET - A HÉT CSILLAG OLTÁRNÁL ZHUGE LIANG A SZELEKNEK ÁLDOZ. A HÁROM FOLYÓ TALÁLKOZÁSÁNÁL ZHOU YU LÁNGRA LOBBANTJA AZ ELLENSÉGES HAJÓHADAT	110
ÖTVENEDIK FEJEZET - ZHUGE LIANG MEGJÓSOLJA A HUARONG VÖLGYBEN TÖRTÉNTEKET. GUAN YU BARÁTI ÉRZÜLETÉBEN HAGYJA MEGSZÖKNI CAO CAO-T	123

ÖTVENEGYEDIK FEJEZET - CAO REN HATALMAS CSATÁT VÍV A DÉLI SEREGEKKEL. ZHUGE LIANGNAK ELŐSZÖR SIKERÜL FELBŐSZÍTENIE ZHOU YU-T	134
ÖTVENKETTEDIK FEJEZET - ZHUGE LIANG RAVASZ MÓDON TÁRGYAL LU SU-VAL A HÁROM VÁROS ELFOGLALÁSÁRÓL. ZHAO YUN HADICSELLEL MEGHÓDÍTTJA GUIYANGOT	146
ÖTVENHARMADIK FEJEZET - GUAN YU SZABADON ENGEDI HUANG ZHONGOT. SUN QUAN ZHANG LIAO-VAL KÜZD	158
ÖTVENNEGYEDIK FEJEZET - WU NAGYASSZONY TALÁLKOZIK VEJÉVEL EGY TEMPLOMBAN. A BIRODALMI NAGYBÁCSI ÉRTÉKES HITVESRE TESZ SZERT	171
ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET - LIU BEI FELÉLESZTI SUN ÚRHÖLGY SZELLEMÉT. ZHUGE LIANG MÁSODSZOR IS SIKERESEN FELDŰHÍTI ZHOU YU-T	184
ÖTVENHATODIK FEJEZET - CAO CAO A BRONZ MADÁR TORONYBAN LAKOMÁZIK. ZHUGE LIANG HARMADSZOR IS FELBŐSZÍTI ZHOU YU-T	195
ÖTVENHETEDIK FEJEZET - ALVÓ SÁRKÁNY GYÁSZOL CHAISANGNÁL, IFJÚ FŐNIX AZ ÜGYEKBE AVATKOZIK LEIYANGNÁL	208
ÖTVENNYOLCADIK FEJEZET - MA CHAO BOSSZÚHADJÁRATOT INDÍT. CAO CAO SZAKÁLLÁT LEVÁGVA, KÖPÖNYEGÉT HÁTRAHAGYVA MENEKÜL	223
ÖTVENKILENCEDIK FEJEZET - XU CHU LEVETKÖZIK, HOGY MEGKÜZDJÖN MA CHAO-VAL. CAO CAO LEVELET ÍR, HOGY ELLENTÉTET SZÍTSON HAN SUI ÉS MA CHAO KÖZÖTT	236
HATVANADIK FEJEZET - ZHANG SONG YANG XIU ELLEN FORDÍTTJA ANNAK SAJÁT FEGYVERÉT. PANG TONG SHU ELFOGLALÁSÁT JAVASOLJA	249
HATVANEGYEDIK FEJEZET - A FOLYÓNÁL ZHAO YUN MEGMENTI LIU SHANT. SUN QUAN ÜZENETBEN UTASÍTTJA EL CAO CAO AJÁNLATÁT	267
HATVANKETTEDIK FEJEZET - A FU ÁTKELŐJÉNEK ELFOGLALÁSA, YANG HUAI ÉS GAO PEI MEGÖLÉSE. LUOCHENG OSTROMA, HUANG ZHONG ÉS WEI YAN RIVALIZÁLÁSA	280

HATVANHARMADIK FEJEZET - ZHUGE LIANG PANG TONGOT GYÁSZOLJA. ZHANG FEI SZABADON ENGEDI YAN YANT	294
HATVANNEGYEDIK FEJEZET - ZHUGE LIANG ZHANG REN ELFOGÁSÁT TERVEZGETI. YANG FU KATONÁKAT KÉR KÖLCSÖN, HOGY VÉGEZHESSEN MA CHAO-VAL	308
HATVANÖTÖDIK FEJEZET - MA CHAO HATALMAS CSATÁT VÍV A JIAMENG SZOROSNÁL. LIU BEI YIZHOU VÉDELMEZŐJÉVÉ VÁLIK	322
HATVANHATODIK FEJEZET - GUAN YU EGYEDÜL, ÁM FEGYVERREL INDUL EGY LAKOMÁRA. FU CSÁSZÁRNÉ ÉLETÉT ÁLDOZZA A BIRODALOMÉRT	337
HATVANHETEDIK FEJEZET - CAO CAO MEGHÓDÍTTJA HANZHONGOT. ZHANG LIAO RÉMÜLETET KELT A XIAOYAO GÁZLÓNÁL	350
HATVANNYOLCADIK FEJEZET - GAN NING SZÁZ LOVASAL ÚT RAJTA AZ ÉSZAKIAK TÁBORÁN. ZUO CI TRÜKKÖS KUPÁJA LÓVÁ TESZI CAO CAO-T	364
HATVANKILENCEDIK FEJEZET - GUAN LU A VÁLTOZÁSOK KÖNYVE SEGÍTSÉGÉVEL JÓSOL. ÖT HÚ ALATTVALÓ ÉLETÉT ADJA A BIRODALOMÉRT	378
HETVENEDIK FEJEZET - AZ ÁDÁZ ZHANG FEI KIVÁLÓ CSEL SEGÍTSÉGÉVEL ELFOGLALJA A WAKOU SZOROST. A VETERÁN HUANG ZHONG HADITERVÉNEK JUTALMA A TIANDANG HEGYSÉG	393
HETVENEGYEDIK FEJEZET - A DIADALMASHUANG ZHONG LEGYŐZI KIMERÜLT ELLENFELEIT. A HAN FOLYÓN ZHAO YUN LEIGÁZ EGY HADSEREGET	406
HETVENKETTEDIK FEJEZET - ZHUGE LIANG HADICSELLEL ELFOGLALJA HANZHONGOT. CAO CAO SEREGE VISSZAVONUL A XIE VÖLGYBE	420
HETVENHARMADIK FEJEZET - LIU BEI HANZHONG HERCEGE LESZ. GUAN YU MEGTÁMADJA XIANGYANGOT	432
HETVENNEGYEDIK FEJEZET - PANG DE MAGÁVAL VISZI KOPORSÓJÁT A HADJÁRATRA. GUAN YU VÍZBE FOJTT HÉT ELLENSÉGES SEREGET	445

HETVENÖTÖDIK FEJEZET - HUA TUO SEBÉSZETI BEAVATKOZÁST VÉGEZ GUAN YU KARJÁN. LU MENG FEHÉR KÖPÖNYEGBEN KEL ÁT A FOLYÓN	457
HETVENHATODIK FEJEZET - XU HUANG NAGY CSATÁT VÍV A MIAN FOLYÓNÁL. A LEGYÓZOTT GUAN YU MAICHENGBE VONUL VISSZA	467
HETVENHETEDIK FEJEZET - GUAN YU MEGJELNIK A JÁDE FORRÁS HEGYÉNÉL. CAO CAO MEGBETEGSZIK LUOYANGBAN	479
HETVENNYOLCADIK FEJEZET - FEJFÁJÁST KEZELVE A HÍRES HUA TUO BÖRTÖNBEN VÉGZI. A RAVASZ ZSARNOK UTOLSÓ SZAVAI ÉS HALÁLA	491
HETVENKILENCEDIK FEJEZET - FIVÉR SZORONGAT FIVÉRT: CAO ZHI-NEK VERSEKET KELL SZEREZNIÉ. UNOKAÖCS KÁRTÉTELE NAGYBÁTYJÁNAK: LIU FENG ELNYERI MÉLTÓ BÜNTETÉSÉT	502
NYOLCVANADIK FEJEZET - CAO PI LEMONDATJA A CSÁSZÁRT, MEGSZEREZVÉN A HANOK VAGYONÁT. LIU BEI MAGÁNAK KÖVETELI A TRÓNT, FOLYTATVÁN AZ ÖRÖKSÉGET	513
JEGYZETEK	525
NÉVMUTATÓ	593
AJÁNLOTT IRODALOM	643

NEGYVENEGYEDIK FEJEZET

LIU BEI ÁTVEZETI EMBEREIT A FOLYÓN. ZHAO
YUN DANGYANGNÁL MEGMENTI URA FIÁT

劉玄德攜民渡江
趙子龍單騎救主

Az előző fejezet ott végződött, hogy Zhang Fei, amint fivére vízzel árasztotta el a halálra ítélt sereget, támadásba lendült. Xu Chu-val került szembe, s meg is kezdődött közöttük a küzdelem, ám egy efféle harcos nem volt Cao Cao vezérének ínyére, ezért hamar megfutamodott. Zhang Fei követte őt, míg össze nem találkozott Liu Bei-jel és Zhuge Lianggal, majd mindhárman megindultak folyásiránnyal szemben, és el nem értek a csónakokig, amiket Liu Feng és Mi Fang már előkészített. Ezután mindannyian átkeltek, s megindultak Fancheng felé. Ahogy partot értek Zhuge Liang megparancsolta, hogy gyűjtsák fel valamennyi vízi alkalmatosságot.

Cao Ren összegyűjtötte serege maradványait, és letáborozott Xinye-nél, miközben társa, Cao Hong felkereste az urukat, hogy elbeszélje vereségük borzalmas eseményeit.

- Zhuge Liang, ez az együgyű vidéki! - dühöngött Cao Cao - Hogy merészelted ezt tenni velem?

Ezután sietve küldött egy lehengető méretű sereget, hogy úgyszintén Xinye elhagyatott városánál verjen tábor, majd hatalmas munkálatokra adott parancsot. Dombokat hordtak el, folyók irányát változtatták meg, hogy megindíthassák majd nagyszabású támadásukat egyszerre minden oldalról Fancheng ellen.

Ekkor a főminiszter egyik tanácsadója, Liu Ye kívánt ura színe elé kerülni. Miután bebocsátást nyert, így fordult Cao Cao-hoz:

- Uram, mi ismeretlenek vagyunk ezen a vidéken, ezért először nem ártana megnyerni az emberek szívét magunknak. Liu Bei az összes embert átköltöztette Xinye-ből Fanchengbe. Ha mi most keresztülmenetelünk a földeken, porrá öröljük a népet. Jobb lenne hát, ha először felszólítanánk Liu Bei-t, hogy adja meg magát. Ebből látni fogják az emberek, hogy törödsz velük. Azután ha esetleg engedelmeskedik nekünk, akkor harc nélkül elfoglalhatjuk Jingzhou-t.

Cao Cao egyetértett, s azt tudakolta, ki legyen az e feladatra alkalmas hírvivő.

- Xu Shu, aki itt van seregünkkel, Liu Bei tanácsadója volt, közeli barátok - válaszolta Liu Ye -, miért ne küldhetnénk hát őt hozzá a megadási javaslattal?

- De ő nem térne többé vissza - vetette ellene Cao Cao.

- Ha így tesz, az egész világ számára nevetség tárgyává lesz. Vissza fog jönni!

El is küldtek hát érte, majd mikor megérkezett, a főminiszter így szólt hozzá:

- Először az volt a szándékom, hogy a földdel teszem egyenlővé Fanchenget, ám a nép iránti könyörületből elvihetnéd ajánlatomat Liu

Bei-nek, miszerint adja meg magát, s akkor nemhogy megbüntetni nem fogom, hanem még címet is adományozok neki! Ám ha kitart jelenlegi, oktalan céljai mellett, valamennyi követőjével együtt halál fia! Mivel tudom rólad, hogy becsületes ember vagy, ezért téged bízlak meg üzenetem átadásával, s remélem nem kell csalódnom benned!¹

Xu Shu nem szólt semmit, csak meghallgatta az utasításokat, majd elment a szóban forgó városhoz, ahol Liu Bei és Zhuge Liang fogadta. Élvezetes beszélgetést folytattak a régmúlt időkről, mielőtt vendégük említést tett jövetele céljáról:

- Cao Cao azért küldött, hogy rábírjalak a megadásra, ő maga pedig így tegyen szert népszerűsége. Tudnotok kell azonban, hogy azt tervezi, támadást indít mindenfelől a város ellen, a Fehér folyó vizét pedig eltereli, majd rátok zúdítja, s attól tartok, nem lesztek képesek tartani a várost. Fel kell készülnötök!

Liu Bei megkérte Xu Shu-t, hogy maradjon velük, ám a tanácsadó így felelt:

- Ez lehetetlen. Az egész világ kinevetne, ha nem térnék vissza. Szegény édesanyám halott, én pedig sohasem fogom elfeledni az engem ért sérelmet. Testem talán odaát lesz, az ellenségnél, ám esküszöm, soha nem fogok egyetlen tervet sem javasolni Cao Cao-nak. Itt van neked Alvó Sárkány, hogy segítségedre legyen, így nem kell aggódnod törekvéseid végső kimenetelét illetően. Nekem viszont most mennem kell.

Xu Shu e szavakkal távozott, Liu Bei pedig érezte, hogy nem tartóztatja barátját. A tanácsadó visszatért Cao Cao táborába, s jelentette, hogy Liu Bei-nek nem áll szándékában megadnia magát. E válasz nagyon feldühítette a főminisztert, aki rögtön parancsot adott az előrenyomulásra és az ostrom megkezdésére.

Amikor Liu Bei megkérdezte Zhuge Liangot, hogy mi legyen következő lépésük, ő így felelt:

- El kell hagynunk Fanchenget is és Xiangyangot kell elfoglalnunk.

- De mi legyen az emberekkel, akik idáig követtek minket? Nem hagyhatjuk magukra őket!

- Mondd meg nekik, hogy tegyenek belátásuk szerint! Velünk tarthatnak, ha akarnak, de akár maradhatnak itt is.

Elküldték Guan Yu-t, hogy készítse elő csónakokat, Sun Qiannek pedig megmondták, hogy hirdesse ki: Cao Cao közeleg, a várost nem képesek megvédeni vele szemben, s aki szeretne, átkelhet a folyón a hadsereggel együtt. Minden ember így kiáltott:

- Még a halálba is követjük urunkat!

Azonnal útnak indultak, néhányan jajongva, mások könnyezve, az ifjak az idősebbeket támogatva, a szülők gyermekeiket vezetve, az erős

harcosok pedig a nőket vitték. Ahogy a tömeg átkelt a folyón, mindkét parton heves jajveszékelés tört ki.

Liu Bei nagyon meghiúsult, amikor csónakjából mindennek szemtanúja volt.

- Miért is születtem erre a világra - kesergett -, mikor ennyi nyomorúságot hoztam a népre?

E szavakkal a folyóba akarta vetni magát, ám a többiek visszatartották. Mind nagyon együtt éreztek vele. Mikor a csónak elérte a déli partot, hátranézett a zokogó tömegre, mely még a túlsó oldalon várakozott, s ismét könnyekig elérzékenyült. Utasította Guan Yu-t, hogy siettesse a csónakok átkelését, majd lóra kapott s elvágtatott.

Amikor Xiangyang feltűnt a láthatáron, rengeteg lobogót láttak lengedezni a falakon, a vizesárkot pedig szöggel kivert akadályok védték. Liu Bei megállította lovát a városkapu előtt, s így kiáltott:

- Liu Zong, jó unokaöcsém, csupán a népet kívánom megmenteni, semmi többet! Kérlek, nyisd ki gyorsan a kapukat!

Ám Liu Zong túlságosan rémült volt, így nem jelent meg. Cai Mao és Zhang Yun felmentek az egyik toronyba, és utasították a katonákat, hogy árásszák el nyílvezzőkkel a falak előtt lévőket. Az emberek odalent felnéztek a tornyokra, észrevették, mire készülnek a védők és hangos jajveszékelésbe kezdtek.

Váratlanul, csekély számú követővel együtt egy tiszt tűnt fel az egyik védőművön, s így fordult a harcosokhoz:

- Cai Mao és Zhang Yun mindketten árulók! Liu Bei úr ellenben igen becsületes férfiú, s azért érkezett ide, hogy megvédje a népet! Miért utasítjátok hát el őt?

Mindannyian a beszélőre pillantottak. Középtermetű, érett datolyához hasonlatos, sötétbarna arcú férfit láttak. Yiyangból származott, s Wei Yannek hívták. Roppant fenyegetőnek tűnt ekkor, ahogy pörgette kardját, mintha a következő pillanatban le akarna rohanni, hogy halomra ölje a kapuőröket. Utóbbiak nem is vesztegették az időt, hanem szélesre tárták a kapuszárnyakat és leeresztették a felvonóhidat.

- Jöjj be, Liu Bei nagybácsi - kiáltotta Wei Yan -, s hozd seregedet, hogy végezhesetek az árulókkal!

Zhang Fei ezt hallván rögtön előre is lendült, hogy elfogja Cai Mao-t és Zhang Yunt, ám fivére megállította:

- Ne rémítsd meg az embereket!

Wei Yan viszont tovább sürgette Liu Bei-t, hogy lépjen be a városba. Amint a hős áthaladt a kapun, egy generálisra lett figyelmes, aki néhány harcossal együtt vágatva közeledett, miközben így ordított:

- Wei Yan, te aljas senkiházi! Hogy mersz bajt keverni?! Hát nem tudod, hogy én Wen Ping generális vagyok?

Wei Yan dühösen megpördült, lándzsát szegezett, majd rohamra indult az újonnan érkező ellen. A katonák is csatlakoztak a küzdelemhez, a zaj az egekig csapott.

- Meg akartam védeni az embereket, de csak ártok nekik! - jajdult fel az események láttán Liu Bei kétségbeesetten - Inkább be sem lépek a városba!

- E térségben Jiangling is kiemelkedően fontos hely - válaszolta Zhuge Liang -, foglaljuk el akkor először ezt, hogy legyen szállásunk.

- Kiváló ötlet! - mondta hálásan Liu Bei.

Így hát tovább vezették az embereket, elhagyván Xiangyangot. A város lakói közül sokan megragadták az alkalmat a zűrzavarban és megszöktek, hogy csatlakozzanak Liu Bei-hez.

Eközben a vendégszeretetet hírből sem ismerő városban Wei Yan és Wen Ping tovább harcoltak. A csata egész nap, négy-öt őrségváltáson át tartott, s végül csaknem az összes küzdőfél elesett. Végül amikor szinte nem maradt egyetlen követője sem, Wei Yan elmenekült. Mivel nem sikerült Liu Bei-re találnia, ezért Changsha-ba ment, és Han Xuan kormányzó-nál lelt új otthonra.

Liu Bei elhagyta hát a várost, ami nem volt hajlandó menedéket nyújtani neki. Katonákból és egyszerű emberekből álló követőinek száma több mint százezer főt tett ki. Ezernyi kocsi is haladt velük, megszámlálhatatlan teherhordóval együtt. Útjuk Liu Biao sírja mellett vezetett, így Liu Bei el is látogatott oda, hogy tiszteletét tegye néhai rokonánál. A nyughelynél így kesergett:

- Szomorú, hogy szerencsétlen fivérédből mind az erény, mind a tehetség hiányzik! Nem voltam hajlandó magamra venni a terhet, amit rám kívántál ruházni, s ez helytelen tett volt. Ám a nép nem vétkes semmiben, ezért könnyörgöm diadalmas szellemedhez: szálljon alá és mentse meg az embereket!²

Imájából csak úgy sugárzott a bánat, a körülötte lévők mind könnyezni kezdtek.

Ebben a pillanatban felderítő érkezett, aki jelentette, hogy Fanchenget már el is foglalta Cao Cao, serege pedig csónakokat és tutajokat készít a folyón történő átkelésre. Liu Bei generálisai az alábbi véleményen voltak a hír hallatán:

- Jiangling védhető menedék, ám ezzel az embertömeggel csak igen lassan mozoghatunk, így nem tudjuk, mikor érkezünk meg a városba. Ha Cao Cao a nyomunkba ered, roppant veszedelmes helyzetbe kerülünk! Szerintünk sorsára kellene hagynunk a népet egy időre és Jianglingbe kellene sietnünk.

Ám Liu Bei könnyek között így felelt:

- Valamennyi nagy vállalkozás sikere az emberiségen nyugszik. Hogy is hagyhatnám el ezeket az embereket, akik oly lelkesen csatlakoztak hozzám?

Mindazok, akik fültanúi voltak e nemes kijelentésnek, nagyon meghatódtak.

A nehéz időkben szíve gyengéd volt a nép iránt
Hajóba szállva könnyekben nem szenvedett hiányt
Meghatva a katonákat nékik így mutatott irányt
Emléke bejár máig minden félreeső tartományt
A herceg úr jóságát atyák és vének felidézik egyaránt

Liu Bei vánszorogva haladt előre embertömeg-kíséretével.

- Az üldözők hamarosan nyakunkon lesznek - közölte Zhuge Liang -, küldjük el hát Guan Yu-t Jiangxia-ba segítségért. Meg kell mondani Liu Qi-nek, hogy hozzon katonákat, és készítsen elő csónakokat számunkra Jianglingnél.

Liu Bei beleegyezett és sietve írt egy levelet, amit Guan Yu és Sun Qian gondjaira bízott, majd ötezer katonával útjukra bocsátotta őket. Zhang Fei lett a hátvéd vezetője, Zhao Yun kapott parancsot Liu Bei családjának védelmére, míg a többiek az emberek menetét irányították. Alig néhány *li*-t tudtak megtenni naponta, s igen gyakran kellett pihenőt tartaniuk.

Eközben Cao Cao Fanchengnél vert táborot, ahonnan csapatokat küldött a folyón át Xiangyang felé. Magához hívatta Liu Zongot, ám ez utóbbi túlságosan rettegett ahhoz, hogy eleget tegyen a kérésnek. Semmiféle rábeszélés nem tudta rávenni, hogy útnak induljon. Wang Wei bizalmasan így szólt hozzá:

- Most felülkerekedhetsz Cao Cao-n, ha elég bölcs leszel! Mivel már bejelentetted a megadásod, Liu Bei pedig eltűnt, Cao Cao elővigyázatlanul válik, így váratlanul csaphatsz le rá. Küldj egy jól felszerelt, meglepetésszerűen lecsapó haderőt, amely kedvező helyzetből támadjon majd rá. Ha foglyul tudod ejteni a főminisztert, az egész birodalomban elterjed majd híred s könnyedén magadévá teheted a vidéket. Soha vissza nem térő lehetőség ez, amit nem szabad elszalasztanod!

Az ifjú Cai Mao-val is megvitatta a kérdést, aki Wang Wei-t rossz tanácsadónak nevezte és minősíthetetlen jelzőkkel illette:

- Őrült vagy! Semmit sem tudsz és semmit sem értesz a végzetből! - ordította neki.

- Cai Mao ízig-vérig áruló! - vágott vissza neki Wang Wei dühösen - Azt kívánom, bár falhatnám fel őt élve!

Cai Mao tombolni kezdett s már azon volt, hogy levágja Wang Wei-t, amikor Kuai Yue közbelépett, és sikerült békét teremtenie a szembenálló felek között.

Ezután Cai Mao és Zhang Yun Fanchengbe mentek, hogy Cao Cao színe elé járuljanak. Mindketten természetüktől fogva kétszínűek és hízelgők voltak, így amikor Cao Cao Jingzhou erőforrásairól kérdezősködött, Cai Mao így felelt:

- Ötvenezer lovasunk, százötvenezer gyalogosunk és nyolcvanezer hajósunk van ott. A legtöbb pénz és termény Jianglingben található, a maradék pedig különböző helyeken van elrejtve. Egy évre elegendő ellátmányunk rendelkezünk.

- Mennyi hadra fogható vízi alkalmatosság van ott és ki a parancsnokuk? - tudakolta Cao Cao.

- Összesen hétezer hajónk van s mi ketten irányítjuk azokat.

Ezt hallván Cao Cao a Delet Irányító Úr címet és a tengeri haderő főadmirálisa rangot adományozta Cai Mao-nak, míg Zhang Yun lett az admirális-helyettes, ezen felül pedig az Engedelmességet Hozó Úr titlust kapta.

Amikor köszönetet mondtak a főminiszternek a megtiszteltetésért, ő így szólt hozzájuk:

- Javasolni fogom az uralkodónak, hogy Liu Biao fia Jingzhou örökös birodalmi védelmezője legyen, néhai atyja örököseként.

Eme ígérettel ifjú uruk számára, valamint a címekkel, amikkel felruházták őket, visszatértek városukba.

Ekkor Xun You így fordult Cao Cao-hoz:

- Miért bántál ilyen nagylelkűen e két nyilvánvaló hízelgővel és csak önmagára gondoló gazemberrel?

- Nem tudunk talán mindent róluk? - felelte a főminiszter - Sajnos északon, ahol jártunk, fogalmunk sincs, hogyan kellene vízi harcot vívni, míg ezek ketten pontosan tudják. Egyelőre szükségem van a segítségükre, ám ha már elértük célunkat, azt tesszük velük, amit akarunk!

Liu Zong roppant elégedett volt, amikor két fő támogatója Cao Cao fentebbi ígéretével tért vissza hozzá. Hamarosan anyjával együtt átkelt a folyón, hogy köszöntse a főminisztert, átadva neki pecsétjét és hadi jelvényeit. Igen nagylelkű fogadtatásban részesült.

Cao Cao ezután útnak indult, hogy Xiangyangnál verjen tábornokot. A lakosság Cai Mao és Zhang Yun vezetésével égő füstölőkkel fogadta, ő pedig a maga részéről megnyugtató hangvételű nyilatkozatokat tett közzé.

Nem sokkal később belépett a városba és elfoglalta a tartomány hivatali székhelyét. Ezután magához kérette Kuai Yue-t, s kegyesen így szólt hozzá:

- Jingzhou megszerzésénél is jobban örülök annak, hogy találkozhatam veled, Kuai Yue barátom!

Majd a szólítottat Jiangling kormányzójává és Fancheng urává tette. Wang Can, Fu Xun és Kuai Yue többi híve is mind nemesi rangra emelkedett. Ugyanakkor a korábbi ígéret ellenére Liu Zong csupán az északi Jingzhou birodalmi védelmezője lett, s parancsot kapott, hogy haladéktalanul eredjen útnak e vidék felé. Az ifjú igencsak megrémült, s így szólt:

- Nem kívánok tényleges tisztségviselő lenni, csupán szeretnék itt maradni, ahol atyám és anyám is élt.

- Új területed közel esik a fővároshoz - felelte Cao Cao -, azért küldelek oda, hogy távol légy e hely intrikáitól!

Hiába próbálta hát elhárítani Liu Zong a rábízott tisztséget, mennie kellett, s édesanyját magával víve útnak is indult. Barátai közül csupán Wang Wei tartott vele. Néhány egykori embere a folyóig elkísérte őt, csak ott vettek búcsút tőle. Ekkor Cao Cao magához hívatta bizalmas tisztjét, Yu Jint, s így fordult hozzá:

- Kövesd Liu Zongot, majd végezzesd ki őt és anyját is! Így megszabadulunk a későbbi gondoktól!

Yu Jin követte a kis csapatot. Amikor a közelükbe ért, így kiáltott:

- Parancsom van a főminisztertől, hogy végezzetek ki mindkettőtöket! Jobban teszitek, ha nem ellenkeztek!

Cai úrhölgy átölelte fiát, majd hangosan, szívet tépően zokogni kezdett. Yu Jin utasította a katonákat, hogy végezzék el a véres munkát. Egyedül Wang Wei tett egy tétova kísérletet ura és úrhölgye megmentésére, ám gyorsan végeztek vele. Hamarosan az asszony és gyermeke is halott volt, Yu Jin pedig visszatért, hogy jelentést tegyen a sikeres küldetésről. Gazdag jutalomban részesült.³

Következő lépésként Cao Cao harcosokat küldött Zhuge Liang családjának elfogására, ám ők már eddigre elmenekültek. A tanácsadó a Három Szurdokhoz költöztette őket. Cao Cao felháborodására a kutatás így nem járt eredménnyel.

Xiangyangot tehát elfoglalták. Xun You ekkor további előrenyomulást javasolt:

- Jiangling igen fontos, nagy vagyonnal bíró hely. Ha Liu Bei ráteszi a kezét, akkor onnan nehezen tudjuk majd kifüstölni.

- Hogy kerülhette el ez a figyelmemet? - felelte Cao Cao, majd összehívta Xiangyang tisztségviselőit, hogy találjon közülük valakit, aki vezetőjük lesz. Mind meg is jelentek, kivéve Wen Pinget.

- Miért késlekedtél? - kérdezte tőle Cao Cao, amikor végül ő is megérkezett.

- Roppant szégyenletes tisztségviselőként azt látni, hogy uram elveszíti hatalmát. Ezért nem akartam bárki előtt is mutatkozni, túlságosan szégyelltem magam ahhoz, hogy ide jöjjenek - válaszolta Wen Ping, s arcán könnyecseppek gördültek végig.

Cao Cao csodálta a hivatalnok hűségét, ezért Jiangxia kormányzójává és nagyúrrá tette, majd utasította, hogy vezesse el őt Jianglingig.

Eközben a kiküldött kémek is visszatértek és jelentést tettek:

- Liu Bei-t hátráltatja az őt követő embertömeg. Alig valamit tud haladni naponta, s csupán háromszáz *li* távolságra vannak innen.

Cao Cao elhatározta, hogy hasznot húz Liu Bei balsorsából, így hát kiválasztott ötezer harcedzett lovast, és a menet után küldte őket, parancsba adva, hogy egyetlen nappal és éjszaka ideje alatt ériék utol őket. A főserег pedig követni fogja e harcosokat.

Ahogy már szóba került, Liu Bei követői óriási tömegét vezette, s minden szükséges óvintézkedést elvégezve őrizte őket. Zhang Fei irányította az utóvédet, Zhao Yun pedig az úr családját védelmezte, miközben Guan Yu Jiangxia-ba igyekezett, hogy támogatást kérjen.

Egy nap Zhuge Liang felkereste urát, s így szólt hozzá:

- Mivel még semmiféle hír nem érkezett Jiangxia-ból, ezért valószínűleg valamiféle nehézség lépett fel.

- Bárcsak te is oda mentél volna - sóhajtott Liu Bei -, Liu Qi biztosan emlékszik még korábbi jóindulatodra iránta, s bármibe beleegyezne, amit javasolsz neki!

Zhuce Liang erre kijelentette, hogy Guan Yu után siet, s Liu Fenggel, Liu Bei fogadott fiával, valamint kíséretében ötszáz katonával útnak is indult.

Néhány nappal ezután, miközben Liu Bei három parancsnokának - Jian Yong, Mi Zhu és Mi Fang - társaságában menetelt, váratlanul forgószeél támadt előtte, és hatalmas poroszlop csapott fel, a napot is elrejtve előlük. Liu Bei halálra rémült:

- Mit jelentsen ez?

Jian Yong, aki tudott egy keveset a természet rejtélyeiről, titokban ujjain kiszámolva számba vette az előjeleket, majd sápadtan és reszketve kijelentette:

- Ezen az éjszakán veszély fenyeget! Uramnak sorsára kell hagynia az embereket és el kell menekülnie!

- Ezt nem tehetem - válaszolta Liu Bei.

- Ha hagyod, hogy száználma felülkerekedjen ítélőképességeden, akkor a balszerencse le fog sújtani rád - közölte Jian Yong zaklatottan.

Liu Bei erre azt tudakolta, miféle helyek vannak a közelükben. Emberei így feleltek:

- Dangyang nagyon közel esik, s egy igen híres hegység sincs messze innen. Ennek neve Jingshan avagy Szép Kilátás-hegy.

Liu Bei úgy döntött, ez utóbbi felé vezeti a menetet.

Késő ősre járt, az idő éppen most fordult lassan télbe, s jeges, csontig hatoló szél süvöltött körülöttük. Ahogy leszállt az est, mindenfelől hosszasan elnyúló, nyomorúságról tanúskodó üvöltések harsantak fel körülöttük. A negyedik őrseg közepén, két órával éjfél után, északnyugat felől robajló zajra lettek figyelmesek. Liu Bei megálljt parancsolt, és saját, kétezer főnyi őrserége élére állt, hogy megnézzék, mi közeleg feléjük. Hamarosan Cao Cao emberei bukkantak fel és ádáz rohamot indítottak. Lehetetlen volt védekezni ellenük, noha Liu Bei elkeseredett harcba fogott. Szerencsére ekkor felbukkant Zhang Fei is, aki rendet vágott a támadók között, kimentette fivérént a csata sűrűjéből, majd kelet felé elmenekült vele. Nemsokára azonban Wen Ping állta útjukat.

- Köpönyegforgató! Hogy mersz még egyáltalán az emberek szemébe nézni? - kiáltotta felé Liu Bei.

Wen Pinget erre elöntötte a szégyen, és seregeivel együtt meghátrált. Zhang Fei, hol menekülve, hol vadul harcolva, egészen hajnalig védelmezte testvérét.

Ekkorra a csatazaj már elmaradt mögöttük s megálltak pihenni. Csupán egy maréknyi követő volt képes kitartani mellettük, tisztjei vagy az emberek sorsáról mit sem tudtak. Az úr jajveszékelve így szólt:

- Hűségés lelkek tömkelege szenved az irántam való szeretet miatt, hadvezéreim és családtagjaim is elvesztek! Még ha valaki agyagból vagy fából van, akkor is könnyeket ejtene ilyen sors láttán!

A szomorúságtól lesújtva állt ott, amikor arra lettek figyelmesek, hogy Mi Fang kiáltozva vágat feléjük, miközben arcából ellenséges nyílvevessző áll ki:

- Zhao Yun átállt Cao Cao-hoz!

Liu Bei dühösen csendre intette, majd így jajdult fel:

- Azt gondolod, elhiszem ezt öreg barátomról? Hogy is árulhatott volna el?

- Talán tényleg átállt - vélekedett Zhang Fei -, láthatta, hogy csaknem végünk, a másik oldalon pedig gazdagság és megbecsülés várja!

- Hűségésen követett engem minden balszerencsén keresztül! Szíve sziklaszilárd, semmiféle csábításnak nem enged - vetette ellen Liu Bei.

- Láttam, ahogy északnyugatnak tart - közölte Mi Fang.

- Várjuk meg, míg nem futunk össze - mondta Zhang Fei -, ha szembe kerülünk, végzek veled!

- Nehogy félreértsd a szándékait! - figyelmeztette Liu Bei - Elfeleddet talán, milyen körülmények között ölte meg Guan Yu fivéred Cai Yangot,

hogy eloszlassa kétségeidet? Zhao Yun távollétének jó oka van, bárhová is ment, nem hagyna el engem soha!

Ám Zhang Fei-t nem győzték meg szavai. Ő és néhány embere a Hosszú Meredély-hídhöz lovagoltak, majd amikor a közelben lévő erdőre esett pillantása, támadt egy ötlete. Utasította követőit, hogy vágjanak le néhány ágat a fákról, kössék ezeket a lovak farkához, ügessenek fel s alá, hogy jókora port kavarjanak, mintha egy egész sereg rejtőzne az erdőben. Ő maga a hídnál foglalta el őrhelyét, nyugat felé tekintve, lándzsáját harcra készen előrszegezve. Így várakozott türelmesen.

Zhao Yun, az ellenféllel hadakozva a negyedik őrség idejétől egészen napkeltéig semerre sem látta ura nyomait, ráadásul még annak családját is elvesztette szem elől.

- Uram rám bízta szeretteit, köztük Liu Shant, az örököst - gondolta magában keserűen -, én pedig magukra hagytam őket! Hogy néztek így majd gazdám szemébe? Csupán annyit tehetek, hogy megyek, és a halálomig harcolok, de bármi is történjék, előbb meg kell találnom a nőket és uram gyermekét!

Megfordulva látta, hogy nagyjából negyven követője maradt. Sietve a szétszóródott katonák és köznép közé vágatott az elveszett nők után kutatva. Az emberek jajongása az eget és a földet is sírásra készítették volna. Néhányukat nyilvánvesszők, másokat lándzsák sebeztek meg, gyermekeiket elhajítva, feleségüket hátrahagyva tömegesen menekültek, maguk sem tudva merre.

Zhao Yun hamarosan észrevett egy fűben fekvő férfit s felismerte benne Jian Yongot.

- Láttad a két anyát valahol? - kiáltotta neki.

- Poggyászuakat hátrahagyva futottak, karjukban hordozva a gyermek Liu Shant - válaszolta Jian Yong -, követtem őket, ám az emelkedőn megsebesültem és kizuhantam a nyeregből. Lovamat ellopták és harcolni sem tudok már, ezért fekszem csak itt.

Zhao Yun felrakta társát egyik katonája lovára, majd megparancsolta két harcosnak, hogy viseljék gondját a sebesültnek, Jian Yongot pedig utasította, hogy lovagoljon urukhoz és mesélje el neki a történeteket.

- Mondd - kérte Zhao Yun -, hogy a föld mélyéről is előkerítem az elveszetteket, s ha nem találom meg őket, akkor a harcmezőn fogok elpusztulni!

Ezután elvágatott a Hosszú Meredély-híd felé. Ahogy közelébe ért, egy hang kiáltott oda neki:

- Zhao Yun generális, merre tartasz?

- Ki vagy? - kérdezte Zhao Yun hirtelen lefékezve.

- Urunk poggyászörzőinek egyike. Megsebesültem.

- Tudsz bármit is a két hölgyről?

- Nem túl régen láttam Gan úrhölgyet dél felé tartani, más nők társaságában. Haja le volt eresztve és mezítláb gyalogolt!

Ezt hallván anélkül, hogy egyetlen pillantást is vetett volna a beszélőre, Zhao Yun vágására ösztökélte a hátasát és elszáguldott délnek.

Hamarosan egy kisebb csoportot vett észre, nőket és férfiakat vegyesen, akik egymás kezét fogva mentek.

- Köztetek van Gan úrhölgy? - fékezett le mellettük.

A társulat végéről egy asszony felnézett rá, majd hangosan felkiáltott. Erre Zhao Yun lecsúsztatva a nyeregéből lándzsáját a homokba dőfte és sírni kezdett:

- Az én hibám, hogy elvesztetek! De hol van Mi úrhölgy és a gyermek?

- Arra kényszerültünk, hogy hátrahagyjuk holminkat - felelte Gan úrhölgy -, s a tömegbe vegyüljünk gyalogosan. Azután egy csapat harcos tűnt fel, mi pedig elszakadtunk egymástól. Nem tudom, merre járhatnak a többiek, mindenki az életéért futott.

Ahogy e szavak elhangzottak, kétségbeesett kiáltozás szakadt fel a menekülő csoportjából, mert ezernyi katona bukkant fel nem messze tőlük. Zhao Yun felkapta lándzsáját, s harcra készen nyeregbe szállt. Hamarosan meglátott a közeledők között egy lóra kötözött foglyot is. Mi Zhu volt az. Mögötte hatalmas kardot markoló generális lovagolt. A csapatok Cao Ren alá tartoztak, parancsnokuk pedig Chunyu Dao volt. Miután foglyul ejtette Mi Zhu-t, most éppen vezéréhez igyekezett vele, hogy így bizonyítsa vakmerőségét.

Zhao Yun ordítva rontott rá ellenfelére, akit egyetlen lándzsadöféssel kivégzett, így téve szabaddá a rabot. Ezután még két lovat is sikerült elragadnia: egyikre Gan úrhölgyet, a másikra Mi Zhu-t ültette, majd megindult velük a Hosszú Meredély-híd felé. Ám ekkorra a hídon már ott állt komoran Zhang Fei.

- Zhao Yun, miért árultad el urunkat?!

- Azért maradtam hátra, mert a hölgyeket és urunk gyermekét kerestem! - felelte Zhao Yun - Miért beszélsz hát árulásról?

- Ha nem lett volna Jian Yong, aki előtted érkezvén elmesélt mindent, aligha kíméltem volna meg az életed!

- Hol van az urunk? - tudakolta Zhao Yun.

- Nem túl messze, amott előre!

- Kísérd hozzá Gan úrhölgyet, én tovább keresem a többieket!

Ezzel megfordult s visszafelé indult az úton, amelyen érkeztek. Nem-sokára egy vaslándzsával felfegyverzett vezérrel akadt össze, aki hátán átvette kardot is viselt, s ágaskodó hátasán közeledett tíz további lovas élén. Zhao Yun szó nélkül rájuk rontott s első ütésváltásukkor földre vitte ellenfelét. Követői rémülten szétfutottak.

Az elesett tiszt nem más volt, mint Xiahou En, Cao Cao fegyverhordozója, s a hátára erősített kardot a főminiszter forgatta. Cao Cao két kardot használt, az egyik neve Yi Tian (Bizalom a Mennyekben), a másiké pedig Qing Gang (Kék Penge) volt. Általában előbbit viselte az oldalán, utóbbit pedig fegyverhordozójára bízta. A Kék Penge úgy vágta át a vasat, mintha sár lett volna, egyetlen másik kard pengéje sem volt ilyen éles.

Mielőtt Zhao Yun a fentiek szerint összecsapott vele, a fegyverhordozó egyszerűen magas beosztására hivatkozva fosztogatott. A legkevésbé sem gondolta volna, hogy ily hirtelen halált hal majd Zhao Yun keze által.

Így hát a hős egy hírneves kard birtokába jutott. Neve arany írásjegyekkel volt feltüntetve rajta, így azonnal felismerte értékét. Sietve övébe tűzte, majd ismét az ellenséges katonák közé vetette magát. Ám amint így tett, egy pillanatra hátrafordult, s látta, hogy egyetlen követője sem maradt, teljesen egyedül volt.

Mindazonáltal egy pillanatra sem fordult meg fejében, hogy meghátráljon. Túlságosan is elszánta magát feladata végrehajtására. Ide-oda lovagolt, kérdéseket intézve mindenkihez, aki csak útjába került. Végül egy férfitől megtudta, hogy nem messze, egy fal tövében sérült asszony hever, karjaiban gyermeket tartva.

Zhao Yun odaügetett, s egy régi kút mellett, felperzselt ház szétzúzott fala mögött rátalált az anyára, aki zokogva ült ott, melléhez szorítva a kisdedit. Zhao Yun egy szempillantás alatt mellettük termett.

- Neked köszönhetően élni fog gyermekem! - kiáltotta Mi úrhölgy - Szánd őt, generális, és védelmezd, mert ő az egyetlen atyja húsából és véreből származó fiú! Vidd atyjához s akkor elégedetten halok meg!

- Az én hibám, hogy ennyit szenvedtetek - felelte Zhao Yun -, de haszontalan bármi egyebet mondani. Kérlek, ülj fel lovamra, míg én melletted gyalogolva megvédelek, amíg biztonságba nem érünk!

- Nem tehetem - válaszolta a nő -, hiszen mit is tennél hátas nélkül? Ám a fiút gondjaidra bízom! Súlyosan megsérültem, nem hinném, hogy életben maradok. Könyörgöm, vidd hát magaddal őt, s induljatok! Ne törődj velem!

- Kiabálást hallok - mondta erre Zhao Yun -, a katonák pillanatokon belül nyakunkon lesznek! Gyorsan, szállj nyeregbe!

- Igazán nem tudok mozdulni sem! - hangzott a kétségbeesett felelet - Ne hagyj, hogy mindannyian elvesszünk!

Ezzel a harcos felé nyújtotta gyermekét.

- Fogd őt! Élete és biztonsága a te kezében van!

Zhao Yun továbbra is igyekezett rábírni, hogy szálljon lóra, ám az asszony meg se moccant. Az ordítózás egyre közelebről hallatszott, Zhao Yun pedig végül haragosan kiáltotta:

- Ha nem teszed azt, amit mondok, mi fog történni, mikor az ellenség felbukkan?!

Mi úrhölgy nem szólt többet, hanem gyermekét a földre ejtve megfordult s az öreg kútba vetette magát. Így ért véget élete.⁴

A harcos csataménje erejében bízik
Ifjú urát menteni, útja merre nyílik?
Bátor anya kútba ugrik, őrizve férje vérvonalát
Hősi tettel önként vágja el élte fonálát

Látván, hogy Mi úrhölgy elkeseredett tétével eldöntötte a kérdést, Zhao Yunnek nem maradt választása. Nekirugaszkodva a falnak beledöntötte azt a kútba, így készítve síremléket a hős asszonynak. Ezután meglazította vértjét, lecsatolta a szívet védő részt, s a gyermeket mellkasára helyezte. Miután ezt megtette, felkapta lándzsáját és visszaült a nyeregbe.

Alig haladt egy kis távolságot, amikor ellenséges hordát vett észre. Yan Ming, Cao Hong egyik generálisa vezette. Ez a harcos kétélű, háromhegyű fegyvert forgatott, s rögtön párbajra hívta ki a menekülőt. Azonban Zhao Yun alig néhány ütésváltást követően végzett vele, katonái pedig rémülten szertefutottak.

Alighogy szabad lett előtte az út, Zhao Yun rögtön újabb akadályt pillantott meg. A közelgő harcosok élén öntömjénező generális lovagolt, aki saját nevével díszített lobogó - „Zhang He, Hejianból” - alatt közeledett. Zhao Yun meg sem várta, hogy kihívják, hanem rögtön támadásba lendült. Ám ez jóval félelmetesebb ellenfél volt, mint az előző, s vagy tíz ütésváltást követően sem volt egyikük sem közelebb a győzelemhez. Zhao Yun, keblén a gyermekkel, csak a legnagyobb elővigyázatossággal volt képes küzdeni, így végül menekülőre fogta.

Zhang He nyomába eredt, s amint a menekvő éppen arra gondolt, ideje jól megcsapkodni lovát, hogy elszakadjon tőlük, hirtelen egy mélyedésbe zuhant. Üldözője rögvést felbukkant, lándzsáját készenlétben tartva. Váratlanul mintha ragyogó fénysugár tört volna elő az árokból, a felbukott paripa pedig vele együtt a levegőbe ugrott és ismét szilárd talaj volt lába alatt.

A reményteljes királyi sarj bajban, sok ellen körbevette
A mén áttört véle a csatában, a vész már nem fenyegette
Aztán hús és kettő év múltán, a végzet trónra emeltette
A hős generális, isteni bátorságát útján így szemléltette

E jelenés megrémítette Zhang He-t, aki azon nyomban félbeszakította az üldözést, Zhao Yun pedig elvágatott. Nemsokára kiáltozást hallott háta mögül:

- Zhao Yun, Zhao Yun, állj!

Ugyanebben a pillanatban két generálist pillantott meg maga előtt, akik igyekeztek elzárni útját. Jiao Chu és Zhang Nan voltak ők, mögötte pedig Ma Yan és Zhang Yi közeledett. Korábban mindannyian Yuan Shao emberei voltak. A menekvő hős helyzete kilátástalannak tűnt, ám ő mégsem adta fel.

Ahogy Cao Cao emberei egyre közelebb értek, előhúzta a főminiszter kardját, hogy visszaverje őket. Semmi sem tudott ellenállni a Kék Pengének. Könnyedén átszakított vértet, ruházatot, s a vér szökőkútként tört fel, ahová csak lesújtott. Így hát a négy generális igen hamar visszahúzódni kényszerült, Zhao Yun pedig folytathatta útját.

Cao Cao egy dombtetőről végignézte e hőstetteket, egy olyan generális küzdelmét, akit senki sem tudott legyűzni. Megkérdezte hát a közelben lévő követőit, ismeri-e valamelyikük ezt az embert. Senki sem tudott választ adni neki, kicsoda ez a hős, ezért Cao Hong levágatott a síkságra, s odakiáltott a menekülőnek:

- Szeretnénk tudni, ki vagy te, bátor harcos!

- Zhao Yun vagyok Changshanból – felelte Zhao Yun.

Erre Cao Hong visszatért urához, és elmondta neki, mit tudott meg.

- Valódi tigris ez a vezér! Muszáj élve elfognom! – közölte izgatottan a főminiszter.

Valamennyi egységhez lovasokat küldött, meghagyva, hogy ne használjanak nyílvesszőket a menekvő ellen, bármerre is tartana, s ha rajtaütnek, igyekezzenek foglyul ejteni.

Így Zhao Yunnek sikerült túlélnie a közvetlen veszélyt, részben Liu Shan szerencséjének köszönhetően is, biztonságba helyezve ura örökösét. Amíg eljutottak ideig, a gyermeket mindvégig a mellkasán tartva, Zhao Yun levágott két harci lobogót, megszerzett három lándzsát és végzett Cao Cao ötven hírneves tisztjével.

Köpönyegét vér festette, karmazsinként áradt szét rajta
Dangyangnál rettegve menekült előle a sok harcos fajta
Zhao Yun, a bátor hős, aki régmúlt napokban élt
Uráért harcolva a harcmezőn ellentől sohasem félt

Miután sikeresen kitört az ellenséges hadak szorításából Zhao Yun késedelem nélkül maga mögött hagyta a csatamezőt. Fehér harci köpönyegét átitatta a vér. A dombok közelében váratlanul két újabb seregestbe botlott,

amelyeket Zhong Jin és Zhong Shen vezetett. Egyikük masszív fejszével, a másik alabárdal volt felfegyverkezve. Amint meglátták Zhao Yunt, így kiáltottak:

- Le a nyeregből és add meg magad!

Alighogy megszökött tigris barlangjából
Mennydörgés harsant sárkánynak tavából

A következőkből megtudjuk, miként menekült meg Zhao Yun.

NEGYVENKETTEDIK FEJEZET

AZ ÜVÖLTŐ ZHANG FEI MEGÁLLÍTJA AZ
ELLENSÉGET A HOSSZÚ MEREDÉLY-HÍDNÁL. A
LEGYŐZÖTT LIU BEI HANJINBA VONUL VISSZA

張翼德大鬧長板橋
劉豫州敗走漢津

Az előző fejezet azzal zárult, hogy két generális jelent meg Zhao Yun előtt, aki dőfésre kész lándzsával iramodott meg feléjük. Harci fejszójét lengetve Zhong Jin állt az élre a két ellenfél közül. Zhao Yun összecsapott vele, s igen hamar, mindössze három ütésváltást követően sikerült letaszítania lováról. Ezután a hős elnyargalt, Zhong Shen viszont alabárdjával csapásra készen nyomába eredt, s hátasa orra olyan közel került a másik farkához, hogy Zhao Yun vértjén megcsillant Zhong Shen fegyverének tükröződése. Ekkor hirtelen, minden előzetes jel nélkül, a menekvő megfordította a lovát, így nézett szembe a nyomában lévővel, a két mén pedig egymásba ütközött. Bal kezében lándzsájával kivédte az alabárd csapásait, jobbajával pedig meglendítette a Kék Pengét. Egyetlen suhintással átvágta a sisakot és a fejet is. Zhong Shen a földre zuhant, holttestének nyakán pedig csupán fél feje ült. Követői ezt látván azonnal meghátráltak, Zhao Yun pedig folytatta útját a Hosszú Meredély-híd felé.

Ám mögüle ismét zűrzavaros hangok csaptak a magasba, mintha egészen az égig törnének, s Wen Ping bukkant fel végül. Noha már igen kimerült volt, lova is holtfáradt, üldözőivel nyomában a hősnek mégis sikerült igen közel jutnia ekkorra a hídhöz, ahol látta, hogy Zhang Fei harcra készen várakozik.

- Segíts nekem, Zhang Fei! - kiáltotta neki, miközben átszáguldott a hídon.

- Igyekezz! - ordította vissza a másik - Majd én feltartom az ellent!

Hús *li*-re az átkelőhelytől Zhao Yun meglátta Liu Bei-t és embereit, ahogy a fák árnyékában pihennek. Leugrott a nyeregből és könnyezve hozzájuk sietett. Liu Bei szeméből is könnyek törtek elő, amikor megpillantotta hűséges hadvezérét. A megpróbáltatásoktól még mindig zihálva Zhao Yun így szólt urához:

- Az egész az én hibám! Még a halál is túl enyhe büntetés lenne számomra! Mi úrhölgy súlyosan megsebesült, majd nem volt hajlandó lóra szállni, hanem inkább egy kútba vetette magát. Meghalt, én pedig nem tehettem mást, csak ráomlasztottam a kútra a körülötte lévő törmeléket. Ám a gyermeket mellkasomra helyezve sikerült áttörnem a csata forgatagán. A kicsi úr szerencséjének köszönhetően megmenekültünk. Először még hangosan sírt, ám egy ideje már egy hangot sem hallat. Attól tartok, végül mégsem sikerült megóvnom életét!

Ezzel Zhao Yun meglazította az öltözékét és a csecsemőre pillantott. A gyermek mélyen aludt.

- Uram, fiad sértetlen! - közölte, ahogy előhúzta, s két kezébe fogva átnyújtotta.

Liu Bei karjaiba vette, ám rögvest dühösen félrehajította, miközben így fordult az újonnan érkezett felé:

- Ecsecsszopó miatt csaknem elveszítettem egy nagyszerű parancsnokot!¹
Zhao Yun azonnal felkapta a gyermeket megint, s könnyezve így szólt:
- Még ha porrá is örölnének, akkor sem tudnám kifejezni az irántad érzett hálámat!

Cao Cao seregéből tigris tört elő
Pusztításra vágyó, mindent elnyelő
Bár Liu Bei hitvese életét vesztette
Zhao Yun ura fiát hősként megmentette
E gyermekért – kiáltott az apa – túl sokat tettél
Nem érdemli meg, hogy érte örökre elveszél

Wen Ping és csapatai időközben megérkeztek a hídhöz, s rögtön észrevették Zhang Fei-t, aki felborzolódtott bajusszal, ádázul lángoló szemekkel várt rájuk. Harci ménje hátán ülve, kezében szörnyűséges kígyólándzsáját tartva őrizte az átjárót. A fák felett hatalmas porfelhőt is megpillantottak, és úgy vélték, rajtaütésre készülnek ellenük, ha átmerészkednek a hídon. Így hát hirtelen megálltak, nem folytatván az üldözést. Egyetlen lépést sem tettek tovább.

Nem sokkal később Cao Ren, Xiahou Dun, Xiahou Yuan, Li Dian, Yue Jin, Zhang Liao, Xu Chu, Zhang He és Cao Cao további generálisai is felbukkantak, ám egyikőjük sem mert közelebb nyomulni, nem csupán Zhang Fei ádáz jelenléte miatt, hanem azért sem, mert attól tartottak, hogy Zhuge Liang újabb hadicsele vár rájuk. Sorba rendeződtek hát a nyugati oldalon és vártak, míg a tájékoztatás el nem jut a helyzetről urukhoz.

Amint a hírnök jelentést tett Cao Cao-nak az eseményekről, a főminiszter lóra szállt, s a hídhöz lovagolt, hogy saját szemével győződjön meg az eseményekről. Zhang Fei lángoló szemével az ellenséget fürkészte, és hamarosan észrevette a selyem napernyőt, amint a fegyverek és a lobogók utat engednek neki, ebből pedig arra következtetett, hogy Cao Cao közeledik. Így hát mennydörgő hangon felkiáltott:

- Zhang Fei vagyok Yanból! Ki mer kiállni ellenem?

Az ordítás hallatán borzasztó, reszkető félelem járta át a főminisztert, aki megparancsolta, hogy vigyék el közeléből a napernyőt. Ezután az embereihez fordulva így szólt:

- Guan Yu azt mondta, öccse, Zhang Fei olyan ember, aki harcosok millióin is könnyedén képes átvágni magát, hogy elhozza parancsnokuk fejét! Most itt van előttünk ez a rémisztő alak, így jobb, ha óvatosak vagyunk!

Ahogy kiejtette az utolsó szavakat, a szörnyűséges hang ismét felcsendült:

- Zhang Fei vagyok Yanból! Ki mer kiállni ellenem?

Látván, hogy ellenfele ily ádáz és eltökélt, Cao Cao rémületében egyébre sem tudott gondolni, mint hogy visszavonuljon,² ám Zhang Fei észrevette, hogy mozgolódás támad a hátsó sorokban, így ismét megrázta lándzsáját s felkiáltott:

- Mit akartok? Nem küzdötök, de nem is szaladtok el?

Alig hangzott fel ez a borzasztó ordítás, amikor Cao Cao egyik vezetője, Xiahou Jie megtántorodott, majd a rémülettől kizuhant nyergéből, és megbénította a félelem. A pánik végképp előntötte a főminiszter szívét is, majd gyorsan terjedt környezetében, míg végül ő és kísérete is az életükért futva vágta be a fogtak. Annyira rémültek voltak, mint csecsszózó gyermek a mennydörgés hallatán vagy gyenge favágó a tigris bömbölését meghallva. Sokuk lándzsájukat elhajítva, sisakjukat leejtve menekültek, emberek pánikba esett, hatalmas hulláma, rettegő lovak tántorgó tömege. Egyikük sem gondolt a futáson kívül semmi másra, s a rohanók letaposták elesett bajtársaik testét.

A haragvó Zhang Fei párbajért kiáltott
Ám az ellenfél sírba tért nem vágyott
Fellángolt a szem, mennydörgött a hang
Az ellenség futott, nem számított rang

A rémült Cao Cao nyugat felé vágatott emberei maradékával, menekvésen kívül semmi egyébre sem gondolva. Elveszítette fejékét, kibomlott haja vadul lobogott utána. Hamarosan Zhang Liao és Xu Chu utolérte, s megragadták hátasa kantárját. A főminisztert minden önuralmától megfosztotta a rettegés.

- Ne félj, uram - mondta neki Zhang Liao -, Zhang Fei végeredményben csupán egy ember, nem kell tőle ennyire tartani. Ha visszatérnél és rohamra indulnánk, akkor foglyul ejthetnénk ezt az ádáz ellenséget!

E szavak hallatán Cao Cao valamennyire úrrá lett a pánikon és észre tért. Két generálisnak megparancsolta, hogy térjenek vissza a hídhöz felderíteni a helyzetet.

Zhang Fei látta ellenfelei zűrzavaros megfutamodását, ám nem merte üldözni őket. Ehelyett utasította nagyjából tíz, port kavaró követőjét, hogy vágják le lovuk farkáról az ágakat és segítsenek neki elpusztítani a hidat. Mikor ezzel végeztek, jelentést tett fivérének az átkelőhely megsemmisítéséről.

- Bátor vagy, fivérem, nálad senki sem bátrabb, ám nem vagy stratégia - felelte neki Liu Bei, amikor meghallgatta, mi történt.

- Hogy érted ezt, testvérem?

- Cao Cao igen agyafúrt! Esélyed sincs ellene. A híd elpusztítása miatt biztosan üldözőbe fog venni.

- Gondolod, hogy vissza merészel térni, ha egyetlen üvöltésemre megfutamodott?

- Ha csak otthagytad volna a hidat, azt hihette volna, hogy rajtaütés készül, és nem mert volna átkelni rajta. Ám megsemmisítése arról árulkodik számára, hogy gyengék és rémültek vagyunk, így a nyomunkba ered majd. Nem okoz neki gondot egy tönkretett átkelőhely. Seregei a legnagyobb folyókat is meg tudják tölteni, amiken csak átkelhetünk.

Így hát parancsot adott az indulásra, s egy mellékútra tértek, ami a minyangi úttal átlósan vezetett Hanjinba.

A két generális, akiket Cao Cao felderítőként küldött ki a Hosszú Mérély-hídhöz, visszatért urukhoz, és beszámolt a látottakról:

- A hidat lerombolták, Zhang Fei-nek pedig nyoma veszett.

- Akkor hát félnek tőlünk - vonta le a következtetést Cao Cao, majd rögtön utasítást adott, hogy tízezer ember kezdjen lebegő hidakon dolgozni, és végezzenek a munkával még aznap éjjelre.

- Attól tartok, ez Zhuge Liang fortélyainak egyike lesz, így legyünk óvatosak! - mondta Li Dian.

- Zhang Fei csupán egy vakmerő harcos, ám semmiféle fondorlat nem telik ki tőle - válaszolta Cao Cao.

Megparancsolta, hogy azonnal induljanak útnak.

Liu Bei eközben olyan gyorsan haladt Hanjin felé, amennyire csak tudott. Hirtelen hatalmas porfelhő támadt nyomában, ahonnan dobok hangja és kiáltás hallatszott. Liu Bei igencsak megrettent:

- Előttünk a Nagy folyó, mögöttünk pedig az üldözők! Miben reménykedhetünk hát?

Ugyanakkor megbízta Zhao Yunt a védelem megszervezésével.

Cao Cao a seregének szóló parancsában az alábbiakat tette közzé:

- Liu Bei hálóba került hal, csapdába esett tigris! Most kell elkapnunk, különben a hal visszaúszik a tengerbe, a tigris a hegyekbe menekül. Minden generális teljes erejéből nyomuljon előre!

Ennek megfelelően valamennyi vezér előre ösztökélte alárendeltjeit, nagy sebességgel haladtak előre, amikor váratlanul seregetest bukkant fel a dombok közül, s egy hang így kiáltott feléjük:

- Már régóta várok rátok!

A harcos, akitől e szavak származtak, zöldsárkány szablyát tartott kezében, s a Rőt Nyúl hátán ült, hiszen nem más volt, mint Guan Yu. Jiangxia-ba lovagolt segítséget kérni, s tízezer fős haderővel tért vissza onnan. Amikor értesült a csatáról, éppen ezen az úton indult meg, hogy feltartóztassa az üldözőket.

Amint Guan Yu felbukkant, Cao Cao megállt, s így szólt tisztjeihez:

- Már megint átvert minket ez a Zhuge Liang!

Minden további felhajtás nélkül elrendelte a visszavonulást. Guan Yu még nagyjából tíz *li*-t követte őket, majd hátravonta erőit, hogy őrködjön, amíg fivére eljut a folyóhoz. Ott már készen álltak a csónakok, Liu Bei és családja pedig fedélzetükre lépett. Amikor mindannyian kényelmesen elhelyezkedtek, az érkező Guan Yu megkérdezte, hol van húga, testvére második felesége, Mi úrhölgy. Liu Bei elmesélte neki, mi történt Dangyangnál.

- Ó, jaj! - kiáltotta végül Guan Yu -, ha megfogadtad volna tanácsomat a királyi vadászat alatt, akkor elkerülhettük volna e napok nyomorúságát!

- Ámde - felelte Liu Bei -, azon a napon „az áru is károsodott volna, ha megdobáljuk a patkányokat”!³

Ahogy e szavak elhangzottak, harci dobok hangja zendült a déli parton. Flotta bukkant fel, oly sok hajóból álló, mint a nyüzsgő hangyák. Duzzadó vitorlával, jó szélről hajtvva közeledett feléjük.

Liu Bei elsápadt a rettegetéstől. A hajók egyre közelebb értek. Liu Bei fehérbe öltözött, ezüst sisakot viselő alakra lett figyelmes, aki az élen haladó orrában állt, s így kiáltott feléjük:

- Rendben vagytok, nagybácsim? Sajnálom, hogy nem érkeztem korábban!

Liu Qi volt az. Mélyen meghajolt, miközben elhaladtak egymás mellett:

- Hallottam, hogy veszélybe kerültél! Azért jöttem, hogy segítségedre legyek!

Liu Bei örömmel üdvözölte, katonái csatlakoztak hozzájuk, s az egész flotta együtt hajózott tovább, miközben elmondták egymásnak kalandjaikat.

Ekkor délnyugatra váratlanul hadihajók sora bontakozott ki a távolban, majd feléjük suhantak a szélben.

- Minden csapatom itt van - közölte Liu Qi -, így hát biztosan az ellenség zárja el utunkat. Ha nem Cao Cao hajói, akkor a déli földekről származnak. Nem sok esélyünk van ellenük. Mit tegyünk most?

Liu Bei a hajóorrba állt és a távolba nézett. Hamarosan sikerült kivennie egy turbános alakot taoista köpönyegben, amint az egyik csónak elején üldögél, s tudta, hogy csak Zhuge Liang lehet. Mögötte Sun Qian állt.

Amikor már hallótávolságra voltak egymástól, Liu Bei megkérdezte tanácsadójától, hogy miként került ide. Ő pedig jelentést téve így felelt:

- Amikor megérkeztem Jiangxia-ba, elküldtem Guan Yu-t, hogy szálljon partra Hanjinnél az erősítéssel, mivel tartottam attól, hogy Cao Cao üldözőbe vesz, s tudtam, hogy inkább erre az útra térsz a jianglingi helyett. Így megkértem unokaöcsédet, hogy induljon eléd, miközben én Xiakou-ba mentem, hogy annyi harcost gyűjtsek össze, amennyit csak lehetséges.

Az újonnan érkezők is csatlakoztak hát a haderőhöz, s ismét azt kezdték fontolgatni mindannyian, hogyan tudnának felülkerekedni hatalmas ellenségükön.

- Xiakou erős és stratégiailag is fontos hely - mondta Zhuge Liang -, ugyanakkor gazdag és megfelelő a hosszabb tartózkodásra is. Arra kérek, uram, tedd meg állandó táborhelyeddé. Unokaöcséd elmehetne Jiangxia-ba, hogy rendezze a flotta sorait és előkészítse a fegyvereket. Így két fenyegető pozíciót foglalnánk el, ahonnan rögtön egymás segítségére siethetnénk. Ha viszont mindannyian visszatérünk Jiangxia-ba, akkor helyzetünk meggyengül.

- A tanácsadó úr szavai kiválóak - válaszolta Liu Qi -, ám én inkább azt kívánom, hogy nagybátyám maradjon Jiangxia-ban, míg a sereg alaposan össze nem rendeződik, s csak azután menne Xiakou-ba.

- Ez is igen jó tanács, unokaöcsém - vélekedett Liu Bei, majd Guan Yu-t ötezer fővel Xiakou-ban hagyva Zhuge Lianggal és Liu Qi-vel Jiangxia-ba indult.

Amikor Cao Cao szembetalálkozott Guan Yu harcra kész haderejével, attól tartott, egy nagyobb sereg rejtőzik valahol mögöttük, ezért beszüntette az üldözést. Fejében az is megfordult, nehogy Liu Bei elfoglalja Jianglinget, ezért sietve odament.

A két tiszt, akik Jingzhou városát irányították, Deng Yi és Liu Xian, értesültek uruk, Liu Zong haláláról Xiangyangban, s tudván, hogy nincs esélyük a sikeres védekezésre Cao Cao seregeivel szemben, a külvidékekre vezették Jingzhou népét, s felajánlották a megadást. Cao Cao be is vonult a városba, és miután helyreállította a rendet, valamint elnyerte az emberek bizalmát, szabadon bocsátotta Han Songot, s igen magas rangot adományozott neki.⁴ Rajta kívül még másokat is megjutalmazott, majd így fordult vezéreire:

- Liu Bei Jiangxia-ba ment, talán szövetségre lép a déliekkel, így pedig nagyobb ellenállást tud kifejteni velem szemben. Képesek leszünk elpusztítani őt?

- Tetteid nagyszerűsége immár messze elterjedt - szólalt fel Xun You -, ezért meg kellene hívnod Sun Quant egy hatalmas „vadászatra” Jiangxia-ba, mivel ketten együtt el tudnátok fogni Liu Bei-t, azután megoszthatnátok Jingzhou-n, így komoly szövetséget kötve. Sun Quan túlságosan megrémül majd ahhoz, hogy ne engedelmeskedjen a meghívásnak, ezért el fogod érni célod.

Cao Cao egyetértett. Egy hírnökkel elküldte az üzenetet, majd készenléte helyezett lovasait, gyalogosait és tengerészeit is. Összesen nyolcszázharmincezer katonája volt, ám ő egymilliónak mondta. A támadást szárazföldön és vízen egyszerre kívánta megindítani.

A flotta a folyón két sorban rontott előre. Nyugatnak Jiangxia-ig, keletnek Qichunig terjedt. Táboruk a két égtáj között háromszáz *li* hosszan nyúlt el.

Cao Cao hadmozdulatainak és sikereinek híre Sun Quanig is eljutott, aki ekkor Chaisangnál táborozott. Összehívta hadvezéreit, hogy kitalálják, miképpen védekezzenek.

- Jingzhou érintkezik határainkkal - mondta Lu Su -, erős, jól védhető, népe pedig gazdag. Olyasfajta vidék, amit egy császárnak vagy királynak meg kellene szereznie. Liu Biao nemrég bekövetkezett halála lehetővé teszi számomra, hogy oda siessek részvétet nyilvánítani, s ha egyszer már ott vagyok, akkor rá tudom beszélni Liu Bei-t és a néhai birodalmi védelmező hivatalnokait, hogy lépjen szövetségre veled Cao Cao ellen. Ha Liu Bei beleegyezik, akkor tiéd lesz a siker.

Sun Quan jónak találta ezt a tervet, így hát előkészítette a szükséges leveleket és ajándékokat, majd Lu Su-val elküldte azokat.

Mindeközben Liu Bei Jiangxia-ban időzött, ahol Zhuge Lianggal és Liu Qi-vel igyekezett kigondolni valamiféle jó tervet a hadjáratra.

- Cao Cao túlságosan erős ahhoz, hogy elbánhassunk vele - közölte Zhuge Liang -, menjünk hát délre, s kérjünk segítséget Sun Quantól. Ha északot és delet egymás ellen tudjuk fordítani, akkor nyerhetünk némi előnyt köztes helyzetünkben.

- Biztos, hogy hajlandóak lesznek bármire is velünk? - kételkedett Liu Bei - A déli földek hatalmas és népes vidék, Sun Quannak pedig megvannak a saját céljai.

- Cao Cao a maga egymilliós seregével tartja a Han és a Nagy folyókat. A déliek kémeket fognak küldeni, hogy minden lehetségeset megtudjanak helyzetükről. Ha bármiféle küldött érkezik, kölcsönveszek egy csónakot és teszek egy kis utat a folyón, eközben pedig sima nyelvemmel egymás torjának ugrasztom északot és delet. Ha dél győz, segíteni fogunk Cao Cao elpusztításában, hogy megkapjuk Jingzhou-t, ha viszont észak kerekedik felül, akkor a diadalból előnyt szerzünk a déli földek megszerzésére. Így származik majd némi előnyünk, bárhog is alakuljanak a dolgok.

- Nagyon jól hangzik mindez - felelte Liu Bei -, de hogyan fogod elérni, hogy bárkivel is beszélhess a déliek közül?

Liu Bei kérdésére Lu Su érkezése adta meg a választ. Amint a hajó érintette a partot és a küldöttség leszállt róla, Zhuge Liang felnevetett, majd így szólt:

- Megtörtént!

Majd Liu Qi-hez fordult:

- Amikor Sun Ce meghalt, küldtetek hozzájuk részvétnyilvánítást?

- Nem volt lehetséges semmiféle gyászhoz kapcsolódó udvariassági látogatás közöttünk, mivel mi okoztuk az atyjuk, Sun Jian halálát.

- Akkor hát bizonyos, hogy ez a küldöttség nem azért jött, hogy részvétet nyilvánítson, hanem hogy kikémlelje a vidéket. Amikor Lu Su Cao Cao hadmozdulatairól kérdez - folytatta a tanácsadó Liu Bei-hez fordulva -, mondd neki, hogy nem tudsz semmit. Ha erősködik, közöld vele, hogy kérdezzen engem.

Így felkészülve a fogadó személyekkel üdvözölték a küldöttséget, akik gyászöltözékben léptek be a városba. Miután az ajándékokat elfogadták, Liu Qi megkérte Lu Su-t, hogy találkozzék Liu Bei-jel is. Amikor véget ért a bemutatkozás szertartása, a három férfi az egyik belső szobába ment, hogy megigyanak egy kupa bort. Végül Lu Su így szólt Liu Bei-hez:

- Híredet már régóta ismerem, Liu Bei nagybácsi, ám mostanáig nem sikerült találkoznom veled. Roppantul örvendek, hogy végre megismerhettem! Hírét vettem, hogy mostanában Cao Cao ellen harcoltál, ezért minden bizonyal igen sokat tudsz róla. Valóban olyan hatalmas haderővel bír? Mit gondolsz, hány katonája van?

- Az én seregem olyan kicsiny, hogy rögtön menekülőre fogtuk, amikor meghallottuk, hogy közeledik. Így hát nem tudom, pontosan hányan vannak.

- Követted Zhuge Liang tanácsait, s kétszer is tüzet használtál a főminiszter ellen. Csaknem halálra égetted őt, így hát aligha mondhatod, hogy nem tudsz semmit a katonáiról - mondta erre Lu Su.

- Anélkül, hogy a tanácsadómtól megkérdezném, valóban nincsenek fejemben részletek.

- Merre van hát Zhuge Liang? Szeretnék vele is találkozni! - közölte Lu Su.

Így hát elküldettek érte, majd őt is bemutatták a vendégnek. Miután ez megtörtént, Lu Su így fordult a tanácsadóhoz:

- Már régóta csodálom zsenialitásod, ám eddig nem volt szerencsém hozzád. Most viszont, hogy végre megismerkedtünk, remélem, beszélgethetünk a politikáról.

- Mindent tudok Cao Cao aljasságairól és romlottságáról, ám legnagyobb sajnálatomra nem voltunk elég erősek, hogy ellenálljunk neki. Ezért tértünk ki mindig előre⁵ - válaszolta Zhuge Liang.

- A birodalmi nagybácsi itt fog megszállni?

- Uram Wu Ju, Changwu kormányzójának régi barátja, ezért oda szándékozik menni.

- Wu Ju-nak kevés katonája van, ellátmánya sem elegendő. Még önmagát sem képes megvédeni, hogyan is fogadhatná be magához a nagybácsit?

- Changwu nem is alkalmas hosszútávra, ám egy ideig megfelelő lesz. A távolabbi jövőre nézve más terveink vannak - felelte Zhuge Liang.

- Sun Quan helyzete igen erős a hat déli tartományban, kivételesen sok az ellátmánya is. A legnagyobb tisztelettel bánik a tehetséges hadvezérekkel és tudósokkal, ezért mindenünnen hozzá igyekeznek. Ha valóban valami jó tervet szeretnél urad számára, azt javaslom, küldd el egy barátodat hozzá, hogy tárgyaljon veled.

- Nem volt még soha semmiféle kapcsolat uraink között - válaszolta erre Zhuge Liang -, ezért attól tartok, csak üres szócséplés lenne egy ilyen tárgyalás. Ráadásul nem is tudunk kit küldeni.

- Bátyád, Zhuge Jin uram tanácsadója, s szeretne találkozni veled. Én csupán egyszerű ember vagyok, ám nagyon örülnék, ha megbeszélhetném az ügyeket gazdámmal és veled.

- De hiszen Zhuge Liang a főtanácsnokom - szólt közbe Liu Bei -, nem tudok meglenni nélküle! Nem hagyhat magamra!

Lu Su azonban egyre csak erősködött, Liu Bei pedig továbbra is úgy tett, mintha nem akarna engedni.

- Ez nagyon fontos! Kérlek, adj engedélyt a távozásra! - szólt Zhuge Liang is.

Végül Liu Bei belenyugodott abba, hogy egy ideig nélkülöznie kell tanácsadóját. Hamarosan el is indultak és vízi úton tartottak Sun Quan székelye felé.

A folyón csónak ereszkedett
Zhuge Liang most elégedett
Terve előre léphetett
Tüzet ellenre vethetett

Az utazás eredménye a soron következő fejezetből derül majd ki.⁶

NEGYVENHARMADIK FEJEZET

ZHUGE LIANG A DÉLI FÖLDEK TUDÓSAIVAL
TÁRGYAL. LU SU ELÍTÉLŐEN NYILATKOZIK A
TÖBBSÉG VÉLEMÉNYÉRŐL

諸葛亮舌戰群儒
魯子敬力排眾議

Az úton Chaisang felé a csónakban a két utazó beszélgetéssel töltötte el az időt. Lu Su mély benyomást tett társára:

- Ha majd uram színe elé kerülsz, ne mondd el neki az igazságot Cao Cao seregének nagyságáról - javasolta vendégének.

- Nem kell erre emlékeztetned - felelte Zhuge Liang -, tudom, miként válaszoljak.

Amikor megérkeztek, a tanácsadót a vendégek szállásán helyezték el, Lu Su pedig egyedül indult, hogy beszéljen urával. Éppen tanácskozás közben találta őt, a kialakult helyzetet vitatták meg. Lu Su-t is behívták, s rögvest megtudakolták tőle, mit sikerült kiderítenie.

- Általánosságban tisztában vagyok az eseményekkel, de még szükségem lenne egy kis időre, amíg összeállítom a jelentésem - válaszolta a tanácsadó.

Ekkor Sun Quan előhívta Cao Cao levelét és átnyújtotta neki.

- Ez tegnap érkezett. A hozóját visszaküldtem, s azért ültünk most össze, hogy megvitassuk, mi legyen a válasz - közölte a tartományúr.

Lu Su elolvasta a levelet, ami így hangzott:

„Amikor én, a főminiszter, uralkodói parancsot kaptam a vétkesek megbüntetésére, lobogóimmal délnek indultam, s Liu Zong a foglyom lett, miközben Jingzhou lakosai közeledésem első hírére mellém álltak, oldalamon összegyűlve. Egymillió erős harcosom és ezer tehetséges hadvezérem van. Most pedig az a kívánságom, generális, hogy tartsunk egy „vadász” hadjáratot Jiangxia-ba, s együttes erővel indítsunk támadást Liu Bei ellen. Miután végeztünk vele, megosztozunk területén és örök ideig tartó szövetséget kötünk. Ha szívesen lennél tehát résztvevő, nem csupán megfigyelő, arra kérlek, küldj választ mielőbb!”

- Hogyan döntöttél, uram? - kérdezte Lu Su, miután befejezte az olvasást.

- Még sehogy - hangzott a felelet.

Ekkor Zhang Zhao szólalt fel:

- Meggondolatlanság volna szembeállni Cao Cao óriási seregével, amit ráadásul császári parancs is erősít. Ezen kívül a legfontosabb védelmi vonalad vele szemben a Nagy folyó, ám mióta a főminiszter Jingzhou birtokába jutott, ő maga is előnyére fordíthatja a vizet. Nem szegülhetünk szembe vele, s egyetlen esélyünk a békességre, véleményem szerint, ha behódolunk neki.

- Ez a bölcs tanács összhangban van a gondviselés kinyilvánított rendeletével - visszhangozta az egész gyülekezet.

Sun Quan azonban néma maradt és tovább töprengett.

Erre ismét Zhang Zhao ragadta magához a szót:

- Ne tétovázz, uram! Ha alávetjük magunkat Cao Cao-nak, akkor e lépés békét és nyugalmat hoz a déli földek népének, biztonságot jelent a hat tartomány lakóinak.¹

Sun Quan még mindig nem szólt semmit, csupán mélyen elgondolkozva lehajtotta fejét. Kicsivel később felkelt, s lassan az ajtóhoz sétált. Lu Su követte őt. Odakint megragadta tanácsadója kezét és így szólt hozzá:

- Szerinted mi lenne az üdvös?

- Amit ők mindannyian szeretnének, hozzád roppant méltatlan. Egy közönséges ember talán behódolhatna, ám te nem.

- Miért nem? Magyarázd el ezt nekem!

- Ha a hozzánk hasonlók szolgaként alávetik magukat, akkor akár vissza is térhetnének falvainkba és minden ugyanúgy menne, mint korábban. De ha te hódolsz be, hová vonulsz majd vissza? Talán megtesznek néhány szerény birtok urává. Lesz egy hintód, nem egy hátasod, semmi több. Néhány tíz főből álló kíséreted. Képes leszel majd akkor arccal dél felé fordulva ülni és tartományod urának nevezni magadat? Azok közül a naplopók közül ott valamennyi csak magára gondol, mérhetetlenül önzőek, ezért nem kellene rájuk hallgatnod, hanem inkább járd saját utadat és ennek megfelelően dönts minél előbb. Szánd rá magad a merész játékra!

- Ők mind csak beszélnek és beszélnek – sóhajtott a Sun Quan –, de nem veszik figyelembe az én szempontomat. Te viszont most a merész játszmáról szólsz, s nézőpontod megegyezik az enyémmel. Biztosan az Ég maga küldött el téged hozzám.² Mégis, jelenleg Cao Cao az erősebb, övé Yuan Shao egykori serege, és behódoltak neki Liu Biao emberei is, amikor elfoglalta Jingzhou-t. Attól tartok, túlságosan erős ahhoz, hogy elbánjunk vele.

- Eljött velem Zhuge Liang is, Zhuge Jin tanácsadó öccse. Ha megkérdezed tőle, pontosan el fogja mondani, mi a helyzet jelenleg Cao Cao-t illetően.

- Tényleg itt van Alvó Sárkány mester?

- Igen. A vendégházban várakozik.

- Már túl késő van ahhoz, hogy ma találkozzam vele. De holnap ismét összehívom embereimet, te pedig bemutatom őt a legjobbaknak közülük. Ezután pedig megvitatjuk az ügyet.

Meghallgatván ezeket az utasításokat Lu Su távozott. Másnap a vendégszállásra ment, hogy elmondja Zhuge Liangnak Sun Quan kívánságát, majd ismét figyelmeztette:

- Ha találkozol urammal, ne szólj neki egy szót sem Cao Cao seregének nagyságáról!

- A körülményeknek megfelelően fogok cselekedni – felelte Zhuge Liang mosolyogva –, ám biztos lehetsz benne, hogy nem fogok semmiféle hibát elkövetni.

Ezután bevezették a terembe, ahol a katonai és polgári hivatalnokok, összesen negyven valahányan, már összegyűltek. Roppant méltóságteljes gyülekezetet alkottak, ahogy állami rangjuknak megfelelő sorrendben ültek magas fejükkel és széles övükkel. Zhang Zhao foglalta el a fő helyet, így Zhuge Liang először őt üdvözölte, majd egymás után a többiekkel is szokásnak megfelelő szavakat váltott.

Ezt követően leült a számára kijelölt vendéghelyre. Az egybegyűltek érdeklődve figyelték Zhuge Liang kifinomult, elegáns viselkedését, méltóságteljes alakját, miközben azt gondolták, íme, egy olyan férfiú, aki érdemes a párbeszédre.

Zhang Zhao nyitotta meg a társalgást, megpróbálva kivetni csalétkét a látogató elé:

- Talán meg fogsz bocsátani hivatalos körünk legjelentéktelenebb tagjának, vagyis nekem, ha megemlítem, hogy az emberek azt beszélnek, két híresen tehetséges férfiúhoz, Guan Zhonghoz és Yue Yi-hez hasonlítod magad. Van ebben valami igazság?

- Egy csekély mértékben igen, így tettem - válaszolta Zhuge Liang.

- Hallottam, hogy Liu Bei háromszor is ellátogatott hozzád, amikor még visszavonultságban éltél az Alvó Sárkány hegységben, s amikor végül beleegyezted, hogy szolgálatába állsz, azt mondta, olyan szerencsés, mint az óceánba visszajutó hal. Ezután megpróbálta megtartani magának a Jingzhou körül elterülő vidéket, ám manapság mindez Cao Cao birtokában van. Szeretnénk hallani a te beszámolódat az eseményekről.

- Ez a Zhang Zhao Sun Quan legfontosabb tanácsadója - gondolta Zhuge Liang -, s hacsak nem sikerül elképesztenem, sosem lesz esélyem uránál.

Így hát az alábbi feleletet adta:

- Véleményem szerint a Han folyó környéki területek megszerzése egy kézlegyintéssel elintézhető lett volna. Ám az én uram, Liu Bei egyszerre becsületes és emberséges, ezért nem csapna le, hogy elragadja saját háza egyik tagjának tulajdonát. Ennek megfelelően visszautasította a megöröklésről szóló ajánlatot. Ám Liu Zong, ez az ostoba kölyök, félrevezetve a hamisan csillogó szavaktól, behódolt Cao Cao-nak, majd a főminiszter kegyetlenségének áldozatává vált.³ Uram jelenleg Jiangxia-nál táborozik, ám hogy mik is jövőbeli tervei, ezt jelenleg nem áll módomban felfedni.

- Legyen - mondta erre Zhang Zhao -, ám némi ellentét látható szavaid és tetteid között. Azt mondod, a két híres bölccsel vagy egyenlő. Nos, Guan Zhong, Huan herceg minisztereként urát sikeresen a nemes urak élére helyezte, akaratát valamennyi vidéken a legfőbbbé téve. Yue Yi tehetséges államvezetése során pedig a gyenge Yan meghódította Qi-t, közel nyolcvan városát elfoglalva. E két férfiú a lehető legkiválóbb és nyilvánvaló tehetséggel rendelkezett.

Ám mi a helyzet veled? Amikor még visszavonultságban éltél, megvetően mosolyogtál a közönséges embereken, tétlenségben töltötted napjaidat, térdeidet átkulcsolva fensőbbséges módon pózoltál, s azt hangoztatod, hogy ha te irányítanád az eseményeket, akkor Liu Bei emberinél is többé válna, jót hozna mindenkire és minden gonoszságot megszüntetne, eltörölne valamennyi lázadást és fosztogatást. Szegény Liu Bei, mielőtt hozzád fordult volna segítségért, számkivetett és csavargó volt, és itt-ott hatalmába kerített egy-egy várost, ahol éppen tudott. Támogatással viszont minden szem számára ő vált a sarkcsillaggá, minden selypítő kisgyermek azt mondja már, hogy olyan tigris ő, aki szárnyat növesztett. A Hanok hatalma visszaáll megint, valamennyi ember, akit a romlott politikai élet száműzetésbe és visszavonultságba kényszerített, felébred, kidörzsöli szeméből az álmat és készen áll, hogy eloszlassa a sötét felleget, ami az eget borítja, majd feltekint a nap és a hold diadalmas ragyogására. Az egész népet kihúzzák a tűzből és vízből, az egész világot a kényelem fekhelyén pihentetik meg végül. Úgy volt, hogy ez haladéktalanul megvalósul.

Miért nem történt hát meg, hogy amikor Xinye-be mentél, Cao Cao hadserege félredobta fegyverét és vértjét, majd patkányhordaként menekült el? Miért nem voltál képes elmondani Liu Biao-nak, hogyan tud békét teremteni népe számára? Miért nem tudtál segíteni árva gyermekének a határok megvédésében? Ehelyett távoztál Xinye-ből és Fanchengbe menekültél, ezután Dangyangnál legyőztek, így onnan Xiakou-ba kellett futnod. Egyszóval, miután csatlakoztál Liu Beihez, rosszabb helyzetbe kerültél, mint amilyenben valaha is volt. Ilyenek történtek Guan Zhonggal és Yue Yi-vel is? Bízom benne, hogy nincs ellenedre nyers őszinteségem.

Zhugé Liang megvárta, míg Zhang Zhao befejezi szónoklatát, majd felnevetett, s így felelt:

- Hogy is érthetnék meg az átlagos madarak a darvak röptét, amely tízezer *li* hosszúságú is lehet? Engedd meg, hogy hasonlattal éljek. Egy ember borzasztó betegségben kezd szenvedni. Az orvos először puha zabkását javasol neki, majd csillapítószeret, amíg belső részei meg nem nyugodnak, s ismét összhangban nem kezdenek működni. Amikor a beteg testét immár nyugalom jellemzi, akkor kaphat táplálóbb húsokat és erősebb orvosságokat, hogy véget vessen a zűrzavarnak. Így sikerül elúzni a kórt, s az ember egészsége helyreáll. Ha az orvos nem várja meg, amíg a testnedvek és az érverés összhangba kerül, hanem túl korán veti be az erős gyógyszereket, akkor sokkal nehezebb meggyógyítani a beteget.

Uram vereséget szenvedett Runannál, majd Liu Biao-hoz ment. Akkoriban ezernél is kevesebb katonája volt, s csupán három generálisa, Guan Yu, Zhang Fei és Zhao Yun. Ez valóban a szörnyű gyengeség időszaka volt számára. Xinye elzárt, vidékies kisváros, kevés lakossal és szűkös el-

látmánnyal, ezért uram csupán ideiglenes menedéknek tartotta, amikor oda vonult vissza. Hogy is gondolhatott volna arra, hogy elfoglalja és meg is tartja? Mégis, elégtelen erőinkkel egy gyenge városban, képzetlen emberekkel és alig valamennyi ellátmánnyal, tűz bevetésével diadalmaskodtunk Xiahou Dun felett a Bowang-meredélynél, Cao Ren és Cao Hong segégét vízbe fullasztottuk a Fehér folyónál, s rémület árasztotta el őket menekülésük közepette. Kétlem, hogy akár a két ősrégi bölcs is többet tudott volna elérni ennél. Ami Liu Zong megadását illeti, Liu Bei mit sem tudott róla. Túl nemes és becsületes volt ahhoz, hogy előnyt szerezzen rokona szorult helyzetéből, megkaparintván örökségét. A dangyangi vereség kapcsán érdemes arra is emlékezni, hogy Liu Bei-t követői hatalmas embertömege hátráltatta, öregekkel és gyerekekkel együtt, akiket emberségessége miatt képtelen volt sorsukra hagyni. Eszébe sem jutott, hogy elfoglalja Jianglinget, hanem inkább népével együtt szenvedett. Ez nagylelkűségének feltűnő példája volt.

Kis haderők nem érnek fel hatalmas hadseregekkel. Győzelem és vereség megszokott részei minden hadjáratnak. A Hanok nagy alapítója számos vereséget szenvedett el Xiang Yu-tól, ám végül sikerült meghódítania Gaixia-t, s ez az ütközet döntőnek bizonyult. Talán nem generálisának, Han Xinnek volt köszönhető ez? Ő már régóta Liu Bangot szolgálta, ám korántsem győzedelmeskedett mindig. Való igaz, a valódi államvezetés és szilárd kormányzat helyreállítása olyan mesteri terv, amely már rég eltűnt sok hengegő fecsegő és megtévesztő, csalárd szájhős ízetlen előadásából és szónoklatából, akik, ahogy ők maguk állítják, összemérhetetlenebbül felsőbbrendűek az emberiség többi részénél, ám akik ugyanakkor, ha eljön a döntések és tettek ideje, az események állandó és vég nélküli forgandóságában képtelenek egyetlen alkalmas személyt előteremteni. Az efféle emberek valóban nevetség tárgyává válnak az egész világ szemében.

Zhang Zhao egy szót sem bírt kinyögni válaszul e kirohanásra, ám a társaságból valaki más felszólalt:

- De mi a helyzet Cao Cao jelenlegi pozíciójával? Ott táborozik egymillió fős seregével és ezer hadvezérével. Bármerre is indul, legyőzhetetlen lesz, mint a csúszó-mászó sárkány, s akármerre pillant, rettenetes, mint az üvöltő tigris. Meglehet, már el is foglalta Jiangxia-t ez idő alatt.

A felszólaló Yu Fan volt, Zhuge Liang pedig így válaszolt neki:

- Cao Cao megszerezte magának Yuan Shao csapatait és ellopta Liu Biao tömegeit. Én mégsem törődöm ezekkel a rendezetlen hordákkal.

- Mikor Dangyangnál szétzúzott titeket és kétségbeesésben ide jöttél ezután, hogy segítséget kérj, akkor sem törődtél? - kérdezte hűvös mosollyal Yu Fan - Úgy gondolod, hogy büszke szavaid megragadják az embereket?

- Liu Bei-nek néhány ezer lelkiismeretes harcosa volt, akiknek egymillió ádáz barbárral kellett szembenézniük. Ezért visszavonult Xiakou-ba, hogy levegőhöz jusson. A déli földeknek erős és jó katonái vannak, bőséges ellátmánnyal bírnak, a Nagy folyó pedig remek védelem. Annak ideje jött el hát, hogy meggyőzzétek uratok, hajtson térdet egy renegát előtt, nem törődve becsülettel és hírnévvel? Liu Bei nem az a fajta férfi, aki megrémülne egy olyan lázadótól, mint Cao Cao.

Erre már Yu Fan sem tudott mit felelni.

A helyet foglalók közül következőnek Bu Zhi szólalt fel:

- Déli földjeinkről a régi idők két nagy, meggyőző erejű férfiújának, Zhang Yi-nek és Su Qinnek nyelvén beszélsz, s így akarod eladni nekünk portékádat?

- Tehát e kettőt csupán elméleti gondolkozónak tartod - hangzott Zhuge Liang felelete -, s nem ismered el, hogy hősök is voltak. Su Qin hat szövetséges állam miniszteri pecsétjét birtokolta, Zhang Yi pedig két alkalommal is Qin főminisztere volt. Mindketten kiváló képességekkel bíró emberek voltak, akik megújulást hoztak kormányzataik számára. Össze sem lehet őket hasonlítani azokkal, akik meghunyászkodnak az erősek előtt és elnyomják a gyengéket, akik rettegnak a törtől és megfutamodnak a kard elől. Te, uram, meghallgattad Cao Cao agyafúrt, ám üres fenyegetését, és ez annyira megrémítetted, hogy a megadást tanácsoltad. Hogy mered hát nevetségessé tenni Su Qint és Zhang Yi-t?

E szavakkal sikeresen elhallgattatta Bu Zhi-t is. Ekkor váratlanul újabb hivatalnok vetett fel egy kérdést:

- Miként vélekedsz Cao Cao felől?

Xue Zong volt a felszólaló. Zhuge Liang így válaszolt neki:

- Cao Cao a dinasztia ellen lázadók egyike. Miért kérdezősködsz róla?

- Tévedsz - felelte Xue Zong -, a Hanok túléltek önmagukat, kiszabott idejük végéhez közeleg. Cao Cao máris magáénak mondhatja a birodalom kétharmadát, az emberek egyre inkább mellé állnak. A te urad nem ismer-te fel a sorsdöntő pillanatot, egy ilyen erős férfiúval szembeszállni, mint a főminiszter, olyan, mintha a sziklákat tojással akarnád szétzúzni. A bukás garantált.

- Miért szólsz ily hűtlen szavakat - kérdezte Zhuge Liang dühösen -, mintha nem ismernél se atyát se urat? A hűség és a gyermeki engedel-messég az emberi lény leglényege. Han miniszterként a megfelelő irány az lenne, ha felesküdné bárkinek az elpusztítására, aki nem követi a köte-lességek törvényét. Cao Cao elődei élvezhették a Hanok adományait, ám ahelyett, hogy kimutatta volna háláját, lázadás vágyát dédelgette maga-ban. Az egész világ felháborodott rajta, te viszont mégis azt állítod, hogy ő rendeltetett uralkodásra.⁴ Valóban olyan ember vagy, aki nem ismer sem

atyát, sem urat, olyasvalaki, aki egyetlen szóra sem érdemes, így nem vagyok hajlandó vitázni veled a továbbiakban!

Szégyenpír öntötte el Xue Zong arcát, s nem szólt többet. Ám ekkor egy újabb tisztségviselő, Lu Ji vette fel a beszélgetés fonalát:

- Noha Cao Cao megfélemlíti az uralkodót, s az ő nevében elnyomják a nemeseket, mégis a Legfőbb Ős⁵ főminiszterének, Cao Shennek a leszármazottja, míg a te urad, bár azt állítja, hogy a császári ház sarja, erre nézve nincs semmiféle bizonyítéka. A világ szemében Liu Bei csupán gyékényszőnyegek szövője, szalmaszandálok árusítója. Ki hát ő, hogy Cao Cao-val hadakozzon?

Zhuge Liang nevetve így felelt:

- Nem te vagy Lu Ji, aki zsebre vágott egy narancsot, miközben Yuan Shu vendégei között foglalt helyet? Hallgass meg, néhány szót muszáj váltanom veled. Amennyire Cao Cao egy államminiszter leszármazottja, éppen annyira a Hanok szolgálója öröksége szerint. Ám most valamennyi állami pozíciót magának sajátított ki, s csupán saját korlátlan akaratának engedelmeskedik, urát mindenféle megaláztatásnak kitéve. Nem csupán uráról feledkezik meg, hanem őseit sem tiszteli, nem csak a Hanok lázadó szolgálja, hanem családjá renegátja is. A yuzhou-i Liu Bei ellenben a császári házból származik, akire maga az uralkodó ruházott rangot, ahogy az évkönyvekben is feljegyzésre került. Hogy mondhatod hát, hogy nincs bizonyíték birodalmi származására? Emellett maga a dinasztia alapítója is alacsony sorból küzdötte fel magát, ám végül ő lett a császár. Miért lenne szégyen a gyékényszövés és lábbelik árusítása? Aljas és éretlen nézőpontod említésre sem méltó kiváló tudósok körében.

E vélekedéssel pontot is tett Lu Ji ékesszóló megnyilvánulásaira. Ám még mindig akadt új hozzászóló:

- Zhuge Liang szavai lehengetlőek, ő maga pedig eltorzítja értelmüket. Ily módon érvelése nem megfelelő és jobban tenné, ha többé meg se szólalna. De mégis szeretném megkérdezni tőle, miféle klasszikus kánont tanult?

Zhuge Liang a kérdezőre pillantott, aki nem volt más, mint Yan Jun, s így szólt:

- Minden korszak szobatudósai kiválasztanak maguknak passzusokat és frázisokat. Mi egyébre jók ők? Sikerült valaha is bevezetniük valami módszert vagy teljesíteni egy feladatot? Yi Yin, aki földműves volt Shen fejedelemségben, Lü Wang, aki halász volt a Wei folyón, Zhang Liang és Chen Ping, Zheng Yu és Geng Yan - ők mind emberfeletti képességekkel megáldott férfiak voltak, mégsem jutott eszembe sohasem, hogy azt kutassam, milyen klasszikus szabályrendet követtek vagy kinek az elvei alapján alakították ki saját stílusukat. Szeretnéd, ha úgy viselkednének, mint a

könyvek száraz tanulmányozói, akik utazásai az ecset és a festékek köz-
korlátozódnak, akik irodalmi hiábavalóságokra fecsérlik idejüket, egyszer-
re vesztegetve az időt és a tintát?

Néma csend támadt, Yan Jun pedig megszégyenülten hajtotta le a fejét.
Ekkor azonban egy Cheng Bing nevű férfiú nyitotta szőlásra száját, s vá-
ratlanul így kiáltott:

- Roppantul kedveled a nagy szavakat, uram, ám ezek végeredményben
nem nyújtják semmiféle bizonyítékát tudományokban való jártasságod-
nak! Hajlok arra a véleményre, hogy egy igazi tudós csak nevetne rajtad!

- Létezik olyan nemes lelkű tudós, hűségese és hazaszerető, aki tökélete-
sen becsületes és minden csalfaság elutasítója. Az ilyennek legfőbb gondja,
hogy korával teljes egyetértésben cselekedjen, s kiváló hírnevet hagyjon
hátra eljövendő korszakok idejére is. Ugyanakkor van az átlagos jellegű
tudós is, aki csupán pedáns, semmi egyéb. Ő egyfolytában munkálkodik
tollával, éretlen ifjúként ódákat ír, ősz fejjel pedig még mindig arra törek-
szik, hogy teljesen megértse a klasszikus műveket. Szavak ezrei hagyják el
írószerzősámát, ám egyetlen szilárd eszme sincs bensőjében. Talán olyan,
mint Yang Xiong, aki írásaiban a korszakot dicsőíti, s odáig alacsonyodik,
hogy Wang Mangot, a zsarnokot szolgálja. Nem csoda, hogy végül kivetet-
te magát az ablakon: nem tehetett másként. Ez az átlagos vagy még annál
is rosszabb tudós útja. Ódák százait gyártja, de mi haszna van?

Cheng Bing némán meredt maga elé. A többi hivatalnok most már
kezdte ezt az áradó beszédű idegent egyre növekvő félelemmel szemlélni.
Közülük csupán kettő, Zhang Wen és Luo Tong nem intézett kihívást hoz-
zá, ám amikor megpróbálták volna kérdéseikkel zavarba ejteni, hirtelen
berontott valaki a terembe, s dühösen így csattant fel:

- Nem lehet ily tiszteletlenül bánni a vendéggel! Korunk legcsodála-
tosabb embere van körötökben, ti pedig mindannyian csak ültök itt, és
igyekeztek összezavarni őt beszédetekkel, miközben ősellenségünk, Cao
Cao határaink felé közeledik! Ahelyett, hogy arról tanácskoznátok, miként
szálljunk szembe vele, csak perlekedtek és vitáztok!

Minden szem a beszélő felé fordult, s látták, hogy a Linglingből szár-
mazó Huang Gai érkezett, aki a déli földek terményellátásának vezetője
volt.

Ezután Zhuge Lianghoz fordult:

- Létezik egy mondás, miszerint sok nyerhető a beszéd, ám még több
a hallgatás során. Miért nem inkább értékes tanácsaiddal látsz el minket,
uram, ahelyett, hogy ezzel a tömeggel vitatkozol?

- Nem értették - válaszolta Zhuge Liang -, ezért muszáj volt megvilá-
gosítanom őket, így hát beszélnem kellett.

Miközben Huang Gai és Lu Su uruk lakosztálya felé vezették a vendéget, találkoztak annak bátyjával, Zhuge Jinnel. Zhuge Liang az idősebb fivérnek kijáró tisztelettel üdvözölte őt, majd Zhuge Jin így szólt:

- Miért nem jöttél el hozzám korábban, testvérem?

- Immár a yuzhou-i Liu Bei szolgálatában állok, s úgy helyes, hogy a közügyek megelőzzék a magánjellegű kötelességeket. Addig nem tudtam privát dolgaimmel foglalkozni, amíg munkámat el nem végeztem. Meg kell bocsátanod nekem, bátyám.

- Miután találkoztál Sun Quan úrral, jöjj el hozzám, s mondd el a híreket - felelte az idősebbik fivér, majd távozott.

Amint a fogadóterem felé tartottak, Lu Su ismét csak intette a tanácsadót minden elhamarkodott megjegyzéstől, mondván:

- Ne beszélj Cao Cao haderejének méretéről, kérlek, ne feledd el ezt!

Zhuce Liang csupán bólintott, de nem válaszolt. Amikor megérkeztek, Sun Quan lesétált a lépcsőn, hogy tiszteletteljesen köszöntse vendégét, s kivételesen jóindulatú volt vele szemben. A kölcsönös üdvözléseket követően a vendég helyet foglalhatott, míg az úr hivatalnokai két sorba rendeződtek, egyik oldalon a polgári, másikon pedig a katonai tisztségviselők. Lu Su Zhuce Liang mellett állt, így hallgatta a bemutatkozó beszédet.

Ahogy Zhuce Liang Liu Bei szándékairól beszélt, felpillantott házigazdájára. Megjegyezte magának a zöld szemeket, a rőt szakállat és a férfi méltóságteljes, tiszteletet parancsoló megjelenését, majd így töprengett magában:⁶

- Külséjében biztosan nem hétköznapi ember. Olyasvalaki, akit lehetséges talán ösztönözni, ám meggyőzni semmiképp. Jobb lenne megtudni először, hogy ő mit akar mondani, s majd azután próbálom meg cselekvésre bírni.

A tea felszolgálása véget ért, Sun Quan pedig megkezdte szokásos, nagyvonalú, ünnepi beszédét:

- Lu Su gyakran szóba hozta már zsenialitásodat - közölte vendégével -, ezért nagy örömömmre szolgál, hogy megismerhetlek. Bízom benne, hogy megtisztelsz iránymutatásoddal.

- Sem okos, sem pedig művelt nem vagyok - hangzott a felelet -, ezért megszegyenít, ha ilyen szavakat hallok.

- Nemrég még Xinye-ben voltál, és segítettél uradnak megvívni azt a döntő csatát Cao Cao ellen, ezért teljes mértékig tisztában kell lenned, mekkora haderővel bír.

- Uram serege kicsi volt, alig néhány generálissal rendelkezett, a város pedig jelentéktelen és minden ellátmánytól megfosztott. Így nem lehetett szembeszállni egy akkora haddal, mint amekkora Cao Cao-é.

- Hány katonája van összesen?

- Lovas, gyalogos és tengerész mindösszesen egymillió.
- Egészen biztos vagy benne? - kérdezte Sun Quan meglepetten.
- Semmi kétségem efelől. Amikor Cao Cao Yanzhou-ba ment, kétszáz-ezer qingzhou-i katonája volt. Még öt-hatszáz ezret szerzett, amikor Yuan Shao elbukott. Van három-négyszáz ezer újonnan toborzott a fővárosban, nemrég pedig besorozott két- vagy háromszáz ezret Jingzhou-ban. Ha mindezt számba vesszük, akkor a teljes szám nem kevesebb, mint másfél millió. Így hát azért mondtam csupán egymilliót, mert tartottam tőle, hogy megrémítem tisztségviselőidet.

Lu Su nagyon zavarba jött és elsápadt e szavak hallatán. Jelentőségteljesen a merész beszélőre pillantott, ám Zhuge Liang úgy tett, mintha észre sem venné. Sun Quan ezután arról érdeklődött, hogy ellenségének arányában hasonlóan nagyszámú hadvezére van-e.

- Éppen elég tisztje és stratéga van ahhoz, hogy vezetni tudjon egy ekkora sereget, tehetséges és kipróbált vezéreinek száma pedig az ezret is felülmúlja, talán még kétezernél is többen vannak.

- Mi lesz Cao Cao következő lépése most, hogy elfoglalta Jingzhou-t?

A folyó partján táborozik, s összegyűjtött magának egy flottát. Ha nem az a szándéka, hogy lerohanja a déli földeket, akkor mi egyebet tervezhet?

- Mivel ez a szándéka, ezért azt kell eldöntennem, hogy harcoljak ellene vagy sem. Szeretném, ha te döntenél ebben helyettem.

- Van valami, amit ez ügyben elmondhatok neked, uram, ám attól félek, nem hallgatnál meg.

- Igazán arra vágyom, hogy halljam értékes véleményedet!

- Már régóta uralkodik a viszálkodás, így hát te összegyűjtötted seregeidet délen, Liu Bei pedig saját haderejét a Han folyótól délre, hogy a birodalomért harcoljon Cao Cao ellen. Mostanra a főminiszternek sikerült felülkerekednie legtöbb nehézségén, s Jingzhou meghódítása nemrégiben hatalmas és széles körű hírnevet szerzett neki. Noha lennének olyanok, akik birokra kelnének vele, ám sehosem tudnák megvetni lábukat. Ezért kényszerült Liu Bei is arra, hogy ide jöjjön. Ámde, generális, én azt szeretném, ha felmérné hadaid erejét, eldöntené, megkockáztatod-e, hogy szembenézz Cao Cao-val, s az lenne a jó, ha késedelem nélkül hoznád meg döntésedet. Ha nem vállalod az összecsapást, akkor kövesd tanácsnokaid javaslatát: fejezd be a katonai előkészületeket, és hódolj be, fordulj északra, és szolgálj a főminisztert.

Sun Quan nem felelt, így vendége folytatta mondanivalóját:

- Úgy ismernek, mint aki észszerű elhatározásaiban, ám én azt is tudom, hogy hajlamos vagy a tétovázásra. Azonban a helyzet most roppant súlyos, s az ellen gyorsan nyakadon lesz, ha továbbra sem vagy hajlandó dönteni.

Ekkor végre megszólalt a déli földek ura:

- Ha tényleg a jelenlegi helyzetet tükrözik szavaid, akkor Liu Bei miért nem hódol be?

- Nos, bizonyára ismered Tian Heng, a Qi fejedelemség egyik hősének történetét. Az ő jelleme túlságosan is nemes volt ahhoz, hogy bármiféle szégyenteljes tettek vesse alá magát. Emlékeznünk kell rá, hogy Liu Bei szintén az uralkodói dinasztia sarja, emellett pedig igen nagyhírű férfiú, akire mindenki felnéz. Sikertelensége az Ég akarata, ám jól mutatja, hogy senki előtt sem hajt térdet.⁷

Ezek az utolsó szavak Sun Quan elevenére tapintottak, alig tudta türtöztetni magát. Kirázta ruhaujjait, felpattant és elhagyta a fogadótermet. A jelenlévők titokban egymásra mosolyogtak, miközben ők is elszivárogtak. Lu Su viszont igencsak ingerült volt és szemrehányást tett Zhuge Liangnak a tapintatlanságért, amivel Sun Quanhhoz szólt:

- Szerencséd, hogy az uram túl elnéző ahhoz, hogy szemtől-szembe leteremtsem, mivel roppant megvetően szóltál hozzá.

Zhuce Liang fejét hátravetve felnevetett.

- Micsoda érzékeny fickó! - kiáltotta - Én tudom, hogyan lehet legyőzni Cao Cao-t, de mivel ezt meg sem kérdezte tőlem, ezért nem is mondtam el!

- Ha valóban így van, akkor könnyörögni fogok uramnak, hogy beszéljen veled megint és kérdezze meg tőled!

- Cao Cao seregei az én szememben nem többek, mint hangyák sokasága. Ha csak felemelem a kezem, végük! - közölte Zhuce Liang.

Lu Su azonnal ura magánlakosztályába sietett, ahol Sun Quant még mindig nagyon ingerlékeny állapotban és dühösen találta.

- Zhuce Liang mélyen megsértett! - fakadt ki neki.

- Már leteremtettem érte - közölte Lu Su -, de csak nevetett, és azt mondta, túl érzékeny vagy. Nem ad neked semmiféle tanácsot, hacsak nem kéred meg rá. Miért nem szeretnéd tudni, mit akar javasolni neked, uram?

Sun Quan haragját mintha elfújták volna, hirtelen boldogság töltötte el szívét:

- Szóval van már kész terve, és szavaival csupán bosszantani igyekezett! Valóban lebecsültem őt egy pillanatra, szűklátókörűségem miatt csaknem elveszítettem a fejem!

Így hát Sun Quan visszatért a fogadócsarnokba, ahol a vendég még mindig ott üldögélt, és megkérte őt, hogy folytassa beszédét.

- Az imént megsértettelek - mondta neki udvariasan -, remélem, kiegészíthetlek érte.

- Én magam is udvariatlan voltam - felelte Zhuce Liang -, ezért bocsánatért esedezem.

A házigazda és látogatója visszavonult a belső helyiségbe, ahol bort szolgáltak fel nekik. Miután már felhajtottak néhány kupával, Sun Quan ragadta magához a szót:

- Cao Cao ellenfelei Lü Bu, Liu Biao, Yuan Shao, Yuan Shu, Liu Bei és szerény személyem voltak. Mostanra legnagyobb részük már nincs többé, csak Liu Bei és én maradtunk. A magam részéről sosem fogom hagyni, hogy Wu földjét idegenek uralják. Az egyetlen, aki képes volt eddig ellenállni Cao Cao-nak, Liu Bei volt, ám nemrégiben ő is vereséget szenvedett, s mit tehet ekkora erővel szemben, mint amivel most szembe kell néznie?

Zhuge Liang így felelt:

- Noha nemrégiben valóban legyőzték, Liu Bei-nek még mindig ott van Guan Yu tízezer veteránnal, Liu Qi pedig továbbra is a jiangxia-i csapatok élén áll, ami újabb tízezer főt jelent. Cao Cao hadai viszont távol vannak otthonuktól, a katonák elcsigázottak. Hihetetlen erőfeszítéssel igyekeztek utolérni uramat, könnyűlovasságuk egy nap és egy éjjel alatt háromszáz *li* távolságot tett meg. Ez volt az íjhúr utolsó pendülése, ami után a nyílvesző immár ahhoz sem elég sebes, hogy áthatoljon akár Lu legfinomabb selyemkötösén. A hadsereg nem képes ennél többre. Északi emberek ők, járatlanok a vízi harcmodorban, Jingzhou népe pedig vonakodik támogatni őket. Nem igazán vágnak arra, hogy Cao Cao-t segítsék. Ha te, generális, hajlandó vagy összefogni Liu Bei-jel, akkor Cao Cao-t biztosan sikerül megtörnötök, így vissza kell majd húzódnia északra. Ekkor a te földjeid és Jingzhou elég erősek lesznek, szilárd alappal bírnak majd. Ugyanakkor viszont késedelem nélkül cselekedni kell és kizárólag te tudod meghozni a döntést!

- Szavaid, mester, világossá tették előttem az utat – válaszolta Sun Quan boldogan –, döntöttem, és nem lesznek további kétségeim!

Így hát kiadták a parancsokat, hogy készüljenek a Cao Cao elleni támadásra, Liu Bei-jel szövetségben, továbbá Sun Quan meghagyta Lu Su-nak, hogy közölje a hírt valamennyi tisztségviselőjével. Ezután ő maga kísérte Zhuge Liangot a vendégek szállására, s ott megbizonyosodott róla, hogy valóban kielégítik-e minden igényét.

Amikor Zhang Zhao tudomást szerzett a döntésről, találkozóra hívta kollégáit, s az alábbiakat mondta nekik:

- Urunk beleesett a Zhuge Liang által felállított csapdába!

Felkerekedtek hát és testületileg járultak az úr elé:

- Hallottuk, hogy szándékodban áll támadást intézni Cao Cao ellen. De miként is tudnál helytállni vele szemben, ha Yuan Shao sem volt képes? Azokban a napokban a főminiszter viszonylag gyenge volt, mégis legyőzte őt! Ma viszont már számtalan katonával bír! Nem lehet őt csak úgy megtámadni, ha pedig Zhuge Liang tanácsára hallgatunk, hogy bocsátkozzunk

harcba ellene, akkor ez olyan, mintha olajat öntenénk a lobogó tűzre!

Sun Quan nem válaszolt, csak lehajtotta fejét. Erre egy másik tanácsadó, Gu Yong folytatta a beszédet:

- Liu Bei vereséget szenvedett, ezért kívánja igénybe venni segítségünket. Miért kell urunknak engedelmesen átadni magát ezeknek a terveknek? Kérünk téged, hallgass inkább vezéreid tanácsára!

E szavak hallatán ismét kétségek árasztották el Sun Quant.

Miután a tanácsadók csapata távozott, Lu Su kereste fel urát:

- Tudom, azért jöttetek, uram, hogy eltántorítsanak a harctól és rávegyenek a megadásra, pusztán abból a célból, mert biztonságban akarják tudni magukat és családjukat. Eltorzult a kötelességérzetük, saját érdeküket tartják elsősorban szem előtt, ezért remélem, nem fogadod meg tanácsukat.

Sun Quan mélyen elmerült gondolatai között és nem felelt, ezért Lu Su így folytatta:

- Ha tétovázol, akkor biztosan félre fog vezetni a többség és...

- Hagyj magamra egy időre - szakította félbe az ura -, alaposan végig kell mindezt gondolnom!

Így hát Lu Su távozott a fogadóteremből. A harcosok közül néhányan a háború mellett álltak, ám a polgári tisztségviselők mind a megadást tartották jobb ötletnek, ezért igen sok konfliktus és vita alakult ki a főemberek körében. Sun Quan teljesen összezavarodva vonult vissza magánlakosztályába. Aggodalma igencsak szembeötlő volt, mivel se nem evett, se nem aludt. Egyszerűen képtelen volt meghozni a döntést, amelynek fényében majd cselekednie kell. Ekkor Wu úrhölgy, néhai anyja testvére,⁸ akit szintén majdhogynem édesanyjának tekintett, megkérdezte tőle, mi az, ami ennyire nyomasztja, ő pedig beszámolt a Cao Cao felől támadó, fenyegető veszélyről, valamint tanácsadói véleménykülönbségéről, végül saját kétségeiről és félelmeiről.

- Ha harcolok, akkor kudarcot vallhatok, ha viszont felajánlom megadásom, akkor Cao Cao még akár vissza is utasíthatja az ajánlatot - mondta.

- Megfeledektél nővérem utolsó szavairól? - tudakolta erre Wu úrhölgy.

Mint aki részegségből józanodik ki vagy álomból ébred, hirtelen haldozó édesanyja hangját hallotta.

Szerető anyád szavát soha ne feledd,
„Zhou Yu tanácsában biztonságod leled”

A következő fejezetből kiderül, mi is történt ezután.

NEGYVENNEGYEDIK FEJEZET

ZHUGE LIANG CSELEKVÉSRE KÉSZTETI ZHOU YU-T.
SUN QUAN ÚGY DÖNT, HOGY MEGTÁMADJA CAO
CAO-T

孔明用智激周瑜
孫權決計破曹操

A haldokló utolsó kívánsága, amire Wu úrhölgy Sun Quant emlékeztette, így hangzott:

- Amennyiben belügyek terén kétségeid volnának, fordulj Zhang Zhao-hoz, a külhoni problémák terén Zhou Yu-vel egyeztess.

Ennek hatására hívták Zhou Yu-t, ám ő már úton is volt hozzájuk. A Poyang tónál gyakorlatoztatta a vízi haderőt, amikor értesült Cao Cao seregeinek közeledtéről, s késedelem nélkül Chaisangba indult. Így hát, mielőtt a hírvivő, akit arra utasítottak, hogy érte menjen elindulhatott volna, ő már meg is érkezett. Mivel Lu Su-val közeli barátok voltak, utóbbi üdvözlésére indult, s elmondott neki mindent, ami távollétében történt.

- Ne aggódj - válaszolta neki ezt követően Zhou Yu -, én majd képes leszek elérni a döntést. Ám most menj és kérd meg Zhuge Liangot, hogy látogasson meg engem!

Lu Su el is távozott, Zhou Yu-nek pedig sok más látogatója jött. Először Zhang Zhao, Zhang Hong, Gu Yong és Bu Zhi kereste fel, hogy képviseljék a megadást szorgalmazó tanácsnokok oldalát és kipuhatolják, mik az újonnan érkezett szándékai. Hamarosan bebocsáttatást is nyertek, s a szokásos udvariassági fordulatokat követően Zhang Zhao szólalt meg először:

- Hallottál a borzasztó veszélyről, amely minket fenyeget?

- Semmit sem hallottam - válaszolta Zhou Yu.

- Cao Cao és hordái a Han folyó felső folyásánál táboroznak. Éppen most küldött üzenetet urunknak, amiben arra kérte, menjen el vadászni vele Jiangxia-ba. Meglehet, azt tervezi, hogy elfoglalja ezeket a földeket, de ha így is van, tervei még titkosak. Könyörögtünk urunknak, hogy hódoljon be előtte, hogy ezáltal elkerüljük a háború szörnyűségeit, ám nemrégiben visszatért Lu Su, és magával hozta Liu Bei seregeinek főtanácsadóját, Zhuge Liangot. Ő szeretne bosszút állni legutóbbi vereségéért, ezért igyekszik hadviselésre ösztökélni urunkat, Lu Su pedig elszántan támogatja ezt. Csupán a te véleményedre várnak már.

- Mindannyian egyhangú véleményen vagytok? - kérdezte tőlük Zhou Yu, miután végighallgatta Zhang Zhao beszédét.

- Teljesen egyhangú a véleményünk - hangzott a felelet.

- A helyzet az, hogy én magam is szeretnék már régóta behódolni - mondta Zhou Yu -, most viszont arra kérlek, hagyjatok magamra, holnap pedig felkeressük urunkat. A mi pártunkra állítom őt.

A tanácsadók el is távoztak, ám szinte közvetlenül utánuk megjelentek a háború mellett állást foglalók, akiket Cheng Pu, Huang Gai és Han Dang vezetett. Bebocsáttatást nyertek, azután illendően érdeklődtek a házigazda egészsége felől.

Ezt követően vezetőjük, Cheng Pu így szólt:

- Hallottál róla, hogy földjeink hamarosan valaki más kezébe kerülnek?
- Nem, semmit sem hallottam erről - válaszolta Zhou Yu.
- Segítettünk Sun Quannak, hogy megszilárdíthassa hatalmát itt és kiépíthesse saját birodalmát. Ennek eléréséhez számos csatát megvívunk. Most viszont urunk inkább a polgári méltóságokra hallgat, így alá kívánja vetni magát Cao Cao-nak. Roppant szégyenteljes és szánalmas lépés lenne ez, mi pedig inkább meghalunk, mint hogy kövessük őt, ezért abban bíznunk, te is a harc mellett állsz. Ha így lenne, akkor ígéretet teszünk neked, hogy utolsó emberig küzdeni fogunk!

- Mindegyikőtök ezen a véleményen van, generálisok? - kérdezte tőlük Zhou Yu.

Ezt hallván Huang Gai dühösen ugrott fel és homlokára ütve így kiáltott:
- Akár a fejemet is vehetik, de esküszöm, sohasem adom meg magam!
- Egyikünk sem hajlandó a megadásra! - harsogta az összes többi is.
- Nekem is az a vágyam, hogy a csatatéren dőljön el ez az ügy Cao Cao és közöttünk. Hogy is gondolhatnánk a behódolásra? Most kérlek, távozzatok, én pedig hamarosan felkeresem urunkat, és eloszlatom kétségeit!

Így hát a háborús párt is távozott. Nemsokára Zhuge Jin, Lü Fan és az ő híveik jelentek meg Zhou Yu-nél. Bevezették őket, és a szokásos udvariasági formulákat követően Zhuge Jin szólalt fel elsőnek:

- A fivérem leutazott a folyón, hogy beszámoljon arról, miszerint Liu Bei szövetséget ajánl urunknak Cao Cao ellen. A polgári és katonai tisztviselők véleménye szemben áll egymással, annak tekintetében, mit kellene tennünk, ám mivel testvérem is érintett az ügyben, ezért a magam részéről nem akarok egyik oldal érdekében sem szólni. Egyszerűen várjuk döntésedet.

- De mégis, mit gondoltok a lehetőségekről? - tudakolta Zhou Yu.

- A behódolás a békéhez vezető, könnyű út, míg a háború eredményét nehéz lenne megjósolni.

- Hamarosan határozni fogok - mosolyodott el Zhou Yu -, jöjjetek el holnap a palotába, ahol bejelentem majd döntésem.

A határozatlanok csoportja is távozott, ám utánuk közvetlenül megjött Lu Meng, Gan Ning és az ő támogatóik, akik szintén ugyanerről az ügyről kívántak beszélni, s elmondták, hogy a vélemények roppant mód különböznek, van aki a béke pártján áll, míg mások háborút akarnak. E két párt egyfolytában egymással vitázik.

- Most még nem mondhatok sokat - felelte nekik Zhou Yu -, ám találkozunk holnap a palotában, ahol majd alaposan megvitatjuk a helyzetet!

Végül ők is elmentek, Zhou Yu pedig, egyedül maradván, gúnyosan elvagyorodott.

Estefelé Lu Su és Zhuge Liang kereste fel őt, Zhou Yu pedig a kapun kilépve fogadta őket.

Amikor mind helyet foglaltak, Lu Su szólott először:

- Cao Cao hatalmas seregével a déli földek ellen indult. Urunk nem tudja eldönteni, behódoljon-e neki vagy inkább szegüljön szembe vele, és a te döntésedre vár. Mi a véleményed?

- Nem léphetünk fel Cao Cao ellen - felelte Zhou Yu -, ha ő a császár parancsának megfelelően tevékenykedik. Ezen kívül túlságosan is erős, így hatalmas kockázattal jár, ha megtámadjuk őt. Azt gondolom, az ellenállás vereséget jelent, míg a meghódolás békét, így úgy döntöttem, azt javasolom urunknak, hogy megadását felajánlva küldjön üzenetet a főminiszternek.

- Tévedsz! - dadogta döbbsen Lu Su - Ez a vidék immár három nemzedék óta ugyanannak a családnak az uralma alatt van, már csak ezért sem lehet hirtelen valamelyik másikért elhagyni! Néhai urunk, Sun Ce azt mondta, veled kell megbeszélni a külügyeket, mi pedig bízunk benne, hogy épp oly biztonságban tartod és szilárdan véded az országot, mint a Tai hegy. Most viszont a puhányok véleményét osztod, és a megadást ajánlod! Nem tudom elhinni, hogy komolyan gondolod!

- A hat tartományban számtalan ember található - válaszolta Zhou Yu -, ha én leszek az, aki rájuk szabadítom a háború nyomorúságát, gyűlölni fognak. Ezért döntöttem úgy, hogy a megadást javaslom.

- Nem veszed észre urunk hatalmát és vidékünk erejét? Ha Cao Cao valóban támadni fog, egyáltalán nem biztos, hogy el is éri majd célját!

Hosszú ideig civakodtak még, miközben Zhuge Liang csak karba tett kézzel, mosolyogva üldögélt.

Végül ez feltűnt Zhou Yu-nek is, aki így fordult hozzá:

- Miért ül mosoly az arcodon, mester?

- A vitapartnereden, Lu Su-n mosolygom, nem máson - felelte Zhuge Liang -, akinek fogalma sincs a szóban forgó üggyről.

- Mester! - döbbsen meg Lu Su - Hogy érted ezt?

- Nos, a behódolásnak ez a szándéka tökéletesen észszerű, sőt, ez az egyetlen helyes cselekedet!

- Íme! - kiáltotta Zhou Yu - Zhuge Liang nagyon is jól látja a helyzetet, és ezért velem ért egyet!

- De hát miért mondjátok mindketten ezt? - kérdezte továbbra is csodálkozva Lu Su.

- Cao Cao kiváló parancsnok - válaszolta Zhuge Liang -, annyira jó, hogy senki sem mer ellene szegülni. Nagyon kevesen próbálkoztak meg ilyesmivel, őket pedig eltörölte a föld színéről, a világ többé nem hall felőlük. Az egyetlen kivétel Liu Bei, aki, úgy tűnik, nem érti a helyzetet és szünet nélkül dacol vele. Ennek eredményeként tartózkodik most

Jiangxia-ban, miközben hatalmas veszély leselkedik rá. A behódolás egyet jelent az asszonyok és gyermekek biztonságával, valamint a meggazdagodással és elismeréssel. Ugyanakkor az ország méltóságáról még csak töprengeni sem érdemes. Az Ég akaratán múlik, semmi más.

- Azt kívánod, hogy urunk térdet hajtson egy olyan lázadó előtt, mint Cao Cao? - szakította félbe Lu Su dühösen.¹

- Nos - közölte Zhuge Liang -, van egy másik, olcsóbb mód is. Nincs szükség „birkákat hajtani és borosedényeket cipelni” ajándékba, sem pedig lemondani a területekről és átadni a hivatali pecsétet. Még csak a folyón sem kell nektek magatoknak átkelni. Semmi mást nem szükséges tenni, csupán egy egyszerű hírvivőt s kis hajóban két embert átküldeni a folyón. Ha Cao Cao rájuk teheti a kezét, hordái nyomban elhajtják fegyvereiket, felgöngyölik lobogóikat és csendben eltűnnek.

- Ki lenne az a két személy, aki ezt így el tudná érni? - tudakolta Zhou Yu.

- Két olyan ember, akiről ez a népes vidék könnyedén lemondhat. Nem hiányoznának jobban, mint egyetlen levél egy fáról, vagy egyetlen kölesszem egy magtárból. No de Cao Cao mégis nagyon örvendezne, ha megkaparinthatná őket.

- De ki ez a kettő? - tette fel a kérdést Zhou Yu ismét.

- Amikor még visszavonultságban éltem, azt mesélték nekem egyszer, hogy Cao Cao építtetett egy teraszt a Zhang folyónál. Bronz Madár Toronynak nevezte el és roppant gyönyörű épület lett.² A főminiszter az egész világot felforgatta, hogy megtalálja a leggyönyörűbb nőt, akiről azt akarta, hogy ott éljen, mivel Cao Cao valójában az érzékek embere.

Nos, úgy tudom, él két hírneves szépség Wu-ban, akik a Qiao-család szülőttei. Annyira gyönyörűek, hogy a madarak lezuhannak, a halak megfulladnak, a hold elfedi arcát, a virágok pedig elpirulnak szégyenükben, amikor megpillantják őket. Cao Cao esküvel fogadta, hogy az egész világon semmi többet nem akar, csupán két dolgot: elsöpörni valamennyi ellenfelét, így a birodalom békéjét az ő irányítása alatt, és hogy e két nőt a Bronz Madár Toronyban tudja, akik majd elszorakoztatják őt öregkorában. Ha teljesül e két kívánsága, akkor minden sajnálat nélkül száll majd alá sírjába, ha eljön az ideje. Ennek a hadjáratnak, amit indítani kíván, semmi más célja nincs, mint hogy megszerezze magának innen a két szépséget. Miért nem veszitek meg hát őket atyjuktól, bármilyen hatalmas összeget is kérjen értük, s külditek el őket a folyón túlra? Ezzel elérné célját, a hadsereg pedig egyszerűen elmenetelne. A Yue-béli Fan Li is éppen ehhez a módszerhez folyamodott, amikor a híres szépséget, Xi Shi-t Wu királyának ajándékozta.³

- Miből gondolod, hogy Cao Cao tényleg ennyire vágyik erre a kettőre?
- kérdezte Zhou Yu.

- Mert a főminiszter legkisebb fia, Cao Zhi, aki tehetséges író, atyja parancsára írt erről egy verset, *Óda a Bronz Madár teraszához* címmel, amelyben elsősorban a család trónra való alkalmasságáról zeng, valamint a vágyról és esküről a Qiao-leányok megszerzése kapcsán.⁴

- Fel tudnád idézni ezt a költeményt?

- Nagyon is tetszik nekem, ezért szerintem el tudom szavalni, ha kívánjátok.

- Kérlek, tégy így! - felelte Zhou Yu.

A kérdésnek engedve Zhuge Liang elmondta nekik az egész verset:

A csodálatos uralkodóval mentünk egy örömteli sétára
Magasztos szívvel másztunk fel több szintes teraszára
Alattunk az egész palotát láttuk széles területen
Néztük, ez mind bölcsesség és szent erény műve
Óriás kapukat emelt, mint áthatolhatatlan hegyeket
Kecses ikerbástyákat, csodás felhőn lebegő helyeket
Pompás tornyot épített, a menny van már szinte körötte
Azt a lakhelye nyugati falaihoz repülő átkelőkkal kötötte
Letekintve ott a hosszan hömpölygő Zhang folyó partjára
Felfogtuk, van az virágzó gyümölcsösök bőséges hasznára.
A középső jobb és bal szárnyán másik két torony magasodik
Ez Arany Főnixnek nevezve, az Jáde Sárkányként mutatkozik
Magához ölelné a két délkeleti Qiao kedves báját, ha tehetné⁵
Reggel és este velük egyaránt, magát örvendeztetni szeretné
Lásd onnan fentről a birodalmi város nagyszerű szépségét
Noha tiszta kilátásnak hömpölygő pára takarja mértékét
Ki bizony örvend tehetséges emberek boldog összejövételén
Azt nemsoká repülő medvék látogatják álmának mezején.⁶
Ekkor fordítjuk fejeink a gyengéd, fenséges tavaszi szélbe
Madarak százainak versengő rikoltása hangzik fel cserébe
A mennyei munka, mint erős fal, szilárd alapokra került
Házunk sok kívánsága, ez miatt, immár mind beteljesült
Az emberségesség terjedjen szét a világban szerte
A fővárosba sok hódolat és tisztelet áramlik erre
Habár Wu és Huan csodálatos és nagy uralkodók voltak
Bölcsességedhez és erényedhez, hogyan hasonlíthatóak?⁷
Micsoda káprázatos gyönyörűség!
Szétáradó határtalan önzetlenség!
A császári családot az összes eszközzel segíti szilárdan

Birodalmukban békét hoz nekik minden irányban
Mint az ég és a föld mérete, elméje oly tágas és széles
Nap és hold dicsőségéhez mérten, ragyogó és fényes
Örökkön dicső, méltatni sosem szűnhetünk immár
Csodás urunk éljen hosszan, mint a keleti császár!
Harci szekérrel a sárkányos lobogót a végen lengeti
Hazatérvén viszont a népet, a *luan* jegyében vezeti⁸
Megváltoztat mindent, a négy tenger között kegyesen
Ezért élhet a nép bőségben és egészségben teljesen
Azt kívánom, hogy e terasz mindörökké álljon
Az öröm és jókedv pedig, soha el ne szálljon!

Zhou Yu figyelmesen végighallgatta, ám azután hirtelen rettentő düh lett úrrá rajta. Észak felé fordulva, ujjával arra mutatva így kiáltott:⁹

- Te vén lázadó! Ez hallatlan nagy sértés!

Zhuge Liang sietve felemelkedett, hogy megnyugtassa:

- Emlékezz csak a Xiongnu nép kánjára! A Han-császár családjából származó hercegnőt adott hozzá feleségül, annak ellenére, hogy sok portyát vezetett területeink ellen. Ez volt a béke ára. Biztosan te sem sajnálnál két vagy több nőt a közönséges emberek soraiból.

- Valamit nem tudsz, uram - felelte némileg megnyugodva Zhou Yu -, arról a két nőről a Qiao-családból, akiket említettél. az egyik ugyanis néhai vezérünk, Sun Ce özvegye, a másik pedig, az ifjabbik Qiao az én feleségem!

Zhuge Liang úgy tett, mint aki borzasztóan meglepődött:

- Nem, ezt valóban nem tudtam. Micsoda végzetes hiba és mennyire tapintatlan voltam!

- Egyikünknek halnia kell, vagy ennek a vén lázadónak, vagy nekem. Mindketten nem maradhatunk életben! Erre megesküszöm! - közölte Zhou Yu ünnepélyesen.

- Ámde egy ekkora horderejű ügyet alaposan meg kell fontolni - válaszolta Zhuge Liang -, semmiféle hibát nem követhetünk el!

- Sun Ce generális, egykori urunk nagy bizalommal volt irántam - mondta Zhou Yu -, én pedig semmiképpen sem fogom alávetni magam az olyanoknak, mint Cao Cao. Amit az imént mondtam, csak azért hangzott el, mert szerettem volna megtudni, kinek az oldalán állsz. A Poyang tó vidékéről azért jöttem ide, hogy majd támadást indíthassak északnak, és semmi sem képes megváltoztatni szándékomat, még egy mellkasomnak szegezett kard vagy nyakamra lesújtó bárd sem! Am bízom benne, hogy segédkezet nyújtasz és együtt zúzzuk majd szét Cao Cao-t!

- Boldogan nyújtok bármilyen szerény szolgálatot neked, ha nem utasítasz vissza. Talán még egy tervet is ajánlhatok, aminek segítségével sikeresen szállhatunk majd szembe vele.

- Holnap majd felkeresem uramat, hogy megbeszéljem vele a dolgot - válaszolta Zhou Yu, majd Zhuge Liang és Lu Su távozott.

Másnap hajnalban Sun Quan a tanácssterembe ment, ahol a tisztségviselők, mind a polgári, mind pedig a katonai hivatalnokok már összegyűltek addigra. Összesen hatvanan voltak. A civilek, Zhang Zhao-val élükön a jobb oldalon foglaltak helyet, míg a harcosok, Cheng Pu vezetésével a balon. Mindannyian ünnepi öltözetet viseltek, a katonák kardja pedig hangosan megcsörrent a kövezeten.

Hamarosan Zhou Yu is belépett, s amikor Sun Quan végzett a szokásos kegyes megjegyzésekkel, a tanácsnok így szólt:

- Hallottam, Cao Cao a folyó mentén táborozik, és üzenetet küldött neked, uram. Azt szeretném tudni, miként vélekedsz a dolog felől.

Ezt hallván előkerült a levél és átnyújtották Zhou Yu-nek. Ő, miután elolvasta, mosolyogva felnézett:

- A vén tolvaj azt gondolja, nincsenek is férfiak ezen a vidéken, hogy ilyen lenéző hangnemben ír!

- Mit gondolsz efelől, barátom? - kérdezte Sun Quan.

- Megbeszélted már az ügyet a tanácsadókkal, uram? - kérdezett vissza Zhou Yu.

- Már napok óta másról sem esik szó. Néhányuk a megadás mellett van, mások a harcot javasolják. Én magam határozatlan vagyok, ezért kértelek téged, hogy jöjj és dönts a dologban.

- Ki tanácsolta a behódolást? - tudakolta Zhou Yu.

- Zhang Zhao és az ő tábora határozottan ezen a véleményen van.

Erre Zhou Yu a fent nevezett felé fordult:

- Szeretném tudni, miért álltok a megadás mellett, uram!

- Cao Cao valamennyi ellenfelét a császár nevében támadja meg, akit teljesen markában tart. Mindent a kormányzat nevében tesz. Nemrégiben elfoglalta Jingzhou-t is, ezzel pedig tovább növelte tekintélyét. Fő védelmünk ellene a Nagy folyó, ám most már hatalmas flottával is rendelkezik, így vízi úton úgyszintén támadást indíthat ellenünk. Miként állhatnánk ellen neki? Ezért tanácsolom a behódolást, míg valami esélyünk nem adódik másra.

- Ez csupán egy oktalan könyvmoly véleménye - közölte Zhou Yu -, hogy is gondold a lemondást erről a vidékről, amit immár három nemzedék óta uralunk?

- Ez a helyzet - szólalt meg Sun Quan -, de miféle terv működhet, hogy minden így is maradjon?

- Noha Cao Cao a birodalom főminiszterének tartja magát, igazából egy lázadó. Te, ó, generális, tehetséges vagy a háborúban és bátorságod is közismert. Atyád és bátyád örökébe léptél, merész és kipróbált katonáknak parancsolsz, ellátmányban is bővelkedsz. Képes vagy lerohanni az egész országot, megszabadítani minden gonoszságtól. Nincs semmi ok arra, hogy megadd magad egy lázadónak!

Ezen kívül Cao Cao ezt a hadjáratot a háború valamennyi szabályával ellenkezve vitte véghez. Északot alávetette, Ma Teng és Han Sui a hátát fenyegeti, ő mégis kitart a délre menetelés mellett. Ez az első szempont Cao Cao ellen. Az északi harcosoknak nincs gyakorlata a vízi küzdelemben, Cao Cao mégis lemondott harcedzett lovascsapatairól és hajókra bízta magát. Ez a második szempont ellene. Namost, tél közepe van, az időjárás a lehető leghidegebb, így hát nincs táplálék a lovak számára. Ez a harmadik szempont. A középső állam katonái nedves vidéken menetelnek, tavak és folyók között, számukra ez szokatlan éghajlat, sokan közülük maláriások lettek. Ez pedig a negyedik szempont. Ha Cao Cao seregei megérkeznek, mindezek a szempontok ellene dolgoznak majd, veresége bizonyos, bármilyen sokan is vannak, te pedig foglyul ejtheted Cao Cao-t, amikor csak akarod. Adj nekem néhány ezer veterán harcost, elindulok és végzek vele!

Sun Quan felugrott helyéről, s így kiáltott:

- A vén, lázadó gazember már évek óta tervezi, hogy megfosztja hatalmuktól a Hanokat, és magát ülteti helyükbe! Megszabadult mindazoktól, akiktől tartott, engem leszámítva, én pedig esküszöm, hogy egyikünknek vége lesz most! Nem élhetünk tovább mindketten. Amit most mondtál, nemes barátom, éppen az én véleményem is, az Ég biztosan megsegítesemre küldött!

- Szolgád meg fogja vívni a döntő csatát - felelte Zhou Yu -, és semmiféle áldozattól nem riad majd vissza! Csak arra kérlek, uram, ne tétovázz tovább!

Sun Quan előhúzta kardját és levágta az asztal sarkát maga előtt:

- Ha bárki is a megadást emlegeti, úgy fog járni, mint ez az asztal!

Ezután átadta a fegyvert Zhou Yu-nek és főparancsnokká nevezte ki, Cheng Pu pedig admirális lett. Lu Su a főparancsnok helyettes címet kapta. Végezetül Sun Quan így szólt:

- Ezzel a karddal levághatod bármelyik tisztet, aki nem engedelmeskedik parancsaidnak!

Zhou Yu átvette a kardot és a gyülekezethez fordult:

- Hallottátok, urunk megbízott Cao Cao elpusztításával! Holnap mindannyian összegyűlünk a folyóparti táborban, hogy átadhassam utasításaimat. Ha bárki is elkésik vagy meg sem jelenik, arra a katonai törvény teljes szigorával fog lesújtani! A hét tilalom és az ötvennégy fő büntetés érvénybe lép!¹⁰

Zhou Yu búcsút vett Sun Quantól és távozott a teremből. A különböző hivatalnokok szintén mentek újukra. Mikor Zhou Yu hazaért, rögtön Zhuge Liangért küldetett, hogy megbeszélhessék a közelgő eseményeket. Ezután beszámolt vendégének a döntésről, s megkérte, mondja el neki tervét a hadjárat számára.

- De hiszen urad még nem szánta el magát! - válaszolta Zhuge Liang - Amíg ez meg nem történik, addig semmiféle tervről nem lehet szó!

- Hogy érted ezt?

- A lelke mélyén Sun Quan még mindig tart Cao Cao hatalmas seregétől és idegeskedik a két haderő egyenlőtlensége miatt. El kell magyaráznod neki, mennyire nem a létszám a lényeg, el kell juttatnod őt a végső döntéssig, mielőtt bármi is történik.

- Kiváló ötlet! - lelkesedett Zhou Yu, majd rögtön a palotába indult, hogy felkeresse urát.

- Biztosan valami nagyon fontos mondanivalód van, hogy ilyen késő éjjel jössz el hozzám - köszöntötte Sun Quan.

- Holnap megkezdem az intézkedéseket - közölte vele Zhou Yu -, ugye nem gondoltad meg magad?

- Az az igazság - válaszolta Sun Quan -, hogy még mindig nyugtalan vagyok, mert olyan hatalmas Cao Cao hadserege. Biztosan túlságosan kevesen vagyunk hozzájuk képest. Igazából csupán ennek kapcsán vannak kételyeim.

- Pontosan e miatt az egyetlen megmaradt kételyed miatt jöttem el most hozzád. Elmondom, mi a helyzet. Cao Cao levele egymillió tengerésztől beszél, ezért kétségeid és félelmeid támadnak, meg sem várva, hogy az igazságról beszélhessünk. Nézzük át alaposan a dolgot. Úgy tudjuk, összesen nagyjából százötvenezer főnyi embere van a főminiszternek a középső vidékekről és sokuk beteg. Csupán hetven- vagy nyolcvanezernyi északi katonája van Yuan Shao-tól. Ezek közül számtalan olyan, akinek hűsége kétséges. Nos, ezek a beteg és bizonytalan hűségű emberek igen sokan vannak, ám egyáltalán nem félelmetesek. Ötvenezer fővel szét tudnám zúzni őket. Nem szükséges izgulnod miattuk, uram.

Sun Quan vállon veregette generálisát, s így felelt:

- Megválaszoltad a legfőbb nehézséget, és eloszlattad kétségeimet! Zhang Zhao egy vén bolond,¹¹ aki egyfolytában akadályokat gördít hadjárataim elé. Csupán te és Lu Su értitek meg igazán vágyaimat. Holnap te, Lu Su és Cheng Pu útnak indultok, én pedig erős tartalékkal és rengeteg ellátmánnyal foglak támogatni titeket. Ha bármiféle bonyodalom merülne fel, azonnal üzenjetez nekem, én saját seregemmel a segítségetekre sietek!

Ezután Zhou Yu távozott, ám magában így szólt:

- Ha Zhuge Liang ilyen pontosan látja uram gondolatait, akkor túlságosan is okos, így veszélyt jelent. Félre kell hát állítani őt!

Rögtön el is küldött egy hírvivőt Lu Su-hoz, hogy megbeszéljék az ötletet. Amikor a tanácsadó megérkezett hozzá és feltárta előtte, mi jutott eszébe, Lu Su nem igazán lelkesedett az elképzelésért:

- Nem, nem - felelte -, öngyilkosság lenne leszámolni legtehetségesebb emberünkkel, mielőtt végeznénk Cao-val!

- De hát Zhuge Liang biztosan Liu Bei-t segítené a mi kárunkra!

- Próbáld meg a fivére, Zhuge Jin segítségével mellénk állítani. Nagyszerű lenne mindkettőjüket a szolgálatunkban tudni!

- Valóban - felelte Zhou Yu.

Másnap hajnalban Zhou Yu táborába ment és elfoglalta a helyét a tanácskozási táborban. A fegyveres őrök jobb- és baloldalt felálltak a bejáráshoz, a tisztségviselők pedig sorokban ültek le, hogy meghallgassák a parancsokat.

Cheng Pu, aki idősebb volt Zhou Yu-nél, roppant dühös lett, hogy csupán a második helyre került a vezérségben, ezért gyengélkedés ürügyével távol maradt az összejöveteltől, ám legidősebb fia, Cheng Zi képviselte őt.

Zhou Yu így szólt az egybegyűltekhez:

- A törvény nem ismer részrehajlást, ezért nektek mindannyiótoknak el kell látnotok számos kötelességeket! Cao Cao most sokkal jelentősebb hatalommal bír, mint amivel Dong Zhuo valaha is, az uralkodó pedig valójában fogoly Xuchangban, akit a legkegyetlenebb katonák őriznek. Parancsunk van a főminiszter elpusztítására, s a ti segítségetekkel sikerrel is járhatunk. Ugyanakkor seregünknek sehol sem szabad nehézségeket okoznia a népnek! Egyenlő mértékben nyújtunk mindenki számára jutalmat a megfelelő szolgálatért és büntetést a hibákért!

E beszéd elhangzását követően Zhou Yu kijelölte Huang Gai-t és Han Dangot az előhad élére, a hajókat pedig saját parancsnoksága alatt a három folyó¹² találkozásához kívánta vezetni. Ott kellett mindenkinek táborot vernie és várnia a további utasításokat. Ezután négy seregbe osztotta a haderőt, s valamennyi élére két vezért nevezett ki: az elsőt Jiang Qin és Zhou Tai, a másodikat Pan Zhang és Ling Tong, a harmadikat Taishi Ci és Lu Meng, végül a negyediket Lu Xun és Dong Xi vezette. Lü Fan és Zhu Zhi ellenőrök lettek, akiknek egyik helyről a másikra kellett utazniuk, s a különböző egységeket felügyelték, ellenőrizve, hogy mindegyik a maga feladatát végzi és a tervnek megfelelően tevékenykedik. A szárazföldi és a vízi haderőnek egy időben kellett haladnia. A hadjárat kezdete mindezeket követően már küszöbön állt.

Az utasítások kézhezvétele után mindenki visszatért saját seregestéhez és sietve felkészülésbe kezdett. Cheng Zi, Cheng Pu fia is visszatért

atyjához, s beszámolt neki az intézkedésekről. A parancsnokot teljesen lenyűgözte Zhou Yu tehetsége:

- A magam részéről mindig lenéztem őt, egy egyszerű diáknak tartottam, aki sohasem válik igazi generálissá, ám ez azt mutatja, hogy vezéri képességei vannak! Támogatnom kell hát őt.

Ezzel Cheng Pu rögtön át is ment a főparancsnoki szállásra és ott megvallotta eltévelyedését. Barátságosan fogadták, vége is volt minden ellentétnek.

Ezt követően Zhou Yu Zhuge Jinért küldetett, majd amikor a tanácsadó megjelent előtte, így fordult hozzá:

- Fivéred nyilvánvalóan zseni, olyan ember, akinek az uralkodó tanácsnokának kellene lennie. Miért szolgálja hát Liu Bei-t? Most, hogy itt van, azt kívánom, tégy meg minden tőled telhetőt, hogy oldalunkra állítsd őt! Így urunk hathatós támogatásban részesülne, ti pedig, a két fivér, együtt lehetnétek, ami mindkettőtök számára kellemes volna. Sok sikert!

- Szégyellem, hogy oly csekély szolgálatot tehettem, mióta itt vagyok - felelte Zhuge Jin -, ezért nem tehetek mást, mint hogy legjobb tudomásom szerint engedelmeskedem parancsodnak.

Azonnal öccséhez is sietett, akit a vendégházban talált. Tiszteletteljes fogadtatásban részesült, majd amikor a belső szobákba értek, Zhuge Liang tiszteletteljesen meghajolt, s könnyek közt mesélte el az élményeit, mióta elváltak egymástól és beszámolt bánatáról, hogy nem lehetnek együtt. Erre Zhuge Jin is sírni kezdett, s közben így szólt:

- Fivérem, emlékszel Bo Yi és Shu Qi történetére, a két testvérére, akiket nem lehetett elválasztani egymástól?¹³

- Ó, tehát Zhou Yu küldte őt, hogy az ő oldalukra állítson - gondolta Zhuge Liang, majd így felelt:

- A régmúlt idők két nemese voltak ők, ismerem ezt a történetet.

- Azok ketten, noha a Shouyang hegység közelében éhenhaltak, sosem váltak meg egymástól. Te és én egy anyától születünk, ugyanaz a mell táplált minket, mégis más urat szolgálunk, és sohasem találkozunk. Nem önt el a szégyen, ha olyanokra gondolsz, mint Bo Yi és Shu Qi?

- Te most a szeretetről beszélsz - válaszolta Zhuge Liang -, én viszont a kötelesség híve vagyok. Mindketten a Hanok szolgálói vagyunk, Liu Bei pedig e család tagja. Ha te, fivérem, elhagynád a déli vidékeket és a törvényes ág szolgálatába lépnél, akkor egyfelől a Hanok miniszterei megbecsülésében részesülnénk, másfelől együtt is lehetnénk, ahogyan közös húsból és vérből való embereknek kell. Így a szeretet és a kötelesség egyként megkapná a maga jussát. Mit gondolsz erről, bátyám?

- Azért jöttem, hogy meggyőzzem őt, és lám! Ő próbál meg engem a maga oldalára állítani! - gondolta Zhuge Jin. Mivel nem jutott eszébe

semmiféle megfelelő válasz, egyszerűen felállt és távozott. Visszatérve Zhou Yu-höz, elmesélte neki az egészet.

- Mi a véleményed? - kérdezte tőle a főparancsnok.

- Sun Quan nagyúr roppant barátságosan viseltetett irányomban, nem fogok hát elfordulni tőle - felelte Zhuge Jin.

- Mivel úgy döntöttél, hogy hű maradsz hozzá, nincs miről beszélünk. Ám azt hiszem, van egy tervem, amivel megnyerhetjük magunknak fivéredet!

A legbölcsebbek szemtől-szemben
Tudják, tenni mit kell ebben
Ám ha meg nem egyezhetnek
Öldöklő harcba mind elvesznek

A következő fejezetben olvasható, miféle eszközökhöz kívánt folyamodni Zhou Yu Zhuge Liang támogatásának megszerzése érdekében.

NEGYVENÖTÖDIK FEJEZET

CAO CAO CSATÁT VESZÍT A HÁROM FOLYÓ
TALÁLKOZÁSÁNÁL. JIANG GANT CSAPDÁBA
CSALJÁK A HŐSÖK ÖSSZEJÖVETELÉN

三江口曹操折兵
群英會蔣幹中計

Zhou Yu-t roppantul felingerelték Zhuge Jin szavai, ádáz gyűlölet támadt szívében Zhuge Lianggal kapcsolatban. Titokban eldöntötte, hogy le fog számolni ezzel a bölccsel. Egyelőre azonban folytatta a felkészülést a háborúra, s amikor valamennyi csapata összegyűlt és készen állt, búcsúzóul még egyszer felkereste urát.

- Te indulsz meg elsőnek, barátom – közölte vele Sun Quan –, én pedig majd kicsivel később sietek támogatásodra.

Zhou Yu elköszönt tőle, és Cheng Pu-val, valamint Lu Su-val együtt a sereg élére állt és útnak indultak. Zhuge Liangot is meghívta, hogy tartson velük a hadjáratra, s mikor utóbbi vidáman beleegyezett, ők négyen ugyanarra a hajóra szálltak. Vitorlát bontottak, s a flottilla Xiakou felé vette az útját.

Nagyjából ötven *li* távolságra a három folyó találkozásától horgonyt vetettek a part közelében, Zhou Yu pedig cölöpkerítést építtetett. E mögött táboroztak le oly módon, hogy a Nyugati hegység is védelmükül szolgált. A központi tábor mellett még számos kisebbet is felvertek, Zhuge Liang viszont az egyik kisebb hajón alakította ki saját szálláshelyét.

Amikor mindezzel elkészültek, Zhou Yu Zhuge Liangért küldetett, hogy megtudja, mit javasol. A tanácsadó meg is jelent, és az üdvözlések vegeztével Zhou Yu szólalt meg elsőnek:

- Cao Cao-nak ugyan kevesebb embere volt, mint Yuan Shao-nak, mégis sikerült legyőznie, mivel hallgatott Xun You-ra, aki rávette, hogy pusztítsa el Yuan Shao ellátmányát Wuchao-ban. A főminiszternek most több mint nyolcszázezer főnyi hadereje van, míg nekünk csupán ötven-hatvanezer. Először tehát az ellátmányát kell nekünk is megsemmisítenünk ahhoz, hogy végezhesünk vele. Sikerült megtudnom, hogy fő raktára a Vashalom hegységben található. Mivel tudom, barátom, hogy te a közelben éltél, minden bizonnyal elég jól ismered a környéket, ezért szeretnék megbízni téged, és társaidat, Guan Yu-t, Zhang Fei-t és Zhao Yunt, hogy vágjátok el az ellenség ellátási vonalait. Ezer katonával én is támogatni foglak titeket. Késedelem nélkül fogjatok neki, mert ily módon leszünk képesek a legjobb szolgálatot nyújtani urainknak.

Zhuce Liang azonnal átlátott mindezen, s magában így töprengett:

- Ez a fortély a bosszú azért, mert nem hagytam magam átcsábítani a déli földek fennhatósága alá. Ha visszautasítom, kinevetnek, így hát úgy teszek, ahogy kérte, s abban bízom, találok majd valamiféle kiutat a csapdából, amit nekem szánt.

Ezzel Zhou Yu legnagyobb örömeire Zhuce Liang sietve elfogadta a feladatot. Miután a vendég távozott, Lu Su titokban odaóvakodott Zhou Yu-höz, s így szólt hozzá:

- Miért bíztad rá ezt a küldetést?

- Mert el akarom érni a halálát, anélkül, hogy nevetségesnek tűnék. Remélem, Cao Cao keze által pusztul el, így megelőzzük bármiféle további bajkeverését.

Lu Su ezután magára hagyta és Zhuge Lianghoz sietett, hogy kiderítse, gyanít-e valamit. Teljesen gondtalannak látta, amikor megérkezett hozzá, s éppen a katonáit készítette fel a menetelésre. Nem hagyhatta, hogy minden figyelmeztetés nélkül induljon útnak, ezért óvatos kérdést szegezett neki:

- Gondolod, hogy sikerrel jár majd ez a hadjárat?

Zhuge Liang nevetve válaszolt:

- Mindenféle harc nagymestere vagyok, legyen szó akár gyalogos, lovas, harci szekeres vagy vízi hadmozdulatokról! Sikerem kétségtelen! Én nem olyan vagyok, mint te és barátod, akik csupán egyetlen dologban vagytok járatosak!

- Hogy érted ezt? - kérdezte Lu Su.

- Hallottam, hogy vidéketeken az utcagyerekek ezt a dalt éneklük:

Rajtaütés, átjáró védelme
Lu Su figyel minden részletre
Ám ha harcolnod kell vízen
Zhou Yu a te embered, igen

- Te csak rajtaütésekhez és szorosok tartásához értesz a szárazföldön, míg Zhou Yu csupán a vízi összecsapások mestere.

Lu Su megosztotta a vélekedést Zhou Yu-vel, aki ezt hallván csak még inkább felbőszült:

- Hogy mer így sértegetni! Miért mondja, hogy képtelen vagyok a szárazföldi harcra? Nem engedem, hogy ő induljon útnak! Magam megyek tízezer katonával, majd én elvágom Cao Cao ellátmányát!

Lu Su visszatért Zhuge Lianghoz, és beszámolt a fejleményekről. A főtanácsadó mosolyogva így válaszolt:

- Zhou Yu csak azért akarta, hogy elinduljak erre a hadműveletre, mert az járt a fejében, hogy Cao Cao végezni fog velem. Ezért hát ugrattam egy kicsit, ám nem bírta elviselni. Eljött a kritikus pillanat, most Sun Quan úrnak és az én uramnak egyetértésben és összhangban kell cselekednie, ha sikerrel kívánunk járni. Ha egymásnak okozunk kárt, az egész elgondolás kudarcot fog vallani. Cao Cao nem ostoba, s általában ő az, aki úgy támadja meg ellenségeit, hogy elvágja az utánpótlási vonalaikat. Nem gondolod hát, hogy már többszörös óvintézkedéseket tett bármiféle meglepetéssel szemben raktárainál? Ha Zhou Yu bármibe is belefog ott, legjobb esetben is fogságba esik. Most döntő vízi csatát kellene megvívnia, hogy elbátortalanítsa az északi harcosokat, azután pedig valami más módot találni, hogy

teljes vereséget mérjen rájuk! Ha képes vagy rábírní, hogy ez a legmegfelelőbb út a győzelemhez, akkor minden jól alakul majd.

Lu Su késelem nélkül Zhou Yu-höz sietett, hogy megossza vele, mit mondott Zhuge Liang. Zhou Yu csak a fejét rázta, miután végighallgatta, majd nagyot dobbantva így szólt:

- Ez az ember túlságosan okos, tízszer okosabb nálam. Muszáj elbánnunk vele, különben a jövőben országunk fogja bánni.

- Ez az a pillanat, amikor minden emberünket fel kell használnunk - felelte Lu Su -, mindenekelőtt a hazád javára kell gondolnod most! Majd ha végeztünk Cao Cao-val, akkor azt tehetsz, amit akarsz.

Zhou Yu-nek el kellett ismernie e javaslat észszerűségét.

Eközben Liu Bei utasította unokafivérét, Liu Qi-t, hogy védje Jiangxia-t, ő és serege legnagyobb része visszatért Xiakou-ba. Megérkezvén látta, hogy a túlsó part zászlókkal, lobogókkal és mindenféle csillogó fegyverrel és vérttel volt tele. Ekkor rájött, hogy megindult a hadjárat a déli földek felől, ezért minden haderejét átcsoportosította Jiangxia-ból Fankou-ba. Végül összehívta tisztjeit, és így szólt hozzájuk:

- Zhuge Liang egy ideje már Wu-ban tartózkodik, egyetlen szót sem hallottunk felőle még, így hát nem tudom, miként áll a helyzet. Jelentkezik valaki a feladatra, hogy kiderítse, mi történik?

- Majd én megyek - közölte Mi Zhu.

Így hát ajándékokat készítettek elő, valamint húst és bort, Mi Zhu pedig hamarosan készen állt a déli földekre utazni, azzal az ürüggyel, hogy gratuláló lakomát ad a seregnek. Aprócska hajón indult útnak, s lefelé vitorlázott a folyón. Végül a táborral szemben kötött ki, az őrszemek pedig jelentették érkezését Zhou Yu-nek. A fővezér utasítást adott, hogy vezessék színe elé. Mi Zhu mélyen meghajolt előtte, kifejezte a nagyrabecsülést és tiszteletet, melyet Liu Bei Zhou Yu iránt érez, majd átadta a különféle ajándékokat. A fogadóceremóniát a vendég tiszteletére adott lakoma követte.

- Zhuge Liang már régóta itt van, ezért azt szeretném, hogy velem együtt térjen vissza uramhoz - mondta közben Mi Zhu a vendéglátójának.

- Zhuge Liang terveket készít velem, így nem engedhetem most el - felelte Zhou Yu -, s Liu Bei-jel is szeretnék találkozni, hogy közös hadműveletekbe foghassunk. Ám ha valaki jelentős haderő élén áll, egy pillanatra sem hagyhatja el posztját. Amennyiben urad el tudna jönni ide, az nagyon kedves lenne részéről.

Mi Zhu egyetértett és közölte, hogy Liu Bei hamarosan látogatást tesz a táborban. Nem sokkal később távozott is. Ekkor Lu Su így fordult Zhou Yu-höz:

- Miért szeretnéd, hogy Liu Bei ellátogasson ide?

- Ó roppant merész és veszélyes férfi, akitől meg kell szabadulnunk! Kihasználtam az alkalmat, hogy ide csábítsam. Ha köztünk lesz, végzünk vele, s ily módon az országunkat fenyegető hatalmas veszélytől fogunk megszabadulni!

Lu Su igyekezett eltéríteni ettől az ötlettől, ám Zhou Yu meg sem hallotta az érveket, sőt, még utasításokat is adott:

- Rejtőzzön el ötven fegyveres a sátor függönyei mögött, ha Liu Bei úgy dönt, hogy eljön ide. Amikor leejtek egy kupát, ez lesz a jele, hogy rontsának elő és vágják le!

Amikor Mi Zhu visszaérkezett, beszámolt Liu Bei-nek arról, hogy Zhou Yu a jelenlétére vágyik. Semmit sem gyanítva Liu Bei azonnal megparancsolta, hogy készítsenek elő számára egy sebes vízi alkalmatosságot, majd késedelem nélkül útnak akart indulni. Ám Guan Yu felszólalt az ötlet ellen:

- Zhou Yu ármányos és áruló lelkületű. Ráadásul semmiféle hírünk sincs Zhuge Liangról. Kérlek, légy óvatosabb!

- Egyesítettük erőinket - válaszolta Liu Bei -, hogy megtámadhassuk közös ellenségünket. Ha Zhou Yu látni kíván, én pedig nem vagyok hajlandó elmenni, akkor ez árulás. Sohasem arathatunk sikert, ha mindkét fél gyanakvást táplál a másikkal szemben.

- Ha ragaszkodsz döntésedhez, akkor én is veled tartok! - mondta Guan Yu.

- És én is! - kiáltotta Zhang Fei.

Ám Liu Bei így felelt nekik:

- Csak Guan Yu jöjjön velem, míg te, öcsém, Zhao Yunnal együtt örökjetekek itt. Jian Yong a közelben lévő várost, Exiant fogja védeni. Nem maradunk távol hosszú ideig.

E parancsok kiadását követően Liu Bei Guan Yu-vel együtt a kis hajó fedélzetére szállt. Kísérete még húsz főt sem tett ki. A könnyű lélekvesztő roppant gyorsan siklott alá a folyón. Liu Bei nagyon megörült, amikor meglátta a hadihajókat a part mentén horgonyozni, a mellvértes katonákat és a háború minden egyéb ragyogását és díszét. Tökéletes rendezettségben állt a tábor.

Amint megérkezett, örök rohantak, hogy értesítsék Zhou Yu-t.

- Hány hajóval jöttek? - kérdezte tőlük a főparancsnok.

- Csak egyvel, a kíséret pedig csupán húsz főből áll - közölték vele.

- Akkor sorsa megpecsételődött - szólt elégedetten Zhou Yu.

Ezután az örökért küldetett, és elhelyezte őket rejtekhelyükön, a külső és belső sátorrész között, amikor pedig minden készen állt a kitervelt orgyilkosságra, kiment, hogy fogadja látogatóját. Liu Bei a fivérével és kíséretével már a sereg közepette tartott a parancsnoki sátor felé.

Az üdvözléseket követően Zhou Yu azt kívánta, hogy Liu Bei fogadja el a felsőbb helyet, ám vendége erre így szólt:

- Generális, híred az egész birodalomban elterjedt, míg én egy senki vagyok. Ne alázz meg túlzásba vitt tiszteletadással!

Így hát úgy helyezkedtek el, mintha csupán barátok lennének, és hamarosan frissítőket szolgáltak fel nekik.

Véletlenül Zhuge Liang is a parton volt és hallott ura érkezéséről, valamint arról, hogy a főparancsnoknál időzik. Nagyon megdöbben ezen a híren.

- Mit lehetne most tenni? - tanakodott.

A fogadásátorhoz óvakodott, s lopva bepillantott. Láta, hogy Zhou Yu arcáról szinte süt a gyilkos szándék, és a függönyök mögött rejtőző orgyilkosokat is észrevette. Ezután Liu Bei-re vetült pillantása, aki éppen felnevetett és gondtalanul társalgott. Ekkor feltűnt neki Guan Yu félelmetes alakja ura oldalán, s rögtön megnyugodott.

- Semmiféle veszély nem fenyegeti uramat - gondolta megkönnyebbülten, majd a folyópartra sietett, s ott várta a megbeszélés végét.

Eközben az üdvözlőlakoma folytatódott. Miután már számtalanszor körbejárt a bor, Zhou Yu felemelte kupáját, hogy megadja a megbeszélte jelet. Ám ebben a pillanatban észrevette a vendége mellett kezében karddal álló harcos eltökélt arckifejezését, s habozni kezdett, majd gyorsan megkérdezte, ki ez a férfiú.

- Ő a fivérem, Guan Yu - felelte Liu Bei.

Zhou Yu egészen meglepődött:

- Ő lenne az, aki végzett Yan Lianggal és Wen Chou-val?

- Pontosan! - hangzott a felelet.

A félelemtől a fővezért azonnal leverte a víz, érezte, hogy az izzadság végigfolyik hátán is. Ezután, csaknem kiborítva, töltött még egy kupa bort, s átnyújtotta Guan Yu-nek. Ekkor Lu Su lépett be, Liu Bei pedig hozzá fordult:

- Hol van Zhuge Liang? Megtennéd, hogy megkeresed nekem?

- Várj, míg legyőztük Cao Cao-t - válaszolta Zhou Yu a vendégének -, majd utána találkozhatsz Zhuge Lianggal.

Liu Bei nem merte megismételni a kérését, Guan Yu pedig jelentőségteles pillantást vetett rá, amelyet rögtön megértett. Felkelt, s így szólt:

- Most mennem kell. Ismét eljövök majd, hogy gratuláljak, miután sikerült leverni az ellenséget és sikered teljes lesz!

Zhou Yu nem merte maradásra kérni, hanem a tábor hatalmas kapujáig kísérté. Amikor a vendég elérte a folyópartot, Zhuge Liang ott várt rá hájójánál.

Liu Bei rettentően elégedett volt, amíg Zhuge Liang meg nem szólalt:

- Uram, tudod, micsoda veszélyben forgott az életed ma?

Hirtelen felocsúdva Liu Bei így felelt:

- Nem, fogalmam sem volt semmiféle veszedelemről!

- Ha Guan Yu nem lett volna veled, megöltek volna.

Liu Bei egy pillanatnyi töprengést követően rájött, hogy ez igaz. Ekkor könnyörögni kezdett Zhuge Liangnak, térjen vissza vele Fankou-ba, ám a tanácsadó ellene szegült:

- Meglehetősen biztonságban vagyok - közölte magabiztosan -, noha a tigris szájában élek, oly rendíthetetlen vagyok, mint a Tai hegy. Kérlek, uram, térj vissza most, készítsd hajóidat és a harcosaidat! A tizenegyedik hónap huszadik napján küldd Zhao Yunt egy kis hajóval a déli parthoz, hogy ott várjanak rám. Gondoskodj róla, hogy ne legyen semmiféle balsiker.

- Mik a szándékaid? - kérdezte tőle Liu Bei.

- Ha a délkeleti szél feltámad, visszatérek!

Az úr még tovább kérdezősködött volna, ám Zhuge Liang ragaszkodott hozzá, hogy azonnal induljon útnak. Így hát a kis hajó már felfelé haladt a folyón, miközben Zhuge Liang visszaért ideiglenes szállására.

Még nem jutottak túlságosan messzire, amikor ötven hajóból álló flotta tűnt fel előttük, amint az áramlattal száguldott lefelé. A vezérbárka orrában lándzsával felfegyverzett, magas alak állt. Guan Yu felkészült az összecsapásra, ám ahogy közel értek egymáshoz, felismerték, hogy Zhang Fei volt. Attól tartott, hogy valami olyan baj éri fivérét, amit még Guan Yu erős karjai sem tudnak elhárítani.

A három testvér így együtt tért vissza.

Miután Zhou Yu elkísérte Liu Bei-t a tábor kapujához, visszatért szállására, s hamarosan Lu Su-t jelentették be hozzá.

- Ha már egyszer idecsaltad Liu Bei-t, akkor miért nem tartottál ki terved mellett? - tudakolta a fővezértől.

- Guan Yu miatt. Ő igazi tigris, egy pillanatra sem hagyta magára fivérét. Bármivel is próbálkoztam volna, biztosan életemmel fizettem volna érte!

Lu Su tudta, hogy Zhou Yu igazat beszél. Ekkor váratlanul hírnök érkezéséről adtak hírt, aki Cao Cao-tól hozott üzenetet. Zhou Yu utasítást adott, hogy engedjék be, majd átvette a levelet. Ám amikor meglátta a címzést: „A Hanok főminiszterétől Zhou Yu főparancsnoknak”, dühroham ragadta el, cafatokra tépte a levelet, s a földre hajította.

- Halál erre a fickóra! - ordította.

- Ha két ország hadban áll, a követeiket nem szokás lemészárolni - emlékeztette Lu Su.

- Azért öljük meg a küldötteket, hogy kimutassuk méltóságunkat és függetlenségünket! - válaszolta még mindig dühösen Zhou Yu.

A levél boldogtalan hordozóját lefejezték, fejét pedig visszaküldték kíséretével.

Ezután Zhou Yu úgy döntött, megindulnak. Az előhadnak kellett előretörnnie Gan Ning vezetésével, míg a két szárny, Han Dang és Jiang Qin irányítása alatt támogatta. Zhou Yu a derékhad felett parancsnokolt közepén. Másnap korán, a negyedik őréség alatt reggeliztek, majd a hajók az ötödik őréség során vitorlát bontottak és eget rengető dobszó közepette elindultak.

Cao Cao nagyon dühös lett, amikor meghallotta, hogy levelét szétépték. Elhatározta, azon nyomban támadásba lendül. Előrenyomulását Cai Mao főadmirális, Zhang Yun, a helyettese és még további jingzhou-i tisztek vezették, akik csatlakoztak hozzá. Cao Cao olyan gyorsan haladt a három folyó találkozásához, amennyire csak tudott, s ott észrevette, hogy a déli földek hajói felfelé tartanak. A legelső hajó orrában vitéz harcos állt, aki így kiáltott:

- Gan Ning vagyok! Bármelyikőtöket kihívom párviadalra!

Cai Mao az öccsét, Cai Xunt küldte, hogy fogadja el a kihívást, ám ahogy hajója közelebb ért az ellenségéhez, Gan Ning kilőtt rá egy nyílvesszőt, Cai Xun pedig rögtön elesett. A déliek előrébb nyomultak, számszerűságaik pedig olyan lövedékfelhőt zúdítottak Cao Cao seregeire, aminek azok nem tudtak ellenállni. Han Dang balról, Jiang Qin pedig jobbról csatlakozott hozzájuk.

Cao Cao katonái főként az északi, száraz síkságokról származtak, ezért nemigen tudták, miként kell vízen hatékonyan harcolni. A déli hajók így a maguk szájíze szerint alakíthatták az összecsapást és irtózatos mészárlást rendeztek. Azonban miután a csata immár a délutánba nyúlt, Zhou Yu úgy gondolta, helyénvalóbb, ha nem teszi kockára a megszerzett előnyt, mivel az ellenség létszámában még mindig messze felülmúlta őt. Megüttette hát a gongokat, jelezvén, hogy vessenek véget a küzdelemnek és valamennyi hajó térjen vissza.

Cao Cao-t legyőzték, ám hajói visszatértek a parthoz, ahol tábornok vertek és helyreállították a rendet. A főminiszter megvert vezéréiért küldetett és szemrehányást tett nekik:

- Nem követtetek el mindent a győzelemért! Hagytátok, hogy egy gyengébb haderő fölétek kerekedjen!

- A jingzhou-i vízi erők már régóta nem gyakorlatoztak - védekezett Cai Mao -, a többiek pedig egyáltalán nincsenek kiképezve a folyami harcokra. Érdemes lenne felállítani egy vízi tábornokot, ahol az északi harcosok megtanulhatnák ezt a harcmodort, míg a Jingzhou-ból származók feleleveníthetnék ez irányú tudásukat. Így növekedne hatékonyságuk és győzelmeiket aratnának.

- Ha tudod, mit kellett volna tenni, miért nem tetted meg már korábban? - tudakolta Cao Cao - Mi értelme van annak, hogy megosztod velem mindezt? Láss munkához!

Cai Mao és Zhang Yun tehát megszervezett egy vízi tábor a folyóparton. Huszonnégy „vízi kaput” építettek, ahol a nagyobb hajók egyfajta bástyaként szolgáltak, védelmük alatt a kisebbek pedig szabadon járhatk-elhettek. Éjszaka, amikor meggyújtották a lámpásokat és a fáklyákat, úgy tűnt, maga az ég fénylik fel, a víz pedig rőt színben ragyogott a vakító fényben. A szárazföldön háromszáz *li* távolságra is ellátszott a tábortüzek füstje.

Zhou Yu a csatát követően visszatért táborába, s győzedelmes haderejével vad lakomázásba fogott. Elküldött egy hírnököt is, hogy megvigye a diadalról szóló jelentést urának. Amikor leszállt az éj, Zhou Yu felment az egyik dombtetőre és lenézett a ragyogó fények nyugat felé elnyúló hosszú sorára, melyek megmutatták az ellenséges tábor kiterjedését. Egy szót sem szólt, ám hatalmas félelem töltötte be szívét a látvány hatására.

Másnap elhatározta, hogy személyesen fogja kideríteni, mennyire erős a velük szembenálló sereg, ezért utasítást adott, hogy készüljön fel egy kisebb hadtest, amit erős, szívós harcosokból állított ki, hatalmas íjakkal és kemény nyílpuskákkal felfegyverezve. Zenészeket is rakatott valamennyi hajóra. Ezután vitorlát bontottak, s megindultak az áramlással szemben. Amikor már Cao táborával szemközt jártak, kidobták a horgonyként szolgáló nehéz sziklákat, a zenészek pedig játszani kezdtek, miközben Zhou Yu szemügyre vette az újonnan létesített vízi tábor. Nem igazán nyerte el tetszését a látvány, mivel minden a lehető legcsodálatosabb szervezettséget mutatta.

- Milyen jól és helyesen épült ez a tábor! - kiáltotta - Tudja valaki a nevét azoknak, akik itt parancsnokolnak?

- Cai Mao és Zhang Yun - felelték tisztjei.

- Hosszú ideig a mi vidékünkön éltek - mondta erre Zhou Yu -, nagy tapasztalattal rendelkeznek a vízi hadviselésben. Meg kell találnom a módját, hogy megszabaduljak tőlük, mielőtt bármibe is belefognék.

Eközben a parti őrszemek jelentették Cao Cao-nak, hogy az ellenség kémkedik utánuk, ezért a főminiszter parancsba adta, hogy néhány hajó próbálja meg elfogni őket. Zhou Yu látta a zűrzavart a parton az utasítást kiadó lobogók között, ezért sietve utasította embereit, hogy szedjék fel a horgonyokat és hajózzanak le a folyón. Rögvest útnak is indultak, szétszóródva, vadul evezve az összes hajó szinte repült visszafelé. Mielőtt Cao hajói egyáltalán megindulhattak volna utánuk, már rég messze jártak.

Az üldözők azért nyomukba eredtek, ám hamarosan látták, hogy semmi értelme. Visszatértek hát és jelentést tettek kudarcukról.

A főminiszter ismét a tisztjeit hibáztatta:

- Múltkorában elveszítettetek egy összecsapást, s a katonák önbizalma nagyon megcsappant. Most meg ellenfelünk sikeresen kikémlelte a tábor! Mit kellene tennünk?

Buzgón megfelelve a feltett kérdésre az egyik hadvezér előrelépett, s így szólt:

- Ifjúkoromban Zhou Yu és én diáktársak voltunk, barátságot is kötöttünk egymással. Ékesszólásom még egyáltalán nem kopott meg, ezért vállalom, hogy átmegegyek hozzájuk, s ráveszem, hogy adja meg magát nekünk!

Örvendezve, hogy ilyen gyorsan megoldásra lelt, Cao Cao jobban szemügyre vette a felszólalót. A Jiujiangból származó Jiang Gan volt az, a tábor egyik tanácsadó tisztje.

- Zhou Yu jó barátja lennél? - kérdezte tőle a főminiszter.

- Légy nyugodt, nagyuram - válaszolta Jiang Gan -, ha át tudok jutni a folyó túlsó partjára, akkor sikerrel járok!

- Milyen előkészületek szükségesek? - tudakolta Cao Cao.

- Csupán egy ifjú kell nekem, aki szolgám lehet, s néhány evezős, semmi több.

Cao Cao bort töltött neki, sok sikert kívánt, majd útjára bocsátotta.

Egyszerű, fehér köpönyegbe burkolódzva, aprócska ladikban helyet foglalva a küldött elérte Zhou Yu táborát, s meghagyta az öröknek, hogy közöljék a fővezérrel, régi barátja, Jiang Gan szeretné látni őt.

A parancsnok éppen sátrában tartott megbeszélést, amikor megkapta az üzenetet, majd felnevetett, s így szólt a körülötte lévőkhez:

- Azért jön, hogy rávegyen valamire!

Majd különböző utasításokat suttogott a többiek fülébe, akik végül kimentek, s nyugodtan várták az érkezőt.

Zhou Yu teljes hivatali öltözékében fogadta vendégét. Selyemköpenyes tisztségviselők csoportja vette körül. A látogató mindössze egy egyszerű, kék köntösbe öltözött ifjú társaságában lépett be. Jiang Gan büszkén lépdelt előre, míg Zhou Yu mélyen meghajolt előtte.

- Remélhetőleg jól ment sorod, mióta nem láttuk egymást - szólalt meg Jiang Gan.

- Messzire jutottál és sokat kellett kiállnod e küldetés során Cao Cao ügye érdekében¹ - hangzott a felelet.

- Rég nem találkoztunk - motyogta igen döbbenet a vendég -, az egykori idők okán látogattalak meg. Miért nevezel hát Cao Cao küldöttének?

- Ugyan én nem vagyok olyan tehetséges zenész, mint amilyen Shi Kuang volt egykoron, mégis érteni vélem a muzsika mögött rejlő gondolatokat² - válaszolta Zhou Yu.

- Mivel úgy döntöttél, így bánsz egy régi baráttal, azt hiszem, ideje távoznom - közölte sértődötten Jiang Gan.

Zhou Yu megint felnevetett, majd megragadta vendége karját, s így fordult hozzá:

- Nos, attól tartottam, azért jöttél, hogy meggyőzz valamiről. Ám ha nem ez a szándékod, akkor nem kell ily sietve magamra hagynod!

Visszatértek hát helyükre, újfent üdvözölték egymást, s barátként ültek le, Zhou Yu pedig magához hívatta tisztjeit, hogy bemutatthassa nekik vendégét. Hamarosan megjelentek mind a polgári, mind a katonai tisztségviselők, valamennyien legjobb öltözkükben. Utóbbiakat csillogó ezüstvért borította, és igen lenyűgöző hatást keltettek, ahogy két sorban álltak fel. A látogatót mindannyiuknak bemutatták. Nemsokára lakomázni kezdtek, miközben a muzikusok győzelmi dalokat játszottak, a bor pedig vidáman járt körbe. Mindezek hatására Zhou Yu tartózkodása látszólag enyhülni kezdett, s végül így szólt:

- Jiang Gan régi diáktársam, nagyon jó barátok vagyunk! Habár északról érkezett hozzánk, ő nem Cao Cao nevében akar beszélni velünk, így nem kell tartanunk tőle.

Ezzel Zhou Yu előhúzza a parancsnoki kardot, amit fővezérként viselt, majd e szavakkal nyújtotta át Taishi Ci-nek:

- Fogd ezt, erre a napra viseld te, mint a lakoma mestere! Ma csupán barátokként találkozunk, csak a barátságról beszélgetünk, ezért ha bármelyikünk felveti a kérdéseket az ellentétről Cao Cao és a mi földünk között, arra sújts le és végezz velem!

Taishi Ci átvette a fegyvert és ismét helyet foglalt. Jiang Gan nagyon megdöbbsent, ám egy szót sem szólt.

- Mivel engem bíztak meg a parancsnoksággal, egy csepp bort sem ittam még a hadjárat során, de ma egy régi barátom is köztünk van, és nincs okom félni tőle, ezért annyit iszom, amennyit akarok! - közölte Zhou Yu.

Így szólván egy hajtásra megivott egy hatalmas kupányit, majd hangosan felnevetett. A rinocérosz kupák gyorsan jártak körbe a vendégek között, míg mindannyian félrészegekké nem váltak. Ekkor Zhou Yu megragadta látogatója kezét és kivezette őt a sátorból. Az órszemek, akik odakint posztoltak, kihúzták magukat, s megragadták ragyogó fegyvereiket.

- Ugye milyen nagyszerű fickók a katonáim? - kérdezte Zhou Yu.

- Erősek mint a medvék, merészek mint a tigrisek! - felelte Jiang Gan.

Ekkor a házigazda a sátor végébe vezette, ahová gabonát és takarmányt helyeztek el hatalmas halmokban.

- Ugye, milyen kiváló ellátmány- és takarmányraktáram van?

- Csapataid bátrak s bővelkedsz az élelemben. A rólad szóló pletykák nem megalapozatlanok!

Zhou Yu úgy tett, mintha nagyon ittas lenne, s így folytatta a kérdezősködést.

- Amikor diákok voltunk, nem láttuk előre, hogy eljön ez a nap, ugye?

- Egy olyan zseninek, mint amilyen te vagy, semmi sem rendkívüli - hízelgett a vendég.

Zhou Yu erre ismét megragadta a karját és leültek.

- Ha egy igaz harcos megtalálja azt az urat, akinek szolgálnia kell, ugyanolyan szoros kötelékek alakulnak ki köztük, mint egy tisztségviselő és uralkodója vagy mint közeli rokonok között. Uram hallgat szavamra és követi terveimet. Osztozunk a jó- és balszerencsében is. Még ha az egykori nagy csábítók, mint Su Qin, Zhang Yi, Lu Jia vagy Li Yiji³ vissza is térnének az életbe, még ha szavaik megáradt folyóként törnének is elő, nyelvük pedig pengeéles lenne, akkor is lehetetlen lenne számukra, hogy a maguk oldalára állítsanak olyasvalakit, mint amilyen én vagyok!

Ahogy e szónoklatot befejezte, a házigazda harsogó nevetésben tört ki. Jiang Gan halálosan elsápadt. Zhou Yu visszavezette sátrába és megint inni kezdtek.

Nemsokára a vendéglátó a többiekre mutatott az asztalnál, és így szólt:

- Ezek itt mind a déliek legjobbjai és legbátrabbjai, ezért akár „a hősök találkozójának” is nevezhetnék e lakomát!

Egészen addig ittak, míg le nem szállt az este, azután lámpásokat gyűjtettek és így folytatták. Zhou Yu még kardvívás-bemutatót is tartott és eldalolta az alábbi éneket:

Ha egy férfi a világban él, ó
Tesz mindent, mit jónak vél
S ha teszi, mit jónak vél, ó
A pihenés is lesz fontos cél
S a pihenés csak úgy remek, ó
Ha buzgón csak bort nyelek
S ha végül részeg leszek, ó
Őrült dalba kezdhettek!

Tapsvihar ünnepelte ezt a kiváló éneket. Ekkor már későre járt, s a vendég távozni kívánt.

- Túl sok bort ittam - szabadkozott.

A házigazda utasítást adott, hogy szedjék le az asztalt, s ahogy mindenki más hazafelé indult, így fordult vendégéhez:

- Sok nap telt el már, mióta utoljára megosztottam fekhelyemet egy barátommal, de ma éjjel ezt fogom tenni!

Úgy téve, mintha mérhetetlenül részeg volna, Jiang Gant szálláshelyére vezette, s lefeküdtek aludni. Zhou Yu, ahogy volt, egyszerűen elzuhant, s torokhangú nyögéseket és hörgéseket hallatva hevert, így a látogatónak esélye sem volt az alvásra. Csendben feküdt hát és hallgatta a tábor zajait odakintről, bentről pedig vendéglátója mennydörgő hortyogását.

A második őrség idején felkelt s az apró lámpás fényében barátjára pillantott. Az asztalon észrevett egy papírhalmot is, majd oda óvakodva rájött, hogy levelek. Köztük meglátott egyet, ami Cai Mao-tól és Zhang Yuntól, Cao Cao fő- és helyettes admirálisától érkezett. Rögtön átfutotta. Az üzenet így hangzott:

„Nem az esetleges jutalom miatt adtuk meg magunkat Cao Cao-nak, hanem a körülmények hatása alatt. Most ezeket az északi harcosokat vízi táborunkban kell tartanunk, ám amint alkalom adódik, lobogód iránti áldozatként fogjuk felajánlani neked a lázadó fejét. Ahogy lehetőségünk nyílik rá, újabb és újabb jelentéseket fogunk küldeni neked. Bízz bennünk! Ez szerény válaszuk leveledre”.

- Ezek ketten kezdettől fogva kapcsolatban álltak a déli földekkel – gondolta Jiang Gan, így hát elrejtette a levelet ruhájába s vizsgálgatni kezdte a többit. Ám ebben a pillanatban Zhou Yu mocorogni kezdett, Jiang Gan pedig gyorsan kioltotta a fényt és visszament a fekhelyhez. Zhou Yu úgy motyogott, mintha álmában beszélne:

- Barátom, láthatod majd egy-két napon belül Cao Cao fejét.

Jiang Gan sietve válaszolt valamit, hogy rábírja a további beszédre. A házigazda folytatta is:

- Várj még pár napot, és itt lesz Cao Cao feje! A vén gazemberé!

A vendég igyekezett kérdéseket feltenni neki, hogy megtudja, miként tervezi elérni ezt, ám Zhou Yu mélyen aludt, s úgy tűnt, semmit sem hall. Jiang Gan ébren hevert egészen addig, amíg elütötték a negyedik őrséget. Ekkor valaki bejött, s így szólt:

- Generális uram, felébredtél már?

Erre, mintha a legmélyebb álmából ébredne, Zhou Yu felriadt.

- Ki ez itt az ágyamon? – kiáltotta.

- Nem emlékszel, generális? – hangzott a felelet az érkezőtől – Megkértem régi barátodat, hogy tölts veled az éjszakát!

- Túl sokat ittam múlt éjjel – mondta Zhou Yu bűnbánóan –, s egészen megfeledkeztem róla. Ritkán hajlok efféle mértéktelenségekre, ezért nem vagyok hozzászokva. Talán sok olyan dolgot is kifecsegtem, amit nem kellett volna.

- Egy férfi érkezett északról – folytatta a hang.

- Beszélj halkabban! – kérte Zhou Yu, miközben az alvóhoz fordult, s nevéen szólította. Ám Jiang Gan úgy tett, mintha aludna, meg sem mozdult.

Zhou Yu kiosont a sátorból, miközben a vendég nagyon hegyezte a fülét. Hallotta, hogy az idegen ismét beszélni kezd:

- Cai Mao és Zhang Yun, a két parancsnok azt üzenik, hogy nem mostanában tudják végrehajtani a tervezett dolgot.

Ám hiába hallgatózott tovább, az ezután következőkből egy szót sem tudott kivenni. Nem sokkal később Zhou Yu visszatért és megint megpróbálta felébreszteni barátját. Ismét nem kapott választ, mivel a vendég továbbra is úgy tett, mint aki az igazak álmát alussza és semmit sem hall. Ekkor Zhou Yu levetkőzött és ő is lefeküdt.

Miközben ébren hevert, Jiang Gan felidézte magában, hogy Zhou Yu mindig is aprólékos gondossággal járt el ügyeiben, ezért ha a reggel eljöttével észreveszi, hogy eltűnt egyik levele, akkor biztosan végez majd a tolvajjal. Így hát hajnalhasadtakor szólomatni kezdte vendéglátóját. Mivel nem kapott választ, felkelt, felöltözött és kilopódzott a sátorból. Ezután hívta a szolgáját és a tábor kapuja felé indultak.

- Hová tartasz, uram? - kérdezte az őrszem a kapunál.

- Attól félek, csak útban vagyok itt, ezért inkább magára hagyom a főparancsnokot - válaszolta Jiang Gan -, kérlek, engedjete át!

Nem gördítettek akadályt távozása útjába, így hamarosan már a folyóparton járt, ahol ismét hajóra szállt. Ezután repülő evezőkkel sietett vissza a főminiszter táborába. Ahogy megérkezett, Cao Cao rögtön kérdezősködni kezdett, mit sikerült végeznie. Jiang Gan beismerte, hogy nem járt sikerrel.

- Zhou Yu nagyon okos és kiemelkedő erkölcsi érzékkel bír - tette hozzá -, bármit is mondtam neki, kicsit sem ingatta meg.

- Nevetséges színben tűnök fel kudarcod miatt! - felelte Cao Cao.

- Nos, ha nem is sikerült megnyernem Zhou Yu-t az ügyünknek, azért kiderítettem valamit számodra. Küldd el innen ezeket az embereket és beszámolok róla!

A szolgák távoztak, ezután pedig Jiang Gan előhúzta a levelet, amit Zhou Yu sátrából lopott, majd átadta a főminiszternek. Cao elolvasta és szörnyű haragra gerjedt. Azonnal Cai Mao-ért és Zhang Yunért küldetett. Amint megérkeztek, így fordult hozzájuk:

- Azt akarom, hogy támadjatok!

- De a katonák kiképzése még nem fejeződött be! - vetette ellene Cai Mao.

- Majd akkor lesz teljes a kikézésük, ha elkülditek a fejemet Zhou Yu-nek, ugye?

Mindkét parancsnok nagyon megdöbbsent és fogalmuk sem volt, mit jelent ez. Csak hallgattak, egy szót sem tudtak kinyögni. Cao Cao utasította az őrséget, hogy azon nyomban végezzék ki őket. Nemsokára már hozták is a fejüket.

Eddigre már a főminiszter végiggondolta az ügyet, és rájött, hogy becsapták.⁴ Egy vers is szól erről:

Cao Cao-val senki sem ér fel
Lelkében együtt él vétek és csel
Zhou Yu mégis csapdába csalta
Árulásban könnyedén túl is tett rajta,
A két vezér, elkerülvén a haláltusát
Cserbenhagyta nemrég, jogos urát
Hamarosan mégis véget ért éltük
Kardtól veszett el végül létük⁵

A két flottaparancsnok halála nagy megrökönyödést okozott a táborban, minden társuk váratlan kivégzésük okát tudakolta. Noha Cao Cao tudta, hogy ártatlanok voltak, mégsem ismerte el:

- Ezek ketten elhanyagolták kötelességüket, ezért ítéltetek halálra!

Ezt hallván a többiek megrémültek, de nem tehettek semmit. Két másik hadvezér, Mao Jie és Yu Jin kerültek a vízi tábor élére. A kémek megvitették az események hírét Zhou Yu-nek, aki nagyon megörvendett hadicsele sikerének.

- Ez a kettő volt minden aggodalmam forrása - közölte -, most, hogy ők már nincsenek, egészen megkönnyebbültem!

- Generális, ha így folytatod, nem kell majd félned Cao Cao-tól - mondta neki Lu Su.

- Nem hinném, hogy bárki is tisztában lett volna fortélyommal - töprengett Zhou Yu -, kivéve persze Zhuge Liangot. Ő még nálam is furfangosabb, ezért nem hiszem, hogy rejtve maradt előle a dolog. Menj, kérdezősködj nála, és tudd meg, mi jár a fejében!

Sikerült hát Zhou Yu alattomos csele
Elhullott végül a sok széthúzó ellenfele
A sikertől ugyan megrészegült hazafele
De nem tudta, Zhuge Liang feje mivel van tele

Hamarosan kiderül, miként zajlott le Lu Su és Zhuge Liang beszélgetése.⁶

NEGYVENHATODIK FEJEZET

ZHUGE LIANG NYÍLVESSZÓKET KÉR KÖLCSÖN
HADITERVÉHEZ. HUANG GAI BÜNTETÉSNEK
VETI ALÁ MAGÁT EGY CSEL ÉRDEKÉBEN

用奇謀孔明借箭
獻密計黃蓋受刑

Lu Su elindult, hogy eleget tegyen feladatának, s Zhuge Liangot kis kocsiján ülve találta.

- Annyi a tennivaló, hogy nem tudtam eddig eljönni hozzád és meghallgatni észrevételeidet - üdvözölte a tanácsadót.

- Ez így van - felelte Zhuge Liang -, én pedig még nem is gratuláltam a főparancsnoknak.

- Miért kellene gratulálnod neki? - színlelt meglepetést Lu Su.

- Hát azért, uram, amiért ideküldött, hogy kiderítsd, tudok-e róla vagy sem. Valóban gratulálnom kellene!

Lu Su elsápadt, s levegőért kapkodva így válaszolt:

- De honnan tudsz te erről, mester?

- Jól sikerült a cselvetés Jiang Gan akaratlan segítségével. Cao Cao azonnal beleesett a csapdába, ám hamarosan mindenre rájön. Csak éppen nem vallja majd be tévedését. Azonban a két hadvezérnek vége, országod pedig halálos veszedelemtől menekült meg. Nem gondolod hát, hogy mindez ok a gratulációra? Hírül vettem, hogy Mao Jie és Yu Jin a két új admirális, az ő kezükbe került így az északi flotta sorsa.

Lu Su teljesen megdöbbsent. Üres megjegyzéseket téve még egy ideig a tanácsadóval időzött, majd távozott. Amikor indulni készült, Zhuge Liang figyelmeztette:

- Ne áruld el Zhou Yu-nek, hogy tudok cselvetéséről! Ha elmondanád, akkor megint azt keresné, miként árthat nekem.

Lu Su megígérte, hogy hallgatni fog, mindazonáltal egyenesen vezéréhez ment, és mindenről beszámolt neki, amiről Zhuge Lianggal beszélgetett.

- Tényleg meg kell szabadulnunk tőle - válaszolta Zhou Yu -, most már végleg elhatároztam, hogy el fogom tenni láb alól!

- Ha végzel vele, nem fog-e Cao Cao kinevetni? - kérdezte aggodalmasan Lu Su.

- Ó, nem. Olyan, törvényes módot találok majd eltávolítására, hogy önként fog a halálba indulni!

- De miként lehetséges törvényes mód a meggyilkolására?

- Ne kérdezősködj ennyit, hamarosan meglátod!

Nemsokára valamennyi tisztet összehívták a fő sátorba, s Zhuge Liangot is kérették. Elégedetten indult a gyülekezet színhelye felé. Amikor mindannyian helyet foglaltak, Zhou Yu váratlanul a tanácsadóhoz fordult:

- Harcba fogok bocsátkozni az ellenséggel vízen! Mely fegyverek lennének ehhez a legmegfelelőbbek?

- A Nagy folyón leginkább a nyílvesszők hatékonyak - válaszolta Zhuge Liang.

- Nekem is ez a véleményem. Ám jelenleg kifogyóban vagyunk belőlük. Azt szeretném, ha szereznél nekünk nagyjából százezer nyílvesszőt a vízi

összecsapáshoz. Mivel ez elengedhetetlenül fontos szolgálat lenne a közö-
ségnek, ezért remélem, nem utasítod vissza!

- Bármilyen feladattal is bíz meg főparancsnokunk, eleget kell tennem
neki - felelte Zhuge Liang -, de megkérdezhetem, mikorra van szükséged
a százezer nyílvevőre?

- Tíz nap alatt be tudod szerezni őket?

- Az ellenség hamarosan itt lesz, tíz nap múlva már túl késő!

- Mit gondolsz, mennyi idő alatt sikerülhet hát szert tenni rájuk?

- Adj nekem három napot, azután elküldethetsz a százezerért.

- Remélem, ez nem valami tréfa! - figyelmeztette Zhou Yu.

- Háborúban nincs tréfákozás! - közölte Zhuge Liang - Hogy is mer-
nék viccelődni a fővezérrel? Adj nekem hivatalos katonai parancsot, s ha
nem teljesítem három nap alatt, megbüntethetsz!

Zhou Yu titokban örvendezni kezdett, hívatta a titkárokat és azon
nyomban elkészíttette a megbízást. Ezután ivott a vállalkozás sikerére, s
így szólt:

- Szívemből fogok gratulálni neked, ha ezt véghezviszed!¹

- Túl késő van már ahhoz, hogy ezt a napot is beleszámoljuk - mon-
ta erre Zhuge Liang -, ezért holnaptól számítva a harmadik nap reggelén
küldj ötszáz kis csónakot a folyópartra, hogy elszállítsák a nyílvevőket!

Még ittak néhány kupával, majd Zhuge Liang búcsút vett tőlük. Miután
távozott, Lu Su vezéréhez fordult:

- Nem gondolod, hogy valami csalárdság van ebben?

- Tényleg nem én voltam! Ő maga írta alá a saját halálos ítéletét! - ki-
áltotta semmivel sem törődve Zhou Yu - Anélkül, hogy a legkisebb erőt
is gyakoroltuk volna rá, ő maga kért hivatalos parancsot az egész gyűlés
színe előtt! Még ha szárnyakat növesztene, akkor sem tudna már megme-
nekülni! Csupán utasítást adok a kézműveseknek, hogy amennyire csak
tudnak, késlekedjenek a munkával, s ne lássák el őt megfelelő anyaggal,
így biztos, hogy kudarcot fog vallani. S ezután, ha kimérjük rá a büntetést,
ki merne bírálni bennünket? Menj, intézz el mindent, majd számolj be ar-
ról, mit végeztél!

Így hát Lu Su is távozott, hogy felkeresse Zhuge Liangot, aki rögtön
szemrehányást tett neki a korábbi ügy kifecsegése miatt:

- Tudod, hogy ártani akar nekem, ezért nem gondoltam volna, hogy
képtelen vagy titkot tartani. Most pedig látod, mi történt ma. Mit gondolsz,
hogyan tudnék három nap alatt százezer nyílvevőt szerezni? Meg kell
mentened engem!

- Te magad hoztad a szerencsétlenséget saját fejedre, hogyan is ment-
hetnélek hát meg? - kérdezte ingerülten Lu Su.

- Szeretnék kölcsönvenni tőled húsz hajót, mindegyiken harminc emberrel. Mindegyik járművön legyenek kék gyapjúvásznak és szalmanyalábok az oldalukra rögzítve. Jó hasznukat venném. A harmadik napon így le tudom szállítani a kért mennyiségű nyílvezzőt. Ám Zhou Yu semmi szín alatt nem tudhatja meg, különben tervem kudarcba fullad!

Lu Su beleegyezett, s ezúttal meg is tartotta szavát. Jelentéstételre azonnal urához sietett, ahogy szokott, ám egy szót sem szólt a hajókról. Csupán ennyit mondott:

- Zhuge Liang nem bambuszt, tollakat, ragasztót vagy lakkot fog használni, hanem úgy tűnik, valami más módszert eszelt ki a nyílvezzők beszerzésére.

- Várjuk ki a három napot! - jelentette ki Zhou Yu, aki bár tanácstalan, immár mégis magabiztos volt.

Lu Su a maga részéről csendben felkészítette húsz könnyű hajóját a kívánalmaknak megfelelően, valamennyit ellátta megfelelő számú legénységgel, kék vászakkal és szalmanyalábokkal, majd ezt követően átadta őket Zhuge Liangnak.

A tanácsadó nem tett semmit sem az első, sem a második napon. A harmadik nap negyedik órségének közepén üzenetet küldött Lu Su-nak, ami-ben megkérte, hogy keresse fel hajóján.

- Miért küldtéél értem, uram? - kérdezte Lu Su.

- Azt akarom, hogy jöjj el velem azokért a nyílvezzőkért.

- Hová mennének?

- Ne kérdezz semmit, majd meglátod!

Ezután a húsz hajót hosszú kötelekkel egymáshoz erősítették, s átúsz-tatták az északi parthoz. Az éjszaka igen ködösnek bizonyult, sűrű homály ült a folyó felett, így az emberek alig látták egymást. A köd ellenére Zhuge Liang csak sürgette tovább a hajókat, mintha valamiféle hatalmas tündér-birodalomban lennének.

Született egy költemény is ezekről a folyami ködökről:

A Nagy folyó egy valóságos óriás, hosszasan halad
Emei és Min hegyek mögött, messze nyugaton fakad²
Felszánt Wu-n át keletre mindent, útját semmi nem állja
Kilenc szorgos folyam, északról hömpölyögve őt táplálja
Több száz patak kavarogva segíti, habot vetve
Óceán fogadja a vizét, boldogan, örvendezve
Vízistenek lakják, ősi szülöttei a tengernek
Ezer öl hosszú bálnák, kik bármit elnyelnek
Kilencfejű szörnyetegek, hüllők, polipok
Csodás teremtmények és vad démonok

Vizi szellemek, ördögök otthona, kapuja a végtelenre
Egyaránt bátor és bolond férfiak hatalmas harcszíntere
Olyankor az elemek különös küzdelme zajlik benne
Aztán az árny betör, mintha a fény örököse lenne
Felkél boltozatos kék kupoláján
Fehér ködfüzér gördül át taraján
Sötétség hullik alá, fáklyáknak túl komor
Által a szél csak csengő hangot sodor
Párakoszorú, mikor kezdetben megjelenik
Vastag fátyol végül, miután kiteljesedik
Déli hegységéből, Festett leopárd otthonából, szintúgy árad
Az északi tengerig terjedve, bizony, soha el nem fárad
A cetek is meglepődnek, aztán elvetik útjuk
Ha végtelen sűrű, még a mennyeket is eléri, tudjuk
Nehéz köpenyt húz a föld köré, rejtélyest
Akár az ég magas íve, ugyanolyan szélest
Nem láthatsz benne bármi aprócska kéklő szakadást
Alattuk bálnák szorgalmazzák társaiknak a haladást
Hullámok hátán kanyargó sárkányok merülnek
Lélegzetüktől a tengerek szinte széjjel feszülnek
Mint korai esőzéseknél a földnek nedve
Ilyenkor lehül a tavasz teremtető kedve
A köd széltevében, hosszába és fölfelé terjeszkedik
A keleti part minden szép városa mögé helyezkedik
A hegyek, csakúgy mint a nagy déli kikötők, elvesztek
Ahol korábban egész hajóhadak, gályák hemzsegték
Törékeny halászbárkák, akaratlan rejtőznek sűrűjében
Hullámok hátán lovagolva, tűnnek el örökre börtönében
Az ég kupoláján hízik a homály, egyre csak terjed a sötét
Hiába keresi, a nap éltető sugara sem találja már a helyét
Alkonyat uralja a világot mostantól, a fényár elhal
Ahogy a domb vörösét is, a szürkeség mindent felfal
A páratlan Yu király, diadalmaskodott az árvizeken
Mégsem tudna úrrá lenni ezen földre szállt fellegeken
Habár Li Lou tekintete elől nem bújhatsz el reménnyel
Ezt a homályt még ő sem tudná átszűrni szemével
Tenger és folyam istenek, itt az idő erőitök használni
A vizi nép kába, madár és vad nem tud útjára találni
A Penglai sziget a halandóknak e miatt elvesz³
Így az ég magasztos kapuja a sötétben enyész
A természet elmosódott, már nehezen látod

Ahogy az egész földet a heves viharba mártod
Íly nehéz, telített ködnek, nem látni végét
Hangos, szörnyű óriáskígyó kifújja mérgét
Mint járvány, érkezik, aljas démonok munkája
Gonosz, számító akaratuk, ezernyi fullánkja
Rút kórság tör az emberekre, de soká nem maradhat
Az ég tisztító fuvallata mindent helyére zavarhat
Az alávalók sírnak, míg tart, a szennyben
A lelkükben nemesek csak szenvednek csendben
A legnagyobb zűrzavar végül is csak előzménye annak
Az országba visszatér a jóság, lassan vége lesz a bajnak

A kis flotta az ötödik őrség idején ért el Cao Cao vízi táborához, Zhuge Liang pedig parancsot adott, hogy álljanak sorba a hajók orrait nyugat felé fordítva, majd kezdjék el ütni a dobokat és fogjanak kiabálásba.

- De mit tegyünk, ha megtámadnak? - kiáltott fel Lu Su.

- Azt hiszem, a flottájuk nem fog kimeréskedni ebben a ködben - felelte Zhuge Liang mosolyogva -, úgyhogy iszogass csak és érezd jól magad! Ha a köd felszáll, visszatérünk!

Ahogy a folyó felőli zajokat meghallották a táborban, a két admirális, Mao Jie és Yu Jin elrohantak, hogy jelentést tegyenek Cao Cao-nak, aki így válaszolt nekik:

- A ködben ily módon megközelíteni minket semmi mást nem jelenthet, csak azt, hogy rajtaütésre készülnek! Ne hajózzatok ki, hanem gyűjtsétek össze az erőket és nyilazatok rájuk!

Utasítást küldött a szárazföldi táborba is, hogy hatezer íjással és nyílpuskával támogassák a vízi sereget. Ezután felsorakoztak a folyó mentén, hogy megakadályozzák a partraszállást. Hamarosan minden harcos megérkezett és tízezernél is több íjász kezdett lövöldözni a ködbe. A nyílvesszők záporként hullottak alá. Zhuge Liang parancsba adta, hogy hajói fokozatosan forduljanak, míg végül orruk kelet felé nézett, s közben közelebb is mentek, hogy még több lövedék találja el őket.

A dobokat addig hagyta szólni, míg a nap magasan nem járt, s a köd kezdett eloszlani. Ekkor a hajók útnak indultak, lehajóztak az áramlással. Mind a húsz nyílvesszők tömkelegétől csillogott mindkét oldalán. Miközben távoztak, Zhuge Liang megkérte a legénységet, hogy gúnyosan így kiáltsanak:

- Köszönjük a nyílvesszőket, főminiszter úr!

El is mondták ezt Cao Cao-nak, ám mire üldözésükre indulhatott volna, a könnyű hajók, melyeket a sebes áramlás is segített, immár a messzeségben jártak, és esélyük sem volt, hogy utolérjék azokat. Cao Cao látta, hogy ismét lóvá tették, de semmit sem tehetett.

Hazafelé Zhuge Liang így fordult társához:

- Minden hajóba öt-hatezer nyílvesző állt, így a legkisebb erőfeszítés nélkül százezernél is több lövedéket szereztünk, amiket a következő csatában mind visszalőhetünk Cao Cao hadseregére. Ő biztosan nem fog túlságosan örülni ennek!

- Valóban emberfeletti vagy! - lelkesedett Lu Su - De honnan tudtad, hogy sűrű köd lesz ma?

- Nem lehetséges úgy vezérnek lenni, hogy ne ismernék a mennyek és a föld működését. Meg kell értenünk a titkos kapuk és az elemek kapcsolatait, a harcászat rejtélyeit és az erők értékét. Ez csupán hétköznapi tehetség. Három nappal ezelőtt kiszámoltam, hogy ma ködös lesz az időjárás, ezért javasoltam a három napos határidőt. Zhou Yu tíz napot adott volna, ám mesteremberek és megmunkálendő anyag nélkül, így pedig alkalmat találhatott arra, hogy halálra ítéljen. Tudtam ezt. Ám sorsom az Ég kezében volt, hogyan árthatott volna hát Zhou Yu nekem?

Lu Su nem tehetett mást, egyetértett. Amikor a hajók megérkeztek, öt-száz katona állt készenlétben a parton, hogy elszállítsa a nyílveszőket. Zhuge Liang utasította őket, hogy jöjjenek a fedélzetre, gyűjtsék be azokat, majd cipeljék a főparancsnok sátrához. Lu Su elindult, hogy jelentse: a nyílveszők megvannak, s hogy beszámoljon Zhou Yu-nek megszerzésük módjáról. A fővezért lenyűgözték a hallottak, s szomorúan felsóhajtott:

- Ő valóban felülmúl engem! A módszerei emberfelettiék!⁴

Sűrű köd lett a folyó felett
A természet fehérbe veszett
Egyé vált távol s közel
A part többé át nem ölel
Gyorsan szálló nyílveszők
Hajó oldalában benne rekedők
E történetben ismét csak nyertes
Zhuge Liang győzelme megint teljes

Amikor visszatérését követően nem sokkal Zhuge Liang a főparancsnok sátrába ment, maga Zhou Yu köszöntötte, elé jött, s így szólt hozzá:

- Természetfeletti előrelátásod felülmúl minden képzeletet!

- Nincs semmi figyelemre méltó ebben az egyszerű trükkben - hangzott a felelet.

Zhou Yu bevezette, bort hozatott, majd így folytatta:

- Uram üzent tegnap és sürgetett, hogy nyomuljunk előre. Ám nincs semmiféle haditervem, ezért segítségedet kérem, mester.

- Hogyan is lehetne nekem, hétköznapi képességekkel bíró embernek olyan elképzelése, amilyenre szükséged van?

- Nemrégiben szemügyre vettem az ellenség vízi táborát. Láttam, hogy hatalmas és jól szervezett. Nem éppen olyan hely, ami ellen könnyen támadást indíthatnánk. Kigondoltam valamit, de nem vagyok meggyőződve róla, hogy megfelelő, ezért nagyon örülnék, ha megoszthatnám veled.⁵

- Generális - válaszolta Zhuge Liang -, ne mondd el, hanem inkább mindketten írjuk le tenyerünkbe az ötletünket, és azután nézzük meg, egyezik-e véleményünk.

Így hát ecsetet és tintát hoztattak, majd először Zhou Yu írt saját tenyerére, ezután átadta Zhuge Liangnak az írószerszámokat és ő is ugyanígy tett. Végül közelebb húzódtak egymáshoz, s megmutatták egymásnak tenyereiket. Egyszerre törtek ki harsogó nevetésben, mivel mindketten ugyanazt az egyetlen szót írták le: „tűz”.

- Mivel azonos véleményen vagyunk - közölte Zhou Yu -, nincs többé semmi kétség. Ám szándékunkat titokban kellene tartanunk.

- Természetesen - felelte Zhuge Liang -, hiszen mindkettőnknek közös az érdeke, ezért álmomban sem árulnám el senkinek tervünket. Nem hiszem, hogy Cao Cao résen lenne az ilyen csapással szemben, noha már kétszer is megtapasztalta.⁶ Fogj csak hozzá, nem lesz benne hiba!

Megitták borukat, majd elváltak egymástól. Egyetlen tiszt sem volt tisztában a generális terveivel.

Cao Cao a számtalan nyílvessző elvesztése miatt rettentő ingerült hangulatban került eközben. Szörnyű bosszúvágy fogta el.

Ekkor Xun You cselvetést javasolt neki:

- Az ellenség oldalán két stratégá munkálkodik, Zhou Yu és Zhuge Liang. Két olyan ember, akiken roppant nehéz felülkerekedni. Küldjünk valakit hozzájuk, aki úgy tesz, mintha megadná magát nekik, ám valójában kémkedésbe fog érdekünkben, így terveink megvalósításában nagy segítségünkre lesz. Ha már tudjuk, miben mesterkednek, ki fogjuk találni, hogyan szegüljünk szembe velük a leghatékonyabban!

- Én magam is gondoltam már ilyesmire - válaszolta Cao Cao -, de ki lenne a legalkalmasabb a tett végrehajtására?

- Cai Mao ugyan halálra ítéltetett, ám egész családja itt szolgál a seregben, s öccsei alacsonyabb rangú generálisok. Egészen biztosan búvkörödbe tudod keríteni őket, azután mehetnek megadni magukat! A déli földek vezérei sohasem gyanakodnának arra, hogy becsapják őket!

A főminiszter elhatározta, hogy e terv szerint cselekszik. Estefelé magához szólította Cai Zhongot és Cai He-t a sátrába, ahol így szólt hozzájuk:

- Azt akarom, hogy ti ketten tegyetek úgy, mintha megadnátok magotokat a délieknek, majd derítsétek ki, miben mesterkednek, s térjete vissza

a hírekkel! Ha így tesztek, gazdag jutalomban lesz részetek. Ám ne merészeljétek elárulni engem!

- Családjaink Jingzhouban vannak - válaszolták az ifjak -, hogy is árulhatnánk hát el? Ne legyenek kétségeid, nagyuram. Hamarosan lábaid előtt láthatod Zhou Yu és Zhuge Liang fejét.

Cao Cao csodás ajándékokkal látta el őket. Nemsokára a két férfi, fejenként ötszáz harcossal, vitorlát bontott, majd kedvező széllel a túlpárt felé indult.

Zhou Yu már a támadáshoz készülődött, amikor jelentették neki, hogy két északi hajó érkezett. Cai Mao két fivérét hozták, akik szökevényként jöttek hozzá. Bevezették őket, meghajoltak a fővezér előtt, majd könnyezve így szóltak:

- Ártatlan fivérünket kivégezték, mi pedig bosszúra vágyunk, ezért szövetségesként ajánlkozunk neked! Kérünk, jelölj ki minket az előhadba!

Zhou Yu nagyon elégedettnek tűnt, és bőséges jutalomban részesítette mindkettejüket. Ezután utasította őket, hogy csatlakozzanak Gan Ninghez az előhad irányításában. Köszönetet mondtak neki, és közölték, hogy biztosak a támadás sikerében. Titokban úgy vélték, sikerült becsapniuk a főparancsnokot.

Ám Zhou Yu titkos parancsokat is adott Gan Ningnek:

- Családjaik nélkül jöttek, ezért tudom, hogy átállásuk csak látszólagos. Kémekként küldték ide őket, ezért cselvetésüket a magam javára fordítom. Kapnak némi információt, amit majd magukkal vihetnek a főminiszternek. Bánj velük jól, de tartsd őket mindvégig megfigyelés alatt. Azon a napon, amikor katonáink megkezdik az előrenyomulást, ők lesznek az áldozatok lobogóink számára. Tégy róla, hogy minden jól alakuljon!

Ezután Gan Ning visszatért csapataihoz, s Lu Su érkezett Zhou Yu-höz:

- Mindenki azt gondolja, hogy Cai Heng és Cai He megadása csak színlelt, ezért el fogjuk küldeni őket.

- De hát bosszút akarnak állni meggyilkolt bátyjukért - felelte Zhou Yu -, hogy lehetne ez színlelés? Ha ennyire gyanakvó vagy, akkor semmiféle segítséget nem kapsz!

Lu Su nagyon sértődötten távozott, s azonnal Zhuge Lianghoz sietett, hogy elmeséljen neki mindent. A tanácsadó csak mosolygott a hírek hallatán.

- Miért mosolyogsz? - kérdezte ingerülten Lu Su.

- Az együgyűséged miatt. A generális játszadozik a két ifjúval. A kémek nem igazán tudnak könnyen jönni-menni, ezért szökevényekként küldték őket ide. Fővezérünk igyekszik cselvetésüket másik csellel ellensúlyozni, és hamis információval látja el őket. Az ilyen fortélyokat nem szabad lebecsülni a háborúban, ő pedig nagyszerűen alkalmazza ezeket.

Így Lu Su már mindent értett. Ezen az éjszakán, amikor Zhou Yu a sátrában üldögélt, Huang Gai jött el hozzá, hogy titokban beszélhessen vele.

- Biztosan valami nagyszerű ötlet jár a fejedben, hogy ilyen késői órában jössz el hozzám – üdvözölte a fővezér.

- Az ellenség jelentős létszámfölényben van velünk szemben. Miért nem gyűjtjük fel a táborukat?

- Ki tanácsolta ezt neked?

- Senki sem, magamtól jutottam erre – válaszolta Huang Gai.

- Éppen valami ilyesmit akarok tenni, ezért tartottam magamnál a két állítólagos dezertőrt. Azt akarom, hogy hamis híreket vigyenek meg uruknak. Csak az a kár, hogy nekem nincs senkim, aki hasonló módon szökevényként bukkanna fel a másik oldalon, hogy a kezemre játsszon így.

- Majd én végrehajtom tervedet! – felelte lelkesen Huang Gai.

- Nem fognak hinni neked, hacsak nem viselsz valami sebesülést – közölte Zhou Yu.

- A Sun-család igen nagylelkűen bánt velem, ezért azt se bánám, ha halálra zúznának, hogy visszafizessem nekik jóságukat.

A generális köszönetet mondott neki hűségéért és bátorságáért:

- Ha tényleg nem bánsz valamilyen komolyabb sebet, akkor az ország örökké hálás lesz neked.

- Azt sem bánám, ha megölnél – ismételte Huang Gai nyugodtan, majd távozott.

Másnap a dobok a főparancsnok sátrába hívták a tiszteket és Zhuge Liang is velük tartott.

- Az ellenség tábora háromszáz *li* távolságra nyúlik el, így hadjáratunk meglehetősen hosszúnak ígérkezik. Valamennyi vezér három hónapra elegendő ellátmányt vegyen magához!

Alig fejezte be beszédét, amikor Huang Gai felugrott, s így kiáltott:

- Ne mondd, hogy három hónapnyit, legyen inkább harminc hónap! És még ezt követően sem lesz vége! Ha még ebben a hónapban végzünk velük, akkor minden rendben lesz. Ám ha ez nem sikerül, akkor jobb, ha megfogadjuk Zhang Zhao tanácsát, letesszük a fegyvert, északnak fordulunk és megadjuk magunkat!⁷

Zhou Yu azonnal haragra gerjedt.

- Urunk parancsa az volt, hogy pusztítsuk el Cao Cao-t – ordította –, s bárki is emlegeti a megadást, azonnal legyen halál fia! Most, abban a pillanatban, amikor a két sereg összecsapás előtt áll, felhozod ezt a dolgot és igyekszel aláásni csapataink önbizalmát! Ha nem végzek veled, elveszítem tekintélyem a többiek előtt!

Ezzel parancsot adott az öröknek, hogy fogják el Huang Gai-t és azonnal végezzék ki. Erre Huang Gai is felbőszült:

- Három nemzedék óta szolgálom a Sun-házat, s már Sun Jiannel meghódítottam a délkeletet! Te meg honnan kerültél egyáltalán elő?

Zhou Yu szabályosan őrjöngeni kezdett e felelet hallatán, és követelte Huang Gai azonnali halálát. Ekkor Gan Ning is beleszólt a veszekedésbe:

- A déli földek veterán tisztje ő, ezért kérlek, uram, bocsáss meg neki!

- Mit fecsegsz itt? - üvöltötte Zhou Yu - Hogy mersz közém és kötelességem közé állni?

Az örökhöz fordulva megparancsolta, hogy ütlegekkel úzzék ki Gan Ninget. Ekkor a többi tiszt is térdre hullott, így könyörögtek, hogy kegyelmezzen meg Huang Gainak:

- Noha nagyon is megérdemli a halált, ám a sereget károsítanánk meg e lépéssel, ezért kérünk, légy elnéző vele szemben! Most csupán jegyezd meg a ballépését, s miután legyőztük az ellenséget, végeztess ki, ha úgy kívánod!

Ám Zhou Yu hajthatatlan maradt. Az egybegyűltek immár könnyek közt kérlelték. Végül úgy látszott, meghatja a sok rimánkodás:

- Ha ti nem léptetek volna közbe, bizonyosan halállal lakolt volna. De most akkor csupán ütlegelésre módosítom büntetését. Nem fog meghalni.

Ezzel ismét az örökhöz fordult, utasította őket, hogy mérjenek a vétkesre száz botütést. Társai megint mérsékletért kezdtek könyörögni, de Zhou Yu dühösen fellökte az előtte álló asztalt, és ráordított a tisztekre, hogy takarodjanak onnan, hagyják elvégezni a büntetést.

Így hát Huang Gai-t megfosztották öltözkékétől, a földre taszították, és ötven ütést mértek rá. Ekkor a még mindig ott tartózkodó főemberek ismét könyörgőre fogták.

Zhou Yu felpattant helyéről, s ujjával Huang Gai-ra mutatva így kiáltott:

- Ha még egyszer megpróbálsz megcsúfolni, megkapod a maradék ötvenet! Ha bármiféle tiszteletlenségben találnának vétkesnek, mindkét vétkedért elnyered méltó büntetésed!

Ezzel sátra belső része felé sietett, miközben magában zúgolódott. A tiszték felsegítették megbüntetett társukat a földről. Szánalmas állapotban volt, háta számtalan helyen felhasadt, vére pedig patakokban folyt. Szállására vezették, de közben sokszor magatehetetlenül összeesett volna, ha nem támogatják. Borzasztó látványt nyújtott. Lu Su elment meglátogatni a szenvedő férfit, majd hajójára hívatta Zhuge Liangot, hogy beszélhessen vele az ütlegelésről:

- Bár a többi tiszt eközben némaságba burkolódzott, én azt gondoltam, te, uram, talán közbeléphetnél. Miért álltál csak ott, összefont karokkal, egyetlen szót se szólva?

- Te sértegetsz engem, barátom! - közölte vele Zhuge Liang mosolyogva.

- Miért mondd ezt? Sohasem sértettelek meg, mióta csak ide érkeztünk együtt, egyszer sem!

- Hát nem tudod, hogy az a szörnyű ütlegetés cselvetés része volt? Hogy is tudtam volna hát eltántorítani tőle Zhou Yu-t?

Ekkor Lu Su már kezdett rájönni, mi történt, Zhuge Liang pedig így folytatta:

- Cao Cao nem hitte volna el, amit terveznek, hacsak nincs komoly sérülése az illetőnek, aki dezertórként bukkan fel nála. Zhou Yu tett róla, hogy a két kém beszámolhasson arról, miként történtek az események. Ám ha majd beszélsz generálisunkkal, nem kellene elmondanod neki, hogy át-láttam cselvetésén. Közöld vele, hogy épp olyan dühös vagyok rá, mint a többiek!

Ezután Lu Su felkereste Zhou Yu-t, s megkérdezte tőle:

- Miért kellett ily kegyetlen büntetést kiszabnod erre a kipróbált és megbízható tisztre?

- Neheztel emiatt a többi? - kérdezett vissza a fővezér.

- Mindannyiukat nagyon felzaklatta!

- És miként vélekedik róla a barátod?

- Zhuge Liang szintén neheztel miatta szíve mélyén, s azt gondolja, hibát követtél el.

- Akkor végre sikerült túljárnom az eszén! - örvendezett Zhou Yu.

- Hogy érted ezt? - kiáltotta Lu Su.

- Huang Gai megverése csak egy hadicsel része volt. Átküldöm őt szökevényként Cao Cao-hoz, így okot szolgáltatam dezertálására. Ezután pedig tüzet fogok használni az ellenség ellen!

Lu Su nem szólt semmit, csak elismerte magában, hogy Zhuge Liangnak megint igaza volt.⁸

Eközben Huang Gai sátrában hevert, ahol valamennyi társa felkereste, hogy vigasztalja és érdeklődjön állapota felől. Ám a sebesült egy szót sem szólt, csupán időről időre mélyet sóhajtott.

Ám amikor Kan Ze, az ismert stratégia is eljött hozzá, Huang Gai megkérte a többieket, hogy hívják be a helységbe, ahol feküdt. Amikor szóban forgó megjelent, utasította a szolgálakat, hogy távozzanak.

- Biztosan valami súlyos vitába keveredtél, generális - köszöntötte őt Kan Ze.

- Nem így történt - felelte Huang Gai.

- Akkor hát cselvetés részéről van szó.

- Hogy találtad ki? - kérdezte csodálkozva a sebesült.

- Mert megfigyeltem a fővezért, és rájöttem nagyjából kilenc tizedére az igazságnak.

- Tudod, velem igazán nagylelkűen bánt a Sun-család – mondta erre Huang Gai –, mindhárman, én pedig eddig sehogy sem tudtam kimutatni hálámat, ezért felajánlottam segítségemet ebben a tervben. Tényleg szenvedek, de nem bánom. Mindazok közül, akiket a seregben ismerek, rajtad kívül nem vagyok senkivel sem közelebbi viszonyban. Te igaz ember vagy, ezért barátomként beszélhetek veled.

- Úgy vélem, meg akarsz kérni, hogy adjam át megadásról szóló üzenetedet Cao Cao-nak, igaz?

- Pontosan. Megteszed nekem?

Kan Ze boldogan beleegyezett.

Még ha a harcos teste veszélyben is forog
Barátja segít neki, szívük egyként dobog

Kan Ze pontos válasza a következő fejezetben olvasható.

NEGYVENHETEDIK FEJEZET

KAN ZE ÁTADJA AZ ÁRMÁNYOS LEVELET.
PANG TONG AZT JAVASOLJA, LÁNCSOLJÁK ÖSSZE
A HAJÓKAT

關澤密獻詐書
龐統巧授連環計

Kan Ze Shanyinból származott, szerény család fiaként látta meg a napvilágot. Szerette a könyveket, ám túl szegény volt ahhoz, hogy vehessen, ezért inkább kölcsönkért. Nagyon jó emlékezőképessége volt, értett az ékesszóláshoz és a legkevésbé sem volt gyáva. Sun Quan tanácsadói közé emelte, s Huang Gai-jal igen jó barátságot ápolt. Most Huang Gai arra gondolt, tehetsége és hűsége miatt Kan Ze lenne a legalkalmasabb arra, hogy elvigye az ármányos levelet Cao Cao-nak. Barátja lelkesen fogadta az ötletet:

- Ha te, kedves barátom, ennyit szenvedtél urunkért, hogy is utasíthatnám vissza ezt a csekély szolgálatot? Nem, amíg élünk, teljesítenünk kell kötelességünket, különben nem vagyunk különbek a mezőn rothadó gyógynövénynél.

Huang Gai felkelt fekhelyéről és közelebb lépett, hogy megköszönje szavait.

- Azonban gyorsan el kell intézni az ügyet - folytatta Kan Ze -, nincs vesztegetni való időnk!

- A levél már készen van - közölte Huang Gai, majd átadta vendégének, aki sietve távozott.

Aznap éjjel öreg halászembernek álcázta magát, így indult el egy kis lélekvesztőben az északi part felé a csillagok hidegen ragyogó fényében.¹

Hamarosan az ellenséges tábor közelébe ért, s az őrjárat elfogta. Anélkül, hogy megvárták volna a napkeltét, értesítették Cao Cao-t.

- Nem egy kém az? - kérdezte az őrszemektől a főminiszter.

- Nem - felelték -, egyedül van, csak egy öreg halász, ám azt mondja, tanácsadó a déli földek szolgálatában, a neve pedig Kan Ze. Titkos küldetésben jár, téged keresve, uram.

- Hozzátok! - parancsolta Cao Cao, majd bevezették hozzá az érkezőt.

A főminiszter fényesen kivilágított sátorban foglalt helyet. Kis asztal fölé hajolt, s amint meglátta a foglyot, nyersen így szólt hozzá:

- Szóval Wu egyik tanácsadója vagy. Mi dolgod van itt?

- Az emberek azt beszélik, szomjazol a tehetséges emberek társaságára, kérdésemből viszont úgy tűnik nekem, hogy nem érdemléd meg ezt a hírnevet! - válaszolta Kan Ze - Ó, Huang Gai barátom, attól tartok, hibát követtél el!

- Tudod, hogy hadat viselek Wu ellen! Miért lennék hát barátságos veled szemben?

- Huang Gai Wu egyik régi embere, aki három egymást követő ottani úr alatt is szolgált. Nemrégiben viszont kegyetlen büntetésben volt része Zhou Yu táborának valamennyi tisztje előtt, noha nem is követett el semmit. Nagyon elkeseredett és dühös emiatt, ezért át kíván állni az oldaladra, hogy bosszút állhasson. Velem beszélt meg a dolgot, s mivel mi ketten

elválaszthatatlanok vagyunk, eljöttem, hogy átadjam üzenetét, amelyben kéri, hogy színed elé járulhasson.

- Hol az a levél? - kérdezte Cao Cao.

A küldött előhúzza és átadta neki. Cao felbontotta és elolvasta:

„Én, Huang Gai hűségesen szolgáltam a Sun-családot, akik nagylelkűen bántak velem. Nemrég azonban egy támadás terve került szóba a központi kormányzat hatalmas hadserege ellen. Mindenki tudja, hogy csekély létszámú haderőnk nem lehet méltó ellenfele ennek a sokaságnak, s a déli földek valamennyi tisztségviselője, legyen akár bölcs vagy együgyű, nagyon is tisztában van ezzel. Mindazonáltal Zhou Yu, aki végeredményben csupán sekélyes észjárású ifjú, amellet van, hogy a siker lehetséges, és arra vágyik, hogy tojással zúzzuk szét a sziklákat. Ezen kívül önkényeskedő és zsarnoki hajlammal is bír, büntetést szab ki az ártatlanokra, az érdemes szolgálatot pedig jutalom nélkül hagyja. Régi szolgáló vagyok immár és nem tűröm, hogy megszégyenítsenek az emberek színe előtt. Gyűlölöm hát őt teljes szívemből.

Rólad, főminiszter úr, azt hallottam, érdemeiknek megfelelően bánssz embereiddel, készen állsz arra, hogy bármikor szolgálatodba fogadd az arra érdemeseket, ezért úgy döntöttem, hogy én és a vezetésem alatt állók átállnánk hozzád, ahol hírnevet szerezhethetnénk, én pedig lemoshatnám magamról a szegyetlenjes bélyeget. A hajók, fegyverek és az ellátmány, ami felett rendelkezem, szintén hozzád csatlakoznának.² Teljes őszinteséggel leszögezem ezeket a tényeket, s kérlek, ne kételkedj bennem”.³

Az oldalánál lévő alacsony asztalra támaszkodva Cao Cao újra és újra átfutotta ezt a levelet, majd végül hatalmasat csapott az írópultra, s szemei tágra nyíltak szörnyű haragjában.

- Huang Gai a személyes sértettség trükkjét igyekszik bevetni velem szemben, ugye? Te pedig közvetítőként érkeztél, hogy átadd levelét! Hogy mersz idejönni és a bolondját járatni velem?

Cao Cao utasította az öröket, hogy vezessék ki a hírhozót és vegyék a fejét. Kan Ze-t azonnal kilökdösték, ám arckifejezése nem árult el semmiféle aggodalmat. Épp ellenkezőleg, hangosan felnevetett. A főminiszter erre visszahozatta és élesen rászólt:

- Mit nevezsz most, hogy lelepleztelek és jól tudod, hogy cselekedet kudarcot vallott?

- Nem rajtad nevetek, hanem barátom ostobaságán!

- Mit értesz az ostobasága alatt?

- Ha végezni akarsz velem, végezz! Ne kínozz még kérdések sokaságával is!

- Elolvastam valamennyi könyvet a háború művészetéről, s nagyon is jól ismerem az ellenség félrevezetésének összes módszerét. Ez a ti cselvetések sokaknál bevált volna, de nálam nem.

- Így hát azt mondod, hogy az üzenet egy aljas trükk? - tudakolta Kan Ze.

- Annyit mondok, hogy kis botlásotok éppen abba a halálba taszít, amit kockáztattál. Ha ez nem cselvetés lett volna, te pedig őszinte, akkor miért nem jelölte meg a levél az átpártolás időpontját? Erre mit tudsz felelni?

Kan Ze megvárta, míg a főminiszter befejezi beszédét, majd még hangosabban nevetett:

- Annyira örülök, hogy nem félsz, hanem még büszkélkedsz is háborús könyvekből szedett ismereteiddel! Jobb lenne, ha visszavonulnál, míg nem késő! Ha ugyanis összecsapsz Zhou Yu-vel, akkor biztosan fogságba esel majd! De mégis mennyire szomorú, hogy egy ilyen tudatlan fickó kezétől nyerem el a halált!

- Mit beszélsz?! Én, tudatlan?

- Igen. Nem ismersz semmiféle hadi stratégiát és saját értetlenséged áldozata vagy! Nem elég ennyi?

- Nos, akkor áruld el nekem, kérlek, miben is tévedek!

- Azt sem tudod, miként kell az érdemes emberekkel bánni! Miért beszélnek hát? Inkább ölj meg, ezzel legyen végre vége!

- Ha az értelem bármi jelét látom megcsillanni abban, amit mondasz, akkor másként fogok bánni veled.⁴

- Nem tudod, hogy ha valaki el akarja hagyni urát, s így szökevény-nyé válik, akkor nem mondhatja meg pontosan, mikor nyílik erre esély? Ha rögzített időponthoz köti magát és a dolgot mégsem lehet véghezvinni akkor, a titkot könnyedén felfedhetik. Figyelni kell, mikor nyílik rá lehetőség, s ha ez eljön, meg kell ragadni. Gondolj csak bele: lehetséges tudni, pontosan mikor is következik be? De te nem tudsz semmit a józan észről, csak ahhoz értesz, hogyan kell jó embereket halálra ítélni! Így hát tényleg tudatlan fickó vagy!⁵

Erre Cao Cao egészen megváltozott. Felkelt, odasétált a fogolyhoz és fejet hajtott előtte:

- Való igaz, nem láttam tisztán. Megsértettelek, de remélem, fátylat tudsz borítani rá.

- A helyzet az, hogy Huang Gai és én mindketten hajlunk arra, hogy átálljunk hozzád, sőt, szinte úgy vágyunk erre, ahogy a gyermek vágyik szülei után. Lehetséges lenne hát, hogy becsapjunk?

- Ha ti ketten ekkora szolgálatot tesztek nekem, biztosak lehettek benne, hogy nem marad el a jutalmatok!

Nem kívánunk rangot vagy javakat. Azért jövünk, mert ez az Ég akarat, a kötelesség tiszta útja.

Ezután bort hozattak s úgy bántak Kan Ze-vel, mintha megbecsült vendég volna. Miközben iszogattak, valaki bejött, és néhány szót Cao Cao fülébe súgott.

- Hadd lássam azt a levelet - válaszolta az érkezőnek a főminiszter.

Erre a férfi elővett és átnyújtott neki egy levelet, ami szemmel láthatólag elégedettséggel töltötte el.

- Ez a Cai-fivérek üzenete lesz - gondolta Kan Ze -, amiben beszámolnak barátom megbüntetéséről, így az ő levele őszinteségét mutatja.

Ekkor Cao Cao vendégéhez fordult:

- Arra kell kérjelek, hogy térj vissza most és beszélj meg barátoddal az időpontot! Amint én is megtudom, készenlétbe helyezek egy kisebb haderőt, hogy várjon rátok.

- Nem térhetek vissza, uram, kérlek, küldj valaki mást, akiben megbízol!

- Ha valaki más megy, kitudódhat a titok!

Kan Ze ennek ellenére újra és újra visszautasította, míg végül, nagy nehezen belement:

- Ha mindenképpen mennem kell, nem várhatok tovább! Azonnal útnak kell indulnom!

Cao Cao még el akarta látni arannyal és selyemmel, de ezeket nem fogadta el, hanem útnak indult, elhagyta a tábort és hajóra szállt a déli part felé. Amikor megérkezett, beszámolt mindenről Huang Gai-nak.

- Ha nem lenne az a sima nyelved és nem sikerült volna meggyőznöd, akkor hiába estem volna át ezen a szenvedésen! - mondta Huang Gai, miután végighallgatta.

- Most megyek és elmondom a híreket a Cai-fivéreknek is - közölte Kan Ze.

- Kiváló! - felelte Huang Gai.

Kan Ze a Gan Ning vezetése alatt lévő táborrészbe ment, s miután leültek, így szólt vendéglátójához:

- Nagyon kényelmetlenül éreztem magam, amikor oly méltatlan bánásmódban volt részed, mert közbeléptél Huang Gai érdekében.⁶

Gan Ning ezt hallván elmosolyodott, majd ebben a pillanatban beléptek a Cai-fivérek, a házigazda és vendége pedig sokatmondó pillantást vetett egymásra.

- Az az igazság, hogy Zhou Yu túlságosan magabiztos és semmibe vesz minket - mondta Gan Ning -, semmit sem számítunk neki. Mindenki arról beszél, hogy megalázott!

Majd kiabálni kezdett és fogát csikorgatta, végül az asztalt ütötte haragjában. Kan Ze felé hajolt, halkan súgott neki valamit, mire Gan Ning lehajtotta fejét és felsóhajtott.

Cai He és Cai Zhong mindketten azt szűrték le ebből a jelenetből, hogy Kan Ze és Gan Ning készen áll a dezertálásra, így elhatározták, hogy próbára teszik őket.

- Miért vagytok ilyen haragvók, uraim? Mi bánt ennyire titeket? - kérdezték tőlük.

- Mit is tudhattok ti a mi keserűségünkről? - kérdezett vissza Kan Ze.

- Úgy véljük, talán az átállást fontolgatjátok Cao Cao-hoz - felelték erre.

Kan Ze ezt hallván rögtön elsápadt, Gan Ning pedig kardot rántva felugrott.

- Megtudták! Meg kell halniuk, nehogy kifecseggék!

- Ne, ne! - kiáltották a fivérek egyszerre - Hadd mondjuk el mi is valami titkosat!

- Ki vele! - kiáltotta Gan Ning.

- Az igazság az - fogott bele Cai He -, hogy mi csak színleg dezertáltunk, s ha ti, uraim, a mi oldalunkon álltok, akkor elintézhetjük számotokra a dolgot.

- Valóban igaz ez? - tudakolta Gan Ning.

- Megosztanánk bárkivel ilyesmit, ha hazugság lenne? - kiáltották ismét egyszerre.

Gan Ning elégedetten pillantott fel:

- Akkor ez valóban ég adta lehetőség!

- Tudnotok kell, hogy már be is számoltunk Cao Cao-nak a Huang Gai-ügyről, és arról, hogy téged is megsértettek!

- Az a helyzet, hogy átadtam egy levelet a főminiszternek Huang Gai nevében, ő pedig visszaküldött, hogy beszéljem meg a dezertálás időpontját - közölte velük Kan Ze.

- Ha egy őszinte ember megvilágosodott úrral találkozik, akkor szíve kétségtelenül hozzá vonzza - tette hozzá Gan Ning.

Ezután mind a négyen iszogatni kezdtek és feltárták valamennyi titkukat egymás előtt. Cai Zhong és Cai He írt egy levelet uruknak, amiben kifejtették, hogy Gan Ning is csatlakozott tervükhöz és hajlandó eljárni az árulót. Kan Ze is írt egyet a maga részéről, s titokban elküldték mindkét üzenetet Cao Cao-hoz. Az utóbbi levél így hangzott:

„Huang Gai előtt még nem nyílt jó lehetőség, azonban ha majd megérkezik, hajója fekete, bemetszett zászlót fog felhúzni. Ez jelzi, hogy a fedélzeten van”.⁷

Ám amikor Cao Cao megkapta ezt a két levelet, még mindig kétségek között hanyódtott, így összehívta tanácsadóit, hogy beszéljék meg az ügyet.

- A másik oldalon Gan Ninget szégyenbe hozta a főparancsnok, akit ezért a bosszú kedvéért elárulni készül. Huang Gai-t megbüntették, ő pedig Kan Ze-t küldte az ajánlattal, hogy átállna hozzánk. Csakhogy nekem továbbra sincs bizalmam az egész ügyet illetően. Ki lenne hajlandó átmenni a táborukba, hogy kiderítse, pontosan mi is az igazság?

Jiang Gan szólalt fel elsőnek a főminiszter után az egybegyűltek közül:

- Nemrég kudarcot vallottam feladatom teljesítése során, nagyon szégyenültem. Kockára teszem életemet megint, s ezúttal biztosan jó hírekkel térek vissza!

Cao Cao beleegyezett, hogy ő induljon útnak, Jiang Gan pedig el is hajózott egy aprócska csónakban, majd gyorsan megérkezett a déli partra, ahol az örök rátaláltak, és jelentették érkezését Zhou Yu-nek. Utóbbi kuncogni kezdett a hír hallatán és kijelentette:

- A siker ezen az emberen múlik!

Ezután hívatta Lu Su-t és közölte vele, hogy kerítse elő Pang Tongot, mert meg akarja bízni néhány feladattal.

Ez a bizonyos Pang Tong Xiangyangból származott, de a folyó keleti részére távozott már rég, hogy távol legyen a viaskodásoktól.⁸ Lu Su már korábban beajánlotta Zhou Yu-nek, ám ő még nem jelent meg a főparancsnok előtt. Ugyanakkor amikor Zhou Yu Lu Su-ért küldetett, hogy kikérje tanácsát, miféle támadási módot javasolna Cao Cao ellen, ez utóbbi előbb felkereste Pang Tongot, aki a következőket mondta neki:

- Tüzet kell használnod ellene. Ám a folyó széles, s ha egy hajó tüzet is fog, a többi könnyedén szétszóródik, hacsak nincsenek egymáshoz erősítve, hogy egy helyen maradjanak. Ez az egyetlen út a sikerhez.

Lu Su elvitte az üzenetet a generálisnak, aki eltűnődött rajta, majd így szólt:

- Az egyetlen ember, aki ezt meg tudja valósítani, maga Pang Tong.

- Cao Cao nagyon agyafúrt - felelte Lu Su -, hogyan is tudná hát Pang Tong elérni ezt?

Ezt hallván Zhou Yu elszomorodott, nem tudott döntésre jutni. Semmi más módszert nem volt képes kitalálni, míg váratlanul a kínálkozó lehetőség maga jött el hozzá Jiang Gan képében. Zhou Yu azonnal utasításokat küldött Pang Tongnak, miként cselekedjen, azután leült sátrában s várta látogatóját. Ám a vendég zavarba jött, gyanakodni kezdett, amikor látta, hogy egykori diáktársa nem jön elé, hogy üdvözlje őt, ezért elővigyázatosságból elhagyatott helyre küldte csónakját, hogy ott kössék ki, mielőtt a generális sátrához indult.

Amikor Zhou Yu meglátta Jiang Gant, dühös arcot vágva így fogadta:

- Barátom, miért viselkedtél velem olyan barátságtalanul?

Jiang Gan felnevetett, majd így felelt:

- A régi időkre emlékeztem, amikor szinte fivéreknek tekintettük egymást, kifejezetten azért érkeztem, hogy kiöntsem neked szívemet. Miért mondod hát, hogy barátságtalanul bántam veled?

- Azért jöttél, hogy rávegyél, áruljam el uramat, amit pedig sohasem tennék meg, hacsak a tenger ki nem szárad, a sziklák pedig örökre eltűnnek. A régmúltat felidézve borral itattalak és mellettem alhattál. Te viszont átkutattad leveleimet, el is loptál egyet, majd búcsú nélkül elosontál. Elárultál engem Cao Cao-nak, két barátom halálát okoztad a másik táborban, így húzva keresztül számításaimat.⁹ Most miért jöttél? Biztosan nem az irántam érzett szeretet vezérelt. Legszívesebben kettéhasítanálak, de még mindig él bennem régi barátságunk emléke. Vissza is küldhetnélek, de egy-két napon belül támadást indítunk a lázadó ellen, ha viszont hagyom, hogy a táborban maradj, ki fog szivárogni haditervem. Így megkérem embereimet, hogy vigyenek egy elhagyatott kunyhóba a Nyugati hegységben, s tartsanak ott, amíg győzelmet nem arattam. Akkor majd visszaküldelek.

Jiang Gan mondani próbált valamit, de Zhou Yu meg se hallgatta. Háttal fordított neki és sátra hátsó részébe sétált. A szolgálók kivezették a látogatót, lóra ültették, s elvitték a hegyek közt álló viskóba, hátrahagyva két harcost, hogy őrizzék.

Amikor Jiang Gan ott találta magát a magányos kunyhóban, nagyon elkecseregett, nem volt kedve sem enni, sem aludni. Ám egyik éjjel, amikor a csillagok roppant fényesen ragyogtak, kióvakodott, hogy élvezze ezt a fényességet. Hamarosan elhagyatott szálláshelye mögé ért, s hallotta, hogy a közelben valaki halkán dúdol. Hangtalan léptekkel közelebb osonva aprócska házikót pillantott meg a sziklaszirten, ahonnan keskeny fénycsíkok szűrődtek ki a tetőgerendák közül. Közelebb lopakodott és bekukucskált. Odabent egy férfire lett figyelmes, aki lámpafénynél könyvet olvasott. A lámpás mellett kard lógott a falon, a könyv pedig Sun Zi klasszikusa a *Háború művészete* volt.

- Ez nem hétköznapi ember - gondolta Jiang Gan, ezért bekopogtatott.

Maga az olvasó nyitott ajtót neki, majd igen kifinomult és udvarias módon üdvözölte. Jiang Gan a nevét tudakolta.

- Pang Tong vagyok - felelte a házigazda.

- Akkor hát te lennél a mester, akit Ifjú Főnixnek neveznek, nemde?

- Igen, én vagyok.

- Mily gyakran hallottam, hogy rólad beszélnek! Igazán híres vagy! De miért élsz itt elrejtőzve ezen a kietlen vidéken?

- Az a Zhou Yu nevű alak túlságosan önhitt ahhoz, hogy bárki más is tehetséggel bírjon közelében, ezért itt élek csendesen. De benned kit tisztelhetek, uram?

- A nevem Jiang Gan.

Ezután Pang Tong barátságosan behívta, majd mindketten leültek és beszélgetésbe fogtak.

- Képességeiddel bárhol boldogulnál - közölte a házigazdával Jiang Gan -, így ha hajlandó lennél Cao Cao szolgálatába állni, én szívesen beajánllak.

- Már régóta szeretnék eltűnni innen, s ha te, uram, valóban bemutatnál, akkor nincs erre jobb alkalom a jelen pillanatnál! Főleg, hogy ha Zhou Yu tudomást szerez a történetekről, biztosan meg akar majd ölni.

Így hát minden további hűhó nélkül lejöttek a hegyekből, egészen a vízpartig, hogy megkeressék a csónakot, amivel Jiang Gan érkezett. Beszálltak, majd sebesen evezve hamarosan elérték az északi partot. A központi tábornál szálltak ki, s Jiang Gan azonnal felkereste Cao Cao-t, hogy elmesélje neki a felfedezést és bemutassa új ismerősét. Amikor a főminiszter meghallotta, hogy maga Ifjú Főnix jött el hozzá, személyesen sietett üdvözlésére, nagyon melegen fogadta, s hamarosan mindannyian helyet foglaltak, majd igen barátságos beszélgetésbe kezdtek.

- Szóval Zhou Yu ifjonti hevületében önhitté vált, dühíti tisztjeit és nem hallgat tanácsaikra - szólt elsőként Cao Cao -, minderről már értesültem. A te hírneved is jól ismert előttem, s most, hogy voltál olyan kegyes és eljöttél hozzám, arra kérlek, ne fukarkodj javaslataiddal!

- Én is nagyon jól tudom, hogy páratlan katonai stratégia vagy, nagyuram - felelte Pang Tong -, ugyanakkor szeretnék vetni egy pillantást seregeid elhelyezkedésére!

Így hát hátasokat hozattak, s kettesben lovagoltak ki a vonalakhoz, házigazda és vendég egymás mellett, egyenlő felekként. Felkaptattak egy dombtetőre, ahonnan nagyszerű kilátás nyílt a szárazföldi táborra. Miután körülnézett, Pang Tong vendéglátójához fordult:

- Ha Wu Qi, a nagyszerű generális ismét életre kelne, ő se rendezhette volna el jobban ezeket a csapatokat, ahogyan a hírneves hadvezérek, Sun Zi és Sima Rangju sem!¹⁰ Minden összhangban van az előírásokkal. A tábor a dombok mellett található, s erdő védi oldalról. Az elő- és utóhad látótávolságban van egymáshoz képest. A ki- és bevezető kapuk rendelkezésre állnak, az előrenyomulás és visszavonulás útvonalai pedig úgyszintén biztosítottak.

- Mester, kérlek, ne dicsérj túl, inkább azt mondd meg, hol tudnék tovább javítani a felálláson - válaszolta Cao Cao.

Ezután a két férfiú leügetett a vízi táborhoz, ahol huszonnégy délre néző átjárót állítottak fel. A nagyobb hadihajók¹¹ álltak kívül, mintegy bástyaként védve a belül lévő könnyebb egységeket. Csatornák nyíltak, amiken át lehetett haladni, rajtuk kívül pedig rögzített horgonyzó- és állomáshelyek. Pang Tong mindezt szemügyre vette, majd mosolyogva így szólt:

- Főminiszter uram, ha ez a te módszered a hadviselésben, akkor nem csupán üres hírnév a tiéd!

Majd a déli partra mutatva így kiáltott:

- Zhou Yu! Véged van, meg fogsz halni!

Cao Cao hihetetlenül elégedett volt. Visszalovagoltak a fővezéri sátorba s bort hozattak. Iszogatás közben folytatták a hadügyek megbeszélését. Pang Tong egészen lenyűgözte vendéglátóját ékesszóló megjegyzéseivel és hozzászólásaival, amelyeket oly folyékonyan adott elő, mint a vízfolyás. A főminisztert teljesen megbabonázták képességei, ezért a legnagyobb tisztelettel bánt vele.

Úgy tűnt, a vendég egyre inkább a számos kupányi felhajtott bor hatása alá kerül:

- Vannak képzett gyógyítók a seregedben, uram? – fordult váratlanul Cao Cao-hoz.

- Mire kellenének ők, mester? – kérdezett vissza a főminiszter.

- Rengeteg a beteg a tengerészek között, erre kellene valamiféle gyógymódot találnod.

A helyzet valóban az volt, hogy Cao Cao emberei szenvedtek az éghajlattól, sokuk hányt, nem kevesen már meg is haltak közülük. Ropant aggodalom forrása volt ez a főminiszter számára, s amikor vendége hirtelen megemlítette, természetesen rögtön tanácsot kellett kérnie tőle.

- Vízi haderőd kiváló – mondta Pang Tong –, csupán egyetlen hibája van, ezért nem tökéletes.

Cao Cao azonnal faggatni kezdte, árulja el, mi lenne ez a tökéletlenség.

- Van egy tervem a katonák gyengélkedésének megszüntetésére, így nem lennének többé betegek. Valamennyiük készen állna a szolgálatra.

- Mi ez a kiváló tervezet? – tudakolta Cao Cao.

- A folyó széles, árapály működik, a szelek és hullámok sohasem pihennek. Északi seregeid nincsenek hajókhoz szokva, ez az állandó mozgás betegíti meg őket. Ha hajóid, legyenek akár nagyok vagy kicsik, harmincas vagy ötvenes csoportokba lennének rendezve, orrtól tatig vasláncokkal és pallókkal lennének egymáshoz erősítve, akkor még akár lovak is közlekedhetnének közöttük, nem is szólván a harcosokról. Ha ez készen áll, akkor széltől, hullámoktól, árapálytól sem kellene tartani.

Cao Cao helyéről felemelkedve mondott köszönetet a vendégének:

- Sosem tudnám legyőzni a déli földeket e tanácsod alkalmazása nélkül!

- Ez az én ötletem – közölte Pang Tong –, viszont rajtad múlik, hogy mellette döntesz-e.

Rögtön parancsok születtek a fegyverkovácsok számára, hogy lassanak munkához, éjjel-nappal vasláncokat és hatalmas reteszeket verve, hogy egymáshoz tudják erősíteni a vízi alkalmatosságokat. A katonák mind örültek, amikor hírét vették a tervnek.

A Vörös Sziklák csatájában tűzzel éltek
Hatalmas sikert itt bizony ettől reméltek
Pang Tong tanácsára ezért összeláncoltak hajókat,
Nélküle Zhou Yu számára győzelem nem adódhat

- Tudom, hogy sok merész férfiú is van a másik oldalon, akik gyűlölik Zhou Yu-t - folytatta Pang Tong -, ha pedig én ékesszólásomat is szolgálodba állítom, rá tudom venni őket, hogy pártoljanak át hozzád. Így az ellenséges hadvezér szinte tiszték nélkül fog maradni, s könnyedén foglyul ejtheted. Liu Bei pedig egyszerűen nem is számít.

- Ha valóban képes lennél ekkora szolgálatot tenni nekem, akkor a császárhoz folyamodva a legmagasabb tisztségek egyikét szerezném meg számodra! - kiáltotta Cao Cao.

- Nem vagyonért vagy hírnévért teszem ezt, hanem az emberek megsegítésének vágya hajt. Ha átkelsz a folyón, kérlek, légy majd könyörületes!

- Az Ég eszköze vagyok magam is a helyes cselekedetek végrehajtásában, így képtelen lennék rávenni magam embereket lemeszárlására!

Pang Tong köszönetet mondott neki, majd írást kért, amelynek segítségével megvédehető családját.

- Merrefelé élnek? - kérdezte tőle a főminiszter.

- Mindannyian a folyópart közelében.

Erre Cao Cao utasítást adott, hogy készítsék el a védelmi nyilatkozatot. Ezután pecsétet nyomott rá, majd odaadta Pang Tongnak, aki még ennyit mondott:

- Amint távoztam, támadnod kellene, ne várd meg, amíg Zhou Yu esetleg kiderít bármit is!

Cao erre titoktartást fogadott, az agyafúrt áruló pedig útnak indult. Éppen hajóra akart szállni, amikor taoista köpönyegbe burkolódzott férfival találkozott, aki bambuszfésűt viselt hajában, és megállította őt:

- Nagyon vakmerő vagy! Huang Gai ugyanis azt tervezi, hogy a „személyes sértettség hadicselét” alkalmazza, Kan Ze pedig átadott egy levelet színlelt átállásukkal kapcsolatban. Te meg a hajók összeláncolásának végzetes tervét ajánlottad a főminiszternek, hogy a lángok majd teljesen elpusztítsák azokat. Ez az alattomos fortély talán elegendő arra, hogy elvakítsa Cao Cao-t, ám én átlátok rajta.

Pang Tong annyira megrémült ezt hallván, hogy olyan volt, mintha mindhárom lelke elillant, hét szelleme pedig úgyszintén szétszéledt volna.

Az okos tervvel aztán dél óriási sikert arathat
Ám érdemes férfiak nélkül észak sem maradhat

A következő fejezetből megtudjuk, ki is ez a titokzatos idegen.

NEGYVENNYOLCADIK FEJEZET

LAKOMA A NAGY FOLYÓN, CAO CAO ELÉNEKEL
EGY DALT. CSATA A VÍZEN, AZ ÉSZAKI HARCOSOK
ÖSSZELÁNCOLT HAJÓKKAL INDÍTANAK TÁMADÁST

宴長江曹操賦詩
鎖戰船北軍用武

Az előző fejezet végén Pang Tongot váratlan félelem és döbbenet járta át, amikor valaki megragadta őt, s beszámolt arról, hogy tisztában van tervével. Amikor pillantását végre a beszélőre vetette, látta, hogy régi barátja, Xu Shu az,¹ és szíve ismét dobogni kezdett. Körbenézvén, s látván, hogy nincs senki a közelükben, így felelt neki:

- Nagy kár lenne, ha megghiúsítanád a szándékaimat! Mind a nyolcvanegy déli tartomány népének sorsa a te kezében van.

- S mi a helyzet észak nyolcszázharmincezer harcosának és hátságának sorsával? - kérdezte Xu Shu mosolyogva.

- Szóval tönkre akarod tenni a tervemet, Xu Shu?

- Sohasem feledem Liu Bei nagybácsi irántam tanúsított kedvességét, sem pedig azt, hogy megbosszuljam anyám halálát Cao Cao-n. Megmondtam, hogy soha nem fogok semmiféle haditervet kiszelni számára, gondolod hát, hogy meg akarnám hiúsítani a tiédet, testvérem? Ám egészen idáig követtem Cao Cao seregét, s miután vereséget szenvednek, jók és rosszak egyaránt elpusztulnak, hogyan is tudnék hát megmenekülni? Árudd el nekem, miként lehetek biztonságban, s lakatot teszek a számra, sőt, el is távozom innen!

- Ha valóban akkora zseni vagy, ez nem okozhat gondot a számodra - mosolygott Pang Tong.

- Mégis az szeretném, ha adnál valami tanácsot!

Így hát Pang Tong a fülébe suttogott valamit, amely láthatóan roppant elégedettséggel töltötte el Xu Shu-t, mert hálás köszönetet mondott neki, majd magára hagyta. Ezután az Ifjú Főnix hajóra szállt és útnak indult a déli part felé.

Barátja távoztát követően Xu Shu alattomos pletykák terjesztésébe fogott a táborban. Másnap mindenütt katonákat lehetett látni, akik kis csoportokban beszélgettek vagy hallgatták valamelyik társukat, összedugva fejüket, nagyon fülelve, míg úgy tűnt, az egész sereg elfojtott mormogástól hangos. Néhány tiszt fel is kereste Cao Cao-t, s így szóltak hozzá:

- Szóbeszéddek terjednek az emberek között, miszerint Han Sui és Ma Teng megindultak Xiliangból, hogy megtámadják a fővárost!

Ez a hír nagy aggodalommal töltötte el Cao Cao-t, aki tanácskozássra hívta össze vezetőit.

- Egyetlen dolog nyugtalanított e hadjárat alatt - közölte velük -, mégpedig Han Sui és Ma Teng várható tevékenysége. Most pedig terjed a pletyka a katonák között, s ugyan fogalmam sincs, igaz-e vagy sem, résen kell lennünk!

Erre Xu Shu szólalt fel először:

- Voltál olyan kedves, uram, és hivatalt adtál nekem, én pedig igazán semmit sem tettem érte cserébe. Ha lenne egy háromezer főnyi csapatom,

akkor rögvest a San átjáróhoz indulnék, s ott foglalnám el őrhelyemet. Amennyiben bármiféle sürgető ügy támadna, azonnal jelentést tennék neked!

- Ha így teszel, mindjárt nyugodtabb lesz az álmom. Már vannak is egységek a hágón túl, akiket alád fogok rendelni, ezen felül pedig kapsz háromezer főnyi lovast és gyalogost, Zang Ba pedig az előhadat fogja vezetni. Indulj útnak sietve!

Xu Shu el is távozott Zang Ba társaságában. Ez volt Pang Tong ötlete arra, hogy biztonságba kerüljön a közelgő összecsapás elől. Egy költemény így szól erről:

Cao Cao délnek menetelt, de mögötte
Félelme, egy hátba támadásnak, követte
Pang Tong tanácsára Xu Shu hallgatott
A hálóból a hal végtére sikerrel kijutott

Cao Cao aggodalma csökkent, miután így útjára bocsátotta Xu Shu-t. Ezután körbelovagolta a táborokat, először a szárazföldi, majd a vízi erőket vette szemügyre. Felszállt az egyik nagyobb hajó fedélzetére és ott húzta fel lobogóját. A vízi tábort két sorba rendezték, minden bárka ezer íjászt és nyílpuskást hordozott. Míg a főminiszter a flottánál időzött, feljött a telihold az Újjászületett Nyugalom tizenharmadik évének (208.) tizenegyedik hónapján. Az ég tiszta volt, szél sem rezdült, a folyó mozdatlanul csillogott. Cao hatalmas fogadást tervezett zeneszóval, ahová meghívta valamennyi vezérét. Ahogy közeledett az éj, a hold makulátlan szépségében a keleti dombok fölé emelkedett, alatta pedig a folyó széles öve hevert, mint tiszta selyemből készült szalag. Óriási összejövetel alakult ki, valamennyi vendég csodás, hímzett köpönyegbe burkolódzott, a harcosok fegyverei ragyogtak a holdfényben. Valamennyi tisztségviselő, legyen bár civil vagy katonai, tökéletes rendben foglalt helyet.

A háttér is tökéletes volt. A Nanping hegység körvonalait mintha egy képen ábrázolták volna, Chaisang határai húzódtak keleten, a folyó onnan nyugat felé Xiakou-ig húzódott, délen a Fan hegység terült el, északon pedig a Fekete erdő.² A láthatár mindenütt messze terjedt. Cao Cao szíve örvendett, s nagyhangú szónoklatba fogott az egybegyűltek számára:

- Mióta megnyertem magamnak első, kis létszámú, önkéntesekből álló csapatomat, egyetlen célom az volt, hogy eltávolítsam a gonoszsgot az állam életéből, megesküdtem, hogy megtisztítom az országot, és helyreállítom a békét. Mostanra csupán ez a déli vidék maradt, mint velem szemben álló. Hatalmas hadsereg élén állok, számítok rátok, harcosaim,

nem kételkedem a végső sikerben. Miután alávettem a déli földeket, az egész birodalomban nem lesz már semmiféle nehézség. Akkor élvezhetjük majd a gazdagságot és tiszteletet, örülhetünk a békességnek.³

A hallgatóság egy emberként emelkedett fel, s az alábbi szavakkal fejezte ki elismerését:

- Bízunk benne, hogy hamarosan a teljes győzelemről számolhatsz be, s mi mindannyian jó szerencséd árnyékában pihenhetünk meg!

Lelkesedésében Cao még több bort hozatott, s késő éjjelig ittak.

Átmelegedve és eltelve a főminiszter a déli part felé mutatott:

- Zhou Yu és Lu Su semmit sem tudnak az Ég akaratáról. Engem viszont megsegít, szerencsétlenséget hozva rájuk legbizalmasabb barátaik dezertálása formájában.

- Főminiszter úr, kérlek, egy szót se szólj ezekről a dolgokról, nehogy az ellenfél fülébe jussanak! - kérte őt Xun You.

Ám Cao Cao csak nevetett:

- Ti mind megbízható barátaim vagytok! Tisztviselők és szerény segítők! Miért is kellene titkolódnom előttetek?

Majd Xiakou felé intve így folytatta:

- Ti nem számítok túl sokat szárnalmas kis haderőtökkel, Liu Bei és Zhuge Liang! Mekkora bolondság a részletekről, hogy hangyákként próbáljátok megrázni a Tai hegyet!

Ezután ismét tisztjeihez fordulva így szólt:

- Immár ötvennégy éves vagyok, s ha sikerül meghódítanom a déli földeket, már csupán egyetlen lényeges kívánságom marad. Réges-rég a déli Qiao herceg és én nagyon jó barátok voltunk, bizonyos ügyekben megegyezésre jutottunk, mivel tudtam, hogy két lánya, az idősebbik és a fiatalabbik Qiao úrhölgy, szavakkal leírhatatlan szépségű volt. Azután valamiképpen Sun Ce és Zhou Yu feleségei lettek. Ám mostanra felépült palotám, ahol majd megpihenhetek, a Zhang folyó mellett, s a dél feletti győzelmem azt jelenti, hogy feleségül vehetem ezt a két szépséges hölgyet. A Bronz Madár Toronyba viszem őket, ahol öregségemre ők lesznek támaszaim és örömöm. Ezzel vágyaim teljesen kielégülnek.

Szája mosolyra húzódott, ahogy elképzelte magának a jövőt. Du Mu, a Tang dinasztia egyik hírneves költője így írt egyik versében:

Egy törött lándzsa, valaki homokba ejtette⁴
A rozsdá mélyen belemart, majdnem megette
A parton ősi csaták visszhangja
Hol Cao Cao vereségét siratja
Ha a keleti szelek nem segítik Zhou Yu tervét
Szítják fel ádáz tüzét, a különben gyengét

A két szépséges Qiao kerül Bronz Madár árnyába,
S köttetik gyönyörű tavaszi csábító bokrétába

Ám hirtelen, a multság közepette varjak rekedt kiáltásait hallották,
amint dél felé röptek.

- Miért kárognak így a varjak az éjszaka közepén? - kérdezte Cao a többiektől.⁵

- A hold oly ragyogó, hogy azt gondolják, nappal van - hangzott a felelet -, így hát felrepültek a fákról.

Cao Cao felnevetett. Eddigre már meglehetősen ittas volt. Lándzsáját felállította a hajó orrában, majd bort áldozott a folyóba öntve, ezután pedig felhajtott három csordultig töltött kupával. Ahogy végül leeresztette fegyverét, így szólt:

- Ez az a lándzsa, ami szétzúzta a Sárgaturbánosokat, foglyul ejtette Lü Bu-t, elpusztította Yuan Shao-t, megfékezte Yuan Shu-t. Seregeik immár mind az enyéme. Északon Liaodongig ér, egész délen elterül. Sohasem vallott kudarcot feladatai teljesítésében. Ez a mostani helyzet annyira mélyen meghatott, hogy eléneklek egy dalt, ti pedig csatlakozhattok hozzám. S az alábbi énekbe fogott:

Kézben borral énekeljünk, viduljunk, míg tudunk
Ezen a földön ki láthatja, meddig tart még utunk?
Az emberélet múlandó, akár csak reggeli harmat
Számptalan nap teltével, keserves kevés maradhat
Bizony sóhajtozva, megint hasonlóra jutok
Mindig gond nyomaszt, feledni nem tudok
Ki értheti bánatomat, mikor az rám nehezül?
Csakis ő lehet az, senki más, Du Kang egyedül!⁶
Kék galléros fiatalember, még várlak lelkesen⁷
Szívem nem lankadt, vágyódom érted hevesen
Nemes személyed készítetett így hát kizárólag arra
Ne szabadkozzak, fakadjak inkább mostanáig dalra
Bóg-bóg a szarvas, boldogan nagyokat kiált
Szabad vadonban legelt, mételyfüvet cibált
Tiszteletreméltó vendégeim, itt vagyok most veletek⁸
Néktek sen játszatok, *shenget* fújatok és dobot veretek
Ragyog a hold odafent, csodálatosan fénylik
Vajon egyszer lesz e még, hogy kezeim elérik?
Aggodalmam, gyötrő kétségeim, belülről fakadnak
Elszakadni tőlük nem megy, szünni nem akarnak
Északi és déli utakról jöttetek hozzám egyaránt

Nem sajnálva fáradságot, amit mindez megkívánt
Rég találkoztunk, most kedves szóval szólunk a lakomán
Öreg barátságért dobog szívünk, emlékezünk egyformán
Kevés csillagot túlragyog hold fénye
Varjak szállnak innen tőlünk délre⁹
Fákat háromszor is körberepülnek
De vajon végül melyik ágra ülnek?
A hegy nem tiltakozik a magassága ellen
Mélysége miatt sem pöröl a tenger nyersen
Gyakran köpte ki Zhou herceg az étvét¹⁰
Így az ég alatt neki adta mindenki szívét¹¹

A dalt végül vele együtt énekelték, és mindannyian felülmúlhatatlanul boldogok voltak, kivéve egyetlen vendéget, aki hirtelen így szólt:

– Mikor a hatalmas sereg összecsapás előtt áll, s életek forognak kockán, miért használsz ilyen rettenetes szavakat, ó, főminiszter?

Cao Cao azonnal a beszélő felé fordult, aki nem más volt, mint Liu Fu, Yangzhou birodalmi védelmezője. Ez a férfiú Hefei-ből származott. Amikor megbízatást kapott jelenlegi posztja betöltésére, összegyűjtötte a megfélemlített és rettegő embereket, majd helyreállította a rendet közöttük. Iskolákat is alapított és arra bízta a népet, hogy műveljék a földet. Már régóta szolgálta Cao Cao-t, s tevékenysége igen értékes volt. Amikor iménti szavai elhangzottak, a főminiszter a fedélzetre ejtette lándzsáját, s így kiáltott:

– Milyen baljóslatú szavakat mondtam én?

– Csillagokat elhalványító holdról, dél felé szálló, pihenőhelyet nem találó varjakról daloltál.

– Hogy mered tönkretenni az örömöm? – ordította erre Cao Cao szörnyű haragra gerjedve, majd felkapván fegyverét, minden további nélkül megölte Liu Fu-t.¹² A gyülekezet erre rögtön szétoszlott, a vendégek félve és összezavarodva távoztak.

Másnap, amikor Cao Cao magához tért részegségéből, nagyon bánkódott afelett, amit tett. Hamarosan megérkezett a meggyilkolt tisztségviselő fia, Liu Xi, hogy előkészítse atyja holttestét a temetésre. Cao Cao könnyezve fejezte ki neki bánatát:

– Én vagyok a bűnös atyád halálában! Túl sokat ittam. Ám mára nagyon megbántam tettemet! Az elhunyt a legmagasabb méltóságokat megillető temetésben fog részesülni.

Ezzel katonai kíséretet biztosított a holttestnek hazájáig, ahol lezajlott a temetési szertartás.

Néhány nap múlva a vízi erők két vezére, Mao Jie és Yu Jin kereste fel a főminisztert, s elmondták, hogy a hajókat, a kapott utasítás szerint, immár mind láncok erősítik egymáshoz, készen állnak az ütközetre. Kérték, adjon parancsot az indulásra.

Mind a szárazföldi, mind a vízi erők valamennyi parancsnoka rögtön összegyűlt az egyik nagyobb, közepén elhelyezkedő hajó fedélzetén, hogy átvegyék az utasításokat. A különböző hadakat és hajórajokat eltérő lobogók különböztették meg: Mao Jie és Yu Jin vezették a központi vízi rajt, sárga, Zhang He az élen álló rajt, vörös, Lu Qian a hátsót, fekete, Wen Ping a bal oldalt, kék, Li Tong pedig a jobb oldalt, fehér zászló alatt. A szárazföldön Xu Huang irányította a lovasokat vörös lobogóval, Li Dian az előhadat feketével, Yue Jin a balszárnyat kékkel, Xiahou Yuan pedig a jobb szárnyat fehérrel. Xiahou Dun és Cao Hong voltak a tartalék, míg a vezérkar Xu Chu és Zhang Liao irányítása alatt állt. A többi vezér azt a parancsot kapta, hogy maradjon a táborban, ám legyen cselekvésre kész.

Miután minden elrendeződött, a rajok dobjai háromszor feldübörögtek, a hajók pedig az erős északnyugati szélben kivitorláztak egy próbaútra. Amikor immár komolyabb hullámverés közepette hajóztak, úgy találták, éppolyan szilárdak és mozdíthatatlanok egységeik, mintha csak szárazföldön lennének. Az északi harcosok annyira örültek ennek, hogy ugrándozni kezdtek és fegyvereikkel hadonásztak. A hajók tovább haladtak, a rajok megtartották egymástól a kellő távolságot. Ötven könnyű vízi alkalmatosság úszott ide-oda közöttük, parancsokat közvetítve, sürgetve az előrehaladást.

Cao Cao a fővezéri magaslatról figyelte flottáját, örvendezett szilárd hadrendjükön és gyors manővereiken. Ez biztosan teljes győzelmet jelentett számukra. Végül utasítást adott, hogy térjenek vissza, ők pedig tökéletes rendben érkeztek meg a táborba.

Ekkor a főminiszter sátrába ment, ahová tanácsadóit is meghívta. Mikor mind együtt voltak, így szólt hozzájuk:

- Ha az Ég nem az én oldalamon állna, megkaphattam volna ezt a nagyszerű tervet Ifjú Főnixtől? Most, hogy a hajók erősen egymáshoz vannak erősítve, oly könnyedén vághatunk át a folyón, mintha csak szilárd talajon járnánk.

- A hajók valóban egymáshoz vannak erősítve - mondta Cheng Yu -, ám készen kell állnunk arra is, ha esetleg tűzzel támadnának ránk, hogy ez esetben szétszóródhassanak!

A fővezér erre csak nevetett.

- Nagyon is előre tekintesz - válaszolta -, ám ez egyszerűen nem történhet meg!

- Cheng Yu szerintem a lényegre tapintott - közölte Xun You is -, miért neveted hát ki?

- Bárki, aki tüzet akarna használni, a szélről függ - felelte a főminiszter -, de most tél van, így csak nyugati szél fúj. Sem keleti, sem pedig déli légáramlat nincs. Mi északnyugaton vagyunk, míg az ellenség a délkeleti parton. Ha tüzet használnak, magukat fogják elpusztítani. Nincs mitől félünk. Ha a tizedik hold lenne vagy kora tavasz, akkor tennék óvintézkedéseket a tűz ellen.

- A főminiszter úr valóban bölcs - mormogták a többiek -, senki sem ér fel hozzá!

- A hajófedélzethez nem szokott északi csapatokkal sohasem kelhettem volna át a folyón, ám eme összeláncoló-terv segítségével igen - mondta elégedetten Cao Cao.

Ekkor látta, hogy az alsóbb beosztású parancsnokok közül ketten felállnak, s így szólunk hozzá:

- Mi is északról valók, ugyanakkor tengerészek is vagyunk. Kérünk téged, uram, adj nekünk egy kis hajórajt, mi pedig megszerzünk néhányat az ellenség lobogói és dobjai közül, hogy bebizonyítsuk, jártasak vagyunk a vízi harcban!

A felszólalók korábban Yuan Shao alatt szolgáltak, nevük pedig Jiao Chu és Zhang Nan volt.

- Nem hinném, hogy a vízi rajtaütés megfelelő lenne számotokra, akik északon születtetek és nőttetek fel - válaszolta Cao Cao -, a déli harcosok sokkal inkább hajókhoz vannak szokva. Nem kellene gyermekjátéknak tekintenetek életeteket!

- Ha kudarcot vallunk, bánj velünk a katonai törvényeknek megfelelően! - kiáltották egyszerre.

- A hadihajók mind egymáshoz vannak láncolva. Csupán apró, húszfős csónakok maradtak szabadon. Ezek nem alkalmasak a harcra.

- Ha nagyobb hajókat vinnénk, semmi csodálatos sem lenne abban, amit véghez akarunk vinni! Nem, adj nekünk húsz kis bárkát, megfelezzük őket és egyenesen az ellenfél kikötője felé indulunk. Csak megszerzünk egy zászlót, végzünk egy vezérrel, s máris hazajövünk!

- Kaptok húsz hajót, ötszáz kiváló, életerős tengerésszel, hosszú lándzsákkal és erős nyílpuskákkal. Kora reggel a fő flotta erődemonstrációt tart a folyón, s utasítani fogom Wen Pinget, hogy harminc hajóval támogasson majd titeket.

A két férfi boldogan távozott. Másnap kora reggel előkészítették számukra az ételt, azután az ötödik őrseg idejére minden indulásra készen állt. Ekkor feldübörögtek a dobok a vízi táborban, megütötték a gongokat is, a hajók pedig megindultak és felvették az előírt elrendezést, miközben

a különböző lobogók csapkodtak a hajnali szélben. A két rettenthetetlen vezér kis felderítő csónakjaikkal sietve elhaladt a sorok mellett és gyorsan a sodrásba álltak.

Néhány nappal azt megelőzően, hogy Cao Cao dobjainak hangját meghallották a déli parton, Zhou Yu egy dombtetőről figyelmesen tanulmányozta az északi flotta hadmozdulatait a folyó közepén, amíg ismét el nem tűntek a láthatáron. Így amikor újra felhangzott az ellenfél dobjainak dübörgése, az egész déli hadsereg felment a magaslatokra, hogy megnézzék magának az északiak vízi haderejét. Ám csupán kisebb hajókból álló rajt láttak, ahogy a hullámokon siklik. Ahogy közelebb értek, megvitték a hírt Zhou Yu-nek is, aki önkénteseket kért az összecsapáshoz.

Han Dang és Zhou Tai jelentkeztek a feladatra.

A fővezér beleegyezett, majd parancsot adott, hogy mindenki más maradjon a táborban harcra készen, ám további utasításig mozdulatlanul.

Han Dang és Zhou Tai kivitorlázott, mindketten csupán egy-egy öt hajóból álló rajjal.

A két északi hengegő, Jiao Chu és Zhang Nan valójában egyedül merészségükben és szerencséjükben bíztak. Hajóik erőteljes evezőcsapásokkal haladtak lefelé, s amikor már meglehetősen közel voltak, a vezérek magukra öltötték vértjüket, megragadták lándzsájukat, s mindketten elfoglalták helyüket vezérhajóik orrában. Jiao Chu járműve állt az élen, s amint lőtávolságon belülre értek, a harcosok nyilazni kezdtek Han Dang csapataira, akik kerek pajzsokkal védekeztek a nyílvesszők ellen. Jiao Chu ekkor megforgatta hosszú lándzsáját, és összecsapott ellenfelével, ám már az első ütésváltás során elesett.

Bajtársa, Zhang Nan a többi hajóval szintén felbukkant, s óriási kiáltásba fogott, amikor Zhou Tai oldalba kapta őket. A két csapat lövöldözni kezdett egymásra, a nyílvesszők felhőként borították el az eget. Zhou Tai pajzsával védte magát, s kardját markolva szilárdan állt, amíg hajói alig néhány hüvelyknyi távolságba értek az ellenséghez. Ekkor átugrott, s egyetlen csapással levágta Zhang Nant, kinek holtteste a vízbe zuhant. Ekkor az ütközet igen zűrzavarossá vált, a támadó hajók kemény evezésbe fogtak, hogy elszakadjanak ellenségüktől. A déliek üldözőbe vették őket, ám hamarosan feltűnt a láthatáron Wen Ping támogató flottája. Erre a hajók újra összecsaptak, a katonák megint harcolni kezdtek egymással.

Zhou Yu tisztjeivel együtt egy hegycsúcson állt, onnan figyelték a folyón küzdő feleket. A közeledő északiak zászlói és jelzései mind tökéletes rendben voltak. Végül ez a flotta is harcba bocsátkozott, de vezérüknek, Wen Pingnek hamar nyilvánvalóvá vált, hogy képtelenek felvenni a versenyt vízi harc dolgában a déliekkel, ezért elrendelte a visszavonulást. Han Dang és Zhou Tai a nyomukban maradtak, ám Zhou Yu attól tartott, túlsá-

gosan eltávolodnak a főerőktől, ezért felhúzatta a fehér lobogót, így hívta vissza őket.¹³

Miután visszatértek, a fővezér így fordult tisztjeihez:

- Az északi hajók árbócai oly sűrűn állnak, mint a nádszálak, Cao Cao pedig nagyon fortélyos. Mi lenne a legjobb terv legyőzésükre?

Senki sem felelt, ám ekkor arra lettek figyelmesek, hogy a hatalmas, sárga zászlót, ami a főminiszter flottájának közepette lengedezett, váratlanul letépte és a folyóba sodorta a szél.

- Ez rossz előjel a számukra! - közölte nevetve Zhou Yu.

Ekkor még erősebb szélroham érkezett, a hullámok magasra csaptak, vadul ostromolták a partot. Saját lobogójának sarka arcon legyintette Zhou Yu-t, mire egy gondolat villant át agyán. Hangos kiáltást hallatott, megtántorodott és hátrazuhan. Amikor felemelték, ajka vérezett és nem volt eszméleténél. Nemsokára azonban magához tért.

Nagyot nevet, majd fájdalomában kiált
Nehéz lesz így elérnie Wu diadalát

Zhou Yu sorsa kiderül a történet további menetéből.¹⁴

NEGYVENKILENCEDIK FEJEZET

A HÉT CSILLAG OLTÁRNÁL ZHUGE LIANG
A SZELEKNEK ÁLDOZ. A HÁROM FOLYÓ
TALÁLKOZÁSÁNÁL ZHOU YU LÁNGRA LOBBANTJA
AZ ELLENSÉGES HAJÓHADAT

七星壇諸葛祭風
三江口周瑜縱火

Az előző fejezet végén Zhou Yu-t váratlan kórság döntötte le lábáról, miközben az ellenséges flottát figyelte. Azonnal sátrába vitték, s tisztjei folyamatosan érkeztek, hogy állapota felől érdeklődjenek. Ott egymásra néztek, majd így szóltak:

- Micsoda balszerencse, hogy generálisunk éppen akkor betegszik meg, amikor Cao Cao hordái vésszen fenyegetnek! Mi történne, ha most lendülnének támadásba?

Hírvivőket küldtek a rossz hírrel Sun Quannak, miközben az orvosok mindent megtettek a betegért. Lu Su-t különösképpen elszomorította pártfogója gyengélkedése, ezért Zhuge Lianghoz sietett, hogy megbeszélje vele a dolgokat.

- Mit gondolsz, mit eredményez ez? - kérdezte tőle a főtanácsadó.

- Jó szerencsét Cao Cao számára, nekünk pedig rosszat - felelte Lu Su.

- Én képes lennék meggyógyítani őt! - közölte Zhuge Liang nevetve.¹

- Ha valóban így van, akkor ezzel nagy szolgálatot tennél Wu-nak - válaszolta Lu Su, majd könnyörögve kérte, hogy jöjjön el vele meglátogatni a beteget.

Így is tettek, s Lu Su lépett be először a fővezérhez. Zhou Yu ágyban feküdt, fejét paplan takarta.

- Hogy érzed magad, generális? - kérdezte tőle Lu Su halkán.

- Szúr a szívem, időről időre gyengeség és szédülés fog el - felelte a beteg.

- Bevettél bármiféle orvosságot?

- A gyomrom is felkavarodik a gondolatra, úgyhogy nem.

- Épp most találkoztam Zhuge Lianggal, azt mondja, meg tud gyógyítani. Odakint várakozik, ha úgy kívánod, behívom.

- Szólj neki, hogy jöjjön be!

Ezzel Zhou Yu utasította szolgálait, hogy segítsék ülő helyzetbe, Zhuge Liang pedig belépett.

- Napok óta nem láttalak - köszöntötte a gyengélkedőt -, honnan is sejthettem volna, hogy nem érzed jól magad?

- Miként érezhetné magát bárki is biztonságban? Állandóan a jó- vagy balszerencse játékszerei vagyunk!

- Igen. Az Ég pedig felhőket és váratlan szeleket támaszthat. Senki sem képes ezek jövés-menését megjósolni, nemde?

Zhou Yu e szavak hallatán elsápadt, mély nyögés hagyta el ajkait, miközben látogatója így folytatta:

- Elkeseredtél, nem igaz? Mintha a gondok szívedre halmozódnának?

- Pontosan így érzek!

- Hűsítő gyógymódra van szükséged, hogy eloszlassuk ezt az elnyomó érzést.

- Fogyasztottam már hűsítő italokat, ám nem segítettek.
- Először megfelelő rendbe kell hoznod a *qi*-det, hogy szabályossá váljon légzésed, csak utána fejthetnek ki bármiféle hatást az orvosságok.

Zhou Yu azon kezdett töprengeni, hogy Zhuge Liang esetleg tudja, miről is van szó igazából, ezért elhatározta, hogy próbának veti alá.

- Mit kellene tenni a kedvező *qi* érdekében? – kérdezte tőle.
- Tudom, hogyan lehetséges elérni – közölte mosolyogva a tanácsadó.
- Szeretném, ha elmondanád nekem!

Zhuce Liang írószközökért és papírosért küldetett a szolgálkkal, majd amikor meghozták ezeket, csupán néhány szót írt le:

Cao legyőzéséhez tüzet kell használnod
Ehhez mit sem kell már kívánnod
Mindened megvan, egyvalami még
Erős keleti szelet küldjön ránk az ég

Miután végzett, így szólt a beteg generálishoz:

- Ez itt betegséged forrása.

Zhou Yu nagy meglepetéssel olvasta az irományt, s csak megerősítette abban, amit titokban gondolt: Zhuge Liang valóban több mint ember. Végül úgy döntött, nincs más lehetősége, nyílnak kell lennie vele, mindent elmond neki:

- Mivel tisztában vagy gyengélkedésem okával, miféle kezelést javasolsz? Nagyon sürgősen kellene tudnom!

- Nem rendelkezem különösebb tehetséggel – válaszolta Zhuge Liang –, de szerencsére találkoztam egy férfiúval korábban, aki nem hétköznapi képességekkel volt megáldva. Tőle kaptam egy bizonyos mágikus könyvet, ami a *Titkos módszer* címet viseli. Ennek segítségével hívhatom a szeleket és záport idézhetek elő.² Mivel neked, generális, délkeleti szélre van szükséged, emelj oltárt a Nanping hegységben, a Hét Csillag Oltárát.³ Kilencc arasz magasságúnak kell lennie, háromszintesnek és százhusz, zászlót tartó őr vegye körül. Ezen az oltáron olyan varázslást fogok bemutatni, ami erős délkeleti szélrohamokat idéz majd elő három napon és három éjszakán keresztül. Rendszerben lesz így?

- Nem kell három teljes nap – felelte Zhou Yu –, egy napnyi erős szél már megfelel céljaimnak. Ám azonnal cselekedni kell, minden késlekedés nélkül!

- Úgy intézem, hogy a szél a hónap huszadik napjától huszonkettedik napjáig fújni fog. Megfelel?

Zhou Yu nagyon megörült, s rögtön fel is kelt fekhelyéről, hogy kiadja a szükséges parancsokat. Utasítást adott ötszáz embernek, hogy menjenek

a hegyekbe, ott építsék meg az oltárt, százhusz másikat pedig zászlókkal együtt szintén oda küldött, s meghagyta, hogy mindenben legyenek Zhuge Liang szolgálatára.⁴

A tanácsadó is búcsút intett a fővezérnek, s a hegyekbe lovagolt Lu Su-val együtt, ahol kiválasztották a megfelelő helyet a tervezett építmény számára. Ezután utasította a harcosokat, hogy a hegység délkeleti részéből hozott vörösayagból alakítsák ki az oltárt. Kerülete kétszáznegyven arasznyi, négyzet alakú, mindhárom szintje háromarasznyi, összességében pedig kilenc arasz magasságú volt. A legalsó szintre az egek és a négy csillagkép házainak huszonnyolc lobogóját helyezte, keletre hét zöldet sárkány alakban, északra hét feketét teknősbéka alakban, nyugatra hét fehéret tigris alakban s délre hét vöröset veréb alakban.⁵ A második szint köré hatvannégy sárga lobogót rakott nyolcas csoportokban, amely megfelelt a Jövőbelátás Könyvében található ábrák számának. Négy embert rendelt a legfelső szintre, mindegyikük taoista fejdísz és fekete, fönixformával kihímzett, széles selyemövével összefogott köntöst viselt. Lábukon skarlátvörös csizmát, fölötté pedig régimódi szoknyát hordtak. A bal oldalon elől a csúcán könnyű tollakból álló csomóval rendelkező, hosszú póznát tartó férfi állt, hogy ezen mutatkozzék meg a szél első moccanása. Jobbra elől egy szintén magas póznát fogó férfi foglalt helyet, ám ezen a rúdon zászló lobogott a hét csillag jelképével, hogy megmutassa a szél irányát és erejét. Bal oldalon hátul egy kardos, jobb hátul pedig füstölőtartót fogó ember állt. Az oltár alatt negyvennégy férfi lobogókat, napernyőket, lándzsákat, dárdákat, sárga zászlókat, fehér fejszéket, vörös szalagokat és fekete jelzőlobogókat tartott. Ezek voltak tehát elosztva az oltárnál.

A kijelölt napon Zhuge Liang, miután kiválasztotta a kedvező pillanatot, megfürdött és megtisztult. Taoista öltözéket öltött magára, leeresztette haját, így közeledett az oltár felé. Lu Su-t arra utasította, hogy távozzék:

– Térj vissza a táborba, segíts a fővezérnek a haderő elrendezésében. Ha erőfeszítésem kudarcot vall, ne engem hibáztass.

Így hát Lu Su magára hagyta. Ekkor Zhuge Liang megparancsolta az öröknek, hogy semmi szín alatt ne távozzanak, maradjanak szigorú csendben s legyenek tiszteletteljesek. Az engedetlenség jutalma halál lesz.⁶

Ezután ünnepélyes léptekkel ment fel az oltáron, elfoglalta a megfelelő helyet, meggyújtotta a füstölőt és vizet öntött a tálakba. Amikor mindezzel végzett, az ég felé fordította tekintetét és csendben imádkozott. Az ima végeztével lelépdelt és visszatért sátrába. Rövid pihenőt követően megengedte a harcosoknak, hogy felváltva elhagyják helyüket és egyenek.

Ezen a napon háromszor ismételte meg ezt a szertartást, de szélnek semmi jele sem volt.

Ez idő alatt Zhou Yu, Cheng Pu, Lu Su és a többi, szolgálatban lévő katonai tisztviselő a fővezér sátrában várták, hogy fújni kezdjen a kedvező szél, s megindíthassák a támadást. Hírvivők indultak Sun Quanhoz is, hogy álljon készen a hadmozdulat támogatására.

Huang Gai is felkészült húsz gyújtóhajójával. A bárkák elejét hatalmas szögekkel verték ki, majd ezekre száraz nádat és halolajba áztatott fát halmoztak, s az egészet kénnel, salétrommal és más gyúlékony anyagokkal fedték be. A hajókat végül fekete, olajos szövetbe burkolták. Valamennyiük orrán fekete sárkánylobogó lengett,⁷ tatjukhoz pedig egy hadihajót erősítettek, ami előre hajtotta.⁸ Minden készen állt, csak az indulásra vonatkozó parancsra vártak.

Eközben Cao Cao két kémje, Cai He és Cai Zhong állandó megfigyelés alatt volt a külső táborban, messze a folyóparttól, s a napjaikat főként lakomázással töltötték. Nem tudhattak meg semmit az előkészületekről. A legcsekélyebb információ sem juthatott el a foglyokhoz.

Hamarosan, mialatt Zhou Yu sátrában nyugtalanul várakozott a kívánt szélre, hírnök érkezett, s beszámolt róla, hogy Sun Quan horgonyt vetett nyolcvanöt *li* távolságra a tábortól, s további hírekre vágyik a fővezértől.

Lu Su elindult, hogy figyelmeztesse az összes vezért, álljanak készen a hajókkal, fegyverekkel, vitorlákkal és evezőkkel együtt, minden azonnal legyen használatba vehető, s büntetést helyezett kilátásba mindazoknak, akiket készületlenül talál. A katonák valóban harcra készek voltak, alig várták az összetűzést. Ám az ég makacsul kék maradt, s ahogy közeledett az éjszaka, továbbra sem állt be a legcsekélyebb légmozgás sem.

- Lóvá tettek minket - közölte Zhou Yu -, de mekkora is az esélye a délkeleti szélnek tél közepén?

- Zhuge Liang nem használna hiú és ármányos szavakat - válaszolta Lu Su.

A harmadik őrség ideje környékén mozgás támadt a levegőben. Hamarosan lengedezni kezdtek a zászlók. S amikor a fővezér kilépett a sátrából, hogy megbizonyosodjon a dolog felől, látta, hogy északnyugat felé lobognak. Igen rövid időn belül teljes erejéből fújni kezdett a délkeleti szél.

Zhou Yu azonban megrémült az ember erejétől, akinek sikerült ezt elérnie.

- Ennek a férfúinak valóban hatalma van a mennyek és uralma van a föld felett! Lépései kiszámíthatatlanok, túl van az istenek vagy szellemek látókörén. Nem hagyhatjuk életben, hogy veszélyt jelentsen déli földjeink számára. Hamarosan végeznünk kell vele, hogy elhárítsuk a későbbi veszedelmet!

Így hát Zhou Yu eltökélte magát a bűn elkövetésére, hogy megszabaduljon félelmetes vetélytársától. Magához szólított két generálist az őrsegeből, Ding Fenget és Xu Shenget, majd így szólt hozzájuk:

– Mindketten vegyetek magatokhoz egy százfős csapatot, majd az egyik a folyón, a másik pedig szárazföldi úton igyekezzen a hegyi oltárhoz! Amint odaértetek, kérdezősködés és indoklás nélkül fogjátok el és fejeztétek le Zhuge Liangot! Gazdag jutalom vár rátok, ha elhozzátok nekem a fejét!

Xu Sheng és Ding Feng azonnal útnak is indultak, előbbi törökkel és alabárdokkal felszerelt harcosokkal, olyan gyorsan, amennyire csak az emberek hajtani bírták őket a folyón, utóbbi pedig íjászok és nyílpuskások élén, lóháton. A délkeleti szél csapkodta őket, ahogy haladtak útjukon.

A Hét Csillag Oltár magasra emelkedett
Alvó Sárkány szólt, keleti szél kerekedett
Fel is támadt az, nem kellett rá várni
A természetfölötti útját kell hát járni
Ha nem ő lett volna a legnagyobb e korban
Zhou Yu tüze talán soha fel sem lobban

Ding Feng érkezett meg előbb. Meglátta az öröket a zászlókkal, leugrott lováról és karddal kezében az oltárhoz lépdelt. Ám Zhuge Liangot nem találta ott. Erre az ott álló katonáktól tudakolta, merre van.

– Pont most távozott – hangzott a felelet.

Ding Feng lerohant a dombról, hogy felkutassa a tanácsadót. Ott összehatalálkozott Xu Sheng bajtársával, s egyesítették erőiket. Nemsokára egy közösleges harcos érkezett, s így szólt hozzájuk:

– Előző este apró, gyors csónak horgonyzott itt, egy homokpad mellett, s Zhuge Liangot látták fedélzetén. Ezután a csónak felfelé indult a folyón.

Így hát Xu Sheng és Ding Feng ismét elváltak egymástól, egyikük vízen, a másik pedig szárazföldön indult meg a feltételezett nyomon. Xu Sheng utasította hajósait, hogy húzzanak fel minden vitorlát, s használják ki a szél előnyét. Hamarosan meg is pillantotta a szökevény hajóját, s amikor elég közel érték hozzá, kiáll az orrba, majd így kiáltott felé:

– Ne menekülj előlünk, hadseregünk irányítója! A fővezérnek szüksége van rád!

Zhuce Liang, aki csónakja hátuljában foglalt helyet, csak nevetett, s így felelt:

– Térjete vissza, s mondjátok meg a generálisnak, hogy vegye jó hasznát harcosainak! Én felhajózom Xiakou-ba egy varázsige miatt, de nemsokára tiszteletemet teszem nála!

- Kérlek, várj egy kicsit! - kiáltotta Xu Sheng - Valami roppant fontosat kell közölnöm veled!

- Nagyon is jól tudom, hogy Zhou Yu nem akar elengedni, a halálomat kívánja. Ezért várt rám Zhao Yun, úgyhogy jobban tennéd, ha nem jönnél közelebb!

Látván, hogy a tanácsadó csónakjának nincs vitorlázata, Xu Sheng úgy gondolta, könnyedén utolérheti, ezért folytatta az üldözést. Amikor már nagyon közel járt hozzá, Zhao Yun nyílveszőt helyezett íja idegére, majd felállt a hajófarban lévő helyéről, s átkiáltott az üldözőkhöz:

- Tudod, ki vagyok én, s kifejezetten azért jöttem, hogy a főtanácsadó kíséretéül szolgáljak! Miért vagy hát nyomunkban? Egyetlen nyílveszővel megölhetnélek, ám így véget érne a béke kettőnk között! Azért csak lövök egyet, hogy lásd, mire vagyok képes!

Ezzel a nyílvesző elröppent, s a fejek felett szállva elvágta az üldöző hajó fővitorlájának kötelét. A vitorla a vízbe hullott, a hajó pedig megpördült. Ekkor Zhao Yun hajója vitorlát bontott, s a kedvező széllel gyorsan láthatáron kívülre került.

A partról Ding Feng figyelte az eseményeket. Ekkor intett bajtársának, hogy kössön ki, majd így szólt hozzá:

- Zhuge Liang túlságosan is okos, Zhao Yun pedig a bátrak legbátrabbika. Emlékezz csak, mit tett Dangyangnál, a Hosszú Meredély-hídnál! Nem tehetünk egyebet, vissza kell térnünk és jelentést kell tennünk.

Ezzel visszamentek a táborba, s elmondták uruknak mindazt az előkészületet, amit Zhuge Liang saját biztonsága érdekében tett. Zhou Yu ismét teljesen megdöbbenet vetélytársa előrelátásának mélységein:

- Nem lesz nyugtom se éjjel, se nappal, míg ő életben van! - közölte.⁹

- Legalább addig várj, amíg le nem számoltunk Cao Cao-val - kérte Lu Su, s a fővezér tudta, hogy bölcs tanácsot hallott.

Ezután összehívta a vezéreket, hogy kiadja parancsait. Először Gan Ninghez fordult:

- Vidd magaddal a hamis dezertórt, Cai Zhongot és katonáit, menjetek a déli part mentén, Cao Cao lobogói alatt, amíg el nem éritek a Fekete erdőt, éppen szemben az ellenség termény- és takarmányraktáraival. Ekkor olyan mélyen kellene az ellen sorai közé nyomulnotok, amennyire csak tudtok, s jelzéseként meggyújtani egy fáklyát. Cai He-t viszont a táborban kell tartani, mert máshoz van szükség rá.

A következő utasítás így hangzott:

Taishi Ci-nek kétezer harcost, amennyire gyorsan csak lehetséges, Huangzhou-ba kell vezetnie, s így elvágni az ellenség érintkezését He-fei-jel. Ha közel ér az ellenséghez, adjon jelet, ha pedig vörös zászlót lát, akkor tudni fogja, hogy urunk, Sun Quan közel van az erősítéssel.

Gan Ningnek és Taishi Ci-nek kellett a legtávolabbra mennie, ezért ők indultak először. Ezután Lu Menget is a Fekete erdőbe küldték, hogy háromezer fővel támogassa Gan Ninget, akinek lángra kellett lobbantania Cao Cao raktárát.

Egy szintén háromezer főből álló haderő, Ling Tong vezetésével Yiling határához ment, s azon nyomban támadásba kellett lendülnie, amint meglátta a jelzést az erdőből. Egy ötödik háromezer fős csapat, Dong Xi parancsnoksága alatt Hanyangba távozott, hogy a Han folyónál intézzen rohamot az ellenség ellen. Az ő jelük fehér lobogó volt. Végül egy hatodik háromezer fős sereg, Pan Zhang vezetésével képezte az ő tartalékukat.

Amikor mind a hat hadsereg útnak indult, Huang Gai készenlétbe helyezte gyújtóhajóit, majd elküldött egy katonát Cao Cao-hoz, hogy hírül vigye neki: az este folyamán átmegy hozzá. A négy hajóraj, egyenként háromszáz hajóval négy parancsnok, Han Dang, Zhou Tai, Jiang Qin és Chen Wu irányítása alá került. Húsz gyújtóhajó haladt mindegyik flotta előtt. Zhou Yu és Cheng Pu az egyik nagyobb hajó fedélzetére szállt, hogy onnan irányítsák a küzdelmet. Őreik Ding Feng és Xu Sheng voltak. Lu Su, Kan Ze és tanácsadók hátra maradtak, hogy a táborot őrizzék. Cheng Pu-t ropant mód lenyűgözték Zhou Yu utasításai a nagy támadást illetően.

Ekkor hírnök érkezett Sun Quantól, aki Lu Xunt tette meg az előhad vezérévé. A parancs szerint Qichunba kellett mennie. Sun Quan maga őt kívánta támogatni. Zhou Yu küldött egy egységet a Nyugati dombok közé is, hogy jelzéseket adhassanak le, egy másikat pedig hogy zászlót bonthassanak a Nanping hegységben. Így mindent elrendezve már csak az alkonyatot kellett megvárniuk.

Liu Bei Xiakou-ban nyugtalanul várta tanácsadója visszatértét. Hamarosan a Liu Qi vezette flotta bukkant fel, aki azért érkezett, hogy megtudja, miként állnak a dolgok.¹⁰ Liu Bei érte küldetett, s magához hívatta az őrtoronyba.

- Délkeleti szél támadt - szólt az ifjúhoz -, Zhao Yun pedig elment, hogy találkozzék Zhuge Lianggal.

Nemsokára egyetlen vitorlát pillantottak meg, amint szélből úzve közeledik feléjük, Liu Bei pedig rögtön tudta, hogy Zhuge Liang az, a hadsereg irányítója. Így hát mindketten lefelé indultak a toronyból, hogy a csónak elé siessenek. A jármű partot ért, Zhuge Liang és Zhao Yun pedig kiszálltak belőle.

Liu Bei nagyon boldog volt, s miután érdeklődtek egymás hogyléte felől, a tanácsadó így szólt:

- Nincs most idő arra, hogy mindent elmeséljek. Készen állnak a harcosok és a hajók?

- Már régóta - felelte Liu Bei -, csupán arra várnak, hogy elmondod, miként vehetjük hasznukat.

Ezután mindhárman a vezéri sátorba mentek, ahol helyet foglaltak. Zhuge Liang rögtön utasítások adásába fogott:

- Zhao Yun háromezer fővel keljen át a folyón, s egy mellékúton menjen a Fekete erdőbe. Válasszon ki egy sűrű részt, ott álljon rajtaütésre készen. Ma éjjel, a negyedik őrseget követően Cao Cao fog arra sietni. Amikor csapatai fele már elhaladt, az erdőt fel kell gyújtani. A főminiszter egységei nem pusztulnak el teljesen, de igen sokan odavesznek közülük.

- Két út van - válaszolta Zhao Yun -, az egyik a déli vidékekre vezet, a másik pedig Jingzhou-ba. Nem tudom, melyiken fog jönni.

- A déli út túlságosan veszélyes, Cao Cao biztosan a másikon halad majd, hogy Xuchang felé menekülhessen.

Ezt hallván Zhao Yun útnak is indult. Ekkor Zhuge Liang Zhang Fei-hez fordult:

- Te is átkelsz a folyón háromezer fővel, hogy elvágd a Yiling felé vezető utat. A Hulu völgyben készül fel a rajtaütésre. A főminiszter nem mer Dél-Yilingbe tartani, ezért Észak-Yilingbe igyekeznek majd. Holnap a záport követően megáll, hogy csapatai pihenhessenek. Amint kezd felszállni a tüzek füstje, ahol az ételt készítik, lobbantsd lángra a domboldalt. Nem tudod majd elfogni Cao Cao-t, ám így is nagy szolgálatot teszel majd.

Zhang Fei is távozott. Következőnek Mi Zhu, Mi Fang és Liu Feng¹¹ hallgatta meg a tanácsadó utasításait. Ők három hajórajt vezettek, s a folyó mentén be kellett gyűjteniük a legyőzött harcosokat és azok fegyverzetét. Mindhárman útnak is indultak. Ekkor Zhuge Liang Liu Qi-hez fordult:

- A Wuchang körül elterülő vidék nagyon fontos, ezért azt szeretném, hogy vezesd oda saját csapataidat és állomásozzatok a kiemelt pontokon.¹² A veresége után Cao Cao arrafelé fog menekülni, te pedig elfoghatod őt. Ám hacsak nincs rá nagyon jó okod, ne hagyd el a várost!

Liu Qi is magukra hagyta őket. Zhuge Liang Liu Bei-hez intézte ekkor szavait:

- Arra kérlek, maradj csendben és nyugodtan Fankou-ban, a magas toronyban, hogy megfigyelhesd, ahogy Zhou Yu kialakítja nagyszerű haditervét ma éjjel.

Ez idő alatt Guan Yu mindvégig némán várta, mikor kerül rá a sor, ám Zhuge Liang egy szót sem szólt hozzá. Amikor nem bírta már tovább, így kiáltott:

- Amióta először követtem fivéremet csatába, sok évvel ezelőtt, azóta egyszer sem maradtam hátra! Most, hogy hatalmas vállalkozások előtt állunk, nincs semmi feladat számomra? Mit jelentsen ez?

- Ne csodálkozz ezen! A te szolgálataidra a legfontosabb helyen lenne szükség, csak valami utunkba áll, ami megakadályozta, hogy oda küldjelek.

- Mi áll utunkba? Kérlek, áruld el!

- Ugyebár Cao Cao egykor igen kedves volt hozzád, ezért nem tehetsz mást, hálás vagy neki.¹³ Most, hogy katonái legyőzetnek, ő a Huarong úton fog menekülni, s ha téged küldelek oda, át fogod engedni őt. Ezért hát nem küldhetlek.

- Nagyon előrelátó vagy, tanácsadó. Ám noha igaz, hogy jól bánt velem, én mindazonáltal végeztem két legfélelmetesebb ellenfelével, Yan Lianggal és Wen Chou-val, hogy visszafizessem kedvességét, emellett véget vettem egy ostromnak. Ha úgy alakulna, hogy az utamba akad most, aligha fogom futni hagyni.

- De mi van, ha mégis?

- Katonai törvénykezésnek megfelelően járhat sz el ellenem!

- Add ezt írásba!

Így hát Guan Yu hivatalos kötelezvényt írt magára nézve, majd a papírost átadta Zhuge Liangnak.

- Mi lesz, ha Cao Cao mégsem arrafelé veszi az útját? - kérdezte ezután Guan Yu.

- Írásba adhatom neked, hogy arra megy majd.

Ezután így folytatta:

- A Huarong völgy körüli dombokon gyűjts össze nagy halom fát és fűvet, hogy hatalmas füstoszlopot teremthess, ami félrevezeti majd a főmínisztert, s arra készíti, hogy odasiessen.

- Ha meglátja a füstöt, rajtaütést gyanít és nem fog jönni - vetette ellene Guan Yu.

- Nagyon egyszerű a gondolkozásod - felelte Zhuge Liang -, hát nem tudsz ennél többet a háborús fortélyokról? Cao Cao tehetséges vezér, ám ezúttal becsaphatod. Mikor meglátja a füstöt, cselvetést fog gyanítani, s megkockáztatja, hogy arra indul. Ám ne hagyd, hogy jószívűséged irányítsa tetteidet!

E megbeszélést követően Guan Yu is távozott, magával víve fogadott fiát, Guan Pinget és generálisát, Zhou Cangot, valamint ötszáz kardforgatót.

- Fivérem becsületérezete nagyon is erős. Attól tartok, ha Cao Cao az útjába kerül, el fogja engedni őt.

- Nemrég a csillagokhoz fordultam és megtudtam, hogy a lázadó Cao Cao sorsa még nem fog beteljesülni. Szándékosan terveztem meg ezt az eseményt így. Guan Yu-nek lehetősége nyílik arra, hogy becsületének megfelelően cselekedhessen.

- Valóban kevés annyira előrelátó emberi lény él, mint amilyen te vagy - mondta erre Liu Bei.

Sun Qian és Jian Yong maradtak hátra Xiakou őrzésére.

Cao Cao közben a táborában tanácskozott embereivel, s várta Huang Gai érkezését. A délkeleti szél nagyon erősen fúj aznap, ezért Cheng Yu ragaszkodott ahhoz, hogy elővigyázatossági intézkedéseket tegyenek. Ám a főminiszter megint csak nevetett az ilyesmin:

- A téli napforduló időszaka van, amikor az időjárás mintázatában új időszak kezdődik. A változás ilyen pillanataiban előfordul, hogy délkeleti szél támad. Nem kell ezen csodálkozni, én semmi fenyegetőt nem látok benne!¹⁴

Éppen ekkor érkezett a jelentés, hogy kis csónak futott be a túlsó partról, Huang Gai üzenetével. A levél hozóját a gyülekezet színe elé bocsátották, s azonnal át is adta azt Cao Cao-nak, aki sietve átfutotta:

„Zhou Yu olyan szigorú őrséget rendelt el, hogy nincs esélyem a szökésre. Ám hamarosan némi gabonát fogunk leúsztatni a folyón, s engem, Huang Gai-t jelöltek ki a kíséret parancsnokává, ez pedig végre megadja számomra a rég várt lehetőséget. Végzek az egyik ismert generálissal is, a fejét el fogom vinni neked, uram, amikor megjövök. Ma este, a harmadik őrség ideje alatt, ha sárkányfogas lobogóval díszített hajók tűnnek fel, azok lesznek a gabonaszállítók”.

A levél nagy örömmel töltötte el a főminisztert, aki tisztjeivel együtt a vízi táborba indult, s ott az egyik hatalmas hajó fedélzetén helyezkedett el, hogy láthassa Huang Gai érkezését.

Délen, mikor leszállt az este, Zhou Yu Cai He-ért küldetett, s megparancsolta katonáinak, hogy kötözzék meg. A boldogtalan férfi rögtön tiltakozni kezdett:

- Nem követtem el semmit!

Ám Zhou Yu így felelt neki:

- Miféle alak vagy te, hogy azt gondolod, csak úgy idejössz, s átállást színlelsz? A lobogóm számára szükséges egy kisebbfajta áldozat, a te fejed pedig pompásan megfelel céloknak, így hát fel is fogom használni erre!

Cai He teljesen elvesztette a fejét. Képtelen lévén tagadni a vádat, így kiáltott:

- Ketten a te embereid közül, Kan Ze és Gan Ning is árulók!

- Az én utasításomnak megfelelően - válaszolta hűvösen Zhou Yu.

Már túl késő volt ahhoz, hogy az állítólagos dezertőr megbánást tanúsítson. Zhou Yu parancsára a folyópartra vitték, ahol felállították a hatalmas, fekete zászlót, s boráldozatot, valamint papírégetést követően fejét vették, vére pedig áldozatul szolgált a lobogó számára.

E ceremónia végeztével a hajók útnak indultak, Huang Gai pedig közülük a harmadikon foglalt helyet. Csupán mellvértet viselt s egy éles kard volt nála. Zászlájára négy hatalmas írásjeggyel a következő feliratot

festették: „Huang Gai, az előhad vezére”. Jó széllel haladtak a Vörös Sziklák felé.

A légáramlat erős volt, a hullámok magasra törtek. Cao Cao a központi rajt vezetve buzgón tekintgetett a folyóra, ami számlálatlan kanyarulatokkal tekergőző, ezüstös kígyónak tűnt a fényes hold alatt. Hagyván, hogy a szél arcába süvöltsön, a főminiszter hangosan nevetett, mert eljött az ideje, hogy beteljesítse vágyait. Ekkor egy katona szólalt meg a vízre mutatva:

- Dél felé csupa vitorla a folyó, szelek szárnyán sietnek erre!

Cao Cao erre feljebb kapaszkodott, s figyelmesen tanulmányozta a szóban forgó vitorlákat, tisztjei pedig közölték vele, hogy a lobogók feketék és sárkányt mintáznak, bemetszettek és közöttük jól látni egy hatalmasat, amin Huang Gai neve szerepel.

- Ez az én barátom, a dezertőr! - kiáltotta a főminiszter boldogan - Az Ég velem van ma!

Ahogy a hajók egyre közelebb értek, Cheng Yu váratlanul így szólt:

- Ezek a bárkák nem azok, aminek látszanak! Ne hagyd, hogy közelebb jöjjenek a táborhoz!

- Miből gondolod? - kérdezte Cao, továbbra is a közeledőket figyelve.

- Ha terménnyel volnának megrakva, mélyebbre süllyednének a vízben. De ezek könnyűek, a felszínen lebegnek. A délkeleti szél igen erős, s ha árulást terveznek, akkor hogy fogjuk megvédeni magunkat?

Cao Cao kezdte érteni. Sietve azt tudakolta, ki vállalkozna a közeledő flotta megállítására. Wen Ping jelentkezett:

- Én hozzászoktam a vízi harchoz!

Ezzel egy kicsi, könnyű őrhajóba ugrott. Nyomában még tíz hadihajóval, akik jelzésére felsorakoztak mögötte, kivitorlázott. A hajóorrban állva Wen Ping átkiáltott a feléjük tartóknak:

- Déli bárkák nem jöhetnek közelebb! Ez a főminiszter parancsa! Álljatok meg ott, ahol vagytok, az áramlásban!

Harcosai is mind ordítottak a közeledőknek, hogy vonják be vitorláikat. Még el sem halt a kiáltozás, amikor íjhúr pendült, s Wen Ping egy nyílveszszővel a bal karjában hátrahanyatlott. Fejetlenség vette kezdetét hajóján, követői pedig megfordultak, s visszafelé igyekeztek a táborba.

Ekkorra a déli hajók már csupán néhány *li* távolságra voltak az ellenségtől. Huang Gai meglengette kardját, az elöl lévő járművek lánggra lobbantak, a tűz pedig az erős szél hatására hamar szörnyű erőre kapott. A hajók vízen suhanó tüzes nyílveszszökké váltak. Hamarosan mind a hús belecsapódott a vízi táborba.

Cao Cao valamennyi hajója ott gyülekezett, s mivel szorosan egymáshoz voltak láncolva, egyik sem tudott elszakadni a másiktól, így nem volt számukra menekülés. Bombák morajlása hallatszott, és gyújtóhajók tűntek

fel egyszerre minden oldalról. A három folyó felszínét gyorsan elborította a tűz, amelyet a szél egyik hajóról a másikra fújt. Úgy tűnt, az egész világ-mindenség lángokban áll.

Cao Cao a part felé iramodott. Huang Gai egy kisebb csapattal a nyomában átugrott az egyik apró hajóba, s a főminisztert keresve áttört a tűzön. Ez utóbbi észrevette, hogy veszély fenyegeti, s más sem lebegett szeme előtt, csak a szárazföld. Zhang Liao megállított egy csónakot, átsegítette rá urát, éppen időben, mivel immár a vezérhajó is tüzet fogott. Átvitték Cao Cao-t a lángok sűrűjén, s a part felé száguldottak.

Huang Gai, látván, hogy egy díszes köntösű férfi csónakba száll, úgy vélte, a főminiszter lesz, ezért nyomába eredt. Sikerült igen közel érnie hozzájuk, s már csapásra emelte pengéjét:

- Lázadó! Ne merj megszökni! Huang Gai jött el érted!

A főminiszter szinte nyüszített kétségbeesésében. Zhang Liao azonban hidegvérűen nyílvesszőt helyezett íja idegére és célba vette üldözőjüket. A szél morajlása és a tűz ropogása miatt Huang Gai nem hallotta az íjhúr pendülését, s vállába kapta a lövedéket. Hátrabucskázott és a vízbe gurult.

Víznek veszélyébe zuhant
Körülötte lángtenger suhant
Hol nemrég még ütés csattant
Oda most nyílvessző pattant

Huang Gai sorsa kiderül a következő fejezetből.¹⁵

ÖTVENEDIK FEJEZET

ZHUGE LIANG MEGJÓSQLJA A HUARONG
VÖLGYBEN TÖRTÉNTÉKET. GUAN YU BARÁTI
ÉRZÜLETÉBEN HAGYJA MEGSZÖKNI CAO CAO-T

諸葛亮智算華容
關雲長義釋曹操

Az előző fejezet azzal zárult, hogy Huang Gai sebesülten a vízbe esett, Cao Cao pedig így megmenekült a közvetlen veszedelemtől. Amikorra végül partot értek, a katonák között már hatalmas zűrzavar uralkodott. Miközben Han Dang előretört, hogy ő is megtámadja a vízi tábor, harcosai közölték vele, hogy valaki hajója kormánylapátjába kapaszkodik és nevét kiabálja. Han Dang fülelni kezdett, s rögtön felismerte Huang Gai hangját, ahogy segítségéért kiáltozik.

- De hisz ez Huang Gai barátom! - üvöltötte, s gyorsan kihúzták a sérült vezért a vízből. Ekkor látták, hogy egy nyílvevő találta el, ami még mindig a sebben volt. Han Dang letörte a végét, ám hegye mélyen a húsba ágyazódott. Sietve lehúzták Huang Gai nedves öltözékét, s egy törrel kivájták a fémhegyet, majd széttépték az egyik lobogót, azzal kötözték be a sebet. Ezután Han Dang odaadta a sebesültnek saját harci köpönyegét, s egy kisebb hajóval visszaküldte a táborba.

Huang Gai megmenekülését a fulladástól víz iránti természetes vonzalma vagy az eme elemmel való kapcsolata bizonyítékának tekintették. Noha nagy hidegek időszaka volt, ő pedig súlyos vértet viselt, amikor a vízbe esett, mégis sikerült életben maradnia.

A három folyó találkozásánál kibontakozott hatalmas csatában, amikor úgy tűnt, a tűz a víz egész felszínén tovaterjedt, amikor a föld rengett a harci zajtól, amikor a szárazföldi erők mindkét szárnyon közeledtek, amikor Han Dang és Jiang Qin a Vörös Sziklaktól nyugatra rontottak elő, Zhou Tai és Chen Wu kelet felől érkeztek, Zhou Yu és Cheng Pu pedig középen indultak rohamra a fő flottával, Cao Cao számolatlanul veszítette el haderőit. A tűz segítette a harcosok erőfeszítéseit, a lándzsadöfések és a szárnyaló nyílvevők, a lángok és a víz mélye rengeteg életet követelt. Egy költemény így örökítette meg ezt a küzdelmet:

Mikor Wei és Wu célja az uralom
Harcolnak, övük legyen a hatalom
Vörös Szikláknál a vitorlák megfeszülnek
A folyó hullámain hajók elmerülnek
Magasra szöknek fel a lángok
Égnek, lefogják őket a láncok
Urának Zhou Yu diadalt adott
Ezért cserébe örök hírnevet kapott

Egy másik vers pedig így hangzott:

Hegyek magaslanak, a sápadt hold gyenge
A víz messze nyúlik, halakkal van telve

Ezen a tájon, mely sokszor békét ígért
A háború nyomorúsága ismét kísért
Dél fiai most is rettegve ezt várják
Míg észak seregei a kardtáncot járják
De kedvező szélvész énekli a dalát
Segíti nekik megnyerni a csatát

Miközben tűz emésztette el Cao Cao vízi táborát, Gan Ning elvezettet-
te magát Cai Zhonggal a főminiszter táborának legbelső zugába. Amikor
megérkeztek, egyetlen kardcsapással végzett az árulóval, majd felgyújtot-
ta az aljnövényzetet. Erre a jelre Lu Meng is lángra lobbantotta a füvet,
mégpedig több helyen is, tizlépésnyire egymástól. Immár mindenütt tüzek
égték, csatazaj hallatszott körös-körül.

Cao Cao és Zhang Liao kis csapat lovassal a lángban álló erdőn keresz-
tül menekült. Nem láttak utat maguk előtt, úgy tűnt, minden hevesen ég.
Hamarosan Mao Jie és Wen Ping szintén néhány lovassal csatlakozott hoz-
zájuk. A főminiszter utasította embereit, hogy keressenek kiutat. Zhang
Liao előre mutatva így szólt:

- Az egyetlen megfelelő út a Fekete erdőn át vezet.

Sietve arrafelé indultak hát. Alig haladtak egy rövid ideig, amikor ki-
sebb ellenséges egység rontott rájuk, s egy hang így kiáltott:

- Állj meg, Cao Cao!

Lu Meng volt, akinek zászlaja hamarosan fel is bukkant a lángoló háttér
előtt. A főminiszter menekvésre ösztökélte kis csapatát, miközben megbíz-
ta Zhang Liao-t, hogy bánjon el az üldözővel.

Nemsokára fáklyák fényét pillantották meg elöl, s egy hegyszorosból
újabb haderő tört elő, vezérük pedig így kiáltott feléjük:

- Ling Tong van itt!

Cao Cao teljesen megrémült, úgy érezte, mája-epéje kiszakad. Ám eb-
ben a pillanatban jobbjáról egy másik csapatot látott közeledni, majd újabb
kiáltás jutott el füléhez:

- Ne félj, főminiszter úr, itt vagyok, hogy megmentselek!

Xu Huang volt az, s rögtön az üldözőkre támadott, visszaszorítva őket.
Kitérőjük észak felé menekvéssel kecsegtetett, ám hamarosan egy táborra
lettek figyelmesek az egyik dombtetőn. Xu Huang felderítőként előresie-
tett, s kiderítette, hogy a parancsnokok Cao Cao tisztjei, Ma Yan és Zhang
Zi voltak, akik egykor Yuan Shao szolgálatában álltak. Háromezer északi
harcossal rendelkeztek táborukban. Láttak, hogy az eget lángok festik vö-
rösre, ám nem tudták, mi történt, így mozdulni sem mertek.

Igen szerencsés fordulat volt ez a főminiszter számára, aki friss erők
birtokába jutott. Előre is küldte a két tisztet ezer fővel, hogy tisztítsák meg

az utat, míg a többiek hátra maradtak őrködni. Most már sokkal nagyobb biztonságban érezte magát. A két vezér el is indult, ám nem jutottak túl messzire, mikor kiáltozást hallottak, s szembetalálkoztak egy csapattal, melynek vezére így kiáltott:

- Gan Ning vagyok Wu-ból!

Semmi sem ijeszthette meg a két harcost, ám a félelmetes Gan Ning gyorsan végzett Ma Yannel, s mire társa, Zhang Zi lándzsát szegezett, majd előre iramodott volna, ő is holtan zuhant ki nyergéből Gan Ning iszonyú kardjának csapásától. Miután mindkét vezér meghalt, a katonák elmenekültek, hogy megvigyék a rossz hírt Cao Cao-nak.

Ekkor a főminiszter már segítséget várt Hefei-ből, mivel nem tudta, hogy Sun Quan lezárta az utat. Ám amikor Wu ura látta a tüzeket, s így világossá vált számára, hogy harcosai diadalmaskodtak, utasította Lu Xunt, adja meg a válaszjelet. Taishi Ci látta ezt, s azonnal megindult, hogy egye-sítse erőit Lu Xunéivel, majd együtt rohamozták meg Cao Cao embereit.

A főminiszter nem tehetett mást, Yiling felé indult. Útközben Zhang He-val találkozott, akinek parancsba adta, hogy fedezze a visszavonulást, majd a lehető legnagyobb sebességgel fogott menekülésbe. Az ötödik őr-ség idejére jókora távolságot tett már meg a tűz ragyogásától, s úgy vélte, immár biztonságban van.

- Merre járunk? - kérdezte embereit.

- A Fekete erdő nyugati részén, Yidu-tól északra - hangzott a felelet.

Látván a sűrű erdőt, meredek dombokat és szűk szorosokat körülöttek mindenütt, a főminiszter fejét hátravetve felnevetett.

- Miért vagy ennyire boldog, uram? - kérdezték tőle a közelében állók.

- Csupán Zhou Yu ostobaságán és Zhuge Liang tudatlanságán nevetek. Ha rajtaütést terveztek volna ide, ahogyan én tettem volna a helyükben, akkor nem lenne menekvés számomra!

Még alig fejezte be mondandóját, amikor mindkét oldalról dobok süketítő dübörgése hangzott fel, s lángok emelkedtek az ég felé. Cao Cao csaknem kizuhant a nyeregéből, annyira megdöbbsent. Ekkor Zhao Yun tört elő egy csapat élén, s már messziről kiáltozott feléjük:

- Uram parancsára régóta várok rád itt, ne merj menekülni!

Cao Cao Xu Huangnak és Zhang He-nak adott parancsot, hogy szálljanak szembe az új ellenféllel, ő maga pedig füst és tűz leple alatt elnyargalt. Zhao Yun nem vette üldözőbe, megelégedett annyival, hogy megszerezte a lobogókat, így a főminiszter egérutat nyert.

A hajnal halovány fénye hatalmas, fekete fellegeket tett láthatóvá kö-rös-körül, mivel a délkeleti szél még mindig nem csendesedett. Hirtelen óriási zápor kerekedett, mindenki bőrig ázott, Cao Cao mégis tovább hajszolta embereit, míg végül a katonák sápadt, éhségtől eltorzult arca

elkerülhetetlenné tette a pihenőt. A főminiszter utasítást adott, hogy szerezzenek be élelmet és tűzgyújtáshoz szükséges dolgokat a közelben lévő falvakból. Ám amikor sikerült mindent összeszedniük, s éppen elkezdtek ételt főzni, újabb csapatnyi üldöző ért a nyomukba, Cao Cao pedig ismét rettegni kezdett. Azonban kiderült, hogy Li Dian és Xu Chu érkeztek, akik a főminiszter néhány tanácsadóját kísérték. Cao Cao nagyon megörült jöttüknek. Amikor útnak indultak, a főminiszter megint feltette a kérdést:

- Miféle vidék terül el előttünk?

- Két úton haladhatunk: az egyik a Dél-Yilingbe vezető főút, a másik pedig egy hegyi ösvény Észak-Yilingbe.

- Melyik a rövidebb Jianglingbe? – tudakolta Cao Cao.

- A legjobb, ha a délin megyünk, a Hulu völgyön keresztül – hangzott a felelet.

Így hát elhangzott a parancs, hogy a csapat arrafelé induljon. Mire elérték a völgyet, a katonák már csaknem az éhhalál szélén álltak, s a lovak is teljesen kimerültek. Sok közülük összeesett az út szélén. Ekkor ismét megpihentek, ételt vettek el erőszakkal a falusiaktól és mivel még mindig maradt néhány főzni való csirkéjük is, kerestek egy száraz helyet a dombok mellett, ahol letáborozhatnak és tüzet rakhatnak. El is kezdtek élelmet készíteni, a főzés mellett lóhús-darabokat is sütöttek. Ezután levetették nedves ruháikat és kiterítették száradni. A hátasokat is leszerszámolták s hagyták őket legelni.

Miután kényelmesen elhelyezkedett a nyílt térségen, Cao Cao hirtelen felnézett, majd hangosan felkacagott, s hosszan rázta a nevetés. Társai, emlékezve előző vidámsága végkimenetelére, így szóltak hozzá:

- Nem is olyan régen urunk kinevette Zhou Yu-t és Zhuge Liangot, ez pedig Zhao Yun érkezését és nagy veszteségeket eredményezett. Ezúttal mi az oka vidámságodnak?

- Már megint az ő ostobaságukon nevetek! Ha a helyükben lennék s én vezetném hadjáratukat, rajtaütést készítettem volna elő itt, akkor rontva rá a menekülőkre, amikor azok teljesen kimerültek. Így még ha sikerülne is megint elmenekülnünk, életünkért futnánk és nagyon súlyos veszteségeket szenvednénk. Ők viszont nem látták ezt előre, ez pedig nevetésre készített!

Ám ekkor hatalmas üvöltés harsant mögöttük. Mérhetetlen döbbenetében Cao Cao félrehajította mellvértjét s lova hátára pattant. Legtöbb katonájának már nem sikerült elérnie sajátját, s tüzek kaptak lángra mindenünnen, füsttel töltve be a kis völgyet. Előttük komoly haderő bontakozott ki belőle, élén egy férfúval az ősi Yanból, Zhang Fei-jel, aki hatásán ülve felemelte hatalmas lándzsáját.

- Mit gondolsz, hová futhatsz, lázadó? - ordította már messziről.

A harcosokban meghűlt a vér a szörnyűséges vitéz láttán. Xu Chu egy nyergeletlen ló hátára vetve magát előrevágtatott, hogy összecsapjon támadójukkal, Zhang Liao és Xu Huang pedig segítségére sietett. Mindhármán Zhang Fei köré gyűltek, és borzasztó összecsapás vette kezdetét, miközben Cao Cao teljes sebességgel elszáguldott. Végül a vezérek is utána iramodtak, Zhang Fei pedig rögtön üldözőbe vette őket. Azonban Cao Cao vadul vágta az utat sikeresen elszakadt a nyomában lévőtől, s Zhang Fei fokozatosan a távolba tűnt embereivel együtt.

Ám sokan megsebesültek a menekvők közül. Ahogy tovább haladtak, a katonák így tanakodtak:

- Két út áll előttünk, melyiket válasszuk?

- Melyik a rövidebb? - kérdezte a főminiszter.

- A főút sík, ám ötven *li*-vel hosszabb, mint a mellékút, ami a Huarong völgyön vezet keresztül. De ez utóbbi keskeny és veszélyes, tele gödrökkel és más akadályokkal.

Cao Cao felküldött néhány embert a magaslatokra, hogy körülnézzenek. Amikor visszatértek, így számoltak be a látottakról:

- Számtalan füstoszlop száll fel a dombok közül a mellékút mentén. A főút viszont kihaltak tűnik.

Ekkor a főminiszter utasította csapatát, hogy induljanak el az előbbin.

- Ahol füst látszik, ott biztosan katonák vannak! - rémültek meg a harcosok - Miért arra megyünk?

- Mert a *Háború művészete* azt mondja, a hamisság lehet az igaz, és az igazság a hamis. Ez a Zhuge Liang kölyök nagyon ravasz, embereket küldhetett, hogy tüzeket gyújtsanak, nehogy arrafelé induljunk, ugyanakkor rajtaütést tervez a főúton. Ezért döntöttem így! Nem fogok aljas cselvetései áldozata lenni!

- Ó, főminiszter urunk, következtetéseid csodálatra méltóak! Senki sem ér fel hozzád! - felelték a tisztok, majd a katonákat a mellékút felé küldték.

Rettentő éhesek voltak, csaknem túlságosan gyengék ahhoz, hogy tovább induljanak. A lovak is végüket járták. Néhány embert megperzseltek a lángok, ők fejüket ostorukkal támasztották meg, másokat nyílvesszők vagy lándzsák sebeztek meg, s utolsó erejükkel igyekeztek minél távolabbra kerülni. Mindenki teljesen elázott és erőtlen volt. Fegyvereik és maradék lobogóik szájalomra méltó állapotban csüngtek alá. Felszerelésük több mint felét hátrahagyták. Kevés lovon maradt nyereg és kantár, ezek is mind az üldözők kezébe kerültek. A legnagyobb téli hidegek ideje volt, leírhatatlan szenvedések közepette vánszorogtak.

Látván, hogy az előőr megállt, Cao Cao előre küldetett, hogy megtudja, mi ennek az oka. A hírvivő hamarosan visszatért, s így számolt be:

- Az esővíz összegyűlt a gödrökben, s a pocsolyákban a lovak nem képesek tovább menni.

A főminiszter őrjöngeni kezdett:

- Ha a katonák hegyek közé érnek, utat vágnak maguknak, ha folyamok keresztezik útjukat, hidat építenek! Az olyan dolgok, mint a sár, nem állíthatnak meg egy sereget!

Utásította a gyengéket és a sebesülteket, hogy menjenek hátra, szedjék össze magukat, míg a még viszonylag erősek és épek vágjanak ki fákat, gyűjtsenek fűvet és nádat, majd ezekkel töltsék fel a vízzel teli gödröket. Késedelem nélkül el kellett végezniük ezt, az engedetlenség vagy gondatlanság büntetése halál volt.

Így hát a harcosok leszálltak lovaikról, fát döntöttek, bambuszt vágtak, ezekkel egyengették el az utat. Az üldözöktől való félelem miatt egy száz fős csoport Zhang Liao, Xu Chu és Xu Huang vezetésével azt a parancsot kapta, hogy sürgesse a dolgozókat, s végezzen a tétlenekkel.

A katonák tovább haladtak a sekélyebb részekben, ám sokan közülük elestek, s végig az egész soron a nyomorúság kiáltásai hallatszottak.

- Miért nyűszítetek? - kérdezte Cao Cao dühösen - Napjaitok számát a sors szabta ki. Aki még egyszer akár csak nyöszörögni is mer, halál fia!

A hadsereg maradványa, immár három részre oszolva - az első lassan menetelve, a második feltöltve a vizes részeket és gödröket, a harmadik pedig a főminisztert kísérve - fokozatosan vánszorgott előre a meredek úton. Végre túljutottak ezen a részen, s az ösvény viszonylag síkká vált. Cao Cao ekkor végigpillantott követőin, s megállapította, hogy mindössze háromszáz katonája maradt, ráadásul részben ezeknek is hiányos volt öltözete és vértézete, mocskosan és rendezetlenül vonultak.

Mindazonáltal tovább sürgette őket, s mikor a tiszték közölték vele, hogy a lovak teljesen elhasználódtak, pihenniük kell, így felelt:

- Nyomuljunk tovább Jingzhou-ba, majd ott nyugalomra lelhetünk!

Így is tettek, ám alig haladtak újabb néhány *li*-t, amikor Cao Cao váratlanul csapott egyet az ostorával és harsogó nevetésben tört ki.

- Mi olyan mulatságos? - kérdezték tőle a tiszték.

- Az emberek azt beszélnek, Zhou Yu és Zhuge Liang nagyon tehetségesek és agyafúrtak. Én viszont nem így látom! Valójában nyomorúságos párost alkotnak! Ha erre a helyre rajtaütést terveztek volna, akkor már mindannyian foglyok lennénk!

A főminiszter még be sem fejezte a mondandóját, amikor bomba robbanása törte meg a csendet, s karddal a kézben ötszáz főnyi lovas bukkant fel, elzárva előttük az utat. Vezérük Guan Yu volt, zöld sárkány *guandao*-jával,¹ a Rőt Nyúl hátán ülve. E látvány hatására Cao Cao katonái elveszítették maradék bátorságukat is, pánikba esve bámultak egymás arcába.

- Most már csak egyetlen lehetőségünk maradt - mondta a főminiszter -, mindhalálíg harcolnunk kell!

- Hogy is tehetnénk? - kiáltották kétségbeesetten a tisztek - Bár mi nyilván nem félünk, de a lovak a végüket járják!

- Mindig azt hallottam - szólt Cheng Yu -, hogy Guan Yu keményen bánt a fennhéjázókkal, ám a szerényekkel szelíden, megveti az erőseket, ám kedves a gyengékkal. Elválasztja egymástól a hálát és a haragot, mindig tisztességes és igaz. Te, főminiszter uram, kitüntetett figyelemmel bántál vele a múltban; ha esetleg emlékezteted erre, megszabadulhatunk szorult helyzetünkéből!

Cao Cao úgy döntött, ez megér egy próbát. Az élre lovagolt, mélyen meghajolt, majd így szólt:

- Remélem, jól ment a sorod, mióta utoljára találkoztunk, Guan Yu!

- Parancsot kaptam, hogy itt várjak rád főminiszter úr - felelte Guan Yu, s válaszul ő is meghajolt -, már hosszú napok óta számítottam érkezésedre.

- Itt van hát előtted Cao Cao, legyőzötten és gyengén. Szomorú helyzetbe jutottam, nincs kiút előttem, ezért bízom benne, generális, hogy nem feledkezel meg a régmúlt napok barátságáról.

- Valóban igen nagylelkűnek bizonyultál velem szemben egykor, én viszont végeztem ellenségeiddel, felmentetem Baimát az ostrom alól. Ami mostani ügyünket illeti, nem hagyhatom, hogy személyes érzéseim befolyásoljanak köz iránti kötelezettségeimben.

- Emlékszel még hat generálisomra, akiket az öt átjárónál mészároltál le? Aki igazán nemes, értékeli az erényt. Jártas vagy a történelemben, biztosan hallottál hát Yu Gong, az íjász tetteiről, aki szabadon engedte Zi Zhuo-t, urát, mivel elhatározta, hogy nem használja fel Zi tanításait maga Zi ellen.²

Guan Yu valóban a legmagasabb értelemben vett becsület és tisztesség megtestesülése volt, nem feledhette azt a hatalmas kedvességet, amiben Cao Cao-tól részesült, sem pedig a nagylelkúséget, amit a főminiszter tanúsított irányában az öt átjárónál történt események kapcsán. Látta a kétségbeejtő helyzetet, amibe jótévője jutott. Csaknem mindkettejük szemébe könnyek szöktek. Képtelen volt rávenni magát, hogy rájuk rontson, ezért meghúzta hátasa kantárját, s hátrafordulva így szólt követőiehez:

- Nyissatok utat!

Ebből nyilvánvalóvá vált, hogy azt tervezi, futni hagyja a főminisztert, aki sietve tovább is haladt tisztjeivel, s mire a hős visszafordult, mindannyian áthaladtak köztük. Durván rákiáltott Cao Cao katonáira, akik rögtön leugrottak lovaikról, letérdeltek elé és kegyelemért könyörögtek. Természetesen őket is megszánta, nem volt képes bántani a nyomorultakat. Ekkor Zhang Liao, akivel jó barátságban volt,³ valamennyi harcost átvezette

az ellenség között, s mindannyian szabadon távozhattak. Guan Yu mélyet sóhajtva nézett utánuk.⁴

Cao seregét vesztvé, kiknek java elmerült
Rettegve a Huarong völgybe menekült
Itt, a szurdok szájában Guan Yu várta
Kiben még mindig élt iránta a hála
Ezért neki aztán zárt utat kinyitott
Vesztes sárkány a szákból kisiklott

A veszélyből ily módon kimenekülve Cao Cao a völgy kijárata felé si-
etett. Amikor hátrapillantott, látta, hogy mindössze negyvenhét lovas kö-
veti. Ahogy leszállt az est, elérték Jianglinget, ám ekkor belefutottak egy
újabb seregbe, amit ellenséges haderőnek véltek. A főminiszter azt gon-
dolta, most már biztosan eljött a vég, de legnagyobb örömeire saját katonái
voltak, így hirtelen visszanyerte minden önbizalmát. Cao Ren, a vezérük
így szólt, mikor meglátta urát:

- Hallottunk a szerencsétlenségről, főminiszter úr, ám nem mertem túl-
ságosan messzire eltávolodni kijelölt helyemtől, máskülönben már koráb-
ban találkoztunk volna!

- Azt hittem, sosem látlak többé! - kiáltotta Cao Cao boldogan.

A menekvők végre megpihenhettek a városban, ahol hamarosan
Zhang Liao is csatlakozott hozzájuk. Ő úgyszintén dicsérte Guan Yu
nagylelkűségét.

Mikor Cao Cao meg szemlélte tisztjei nyomorúságos maradványát, látta,
hogy csaknem valamennyien megsebesültek, ezért pihenésre szólította fel
őket. Cao Ren vigasztalást töltött, hátha hatására ura elfeledi bánatát. Ám
ahogy a főminiszter emberei körében ivott, hihetetlen szomorúság fogta el.

- Ó, főminiszter úr - bátorították -, amikor a tigris barlangjában vol-
tál, s menekülni próbáltál, nem mutattad bánatnak jelét sem. Most viszont,
hogy biztonságban vagy a városban, ahol van étel és eleség a lovaknak,
ahol semmi mást nem kell tenned, mint a bosszúra készülődni, hirtelen
elcsüggedsz és bánatnak adod fejed? Miért teszel így?

- Guo Jia barátomon jár az eszem - válaszolta Cao Cao -, ha még élne,
nem hagyta volna, hogy ekkora veszteségeket szenvedjek!

Váratlanul ütni kezdte saját mellkasát, könnyekben tört ki, s így kiáltott
fel:

- Ó, Guo Jia! Guo Jia-t gyászolom! Guo Jia miatt bánkódom!

E kitörés elhallgattatta a tanácsadókat. Másnap Cao Cao hívatta Cao
Rent, s így szólt hozzá:

- A fővárosba megyek, hogy felkészítsek egy másik hadsereget a boszszúállásra! Neked kell őrizned ezt a térséget, szükség esetére itt hagyok nálad egy lepecsételt tervet. Csak akkor szabad felnyitnod, ha valóban szorult helyzetbe kerülsz. Ebben az esetben fogadd meg tanácsait! Zhou Yu és a déliek nem merik majd aláásni hatalmadat!

- Ki fogja védeni Hefei-t és Xiangyangot?

- Jingzhou-t tehát kifejezetten a te gondjaidra bízom, Xiahou Dun pedig Xiangyangot fogja tartani. Mivel Hefei a legfontosabb, ezért oda Zhang Liao-t küldöm, akit Li Dian és Yue Jin fog támogatni. Ha nehézségek tornyosulnak előtted, küldess azonnal értem!

Eme utasítások kiadását követően Cao Cao rögtön útnak is indult, csupán néhány követőt víve magával. Vele tartottak a tisztségviselők, akik akkor álltak át hozzá, amikor Jingzhou kezei közé került. Cao Ren Cao Hongot helyezte Yiling élére.

Miután lehetővé tette a főminiszter menekülését, Guan Yu visszatért a főhadiszállásra. Eddigre már a többi egység is megérkezett, rengeteg háttast, fegyvert és mindenféle felszerelést hozva magukkal. Csupán Guan Yu jött üres kézzel. Érkeztekor Zhuge Liang éppen fivérénél volt, gratulálva neki a sikerhez. Amikor a hőst bejelentették, a főtanácsadó felkelt, s egy kupa borral kisietett, hogy köszöntse őt.

- Micsoda öröm! Generális! – üdvözölte Zhuge Liang – Olyasmit tettél, ami az egész világ fölé magaslik! Eltávolítottad a birodalom legveszedelmesebb ellenségét, ezért muszáj volt eléd jönnöm, hogy megünnepeljük ezt!

Guan Yu csak motyogott erre valamit, Zhuge Liang pedig így folytatta:

- Remélem, nem azért vagy boldogtalan, mert nem siettünk eléd már az úton, hogy gratuláljunk.

Hirtelen a mellettük lévőkhöz fordult:

- Miért nem szóltatok már korábban, hogy Guan Yu közeleg?

- Azért jöttem, hogy a halálban részesüljek – szólalt meg végül Guan Yu.

- De hát Cao Cao biztosan a völgyön át haladt!

- Igen, arra ment, én viszont nem tehettem mást, elengedtem.

- Akkor hát kit fogtál el?

- Senkit.

- Szóval felidéződött benned a főminiszter egykori kedvessége és futni hagytad őt! Ám itt van nálam annak bizonyítéka, milyen feltételek mellett vállaltad el feladatodat. Meg fogod kapni méltó büntetésedet!

Ezzel Zhuge Liang hívta az öröket, s közölte velük, hogy vigyék el és végezzék ki Guan Yu-t.

Guan Yu életét kockáztatta
Mikor Cao Cao-t elbocsátotta
Ám örök csodálatban van része
E tettéért becsüli a világ egésze

Hogy mi is várt rá, megtudjuk a következő fejezetből.

ÖTVENEGYEDIK FEJEZET

CAO REN HATALMAS CSATÁT VÍV A DÉLI
SEREGEKKEL. ZHUGE LIANGNAK ELŐSZÖR
SIKERÜL FELBŐSZÍTENIE ZHOU YU-T

曹仁大戰東吳兵
孔明一氣周公瑾

Guan Yu élete véget is ért volna, ha nincs ott fivére, aki így szólt Zhuge Lianghoz:

- Mi hárman esküt tettünk, hogy együtt élünk-halunk. Noha Guan Yu testvérem vétkezett, nem tudom rávenni magam, hogy megszegjem fogadalmunkat. Bízom benne, hogy csupán megjegyzed e tettét és hagyod, hogy a későbbiekben vezekeljen érte valamiféle különösen érdemes cselekedettel.

Így hát az ítéletet felfüggesztették.

Időközben Zhou Yu szemlét tartott tisztjei és harcosai felett, valamenynyik különleges szolgálatát megemlítette, s részletes beszámolót küldött urának a harci eseményekről. A magukat megadó ellenséges katonákat mind átszállították a folyón. Miután mindezt elvégezték, nekiálltak megünnepelni a győzelmet.

A következő lépés Nanjun megtámadása és elfoglalása volt. A sereg előhada a folyó partján vert tábort. Összesen öt táborhelyet alakítottak ki, a főparancsnok sátra pedig középen helyezkedett el, aki rögtön tanácskozáásra is hívta tisztségviselőit. Ebben a pillanatban megérkezett Sun Qian is, aki Liu Bei gratulációját hozta.

Zhou Yu fogadta őt, s miután megfelelő módon köszöntötték egymást, az érkező így fordult hozzá:

- Uram azért bízott meg e különleges feladattal, hogy gratuláljon nagyszerű tetteidhez, s elküldje méltatlan ajándékait.

- Merre jár Liu Bei? - kérdezte Zhou Yu.

- Uram Youkou-nál táborozik, a You folyó torkolatánál.¹

- Zhuge Liang is ott van? - tudakolta a fővezér egyre döbbentebben.

- Igen, mindketten ott időznek - hangzott a felelet.

- Akkor térj vissza sietve, én pedig személyesen látogatok el hozzájuk, hogy köszönetet mondjak.

Az ajándékok átadása után Sun Qian visszatért hát saját táborába. Ekkor Lu Su megkérdezte Zhou Yu-t, miért lepődött meg, mikor kiderült, hogy hol táborozik Liu Bei.

- Mert a You folyó torkolatánál időzni csak egyvalamit jelenthet: el akarják foglalni Nanjunt - közölte a fővezér -, miután rengeteg energiát és pénzt fektettünk az ügybe, hogy a terület miénk legyen, nem fogom hagyni, hogy más arassa le a babérokat! Emlékeztetni fogom őket arra, hogy még nem vagyok halott!

- Hogy tudnád megakadályozni őket ebben? - érdeklődött Lu Su.

- Magam megyek oda s beszélek velük. Ha minden jól megy, nem lesz semmi probléma. De ha nem akkor egyszerűen végzek Liu Bei-jel, mielőtt bevehetné Nanjunt.

- Szeretnék veled tartani - felelte erre Lu Su.

Hamarosan útnak is indultak háromezer könnyűfegyverzetű lovas kíséretében. Ahogy Youkou-ba értek, felkeresték Sun Qiant, aki sietve értesítette Liu Bei-t Zhou Yu érkezéséről, s elmondta azt is, hogy a fővezér köszönetét szeretné kifejezni a hadjáratban nyújtott segítségért.

- Miért jött ide valójában? - kérdezte Liu Bei főtanácsadójától.

- Nem valószínű, hogy pusztán udvariasságból tette meg az utat. Biztosan Nanjunggal áll kapcsolatban jövetele.

- Ám ha hadsereget is hoz majd magával, szembe tudunk szállni vele? - aggodalmaskodott Liu Bei.

- Ha megérkezik, feleld majd neki a következőket...

Ezután, hogy felkészüljenek a látogatásra, a hadihajókat a folyón, a katonákat pedig a parton sorakoztatták fel. Amikorra hivatalos jelentés is érkezett Zhou Yu jöveteléről, Zhao Yun néhány lovassal a vendég fogadására indult.

Az érkező látta, milyen vakmerő harcosoknak tűnnek az elé küldöttek, s kezdte kényelmetlenül érezni magát, ám nem mutatta, tovább haladt célja felé. A tábor kapujánál találkozott Liu Bei-jel és Zhuge Lianggal, majd a vezéri sátorba indultak, ahol eleget tettek az ünnepélyes formaságoknak, majd előkészítették a lakomát.

Liu Bei felemelte kupáját, hogy gratuláljon vendégének a legutóbbi győzelemhez. Hatalmas evés-ivás kezdődött, s néhány fogást követően Zhou Yu így szólt:

- Természetesen nem másért táboroztok itt, mint hogy bevegétek Nanjunt, ugyebár?

- Hallottuk, hogy szándékodban áll elfoglalni ezt a vidéket, s azért jöttünk, hogy segítségedre legyünk - felelte Liu Bei -, ha viszont mégsem ez a szándékotok, akkor majd mi meghódítjuk.

Ezt hallván Zhou Yu felnevetett:

- Mi déliek már régóta vágyunk arra, hogy miénk legyen ez a terület! Most pedig, hogy végre megnyílt az út a bevonulásra, nyilván el is fogjuk foglalni!

- Mindig van némi bizonytalanság - válaszolta Liu Bei -, Cao Cao a terület őrzését Cao Renre hagyta, s biztosak lehetünk benne, hogy igen jó haditerve van, arról pedig ne is beszéljünk, milyen merész harcos. Attól tartok, tervetek nem fog sikerülni.

- Nos, ha mi képtelenek leszünk meghódítani ezt a területet, uram, akkor tiéd lehet! - közölte magabiztosan Zhou Yu.

- Itt van néhány fültanú iménti szavaidra - mutatott Liu Bei Lu Su-ra, Zhuge Liangra és a többiekre az asztalnál.

- Remélem, sohasem fogod megbánni, amit mondtál - szólt vezéréhez Lu Su halkán, s úgy tűnt, nem szívesen vállalja a tanú szerepét, ám Zhou Yu így felelt neki:

- Ahogy nemeshez illik, amit egyszer kijelentettem, úgy is lesz! Sosem bánom meg!

- Uram, szavaid nagyon nagylelkűek - szólt bele a beszélgetésbe Zhuge Liang is² -, a déliek próbálkozzanak meg a támadással elsőként, ám ha nem járnak sikerrel, akkor valóban nincs semmi ok arra, hogy ne foglalja el a területet Liu Bei úr.

A két látogató ezután búcsút mondott, s hamarosan ellovagoltak. Amint távoztak, Liu Bei tanácsadójához fordult:

- Ó, mester, meghagytad, hogy így feleljek Zhou Yu-nek, s noha így tettem, egyre csak az járt a fejemben, nem találtam rá semmiféle magyarázatot, miért is kellett ezt mondanom neki. Én önmagamban gyenge vagyok, egyetlen talpalatnyi föld nélkül, ami sajátom lenne. Azért szerettem volna elfoglalni Nanjunt, hogy legalább ideiglenes menedékre leljek, mégis azt kellett mondanom, hogy Zhou Yu támadjon először, ám ha a déli vidékek birtokába kerül a vágyott terület, hogyan is szerezhetném meg én?

Zhuce Liang nevetve felelt:

- Először azt tanácsoltam neked, hogy támadd meg Jingzhou-t, ám nem hallgattál rám. Emlékszel?

- De hiszen Liu Biao-hoz tartozott, ezért nem ronthattam rá! Most viszont, hogy Cao Cao meghódította, már más a helyzet.

- Ne aggódj! - válaszolta a tanácsadó - Csak hagyd, hogy Zhou Yu támadjon. Előbb-utóbb, uram, a hely élére foglak állítani!

- De mi a terved? - kérdezte Liu Bei.

Erre Zhuce Liang a fülébe súgta, mit akar tenni. Liu Bei-t roppant elégedettséggel töltötte el a válasz, és egyelőre csak annyit tett, hogy megerősítette pozícióit Youkou-ban.

Eközben Zhou Yu és Lu Su visszatértek saját táborukba, s utóbbi így szólt:

- Miért mondtad Liu Bei-nek, hogy támadást indíthat Nanjun ellen?³

- Egy szempillantás alatt elfoglalom - felelte Zhou Yu -, így viszont kifejezhettem némi színlelt kedvességet irántuk.

Ezután megérdeklődte tisztjeitől, melyikük vállalkozna a város elfoglalására. Jiang Qin vállalkozott a feladatra, így ő lett az előhad vezére. Xu Sheng és Ding Feng segítették munkáját. Ötezer veteránt kapott, majd átkeltek a folyón. Zhou Yu megígérte, hogy követni fogja őket az erősítéssel.

A másik oldalon, ahogy már említettük, Cao Ren Cao Hongot jelölte ki Yiling védelmére, s így az ökörszarv-védelem egyik sarkát ő tartotta. Amikor hírül vették, hogy a déliek átkeltek a Han folyón, Cao Ren így szólt:

- Védekezni fogunk, s nem bocsátkozunk hagyományos összecsapásba!
Ám Niu Jin generális erre indulatosan kitört:

- Gyávaság az ellenséget a falak alá engedni, s nem vállalni csatát! Nemrégiben legyőzött csapataimnak szüksége van némi önbizalom növelésre, meg kell mutatniuk a bátorságukat! Hadd kapjak ötszáz veteránt, s addig fogok harcolni, míg le nem győzöm őket!

Cao Ren nem szegülhetett szembe ezzel a kéréssel, így az ötszáz harcos elhagyta a várost. Ding Feng azonnal odaszáguldott hozzájuk, s párbajra hívta ki vezérüket. A két harcos váltott néhány ütést, majd Ding Feng úgy tett, mintha vereséget szenvedett volna, feladta a harcot, és saját vonalához vonult vissza. Niu Jin a nyomában maradt, keményen szorongatta. Amikor már a déli seregek hadrendje mögött járt, Ding Feng jelzésére a sereg összezárult körülötte. A vezért bekerítették. Megpróbált kitörni jobbra és balra is, ám nem talált kiutat.

Látván a falakról, hogy Niu Jin bajba került, Cao Ren sietve magára öltötte vértzetét, s egy csapatnyi vakmerő lovas élén kiment a városból, majd mélyen az ellenséges vonalakba nyomult, hogy megpróbáljon segítségére lenni tisztjének. Xu Shenget sikerült is visszavernie, s vadul küzdve magát előre, nemsokára meg is mentette a szorult helyzetben lévő Niu Jint.

Azonban, amikor végül kitörtek a sorok közül, a vezér látta, hogy lovasai közül jó néhány még mindig azért küzd az ellenséges tömeg közepette, hogy kijusson, így visszafordult, s ismét rohamot intézett ellenük, hogy emberei segítségére siessen. Ezúttal Jiang Qinnel került szembe, aki ellen Niu Jinnel együtt intézett vad támadást. Ekkor fivére, Cao Chun érkezett meg az erősítéssel, s az elkeseredett küzdelem végül a déli földek seregének vereségével végződött.

Így hát Cao Ren diadalmasan tért vissza a városba, míg a boldogtalan Jiang Qin is visszament övéihez, hogy jelentést tegyen kudarcáról. Zhou Yu iszonyú haragra gerjedt a hírek hallatán, és kivégeztette volna nyomorult beosztottját, ha a többi tiszt nem lép közbe. Ekkor a fővezér újabb támadást készített elő, amit immár ő maga kívánt vezetni. Ám Gan Ningnek nem tetszett az ötlet:

- Uram, nem kell ennyire kapkodnunk! Engedd meg, hogy először én induljak útnak és foglaljam el Yilinget, az ökörszarv-elhelyezkedés védelmi szögét. Ennek meghódítása után már könnyű dolgunk lesz Nanjanggal.

Zhou Yu elfogadta a tervet, Gan Ning pedig háromezer harcossal útnak indult, hogy megtámadja Yilinget.

Amikor a hírek a közelgő hadseregről Cao Ren fülébe jutottak, magához hívatta Chen Jiao-t, aki így szólt vezéréhez:

- Ha Yiling elvész, akkor Nanjungnak is vége! Gyorsan segítséget kell küldenünk nekik!

Cao Chunt és Niu Jint indították meg sietve titkos utakon Cao Hong megsegítésére. Cao Chun hírvívót menesztett a városba, hogy megkérje őket, hajtsanak végre kitörés általi elterelő hadműveletet, amikorra az erősítést várják.

Így hát amikor Gan Ning már a közelben járt, Cao Hong kirozott, hogy összecsapjon vele. Hosszas küzdelem után végre Gan Ningnek sikerült felülkerekednie rajta, s elűznie, majd bevonult a városba. Azonban ahogy leszállt az est, a Cao Chun és Niu Jin vezette erősítés megérkezett, s a körülvették a falak közé szorult hódítót. A felderítők rögtön Zhou Yu-höz siettek, hogy beszámoljanak neki e váratlan fordulatról, ő pedig igencsak megriadt.

- Siessünk Gan Ning segítségére! - javasolta Cheng Pu.

- A mi helyünk a legfontosabb - vetette ellene Zhou Yu -, s félek védelem nélkül hagyni, nehogy Cao Ren megtámadja.

- De Gan Ning az egyik legjobb vezérünk, muszáj megsegítenünk őt! - mondat Lu Meng.

- Szeretnék odasietni, ám kit hagyjak hátra magam helyett? - tudakolta a főparancsnok.

- Maradjon itt Ling Tong - felelte Lu Meng -, én majd előrenyomulok, te pedig fedezel. Tíz napon belül győzelmi éneket fogunk zengeni!

- Hajlandó vagy elfoglalni a helyemet? - fordult Zhou Yu a férfiúhoz, akinek helyettesítenie kellett őt.

- Ha tíz napnál nem tart hosszabb ideig a hadművelet, akkor nem lesz gond - hangzott a felelet -, ám ennél hosszabb időhöz már nem vagyok elegendő.

Ling Tong beleegyezése elégedettséggel töltötte el Zhou Yu-t, azonnal útnak indult, tízezer katonát hagyva hátra a tábor védelmére.

- Yilingtől délre van egy kevésbé használt út, ami hasznosnak bizonyulhat a Nanjun elleni támadás során - mondta Lu Meng -, küldjünk ki egy osztagot fákat dönteni és eltorlaszolni az utat, hogy a lovak ne tudjanak áthaladni. Vereség esetén a legyőzöttek errefelé fognak indulni, s kénytelenek lesznek hátrahagyni hátasaikat, mi pedig magunkéivá tehetjük őket.

Zhou Yu beleegyezett, s kiküldte a harcosokat a terv végrehajtására. Amikor a hadsereg Yiling közelébe érkezett, a fővezér megkérdezte, ki próbálna meg áttörni az ostromlókon. Zhou Tai jelentkezett. Felövezte kardját, hátasa nyergébe pattant, s egyenesen Cao Hong serege felé iramodott. Sikerült is átjutnia a városfalig.

Odafentről Gan Ning látta barátja közeledtét, s kirozott, hogy üdvözlje őt. Zhou Tai rögtön elmondta neki, hogy a főparancsnok úton van felmentésére, Gan Ning pedig utasította a védőket, hogy készüljenek fel a megmentésükre igyekvők támadásának támogatására.

Zhou Yu érkezésének hírére Cao Hong, Cao Chun és Niu Jin Nanjunba küldettek, Cao Ren pedig sietve felkészült, hogy visszaverje a támadókat.

Amikor a déliek serege feltűnt, azonnal rohamra is indult. Ugyanekkor Gan Ning és Zhou Tai is kiment, két oldalról támadtak, Cao Hong seregein pedig zűrzavar uralkodott el. A Wu-béli katonák diadalmasan törtek előre, a három ellenséges vezér pedig egyként menekült egy mellékösvény felé, ám ahogy rátértek, s egy keveset haladtak rajta, hirtelen kidőlt fák és egyéb akadályok torlaszolták el előlük az utat, így a lovakat hátrahagyva gyalog kellett folytatniuk a futást. A déliek nagyjából ötszáz hátast szereztek.

Zhou Yu eközben a tőle telhető legnagyobb sietséggel tartott Nanjun felé, s váratlanul Cao Ren Yiling felszabadítására megindult seregével találkozott össze. A két haderő összecsapott, majd késő estig tartó ütközetbe bonyolódott. Ekkor mindkét fél visszahúzódott, Cao Ren egészen a városig hátrált.

Az éjszaka folyamán tanácskozásba szólította tisztjeit. Amikor mindannyian egybegyűltek, Cao Hong szólalt fel:

- Yiling eleste roppant veszélyes helyzetbe sodort, tehát úgy tűnik, eljött az ideje, hogy felbontsuk a főminiszter úr levelét, s megnézzük, miféle tervet talált ki megmentésünkre vészhelyzet esetén.

- Szavaid gondolataimat visszhangozzák! - válaszolta Cao Ren, majd ki is nyitotta a szóban forgó üzenetet, és elolvasta.

Arca felragyogott az örömtől, azonnal parancsot adott, hogy a reggelit az ötödik őrség idejére készítsék el. Ezután a sereg a három kapun keresztül elhagyta a várost, csupán az őrség látszatát hagyták hátra lobogók formájában a falakon.

Zhou Yu, miután felmentette Yilinget az ostrom alól, a város környékén állomásoztatta csapatait. Ő maga felsietett az egyik toronyba, hogy szemügyre vegye, mi folyik az ellenséges településen. Észrevette, hogy a zászlók mellett a mellvédeken nincsenek őrök, s látta, hogy a kiáramló sereg minden tagja teljes felszereléssel indul útnak, mintha hosszú menetelésre készülnének.

- Cao Ren bizonyára visszavonulásra határozta el magát - gondolta magában a fővezér, majd leereszkedett a megfigyelőtoronyból, s parancsot küldött a sereg két szárnyának, hogy álljanak készen. Egyiküknek támadásba kellett lendülnie, és siker esetén a másiknak azonnal üldözőbe kellett vennie az ellenséget, míg a gongszó vissza nem hívja őket. Ő maga vette át az előbbi parancsnokságát, míg az utóbbit Cheng Pu-ra bízta. Így közelítették meg a várost.

A két haderő felsorakozott egymással szemben, a dobok pedig feldübörögtek a síkságon. Cao Hong előrevágtatott s párviadalt ajánlott. Zhou Yu

erre a helyéről lobogóval Han Dangot utasította, hogy fogadja el a kihívást. A két bajnok csaknem negyven ütést váltott, ezután viszont Cao Hong menekülőre fogta. Ezt látván Cao Ren előrerontott, hogy segítségére legyen, a másik oldalról pedig Zhou Tai száguldott teljes sebességgel előre, hogy összecsapjon vele. Ők ketten egy tucat ütésváltásig harcoltak egymással, amikor Cao Ren is megfutamodott.

Ezt látván seregében zűrzavar tört ki. Zhou Yu rögtön megadta a jelet mindkét szárnynak a rohamra, s az ellenfél súlyos vereséget szenvedett. A déliek egészen a városfalig űzték őket, ám nem oda vonultak vissza, ehelyett északnyugat felé menekültek. Han Dang és Zhou Tai keményen szorongatta a szerencsétleneket.

Zhou Yu, felfigyelvén arra, hogy a városkapuk tárva-nyitva, s továbbra sincsenek örök a falakon, utasítást adott a hely elfoglalására. Néhány tucatnyi lovas száguldott be oda elsőnek, majd ostorát csattogtatva őket maga a fővezér követte. Ahogy beügetett a kapu mögötti elzárt részre, Chen Jiao emelkedett fel az őrtoronyban. Láta, hogy Zhou Yu immár bent van a városban, s magában dicsőítette Cao Cao isteni előrelátását.

Ekkor az őrszem kereplőjének hangja csendült fel. Erre a jelre íjászok és nyílpuskások bukkantak elő, s a nyílvesszők és nyílpuskalövedékek váratlan, ádáz zápora árasztotta el a támadókat, a legelől haladók egyenesen egy mély árokba száguldottak. Zhou Yu-nek sikerült időben megállnia, ám ahogy megfordult, hogy elmeneküljön, egy nyílvessző bal oldalába fúródott, ő pedig a földre zuhant. Niu Jin rontott elő a házak közül, hogy foglyul ejtse, de Xu Sheng és Ding Feng életük kockáztatásával kimenekítették vezérüket. Ekkor Cao Ren hátra maradt katonái is kitortek a városból, s teljes fejtelenségbe taszították a délieket, akik egymást taposták le és még többen az árkokba zuhantak közülük. Cheng Pu igyekezett visszavonulni, ám Cao Ren és Cao Hong különböző irányokból egyenesen felé tartottak, így a csata végképp elveszni látszott Zhou Yu emberei számára. Ekkor azonban segítség érkezett Ling Tong részéről, aki visszaverte a támadókat. Megelégedve az eddigi sikerekkel, Cao Ren visszavezette a hadait városba, miközben a megvert déli sereg is visszatért saját táborhelyére.

A súlyosan sérült Zhou Yu sátrába vitték, majd hívták a sereg orvosát. Vasfogóval sikerült eltávolítaniuk az éles hegyet, a sebet pedig olyan folyadékkal kezelték, ami megakadályozza a fémmérgezést. Ám a fájdalom szörnyű volt, a sebesült nem tudott sem enni, sem inni.

- A lövedék mérgezett volt - közölte a doktor -, s a seb igen hosszú idő alatt fog csak begyógyulni. Nyugodtnak kell maradnod, generális, mindekelőtt nem szabad átengedned magad semmiféle felindulásnak, nehogy felszakadjon a sebed!⁴

Ezután Cheng Pu parancsot adott, hogy valamennyi egység maradjon a táborban. Három nappal később Niu Jin bukkant fel, s párviadalra hívta ki a déli földek embereit, ám azok meg sem moccantak. Az ellenség szidalmazni és sértegetni kezdte őket, egészen addig folytatta, míg le nem ment a nap. Nem érkezett semmiféle válasz, ezért Niu Jin elvonult.

Másnap azonban visszatért s minden kezdődött előlről. Cheng Pu nem mert beszámolni az eseményről a sebesült főparancsnoknak. A harmadik napon, még inkább felbátorodva, az ellenség egészen a cölöpkerítés kapujáig elmerészkedett, vezérük azt ordította, hogy eljött Zhou Yu foglyul ejtésére.

Ekkor Cheng Pu összehívta a tiszteket s megvitatták annak lehetőségét, hogy visszatérnek délre, ahol megtudhatják majd, miként vélekedik Sun Quan az eseményekről.

Bármennyire is rosszul volt, Zhou Yu még így is megőrizte az irányítást a hadjárat felett. Tudta, hogy az ellenség naponta felbukkan tábor kapujánál és becsmérli őt, noha egyetlen tisztje sem számolt be erről neki. Egy nap Cao Ren személyesen ment oda, miközben a dobok hangosan dübörögtek és hatalmas kiáltozás hallatszott. Cheng Pu azonban állhatatosan elutasította, hogy bárki is elfogadja a kihívást, nem engedett ki senkit. Ekkor Zhou Yu magához kérte alvezéreit, s így szólt hozzájuk:

- Mit jelent mindez a dobolás és ordítózás?
- A katonák gyakorlatoznak - hangzott a felelet.
- Miért akartok becsapni? - tudakolta a fővezér dühösen - Azt hiszitek, nem tudom, hogy ellenségeink nap mint nap kapuinkhoz érkeznek és sértegetnek minket? Cheng Pu csak csendben túri ezt, és nem veszi semmi hasznát erőinek és hatalmának!

Rögtön Cheng Pu-ért is küldetett, s amikor a szóban forgó férfiú megérkezett, megkérdezte tőle, miért viselkedik így.

- Mert sebesült vagy, uram, az orvos pedig azt mondta, semmi esetre sem szabad dühbe gurulnod. Ezért, noha az ellenség valóban igyekszik összecsapást kiprovokálni, én távol tartottam mindezt tőled.

- S ha nem szándékozol harcolni, akkor mégis mit gondolsz, mit kellene tenni? - kérdezte erre Zhou Yu.

Feleletül elmondták, hogy vissza kívánnak térni Wu-ba, míg ő fel nem épül sérüléséből, s ekkor majd újabb hadjáratot indíthatnak. Zhou Yu csak hevert és hallgatta őket. Majd váratlanul felpattant, s így kiáltott:

- A nemes, aki ura adományából lakmározott, ha úgy alakul, meg is kell hogy haljon ura csatáiban! Holtan és lóbőrbe csavarva hazatérni dicsőséges sors. Olyan fajta ember lennék én, aki semmit sem valósít meg földje nagyszabású terveiből, hanem csak magára gondol?

Így szólván elkezdte magára öltetni vértetét, majd nyeregbe szállt. A tisztek csodálkozása megkettőződött, mikor a generális néhány száznyi lovas élére állt, s kivágtatott a kapun, egyenesen az ellenség felé, akik teljes csatasorba állva vártak rájuk. Cao Ren, a vezérük, hatalmas lobogója alatt állt.

Az ellenfelek láttán pattintott egyet ostorával, s azonnal szidalmazni kezdte őket:

- Zhou Yu, te csecsszopó! Azt hiszem, eljött végzeted! Nem is mersz szembenézni seregemmel!

És így tovább, a sértések özöne csak nem akart csökkenni. Végül Zhou Yu nem bírta tovább. Előre lovagolt, s így kiáltott:

- Itt vagyok, te gazember! Nézz csak rám!

Cao Ren egész serege megdöbbsent, ám vezérük így fordult hozzájuk:

- Gyerünk, gyalázza őt mindenki!

Erre az egész had sértéseket kezdett üvölni. Zhou Yu rettentő haragra gerjedt, s Pan Zhangot küldte ellenük. Ám még mielőtt bármiféle összecsapás kialakult volna, a fővezér hatalmasat kiáltott, majd a földre zuhant. Ajkai közül vér tört fel.

Ennek láttán Cao Ren serege rohamot intézett ellenük, a déliek pedig szintén előrenyomultak, hogy szembeszegüljenek velük. Ádáz küzdelem alakult ki a generális földön fekvő teste körül, ám végül sikerült biztonságba helyezni őt, s ismét lefektetni sátrában.

- Jobban érzed magad? - kérdezte vezérétől Cheng Pu aggódalmasan.

- Ez csak egy hadicsel volt - suttogta neki Zhou Yu.

- De mi a célod vele?

- Nincsenek fájdalmaim. Csak azért színleltem, hogy azt higgyék, halálomon vagyok, ezért óvatlanná váljanak. Néhány megbízható embert küldök majd hozzájuk, hogy tegyenek úgy, mintha dezertáltak volna és számoljanak be nekik halálomról. Ez majd ráveszi őket, hogy éjszakai rajtaütést hajtsanak végre a tábor ellen, mi pedig lesben állva várunk rájuk. Könnyedén foglyul ejtjük Cao Rent.

- Micsoda briliáns terv! - kiáltott fel Cheng Pu.

Hamarosan a sátorból halottsiratás hangjai hallatszottak. A katonák meghallották, s így szóltak egymáshoz:

- A generális belehalt sebébe!

Majd mindannyian gyászruhát öltöttek.

Eközben Cao Ren tisztségviselőivel tanácskozott.

- Zhou Yu elvesztette a fejét - közölte velük -, így sebe felszakadhatott, ezért zuhant vért okádva a földre. Ti is láttátok, hogy ez történt, így biztosan elpusztul hamarosan.

Ebben a pillanatban jelentés érkezett arról, hogy néhány ember bukkant fel az ellenséges táborból, s közölték, hogy Cao Ren seregéhez szeretnének csatlakozni. Köztük volt Cao Cao két harcosa is, akiket korábban elfogtak. A vezér a dezertőrökért küldetett, s kikérdezte őket. A következőkről számoltak be neki:

- Zhou Yu sebe felszakadt, amikor dühbe gurult, ezért még aznap meghalt a táborban. Az alvezérek mind fehérbe öltöztek és gyászolnak. Mi megszőktünk, mert szégyenbe hozott a főparancsnok helyettese.

E hír felett örvendezve Cao Ren rögtön szervezni kezdett egy éjjeli támadást a déli tábor ellen, s, amennyiben lehetséges, arra is utasítást adott, hogy szerezzék meg a halott generális fejét, amit a fővárosba akart küldeni.

- A siker a gyorsaságon múlik, ezért késedelem nélkül kell cselekednünk - mondta Chen Jiao.

Niu Jin lett az előhad vezére, maga Cao Ren vezette a derékhadat, a hátvéd irányítására pedig Cao Hongot és Cao Chunt nevezték ki. Chen Jiao egy aprócska haderővel hátra maradt Nanjun őrzésére.

Az első őrség ideje alatt indultak el a városból, s egyenesen Zhou Yu tábora felé vonultak. Amikor megközelítették, egyetlen katonát sem láttak ott, ám a zászlók, hadijelvények és lándzsák mind láthatóak voltak, nyilvánvalóan azért, hogy fenntartsák a készenlét látszatát. Azonnal megérezvén, hogy csapdába csalták őket, Cao Ren seregei megfordultak és vissza akartak vonulni.

Ám ekkor bomba robbant, ez volt a jeladás a négy oldalról végrehajtott támadásra. Han Dang és Jiang Qin keletről, Zhou Tai és Pan Zhang nyugatról, Chen Wu és Lu Meng északról, Xu Sheng és Ding Feng pedig délről nyomult előre. Az eredmény súlyos vereség volt az északiak számára, Cao Ren hadait teljesen megtörték és szétszórták, így a legyőzött csapatrészek egyike sem tudott segítséget nyújtani a másíknak.

A vezér néhány lovasával együtt sikeresen kitört a szorításból, s hamarosan találkozott Cao Honggal. A két harcos együtt menekült tovább, s az ötödik őrség idejére visszaértek Nanjun közelébe. Ekkor dobszóra lettek figyelmesek. Ling Tong tűnt fel, aki elállta útjukat. Némi csetepatét követően a menekvőknek sikerült kitörniük oldalra, ám nemsokára Gan Ninggel találták szembe magukat, aki heves rohamot intézett ellenük. Cao Ren nem mert ismét Nanjun felé futni, hanem Xiangyangnak vette az irányt a főúton. A déliek még egy ideig nyomában maradtak, ám egy idő után visszafordultak.

Zhou Yu és Cheng Pu ezután Nanjunba igyekeztek, ahol nagy meglepetésükre zászlókat láttak a falakon, s minden jel arra utalt, hogy a várost elfoglalták. Mielőtt magukhoz térhetek volna döbbenetükből, kiáltozó harcos tűnt fel:

- Elnézésetet kérem, generális! Utasításokat kaptam uram főtanácsadójától, hogy vegyem birtokba ezt a várost. Zhao Yun vagyok Changshanból!

Zhou Yu-t ádáz harag fogta el és parancsot adott a hely ostrom alá vételére, ám a védők nyílvesszők özönét zúdították rájuk, így csapatai nem voltak képesek a védművek közelében maradni. Visszavonult hát és tanácskozást hívott össze. Úgy döntött, Gan Ninget néhány ezer katonával Jingzhou városának elfoglalására küldi, Ling Tong pedig egy másik sereggel Xiangyang meghódítására indul. Nanjunt később is bevehetik.

Ám éppen e parancsok kiadásakor felderítők érkeztek és sietve jelentést tettek:

- Miután Nanjun elesett, Zhuge Liang Cao Ren nevében megbízást hamisított, amivel rávette Jingzhou védőit, hogy hagyják el a települést és igyekezzenek vezérük megmentésére. Ezután Zhang Fei sikeresen elfoglalta a várost.

Rögtön e jelentés követően újabb hírnök érkezett:

- Xiahou Dun Xiangyangnál szintén kapott Zhuge Liangtól egy hamis parancsot, mely szerint Cao Ren veszélyben van és segítségre szorul. Erre Xiahou Dun útnak indult, Guan Yu pedig bevette a várost.

Így az a két hely, amire Zhou Yu vágyott, a lehető legcsekélyebb erőfeszítéssel vetélytársa, Liu Bei kezébe került.

- Miképpen tudta Zhuge Liang ezeket a megbízásokat hiteles módon megírni? - kérdezte acsarogva a fővezér.

- Amikor Chen Jiao-t elfogta Nanjunnál, megkaparintotta Cao Ren katonai pecsétjét is - közölte Cheng Pu.

Zhou Yu hatalmasat kiáltott, s ebben a pillanatban sebe váratlanul felszakadt.

Városok estek el, de nem mieink lettek
A jutalom végül másé, ezek fájó tettek

A következő fejezetből kiderül, miféle sors vár Zhou Yu-re, és miféle új fordulatot vett Sun Quan és Liu Bei vetélkedése.⁵

ÖTVENKETTEDIK FEJEZET

ZHUGE LIANG RAVASZ MÓDON TÁRGYAL LU SU-
VAL A HÁROM VÁROS ELFOGLALÁSÁRÓL. ZHAO
YUN HADICSELLEL MEGHÓDÍTJA GUIYANGOT

諸葛亮智辭魯肅
趙子龍計取桂陽

Zhou Yu haragja, látván, hogy riválisa, Zhuge Liang meglepetésszerűen bevette Nanjunt, s hallván, hogy ugyanez történt Jingzhou-val és Xi-angyanggal, természetes volt. E váratlan dühroham miatt sebe felszakadt, azonban hamarosan már jobban érezte magát. Valamennyi tisztje könyörögve kérte, hogy fogadja el a helyzetet, ám ő így szólt hozzájuk:

- Semmi más nem képes eloszlatni a haragomat, csak ennek az áruló Zhuge Liangnak a halála! Ha Cheng Pu segítene nekem egy Nanjun elleni támadásban, akkor biztosan meg tudnánk szerezni magunknak!

Hamarosan Lu Su is megérkezett, akihez rögtön így fordult a főparancsnok:

- Muszáj lesz megküzdenem Liu Bei-jel és Zhuge Lianggal, míg el nem dől, ki kerekedik végül felül. Vissza kell foglalnom ezt a várost is. Bízom benne, hogy támogatni fogsz.

- Nem tehetjük ezt - válaszolta Lu Su megfontoltan -, mivel még mindig Cao Cao-val állunk hadban, s nem dőlt el, kié lesz a győzelem. Urunk nem járt sikerrel Hefei elfoglalásában. Ne harcoljunk Liu Bei ellen, különben olyan lesz a helyzet, mintha egyazon rokonság tagjai mészárolnák le egymást. Ráadásul Cao Cao előnyt szerezhet magának ebből, s váratlan támadásával akár el is pusztíthat minket. Ugyanakkor azt se feledd, uram, hogy Liu Bei-t és a főminisztert régi barátság köti össze, ezért elképzelhető, hogy ha nagyon szorongatjuk, felajánlja ezeket a városokat Cao Cao-nak, s egyesítik erőiket a mi vidékünk ellen. Ez lenne az igazi szerencsétlenség!¹

- De elfog a harag - felelte Zhou Yu -, ha arra gondolok, hogy az ő javukra hoztunk ennyi áldozatot! Minden az övék lett!

- Nos, engedd meg, hogy Liu Bei-hez siessenek és rábeszéljem, hogy legyen belátó. Ha nem tudok megegyezni vele, azon nyomban támadhatunk!

- Kiváló javaslat! - kiáltotta minden jelenlévő.

Így hát Lu Su kíséretével együtt Nanjunba ment, hogy kivitelezze tervét, s megpróbálja elrendezni az ügyet. Amikor a városfalhoz érkezett, majd feltűnt a kapunál, Zhao Yun kijött, hogy beszéljen vele.

- Beszélnem kell Liu Bei-jel - üdvözölte a harcost -, láthatnám őt?

- Uram és Zhuge Liang Jingzhou-ban vannak - hangzott a felelet.

Lu Su erre sarkon fordult és a fent nevezett városba sietett. Amikor odaért, látta, hogy lobogók lengenek a falakon, minden tökéletes rendben van. Szíve mélyén csodálta a látványt, s arra gondolt, micsoda tehetséges ember e hadsereg parancsnoka.

Az örök jelentették érkezését, Zhuge Liang pedig parancsot adott, hogy tárják szélesre előtte a kaput. Lu Su-t ezután a hivatal házába vezették s ott, a szokásos üdvözléseket követően, Zhuge Liang és vendége helyet foglaltak. A tea elfogyasztása után Lu Su fogott beszédbe:

- Gazdám, Sun Quan úr és a hadsereg parancsnoka, Zhou Yu küldött, hogy a Birodalmi Nagybácsi elé tárjam nézeteinket. Amikor Cao Cao délnek vezette hatalmas hadseregét, valódi szándéka az volt, hogy elpusztítsa Liu Bei-t. Szerencsére seregünk képes volt visszaverni e roppant hadakat, így megmentettük őt. Ennek következtében Jingzhou a maga kilenc tartományával és negyvenegy járásával mihozzánk kellene hogy tartozzon. Ám egy alattomos hadmozdulattal urad elfoglalta Jingzhou-t és Xiangyangot, így hiábavalóan hoztunk áldozatokat, hadseregünk küzdelmei a semmiért folytak. A Birodalmi Nagybácsi aratta le a babérokat. Nem így kellett volna történnie.

- Lu Su, te nagyon értelmes férfiú vagy - hangzott Zhuge Liang felelete -, miért használsz hát ilyen nyelvezetet? Te is ismered a mondást, hogy minden dolog előbb-utóbb visszatér jogos tulajdonosához. Ezek a területek sosem tartoztak a déli földekhez, hanem Liu Biao birtokai voltak,² s noha ő halott, utódja még él. Nem kellene hát a nagybácsinak segítenie unokaöccsét, hogy visszaszerezze jogos tulajdonát?³ Tartózkodnia kellett volna ettől uramnak?

- Ha Liu Qi, a törvényes örökös foglalta volna el ezeket a városokat, akkor valóban erről lenne szó. Ám ő Jiangxia-ban időzik, nem itt.

- Szeretnél találkozni vele? - tudakolta Zhuge Liang, majd utasítást adott a szolgálóknak, hogy kérjék meg Liu Qi-t, fáradjon oda. Hamarosan meg is jelent az ifjú, két szolgálója kíséretében.

- Túl gyenge vagyok ahhoz, hogy a szokásos üdvözlőformulákat alkalmazzam - mondta Lu Su-nak -, kérlek, bocsáss meg nekem ezért.

A vendég egy szót sem tudott kinyögni meglepetésében. Azonban nem sokára összeszedte magát, s miután Liu Qi-t kikísérték, így szólt:

- Ámde mi lenne akkor, ha az örökös már, sajnálatos módon, nem volna többé köztünk?

- Amint látod, az örökös életben van, noha igen rossz az egészségi állapota. Ha bekövetkezne a legrosszabb, akkor valóban le kellene ülnünk tárgyalni.

- Ha meghalna, vissza kellene adnotok ezeket a városokat nekünk!

- A tényeknek megfelelően szólsz - válaszolta Zhuge Liang.

Ezután lakomát készítettek elő, majd miután ettek-ittak, Lu Su útnak is indult, vissza övéihez. Saját táborába érkezésekor rögvest beszámolt Zhou Yu-nek küldetése eredményéről.

- Ám hogyan is számíthatnánk mi Liu Qi halálára? - tudakolta Zhou Yu - Hiszen még nagyon fiatal! Mikor kerülhetnének így kezünkbe ezek a városok?

- Légy nyugodt, generális. Én garantálom neked, hogy e helyek hamarosan mieink lesznek.

- Miből gondolod?

- Liu Qi nagyon is mértéktelen volt a bor fogyasztásában és a nők élvezetében. Emberi ronccsá vált, nyomorúságosan néz ki, levegőért kapkod. Fél évet sem adok neki. Azután elmegyek Liu Bei-hez, aki nem tagadhatja majd meg tőlem kérésemet a történetek után.

Ám Zhou Yu továbbra sem enyhült meg. Váratlanul hírnök érkezett Sun Quantól:

- Urunk Hefei-t ostromolja, azonban számos összecsapást követően sem sikerült kicsikarnia a győzelmet. Arra utasít most titeket, hogy vonuljatok vissza innen, s támogassátok őt Hefei-nél!

Erre Zhou Yu Chaisangba menetelt, s amint hazaérkezett, egészsége helyreállításának szentelt elsősorban figyelmet. Cheng Pu-t a vízi és a szárazföldi erőkkel Hefei-be küldte, hogy eleget tegyen Sun Quan parancsának.

Eközben Liu Bei kivételesen elégedett volt új térsége birtokba vételével, gondolatai pedig még nagyszabásúbb tervek felé fordultak. Ekkor felkereste valaki egy érdekes javaslattal. Yin Ji⁴ volt ez a férfiú, s régmúlt napok kellemes élményeit emlékezetébe idézve nagyon szívesen fogadta az érkezőt.

Miután Yin Ji helyet foglalt, házigazdája pedig megkérdezte, mi járatban van, így válaszolt:

- Olyan tervet szeretnél kimunkálni, ami még nagyobb tettek végrehajtására irányul. Miért nem keresel hát bölcseket, s tudakozódsz tőlük efelől?

- Merre találom ezeket a bölcseket? - kérdezett vissza Liu Bei.

- Ezen a vidéken él egy bizonyos Ma-család, öt testvér, akik mindegyike kiváló képességekkel bír. A legifjabb neve Ma Su, a legtehetségesebb pedig Ma Liang, akinek fehér a szemöldöke, ezért a falusiak egy versecskét is költöttek róla:

A Ma-családban öt különleges fiúgyermek él
De legtöbbet mindenki a fehér szemöldökűtől remél

Ezt az embert kellene felkérni, hogy kitalálja számodra a megfelelő tervet.

Így hát Liu Bei el is küldetett Ma Liangért. Az ifjú azonnal megjelent színe előtt, ahol nagy tisztelettel fogadták. Megkérték, javasoljon valamilyen tervet az újonnan megszerzett vidék megtartása érdekében, ő pedig így felelt:

- Miután minden oldalról könnyedén ostrom alá fogható, Jingzhou környékét nem lehet állandó jelleggel biztonságban tartani. Itt kellene hagynod Liu Qi-t, amíg fel nem épül betegségéből, a hely tényleges védelmét

pedig megbízható barátoknak kell kezükbe venni. Szerezz rendeletet a császártól, mely szerint az eddigi örökös lesz Jingzhou birodalmi védelmezője, s az emberek elégedettek lesznek. Ezután hódítsd meg Wulingot, Changsha-t, Guiyangot és Linglinget. Az így megszerzett erőforrásokkal már további terveket is megvalósíthatsz. Legyen ez politikád.⁵

- Melyik tartományt kellene először megszereznem a négy közül? - kérdezte Liu Bei.

- A legközelebbit, Linglinget, ami a Xiang folyótól nyugatra terül el. Ezután Wulingot, majd ezt követően a maradék kettőt.⁶

Ma Liangot kinevezték a birodalmi védelmező helyettesének, Yin Ji pedig az ő segítője lett. Ezután Liu Bei megbeszélte Zhuge Lianggal, hogy Liu Qi-t Xiangyangba küldik, így Guan Yu szabadon visszatérhet onnan. Következő lépésként előkészületeket tettek Lingling megtámadására. Zhang Fei-t jelölték ki az előhad élére, Zhao Yun volt a hátvéd irányítója, míg a derékhadat maga Liu Bei és Zhuge Liang vezették. Tizenötezer katona maradt hátra Jingzhou védelmére, Mi Zhu és Liu Feng pedig Jianglinget őrizték a hadjárat ideje alatt.⁷

Lingling kormányzója Liu Du volt. Amikor megtudta, hogy veszély fenyegeti, hívatta fiát, Liu Xiant, s megvitatták, mit tehetnének. Az ifjú ropant magabiztos volt, így nyugtatgatta apját:

- Ne aggódj! Valóban ismert és híres harcosaik vannak, mint Zhang Fei és Zhao Yun, ám nekünk meg itt van vezérünk, Xing Daorong, aki bárki számára komoly kihívást jelent. Ő képes szembeszegülni velük!

Így hát Liu Xiant és kiváló vezérét bízták meg a védelemmel. Pontosan tízezer főnyi haderő élén tábort vertek harminc *li* távolságra a várostól, a dombok és egy folyó védelmében. Felderítők azt a hírt hozták, hogy Zhuge Liang igen közel jár hozzájuk hadseregével. Xing Daorong elhatározta, hogy megállítja előrenyomulásukat, ezért elindult, hogy szembeszálljon velük.

Amikor mindkét haderő felsorakozott, Xing Daorong az élre lovagolt. Kezében tartotta harci csatabárdját, mely a Hegyek Széthasítója nevet viselte.

- Lázadók, hogy mertek belépni a területünkre? - kiáltotta mennydörgő hangon.

A szemben álló sereg közepéről, ahol sárga lobogók tömegei látszottak, kicsi, négykerekű kocsi tűnt fel, amin igen egyenes tartással, fehérbe öltözött férfiú ült, fején turbánnal. Egyik kezében toll legyezőt tartott, amivel intett a harcosnak, hogy jöjjön közelebb.⁸ Eközben így szólt:

- A Nanyangból származó Zhuge Liang vagyok, kinek haditerve szétzúzta Cao Cao számlálatlan haderejét, mégpedig úgy, hogy közülük senki sem tért vissza oda, ahonnan elindult. Hogy is reménykedhetsz abban,

hogy ellen tudsz szegülni nekünk? Most mindenestre békét ajánlok neked, s igencsak jól tennéd, ha megadnád magad!

Xing Daorong éktelen hahotában tört ki, majd így felelt:

- Vereségük Zhou Yu tervének volt köszönhető! Neked semmi közöd sem volt hozzá! Be próbálsz csapni?!

Így szólván meglendítette csatabárdját, s Zhuge Liang felé kezdett száguldani. Ám utóbbi megfordította kocsiját, s visszatért vonalaik mögé, ami rögtön be is zárult. Xing Daorong száguldva érkezett utána. Amint elérte a sort, az megnyílt előtte, így a katonák közé hatolhatott. Ezután körülnézett, keresvén fő ellenfelét. Látva, ahogy egy sárga lobogó a sereg közepe felé tart, úgy vélte, nem lehet más, mint Zhuge Liang, ezért követni kezdte. Amikor a zászló egy dombhát mögé ért, megállt. Ekkor hirtelen, mintha csak a föld nyelte volna el, a négykerekű kocsi eltűnt, helyén pedig egy vérszomjas harcos tűnt fel, kezében kígyó-alabárdjával, ágaskodó paripán ülve. Zhang Fei volt az, aki hatalmas üvöltéssel indított rohamot Xing Daorong ellen.

A félelmet hírből sem ismerve Xing Daorong meglengette csatabárdját, s ő is megindult Zhang Fei felé. Ám négy-öt ütésváltást követően látta, hogy esélyes sincs a győzelemre, így hát megfordította lovát és menekülőre fogta. Zhang Fei a nyomába szegődött, a levegő pedig reszketett hangja mennydörgésétől. Ekkor felbukkantak a rajtaütésre kész csapatok is. Xing Daorong halált megvető bátorsággal közéjük vágatott. Ám ekkor előlről egy másik hatalmas harcos állta el útját, aki így kiáltott:

- Ismersz engem? Zhao Yun vagyok Changshanból!

Xing Daorong tudta, mindennek vége, nem harcolhat, de nem is menekülhet. Így hát leszállt a nyeregből és megadta magát. Béklyóba verték, így vitték a táborba, ahol Liu Bei és Zhuge Liang várt rá. Liu Bei parancsot adott kivégzésére, ám a főtanácsadó sietve megállította.

- Elfogadjuk behódolásodat, ha foglyul ejted Liu Xiant nekünk - közölte a rabbal.

Xing Daorong habozás nélkül elfogadta az ajánlatot, s mikor Zhuge Liang megkérdezte tőle, miként szándékozik véghezvinni ezt a tettet, így felelt:

- Ha szabadon bocsátotok, ékesszólásomat és ravasz beszédemet fogom felhasználni Liu Xian meggyőzésére. Ha meglepetésszerű támadást indítotok táborunk ellen ma este, segíteni fogok nektek odabentről. Elfogom Liu Xiant, s átadom őt nektek. Ha kezeitek közé kerül, atyja rögtön megadja magát!

Liu Bei kételkedett a férfiú őszinteségében, ám Zhuge Liang megnyugtatta:

- Xing Daorong nem fog becsapni.

Ezután a foglyot szabadon bocsátották, ő pedig visszament a táborba és beszámolt a történekről.

- Mit tehetnénk? - kérdezte Liu Xian.

- A cselre csellel felelhetnénk. Rejtsünk el harcosokat a táboron kívül ma éjjelre, miközben idebent minden a szokásosnak tűnik majd. Amikor Zhuge Liang megérkezik, elfogjuk!

Elő is készítették a rajtaütést. A második őrség idején a sötétségből kibontakozott egy haderő és a kapu felé igyekezett. Minden harcos fáklyát tartott kezében, amikkel elkezdtek felgyújtani a tábor. Ekkor Liu Xian és Xing Daorong rontott rájuk két oldalról, a támadók pedig azonnal megfutamodtak. A két hős üldözőbe vette őket, ám a menekvők csak úgy száguldottak, majd a tábortól tíz *li* távolságra hirtelen eltűntek. A két üldöző megdöbbenve fordult vissza saját táborra felé.

Ott még mindig égett a tűz, mert senki sem törődött az oltással. A lángok mögül hamarosan Zhang Fei alakja tűnt fel, Liu Xian pedig így szólt társához:

- Ne menjünk be az égő táborba, inkább induljunk és támadjuk meg Zhuge Liangot főhadiszállását!

Erre ismét megfordultak, ám miután megint tíz *li*-t haladtak, Zhao Yun és csapata zárta el váratlanul útjukat. Az ellenséges vezér rögtön rohamra indult ellenük és egyetlen lándzsadöféssel végzett Xing Daoronggal. Liu Xian azonnal menekülőre fogta, ám Zhang Fei nyomában volt, végül pedig utolérte és elfogta. Megkötözték, egy ló hátára dobták, majd táborukba vitték. Mikor megpillantotta Zhuge Liangot, így szólt hozzá:

- A hadicsel Xing Daorong aljas tanácsa volt. Kénytelen voltam követni.

A főtanácsadó utasította az öröket, hogy lazítsák meg kötelékeit, majd megfelelő öltözetet hozatott neki, borral kínálta és igyekezett elfeledtetni vele nehézségeit. Amikor kissé összeszedte magát, elmondták neki, hogy menjen vissza atyjához és igyekezzen rávenni a behódolásra.

- Ha nem teszi, elpusztítjuk a várost és mindenkit kivégzünk - közölte még Zhuge Liang, ahogy az ifjú távozott.

Liu Xian visszatért övéihez és beszámolt atyjának az eseményekről. Liu Du azonnal a megadás mellett döntött, s elküldte a behódolás lobogóját, megnyitatta a kapukat, majd hivatali pecsétjével együtt elindult. Visszahelyezték kormányzósága élére, fiát azonban Jingzhou-ba küldték, hogy a hadseregben teljesítsen szolgálatot.

Lingling lakói nagyon örültek az uralomváltásnak. Liu Bei bevonult a városba, megnyugtatta és megbékítette az embereket, valamint megjutalmazta seregét.

Ugyanakkor rögtön töprengeni kezdett következő lépése felől, s azt kívánta, egyik alvezére jelentkezzen önként Guiyang bevételére. Zhao Yun

vállalta a feladatot, ám Zhang Fei hevesen ajánlotta inkább magát a hadjárat vezetésére. Így hát civakodni és versengeni kezdtek.

Ekkor Zhuge Liang is közbeszólt:

- Kétségtelenül Zhao Yun volt az első, aki önként jelentkezett, úgyhogy neki kellene mennie.

Zhang Fei azonban tovább ellenkezett, s ragaszkodott ahhoz, hogy övé legyen a feladat. Végül arra kérték a harcosokat, hogy sorshúzással döntsenek. Zhao Yunnek kedvezett a szerencse. Zhang Fei természetesen nagyon dühös volt és tovább morgott:

- Nekem nem is kellett volna semmiféle segítő! Háromezer katonával beértem volna és sikerrel járok!

- Nekem is csak háromezer harcos kell - közölte Zhao Yun -, s ha kudarcot vallok, hajlandó vagyok elszenvedni méltó büntetésem.

Zhuce Liang elégedett volt azzal, hogy Zhao Yun teljes mértékben magára vállalta a felelősséget, s a megbízással együtt rendelkezésére bocsátott háromezer harcedzett katonát.

Noha az ügy elrendeződött, Zhang Fei továbbra is elégedetlenkedett, s csak hangoztatta saját alkalmasságát. Végül Liu Bei megparancsolta neki, hogy hagyjon fel ezzel és távozzon.

Háromezres csapatával Zhao Yun Guiyang felé vette útját. A kormányzó, Zhao Fan hamarosan híret is vette közeledésének, s gyorsan összehívta embereit, hogy megbeszéljék a teendőket. Ketten az utóbbiak közül, Chen Ying és Bao Long ajánlkozott, hogy szembeszállnak a hódítókkal és visszafordulásra kényszerítik őket. E két harcos guiyangi volt, s kiváló vadászok hírében álltak. Chen Ying „repülő villát” használt, míg Bao Long olyan erővel tudta megfeszíteni íját, hogy azt beszélték róla, nyílveszője két tigrisen is keresztülhatol. Éppen olyan erősek voltak, mint amilyen merészek. Így hát Zhao Fan elé álltak, s így szóltak:

- Majd mi vezetjük a hadakat Liu Bei ellen!

- Tudom, hogy Liu Bei a császári család tagja - felelte a kormányzó -, Zhuge Liang pedig kivételesen fortélyos. Emellett Guan Yu és Zhang Fei roppant bátor. Ám az ellenséges haderő vezére Zhao Yun, aki egy alkalommal Cao Cao egymillió katonájával nézett szembe, meg sem rezdült. A mi kis hadseregünk itt képtelen szembeszegülni ezekkel az emberekkel. Meg kell adnunk magunkat.

- Engedd, hogy harcoljunk - kérte őt Chen Ying -, s ha nem leszünk képesek elfogni Zhao Yunt, akkor megadhatod magad!

A kormányzó képtelen volt ellenállni a kérésnek, így hát engedélyt adott a küzdelemre.

Chen Ying háromezer harcossal előre indult, s a két haderő hamarosan látótávolságba került egymástól. Amikor Chen Ying hadai felsorakoztak, ő

magára övezte „repülő villáját”, s előre lovagolt. Zhao Yun lándzsáját markolva vágatott elő, hogy megküzdjön vele.

Mielőtt összecaptak volna, így szidalmazta ellenfelét:

- Az én uram Liu Biao testvére, akihez e föld is tartozik! Most unokaöccsét támogatja, Liu Biao fiát és örökösét! Jingzhou bevétele után azért jöttem ide, hogy megnyugtassam és vigaszt nyújtsak a népnek. Miért szálltok hát szembe velem?

- Mi Cao Cao főminiszter úr oldalán állunk, nem a te urad követői vagyunk! - hangzott a felelet.

Zhao Yunben e szavak hallatára feltámadt a harag, lándzsáját megragadva előre vágatott. Ellenfele a „repülő villát” pörgetve szállt szembe vele. A lovak egymás közelébe értek, ám alig négy-öt ütésváltást követően Chen Ying ráébredt, nincs reménye a győzelemre, ezért megfordult és menekülni kezdett. Zhao Yun a nyomában maradt. Hirtelen megfordulva a menekvő felé hajította fegyverét. Zhao Yun ügyesen elkapta, s azzal a lendülettel visszadobta. Chen Yingnek sikerült kitérnie a lövedék elől, ám üldözője hamarosan utolérte, megragadta és lerántotta őt a nyeregből a földre. Ezután hívta katonáit, akik megkötözték a foglyot, majd táborukba vitték, miközben az ellenséges harcosok szétszóródva elmenekültek.

- Azt hittem, nem mersz harcba szállni ellenem - mondta Zhao Yun az ellenséges vezérnek, amikor a táborba értek -, mindazonáltal nem végeztetek ki. Szabadon távozhatsz, ám bírd rá uradat a megadásra.

Chen Ying bocsánatot kért, karjait feje fölé emelte, majd rémült patkányként elszaladt. Ahogy visszaérkezett a városba, beszámolt a kormányzónak a történetekről.

- Eredetileg meg akartam adni magam, te viszont küzdelemre vágytál, most pedig ilyen híreket hozol - mondta lemondóan Zhao Fan, majd utasította tisztjét, hogy tűnjön el, ő maga pedig elkészítette a behódolásról szóló levelet, s pecsétjét is mellékelte hozzá. Ezután csekély létszámú kísérettel lovagolt a városból és Zhao Yun táborához indult.

A hadvezér nagylelkűen fogadta, borral kínálta, s elfogadta a hivatali pecsétet. Miután a bor már néhány alkalommal körbejárt, Zhao Fan beszédessé vált:

- Generális, családneved ugyanaz, mint az enyém, öt évszázaddal ezelőtt egy nemzetséghez tartoztunk.⁹ Changshanból származol, ahogy én is, ráadásul ugyanabból a faluból. Ha nem bánod, esküdjünk egymásnak testvériséget. Nagy örömömre szolgálna.

Zhao Yun is boldog volt, s összevetették életkorukat. Kiderült, hogy egyidősök, ám Zhao Yun négy hónappal korábban született, így a kormányzó öccseként fogadott hűséget neki. A két férfi, mivel nagyon sok közös dolog volt bennük, roppant elégedett volt egymással, úgy tűnt, közeli barátok lehetnek.

Alkonyatkor véget ért a lakoma, az egykori kormányzó visszatért otthonába. Másnap Zhao Fan megkérte Zhao Yunt, hogy látogasson el a városba, ahol, miután a hadvezér megnyugtatta az embereket biztonságuk felől, fogadásra indult a kormányzói palotába. Mikor ismét jó hangulat kerekedett a bortól, Zhao Fan a belső lakrészbe hívta vendégét, ahol ismét bort szolgáltak fel. Zhao Yun már kicsit kapatos volt, s a házigazda ekkor utasított egy nőt, hogy jöjjön közelebb, és ajánljon fel egy kupa bort látogatójuknak. A hölgy tetőtől-talpig fehér selyembe öltözött, szépsége pedig városokat lett volna képes meghódítani, államokat romba dönteni.

- Kicsoda ő? - kérdezte Zhao Yun.

- A sógornóm a Fan-családból.

Zhao Yun rögtön tiszteletteljesen kezdett viselkedni vele. A kupa átadása után a házigazda megkérte, foglaljon helyet, és csatlakozzon hozzájuk, ám Zhao Yun udvariasan elutasította ezt, a hölgy pedig visszavonult.

- Miért kérted sógornődet, hogy bort szolgáljon fel nekem, testvérem? - fordult ezután Zhao Fanhez.

- Egy oka van - felelte a vendéglátó mosolyogva -, engedd meg, hogy elmondjam! A fivérem három éve meghalt, így sógornóm megözvegyült. Ám ezt nem lehet a történet végének tekinteni. Gyakran tanácsoltam neki, hogy menjen férjhez ismét, de mindig azt mondta, csak akkor teszi meg, ha három feltétel teljesül egyetlen személyben. Először a kérőnek híresnek kell lennie az irodalomban és a háborúskodásban való jártasságáról. Másodsor legyen jóképű és nagyra becsült, harmadszor pedig legyen ugyanaz a neve, mint a miénk. Na most, hol a pokolban lehetséges ilyen embert találni? Mégis, itt vagy te, bátyám, megbecsült, jóképű, magas pozícióban lévő, rokonszenves, olyan férfi, akinek neve az egész világon ismert, ráadásul még a neved is a miénk! Pontosan betöltöd sógornóm valamennyi feltételét. Ha nem gondolod túl csúnyának, megkérnélek, vedd őt feleségül, s hozományt adok vele. Miként vélekedsz egy efféle szövetségről, rokoni kapcsolatról?

Ám Zhao Yun haragosan felpattant e hosszú szónoklat hallatán, s így kiáltott:

- Mivel testvériséget fogadtam veled, a te sógornőd nem az én sógornóm is? Hogy is gondolod, hogy ilyen zűrzavart hozol a rokonságba?

Szégyen pírja öntötte el Zhao Fan arcát, majd így szólt:

- Csak kedves akartam lenni hozzád, miért vagy ilyen durva velem?

Eközben már szolgálait kereste tekintetével, melyben gyilkos tűz lobbant. Zhao Yun felemelte öklét, s egyetlen csapással leterítette. Ezután kiszáguldott az épületből, s elvágtázott a városból.

Amint magához tért, Zhao Fan hívatta a két hadvezérét.

- Láttam, hogy őrzöngve távozott - mondta Chen Ying -, ami azt jelenti, harcolnunk kell vele.

- Attól tartok, vereséget fogunk szenvedni - közölte a kormányzó.

- Eljátszhatnánk, hogy dezertőrök vagyunk - javasolta Bao Long -, így a katonái közé kerülünk. Amikor kihívást intézel ellene, mi váratlanul elfogjuk!

- Még néhány harcost magunkkal kell vinnünk - tette hozzá Chen Ying.

- Ötszáz elegendő lesz - vélte Bao Long.

Így hát az éjszaka folyamán a két férfi és követőik átiramodtak Zhao Yun táborába, ahol szökevényekként jelentkeztek.

Zhao Yun rögtön megértette, miféle csellel élnek, ám azért behívta őket.

- Amikor Zhao Fan megkísértett téged a szépséges hölgygel - közölték vele a dezertőrök -, le akart részegíteni, s így, magánlakosztályában meggyilkoltathatott volna, fejedet pedig Cao Cao-nak küldte volna. Igen, ennyire romlott. Láttuk, hogy haragosan távozol, s azt gondoltuk, ez szörnyűséges bajt jelent nekünk, ezért megszöktünk.

Zhao Yun színlelt örömmel hallgatta őket, majd bort szolgáltatott fel, s rábírta a két férfit, hogy addig igyanak, amíg az ital teljesen a hatalmába nem kerítette őket. Ekkor mindkettejüket megköztöztette, majd hívatta követőiket, s megkérdezte tőlük, igazat beszéltek-e a generálisok, vagy ez az egész csupán színlelt átállás. A katonák bevallották az igazat. Ezután nekik is bort adott, s így szólt:

- Vezéreitek akartak ártani nekem, nem ti. Ha úgy tesztek, ahogy parancsolom, gazdag jutalomban lesz részetek.

A falon lévő fényt gyújtottak, s meg szemlélték a kapu előtt állókat. Látták, hogy az ő egyenruhájukat viselik, ezért Zhao Fan kiment hozzájuk. Ahogy odaért, megragadták, s foglyul ejtették. Ezután Zhao Yun belépett a városba, helyreállította a rendet, majd gyors hírvivőket küldött Liu Beihez,¹⁰ aki tanácsadójával együtt azonnal Guiyangba indult.

Amikor megérkeztek, s helyet foglaltak a kormányzói palotában, eléjük hozták a város egykori urát, s a lépcső lábához helyezték. Zhuge Liang kérdéseire válaszul Zhao Fan elmondta a tervezett házasság egész történetét.

- De hisz ez kiváló terv, miért fogadtad ilyen nyersen? - fordult ezután a tanácsadó Zhao Yunhoz.

- Zhao Fan és én testvériséget fogadtunk egymásnak, így hát a házasság a sógornőjével általános vádaskodást vont volna fejemre. Ez az egyik ok. A másik, hogy ha feleségül veszem, a továbbiakban nem tudta volna megtartani a számára kötelességként felmerülő tisztaságot. S végül harmadszor, nem tudom, bízhatnék-e egy ilyen ajánlatban valakitől, akit csak erővel lehetett megadásra bírni. Uram, a te helyzeted, friss győztesként, még veszélyesnek volt mondható, én pedig kockáztassam terveid kudarcát egy nő kedvéért?

- Ám most, hogy a terv sikerült- felelte Liu Bei -, s mi diadalmaskodtunk, feleségül vennéd őt?

- Vannak még más nők is a világon. Nem kell attól félnem, hogy nem talállok feleséget magamnak. Az egyetlen dolog, amitől tartok, hogy esetleg nem lesz méltó hírem. Mi is ehhez képest a család?

- Valóban igen tiszteletre méltó vagy! - felelte Liu Bei.

Zhao Fant szabadon engedték, s visszahelyezték a kormányzói hivatalba, Zhao Yunt pedig bőkezűen megjutalmazták. Ám Zhang Fei még mindig haragos és csalódott volt.

- Szóval Zhao Yun zsebel be minden dicséretet, én meg nem érek semmit! - kiáltotta - Adjatok nekem háromezer katonát és meghódítom Wulingot, a kormányzót pedig elétek hozom!

Tetszettek ezek a szavak Zhuge Liangnak, aki így felelt:

- Nincs semmi oka annak, hogy visszautasítsalak, csupán egyetlen feltételt szabok neked!

A tanácsnok tervei csodásak, így mindig győz a harcban
A vezérek egymással versengve vesznek részt a viadalban

Zhuge Liang feltétele kiderül a következő fejezetből.¹¹

ÖTVENHARMADIK FEJEZET

GUAN YU SZABADON ENGEDI HUANG ZHONGOT.
SUN QUAN ZHANG LIAO-VAL KÜZD

關雲長義釋黃漢升
孫仲謀大戰張文遠

Zhugé Liang azt kérte Zhang Fei-tól, hogy hivatalosan is vállaljon felelősséget a sikerért.

- Amikor Zhao Yun elindult hadjáratára - közölte -, írásos garanciát adott, amelyben leszögezte saját felelősségét. Neked is ezt kellene tenned most, hogy Wuling ellen indulsz. Ha megteszed, kapsz embereket, s már mehetsz is.

Így hát Zhang Fei aláírta a kért papírost, majd boldogan átvette a követtelt háromezer embert. Azonnal útnak is indult, pihenés nélkül haladt, míg el nem érte Wulingot.

Amikor a tartomány kormányzója, Jin Xuan hírért vette, hogy hadjárat készül ellene, felsorakoztatta tisztjeit, bátor katonákat toborzott és készenlétbe helyezte a fegyvereket. Ezután serege kivonult a városból.

Egyik titkára, bizonyos Gong Zhi, szemrehányást tett urának, hogy szembeszegül az uralkodói ház sarjával:

- Liu Bei a Hanoktól származik, az uralkodó nagybátyjának tartják. Az egész világ tudja, hogy becsületes és hűséges. Fivére, Zhang Fei ráadásul kivételesen bátor. Nem nézhetünk velük szembe a siker legkisebb reményével sem. Legjobb lenne, ha behódolnánk.

- Áruló akarsz lenni, a lázadók pártjára állni, őket segítve? - kérdezte tőle dühösen ura, majd hívatta az őrséget, s megparancsolta, hogy végezzék ki Gong Zhi-t.

A többi hivatalnok közbenjárt társuk érdekében:

- Rossz előjel egy hadjáratra nézve saját tisztségviselőnk levágása!

Így hát a kormányzó csak utasította a titkárt, hogy távozzon színe elől, majd ő maga állt hadserege élére. Miután húsz *li*-t meneteltek, szembetalálkoztak Zhang Fei seregével.

A hadvezér lovagolt az élen, lándzsája dőfésre készen, s egy kiáltással nyitotta meg a küzdelmet. Jin Xuan tisztjeihez fordult, hogy megtudakolja, melyikük vállalná a párviadalt, ám egyikük sem felelt. Túlságosan megrettentek.

Így hát maga a kormányzó ügetett előre, kardjával hadonászva. Látván közeledtét, Zhang Fei mennydörgő hangon felordított. Szegény Jin Xuant hatalmába kerítette a pánik, elsápadt, mozdulni sem tudott. Végül sikerült megfordítania hatását, s csapataival együtt menekülni kezdett. Zhang Fei és serege a nyomukba eredt, eltaposva a futókat, egészen a városfalig úzva őket. Itt a menekülőket süvítő nyílvesszők fogadták a falakról. Teljesen megrémülve Jin Xuan felnézett, hogy lássa, mit is jelentsen ez, s a vele szembeszegülő Gong Zhi-t látta ott, a falon állva.

- Vereséget idéztél saját fejedre, mert ellenálltál az Ég akaratának! - üvöltötte az áruló - A nép és én úgy döntöttünk, megadjuk magunkat Liu Bei-nek!

Alighogy befejezte beszédét, egy nyílvevő megsebezte Jin Xuant az arcán, s a kormányzó a földre zuhant. Erre saját katonái vágták le fejét, majd Zhang Fei elé vitték. Gong Zhi ekkor elébe sietett, s hivatalosan is behódolt, Zhang Fei pedig utasította őt, hogy vigye el levelét és pecsétjét Guiyangba, Liu Bei-nek, aki örömmel fogadta, elismerően nyilatkozott Zhang Fei sikeréről, s Gong Zhi-t tette meg kormányzónak.

Nemsokára Liu Bei személyesen is tiszteletét tette Wulingben, s megnyugtatta az embereket. Miután ezzel végzett, írt Guan Yu-nek, beszámolván neki, hogy Zhao Yun és Zhang Fei is szerzett egy-egy tartományt.

Guan Yu rögtön válaszolt:

„Changsha-t még el kell foglalni, s ha nem tartotok alkalmatlannak a feladatra, szeretnék magam indulni ellene”.

Liu Bei beleegyezett, s Zhang Fei-t küldte, hogy nyugtassa meg fivérüket: térjen vissza, azután kezdje meg az előkészületeket a Changsha elleni hadjáratra. Guan Yu hamarosan meg is érkezett, majd bátyja és Zhuge Liang színe elé járult.

- Zhao Yun elfoglalta Guiyangot, Zhang Fei pedig Wulingot - mondta a tanácsadó -, mindkét sikeres parancsnok háromezer fővel végezte el a munkát. Changsha kormányzója, Han Xuan említésre sem érdemes, ám van vele egy bizonyos generális, Huang Zhong, akivel számolnunk kell. Nanyang szülötte ő, s korábban Liu Biao szolgálatában állt. Az ő unokaöccsének, Liu Pannak segített védeni Changsha-t, amikor utóbbi irányította a várost. Noha már közel jár a hatvanhoz, félelmetes férfiú, aki ezer harcosal is felér. Érdemes lenne nagyobb haderőt vinned magaddal!

- Főtanácsadó, miért magasztalod fel mások erényeit, lekicsinyelve a mieinket? - válaszolta Guan Yu - Nem hiszem, hogy az öreg vezér érdemes a tervezgetésre, azt sem gondolom, hogy akár háromezer főre szükségem lenne ellene. Add nekem saját ötszáz lovasomat, s elhozom mind Han Xuan, mind Huang Zhong fejét lobogónknak áldozatul.

Liu Bei ellenkezett Guan Yu illetlen döntésével, ám a hős nem engedett. Csupán az ötszáz lovasával indult útnak.

- Ha nem lesz óvatos a támadásban, kudarcot vallhat Huang Zhong ellen - közölte Zhuge Liang -, ezért segítened kell őt.

Liu Bei egyetértve a tanáccsal, nagyobb sereg élén menetelni kezdett Changsha felé.

Han Xuan kormányzó igen indulatos személyiség volt, könnyörület nélkül ölt, ezért általános gyűlölet övezte. Mikor meghallotta, hogy hadsereg indult ellene, magához szólította veterán hadvezérét, Huang Zhongot, hogy tanácsát kérje.

- Ne nyugtalankodj! - szólt az utóbbi -, kardom és íjam egyként képes lemészárolni bárkit, aki ide merészkedik!

Huang Zhong nagyon erős volt, képes megfeszíteni egy háromszáz fontnyi íjat, emellett tökéletes céllövő. Ám ahogy az iménti szavai elhangzottak, valaki más is felszólalt:

- Ne hagyj, uram, hogy az öreg generális induljon csatába! Bíz az én karjaimra, s ez a Guan Yu hamarosan foglyod lesz!

Yang Ling generális szavai hangzottak így. A kormányzó elfogadta az ajánlatot, ezer katonát adott a vezérnek. Sietve kilovagoltak a városból, s mintegy ötven *li*-re onnan nagy porfelhőt vettek észre. Hamarosan a támadókat is megpillantották. Yang Ling lándzsát szegezett és előre lovagolt, hogy szidalmazhassa őket a harc előtt. Guan Yu nem felelt a szidalmakra, csak megindult ellenfele felé kardját lóbálva. A két harcos összecsapott, s a harmadik ütésváltás során Yang Ling holtan zuhant ki a nyeregéből. Guan Yu serege előrerontott és a városfalig űzte a legyőzötteket.

Amikor a kormányzó hírére vette a meghátrálásnak, megparancsolta Huang Zhongnak, hogy most vegye fel ő a harcot az ellenséggel, majd felietett a falra, hogy onnan szemlélje az ütközetet.

Huang Zhong kardot ragadott, s átkelt a csapóhídon csapatai élén. Guan Yu, látván, hogy egy öreg vezér lovagol ki, tudta, nem lehet más, mint Huang Zhong. Megállította embereit, sorba rendezte őket, majd kardjával a közeledőre mutatva így szólt:

- Nemde bár Huang Zhong közeledik felénk?

- Szóval ismersz engem! De akkor hogy merted átlépni határunkat? - tudakolta az öreg.

- Kifejezetten azért jöttem, hogy fejedet vegyem!

Ekkor megkezdődött a küzdelem. Több mint száz ütésváltást követően sem látszott úgy, hogy bármelyikük is közelebb állna a győzelemhez. Ekkor a kormányzó, attól tartván, hogy baj éri harcedzett generálisát, megüttette a visszavonulást jelző gongot, s a küzdelem véget ért. Az egyik fél visszatért Changsha városába, míg a másik nagyjából tíz *li* távolságra táborozott le attól.

Guan Yu lelke mélyén ekkor már tudta, hogy a vele szemben álló öreg harcos híre nagyon is megalapozott. A száz ütésváltás során egyetlen gyenge pontjára sem sikerült rálelnie. Elhatározta, hogy a következő összecsapásuk alkalmával csellet fog élni, mégpedig a „hintaló-döféssel”, hogy legyőzze őt.

Másnap reggeli után Guan Yu a városfalhoz ment, s párbajt ajánlott. A kormányzó ismét helyet foglalt a védműveken, s utasította idős harcosát, hogy fogadja el. Néhány lovas élén Huang Zhong kirontott a csapóhídon. A két bajnok összecsapott, s ötven ütésváltás után az eredmény ugyanaz volt, mint előző nap: egyikük sem kerekedett a másik fölé. A harcosok mindkét oldalon hangosan éljeneztek. Amikor a dobok a legádázabban

dübörögtek, Guan Yu megfordította hátasát és menekülni kezdett. Huang Zhong természetesen követte. Éppen abban a pillanatban, amikor eljött a csel ideje, Guan Yu iszonyatos robajt hallott a háta mögül. Amikor megfordult, látta, hogy üldözője elterült a földön. Huang Zhong lova megbotlott, s levetette magáról lovasát. Guan Yu mindkét kezébe fogva felemelte a kardját, s rémisztő hangon így kiáltott:

- Megkímélem életed, de légy gyors! Szerezz másik lovat és folytassuk a viadalt!

Huang Zhong gyorsan lábra állította lovát, hátára pattant, s teljes sebességgel visszavágatott a városba. A kormányzó döbbenet tudakolta, miféle baleset történt.

- Ez a hátas túl öreg - felelte Huang Zhong.

- Miért nem lóttél hát, ha olyan jól célzol?

- Holnap újra megpróbálok! - fogadta meg Huang Zhong - Majd menekülőre fogom, mintha legyőzött volna, s a csapóhídhöz csalom, ahol lelövöm!

Han Xuan egy szürke lovat adott az öregnek, amin ő maga szokott ülni. Huang Zhong megköszönte, majd távozott.

Ám a vén harcos nem tudta feledni Guan Yu nagylelkűségét, ahogy nem is igazán értette. Arra viszont nem volt képes rávenni magát, hogy lelője az embert, aki megkímélte életét. Ugyanakkor ha nem ló, árulóvá válik, nem teljesíti harcosi kötelességét. Nagyon zavarba ejtő volt a dolog, az egész éjszakát töprengéssel töltötte, mégsem volt képes döntésre jutni.

Hajnalban érkezett a hír, hogy Guan Yu a falnál van, megint párbajra szólít, így hát kivezette embereit a küzdelemhez.

Guan Yu már két napja harcolt, s mivel még nem sikerült legyőznie Huang Zhongot, igen kényelmetlenül érezte magát. Összeszedte hát minden méltóságát, amikor ezen a napon ismét harcba indult. A harmincadik ütésváltásnál jártak már, amikor Huang Zhong menekülőre fogta, mintha legyőzték volna. Guan Yu üldözőbe vette. Vágta közben Huang Zhong így gondolkozott:

- Tegnap még ő kímélte meg az én életem, lehetetlen, hogy ma lelőjem!

Elrakván kardját íjat ragadott, de csupán az ideget pendítette meg, nyílvevessző nem szállt. Guan Yu félrehajolt, ám látván, hogy nincs nyílvevessző a levegőben, folytatta a hajszát. Huang Zhong ismét megpendítette az ideget, de megint nem lőtt, Guan Yu pedig megint elhajolt, de nem érkezett lövedék.

- Nem tud lőni - gondolta ekkor s még vadabbul üldözte.

Amikor már a falak közvetlen közelében voltak, az öreg megállt a csapóhídon, nyílvevesszőt helyezett az idegre, s kilőtte azt, pontosan eltalálva Guan Yu sisaktollának alapját.

A katonák felkiáltottak az íjászművészet eme megnyilvánulása láttán. Guan Yu megdöbbsent és a tábor felé vette az irányt, miközben a nyílvesző még mindig kiállt a sisaktollból. Ezután tudomást szerzett arról, hogy Huang Zhong képes átlőni egy fűzfalevelet jókora távolságból, így megértette, hogy ezt a nyílvesző formájában történt figyelmeztetést hálából kapta, mert előző nap megkímélte a harcedzett katona életét.

Mindkét fél visszavonult. Ám amikor az öreg harcos a városfalra sietett, hogy találkozzon a kormányzóval, azonnal elfogták.

- Mi rosszat tettem? - kiáltotta Huang Zhong.

- Az utóbbi három napban láttam, hogy a bolondját járatod velem! - hangzott a felelet - Tegnapelőtt lazsáltál, ami azt mutatta, rosszak a szándékaid! Tegnap, mikor lovad megbotlott, ő pedig nem ölt meg, már látszott, hogy szövetségre léptetek egymással! Ma pedig kétszer is csak íjhúrodat pendítetted meg, míg azután, mikor végre löttél, ellenfeled sisakját találtad el! Hát nem nyilvánvaló, hogy titkos megegyezés rejlik mind ebben? Ha nem végeztetlek ki, biztosan hozzájárulok saját végzetemhez!

Így hát Han Xuan megparancsolta, hogy végezzék ki Huang Zhongot a városkapu előtt. A kormányzó megelőzte a tisztségviselők közbenjárási kísérletét is:

- Bárki, aki az elítélt életéért könyörög, szintén az árulásban résztvevőnek tekintendő!

A hóhérok kilökdösték az öreget a városból, s a kard már a levegőben volt, lesújtásra készen, amikor váratlanul egy férfiú rontott ki, levágta az ítéletvégrehajtót, s megmentette Huang Zhongot.

- Huang Zhong a mi védőbástyánk! - kiáltotta - Ha végzünk vele, Changsha népének is vége! Ez a kormányzó túlságosan vérszomjas és kegyetlen, nem értékeli megfelelően a jó embereket, nagyon erőszakos a hivatalnokokkal is! Inkább őt kellene megölnünk! Aki hajlandó erre, kövessen!

Minden szem e bátor beszélő felé fordult, aki barna bőrű volt, szemei fénylő csillagokként ragyogtak. Néhányan tudták, hogy Wei Yannek hívják, s Yiyangból származik. Már Xiangyangban Liu Bei követője szeretett volna lenni, ám mivel akkoriban nem tudott csatlakozni hozzá, Han Xuan szolgálatába lépett. A kormányzó nem igazán kedvelte nyers fellépését és nyersségét, ezért nem bízott rá fontos pozíciót, így hát Wei Yan a városban maradt, de hivatal nélkül.

Huang Zhong megmentését követően összehívta az embereket, hogy véget vessenek Han Xuan működésének. Karját lengetve és kiáltozva szólította egybe őket, s hamarosan már néhány száz követője akadt. Huang Zhong képtelen volt megállítani őket. Igen rövid időn belül Wei Yan a falra száguldott, Han Xuan pedig holtan terült el. Felragadva fejét gyilkosa

kilovagolt a városból, s vérfoltos trófeáját Guan Yu lábai elé helyezte, aki rögtön elindult, hogy helyreállítsa a rendet.

Amikor a nép megnyugodott, Guan Yu Huang Zhongért küldetett, ám az öreg generális beteget jelentett.

Ezután Guan Yu hírvivőt küldött fivéréhez és Zhuge Lianghoz, kérvén őket, jöjjenek oda.

Nem sokkal azután, hogy Guan Yu elindult Changsha elfoglalására, Liu Bei és Zhuge Liang nyomába eredtek a tartalék sereggel, hogy szükség esetén segítségére legyenek. A menetelés során egy fekete lobogó hátrafelé összegöngyölödött, egy varjú pedig északról dél felé repült el fölöttük, hármat károghva eközben.

- Miféle jó vagy rossz előjel ez? - kérdezte Liu Bei.

Hosszú ruhaujjaiba rejtett kezekkel Zhuge Liang gyors számolást végzett ujjain a jelek értelme végett, majd így szólt:

- Changsha-t elfoglalták, s egy nagyszerű harcos került kezeink közé. Délutánra már biztosat fogunk tudni.

Valóban, nemsokára megérkezett a hírnök a város bevételének hírével, továbbá hogy a két harcos, aki segítette őket, Liu Bei érkezését várja.

Miután megérkeztek, Liu Bei belépett a városba. A kormányzói palotába vezették, ahol meghallgatta Huang Zhong tetteinek elbeszélését.

Liu Bei személyesen kereste fel házában Huang Zhongot. Amikor tudakozódott felőle, Huang Zhong elé jött, s hivatalosan is megadta magát, majd engedélyt kért a néhai kormányzó maradványainak eltemetésére a várostól keletre.

Mint a mennyek, a harcos lelke oly fennkölt
Ám akit délen, idősen is, a gyötrő bánat betölt
Örömmel fogadja a halált, minden neheztelés nélkül
A hódító előtt viszont lehajtja fejét szégyene jeléül
Fehérfényű kardot, emberfeletti bátorság diadalát dicsérve
Ne feledd a vértés harci mént se a szélben, tusának örvendve
E harcos neve addig ragyog fenn töretlen fényvel
Míg a hideg hold sugara a Xiang folyón lépdel

Liu Bei nagylelkűen bánt az öreg vezérrel, aki beállt lobogója alá. Ám amikor Wei Yant is bemutatták neki, Zhuge Liang hirtelen megparancsolta, hogy kényszerítsék térdre és végezzék ki.

- Érdemes ember, aki nem követett el hibát! - kiáltotta Liu Bei - Miért öljük meg?

- Hálátlanságért - felelte Zhuge Liang -, kenyerét enni valakinek, majd végezni az illetővel roppant komoly hűtlenség. Földjén élni, s másnak

felajánlani azt úgyszintén nagy hiba. Biztosan új ura ellen fordul majd. Ezért érdemes kivégezni, hogy megelőzzük a bajt.¹

- Ha most megöljük ezt az embert, akkor másokat, akik szeretnék megadni magukat, elrettent majd a veszély. Bocsássunk hát meg neki!

- Megkegyelmeztünk neked - szólt Zhuge Liang Wei Yanre mutatva -, ám légy tökéletesen hűséges az uradhoz és légy nagyon hálás neki! Egyetlen gondolatoddal se vétkezz ellene, különben fejedet veszem!

Wei Yan mélyen meghajolt.

Miután kegyesen fogadták, Huang Zhong bemutatta nekik Liu Biao unokaöccsét, Liu Pant, aki a közeli Yuxianben élt. Liu Bei neki adta Changsha kormányzóságát.

Miután mind a négy újonnan meghódított tartományban nyugalom uralkodott, Liu Bei és a seregei visszatértek Jingzhou városába. Youkou nevét Gonganra változtatták,² s hamarosan jólét vette kezdetét. Mindenhol tehetséges emberek érkeztek, hogy segítsenek a hivatali ügyek intézésében. A katonailag fontosabb helyekre helyőrséget telepítettek.

Itt az idő, hogy visszatérjünk Zhou Yu-höz. Amikor a főparancsnok Chaisangba indult, hogy felépüljön sérüléséből, Gan Ninget hagyta hátra Balingben,³ Ling Tongot pedig Hanyangban. A flotta megoszlott e két hely között, készen állva arra, hogy meginduljon, ha szükséges. A haderő maradék részét Cheng Pu vezette, s ő Hefeibe ment, ahol Sun Quan időzött a Vörös Szikláknál lezajlott csata óta. Ő még mindig hadakozott az északi sereggel, s féltucat kisebb-nagyobb összecsapásban sem tudott egyik fél sem átütő győzelmet aratni. Sun Quan nem volt képes megközelíteni a várost, ehelyett ötven *li*-re attól elsáncolta magát.

Amikor Sun Quan meghallotta, hogy közeleg Cheng Pu az erősítéssel, nagyon megörvendett, és személyesen indult a vezérek üdvözlésére. Lu Su érkezett a fő seregetestet megelőzve, Sun Quan pedig leszállt a nyeregből, az út szélére állt, hogy így köszöntse. Amint ezt meglátta, Lu Su is leugrott hátsáról és meghajolt.

A tiszték nagyon meglepődtek uruk viselkedése láttán, s még jobban elcsodálóztak, mikor Sun Quan megkérte Lu Su-t, hogy üljön ismét nyeregbe és lovagoljon oldalán. Hamarosan így szólt lopva emberéhez:

- Az imént lovamról leszállva köszöntöttelek. Elegendő ez számodra rangod elismeréseképpen?

- Nem - felelte Lu Su.

- Mi egyebet tehetek még?

- Látni akarom, hogy fennhatóságod és erényed kiterjed a négy tengerre és a kilenc országrészre, te magad pedig az uralkodó szerepét töltöd be. Ekkor nevem feltűnik majd az évkönyvekben, s valóban ismertté válik.

Sun Quan örömeben összeütötte tenyerét és jókedvűen felnevetett. Amikor elérték a táborn, lakomát ültek, s az újonnan érkezettek szolgálatait dicsőítették.

Hefei elpusztításáról folyt éppen pár nappal később a megbeszélés, amikor egy harcos érkezett, jelentve, hogy Zhang Liao írásban párviadalra hívta ki őket. Sun Quan letépte az üzenet borítását, majd elolvastván a levelet rettentő haragra gerjedt.

- Ez a Zhang Liao sértegetni merészel! - kiáltotta - Meghallotta, hogy megjött Cheng Pu, ezért párbajt akar! Holnap, újonnan jött harcosok, meglátjátok, ahogy kiállok ellene! Nektek nem lesz részetek csatában!

Parancsok hangzottak el, s másnap hajnalban a hadsereg kivonult a táborból, majd Hefei felé indult. Még kora reggel volt, mikor már félúton jártak, és találkoztak Cao Cao hadaival. Mindkét fél felkészült a csatára. Sun Quan arany sisakban és ezüst mellvérttel az élre lovagolt Song Qiannel és Jia Hua-val együtt, akik mindketten alabárdokkal voltak felfegyverkezve, hogy védjék és őrizzék őt két oldalról.

Amikor a harmadik dobpergés is véget ért, Cao Cao seregének közepe megnyílt, hogy három teljes vértzetben lévő harcost engedjenek át. Zhang Liao volt az élen, segítőként Li Diannel és Yue Jinnel. Zhang Liao, a központi alak, kifejezetten Sun Quant jelölte ki, mint kihívásának alanyát. Sun Quan megragadta lándzsáját, s már azon volt, hogy elfogadja a kihívást, amikor a mögötte lévő sorokból Taishi Ci rontott elő és lándzsát szegezve ügetésbe fogott. Zhang Liao megpördítette kardját, hogy lesújtson az újonnan érkezőre, s ők ketten csaknem száz ütésváltáson keresztül küzdöttek, anélkül, hogy bármelyikük döntő csapást vitt volna véghez.

Ekkor így szólt Li Dian Yue Jinhez:

- Sun Quan az, aki ott áll velünk szemben arany sisakban! Ha el tudnánk fogni őt, megfelelő bosszút állnánk a Vörös Szikláknál elesett nyolcszázharmincezer katonánkért!

Ezt hallván Yue Jin meglődött egy szál egyedül, egyetlen karddal, s elszáguldott a két küzdő fél mellett, majd váratlanul, villámsebeseen előre lendült, és lesújtott Sun Quanra. Ám az utóbbi két védelmezője még nála is gyorsabb volt. Mindkét alabárd meglendült, hogy védje Sun Quant. A kard olyan erővel találta el azokat, hogy kettészelte őket, közel fejükhöz. A következő pillanatban már Yue Jin hátasát ütlegelték a tönkrement fegyverekkel, így kényszerítve őt meghátrálásra.

Song Qian elragadott egy lándzsát az egyik harcostól, s üldözőbe vette Yue Jint, ám Li Dian, látván az eseményeket, nyílvesszőt helyezett íja idegére, s célba vette az üldöző szívét. A húr megpendült, Song Qian pedig holtan fordult le a nyeregéből.

Ekkor Taishi Ci, látván, hogy bajtársa meghalt, félbeszakította a küzdelmet Zhang Liao-val, s visszatért saját soraihoz. Erre Zhang Liao azonnal rohamot vezényelt, Sun Quan csapatai pedig összezavarodva szétszóródtak és menekülni kezdtek.

Zhang Liao jól látta Sun Quant a távolban, ezért vágta a nyomába eredt. Már csaknem utol is érte, amikor Cheng Pu rontott elő a csatasor egyik oldaláról, megállította az üldözőt, így megmentette ura életét. Zhang Liao visszavonult Hefeibe, Sun Quant pedig visszakísérték a táborhelyre, ahová a legyőzött katonák is mind összegyűltek és sikerült rendezni soraikat.

Mikor a fővezér híret vette Song Qian halálának, elfogta a bánat, hangosan zokogni kezdett.

Ám Zhang Hong tanácsadó szemrehányást tett neki:

- Uram, túlságosan is a harci erényekre helyezed a hangsúlyt, túl könnyelműen bocsátkozol harcba félelmetes ellenségünkkel. A hadseregben minden ember megdermedt a félelemtől, te pedig elveszítetted egyik generálisodat, valamint néhány lobogódat is. Neked nem a harcmezőn kell kimutatnod bátorságodat, s beleavatkozni a generálisok kötelességébe. Ehelyett inkább fékezd és fojtsd el a testi hőstetteket, ahogy Xia Yu és Meng Ben⁴ is tette egykor. Azzal törődj, hogy uralkodói erényeket mutass fel, amelyekkel valamennyi állam felett hatalomra tehetsz szert. Rosszul megtervezett akciód következtében hullott el Song Qian az ellenség keze által. Ezentúl tekintsd úgy, hogy számodra legfontosabb a biztonság!

- Igazad van, valóban hibát követtem el – helyeselt Sun Quan –, de helyre fogom hozni!

Hamarosan Taishi Ci lépett a sátorba, s így szólt:

- Van itt egy harcosom, név szerint Ge Ding, egy lovász bátyja, aki Zhang Liao seregében teljesít szolgálatot. Ezt a szolgát elragadta a bosszúvágy egy rá kimért súlyos büntetés miatt. Azért küldetett hozzám, hogy közölje: ma éjjel jelezni fog, miután megölte Zhang Liao-t, bosszúból egykori vezérérdért, Song Qianért. Szeretnék néhány harcossal elindulni, hogy a jeladásra támadásba lendülhessek.

- Hol van most ez a Ge Ding? – kérdezte Sun Quan.

- Sikerült elvegyülnie az ellenség körében, s már a városban tartózkodik.

Adj nekem ötezer harcost, uram!

- Zhang Liao igencsak fortélyos – szólalt meg Zhuge Jin is –, ezért azt hiszem, készen áll érkezésedre. Légy óvatos!

Sun Quannak nagyon fájt vezére elvesztése, így Taishi Ci sürgetésére megadta neki az engedélyt a felkészülésre és támadásra.

Erdemes megemlíteni, hogy Taishi Ci és Ge Ding ugyanarról a vidékről származtak. Ge Dingnek sikerült bejutnia a városba, megtalálta fivérét, s ketten kitervelték a fentieket.

- Taishi Ci ma éjjel eljön - közölte Ge Ding a bátyjával -, mit kellene hát tennünk?

Bátyja, a lovász, így felelt:

- Mivel Sun Quan csapatai meglehetősen távol vannak, ezért attól tartok, nem lehetnek itt ma éjjel. Azt javaslom, rakjunk hatalmas máglyát szalmából, majd te kirohansz és árulást kiáltasz. Így mindenütt kitör a zűrzavar, s esélyünk nyílik megölni Zhang Liao-t.

- Ez egy kiváló terv! - örvendezett Ge Ding.

A győzelmet követően Zhang Liao visszatért a városba, megjutalmazta katonáit, ám ugyanakkor elrendelte, hogy senki sem dobhatja le magáról vértetét és nem is alhat.

- Hatalmas győzelmet arattál ma, uram - mondták erre segítői -, az ellenség pedig távol van, ezért te vesd le nyugodtan vérted, és pihenj egy kicsit!

- Ez nem lenne vezérhez méltó - felelte Zhang Liao -, egyetlen győzelem még nem ok a vigadozásra, ahogy egy vereség sem ad okot a bánatra. Ha a déli földekről jöttek megsejtik, hogy felkészületlen vagyok, támadni fognak! Készen kell állnunk rá, hogy visszaverjük őket. Legyetek hát éberek ma éjjel, s kétszeresen is óvatosak!

Alig mondta ki ezeket a szavakat, amikor tűz lángja lobbant fel, s kiáltások hallatszottak:

- Árulás, árulás!

Sokan rohantak oda a vezérhez, hogy beszámoljanak neki az eseményekről. Zhang Liao kiment és magához hívatott tíz őrszemet. Ezek elfoglalták a legfontosabb pontokat a főutcán.

- A kiáltások tovább hangzanak! - közölték vezérükkel a körülötte lévők - Körül kellene nézned, uram, megtudni, mi történik!

- Az egész város nem árulhatott el! - válaszolta nekik Zhang Liao - Biztosan csak néhány elégedetlen polgár rémisztgeti a katonákat. Ha meglátom, hogy bármelyik ezt csinálja, végzek vele!

Hamarosan Li Dian tűnt fel, magával vonszolta Ge Dinget és árulótársát. Néhány rövid kérdést követően fejüket vették. Ezután hatalmas zaj támadt, kiáltásokat és dobszót hallottak a kapu előtt.

- Itt vannak hát a déliek, hogy támogassák az árulókat! - jelentette ki Zhang Liao - Ám egy egyszerű hadicsellel végezni fogunk velük!

Utasítást adott, hogy kezdjenek el „árulást” és „lázadást” kiabálni, majd nyissák ki a városkapukat, s engedjék le a csapóhidat.

Amikor Taishi Ci látta, hogy feltáruznak a kapuk, azt hitte, jól halad a terv, magabiztosan belovagolt a városba. Ám a bejáratnál váratlanul felrobbant egy jelzőbomba, s az ellenséges nyílvevesszők záporoként zúdultak alá a falakról. Ekkor már tudta, hogy kelepcébe csalták, megfordult, hogy

elvágtasson, ám számos sebet kapott. Az ezt követő üldözésben embereinek több mint fele elhullott. Már közel járt saját vonalaihoz, és felmentő sereg indult meg onnan Lu Xun és Dong Xi vezetésével. Cao Cao katonái erre lemondtak a további üldözésről.

Sun Quan mérhetetlenül szomorú volt, mikor megtudta, hogy hűséges generálisa súlyosan megsebesült, s mikor Zhang Zhao kérlelni kezdte, hogy álljon el a további háborúskodástól, ebbe is beleegyezett. Összegyűjtötték a katonákat a hajókon, majd visszavitorláztak Nanxu-hoz, s ott vertek táborot.

Eközben Taishi Ci már haldoklott.

Amikor ura felkereste, hogy megtudja, hogy van, így kiáltott:

- Ha egy érdemes ember e zűrzavaros világra születik, harcosnak kell lennie, csodálatos hőstetteket kell végrehajtania három láb hosszú kardjával. Hegyekre léphet, hogy begyógyítsa az ég sebet. Én viszont nem vittem véghez ilyen kitűnő szolgálatokat. Miért kell hát meghalnom, mielőtt betölteném végzetem?

Ezek voltak az utolsó szavai. Negyvenegy évet élt.

Egyszerű, őszinte és hűséges végzete napjáig
Ilyen volt Taishi Ci Donglai-ból egészen holtáig
Nagy tetteinek dicső híre távoli földeket is bejárt
Lovaglása, íjászata felülmúlott minden határt
Bohai-ban emlékeznek csodás bátorságára
Még csaták közben is gondja volt anyjára
Üvöltve küzdött a Shenting hegy lábánál
Hősként szólott saját halálos ágyánál
Az emberek nevét gyakran emlegetik
Sóhajtozva soha többet el nem felejthetik

Sun Quan még jobban elszomorodott, amikor második hadvezére is meghalt. Parancsot adott, hogy a legnagyobb tisztelet mellett temessék el Nanxu északi falánál, a Beigu hegyen, fiát, Taishi Xianget pedig saját palotájába vitette, hogy ott neveljék fel.

Jingzhou-ban, mikor Liu Bei hírét vette a balszerencse-sorozatnak, amely Sun Quant sújtotta, s visszavonulását Nanxu-ba, ő és Zhuge Liang megvitatták terveiket.

- Tanulmányoztam az eget - közölte a tanácsadó -, és hullócsillagot láttam északnyugaton. Az uralkodói család el fog veszíteni valakit.

Éppen csak elhangzottak ezek a szavak, amikor megérkezett a hír, hogy Liu Biao fia, Liu Qi meghalt. Liu Bei rögtön keserű jajveszékelésbe fogott, ám Zhuge Liang csak ennyit mondott:

- Élet és halál nem esik irányításunk alá, ne sírj hát, uram, mert a bánat ártalmas a testre nézve. Ehelyett fontoljuk meg, mit szükséges tennünk. Küldj valakit, aki kézbe veszi az ügyeket, s tégy előkészületeket a temetésre.

- Ki menjen? - kérdezte Liu Bei.

- Nem más, mint Guan Yu - hangzott a felelet.

Így hát elküldték Guan Yu-t, hogy őrizze Xiangyang városát.

Liu Bei rögtön problémásnak érezte Lu Su-nak tett ígéretét, hogy Liu Qi halálakor átadja Jingzhou-t Wu-nak. Zhuge Liang azonban megnyugtatta:

- Tudok valamit mondani bárkinek, aki azzal érkezik, hogy teljesítsd ígéreted!

Két héten belül jelentették is: Lu Su érkezik hamarosan, hogy részvétet nyilvánítson.

Az ígéretet beváltani megjelent

Végül üres kézzel hazament

A következő fejezetből megtudjuk, mi volt Zhuge Liang válasza az érkezőnek.

ÖTVENNEGYEDIK FEJEZET

WU NAGYASSZONY TALÁLKOZIK VEJÉVEL
EGY TEMPLOMBAN. A BIRODALMI NAGYBÁCSI
ÉRTÉKES HITVESRE TESZ SZERT

吳國太佛寺看新郎
劉皇叔洞房續佳偶

Liu Bei és Zhuge Liang kivonultak a városból, hogy üdvözljék a déli vidék követét és a vendégházba kísérik. A szokásos köszöntések után Lu Su szólalt meg:

- Hallván unokaöcséd haláláról, uram, Sun Quan, némi ajándékot készített elő, s engem küldött, hogy nevében részt vegyek a temetési áldozatokon. Zhou Yu generális úgyszintén üdvözlét küldi a birodalmi nagybácsinak és neked is, Zhuge Liang mester.

Mindketten egyszerre emelkedtek fel ezt hallva, s megköszönték a szavakat. Ezután a küldött átadta az ajándékokat és lakoma vette kezdetét. A mulatozás közben a vendég rátért látogatása valódi okára.

- Uram, azt mondtad, Jingzhou visszatér hozzánk Liu Qi halálát követően. Most, hogy ez a sajnálatos esemény bekövetkezett, ideje, hogy eleget tegyél fogadalmadnak, s azt szeretném tudni, mikorra tervezed a hely átadását.

- Ezt majd megbeszéljük később, most inkább folytassuk a borozást! - felelte Liu Bei. Így hát folytatódott az ivászat.

Valamivel később Lu Su ismét a tárgyra tért, ám ezúttal a vendéglátó néma maradt. Zhuge Liang azonban elsápadva így válaszolt neki:

- Lu Su, de oktalan vagy! Nem tudsz várni, míg valaki más elmagyarázza neked a dolgot?¹ A birodalom megalapításától, kitűnő ősrünk tettétől kezdve ez a hatalmas örökség megfelelő módon szállt az utódokra, egészen mostanáig, amikor, sajnálatos módon, gonosztevők támadtak a tehetősek között, s ők akkora részt hasítottak le maguknak belőle, amekkorát csak bírtak. Ám az Ég kedvezésével és segítségével az egység már csaknem helyreállt. Uram az uralkodói ház sarja, Xiao Jing császár ükunokája, most pedig, mint az uralkodó nagybácsija, nem kellene részesednie a birodalomból? Ezen kívül Liu Biao uram bátyja volt, s bizonyosan nincs abban semmi rendkívüli, hogy az egyik fivér jut a másik területének birtokába.

Ugyanekkor ki is a te urad? Alacsony rangú hivatalnok fia a Qiantang folyó partjáról, minden érdem nélkül, amennyiben az állam ügye kerül szóba. Csak azért, mert vagyonos, hat tartomány és nyolcvanegy város van birtokában, még jobban megjött az étvágya, s el akarja nyelni az egész birodalmat. Ez a föld a Liu család birtoka és uram, aki ezt a nevet viseli, ne részesüljön belőle? Míg a te urad, kinek neve Sun, vitatja ezt a jogot, még harcolna is ellene! Emellett, a Vörös Sziklák csatája során uram jó szolgálatára volt, komoly érdemekről tett tanúbizonyságot, miközben vezérei életüket kockáztatták. Kizárólag a déli harcosok erején múltott a győzelem? Nem hoztam el nektek a délkeleti szelet, ami oly sokat jelentett Zhou Yunek, hogy nélküle semmit sem tehetett volna? Ha Wu-t legyőzték volna, mondanom se kell, a két kiemelkedő szépség már a Bronz Madár Terasz ékessége lenne, ami pedig téged és a többi tisztségviselőt illeti, bármilyen

jelentéktelenek is családjaitok, gondolod, hogy még életben lennétek? Uram azért nem felelt neked az imént, mert hajlamos volt azt hinni, hogy egy olyan tudós elme, aki a te képességeiddel rendelkezik, részletes magyarázat nélkül is megérti a helyzetet. Bízom benne, hogy mostanra már sikerült is.

Ez a szónoklat egy időre teljesen megnémította vendégüket. Szóhoz sem tudott jutni. Ám nemsokára így válaszolt:

- Amit elmondtál, Zhuge Liang, attól tartok, teljesen értelmetlen, és igen sok kellemetlenséget jelent számomra.²

- Miféle kellemetlenséget? - tudakolta a tanácsadó.

- Amikor Liu Bei szorult helyzetben volt Dangyangnál, én átvezettelek a folyón, és bemutatlak uramnak. Szembeszegültem Zhou Yu-vel, amikor ő be akarta venni Jingzhou-t, azután megszületett a megegyezés, hogy a hely miénk lesz, miután az ifjú meghalt. Én pedig elköteleztem magam ennek. Most hogyan menjek hát vissza, s jelentsem, hogy megszegették ígéreteteket? Mind uram, mind Zhou Yu engem fog bűnösnek tartani!³ Nem igazán félem a halált, ám attól annál inkább tartok, hogy uram rettentő dühös lesz és háborút indít a birodalmi nagybácsi ellen, aki nem tud majd hová menekülni, s az egész világ szemében nevetségesnek fog feltűnni.

- Nem tartottam Cao Cao-tól, az ő milliányi seregétől és a császár nevével megtámogatva, s azt gondolod, félek egy olyan ifjonctól, mint Zhou Yu? Azonban, mivel valóban kellemetlenséget okozhat neked az ügy, megpróbálom rávenni uramat, hogy adja írásba a dolgot, miszerint ideiglenesen birtokolja Jingzhou-t, mint központot, s amint sikerül valamilyen másik várost elfoglalnia, visszaadja nektek. Mit gondolsz, mit szólnának délen ehhez?

- Várni, míg meg nem szerez egy másik helyet? - kérdezte Lu Su.

- Uram aligha gondolhat most arra, hogy megtámadja a középső földeket, ám Liu Zhang Yizhou-ban ostoba és gyenge, úgyszólván könnyűszerrel legyőzhetjük. Ha megszerezük ezt a nyugati tartományt, akkor Jingzhou tiétek lesz!

Lu Su-nak nem volt más választása, elfogadta az ajánlatot. Liu Bei saját kezűleg írta meg a dokumentumot, majd lepecsételte. Zhuge Liang kezesként szintén aláírta.

- Mivel én ehhez az oldalhoz tartozom, nem igazán vagyok elegendő kezesnek. Arra kérek Lu Su, ezért te is írd alá. Jobban veszi ki így magát, ha majd visszatérsz délre.

- Tudom, hogy urad tökéletesen megbízható és ragaszkodni fog a leírtakhoz - jelentette ki Lu Su, majd ő is ellátta a papírost kézjegyével.

Ezután hivatalosan is átvette a dokumentumot, majd útnak indult. Roppant nagy tisztelettel búcsúztatták, Liu Bei és Zhuge Liang is elkísérte hajójához. Ekkor a főtanácsadó még egy utolsó intésben részesítette:

- Amikor urad színe elé járulsz, légy megfontolt, magyarázz el neki mindent teljes egészében, nehogy rossz benyomást keltsen az ügy. Ha nem fogadja el papírosunkat, akkor akár meg is haragudhatunk, és elfoglalhatjuk egész országát. A fő dolog most, hogy a két nemesi ház egyetértésben éljen, ne adjuk meg a lehetőséget közös ellenségünknek, Cao Cao-nak, hogy megtámadhasson minket.

Lu Su ezután elhajózott. Hamarosan megérkezett Chaisangba, ahol találkozott Zhou Yu-vel.

- Nos, hogy sikerült érvényesítened követelésünket Jingzhou-ra?

- Íme a dokumentum - felelte Lu Su, átadván azt Zhou Yu-nek.

- Zhuge Liang áldozata lettél! - kiáltott fel az utóbbi, miután elolvasta, s lábával dobantott ingerültségében - Névleg ugyan ez ideiglenes birtoklás, de valójában mellébeszélés! Azt mondja, átadják nekünk a helyet, miután elfoglalták a nyugatot. Ki tudja, mikor következik ez be? Tegyük fel, hogy tíz év múlva! Akkor még ennyi ideig bitorolják Jingzhou-t! Mi haszna az efféle papírosnak? Te meg ráadásul kezese is vagy e vállalásnak! Ha nem adják át a várost, bajba kerülsz! Tegyük fel, hogy urunk téged tesz majd felelőssé! Mi lesz akkor?

Lu Su a döbbenettől megnémult. Amikor valamennyire sikerült összeszednie magát, így felelt:

- Úgy vélem, Liu Bei nem fog becsapni.

- Barátom, te egyszerű gondolkodású és őszinte vagy. Liu Bei viszont egy kalandor gazember, Zhuge Liang pedig síkos kígyó. Ők alapvetően különböznek tőled!

- Mit tehetünk hát? - kiáltott fel kétségbeesetten Lu Su.

- Jó barátom vagy s kedvességed, amikor ingyen átadtad gabonakészleted hadseregem számára, még frissen él emlékezetemben. Természetesen megmentelek. Ne nyugtalankodj, csak várj még pár napot, míg hírt nem kapunk afelől, mi folyik a folyótól északra, azután majd kigondolunk valamit.

Lu Su tehát néhány igen kellemetlen napot töltött el így. Hamarosan visszatértek a kiküldött felderítők, s azt jelentették, hogy Jingzhou-ban minden tökéletes rendben zajlik, fehér zászlók lengenek mindenfelé, a város mellett lenyűgöző mauzóleumot építenek Gan úrnőnek, Liu Bei felesége számára. Minden harcos gyászol.

Amikor Zhou Yu megtudta, ki halt meg, így szólt Lu Su-hoz:

- A tervem kész. Látni fogod, hogy Liu Bei könnyedén fogságunkba kerül, Jingzhou-t pedig egyetlen mozdulattal megszerezzenek!

- Mi a titka ennek? - kérdezte Lu Su.

- Liu Bei újra akar majd házasodni, urunknak pedig van egy húga, Sun Ren hercegnő. Valódi harcos hölgy, akit több száz nő őrz vesz körül, mind felfegyverezve. Lakosztálya is tele van harci eszközökkel. Írni fogok Sun Quan úrnak, hogy küldjön közvetítőt, aki elintézi, hogy a hölgy családi otthonában menjen férjül Liu Bei-hez, így csalja őt Nanxu-ba. Ám ahelyett, hogy feleségre találna, Liu Bei fogollyá válik, mi pedig Jingzhou-t követeljük váltságdíjként. Amikor átvesszük a tartományt, majd kitalálom, mit mondjak, s nem hárul a fejedre semmi.

Lu Su roppant hálás volt. Ezután Zhou Yu leveleket írt urának, egy gyors hajó pedig Sun Quanhhoz vitte Lu Su-t.

Miután Jingzhou átadása került szóba, az érkező átadta a nevezetes dokumentumot.

- Mi haszna ennek az értelmetlenségnek? - kérdezte Sun Quan, miután elolvasta.

- Van itt egy másik üzenet is, ezt Zhou Yu generális írta. Azt állítja, ha követed tervét, akkor megszerezhetjük Jingzhou-t - válaszolta Lu Su.

Az üzenet elolvasását követően Sun Quan már elégedettebb volt. Azon kezdett töprengeni, ki lenne a megfelelő személy közvetítőnek. Hirtelen felkiáltott:

- Megvan! Lü Fant kell küldenem!

Rögtön hívatta is a fent nevezettet, majd így fordult hozzá:

- Épp most értesültem róla, hogy Liu Bei elveszítette hitvesét. Van egy húgom, aki tökéletes feleség lehetne, így megerősítené a köteléket a két ház között. Te vagy a megfelelő közvetítő, ezért remélem, elmész Jingzhou-ba, s elrendezel mindent.

Az utasításnak megfelelően Lü Fan azonnal felkészítette hajóit az útra, majd nemsokára el is indult.

Liu Bei-t nagyon megrázta Gan úrhölgy halála, éjjel-nappal emésztette magát miatta. Egy napon, amikor éppen tanácsadójával beszélgetett, Lü Fan érkezését jelentették neki, aki a déli földek ügyében érkezett.

- Zhou Yu terveinek végrehajtója - közölte Zhuge Liang mosolyogva -, az egész e terület miatt történik. Én visszavonulok, csak hallgatni fogom az elkövetkezendőket. Ám te, uram, egyezz bele mindenbe, amit a küldött ajánl. Ezután kísérted őt a vendégházba, mi pedig végiggondoljuk, mit is kellene tenni.

Így hát bevezették a követet. Meghajlások követték egymást, majd a házigazda és a vendég is helyet foglalt, s teát fogyasztottak. Liu Bei fogott beszédbe először:

- Bizonyosan van valami parancsod számomra, uram, ezért érkeztél.

- Hírt kaptunk afelől, ó, birodalmi nagybácsi, hogy hitvesed nemrégiben elhunyt. Merek reménykedni benne, hogy nem lenne ellenedre egy előnyös ajánlat a gyászt követően. Azért jöttem, hogy tegyek egy ilyet. Hajlandó vagy meghallgatni?

- Nagy balszerencse az én koromban elveszíteni a hitvestársat – felelte Liu Bei –, amíg még szinte ki sem hűlt teste, képtelen lennék meghallgatni házassági ajánlatokat.

- A férfi feleség nélkül – fejtegette Lü Fan –, olyan, mint a ház hosszgerenda nélkül. Nem lenne szabad beteljesületlen életet élned. Én Sun Quan úr megbízásából érkeztem, akinek van egy húga, gyönyörűséges, tanult és tökéletesen alkalmas arra, hogy hitvesed legyen. Ha a két család ilyen szövetségre lépne, mint korábban Qin és Jin állam, akkor az a gazfickó Cao Cao többé erre sem merne nézni. Az egyezés mindkettőnknek és a birodalomnak is nagy hasznára válna. Remélem, ó, birodalmi nagybácsi, alaposan megfontolod ezt az ajánlatot. Azonban mivel az ifjú hölgy édesanyja odaadóan szereti őt, nem akarja, hogy túlságosan messzire távozzon, így téged kér, jöjj el országunkba, megülni a menyegzőt.

- Valóban tud urad jöveleldről?

- Hogy is mernék a tudta nélkül elutazni?

- Már nem vagyok ifjú – mondta Liu Bei –, immár csaknem ötven éves és öszülő vagyok. Ez a szépséges hölgy, a nagyúr húga viszont ifjúsága teljében van, ezért nem lehet a párom.

- Noha valóban egy nőről van szó, ám érettségében sok férfin túl tesz, s azt mondja, sosem menne feleségül olyasvalakihez, akinek nem kélt híre a világban. Te, uram, szerte a négy tenger vidékén ismert és elismert vagy. Ha hozzád menne nőül, akkor a tiszta szűz egy született úriemberrel házasodna össze.⁴ Mit számít hát a korkülönbség?

- Uram, kérlek, maradj nálunk egy ideig, holnap választ adok neked – hangzott Liu Bei felelete.

Így hát aznap lakomát rendeztek a követ tiszteletére, majd a vendég-házba vezették, hogy lepihenjen, amíg, bármilyen későre is járt, Liu Bei és Zhuge Liang megvitatták a teendőket.

- Tudtam, miért érkezett – közölte a tanácsadó –, mialatt beszélt, szemügyre vettem az orákulumot, és nagyszerű jósjelet kaptam. Fogadd hát el az ajánlatot, küldd el a küldöttel Sun Qiant, hogy elrendezze a részleteket. Ha az ígéretet megerősítik, kiválasztunk egy napot, s elmehetsz végrehajtani az ünnepséget.

- Hogy is mehetnék csak így ellenséges területre? Zhou Yu már régóta végezni akar velem!

- Csak próbálja meg alkalmazni valamennyi fortélyát! Gondolod, hogy sikerül túltennie rajtam? Hadd cselekedjek nevedben, s számításai mindig

kudarcot fognak vallani félúton! Ha egyszer Sun Quan húga a hatalmadban lesz, nem kell többé féltünk Jingzhou-t.

Ám Liu Bei továbbra is kételkedett. Mindazonáltal meghatározott utasításokkal elküldte Sun Qiant délre, aki Lü Fannal együtt utazott.

A kihallgatáson Sun Quan így szólt vendéghez:

- Azt kívánom, húgomnak sikerüljön rábírnia Liu Bei-t, hogy itt éljen velünk. Nem fogja semmi bántalom érni.

Nem sokkal később Sun Qian útnak is indult, visszatért Jingzhou-ba, ahol közölte Liu Bei-jel, Wu ura várja őt, hogy megkössék a házasságot.

Liu Bei viszont még mindig tartott a dologtól, vonakodott elutazni.

- Három tervet is kidolgoztam - mondta Zhuge Liang -, de szükségem van Zhao Yunre, hogy kivitelezhessem őket. Őt fogom elküldeni veled testőrödül.

Így hát hívták Zhao Yunt, majd a tanácsadó három selyemtarsolyt adott neki, s így suttogott fülébe:

- Itt van három tervezet, a tarsolyokba rejtve. Amikor urunkat délre kíséred, legyenek ezek veled, s cselekedj úgy, ahogy utasítanak.

Zhao Yun mellvértje alá rejtette a szütyőket, hogy mindig kéznél legyenek.

Ezután Zhuge Liang elküldte az esküvői ajándékokat, s amikor ezek megérkeztek, minden készen állt a ceremóniára.

Az Újjászületett Nyugalom tizennegyedik évének (209) télideje járt éppen, s a felkért vőlegény, kísérete és a közvetítő tíz gyors hajóból álló flottával hagyták maguk mögött Jingzhou városát, hogy levitorlázzanak a folyón Nanxu felé. Zhuge Liang maradt, hogy őrizze és kormányozza a vidéket, míg Zhao Yun, Sun Qian és ötszáz katona tartott Liu Bei-jel.

Mindazonáltal a vőlegény meglehetősen kényelmetlenül érezte magát. Hamarosan meg is érkeztek, a hajókat kikötötték, majd ezután érkezett az idő, hogy felnyissák az első selyemtarsolyt. Így is tettek. Zhao Yun az ötszáz harcos valamennyiének kiadta a megfelelő utasításokat, ők pedig a parancsnak megfelelően szétszéledtek. Ezután Zhao Yun Liu Bei-nek is elmondta, mit tegyen: először is látogassa meg Qiao urat, a két híres szépség édesapját, Sun Ce és Zhou Yu apósát.

Ez az úr Nanxu-ban⁵ élt, s a vőlegény birkákat vezetve és borostömlőket cipelve indult házához. Az üdvözléseket követően Liu Bei elmondta neki, Lü Fan kérését követően azért érkezett, hogy megházasodjon.

Eközben az ötszáz katona, mindannyian ünnepi díszruhában, külön-külön kezdett vásárolni mindenféle dolgot a városban, mondván, Liu Bei esküvőjére kellene a holmik, aki nőül veszi a Sun-ház leányát. A hír így messzire eljutott, hamarosan az egész város erről beszélt.

Amikor Sun Quan tudomást szerzett Liu Bei jöttéről, utasította Lü Fant, hogy keresse meg és vezesse a vendégházba. Qiao úr a vőlegény látogatását követően az özvegy Wu úrhölgyhöz, Sun Quan édesanyjához sietett, hogy gratuláljon neki a nagyszerű eseményhez.

- Miféle eseményről beszélsz?! - tört ki a nagyasszony.

- Szeretett lányod és Liu Bei menyegzőjéről! Már meg is megérkezett a vőlegény, ahogyan bizonyára tudomást szereztél róla!

- Szegény fejem nem tud semmiről! - felelte Wu úrhölgy - Egyáltalán semmit sem hallottam minderről!

Azonnal magához kérette fiát, majd kiküldte szolgálóit a városba, hogy tudakozódjanak arról, mi is történik.

Gyorsan visszatértek, s a következő híreket hozták:

- Az egész hely tud már a közelgő esküvőről, a vőlegény pedig a vendégházban időzik. Nagy kísérettel érkezett, melynek tagjai szabadon költekeznek, disznó- és birkahúst, valamint gyümölcsöt vásárolnak, mindet az esküvői lakomára.⁶ Lü Fan és Sun Qian a két oldal közvetítői, ők is a vendégházban tartózkodnak.

Az özvegy nagyasszony borzasztóan megdöbbsent és nagyon zaklatottá vált, így mire Sun Quan megjött, már mellét verte és keserűen zokogott.

- Mi izgatott fel ennyire, anyám? - tért a tárgyra Sun Quan.

- Éppen az, amit tettél! - hangzott a felelet - Úgy bánsz velem, mintha nem is léteznék! Amikor a nővérem halálos ágyán feküdt, emlékszel, mit mondott neked?

Sun Quan kezdett megrémülni, de merészen így válaszolt:

- Kérlek, anyám, beszélj világosan! Mi az oka ennek a hatalmas bánatnak?

- Ha egy fiú felnőtt, feleséget vesz magának, ha egy lány elég idős hozzá, feleségül megy valakihez. Ez helyes és illő. De én vagyok az anya, ezért el kellett volna mondanod nekem, hogy húgod Liu Bei hitvese lesz! Miért tartottál tudatlanságban? Nekem is megvan a magam szerepe a házasságban!

- Hol hallottad ezt a mesét? - kérdezte a nagyúr, most már valóban ijedten.

- Ne tégy úgy, mintha nem tudnád, miről van szó! Nincs egy lélek se már a városban, aki ne hallott volna róla! Ám engem sikerült sötétségben tartanod!

- Én már napokkal ezelőtt hírül vettem - szólt közbe Qiao úr is -, s épp azért jöttem, hogy sok boldogságot kívánjak.

- Szó sincs ilyesmiről! - mondta Sun Quan - Ez csupán Zhou Yu egyik cselvetése, hogy megszerezhessük Jingzhou-t. Arra használta fel, hogy előcsalja onnan Liu Bei-t, s fogságban tartsa, amíg Jingzhou vissza nem tér

hozzánk. Ha mégsem akarnák visszaadni, akkor kivégezzük a foglyot. Ez a terv. Szó sincs valódi házasságról.⁷

Ám az özvegy továbbra is szörnyen dühös volt, s haragja Zhou Yu ellen fordult.

- Meglehetősen szárnalmas főparancsnok ő, ha nem képes máshogy megszerezni egy tartományt, csak úgy, hogy gyermekemet használja csatléteknek! Igazán dicső tett tönkretenni lányom egész életét, örökös özvegyiségre kárhozhatni őt, mivel a „szépséges hölgy” fortélyt kívánta alkalmazni, hogy végezzen egy emberrel! Ezután ki fogja egyáltalán csak fontolóra is venni a vele való házasságot?

- Így valóban visszakaphatod Jingzhou-t - szólt Qiao úr -, ám nevetség tárgyává válsz az egész világ előtt. Mit kellene hát tenni?

Sun Quan egy szót sem tudott kinyögni, csupán lehajtotta fejét, miközben a nagyasszony tovább szidalmazta a generálist.

Qiao úr igyekezett megnyugtani:

- Végeredményben Liu Bei a birodalmi nagybácsi, az uralkodócsalád sarja. Most már nem tehetsz semmi egyebet, mint hogy vejedként üdvözlöd, s nem hagyod, hogy kiszivároгjon ez a csúf történet!

- Attól tartok, túlságosan nagy a korkülönbség köztük! - szólalt meg Sun Quan.

- Liu Bei roppant híres férfiú - felelte Qiao úr -, egyáltalán nem kell szégyenkezni egy ilyen vej miatt.

- Még sosem találkoztam vele - közölte Wu úrhölgy -, szervezd meg ezért, kérlek, hogy vethessek rá egy pillantást holnap, az Édes Harmat templomban.⁸ Ha nem tetszik majd nekem, akkor folytathatjátok tervetek kivitelezését, ám ha elégedett leszek vele, akkor egyszerűen hagyom, hogy a lányom hozzámenjen.

Sun Quan most már mindenekelőtt hűségese gyermek kívánt lenni, ezért rögtön beleegyezett anyja kérésébe. Sietve eltávozott, majd hívatta Lü Fant, s megbízta, hogy holnapra szervezzen fogadást a templomba, mert a nagyasszony látni szeretné a vőlegényt.

- Meg kellene bízni Jia Hua-t, hogy állomásoztasson néhány katonát a templom szárnyaiban, s ha Wu úrhölgy nem lesz elégedett, rögtön végezhünk vele! - javasolta Lü Fan.

Meg is szervezték az orvttámadást; ötszáz haramiát helyeztek el a mondott helyen, hogy a nagyasszony véleményének megfelelően cselekedhessenek.

Amikor Qiao úr is magára hagyta az özvegyet, és saját lakhelyére ért, üzenetet küldött Liu Bei-nek:

„Holnap a nagyúr és Wu úrhölgy látni kíván majd. Légy óvatos”!

Liu Bei megbeszélte az ügyet hűségese vezérével.

- Rossz előjel a holnapi találkozó - mondta Zhao Yun -, ám én is ott leszek a kíséreteddel!

Másnap Wu úrhölgy és Qiao úr a terveknek megfelelően az Édes Har-
mat templomba indultak. Sun Quan néhány hadvezérével érkezett, s mi-
kor mindannyian összegyűltek, Lü Fan a vendégházba küldetett, hogy Liu
Bei is fáradjon oda. A vendég eleget tett a kérésnek, ám elővigyázatosság-
ból könnyű vérteteket öltött díszruhája alá. Követői hátukon viselték kard-
jukat, és szorosan nyomában maradtak. Lóra szálltak, s a menet a templom
felé indult. A kapuban Sun Quannel találkozott, akire nagy hatást tett a
vendég bátor viselkedése. Miután üdvözölték egymást, Sun Quan édes-
anyja színe elé vezette.

- Éppen megfelelő vej a számomra! - kiáltott fel a nagyasszony Liu Bei
külséjében gyönyörködve.

- Kiállása uralkodói, tekintete úgy ragyog, mint a nap⁹ - jegyezte meg
Qiao úr -, s ha hozzávesszük, hogy híre az egész világon elterjedt, akár
gratulálhatsz is magadnak, hogy ilyen nemes vejed lesz!

Liu Bei meghajolt fogadtatása elismeréseként. Hamarosan mindannyi-
an helyet foglaltak a templomi díszbédhez.

Zhao Yun is belépett, s Liu Bei mellé telepedett.

- Ki ez? - kérdezte Wu úrhölgy.

- Zhao Yun Changshanból - hangzott a felelet.

- Akkor hát ő a dangyangi hős, aki megmentette a kis Liu Shant.

- Igen, ő az - mondta Liu Bei.

- Nagyszerű generális! - kiáltotta a nagyasszony, s borral kínálta őt.

Kis idővel később Zhao Yun lopva így fordult urához:

- Igen sok fegyveres gazemberre lettem figyelmes a templom környé-
kén. Ez nem jelent jót, úgyhogy meg kellene kérned az úrhölgyet, hogy
küldje el őket.

Erre Liu Bei Wu úrhölgy lábaihoz térdelt, s könnyezve így szólt hozzá:

- Ha végezni akarsz velem, legyen meg most!

- Miért mondod ezt? - tudakolta az özvegy.

- Mert orgyilkosok rejtőznek a templom szárnyaiban. Mi másért lenné-
nek itt, mint meggyilkolásomért?

Wu úrhölgy ezt hallván haragosan Sun Quanhoz fordult:

- Mit keresnek itt fegyveresek ma, amikor Liu Bei a vejem lesz, a ház-
pár pedig fiam és lányom?

Sun Quan tagadta, hogy tudna a dolgról, s Lü Fant küldte, hogy intéz-
kedjen. Az utóbbi Jia Hua-t hibáztatta. Az özvegy hívatta őt, s nagyon le-
szidta. A harcos nem tudott mit felelni, végül a nagyasszony közölte, hogy
végezzék ki. Ám ekkor Liu Bei közbelépett:

- A generális halála nem lenne jó ómen az esküvő előtt, így nem is maradhatnék sokáig oldaladon, hölgyem.

Qiao úr szintén ellenezte a kivégzést, ezért végül csupán megparancsolták, hogy tűnjön el szemük elől. Nem csupán ő, hanem harcosai is rémült patkányokként menekültek el a közelből.

Az étkezést követően Liu Bei sétába fogott, s a templom kertjében hamarosan egy kőszikla került szemei elé. Erre ő kardját előhúзва felpillantott az égre, s így kiáltott fel:

- Ha úgy lesz, hogy visszatérek Jingzhou-ba, s elérem célo, nagyúrrá válok, akkor hasíthassam most ketté kardommal ezt a követ! Ám ha ezen a helyen kell, hogy végzetemet leljem, akkor valljak kudarcot, ne sikerüljön szétvágnom a sziklát!

Ezzel felemelte kardját, s lesújtott a kőre. Szikrák szálltak mindenfelé, s a kőszikla széthasadt.

Sun Quan a távolból látta, mi történt, s így fordult vendégéhez:

- Miért gyűlölsz ennyire ezt a sziklát?

- Csaknem ötven éves vagyok már, s még mindig nem sikerült megszabadítanom az államot a gonoszságtól. Nagyon bánkódom kudarcom felett, ezért az Éghez fordultam jeladásért, hogy elpusztítom Cao Cao-t, ahogy e sziklával tettem, s helyreállítom a dinasztia becsületét. Láthattad, mi történt.

- Csak el akar vakítani - gondolta Sun Quan, majd e szavakkal ő is kardot rántott:

- Én is kérek egy jelet az Égtől: ha úgy lesz, hogy végzek Cao Cao-val, akkor úgyszintén hasíthassam szét ezt a követ!

Így szólt, ám lelke mélyén azt kívánta, ha sikerül visszaszereznie Jingzhou-t, s kiterjesztenie országa határait, akkor sikerüljön kettévágnia a követ.

Ő is lesújtott, s a szikla ismét széthasadt. E naptól fogva látható a keresztvágás ezen a kősziklán, a „Gyűlölet Kővén”.

Valaki, aki látta e híres tárgyat, verset is írt róla:

Ragyogó pengék sújtottak le, átvágván a követ
Tiszta csengés, szikrák röpte, hasadt, mint a szövet
A két dinasztiát a sors így rendeli
A hármás uralom kezdetét veszi

Ezután mindketten elrakták fegyverüket, s teljes békességben tértek vissza a fogadóterembe. Néhány újabb fogást követően Sun Qian figyelmeztető pillantást vetett urára, mire Liu Bei így szólt:

- Kérlek, bocsássatok meg nekem, de nagyon kevésbé bírom az italt!
Erre Sun Quan a kapuhoz kísérte őt. Ahogy lefelé sétáltak, szemük elé tárult a tágas vidék, a hömpölygő folyók, az egész tágas láthatár.
- Igazán ez a legcsodásabb látvány az egész világon! - kiáltott fel Liu Bei akaratlanul.

E szavakat megörökítették egy táblán az Édes Harmat templomban, s egy költő, aki ott járván elolvasta, verset is írt róluk:

Az eső a folyóparti dombról elvonul
Sötét felleg immár reá nem borul
Az öröm és vígasság találta itt helyét
Hol bánat soha nem ütheti fel fejét
Elmúlt kor két hőse egymást köszöntötte
Szerepét a játékban ekkor eldöntötte
Majd a magasból ismét vihar szakadt
A legvégén minden ugyan úgy maradt

Igen, mindkettőjüket megbabonázta a csodálatos táj, ahogy a hatalmas folyó mentén a szél havas habokká korbácsolta a hullámokat, a mennyek felé emelve azokat. S eközben, a folyam közepén, aprócska csónak lovagolt a hullámok hátán, mintha minden tökéletes nyugalomban volna.

- Az északiak lovasok, a déliek pedig hajósok, meglehetősen igaz mondas - sóhajtotta Liu Bei.

Sun Quan, hallván e megjegyzést, úgy vélte, lovasképességeit becsmérli a vendég. Intett hát szolgálainak, hogy hozzák elő hátasát, majd nyeregbe ugrott, s vágta indult le a dombról, majd megfordulva ugyanilyen sebességgel tért vissza.

- Szóval a déliek nem tudnak lovagolni? - kérdezte nevetve.

Nehogy túlszárnyalják, Liu Bei felemelte díszruhája alját, s ő is nyeregbe pattant, azután megismételte a házigazda mutatványát. A két hátas egymás mellett állt a lejtőn, a lovasok az ostoraikkal hadonásztak és harsogva nevettek.

Ettől kezdve ezt a domboldalt úgy ismerték, mint a „Lejtőt, Ahol Lovak Álltak”, s egy költemény is született róla:

Vágtázó, nemes paripák
Tréfás kedvű daliák
Dombtetőn figyelő lovasok
Hömpölygő folyón tarajok
Egyikük otthona a nyugati hegyek
Határolják másikat keleti tengerek

S a domb, hol tájat csodáltak
Máig a „Lejtő, Ahol Lovak Álltak”

Amikor egymás mellett lovagoltak be Nanxu-ba, az emberek kiáltozva üdvözölték őket. Liu Bei a vendégházba sietett, ott tanácsot kért Sun Qiantól az esküvő időpontja felől.

- Olyan koránra kellene kitűzni, amennyire csak lehetséges - hangzott a javaslat -, nehogy további nehézségek merüljenek fel.

Így másnap Liu Bei elment Qiao úrhoz, s kerek perccel elmondta neki:

- Ezen a helyen sokan akarnak ártani nekem, ezért nem időzhetek itt hosszú ideig. Hamarosan vissza kell térnem.

- Ne nyugtalankodj! - felelte Qiao úr - Beszélek Wu úrhölgygel, ő meg fog védeni téged.

Liu Bei köszönetül meghajolt.

Qiao úr fel is kereste az özvegyet, aki nagyon dühös lett, mikor meghalotta, miért akar Liu Bei mielőbb távozni.

- Ki merne vejemnek ártani? - kiáltotta.

Ugyanakkor óvintézkedésül Liu Bei-t a palota könyvtárába költöztette át, s kiválasztotta a menyegző napját. Ámde ezen az új szálláshelyen a kíséret nem tudta védelmezni urát, s amikor ezt Liu Bei elmagyarázta a nagyasszonynak, ő nem csupán neki, hanem valamennyi harcosának szállítását biztosított saját palotájában, hogy biztonságban legyenek.

Liu Bei nagyon boldog volt, pompás lakomákat ültek, s végül a menyasszony és vőlegény illő módon házassági fogadalmat tettek egymásnak. Már későre járt, a vendégek mind távoztak, a friss házasok pedig két sor vörös fáklya fényében sétált a nászlakosztály felé.

Ám Liu Bei hatalmas meglepetésére valamennyi szoba falán lándzsák, kardok, lobogók és zászlók tömkelege volt, s az összes szolgáló fegyvert viselt.

Látta a vőlegény a falon lándzsák, zászlók lógnak
S fegyveres szolgálólányok mellette várakoznak
Szívébe visszakúszott ismét a rettegés
A jól elrejtett csapdáktól való reszketés

A következő fejezetből megtudjuk, mi is történt.

ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET

LIU BEI FELÉLESZTI SUN ÚRHÖLGY SZELLEMÉT.
ZHUGE LIANG MÁSODSZOR IS SIKERESEN
FELDÜHÍTI ZHOU YU-T

玄德智激孫夫人
孔明二氣周公瑾

A vőlegény elsápadt: a nászlakosztály harci eszközökkel volt tele, a szolgálók pedig mind fegyverben! Ám az újdonsült ara házvezetője így szólt:

- Ne félj, tiszteletre méltó uram! Hölgyem mindig is kedvelte a háborús felszereléseket, valamennyi szolgálója vívást tanult szabadidejében. Ennyi az egész!

- Nem éppen olyan dolog ez, amire egy feleségnek valaha is hajlania kellene - felelte Liu Bei -, engem egészen elborzaszt, úgyhogy jó lenne, ha egy időre eltávolítanád őket!

A házvezető az úrhölgyéhez sietett:

- A fegyverek a szobádban nem nyerték el urad tetszését. Eltávolíthatom őket?

- Fél néhány fegyvertől, miután a fél életét háborúskodással töltötte! - nevetett Sun úrhölgy, ám jóváhagyta leszedésüket, s utasította a szolgálókat, hogy ne viseljék kardjukat, amikor szolgálatban vannak.¹

Ezen az éjjelen Liu Bei és felesége a holdfényben beszélgettek, s meglehetősen vidáman töltötték az időt.

Másnap a férj ajándékokat adott a szolgálóknak, hogy elnyerje jóakarukat. Sun Qiant elküldte Jingzhou-ba a menyegző hírével, ő maga pedig átadta magát a lakomázásnak és az élvezeteknek. Anyósa napról-napra jobban megszerette.

Liu Bei elpusztításának terve így eléggé mást eredményezett, mint amire kigondolói számítottak. Sun Quan üzenetet küldetett generálisának:

„Anyám ragaszkodott ahhoz, hogy lánya menjen feleségül Liu Bei-hez, s így, a képzelettel zsonglörködve, végül tényleg valóra vált a dolog. Mit kellene tennünk most”?

E hír éjjel-nappal nyugtalanította Zhou Yu-t, ám végül kieszelt egy másik tervet, amit levélben le is írt és elküldött urának. Valahogy így hangzott:

„Várákozásunkkal ellentétben az általam kigondolt fortély tehát rosszra fordult. Noha cselvetéssel akartunk élni, tényleg megvalósult, amit terveztünk. Jövőbeli elgondolásainknak így immár a jelenlegi tényeket kell alapul vennie. A kalandor Liu Bei merészségéhez még hozzájárulnak az olyan nagyszerű vezérek, mint Guan Yu, Zhang Fei és Zhao Yun, nem is beszélve Zhuge Liang tanácsadóról. Liu Bei nem olyan ember, aki sokáig megmaradna alacsony pozícióban. Ezért hát nem tudok jobbat kitalálni, mint hogy gyengítsük el őt, vegyük körül puha kényelemmel, tartsuk délen, a luxus foglyaként. Építsünk neki ragyogó palotát, hogy eltompítsuk eltökéltségét, övezzük érzéki élvezetekkel. Így majd fiverei elidegenednek tőle, Zhuge Liangot pedig egyszerűen elűzzük. Amikor pedig elértük a célt, lesújtunk rá, s ezzel lezárjuk az ügyet. Ha viszont óvatlanok leszünk,

akkor, attól tartok, nem fogjuk tudni tóban tartani a sárkányt, az egekig szárnyalhat. Kérlek, uram, fontold meg jól mindezt”!

Az üzenetet megmutatták Zhang Zhao-nak is, aki az alábbi véleményen volt:

- Nekem is éppen ez jár a fejemben, mint neki. Liu Bei meglehetősen szerény körülmények között kezdte életét, s évekig vándorolt. Sohasem lehetett része az igazi vagyon ízében. Adjuk meg neki a luxus eszközeit, csodás lakhelyet, gyönyörű nőket, arany és ezüst öltözékeket. Ahogy elkezd majd élvezni ezeket, úgy fog elhalványodni benne Zhuge Liang és fivére képe, ők pedig a maguk részéről gyűlölettel telnek el iránta. Ez a legkiválóbb terv Jingzhou visszaszerzésére. Minél előbb meg kell kezdeni, éppen úgy, ahogy Zhou Yu írta.

Sun Quan tehát a keleti palota feldíszítésébe fogott és elrendezte a helyiségeket. Csodálatos bútorokkal töltötte meg a szobákat hűgának és sógorának. Szépséges hölgyeket és zenészeket is garmadával küldött oda, számtalan arany és ezüst edénnyel, valamint selyem és brokát díszítményekkel. Édesanyja nagy gyönyörét lelte veje iránti kedvességében.

Hamarosan Liu Bei valóban annyira elmerült az érzéki élvezetekben, hogy a visszatérés eszébe sem jutott. Zhao Yun és az alá beosztottak tétlen életet éltek a palota elülső részében, leszámítva azokat az alkalmakat, amikor kivágtattak a városból, hogy íjász- és lóversenyeken vegyenek részt. Így telt el az év.

Am egyszerre Zhao Yunnek eszébe jutottak a parancsok, amiket kapott, a három selyemtársoly, bennük a tervekkel. Eljött az ideje felnyitni a másodikat, mivel már közeledett az év vége. Az utasítások úgy szóltak, hogy a harmadikat csupán akkor szabad elolvasni, ha a veszély már roppant közeli és nincs semmi más kiút.

Ahogy az imént már szóba került, eljött az év utolsó időszaka, s Zhao Yun látta, ahogy ura egyre jobban az élvezet rabszolgájává válik. Immár sohasem jelent meg emberei között sem.

Így hát a vitéz harcos kinyitotta a tarsolyt, s a benne talált nagyszerű tervnek megfelelően Zhao Yun a palota előcsarnokába sietett, közölte, hogy urával kíván beszélni.

A szolgáló bement, s így szólt:

- Zhao Yun valami fontos ügyben kívánja látni urunkat!

Liu Bei behívta emberét, s megkérdezte, mi járatban van.

Zhao Yun roppant nagy aggodalmat mutatva az alábbiakat közölte:

- Uram, boldogan élsz itt, elzárkózva e csodálatos szobákba. Sosem gondolsz már Jingzhou-ra?

- De hát miért vagy ennyire zaklatott? - kérdezett vissza Liu Bei.

- Ma kora reggel érkezett a hír Zhuge Liangtól, hogy Cao Cao bosszút akar állni legutóbbi vereségéért, ezért ötszázezer fős haderőt vezet Jingzhou ellen. Hatalmas a veszély, ezért arra kér, hogy térj vissza!

- Beszelnem kell a feleségemmel – felelte Liu Bei.

- Ha ezt elmondod neki, ő nem akarja majd, hogy elmenj. Jobb lenne, ha semmit sem szólnál, s már ma este útnak indulnánk! A késlekedés óriási károkat okozhat!

- Hagyj magamra egy kis időre! Tapintatosan kell cselekednem.

Zhao Yun még tovább sürgette a mielőbbi visszatérést, ám végül a kérésnek megfelelően távozott. Liu Bei felesége lakosztályába ment, s csendben sírni kezdett. Könnyeit látván Sun úrhölgy így fordult hozzá:

- Miért vagy ily bánatos, tiszteletreméltó férjem?

- Egész életemben ide-oda sodortak az események – válaszolta Liu Bei –, sohasem voltam képes elvégezni szüleim felé meglévő kötelességeimet, nem tudtam áldozni az őseimnek sem. Egyáltalán nem voltam gyermeki módon kötelességtudó. Most pedig mindjárt itt az új év, s közeledte nagyon nyugtalanít.

- Ne próbálj meg becsapni – felelte szigorúan Sun úrhölgy –, mindent hallottam. Zhao Yun járt itt és közölte, hogy Jingzhou-t veszély fenyegeti, te pedig haza kívánsz térni. Ezért hoztad fel az iménti kifogást.

Ekkor Liu Bei heves mozdulattal letérdelt:

- Nem akarlak félrevezetni, hitvesem, elmondom neked a teljes igazságot! Nem akarok menni, de ha Jingzhou elesik, nevetség tárgyává válok mindenki számára! Ezért mennem kell, ám nem kívánlak hátrahagyni! Most már tudod, miért könnyeztem!

- Szolgálód vagyok. Bárhová is mész, kötelességem veled tartani – válaszolta a nő.

- Igen, helyén van a szíved! Ám a nehézség anyád és a nagyúr. Ők nem fognak elengedni. Bárcsak megszánál és elengednél egy rövid időre...

S ismét könnyekben tört ki.

- Ne légy ily bánatos, férjem – mondta Sun úrhölgy –, ráveszem anyámat, hogy engedjen el. Biztosan nem fog visszautasítani.

- Tegyük fel, hogy a nagyasszony valóban elenged. Ám biztos vagyok benne, hogy Sun úr nem fog.

Sun úrhölgy egy ideig semmit sem szólt, míg alaposan meg nem fontolta a dolgot. Végül így felelt:

- Újév napján te és én az udvarhoz megyünk, hogy átadjuk jókívánságainkat. Ezután áldozás ürügyével a folyópartra távozunk, s hivatalos búcsú nélkül indulunk útnak. Megfelel így neked?

Liu Bei lábaihoz térdelt, így fejezte ki nagyrabecsülését és háláját.

- Örökké hálás leszek neked ezért - kiáltotta -, legyen bár holt vagy élő, mindig emlékezni fogok szeretetedre! Ám ezt a legteljesebb titokban kell tartanunk!

Miután döntésre jutottak, s megtették az előkészületeket, Liu Bei titkos utasításokat adott Zhao Yunnek, mondván:

- Vezesd ki harcosainkat a városból Újév napjának reggelén, s legyetek az út mentén. Visszatérünk.

Az Újjászületett Nyugalom tizenötödik évének (210) kezdetén² Sun Quan nagy ünnepséget rendezett. Liu Bei és felesége először az özvegy nagyszony színe elé járult, ahol Sun úrhölgy így szólt:

- Férjem őseire gondol, akik Zhuo tartományban nyugszanak, s igen bánatos, hogy nem teljesítheti a kötelességét velük szemben. Ma szeretnénk a folyópartra menni, s észak felé fordulva áldozatot bemutatni. Értesítenünk kellett téged erről.

- Nagyon méltó gyermeki tisztelet - válaszolta Wu úrhölgy -, eszembe sem jutna akadályt gördíteni elé! Bár te nem ismerted férjed szüleit, mégis vele kell tartanod az áldozathoz, mivel ez illő egy feleséghez!

Mindketten köszönetet mondtak az özvegynek, s távoztak, örvendezvén, hogy mindeddig sikerült rászedniük Sun Quant. Sun úrhölgy hintójába szállt, csupán némi ruházatot vitt magával, míg Liu Bei csekély létszámú kísérettel követte őt. Elhagyták Nanxu városát, s a megbeszélt helyen találkoztak Zhao Yunnel. Ezután elő- és utóvéddel ellátva távoztak a hely környékéről is, olyan gyorsan haladva, amennyire csak bírtak.

Aznap az újévi lakomán Sun Quan annyit ivott, hogy úgy kellett átkísérni lakosztályába, a vendégek pedig lassan mind szétszéledtek. Mire a szökés kiderült, már sötét volt, s mikor megpróbálták beszámolni az eseményről Sun Quannak, képtelenek voltak őt felébreszteni. Egészen az ötödik órségig mélyen aludt.

Másnap reggel, mikor végre fülébe jutott a hír, sietve összehívta tanácsadóit, hogy megbeszélje velük a teendőket.

- Biztosan baj származik a szökésükből - közölte Zhang Zhao -, úgyhogy, noha most sikerült megszökniük, késedelem nélkül fogjunk üldözésükbe!

Így hát Chen Wu és Pan Zhang, ötszáz tapasztalt harcossal útnak indult. Parancsot kaptak, hogy éjjel-nappal teljes sebességgel haladjanak, s hozzák vissza a szökevényeket.

Miközben elsiettek, Sun Quan haragja lángra lobbant Liu Bei ellen. Dühében megragadta jáde tintakövé, majd úgy földhöz vágta, hogy ezernyi darabra tört szét.

- Uram, haragod hiábavaló - mondta ezt látván Cheng Pu -, mivel nem hiszem, hogy generálisaidnak sikerül elkapni a szökevényeket!

- Talán nem engedelmeskednek a parancsomnak? - ordította Sun Quan.
- Az ifjú úrhölgy mindig is élvezetét lelta a háborús dolgokban, rop-
pant ádáz és eltökélt. Valamennyi tiszt tart tőle. Most szabad akaratából
távozott férjével, s azok, akiket nyomába küldtél, ahogy meglátják őt, nem
mernek majd kezét emelni rá.

Sun Quan haragja csak még nagyobb lett e szavak hallatán. Előrántotta
az oldalán függő kardot, majd hívatta Jiang Qint és Zhou Tai-t:

- Ti ketten fogjátok ezt a kardot, s hozzátok elém a húgom és Liu Bei
fejét! Ha nem teszitek, halál fiait vagytok!

E paranccsal ők is üldözőbe vették a szökevényeket, ezerfős csapatot
vezetve.

Eközben Liu Bei és felesége a tőlük telhető leggyorsabban nyomultak
előre. Amikor leszállt az éj, az út mentén pihentek egy kicsit, ám rövid időn
belül ismét felkerekedtek. Éppen elérték Chaisang határát, amikor hátra-
fordulva hatalmas porfelhőre lettek figyelmesek, a harcosok pedig közöl-
ték, hogy nyomukban üldözők vannak.

- Mit tegyünk, ha utolérnek? - kérdezte Liu Bei izgatottan Zhao Yuntól.

- Uram, ti menjetek előre, majd én feltartóztatom az üldözőket!

Ám amint egy hegy lábánál útkanyarulathoz értek, látták, hogy egy má-
sik csapat torlaszolja el az utat előttük. Két generális állt ott, s már messzi-
ről kiáltoztak nekik:

- Liu Bei, le a nyeregből és add meg magad! Zhou Yu parancsnok ren-
delkezésének megfelelően vagyunk itt, már régóta várunk rád!

Az történt ugyanis, hogy Zhou Yu-nek eszébe jutott a lehetőség, misze-
rint Liu Bei menekülőre fogja, ezért Xu Shenget és Ding Fenget háromezer
harcossal együtt elküldte, hogy tartóztassák fel őt ezen a kritikus helyen.
Tábort vertek és őrszemet helyeztek a hegytetőre, mivel Zhou Yu úgy szá-
molta, Liu Bei-ék biztosan errefelé haladnak át. Így hát mikor a szökevé-
nyek felbukkantak, mindannyian fegyvert ragadtak, s elállták az utat.

Liu Bei rémülten vágatott vissza, hogy beszéljen Zhao Yunnal:

- Előttünk haderő állja el az utat, mögöttünk közelednek az üldözők!
Nincs számunkra menekvés! Mit tegyünk?

- Ne aggódj, uram! A főtanácsadó három tervet adott át nekem selyem-
tarsolyokba zárva. Kettőt már felhasználtam, s nagyszerűen beváltak. Itt
van még azonban a harmadik, a parancs szerint csak éppen olyan szorult
helyzetben nyithatom fel, mint ez. Valóban szörnyűséges és közvetlen a
veszedelem!

Ezzel Zhao Yun felbontotta a szütyőt, s átadta Liu Bei-nek. Amint utób-
bi meglátta tartalmát, Sun úrhölgy hintójához sietett és ott sírni kezdett:

- Valami titkos dolgot kell elmondanom neked! - zokogta.

- Mi lenne az, tiszteletreméltó férjem? Kérlek, a teljes igazságot!

- Bátyád és Zhou Yu korábban azt tervezték, hogy hozzám adnak, nem a te érdekedben, hanem hogy hatalmukba kerítsenek s fogságban tartsanak, amíg vissza nem szerzik Jingzhou-t. Meggyilkolásomra készültek, s te voltál a csali, amire rá kellett harapnom! A következményekkel nem törődve eljöttem, mert tudtam, hogy valódi hősnő szelleme lakozik benned, s meg fogsz szánni. Nemrég tudomásomra jutott, hogy ártani akarnak nekem, ezért kitaláltam, hogy Jingzhou veszélyben forog. Ez volt ürügyem a távozásra. Szerencsémre hű maradtál hozzám és velem jöttél. Ám most a nagyúr üldöz minket, előttünk pedig Zhou Yu seregei. Csak te, feleségem vagy képes megmenteni a veszedelemtől! Ha elutasítasz, akkor inkább végezz velem itt és most, s így kifejezhetem hálámat kedvességed iránt.

Sun úrhölgy rögtön feldühödött:

- Akkor hát fivérem megfeledkezett róla, hogy a húga vagyok? Hogy mer így valaha is a szemembe nézni? Kimentem magunkat ebből a veszélyből!

Megparancsolta embereinek, hogy vigyék a hintót az élre. Mikor odaértek, félrehúzta a függönyöket, és kikiáltott:

- Xu Sheng, Ding Feng, árulókká váltatok hát?!

A két generális leugrott a nyeregből, leeresztették karjaikat és szerényen a hintó elé álltak.

- Nem vagyunk árulók - szóltak -, hanem a főparancsnok utasítására táborozunk itt, Liu Bei-re várva.

- Zhou Yu egy minden lében kanál gazember! - hangzott az úrhölgy válasza - Mi, déliek, sosem ártottunk nektek, Liu Bei pedig az uralkodó nagybácsija, egyben a férjem! Már beszéltem anyámnak és bátyámnak utazásunkról, mégis itt találunk titeket e hegyek lábánál hadsereggel, elállván utunkat! Ki akartok talán fosztani minket?

A két generális valami olyasmit motyogott tiltakozásul, hogy sosem vemednének ilyesmire:

- Könyörgünk, ó, úrhölgy, fékezd haragod! Eszünkbe sem jutott ilyesmi, csupán a generális parancsainak engedelmeskedünk!

- Tehát Zhou Yu-tól tartotok, de tőlem nem! - kiáltotta Sun úrhölgy megvetően - Azt hiszitek, ő végezne veletek, de én nem?

Ezzel szidalmak áradatában tört ki Zhou Yu-vel kapcsolatban, majd utasítást adott, hogy vigyék hintóját még előrébb. A két vezér így töprengett:

- Mi csupán alacsony rangú emberek vagyunk, nem merünk Sun úrhölgyel vitába szállni.

Emellett látták már Zhao Yunt feldühödni, úgyhogy megparancsolták csapataiknak, hogy álljanak félre és tisztítsák meg az utat.

A menet alig haladt még néhány *li*-t, amikor felbukkantak az üldözők. A két generális beszámolt nekik a történekről.

- Hibát követtetek el, amikor hagyátok továbbmenni őket - közölte velük Chen Wu és Pan Zhang -, nekünk magától a nagyúrtól van parancsunk elfogásukra.

Erre mind a négyen a menekülők nyomába eredtek. Amikor a közeledő haderő zaja elért Liu Bei-ig, ő így fordult feleségéhez:

- Már megint a nyomunkban vannak! Most mi legyen?

- Férjem, menj előre! Zhao Yun és én feltartóztatjuk őket!

Így hát Liu Bei egy kis csapattal tovább indult a folyópart felé, miközben Zhao Yun felzárkózott a hölgy hintója mellé, s készültségbe helyezte harcosait. Amikor a négy generális utolérte őket, mindannyian leszálltak a nyeregből, s karba font kézzel álltak ott.

- Mit kerestek itt, generálisok? - kérdezte Sun úrhölgy.

- Parancsunk van urunktól, hogy megkérjünk rá, jöjj velünk vissza Liu Bei-jel együtt.

- Tehát ekkora bolondok vagytok! - felelte az úrhölgy nyugodtan, ám keserűen - Ellentétet szítánatok testvérek között! De én feleség is vagyok, útban férjem otthona felé. S nem is titokban távoztam, mivel bírom anyám beleegyezését! Így hát mi, férj és feleség, Jingzhou-ba megyünk. Még maga a bátyám is udvariasan továbbengedne minket, ha itt lenne! Ám ti, csupán azért, mert fegyver van kezetek ügyében, végeznétek velünk!

Ezzel szemtől-szembe gyalázni kezdte a négy férfit, míg végül megszegyenülten tekintettek egymásra, s lelke mélyén mindegyik ezt gondolta:

- Végeredményben ők valóban csupán testvérek, a nagymama szava a döntő. Sun Quan roppant engedelmes fiú, és sohasem merne szembeszégni édesanyja döntésével. Ha másként cselekszünk, biztos minket találnának hibásnak, tehát jobb, ha nekik kedvezünk!

Ezen kívül éppen az, akit kerestek, nevezetesen Liu Bei, nem volt ott, ráadásul Zhao Yun nagyon dühösnek és veszedelmesnek látszott. Végül magukban mormogva utat engedtek nekik, s egyként vonultak vissza. Sun úrhölgy áthaladt köztük.³

- Megyünk és jelentést teszünk a főparancsnoknak - közölte a többiekkel Xu Sheng.

Ám ez az ötlet egyiküknek sem tetszett igazán és tanácstalanul álldogáltak tovább. Nemsokára arra lettek figyelmesek, hogy hadoszlopok közelednek hurrikánként feléjük. Jiang Qin és Zhou Tai voltak azok katonáikkal.

- Láttátok errefelé Liu Bei-t? - kiáltottak oda nekik, miközben elszáguldottak mellettük.

- Épp most haladtak el erre!

- Miért nem fogtátok el őket?

- Sun úrhölgy szavai miatt!

- Éppen ettől tartott a nagyúr, ezért nekünk adta kardját, és közölte, hogy végezzünk hűgával és Liu Bei-jel! Ha pedig nem engedelmességek, kivégeztet minket!

- Mit tehetnénk? Mostanra már igen messzire juthattak!

- Csak kevesen vannak és gyalogosan! - vetette ellen Jiang Qin -, nem haladhatnak túl gyorsan! Menjen Xu Sheng és Ding Feng Zhou Yu-höz jelentést tenni, ő pedig küldjön gyors csónakokat, hogy a folyón is üldözőbe vegyünk, mi többiek pedig a parton követjük őket! Vízen vagy szárazföldön, de el kell kapnunk a szökevényeket, s nem szabad meghallgatnunk, amit mondani akarnak!

Erre az említett kettő visszatért a főparancsnokhoz, a többi négy pedig a folyópart felé igyekezett.

Eközben Liu Bei már messzire jutott Chaisangtól⁴ és elérte a Pillangó Partot. Most már némileg megnyugodott. A folyó mentén haladt, hogy találjon egy vízi járművet, ám semerre sem lelt. Mély bánatában lehajtotta fejét. Zhao Yun igyekezett bátorítani:

- Uram, épp most menekültél meg a tigris állkapcsai közül, már nincs messze úti célunk. Ezen kívül úgy hiszem, Zhuge Liang kitalálhatott valamit számunkra!

Ám Liu Bei vigasztalhatatlan volt. Gondolatai visszatértek az élvezetekhez, melyekben alig néhány nappal korábban része volt felesége lakosztályaiban, s arcán könnyek gördültek végig. Egy költemény is született erről a jelenetről:

A parton, hol a Nagy folyó hullámai előre törtek
Csodálatos menyegzőt egyszer boldogan ültek
Nemesi házaknak, kik két államon fognak uralkodni
Ellentétük remélték szövetségben végleg feloldani
Mert kecsesen lépdelt a szépséges ara szerelméhez
Arany nászi lakosztályba vitte őt szíve új férjéhez
Ám hiú cselvetés volt az egész esemény csupán
Szerzője azt képzelte a hősről ugyanis bután
Hogy az testi élvezetekbe fog merülni léhán
Feledni magasztos szándékait örökre ostobán

Liu Bei utasította Zhao Yunt, hogy keressen tovább megfelelő csónakot a part mentén. Ekkor néhány katona közölte vele, hogy hatalmas porfelhő közeleg az úton. Egy dombtetőre felsietve visszanezézett, hogy meglássa, honnan közelednek, s látta, amint jókora sereg közeledik sebesen feléjük. Nagyot sóhajtott:

- Immár napok óta menekülünk előlük, az emberek kimerültek, lovaink is fáradtak. Mindannyian itt fogunk elpusztulni, ezen a kies vidéken, távol otthonunktól!

Figyelte, ahogy az ellenség egyre közelebb ér. Ekkor, mikor úgy tűnt, nincs kiút, észrevett egy nagyjából húsz hajóból álló flottát. Mind épp vitorlát készült bontani.

- A jó szerencse küldte ide ezeket a hajókat! - örvendezett Zhao Yun - Szálljunk gyorsan fedélzetükre, evezzünk a túlpartra, s lássuk, mi történik!

Liu Bei és hitvese lesietett a partra, felszálltak az egyik bárkára, miközben valamennyi harcos így tett. Az egyik kabinban taoista köntösbe öltözött férfiú fogadta őket mosolyogva:

- Uram, Zhuge Liang már régóta várt rátok!

Valamennyi katona a hajók fedélzetén Jingzhou-ból származott, s Liu Bei igencsak megörült a szerencsés fordulatnak. Nemsokára a négy üldöző is megérkezett a partra. Zhuge Liang nevetve mutatott rájuk:

- Rég előre láttam ezt az eseményt! Menjetek, mondjátok meg Zhou Yu-nek, hogy ne merje még egyszer a Szépséges Hölgy fortélyt alkalmazni!

A parton lévők néhány nyílvezzőt lőttek a hajók felé, ám azok már túlságosan messze voltak. A négy generális igen ostobán érezte magát.

Ahogy a hajók elvitorláztak, hatalmas zaj hallatszott mögöttük a folyón, s hamarosan hatalmas hadiflotta tűnt fel, amely Zhou Yu Zászlaja alatt közeledett feléjük. Ő maga is ott volt, vezetve a hajókat, segítőivel pedig Huang Gai-jal és Han Danggal. Száguldó lovakként, szárnyaló üstökös-ként iramodtak a menekvők után, s egyre közelebb értek hozzájuk.

Zhuce Liang utasítást adott, hogy evezzenek az északi part felé, majd hamarosan partra is szálltak ott. Azonnal útnak indultak, mielőtt még Zhou Yu szintén a szárazföldre léphetett volna. Tengerészei a vezéret kivéve mind gyalogosok voltak, ám folytatták az üldözést, amilyen gyorsan csak bírták. Zhou Yu vezette őket, őt pedig szorosan követte Huang Gai, Han Dang, Xu Sheng és Ding Feng.

Amikor haderejük elérte Huangzhou határát, Liu Bei és emberei már nem voltak messze tőlük, így hát még gyorsabb vágára ösztökélték lovaikat. Messzire elszakadtak a főseregtől, s hirtelen dobszó ütötte meg Zhou Yu fülét, majd egy vízmosásból előrontva kardforgatók bukkantak fel Guan Yu vezetésével. Teljes meglepetésként érték az üldözőket, akik másra nem is gondoltak, csak a menekülésre.

Zhou Yu életéért futott, Guan Yu pedig nyomában maradt. Ekkor különböző helyekről Liu Bei generálisai, Huang Zhong és Wei Yan is előtört, így hát a déli földek csapatai hatalmas vereséget szenvedtek, s Zhou Yu is alig tudott megmenekülni. Ahogy a folyóhoz ért és hajójára készült szállni, Liu Bei katonái ordibálva kezdték gúnyolni őt terve kudarca miatt:

- Zhou Yu generális feleséget adott Liu Bei-nek, s elveszített egy csomó harcost!⁵

A főparancsnok erre olyan dühbe gurult, hogy vissza akart térni a part-ra, hogy folytassa a harcot, alvezérei azonban visszatartották.

- Kudarcot vallott tervem, s vereséget is szenvedtem! Hogy álljak így megint uram elé? – kiáltotta, majd váratlanul elájult. Régi sebe ismét felszakadt. Generálisai mind odaugrottak, hogy segítsenek, ám még hosszú ideig eszméletlen maradt.

Kétszer aljas trükkbe kezdett
S kétszer is játszmát veszített
Keble keserű haraggal tellett
Szíve mélyén szégyen rejlett

Zhou Yu további sorsa a következő fejezetből derül ki.

ÖTVENHATODIK FEJEZET

CAO CAO A BRONZ MADÁR TORONYBAN
LAKOMÁZIK. ZHUGE LIANG HARMADSZOR IS
FELBŐSZÍTI ZHOU YU-T

曹操大宴銅雀臺
孔明三氣周公瑾

Az előző fejezet végén három csapatrészt csapdájába esett Zhou Yu, a haditervet pedig természetesen Zhuge Liang dolgozta ki. Azonban Huang Gai és Han Dang sikeresen kitört, s menedéket lelt a hajókon, bár számos katonájukat elveszítették. Amikor már Zhou Yu is biztonságban volt és körülnézett, látta, hogy Liu Bei és Sun úrhölgy egy dombtetőn pihennek. Hogy bírta volna ki ezt a látványt hűvös nyugalommal? Borzasztó dührohama közben még nem teljesen begyógyult sebe ismét felszakadt, ő pedig ájultan esett össze. Az emberei felemelték, miközben a hajó vitorlát bontott. Zhuge Liang nem rendelte el üldözésüket, így a déli flotta zavartalanul indulhatott útnak. Liu Bei ugyanekkor felkerekedett Jingzhou városa felé, ahol nagy ünneplésbe részesítették házassága miatt.

Eközben Zhou Yu Chaisangba ment, míg Jiang Qin s társai megvitték a szomorú híreket Nanxu-ba, Sun Quannak. A nagyúr elmondhatatlanul dühös lett, első gondolata az volt, hogy Cheng Pu vezetésével hadsereget küld Jingzhou elfoglalására. Betegágyából Zhou Yu is üzenetet küldött, s bosszúállásra sürgette urát. Ám Zhang Zhao közölte, hogy ez a terv jelenleg nem kivitelezhető:

- Cao Cao még korántsem feledte el a Vörös Szikláknál elszenvedett vereségét, ám addig nem mer bosszút állni, amíg a Sun-család baráti viszonyban áll Liu Bei-jel. Ha egy haragvó pillanatban ti ketten egymásnak estek, Cao Cao biztosan megragadja az alkalmat, s helyzetünk veszélyessé válik!

Gu Yong is egyetértett Zhang Zhao-val:

- Cao Cao-nak kétségtelenül vannak itt is kémjei. Amint értesül arról, hogy bármiféle szakadás állt be a Sun- és Liu-családok között, rögtön egyetértésre akar majd jutni az utóbbival. Erre Liu Bei, aki fél hatalmadtól, elfogadja majd ajánlatát és átáll hozzá. Egy ilyen szövetség folyamatos veszedelem lesz a folyótól délre eső területekre nézve. Nem. A megfelelő terv az, hogy megerősítjük barátságunkat Liu Bei-jel, kinevezve őt Jingzhou birodalmi védelmezőjévé. Ez majd megakadályozza Cao Cao-t abban, hogy sereget küldjön a déli földek ellen. Ugyanakkor hálás érzéseket keltünk vele Liu Bei szívében, elnyerjük támogatását. Később bizonyára találsz megbízható embert arra, hogy vizsályt szítson Cao Cao és Liu Bei között, s amikor egymás ellen fordulnak, akkor jön el számunkra a lehetőség! Ily módon sikerrel fogsz járni.

- Ez kiváló terv - helyeselt Sun Quan, de valóban van egy olyan hírvívő, aki el képes végezni egy ilyen feladatot?¹

- Van valaki, akit még Cao Cao is tisztel és szeret.

- Ki lenne az?

- No, nem más, mint Hua Xin. Miért ne alkalmazhatnád őt? Ráadásul éppen kéznél van!

Erre átadtak Hua Xinnek egy levelet, s utasították, hogy vigye Xuchangba, a fővárosba, mégpedig azon nyomban, s ott járuljon Cao Cao színe elé.² Amikor elérte úti célját, közölték vele, hogy a főminiszter és összes barátja Yejunban van, mivel a Bronz Madár Torony elkészültét ünneplik. Így hát oda sietett.

Cao Cao valóban nem feledkezett meg hatalmas vereségéről a Vörös Szikláknál, a bosszúvágy fennen lobogott benne, ám tartott két fő ellenségének szövetségétől, s ez a félelem visszatartotta minden elhamarkodott lépéstől. A tizenötödik év (210) tavaszán a nagy torony végre elkészült, s a főminiszter jókora gyülekezetet hívott össze megünneplésére, lakomákkal és bankettekkel. Az ünnepély a Zhang folyó partján zajlott, a Bronz Madár Terasz állt középen, mellette kétoldalt pedig a Jáde Sárkány és az Arany Főnix. Valamennyi torony száz láb magas volt, két híd kötötte össze őket. Arany és jáde versengett egymással a számtalan lakosztályban.

A megnyitó ünnepségen Cao Cao ékszerekkel kirakott arany fejéket és zöld brokátos selyem köntöst viselt. Ez utóbbit jáde övvel kötötte fel. Lábán gyöngyökkel kirakott cipők. Így foglalta el a házigazdát megillető helyet, miközben polgári és katonai tisztségviselői a terasz alatt sorakoztak fel.

A tiszteknek íjászversenyt rendeztek, s az egyik szolgáló Sichuanból származó karmazsinvörös köpönyeget hozott elő. Ez volt a fődíj. Egy fűzfa lecsüngő ágára akasztották, s ez alá helyezték el a célpontot. Távolosággként száz lépést tűztek ki. A versenyzőket két csoportra osztották: a Cao Cao családjához tartozók vörösbe öltöztek, a másiak zöldbe. Mindegyiküknek faragott íjaink, hosszú nyílveaszók voltak, s valamennyien lóháton ültek. Lovakat mozdulatlanul tartották, amíg el nem hangzott a játékok kezdetére vonatkozó jelzés. Mindenki egyetlen nyílveaszót lőhetett ki, s a köpönyeg azé, aki eltalálja a célpont vöröslő közepét. A célt tévesztőknek büntetésként egy kupa hideg vizet kellett inniuk.

Amint megadták a jelet, egy vörös ruhás ifjú sietve előrevágtatott. Cao Xiu volt. Sebesen háromszor is oda-vissza rúgtatott, azután az idegre helyezte nyílveaszója bemetszését, teljesen kifeszítette íját, majd egyenesen a céltábla közepébe lőtte a lövedéket. Gongok hangja és dobok dübörgése hirdette a látványosságot, amely minden jelenlévőt megdöbentett. Cao Cao a teraszon ülve nagyon boldog volt.

- Igazán ígéretes, ezer *li*-t vágtázó kiscsikója a Cao-családnak - mormogta magában, majd hírvivőt küldött a vörös köpönyegért, hogy a győztes az ő kezéből kaphassa meg.

Ám ekkor a zöld öltözékűek közül váratlanul előlovagolt valaki, s így kiáltott:

- Illőbb lenne, ha kívülállóknak versengenének a főminiszter selyemköpönyegéért! Nem helyes, hogy családtagok sajátítják ki maguknak a viadalt!

Cao Cao a beszélőre pillantott, s látta, hogy Wen Ping az.

- Hadd lássuk, milyen a te lövésed! - vetette oda neki néhány tiszt.

Így hát Wen Ping nyílvesszőt illesztett az íjhúrra, s szintén lóhátról, ügetve lőtte ki. A nézők meglepetésére ő is telibe talált, amelyet gongok és dobok hangja követett ismét.

- Gyorsan, hozzátok ide nekem a köpönyeget! - kiáltotta a harcos.

Azonban most megint a vörösök közül rontott elő egy kihívó, s ádázul így ordított:

- Hogy is nyerhetnéd el azt, mit már megnyertek? De hadd mutassam meg neked, én miként lövök! Ez felül fogja múlni mindkettőtökét!

Ő is teljesen kihúzta íját és egyenesen a vörös rész közepébe talált. A döbönt közönség látta, hogy az új versenyző Cao Hong, aki így szintén a köpönyeg követelői közé állt.

Ekkor újabb íjász lépett elő a zöld ruhások soraiból íját babrálva, s így kiáltva:

- Miért gondoljátok ti lenyűgözőnek íjásztudományotokat? Nézzétek meg inkább, én hogy lövök!

Zhang He volt a kiáltozó, aki rögtön ügetésre fogta hátságát, majd megfordult, s hátrafelé löve szintén eltalálta a céltábla közepét. Így már négy nyílvessző állt ki középről, s mind egyetértettek abban, hogy csodálatos íjászatnak voltak szemtanúi.

- Azt hiszem, a köpönyeg engem illet! - jelentette ki Zhang He.

Még be sem fejezte, amikor egy ötödik versenyző jött elő a vörös öltözetűek közül:

- Hátrafelé lőttél, ám ez eléggé szokványos! Nézzétek meg, én bármelyiketeknél jobb vagyok!

Xiahou Yuan szavait hallhatták. Egészen a lövéshatárig galoppozott, majd testét hátradöntve küldte a vesszejét a többi négy közé. Xiahou Yuan félretette íját, s a főurak elé lovagolva így szólt:

- Nem volt hát ez jobb lövés, mint valamennyi előző?

Ekkor ismét csak valaki más érkezett a zöldek közül:

- Hagyd a köpönyeget ott, ahol van, mert én, Xu Huang fogom megnyerni azt!

- Mi olyat tehetnél, ami jobb az én lövésemnél? - üvöltötte Xiahou Yuan.

- Ahogy te eltaláltad a célpontot, az nem valami nagy mutatvány! Most majd láthatod, hogyan lesz enyém a díj!

Így szólván Xu Huang nyílvesszőt helyezett íjára, majd körülnézett, megcélozta a fűzfaágat, amiről a köpönyeg lógott, s olyan jól találta el, hogy a ruhadarab a földre esett. Xu Huang azonnal odavágtatott, felkapta és belebújt. Ezután sebesen a teraszhoz nyargalt, s ott köszönetet mondott a főminiszternek. Senki sem tudta visszatartani az önkéntelenül is előtörő

dicsérő szavakat, Xu Huang pedig már fordult volna meg, hogy ellovagoljon, amikor újabb zöldbe öltözött generális ugrott elő, így szólván:

- Hová is mész azzal a köpönyeggel? Gyorsan, hagyd csak itt nekem!

Minden szem felé fordult, s látták, hogy Xu Chu az.

- A köpönyeget már nekem ítélték! - ordította Xu Huang - Vedd el erővel, ha mered!

Xu Chu nem felelt, csak előretört, hogy elragadja tőle a ruhát. Amint lova közelebb ért, Xu Huang íjával hatalmas ütést mért riválisára. Ám Xu Chu egyik kezével megragadta a lesújtó fegyvert, miközben a másikkal egyszerűen kiemelte ellenfelét a nyeregből. Erre Xu Huang elengedte az íjat, majd a következő pillanatban elterült a földön. Xu Chu is leugrott hátsáról, s elkezdtek öklözni egymást. Cao Cao parancsot adott, hogy válasszák szét őket, ám a verekedésben a köpönyeg elszakadt és összepiszkolódott. A főminiszter maga elé szólította a dühös riválisokat, akik jöttek is, egyikük ádázul gyűlölködő pillantásokat lövellve, a másik haragjában fogát csikorgatva.

- Nem számít a köpönyeg! Csupán lenyűgöző bátorságokat látom! - mondta nekik Cao Cao mosolyogva - Miért is lenne fontos ez a közönséges ruhadarab?

Erre magához hívatta egyesével generálisait, s mindegyikjüknek ajándékozott egy sichuani selyemköpönyeget.³ Meg is köszönték a nagylelkű ajándékokat, azután a főminiszter megparancsolta nekik, hogy a megfelelő rendben foglalják el helyüket. Ekkor pompás zene hangjaira, miközben minden előadó igyekezett túlszárnyalni a másikat, a tengerész és szárazföldi tisztek letelepedtek. Hírneves polgári hivatalnokok és tiszteletreméltó generálisok mind egymás egészségére ittak és szívbeli jókívánásokat váltottak egymással.

Cao Cao körbepillantva rajtuk így szólt:

- Mivel legnagyobb élvezetünkre hadvezéreim már versengtek egymással lovasíjászatban, s megmutatták képességüket és merészségüket, ti, tudós urak, roppant tanult mivoltotokban bizonyosan fel tudtok hágni a teraszra, és előadtok pár dicsérő ódát, hogy ezt az ünnepélyt teljes sikerré varázsoljátok!

- Nagyon is eleget kívánunk tenni utasításodnak, uram! - feleltek mélyen meghajolva mindannyian.

Négy tudós lépett elő, név szerint Wang Lang, Zhong Yao, Wang Can és Chen Lin. Mindegyikük előadott egy verset, s valamennyi Cao Cao értékes szolgálatait és nagyszerű erényeit dicsőítette. Azt állították, méltó a legnagyobb bizalomra.

Amikor Cao Cao végighallgatta őket, felnevetett, s így szólt:

- Uraim ti igazán túlságosan kedvesek vagytok! A helyzet az, hogy én csupán egy tudatlan szerencsétlen vagyok, aki életét csak az alsóbb vizsgával s a gyermeki hűség ajánlataival kezdte. Ahogy a gondok sokasodtak, építettem magamnak egy kis kunyhót a Qiao melletti vidéken, ahol tanulhattam tavasszal és nyáron, az év többi részét pedig vadászattal töltöttem, míg a birodalom megint békés nem lett, s visszatérhettem hivatalt vállalni.

Legnagyobb meglepetésemre kiválasztottak egy kisebb katonai tisztségre, ami megváltoztatta szándékaimat, s elhatároztam, hogy letöröm a lázadást, így szerevén nevet magamnak. Úgy véltem, talán nyerek egy feliratot síromra, mondván, „itt nyugszik Cao Cao úr, aki helyreállította nyugaton a rendet”. Ez megfelelő lett volna életem munkájaként. Emlékszem, hogy pusztítottam el Dong Zhuo-t, eltapostam a Sárgaturbánosokat, majd elbántam Yuan Shu-val és megtörtem Lü Bu erejét. Ezután végeztem Yuan Shao-val, és Liu Biao halálakor az egész birodalom fölé emelkedtem.

Államminiszterként elértem a dicsőség legfelső csúcsait, s többen már nem reménykedhettek. Ha nem lett volna szerény személyem, nem is tudom, hányan címezték volna magukat uralkodónak, kiáltották volna ki magukat nagyuraknak. Bizonyosan voltak olyanok, akik, látván nagy hatalmamot, azt hitték, hátsó szándékaim vannak. Ám nagyon tévedtek. Mindig is az járt a fejemben, amit Kung Fu-ce mondott a zhou-i Wen királynak, miszerint ő tökéletesen erényes volt. Ez a kijelentés szívembe vésődött.⁴ Ha megtehetném, lemondanék seregeimről, s visszavonulnék birtokaimra, Wuping urának egyszerű titulussal. Sajnos nem tehetem! Félek feloszlanni katonai erőmet, nehogy valami veszély lépjen fel. Ha legyőznének, az állam nem lenne képes megállni a lábán, ezért nem kockáztathatom meg a valódi szerencsétlenséget a jámborság üres hírnevéért. Vannak köztetek is olyanok, akik nem ismerik lelkem legmélyét.⁵

Mikor befejezte, mindannyian felálltak, s fejet hajtva így szóltak:

- Senki sem ér fel hozzád, ó, főminiszter, még Zhou herceg vagy Yi Yin, a nagyszerű miniszter sem!

Írtak egy verset is, ami ezt hangoztatja:

Ha úgy halt volna meg akkor Zhou herceg, az erényes
Hogy hazug pletykáktól hemzsegő hírneve penészes
Vagy jó emlékbem, mint Wang Mang, az ármányos számító
Tanult férfiakat hosszas hajbókolással magához csábító
Márpedig, ha följegyezve történetük csak e része volna
Valódi jellemükről soha senki igazat nem szólna

E dicsőítést követően Cao Cao számos kupányi bort ivott gyors egymásutánjában, míg végül meglehetősen ittas állapotba került. Intett a szolgálak-

nak, hogy hozzanak neki ecsetet és tintakövet, mert verset kíván írni.⁶ Ám ahogy belefogott volna, így szóltak hozzá:

- Wu ura Hua Xint küldte követként, s határozatot hozott, melyben Liu Bei-t jelölik ki Jingzhou birodalmi védelmezőjének. Sun Quan húga immár Liu Bei felesége, míg a Han folyó mentén a kilenc tartomány többsége az ő uralma alatt áll.

Cao Cao-t rettentő félelem járta át a hír hallatán. A tollat a padlóra ejtette. Cheng Yu így szólt hozzá:

- Ó, főminiszter úr, tömérdek hős harcos vesz körül, számtalanszor volt már veszélyben lövedékektől is, mégsem rettentél meg soha. Most pedig annak hallatán, hogy Liu Bei egy kis országrész felett hatalmat nyert, pánikba esel? Miért?

- Liu Bei sárkány az emberek között - felelte Cao Cao -, de mostanáig soha életében nem talált rá a maga elemére. Ezúttal viszont megszerezte Jingzhou-t. Olyan ez, mint amikor az egykor foglyul ejtett sárkány hatalmas mélységekbe szökik. Jó okom van rá, ha reszketek félelmemben.

- Tudod, mi az oka Hua Xin jövetelének? - kérdezte Cheng Yu.

- Nem.

- Liu Bei Sun Quan egyetlen félelme, ezért meg is támadná őt, ha te nem lennél, főminiszter úr. Sun Quan úgy érzi, azonnal rárontaná, mialatt ő ellenségével hadakozik. Ezért folyamodott ehhez a módszerhez, hogy elaltassa Liu Bei gyanakvását és tartózkodását, ugyanakkor pedig igyekszik a te gyűlölködésedet önmagáról Liu Bei felé fordítani.

Cao Cao csak bólintott válaszul, Cheng Yu pedig így folytatta:

- Nos, a tervem az, hogy egymás ellen fordítjuk Sun Quant és Liu Bei-t, így megnyílik számokra a lehetőség mindkettőjük elpusztítására. Könnyen véghezvihetjük ezt.

- Mi jár pontosan a fejében? - kérdezte a főminiszter.

- A déli földek egyetlen támasza Zhou Yu. Mozdítsuk el őt helyéről, kinevezvén Nanjun kormányzójának. Ezután tegyük Cheng Pu-t Jiangxia vezetőjévé,⁷ továbbá érjük el, hogy a császár tartsa ezt a Hua Xint a fővárosban, mint valami roppant fontos poszt várományosát. Zhou Yu biztosan meg fogja támadni Liu Bei-t, s ekkor nyílik meg számunkra az esély mindenre. Mi a véleményed erről a tervről?⁸

- Cheng Yu barátom, szívem szerint szóltál!

Rögtön hívatta is Cao Cao a déli földek küldöttjét, s elhalmozta őt ajándékokkal. Ez volt az utolsó ünnepléssel és lakomázással töltött nap, azután a főminiszter egész kíséretével visszatért a fővárosba, ahol azonnal határozatot hozott, miszerint Zhou Yu és Cheng Pu Nanjun, illetve Jiangxia kormányzói lettek, Hua Xin pedig állást kapott a császári minisztériumban.

Az új hivatalok megbízásait vivő küldönc sietve délre is ment, ahol mind Zhou Yu, mind pedig Cheng Pu elfogadta a kinevezéseket. Előbbi, miután elfoglalta állását, egyre többet gondolt a bosszúra, s hogy előrelendítse az ügyet, írt Sun Quannak, megkérve őt, küldje el ismét Jingzhou-ba Lu Su-t, hogy újítsa meg a városra szóló követelést.

Erre a nagyrú magához hívatta Lu Su-t, s így szólt hozzá:

- Te vagy a kezeze annak, hogy Liu Bei-nek kölcsönadtuk Jingzhou-t. Még mindig késlekedik visszaszolgáltatásával! Meddig kell várnom?

- Az írás tisztán kimondja, hogy a visszaadás függvénye Yizhou elfoglalása.

- Így van! - ordított fel hirtelen Sun Quan - Ám eddig egyetlen katonát sem mozgósítottak a cél érdekében! Nem fogok addig várni, míg mindannyian megöregszenk!

- Menjek és érdeklődjek, mi a helyzet? - kérdezte megszeppenten Lu Su.

Miután igenlő választ kapott, hajóra szállt, s Jingzhou-ba vitorlázott.

Eközben Liu Bei és Zhuge Liang mindenünnen ellátmányt gyűjtött össze, gyakorlatoztatta a csapatokat és katonákat képzett ki. Tanult emberek igyekeztek hozzájuk minden égtáj felől. Éppen ezzel foglalatostkodtak, amikor megtudták, hogy Lu Su érkezik hozzájuk, Liu Bei pedig megkérdezte Zhuge Liangot, mit gondol erről.

- Nemrégiben Sun Quan még azzal foglalkozott, hogy téged nevezzenek ki Jingzhou birodalmi védelmezőjének. Arra számított, ez majd félelemmel tölti el Cao Cao-t. A főminiszter ezért Zhou Yu-nek juttatta Nanjun kormányzóságát, amivel az volt a célja, hogy felszítsa a viszályt a Sun és a mi házunk között, s mialatt mi egymással harcolunk, ő megragadja a lehetőséget és igyekszik a maga javára fordítani az eseményeket. Lu Su mostani látogatása azt jelenti, hogy Zhou Yu, elfoglalván kormányzói székét, szeretne minket kívül tudni ezen a helyen.

- Akkor hát miként válaszoljunk?

- Ha Lu Su felhossa a témát, azonnal hangos jajveszékelésbe és panaszkodásba törj ki. Ennek tetőpontján megjelenek majd én is, és megbeszélem az ügyet látogatónkkal.

Ez volt hát a terv, s Lu Su-t a legnagyobb tisztelettel fogadták. Amikor az üdvözlések véget értek, s a házigazda és vendég is elfoglalta helyét, Lu Su így szólt:

- Uram, most hogy Wu lányának férje lettél, az én uram is vagy, ezért nem merek leülni jelenlétben.

- Régi barátunk vagy - nevetett Liu Bei -, mire fel hát ez a hatalmas alázat?

Így hát Lu Su is leült végül. Amikor felszolgálták a teát, ismét megszólalt:
– Uram parancsára érkeztem, hogy megbeszéljük Jingzhou ügyét. Ó, birodalmi nagybácsi, te már igen régóta lakozol ezen a helyen. Most, hogy a két család házasságban egyesült, a legbarátibb viszonyoknak kellene lennie köztük, ezért át kellene adnod uramnak!

Erre Liu Bei eltakarta arcát és sírni kezdett.

– Mi a baj? – tudakolta a vendég.

Liu Bei erre csak még keservesebben zokogott. Ekkor Zhuge Liang jött elő egy válaszfal mögül, s így szólt:

– Mindent hallottam. Tudod, uram miért sír ilyen keservesen?

– Igazán fogalmam sincs.

– Pedig könnyű kitalálni. Amikor ideiglenesen megkapta Jingzhou-t, megígérte, hogy visszaadja, ha megszerzi a folyóvidék nyugati részét. Ám gondolj csak bele! A yizhou-i Liu Zhang az én uram öccse, s mindketten az uralkodóház tagjai. Ha uram hadsereget indítana egy másik terület elfoglalására, attól tart, tudatlannak tekintenek. Ha viszont lemondana erről a helyről másvalaki kedvéért, hol hajtaná nyugovóra a fejét? Míg ha továbbra is megtartja, akkor, úgy tűnik, megszerényít téged. Mindenképpen nehéz helyzet, ezért sír ilyen keservesen.

Zhuce Liang beszédének vége, úgy látszott, még nagyobb bánatot okozott Liu Bei-nek, mert ütni kezdte a mellkasát, dobbantott lábával s még nekikeseredettebben zokogott. Lu Su igyekezett vigasztalni őt:

– Ne légy ennyire gondterhelt, ó, nagybácsi, hallgassuk meg inkább, mit javasol Zhuge Liang

– Könyörgöm, térj vissza uradhoz, s számolj be neki mindenről! Mondd el ezt a hatalmas problémát, s bírd rá, hogy hagyjon még egy kicsit tovább itt tartózkodnunk.

– De tegyük fel, hogy elutasít. Mi legyen akkor?

– Hogy is tehetné, hiszen házasság köti uram családjához! – felelte Zhuge Liang – Remélem, jó híreket kapok majd felőled!

Lu Su valóban a nagylelkű emberek kiválósága volt; látván, hogy Liu Bei ilyen szorult helyzetben van, nem tehetett mást, mint hogy beleegyezzen a fentiekbe. A birodalmi nagybácsi és főtanácsadója is nagyon hálásan megköszönték neki, majd egy lakomát követően a küldött visszatért hajójához, és elindult hazafelé.

Útközben megállt Chaisangnál, hogy beszámolhasson Zhou Yu-nek az eseményekről. A történet hallatán Zhou Yu haragosan dobbantott lábával, s így fakadt ki:

– Barátom, téged megint becsaptak! Egykor, mikor Liu Bei Liu Biao alattvalója volt, egyfolytában a helyébe kívánt lépni. Gondolod, hogy tényleg szánja Liu Zhangot? Ez a fajta elterelő hadművelet biztosan rengeteg

gondot okoz még neked. Azonban van egy tervem, amelyet azt hiszem, Zhuge Liang nem fog tudni kitaktikázni! Csupán még egy utazást kell tenned.

- Nagyon örülnék, ha hallhatnám nagyszerű ötletedet - mondta bána-tosan Lu Su.

- Ne térj vissza urunkhoz! Menj inkább ismét Jingzhou-ba, s mondd Liu Bei-nek, hogy mivel az ő családját és a Sunokat házasság köteléke fűzi össze, ezért igazából egyetlen házat alkotnak. Neki viszont aggályai vannak a nyugat megtámadásával kapcsolatban, ezért mi megtesszük ezt helyette. Így a déli hadak majd ezzel az ürüggyel indulnak meg, ám valójában Jingzhou-ba mennek, s Liu Bei-t felkészületlenül találjuk. A nyugati út az ő városán fut keresztül, mi majd ellátmányt kérünk tőle. Biztosan előjön, hogy köszönetet mondjon seregünknek, s ekkor megöljük őt! Így bosszút állunk magunkon, ugyanakkor eltávolítjuk a jövőbeli gonosztettek forrását is.

Ez tökéletes tervnek tűnt Lu Su számára, így hát visszatért Jingzhou-ba. Mielőtt fogadták volna, Liu Bei megbeszélte a dolgot tanácsadójával.

- Lu Su nem beszélt urával - közölte Zhuge Liang -, csupán Chaisan-gig jutott el, ahol Zhou Yu-vel együtt kiötlöttek valamit. Most ezért van itt ismét, hogy rábeszéljen téged erre a valamire. De hagyd csak beszélni, te pedig, uram, figyelj engem, s ha bölintok, akkor egyezz bele, bármit is javasol.

Ekkor hívták Lu Su-t, aki így kezdte beszédét:

- Wu nagyura dicséri a birodalmi nagybácsi nemes erényét! A tanácsadóival lefolyt megbeszélést követően elhatározta hát, hogy megszerzi a nyugati országrészt a nevében, s miután ez megtörtént, Jingzhou-t késedelem nélkül el lehet cserélni érte. Azonban amikor a hadsereg átvonul, arra számít, biztosítod neki a szükséges ellátmányt.

Zhuce Liang ezen a ponton gyorsan biccentett, majd ugyanekkor így szólt:

- Aligha remélhattünk ekkora kedvességet!

Liu Bei pedig két kezét összefonva mondott köszönetet:

- Ez valóban roppant baráti gesztus a részletekről!

- Ha a dicsőséges sereg megérkezik, ki fogunk menni elé, és megköszönjük a katonáknak is - közölte még Zhuce Liang.

Lu Su nagyon elégedett volt a fejleményekkel, határtalanul örült sikerének. Hamarosan távozott is és sietve hazatért. Ám Liu Bei még mindig nem értette, mi történik.

- Mi a szándékuk? - tudakolta.

- Zhou Yu végzete közeleg - felelte a tanácsadó mosolyogva -, a fortélylyal, amit kitalált, még egy gyermeket sem tudna becsapni!

- Hogyan?

- Ezt a cselt úgy hívják: „Végy kölcsön egy utat, hogy elpusztíthasd a házigazdát”.⁹ A nyugat elfoglalásának ürügyén ezt a helyet kívánják megszerezni. Amikor majd kimész üdvözölni a haderőt, akkor elfognak, majd a városba rontanak, amiről azt remélik, felkészületlen lesz.

- S mit fogunk tenni?

- Ne aggódj, csupán csapdát kell állítanunk az ádáz tigrisnek, ki kell vetnünk a csábító csalit a hatalmas vízi szörnynek. Ha Zhou Yu ráharap, valószínű, hogy igen súlyos, ha nem halálos csapást fog elszenvedni. Hívjuk magunkhoz Zhao Yunt, adjunk neki titkos utasításokat, azután minden egyebet elrendezek!

S Liu Bei ismét boldog volt
Szívében megint béke honolt
Zhou Yu meg tervezzen csak, amit akar
Zhuge Liang elől semmit el nem takar
A dús folyóvidéket az jó fogásnak nézi
Míg a benne rejlő horgot meg nem érzi

Lu Su visszasietett Zhou Yu-höz, hogy elmondja neki, mit végzett, s hogy minden a terveknek megfelelően alakul. Liu Bei még arra is önként ajánlkozott, hogy kimegy üdvözölni a hadsereget. Zhou Yu boldogan nevetett:

- Végre! Most csapdámba esnek!

Ezután megkérte Lu Su-t, hogy készítsen kérvényt, amiben értesítik a nagyurat, s utasította Cheng Pu-t, hogy készítse össze az ellátmányt. Ő maga immár csaknem teljesen felépült a nyílvesző ütötte sebből, s igen jól érezte magát. Elvégezte az előkészületeket a menet számára is: Gan Ning lett az előhad vezetője, Xu Sheng és Ding Feng a fő seregtest irányítói, Ling Tong és Lu Meng pedig a hátvédet alkották. A hadsereg ötvenezer főből állt, Zhou Yu pedig a második hadosztállyal együtt menetelt. Amikor hajója fedélzetén volt még akkor is mosolyogva gondolt arra, hogy Zhuge Liang végre beleesett csapdájába. Ahogy Xiakou-hoz érkeztek, érdeklődni kezdett:

- Jött-e valaki a bátor sereg üdvözlétére?

- A birodalmi nagybácsi Mi Zhu-t küldte, hogy köszöntsön minket - közölték vele.

- Mi a helyzet az ellátmánnyal a csapatok számára? - kérdezte az érkezőtől rögtön Zhou Yu.

- Uram mindenről gondoskodott, minden készen áll!

- Hol van a birodalmi nagybácsi?

- Jingzhou falai előtt vár rád, hogy pohárköszöntőt mondjon sikereidre.
- Ez a hadjárat a ti érdeketekben zajlik – közölte Zhou Yu –, s ha ilyen hosszú menetelést kell végrehajtanunk, valamint ekkora feladatot, akkor a sereg jutalmának igen kiadósnak kell lennie!

Megértvén, hogy mire célzott a főparancsnok, Mi Zhu visszatért városába, miközben a déli hajók szoros rendben hajóztak a part mentén, felfelé a folyón. Ahogy elérték Gongan városát, úgy tűnt, a legnagyobb nyugalom uralkodik mindenütt. Egyetlen hajó sem látszott sehol, azt sem látták, hogy bárki is üdvözlésükre sietne. Zhou Yu tovább haladt, míg már közel nem jártak Jingzhou-hoz, ám a széles folyó továbbra is nyugodt volt. Az előreküldött kémek azonban jelentették, hogy két fehér lobogó leng a városfalon.¹⁰

Mégsem láttak sehol senkit, így Zhou Yu kezdett gyanakodni. A part felé kormányozta hajóját, ő maga partra is szállt, ahol nyeregbe ült, s háromezer fős, tapasztalt harcosokból álló csapattal, Gan Ning, Xu Sheng és Ding Feng vezetése alatt, elindult az úton.

Végül a városfalak közelébe értek. Életnek nyoma sem látszott. Megállítván hátasát Zhou Yu utasítást adott, hogy induljanak a kapu felé. Ekkor valaki leszólt a falakról:

- Ki jár ott?

A déli seregek harcosai így feleltek:

- A déli földek főparancsnoka, Zhou Yu, személyesen!

Azonnal harangnyelv csengését hallották, majd a fal megelevenedett. Fegyveres harcosok nyüzsögtek rajta mindenütt. A toronyból Zhao Yun jött elő, s így kiáltott:

- Miért jöttél, generális?

- Elfoglalom számotokra a nyugatot! – felelte Zhou Yu – Nem tudtál róla?

- A főtanácsadó tudja, hogy a „Végy kölcsön egy utat, hogy elpusztíthasd a házigazdát”-cselt akarod alkalmazni, ezért állomásozok én itt. Ugyanakkor uram arra is utasított, hogy közöljem veled: ő és a Nyugati Folyóvidék kormányzója egyként az uralkodóház tagjai, ezért eszébe sem jutott olyan aljasság, hogy megtámadja Yizhou-t. Ha a déli földek emberei ezt teszik, akkor arra kényszerül, hogy a hegyekbe menjen és a száműzöttek életét élje. Nem tudná elviselni, hogy elveszítse az emberek bizalmát.

E szavak hallatán Zhou Yu megfordította lovát, mintha távozni készülné. Ekkor érkeztek meg felderítői jelentésükre:

- Fegyveres csapatok közelednek felénk minden oldalról! Guan Yu, Zhang Fei, Huang Zhong és Wei Yan vezetik őket! Nem tudjuk, hányan vannak, de menetelésük hangja megreszketteti az egeket is. Azt mondják, foglyul akarják ejteni a főparancsnokot!

Erre a hírre Zhou Yu izgalma olyannyira fokozódott, hogy hatalmas kiáltással a földre zuhant, s régi sebe ismét felszakadt.

Komolyra fordult a játék, s míg ellenlépést keresett
Hiába remélt változást, mert semmit sem tehetett

A következő fejezetből megtudjuk, mi lett Zhou Yu sorsa, és széthullik-e a házasság által megpecsételt szövetség.¹¹

ÖTVENHETEDIK FEJEZET

ALVÓ SÁRKÁNY GYÁSZOL CHAISANGNÁL, IFJÚ
FŐNIX AZ ÜGYEKBE AVATKOZIK LEIYANGNÁL

柴桑口臥龍弔喪
耒陽縣鳳雛理事

Az előző fejezetből kiderült, hogy hirtelen harag árasztotta el Zhou Yu bensőjét, majd ennek hatására a földre zuhant. Sietve hajójára vitték, ám amikor valamennyire összeszedte magát, csak még dühösebb lett, meghallván, hogy megszegyenülésének az egyik dombtetőn lakomázó és zenét hallgató Liu Bei és Zhuge Liang is talán szemtanúja volt. Fogát csikorgatva, megnyugodni képtelenül hevert hát tovább.

- Azt mondják, sohasem fogom megszerezni Yizhou-t! De esküszöm, hogy enyém lesz!

Hamarosan megérkezett Sun Quan fivére, Sun Yu, Zhou Yu pedig elmondta neki, mi ingerelte fel ennyire.

- Bátyám azért küldött, hogy segítségedre legyek - felelte Sun Yu.

Zhou Yu utasította, hogy nyomuljon a hadsereggel Yizhou irányába, s hamarosan eljutottak Baqiu-hoz. Ott megálltak, mivel a felderítők jelentették, hogy Liu Bei két generálisa, Liu Feng és Guan Ping vezetésével jelentős ellenséges erők állják el a vízi utat a Nagy folyón.¹ Ez a kudarc sem nyugtatta meg éppen a főparancsnokot.

Nagyjából ez idő tájt érkezett egy levél Zhuge Liangtól. Így hangzott:

„Chaisangi elválásunk óta sokat gondoltam rád. Nemrégiben hírül vettem, hogy a folyótól nyugatra eső vidékekre fáj a fogad, ám attól félek, kívánságod sohasem teljesülhet. Az emberek erősek arra, a táj pedig szakadékos és kiválóan védhető. Liu Zhang birodalmi védelmező talán valóban gyenge, ahhoz azonban megvan az ereje, hogy megvédelmezze magát.

Generális, te valóban messzire eljutottál, hatalmas szolgálatokat tettél, de ki tudná megjósolni e hadjáratod eredményét? Nem, még a nagy hadvezér, Wu Qi sem tudná megmondani, ahogy a híres stratégá, Sun Zi sem lehetne biztos sikeredben. Cao Cao súlyos vereséget szenvedett a Vörös Szikláknál, miként gondolhatod hát, hogy valaha is lemond a bosszúállásról? Ha most hosszas hadjáratra indulsz, ő bizonyára megragadja az alkalmat, a déli földek ellen tör, s távollétedben porrá is fogja zúzni. Egy ilyen esemény túl sok volna nekem, ezért merészellek figyelmeztetni a lehetséges veszedelemre, s bízom benne, hogy megfontolod a dolgot”.

Az üzenet nagyon elszomorította Zhou Yu-t, hatalmasat sóhajtott. Papírt és tintát kért, írt Wu nagyurának, majd így fordult összegyűlt tisztjeihez:

- Megtettem minden tőlem telhetőt országunkért, de most már közel a vég számomra. Napjaim megszámláltattak. Továbbra is segítenetek kell urunkat, míg el nem éri, hogy...

Épp itt tartott, amikor elvesztette eszméletét. Kicsivel később lassan magához tért, s felpillantva az égre megint nagyot sóhajtott:

- Ó, istenek, ha már megteremtettétek Zhou Yu-t, miért teremtettétek meg Zhuge Liangot is?

Nemsokára, alig harminchat évesen, örökre elszenderedett.²

A Vörös Sziklák ütközete révén dicsősége örökkön áll
Évei száma bár kevés volt, hírneve mint öreg tábornoké száll
Magasztos szándékai és mély érzelmei dalaiból kitűntek
Szívélyes vendéglátása folytán a cselszövések megszűntek
Meggyőző erejével Lu Su-tól sok terményt szerzett
Vezetői képessége milliós seregben bizalmat keltett
Baqui lett halála helyszíne, itt érte a vég
Gyászos sirámoktól zendült meg az ég

Halála után generálisai elküldték utolsó üzenetét Wu nagyurához, akire roppant mély hatást tett az esemény, s hangosan jajveszékelt hadvezére pusztulása miatt. Amikor felbontotta a levelet, rögtön meglátta, hogy Lu Su-t nevezte meg, mint aki méltó betölteni helyét.³ Így szólt a teljes üzenet:

„Csupán hétköznapi képességekkel bírván nem volt semmiféle ok arra, miért én kaptam meg ezt az igen magas pozíciót bizalmadnál fogva, uram. Ám ha már így esett, nem kíméltem magam a hatalmas haderő vezetésében, ennél fogva talán bizonyítottam hálámat. Ugyanakkor senki sem képes előre látni, mikor sújt le rá a végzet, napjainkat a sors szabja ki számunkra. Mielőtt akár csak szerény szándékaimat elérhettem volna, gyenge testem cserbenhagyott. Roppantul bánkódom emiatt. Úgy halok meg, hogy Cao Cao fenyeget, északi határaink nyugtalanok, s Liu Bei-jel a családomban olyan a helyzet, mintha ádáz tigris etetnél. Senki sem lenne képes előre megmondani a birodalom sorsát ezekben a zaklatott és feszültséggel teli napokban.

Lu Su nagyon hűséges, gondos az ügyek intézésében, minden ízében megfelelő ember hivatalomra. Ha valaki már a halál torkában van, szavaiban bölcsesség rejlik. Amennyiben megfogadod szavaimat, elégedetten halok meg”.

- Zhou Yu-nek egy király tanácsadójának kellett volna lennie! – kiáltott fel Sun Quan, s ismét könnyekben tört ki – Sajnos túl korán hagyott el engem, kire számíthatok hát most? Ámde Lu Su-t ajánlja, ezért nem tehetek semmi többet, mint hogy tanácsa szerint járok el.

Ki is nevezte a tanácsadót a megüresedett posztra, így Lu Su lett a sereg főparancsnoka. Azt is elrendelte, hogy szeretett generálisa koporsóját Chaisangba küldjék, ahol már minden készen állt a temetési szertartásra.

Zhou Yu halálának éjszakáján Zhuge Liang az eget szemlélte, s egyszerre arra lett figyelmes, hogy egy fényes csillag a földre zuhan.

- Zhou Yu halott – közölte mosolyogva.

Hajnaltól elmondta ezt Liu Bei-nek, aki elküldetett, hogy bizonyosságot szerezzen. Emberei hamarosan visszatértek, s beszámoltak arról, hogy igaz a hír, Zhou Yu valóban meghalt.

- Most, hogy ez bekövetkezett, mit kellene tennünk? - kérdezte tanácsadójától.

- Lu Su lesz az utód - felelte Zhuge Liang -, én pedig a mennyekben azt láttam, hogy délkeleten összegyűlnek a generálisok, ezért én is oda megyek. Zhou Yu meggyászolása szolgál majd ürügyül. Ott találni fogok néhány tehetséges hadvezért, akik segítségedre lehetnek.

- Csak nehogy a déli földek generálisai ártalmadra legyenek! - figyelmeztette Liu Bei.

- Míg Zhou Yu élt, nem féltem, kellene-e tartanom hát bárkitől most, hogy halott?

Mindazonáltal kísérete parancsnokaként Zhuge Liang magával vitte Zhao Yunt, amikor elindult Baqiu felé. Útközben jutott fülébe a hír, hogy Lu Su foglalta el a néhai generális helyét. Mivel Zhou Yu koporsóját már elszállították Chaisangba, Zhuge Liang arrafelé vette útját, s amikor partra szállt, Lu Su barátságos fogadtatásában részesült. A déli földek tisztségviselői nem leplezték ellenséges érzületüket az érkező iránt, ám a rettenthetetlen Zhao Yun látványa, aki mindig a tanácsadó közelében volt, visszatartotta őket minden elhamarkodott lépéstől.

A megszentelt ajándékokat, miket Zhuge Liang hozott magával, sorba rendezték a ravatal előtt, ő maga pedig boráldozatot mutatott be. Ezután letérdelt, s felolvasta gyászdalát:

- Ó, Zhou Yu! Szerencsétlen módon leltél korai halált! Napjaink hossza az istenek kezében, az emberek csak elszenvedik, s szívem mélységesen gyászol! Azért öntöm e bort, hogy szellemed érezhesse illatát. Siratlak téged!

Siratom ifjúságod napjait, miket Sun Ce-vel töltöttél, amikor az örök elveket az anyagi javak fölé helyezve szerény viskóban éltél.

Siratom erőid kibomlását, mikor a távoli Baqiu-t őrizted, félelmet ébresztettél Liu Biao szívében, lázadókat pusztítva, biztonságot teremtve.

Siratom férfiasságod tisztességét! Feleségül véve a Qiao-család szépséges lányát, kiváló miniszter veje lettél, hírneved a Han-udvarét öregbítette.

Siratom eltökélt szándékod, amikor elutasítottad a behódolást Cao Cao előtt! Mivel a kezdet kezdetén szárnyaid nem bicsaklottak meg, végül tollaid szélesre tárultak.⁴

Siratom fesztelenséged, mikor hazug barátod jött el hozzád a Poyang tóhoz, hogy rábírnjon terveire. Ott kifejtetted magasztos eszméidet!

Siratom nagyszerű tehetséged, amely polgári ügyek intézésében és katonai szolgálatban is megnyilvánult!⁵ Tűzzel támadva a Vörös Szikláknál ádáz ellenségre, erejüket gyengeségbe fordítottad!

Olyannak látlak, amilyen alig tegnap voltál, merésznek és sikeresnek, s könnyezem idő előtti haláloed miatt! A bánat könnyeivel borulok a földre! Szívedben hűséges és becsületes, természetedtől fogva nemes és emelkedett voltál, életed mindössze három évtizedig tartott, ám hírneved korokon is átível majd!

Gyászolom szereteted! Bensőm megremegek a bánattól, mélységes szomorúságom sohasem szűnik! Még az ég is elsötétül! A sereg búskomor, urad is könnyeket ejt, barátaid hangosan zokognak.

Bármennyire is tehetség nélküli vagyok, még hozzám is terveket kérve fordultál, hadmozdulatokat kerestél, hogy a déli földeket megvédd Cao Cao támadásától, visszaállítsd a Hanok uralmát, vigaszt nyújts a Liu-családnak! Ám veled, mint szilárd zárókövel és tökéletes hajlamaiddal, lehetett volna bármi olyan végeredmény, amely nyugtalanságot keltő?

Ó, jaj, barátom! Élők és holtak örökre elválasztottak egymástól, sosem találkozhatnak! Ha a mély árnyak között a szellemek bírnak értelemmel, olvass hát most szívem rejtekében, mert ezután nem lesz senki más a földön, aki megérthetne!

Ó, a fájdalom!

Kérlek, fogadd el áldozatomat!

Az áldozat végeztével Zhuge Liang földig hajolt, s feljajdult, miközben könnyei patakokban folytak. Látszott, hogy gyásza igen mély.

A ravatalnál állók így szóltak egymáshoz:

- Hazudtak azok, akik azt állították, hogy ők ketten ellenségek voltak! Nézd csak eme áldozathozatal őszinteségét!

Lu Su-t különösen meghatotta a látvány:

- Zhuge Liang egyszerűen nagyon szerette Zhou Yu-t, ám utóbbi nem volt elég megértő, ezért megölette volna!

Mielőtt Alvó Sárkány előbújt nanyangi rejtekéből
E földre ragyogó férfi szállt alá az ég pereméről
Ó, Azúr Ég, megteremtéd Zhou Yu-t kapudat kitarva,
Sárga Föld, miért hoztad Zhuge Liangot a világra?

Lu Su lakomát rendezett Zhuge Liang tiszteletére, melynek végeztével a vendég távozott. Amint éppen hajóra szállt volna, taoista öltözéket viselő férfiú ragadta meg karját, s mosolyogva így szólt hozzá:

- Szó szerint te hergelted halálba azt az embert, akinek teste amott fekszik. Ezután pedig gyászolóként jössz ide – mi más ez, mint nyílt sértés a

déli földek felé? Olyan, mintha azt mondanád, nem maradt senki másuk.

Zhugé Liang először nem ismerte fel a beszélőt, ám hamarosan rájött, hogy nem más, mint Pang Tong, más néven Ifjú Főnix.⁶ Ekkor felnevetett, s kéz a kézben szálltak hajóra, ahol sokáig bizalmasan beszélgettek.

Távozása előtt Zhugé Liang átadott egy levelet barátjának, s így szólt:

- Nem hinném, hogy Sun Quan érdemeidnek megfelelően bánik veled. Ha valaha is visszataszítónak találnád az életet itt, jöjj Jingzhou-ba, és segítsd inkább az én uramat. Ő megértő és erényes, nem nézné le tanulásban eltöltött idődet.

Ezzel elváltak egymástól, s Zhugé Liang visszatért Jingzhou-ba.

Lu Su Wuhu-ba vitte Zhou Yu koporsóját, ahol Sun Quan áldozatokkal és siralmakkal fogadta. A halott vezért szülőföldjén temették el.

Zhou Yu családja két fiúból és egy leányból állt, neveik Zhou Xun, Zhou Yin és Zhou Ying voltak. Sun Quan nagylelkűen és gyengéden bánt velük.

Lu Su nem igazán volt elégedett a dologgal, hogy ő lenne legmegfelelőbb utódja néhai vezérének:

- Zhou Yu-nek nem volt igaza, amikor engem javasolt, mivel nem vagyok elég tehetséges, így méltó sem a pozícióra. Viszont tanácsolhatok valakit magam helyett, olyasvalakit, aki hatalmas tehetség, birtokában van valamennyi tudásnak és kiváló stratégia is, felér a régmúlt hírességeivel, mint Guan Zhong vagy Yue Yi, olyasvalaki, akinek haditervei vannak olyan jók, mint Sun Zi-é és Wu Qi-é, a háború művészetének leghíresebb mestereié. Zhou Yu is gyakran megfogadta tanácsát, s Zhugé Liang is csodálja őt. Ráadásul itt van kéznél. Miért nem alkalmazod őt?

Mindez igen jól hangzott Sun Quan számára, aki rögtön a fenti férfiú neve felől tudakozódott. Amikor meghallotta, hogy Pang Tongnak avagy Ifjú Főnixnek hívják,⁷ így felelt:

- Igen, már hallottam hírét. Hívjátok ide!

Pang Tongot tehát a palotába invitálták és bemutatták a nagyúrnak. Miután a hivatalos üdvözlések véget értek, Sun Quan láthatólag csalódott volt, mert nem ilyennek képzelte az újonnan érkezett külsejét. Valóban kivételes megjelenése volt: dús szemöldöke, pisze orra, sötét arca és tömött szakálla nem tette túl vonzóvá. Így hát Sun Quannak előítéletei voltak vele szemben:

- Mit tanultál? - kérdezte tőle - És miben vagy járatos?

- Nem szabad szüklátóköriűnek és csökönyösnek lennünk, hanem alkalmazkodnunk kell a körülményekhez - hangzott a felelet.

- Miként lehetne összevetni tanultságodat Zhou Yu tudásával?

- A legkevésbé sem lehetséges összehasonlítani ezeket, ugyanis az én tudásom sokkal nagyobb!

Mint tudjuk, Sun Quan mindig is szerette egykori generálisát, ezért nem tudta elviselni, hogy becsmérlik őt. Pang Tong válasza tehát csak növelte ellenérzését az előtte állóval szemben.

- Elmehetsz, jóember - mondta neki -, majd küldetek érted, ha alkalmazni akarlak.

Pang Tong mélyet sóhajtott, majd távozott. Ezután Lu Su urához fordult:

- Nagyuram, miért nem fogadod szolgálatodba?

- Mi értelme lenne? Ő is csak a beképzelt örültek egyike.

- Azonban igen sokat tett győzelmünk érdekében a Vörös Szikláknál, mert ő volt az, aki rábírta Cao Cao-t, hogy láncolja össze hajóit.

- Egyszerűen arról volt szó, hogy Cao Cao maga is össze akarta láncolni őket. Semmiféle megbecsülés nem jár ezért a fickónak. Bárhogy is legyen, szavamat adom, hogy sosem fogom alkalmazni őt. Ebben biztos lehetsz.

Lu Su ezt hallván felkereste Pang Tongot, s elmondta neki, a kudarc nem azon múlt, hogy nem javasolta őt a posztra, hanem egyszerűen Sun Quan szeszélyén, így bele kell nyugodniuk. A csalódott férfiú csak lehajtottotta fejét, s néhányszor mélyen felsóhajtott, anélkül, hogy bármit is szólt volna.

- Attól tartok, örökös kiábrándulás a sorsod itt - mondta még Lu Su -, semmiben nem reménykedhetsz, ugye?

Ám Pang Tong továbbra sem felelt.

- Lenyűgöző tudásoddal bárhová is mennél, sikeressé válnál. Erről meg vagyok győződve. De kihez is fordulhatnál?

- Azt hiszem, beállok Cao Cao-hoz - közölte Pang Tong váratlanul.

- Az olyan lenne, mintha egy ragyogó gyémántot a porba hajítanánk. Menj inkább Liu Bei-hez, aki megbecsülne, és tehetségednek megfelelően alkalmazna!

- Igazság szerint már régóta ezen gondolkozom - válaszolta Pang Tong -, az imént csak tréfáltam.

- Adok neked egy Liu Bei-hez szóló levelet, s ha beállsz hozzá, meg kell próbálnod fenntartani a békét közte és uram között, hogy együtt lépjenek fel Cao Cao ellen.

- Ez életem leghőbb vágya!

Így hát Pang Tong átvette az üzenetet, s hamarosan útnak indult Jingzhou városa felé. Éppen akkor érkezett meg oda, amikor Zhuge Liang ellenőrző körúton volt, ám az ajtónálló ór bejelentette őt, s Liu Bei színe elé járulhatott, mivel nem volt előtte ismeretlen a neve.

Amikor bebocsátották, hétköznapi módon üdvözölte a házigazdát, azonban nem hajolt meg előtte, s visszataszító arcával együtt ez nem igazán tetszett a vendéglátónak.

- Hosszú és kemény út áll mögöttem - mondta Liu Bei.

Ekkor a vendégnek elő kellett volna húznia Lu Su levelét, ám nem ezt tette. Ehelyett így felelt:

- Hallottam, ó, birodalmi nagybácsi, hogy szívesen fogadod a bölcseket és tiszteled a tudósokat, ezért eljöttem hát hozzád, hogy szolgálatodba lépjek!

- Az ország békés most, sajnos nincs egyetlen megüresedett hivatal sem. Ám távolabb, délen van egy kis terület, melynek központja Leiyang. Ott szükség van egy irányítóra. Ezt a pozíciót tudom felajánlani neked mindaddig, amíg nem lesz valami inkább hozzád illő.

Pang Tong ezt meglehetősen szegényes ajánlatnak tartotta egy olyan tehetségnek, amilyen ő, ám barátja távol volt, így nem tehetett mást, fékezte bosszúságát és elfogadta a felajánlott hivatalt. Búcsút vett új urától és útnak indult.

Ám amikor megérkezett rendeltetési helyére, ott egyáltalán nem foglalkozott a hivatali ügyekkel, hanem teljesen átadta magát a kicsapongásnak. Az adókat senki sem szedte be, egyetlen ügyben sem döntöttek a bíróságon.

Mindennek híre nemsokára eljutott Liu Bei-hez is, aki igen dühös lett:

- Hogy meri ez a makacs fontoskodó zűrzavarba dönti a hivatalt?

Így hát elküldte Zhang Fei-t, hogy általános kivizsgálást végezzen a területen, vegye szemügyre az összes szabálytalanságot és rendezetlenséget. Ugyanakkor arra is gondolt, esetleg némi tapintatra lesz szükség, ezért megkérte Sun Qiant, hogy tartson vele segítségként.

A küldöttek hamarosan meg is érkeztek Leiyangba, ahol a határon hivatalnokok fogadták, s a nép üdvözölte őket, ám az előljáró nem mutatkozott.

- Hol van az előljárótok? - kérdezte Zhang Fei.

- Mióta csak ide jött, immár több mint száz napja, nem foglalkozik az ügyekkel, hanem reggeltől estig bort vedel és mindig részeg. Most is éppen egy dorbézolást igyekszik kialudni, s még nem ébredt fel.

E szavaktól feltámadt Zhang Fei haragja, s azon nyomban elbocsátotta volna a jogsértőt, ha társa így nem szól hozzá:

- Pang Tong igen tehetséges ember, ezért nem lenne helyes, ha ennyire sommásan bánánk el vele. Nézzünk előbb jobban a dolgok mélyére. Ha valóban bűnös, akkor természetesen büntetésben fog részesülni.

Így hát az előljáróságra mentek, helyet foglaltak a tárgyalóteremben, s maguk elé idézték az előljárót.

Hamarosan meg is érkezett, teljességgel rendezetlen öltözékben, láthatóan még mindig az elfogyasztott bor hatása alatt állván.

- Fivérem derék embernek tartott - közölte vele Zhang Fei dühösen -, előljáróként küldött ide. Hogy mered a vidék ügyeit zűrzavarba taszítani?

- Gondolod, hogy valóban így cselekedtem, generális? - felelte Pang Tong - Miféle dolgokat zavartam össze?

- Itt vagy már száz napja, s mindvégig csak dorbézoltál! Mi másnak neveznéd ezt?

- Miben áll egy ilyen jelentéktelen vidék ügyeinek intézése? Kérlek, generális, ülj le egy pillanatra, amíg mindent elrendezek.

Ezzel Pang Tong utasította a titkárokat, hogy hozzák valamennyi hátralékot, amely felgyülemlett hivatali ideje alatt, hogy rögvest elrendezze azokat. Így hát elé rakták a papírhalmot, s utasították a panaszosokat is, hogy jelenjenek meg előtte. Ezek el is jöttek, és letérdeltek a tanácssteremben, amíg az előljáró ecsettel a kezében felírt ezt, feljegyzett azt, miközben mindvégig figyelemmel kísérte az előtte megjelentek szavait is. Hamarosan minden nehézséget és vitát elrendezett, egyetlen hibát sem követett el, ahogyan azt az emberek elégedett meghajlása is bizonyította. Délre mindennel végzett, száz nap hátraléka teljes egészében elrendeződött.

Amikor ismét egyedül maradtak, az előljáró félrehajította tollát, majd vendégeihez fordulva így szólt:

- Hol van itt zűrzavar? Ha olyan könnyedén bánok el Cao Cao-val és Sun Quannal is, ahogy ezt a papírlapot el tudom olvasni, akkor miért kellene különösebb figyelmet fordítanom eme jelentéktelen hely ügyeire?

Zhang Fei-t teljesen lenyűgözte a férfiú tehetsége, felemelkedett helyéről, s bocsánatot kért tőle:

- Valóban valóságos csoda vagy, mester! Nem viselkedtem veled elég tiszteletteljesen. Ám mostantól minden erőmmel azon leszek, hogy fivérem figyelmébe ajánlhassalak!

Ekkor Pang Tong előhúzta Lu Su levelét, s megmutatta Zhang Fei-nek.

- Miért nem szóltál erről testvéremnek, amikor találkoztál vele? - kérdezte tőle a harcos.

- Ha megteszem, akkor csak emiatt az ajánlólevél miatt kaptam volna megfelelő tisztséget, nem pedig saját tehetségem okán.

- Megmentettél egy bölcslet nekünk - fordult Zhang Fei e szavak hallatán társához.

Sun Qian és Zhang Fei útnak indultak az előljáróságról, s visszatért Liu Bei-hez, akinek beszámoltak a történekről. Úgy tűnt, a nagybácsi megértette, hogy hibát követett el:

- Tévedtem, igazságtalanul bántam egy bölccsel.

Ekkor Zhang Fei átnyújtotta Lu Su ajánlólevelét is, amely így hangzott:

„Pang Tong nem közönséges ember, amilyennel bármikor összefuthatunk. Olyan helyen alkalmazd őt ahol kivételes képességekre van szükség,

s erői nyilvánvalóvá válnak. Óvakodj attól, hogy külseje alapján ítéld meg, mert így esetleg félreismered, és ha nem bánsz vele megfelelően, valaki más szolgálatába állhat. Ez pedig igen nagy balszerencse lenne”.

Miközben Liu Bei-t erősen lehangolta tévedése, jelentették neki Zhuge Liang visszatértét.

A főtanácsadó hamarosan be is lépett a terembe, s első kérdése a szokásos üdvözléseket követően így hangzott:

- Hogy érzi magát Pang Tong tanácsadó?⁸

- Leiyang előljárója lett - válaszolta Liu Bei -, ahol bort vedel, és elhanyagolja kötelességét.

- Pang Tong barátomnak kivételes képességei vannak, tudása tízszerese az enyémnak - felelte Zhuge Liang nevetve -, adtam neki egy levelet, uram. Nem mutatta meg neked?

- Épp ma olvastam egy üzenetet róla, ám az Lu Su-tól származott. Tőled nem kaptam semmilyenet.

- Ha egy ilyen jelentékeny tudással bíró valakit nyomorúságos kis helyre küldenek, akkor az unalomtól mindig a borhoz fordul - közölte Zhuge Liang.

- Elveszítettem volna egy kiváló embert, ha fivéremet nem küldöm oda!

Ezzel késedelem nélkül ismét megbízta Zhang Fei-t, hogy induljon északkeletre, s kérje meg Pang Tongot, hogy jöjjön Jingzhou városába. Amikor megérkezett, Liu Bei a fogadására indult, s a lépcső lábánál kért bocsánatot tőle hibájáért. Ekkor Pang Tong előhúzta a levelet, amit Zhuge Liang írt. Liu Bei rögvest el is olvasta:

„Amint Ifjú Főnix megérkezik, adj neki fontos hivatalt”.

Liu Bei roppantul megörült az üzenet szavai láttán:

- Vízükör két fontos emberről beszélt, Alvó Sárkányról és Ifjú Főnixről! Azt mondta, bárki is bírja valamelyikük segítségét, helyre tudja állítani a birodalmat.⁹ Mivel most már mindketten itt vannak, a Hanok biztosan ismét hatalmassá válnak!

Ezután kinevezte Pang Tongot altanácsadóvá és generálissá, s a két stratégia elkezdte kiképezni a hadsereget az újabb hódítások feladataira.¹⁰

Xuchang fővárosba is eljutottak a hírek minderről, így Cao Cao megtudta, hogy Liu Bei-nek immár két tanácsadója van, gyakorlatozik a hadserege, készleteket halmoznak fel és azt is, hogy két fő ellensége nem fordult egymás ellen. Tisztában volt vele, hogy előbb-utóbb támadással kell szembenéznie. Magához hívatta hát vezéreit, hogy megvitassák egy új hadjárat lehetőségét. Xun Yu szólalt fel először:

- Sun Quant kell először megtámadni, mert nemrég meghalt legtehetségesebb generálisa, Zhou Yu. Azután majd sor kerül Liu Bei-re is.

- Ha egy ilyen távoli hadjáratra indulok - felelte Cao Cao -, akkor Ma Teng rátámad a fővárosra. Amíg a Vörös Szikláknál időztem, elkezdtek terjedni a pletykák erről, ezért valahogy védelmezni kell Xuchangot.

- A legjobb, ami szegény fejemnek eszébe jut, az, hogy adjuk Ma Tengnek a Generális, Aki Aláveti a Déli Vidéket-címet, s küldjük őt Sun Quan ellen. Így ide csalhatjuk őt és megszabadulhatunk tőle. Ezután már nyugodtan veheted utad délnek.¹¹

Cao Cao-nak tetszett az ötlet, s hamarosan hívták is Ma Tenget, aki Xiliangban időzött, egy nyugati határvidéken.¹²

Ma Teng a híres Ma Yuan vezér, a Hullámokat Lecsillapító Generális¹³ leszármazottja volt. Atyját Ma Pingnek hívták, aki Tianshuiban egy kisebb előljárárság élén állt Huan császár idején, ám elveszítette azt, s nyugatnak, Longxi-ba sodródott, ahol a Qiang-nép közé keveredett, s felesége is onnan származott.¹⁴ Ő szülte neki fiát, Ma Tenget, aki jóval magasabb volt az átlagnál, igen erőteljes férfiúnak tűnt. Ugyanakkor békés természetű és nagyon népszerű is volt, ám Ling császár uralkodása alatt a Qiangok zavarogni kezdtek, Ma Teng pedig haderőt gyűjtött és leverte a lázadókat. Szolgálatiért a Nyugatot Helyreállító Generális-címet kapta. Ő és Han Sui, akit a Nyugatot Őrző Parancsnokként ismertek, fogadott testvérek voltak.¹⁵

Amikor megkapta a fővárosba hívó parancsot, Ma Teng a bizalmába avatta legidősebb fiát, Ma Chao-t, elmondván neki néhány epizódot életéből:

- Amikor Dong Cheng megkapta az uralkodótól az övbe rejtett rendeletet,¹⁶ szövetséget alapítottunk a lázadás leverésére. Közülünk az egyik Liu Bei volt. Azonban nem értünk el semmit, mert Dong Chenget kivégezték, Liu Bei-t balszerencse sújtotta, nekem pedig nyugatra kellett menekülnöm. Úgy hallottam viszont, hogy Liu Bei most Jingzhou ura, s hajlok arra, hogy kivitelezem a tervet, amit oly sok idővel ezelőtt ötlöttünk ki. Ámde most Cao Cao maga elé idézett, ezért nem tudom, mit tehetnék.

- Cao Cao a császár parancsa által szólít, atyám - felelte Ma Chao -, ha nem mész, az ellenszegülést jelent a birodalmi parancsnak. Engedelmeskedj hát annyiban, hogy elutazol a fővárosba, ahol kivitelezheted eredeti szándékaidat.

Ám Ma Teng unokaöccse, Ma Dai más véleményen volt, s ellenezte az ötletet:

- Cao Cao tervei kifürkészhetetlenek, ha elmész hozzá, nagybátyám, attól tartok, gondjaid lehetnek.

- Hadd vezessem a sereget a főváros ellen! - kiáltott fel erre Ma Chao - Nem tudnánk így megtisztítani a birodalmat a gonosztól?

- Neked a Qiang-csapatok irányítását kell átvenned a mi területünk védelmére itt - vetette ellene atyja -, én magammal viszem két fivéredet és

kuzinodat. Ha Cao Cao megtudja, hogy a Qiangok rendelkezésedre állnak, s Han Sui is támogatásodra kész, akkor aligha mer ártalmamra lenni.

- Atyám, ha mindenképpen menned kell, légy óvatos, és ne lépj addig a városba, míg pontosan ki nem deríted, miféle tervek és mesterkedések várnak rád!

- Biztosan nagyon óvatos leszek, ne aggódj! - felelte Ma Teng, majd kiadta parancsát az indulásra.

A kormányzó ötezer főnyi haderőt vitt magával, két másik fia, Ma Xiu és Ma Tie vezették az előhadat, az utóvédet pedig unokaöccse, Ma Dai. Így indultak neki a fővárosba vezető kimerítő utazásnak. Xuchangtól húsz *li* távolságra letáboroztak.

Amikor Cao Cao hírül vette Ma Teng érkezését, hívatta Huang Kui¹⁷ minisztert, s így szólt hozzá:

- Ma Tenget a déli földek ellen kell küldeni, s tanácsadóként neked is vele kell tartanod. Te keresed fel őt először táborában, s tolmácsolod neki jókívánságaimat, elmondod neki, hogy Xiliang túlságosan messze van, a közlekedés igen nehézkes, ezért nem szükséges túl nagy létszámú saját sereget hoznia. Majd én ellátom haderővel. Közöld vele azt is, hogy jöjjön a császárhoz kihallgatásra! Azután majd küldök neki ellátmányt is.

Eme utasításokkal Huang Kui felkereste Ma Tenget, aki bort hozatott, s igen gondos fogadtatásban részesítette a minisztert. Utóbbi néhány kupa után bizalmasabb lett, s így szólt vendéglátójához:

- Atyám Li Jue és Guo Si¹⁸ keze által veszett, emiatt mindig is neheztelés élt bennem. Most pedig egy újabb lázadó készül megfosztani urunkat hatalmától!

- Ki az? - kérdezte Ma Teng.

- Természetesen Cao Cao a lázadó gazember! Ugye nem azt akarod mondani, hogy nem tudtál róla?

Azonban Ma Teng óvatos maradt. Azt gondolta, nagyon is valószínű, hogy e szavakkal csapdába kívánják csalni, ezért úgy tett, mint aki nagyon megdöbben, s kérve-kérte vendégét, legyen elővigyázatos, nehogy mások is meghallják szavait. Ám Huang Kui semmivel sem törődött, s így kiáltott:

- Szóval megfeledektél az övbe rejtett rendeletről, mi?

Ma Teng már látta, hogy Huang Kui őszinte, s hamarosan ő is bizalmasabbá vált vele szemben, elmondván vendégének valamennyi tervét.

- Cao Cao azt akarja, hogy jelenj meg a fővárosban kihallgatáson - válaszolta erre Huang Kui -, ám nincsenek jó szándékai. Ne menj! Inkább vezesd sereged a falak közelébe, s küldess a főminiszterért, arra kérvén, szemlélje meg azt. Ha pedig eljön, gyilkoltasd meg!

Ezek után kidolgozták a terv részleteit, majd a hírvivő, még mindig dühtől és izgalomtól hevülten, visszatért otthonába.

Látván, férje mennyire feldúlt, Zhi úrhölgy, Huang Kui felesége szeretne volna megtudni, mi a baj. Ám ura nem mondott neki semmit. Volt azonban egy Li Chunxiang nevű szeretője is, s történetesen ez a nő cselszövést szőtt a feleség öccsével, Miao Ze-vel, aki szeretne volna őt feleségül venni. A szerető is látta az úr elégedetlenségét, elmondta ezt Miao Ze-nek, aki úgy vélte, a nő ki tudná szedni belőle az okot.

- Kérdezd meg tőle, mi az igazság Liu Bei-ről és Cao Cao-ról! Melyik kettejük közül a gazember?

Ezen az estén Huang Kui ellátogatott szeretője lakosztályába, a nő pedig fel is tette neki a fentebbi kérdést. Az ura, még mindig nem teljesen józanul, így válaszolt:

- Te csupán asszony vagy, mégis különbséget kell tenned jó és rossz között! Tudd meg, hogy az ellenségem, s az a férfi, akivel végezni fogok, nem más, mint Cao Cao!

- De miért? S ha valóban meg akarod ölni, miért nem teszel semmit? - hangzott az újabb kérdés.

- Tettem valamit. Megegyeztem Ma Teng generálissal, hogy végez Cao Cao-val, amikor az megszemléli hadseregét!

Li Chunxiang természetesen elmondta kedvesének, aki továbbadta a hírt a főminiszternek. Cao Cao meg is tette az ellenintézkedéseket. Összehívta megbízható generálisait, s utasításokat adott nekik másnap reggelre, majd miután ezzel megvolt, elfogatta Huang Kui-t és egész háztartását.

Másnap, Ma Teng és nyugati csapatai a megbeszéltek szerint felsorakoztak a városfalnál. A lobogók sűrűjében a vezér észrevette magát a főminisztert, ebből pedig megtudta, hogy személyesen kívánja végrehajtani a szemlét.

Így hát Ma Teng közelebb lovagolt. Váratlanul bomba robbant, s erre a jelre mind a négy irányból fegyveresek tűntek fel, akiket Xu Chu, Xiahou Yuan, Cao Hong és Xu Huang vezetett. A nyugati erőket teljesen bekerítették. Ma Teng ekkor már látta, mekkora hibát követett el, s két fiával együtt bátran harcba szállt, hogy kitörjenek a csapdából. A fiatalabb - Ma Tie - hamarosan elesett a rájuk zúduló nyílzáporban. Apa és megmaradt fia ide-oda lovagoltak, keresvén a kiutat, ám semerre sem leltek. Mindkettőjük számtalan sebből vérzett már, s mikor hátasaik összeestek a nyílveszteszó találatoktól, elfogták őket.

Ma Tenget, Ma Xiu-t és a nyomorult Huang Kui-t, aki nem tudta titokban tartani szándékát, Cao Cao elé vezették. Huang Kui hangosan bizonygatta ártatlanságát, ám ekkor tanúként behívták Miao Ze-t.

- A szálnalmas gazember tönkretette minden tervemet! - ordította Ma Teng - Így hát nem végezhetek a lázadóval, nem tisztíthatom meg az országot! De ez az ég akarata.

Apát és fiát is elvonszolták, miközben előbbi mindvégig szidalmak áradatát zúdította a körülötte lévőkre.

Végül a három férfi útja végére ért ebben a történetben.

Fiú és atya számára egyazon sors jutott
Tiszta hűségük azóta lett már köztudott
A lázadó ellen törtek, ám kudarcot vallottak
Végzetük elfogadták, de meg nem hajoltak
Vérben fogant esküjük teljesítették
Bűnös ellen törve az igazat szerették
Nyugati hitves sok érdemes fia atyjával immár megpihent
Ám öreg Hullámok Lecsillapítójára nem hoztak így szégyent

- Nem vágyom semmi egyéb jutalomra, csak hogy feleségül vehessem Li Chunxiangot - közölte az áruló Miao Ze.

Cao Cao mosolyogva így felelt:

- Egyetlen asszony kedvéért egy egész háztartást halálba taszítottál. Miféle előnyöm származhatna abból, ha egy ilyen gonosztevőt életben hagynék?

Ezzel megparancsolta az öröknek, hogy az árulót és vele együtt a nőt is végezzék ki Huang Kui háznépével együtt. Azok, akik szemtanúi voltak ennek a félelmetes bosszúnak, nem tehettek mást, csak sóhajtoztak ekkora könyörtelenség láttán.

Szenvedély okán egy hű emberre lesújtott a végzet
S a nő is meghalt, kiért elkövették a szörnyű vétket
Gyűlöletében könyörtelen volt az is kit szolgált
Halál lett sorsa az árulónak, kinek fejében kéj kószált

Cao Cao nem kívánta felkelteni a Xiliangból érkezett sereg gyűlöletét, ezért kihirdette nekik:

- Vezéreitek áruló szándéka kizárólag az övék volt.

Mindazonáltal kiküldetett, hogy erősítsék meg a hágókat, nehogy Ma Dai meg tudjon szökni.

Ahogy már említettük, ő a hátvédet vezette. Nemsokára a fő seregtől megszököttek érkeztek hozzá, s beszámoltak neki arról, mi történt a fővárosban. Annyira megrémisztette ez Ma Dai-t, hogy magára hagyta hadseregét és kereskedő álcájában elmenekült.

Ma Teng kivégzését követően Cao Cao elhatározta, hogy megindítja a hadjáratot a déli földek ellen. Ám ekkor megérkeztek a nyugtalanító hírek Liu Bei katonai készülődéséről, akinek állítólagos célja nyugat volt. Ez igen csak megijesztette a főminisztert:

- A madár szárnyai teljesen kinőnek, ha elfoglalja a folyótól nyugatra eső területeket.

Cao Cao felismerte a nehézségeket, ám tanácsadói közül valaki felemelkedvén így szólt:

- Tudom, hogyan akadályozzuk meg, hogy Liu Bei és Sun Quan megsegítsék egymást, s mind dél, mind pedig nyugat a tiéd lesz, nagyuram!

Hideg halál sújtott le nyugat hőseire
Veszély ereszkedett dél merész vezéreire

A következő fejezet beszámol a tervről.

ÖTVENNYOLCADIK FEJEZET

MA CHAO BOSSZÚHADJÁRATOT INDÍT. CAO
CAO SZAKÁLLÁT LEVÁGVA, KÖPÖNYEGÉT
HÁTRAHAGYVA MENEKÜL

馬孟起興兵雪恨
曹阿瞞割鬚棄袍

- Miben áll kiváló terved, Chen Qun barátom? - kérdezte Cao Cao tanácsadójától, aki egyik polgári hivatalnok volt.

- Két fő ellenséged - Liu Bei és Sun Quan - most szoros szövetségben állnak, olyképpen, mint az ajkak és a fogak. Ám Liu Bei magáénak akarja a nyugati vidékeket, s ha te, főminiszter úr, jelentős haderőt küldesz Sun Quan ellen, neki segítséget kell kérnie Liu Bei-től, aki, mivel inkább nyugat felé hódítana, elutasítja ezt. Sun Quan így képtelen lesz ellenállni, annyira meg fog gyengülni, hogy a déli földek öledbe hullanak, majd egyetlen dobütem ideje alatt Jingzhou is elesik. A nyugat következik ezután, így végül az egész birodalom tiéd lesz!

- Szavakba öntöttem gondolataimat! - lelkesedett Cao Cao.

Hamarosan útnak is indult a háromszázezer fős haderő dél felé. A He-fei-ből származó Zhang Liao látta el az ellátmányért felelős vezér tisztségét.

Sun Quan igen gyorsan értesült a hadmozdulatokról, s összehívta vezéreit. Amikor mindannyian összegyűltek, elsőnek Zhang Zhao szólalt fel:

- Küldessünk Lu Su-ért, hogy azonnal írjon Liu Bei-nek, s kérje segítségét! Ők jó barátok, így Liu Bei biztosan kedvező választ ad. Emellett ő és urunk házasság révén közeli kapcsolatban is állnak egymással, ezért nem fog elutasítani. Liu Bei támogatásával nem kell attól tartanunk, hogy országunk veszélybe kerül.

Sun Quan hallgatott a tanácsra, Lu Su-ért küldetett, utasítva őt, hogy kérjen segítséget Liu Bei-től. A parancsnak megfelelően meg is született a levél, majd miután a címzett elolvasta, megkérte a hírnököt, hogy várjon a vendégházban, amíg Zhuge Liang megérkezik Nanjunból. Amint a tanácsadó megjött, Liu Bei megmutatta neki az üzenetet.

- Nem szükséges mozgósítani a déli csapatokat, sem pedig mieinket oda küldeni - közölte a tanácsadó, miután elolvasta -, én ugyanis meg tudom akadályozni, hogy Cao Cao egyáltalán csak déli irányba akarjon tekinteni!

Így hát Zhuge Liang az alábbi választ írta Lu Su-nak:

„Szabadulj meg minden aggodalmadtól, és légy nyugodt, mivel abban az esetben, ha az északi sereg közeleg, azon nyomban visszafordulásra kényszerülnek majd”.

A levelet odaadták a hírvivőnek, ezután pedig Liu Bei így fordult tanácsadójához:

- Miként gondold, tanácsadó úr, hogy sikerül visszafordítanod a háromszázezer fős hadsereget, amit Cao Cao délre kíván küldeni?

- Cao Cao leginkább Xiliangtól tart most - felelte Zhuge Liang -, főként, hogy nemrégiben ölette meg Ma Tenget és fiait, így a xiliangi nép fogát csikorgatja dühében. Írnod kell egy üzenetet, uram, megkérve Ma Chao-t, jöjjön át a hágón, így Cao Cao-nak esélye sem nyílik arra, hogy tovább tervezze a déli hadjáratot.

A levél elkészült, megbízható küldöncre bízták és azon nyomban útnak is indították.¹

Eközben Ma Chao, megbízatásának megfélelően, tovább őrizte Xiliangot. Egy éjjel látomásban volt része. Álmában havas síkságon hevert és rengeteg tigris vette körül, amik marcangolni kezdték. Rémulten riadt fel, s azon kezdett tűnődni, mit is jelenthet ez a kép. Miután képtelen volt rájönni, tanácsadói elé tárta álmát. Egyikük kijelentette, hogy rossz előjel. Pang De generális véleménye hangzott így.

- Miként értelmeznéd? - kérdezte tőle Ma Chao.

- Tigrisekkel találkozol egy havas síkságon - roppant baljós dolog ilyesmiről álmodni. Nagyurunk biztosan bajba került a fővárosban.

Ebben a pillanatban berohant valaki, a földre vetette magát és zokogva közölte:

- Urunk és fiai halottak!

Ma Dai volt az érkező, Ma Teng unokaöccse, aki beszámolt az egész gonosz történetről:

- Ma Teng nagybácsi és Huang Kui kitervelték Cao Cao megölését, ám szándékuk balul sült el és kitudódott. Ma Tie elesett a harcmezőn, Ma Teng nagybácsit és Ma Xiu-t pedig elfogták és halálra ítélték a piactéren. Én álöltözetben szöktem meg.

Ma Chao a hírek hallatán a földre zuhant, keserűen sírni kezdett, miközben fogát csikorgatta haragjában és átkozta ellenségét, Cao Cao-t. Vézerei végül felsegítették és elvezették, hogy megnyugodjon.

Hamarosan megérkezett a küldönc Liu Bei levelével, ami így hangzott:

„A boldogtalan Hanok e legutóbbi napjaiban, amikor a lázadó és zsarnoki Cao Cao az uralkodó sérelmére és a nép nyomorúságára minden hatalmat magához ragadott, én, Liu Bei visszaemlékszem arra, hogy atyád és én kézhez kaptunk egy határozatot, s megesküdtünk, hogy végzünk az áruolóval. Most, hogy atyád a zsarnok kezétől lelte halálát, bosszút kell állnod érte. Ahogy a szent könyvek írják, nem hagyhatod, hogy ugyanaz az ég boruljon föled, ugyanaz a napfény ragyogjon rád, mint atyád gyilkosára. Ha te egyik oldalról támadást tudnál indítani Cao Cao ellen, akkor az én hadaim elvágnák visszavonulása útját. Így végezhetnénk vele s egész gonosz seregletével. Ekkor atyád is megbosszultatna, a Hanok pedig végre visszakerülnének a hatalomba. Még hosszan tudnék írni, de inkább megvárom válaszod”²

Könnyeit letörölve Ma Chao sietve megfogalmazta a választ, amit rögtön vihetett is a küldönc. Ezután a xiliangi hadsereget felsorakoztatták, a lovasok és gyalogosok hamarosan készen álltak. Éppen az indulásra kijelölt nap előtt Xizhou birodalmi védelmezője, Han Sui küldetett Ma Chao-ért, akinek megmutatta Cao Cao-tól érkezett levelét, amelyben Xiliangot

ígérte neki, amennyiben foglyul ejti, és a fővárosba hurcolja Ma Chao-t.³
- Kötözz meg engem és kuzinomát is, nagybácsi, s küldj oda! Így nem kell majd harcba bocsátkoznod! – kiáltotta az ifjú a földre borulva.

Ám Han Sui felemelte őt, s így szólt:

- Atyád és én fogadott testvérek voltunk. Azt hiszed, képes lennék ár-tani neked? Inkább segítségedre leszek, ha harcba indulsz!

Ma Chao hálásan köszönetet mondott. Cao Cao szerencsétlen hírvivő-jét előhozatták és lefejezték. Ezt követően Han Sui és Ma Chao számba vették hadaikat. Han Sui-nak nyolc hadosztálya volt nyolc vezér – Yang Qiu, Cheng Yin, Hou Xuan, Liang Xing, Cheng Yi, Li Kan, Ma Wan és Zhang Han – parancsnoksága alatt. Ezek mind hűségesen követték Han Sui-t. Ma Chao-nak két vezére volt, Pang De és Ma Dai. Teljes haderejük kétszázezer főt tett ki. Ez a sereg a parancsnokokkal együtt Changanhoz menetelt.⁴

A város kormányzója Zhong Yao volt, aki, amint hírért vette, mi készülődik, azonnal üzenetet küldött Cao Cao-nak, ő maga pedig felkészült a védelemre. Nem maradt a városfalak mögött, hanem kivezette csapatait a síkságra, s ott állította csatasorba őket.⁵

Ötvenezer fővel Ma Dai tűnt fel először, áradatként zúdulva a vidékre. Zhong Yao előrelovagolt, hogy tárgyalásba bocsátkozzon vele, ám Ma Dai karddal a kezében rontott rá. Azonban a kormányzó nem fogadta el a kihívást, hátat fordított és menekülni kezdett. Ma Dai nyomában maradt, s hamarosan a támadók fő hadteste is megérkezett. Körbevették a várost, ahová Zhong Yao sikeresen bemenekült, s aminek védelmére felkészült.

Changan volt a nyugati Hanok fővárosa, jól megerősített helység, masszív fallal és mély vizesárokokkal, amik védelmet nyújtottak a legádázabb támadások ellen is. Az újonnan érkezett seregek tíz napig sikertelenül ostromolták. Ekkor Pang De tervet terjesztett a vezérek elé:

- Mivel a város környéke kopár, a víz pedig keserű, ezért a védőknek muszáj kapcsolatban lenniük a környék népességével, máskülönben kifognak az ellátmányból. A tíznapi ostrom biztosan kimerítette tartalékait minden téren, így meglehetősen elég csak megpihennünk és várunk egy kicsit, aztán majd meglátjuk. Talán sikerül elfoglalnunk a várost, anélkül, hogy a továbbiakban csak kisujjunkat is mozdítanánk.

- Kitűnő tervnek tűnik – közölte Ma Chao, majd utasítást küldött valamennyi hadtestnek, hogy vonuljanak vissza, s ő maga fedezte mozgásukat. Másnap, amikor Zhong Yao felment a falra, látta, hogy a támadók eltűntek. Azonban hadicseltől tartván kémeket küldött ki, akik visszatérve jelentették, hogy az ellenséges katonák valóban bizonyos távolságra vonultak el a várostól. Erre a kormányzó nagyon megkönnyebbült, s megengedte a fegyvereseknek és a köznépnek is, hogy kimenjenek a falak

mögül, beszerezzék a szükséges tűzifát és vizet. A szélesre tárt kapuknál nyüzsgött a ki- és befelé igyekvő tömeg.

Öt napig így mentek a dolgok, majd hallották, hogy Ma Chao serege visszatért. Pánik söpört végig a város lakóin, az emberek a falak mögé rohantak, a kapukat pedig megint eltorlaszolták.

A nyugati kapu parancsnoka Zhong Yao fivére, Zhong Jin volt. Az éjszaka harmadik őrseje idején fáklyafény tűnt fel a kapu közelében, s mikor a parancsnok oda igyekezett, hogy megnézze, mi történik, váratlanul lovas tűnt fel.⁶ Kardjával felé sújtott, miközben így kiáltott:

- Pang De van itt!

Zhong Jin annyira megdöbbsent, hogy képtelen volt védekezni. Holtan fordult le a nyeregből. Az őrszemekkel hamarosan szintén végeztek, majd betörték a kaput, azután Ma Chao és Han Sui katonái beözönlöttek. Zhong Yao a szemközti kapun menekült ki, sorsára hagyván a várost. Sikeresen elérte a Tong átkelőt, ahol megerősített állást foglalt el, és hírt küldött a szerencsétlenségről Cao Cao-nak.⁷

Ahogy meghallotta Changan elestét, a főminiszter félretette a déli hadjáratra vonatkozó valamennyi tervet.

- Cao Hong és Xu Huang tízezer fővel azonnal a Tong átkelőhöz siet - adta ki a parancsot -, hogy Zhong Yao segítségére legyen! A hágót tíz napon keresztül mindenáron tartanotok kell, máskülönben fejetek veszem! A tizedik napot követően többé már nem lesz dolgotok ott, mert megérkezem a fő sereggel.

- Cao Hong hirtelen haragú, ezért nem ő a megfelelő ember a szoros megtartásához - szólta közbe Cao Ren -, így bármi megtörténhet.

- Menj, nyújts nekik erősítést! - hangzott Cao Cao válasza.

Cao Hong és Xu Huang sietve a Tong átkelőhöz masírozott, és ott átvették a parancsnokságot Zhong Yao-tól. Védelemre rendezkedtek be, s noha Ma Chao minden nap felbukkant a Cao család három generációját szidalmazva, ők csendben maradtak és nem mozdultak. Ám Cao Hong egyre nehezebben bírta elviselni a naponta ismétlődő sérelmeket, szívesen kivette volna a védőket, hogy összecsapjanak az ellenséggel, ha társa meg nem fékezi őt.

- Ma Chao éppen azt akarja kiprovokálni, hogy megtámadjuk, ám emlékezz parancsunkra! Nem szabad mozdulnunk! A főminiszternek valami kiváló terve van.

Így hangzottak Xu Huang szavai, ám tanácsát nehéz volt követni, mivel Ma Chao katonái is nekikezdték a szidalmazásnak, s éjjel-nappal megállás nélkül szórták válogatott sértéseiket a védőkre. Xu Huang egyre nehezebben bírta lecsillapítani vezértársát.

Egészen a kilencedik napig folytatódott mindez. Ekkor a hágó védői azt látták, az ellenség hagyja, hogy lovaik szabadon legelésszenek, ők maguk pedig, mintha teljesen kimerültek volna, álomba szenderednek.

Erre Cao Hong megparancsolta, nyergeljék fel hátasát, s háromszáz harccsal lerontott, hogy végezzenek az elővigyázatlannak tűnő támadókkal. Ma Chao katonái azonnal menekülőre fogták, hátra hagyva lovaikat, eldobálva fegyvereiket. Cao Hongot magával ragadta az üldözés szenvedélye, s nyomukba eredt.

Xu Huang eközben feljebb tartózkodott az úton, mivel éppen a termény és takarmány behordását felügyelte, ám amikor meghallotta, mit tett heves vérű társa, sietve maga köré gyűjtött néhány harcost, majd megsegítésére indult. Már messziről kiabált Cao Hongnak, hogy térjen vissza.

Hirtelen hatalmas ordibálás támadt a közelben, s Ma Dai rontott elő, támadásra készen. Mind Cao Hong, mind Xu Huang megfordult, hogy elmeneküljön, ám ekkor dobok dübörögtek fel. Ma Chao és Pang De vezetésével két seregetest bukkant elő a dombok takarásából. Hatalmas küzdelem kezdődött, amely kezdettől fogva Cao Cao csapatai ellenében alakult. Igen gyorsan hullottak a katonák, de néhányuknak sikerült kitérniük, s a hágó felé venni az irányt. Ellenfeleik a nyomukban elárasztották a területet, ezért fel kellett adniuk védelmüket és arra futottak, amerre csak tudtak.

Pang De Cao Hongot üzte, ám Cao Ren bukkant fel ekkor, hogy segítsen társának, s végül mindketten sikeresen elmenekültek. Ma Chao és Pang De elfoglalták a hágót.

Cao Hong urához igyekezett, s beszámolt neki a balszerencsés eseményekről.

- Tíz napot mondtam nektek! Miért hagytátok el hát a szorost a kilencediken?

- Azok a xiliangi katonák egyfolytában sértegettek minket! – hangzott a felelet – S mikor azt hittem, hogy felkészületlenek, ki akartam használni a lehetőséget, ám ravaszságuk áldozatául estem!

- Ifjú vagy és lobbanékony. De te, Xu Huang, neked tudnod kellett volna, mi történik!

- Nem hallgatott rám, noha sokszor figyelmeztettem – közölte Xu Huang -, s aznap éppen a hágó másik részén felügyeltem az ellátmány berakodását. Amint megtudtam, mi zajlik, biztos voltam benne, hogy szerencsétlenség fog érni. Utána siettem hát, de már túl késő volt.

Cao Cao dühében elrendelte Cao Hong kivégzését. Ám hivatalnoktársai könyörögni kezdtek életéért, s mivel beismerte tévedését, végül szabadon és büntetlenül távozhatott.

A főminiszter a Tong átkelő felé vette az irányt. Cao Ren a következőt javasolta neki:

- Erős cölöpkerítést kellene építenünk a támadás előtt.

Így hát kivágtak néhány fát, s szilárd falat emeltek, majd három táborra bontották a haderőt: Cao Ren volt a balszárnyon, Xiahou Yuan a jobbon, Cao Cao maga pedig középen.

Hamarosan a főminiszter és összes tisztje egyszerre intézett támadást a hágó ellen. A xiliangi csapatok két oldalon állomásoztak. Mielőtt összecsaptak volna egymással, a támadók megálltak és csatasorba rendeződtek. Miután ez megtörtént, Cao Cao a központi lobogóhoz vágatott, onnan vette szemügyre az ellenséget.

Kiváló csapattesteket látott, minden egyes harcos igazi hősnek tűnt. Vezérük, Ma Chao is méltónak látszott hozzájuk élénkpiros arcával és ajkai-
val, ruganyos csípőjével, széles válllaival, mély hangjával és hatalmas erejével. Ezüst sisakot és vértet viselt, fegyvere hosszú lándzsa volt, biztosan ülte meg harci ménjét.⁸ Pang De és Ma Dai foglaltak helyet mellette. Cao Cao a lelke mélyén csodálta az ellenséges vezért. Mindazonáltal előrerúg-
tatott, s így kiáltott neki:

- Miért indultál harcba a Hanok ellen, kiket atyád és nagyatyád hűen szolgált?

Ma Chao a fogát csikorgatva átkozta a főminisztert:

- Lázadó! Az uralkodó és a nép elárulója! Atyám és fivéreim gyilkosa! Halálomig gyűlölni foglak, ugyanaz az ég nem borulhat mindkettőnk fölé! Elfoglak és étvágyamat élő húsodon fogom betölteni!

E szavakkal megmarkolta a lándzsáját és Cao Cao felé iramodott, hogy végezzen vele. Ám Yu Jin tűnt fel a főminiszter mögül, s harcba bocsátkozott a támadóval. Nagyjából tíz ütésváltásig tartott a küzdelmük, ekkor Yu Jinnek menekülőre kellett fognia. Zhang He foglalta el helyét, ám miután a két hős hús ütésváltáson keresztül tusakodott egymással, végül neki is meg kellett futamodnia.

Li Tong váltotta fel, azonban Ma Chao hadi vitézsége ekkorra már olyan magasságokban járt, hogy egyetlen csapással kivetette ellenfelét a nyeregből. Ezután lándzsájával intett háta mögött lévő csapatainak, akik áradatként zúdultak támadóikra. Pillanatok alatt szétszórták Cao Cao erőit, s Ma Chao Pang De-vel és Ma Dai-jal együtt előrevágtatott, hogy megpróbálja elfogni a főminisztert.

Egyre közelebb értek. Cao hallotta, ahogy egyikük így kiált:

- Az ott Cao Cao, a vörös köpenyben!

Erre sietve letépte magáról köpönyegét és messzire hajította.⁹

- Cao Cao az a hosszú szakállú! - hangzott fel mögüle az újabb kiáltás.

A főminiszter rögtön az oldalán függő kardhoz kapott, s lemetszette vele szakállá egy részét. Ám egy harcos így is felismerte őt, s elmondta Ma Chao-nak, hogy Cao Cao arcszőrzete immár rövid, mire elhangzott a

parancs, hogy a rövid szakállúakat fogják el. Ezt hallván Cao Cao egy zászló sarkával beburkolta nyakát és állkapcsát, így menekült tovább.¹⁰

Nagy pánikba esik a Tong szorosnál a sok harcos
Rettegve dobja el köpenyét Cao, már nem oly hangos
Levágja félelmében még hosszú szakállát is kardjával
Alig menekül, míg Ma Chao az égisz tör haragjával

Cao Cao végül sikeresen elhagyta a csata színhelyét és kicsit megnyugodott. Ám ekkor ismét patadobogás ütötte meg fülét, s körbepillantva észrevette, hogy Ma Chao a nyomában van. Ő és a közelében lévők mind pánikba estek, szerteszét szaladva életükért futottak, nem törődve uruk életével.

- Cao Cao, ne merj menekülni! - kiáltotta a közeledő ifjú.

A korbács kiesett a főminiszter elerőtlenedő kezéből, ahogy látta, hogy ellenfele mindjárt utoléri. Ám ahogy utóbbi már döfésre emelte lándzsáját, Cao Cao váratlanul egy fa mögé húzódott, majd irányt változtatva tovább menekült, miközben Ma Chao csak a fát találta el. Gyorsan kirántotta fegyverét, ám a késlekedéssel időt nyert a menekvőnek. Hamarosan viszont ismét nyomában járt, megint egyre közelebb ért hozzá. Ahogy néhány domb lejtői felé közeledtek, váratlanul bátor generális jelent meg előttük, így kiáltván:

- Ne bántsd uramat!

Cao Hong volt az, s kardját pörgetve megindult Ma Chao felé. Az ifjú megtorpant, s ez mentette meg Cao Cao életét. Cao Hong és ő ötven ütés-váltásnyi ideig küzdöttek egymással, mire előbbi teljesen kimerült, s csapásai bizonytalanná váltak. Ekkor Xiahou Yuan tűnt fel harminc lovassal a háta mögött, így Ma Chao jobbnak látta visszavonulni.

Cao Cao-t visszakísérték táborába, amit Cao Ren védelmezett. A táborhely sértetlen volt, s ekkor már látta, hogy veszteségeik sem túlságosan nagyok.

Miközben sátrában üldögélt, egyszer csak megszólalt:

- Ha nem kíméltem volna meg Cao Hong életét, Ma Chao keze által végeztem volna ma!

Így hát behívta magához megmentőjét és gazdagon megjutalmazta.

Ezután összeszedték a szétszóródott katonákat és megerősítették a táborot, kimélyítették az árkot körülötte és földsáncot emeltek.¹¹ Ma Chao naponta felbukkant, hogy párbajra szólítson és szegyetelenül gyalázta őket, ám mindezt a főminiszter utasítására csupán csendes megvetéssel kezelték.

- Ellenségeink hosszú lándzsákat használnak - közölték a tiszték -, ezért mi íjjakkal és nyílpuskákkal harcolunk ellenük!

- Meglehet, hosszú lándzsáik vannak - felelte Cao Cao -, ám hogy harcba bocsátkozunk-e velük vagy sem, az én döntésemem múlik. Miként tudnának ledöfni, ha nem megyünk ki innen? Csupán annyit kell tennetek, hogy nem vesztek tudomást róluk, így majd gyorsan visszavonulnak.

A tisztak elcsodálkoztak, s így szóltak egymás között:

- A főminiszter saját akaratából kezdett bele ebbe a hadjáratba, s élen járt a küzdelemben. Miért fogadja hát el ilyen könnyen a vereséget?

Néhány nappal később a kémek a következőket jelentették:

- Ma Chao erősítést kapott, húszezer Qiang csatlakozott hozzá, határon túli vademberek!

Cao Cao örömmel fogadta a hírt. Amikor megkérdezték tőle, miért ilyen elégedett, csak ennyit felelt:

- Várjatok, míg legyőzöm őket, majd akkor elmagyarázom!

Három nappal később újabb erősítésről érkeztek hírek, mire Cao Cao csak mosolygott, s lakomát rendezett. Tisztjei a háta mögött kinevették. Erre Cao:

- Uraim, nevettek, mert képtelen vagyok elpusztítani Ma Chao-t. Nos, bármelyikőtök tudna nekem javasolni valami tervet?

Ekkor Xu Huang emelkedett szólásra:

- Ó, főminiszter úr, hatalmas haderőd van itt, az ellenség pedig erős posztot épített ki magának a hágón túl. Azt jelenti ez, hogy a Wei folyó nyugati oldala védtelen. Ha titokban át tud kelni egy csapatod a folyón, s kezükbe kaparintják a révet, akkor elvágod visszavonulásuk útját. Ha tehát képes vagy szétzúzni őket a folyótól északra, akkor nem kaphatnak erősítést sem, s bukásra vannak ítélve.

- Éppen arra gondoltam, amit most javasoltál - felelte Cao Cao.

Így hát Xu Huang négyezer fő élére állt, s Zhu Linggel együtt a Wei folyótól nyugatra menetelt,¹² majd ott elrejtőzött a vízmosásban. Addig kellett várniuk, míg Cao Cao át nem kel a folyón észak felé, hogy akkor mindketten együtt lendülhessenek támadásba. Ezután a főminiszter utasította Cao Hongot, hogy készítse elő a csónakokat és tutajokat. Cao Ren ismét hátra maradt a tábor védelmére.

Cao Cao tehát átkelt a Wei folyón, s mikor Ma Chao fülébe jutott a hadmozdulatok híre, így szólt:

- Értem. Elhagyta a szorost és tutajokat készít. Ez azt jelenti, az északi oldalra megy, hogy elvágja a visszavonulási utat. Le kell siklanom a folyón, s távol kell tartanom őt. Ha erre képes leszek, akkor húsz napon belül kifogy az élelemből, s zendülésekkel fog szembenézni emiatt. A déli part mentén fogok lemenni, majd támadok.

Han Sui nem értett egyet a tervvel. Azt a harci mondást idézte, mely szerint akkor kell lesújtani, mikor a csapatok félúton vannak a folyón történő átkelés közben:

- Támadjunk a déli partról, miközben a főminiszter csapatai éppen a folyón vannak, így az egész sereg vízbe fog fulladni!

- Nagybácsi, tanácsod bölcs! - válaszolta az ifjú.

Kémek indultak útnak, hogy megtudják, mikor kíván az ellenség átkelni a folyón.

Cao Cao az előkészületek befejeztével három csapattestet küldött, hogy azok keljenek át először. A hajnal első fényére érték el a révet,¹³ s a harcedzett katonák indultak át először, majd tábort vertek. Cao Cao és testőrsége a déli parton telepedtek le, onnan figyelték az átkelést. Hamarosan az őrszemek jelentést hoztak:

- Egy tiszta fehérbe öltözött generális közeledik!

Mindenki tudta, ez nem lehet más, mint Ma Chao. Teljesen megrémültek, s rohanni kezdtek, hogy minél előbb a csónakokba szálljanak. A folyópart ordítózó emberektől nyüzsgött, akik mind azért küzdöttek, hogy ők kelhessenek át előbb. Cao Cao viszont csak némán ült és figyelt. Csupán arra adott parancsot, hogy állítsák meg a zűrzavart. Eközben a közeledő sereg hangjai - harcosok kiáltozása, lovak nyerítése - egyre jobban hallatszott. Váratlanul egy hadvezér ugrott ki az egyik csónakból, s így kiáltott Cao Cao-nak:

- Közelegnek a lázadók! Szállj hajóra, ó, főminiszter úr!

- Igen, közelegnek. Na és? - felelte a főminiszter generálisának, Xu Chunak. Ezután megfordult, hogy szemügyre vegye az ellenséget.

Ma Chao valóban igen közel járt már, alig százlépésnyire. Ekkor Xu Chu megragadta Cao Cao-t, s magával vonszolta a partra. A csónakot eltaszították, s jó tízarasznyira volt a parttól, de Xu Chu, hátán a főminiszterrel, sikeresen a fedélzetre ugrott. A kis csónak erősen megingott, attól tartottak, felborul, ám Xu Chu előrántotta kardját, s levágta azok kezét, akik az oldalába kapaszkodtak, így sok katona visszahullott a vízbe.

A csónak megindult folyásirányba, Xu Chu pedig a hajóorrban állva rúddal hajtotta, ahogy csak bírta. Ura a lábainál kuporgott, eltűnve szem elől.

Amikor Ma Chao meglátta, hogy a vízi alkalmatosság már a folyó közepén halad lefelé az áradattal, előhúzta íját és nyílveesszőit, majd lövöldözni kezdett. Ugyanakkor megparancsolta bátor generálisainak, hogy induljanak el a folyó mentén, s lőjenek ők is. Így egész nyílzápor zúdult a csónakra.

Xu Chu, attól tartva, hogy Cao Cao megsérülhet, egy nyereggel igyekezett takarni őt, amit bal kezével tartott fölé. Ma Chao lövései nem bizonyultak eredménytelennek, mert számos katonán ejtett sebeket, akik a csónak hajtásáról gondoskodtak. Néhányan a vízbe estek, mások a fenékbe zuhantak. Végül elvesztették uralmukat a jármű felett, amit ide-oda lökdösött

az ár. Xu Chu terpeszben állt a kormányrúd felett, így próbálta irányítani a csónakot, miközben a rudat egyik kezével tartotta, a másikkal pedig továbbra is a főminisztert védelmezte.

Ekkor Weinan előljárója, Ding Fei, aki egy dombtetőről látta, hogy Cao Cao-t erősen szorongatják, sőt, már élete is veszélyben forog, minden marhát és lovat kihajtott táborából, hogy azok szétszóródtak mindennütt a dombokon. Ez túl sok volt a sík vidékek qiangi gulyásainak, akik az állatok láttán maguk mögött hagyták a folyót, s a csorda után vetették magukat. Egyiküknek sem jutott többé eszébe, hogy az ellenséget üldözze.

Így hát Cao Cao sikeresen elmenekült. Amint elérte az északi partot, a csónakot elsüllyesztették. Eddigre már elterjedt a hír, hogy a főminiszter veszélybe került a folyón, így valamennyi tisztje segítségére sietett. Ám ő már biztonságban volt a parton. Xu Chu nehéz vértje tele volt nyílveszszökkel. A tisztiek a táborba kísérték a főminisztert, ahol mélyen meghajoltak előtte, s kifejezték reményüket, hogy nem sérült meg súlyosan.

- A lázadók csaknem elkaptak ma - mosolygott Cao Cao.

- A folyón is átkeltek volna, ha nem csábítja el őket a sok marha és paripa! - közölte Xu Chu.

- Ki engedte szabadon őket? - tudakolta a főminiszter.

Valaki elárulta neki. Nemsokára Ding Fei előljáró is megérkezett, hogy tiszteletét tegye. Cao Cao köszönetet mondott neki:

- Már fogoly lennék kiváló ötleted nélkül - mondta neki, s az előljáró parancsnoki rangot kapott a seregben.¹⁴

- Ugyan most eltűntek, de biztosan visszatérnek holnap - közölte Ding Fei -, ezért fel kell készülnöd, uram, hogy visszaverhesd őket!

- Már minden előkészítve - hangzott a felelet.

Cao Cao utasította generálisait, hogy a folyópart mentén húzódjanak szét, s hordjanak össze halmokat a táborok védelmére. Ha pedig azt látják, hogy közeleg az ellenség, a harcosok húzódjanak be a halmok mögé, hagyják hátra a lobogókat és jelvényeket. Így olyan benyomást kelt majd a dolog, mintha minden egyes tábor egész helyőrség lenne. A folyó mentén továbbá mély árkokat ástak, amiket deszkákkal és laza földdel vontak be, hogy elrejtsek szem elől. Errefelé akarták csalogatni az ellenséget, hogy csapatai belezuhanjanak a vermekbe, s így könnyű prédává váljanak.

Ma Chao visszatért Han Sui-hoz, s beszámolt neki az eseményekről:

- Elfogtam volna Cao Cao-t, ha egy bátor generális nem veszi hátára, s nem ugrik vele egy csónakba!

- Hallottam, hogy a főminiszternek a legmerészebb és legerősebb harcosokból áll testőrsége - felelte Han Sui -, Dian Wei és Xu Chu parancsnoksága alatt. Tigris őrségnek nevezik őket. Most, hogy Dian Wei már

meghalt, akit láttál, bizonyára Xu Chu volt. Ő amilyen vakmerő, olyan erős, és az Őrükt Tigris-nevet viseli. Légy óvatos, ha szembeszállsz vele!

- Már én is hallottam felőle - válaszolta az ifjú.

- Cao Cao most hátba akar támadni minket - folytatta Han Sui -, ám előzzük meg, támadjunk mi, mielőtt megerősíti táborát és cölöpkerítését! Ha egyszer végez ezzel, akkor már nehéz lesz kivetnünk onnan.

- Az a tervem, hogy tartsuk az északi partot, akadályozzuk meg, hogy átkeljen.

- Érdemes unokaöcsém, örködj itt, míg én a part mentén összecsapok Cao Cao-val!

- Ha magaddal viszed Pang De-t, mint az előhad vezérét, akkor beleegyezem - felelte Ma Chao.

Így hát Han Sui és Pang De ötvenezer fővel elindult lefelé a Wei folyó mentén, miközben Cao Cao utasítást adott generálisainak, hogy csalják az ellenséget az előkészített csapdába. Pang De haladt az élen egy jókora, vasba öltözött lovas hadat vezetve, teljes sebességgel vágta. Majd egyszerre zavart kiáltás hangzott fel, ahogy mind az előkészített árkokba zuhantak. Pang De gyorsan kiugrott, s immár sík terepen számos katonát lemészárolt a főminiszter csapataiból, majd háttal is sikeresen kitört közülük.

Ám Han Sui is belekeveredett a forgatagba, Pang De pedig gyalogosan indult segítségére. Útközben szembetalálkozott Cao Yonggal, Cao Ren egyik generálisával. Sietve végzett vele, majd felpattant a halott lovára, s ádáz módon vágta tovább, mindenkit levágva, aki útjába került. Hamarosan el is ért vezéréhez, akit délkelet felé vezetett. Cao Cao csapatai üldözőbe vették őket, ám Ma Chao bukkant fel az erősítéssel, és sikerült elűznie a támadókat. Sok katonáját sikerült így megmentenie, s egészen estig harcoltak, amikor mindkét fél visszahúzódott, hogy számba vegye veszteségeit. Két parancsnok, Cheng Yin és Zhang Han eltűnt, s néhány száz harcost megölték, amikor a verembe estek. Ma Chao és Han Sui megvitatták, mit kellene tenniük ezután.

- Ha időt adunk az ellenségnek, akkor megerősíti pozícióit az északi parton. Azt hiszem, legjobb, ha ma éjjel lerohanjuk táborukat - közölte Ma Chao.

- Ketté kellene osztanunk haderőnket támadókra és tartalékra - felelte Han Sui.

Így végül elhatározták, hogy Ma Chao vezeti a rohamozókat, Pang De és Ma Dai pedig a tartalék parancsnokai lesznek. Az éj leszálltával indultak útnak.

A főminiszter csapatai tehát a Wei folyó északi partján időztek. Cao Cao utasításokkal látta el generálisait:

- A lázadók megpróbálnak majd meglepni minket, mivel megtévesztetük őket azzal, hogy nem építettünk egyelőre cölöpkerítést. Készítsétek fel a harcosokat a rajtaütésre. Bombarobbanás jelére elő fogtok rontani minden irányból, hogy elfogjátok őket!

Sötétedéskor Ma Chao kiküldött egy kis felderítőcsapatot Cheng Yi vezetésével. Mivel nem láttak semmit, mélyen behatoltak az ellenséges vonalak mögé. Hamarosan bomba robbant, s előrontottak az elrejtett csapatok, majd pár pillanat alatt a felderítők mind halottak voltak. Cheng Yi-vel Xiahou Yuan pengéje végzett.

Ám igen hamar megérkezett a főerő is Ma Chao, Ma Dai és Pang De vezetésével, s a rajtaütők közé rohantak.

Rejtve várakozik parancsra ott az ellen
Harcosok rajtaütésre várva csendben
Vezéreket kik élnek mindig merészen
Így sohasem győzheted le egészen

Hamarosan kiderül, melyik fél aratott diadalt.¹⁵

ÖTVENKILENCEDIK FEJEZET

XU CHU LEVETKŐZIK, HOGY MEGKÜZDJÖN
MA CHAO-VAL. CAO CAO LEVELET ÍR, HOGY
ELLENTÉTET SZÍTSON HAN SUI ÉS MA CHAO
KÖZÖTT

許褚裸衣鬥馬超
曹操抹書問韓遂

Az előző fejezetben leírt küzdelem egészen hajnalig tartott, amikor mindkét fél ismét visszahúzódott. Ma Chao közvetlenül a Wei folyó partján táborozott le, innen zaklatta éjjel-nappal merész támadásokkal ellenfelét. Cao Cao szintén a parton vert tábort, három hajóhidat kezdett el építeni tutajokból és csónakokból, hogy folyamatos legyen kapcsolata a déli parttal. Cao Ren a folyón létesített tábort, amit szekerekkel és kocsikkal torlaszolt el.

Ma Chao elhatározta, hogy ezt a tábort fogja először elpusztítani, ezért csapatai szalmát gyűjtöttek, s minden ember egy nyalábbal, valamint tűzszerszámmal szerelkezett fel. Han Sui haderejének jutott a harc. Míg ők támadtak, a másik seregetest felhalmozta a szalmát, majd meggyújtották és hamarosan ádázul perzselő tűz lobbant fel. A védők semmit sem tehettek ellene, így hátrahagyták a tábort és elmenekültek. Minden szállítóeszköz és a hidak is megsemmisültek. Nagy győzelmet jelentett ez a xiliangi sereg számára, megszerezték az uralmat a Wei folyó felett.

Cao Cao igencsak elkomorodott, hogy nem sikerült erős állást kiépítenie, s meg is rémült védtelensége miatt. Ekkor Xun You azt javasolta, hogy emeljenek földfalat. Így hát háromezer katona nekilátott földsáncot építeni. Amikor az ellenség észrevette mi készül, folyamatos támadásokkal kezdte zaklatni a munkásokat különböző pontokon, úgyhogy igen lassan haladtak. Emellett a talaj meglehetősen homokos volt, ezért a fal nem igazán akart megmaradni, éppen olyan gyorsan leomlott, amilyen gyorsan felépítették. Cao Cao reménytelennek érezte az egészet.

Az Újjászületett Nyugalom tizenhatodik évének (211) kilencedik hónapja volt, igen hideg tél közeledett. Nap mint nap szünet nélkül sűrű felhők takarták az eget. Egy napon Cao Cao éppen sátrában üldögélt igen elkedvetlenedve, amikor egy idegent jelentettek be hozzá, majd miután engedélyt adott, be is vezették. Öregember volt, aki azt állította, van egy javaslata a főminiszter úr számára. Lou Zibo-nak hívták, s Jingzhao-ból származott. Taoista remete volt, akit Szilvavirág Álmodónak is neveztek. Cao Cao nagy tisztelettel fogadta, s a bölcs öreg így fogott beszédbe:

- Ó, főminiszter úr, már régóta arra törekszel, hogy tábort verhess a folyón. Most itt az alkalom, miért késlekedsz hát?

- A talaj túl homokos, nem tudok rá építkezni - felelte Cao Cao -, ám ha van valami terved, amit elém tárhatsz, kérlek, mondd el, jámbor remete!

- Emberfeletti képességekkel bírsz, ó, főminiszter, a háború művészetében, s biztosan jól ismered az időt és az évszakokat. Már napok óta borult az ég, ezek a fellegek északi szelet és nagy hideget jósolnak. Amikor fújni kezd, sereged sietve hordja fel a földet és fröcskölje be vízzel. Hajnalra készen lesz a falad.

Cao Cao-t teljesen lenyűgözte a tanács. Jutulmat ígért idős vendégének, ám a tiszteletreméltó öreg nem fogadott el semmit.

Azon az éjjelen a szél iszonyú erővel kezdett fújni. Minden munkaképes ember földhordáshoz és nedvesítéshez sorakozott fel. Mivel nem volt semmi egyéb eszközük, ezért rongyzsákokat csináltak, amiket megtöltöttek vízzel, majd a földre öntötték. Így halmozták egyre magasabbra a sarat, miközben szilárddá fagyasztották a víz segítségével. Amikor a felderítők jelentették Ma Chao-nak, hogy az ellenség falat épített, ő kilovagolt, hogy szemügyre vegye. Nagyon megdöbben az építmény láttán, s az istenek segítségét gyanította.

Azonban nemsokára egész seregét összegyűjtötte, s hangos dobszó mellett támadást vezényelt. Maga Cao Cao is kilovagolt táborából, csupán a rettenthetetlen Xu Chu kíséretében és az ellenség felé vette az irányt. Korbácsát lengetve így kiáltott:

- Én vagyok itt, Cao Cao, egymagamban! Ma Chao-t kérem, jöjjön elő, hogy tárgyalhassunk.

E szavakra elő is vágatott a vezér, dőfésre kész lándzsával.

- Becsmérelni merészeltél, mert nem volt fal a táborom körül! De lám, az istenek egyetlen éjszaka alatt megajándékoztak eggyel! Nem gondolod, hogy eljött a megadás ideje?

Ma Chao annyira feldühödött, hogy csaknem Cao Cao-ra rontott, ám nem vakult el annyira, hogy ne vegye észre a csatlósta a főminiszter mögött, aki haragosan méregette őt, miközben csillogó kardját szorongatta. Arra gondolt, ez nem lehet más, mint Xu Chu, ezért elhatározta, próbára teszi. Korbácsával előrebökve így szólt:

- Hol van a híres Tigris őr, akiről, úgy tudom, táborodban tartózkodik?

Erre Xu Chu a kardját felemelve felordított:

- Én vagyok Xu Chu Qiao-ból!

Szeméből természetfeletti fény sugarai csaptak ki, egész megjelenése oly félelmetes volt, hogy Ma Chao meg sem mert mozdulni. Végül megfordította lovát és visszatért övéihez.

Cao Cao és hős kísérője is visszamentek táborukba, s ahogy ők ketten elhaladtak a seregek között, minden ember csupán tiszta rettegést érzett.

- Xu Chu barátunkat ők csak Tigris Úrként ismerik - közölte Cao Cao, mikor megérkeztek.

Ettől kezdve a katonák mind ezen a néven szólították Xu Chu-t.

- Holnap elkapom Ma Chao-t - közölte a hős.

- Ma Chao nagyon bátor - figyelmeztette ura -, légy hát óvatos!

- Esküszöm, hogy halálig küzdök veled! - kiáltotta Xu Chu.

Ezután írásos kihívást intézett ellenségéhez, amiben kifejtette, hogy a Tigris Úr halálig tartó párbajra szólítja Ma Chao-t másnapra.

A címzett roppant dühös lett, amikor kézhez kapta a levelet:

- Hogy mer így sértegetni? - ordította, majd megírta a választ, miszerint másnap végezni fog az Őrült Tigrissel.

A következő nap mindkét sereg kivonult, s csatarendbe állt. Ma Chao Pang De-re és Ma Dai-ra bízta a két szárny vezetését, míg Han Sui irányította a fő seregetestet középen. Ezután csapatai elé lovagolt, s így kiáltott:

- Hol van az Őrült Tigris?

Cao Cao, aki lobogójánál szintén lóháton ült, seregéhez fordulva így szólt:

- Ma Chao nem kevésbé bátor, mint Xu Chu!

Ahogy e szavak elhangzottak, kardját pörgetve Xu Chu vágatott előre, s megkezdődött a párviadal. Száz ütésváltásnál is hosszabb ideig küzdöttek egymással, ám egyikük sem tudott a másik fölé kerekedni. Ekkorra hátasaik rettentően kimerültek az ide-oda ügetéstől, ezért mindketten visszavonultak saját soraik közé, hogy friss paripa hátára szállhassanak.

Újrakezdték a viadalt, s ismét száz ütésváltás zajlott le, de egyikük sem győzedelmeskedett még most sem. Váratlanul Xu Chu visszavágatott saját oldalához, letépte magáról vértjét, megmutatván hatalmas izmait, s csupazon pattant ismét nyeregbe, majd száguldott vissza, hogy folytathassa a küzdelmet.

A hősök megint összecsaptak, miközben mindkét sereg döbbenet bámolt. Harminc újabb ütésváltást követően Xu Chu összeszedte minden erejét, és kardját a magasban tartva Ma Chao felé vetette magát. Ám ellenfele elkerülte a csapást, s lándzsájával a másik szívét megcélozva lovagolt előre. Kardját elhajítva Xu Chu félreütötte a gyilkos fegyvert, amely karja alá szorult. Ekkor megindult a küzdelem a lándzsáért, s Xu Chu hatalmas erőfeszítéssel kettétörte a nyelet, így mindkettőjükönél egy fél maradt. A párviadal folytatódott, a másikat most már az eltört lándzsa darabjaival igyekeztek legyőzni.

Ekkor Cao Cao félteni kezdte bajnokát, ezért megparancsolta Xiahou Yuannak és Cao Hongnak, hogy vágassanak ők is előre segédkezet nyújtani. Erre Pang De és Ma Dai jelt adtak vérteseiknek a támadásra. Előrerontottak, s óriási összecsapás vette kezdetét, melyben végül Cao Cao csapatait tönkrevették, s a nagy hős, Xu Chu két nyílvezzőt kapott vállába. Így hát a főminiszter harcosai végül visszavonultak a fal mögé, miközben Ma Chao végig nyomukban járt. Cao Cao csaknem katonái felét elveszítette.

Ezután eltorlaszolta a kaput és nem engedett ki senkit.

Ma Chao is visszatért övéihez, s amikor találkozott Han Sui-jal, közölte vele:

- Láttam már néhány elszánt harcost, de Xu Chu-val egyikük sem ért fel. Méltán viseli az Őrült Tigris-nevet!

Arra gondolván, hogy esetleg csellel felülkerekedhet végre Ma Chao-n, Cao Cao titokban két seregettestet átküldött a folyón, hogy olyan helyzetet vegyenek fel, mintha előlről és hátulról is támadást kívánna indítani.

Egy nap a földszáncról a főminiszter megpillantotta Ma Chao-t, ahogy néhány lovasával együtt szélsebesen ide-oda üget. Sokáig figyelte őket, majd letépte sisakját, s földhöz vágva így kiáltott fel:

- Ha Ma Chao nem pusztul el, talán sírhelyem sem lesz soha!

Xiahou Yuan meghallotta ura szavait és a szíve belesajdult.

- Haljak meg itt és most, ha nem fogok végezni ezzel a lázadóval!

Minden további felhajtás nélkül kinyitotta a kapukat, s harcosaival együtt kivágtatott. Cao Cao igyekezett megállítani ezt az örült rohamot, ám hasztalan, ezért attól tartva, hogy Xiahou Yuan végzetébe száguld, utánaeredt. Cao Cao katonáinak láttán Ma Chao sorba rendezte embereit, majd ahogy az ellenség egyre inkább közeledett, ő is rohamot vezényelt. Ekkor észrevette, hogy maga Cao Cao is közöttük van, így nem törődött többé Xiahou Yuannal sem, hanem egyenesen legfőbb ellensége felé indult. A főminisztert elfogta a rémület, immár életéért vágatott, miközben csapatai körében eluralkodott a zűrzavar.

Az üldözés közepette kapta a hírt Ma Chao arról, hogy a Wei folyótól nyugatra is az ellenfél csapatait látták, mire azonnal felismerte a fenyegető veszélyt, félbeszakította a hajsztát, magához hívta embereit, s táborába ment, hogy megbeszélje a dolgot Han Sui-jal.

- Mit tegyünk most? Cao Cao végül a folyótól nyugatra is felállított egy haderőt, így hátba támadhat minket.

- Jobban tennénk, uram, ha megegyezésre jutnánk vele, feláldoznánk némi területet, s békét kötnénk – szólalt meg Li Kan parancsnok –, így pihenőre vonulhatnánk télire, s megvárhatnánk, miféle esélyeket és változásokat hoz el számunkra a tavasz.

- Ez bölcs tanács – mondta Han Sui –, ugyanezt javaslom.

Ám Ma Chao tétovázott. Ekkor mások is arra kérték, hogy próbáljon meg békét kötni, s végül beleegyezett. Yang Qiu és Hou Xuan mentek el küldöttként Cao Cao-hoz.

- Visszatérhettek, majd elküldöm válaszom – közölte velük a főminiszter, miután meghallgatta jövetelük célját.

Ahogy eltávoztak, Jia Xu szólalt meg:

- Mi a véleményed, főminiszter úr?

- A tiéd micsoda? – kérdezett vissza Cao Cao.

- Háborúban megengedett a fondorlatosság, ezért tegyünk úgy, mintha beleegyeznénk, majd igyekezzünk ellentétet szítani Han Sui és Ma Chao között, hogy mindkettőjüket elpusztíthassuk!

Cao Cao összecsapta kezeit örömeiben e szavak hallatán:

- Ez a legjobb ötlet! A lehető legmegfelelőbb! Teljesen megegyezik a véleményünk, mivel én is pontosan erre gondoltam!

Így hát az alábbi választ küldték:

„Tedd lehetővé, hogy fokozatosan visszavonjam csapataimat, s visszavonulok a hozzád tartozó területeket a folyótól nyugatra”.

Ugyanekkor a főminiszter elrendelte egy hajóhíd építését, hogy a visszavonulás segítségére legyen.

Amikor a válasz megérkezett, Ma Chao így szólt Han Sui-hoz:

- Noha beleegyezett a békekötésbe, a főminiszter gonosz és ravasz. Fel kell készülnünk mesterkedéseire. Nagybácsi, felváltva kell figyelniünk Cao Cao-t és Xu Huangot, így biztonságban leszünk árulásával szemben.

Meg is egyeztek ebben, majd megkezdték a váltott őrseget. Cao Cao hamarosan megtudta, mit csinálnak, s így fordult a hír hallatán Jia Xu-hoz:

- Sikerral fogok járni! Ki lesz a soros őr holnap?

- Han Sui - hangzott a felelet.

Másnap Cao Cao jelentős, generálisokból álló csapat élén kilovagolt a táborból, azután a többiek hamarosan szétszóródtak jobbra-balra, míg végül egyedül maradt, egyetlen magányos lovas közepén. Han Sui-nak fogalma sem volt arról, hogy a főminiszter elhagyta állomáshelyét.

Nemsokára Cao Cao megérkezett az ellenség őrhelyéhez, s így kiáltott:

- Katonák, közületek bárki is szeretné látni Cao Cao-t? Itt vagyok, teljesen egyedül! Ugyanolyan ember, mint ti magatok, nincs négy szemem vagy két szájam, csupán találékonyabb vagyok!

A harcosok elsápadtak a félelemtől. Ezután Cao Cao utasította egyiküket, hogy menjen és keresse meg Han Sui-t, ezt mondván neki:

- Uram, a főminiszter arra kér, jöjj ki és tárgyalj vele.

Mikor meghallotta, miről van szó, Han Sui ki is ment, s látván, hogy Cao Cao nem visel vértet, ő is elhajtotta a magáét, s csupán könnyű köpenyben lovagolt oda hozzá. Egészen addig közeledtek egymáshoz, míg lovaik feje csaknem összeért. Ekkor megálltak.

- Atyádat és engem ugyanabban az időben ajánlották tisztségviselőnek, s mindig is úgy tekintettem rá, mint nagybátyámra. Te és én később társak voltunk az udvarnál, most viszont már évek óta nem láttuk egymást. Hány éves is vagy?

- Negyven - felelte Han Sui.

- Azokban a régi napokban a főváros falai mögött mindketten nagyon fiatalok voltunk, egy pillanatig sem gondoltunk az öregkorra. Ha viszont most helyre tudnánk állítani a békességet az országban, lenne okunk az öröme, eszünkbe sem jutna a korunk.

Ezután még sokáig társalogtak a régmúlt időkről, ám egyikük sem szólt egy szót sem a katonai ügyekről. Néhány óráig is eltartott beszélgetésük, mielőtt búcsút vettek volna egymástól.

Hamarosan valaki beszámolt Ma Chao-nak e találkozásról, ő pedig rögtön átsietett szövetségesehez, hogy megkérdezze, mi történt.

- Mi okból jött ma Cao Cao ide? - tudakolta.

- Csak felidézte az elmúlt napokat, amikor együtt voltunk a fővárosban.

- Nem szólt semmit a hadi dolgokról?

- Egy szót sem! Egyedül nem is akartam ilyesmiről beszélni vele.

Ma Chao erre szó nélkül távozott, ám feltámadt benne a gyanú.

Amikor Cao Cao visszatért saját táborába, így szólt Jia Xu-hoz:

- Tudod, miért beszéltem vele így, a nyilvánosság előtt?

- Kiváló elképzelés ez - felelte Jia Xu -, ám ahhoz egyszerűen nem elég, hogy elidegenítsen két embert egymástól. Kicsit továbbfejleszttem, és elérjük, hogy összevessenek, végül pedig akár meg is öljék egymást!

- Mi a terved?

- Ma Chao bátor, ám nem igazán okos. Írj saját kezűleg levelet Han Sui-nak, s foglalj bele néhány kétértelmű sort arról, hogy esetleg baj fog történni. Azután töröld ki, s írd valami mást. Miután pedig elküldted a címzettnek, tégy róla, hogy Ma Chao is tudomást szerezzen az egészből. Ő követelni fogja, hogy elolvashassa, s ha észreveszi, hogy egy fontos részét megváltoztatták, azt fogja gondolni, Han Sui tette, nehogy titkai kiszivárognak. Ez tökéletesen illeni fog ahhoz a magánbeszélgetéshez, amit Han Sui-jal folytattál az imént, s addig fogja növelni a gyanakvást, míg ki nem robban a viszály. Titokban megkörmövelezhetem Han Sui néhány szolgátlóját is, hogy növeljék köztük a szakadékot, s végül elintézzük Ma Chao-t.

- A terv kiváló! - közölte Cao Cao boldogan.

Meg is írta a javasolt levelet, majd kitörölte és megváltoztatta egy részét, végül gondosan lepecsételte és átküldte Han Sui-nak.¹

Természetesen Ma Chao fülébe jutott az üzenet híre, ami csak növelte kétségeit, s át is ment Han Sui szállására, hogy megkérje, mutassa meg neki. Han Sui átnyújtotta, a törlések és változtatások pedig rögtön szemet szúrtak Ma Chao-nak.

- Mik ezek a változtatások itt? - kérdezte.

- Így érkezett, fogalmam sincs, mik lehetnek.

- Küldene bárki is ilyen nyers vázlatot? Inkább úgy tűnik nekem, nagybácsi, attól tartasz, megtudok valamit, ezért beletöröltél a levélbe!

- Cao Cao biztosan tévedésből pecsételt le egy ilyen vázlatot!

- Nem hiszem. Gondos ember ő, nem követne el ilyen hibát. Te és én, nagybácsi, szövetségeseink vagyunk egy lázadó elpusztításában, miért fordulsz hát ellenem most?

- Ha kételkedsz szavaimban, elmondom, mit kellene tenned. Holnap a sereg jelenlétében rábírom Cao Cao-t, jöjjön elő és beszéljen velem. Elrejtőzhetsz a sorok között, készen arra, hogy végezz velem, ha elárulnálak.

- Ha így teszünk, valóban tudni fogom, hűséges vagy-e hozzám, nagybácsi.

El is rendezték a dolgot, s másnap Han Sui kíséretében öt generálissal - Li Kan, Ma Wan, Yang Qiu, Hou Xuan és Liang Xing - a vonalak közé lovagolt, miközben Ma Chao a fővezéri lobogó mögött rejtőzött. Han Sui előreküldetett, mondván, beszélni kíván a főminiszterrel.

Erre Cao Hong tíz lovassal a nyomában kivágtatott, s egyenesen Han Sui felé vette az irányt. Mikor megérkeztek, odahajolt hozzá, s elég hangosan ahhoz, hogy tisztán hallható legyen, így szólt:

- Emlékezz, mit írt neked a főminiszter múlt éjjel, generális! Ne kövess el semmi hibát!

Ezzel minden további szó nélkül ellovagolt.

Ma Chao mindent hallott. Megragadta lándzsáját, s megindult, hogy végezzen bajtársával, ám az öt generális megállította, s könyörögtek neki, hogy térjen vissza a táborba.

Amikor Han Sui találkozott vele, így szólt:

- Unokafivérem, bízz bennem, nincsenek gonosz szándékaim!

Ám Ma Chao haragtól lángolva otthagya. Ekkor Han Sui tanácskozást tartott öt generálisa részvételével.

- Hogyan lehetne tisztázni ezt? - kérdezte tőlük.

- Ma Chao túlságosan is bízik az erejében - mondta Yang Qiu -, mindig is hajlott rá, hogy lebecsüljön téged, uram. Ha legyőzzük Cao Cao-t, gondolod, hogy elsőbbséget adna neked? Azt hiszem, érdekesebb lenne saját érdekeiddel törődni, átállni a főminiszter oldalára, így biztosan magasabb tisztségre emelkedhetsz egy napon.

- Atyja fogadott testvére voltam, nem bírnám rávenni magam, hogy elhagyjam! - felelte Han Sui.

- Én úgy látom, a dolgok jelenlegi állása szerint nincs más választásod.²

- Ki lenne hajlandó közvetítőként működni? - kérdezte Han Sui.

- Majd én - jelentkezett Yang Qiu.

Ezután Han Sui írt egy magánlevelet, amit generálisára bízott, aki hamarosan bebocsátást is nyert a másik táborba. Cao Cao roppant elégedett volt az üzenettel, és megígérte, hogy Han Sui lesz Xiliang új ura, Yang Qiu pedig az ő kormányzója. A többi beavatottat más módokon jutalmazta. A terv a következő volt: amikor megtörténtek az előkészületek az áruulásra, tüzet gyújtanak Han Sui táborában, s mindannyian megpróbálnak leszámolni Ma Chao-val.

Yang Qiu ezután visszatért urához, és beszámolt neki mindenről, Han Sui pedig mámoros hangulatba került a nyitány sikere miatt. Rengeteg fát halmoztak fel sátra mögött a táborban a jelzőtűz számára, s az öt generális mind készen állt elkövetni a gyilkosságot. Elhatározták, hogy Ma Chao-t lakomára hívják, azon fognak végezni vele.

Minden előkészületet megtettek már, ám nem kevés habozással és késlekedéssel, ezért végül a terv részben kiszivárgott. Ma Chao ezután ki-derítette, milyen gondos intézkedéseket tettek, s elhatározta, hogy ő lép elsőnek. Ma Dai-t és Pang De-t hátrahagyva tartaléknak kiválasztott néhány megbízható vezért, s Han Sui sátrához lopakodtak. Ott az urat és öt generálisát elmélyült beszélgetésbe merülve találták. Egy-két szót sikerült elcsípnie belőle, például Yang Qiu szavait:

- Nem szabad késlekednünk, eljött az idő!

Erre Ma Chao nem bírta tovább, s őrzöngve beordított:

- Lázadók csordája! Hogy mertek ellenem fordulni?!

Teljesen megdöbbenek. Ma Chao Han Sui-hoz ugrott és arca felé sújtott. Utóbbi felemelte a kezét, hogy védje magát a csapástól, mire levágták azt. Az öt generális is kardot rántott, és Ma Chao, valamint berontó emberei ellen fordultak. Hamarosan be is kerítették az ifjút, ám ő csodálatos kardvívó művészetével távol tudta tartani valamennyiüket. A kardok villogtak, vörös vér fröcsögött. Nemsokára Ma Wan már halott volt, Liang Xing pedig harcképtelen. Erre a maradék három menekülőre fogta.

Ma Chao a sátor végébe rohant, hogy végezzen Han Sui-jal, ám a szolgák addigra már kivitték őt.³ Fáklyákat gyújtottak és az egész táboron eluralkodott a zűrzavar. Ma Chao lova hátára pattant, mivel immár Pang De és Ma Dai is megérkezett, ezután pedig kezdetét vette az igazi harc. Cao Cao csapatai beözönlöttek mindenfelől, a xiliangi katonák pedig egymással is küzdöttek.

Szem elől tévesztve társait Ma Chao s néhány követője hajnalra elérte a Wei folyón átívelő hajóhidat. Itt Li Kannal találkozott össze. Ma Chao lándzsát szegezett, s rohamot intézett ellene. Ellenfele azonnal leeresztette a fegyverét és menekülni kezdett. Szerencséje volt, mert úgy tűnt, Yu Jin üldözőbe veszi az ellenséges hadvezért. Azonban képtelen volt utolérni Ma Chao-t, ezért egy nyílveszőt küldött utána. Ma Chao hallotta az íjhúr pendülését, sikeresen elkerülte a gyilkos lövedéket, ami továbbrepült, s Li Kant ölte meg. Ekkor Ma Chao megfordult, hogy üldözőjére támadjon, aki elvágatott. Ekkor visszatért, s birtokába vette a hidat.

Cao Cao csapatai gyorsan körülvették. Közülük a legádázabbak, a Tigris Órség nyílveszőket lőtt felé. Ezeket lándzsanyelével félreütötte, így ártalmatlanul hullottak a földre. A vezér és emberei ide-oda vágattak, mindenütt csapásokat osztogattak, ahol erre lehetőségük nyílt, ám az ellenség

egyre csak gyűlt körülöttük, s nem tudták kiverekedni magukat közülük. Végül kétségbeesésében az ifjú hősnek sikerült kitörni és észak felé elvágatni, ám teljesen egyedül maradt. Követői közül mindenki elesett. Mégis tovább küzdött az ellenséggel, amíg végül egy nyílpuskalövedék le nem terítette. A földön hevert, ellenfelei mindenünnen köré gyűltek ismét. Ebben a kritikus pillanatban északnyugat felől hadsereg bukkant fel s megmentette őt. Pang De és Ma Dai azonnal ott voltak mellette.

Így hát Ma Chao megmenekült, felültették az egyik harcos lovára, így tért vissza a küzdelembe. Vérnyomot hagyva maga mögött északnyugat felé távozott.

Meghallván, hogy ellensége megszökött, Cao Cao parancsokat adott tisztjeinek:

- Űzzétek őt éjjel-nappal, akár élve, akár halva hozzátok elém, gazdag jutalomban lesz részetek! A fejéért ezer *taelt* és tízezer család által lakott hűbérbirtokot kaptok, aki viszont élve hozza elém, generálisi rangra emelkedik!

Ennek megfelelően a hajsza nagyon heves volt, mivel mindenki hírnevet szeretett volna szerezni és a beígért jutalomra vágyott.

Eközben a menekvésen kívül semmivel sem törődve Ma Chao tovább vágatott, követői pedig egymás után kidőltek mögüle. A gyalogosok természetesen képtelenek voltak tartani az iramot, így őket elfogták, s a lovasok közül is csupán nagyjából harmincan maradtak, köztük Pang De és Ma Dai. Nyugat felé haladtak, Lintao, egy Longxi-ben található város felé.

Maga Cao Cao is csatlakozott az üldözéshez, így ért el Andingig, ám addigra Ma Chao már messze járt onnan, ezért a főminiszter feladta, s visszatért övéihez. Lassanként vezérei is így tettek, mind visszafelé igyekezve Changanba. Szegény Han Sui bal keze elvesztésével rokkanttá vált, ám Xiliang urává tették. Yang Qiu és Hou Xuan nemesi címet és magas katonai rangot kaptak.

Ezután, az utasításoknak megfelelően, az egész sereg visszatért a fővárosba. Yang Fu, egy Liangzhou-ból származó katonai tanácsadó Changanba jött, hogy rámutasson a visszahúzódás veszélyeire:

- Ma Chao épp olyan bátor, mint Lü Bu volt, s szíve mélyén barbár. Hacsak el nem pusztítod őt most, hamarosan ismét felbukkan, egyszerre vakmerőbben és erősebben, s az egész nyugat el fog veszni. Éppen ezért nem kellene visszavonnod seregedet, uram!

- Én magam is nagyon szívesen végsőkig vinném a leigázást, ám sok a tennivaló a fővárosban, és még a déli vidékeket is meg kell hódítani. Nem maradhatok hát. Ám te, barátom, biztosíthatnád ezt a területet nekem. Ugye beleegyezel?

Yang Fu természetesen úgy tett, ahogy ura mondta, és Cao Cao figyelmébe ajánlotta Wei Kangot, aki Liangzhou birodalmi védelmezője lett, egyesített katonai erővel. Mielőtt Yang Fu távozott volna, még így fordult a főminiszterhez:

- Ütőképes haderőnek kellene Changanban is maradnia, mintegy tartalékként, szükség esetére.

- Erről már gondoskodtam - közölte Cao Cao.

Yang Fu tehát elégedetten indult útnak.

Cao Cao generálisai megkérték urukat, hogy mondja el nekik a legutóbbi hadműveletei értelmét, így szólván:

- A legelső kitörés óta a Tong átkelőnél, ó, főminiszter, a Wei folyó északi partja védtelen volt. Miért nem keltél át oda a folyótól keletre eső részekről? Ehelyett hosszú napokon keresztül támadtad a hágót, mielőtt végül rászántad magad az átkelésre.

- A lázadók először az átkelőt tartották - felelte -, ezért ha rögtön elfoglalom a folyótól keletre eső részeket, akkor megosztották volna erőiket, s valamennyi révnél ott lettek volna, így sohasem jutottam volna át a folyón az északi partra. Így hát összevontam a csapatokat az átkelő ellen, s rábírtam az ellenséget, hogy a déli partot őrizze, így a folyótól nyugatra eső rész megnyílt előttünk. Xu Huang és Zhu Ling odasiethetett, én pedig átkelhettem északra. Ekkor felépíttetem a megemelt utat és a földsáncot, hogy becsapjam a lázadókat, s elérjem, hogy azt higgyék, gyenge vagyok. Ez meghozta a kedvüket a megfelelő előkészületek nélküli támadáshoz. Ezután a köztük lévő ellentétek felszításának okos fortélyát alkalmaztam, így voltam képes végül elpusztítani egyesített erőiket. „Mennydörgés volt ez, mielőtt befoghattad volna a füled”. Látjátok, a háború művészetének megnyilvánulásai végtelen sokfélék lehetnek.

- Ámde van még egy dolog, amit nem értünk - mondták a vezérek -, s azt szeretnénk, ezt is fejtsd ki nekünk! Amikor hírért vettük, hogy az ellenséghez erősítés érkezett, te boldogabbnak tűntél. Miért történt így?

- Mert a Tong átkelő távol esik Xuchangtól. Ha a lázadók előnyt szereznek a védhető helyekből, s ezeket tartják, akkor néhány év alatt sem lehet leverni őket. Amikor összegyűlnek, rengetegen vannak, ám nincsenek egy véleményen. Könnyedén egymás ellen lehet őket fordítani, s akkor szétválhatnak, így pedig már egyszerűen legyőzhetőek. Volt hát okom az örömré, mikor meghallottam, hogy még többen lettek.

- Valóban senki sem ér fel veled a stratégia területén - válaszolták emberei mélyen meghajolva előtte.

- Azért emlékezzetek arra, hogy számítok rátok! - figyelmeztette őket uruk.

Ezután tekintélyes jutalmakat osztott ki a sereg számára, s Xiahou Yuant megtette Changan parancsnokává. Azokat az ellenséges katonákat, akik megadták magukat, szétszították a különböző egységek között. Xiahou Yuan a kaolingi Zhang Ji-t javasolta segédjének.

Így hát a sereg visszatért Xuchang fővárosba, ahol a császár a birodalmi fogaton üdvözölte őket. Szolgálati jutalmaként Cao Cao udvari kiváltságokat kapott, például elhagyhatta a megkülönböztető nevét, amikor audiencián fogadták, kapkodó sietség megjelenése nélkül vonulhatott be az udvarba, végül pedig fegyverét és lábbelijét sem kellett levetnie ott, ahogyan a Han alapító miniszterének, Xiao He-nak is ez utóbbi volt a kiváltsága. A főminiszter megbecsültsége és fontossága így hatalmasat emelkedett.

Tettei híre igen sokfelé eljutottak, így Hanzhongtól nyugatra is, s az egyik első, aki nagyon felháborodott mindezen, Zhang Lu volt, Hanning kormányzója. Ez a Zhang Lu Pei-ből származott, s Zhang Ling unokája volt, azé a taoistáé, aki a Keleti Folyóvidékre vonult vissza, ahol a taoizmusról írt műveket, hogy félrevezesse a tömegeket. Mégis minden ember tisztelte őt, s mikor meghalt, fia, Zhang Heng folytatta munkáját, s ugyanazokat az eszméket tanította. A növendékeknek rizsben kellett fizetniük az oktatásért, fejenként öt kocsinyival. A nép akkoriban egyszerűen rizstolvajnak nevezte.

Zhang Lu önmagát nagymesternek címezte, tanítványait pedig egyszerűen ördögharcosoknak hívták. Fő követőit boráldozóknak titulálták, azokat pedig, akik sokakat térítették meg, fő boráldozóknak. Tökéletes őszinteség volt a kultusz tantétele, csalás nem volt megengedett. Ha valaki megbetegedett, oltárt állítottak neki, őt magát pedig a Csend Szobájába vitték, ahol bűnei felől elmélkedhetett, nyíltan megvallhatta azokat. Ezután imádkoztak érte. Az imák vezetőjét felügyelő boráldozónak nevezték.

Ha valakiért könyörögtek, felírták nevét és bűnét egy papírdarabkára három példányban, s ezeket a Három Isten Írásának mondták. Egy példányt elégettek egy hegytetőn, hogy értesítsék az eget, egy másikat eltemettek, hogy a föld is megtudja, a harmadikat pedig vízbe süllyesztettek, hogy a Vizek Urának is szóljanak róla. Ha a beteg meggyógyult, öt kocsi rizst volt köteles fizetni.

Volt egy nyilvános menedékházuk, ahol a szegények húst, rizst és főzőeszközöket vehettek magukhoz. Bármilyen vándor kaphatott ezekből, étvágya mértéke szerint. Akik a mértéktelenség bűnébe estek, azok magukra hívták az ég büntetését. A vétkeket háromszor megbocsátották, ezután a vétkezőt megbüntették. Nem voltak tisztségviselőik, mindannyian a boráldozók irányítása alatt álltak.

Ez a kultusz immár nagyjából harminc éve terjedt Hanzhongban, s mindez ideig elkerülte az elnyomására tett kísérleteket, mivel annyira

távol esett e vidék a központtól. A kormányzat csupán annyit tett, hogy kinevezte Zhang Lu-t a Dél-Őrző Generálisnak, s Hanning kormányzójává tette. A helyi adó teljes összegét tőle hajtotta be.

Amikor tehát Cao Cao sikere a nyugat ellen, valamint a hír tekintélyének és befolyásának növekedéséről elért a hanzhongiakhoz, Zhang Lu összehívta tanácsadóit, s így fordult hozzájuk:

- Ma Teng meghalt, fiát, Ma Chao-t legyőzték, így hát északnyugat elveszett. Cao Cao következő célpontja délnyugat lesz, elsőnek Hanzhongot fogja megtámadni. Azt hiszem, felveszem a Hanzhong ura címet, s megkezdem a védelmi előkészületeket. Mit szölkötek mindehhez?

Egy bizonyos Yan Pu szólalt meg először:

- Százezer katonánk van ezen a területen, bőséges az ellátmányunk mindenből. A keleti folyóvidék a hegységekkel és folyamokkal természetes erődítményként véd. Ma Chao csapatait nemrég győzték le, így hát számtalan szökevény kószál a Ziwu völgyben. Ha besoroznánk őket seregünkbe, akkor még tízezrekkel növelhetnénk a létszámot. Az a tanácsom, hogy mivel Liu Zhang Yizhou-ban igen gyenge, vegyük birtokunkba a Nyugati Folyóvidék negyvenegy tartományát is, azután amilyen hamar csak lehet, kikiálthatod uralmadat.

Ez a beszéd nagyon tetszett Zhang Lu-nek, aki fivérével, Zhang Wei-jel rögtön elkezdett hadsereget toborozni.⁴

A mozgolódás híre eljutott Yizhou-ba is, ahol Liu Zhang birodalmi védelmező mindent megtudott. Ő Liu Yan fiaként az uralkodói házhoz tartozó Gong herceg leszármazottja volt.⁵ Gong herceg számos generációval ezelőtt elköltözött Jinglingből, s itt telepedett le. Később Liu Yan tisztségviselő lett, s amikor meghalt, fiát javasolták Yizhou megüresedett vezetői helyére.

Liu Zhang és Zhang Lu között ellenséges volt a viszony, mert előbbi kivégeztette az utóbbi szüleit. Amikor a birodalmi védelmező értesült a vesztéről, megbízta Baxi kormányzóját, Pang Xi-t, hogy verje vissza Zhang Lu-t. Ám Liu Zhang mindig is erőtlén volt, s amikor már Zhang Lu közelebb seregeiről szólt a hír, bátorsága inába szállt és sietve összehívta tanácsadóit. Az összejöveten valaki gögösen így szólt:

- Uram, ne félj, én éppenséggel nem vagyok zseni, ám egészséges nyelvem van, ezzel elérem, hogy Zhang Lu errefelé se merjen nézni!

Mikor nyugaton hódító tervekről böszen álmodoznak
Nem tudják, hogy Liu Bei-nek csak eszközt kovácsolnak

A felszólaló neve és származása a következő fejezetből fog kiderülni.

HATVANADIK FEJEZET

ZHANG SONG YANG XIU ELLEN FORDÍTJA
ANNAK SAJÁT FEGYVERÉT. PANG TONG SHU
ELFOGLALÁSÁT JAVASOLJA

張永年反難楊脩
龐士元議取西蜀

A merész beszélő az előző fejezet végén a yizhou-i Zhang Song volt, aki a létszámfeletti kocsihajtó nevű alacsony tisztséget viselte a városban. Megjelenése igencsak groteszk volt. Széles homloka halántékánál kidudorodott, mint egy paraszt kapája, feje viszont csúcsos volt. Termetre törpe, ám hangja mély, mint egy nagy harangé.

- Miféle javaslatod van, amivel elkerülhetjük a veszélyt? – kérdezte tőle a birodalmi védelmező.

- Azt javaslom, folyamodjunk Cao Cao segítségéért. Tudjuk, hogy tisztára seperte a birodalmat. Lü Bu-val végzett először, ezután őt követte a két Yuan.¹ Valamennyi bevégezte. Nemrégiben Ma Chao-t sikerült legyőznie. Röviden, ő az az ember, aki ellen senki sem mer fellépni. Ezért, uram, láss el értékes ajándékokkal, hogy a fővárosba mehessek, ott majd rábírom a főminisztert, hogy vezessen hadat Hanzhong ellen. Ez a lépés lefoglalja majd Zhang Lu-t, minket pedig békén hagy.

Liu Zhang nézeteinek is megfelelt a terv, ezért aranyat, gyöngyöket és egyéb drágaságokat készített elő a hatalom birtokosa számára. Amikor mindezzel megvolt, Zhang Songot jelölte ki követének. Ez utóbbi közben a nyugati országrészről másolt titokban térképeket és terveket. Miután az összes előkészület megtörtént, csekély kísérettel útnak indult.

Jingzhou-ban is hírül vették az eseményeket, s Zhuge Liang elküldött egy megbízható embert a fővárosba, hogy minden eseményről azonnal értesüljön.²

Zhang Song hamarosan megérkezett Xuchangba, s miután elhelyezkedett szállásán, naponta igyekezett a főminiszter színe elé kerülni. Ám utolsó sikere elviselhetetlen büszkeséggel töltötte el Cao Cao-t, ezért semmi egyebet nem tett, csak lakomákat rendezett. Nem jelent meg sehol, kivéve a legfontosabb összejöveteleket, s az állam ügyeit is lakosztályából intézte. Így hát Zhang Song sok napon keresztül várákozni kényszerült. Ám amikor megismerkedett azokkal, akik a legközelebb állnak a főminiszterhez, lefizette őket, így végül kihallgatást biztosítottak számára.

Cao Cao a legelőkelőbb helyen ült, s miután látogatója befejezte az üdvözlést, így szólott hozzá:

- Urad, Liu Zhang évek óta nem küldött adót. Miért?

- Mert az utak veszélyesek, rablók és tolvajok hemzsegnék rajtuk! Nagyon nehéz az utazás!

Ekkor Cao nyersen félbeszakította:

- Miféle tolvajokról és rablókról beszélsz, mikor megtisztítottam a birodalmat?!

- Hogy mondhatod, hogy az ország békés, mikor délen Sun Quant lát-hatjuk, nyugaton pedig Zhang Lu és Liu Bei van, s ezek közül mindegyik hatalmas seregekkel bír? Közülük a leggyengébb is százezer fős haderőnek parancsol!

A követ különös külseje már amúgy is előítéleteket plántált Cao Cao szívébe, ám amikor meghallotta ezeket az udvariatlan szavakat, egyszerre kirázta köpönyege ujját, felpattant és elhagyta a termet. A jelenlévők mind bosszúsan pillantottak Zhang Songra:

- Hogy viselkedhetsz ennyire udvariatlanul, mikor követségbe érkez-tél? Egész hozzáállásod faragatlan és durva! Szerencséd, hogy urunk em-lékezett, milyen messziről jöttél, ezért nem hozta szóba nyíltan modorta-lanságodat! A legjobb, amit tehetsz, hogy olyan gyorsan kotródsz el innen haza, amilyen gyorsan csak tudsz.

Ám Zhang Song csak mosolygott:

- Nálunk, nyugati vidékünkön nincsenek megnyerő modorú hízelgők és sima beszédűek.

- Szóval megnyerő modorúaknak és sima beszédűeknek nevezel min-ket? - szólalt meg valaki a lépcsők alól. Zhang Song odapillantott, s látta, hogy a beszélő vékony, finom szemöldökű, keskeny szemű, sápadt, átszel-lemült arcú férfiú. A nevét tudakolta. Kiderült, hogy Yang Xiu volt, a ko-rábbi, hűséges Han miniszter, Yang Biao fia. Az ifjú jelenleg a főminiszter titkárságának vezetőjeként állt alkalmazásban. Igen olvasott volt, kitűnő vitázó hírében állt. Ezt Zhang Song is tudta. Így hát egyik oldalon a vágy állt, hogy felülkerekedjen a riválison, míg másikon az arrogáns büszkeség, más tudósok lenézése. Érezvén a gúnyt Zhang Song beszédében, Yang Xiu a könyvtárba hívta őt, ahol szabadon beszélgethettek. Ott, miután kénye-lembe helyezték magukat, Yang Xiu fogott beszédbe a nyugatról.

- Útjaitok szakadékosak és nehezen járhatók - mondta.

- Urunk parancsára mégis utazunk, még ha tűzön-vízen keresztül is kell mennünk, nem hátrálunk meg - hangzott a felelet.

- Miféle vidék ez a Yizhou?

- Yizhou a nyugati tartományok egy csoportjának a neve, amit Shu-nak is hívtak régebben. Az utakat folyamok keresztezik, a vidék bővelke-dik meredek, hatalmas hegyekben. Jókora területről van szó: oda-vissza kétszáznyolcvan napba telik az út határtól-határig, s felszíne harmincezer négyzetli nagyságú. Sűrűn lakott országrész, a falvak olyan közel esnek egymáshoz, hogy az egyik kakasainak kukorékolása felébreszti a követke-ző népét is, s a kutyák ugatása az egyikben felizgatja a másik korcsait. A föld termékeny és jól megművelt, szárazság és éhínség ismeretlen fogal-mak arrafelé. Általános a jólét, s mindig szól a zene. A mezők terménye halmokban áll. Nincs egyetlen ehhez fogható vidék sem!

- De mi a helyzet az emberekkel?

- Hivatalnokaink olyan tehetségesek, mint Sima Xiangru, katoná-ink olyan képzetek, mint Ma Yuan, orvosaink szakértelme akkora, mint Zhang Ji-é,³ jóslásban alaposak, mint Yan Zhun. Bölceleti iskoláink és kul-

túránk példaképek, s több kivételes ember él köreinkben, mint amennyit össze tudnék számlálni. Hogy is tudnám valaha befejezni dicséretüket?

- S hányan vannak hozzád hasonlóan, uram, a birodalmi védelmező szolgálatában?

- Tisztségviselőink mind zsenik: bölcsek, merészek, hűségesek, igazságosak és nagylelkűek. Az olyan szegény együgyűeket, mint én százsámra alkalmazták, olyanok vagyunk csak, mint a szekérrakomány vagy a véka. Meg sem tudnak számolni.

- Milyen tisztséget viselsz hát?

- Aligha lehet azt tisztségnek nevezni – felelte Zhang Song –, létszámfeletti kocsihajtó vagyok. De uram, neked mi a szereped itt?

- Első titkár vagyok a főminiszter palotájában – büszkélkedett Yang Xiu.

- Úgy mondják, családod tagjai sok generáción keresztül fontos tisztségeket töltöttek be, s nem értem, miért nem vagy udvari szolgálatban, a császárt segítve, ahelyett, hogy pusztá hivatalnokként a főminiszter magánépületében időzöl.

Yang Xiu arcát előntötte a szégyen erre a dorgálásra, ám uralkodott magán, s így válaszolt:

- Noha a kisebb hivatalnokok között vagyok, kötelességeim mégis nagy fontossággal bírnak, s a főminiszter vezetésével gyűjtöm a tapasztalatot. A tanulás kedvéért vagyok ebben az állásban.

- Ha igaz, amit hallok – válaszolta Zhang Song mosolyogva –, akkor Cao Cao tanítása nem hatol Kongzi vagy Mengzi tanainak mélyére, hadi képességei sem érnek fel Sun Zi vagy Wu Qi művészetével. Úgy tűnik, csupán a nyers erő alapelveihez ért, s ragaszkodik az előnyökhöz, amiket képes megragadni, de nem látom, miként nyújthatna értékes tanítást vagy világosíthatná meg számodra az utat.

- Ó, uram, te túlságosan távoli vidéken élsz ahhoz, hogy be tudd látni a főminiszter ragyogó képességeit! Mutatok én neked valamit!

Ezzel Yang Xiu behívott egy szolgát, s utasította, hogy vigyen oda neki egy bizonyos könyvet. Amikor megérkezett, megmutatta vendégének. A cím így hangzott:

„Cao Cao új könyve”.⁴

Ezután Zhang Song kinyitotta és elejétől kezdve elolvasta mind a tizenhárom fejezetet. Az összes a háború művészetével foglalkozott.

- Mit gondolsz, mi ez a könyv? – kérdezte ezután vendéglátójától.

- Ez itt a nagyszerű főminiszter értekezése az ősi és kortárs háborúkról, amely Sun Zi műve, *A háború művészete* alapján készült. Megvetheted a főminiszter úr képességeit, ám nem gondolod, hogy ez a mű az utókor számára is értékes lesz?

- Ez a mű?! De hiszen minden yizhou-i gyermek kívülről tudja! Miért nevezed új könyvnek? A hadakozó fejedelemségek időszakában írta valaki, Cao Cao plágiumot követett el! De rajtad kívül senkit sem csapott be, uram!

- Mit jelentsen ez a gúnyos megjegyzés, hogy nálatok iskolás gyerekek is ismerik?! Sosem lett a világ szeme elé tárva, noha készítettek róla néhány másolatot. Uram magánkönyvtárához tartozik!

- Nem hiszel nekem? Pedig én is kívülről tudom, bármikor felmondom!

Ezzel Zhang Song elismételte az egész könyvet szóról-szóra, elejétől a végéig.

- Egyetlen olvasás után emlékeztél rá - álmélkodott Yang Xiu -, valóban csodálatos vagy!

Jóvágású arccal nem büszkélkedett
Szépségben teste sem bővelkedett
A szavai viszont akár a vizesés
Száján mindig ott a helyes érvelés,
Shu színe javát remekül képviselte
Tudása az univerzumot is felölelte
Könyvek tartalmát, ha egyszer olvasta
Elméje azt onnantól örökre befogadta

Búcsúzáskor Yang Xiu így szólt vendégéhez:

- Maradj még egy ideig szállásodon, megkérem a főminisztert, hogy ismét színe elé járulhass.

Zhang Song megköszönte, majd távozott. Yang Xiu nemsokára Cao Cao elé járult, s óvatosan felhozta a nyugati követ ismételt fogadásának ügyét:

- Uram, miért bántál Zhang Songgal korábban olyan fölényesen?

- Azért, mert nagyon udvariatlan!

- Mi Henget eltúrted, pedig ő is igen faragatlan volt. Mi bajod hát ezzel az emberrel?

- Mi Heng tudósi hírneve mindenenk felett állt, ezért nem tudtam rávenni magam, hogy kivégeztessem. De milyenek a képességei ennek a Zhang Songnak?

- Arról nem is szólván, hogy a beszéde olyan, mint az ég folyója, semmi sem képes a vitázás művészetében elcsüggeszteni. Történetesen megmutattam neki legújabb művedet, elolvasta egyszer, s képes volt utána az egészet szó szerint felmondani! Ebből nyilvánvaló, hogy kulturált és csodálatos emlékezőképességgel rendelkezik. Nagyon kevés hozzá hasonló van a világon. Ám azt is mondta, hogy a könyv ismeretlen személy műve, aki néhány évszázaddal ezelőtt írta, s az ő vidékén minden gyermek kívülről tudja.

- Ez csak azt bizonyítja, hogy az ősök és én titkos egyetértésben vagyunk - felelte Cao Cao, azonban hamarosan elrendelte, hogy tépjék szét és égessék el a munkát.

- Akkor színed elé hozhatnám őt még egyszer, nagyuram, hogy láthassa udvarod dicsőségét?

Cao Cao mogorván beleegyezett:

- Holnap megsemlélem a csapatokat a nyugati dísztéren. Odahozhatod, ő pedig megnézheti, milyen a seregem! Majd beszélhet róla, miután hazatért. Miután leszámoltam a déli földekkel, a nyugatot is meg fogom szerezni!

Így másnap Yang Xiu a nyugati díszterre vitte a vendéget, ahol éppen a Tigris Őrség szemléje zajlott. Ötvenezeren voltak, s mikor felsorakoztak, igen harcias látványt nyújtottak csillogó sisakjaikkal és ragyogó, új egyenruhájukkal. Dobjaik hangja megreszkettette az eget, fegyvereik ragyogtak a napfényben. Fegyelmük és hadrendjük tökéletes volt, vidám lobogóik csapkodtak a szélben. Azonnal vágtára késznek tündek, oly éberek és figyelmesek voltak.

Zhang Song megvetően nézte őket. Egy idő után Cao Cao végül így szólt hozzá a hadsereg mutatója:

- Láttál valaha is ilyen vakmerő legényeket Yizhou-ban?

- Sohasem volt ott ilyen seregszemlénk. Mi a népet erényességgel kormányozzuk.

Cao Cao elvörösödött, s keményen a merész vendégre nézett, aki a félelem legcsekélyebb jele nélkül tekintett rá vissza. Yang Xiu gyors pillantást vetett Zhang Songra, ám Cao Cao ekkor így folytatta:

- A világ patkányfajzatát⁵ még annyira sem becsülöm, mint sok gyomnövényt, és seregem számára egy hely elérése annak meghódítását, a csatába bocsátkozás hódítását, az ostrom a bevételt jelenti. Akik velem vannak, életben maradnak, aki ellenem szegül, meghal. Érted?

- Ó, főminiszter úr, nagyon jól tudom, hogy amikor hadseregged kivezényled, akkor mindig hódítasz. Tudtam akkor is, amikor Puyangnál megtámadtad Lü Bu-t, amikor Wanchengnél Zhang Xiu ellen harcoltál, mikor a Vörös Sziklánál Zhou Yu-vel viaskodtál, és amikor a Huarong völgyben Guan Yu-vel találkoztál, ahogy azon a napon is, amikor levágtad szakállad és elhajítottad köpönyeged a Tong átkelőnél, majd egy csónakban rejtőzködtél a Wei folyón, hogy elkerüld a nyílvevőket. Mindezen alkalmakor senki sem mert szembeszegülni veled.

Cao Cao-t nagyon feldühítette, hogy valaki gúnyolódik balszerencséjén, ezért így fakadt ki:

- Te felfuvalkodott tudálékoskodó! Hogy mered felhozni előttem kudarcaimat?!

Majd hívatta szolgálait, megparancsolta, hogy fogják el a vakmerő vitázót, s végezzék ki. Ekkor Yang Xiu megkockáztatott egy közbeszólást:

- Lefejeztetheted őt, uram, ám követként érkezett nyugatról, ezért halála nagyon rossz hatást tenne a távol élő emberekre.⁶

Ám Cao Cao túlságosan is dühös volt ahhoz, hogy belátó legyen, így kintartott elhatározása mellett. Azonban Xun Yu is tiltakozott, ennek köszönhetően végül mégsem ölték meg Zhang Songot, ám megverték és elűzték. Ezután visszatért szállására, s még aznap éjjel elhagyta a várost, azon elmélkedve, mi is volt a szándéka, s mit valósított meg.

- Nem számítottam ekkora arroganciára, amikor ide jöttem, hogy neki adom a területet – gondolta –, ha visszaérek, Liu Zhang nagyszerű dolgokat vár majd. Most viszont üres kézzel érkezem, olyan kudarcral, ami nevetésre készíti majd az otthoniakat. Inkább nem is megyek vissza. Már hallottam Liu Bei erényeiről, ezért felé veszem utam, s megnézem, miféle ember ő. Azután pedig majd eldöntöm, mit tegyek.

Így hát aprócska kíséretével és követőivel Jingzhou felé indult. Éppen elérte Wuchang határát, amikor lovascsoporttal találkozott szembe. Élűkön könnyű köpönyegbe öltözött tiszt üggett, aki megállt, s így szólt az utazóhoz:

- Bizonyára te vagy Zhang Song kocsihajtó.

- Így van – hangzott a felelet.

- A generális sietve leugrott a nyeregből, majd szerényen így folytatta:

- Már napok óta várunk rád, uram. Zhao Yun vagyok.

Zhang Song is leszállt hátságáról, s viszonzta a köszöntést:

- Akkor hát te vagy a changshani hős.

- Igen – mondta Zhao Yun –, s uram, Liu Bei utasított, hogy várjak rád itt, és frissítőt nyújtsak neked hosszú és fárasztó utazásodat követően.⁷

Ezzel a katonák bort és ételmet hoztak, melyet letérdelve nyújtottak át az utazónak.

- Azért jöttem, mert Liu Bei az egész világ szerint megértő és barátságos hajlamú – mondta Zhang Song, miután megköszönte a kínált dolgokat.

Néhány kupa bort követően együtt indultak tovább Jingzhou városa felé, melyet a következő nap estéjén értek el. A vendégházba siettek, ahol számos embert találtak. Dobveréssel és a tisztelet egyéb jeleivel fogadták a látogatót.

Az ügyeletes őrparancsnok mélyen meghajolva előtte így szólt:

- Fivérem engem küldött, hogy fogadjalak hosszú és kimerítő utadat követően, s előkészítsem a vendégházat fogadásodra. A nevem Guan Yu.

Zhang Song és Zhao Yun leszálltak a nyeregből s beléptek az épületbe, ahol a házigazda és a vendég hivatalos üdvözléseket váltott, majd mindketten helyet foglaltak. Hamarosan italt és ételt szolgáltak fel, s mindkét

katona igen figyelmesen bánt az újonnan érkezettel. A lakoma az őrsegállítás idejéig tartott, amikor mindannyian nyugovóra tértek.

Másnap reggel korai étkezést követően nyeregbe szálltak, s folytatták útjukat. Igen hamar szembe találkoztak Liu Bei-jel, aki kíséretével és két fő tanácsadójával a vendégház felé tartott.⁸ Ahogy megpillantották a vendégeket, tiszteletteljesen az út szélére álltak. Amint felismerte őket, Zhang Song is leugrott a nyeregből és feléjük igyekezett. Liu Bei megkülönböztetett figyelemmel fogadta őt:

- Neved régóta ismeretes előttem – mondta Liu Bei az üdvözlést követően –, már hosszú ideje fülemben visszhangzik. Egyetlen bánatom, hogy a ködös hegységek és hatalmas távolságok mostanáig megakadályoztak abban, hogy élvezzem javaslataid előnyét. Hallván, miszerint épp errefelé közeledsz, úgy éreztem, találkoznom kell veled. Ha hajlandó vagy velem tartani és beleegyezel, hogy egy ideig a városomban pihenj, akkor ez lehetővé teszi számomra, hogy végre teljesüljön hosszú ideje kielégítetlen vágyam. Így igazán szerencsésnek tarthatnám magamat!

Az utazó hiúságát igencsak legyezgette mindez, boldogan szállt ismét lóra. Egymás mellett ügettek a palota felé. Mikor odaérkeztek, ismét hosszasan köszöntötték és dicsőítették egymást, mielőtt elfoglalták a házigazda és a vendég helyét. Ezután lakoma vette kezdetét, miközben Liu Bei tartózkodott attól, hogy egyetlen szót is szóljon a nyugatról, csupán általános és hétköznapi ügyekről társalgott.⁹ A látogatónak feltűnt a téma kitartó kerülése, ezért elhatározta, hogy próbára teszi vendéglátóját.

- Hány egyéb területed van Jingzhou-t leszámítva, ó, birodalmi nagybácsi?

- Jingzhou csupán ideiglenesen van birtokunkban – felelte Liu Bei helyett Zhuge Liang –, a déli földektől kaptuk kölcsön. Mindig küldenek is követeket, hogy visszakérjék, azonban most, hogy urunk feleségül vette délről származó hölgyét, helyzetünk biztos. Ennek ellenére továbbra sem nevezhetjük miénknek a tartományt.

- A déli vidék hatalmas – mondta erre Zhang Song –, hat tartományuk és nyolcvanegy megyéjük van, s ez nem elégíti ki őket. Az emberek erősek, a föld pedig termékeny.

- Urunk az uralkodói család sarja, sohasem foglalt el egyetlen területet sem a birodalomból. A többiek, amilyen tolvajlelkűek, valóban annyi földet igyekeznek meghódítani, amennyit csak bírnak, ám ezek a tettek nem állnak összhangban a bölcs lelkülettel.

- Nemes urak, kérlek, ne szóljatok többet! – vetette közbe Liu Bei –, mert miféle olyan erényem van nekem, amitől többet várhatnék a jövőben?

- Nagyuram, a Hanok leszármazottja vagy – válaszolta Zhang Song¹⁰ –, nagyszerű jellemed pedig széles körben ismert. Senki sem mondhatja, mi-

szerint az a sorsod, hogy kizárj minden olyan gondolatot, amely területek elfoglalására irányul, majd megkezdhesd hatalmad kiépítését és uralkodói helyzetbe kerülj.

- Uram, túlságosan messzire mész! - helytelenítette Liu Bei a javaslatot
- Ez már valóban túl sok!

A következő három napot lakomák és ivászatok sorával töltötték, de egész idő alatt egy szó sem esett a Nyugati Folyóvidékről. Ezután, amikor Zhang Song távozni készült, vendéglátója a szokásoknak megfelelően útszéli pavilonban szolgáltatott fel bort, hogy itt vegyen búcsút tőle, s még egyszer frissítővel szolgálhasson neki a hosszú út előtt.

Ahogy eljött az elválás ideje, Liu Bei felemelte kupáját, s így szólt:

- Őszintén hálás vagyok, hogy ellátogattál hozzánk, uram. Három napig vendégem voltál, ám most eljött a búcsú ideje. Ki tudja, lesz-e még alkalmam valaha is meghallgatni bölcs tanácsaidat?

Ahogy e szavakat kiejtette, eleredtek könnyei, ám igyekezett ezt elrejteni, miközben Zhang Song, aki elhitte, hogy az érzelemnyilvánítás neki köszönhető, arra gondolt, milyen csodálatosan kedves és nemes is vendéglátója, hogy ennyire meghatódott. Teljesen lenyűgözve elhatározta, hogy szót ejt nyugati otthonáról:

- Felmerült már bennem is, hogy egy nap eljövök hozzád, ám sokáig nem nyílt erre lehetőségem. Jingzhou-ból mindig látnám a prédára leső Sun Quant keleten, a vérengző Cao Cao-t északon, ezért neked sem éppen kívánatos hely ez a hosszabb időzésre.

- Én is nagyon jól tudom - felelte Liu Bei -, de nincs semmilyen biztonságos hely, ahová mehetnék.

- Yizhou jól védett, sok kiváló termőföld található ott, népes és megfelelően kormányzott. Tudósainak tetszene erényességed. Ha nyugat felé indítanád hadaidat, könnyen te válhatnál a meghatározó erővé ott, s visszaállíthatnád a Hanok dicsőségét!

- De hogy merészelhetném megkísérelni ezt? A birodalmi védelmező szintén a dinasztia tagja. Az egész vidék az övé, senki más nem remélhetné, hogy elfoglalja helyét!

- Nem vagyok áruló - felelte Zhang Song -, ám a te jelenlétedben azt érzem, nyugodtan lehetek nyílt és őszinte. Liu Zhang, Yizhou birodalmi védelmezője természetből fogva gyenge és képtelen felhasználni vagy alkalmazni a tehetségeket. Emellett Zhang Lu fenyegeti északot. A nép összezavarodott, boldogan köszöntenének egy értő kormányzót. Utam célja az volt, hogy Cao Cao támogatását kérjem, s a területet az ő uralma alá helyezzem, ám úgy találtam, ő valójában lázadó és gonoszság, büszkeség, arrogancia lakozik benne. Ezért inkább hozzád fordultam. Ha elfoglalod Yizhou-t, lesz egy központod, ahonnan elbánhatsz Hanzhonggal, ha

akarsz, azután akár az egész országgal. Általad folytatódna a törvényes vonal, neved pedig fennmaradna a történelemben. Nem ez lenne az igazi hírnév? Ha tehát úgy döntesz, hogy átveszed a hatalmat nálunk, akkor belső szövetségesként hajlandó vagyok megtenni neked mindazt a keveset, ami módomban áll. Ám gondolkozol-e egyáltalán ilyesmin?

- Mélységesen hálás vagyok, hogy ennyire sokra tartasz, ám a birodalmi védelmező a család tagja, s közutálatnak tenném ki magam, ha arra vetemednék, hogy megtámadjam őt!

- Ha egy hős a világban találja magát, kötelessége, hogy beteljesítse sorsát, fáradozzon, és olyan jól végezze el feladatát, amennyire csak tudja, s így jusson el a legmesszebb. Ebben a pillanatban az a helyzet, hogy ha nem ragadod meg a lehetőséget, akkor valaki más veszi Yizhou-t birtokába, te pedig bánni fogod, hogy nem cselekedtél, amikor már késő lesz.

- Sokat hallottam a vidék nehezen járható voltáról, magas hegyeiről, számos folyójáról, keskeny útjairól. Hogyan lenne lehetséges egy ilyen vidéket megrohanni?

Erre Zhang Song térképet húzott elő ruhaujjából, s így felelt:

- Annyira meghatott nemes lelkűséged, hogy felajánlom neked ezt a térképet a vidékről, ahol az utak és a folyók pontosan láthatók.

Liu Bei kiterítette, s észrevette, hogy jegyzetekkel látták el a vidék fekvéséről, hosszáról-szélességéről, s egyéb hasonló dolgokról. A stratégiailag fontos pontok a folyókon és a dombokon, a raktárak, magtárak és kincstárak mind szerepeltek rajta. Minden világosan és érthetően volt jelölve.

- Uram, sietve kell felkészülnöd - folytatta Zhang Song -, van két barátom, akik biztosan a segítségére lesznek. Ha eljönnek hozzád, légy teljesen őszinte velük. A nevük Fa Zheng és Meng Da.

Liu Bei kezeit összefűzve mondott köszönetet:

- Ahogy a kék hegyek nem öregszenek és a zöld vizek mindig megmaradnak, úgy én sem fogom ezt sohasem elfeledni neked. S ha teljesítettem feladatomat, nem csekély jutalomban lesz részed.

- Nem a jutalmat keresem - válaszolta Zhang Song -, de mivel nemes lelkű úrral találkoztam, úgy éreztem, ki kell tárulkoznom előtte.

Nem sokkal ezután útnak indult, Guan Yu pedig még elkísérte néhány *li* távolságig.

Yizhou-ba érkezését követően Zhang Song nem vesztegette az időt, azonnal két barátjáért, Fa Zhengért és Meng Da-ért küldetett. Az előbbi érkezett meg először, s elmesélte neki Cao Cao gőgösségét és lenézését az ottani emberek irányában.¹¹

- Olyan ember ő - folytatta Zhang Song - aki bánatait megosztja másokkal, de örömét nem. Így hát Yizhou-t Liu Bei-nek, a birodalmi nagybácsinak ígértem, ezért szükségem lenne a tanácsotokra és segíségekre.

- Úgy vélem, Liu Zhang alkalmatlan a kormányzásra - felelte Fa Zheng -, s magam is vonzódom már egy ideje Liu Bei-hez. Egyetértünk hát az ügyben.

Hamarosan Meng Da is megérkezett. Ő és Fa Zheng földik voltak. Mikor belépett a szobába, és meglátta, hogy a másik kettő elmélyült, titokzatos párbeszédet folytat, így szólt:

- Tudom, miről suttogtok: át akarjátok adni Yizhou-t valakinek!

- Így is van, kitaláltad - válaszolta Zhang Song.

- De ki legyen az szerinted? - kérdezte az érkezőtől Fa Zheng.

- Csak egyvalaki lehet: Liu Bei! - hangzott a felelet.

Erre mindhárman összecapták a kezüket és felnevettek. Ezután Fa Zheng így fordult Zhang Songhoz:

- Ma találkozol urunkkal. Mi lesz akkor?

- Azt fogom ajánlani, hogy küldjön titeket Jingzhou-ba.

Mind úgy gondolták, hogy ez helyes terv. Amikor a nemrég visszatért követ ura elé járult, s azt tudakolták tőle, mit végzett, így válaszolt:

- Cao Cao lázadó, aki az egész birodalmat szeretné keze közé kaparintani! Aligha kell erről beszámolnom. Ám erre a vidékre is ácsingózik!

- Akkor hát mi lesz velünk? - kérdezte rémülten Liu Zhang.

- Van egy tervem, amivel mindkét ellenfelünk fölé kerekedhetünk. Liu Bei, a birodalmi nagybácsi, aki most Jingzhou-ban tartózkodik, a rokonod, uram, ráadásul nagylelkű és jóindulatú. Ezt mindenki tudja. Cao Cao-t egyszerűen megsemmisítette a Vörös Szikláknál lezajlott ütközetben, így hát Zhang Lu sem képes ellenállni neki. Tervem szerint szövetséget kellene kötnöd kiváló rokonoddal Cao Cao és Zhang Lu ellen!

- Már régóta ezen töprengek. Tudnál megfelelő követet javasolni a feladat végrehajtására?

- Csupán Fa Zheng és Meng Da jöhet szóba.

Hívták is e két férfiút, s amíg megérkeztek, elkészült az üzenet Liu Bei számára. Fa Zhengnek kellett küldöttként baráti kapcsolatokat kialakítania, Meng Da pedig idővel hadi kísérettel indult utána, hogy Liu Bei-t a Nyugati Folyóvidéken köszöntse.

Még éppen a részleteket beszéltek meg, amikor valaki berontott hozzájuk, s izzadtságtól csöpögő arccal így kiáltott:

- Uram, negyvenegy tartományból álló földed elveszett, ha Zhang Songra hallgatsz!

Zhang Song döbbenten bámult az érkezőre, aki nem volt más, mint a Xiliangból származó Huang Quan, a birodalmi védelmező palotájának első titkára.

- Miért mondod ezt? - kérdezte tőle ura -, Liu Bei a családom tagja, ezért szeretném megnyerni támogatását!

- Mindent tudok róla - felelte Huang Quan -, ő nagylelkű az emberekhez, hogy megnyerje őket magának, gyengédsége pedig meglágyítja a legkeményebb szíveket is. Ő maga merészebb mindenkinél. A távolból is képes a maga oldalára állítani azokat, akiket akar, a közelében lévők pedig felnéznek rá. Neki vannak a legbölcsebb tanácsadói és a legvakmerőbb harcosai. Ám ha fegyvereseivel együtt idehívod, gondolod, hogy hajlandó lesz alárendelt szerepben maradni? S ha megbecsült vendégként bánsz vele, képes lesz a földed két urat is szolgálni? Hallgass rám, uram, és olyan szilárdan fogsz állni, mint a Tai hegy, ha viszont szavaim süket fülekre találnak nálad, akkor a helyzeted olyan törékennyé válik, mint egy halom tojás. Ez a Zhang Song nemrég tért haza Jingzhou-ból, ahol biztosan összeszúrta a levét Liu Bei-jel. Végezz vele, vess véget Liu Bei mesterkedésének is! Ez fog majd e vidék javára válni!

- De hogyan verjem vissza két fő ellenségemet?

- Erősítsd meg birtokodat, áss árkokat és emelj erődítményeket! Azután pedig csak várd ki a fejleményeket!

- Ha a lázadók megtámadják ezt a vidéket, akkor a helyzet olyan súlyossá válik, mintha valakinek tűz perzselné le a szemöldökét! Hiábavaló beszéd azt javasolni nekem, hogy ölbe tett kézzel várjak!

Így hát ügyet sem vetettek többé Huang Quanra. Fa Zheng már indulásra készen állt, amikor valaki ismét csak felszólalt a terv ellen:

- Ne, ne! - kiáltotta Wang Lei, aki szintén a titkárok közé tartozott, majd fejet hajtva így folytatta:

- Uram, szerencsétlenséget hozol magadra, ha Zhang Songra hallgatsz!

- Nem éppen. Szövetséget kötök Liu Bei-jel, hogy szembeszegülhessek Zhang Lu-vel!

- Zhang Lu inváziója csak olyan, mint a bőrbetegség, ám ha Liu Bei ide jön, akkor halálos kór kerül a szervezetbe! Gátlástalan kalandor ő, aki egykor Cao Cao szolgálatában állt, de összeesküdött ellene! Ezután Sun Quanra akaszkodott és megszerezte magának Jingzhou-t. Ez jól megmutatja jellemét és terveit. Gondolod, hogy ti ketten békésen megférnétek itt? Ha ide hívod, Shu elveszett!

- Most már elég legyen! - kiáltotta Liu Zhang dühösen - Liu Bei a rokonom, nem fosztana meg a javaimtól!

Megparancsolta az öröknek, hogy kísérjék ki a két akadémikust, majd utasította Fa Zhenget, hogy induljon. A követ így is tett, és nemsokára megérkezett Jingzhou-ba. Miután az üdvözlések végére értek, Fa Zheng átnyújtotta a levelet,¹² amit Liu Bei rögtön elolvasott:

„Én, Liu Zhang, családunk egyik ifjabb tagja írok most Liu Bei generálisnak. Szerény hajlékomból régóta vetem feléd pillantásaimat, ám az utak a Nyugati Folyóvidéken igen veszélyesek, én pedig elmulasztottam

kifejezni irántad érzett hálámat. Szégyellem is magam emiatt. A balszerencse áldozatai megsegítik, a bajba jutottak pedig támogatják egymást. Ha a barátok így tesznek, még inkább így kellene a családtagoknak! Ebben a pillanatban Zhang Lu hódító hadsereget készít fel északi határainkon, hogy véget vessen földem nyugalmanak. Így hát elküldöm neked ezt az üzenetet, hogy értesítselek szorult helyzetemről, s ha még emlékszel családunk kötelékeire, akkor fivéri szeretettől vezérelve hadaidat ide vezeted, hogy elpusztítsd ezeket a gazembereket. Így örök védelmezőmmé válnál, én pedig végtelenül hálás lennék neked. Még sok mindent írhatnék, de inkább várom eljöveteledet”¹³

Liu Bei nagyon megörült ennek a levélnek. Lakomát rendezett a küldött számára, s amikor a bor hatására mindketten oldott állapotba kerültek, elküldte a szolgálókat, majd bizalmasan szólt Fa Zhenghez:

- Barátom, régóta csodállak és tisztellek, Zhang Song is méltatta érenyeidet. Mindig is hálás leszek neked ezért a lehetőségért, amit hallottam tőled.

- Túlságosan nagy dicséret ez egy szerény követnek Shu-ból - hajolt meg Fa Zheng -, ám azt mondják, a lovak mindig felnyerítettek a hátasok legfőbb ismerője, Bo Le jelenlétében, s amikor valaki rátalál urára, azután meg is hal érte. Gondolkoztál már Zhang Song ajánlatán, generális?

- Egész életemben vándor voltam, gyakran szenvedtem és búslakodtam. Sokszor eszembe jutott, hogy az ökörszemnek, bármilyen aprócska madár is, van saját ága, ahol megpihenhet, s a fortélyos nyúl három kijáráttal biztosítja üregét. Nincs szüksége hát egy embernek legalább menedékre? A te nyugati otthonod termékeny és valóban csábító, ám urad családom tagja, így hát nem tehetem meg, hogy ellene szervezkedjek.

- Igen, Yizhou valóban maga a paradicsom. Ám valódi uralkodó nélkül halálra van ítélve. Liu Zhang nem tudja, hogyan kell felhasználni a bölcseket, ezért örökségét gyorsan valaki másra kell ruházni! Ma felajánlották számodra, neked pedig nem szabad elszalasztanod az alkalmat! Ismered a mondást: a vadászatban élen járó szerzi meg a zsákmányt. Ha elfogadod, halálomig téged foglak szolgálni!

Liu Bei kifejezte nagyrabecsülését:

- Kérlek, engedd meg, hogy még egy kis ideig gondolkozzam és tanácsot kérjek!

A lakoma véget ért, a vendég távozott. Zhuge Liang szállására vezette Fa Zhenget, miközben ura töprengve üldögélt. Ekkor Pang Tong szólalt meg:

- Elhatározásra kell jutnod! Ha nem teszed, ostobaságot követsz el! Uram, te igazán értelmes vagy, miért tétovázol hát?

- Mi legyen a válaszom? - kérdezte tőle Liu Bei.

- Ismered ezt a környéket, tudod, hogy nem érheted el vele céljaidat. Most viszont népes, termékeny és gazdag föld terül el előtted, ami a legnagyobb lehetőségek alapjául szolgálhat. Ígéretet kaptál két ottani embertől, ez egyenesen a gondviselés ajándékának tűnik. Miért habozol?

- Ezen a világon az én legteljesebb ellentétem Cao Cao. Úgy viszonyulunk egymáshoz, mint a tűz és a víz. Ő féktelen, míg én türelmes, ő kegyetlen, míg én jóindulatú, ő ármányos, míg én igaz vagyok. Minden részletben éppen ellenkezőjét cselekszem annak, amit ő tesz. Nem vagyok hajlandó megkockáztatni, hogy elveszítem a világ bizalmát egy ilyen csekélyke előnyért.

Pang Tong csak mosolygott e nézet hallatán:

- Uram, szavaid összhangban állnak az elméleti egyenességgel, ám az efféle eszmék aligha felelnek meg a lázadás napjaiban. Az erőszak alkalmazása a hódítások során természetesen nem helyes, ám ehhez a merev korrektséghez való ragaszkodás azt jelenti, hogy sohasem tehetsz semmit. Opportunistának kell lennünk, bekebelezni a gyengét, megtámadni a szándékosan félrevezetettet, betörni az akaratost és védelmezni az engedelmezt. Ezek Tang és Wu nagy királyainak¹⁴ tanításai. Ha a letelepedést követően tisztességesen kormányzol és felvirágoztatod az országot, bűnös leszel-e a bizalom elárulásában? Ne feledd: ha te nem szerzed meg most, akkor valaki más fogja!¹⁵

- E szavak olyanok, mint az ékszerek – felelte Liu Bei összezavarodva –, szívembe kellene őket vétni!

Ezután hívatta Zhuge Liangot, hogy megbeszéljék a részleteket a nyugatra küldendő hadsereg összeállításáról.

- Ez igen fontos hely, ezért erősen kell védeni! – közölte a főtanácsadó.

- Én, Pang Tong, valamint két generálisom, Huang Zhong és Wei Yan nyugatra megyünk, te pedig a három legjobb hadvezérrel, Guan Yu-vel, Zhang Fei-jel és Zhao Yunnal Jingzhou-t fogod védeni.

Guan Yu Xiangyangban és a Qingni-nél található szűk átjárónál parancsnokolt, Zhang Fei a folyó menti négy városban, Zhao Yun pedig Jianglingnél táborozott le. A nyugati menetben Huang Zhong vezette az előhadat, Wei Yan a hátvédet, Liu Bei pedig a derékhadat irányította Liu Feng és Guan Ping segítségével. Pang Tong lett a teljes hadsereg vezére.

Éppen amikor az ötvenezer fős haderő indulni készült, megjelent Liao Hua, s felajánlotta szolgálatait. Ő és csapatai Guan Yu-höz csatlakoztak.

Tél volt, amikor a menet útnak indult. Hamarosan találkoztak Meng Da haderejével, ötezer harcossal, akik Yizhou-ból jöttek, hogy kíséretet biztosítsanak számukra. Liu Bei értesítette Liu Zhangot jöttükről, utóbbi pedig utasította az út menti településeket, hogy megfelelő módon lássák el a menetet.

A birodalmi védelmező úgy döntött, személyesen indul Liu Bei köszönésére, ezért megparancsolta, hogy készítsenek elő kocsikat, sátrakat és lobogókat. Egész kísérete csillogó vértbe öltözött. A készülődés láttán Huang Quan titkár, Liu Bei meghívásának heves ellenzője ismét tiltakozni kezdett:

- Uram, ha eléjük mész, veszélynek teszed ki magad! Sok éve állok már szolgálatodban, szeretném megakadályozni, hogy cselvetés áldozata légy! Kérve-kérlek, gondolkozz!

- Ezek a szavak csak ellentétet szítanak a családban – közölte Zhang Song –, a téged fenyegető rablók erejét növelik. Az efféle cselekvés bizonyosan hátrányodra válna, uram!

- Már rég döntöttem, miért szegülsz hát szembe velem? – fordult erre dühösen Liu Zhang Huang Quanhoz.

Az ellenkező erre lehajtotta a fejét és sírni kezdett, majd amikor közelébe ért, fogaival ragadta meg a birodalmi védelmező köpönyegét, hogy visszatartsa őt. Liu Zhang mérgesen lerázta öltözékéről, majd felkelt, ám Huang Quan még mindig tartotta, egészen addig, míg két foga ki nem tört. Ekkor az örök távozásra kényszerítették, ő pedig még mindig könnyezve vonult vissza.

Ahogy Liu Zhang útnak indult volna, újabb hang csendült fel:

- Uram, ne vedd semmibe a hűséges Huang Quan szavait! A haláلودba indulsz!

E szavakkal a férfi a lépcsőkre vetette magát, hogy kifejezze tiltakozását. A Jianningből származó Li Hui volt az.

- Az úrnak miniszterei vannak, akik kifejezik ellenvetésüket – folytatta –, az apáknak pedig gyermekei, akik szembeszegülnek velük. Huang Quan hűen szólt, figyelned kellene rá! Ha beengeded Liu Bei-t a földjeidre, annyit jelent, mint szélesre tárni kapuidat a tigris előtt!

- Liu Bei a fivérem, nem fog bántani engem – felelte a birodalmi védelmező –, ezért bárki, aki a továbbiakban utamba áll, életével lakol!

Ezzel Li Hui-t kilökdösték.

- Shu hivatalnokai a családjaik biztonságát tartják szem előtt, nem a te szolgálatodat. A generálisok fennhéjázók, mindegyiküknek megvan a maga elképzelése a jövőre nézve. Ha nem kéred Liu Bei segítségét a külső ellenség és a belső ellenzék megfékezésére, biztosan bukásra vagy ítéltetvel!

Zhang Song fenti szavaira a birodalmi védelmező így felelt:

- Tudom, hogy a terv az én előnyömet szolgálja.

Ezután nyeregbe szállt, s a Szilfa híd kapuhoz lovagolt. Ott egy hírvivő tett jelentést neki:

- Wang Lei felakasztotta magát, fejjel lefelé, a városkapunál. Egyik kezében írásos tiltakozást tart, a másikban pedig egy kést. Azt mondja, ha nem hallgatod meg, lábaid előtt fog elpusztulni.

Liu Zhang erre a kapuhoz ment, elvette az írást, s elolvasta:

„A jó orvosság keserűnek érződhet, ám meggyógyítja a beteget. A hűséges szavak sérthetik a fület, de előnyösek az uralkodás számára. A régi időkben Chu királya, Huai nem hallgatott Qu Yuanra, hanem elment a találkozóra a Wu szoroszhoz, ahol Qin állam harcosai foglyul ejtették. Uram, te meggondolatlanul elhagyod helyed, s Liu Bei üdvözlésére indulsz, ám attól tartok, az út csak kifelé vezet, vissza már nem. Ha egyszerűen lefejezettnéd Zhang Songot és felhagynál a Liu Bei-jel kötendő szövetség gondolatával, akkor Shu népe számára megelégedést és boldogságot nyújtanál, magad számára pedig mindenekfelett biztonságot”.

Ahogy az üzenetet olvasta, egyre inkább feltámadt a harag Liu Zhangban:

- Miért sértegetsz, mikor egy derék embert indulok köszönteni, s úgy érzem, mintha fivérem viszontlátása töltene el örömmel?

Erre Wang Lei hatalmasat kiáltott, elvágta a kötelet, s a földre zuhant, azon nyomban kilehelve lelkét.

A városi kapunál fejjel lefelé lógott
Utolsó szavával is a szövetségtől óvott
Eldöntötte, ha szava süket fülekre talál
Még aznap eljöhet érte a zord halál
Hű Huang Quan selyem köpönyeget tartva
Liu Zhang botor döntéséért két fogát is adta
Ám Wang Lei volt a mindenre elszánt igazán
Szörnyű kínokban végezte az élet színpadán

Liu Zhang harmincezer főnyi haderővel indult útnak, hogy üdvözölje rokonát. Ezer ellátmánnyal és kincsekkel megrakott kocsi követte.

Liu Bei előhada időközben elérte a Dianjiangot. A menetelés során az emberek ajándékokat hoztak nekik, Liu Bei viszont megparancsolta, hogy halálbüntetés terhe mellett fizessenek mindenért. Így hát senki sem szenvedett hiányt, a nép pedig bizakodó tömegekben jelent meg, hogy megnézhessék a menetelő katonákat, s lelkesen köszönthessék őket. Liu Bei kegyes szavakkal csillapította őket.

Ekkor Fa Zheng titokban megmutatta Zhang Song levelét Pang Tongnak, amiben Liu Zhang meggyilkolását javasolta a találkozó helyszínének közelében. Pang Tong így felelt:

- Ne szólj erről senkinek semmit! Miután a két Liu találkozott, lesznek erre lehetőségek, ám most még túl korai ilyesmiről beszélni. Minden terv kiszivároghat.

Így hát nem is beszéltek. Fucheng, ahová a találkozót szervezték, háromszázhatvan *li*-re volt a fővárostól, Chengdu-tól. Liu Zhang érkezett meg oda elsőnek, és hírvivőket küldött, hogy üdvözljék Liu Bei-t. A két sereg a Fu folyó partján vert tábort. Liu Bei a városba indult, hogy találkozzon a birodalmi védelmezővel, s igen barátságosan, fivérékként fogadták egymást. Mindketten könnyeztek, s fokról-fokra egyre bizalmasabb beszélgetés bontakozott ki közöttük. Ezt lakoma követte, azután pedig mindketten visszatértek saját táborukba. A birodalmi védelmező így szólt, mikor megérkezett:

- Mennyire nevetségesek voltak Huang Quan és Wang Lei félelmei! Nem értik ők a családi kötelékek erejét! Most már látom, hogy Liu Bei valóban kedves és nemes férfiú, az ő támogatásával nem kell többé tartanom Cao Cao-tól és Zhang Lu-tól. Egyedül Zhang Songnak tartozom mindezért köszönettel!

Hogy kifejezze háláját, Liu Zhang levette zöld selyemköpönyegét, s ajándékkul elküldte Zhang Songnak, ötszáz *liang* arannyal együtt. Azonban néhány tisztségviselője nem volt annyira elégedett, s egy csoportjuk eljött hozzá, hogy figyelmeztesse:

- Ne örülj túl korán, urunk - mondták -, mert Liu Bei szelíd külseje ellenére eléggé kemény belül. A szíve kiismerhetetlen, ezért kérünk, légy óvatos!

- Túlságosan gyanakvóak vagytok! - nevetett Liu Zhang - Biztos vagyok benne, hogy fivérem nem űz kettős játékot!

Amikor Liu Bei visszatért sátrába, Pang Tong látogatta meg, hogy megtudja, milyen benyomást tett rá a vendéglátó.

- Nagyon őszinte embernek tűnik - felelte Liu Bei.

- Ő valóban elég becsületes, ám szolgálói egy része elégedetlen a dolgok állásával, s nem garantálnám, hogy nem lesznek gyilkosságok hamarosan. Ha tanácsom kívánod hallani, azt mondanám, ölesd meg Liu Zhangot a viszonzási lakomán! Száz fegyveres a falikárpit mögött, egy jelzés tőled, s már meg is történt minden. Azután csupán meg kell rohamozni a fővárost. Egyetlen kardot sem szükséges kirántani, egyetlen nyílveaszt sem kilőni.

- Ő a családomból származó fivérem, aki tisztességesen bánt velem! Újjonnan jött vagyok, idegen e földön, s egy ilyen tett az egész világ számára borzalmas színben tüntetne fel, ezek az emberek mind erősen sérelmeznék. Nem fogom ilyen eszközökkel megszilárdítani helyzetem!

- Nem az én ötletemről van szó, Zhang Song írta egy titkos levélben, aki azt mondja, valamikor be kell következnie.

Ebben a pillanatban Fa Zheng lépett be, s így szólt:

- Nem miattunk kell, hogy bekövetkezzék. Ez a mennyek akarata!

- Liu Zhang és én ugyanahhoz a családhoz tartozunk! Elborzadok, ha csak arra gondolok, hogy ártsak neki!

- Uram, tévedsz. Ha nem cselekedsz úgy, ahogy javasoljuk, akkor Zhang Lu foglalja el Shu-t, hogy bosszút álljon anyja haláláért. Mire volt jó hát hosszú menetelésed? Ronts előre, s tiéd a siker, hátrálj meg, és nem lesz semmi. A késedelem a legveszedelmesebb! A terv bármelyik pillanatban kiszivároghat, s valaki másnak származik előnye belőle. Ez az a nap, amikor az Ég rád mosolyog! Cselekedj, mielőtt Liu Zhang gyanút fog, szilárdítsd meg helyzetet!

Így sürgetett Fa Zheng, Pang Tong pedig helyeselt
Becsületet uruk ezért lett ismét nagyon gondterhelt

A következő fejezetből megtudjuk, mit rejtegetett szívében Liu Bei.

HATVANEGYEDIK FEJEZET

A FOLYÓNÁL ZHAO YUN MEGMENTI LIU SHANT.
SUN QUAN ÜZENETBEN UTASÍTJA EL CAO CAO
AJÁNLATÁT

趙雲截江奪阿斗
孫權遺書退老瞞

Pang Tong és Fa Zheng unszolása ellenére Liu Bei szilárdan ellenállt a csábításnak, hogy meggyilkolja házigazdáját, Liu Zhang birodalmi védelmezőt a lakomán, még ha így a Nyugati Folyóvidék uralma alá is kerülne.

Másnap újabb lakomát tartottak, ezúttal Fucheng városában,¹ ahol vendéglátó és látogató teljesen kitérülközött egymás előtt, s nagyon összebarátkoztak.

Mindenki roppant bizalmassá vált a bor hatására, Pang Tong pedig így fordult Fa Zhenghez:

- Mivel urunk nem tesz semmit tervünk érdekében, ezért jobb, ha Wei Yan kardművészetére bízunk a dolgot, s a zűrzavar során végzünk Liu Zhanggal.

Wei Yan hamarosan meg is érkezett, kivonta kardját, s így szólt:

- Mivel semmiféle mulatság nincs ezen a lakomán, bemutathatom vívőművészetemet, hogy szórakoztassalak titeket, uraim?

Erre Pang Tong behívott néhány fegyveres őrt, s felsorakoztatta őket a terem hátsó felében, hogy álljanak készen, mikor Wei Yan rátámad a birodalmi védelmezőre.

Liu Zhang tisztségviselői értetlenül nézték ezeket az előkészületeket, kérdő pillantásokat vetve urukra. Egyikük, név szerint Zhang Ren szintén előhúzta kardját:

- Szükség van egy ellenfélre is a sikeres vívőbemutatóhoz, úgyhogy ő és én egyszerre fogjuk bemutatni képességeinket!

Ezzel kezdetét vette a mutatvány. Hamarosan, Wei Yan jelzésére, Liu Feng is csatlakozott hozzájuk, elfoglalva helyét társa oldalán. Azon nyomban három nyugati parancsnok követte példáját:

- Mi hárman is beszállunk! Ezzel csak jobban fogtok szórakozni, segítünk, hogy még inkább mulassatok!

Ám Liu Bei érzékelte, hogy a dolog kezd komolyra fordulni, így fogta az egyik szolgáló kardját, majd felállt és így kiáltott:

- Talán kicsit túlságosan sok borral ünnepeltük meg találkozóunkat! Nincs ezzel semmi gond, ám nem a Hongmeni Lakomán vagyunk, ahol gyilkossági kísérlet történt!² Tegyétek el fegyvereiteket, különben velem gyűlik meg a bajotok!

- Miért viseltek fegyvert a két fivér találkozóján? - kiáltott fel ugyanabban a pillanatban Liu Zhang is, utasítva szolgálóit, hogy fogják körül heveskedő harcosait, s vegyék el kardjaikat. Lefegyverezve és duzzogva vonultak el ezután, Liu Bei pedig Liu Zhang valamennyi generálisát a terem felső végébe szólította, bort adott nekik, majd így szólt:

- Ne legyenek kétségeitek, mi ketten valóban testvérek vagyunk, azonos vérből származunk, megosztottuk egymással nagyszerű elképzeléseinket, s azonos a célunk.

A tiszték fejét hajtottak és távoztak. Liu Zhang megragadta vendége kezét, majd így fordult hozzá:

- Fivérem, sohasem fogok megfélemezni kedvességedről!

Késő estig üldögéltek és ittak még együtt. Mindketten igen boldogok voltak. Amikor végül Liu Bei visszatért táborába, tanácsadóját azzal vádolta, hogy zűrzavart okozott.

- Miért törekedtél arra, hogy szörnyűséges vétket kövessék el? - kérdezte tőle Liu Bei - Meg ne merd ismételni!

Pang Tong sóhajtozva távozott.

Amikor Liu Zhang is megérkezett saját táborába, vezérei már vártak rá:

- Uram, láthattad a látogatás valódi célját a lakomán! Úgy gondoljuk, nem ártana, ha azonnal visszatérnél a városba!

- Fivérem különbözik a hétköznapi emberektől - válaszolta Liu Zhang.

- Ő talán valóban nem hajlik a gyilkosságra, ám mindazoknak, akik vele vannak, egyetlen vágyuk, hogy saját előnyükre használják ki vidékünket!

- Ne próbáljatok ellentétet szítani közöttünk, és rábírn arra, hogy egymás ellen forduljunk - figyelmeztette őket uruk.

Így hát nem törődött többé tiltakozásukkal.

Egy napon, amikor Liu Bei-jel éppen kipihenték az államügyekkel való foglalatosságot, hírül vették, hogy Zhang Lu a Jiameng szorosnál támadásra készül a Nyugati Folyóvidék ellen.³ Erre a birodalmi védelmező könnyörögni kezdett Liu Bei-nek, hogy menjen oda, s védje meg földjét az ellenségtől. A vendég rögvést beleegyezett, s csapataival azonnal útnak indult.

Liu Zhang tisztségviselői azonnal előnyt próbáltak szerezni a hős távozásából, arra igyekeztek rávenni a birodalmi védelmezőt, hogy saját, megbízható generálisait helyezze a különböző stratégiai pontokra, így akadályozván meg annak lehetőségét, hogy a látogatók hatalmukba kerítsék a vidéket. Liu Zhang először nem volt hajlandó ilyesmire, visszautasította kéréseiket, ám mivel nagyon komolyan kérlelték, végül meghajolt akaratuk előtt, és beleegyezett, hogy tesz bizonyos lépéseket önmaga védelme érdekében. Elküldte Baishui parancsnokát, Yang Huai-t és Gao Pei-t, hogy állomásozzanak a Fu folyó átkelőjénél.

Ezután visszatért Chengdu-ba, miközben vendége, Liu Bei arra a helyre sietett, ahol invázió veszélye fenyegetett. Odaérkezvén hamarosan megnyerte az emberek szívét a szigorú fegyellemmel, amit fenntartott seregében, és egyes viselkedése is tetszett a népnek.⁴

Eme nyugati események híre gyorsan eljutott délre is, mire Sun Quan összehívta tanácsadóit, hogy megbeszéljék, miféle lépéseket tegyenek. Először Gu Yong kormányzó helyettes szólalt fel:

- Van egy tévedhetetlen tervem, amit szeretnék elétek tární! Liu Bei és hadserege távol van most, igen nehezen járható vidék választja el tőlünk. Így hát nem tud hamar visszatérni. Tanácsom ezért az, hogy foglaljuk el a szorosokat! Így nem lesz képes átjutni rajtuk. Ezután küldd erőid legnagyobb részét Jingzhou és Xiangyang ellen, amelyek biztosan képtelenek lesznek ellenállni!

- Ez a terv kiválóan hangzik! - lelkesedett Sun Quan, ám ebben a pillanatban egy hang kiáltására lettek figyelmesek a védőfal mögül:

- Egyszerűen csak ki kellene végeztetned ezt az embert, aki tervével végezni akar lányommal!

Mindenki döbbenet hallgatott. Természetesen az özvegy nagyasszony szavait hallották, aki roppant dühösen lépett be közéjük:

- Mi lesz egyetlen leányommal, aki Liu Bei felesége? - tudakolta, majd haragos pillantással fordult Sun Quanhhoz:

- Atyád és bátyád örököse voltál, a legcsekélyebb erőfeszítés nélkül jutottál e földek birtokába! Mégis elégedetlen vagy, s megfélekednél saját húsod és véred követeléséről, feláldoznád hűgodat, csak azért, hogy még egy kevés területet hozzácsatolj az eddigiekhez!

- Nem, nem - mormolta megszegyenülten Sun Quan -, sohasem szegülnék szembe anyám kívánságaival és parancsaival! Eszembe sem jutna ilyesmi!

Hirtelen véget vetett a megbeszélésnek, s mindenki eltávozott, köztük az idős hölgy, aki továbbra is dühösen vonult vissza lakosztályába. Egyedül maradván az oszlopcsarnokban Sun Quan bánatosan felsóhajtott:

- Ezt a lehetőséget elszalasztottam! Mikor lesz végre Jingzhou az enyém?

Miközben továbbra is mélységes búskomorságba esett, Zhang Zhao bukkant fel, s így fordult urához:

- Mi miatt szomorkodsz, nagyuram?

- Nem komoly a dolog. Csupán e legutóbbi kudarc kedvetlenít el.

- A nehézség könnyedén eltávolítható - közölte reményt keltően Zhang Zhao -, beszélj egy megbízható embereddel, s bízd meg őt titkos üzenet elvitelével Sun Ren úrhölgy számára, közölvén vele, hogy édesanyja súlyosan megbetegedett. Küldj a hírnökkel ötszáz harcost kíséretül, s utasítsd, hogy egyenesen Jingzhou városába tartson, ahol adja át a levelet. Meghallván, hogy anyjának szüksége van rá, az úrhölgy biztosan hazasiet majd, s meglehet, magával viszi Liu Bei fiát is. Így ellenfelünk boldogan elcseréli majd Jingzhou-t egyetlen gyermekére. Ha pedig mégsem teszi, akkor még mindig küldhetsz ellene seregeket.

- Jó tervnek hangzik - felelte Sun Quan -, ráadásul azt is tudom, kit lehetne megbízni a kivitelezésével. A neve Zhou Shan, igen merész férfiú. Ifjú korában fivérem társa volt sok dicsó tett végrehajtásában. Neki kell mennie!

- Tartsd hát titokban - figyelmeztette Zhang Zhao -, s indítsd útnak gyorsan emberedet!

Eldöntötték, hogy Zhou Shan ötszáz harcosát közönséges kereskedőnek álcázva viszi magával. Öt hajóval indult útnak, katonáit ezeken osztotta el, a fegyvereket pedig a hajófenékben rejtegették. Papírokat is hamisítottak, hogy legyenek hivatalos felhatalmazásaik arra az esetre, ha ilyesmit kérnének.

Zhou Shan folyami úton indult Jingzhou városa felé, s igen gyorsan elérte úti célját. A part előtt horgonyt vetettek. A követ partra szállt, s a városban rögtön a székhelyre ment, ahol utasította az ajtónállókat, hogy jelentsék be őt. Így is tettek, Sun úrhölgy színe elé vezették, ő pedig átadta neki a titkos üzenetet. Amikor a hölgy elolvasta, s megtudta, hogy édesanyja halálos beteg, keserű sírásra fakadt, és alaposan kikérdezte a hírnököt. Zhou Shan már jó előre kitalálta történetét:

- A nagymama súlyosan megbetegedett - térdelt le Sun úrhölgy elé -, éjjel-nappal azt kívánja, hogy még egyszer láthasson téged, hölgyem. Ha nem sietsz azonnal haza, talán már túl késő lesz! A nagymama azt is szeretné, hogy halála előtt vethessen egy pillantást Liu Shanra.

- Te is tudod, hogy a birodalmi nagybácsi katonai küldetésben jár, ezért értesítenem kell a hadsereg parancsnokát, mielőtt hazatérek.

- De mit fogsz tenni akkor, ha a parancsnok azt kívánja, előbb tudasd férjeddal, mit tervezel, s várd meg az ő beleegyezését? - kérdezte Zhou Shan.

- Ha engedély nélkül indulnék útnak, akkor, attól tartok, megállíthatnának útközben.

- Hajóim indulásra készen állnak a parton, csak a városon kell átsietned - közölte Zhou Shan.

Az édesanyja betegségéről szóló hír természetesen nagyon felkavarta és összezavarta az ifjú hölgyet. Kocsija igen hamar előállt, ő pedig Liu Shan-nal együtt beszállt. Harmincfőnyi fegyveres kíséretet vitt magával. Hamarosan már a folyóparton jártak, és hajóra szálltak, mielőtt még a palota emberei jelenthették volna, mi történik. Ám ahogy a hajók éppen útnak akartak indulni, kiáltást hallottak:

- Ne távozzatok még, hadd vegyek búcsút úrhölgyemtől!

Zhao Yun szavai voltak, aki pont ekkor tért vissza ellenőrző körútjáról, s rögtön tudomást szerzett Sun úrhölgy hirtelen távozásáról. Amint magához tért döbbenetéből, alig tucatnyi követőjével forgószélként száguldott le a partra. Épp időben érkezett. A hajó indulni készült, Zhou Shan pedig kezében hosszú lándzsával a hajóorrban foglalt helyet.

- Ki vagy te, hogy késleltetni mered úrnőd indulását? - kiáltotta oda az érkezőnek, majd utasította harcosait, hogy oldják el a köteleket, ugyanak-

kor készüljenek fel a harcra. A hajó jó széllel indult meg az erős áramlat hátán. Ám Zhao Yun a part mentén követte őket.

- Hölgyem oda megy, ahová csak akar - kiáltotta -, ám hadd váltsak vele néhány szót!

Zhou Shan úgy tett, mint aki nem is hallja, csupán katonáit sürgette, hogy nagyobb sebességre gyorsítsák a járművet. Zhao Yun még legalább tíz *li*-n keresztül haladt nyomukban, majd ekkor észrevett egy halászhajót a part mellett kikötve. Rögtön lepattant nyergéből, eloldozta a kötelet, megragadta lándzsáját, s a fedélzetére ugrott. Ezután a két halászt rábírta, hogy a Sun úrhölgyet szállító hajó felé evezzenek.

Ahogy közelébe értek, a déli harcosok fenyegetni kezdték őt fegyverekkel. Erre csónakja fenekébe hajította lándzsáját, s előhúzta csillogó acélpengéjét, félresöpörte ellenfelei fegyvereit, és átugrott hajójukra. A déli katonák a meglepetéstől és a félelemtől hátrahúzódtak, Zhao Yun pedig a fedélközbe indult. Ott üldögélt Sun úrhölgy, karjaiban a kis Liu Shannal.

- Mit jelentsen ez a durva betolakodás? - kérdezte dühösen.

A harcos elrakta kardját, és alázatosan így szólt:

- Hová tartasz úrnőm, s miért titokban?

- Anyám nagyon beteg, halálán van, s nem volt időm senkit sem értesíteni indulásomról - felelte Sun úrhölgy.

- De miért viszed magaddal az ifjú urat, ha csupán egy beteget látogatsz meg? - tudakolta Zhao Yun.

- Liu Shan a fiam, nem hagyom hátra őt, nem akarom elhanyagolni!

- Úrnőm, helytelenül cselekedtél. Uramnak csupán ez az egyetlen vér szerinti utódja van, akit Cao Cao több ezernyi katonája közül mentettem ki a dangyangi ütközet során. Nincs semmi ok arra, hogy magaddal vidd őt!

Sun úrhölgy a haragban keresett menedéket:

- Semmi közöd családi ügyeimhez, te közönséges harcos! - kiáltotta.

- Hölgyem, ha menned kell, menj, de hagyd itt az ifjú urat!

- Te lázadó, hogy mersz csak így a hajóra ugrani! - lovallta még inkább dühbe magát Sun úrhölgy.

- Ha nem hagyod hátra az ifjú urat, akkor téged sem engedlek el, történjen bármi - közölte nyugodtan Zhao Yun.

Sun úrhölgy hívta szolgálóit, hogy fogják el a hőst, de ő csak félretaszította őket, majd kikapta a fiút a nő kezei közül, és a hajóorrba szaladt vele. Megpróbálta a part felé fordítani a bárkát, ám senki sem sietett segítségére, s úgy gondolta, nem lenne jó ötlet értelmetlen mészárlásba fogni. Nem tudta, mit kellene tennie ebben a dilemmában. Eközben Sun úrhölgy szolgálainak kiáltozott, hogy vegyék el a fiút a betolakodótól. Ám Zhao Yun szorosán tartotta őt, másik kezében pedig kardjával tartott távol mindenkit tőlük.

Zhou Shan a kormányrúdnál azon igyekezett, hogy a hajót az áramlásba irányítsa, így gyorsan meginduljanak lefelé a folyón. A folyam közepére kormányozott, ahol a szél is erősebben fújt. Zhao Yun, egyik kezével a fiút tartva, képtelen volt a part felé fordítani a járművet.

Ahogy a dolgok kezdtek egyre reménytelenebbre fordulni, a hős észrevette, hogy valamivel lejjebb a folyón hajók egész sora vonul ki egy kikötőből, lengedező lobogókkal és dübörgő dobokkal. Arra gondolt, most már biztosan itt a vég, s a déli földek hadicselének áldozatává válik, amikor felfigyelt egy erőteljes harcosra, aki a vezérhajó orrában állt. Hosszú lándzsa volt fegyvere, és hamar kiderült, hogy Zhang Fei az.

– Sógornóm! Hagyd hátra az ifjú urat! – kiáltotta ő is már messziről.

Éppen felderítő úton járt, amikor hírért vette az úrhölgy váratlan távozásának, s azonnal a folyó felé indult, azzal a szándékkal, hogy feltartóztatja őt. Pontosan abban a pillanatban érkezett meg, amikor sikerült elvágnia a déli hajók útját. Hamarosan, karddal a kezében, már a menekvő jármű fedélzetére is szállt. Ahogy ez megtörtént, Zhou Shan kardot rántott, majd megindult felé, ám Zhang Fei pengéjének egyetlen suhintásával halálra sebezte őt. Ezután a zord harcos az ellenfél fejét Sun úrhölgy lábai elé helyezte.

– Miért e helytelen viselkedés? – kiáltotta rémulten az úrhölgy.

– Nővérem – felelte Zhang Fei –, eszedbe sem jutott fivérünk, mikor erre az örült utazásra indultál! Nagyon helytelenül tetted!

– Édesanyám halálos beteg! Ha megvártam volna fivéred engedélyét, akkor már talán túlságosan késő lett volna! Ha nem engedtek tovább, a folyóba vetem magam!

Zhao Yun és Zhang Fei megtanácskozták a dolgot maguk között:

– Aligha illő a szolgálóktól, ha öngyilkosságra kényszerítik uruk feleségét. Vigyük hát magunkkal a gyermeket, és hagyjuk, hogy a hajók folytasák útjukat.

Ezután ismét az úrhölgyhöz fordultak:

– Ó, úrasszony, nem hagyhatjuk, hogy nagyra becsült fivérünk felesége szégyenteljes halált haljon, ezért tovább engedünk. Bízunk benne, hogy nem feledkezel meg testvérünkről, és hamar visszatérsz!

Ezután az ifjú urat magukkal víve elhagyták a hajót, s a déli földek őt járműve tovább haladt lefelé a folyón. Egy költő így dicsőítette Zhao Yun viselkedését:

Zhao Yun miután Liu Shant megmentette
Anyjának hős halálát soha el nem felejtette
Ismét elvégezte mit kötelessége parancsolt
Nagy folyó hullámain merészen lovagolt

Az összes Wu harcos, ki akkor a hajón állt
Megrettent, mikor a hős bátran közéjük szállt
Keress hasonlót a világon járván csak bárhol
Zhao Yunhoz foghatót nem találsz máshol

Egy másik Zhang Fei-t magasztalta:

A Hosszú Meredély Hídnál
Zhang Fei csak halált kínál
Tomboló fenevadként ordítva
Ellent rémületbe fordítva
Sűrű veszélybe menve
Herceget onnan kimentve
Került történelem lapjára
Válogatott hősök módjára

Sikerükkel meglehetősen elégedetten a két harcos hazafelé indult. Még nem haladtak túl sokat, amikor Zhuge Lianggal futottak össze, aki hajóhad élén közeledett. A főtanácsadó igen elégedett volt, hogy megszerezték a gyermeket, s immár hárman tértek boldogan vissza Jingzhou-ba, ahol az egész kalandról beszámolót írtak Liu Bei-nek.

Amikor Sun úrhölgy hazaért, elmondta Zhou Shan halálának történetét és a gyermek elvételét. Sun Quan természetesen nagyon dühös lett az események hallatán, s elhatározta, hogy támadást indít Jingzhou ellen, bosszút állván hírvivője meggyilkolásáért.

- Most, hogy húgom hazatért, nincs már semmiféle családi kötelék, ami megakadályozná a támadást, s mindent meg fogok tenni, hogy megbosszuljam generálisom halálát! - közölte tisztségviselőivel, majd a hadjárat részleteinek megvitatásába fogtak.

Am még mielőtt bármiféle terv mellett dönthettek volna, megbeszélésüket váratlanul félbeszakította a hír, mely szerint Cao Cao négyszázezer fős haderejével a déli földek felé tart, égve a vágytól, hogy revánsot vegyen a Vörös Szikláknál elszenvedett vereségéért. Rögtön minden gondolatuk e támadás visszaverésére irányult. Zhang Hong tanácsadó, aki betegség miatt nemrég visszavonult otthonába, ekkor halt meg. Előtte végrendeletét elküldte urához. Ebben a következőket írta:

„Nagyuram, a kormányzat székhelyét Molingbe kell áthelyezni, amely a királyi méltósághoz sokkal illőbb helyszín, kiváló egy olyan személyiséghez, aki hosszú életű uralkodói dinasztia megalapítását tervezi”.

Sun Quan felolvasta ezt az üzenetet a tisztségviselők előtt ezen a találkozón, s nem tudott erőt venni könnyein, melyeket az író emléke miatt ejtett. Ezután így szólt:

- Zhang Hong haláláig hűséges maradt, utolsó tanácsa szerint kell eljárnom!

Ezzel rögtön parancsot adott, hogy építsenek fallal körülvett várost Mollingban, mely a Shidou nevet kapta, a föld pedig ezentúl a Jianye⁵ nevet viselje. Ettől kezdve ezt a helyet tekintette fővárosának.

A Cao Cao elleni védelemül Lu Meng admirális azt javasolta, hogy építsenek földsáncot Ruxu kikötőjénél. Néhány hivatalnok azonban tiltakozott az ötlet ellen:

- Ha az ellenség felbukkan, partra fogunk szállni a támadáshoz, azután pedig visszatérünk a hajóinkra. Mi értelme van egy földsáncnak?

- Fel kell készülnünk minden lehetőségre - felelte Lu Meng -, a harcok különböznek egymástól hevedésben, s néha csatákat vesztenek. Ha felmerül valamilyen sürgető alkalom, esetleg képtelenek elérni a vízpartot, s akkor hogyan szállnának hajóra? Ebben az esetben menedékre van szükségük.

- Az előforduló eseményekre valóban jó felkészülni - közölte Sun Quan -, helyesen mondja az admirális. Még ha csekély eshetőségről is van szó, veszíteni nem veszhetünk vele!

Így hát katonákat küldött, hogy építsék fel a tervezett földsáncot, s mivel a munka éjjel-nappal zajlott, az építmény hamarosan készen állt.

A fővárosban Cao Cao befolyása és dicsősége egyre csak növekedett. Dong Zhao főkancellár azt javasolta, hercegi címet kellene ráruházni:

- A történelem során soha senki sem nyújtott olyan szolgálatokat, mint te, ó, főminiszter, még Zhou herceg vagy Lü Wang sem. Ez alatt a harminc év alatt mindenféle veszélynek kitetted magad, szél gyötört, eső áztatott, végül kisöpörted a gonoszságot a birodalomból, megsegítetted a bajba jutottakat és visszaállítottad a Hanok dicsőségét! Melyik államférfi érhetne fel veled? Illendő lenne, ha Wei hercegévé válnál, s elnyernéd a Kilenc Méltóságot, hogy érdemeid és erényed mindenki számára ismert legyen!

A Kilenc Méltóság, avagy a megbecsülés jelei az alábbiak voltak:

1. Harci szekerek: aranyozott, nyolc lovas fogatok
2. Udvari öltözékek: sárkánymintás köpönyegek, fejékek és cipők
3. Zene a lakomákon: királyi zenekarok muzsikája
4. Vörös kapuk: a gazdagság jelképei
5. Belső lépcsők: védelem minden egyes lépés számára
6. Birodalmi Tigrisórség: háromszáz fő a kapuknál
7. Birodalmi fejszék: parancsnokló és ünnepélyes jelképek

8. Íj és nyílveszők: vörösrre lakozott fegyver száz lövedékkel
9. Eszközök italáldozathoz: jáde táblák és kupák⁶

Azonban nem volt minden udvaronc azonos véleményen.

- Nem lenne jó így cselekedni, ó, főminiszter – szolt Xun Yu tanácsadó –, mivel hatalmat az emberek becsületének belső érzésére alapozva sikerült kiépítened, e hatalommal helyreállítottad a Hanok fensőbbiségét. Most tehát hűségnek és szerénynek kellene maradnod. Az erényes ilyen módon szereti a népet, nem helyezi önmagát ennyire előtérbe.

Cao Cao-nak nem igazán tetszett az ellenvetés.

- Hogy is okozhatnánk sokaknak csalódást pusztán egyvalaki szavai miatt? – hangzott Dong Zhao véleménye.

Így hát beadványt intéztek az uralkodóhoz, és a főminiszter, céljainak és vágyainak megfelelően Wei hercege lett. Természetesen megkapta a Kílenc Méltóságot is.

- Nem gondoltam volna, hogy megérem ezt a napot! - sóhajtotta Xun Yu.

E megjegyzés eljutott az újdonsült herceg fülébe is, és nagyon feldühítette. Úgy vélte ebből, hogy Xun Yu többé nincs segítségére, nem pártolja terveit.

Az Újjászületett Nyugalom tizenhetedik évének (212) telén Cao Cao elhatározta, hogy hadsereget küld a déli földek meghódítására, s megparancsolta Xun Yu-nek, hogy ő is induljon útnak. A tanácsadó ebből megértette, hogy Cao Cao a halálát kívánja, így betegsége hivatkozva visszautasította a megbízatást. Otthonában tartózkodott, amikor egy napon olyan dobozt kapott, amiben csemegéket szoktak ajándékozni. Felismerte Cao Cao kézírását a címzésen, ám a csomagban nem volt semmi. Rögtön megértette az üzenetet, így hamarosan megmérgezte magát. Ötvenkét évet élt.

Bár Xun Yu tehetségéről mindenki hallott
A hatalom küszöbén mégis kudarcot vallott
A nemes Zhang Liang mellé az utókor tévesen helyezte⁷
Nem mert szembenézni urával, mikor életét befejezte

Xun Yu halálának híre közönséges gyászjelentés formájában ért el Cao Cao-hoz, amit az elhunyt fia, Xun Yun írt. A főminiszter sajnálkozott, és nagyszabású szertartásra adott parancsot. Ezen kívül a halott posztumusz nemesi címet is kapott.

Az északi sereg közben elérte Ruxu-t, ahonnan Cao Cao harmincezer fős felderítő egységet küldött le a folyón, Cao Hong vezetésével. Hamarosan meg is érkezett jelentésük:

- Az ellenséges flotta teljes létszámban a folyón tartózkodik, de mozgásnak semmi nyoma.

Cao Cao számára ez igen gyanús volt, ezért a fent említett kikötőnél partra szállt seregével, és sietve hadrendbe álltak. Innen már láthatta a folyón csodálatraméltó módon felsorakozott flottát. A különböző alakulatokat más-más lobogódísz jelezte. Felszerelésük csillogott a napfényben. Középen hatalmas hajó foglalt helyet, amin óriási napernyő alatt Sun Quan ült vezérkara körében.

- Ilyen fiúra lenne szükség - fakadt ki a látvány hatására a főminiszter -, nem pedig olyan malackákra és bábokra, mint amilyen Liu Biao-é.

Váratlanul, bomba robbanásának hangjára, a hajók mind megindultak felénk, miközben Ruxu-ból egy másik haderő rontott elő. Cao Cao katonái azonnal megkezdték a gyors visszavonulást. Egy csapatot, amit maga a zöld szemű, rőt szakállú Sun Quan vezetett, egyenesen a főminiszter felé tartott, aki sietve igyekezett visszahúzódnival. Ám a déliek más parancsnokai, Han Dang és Zhou Tai is ellene indultak. Igen szorult helyzetbe jutott volna, ha Xu Chu nem siet segítségére, s meg nem állítja az ellenséget anynyi időre, amíg ura elmenekül. Néhány ütésváltásnyi ideig harcolt velük, majd ő is meghátrált, visszatérve saját segédeihez.

Mikor Cao Cao visszaért táborába, gazdag jutalomban részesítette megmentőjét, a többi parancsnokot pedig megszidta túl sietős visszavonulásuk miatt.

- Eltompítjátok a sereg harci szellemét! Ha még egyszer ilyesmit tesztek, kivégeztetek titeket! - közölte velük.

Ezen az éjszakán éjfél körül nagy hangzavar támadt a tábor kapujánál, s amikor Cao Cao kiment, látta, hogy az ellenség titokban fellopokodott és tűzvészt támasztott. A déli harcosok a zűrzavarban betörték a tábor területére, és ide-oda haladva egészen hajnalhasadtáig öldököltek. Ekkor a főminiszter serege maradékával ötven *li* távolságra vonult vissza onnan.

Cao Cao igencsak nyomorúságosan érezte magát balszerencséje miatt. A sátrában üldögélt a *Háború művészete* felett, amikor Cheng Yu jött el hozzá:

- Ó, főminiszter, nagyon alaposan ismered a háború sikeres megvívásának mikéntjét, miért feledkeztél meg hát a gyors támadás alapelvéről? Készen állt sereged, mégis elhalasztottad a cselekvést, s lehetővé tetted az ellenségnek, hogy földsáncot építsen Ruxu-nál. Így most már nehéz lesz elfoglalnod a helyet. Jobban tennéd, ha visszavonulnál a fővárosba, s kivárnád, míg nem adódik előnyösebb pillanat.

Cao Cao meghallgatta, ám nem szólt semmit. Cheng Yu kis idő múlva távozott. A főminiszter továbbra is sátrában ült, s egy kis asztal fölé hajolt, végül pedig lassanként álomba szenderült. Váratlanul száguldó folyam

vagy vágató lovasszázadok hangját hallotta. Odakint, túl a folyón hatalmas, vörös nap kelt fel előtte. Oly ragyogó volt, hogy szeme is belefájdult látványába. Ahogy felnézett az égre, két másik napot is látott, amelyek mintha az óriási tükörképei lettek volna. Éppen ezen tűnődött, amikor az első hirtelen felszárnyalt, majd mennydörgéshez hasonlatos robajjal a dombok közé, tábora elé hullott.

Ekkor felriadt. A sátrában volt és álmodott. Az őrszem a bejáratnál épp ekkor jelentett delet. Hamarosan felnyergeltette lovát, majd csekély létszámú kísérettel kilovagolt a felé a hely felé, ahol álmában járt. Ahogy odaért, tanácstalanul álldogált ott. Nemsokára lovassereg bukkant fel, amit Sun Quan vezetett. Csillogó sisakot és ezüst vértet viselt a déli földek ura.

Meglátván fő ellenségét Sun Quan jelét sem mutatta kapkodásnak vagy döbbenetnek, csak felügetett a dombra, majd ostorával Cao Cao-ra mutatva így szólt:

- Íme, a mindenható miniszter, aki kezében tartja a fővárost! Elérte a gazdagság és jószerencse tetőpontját, mégsem elégedett, hanem betolakodott déli országunkba!

- Engedetlen vagy, ezért a császár megparancsolta, hogy pusztítsalak el! - felelte Cao Cao.

- Micsoda szavak! - nevetett Sun Quan - Nem szégyelled magad? Mindenki tudja, hogy te irányítod az uralkodót, és zsarnoki hatalmat gyakorolsz a nemesek felett! Nem a dinasztia ellen lázadsz, hanem arra vágyom, hogy elfoglaljak és megújítsam a kormányzatot!

Cao Cao-t feldühítette ez a beszéd, és utasította generálisait, hogy ejtsék foglyul Sun Quant. Ám még mielőtt engedelmeskedhettek volna neki, Han Dang, Zhou Tai, Chen Wu és Pan Zhang vezetett fel két hadsereget jobbról-balról, s dübörgő dobok hangjára nyílvesszők és nyílpuska-lövedékek kezdtek záporozni Cao Cao körül. A főminiszter sietve megfordult, hogy elmeneküljön, az íjászok pedig követték. Azonban Xu Chu is megjelent a Tigrisőrséggel együtt a színen, és Cao Cao ismét megmenekült egy szorult helyzetből. Visszatértek a táborba, a déli sereg pedig az újabb győzelem hatására magabiztosan menetelt Ruxu-ba.

Egyedül maradván Cao Cao így töprengett:

- Ez a Sun Quan nem hétköznapi ember, s az álmomban felbukkanó nap előjele szerint uralkodóvá fog válni.

Gondolkozni kezdett a hadjárat félbeszakításán, csupán attól félt, hogy a déli csapatok kinevetnék ezért. Így hát a két sereg egy hónapon át nézett szembe egymással, időnként kisebb összecsapásokba bocsátkozván, amiket hol az egyik, hol a másik nyert meg. Egészen újévig így ment ez, majd a tavaszi esőktől a vízfolyások kiöntöttek medrükből, a katonák pedig mély sárban vergődtek. Kivételesen sokat szenvedtek az időjárástól, Cao Cao

pedig igencsak elszomorodott. A tanácskozásokon a tisztviselők két részre oszlottak: néhány a visszavonulás mellett volt, mások viszont azt javasolták, tartsanak ki a meleg idő érkezéig. Uruk képtelen volt dönteni. Ekkor hírnök jött a délektől, Sun Quan levelét hozva Cao Cao-nak:

„Te és én, ó, főminiszter, mindketten a Hanok szolgálói vagyunk, ám téged nem érdekel a nép békéje, csupán harcokon jár az eszed, ezért súlyos szenvedéseket okozol. Méltó ez a viselkedés egy érdemes férfiúhoz? Ám a súlyos tavaszi záporok ideje van most, s jobban tennéd, ha visszavonulnál, amíg megteheted! Máskülönben a Vörös Szikláknál elszennvedett balszerencse lehet ismét osztályrészed! Jól fontold meg ezt!”

A levél hátoldalán még volt egy két soros megjegyzés:

„Amíg csak élsz,
velem nem köthetsz békét!”

Miután elolvasta a levelet, Cao Cao felnevetett:

– Sun Quan igazat beszél! – közölte.

Megjutalmazta a hírnököt, majd kiadta a parancsot az elvonulásra.

Lujiang kormányzója, Zhu Guang maradt hátra Huancheng védelmére, a hadsereg pedig a fővárosba vonult.

Sun Quan Molingba tért vissza.

– Cao Cao északnak menetelt – közölte tanácsadóival a megbeszélésükön –, Liu Bei pedig a Jiameng szorosnál tartózkodik. Miért ne vezessem hát diadalmas, az északiakat imént visszaverő seregemet Jingzhou bevételére?

Ezt hallván Zhang Zhao előállt egy haditervvvel:

– Egyetlen harcos se mozduljon még! Tudom, hogy akadályozzuk meg Liu Bei visszatértét Jingzhou-ba!

Mihelyt Cao Cao hadai elvonultak
Sun Quan vágyai másfelé fordultak

A következő fejezetben feltárul, mit is javasolt Zhang Zhao.

HATVANKETTEDIK FEJEZET

A FU ÁTKELŐJÉNEK ELFOGLALÁSA, YANG HUAI
ÉS GAO PEI MEGÖLÉSE. LUOCHENG OSTROMA,
HUANG ZHONG ÉS WEI YAN RIVALIZÁLÁSA

取涪關楊高授首
攻雒城黃魏爭功

Zhang Zhao folytatta terve kifejtését:

- Ha a távoli nyugatra vezetsz hadjáratot, Cao Cao kétségkívül visszatér majd, és ismét támadásba lendül. Inkább írd két levelet, az egyiket Liu Zhangnak, azt állítván, hogy Liu Bei szövetségre lépett velünk a nyugat ellen. Így rögvest gyanakvás támad benne, s végül vendége ellen fordul. A másikat pedig küldd Zhang Lu-nak, rábírván, hogy induljon Jingzhou ellen. Így Liu Bei elveszíti otthonát. E két konfliktus közepette a birodalmi nagybácsi képtelen lesz kitartani, mi pedig Jingzhou ellen indulhatunk.

Sun Quan egyetértett, megírta a két levelet, s hírvivők útján elküldte azokat.

Eközben Liu Bei végképp elnyerte a Jiameng szoros közelében élő emberek szívét. Amikor hírül vette felesége távozását és Cao Cao kilátásba helyezett támadását, hívatta Pang Tongot, s elé tárta a helyzetet.

- Bárki is legyen a győztes, biztosan ráteszi a kezét Jingzhou-ra - fejezte be a beszámolót.

- Nem kell aggódnod a hely miatt - igyekezett megnyugtatni őt Pang Tong - nem hinném, hogy akár a déliek, akár Cao Cao sikerrel meghódíthatná, amíg Zhuge Liang ott van. De ha nyugtalankodsz, uram, akkor írd Liu Zhangnak, közölvén vele, hogy vissza kívánsz térni a fenyegető veszély miatt. Ez megfelelő ürügy lesz. Mondhatod, hogy Cao Cao támadása miatt Sun Quan érted küldetett, hogy a segítségére légy, mivel az ő területe és a tiéd határosak egymással, s mivel biztonságuk egymástól függ, nem utasíthatad őt vissza. Továbbá megnyugtathatod, hogy Zhang Lu oldaláról nem fenyeget veszély. Azonban céljaink kivitelezéséhez kevés a csapatunk és nem elegendő az ellátmányunk, ezért megsürgethetnéd rokonod, hogy küldjön harminc-negyvenezer veteránt és bőséges élelmet. Nem fog elutasítani. Ennyi harcossal már azt tehetünk, amit akarunk.

Liu Bei jónak találta a tervet, és hírnököt küldött Chengdu-ba.

Amikor a hírvivő elérte a Fu folyó átkelőhelyét, Yang Huai és Gao Pei, akik a helyőrséget vezették, már tisztában voltak a tervvel, s előbbi elkísérte őt a városba.

A levél elolvasását követően a birodalmi védelmező így fordult Yang Huai-hoz:

- Miért tartottál te is a hírnökkel?

- Kizárólag e levél miatt - felelte Yang Huai -, ez a Liu Bei ugyanis attól a naptól fogva, hogy először betette a lábát Yizhou-ba, arra törekszik, hogy kedvességével és erényével megnyerje magának az emberek szívét. Biztosan nincsenek jó szándékai, s úgy gondolom, el kellene utasítanod mindkét kérését. Ha segítenél neki, csak olajat öntenél a tűzre, uram.

- Szerető fivérei vagyunk egymásnak, ennek megfelelően kell hát cselekednem - közölte Liu Zhang.

- Liu Bei egy csavargó kalandor! - kiáltott fel valaki más - Ha itt tartod őt nyugaton, akkor tigris szabadítás háztartásodra! Ha ráadásul megadod neki, amit kíván, az olyan, mintha szárnyakat adnál a tigrisnek!

A beszélő felé fordulva kiderült, hogy nem más, mint a Linglingből származó Liu Ba. Szavai kétségek közé taszították a birodalmi védelmezőt, aki habozni kezdett. Huang Quan szintén a lehető legkomolyabban igyekezett őt lebeszélni Liu Bei támogatásáról, míg végül Liu Zhang úgy döntött, csupán négyezer kivénhedt harcost és csekély mennyiségű termést küld. Ugyanakkor roppant éberségre utasította az átkelők és szorosok őrszemeit.

Amikor Liu Bei elolvasta a birodalmi védelmező nyomorúságos hozzájárulásával együtt elküldött levelet, haragra gerjedt, és így kiáltott:

- Itt töröm magam a védelméért és ez a hála! Olyan kapzsi és irigy, hogy még az ellátmányommal is fukarkodik! Hogy várhat el így nagylelkű szolgálatot?

Ezzel darabokra tépte a levelet, s elátkozta annak íróját. Az üzenet hozója visszamenekült a székhelyre.

- Eddig túlságosan nagy hangsúlyt fektettél az emberiségre és a becsületre. Azonban most, hogy szétépted levelét, mindennek vége, kettőtök között szóba sem jöhet többé a barátság - közölte Pang Tong.

- Így van. S mivel ez a helyzet, mit tegyünk? - tudakolta Liu Bei.

- Három tervem is van, te döntheted el, melyik tetszik legjobban.

- Mik azok?

- Az első, és legjobb, ha azonnal sereget indítunk, és elfoglaljuk Chengdu-t. A második, hogy elfogjuk és kivégezzük a két generálist a Fu átkelőhelyénél. Ők a két leghíresebb harcos ezen a vidéken. Ha kihirdeted, hogy visszatérsz Jingzhou-ba, biztosan eljönnek, hogy elbúcsúzzanak. Fogd el és végeztess ki őket, így az átkelő és Fucheng tiéd lesz. Ezután pedig hamarosan Chengdu is. A harmadik szerint elveted ezt a szerepet, amit most játszol, visszatérsz Jingzhou-ba, és szabályos hódítást készítesz elő. Ám ha túlságosan sokáig töprengsz, hogy melyiket válaszd, olyan helyzetbe kerülhetsz, amiből semmi sem menthet meg.

- Három terved közül, ó, tanácsadó, az elsőt túl sietősnek, míg az utolsót túlságosan lassúnak találom, így a másodikat választom.

Levelet írtak hát Liu Zhangnak, amiben kifejtették, hogy Cao Cao sereget küldött Jingzhou ellen, s tisztjei képtelenek a védelemre,¹ ezért Liu Beinnek vissza kell térnie. Mivel az ügy sürgős, nincs idő személyes búcsúra.

- Tudtam, hogy Liu Bei igazi vágya az, hogy visszamehessen Jingzhou-ba! - kiáltotta Zhang Song, amikor híret vette az üzenetnek. Ekkor levelet írt Liu Beinnek. Miközben megbízható embert keresett, aki elvinné, meglátogatta őt testvére, Zhang Su, Guanghan kormányzója. Zhang Song ru-

haujjába rejtette a papírost, míg fivérével beszélt. Zhang Su figyelte a házigazda nyugtalanságára, amit nem tudott mire vélni. Bort hoztak, s a két testvér italozás közben folytatta a beszélgetést, ám egyszer csak a padlóra hullott a levél, ráadásul Zhang Song észre sem vette. Fivére szolgálói közül az egyik figyelte rá, észrevétlenül felvette, majd a látogatást követően átadta urának. Zhang Su felbontotta és elolvasta:

„Amit nemrég mondtam neked, nem csupán üres fecsegés volt. Miért késeleksz hát? Az ősök nagyra becsülik azokat, akik erőszakkal jutnak a tulajdonhoz és azután megbékéltetéssel tartják meg azt. Ha azonnal cseleksz, minden kezébe kerül! Miért hagysz hát hátra mindent, és térsz vissza Jingzhou-ba? Mikor ezt hírül vettem, nem akartam hinni füleimnek! Ha megkapod ezt a levelet, támadj késedelem nélkül, s ne feledd: én benső szövetségeseid vagyok! De mindenekelőtt: semmi tétovázás!”

- Fivérem terve egész családom elpusztításával fog végződni! - kiáltotta Zhang Su - Nem tehetek mást, jelentenem kell urunknak!

Így hát azonnal útnak indult, s az egész ügyet a birodalmi védelmező elé tárta.²

- Én mindig nagyon jól bántam a fivéreddel! - fakadt ki Liu Zhang dühösen.

Ezzel parancsot adott, hogy fogják el és fejezzék le Zhang Songot, s végezzék ki egész háztartását a piactéren.

Zhang Song, mivel hozzá kevesen értek fel
Nem hitte, hogy egy levél árulja majd el
Más érdekében mesterkedett, ám annak sikerét meg nem élte
A piacon szomorú útja véres célba ért, a végzet magához kérte

Miután megtudta az igazi összeesküvést, mely azt célozta, hogy örökségétől megfosssák, Liu Zhang összegyűjtötte tisztségviselőit, s tanácsukat kérte. Elsőként Huang Quan szólalt fel:

- Azonnali cselekvésre van szükség! Küldess minden fontos helyre, megüzenvén nekik, hogy növeljék a helyőrségek létszámát, figyelmesen őrködjenek, s mindenekelőtt akadályozzák meg minden Jingzhou-ból érkező számára az áthaladást.

El is küldték ezeket az utasításokat.

Időközben, Pang Tong tervének megfelelően, Liu Bei Fuchengbe mentelt, ahol megtorpant, és hírnököt küldött, hogy elbúcsúzás ürügyén magához hívja a két generálist. Ám ők nem reagáltak rögtön a meghívásra.

- Mi lehet az igazi oka ennek a visszavonulásnak? - kérdezte egyikük a másiktól.

- Ennek a Liu Bei-nek meg kell halnia! - felelte Gao Pei - Rejtsünk törököt öltözékünk alá, és szúrjuk le búcsúzásakor. Így urunk gondjainak is végét vetünk!

- Kiváló terv! - lelkesedett Yang Huai.

Csupán kétszáz főnyi kísérettel elindultak hát az átkelőhelytől, hogy búcsút vegyenek a vendégtől. Haderejük nagy részét táborukban hagyták.

A Fu folyó felé menet Pang Tong így szólt urához:

- Órizkedned kell ettől a kettőtől, ha eljönnek búcsúzni! Ha viszont nem így tesznek, késedelem nélkül meg kell támadnunk őket!

Alighogy kiejtette e szavakat, heves szélroham tépte le a sereg vezéri lobogóját. Liu Bei rögtön azt tudakolta, mit jelenthet ez.

- Meglepetést. Azok ketten orgyilkosságot terveznek, úgyhogy légy nagyon óvatos!

Ennek megfelelően Liu Bei kettős vértet öltött, s felövezte kardját is.

Mikor a két generális megérkezett, a sereg megállt, míg a búcsúlátogatás lezajlott. Ekkor Pang Tong így fordult hadvezéreihez, Wei Yanhez és Huang Zhonghoz:

- Bármennyi harcos is érkezik az átkelőtől, legyen gondotok rá, hogy egy se térjen oda vissza!

A Nyugati Folyóvidék két generálisa, Yang Huai és Gao Pei, rejtett törökkel felfegyverkezve, hamarosan megérkezett, kíséretük pedig ajándékokként birkákat és bort hozott. Semmiféle óvintézkedést nem tettek egy esetleges támadással szemben, és úgy vélték, gyilkos küldetésüket könnyűszerrel végrehajtják majd. Bevezették őket Liu Bei sátrába, ahol a vendég tanácsadója jelenlétében üldögélt.

- Hallottuk, ó, birodalmi nagybácsi, hogy hosszú út áll előtted - kezdtek beszédükbe -, ezért eljöttünk, hogy némi csekélyke ajándékot hozzunk neked, amik segíthetnek utazásod során.

Megtöltötték a búcsúkupákat, majd Liu Bei így válaszolt:

- Komoly felelősség nyugszik vállatokon az átkelő védelmével, generálisok. Kérlek, ti igyatok először!

Miután ittak, így folytatta:

- Egy bizalmas ügyet is meg kell beszélnem veletek!

Így hát a kétszáz főnyi kíséretet elküldték, s a tábor közepére vezették. Amint eltávoztak, Liu Bei felkiáltott:

- Generálisok, fogjátok el ezt a két lázadót!

Erre Liu Feng és Guan Ping előrohantak a sátor mögül. Az átkelő védői igencsak meglepődtek, de igyekeztek megvédeni magukat. Azonban Liu Feng és Guan Ping megragadta és szorosan tartotta őket.

- Uratok és én egyazon családból származunk - mondta dühösen Liu Bei -, miért esküdtetek hát össze, hogy ellentétet szítsatok közöttünk?

Pang Tong utasítást adott, hogy kutassák át a foglyokat, s megtalálták náluk az elrejtett töröket. Így hát azonnali kivégzésükre adott parancsot. Ám Liu Bei tétovázni kezdett, nem igazán akarta helybenhagyni az ítéletet és kivégeztetni őket. Tanácsadója ragaszkodott hozzá, hogy már csak a tervezett orgyilkosság miatt is méltók a halálra, s utasította az őröket, hogy végezzek el kötelességüket. A két férfiút lefejezték. Kísérőik közül senki sem menekülhetett el.

Liu Bei sátrába idézte a kíséret katonáit, bort adott megnyugtatósukra, majd így szólt hozzájuk:

- Vezéreitek ellentétet kívántak szítani köztem és fivérem között, ráadásul a ruhájuk alá rejtett töröket találtunk náluk. Orgyilkosságot terveztek, így hát elnyerték méltó büntetésüket. Ti nem vagytok vétkesek, ezért nem kell félnetek!

A katonák mély meghajlással mondtak köszönetet kegyességéért. Ezután Pang Tong fordult hozzájuk:

- Ha most még megmutatjátok az utat, hogy csapataink elfoglalhassák az átkelőt, ráadásul jutalomban is részesültök!

Beleegyeztek. Még ezen az éjjelen a sereg ismét felkerekedett, s az átállt kíséret vezette őket. Amikor elérték az átkelőt, így kiáltottak a kapuórságnek:

- Engedjétek be gyorsan! A generálisok korábban tértek vissza a várt-nál, mert fontos ügyük támadt!

Hallván bajtársaik hangját, az őrök még csak nem is gyanították az áru-lást, szélesre tárták a kaput. Az ellenséges harcosok rögtön bezúdulnak, így vérontás nélkül kerültek a Fu folyó átkelőhelyének birtokába. A védők átálltak Liu Bei oldalára, és gazdag jutalomban részesültek. Ezt követően a hadsereg egy ideig egy helyben maradt, hogy őrizze a területet, és számba vegyék, mit sikerült megszerezniük.

A következő napon lakomával ünnepelték meg a sikert. Eközben Liu Bei, némiképp már ittasan, tanácsadójához fordult:

- Ezt nevezem én örömteli alkalomnak!

- Fegyverrel megszerezni valaki más tulajdonát nem éppen örömteli - felelte Pang Tong -, tisztességes embert ez nem boldogíthat.

- A Zhou-ból származó Wu király sikerét Shang felett zeneszóval ünne-pelték!³ Úgy gondolod, ő sem volt tisztességes? Miért beszélsz ilyen értelm-etlenségeket? Jobban tennéd, ha most visszavonulnál!

Pang Tong csak nevetett, és elhagyta a lakomaasztalt, miközben szolgálói Liu Bei-t hálóhelyére támogatták, ahol mély álomba zuhant. Éjfél körül felriadt borgőzös álmából, s a szolgák elmesélték neki, hogyan küldte el tanácsadóját a lakomáról. Rögtön büntudat kezdte mardosni.

Másnap, miután már korán ünnepi öltözéket öltött, elfoglalta helyét a nagyteremben, magához hívatta a tanácsadót, és bocsánatot kért előző esti viselkedése miatt.

- Túl sokat ittam múlt éjjel, ezért durva voltam. Kérlek, bocsáss meg nekem!

Pang Tong, aki az egész incidenst elejétől fogva sértődés nélkül viselte, csak nevetett, s éppen úgy beszélt, ahogy szokott, ám Liu Bei nem hagyta annyiban:

- Igazán én vagyok hibás a tegnapiért!

- Mindketten hibáztunk, nem csak te, nagyuram – felelte Pang Tong.

Ekkor már Liu Bei is nevetett, s éppen olyan jó barátságban voltak ezután is, mint korábban.

Amikor Liu Zhang birodalmi védelmező hírért vette rokona és vendége tetteinek, így szólt:

- Nem gondoltam volna, hogy megtörténhet ilyesmi!

Yizhou tisztségviselői összegyűltek, hogy megbeszéljék, miként szegüljenek szembe Liu Bei további előretörésével, s Huang Quan szólalt fel elsőként:

- Késedelem nélkül küldjünk haderőt Luo Cheng biztosítására, ami éppen azon az úton található, amerre haladnia kell. Meglehet, tapasztalt katonái és ádáz generálisai vannak, mégsem lesz képes áttörni!

Így hát a négy legtehetségesebb generálist, Deng Xiant, Leng Bao-t, Liu Gui-t és Zhang Rent küldték ki a feladat végrehajtására, s velük együtt ötvenezer főnyi haderőt. Menetelés közben Liu Gui így szólt:

- A Jinping hegyen él egy csodálatos taoista, aki önmagát „A Sötét Üresség Emberfelettijének” nevezi. Jóképességekkel bír, ezért látogassuk meg hát őt, mikor elhaladunk arra, hogy megtudjuk, szerencsével járunk-e!

- Mit keresnénk egy remeténél, amikor az a feladatunk, hogy visszaverjük az ellenséget? – kérdezte erre egyik társa, Zhang Ren, megvetően.

- Rosszul látod – felelte Liu Gui –, a Bölcs (Kongzi) azt mondta, hogy a legteljesebb őszinteség jellemzője előre látni a jövőndőt. Tudakoljuk meg hát ettől a magasrendű embertől, mit tegyünk, és mit kerüljünk!

Erre felmentek a hegyekbe, és megkeresték a remetelakot. Csupán kis lovascsapat kísérte őket. Találkozván egy favágóval, megkérdezték tőle, merre találják a bölcs lakhelyét, ő pedig az egyik legmagasabb csúcsra mutatott, mondván, a remete azon él. Fel is másztak, s találtak ott egy kis kunyhót. Hívásukra taoista öltözéket viselő fiú jött elő, hogy beszéljen velük. Megtudakolta nevüket, majd az Emberfeletti elé vezette őket, aki gyékényszőnyegen ülve fogadta vendégeit. Mélyen meghajoltak előtte, majd elmondták neki jövetelük célját.

- Hogyan is tudná megmondani egy szegény taoista remete, mit tartogat a jövő? - kérdezte ezután a házigazda. Azonban egy idő után, mivel Liu Gui folyamatosan kérlelte, és a legalázatosabban viselkedett vele szemben, a remete végül utasította a fiút, hogy hozzon papírt és tintát, majd leírt nyolc sort, azután átadta a papirost vendégeinek:

Sárkány s főnix őt támogatják
Nyugatot közösen így látogatják
Ám a főnix ekkor földre hanyatlik
Míg a sárkány az égbe magaslik
Sikerek és kudarcok mindig lesznek
Ezek örökkön törvényei a mennynek
Kik az alkalom jöttével nem tettere készek
Időnek végéig a Kilenc Forrásnál vendégek⁴

Miután elolvasták a jóslatot, unszolni kezdték a bölcset, hogy egyéni jövődjüket is tárja fel előttük, ám ő így válaszolt nekik:

- Miért akartok ilyesmit tudni? Senki sem menekülhet sorsa elől!

Liu Gui tovább merészelt kérdegetni a házigazdát, ám egyszerre lecsukódott a szeme, mintha elszenderülne. Vendéglátójuk egyetlen szót sem szolt többet, a négy generális pedig elbúcsúzott, majd leereszkedett a domboldalon.

- Hinnünk kell abban, amit mond - jelentette ki Liu Gui.

- Mit nyerünk azzal, ha egy ostoba öregember szavára hallgatunk? - felelte Zhang Ren.

Így hát folytatták útjukat Luocheng felé. Amikor megérkeztek oda, Liu Gui a következőt javasolta:

- Mivel ez a hely a Chengdu-ba vezető út kezdetén helyezkedik el, harapófogó-jellegű védelmi állást kell kialakítanunk. Ketten közülünk a felépítendő földsáncokat védjék, míg a másik kettő a város előtt állomásozzon, ahol a legfontosabb állást néhány domb fogja körül.

Deng Xian és Leng Bao akarta felhúzni a földsáncokat. Húszezer katona kapott parancsot az építkezésre, a két generális pedig elindult, hogy két tábornok létesítsen nagyjából hatvan *li* távolságra a várostól, két cölöpkerítés védelmében, remélvén, hogy képesek lesznek távol tartani az ellenséget a várostól.

Miután elfoglalták a Fu folyó átkelőjét, Liu Bei megbeszélést tartott tanácsadóival, hogy megvitassák, merrefelé induljanak tovább. Végül abban egyeztek meg, hogy Luocheng lesz úti céljuk.

- Liu Zhang négy generálist küldött a város védelmére - jelentették a felderítők -, s két tábornok hoztak létre hatvan *li*-re onnan, ökörszarv-formát kialakítván.

Erre Liu Bei összehívta tisztjeit, és megkérdezte, ki támadná meg közülük a táborokat. A veterán Huang Zhong ajánlkozott.

- Tapasztalt generálisom, vidd saját csapataid, és menj - egyezett bele Liu Bei -, jókora jutalomban lesz részed, ha elfoglalod a két tábort.

Huang Zhong köszönetet mondott urának, és már azon volt, hogy elvezeti harcosait, amikor váratlanul felkiáltott egy ifjú vezér:

- A tiszteletreméltó generális túl öreg ahhoz, hogy ilyen hadműveletet vigyen véghez! Nekem ugyan szerényebbek a képességeim, de mégis szeretném átvenni a helyét!

Wei Yan volt a felszólaló.

- Már megkaptam a megbízatást - válaszolta Huang Zhong -, miért akarsz hát kitérni?

- Mert ez a feladat túl nagy egy öregembernek - felelte Wei Yan -, a két generális, akik a táborok parancsnokai, tudomásunk szerint a legjobbak és legbátrabbak az országban. Erősek és éppen olyan tapasztaltak, mint te, ezért attól tartok, nem leszel képes legyőzni őket. Ha kudarcot vallasz, urunk nagyszerű terve legalábbis késedelmet szenved, ezért arra kérlek, hadd vehessem át helyed. Jók a szándékaim.

Korának felemlegetése dühbe gurította az öreget:

- Szóval túl idős vagyok?! Szembe mernél szállni velem harci fegyverekkel?

- Igen. Urunk legyen a döntőbíró. A győztes fogja végrehajtani a hadmozdulatot. Rendben van így?

Huang Zhong lerohant a lépcsőkön, s szólt katonáinak, hogy hozzák a kardját. Liu Bei azonban szeretett volna véget vetni a versengésnek:

- Mindkettőtökre szükségem van az előttem álló feladat során! Ha két tigris harcol egymással, akkor az egyik biztosan veszteni fog. Bármelyiktek elvesztése több annál, mint amit el tudnék viselni! Béküljetek hát ki, kérlek, és ne vitázzatok többé!

- Valóban nem kell veszekednetek - szólt közbe Pang Tong is -, ám mivel két tábor van, s két generálissal küzdünk meg, ezért mindkettőtöknek lesz ellenfele, s mindketten saját csapataitokat vezethetitek harcba. Aki elsőnek hajtja végre a feladatát, elfoglalván az ellenséges tábort, az nyújt nagyobb szolgálatot és érdemel ki nagyobb megbecsülést!

E döntés megbékítette őket, s eldöntetett, hogy a tapasztalt Huang Zhong indul Leng Bao ellen, Wei Yan, az ifjabbik pedig Deng Xiant támadja meg. Ám miután mindketten eltávoztak, Pang Tong így fordult Liu Bei-hez:

- Uram, követned kellene őket, nehogy útközben megint összekapjanak!

Így hát, Fucheng városát tanácsadója gondjaira bízva, Liu Bei szintén útnak indult, s magával vitte fogadott fiát, Liu Fengtet és fogadott

unokaöccsét, Guan Pinget is. Rajtuk kívül ötezer főnyi haderő tartott még vele.

Miután megkapta a parancsot, hogy foglalja el az egyik tábor, Huang Zhong saját táborhelyére sietett, s utasította katonáit, hogy igen korán reggelizzenek, hajnalra pedig legyen mindenki menetkész állapotban. Az idő elérkeztevel a sereg a domboktól balkéz felé eső vízmosáson keresztül tért rá az útra.

Ám bármilyen korán is keltek útra, vetélytársa mégis megelőzte, ugyanis átküldött egy kémeket előző éjjel, hogy kiderítse, mely időpontra van kitűzve indulásuk, így a sajátját annál egy őrszéggel korábbra tette. Ezzel megnyílt számára a lehetőség, hogy hajnalra elérje úti célját. Miután csapatai elfogyasztották igen korai étkezésüket, eltávolították a csengettyűket a lovakról, saját szájukat pedig bekötötték, hogy megakadályozzák a beszélgetést, majd az egész sereg néma csendben lopakodott ki a táborból, miközben Huang Zhongék még csak reggelijüket ették. A lobogókat összecsavarták, a fegyvereket pedig beburkolták, nehogy az acél csillanása elárulja hadmozdulatukat.

Így hát a sikeres indulásnak köszönhetően Wei Yan már arra gondolt, micsoda hatalmas tett lenne, ha Huang Zhongot támadásban is megelőzné, s elfoglalná Leng Bao táborát, mielőtt a másik odaérne. Azonnal meg is változtatta a menetirányt, és a Leng Bao által védett rész felé igyekezett, melynek elfoglalását Huang Zhongra bízták. Mielőtt odaértek volna, Wei Yan megállította csapatait, és utasította őket, hogy vegyék elő a dobokat, zászlókat és fegyvereket.

Noha még mindig korán volt, a táborparancsnok éber maradt, így felderítői észlelték az ellenséges haderő közeledtét. A támadás első jelére minden erejükkel kiözönlöttek hát védműveik mögül. Wei Yan egyenesen Leng Bao felé vágatott, s a két vezér összecsapott. Már nagyjából húsz ütésváltásnál jártak, amikor a Nyugati Folyóvidék egységei is felbukkantak és csatlakoztak a küzdelemhez. Wei Yan jingzhou-i csapatai a hosszas menetelést követően meglehetősen kimerültek, s nem tudtak ellenállni a rohamnak. Wei Yan hallotta a paták zűrzavaros dobogását a háta mögött, s rögtön elvetette az ötletet, hogy dűlőre viszi a párbajt Leng Bao-val. Ehelyett megfordította lovát, s menekülőre fogta. A Nyugati Folyóvidék harcosai üldözőbe vették, s végül súlyos vereséget mértek a támadókra, akik vadul menekültek.

Csupán öt *li* távolságra jutottak, amikor egy másik yizhou-i sereg bukkan elő a dombok mögül. Heves dobszóval közeledtek feléjük, vezérük, Deng Xian pedig már messziről kiáltozta Wei Yannek, hogy adja meg magát. Az ellenséges parancsnok azonban nem hallgatott rá, hanem igyekezett hatását ostora segítségével még nagyobb sebességre ösztökélni. A

fáradt ló azonban megbotlott, majd térdre esett, lovasát pedig a földre vetette. Deng Xian hadereje vágtaözve közeledett, miközben ő maga döfésre emelte lándzsáját, hogy végezzen Wei Yannel. Ám mielőtt a fegyver lesújt-hatott volna, íjhúr pendülése hallatszott, és Deng Xian elterült a földön.

Leng Bao, Deng Xian társa sietve megmentésére igyekezett, ám ebben a pillanatban lovascsapat vágatott le a dombról, vezérük pedig így kiáltott:

- Huang Zhong generális van itt!

Az öreg harcos magasra emelt karddal száguldott Leng Bao felé, aki azonnal megfordult, s hátrafelé kezdett vágtaözni. Huang Zhong üldözöbe vette, a yizhou-i seregben pedig zürzavar tört ki. Így sikerülhetett az idős generálisnak kimenteni Wei Yant a veszedelemből. Végzett Deng Xiannel, majd egészen az ellenséges tábor kapujáig jutott. Itt Leng Bao megint ki-rontott, és párbajba bocsátkozott Huang Zhonggal. Tíz ütösváltást követö-en felbukkant egy újabb seregtest, mire Leng Bao ismét menekülőre fogta, ám ezúttal a másik tábor felé igyekezett, sajátját a jingzhou-i egységek ké-nye-kedvének kiszolgáltatva.

Ám amikor közelebb ért, látta, hogy nincsenek sehol az ismerős lobo-gók, sőt, idegen zászlókat lenget ott a szél. Gyorsan megfékezte száguldó hátasát, és az új haderőt kezdte tanulmányozni. A vezérük ezüst mellvértet és selyem köpönyeget viselő generális volt, nem más, mint maga Liu Bei. Balján fia, jobbán unokaöccse állt.

- Hová tartasz? - kiáltotta oda az érkezőnek Liu Bei - A tábor a miénk, elfoglaltuk!

A nagybácsi ugyanis két másik serege nyomában járt, készen állva arra, hogy bármelyiknek segítséget nyújtson, ha szorult helyzetbe kerül. Útja az üres és védtelen tábor mellett vezetett el, így birtokába vette azt.

Miután nem maradt hová mennie, Leng Bao egy mellékúton igyekezett visszatérni Luochengbe. Nem jutott messzire, mikor rajtaütés áldozata lett és elfogták. Megkötözve vitték vissza Liu Bei színe elé.

Az orvtámadást Wei Yan kivitelezte, aki tudta, hogy olyan hibát köve-tett el, amit sehogy sem lehetne kimagyarázni, ezért összegyűjtött annyi harcost, amennyit csak talált, s néhány elfogott yizhou-i katonát. Ezután rá-vette őket, hogy olyan helyre vezessék, ahonnan megkísérelheti a rajtaütést.

Liu Bei felvonta a közkegyelem lobogóját, és minden olyan, a Nyugati Folyóvidékről származó harcost megkímélt, aki letette fegyverét és levetet-te vértjét. A sebesültek is életben maradhattak. Ezután Liu Bei közölte az ellenséggel a választási lehetőségeket:

- Nektek, katonák, szüleitek, feleségeitek és gyermekeitek vannak otthon, így hát azok, akik közületek haza kívánnak térni, szabadon elmehetnek. Ha viszont bármelyiktek csatlakozni kíván seregemhez, ezt is megteheti.

A nagylelkűség eme bizonyítékára örömujjongás töltötte be a vidéket.

Miután letáborozott, Huang Zhong Liu Bei elé járult:

– Wei Yant engedetlenségért halálra kellene ítélni! – közölte vezérével.

A vétkeket hívták, s ő jött is, magával hozva foglyát. Liu Bei elhatározta, hogy az ellenséges vezér rabul ejtésének érdeme miatt megbocsát neki, utasította, hogy mondjon köszönetet megmentőjének, s mindkettőjüknek megparancsolta, hogy többé ne veszekedjenek. Wei Yan fejet hajtott, és elismerte hibáját, Huang Zhong pedig gazdag jutalomban részesült.⁵

Ezután a foglyot Liu Bei elé vezették, hogy döntsön sorsáról. A vezér saját kezüleg oldozta el Leng Bao kötelékeit, majd átnyújtott neki egy kupa bort vigasztalásul. Miután ivott, Liu Bei megkérdezte tőle, hajlandó-e megadni magát.

– Mivel megkíméltem életem, nem tehetek mást – hangzott a felelet –, továbbá két társammal, Liu Gui-jal és Zhang Rennel megfogadtuk, hogy együtt élünk-halunk, így ha szabadon engedsz, visszatérek, és őket is magammal hozom, így pedig Luocheng birtokába jutsz.

Liu Bei boldogan elfogadta az ajánlatot. Egy rend öltözetet és hátast is adott Leng Bao-nak, majd utasította, hogy menjen a városba, és hajtsa végre tervét.

– Ne engedd el őt, uram! – szólalt fel Wei Yan – Ha megteszed, sohasem látod viszont többé!

– Ha jóindulatúan és igazságosan bánok az emberekkel, akkor nem árulnak el engem – felelte Liu Bei.

Így hát szabadon engedték a foglyot. Amikor megérkezett a városba, és találkozott két barátjával, így szólt hozzájuk:

– Rengeteg ellenfelünket lemészároltam, és egyikük lovának hátán sikerült elmenekülnöm!

Leng Bao egyetlen szót sem szólt arról, hogy elfogták. Sietve hírvivőket küldtek Chengdu-ba, hogy erősítést kérjenek.

Deng Xian generális elvesztése nagyon összezavarta a birodalmi védelmezőt, így összehívta tanácsadóit. Elsőnek legidősebb fia, Liu Xun szólalt fel:

– Atyám, hadd induljak én Luocheng védelmére!

– Mehetsz, fiam, de kit küldjek veled?

Egy bizonyos Wu Yi ajánlkozott kísérőül, aki Liu Zhang veje volt.

– Nagyszerű, de kik lesznek az alvezérek? – tudakolta a birodalmi védelmező.

Wu Yi rögtön ajánlott két férfiút, Wu Lant és Lei Tongot, akiket rögtön ki is jelöltek a feladatra. húszezer fős haderőt kaptak, majd megindultak Luocheng felé.

Liu Gui és Zhang Ren kilovagoltak, hogy köszöntsék őket, s beszámoltak nekik a történetekről.

- Ha az ellenség közelebb merészkedik a falakhoz - mondta ezután Wu Yi -, akkor már nehéz lesz elűzni őket. Mit gondoltok, mit kellene tennünk?

- A város a Fu folyó partján fekszik - szölte Leng Bao -, a sodrás pedig igen erős. Az ellenséges tábor alacsonyan terül el, a hegyek lábánál, s én ötezer ásókkal és lapátokkal felszerelt emberrel elterelem a folyamat, elárasztom a táborukat, és Liu Bei hadseregével együtt vízbe fullad.

A tervet helybenhagyták, Leng Bao pedig rögtön hozzá is fogott kivitelezéséhez. Wu Lant és Lei Tongot jelölték ki a munkások felügyeletére. Először is elkezdték előkészíteni a szerszámokat a folyópart átvágására.

A másik oldalon Huang Zhongot és Wei Yant hagyva hátra a két tábor parancsnokaként Liu Bei Fuchengbe távozott, hogy tanácskozzék Pang Tonggal. A hírszerzőik jelentették, hogy Sun Quan küldöttet menesztett Zhang Lu-hoz,⁶ hogy fogjanak össze, és egyesült erővel támadják meg a Jiameng szorost, Liu Bei pedig teljesen megrémült ennek bekövetkeztétől:

- Ha ezt megteszik, hátba fognak támadni, s nem tudok majd sem előre-törni, sem pedig visszavonulni! Mit javasolsz, ó, tanácsadó?

Pang Tong Meng Da-hez fordult:

- Te Shu lakosa vagy, s igencsak jártas a térképészetben. Mit lehetne tenni szerinted a szoros biztosítása érdekében?

Hadd vigyek magammal egy bizonyos embert, s megvédem én magam, felelősséget vállalva biztonságáért!

- Ki az az ember? - kérdezte Liu Bei.

- Korábban tisztségviselő volt Liu Biao alatt. A Neve Huo Jun, s délről, Nanjunból származik.

Az ajánlatot elfogadták, s a két férfiú távozott.

A tanácskozás után, mikor Pang Tong visszatért szállására, az ajtónálló közölte vele, hogy látogatója érkezett. A házigazda rögtön fogadására sietett, s hatalmas, erős testalkatú, nemes megjelenésű, ám szerényen öltözött, vállig érő hajú férfiút látott.

- Kit tisztelhetek benned, uram? - köszöntötte Pang Tong.

A vendég nem válaszolt, hanem egyenesen felment a szobába, majd leheveredett a fekvőhelyre. Pang Tong gyanakodni kezdett, s megismételte kérdését.

- Engedd, hogy megpihenjek egy kicsit, azután szívesen beszélek veled bármiről - hangzott a felelet.

Ez a válasz csak növelte a rejtélyt és a házigazda gyanakvását, ám ételt és bort hozatott, amit a látogató azonnal behabzsolt. Miután jóllakott, visszafeküdt és álomba szenderedett.

Pang Tong teljesen megdöbben, s úgy gondolta, a jövevény kém lehet. Fa Zhengért küldetett, s az udvaron találkozott vele, majd mesélt neki a különös látogatóról.

- Nem lehet más, mint Peng Yang - válaszolta Fa Zheng, majd belépett, és szemügyre vette. A vendég erre rögtön felugrott:
- Remélem, jól ment a sorod utolsó találkozásunk óta!

Mivel régi barátok ismét egymásra találtak
A végzetes áradat ellen közösen töltést csináltak

A következő fejezet beszámol arról, ki is az idegen.⁷

HATVANHARMADIK FEJEZET

ZHUGE LIANG PANG TONGOT GYÁSZOLJA.
ZHANG FEI SZABADON ENGEDI YAN YANT

諸葛亮痛哭龐統
張翼德義釋嚴顏

Fa Zheng és az újonnan érkezett láthatóan nagy örömmel üdvözölték egymást, összeütötték a tenyerüket, és boldogan nevettek.

- Ez itt Peng Yang Guanghanból, hőseink egyike! Nyers beszéde azonban megsértette Liu Zhang birodalmi védelmezőt, aki úgy szégyenítette meg, hogy leborotváltatta a haját, béklyót tetetett rá és kolostorba kényszerítette. Ezért ilyen rövid a haja.

A bemutatásnak köszönhetően Pang Tong a lehető legnagyobb tisztelettel fogadta az idegent, s megkérdezte jövetele okát.

- Azért érkeztem, hogy megmentsem számtalan harcos életét. Részletesen elmagyarázom, miről is van szó, ha Liu Bei generális színe elé kerülhetek.

Üzenetet küldtek hát a vezérnek, aki hamarosan meg is jelent, hogy beszéljen a vendéggel.

- Mekkora sereged van, generális? - tudakolta tőle Peng Yang, majd miután Liu Bei felelt, így folytatta:

- Egy hadvezér nem hagyhatja figyelmen kívül a környező vidéket. A táborod amott a Fu folyó útjába kerülhet, s ha az ellenség eltereli azt, azután bekerít, akkor egyetlen lélek sem menekülhet meg közületek.

Liu Bei hamar rájött, hogy a jövevény igazat beszél. Peng Yang azonban még nem fejezte be:

- Az égen a Göncöl nyugat felé mutat, a Vénusz pedig felettünk áll. Ez az együttállás rossz előjel, valami balszerencse fenyeget. El kell hárátanunk!

Liu Bei tanácsadói pozíciót ajánlott Peng Yangnak, majd üzenetet küldött a táborokban tartózkodó generálisainak, miszerint tartsanak ropant éber őrséget, hogy ne lehessen átvágni a folyópartot.

Amikor ezt megkapták, Huang Zhong és Wei Yan megegyeztek, hogy éjjel-nappal őrködni fognak, és fenntartják éber megfigyelésüket a közelben lévő ellenség jelenlétében is. Megszervezték a kommunikációs csatornákat az esetre, ha bármelyikük a szembenálló fél valamelyik seregtestébe botlana.

Egy különösen viharos éjszakán, erős felderítőcsapatokkal együtt Leng Bao kimerészkedett a városból, s a folyópart mentén haladt, hogy megfelelő helyet keressen az átvágáshoz. Váratlanul hátuk mögül kiáltozás hallatszott, s ebből már tudta, a jingzhou-i sereg résen van, s rögtön visszavonulót fújt. Wei Yan üldözőbe vette, és egyre közelebb ért hozzá. Leng Bao harcosai sietségükben egymást letaposva igyekeztek megszökni előlük. Hirtelen a két vezér egymásba botlott, és azonnal megkezdték a párviadalt. A küzdelem igen rövid ideig tartott, mivel Wei Yan hamarosan lefegyverezte és elfogta ellenfelét. Wu Lant és Lei Tongot, akik Leng Bao megmentésére siettek, könnyedén visszaverték, a foglyot pedig

elhurcolták. Mikor Wei Yan elérte az átjárót, Liu Bei meglátta vele Leng Bao-t, s rögtön keserűen szidalmazni kezdte hálátlanságáért:

- Nagylelkű voltam veled és szabadon engedtelek, te pedig hálátlansággal fizetsz érte! Nem bocsátok meg újra!

Így hát a foglyot lefejezték, foglyul ejtője pedig jutalomban részesült, majd lakomát rendeztek Peng Yang részére.

Nem sokkal ezután levél jött Zhuge Liangtól, amit Ma Liang hozott. Az állt benne, hogy Jingzhou-ban minden békés, Liu Bei-nek nem kell nyugtalanzkodnia:

„Végeztem néhány asztrológiai számítást. Ez a ciklus utolsó éve, a Göncöl a nyugati negyedben áll, a Vénusz bolygó pedig megközelíti Luochenget. Az együttállás nem kedvező a vezérek számára, ezért a legnagyobb elővigyázatosságra van szükség!”

Elolvasván az üzenetet Liu Bei elküldte Ma Liangot, s így szólt:

- Én magam fogok visszatérni Jingzhou-ba, s megbeszélem vele a dolgot!

Am Pang Tong, aki szíve mélyén azt gondolta, Zhuge Liang figyelmeztetése féltékenységnak köszönhető, hogy megakadályozza őt egy diadalmas hadjárat véghezvitelében, ellenezte a lépést:

- Én is elvégeztem a számításokat, s a jeleket úgy olvasom, hogy ez az időszak kedvező lehet a számodra a vidék birtokba vételéhez, s nem vetítenek előre semmiféle gonoszságot. Ne legyen hát kétség a szívedben, nagyuram, hanem csak folytasd merészen az előretörést!

E szavakkal megnyerte magának urát, aki elhatározta, hogy Pang Tong tanácsát követi. Utasítást adott Huang Zhongnak és Wei Yannek, hogy álljanak az élre, a tanácsadó pedig megkérdezte Fa Zhenget, melyik utat kövessék. Utóbbi előhúzott egy térképet, ami pontosan megegyezett a Zhang Song által hátrahagyottal.

- A hegyektől északra húzódik a keleti kapuhoz vezető főút - mondta Fa Zheng -, délre másik ösvény indul, ami a nyugati kapunál kezdődik. Mindkét útvonal megfelelő egy hadsereg előrenyomulása számára.

- Wei Yan vezetésével én a déli úton haladok majd, uram - fordult Pang Tong Liu Bei-hez -, míg te indulj a főúton, s Huang Zhong vezesse az előhadat. Luochenget ugyanakkor fogjuk megtámadni.

- Lovas íjásznak képeztek ki, s hozzászoktam a mellékutakhoz, ezért, ó, tanácsadó, azt hiszem, neked kellene a főúton menned, míg én a másikat választom!

- Ellenállás várható a főúton, s te vagy a legmegfelelőbb arra, hogy elintézd! Hadd menjek én a mellékúton!

- Nem, ez nekem nem megfelelő - felelte Liu Bei -, súlyos vasbunkóval felfegyverkezett szellem jelent meg álmomban, s lesújtott jobb kezemre,

szörnyű fájdalmat okozva. Biztosan tudom, hogy ez a hadjárat balul üt majd ki!

- Ha egy harcos csatába indul, megölhetik vagy megsebesülhet - válaszolta erre Pang Tong -, mégis elfogadja sorsát, bármi is legyen az. Ám habozna-e bárki is egy álom miatt?

- Tétovázásom valódi oka Zhuge Liang levele. Szeretném ezért, hogy inkább maradj itt, és őrizd a Fu folyó átkelőhelyét. Beleegyezel?

- Zhuge Liang valóban elültette benned a kétséget - mosolygott Pang Tong -, ám az az igazság, hogy nem akarja látni, ahogy egyedül az én érdemem lesz e hatalmas vállalkozás elvégzése. Ezért írta üzenetét, álmod forrása pedig kétségeid és habozásod volt. Én viszont nem látok semmiféle rossz előjelet, készen állok bármiféle áldozatra, s mindezt valóban így is gondolom. Kérlek, nagyuram, szót se többet, csak készüljünk az indulásra!

Így hát kiadták a parancsot, hogy a reggeli étkezés korán menjen végbe, a hadsereg pedig hajnalban legyen indulásra kész. Huang Zhong és Wei Yan lett a két előhad vezetője, ők indultak hát útnak először, majd idővel Liu Bei és Pang Tong követte őket, mindketten a maguk útján. Utóbbi hátasa váratlanul megriadt, botladozni kezdett és ledobta lovasát a hátáról.

Liu Bei rögtön leugrott és elkapta a lovat a kantáránál fogva:

- Miért ezen a nyomorult állaton lovagolsz?

- Már régóta ő a hátasom, és még sohasem viselkedett így - hangzott a felelet.

- Egy riadozó paripa kockázatot jelent gazdája életére nézve - közölte Liu Bei -, ülj inkább az én lovamra, ő tökéletesen képzett, nem fog cserben hagyni! A tiédet pedig add nekem!

Így hát kicserélték hátasaikat.

- Mélyen meghatott kedvességed - mondta Pang Tong -, soha nem fogom tudni visszafizetni ezt, még akkor sem, ha ezer halált is halok!

Hamarosan elváltak útjaik. Miután tanácsadója távozott, Liu Bei igen kényelmetlenül kezdte érezni magát, s gondterhelten ügetett tovább.

Amikor Leng Bao fogságba esésének és halálának híre eljutott Luochengbe, Wu Yi és Liu Gui megbeszélést tartottak. Társuk, Zhang Ren is részt vett ezen, s így szólt a másik kettőhöz:

- Ismerek egy mellékutat keletnek, ami nagy jelentőséggel bír. Kérlek, engedjétek meg, hogy én őrizzem, míg ti ketten a várost tartjátok!

Így hát amint hírül vették az ellenséges seregek közeledtét, Zhang Ren hárromezer fővel erre az útra tért, s rajtaütéshez helyezkedtek el. Mindaddig rejtve maradtak, míg Wei Yan el nem haladt mellettük, s nem bocsátkoztak harcba. A Pang Tong vezette fő sereg is felbukkant nemsokára.

A rejtőzködő katonák észrevettek egy csodálatos fehér lovon közeledő alakot az ellenség sorai között, s rámutatva így szóltak:

- Az ott biztosan Liu Bei, azon a fehér paripán!
Vezérük, Zhang Ren is örvendezett láttán, és kiadta a megfelelő parancsokat.

Pang Tong előre sietett. A hegyi út minden lépéssel egyre keskenyebbé vált, mindkét oldalról sűrű bozótos szegélyezte. Mivel éppen nyárból őszbe fordult az idő, a lombozat vastag és áthatolhatatlan volt. A tanácsadó szívét homályos kétség szorította össze, s hamarosan megfékezte paripáját, megtudakolván a mellette állóktól, mi e hely neve. Az egyik yizhou-i harcos, aki nemrég csatlakozott a sereghez, így felelt:

- Az Elbukott Főnix Meredélyének hívják.

Pang Tong megborzongott.

- Rossz előjel ez számomra, mivel Ifjú Főnix a taoista nevem. Itt elhagy szerencsém.

Elhatározta, hogy visszafordul, ám amint kiadta a parancsot, bomba robbanása reszkettette meg a levegőt, és sáskarajként kezdtek szállni felé a nyílvevesszők. Valamennyi rejtőzködő a fehér hátason ülő lovast célozta. Végül, számos lövedéktől sebzetten, alig harminchat éves korában, Pang Tong élete végéhez ért.

Egy költemény így szól erről:

Páratlan Xian hegység bércén, az erdő mélyén
Annak kék zugai mentén, szerény kis hajléka rejtven
Nincs már oly gyermek, ki történetét ne ismerné
Görbült hátú vén, ki tetteit dicsérettel ne illetné
Tudta, a birodalmat három részre kell szabni
Országot, teljes egészet, lehet majd érte kapni
Nem sejtette, az Ég¹ az ő csillagát majd letaszítja
Gátat vetve néki, dicsősége folyamát megszakítja

Egy dalt is írtak Zhuge Liangról és Pang Tongról:

Zászlót együtt tartottak, Főnix és Sárkány ketten
Hogy messzi nyugatra jussanak, segédkeztek ebben
Utazásuk során, mely sok viszontagsággal telt
Galád csapdában, fehér lovon, a Főnix rajtavesztett
Elúzi a gerle társát, a vihar beáll bőszen helyére
Lágy szellő kél lassan, ekkor fogadja ismét keblére²
Ismét győztes a Hanok háza, folytatódik hagyománya
Amott birtokuk lett a gazdag Folyóvidék tartománya
Nagy ára lett ennek, elveszett bölcsességben párja
Göröngyös útját a Sárkány, immár magányosan járja³

Nem csupán a hadjárat vezetőjével végeztek, hanem harcosainak több mint fele is elesett a keskeny úton azon a végzetes napon. Az élről néhány egység elmenekült, s megvitték a hírt Wei Yannek a sereg balszerencséről, aki rögtön megállt, majd visszafordult, hogy megsegítse a bajba jutottakat. Ám igen nehéz volt visszatérni, mivel képtelenek voltak átverekedni magukat Zhang Ren emberein, ezen felül ellenséges íjászok és nyílpuskások foglalták el a magaslatokat.

Ekkor az egyik renegát azt javasolta, próbáljanak meg rátérni a főútra, s induljanak meg azon Luocheng felé. Azonban előttük hatalmas porfelhő támadt, elárulván, hogy újabb haderő közeledik. Wu Lan és Lei Tong, a város védői tartottak feléjük, s Wei Yan úgy szorult a két ellenséges sereg közé, mint dióbél a héj két felébe. Kemény küzdelembe fogott, hogy valamiképp áttörhessen. Amikor a helyzete immár végképp kétségbeejtővé és reménytelenné vált, észrevette, hogy a közte és a város között lévő haderő soraiban zűrzavar támad. Ezek hamarosan hátat is fordítottak nekik, s a másik irányba kezdtek figyelni. Előrébb nyomult, s nemsokára sajátjai közül vett észre néhány csapattestet, melyeket Huang Zhong vezetett.

- Megmentelek, Wei Yan! - ordította felé a veterán generális, ahogy egyre közelebb ért.

Most Luocheng védői találták magukat két ellenséges sereg között, és nagyon szorult helyzetbe kerültek. Képtelenek voltak megállítani Wei Yant és Huang Zhongot, akik immár Luocheng falainak közelébe értek. Közeledtüket látván Liu Gui, aki hátra maradt a város védelmére, kiontott ellenük. Erre Huang Zhong és Wei Yan, annak ellenére, hogy Liu Bei serege már nem járt messze, nem bocsátkoztak további harcokba, hanem elfordultak a várostól.

Liu Bei hadereje két cölöpkerítés felé rohant, ám amikor Zhang Ren feltűnt a mellékúton, s felbukkant a város három védelmezője, ezeket a kerítéseket képtelenek lettek volna tartani ellenük, így vissza kellett vonulniuk. Időnként menetelve, időnként harcolva Liu Bei serege kemény küzdelemben elérte a Fu folyó átkelőjét, ám Zhang Ren vadul szorongatta őket. Azonban felbukkant Liu Feng és Guan Ping is, és nem csupán elűzték a támadókat, hanem még néhány *li* erejéig a nyomukban is maradtak. Végül Liu Bei és emberei elérték az átkelőt, de mindannyian teljesen kimerültek és lehangoltak voltak. Fia és unokaöccse hamarosan visszatértek az üldözésből, számtalan hátast hozván magukkal, amiket a menekvő ellenségtől zsákmányoltak. Mindazonáltal semmit sem sikerült elérniük, s a győzelem inkább a Nyugati Folyóvidék csapatait illette meg.

Végül a legyőzött haderő egyik elmenekült katonája is elérte a Fu folyó átkelőjét, s beszámolt Liu Bei-nek Pang Tong és lova haláláról. A vezér nyugat felé fordult, s keserves gyászolásba kezdett. Noha a megölt tanács-

adó teste valahol a messzeségben hevert, áldozatot mutattak be, hogy magukhoz hívják szellemét, s valamennyi generális gyászdal énekelt érte. Ekkor Huang Zhong szólalt fel:

- Most, hogy tanácsadónk nincs többé, az ellenség biztosan visszatér, hogy megtámadja az átkelőt. Mit tehetnénk? Azt hiszem, legjobb lenne, ha üzennék Zhuge Liangnak Jingzhou-ba, hogy utazzon ide, és találja ki, hogyan vehetnénk birtokunkba a Nyugati Folyóvidéket.

Éppen ebben a pillanatban érkezett valaki a hírrel, hogy az ellenség Zhang Ren vezetésével visszatért, s a bástyánál párbajra hívja ki őket.

Huang Zhong és Wei Yan mindketten szerettek volna eleget tenni a kihívásnak, ám Liu Bei nem helyeselte a dolgot:

- Súlyos veszteségeket szenvedtünk, s katonáink harci szelleme alacsony. Jobb, ha védekező állásban maradunk, míg a főtanácsadó meg nem érkezik.

A két harcos nem tett ellenvetést, csak felkészültek, hogy nagyon éberem örködjenek az átkelőnél, miközben elkészült az üzenet Zhuge Liang számára, s Guan Ping azon nyomban el is vitte azt. Liu Bei ezután teljesen az átkelőhely védelmének szentelte magát.

Jingzhou-ban a hetedik hónap hetedik napja volt, és estére Zhuge Liang lakomára invitálta a tisztségviselőket. A beszélgetés gyorsan a nyugati hadjáratra terelődött. Hirtelen hatalmas és lángoló meteor tűnt fel, majd lezuhant nyugaton, bevilágítva az egész égboltot. E jelenség akkora hatással volt a házigazdára, hogy földhöz vágta boros kupáját, eltakarta arcát és könnyekben tört ki.

- Ó, jaj! Ó, jaj!

A vendégek buzgón kérdezgették, miért sír.

- Számításaim során megtudtam, hogy a Göncöl nyugaton lesz ebben az évszakban - felelte Zhuge Liang -, s az előjelek kedvezőtlenek a seregek vezérei számára, és lám! Az Ég⁴ csapataink ellen fordult. Amikor a Vénusz Luocheng felett állt, írtam urunknak, figyelmeztettem, legyen óvatos! Sohasem gondoltam azonban, hogy ezen az estén hullócsillagot láthatunk. Pang Tong nincs többé!⁵

Ezzel ismét könnyekre fakadt.

- Uram elveszítette egyik karját! - nyöszörögte.

A vendégek meglehetősen összezavarodtak, ám csupán egy részük hitte el, hogy ekkora balszerencse történt.

- Néhány napon belül híret vesszük majd a szomorú eseménynek - közölte velük a főtanácsadó.

A lakoma így igencsak szomorú véget ért, s a vendégek szétszéledtek.

Néhány nappal később, mialatt Zhuge Liang Guan Yu-vel, és még egy-két másik hivatalnokkal együtt üldögélt, jelentették Guan Ping érkezését

nyugatról az üzenettel. Ahogy a levelet felbontották, már tudták, hogy Pang Tong éppen azon az estén esett el, amikor a meteorit feltűnt.⁶ Zhuge Liang jajveszékelt, a többiek pedig vele együtt zokogtak. Végül a főtanácsadó így fordult hozzájuk:

- Mennem kell, hogy segítsek uramnak! Az átkelőhöz szorították, nem tud elmozdulni onnan.

- Ha elmegy, ki lesz e vidék őre? - kérdezte Guan Yu - Igen nagy fontossággal bír!

- Urunk nem írta le világosan, ám én tudom, mi jár a fejében.

Ezután megmutatta Liu Bei üzenetét a jelenlévőknek, majd folytatta:

- A gondoskodás e vidék védelméről rám lett kiszabva, én pedig találtam valakit, aki megfelel a feladatnak. Úgy olvastam a levelet, hogy a kívánság az, miszerint Guan Yu vegye át a tisztséget, s tudom, ő meg is teszi az eskü értelmében, amit réges-rég az őszibarackkertben tettek. Ugyanakkor e feladat egyáltalán nem könnyű.

Guan Yu mégis vonakodás vagy kifogások keresése nélkül elfogadta. Különleges lakomát rendeztek, amelyen a pecsétet átadták neki.

- Egész jövőnk a te kezében van - közölte vele Zhuge Liang, mikor felemelte a hivatali jelképet, hogy átnyújtsa a parancsnoknak.

- Ha egy becsületes ember elfogad egy ilyen feladatot, akkor csak a halál mentesítheti alóla - válaszolta Guan Yu.

Ám ez a baljós előjelű szó, a „halál”, nem tetszett Zhuge Liangnak, legszívesebben visszavonatta volna, ám sajnos már elhangzott. A főtanácsadó így folytatta:

- Nos, ha Cao Cao támadást indít, mi a teendő?

- Ellenállni neki minden erőnkkel!

- És ha Cao Cao és Sun Quan együttesen támad?

- Megküzdünk mindkettővel, fele erőnkkel egyik és másik ellen is.

- Ebben az esetben Jingzhou veszélyben forogna! - közölte Zhuge Liang

- Néhány szóban elmondom, mit javaslok, s ha emlékezni fogsz rá, akkor a térség biztonságban lesz.

- Hogy hangzik ez a néhány szó? - kérdezte Guan Yu.

- Észak, küzdj Cao Cao-val, dél, szövetkezz Sun Quannal!

- E szavak, ó, főtanácsadó, szívembe lesznek vésve!

Ezzel a pecsétet kezébe helyezték. Zhuge Liang kipróbált és érdemes embereket választott az új parancsnok támogatására is. Guan Yu polgári segítői közé Ma Liang, Mi Zhu és Yin Ji tartozott, a katonai oldalon pedig Mi Fang, Liao Hua, Guan Ping és Zhou Cang állt.⁷

Miután mindent elrendezett, Zhuge Liang megkezdte felkészülését a távozásra. Zhang Fei-t küldték, hogy tízezer főnyi haderővel törjön utat a Bazhou-tól nyugatra eső vidéken át Luocheng felé, ő pedig sietve út-

nak is indult. Minél gyorsabban jut át, annál nagyobb elismerésben lesz része. Zhao Yunt jelölték ki, hogy egy haderőt a Nagy folyón vezessen fel, s Luochengnél csatlakozzon a főerőkhöz. Zhuge Liang saját tizenötezer főnyi seregével őt fogja követni.

Zhuce Liang emberei között volt egy bizonyos Jiang Wan, nevezetes tudós Linglingből. Azért tartott velük, hogy titkárként és krónikásként tevékenykedjen.

Zhuce Liang és Zhang Fei ugyanazon a napon indultak útnak.

Távozás előtt a főtanácsadó így fordult Zhang Fei-hez:

- Ne vedd félvállról a yizhou-i katonákat, mivel sok hatalmas harcos van köztük! Útközben ne engedd, hogy embereid fosztogassanak és kicsapongásra adják fejüket, nehogy a köznép ellenünk forduljon. Bárhol is versz táborn, légy megértő és kedves, ne engedj utat a haragnak, és ne korbácsolj meg katonáidat! Elvárom, hogy igen hamar megérkezz Luochengbe!

Zhang Fei boldogan ült nyeregbe és távozott. Gyorsan haladtak, s az út során azok a helyek, amik megadták magukat, semmiféle rossz bánásmódban nem részesültek.

Amikor Bazhou vidékéhez közeledtek, a felderítők hírt hoztak a felől, hogy a hely kormányzója, Yan Yan nem tűzte ki a megadást jelző lobogót. Ez a Yan Yan Yizhou egyik híres generálisa volt, s még ebben az időben is, noha már meglehetősen idős volt, bátorságából szemernyit sem veszített, s ki tudta feszíteni a legmerevebb íjat, forgatni tudta a legnehezebb kardot is. Érthető volt hát, hogy az ellenség közeledtére meg sem fordult fejében a megadás gondolata. Így hát Zhang Fei óvatosan letáborozott a várostól tíz *li* távolságra, majd hírnököt küldött, hogy rábírja a kormányzót a hely átadására.

- Mondd meg a vén bolondnak, hogy adja fel – közölte a vezér a hírvívóval –, különben leromboljuk a falakat, s egyetlen lelket sem hagyunk életben!

Yan Yannek sosem tetszett, hogy Yizhou-ba hívták Liu Bei-t. Amikor meghallotta a birodalmi védelmező szándékát, így szólt:

- Olyan ez, mintha tigrist hívnánk, hogy védjen meg valakit, aki magányosan álldogál a kopár domboldalon.

Amikor hírül vette a Fu folyó átkelőhelyének megszerzését, nagyon dühös lett, s újra és újra felajánlotta, hogy hadsereget vezet a hódítók ellen és elúzi őket. Attól tartott, az ő városa is ostrom alá kerül, ha az ellenség ezen az úton közelít majd, ezért felkészítette hadseregét. Zhang Fei üzenetének érkezésével szemlét tartott ötezer főnyi hadereje felett, s elhatározta a szembeszögülést.

Ekkor egyik embere így fordult hozzá:

- Óvatosnak kell lenned, uram, miként szállsz szembe egy olyan harccsal, akinek pusztá hangja megrémisztette Cao Cao csapatait a Hosszú Meredély-hídnál. Még maga a főminiszter is igyekezett kitérni útjából. Biztonságod a védekezésben áll, a bástyák mögött megbújva, mély vizes árkokon túl, míg az éhség győzedelmeskedik ellenségeink felett. Ez a Zhang Fei igen lobbanékony természettel bír, ha pedig elveszti fejét, akkor még arra is képes, hogy megkorbácsolja katonáit. Ha elkerülöd a nyílt csatát, ingerültté válik, harcosai iránt megnyilvánuló kegyetlensége pedig lázadást eredményezhet. Akkor majd megtámadhatod őt, és könnyen sikerrel jársz!

Yan Yan jónak tartotta ezt a tanácsot, ezért kizárólag védelemre rendezkedett be, minden katonáját a falakra rendelte. Mikor Zhang Fei egyik harcosa a kapuhoz jött, s bebocsátást követelt, a kormányzó utasította embereit, hogy engedjék be. A hírnök átadta ura fentebb elhangzott üzenetét.

- Te vagy a bolond! - gerjedt haragra a szavak hallatán Yan Yan - Hogy merészelsz így beszélni velem? Azt gondolod, hogy én, Yan Yan generális egyszerűen megadom magam! Majd én is általad küldöm el neki választomat!

Ezzel Yan Yan utasította őreit, hogy vágják le a férfi orrát és füleit. A hírvivő ily módon megcsonkítva tért vissza Zhang Fei-hez. A bős harcosban rögtön felforr az epe, s elátkozta a város védőjét. Fogait csikorgatva, dűhtől ordítva öltötte magára vértzetét, pattant hátasa nyergébe, majd néhány kísérőjével a falak közelébe vágatott, s párbajra hívta ki a bástyákon lévőket. Ám a katonák csupán szégyenletes szidalmakkal feleltek neki, egyikük sem fogadta el a kihívást. Zhang Fei újra és újra a csapóhídhoz ügetett, de a süvítő nyílveszők mindig elűzték onnan. Senki sem jött elő a falak védelméből. Napnyugtával a még mindig haragtól lihegő harcos visszatért táborába.

Másnap Zhang Fei a falak közelébe vezette csapatait, s megismételte a kihívást, ám ismét nem érkezett rá válasz. Yan Yan azonban a toronyból kilőtt egy nyílveszőt, ami eltalálta Zhang Fei sisakját. Ez csak tovább bősztette őt, s megvető mozdulattal így kiáltott oda ellenségének:

- Elkaplak még, vén gazember, s felfalom húsodat!

Alkonyatkor a jingzhou-i sereg megint beteljesületlen vágyakkal tért vissza táborhelyére. A harmadik napon Zhang Fei és csapatai a vizesárok mentén körbevették a várost, és sértegetni kezdték ellenfeleiket.

A hely maga egy barátságtalan magaslatok övezte részre épült, így amikor bekerítették, a támadók időnként dombtetőkön, máskor sík vidéken álltak. Az egyik dombról Zhang Fei észrevette, hogy tisztán rálát a városra. Odabent álltak felsorakozva a védők, mindannyian harcra készen, noha egyikük sem jött elő a falak mögül. A köznép ide-oda járkált, téglákat és kősziklákat hordtak, hogy megerősítsék a védelmet. Ekkor Zhang Fei

utasította lovasait, hogy szálljanak le a nyeregből, a gyalogosoknak pedig megparancsolta, hogy üljenek le. Célja az volt, hogy ne lássák őket a városból. Reményei szerint így sikerül majd kicsalogatniuk a védőket a falak mögül, azt gondolván, hogy a támadók már nincsenek ott. Ám ez is hiábavaló volt, egyetlen védő sem bukkant fel, s újabb nap ment veszendőbe. A hadsereg végül ismét csak visszatért a táborba.

Azon az éjszakán Zhang Fei a sátrában üldögélt, azon töprengve, miként is tudna felülkerekedni a falak mögött megbúvó ellenségen. Végül a bozontos szemöldökök mögött rejtőző elme kiötlött egy tervet. Másnap, ahelyett, hogy az egész csapat felvonult volna harcra készen a falak előtt, Zhang Fei serege nagy részét a táborban tartotta, s csupán néhányukat küldte, hogy sértéseket ordibáljanak, szidalmakat üvöltözzenek. Remélte, hogy így ráveheti Yan Yant a kis létszámú haderő megtámadására. Ám ez az ötlet is kudarcot vallott, s az egész nap azzal telt, hogy türelmetlenül dörzsölgette kezeit. Egyetlen harcos sem hagyta el a falak védelmét.

Miután terve meghiúsult, Zhang Fei újabbat eszelt ki. Megparancsolta csapatainak, hogy vágjanak tüzelőfát, és derítsék fel a város körüli utakat és ösvényeket. Többé nem intéztek kihívást a védők felé. Néhány nap eltelte után Yan Yan tünődni kezdett, miféle trükkel élnek ellenük, és kémeket küldött ki, akik favágónak álcázták magukat, hogy elvegyülhessenek az ellenség között, igyekezzenek megtudni, mi vár rájuk.

Azon a napon, amikor a csapatok visszatértek a táborba, Zhang Fei a sátrában tartózkodott, és nagyokat toppantott haragjában az ellenséget szidalmazván.

- A vén bolond! Szörnyet halok dühömben! - ordította, majd ebben a pillanatban észrevette, hogy három-négy harcos a sátor bejárata előtt toporog, mintha beszélni kívánnának vele. Egyikük végül így szólt:

- Generális, ne hagyj, hogy a harag eluralkodjon rajtad! Az utóbbi napokban ugyanis sikerült felfedeznünk egy keskeny ösvényt, amin el tudunk lopakodni a város mellett.

- Miért nem jöttetek már korábban, hogy elmondjátok? - kiáltotta a haragvó vezér.

- Mert csak nemrég találtunk rá! - hangzott a felelet.

- Akkor nem vesztegetem az időt! Még ezen az éjszakán álljon készen az étel a második órség idejére, azután tábort bontunk, s oly halkán oszunk el, amennyire csak lehetséges! Én megyek elől, ti pedig vezetőként velem tartotok!

Ki is adta a szükséges parancsokat.

Miután meggyőződtek róla, hogy valóban megtörténtek az indulási előkészületek, a kormányzó kémei visszatértek a városba.

– Jól sejtettem hát – mondta Yan Yan örvendezve, mikor jelentették neki a sikert –, tudtam, hogy türelmetlen lesz az ostoba! Most megpróbál elosonni mellettünk, miközben egész ellátmánya is követi, én pedig hátba fogom támadni! Hogy is juthatna át? Rettentő butaság, hogy így beleesik a csapdámba! Álljon mindenki készen a csatára, étkezés a második őrseg ideje alatt, a harmadikon pedig vonuljon ki a sereg! Elrejtőzünk az erdőben és a bozótban, míg az ellenség legnagyobb része elhalad, Zhang Fei pedig megérkezik az ösvény végéhez. Akkor lesújtunk!

Megvárták, míg leszáll az éj, majd a késői vacsora elfogyasztását követően a katonák magukra öltötték vértjüket, és csendben kilopakodtak a városból, majd elrejtőztek az említett helyen a kormányzóval és néhány generálisával együtt. Egészen a harmadik őrsegig vártak. Ekkor felbukkant Zhang Fei, aki a lehető legnagyobb sebességre ösztökélte csapatait. Lándzsája dőfésre készen meredett. Roppant impozáns látványt nyújtott serege élén. Miután elvonultak, három-négy *li* távolságra követték őket az ellátmányos kocsik.

Amikor a katonák már messze jártak, Yan Yan megadta a jelet a támadásra. A dobok feldübörögtek, a rejtőzködő csapatok előugrottak, s rázúdultak a szekerekre, majd nyomban fosztogatni kezdtek. Ám váratlanul gongszó hallatszott, s felbukkant egy seregtest, amit Yan Yan nem vett észre. Ugyanekkor kiáltás hallatszott:

– Vén lázadó, ne menekülj! Régóta várom már ezt a pillanatot!

Yan Yan látta, hogy a csapat vezére magas, leopárdhoz hasonló fejű férfi, kerek szemekkel, éles állal és felborzolódott tigrisbajusszal. Hosszú kígyólándzsa volt fegyvere és szénfekete hátason ült. Egyszóval, nem volt más, mint Zhang Fei.

Most már mindenünnen gongok hangja szólt, s rengeteg jingzhou-i harcos igyekezett Yan Yan felé, aki túlságosan megrémült ahhoz, hogy egyáltalán megpróbálja védeni magát. Ám nem tehetett mást, össze kellett csapnia az ellenséges vezérrel. Zhang Fei nemsokára szándékosan rést hagyott védelmén, Yan Yan pedig ki akarta használni az alkalmat, hogy egyetlen kardvágással végezzen ellenfelével. Ám Zhang Fei kivédte a támadást, váratlanul ellentámadást indított, megragadta Yan Yant a vértje zsinórzatánál, és a földre taszította. Rögtön elfogták, s egy pillanat alatt szorosan megkötözték.

A jóképű vezér, aki elsőként haladt el, egyáltalán nem Zhang Fei volt, hanem csak beöltöztették az egyik harcost, hogy hasonlítson rá. A zűrzavar fokozása érdekében Zhang Fei megváltoztatta a jeladást is: a szokásos dobzó helyett gongokat szólaltatott meg a támadás megindításának jeleként.

Ahogy egyre csak hangzott a hangjuk, egyre több jingzhou-i seregtest kapcsolódott be a küzdelembe. A yizhou-i egységek már nem vágytak harc-

ra, legtöbbjük eldobta fegyverét és megadta magát. Így már könnyű volt elérni a városfalakhoz. Miután beléptek a kapun, a hódító vezér megparancsolta katonáinak, hogy ne bántsák az embereket, hanem tegyenek közzé hirdetményeket megnyugtatókra.

Végül az örök Zhang Fei elé hurcolták a foglyot. A diadalmas hős a nagyteremben foglalt helyet, innen tervezte végrehajtani az ítélezést. Yan Yan nem volt hajlandó letérdelni foglyul ejtője előtt.

- Miért nem adtad meg magad rögtön?! - üvöltött rá Zhang Fei, dühösen csikorgatva fogait - Hogy mertél szembeszállni velem?!

- Mert becsület és törvény nélküli hódítók vagytok! - vágott vissza Yan Yan a félelem legcsekélyebb jele nélkül -, lefejeztethetsz, ha akarsz, de megadni nem fogom magam!

Zhang Fei dühöngve adta ki a parancsot a kivégzésre.

- Csináld csak, te bolond, de miért vagy ennyire mérges? - kérdezte tőle Yan Yan.

Ez a bátor dac nagy hatással volt Zhang Fei-re. Felkelve helyéről lesétált a lépcsőn, egy intéssel hátrébb parancsolta az öröket, s nekiállt meglazítani a rab kötelékeit. Ezután új öltözetet adott neki, s a díszhelyre vezette.

Miután Yan Yan helyet foglalt, mélyen meghajolt előtte, s így szólt:

- Mindig is tudtam, hogy igazi hős vagy! Most kérlek, ne neheztelj rám durva beszédem miatt.

Yan Yant teljesen lenyűgözte ez a kedvesség, és nyomban megadta magát.

Shu nyugati része felett öreg hős uralkodott
Hírnévvel vele az élet nem fukarkodott
Hűsége mint a ragyogó nap olyan volt
Lelke nemességén sem esett soha folt
Mikor elfogták, a halált választotta
Térdét senki előtt meg nem hajtotta
Bazhou-t hosszú éveken át igazgatta
A világon senki párját sem találhatta

Zhang Fei-ről is született ekkor egy vers:

Mikor a hős Yan Yant foglyul ejtette
Értelemre cserélni kardját nem felejtette
Így elnyerte helyét azon szentek táborában
Kiknek áldoznak nyugat minden városában⁷

Ezután Zhang Fei megkérte Yan Yant, mondja el neki, miként hódíthatná meg a Nyugati Folyóvidéket. Az öreg hős így felelt:

- Csupán egy legyőzött haderő legyőzött vezére vagyok, aki életével a győztesnek tartozik. Semmim sincs, csak szerény szolgálataimat tudom felajánlani, ám azt elmondhatom, miként kerülhet a birtokodba Chengdu, anélkül, hogy egyetlen íjat is megfeszítenél, egyetlen nyílveszőt is kilőnél.

Mind nyitották kapuikat egymás után sorban
Mert egyvalaki átállt, ki már benne járt a korban

A soron következő fejezet beszámol a tervről.

HATVANNEGYEDIK FEJEZET

ZHUGE LIANG ZHANG REN ELFOGÁSÁT
TERVEZGETI. YANG FU KATONÁKAT KÉR
KÖLCSÖN, HOGY VÉGEZHESSEN MA CHAO-VAL

孔明定計捉張任
楊阜借兵破馬超

Az előző fejezet végén Zhang Fei megkérte Yan Yant, árulja el neki, miként hódíthatná meg a Nyugati Folyóvidék egész területét. A válasz így hangzott:

- Innentől egészen Luochengig valamennyi megerősített hely az én irányításom alatt áll, s valamennyi helyőrség parancsnoka nekem köszönheti kinevezését. Egyetlen módja irántad érzett hálám kifejezésére abban áll, hogy mindegyiküket megadásra bírom. Hadd vezessem én az előhadat, s egyesével magamhoz fogom hívni őket, hogy hódoljanak be.

Zhang Fei újra és újra köszönetet mondott neki, majd útnak indultak. Akárhányszor város közelébe érkeztek, Yan Yan magához hívatta a parancsnokot, s itt vége is volt minden ellenállásnak. Időnként, ha valame-lyik tétovázni kezdett, Yan Yan így szólt hozzá:

- Láthatod, hogy engem is legyőztek. Mit gondolsz, miként lennél hát képes az ellenállásra?

Ezek a vér nélküli győzelmek nap mint nap követték egymást, s a támogatók kérdezősködés nélkül gyűltek a hódítók zászlaja alá. Sokszor egyszerűen maguktól jöttek.

Időközben Zhuge Liang felkészült, s miután eldöntetett az indulás időpontja, írt Liu Bei-nek, majd Luochenget tette meg a különböző seregek találkozási pontjául. Amikor megkapta az üzenetet, Liu Bei összehívta tisztségviselőit, s elmagyarázta nekik a lépéseket. Utasította őket, hogy álljanak készen a hetedik hónap huszonkettedik napjára. Mind a folyón lévő, mind pedig a szárazföldi erők ezen a napon kellett, hogy elinduljanak.

Ám Huang Zhong, a tüzes öreg elégedetlenkedett, mivel nem arattak diadalt az átkelőnél:

- Nap mint nap idejön az ellenség és párbajra szólít, mi pedig nap mint nap visszautasítjuk. Mostanra bizonyára hanyagabbá váltak, úgyhogy éjszakai rajtaütést javaslok táborhelyük ellen! Lecsapunk rájuk, amikor felkészületlenek, és nagy győzelmet aratunk!

Liu Bei beleegyezett, s megszervezték az éjszakai hadmozdulatot: Huang Zhong a jobb szárnyat, Wei Yan a balt, míg a vezér maga a közép-
pen lévő erőket irányította. A második őrség idején indultak, s hamarosan meg is érkeztek. Zhang Ren táborát valóban teljesen készületlenül találták, berontottak, és lángra lobbantották. A tűz ádázul tombolt, a yizhou-i csapatok között pedig káosz uralkodott el. Luochengben kerestek végül menedéket, ahová sietve bebocsáttatást is nyertek. Miután egy ideig üldözte őket, végül Liu Bei is tábort vert.

Másnap egyenesen a városhoz vonult, és ostrom alá vette. Zhang Ren nyugton maradt a falak mögött, nem tett kísérletet elűzésükre. A negyedik napon Liu Bei támadást indított a nyugati kapu ellen, Huang Zhongot és Wei Yant pedig elküldte, hogy keletről rohamozzanak. A déli kaput

szabadon hagyták, hogy az ostromlottak errefelé elmenekülhessenek, ha akarnak.

Dél felé a táj meglehetősen nehezen járható hegyvidék volt, míg északon a sebes Fu folyó özönlött, ezért a várost nem tudták körülvenni. Zhang Ren a városfalról figyelte a támadás kibontakozását, s látta, hogy Liu Bei egész nap fáradhatatlanul jobbra-balra vágatott, irányítva a rohamot. Azt is látta, hogy amint a nap lassan alászáll nyugat felé, a támadó haderőn kimerültség jelei kezdenek mutatkozni. Erre parancsba adta két generálisának, Wu Lannek és Lei Tongnak, hogy az északi kapun át kerüljék meg és támadják hátba Huang Zhongot és Wei Yant. Zhang Ren maga a déli kapun kívánt kitörni, hogy ehhez hasonlóan Liu Bei ellen támadhasson. Nehogy a csapatok elvonása a bástyákról felfedje tervét az ellenség előtt, felküldte a közembereket a falakra, hogy katonák látszatát keltsék, s utasította őket, hogy ordibáljanak hangosan, kiáltásaik erősítsék a dobok dübörgését.

Napnyugtakor Liu Bei parancsot adott a visszavonulásra, s a leghátsó egységek megfordultak, hogy a táborba meneteljenek. Ebben a pillanatban még hangosabb kiáltozás kélt a bástyák felől, s a déli kapun át haderejével kirontott Zhang Ren. Egyenesen Liu Bei felé tartott, aki serege közepén helyezkedett el. Rögtön zűrzavar támadt az ostromlók körében, s mivel a két generálist keleten szintén támadás érte, nem tudtak segíteni, Liu Bei pedig a dombok felé menekült. Zhang Ren követte őt, s hamarosan igen közel ért hozzá. Egy egész seregetest üldözte a magányos menekvőt. Ahogy ostorával hátasát csapkodta, érezte, igen szorult helyzetbe került. Ekkor közvetlenül előtte észrevett egy másik egységet felbukkanni az ösvényen.

- Rajtaütés előlről, üldözők hátulról! Az Ég biztosan el akar pusztítani!
- kiáltott Liu Bei.

Ám még nem veszett el minden. Ahogy közelebb ért, felismerte saját csapatait, s a vezér, aki vágatni kezdett, hogy mielőbb találkozzon vele, fivére, Zhang Fei volt.¹ Yan Yannel együtt éppen erre az útra tértek, s Zhang Fei előre sietett, amikor észrevette, hogy csata dúl a távolban.

Zhang Fei és Zhang Ren hamarosan egymásra találtak, s tíz ütésváltásig harcoltak egymással. Eddigre már Yan Yan is feltűnt a fősereggel, Zhang Ren pedig sarkon fordult és elmenekült. Zhang Fei egészen a városfalig üldözte, ám a kapu nyitva állt, a menekvő beszánguldott, s azonnal becsukták utána, a csapóhidat pedig felhúzták.

Ekkor Zhang Fei visszatért testvéréhez, jelentést tett érkezéséről és az út során történt eseményekről. Hallván, hogy Zhuge Liang még nem érkezett meg, Zhang Fei örvendezve így szólt:

- Szóval én vagyok az első, noha ő folyón utazik!
- De miként lehetséges, hogy ilyen gyorsan tudtál haladni ennyire nehéz terepen? Nem találkoztál ellenállással? - kérdezte tőle fivére.

- Az a helyzet, hogy negyvenöt helyőrséget foglaltam el utam során Yan Yan generális segítségével, akit sikerült elfognom. Egyáltalán nem az én érdemem volt. A legcsekélyebb erőfeszitésembe sem került idáig eljutnom.

Ezzel elmondta Yan Yan fogságba ejtésének történetét, s a generális szolgálatait elejétől a végéig, majd bemutatta őt magát is.

- Generális, testvérem gyors megérkezése biztosan a te segítségednek köszönhető - mondta Liu Bei, majd levéve arany köpönyegláncát, új szövetségeseinek adta azt.

Utasítások hangzottak el a lakoma előkészítéséhez. Eközben hírnök érkezett:

- Huang Zhong és Wei Yan Wu Lannel és Lei Tonggal harcolván egészen addig kitartottak, amíg a Wu Yi és Liu Gui vezette ellenséges erősítés meg nem érkezett. Ezután keletre menekültek.

Zhang Fei rögtön arra kérte fivérét, hogy tartson vele megmentésükre. Sietve el is indultak, s amikor Wu Yi és Liu Gui meglátta, hogy közeleg a jingzhou-i sereg, visszavonultak a városba, Wu Lan és Lei Tong azonban folytatták az üldözést. Liu Bei és Zhang Fei már a hátvédjüket veszélyeztetették, Huang Zhong és Wei Yan pedig szembefordultak velük és ismét csatát vállaltak. A két yizhou-i generális két tűz közé került, nem tehettek mást, meg kellett adniuk magukat. Ezután Liu Bei visszatért a város közelében lévő táborába.

Két generálisának elvesztését Zhang Ren igencsak fájlalta. Magához szólította hát a maradék kettőt, és tanácsukat kérte. Ők azt javasolták, tegyen fel mindent egyetlen elkeseredett összecsapásra, ők pedig Chengdu-ba küldetnek, hogy beszámoljanak uruknak szánalomra méltó helyzetükről. Zhang Ren beleegyezett.

- Holnap kirontok és harcra szólítom fel őket! Ha elfogadják és hadrendbe állnak, visszavonulást színlelek, s a város északi oldalára csalom őket. Ahogy követnek, ki kell majd törni, mikor egy részük elhalad a kapu mellett, így kettévágjuk seregüket! Ily módon felül fogunk kerekedni rajtuk!

- Hadd vezessem én a kitörést - kérte Wu Yi -, Liu Gui generális pedig maradjon, és segítsen Liu Xunnak, urunk fiának a város védelmében!

Ebben is megegyeztek. Másnap reggel Zhang Ren elhagyta a várost, hogy csatára bírja az ellent, csapatai zászlókat lobogtattak és hangosan kiáltottak. Zhang Fei rögtön elfogadta a kihívást, s kilovagolt. Nem akart egyezkedni, hanem egyenesen Zhang Ren felé vágatott, majd összecsapott vele. Nagyjából tíz ütésváltást követően úgy tűnt, a yizhou-i harcos húzza a rövidebbet, ezért megfordult és menekülni kezdett, a város északi oldala felé véve útját. Zhang Fei teljes sebességgel haladt a nyomában. Azután, ahogy elhaladt a kapu mellett, Wu Yi kirontott a városból, úgyhogy Zhang Fei két haderő közé került, s képtelen volt áttörni rajtuk.

Zhang Ren megfordult, hogy támadást vezényeljen, Zhang Fei pedig válságos helyzetbe került. Ám éppen ebben a pillanatban a folyópart felől csapatok tűntek fel, s egy ádáz harcos egyenesen Wu Yi felé vágatott, egyetlen csapással lefegyverezte és foglyul ejtette. Csapatait ezután könnyedén visszaszorították, Zhang Fei pedig kiszabadult a szorításból. Zhao Yun volt az, aki ennyire időben érkezett.

- Hol van a főtanácsadó? - kérdezte tőle Zhang Fei.

- Megérkezett, s azt hiszem, urunkkal tárgyal - felelte Zhao Yun.

A foglyot a táborba vitték. Zhuge Liang már valóban ott tartózkodott. Zhang Fei leugrott a nyeregből, hogy üdvözölje. Zhuge Liang meglepődve köszöntötte:

- Miként lehetséges, hogy előttem értél ide?

Liu Bei elmesélte Zhang Fei körütekintését és eszességét Yan Yannel szemben.

Zhuce Liang rögtön gratulált a hadvezérnek:

- Ha Zhang Fei ilyen okosan viselkedik, uram bőséges áldásban részesül!

Mikor a foglyot színük elé bocsátották, Liu Bei megkérdezte tőle, hajlandó-e megadni magát.

- Miért ne, ha már egyszer úgyis fogoly vagyok! - hangzott a felelet.

Erre Liu Bei maga szabadította meg kötelékeitől, Zhuge Liang pedig kikérdezte a védelemről. Wu Yi elmondta a tisztek neveit, majd így folytatta:

- A birodalmi védelmező fia, Liu Xun, s generálisai, Liu Gui és Zhang Ren a védők vezetői. Liu Gui nem sokat számít, ám Zhang Rent jobb elkerülni.

- Akkor hát mielőtt bevesszük a várost, el kell fognunk őt! - közölte Zhuge Liang - Van egy híd keletre, mi is a neve?

- Arany Lúd Híd néven ismeretes.

Zhuce Liang átlovagolt ezen a hídon és szemügyre vette a környékét. Miután visszatért a táborba, magához hívatta Huang Zhongot és Wei Yant, hogy kiadja nekik parancsait:

- A várostól keletre van egy híd, az Arany Lúd Híd. Ettől nagyjából öt li-re délre láttam egy sűrű nádast, ami kiváló menedéket nyújt. Wei Yan vezessen ezer lándzsást balkéz felé, s indítson támadást, de csak a közelő ellenség lovasait támadják. Huang Zhong ezer kardforgatót vegyen magához, és csak a lovakat kaszabolják. Mikor Zhang Ren már elvesztette legtöbb emberét és hátasát, a hegyi út felé fog menekülni, ahol Zhang Fei fogja várni.

Ezután Zhao Yunt szólította, aki azt a megbízást kapta, rejtőzzön el a híd közelében, és álljon készen arra, hogy elpusztítsa azt, miután az ellenség átkelt. Ezután vegyen fel állást, hogy megakadályozza az ellen szökését észak felé. Ha sikerül őket délre kényszeríteni, akkor végzetüket nem kerülhetik el.

Ezen intézkedések megtételét követően Zhuge Liang maga elindult, hogy csatára bírja az ellenfelet.

Liu Zhang birodalmi védelmező két generálist – Zhang Yi-t és Zhuo Yinget – küldött időközben, hogy erősítésül szolgáljanak Zhang Rennek. Zhang Yi a városban maradt, hogy Liu Gui-t támogassa a védelemben, míg Zhuo Ying Zhang Rennel együtt elfogadta az ellenség kihívását.

Zhuce Liang egy meglehetősen rendezetlen harcos-csűrűt vezetett át a hídon, akiket komoly haderőként igyekezett felsorakoztatni. Ő maga egyszerű köpönyegben, legyezővel játszadoxva, kis négykerekes szekéren foglalt helyet.² Néhány vidáman kurjongató lovas alkotta kíséretét. Miután átkeltek a hídon, Zhuge Liang megállt, s Zhang Renre mutatva így szólt:

– Hogy merészelsz ellenállni nekem, s hogyhogy nem adod meg magad, mikor Cao Cao milliónyi csapata pusztá neved hallatán menekülőre fogta?

Ám az ellenséges vezér éppen azzal volt elfoglalva, hogy az ellenség rendezetlen harcosait szemlélte, akik összevissza álltak, s úgy látszott, egyáltalán nem képesek megfelelő alakzatot felvenni. Ezt látván cinikus mosollyal ajkain Zhang Ren így szólt:

– Az emberek Zhuge Liang emberfeletti harcászati zsenialitásáról beszélnek. Én viszont azt mondom, hírneve hamis!

Ezzel Zhang Ren megpörgette lándzsáját a feje felett, és egész csapatával előrerontott. Ahogy közeledett, Zhuge Liang hátrahagyta kocsiját, lóra szállt, majd visszavonult a híd túlsó oldalára. Zhang Ren meggondolatlanul nyomába eredt és átszáguldott az Arany Lúd Hídon. Csak akkor vette észre a mindkét oldalon feltűnő seregtesteket, amikor már átért a másik partra. Rögtön rájött, hogy csapdába csalták.

Ahogy a túlsó oldalra lépett, Liu Bei és Yan Yan vezetésével rohamot indítottak ellene. Ekkor megfordult, hogy visszatérjen a hídra, ám Zhao Yun eddigre már elvégezte a maga feladatát, s az átjáró romokban hevert. Zhang Ren erre északra kanyarodott, de Zhao Yun csapatai útját állták, így végül délre fordult, s a folyásiránnyal párhuzamosan haladt. Hamarosan elért arra a helyre, ahol nád és sás nőtt sűrű csomókban. Wei Yan bukkant elő innen, nyomában lándzsáival, akik a lovasokat döfködték hevesen fegyvereikkel, míg Huang Zhong a kardforgatóival a lovakat vágta le. Nem sokára lovasok és lovak egyként a földön heverték. A néhány túlélőt gyorsan elfogták és megkötözték. Egyetlen gyalogosnak sem sikerült elmenekülnie, ám egy maréknyi szerencsés lovas Zhang Rent követve a hegyek közé szökött. Ott Zhang Fei-jel futottak össze, aki hatalmas üvöltéssel támadt rájuk, szétszórta a katonákat és foglyul ejtve a vezért.³ Látván, hogy Zhang Ren immár fogoly, alvezére, Zhuo Ying Zhao Yunhoz fordult és megadta magát. Diadalmasan tértek vissza a táborba, ahol Liu Bei megjutalmazta Zhuo Yinget.

Amikor Zhang Ren Zhang Fei bevezette fivére sátrába, Zhuge Liang ura mellett üldögélt.

- Miért tartottál ki ilyen sokáig, mikor az összes többi yizhou-i generális már megadta magát? - kérdezte a rabtól Liu Bei.

- Választhat-e magának második urat egy hú szolgál?! - kiáltotta erre Zhang Ren ádázul, miközben szeme lángolt a gyűlöletből.

- Nem tudod, milyen idők járnak. A behódolás az életet jelenti manapság!

- Behódolhatnék ma, de ezt nem lehetne elviselni. Biztosan megbánám. Jobb, ha végzel velem!

Liu Bei hajlott arra, hogy megkegyelmezzon neki, ám a fogoly megbékíthetetlen volt, egyfolytában dühödten szitkozódott. Végül elhangzott a parancs a kivégzésre, így a hadvezér megérdemelt hírnévre tett szert.

Egy költemény is szól az eseményről:

A hős szolga soha nem ismer el második urat
Zhang Ren a halálba szívesen választ inkább utat
Luocheng bástyája éjjelente pazar fényárban úszik
Akár mint mennyei hold fénye hírneve el nem múlik

Liu Bei meggyászolta Zhang Rent, még ha ellensége is volt, mivel látta, hogy bátor férfiú. Méltó temetést kapott, síremléket az Arany Lúd Híd mellett, ahol valamennyi átkelő felidézhetette hűségét.

Másnap a hadsereg tovább vonult Luocheng felé. Yan Yan és a többi behódolt generális mutatták az utat. A kapunál üdvözölték az öröket, és megadásra szólítottak fel, hogy a város elkerülje a teljes pusztulást. A falról Liu Gui gyalázni kezdte az áruló Yan Yant, és felkapta íját is, hogy rálőjön. Ám amint nyílvesztőt helyezett az idegre, valaki váratlanul megölte. Hamarosan megnyíltak a város kapui, és a katonák megadták magukat.

Ahogy Liu Bei belépett az egyiken keresztül, Liu Xun, a város parancsnoka egy másikon keresztül elmenekült, és Chengdu felé vette az utat.

Liu Bei felhívásokat tett közzé, hogy csillapítsa a városlakók félelmét. Megtudakolta azt is, ki állt az ő oldalára, s végzett Liu Gui-jal. Kiderült, hogy egy bizonyos Zhang Yi volt Wuyangból. Ő és mindenki más, aki segített a város bevételében, gazdag jutalomban részesült.

- A következő hely már Chengdu - közölte Zhuge Liang -, azonban időközben lesz még egy kis gond a vidék lecsendesítésével, ezért nem lenne rossz, ha elküldenéd Zhang Fei-t és Zhao Yunt a folyó mentén Changyangba, Deyangba és Baxi-ba,⁴ hogy elnyerjék a nép bizalmát, s elfojtsanak minden esetleges felkelést. Wu Yi, Zhang Yi, Yan Yan és Zhuo Ying, az átállt generálisok mutassák nekik az utat. Nem lesz szükség semmiféle különösebb elővigyázatosságra Chengdu környékén.

A harcosok útnak is indultak, a főtanácsadó pedig óvatos kérdezősködésbe fogott a Chengdu-ba vezető úttal kapcsolatban. A hódítóknak hűséget fogadottak így feleltek:

- Az egyetlen hely, ahol komolyabb ellenállás várható, Mianzhu. Ha sikerül legyőzni, a főváros a kezetekbe kerül!

Fa Zhenggel is tárgyalt, aki így szólt:

Luocheng elestével a Nyugati Folyóvidék a tiétek. Urunk bánjon jól és igazságosan az emberekkel, akkor nem lesz szükség fegyverekre. Írhatok egy levelet Liu Zhang birodalmi védelmezőnek, hogy rávegyem a megadásra.

- Nagyszerű lenne! - felelte Zhuge Liang.

Az üzenet el is készült, majd egy hírvivő elvitte a címzetthez.

Liu Xun, a birodalmi védelmező fia nemsokára megérkezett Chengdu-ba, s elmesélte atyjának Luocheng elestét.

A birodalmi védelmező azonnal összehívta tanácsadóit. Közülük elsőként Zheng Du szólalt fel:

- Noha Liu Bei sikerrel járt és sok várost elfoglalt, hadserege nem túlságosan nagy létszámú, s ellenségek veszik körül, mert a korábbi Shu-harcosok még nincsenek teljes mértékben az ő pártján. Ezen kívül ellátmány szempontjából a vidékre szorul, mert hiányt szenved megfelelő tartalékokban. Így hát a legjobb terv, ha a Fu folyó túlsó partjára telepítjük át Baxi és Zitong népét, felégetjük a magtárakat, megerősítjük a várost, s hagyjuk, hogy az éhség végezzen velük. Térjünk ki az összecsapások elől, és az ellenséges haderő száz napon belül magától szétszéled. Ekkor a vezérrel majd azt csinálunk, amit akarunk!

- Nem tetszik a terv - közölte Liu Zhang, miután meghallgatta -, a hódítókkal való szembeszállás a nyugalom megőrzése érdekében jól ismert alapelv, ám idáig még sohasem hallottam olyat, hogy taszítsuk zűrzavarba a népet az ellenség előrenyomulásának megakadályozása érdekében. Terved nem szolgálná biztonságunkat.

Ebben a pillanatban érkezett meg Fa Zheng levele. Rögtön felbontották, s a birodalmi védelmező elolvasta:

„Jingzhou-ba küldtek, hogy szövetségekötésről tárgyaljak, ám az ellentét közted és az ottaniak ura között a jelenlegi helyzetet eredményezte. Azonban Jingzhou ura még emlékszik a régi barátságra, s figyelembe veszi e kapcsolat kötelékeit. Ha te, uram, meggondolnád magad, s támogatást nyújtanál rokonodnak, akkor, azt hiszem, nagylelkűen bánnának veled. Bízom benne, hogy jól megfontolod mindezt”.

Liu Zhang agya elborult. Apró darabokra tépte a levelet, s szidalmazni kezdte annak íróját:

- Az áruló, hálátlan renegát! Hogy merészel ilyeneket írni nekem?!

Ezzel elűzte az üzenet hozóját színe elől, majd Fei Guan, a sógora parancsnoksága alatt hadsereget küldött Mianzhu megerősítésére.

Fei Guan rögtön helyettesévé tett egy bizonyos Li Yant Nanyangból, majd seregszemlét tartottak harmincezer főnyi haderejük felett, végül pedig útnak indultak.⁵

Ezzel egy időben Dong He, Yizhou városának kormányzója azt javasolta, kérjenek segítséget Hanzhongból, ellenségüktől, Zhang Lu-tól. Liu Zhang meglepődött ezen a terven:

- De hiszen nem állunk baráti viszonyban egymással! Felesleges lenne esküdt ellenségünkhöz segítségért folyamodni!

- Talán ellenség, valóban, ám Liu Bei Luocheng birtokába jutott - válaszolta Dong He -, s helyzetünk ezért különösen veszélyes! Ha az ajkak eltűnnek, a fogak fájnak. Ha világosan kifejtéd neki a veszélyeket, akkor segítségünkre kell sietnie.

Igy hát elkészült a levél, amit nyomban Hanzhongba küldtek.

Térjünk most vissza az ifjú Ma Chao-hoz, s kövessük nyomon sorát a távoli nyugaton. Két év telt el azóta, hogy legyőzték, s az északnyugati Qiang-törzsekhez menekült. Összebarátkozott velük, s támogatásukkal meghódította a Nyugati Völgyvidék bizonyos részeit.⁶ Hadjáratai igen sikeresek voltak, az emberek első szóra megnyitották előtte a kapukat. Csak Jincheng állt ellen, ám már ez a hely is a megadást fontolgatta. Wei Kang, a kormányzó, számtalanszor sürgette már üzeneteiben Xiahou Yuant, hogy legyen segítségére. Ez utóbbi azonban nem tehetett semmit ura parancsa nélkül. Wei Kang immár teljesen kétségbeesett, s az egyik megbeszélésen tanácsadói azt javasolták neki, hogy hódoljon be. Egyikük azonban, egy bizonyos Yang Fu, határozottan tiltakozott ez ellen:

- Nem adhatjuk meg magunkat az olyan lázadók csürhéjének, mint Ma Chao és emberei!

- Miben reménykedhetünk hát? - kérdezte Wei Kang elkeseredetten.

Yang Fu könyörgött neki, hogy tartson ki, ám hiába: a kormányzó nem foglalkozott a tanácsával, megnyitotta a kapukat, s lehajtotta fejét a behódolás jeleként.

- Csupán végső menedékként adtad most meg magad! - ordított rá Ma Chao a késlekedés miatt ingerülten - Ez nem is igazi meghódolás!

Ezzel halálra ítélte Wei Kangot és egész családját, mintegy negyven embert.

Ám amikor valaki elmondta Ma Chao-nak, hogy valójában Yang Fu az oka a hosszás késlekedésnek, mivel ő biztatta urát kitartásra, őt nem végeztette ki az ifjú harcos, hanem elismerően szólt róla:

- Yang Fu csak kötelességét teljesítette!

Még inkább kimutatta helyeslését azzal, hogy saját seregében alkalmazta a tanácsadót és annak két barátját. Ez utóbbiakat Liang Kuannak és Zhao Qu-nak hívták.

Egy napon Yang Fu új urához sietett, s így szólt hozzá:

- Feleségem meghalt Lintao-ban. Szeretnék ezért két hónapra eltávozni, hogy eltemethessem őt.

Meg is kapta az engedélyt, s hamarosan elhagyta a sereget. Útba ejtette anyai unokafivére, Jiang Xu generális⁷ otthonát, Lichenget is. A generális édesanyja, akkoriban már nyolcvankét éves hölgy, Yang Fu nagynénje volt. Amikor az úton lévő színe elé került, könnyekben tört ki:

- Micsoda szerencsétlen ember vagyok! A város, amit meg kellett védenem, elveszett, uram halott, én pedig túléltem őt! Még rád nézni is szégyellek! Most ez a Ma Chao a környéket fosztogatja, és mindenki gyűlöli őt. Kuzinom mégis csak itt ül, és nem tesz semmit ellene! Illő viselkedés ez egy állami szolgálattevőhöz?

Ezzel Yang Fu keservesen zokogni kezdett. Az idős hölgyet nagyon meghatotta bánata, hívatta is rögtön fiát, s megrovóan így szólt hozzá:

- Te vagy az oka mindannak a balsorsnak, ami a nemes Wei Kangot sújtotta!

Majd ismét Yang Fu-hoz fordult:

- De mit is tehetnék most? Megadtad magad, s ami még ennél is több, egykori ellenséged szolgálatába szegődtél!

- Igaz - felelte Yang Fu -, behódoltam és szolgálatába álltam, ám mindent azzal a szándékkal, hogy megóvjam nyomorult életemet, amíg meg nem tudom bosszulni uramat.

- Ma Chao igen bátor ember, akit nehéz elpusztítani - szólt Jiang Xu.

- Nem olyan nagyon nehéz - közölte Yang Fu -, mivel ugyan bátor, ám képzetlen. Már van is két barátom, Liang Kuan és Zhao Qu, akik mellette vannak, ám segítségünkre lennének, ha te, fivérem, ellátnál haderővel.

- Mit nyerhetnék a késlekedéssel? - mondta erre az idős hölgy - Van bárki is, akinek nem halál végül a sorsa? A hűség és becsület útján elhullani azt jelenti, hogy jó ösvényen leltük halálunk.

Miattam ne aggódj. Ha nem hallgatsz kuzinod szavára, én nyomban meghalok, hogy azután szabadon dönthess!

Nem volt hát ürügy a késedelemre, Jiang Xu-nak cselekednie kellett. Magához hívatta két tisztjét, Zhao Angot és Yin Fenget, hogy megbeszélje velük a teendőket. Zhao Angnak volt egy fia, aki történetesen Ma Chao seregében szolgált. Amikor bele kellett nyugodnia, hogy harcba szállnak gyermeke ura ellen, nagyon elkeseredett. Hazament, s elmondta az egészet feleségének, Wang úrhölgynek:

- Ma egy haditerv részese lettem, ami arra irányul, hogy elpusztítsa Ma Chao-t, megbosszulván Wei Kangot. Ám fiunk Ma Chao szolgálataiban áll, aki biztosan kivégzi majd őt, amint meghallja, hogy ellene fegyverkezünk. Mit lehetne tenni ilyen helyzetben?

- Hibáztathatunk bárkit is, hogy akár élete árán is bosszút akar állni uráért vagy atyjáért? - felelte felesége dühösen - Mennyivel kevesebbet ér egy fiú? Uram, ha rászánod magad, hogy a gyermeked miatti aggodalom visszafogja karod, akkor én itt nyomban végzek magammal!

Ezzel el is dőlt a kérdés, és Zhao Ang minden további nélkül úgy határozott, részt vesz a hadjáratban, s nyomban meg is kezdte az előkészületeket. Hamarosan útnak is indult a sereg. Jiang Xu és Yang Fu Licheng városában vertek táborot, Zhao Ang és Yin Feng pedig Qishannál. Előbbi felesége eladta ékszereit, és személyesen sietett férje táborába, hogy megvendégelje a katonákat.

Zhao Ang félelmei fia sorsát illetően igen gyorsan beigazolódtak. Ma Chao az ellene induló hadsereg első hírére lefejeztette az ifjú Zhao Yue-t. Ezután Pang De-vel és Ma Dai-jal együtt Lichenghez vezette haderejét. Jiang Xu és Yang Fu kivonultak a városból, hogy összecsapjanak vele, s valamennyi katonájukkal együtt a gyászolók fehérébe öltöztek. Ahogy a támadók közelébe értek, szidalmazni kezdték Ma Chao-t:

- Atkozott áruló! Lázadó!

Ma Chao dühösen rontott rájuk, s megkezdődött a csata. Már a kezdet kezdetén látszott, hogy a város védőinek semmi reménye az ellenség visszaverésére, így hát megfordultak, s menekülőre fogták. Ma Chao nyomukba eredt, ám hamarosan katonák kiáltóását hallotta meg háta mögül, és észrevette a Zhao Ang és Yin Feng vezette másik sereget, ahogy épp hátba támadják. Két haderő közé került, mindkettővel egyszerre kellett megvívnia. Ahogy a mögötte lévők felé fordult, Jiang Xu és Yang Fu rögtön visszatértek és támadásba lendültek ellene. Miközben egyszerre viaskodott velük, váratlanul egy harmadik sereg is feltűnt Xiahou Yuan vezetésével, aki nemrég kapta meg a parancsot Cao Cao-tól, hogy vonuljon Ma Chao ellen.

Ez így már túl sok volt a bátor harcosnak, aki menekülni kezdett, haderejében pedig teljes zűrzavar tört ki. Egész éjjel futott, míg hajnalra elérte Jincheng városát. A kapunál üdvözölte az öröket, ám válaszul csupán nyílvesszők tömkelege zúdult rá. Nemsokára felbukkant Liang Kuan és Zhao Qu, akik a bástyákról ócsárolták őt. Ráadásul feleségét, Yang úrhölgyet is felrángatták a falra, majd szeme láttára végeztek vele, a véres testet pedig lábai elé hajították. E gyilkosságot három fia lemészárlása, valamit további családtagjai meggyilkolása követte. Összesen vagy tíz további testet vetettek le elé a falról.

Düh és kétségbeesés töltötte be Ma Chao szívét, olyannyira, hogy csaknem lezuhant hátságáról. Ám nem sok ideje maradt a gyászra, mert Xiahou Yuan már csaknem utolérte. Tudván, hogy nem lenne képes győzelmi esélyekkel szembenézni vele, nem állított fel csatasort, hanem két generálisával, Ma Dai-jal és Pang De-vel együtt felkészült arra, hogy átvágja magát mindazokon az ellenségeken, akikkel találkozhatnak. Egyetlen céljuk a menekülés volt, így amikor Yang Fu és Jiang Xu haderejével kerültek szembe, csupán azért küzdöttek, hogy átjussanak rajtuk, azután ugyanígy vágtak rendet Yin Feng és Zhao Ang katonái között is. Ámde követőik nagy része elesett, végül alig hatvan lovasuk maradt.

A negyedik őrség idejére jutottak el Lichengig. A sötétben az örök azt gondolták, saját seregeik térnek vissza, ezért megnyitották előttük a kaput, így akaratlanul beengedték az ellenséget. Ahogy bent voltak, Ma Chao és harcosai mézszárlásba fogtak, minden egyes embert, legyen az katona vagy közrendű, legyilkoltak, míg a déli kaputól egészen a városközpontig megtisztították a helyet.

Hamarosan megérkeztek Jiang Xu otthonához, s elővonszolták idős édesanyját. A hölgy semmi jelét nem mutatta félelemnek, csupán Ma Chao-t szidalmazta, míg ez utóbbi olyan dühös lett, hogy saját kardjával vágta le. Ezután Yin Feng és Zhao Ang házához mentek, s ott is meggyilkoltak mindenkit, akit csak találtak. Egyvalaki menekült meg a mézszárlásból, Zhao Ang felesége, Wang úrhölgy, aki férje táborában tartózkodott.

Ám a város nem bizonyult biztonságos helynek, mivel Xiahou Yuan másnap felbukkant serege élén, Ma Chao pedig nyugatra szökött előle. Alig haladtak húsz *li*-t, amikor csatasorba állt haderővel futottak össze. Yang Fu vezette ezeket a csapatokat.

Ma Chao fogait csikorgatva lándzsát szegezett, s az ellenséges vezérre rontott, miközben két generálisa, Ma Dai és Pang De támadást indított katonái ellen. Yang Fu hamarosan vereséget szenvedett, már öt sebből vérzett, de még mindig tovább harcolt, míg végül sebei miatt nem bírta tovább. A harcban elesett hét fivére is.

Azonban Xiahou Yuan továbbra is Ma Chao nyomában volt, feltűnt seregével együtt a város felől, ellensége pedig rögtön elszelelt nyugat felé. Haderije immár két generálisán kívül öt-hat lovasra apadt. Ezek tovább menekültek.

Cao Cao generálisa, Xiahou Yuan helyreállította a rendet és nyugalmat a térségben, azután védelmét Jiang Xu és más megbízható parancsnokok gondjaira bízta. A súlyosan sérült Yang Fu-t kocsin küldte a fővárosba. Amikor megérkezett Xuchangba, Cao Cao nemes úrrá kívánta kinevezni, ám a sebesült nem fogadta el a megtiszteltetést:

- Nem volt részem sikeres védelemben, sem pedig dicsőséges halálban uram oldalán. Inkább ez utóbbi kellene, hogy sorsom legyen, nem pedig kinevezés. Hogy is fogadhatnám hát el, nagyuram?

Cao Cao megdicsérte szavaiért, és egyre csak győzködte, hogy fogadja el az ajánlatot.

Miután megmenekült üldözőitől, Ma Chao és csekély kísérete elhatározta, hogy Hanzhong felé indulnak, s felajánlják a szolgálataikat Zhang Lu kormányzónak. Utóbbi boldogan befogadta őket, mert azt gondolta, segítségükkel biztosan Yizhou birtokába jut nyugaton, miközben ellen tud majd állni Cao Cao-nak keleten. Hogy végképp bebiztosítsa barátságukat, úgy döntött, egyik lányát hozzáadja Ma Chao-hoz. Ám ez nem igazán tetszett egyik generálisának, Yang Bo-nak:

- A balsors, melyben Ma Chao feleségének és családjának része volt, teljes egészében a harcos helytelen viselkedése miatt állt elő! Feleségül adnád hát leányodat egy ilyenhez, uram?

Zhang Lu megfontolta mindezt, s úgy döntött, eláll szándékától. Ám az egyik minden lében kanál tisztségviselő elmondta Ma Chao-nak, mi volt a terv, s hogy Yang Bo megakadályozta ezt. Erre Ma Chao igen bosszús lett, és igyekezett elérni a generális halálát. Ugyanakkor Yang Bo a testvérével, Yang Songgal Ma Chao elpusztítására törekedett. Ekkor érkezett meg a küldött Liu Zhangtól, aki segítségért könyörgött a hódító Liu Bei-jel szemben. Zhang Lu nem akart segíteni, ám ekkor Huang Quan is megérkezett, ugyanezzel a megbízással.

Ő először Yang Songgal tárgyalt, és rávette, hogy támogassa küldetését:

- A Keleti és a Nyugati Folyóvidék, melyek úgy viszonyulnak egymáshoz, mint a fogakra záruló ajkak, egymásra vannak utalva. Ha Yizhou elveszett, Hanzhongnak sincs sok esélye a túlélésre. Másrészt, ha sikerült elhárítani a veszélyt, Liu Zhang birodalmi védelmező hűs elöljáróságot ad át Hanzhongnak fizetségül.

Így hát Huang Quan megnyerte magának Yang Songot, aki ura elé vezette őt. Előtte is igen meggyőzően beszélt a követ, oly hathatósan érvelt, hogy Zhang Lu támogatást ígért neki.

Zhang Lu egyik tisztségviselője, Yan Pu azonban igyekezett lebeszélni a kormányzót erről, rámutatván a régi ellenségeskedésre közte és Liu Zhang között. Ám ekkor valaki félbeszakította:

- Legyek bármily haszontalan, ha csapatokat adsz alá, uram, elfogom ezt a Liu Bei-t, s megtarthatod földjeidet!

A föld valós ura végül nyugatra helyezte háza fedelét
Hanzhong pedig elküldte ellene legbátrabb emberét

Ki tette a bátor ajánlatot? Kiderül a következő fejezetből.

HATVANÖTÖDIK FEJEZET

MA CHAO HATALMAS CSATÁT VÍV A JIAMENG
SZOROSNÁL. LIU BEI YIZHOU VÉDELMEZŐJÉVÉ
VÁLIK

馬超大戰葭萌關
劉備自領益州牧

Yan Pu tehát ellenezte, hogy segítséget küldjenek Liu Zhangnak, ám ekkor Ma Chao emelkedett szólásra:

– Rengeteg jótéteményben volt részem uramtól, s úgy érzem, megfelelően kell viszonznom mindezt. Hadd vezessek hát hadsereget a Jiameng szoros elfoglalására és Liu Bei elfogására. Ezután, uram, Liu Zhang biztosan átadja majd neked az említett húsz előjáróságot.

Ez az ajánlat nagyon megtetszett Zhang Lu-nek, aki válasz nélkül küldte el Huang Quant, majd húszezer főt rendelt Ma Chao parancsnoksága alá. Pang De túlságosan beteg volt ahhoz, hogy részt vegyen a hadjáratban, így ő Hanzhongban maradt. Helyette, Zhang Lu utasítására, Yang Bo lett a hadsereg felügyelője. Ma Chao és Ma Dai kiválasztotta a napot, amikor útnak indulnak a Jiameng szoros elfoglalására.

Időközben a Fa Zheng parancsát teljesítő hírvivő visszatért Luochengbe, s jelentést tett Liu Bei-nek:

– Zheng Du azt javasolta Liu Zhangnak, hogy lobbantsa lángra az összes síkságot és völgyet a magtárakkal együtt a főváros és a hódítók között, költöztesse el az embereket és rendezkedjen be kizárólag védekezésre.

Ez a hír nagy nyugtalanságot okozott Liu Bei-nek és Zhuge Liangnak, mert súlyos veszélyt jelentett számukra. Fa Zheng azonban derülátóbb volt:

– Ne aggódjatok! – mondta –, ez a terv roppant ártalmas lenne, ám nem fogják végrehajtani. Liu Zhang nem fogja megtenni.

Valóban, nemsokára hírül vették, hogy a birodalmi védelmező nem fogadta el a javaslatot, s nem távolíttatta el az embereket a szóban forgó területéről. Liu Bei nagyon megkönnyebbült.

– Foglaljuk el most Mianzhu-t sietve, mert ha ez sikerül, akkor már szinte Chengdu is a miénk – javasolta Zhuge Liang.

Liu Bei megparancsolta Huang Zhongnak és Wei Yannek, hogy ők induljanak meg elsőnek. Amikor Mianzhu parancsnoka, Fei Guan fülébe jutott a közelgő támadás, megparancsolta Li Yannek, hogy állítsa meg a hódítókat, mire utóbbi háromezer fővel útnak is indult. A két fél felsorakozott, Huang Zhong pedig előrelovagolt és vagy ötven ütészváltásnyi ideig harcolt Li Yannel. Egyiküknek sem sikerült győzelmet aratnia, ezért Zhuge Liang a sereg közepéről utasítást adott, hogy üssék meg a harc félbeszakítását jelző gongokat.

Amikor Huang Zhong már ismét mellette állt, megkérdezte a főtanácsadótól:

– Uram, miért adtál jelet a visszavonulásra? Már csaknem sikerült felülkerekednem ellenfelelem!

– Mert láttam, hogy pusztá erővel nem lehet győzelmet aratni Li Yan felett. Holnap ismét megmérkőzhetsz vele, s ekkor majd a dombok közé

kell csalnod, mintha vereséget szenvedtél volna. Ott pedig meglepetés fog várni rá!

Huang Zhong beleegyezett, s másnap elfogadta Li Yan kihívását az újabb párbajra. Nagyjából a tizedik ütésváltáskor Huang Zhong és serege is úgy tett, mintha megrémültek volna, s menekülőre fogták. Li Yan a nyomukba szegődött. Gyorsan a magaslatok közé értek. Az üldöző váratlanul ráébredt helyzete veszélyességére, és megfordult, hogy visszatérjen.

Ám észrevette, hogy Wei Yan csapatai elvágták útját, miközben Zhuge Liang az egyik dombtetőről így kiáltott felé:

- Jobb, ha megadod magad! Ha nem tennéd, nyílvesszők és nyílpuskälövedékek fognak rád záporozni mindenholnan. Mindenki készen áll Pang Tong halálának megbosszulására!

Li Yan leszállt lováról, elhajította vértjét és behódolt. Egyetlen katonájának sem esett bántódása. A foglyot Liu Bei elé vezették, akinek barátságos viselkedése annyira megnyerte Li Yan szívét, hogy felajánlotta, megpróbálja szövetségesévé tenni Fei Guant:

- Noha Liu Zhangot tartja urának, Fei Guan és én közeli barátok vagyunk. Engedd meg, uram, hogy felkeressem és meggyőzzem!

Ezzel Li Yant vissza is küldték a városba, hogy rábírja parancsnokát az átállásra. A harcos olyan hatásosan ecsetelte Liu Bei jóindulatát és erényeit, hogy sikerült megnyernie Fei Guant, aki megnyitotta a kapukat, s beengedte a hódítókat.

Amint Liu Bei belépett Mianzhu-ba, már el is kezdte hadereje felkészítését a főváros bevételeire.

Mialatt ezzel foglalatосkodott, hírnök érkezett, aki elmondta a Jiameng szorosnál történt eseményeket:

- Keletről váratlanul felbukkant egy sereg Ma Chao, Ma Dai és Yang Bo vezetésével. Megtámadtak minket, s a szoros biztosan elesik hamarosan, hacsak nem kapunk segítséget.

- Ehhez Zhang Fei-re és Zhao Yunre is szükségünk van – közölte Zhuge Liang –, ekkor tudunk sikerrel szembeszállni velük!

- De Zhao Yun távol van – felelte Liu Bei – Azonban legalább Zhang Fei-t elküldhetjük! Tegyük is meg gyorsan!

- Egy szót se szólj, uram! – mondta erre Zhuge Liang – Engedd, hogy én beszéljek vele, s elérjem, hogy szívvel-lélekkal harcoljon!

Ám amint hírért vette a veszélyek, Zhang Fei kiáltozva rohant be:

- Búcsút kell vennünk egymástól, fivérem! Megyek, és legyőzöm Ma Chao-t!

Azonban Zhuge Liang úgy tett, mintha nem is hallaná. Liu Bei-hez fordult:

- Ez a Ma Chao megtámadta a Jiameng szorost, nekünk pedig nincs senki, aki el tudná űzni őt! Senki sem ér fel vele, hacsak nem szólunk Guan Yu-nek, hogy jöjjön ide Jingzhou-ból. Ő képes lenne elvégezni a feladatot!

- Miért becsülsz le ennyire, ó, főtanácsadó? - kiáltotta Zhang Fei - Hát nem úgy volt, hogy egyszer egy egész sereget megfutamítottam a puszta hangommal? Gondolod, hogy félek egy olyan ostoba bolondtól, mint Ma Chao?

- Mindez így igaz, Zhang Fei - felelte Zhuge Liang -, ám amikor sikeresen visszatartottad az ellenfelet a Hosszú Meredély-hídnál, akkor ezt azért tehetted meg, mert ellenségeinknek kétségei voltak. Ha biztosan tudták volna mi vár rájuk, akkor nem úszod meg ilyen könnyen, generális! Az egész világ ismeri ezt a Ma Chao-t, mindenki hallott hat csatájáról a Wei folyónál, meg arról, hogy előle menekülvén hogyan vágta le szakállát és hajította el köpönyegét Cao Cao. Ma Chao-nak csaknem sikerült végeznie vele, pedig ez egyáltalán nem egyszerű feladat, hiszen még Guan Yu-nek sem sikerült.

- Minden vágyam, hogy harcba szállhassak ellene, s ha nem győzöm le a fickót, vállalom a következményeket!

- Nos, ha ezt írásba is adod, akkor vezetheted a támadást. Én pedig megkérem urunkat, hogy egy másik sereggel támogasson majd téged, ha szükséges. E város védelmét rám hagyhatja, míg Zhao Yun vissza nem tér.

- Én is menni akarok! - szólt közbe Wei Yan. Ezt lehetővé is tették neki; ötezer könnyűlovassal ő lett Zhang Fei előhadának vezére. Liu Bei távolabbról követte őket. Wei Yan és felderítői hamarosan meg is érkeztek a Jiameng szoroshoz, s ott rögtön harcba bonyolódtak Yang Bo-val. A két vezér összecsapott, ám Yang Bo alig néhány ütésváltást követően megfutamodott.

E siker hatására Wei Yan annyira eltelt önbizalommal, hogy úgy gondolta, Zhang Fei babérjaira törhet, üldözőbe vette hát a menekvőt. Ám hamarosan jól felállított csatasorba szaladt bele, ami felett Ma Dai parancsnokolt. Wei Yan azt hitte, a félelmetes Ma Chao-val néz szembe, így kardját pörgetve egyenesen felé vágatott. Az ellenséges vezér erre megfordult és menekülni kezdett, Wei Yan pedig követte. Ám Ma Dai hamarosan visszafordult, kilőtt egy nyílvesszőt, ami megsebezte Wei Yan bal karját, így a harcos kénytelen volt meghátrálni. Ekkor Ma Dai kezdte üldözni őt, s csaknem a szorosig űzte.

Itt az üldöző egy ádáz, mennydörgő üvöltésű harccal találkozott, aki a hágótól vágázott lefelé.

Zhang Fei volt az, aki éppen akkor érkezett meg. Hallván a csatazajt a szoros felől, hamarosan rájött, hogy is állnak a dolgok, s látta, ahogy a nyílvessző megsebzte Wei Yant. Rögtön nyeregbe pattant, és megmentésére

sietett, ám még mielőtt összecsaptak volna, meg akart győződni arról, hogy ellenfele méltó pengéjének.

- Ki vagy te! Árudd el, hogy hívnak! - üvöltötte felé - Akkor talán megküzdök veled!

- A xiliangi Ma Dai vagyok!

- Mivel nem Ma Chao vagy, tűnj el innen gyorsan! Esélyed sincs ellenem! Azonnal hívd ide Ma Chao-t, s közöld vele, hogy a Yanból származó Zhang Fei várja!

- Hogy mersz ilyen megvetően bánni velem?! - ordította Ma Dai, majd dühöngve vágatni kezdett ellenfele felé, miközben lándzsáját dőfésre emelte. Ám mindössze tíz ütésváltást követően megfutamodott. Zhang Fei üldözni akarta, de ekkor lovas ügetett oda hozzá:

- Ne eredd a nyomába, testvérem!

Liu Bei állította meg őt, majd mindketten visszatértek a szoroshoz.

- Ismerem már heves természeted, ezért követtelek. Mivel jobbnak bizonyultál nála, megnyugodhatsz, s kipihenheted magad a holnapi, Ma Chao-val vívandó küzdelem előtt.

Másnap a dobok dübörgése Ma Chao érkezését hirdette. Liu Bei egy magaslatról figyelte a sorokat, s látta, hogy Ma Chao feltűnik hatalmas lobogója árnyékában. Az ellenséges vezér oroszlános sisakot viselt, övét pedig a vadállat bozontos feje kapcsolta össze. Mellvértje ezüstből készült, köpönyege pedig hófehér volt. Amennyire öltözéke és felszerelése kivételes volt, éppen annyira voltak kiválóak képességei is. Liu Bei csak figyelte, majd csodálattal sóhajtott fel:

- Igaz hát, amit az emberek beszélnek! Ma Chao nagyszerű!

Zhang Fei azonnal elébe akart menni, ám fivére ismét megállította:

- Ne, még ne! Kerüld el a harci lelkesedés első fellángolását!

Így hát odalent Ma Chao párviadalra hívta Zhang Fei-t, miközben fent Zhang Fei azon bosszankodott, hogy nem csaphat össze vele. Újra és újra el akart indulni, ám testvére mindig visszatartotta. Így ment ez egészen délutánig, amikor Liu Bei, észrevéve a kimerültség jeleit Ma Chao seregén, úgy döntött, ideje, hogy Zhang Fei szerencsét próbáljon. Kiválasztott ötszáz lovast, hogy elkísérjék őt, majd útjára bocsátotta. Ma Chao, látván, milyen kis haderővel érkezik ellenfele, lándzsájával jelt adott csatasorának, hogy húzódjanak egy nyíllövésnyit hátra. Zhang Fei harcosai is megtorpantak. Amikor mindenki elfoglalta a helyét, Zhang Fei felemelte kigyós alabárdját, s előrerontott.

- Tudod, ki vagyok én? - üvöltötte - Zhang Fei vagyok Yanból!

- Az én családom nemzedékek óta nemesekből áll! - felelte Ma Chao - Hogy ismerhetnék hát minden falusi tökfilkót?

E válasz szörnyű haragra gerjesztette Zhang Fei-t, s a két háttas egy pillanat alatt egymás felé száguldott, miközben lovasaik fegyvert szegeztek. A küzdelem megkezdődött, s száz ütésváltáson keresztül tartott. Egyikük sem volt képes a másik fölé kerekedni.

- Valóságos tigris ez a vezér! - sóhajtott fel Liu Bei, s egyre inkább úgy érezte, Zhang Fei túl sokat kockáztat, így megszólaltatta a visszavonulást jelző gongot, hogy szüntesse be a harcot. Mindketten visszatértek saját oldalukhoz. Zhang Fei egy ideig pihentette háttasát, majd sisakját levéve turbánt csavart fejére, nyeregbe szállt, s kilovagolt, hogy ismét összecsapjanak. Ma Chao is így tett, a párviadal folytatódott.

Nemsokára Liu Bei úgy érezte, fivére veszélyben van, ezért vértet öltött, és ő is lelovagolt a síkságra. Figyelte, ahogy a küzdő felek ismét száz ütésváltásnyi ideig viaskodnak egymással, s mivel láthatóan mindketten csak egyre ádázabbá váltak, ismét jelt adott, hogy szüntessék be a harcot. Megint visszahúzódtak saját soraikhoz. Későre járt már, ezért Liu Bei így fordult testvéréhez:

- Jobb, ha mára lepihensz. Igen veszedelmes ellenfeled van. Tégy próbát vele inkább holnap!

Ám Zhang Fei-t már elragadta a harci láz, ezért nem hallgatott fivére tanácsára:

- Nem! - ordította - Inkább meghalok, és nem térek vissza!

- De hiszen már későre jár, nem mehetsz vissza harcolni! - vetette ellene Liu Bei.

- Hozzanak fáklyákat, és legyen éjszakai viadal! - követelte Zhang Fei. Ma Chao pihent háttas nyergében lovagolt elő ekkor, s így kiáltott:

- Ki mersz állni ellenem éjszakai küzdelemben, Zhang Fei?

A hős izgalma erre csak még inkább fokozódott. Sietve lovat cserélt fivérével, és ő is előrevágott.

- Ha nem ejtelek foglyul, nem térek vissza a szoroshoz! - közölte ellenfelével Zhang Fei.

- S ha én nem győzlek le, nem térek vissza a táboromba! - válaszolta Ma Chao.

Mindkét oldal ujjongott. Sok ezer fáklyát gyújtottak, míg úgy tűnt, olyan világos van, mint nappal, s a két nagyszerű generális középre indult, hogy megvívjon egymással. A huszadik ütésváltásnál Ma Chao megfordította lovát, mintha távozni készülne.

- Hová mész? - szólt utána Zhang Fei.

A helyzet úgy állt, Ma Chao látta, nem képes győzni közvetlen és egyszerű küzdelemben, ezért arra gondolt, megpróbálkozik egy csellel. Úgy tett, mintha el akarna menekülni, mintha tudná, hogy veszített, így kívánta maga után csalni Zhang Fei-t. Titokban felkapott egy rézbuzogányt, majd

feszülten figyelte ellenfelét, hogy észrevegye a legmegfelelőbb pillanatot a csapásra. Am Ma Chao menekülése elővigyázatosságra készítette Zhang Fei-t, s amikor eljött a buzogányütés pillanata, könnyedén kikerülte, s a fegyver ártalmatlanul zúgott el füle mellett. Ekkor ő fordított hátat, s kezdett menekülni. Ma Chao a nyomában járt. Zhang Fei gyorsan íjat ragadott, nyílveaszót helyezett az idegre, s kilőtte azt Ma Chao felé. Am ellenfelének sikerült elhajolni előle, így ez a csel sem járt sikerrel. Ezután mindketten visszatértek saját vonalaikhoz.

Ekkor Liu Bei a csatasora elé állt, s így kiáltott:

- Jól jegyezd meg, Ma Chao, én sosem bántam másként az emberekkel, mint jóindulattal, igazul és becsülettel! Megesküszöm hát, hogy nem fogok előnyre törekedni a harc szünetének ideje alatt üldözéssel vagy támadással! Egy ideig nyugodtan pihenhettek.

E szavakat hallván Ma Chao visszavonta a hátvédet, a többi generális pedig egyesével visszatért, miközben Liu Bei a szoroshoz vezette vissza seregét.

Másnap kora reggel Zhang Fei ismét le akart jönni a szorostól, hogy harcoljon, amikor közölték vele, hogy megérkezett a főtanácsadó. Liu Bei a fogadására indult, Zhuge Liang rögtön Ma Chao-ról kezdett beszélni:

- Korunk legrettegettebb hadvezére ő. Ha elkeseredett küzdelmet vív Zhang Fei-jel, akkor a generális végzete biztosra vehető. Ezért is jöttem ide olyan sietve, amennyire csak lehet. Mianzhu-t Zhao Yun és Huang Zhong értő kezeire bízom. Azt hiszem, tudok egy olyan hadicselt, aminek segítségével sikerülhet oldalunkra állítani Ma Chao-t.

- Most már én is láttam ezt az embert, és nagyon csodálom őt! - felelte Liu Bei - Bárcsak meg tudnánk nyerni magunknak!

- Akkor hát figyelj rám, uram! - szólt Zhuge Liang - Zhang Lu nagyon szeretné elnyerni a „Hanzhong ura” címet.¹ Tudom, hogy legbensőbb alattvalói közül Yang Song megvesztegethető, ezért titokban elküldök valakit, hogy találkozzon vele, és ezüsttel-arannyal a mi oldalunkra állítsa. Ha ez megvolt, írni fogunk Zhang Lu-nek, s elmondjuk neki, hogy hadakozásod Liu Zhanggal neki is érdekében áll, mivel ha nem hallgat az ellened szólókra, akkor beadványt intézel az udvarhoz, annak érdekében, hogy megkapja a hőn áhított címet. Így majd visszarendeli Ma Chao-t, s ha ez megtörtént, van egy tervem arra, hogy átállítsuk hozzánk a harcost!

Liu Bei megírta a levelet, és arannyal-gyöngyökkel együtt Sun Qianre bízta kézbesítését. A küldött titkos utakon vitte el azt Yang Songhoz. Miután utóbbinak átadta az üzenetet és az ajándékokat, valamint elmondta küldetése célját, gyorsan Zhang Lu színe elé vezették.

- Hogyan lenne lehetséges az, hogy Liu Bei a trónhoz fordul címemért, amikor ő maga is csupán egy egyszerű generális? - tudakolta Zhang Lu, miután megértette az ajánlatot és annak feltételeit.

- Ő a Birodalmi Nagybácsi - válaszolta Yang Song -, olyan cím ez, amivel intézhet ilyen folyamodványt az uralkodóhoz.² Nemsokára visszatért a küldönc, miszerint Ma Chao közölte, nem hagyja abba a küzdelmet, míg el nem éri célját. A második és a harmadik hírvivő is ugyanezzel a válasszal érkezett vissza tőle.

- Ez a Ma Chao teljesen megbízhatatlan - közölte Yang Song -, azért nem vonja vissza a katonáit, mert lázadást fontolgat. Szerintem ez a valódi ok!

A tanácsadó terjeszteni kezdte a következő pletykát: Ma Chao a nyugat uralkodójává kíván válni, s azt mondja, többé nem elégszik meg alávett helyzetével. Ezen kívül meg akarja bosszulni atyja halálát is.

A hírsztelés eljutott Zhang Lu fülébe, aki Yang Songtól szerette volna megtudni, mit tegyenek most.

- Adj, uram, egyhavi időt Ma Chao-nak feladata végrehajtására - javasolta a tanácsadó -, feltéve, ha beleegyezik három feltételbe. Ha pedig nem, akkor ítéld halálra. A feltételek legyenek az alábbiak: a Nyugati Folyóvidék elfoglalása, Liu Zhang feje és a jingzhou-i csapatok elűzése. Ha ezek bármelyikében is kudarcot vall, végezz vele! Eközben Zhang Wei-t küldd el, hogy őrizze a harcászati fontos pontokat, amelyekről lázadás esetén meg lehet majd fékezni Ma Chao seregét.

Amikor Ma Chao meghallotta ezt a három követelést, nagyon aggodalmassá vált:

- Mit jelenthet ez a sok feltétel?

Miután tanácskozást tartott Ma Dai-jal, a legjobbnak azt vélték, ha függesztik a csatát, és a hadsereg visszatér.

Am Yang Song még nem érte el célját, ezért így szólt urához:

- Ma Chao visszajövele a sereggel veszélyt jelent, ezért hazaútja valamennyi kedvező pontját őrizni kell, hogy megállíthassuk őt.

Így hát Ma Chao teljesen reménytelen helyzetbe került, nem lelhetett kiutat a nehézségekből.

Ekkor látta Zhuge Liang elérkezettnek az időt a tervezett fortély végrehajtásához:

- Itt az idő, hogy felkeressem Ma Chao-t a táborában, és csábító szavakkal szóljak hozzá, mert igazán szorult helyzetben van. Az oldalunkra fogom állítani őt!

- Csakhogy én nem akarom, hogy ilyen kockázatot vállalj, főtanácsadó! Te vagy a legfontosabb támaszom! Mitévő lennék, ha bármi történne veled?

Zhugé Liang azonban ragaszkodott döntéséhez, és felkészült az útra. Liu Bei viszont újra és újra megtette ellenvetését.

Ekkor hírvívő érkezett Zhao Yun üzenetével, mégpedig olyasvalaki, aki be kívánt hódolni urának. Liu Bei rögtön behívta magához. Kiderült, hogy a jianningi Li Hui-ról van szó, aki korábban hevesen ellenezte Liu Zhang ötletét, hogy behívják területükre a jingzhou-i seregeket.

- Egykor arra kérted uradat, hogy tartson távol engem. Miért vagy hát most itt? - tudakolta Liu Bei.

- Mert a körültekintő madár gondosan választ magának fészekrakó helyet, s a bölcs is így választ magának urat. Megpróbáltam eltéríteni Liu Zhangot attól az úttól, amit katasztrófával fenyegetőnek találtam, így teljesítettem szolgálói kötelességemet. Ő elutasította tanácsomat, s tudtam, hogy el fog bukni. Nagylelkűséged viszont, ó, generális, megnyerte neked a területet, s biztosan sikerrel fogsz járni. Ezért kívánok lobogód alatt szolgálni.

- Szolgálatod egész biztosan nagy előnyökkel jár majd számomra, uram - felelte Liu Bei.

Ezután Li Hui Ma Chao-ról kezdett beszélni:

- Ismerem őt még azokból az időkből, amikor a Nyugati Völgyvidéken tartózkodtunk. Most igazán nehéz helyzetbe került, ezért talán rá tudom beszélni az átállásra. Mit szólsz hozzá?

- Ő a megfelelő ember, hogy elmenjen hozzá helyettem - szólt közbe Zhuge Liang - De miként fogsz érvelni?

Li Hui előre hajolt, s a fülébe súgta tervét. Látszott, hogy szavai nagyon tetszenek Zhuge Liangnak, s azonnal útjára is bocsátották.

A táborba érkezvén Li Hui kérte, hogy engedjék Ma Chao színe elé. Amikor meghallotta, ki keresi, Ma Chao így szólt:

- Igen, ismerem őt. Sima beszédű, megtévesztő alak. Azt is tudom, miért jön.

Így hát Ma Chao elrejtett hús felfegyverzett haramiát a sátrában, s megparancsolta nekik, hogy adott jelre vágják darabokra a látogatót.

Ezután bevezették a vendéget, aki büszkén lépett be. Vendéglátója me-reven ülve maradt, majd nyersen így szólt hozzá:

- Miért jöttél?

- Azért, hogy meggyőzzelek.

- Ezt a kardot itt nemrég borotvaélesre fenték. Megpróbálhatsz meggyőzni szavakkal, ám ha kudarcot vallasz, akkor arra kérélek, tégy próbát ezzel a fegyverrel!

- Ó, generális, közel a veszély - válaszolta Li Hui mosolyogva -, én mégis azt hiszem, hogy a frissen fent kard nem az én fejemet fenyegeti. A tiédet viszont annál inkább!

- Miféle veszélyről beszélsz?

- A legaljasabb rágalom sem képes elkendőzni Xi Shi úrnő szépségét, ahogy a legnagyobb dicséret sem rejtheti el Wuyan úrhölgy csúnyaságát. A nap delelőig emelkedik, majd alászáll, a hold teliholddá növekszik, azután fogyni kezd. Minden dolog az egyetlen törvénynek engedelmeskedik. Te, generális, most szemben állsz Cao Cao-val atyád halála miatt, a Nyugati Völgyvidéken pedig makacs és felőrölt gyűlöletet tápláltál családod végzete okán. Nem mentheted meg Liu Zhangot a jingzhou-i sereg elűzésével, ugyanakkor Yang Songot sem tudod rávenni arra, hogy beszélhess Zhang Lu-vel. Az egész világon nincs olyasvalaki számára hely, aki úr nélküli. S ha érnek még olyan vereségek, mint amilyen a Wei folyónál történt, vagy Jincheng elvesztése, akkor nem lesz-e túlságosan megszegyenült ahhoz, hogy bárkinek is szemébe nézz?

- Igazad van. Reménytelen helyzetben vagyok - válaszolta Ma Chao, lehajtván fejét.

- Figyelj hát rám. Először is az érdekelne, miért rejtőznek ezek a félelmetes fegyveresek a sátradban? - kérdezte Li Hui.

Ma Chao rögtön elszégyellte magát, és utasította a harcosokat, hogy tűnjenek el. Ezután Li Hui folytatta beszédét:

- Liu Bei, a Birodalmi Nagybácsi jól bánik az őket szolgálókkal, s biztos vagyok benne, hogy sikerrel jár. Ezért elhagytam Liu Zhangot, hogy az ő oldalára álljak. Tiszteletreméltó atyád is szövetségese volt a lázadók elpusztításának tervében.³ Miért nem hagyod hát hátra a sötétséget a fény kedvéért? Így megbosszulhatnád atyádat és hírnévre tehetnél szert!

Ma Chao-t meggyőzte az ajánlott lépések bölcsessége. Átállása bizonyítékaként Yang Bo-ért küldetett, s ott helyben végzett vele. Ezután magához véve áldozata fejét csatlakozott Li Hui-hoz, s együtt indultak a szoroshoz, hogy ott hódoljon új urának. Liu Bei roppant barátságosan fogadta, magas rangú vendégként bánt látogatójával.

- Veled találkozni, ó, nagyuram, olyan, mint meglátni a tiszta eget, miután a fellegek felszakadoztak - hajtott fejet előtte Ma Chao.

Amikor Sun Qian visszatért Yang Songtól, Liu Bei elkülönített egy haderőt, hogy Chengdu elfoglalására induljon, két generálist Meng Da-t és Huo Junt pedig hátrahagyta a Jiameng szoros védelmére. Ezután diadalmas bevonulást rendezett Mianzhu-ba, ahol Zhao Yun és Huang Zhong köszöntötték.

A Nyugati Folyóvidék két generálisa, Ma Han és Liu Jun érkezett, hogy szembeszálljon Liu Bei-jel, ám Zhao Yun rontott ki ellenük, míg ura egy lakomán Ma Chao-t szórakoztatta a városfalnál. Mielőtt még a multság egyáltalán elkezdődött volna, Zhao Yun végzett mindkét generálissal, s fejüket a lakomaasztalhoz hozta. Ez a hőstett igencsak meglepte Ma Chao-t, s tovább növelte tiszteletét a hódítók iránt.

- Ne támadj, uram - kérte Liu Bei-t -, majd én ráveszem Liu Zhangot, hogy önként megadja magát! Ha ellenszegülne, akkor fivéremmel, Ma Dai-jal, elfoglalom a várost, s átnyújtom neked.

Liu Bei-nek nagyon tetszett az ajánlat, úgyhogy ez valóban a vidámság napja volt.

Liu Zhangot viszont nagyon nyomasztották a legújabb balszerencséről szóló híresztelések, melyek legyőzött katonáinak visszatérével jutottak fülébe. Rögtön bezáratta a kapukat, és megakadályozott minden kijárást. Nemsokára hírül vette Ma Chao és a felmentő sereg érkezését. A birodalmi védelmező felment a falra, s hamarosan Ma Chao és Ma Dai ügettek oda, majd a bástyák alá álltak.

- Liu Zhanggal kívánunk beszélni! - kiáltott fel Ma Chao.

Ekkor a birodalmi védelmező előbújt, Ma Chao pedig minden további hűhó nélkül közölte vele, mi járatban van:

- Elvállaltam Zhang Lu seregének vezetését, hogy felmentsem Yizhou-t, nem gondolván, hogy uram hallgatni fog Yang Song méregnyelvére, s megpróbál végezni velem! Ezért Liu Bei, a Birodalmi Nagybácsi oldalára álltam, s neked is azt tanácsolom, uram, tedd ezt tisztségviselőiddel együtt. Így nem érhet majd semmiféle bántódás. Ha viszont ragaszkodsz makacs ellenállásodhoz, akkor fegyverrel veszem be a várost.

E szavak nagyon megdöbbenették Liu Zhangot, aki holtsápadt lett. Érzései annyira erőt vettek rajta, hogy elájult. Amikor végül magához tért, így motyogott:

- Ostoba vagyok, nagyon sajnálom. Jobb, ha megnyitjuk a kapukat és véget vetünk az egésznek. A várost így még megmenthetjük.

- Ne, ne! - kiáltotta Dong He - Harmincezer remek harcos van a falakon belül, s legendő jövedelem és ellátmány akár egy évre is. Tartsunk ki!

Ám Liu Zhang már teljesen megtört:

- Atyám és én húsz évig uraltuk Shu-t, és semmiféle komolyabb jótétemény nem származott tőlünk a nép számára.⁴ Most pedig ráadásul három éve háború folyik, a füvet a nép vére festette vörösre, s ez az én hibám. Nem bírom már elviselni, ezért nem látok semmi más kiutat, csak a megadást. Egyedül így tudok békét hozni az embereknek.

A körülötte lévők e szavak hallatán mind könnyezni kezdtek. Valaki így szólt:

- Az Ég szavait hallhattuk tőled.

Felé fordulván látták, hogy a Baxi-ből származó Qiao Zhou-tól származott a megjegyzés, aki csillagjós hírében állt.

- Tanulmányoztam a mennyek állását, s csillagok sokasága gyűlt össze nyugaton, közülük az egyik teliholdként ragyogott, igazi királyi égitest volt. Erről eszembe jutott egy népszerű verspár tavalyról:

Ha a messzi keletről az Úr⁵ megérkezik
Az ünnepi asztal friss rizzsel terítkezik

Ez egy jóslat. Senki sem állhat ellen a Legfelsőbb akaratának.

Liu Ba és Huang Quan, akik hallották ezeket a szavakat, nagyon dühösek lettek, s felpattantak, hogy lesújtsanak a beszélőre. Ám Liu Zhang megállította őket.

Hamarosan hírek érkeztek Xu Jing, Shu kerület kormányzója felől, aki átállt a hódítókhoz. Ez volt az utolsó csapás. Liu Zhang sírva ment haza.

Másnap jelentették, hogy Liu Bei Birodalmi Nagybácsi Jian Yongot küldte követként Liu Zhanghoz, és a követ már a városkapunál van. Beengedték, s a kocsiján gördült be, roppant gögösen pillantva körbe. Váratlanul az egyik utca felől karddal hadonászó férfi üdvözölte:

- Tiszteletlen gazember! Teljesült kívánságotok, s máris úgy tekintesz ránk, mintha senki sem érne fel itt veled! Ne merj ilyen tiszteletlenül nézni ránk, Shu lakóira!

Jian Yong sietve kiszállt kocsijából, hogy válaszolhasson a beszélőnek, aki egy Mianzhu-ból származó férfiú, Qin Mi volt.

- Érdemes fivérem - szólította meg -, nem ismertelek fel. Kérlek, ne légy dühös rám!

Ezután mindketten Liu Zhanghoz látogattak, s Liu Bei jóindulatáról és megértő jelleméről beszéltek neki, elmondván, hogy nem áll szándékában senkit sem bántani, s olyannyira dicsérték, hogy Liu Zhang akkor és ott végleg rászánta magát a harcok feladására, Jian Yonggal pedig igen tiszteletteljesen bánt.

Másnap pecsétjével, hivatali jelvényeivel és irataival csatlakozott Jian Yonghoz, s a városból Liu Bei táborához mentek. A nagybácsi személyesen jött a birodalmi védelmező üdvözlésére. Kézen fogva Liu Zhangot, könnyek között szólott hozzá:

- Nem arról van szó, hogy kegyetlenül vagy gonoszul akarok cselekedni. A körülmények áldozata vagyok, nem tehetek róla!

Együtt léptek be a táborba, ahol gazdát cserélt a pecsét és a többi vagyontárgy is. Ezután egymás mellett lovagoltak be a városba. Az emberek szívélyesen köszöntötték Liu Bei-t, füstölőket égettek tiszteletére, és kivilágították az egész helyet. A győztes a tartományi székhelyre ment, ahol elfoglalta helyét, s valamennyi alárendelt tisztségviselő eléje járult.

Huang Quan és Liu Ba azonban távol maradt a ceremóniától. Liu Bei erőszakosabb támogatóit ez meglehetősen felbosszantotta, s végezni akartak a tiszteletlenekkel. Ám Liu Bei nem engedte, s megérdemelt büntetést helyezett kilátásba bárki számára, aki e kettővel összeütközésbe kerül. Amikor a fogadás véget ért, Liu Bei felkereste a két vonakodót,

mire mindketten hűséget fogadtak neki.⁶ Zhuge Liang ekkor így fordult urához:

- Minden ellenállást letörtünk Yizhou-ban, ám két úr nem lehet a vidék felett, ezért el kell távolítanod innen Liu Zhangot.

- De nem akarom száműzni őt! - tiltakozott Liu Bei.

- Gyengesége miatt veszítette el tekintélyét. Ha te is gyenge és határozatlan leszel, akkor nem fogod sokáig húzni!

Liu Bei látta, hogy ez igen bölcs tanács, ezért nagy lakomát rendezett, ahol megkérte Liu Zhangot, vegye magához kincseit, és készüljön fel a költözésre. Ugyanekkor a kismimizett birodalmi védelmezőnek a „Generális, Aki Tekintélyt Áraszt” címet adományozta. Liu Zhang egész családjával és teljes vagyonával együtt a jingzhou-i Gonganba ment.⁷

Így vált Liu Bei Yizhou birodalmi védelmezőjévé. Ajándékokkal halmozta el a hozzá csatlakozó polgári és katonai tisztségviselőket, megerősítvén őket rangjukban és címükben. Yan Yan a hadsereg generálisa lett, Fa Zheng Shu-negyed kormányzója, Dong He és Xu Jing birodalmi parancsnokok, Liu Ba a Bal Hadsereg generálisa, Huang Quan pedig a Jobb Hadseregé, s a többi Shu-tisztségviselő, aki szintén értékes segítséget nyújtott, mind magas pozícióba került az új uralom alatt. Összesen több mint hatvan ember részesült magas jutalomban.

Természetesen Liu Bei közvetlen segítői, akik erőfeszítései segítségével e tisztségre juthatott, úgyszintén számtalan megtiszteltetésben részesültek. Zhuge Liang a haderő fő katonai tanácsadója lett, Guan Yu a „Lázadókat Elpusztító Generális”, és Hanshou ura,⁸ Zhang Fei a „Lázadókat Alávétő Generális”, és Xin ura, Zhao Yun a „Nyugatot Őrző Generális”, Huang Zhong a „Nyugatot Meghódító Generális”, Wei Yan a „Sikeres Háborút Viselő Generális”, Ma Chao pedig a „Nyugatot Megbékítő Generális”. Sun Qian, Jian Yong, Mi Zhu, Mi Fang, Ma Liang, Ma Su, Jiang Wan, Yin Ji, Liu Feng, Guan Ping, Liao Hua, Zhou Cang és mások, sokan azok közül, akik Liu Bei-jel Jingzhou-ból érkeztek, jutalomban és címekben részesültek.

Ráadásul Guan Yu-nek különleges ajándékként küldtek Jingzhou-ba ötszáz uncia aranyat, ezer uncia ezüstöt, rengeteg rézpénzt és ezer tekercs sichuani selymet. Valamennyi katonai és civil tisztségviselő előléptetésben részesült. Mérhetetlenül sok ökröt és lovat vágtak le a hadsereg lakomája számára, a magtárak készleteit pedig a köznépnek adományozták. Nagy volt hát az öröm mindenütt.

Miután Yizhou-ban megnyugodtak a kedélyek, Liu Bei következő lépésként szerette volna elkobozni Chengdu főváros híresebb lakóinak területeit, hogy saját tisztségviselői között ossza fel azokat. Ám Zhao Yun és a többiek lebeszéltek erről:

- Az emberek sokat szenvedtek és nagy veszteségeik vannak. Bölcs módszer lenne, ha hagynád, hogy amilyen hamar csak megtehetik, térjenek vissza és telepedjenek le újra birtokaikon. Hiba lenne saját embereinket az ő kárukra jutalmazni.

Liu Bei szívesen hallgatott rájuk.⁹ Zhuge Liangot kijelölte a törvények átdolgozásának feladatával. Mivel a kihágások büntetése meglehetősen súlyos volt, Fa Zheng felszólalt ellenük:

- Liu Bang, a Hanok alapítója csupán három törvénycikkkel állt elő,¹⁰ s az embereket mind mélyen megérintette erényessége. Jobb lenne, ha kevesebb számú és nem túlságosan szigorú lenne a szabályozás, hogy a nép vigaszt leljen ebben.

- Csak az egyik oldalra vagy tekintettel - mondta erre Zhuge Liang -, ugyanis Qin törvényei ádázul kegyetlenek voltak és méltatlankodást szültek az emberek körében. Megfelelő lépés volt a Legfőbb Ős részéről, hogy jóindulattal mérsékelte azokat. Liu Zhang gyengekezű irányítása alatt sosem volt hatékony a kormányzat, nem tisztelték a törvényt. A helyes viszonyulás az uralkodó és miniszterei között fokozatosan elhalványult. Azok, akik kegyében részesültek, felemelkedtek és kegyetlenné váltak, amikor elérték a legmagasabb pozíciókat. Akik jóindulatában részesültek, azonnal ellene fordultak, amint többé már nem részesültek a jótéteményekben, és a leginkább elhalmozott vált azután a leglelenezőbbé. Így hát titokban sok gonosztett történt. Én először szeretném felkelteni a törvények iránti tiszteletet, a kedvesség pedig majd ennek elérése után következik. Mérsékelni akarom a címek adományozását, ám valódi tisztelet fogja övezni az előléptetéseket. A jóindulat és becsület kölcsönös egybefonódásában, a feljebbvalók és szolgálók megfelelő elkülönítésében rejlik a kormányzat hatékonysága.

Fa Zheng mindezzel nem tudott mit szembeállítani. Rövid idő múlva minden tökéletesen nyugodt és békés volt, mind a negyvenegy előljáróságot, helyőrségeikkel együtt, elégedettség és rend hatotta át.

Fa Zheng viszont Shu-negyed kormányzójaként sok ember gyűlöletét váltotta ki, mivel önmagán kívül semmivel sem törődött, s valaki be is számolt a panaszokról Zhuge Liangnak, sürgetvén a kormányzó elbocsátását.

A főtanácsadó azonban, érdemes szolgálataira hivatkozva, így felelt:

- Amikor uram Jingzhou-ban volt, tartva északi ellenségétől, s reszketve, nehogy keletről is támadás érje, Fa Zheng biztos támogatójaként lépett fel. E bővelkedő napokban aligha kezdhettük el megzabolázni őt. Megtilthatjuk-e neki, hogy saját módszerei szerint járjon el?

Így hát nem végeztek vizsgálatot, ám Fa Zheng fülébe azért eljutottak a panaszok, ő pedig helyrehozta hibáit.

Egy nap, amikor Liu Bei és Zhuge Liang éppen pihentek, Guan Ping érkezett hozzájuk, levéllel atyjától, melyben Guan Yu megköszönte bátyja bőkezű ajánlásait. Meghajolván, s átadván az üzenetet, a küldött így szólt:

- Atyám, hallván Ma Chao kiváló képességeiről, nagyon szeretne eljönni Yizhou-ba, hogy összemérhesse vele erejét.

- Ha valóban így történe és összecsapnának - felelte Liu Bei -, akkor, attól tartok, nem élnék túl mindketten a viadalt.

- Emiatt nem kell aggódni - közölte Zhuge Liang -, majd én írok Guan Yunek.

Liu Bei, tartván fivére heves természetétől, megkérte Zhuge Liangot, hogy azonnal fogalmazza meg a levelet, amit visszaküldhetnek Guan Pinggel.

Amikor az ifjú visszatért atyjához, az első hozzá intézett kérdés így hangzott:

- Említetted a viadal ötletét Ma Chao-val?

Válaszul Guan Ping átnyújtotta a levelet:

„Hallottuk, szeretnéd eldönteni, hogy Ma Chao és közüled ki a bátrabb. Nekem immár lehetőségem volt e vitéz megítélésére. Kétségtelenül nem hétköznapi a merészsége, ám csupán a régmúlt idők hőseivel, Ying Bu-val és Peng Yue-vel van egy szinten. Érdemes ellenfele lehet öcsédnek, ám téged mélységesen alulmúl, ó, csodálatos szakállú uram. Ezen felül neked igen fontos feladatod van. Ha eljössz a Nyugati Folyóvidékre, Jingzhou pedig ez idő alatt elesik, nem lennél-e vétkes ebben? Kérlek, vedd fontolóra mindezt!”¹¹

Guan Yu végigsimított hosszú szakállán és elmosolyodott, miközben a levelet olvasta.

- A főtanácsadó nagyon jól ismer - mondta magában.

Megmutatta a levelet szolgálóinak és barátainak is, majd többé nem gondolt arra, hogy nyugatra utazzon.

A híradások Liu Bei sikereiről Sun Quanhoz is eljutottak, aki azt gondolta, most már biztosan meg fogja szerezni az olyannyira vágyott Jingzhou-t. Magához hívatta hát Zhang Zhao-t és Gu Yongot, hogy tanácsukat kérje. Amikor megérkeztek, így szólt hozzájuk:

- Liu Bei csupán ideiglenesen foglalta el Jingzhou-t, s megígérte, hogy visszaadja a területet a déli földeknek, ha Yizhou birtokába jut. Mostanra övé lett a Nyugati Folyóvidék negyvenegy elöljárósága. Ha tehát ezután sem adja vissza Jingzhou-t, akkor erővel vesszük el tőle!

- Van egy tervem erre vonatkozólag, ami nem is igényel katonai erőt - közölte Zhang Zhao -, Liu Bei maga fogja sietve felajánlani neked a helyet!

Míg Shu csodás egén új nap és hold kél
Addig Wu ura Jingzhou-t hódítani remél

A következő fejezet részletesen elbeszéli, miféle ötlettől remélték a régóta vágyott vidék visszaszerzését.

HATVANHATODIK FEJEZET

GUAN YU EGYEDÜL, ÁM FEGYVERREL INDUL EGY
LAKOMÁRA. FU CSÁSZÁRNÉ ÉLETÉT ÁLDOZZA A
BIRODALOMÉRT

關雲長單刀赴會
伏皇后為國捐生

Zhang Zhao terve a következőképpen hangzott:

- Liu Bei leginkább Zhuge Liangra támaszkodik. Fivére viszont a te szolgálatodban áll és a te hatalmadban van. Semmi mást nem kell hát tenned, mint elfogni Zhuge Jin családját, őt magát pedig nyugatra küldeni, hogy, találkozáskor Zhuge Lianggal, rávegye őt és Liu Bei-t Jingzhou átadására. Ha erre nem lesznek hajlandók, Zhuge Jin családja fogja megfizetni az árat, Zhuge Liang pedig így már semmiképp sem fog ellenszegülni.¹

- De hiszen Zhuge Jin hű és igaz férfiú, nem tehetem rá kezem a családjára! - tiltakozott Sun Quan.

- Magyarázd el neki részletesen fortélyunkat! Ez majd megnyugtatta - hangzott a felelet.

Az úr végül beleegyezett, s kiadta a parancsot, hogy vigyék hűséges szolgálója családját a palotájába, ám csak tartsák ott, ne börtönözzék be őket. Ezután levelet írt Zhuge Jinnek, hogy vigye azt magával utazására. A tanácsadó el is indult, és hosszú napok után megérkezett Chengdu közelébe, amikor is előre küldetett, hogy érkezéséről értesítse Liu Bei-t.

Liu Bei rögtön Zhuge Lianghoz folyamodott tanácsért:

- Mit gondolsz, miért jött ide a fivéred?

- Azért, hogy visszaszerezze Jingzhou-t.

- Mit válaszoljak neki?

- Tégy így és így - válaszolta Zhuge Liang.

Miután megbeszéltek mindent, a főtanácsadó elhagyta a várost, hogy fogadja testvérét, ám ahelyett, hogy saját lakhelyére vezette volna, a vendégházban helyezte el. Amikor vége szakadt az üdvözléseknek, a látogató váratlanul felkiáltott és sírni kezdett.

- Mondd el, bátyám, mi bánt? Miért zokogsz ily keservesen? - tudakolta Zhuge Liang.

- Ó, jaj! A családomnak vége! - felelte a vendég.

- Azért történt, mert Jingzhou-t nem adtuk vissza? Ha a családod miattam fogták el, hogy is lehetnék nyugodt? De ne aggódj, fivérem! Biztosan találni fogok valami kiutat ebből a szorult helyzetből!

E válasz megnyugtatta Zhuge Jint, s a két testvér együtt indult Liu Bei elé. Itt rögtön át is nyújtotta Sun Quan levelét, ám miután Liu Bei elolvasta, mérgesen így szólt:

- Házassági kapcsolat van családjaink között, mégis kihasználta távolléteket, hogy hűgát elcsalja Jingzhou-ból! Olyasfajta barátságosság ez, amit nehezen tudok elviselni. Ha most ezért bosszúból hadat vezetnék a déli földek ellen, akkor is azon igyekezne, hogy visszakapja tőlem Jingzhou-t?²

Ekkor Zhuge Liang ura lábaihoz borult, s zokogva így kiáltott fel:

- Wu ura elfogta fivérem családját, s mindannyiukat kivégezteti, ha nem kapja vissza a területet! Hogy is élhetném túl, ha ilyen sors vár rájuk?

Könyörgöm, uram, az én kedvemért add vissza Jingzhou-t, hogy megakadályozz bármiféle ellentétet testvérem és köztem!

Ám Liu Bei elutasította a kérést. Teljesen konoknak tűnt, azonban Zhuge Liang tovább kérlelte. Végül vonakodva engedett:

- Mivel így állnak a dolgok, s a főtanácsadó esedezik nekem, visszAADOM a felét - közölte, mégpedig három tartományt, Changsha-t, Linglinget és Guiyangot.

- Akkor hát, mivel így döntöttél, írj, kérlek, üzenetet Guan Yu-nek, hogy adja át ezeket a részeket - mondta Zhuge Jin.

- Ha majd találkozol fivéremmel - felelte Liu Bei -, nagyon kedvesen kell bánnod vele, mivel a természete olyan, mint az ádáz tűz, legtöbbször még én is tartok attól, amit tehet. Légy hát óvatos!

Miután átvette az üzenetet, Zhuge Jin útnak is indult, s egyenesen Jingzhou-ba sietett. Ott kihallgatást kért. A nagy fogadóterembe vezették.

Miután helyet foglaltak, a küldött előhúzta Liu Bei levelét, s így szólt:

- A birodalmi nagybácsi megígérte, hogy visszajuttat három tartományt uramnak, s remélem, generális, azonnal át is adod őket, én pedig hazatérhetek.

Guan Yu arckifejezése rögtön megváltozott, s így felelt:

- Az őszibarackkertben tett eskü engem és fivéreimet a Han dinasztia támogatására kötelez. Jingzhou az ő birodalmuk része, ezért hogy is lehetne átadni azt valaki másnak? Ha egy hadvezér a csatamezőn van, nem fogad el utasításokat, még urától sem! Noha levelet hoztál testvéremtől, én mégsem fogok lemondani a szóban forgó tartományokról!

- De Wu ura elfogatta a családomat, s egytől-egyig lemészárolja rokonnaimat, ha nem kerülnek vissza hozzá a földek! Könyörülj meg rajtunk, ó, generális!

- Ez csak csel a részéről, de engem nem fog becsapni!³

- Miért vagy ily könyörtelen?

- Szót se többet! - húzta elő fegyverét Guan Yu - Ez a kard könyörtelen!

- Ne légy ilyen dühös, atyám! - szólt közbe Guan Ping - Ne feledd, ez az ember a főtanácsadó fivére!

- Ha nem tisztelném testvéredet, sohasem térhetnél vissza a déli földekre - közölte vendégével Guan Yu.

Zhuce Jin megszegegyenülten indult útnak, keresett egy hajót, majd sietve visszatért Chengdu-ba, hogy megint beszéljen fivérével.

Ám mire megérkezett, Zhuge Liang már elutazott onnan. Mindazonáltal felkereste Liu Bei-t, s beszámolt neki a történetekről. Elmondta azt is, hogy Guan Yu majdnem végzett vele.

- Testvérem igen heves - felelte Liu Bei -, ezért nem jó ötlet szóváltásba keveredni vele. Térj most haza, én pedig, miután végeztem Hanzhong

meghódításával, áthelyezem őt valahová máshová, s majd akkor vissza tudom adni Jingzhou-t.

Zhugé Jinnek nem volt más választása, el kellett fogadnia ezt a nem túl kielégítő választ, s megvitte a kellemetlen hírt urának, aki igen bosszús lett a hallatán:

- Ez az ide-oda küldözgetés nem volt semmi egyéb, mint fivéred újabb trükkje!

A boldogtalan küldött azonban tagadta ezt:

- Nem, nem! Zhuge Liang könnyezve járt közben az érdekemben, s elérte, hogy Liu Bei megígérje három tartomány visszaadását. Guan Yu macacssága azonban mindent elrontott!

- Mivel Liu Bei azt mondta, visszakapjuk a három tartományt, küldjünk oda tisztségviselőket az ügyintézés átvételére. Mit gondolsz, kivitelezhető ez? - tudakolta Sun Quan.

- Nagyon is megfelelőnek hangzik, uram!

Zhugé Jin családja visszanyerte szabadságát, s hivatalnokokat küldtek, hogy Changsha, Lingling és Guiyang tartományai felett átvegyék az irányítást. Ám igen hamar visszatértek az alábbi hírrrel:

- Guan Yu egyikünket sem fogadta el, hanem azonnal elűzött, azzal fenyegetve, hogy végez velünk, ha nem sietünk!

Sun Quan ekkor Lu Su-t hívatta magához, és őt tette felelőssé mindenért:

- Te vagy az, aki garanciát vállaltál Liu Bei-ért ebben az ügyben! Hogy tudsz hát csak itt nyugodtan üldögélni, miközben ő nem hajlandó megtenni a szerződésben foglaltakat?

- Kitaláltam egy tervet, és éppen eléd akartam tární, uram - felelte sietve Lu Su.

- Miféle tervet?

- Van egy táborunk Lukou-nál - közölte Lu Su -, hívd meg oda Guan Yu-t lakomára, s próbáld meggyőzni! Ha továbbra is makacskodik, néhány orgyilkossal végezzünk vele! Abban az esetben, ha nem hajlandó eljönni, kénytelenek leszünk hadsereggel dűlőre vinni a dolgot.

- Nem hangzik rosszul - válaszolta Sun Quan -, úgyhogy meg is tesszük!

- Nem kellene így tenni! - szólt közbe Kan Ze - Ez az ember ugyanis olyan merész, mint egy tigris, és semmiben sem emlékeztet a hétköznapi halandókra! A terv kudarcot fog vallani, s csak még több kárt okoz!

- Akkor mikorra várhatnám, hogy visszakapom Jingzhou-mat? - kérdezte dühösen Sun Quan, majd utasította Lu Su-t, hogy kivitelezze a tervet.

A tanácsadó azonnal Lukou-ba sietett, s Lu Meng és Gan Ning segítségével megkezdte az előkészületeket a lakomára. A helyet a folyónál választották meg. Ezután Lu Su megírta az üzenetet, s talált egy meggyőző

hangvételő embert, akivel elküldhette. A küldött útnak is indult. Áthajózván a folyón, egy őrhelyen Guan Ping fogadta őt, aki atyja elé vezette.

- Mivel Lu Su hívott meg, holnap érkezem! Visszatérhetsz - hangzott Guan Yu válasza.

A hírnök távozását követően Guan Ping így fordult atyjához:

- Miért ígérted meg, hogy ott leszel? Szerintem Lu Su rosszban sántikál.

- Gondolod, hogy én nem tudom? Mindez összefüggésben áll azzal, hogy nem mondtam le a három tartományról! Ezen a lakomán megpróbálnak majd nyomást gyakorolni rám. Ha nem fogadtam volna el a meghívást, akkor azt hinnék, félek tőlük! Úgyhogy holnap oda megyek egy kis hajón, csupán tíz őrral, s majd meglátjuk, Lu Su a közelemben mer-e jönni.

- De atyám, miért teszed kockára pótolhatatlan személyed a tigris barlangjában? Úgy látom, nem tulajdonítasz kellő fontosságot nagybátyám parancsának!

- Egymillió penge és nyílvessző közepette jártam, mégis bármerre haladhattam, mintha csak magányosan sétáltam volna a mezőn. Gondolod, hogy megijedek hát néhány ilyen patkánytól?

Am nem csak az ifjú tiltakozott a dolog ellen. Ma Liang szintén figyelmeztette parancsnokát:

- Noha Lu Su nagy tiszteletnek örvend, most hatalmas nyomás alatt áll. Biztosan rosszak hát szándékai. Légy nagyon óvatos, generális!

- Szavamat adtam, most már nem vonhatom vissza! - felelte Guan Yu - A Hadakozó Fejedelemségek Korában a Zhao-ból származó Sima Xiangru-nak akkora hadereje sem volt, hogy egy csirkét megköttözzön, a Shengchi tónál tartott összejövetelel mégsem a hatalmas Qin urát és annak minisztereit vette tekintetbe, hanem a következményekre való tekintet nélkül teljesítette kötelességét. Nem tanultam meg talán, hogy bármennyi ellenséggel szembeszálljak? Nem fogom megszegni az ígéretem!

- Ha mindenképpen menned kell - felelte Ma Liang -, legalább légy felkészült!

- Mondd meg fiamnak, hogy válasszon ki tíz gyors hajót és ötszáz kiváló tengerészt! Ők álljanak készen, hogy segítsenek, ha szükséges. Ha vörös zászlót látnak lengeni, jöjjenek azonnal utánam!

A parancs elhangzott, a kis haderőt összeállították.

A küldött visszatért urához, s elmondta neki, hogy Guan Yu bátran elfogadta a meghívást, Lu Su és Lu Meng pedig tanácskozni kezdett:

- Miként vélekedsz erről? - kérdezte Lu Su.

- Ha Guan Yu haderővel érkezik, Gan Ning és én a folyóparton várunk majd rá. Bomba robbanását fogod hallani, ez lesz a jele, hogy támadunk. Ha egyedül jön, akkor elég, ha elrejtünk ötven orgyilkost a pavilon mögött, akik majd végeznek vele!

Másnap az őrség a parton arra lett figyelmes, hogy egyetlen hajó közeleg. Igen kevés ember tartózkodott fedélzetén, s egyszerű vörös lobogót lengetett rajta a szellő, melyen csupán két szó állt: „Guan Yu”. Hamarosan meg is látták őt, egy zöld köpönyeget és kék turbánt viselő daliás alakot. Mellette fegyverhordozója, Zhou Cang állt, közelében pedig nyolc-kilenc keménykötésű harcos, mindannyian karddal az oldalukon.

Guan Yu partra szállt. A reszkető Lu Su fogadta, aki a terembe vezette, üdvözlésül meghajolt előtte, majd helyet foglaltak. Amikor Guan Yu vendéglátója egészségére ivott, Lu Su nem merete ráemelni tekintetét, látogatója viszont teljesen nyugodt maradt. A bor hamarosan beszédessé tette őket, s Lu Su így szólt:

- Ha megtszelnél figyelmeddel, uram, néhány szót szeretnék szólni hozzád. Tudod, hogy tiszteletreméltó fivéred, a birodalmi nagybácsi elérte, hogy kezességet vállaljak uramnál a tekintetben, hogy Jingzhou visszakerül hozzá, miután Yizhou-t sikerül elfoglalnotok. Nos, a terület immár birtokában van, ám Jingzhou még mindig nem a miénk. Nem a jóhiszeműség elárulása ez?

- Ez kormányzati ügy - válaszolta Guan Yu -, ilyesmit nem kellene lakomázás közben megbeszélni.

- Uramnak csupán jelentéktelen birtokai vannak keleten, egyedül azért engedélyezte nektek Jingzhou ideiglenes elfoglalását, mert akkoriban komoly szükségét szenvedtetek. Ám most már ott van nektek Yizhou, Jingzhou-t pedig fel kellene adnotok. A birodalmi nagybácsi már le is mondott három tartományról, ám te, uram, nem vagy hajlandó átadni őket. Mindezt igen nehéz értelmesen megokolni.⁴

- Fivérem nyilvánvalóan és kövekkel nézett szembe a wulingi csatában, a Vörös Sziklánál történt összecsapást követően, minden erejét összeszedve úzte el az ellenséget. Kapott-e akár egy talpalatnyi földet is törekvéseiért? Most pedig jössz te, és erről a helyről is el akarod úzni őt!

- Nem, ez nem így van - mondta Lu Su -, ám abban az időben, amikor fivéreiddel vereséget szenvedtetek Dangyangnál, amikor a leginkább szorult helyzetben voltatok, s szőkevényekként azt se tudtátok, merre fordultatok, uramat megindította állapototok, nem sajnálta tőletek a földet. Ezért testvérednek adott annyit, amin megvetheti lábát, ahonnan véghezviheti céljait. Ámde fivéred sem hűséggel, sem barátsággal nem törődött. Elérte célját - az országot, amire vágyott -, azonban még mindig birtokolja Jingzhou-t. Az ilyen kapzsiság és árulás szégyenbe hozza őt az egész világ előtt, ahogy te is nagyon jól tudod!⁵

- Mindez nem az én dolgom, hanem bátyámé. Nem adhatom át a földet.

- Az őszibarackkertben fogadott eskü szerint, úgy tudom, ti együtt éltek-haltok. Így hát minden ügyetek is közös. Hogyhogy mégsem adod át az országrészt?

Mielőtt még Guan Yu bármit felelhetett volna, Zhou Cang hangosan felordítva szakította félbe a párbeszédet:

- Csupán az erényes veheti birtokba a földeket! Miért tartozhatna hát kizárólag hozzátok, Wu-beliekhez?!

Ekkor Guan Yu szabadjára engedte haragját: arca elborult, felemelkedett helyéről, átvette kardját a fegyverhordozótól, s dühösen így kiáltott:

- Hogy merészelsz beleszólni az államügyekbe?! Takarodj a szemem elől, de gyorsan!

Zhou Cang megértette. Elhagyta a termet, s a folyó felé vette útját, ahol lengetni kezdte a vörös hívó-zászlót. Guan Yu hajói nyílveszőként indultak meg, készen állva a csatára.

Eközben a hős, jobbában hatalmas kardjával, karon ragadta Lu Su-t, s részegséget színelve így szólt hozzá:

- Kedves volt tőled a mai meghívás, uram, de kérlek, ne szólj egy szót se többé Jingzhou-ról, mert olyan sokat ittam, hogy esetleg megfeledkezem régi barátságunkról. Hamarosan én is meghívlak téged Jingzhou-ba, s akkor majd beszélünk az ügyről!

Szegény Lu Su lelke csaknem elhagyta testét a félelemtől, ahogy vendége szorításában levezették a folyópartra. Lu Meng és Gan Ning, akik elrejtöztek a rajtaütéshez, moccanni sem mertek, nehogy veszélyeztessék Lu Su életét. Amikor a partra értek, Guan Yu elengedte vendéglátóját, fedélzetre szállt, s búcsút intett. Lu Su csak állt ott bután pislogva, miközben a jó szélben egy pillanat alatt látótávolságon kívülre került a vitorlás.

Ezt az eseményt versben is megörökítették:⁶

Megvetését Wu katonái iránt ezzel kimutatván
Guan Yu egyedül vett részt a cselszövő lakomáján
Bátorságban még Liu Xiangru sem ért fel vele
Amikor karjai közt reszketett ennek ellenfele⁷

Guan Yu már rég hazafelé tartott, miközben Lu Su és két bizalmasa megbeszéltek, mi is történt.

- Mit tehetünk most? - kérdezte a többiektől Lu Su.

- Csupán annyit, hogy beszámolunk urunknak az eseményekről, és hagyjuk, hogy megindítsa haderejét - felelte Lu Meng.

Lu Su tehát hírvivőt küldött Sun Quanhoz, aki annyira dühbe gurult, hogy készen állt minden hadra fogható katonáját Jingzhou ellen küldeni.

Am e krízishelyzetben érkezett a hír, hogy Cao Cao hatalmas hadsereget toborzott, azzal a szándékkal, hogy a déli földek ellen vonul. Így hát gyorsan üzenetet küldtek Lu Su-nak, hogy ne tegyen lépéseket, hanem minden csapatot Hefei-be és Ruxu-ba küldjön, észak felé, Cao Cao visszaverésére.

Azonban a főminiszter nem délnek indult. Egyik katonai tanácsadója, Fu Gan beadványt intézett hozzá a terv ellen:

„Én, Fu Gan, tudom, hogy az ihlető félelem a legfőbb szempont háborúban, míg az elsajátított erény a kormányzás művészetében.

Ha e kettő egyetlen személyben egyesül, akkor az illető uralkodóvá válhat. Korábban, a zűrzavar napjaiban, te, nagyuram, megtámadtad a lázadókat és csaknem mindenütt helyreállítottad a nyugalmat. Csupán Wu és Shu az a két terület, amelyik még nem hódolt be neked. Előbbit a Nagy folyó védelmezi, utóbbit pedig a hegyek. Mindkettőt nehezen lehet fegyverrel meghódítani. Szerény véleményem szerint jobb lenne megnövelni a civil kormányzat hatalmát, félretenni és pihentetni a fegyvereket, szüneteltetni a háborúskodást, ám gyakorlatoztatni a katonákat, míg az idők kedvezővé nem válnak. Ha félelmetes csapataidat most a folyópart-ra küldöd, a lázadók elrejtőznek természetes védelmük mögött, harcosaid pedig képtelenek lesznek számot adni bátorságukról, és hiába is ötlőnének ki vezéreid remek haditerveket, ha az ellenség nem bukkanna fel. Mindez jelentősen aláaknázná tekintélyedet. Bízom benne hát, nagyuram, hogy figyelembe veszed szavaimat”.

Miután a fentieket elolvasta, Cao Cao lemondott arról, hogy a déli hadjáratot tervezgesse. Ehelyett iskolákat alapított, és arra törekedett, hogy tehetséges embereket gyűjtsön maga köré.

Ugyanekkor négy tisztségviselője – Wang Can, Du Xi, Wei Kai és He Qia – kitalálta, hogy Cao Cao-t „Wei hercegének” kiáltják ki. Ám Xun You birodalmi titkár⁸ felszólalt eme ötlet ellen:

- A főminiszter már amúgy is hercegi rangú, immár a Kilenc Méltóság tiszteletében is részesült, így kivételesen magas pozíciót foglal el. Ha tehát most kikiáltanánk Wei hercegének, ez a lépés nem állna összhangban az értelemmel.

Ám Cao Cao, aki természetesen hírére vette az elgondolásnak, egészen bosszús lett az ellenvetés hallatán:

- Ez az ember szeretné Xun Yu útját járni?

Amikor Xun You fülébe jutott Cao Cao ingerültsége, gyászolni kezdett, majd hamarosan megbetegedett, s néhány napon belül meghalt. Ötvennyolc évet élt. Cao Cao méltó temetést rendezett számára, s tovább ragaszkodott a hercegi címhez.⁹

Hamarosan eljött a nap, amikor a főminiszter kardot viselve lépett be a palotába, így indult a lakosztály felé, ahol a császár és a felesége tartózkodtak. A nő rémületében felemelkedett, az uralkodó pedig halálra válva és reszketve bámult Cao Cao-ra.

- Sun Quan és Liu Bei mindketten megszerezték maguknak a birodalom egy részét, többé nem tisztelik az udvart! Mit kellene tennünk?

E váratlan kifakadásra a császár így felelt:

- Tégy, amit jónak látsz!

- Ha egy efféle válasz ismertté válik a külvilág számára - válaszolta a főminiszter dühösen -, akkor azt fogják mondani, tiszteletlenül bánok uralkodómmal!

- Ha segítségemre leszel, nagyon örülni fogok - mondta erre Ófelsége -, ha pedig nem, akkor bízom abban, hogy jó szándékod jeléül hagysz egy-magam cselekedni.

Ezt hallván Cao Cao az uralkodóra meredt, majd haragosan távozott.

- Azt mondják, Wei hercege szeretne Wei uralkodója lenni - közölték az udvaroncok -, s hamarosan trónra fog törni!

A császár és hitvese is könnyekre fakadt. Nemsokára a császárné szólalt meg:

- Atyám, Fu Wan régóta vágyik már arra, hogy végezzen ezzel az emberrel. Úgyhogy titkos levelet írok neki, amiben megkérem, vigye véghez tervét!

- De emlékezz Dong Cheng korábbi kísérletére! A szándék lelepleződött, s kegyetlen megtorlás következett. Attól tartok, ez is ki fog szivárogni, s mindkettőnket eltesznek láb alól!

- Napjainkat állandó aggodalomban és kényelmetlenségben éljük, mintha csak szöges ágyon foglalnánk helyet. Ha az élet ilyen, ennél még a halál is jobb lenne. De ismerek egy hűséges férfiút a szolgálók között, akire rá merném bízni az üzenetet. Mu Shunnak hívják. Ő biztosan továbbítani fogja.

Ezzel Fu császárné hívatta is a szóban forgó illetőt, a többieket pedig elküldte. Ezután beszámolt szorult helyzetükről Mu Shunnak, Xian császár pedig hozzátette:

- Ez a Cao Cao hercegi méltóságra emelkedne, majd hamarosan uralkodó szeretne lenni. Én, a császár, arra szeretném utasítani hitvesem atyját, hogy számoljon le vele, csak éppen valamennyi udvaronc az ő embere, rajtad kívül egyikükben sem bízhatok. Arra kérlek, juttasd el e titkos levelet Fu Wanhez. Tudom, hogy hűséges vagy, nem fogsz árulónak bizonyulni.

- Rengeteg kegyben részesültem, amiért hálámul a halál sem lehet elegendő. Szolgálótok kérve kér, engedjétek meg, hogy véghezvigye a dolgot!

A levelet átadták Mu Shunnak, aki hajába rejtette, majd a vidék felé vette útját, s átadta az üzenetet címzettjének. Fu Wan felismerte lánya kézírását, s rögtön elolvasta.

Ezután a hírnökhöz fordulva így szólt:

- Te is tudod, hogy a főminiszter kreatúrái igen sokan vannak, ezért kivételes óvatossággal kell cselekednünk. Hacsak nem támogatnak minket Sun Quan és Liu Bei seregei, Cao Cao biztosan eléri céljait. Ezért meg kell

szereznünk valamennyi hithű és hűséges ember támogatását az udvarnál, így egyszerre kell támadást indítanunk kívülről és belülről.

- Akkor hát, ó, császárné atyja, írj üzenetet, titkos rendeletet kérvén, hogy délre és nyugatra küldhessük, csatlakozásuk kérelmével a támadáshoz.

Fu Wan meg is írta a választ, amit Mu Shunnak adott, hogy vigye a palotába. Ő ezt is hajába rejtette el.

Ám eddigre már kémek jelentették Cao Cao-nak, hogy Mu Shun lopva távozott a palotából, így a kapuban vártak visszatérére.

- Merre jártál? - kérdezte tőle Cao Cao, miután színe elé vezették.

- A császárné nem érezte jól magát, ezért orvosért küldött.

- És hol van ez az orvosdoktor?

- Nem tudott még eljönni.

Cao Cao utasította az őröket, hogy kutassák át Mu Shunt, ám nem találták meg a levelet, így hát szabadon távozhatott. Ám ebben a pillanatban egy szélroham lesodorta kalapját a fejéről, s Cao Cao ráébredt, hogy egy helyen még nem kutakodtak. Semmit sem találtak azonban a kalapban sem, viszont amikor visszaadták neki, Mu Shun óvatosan, két kézzel helyezte vissza fejére. Ez a mozdulat felkeltette Cao Cao gyanakvását, aki megparancsolta, hogy nézzék át a haját is. Ott rögtön megtalálták Fu Wan levelét. Cao Cao átolvasta: Sun Quan és Liu Bei segítségével folyamodtak benne. A boldogtalan Mu Shunt titkos helyre vezették, ahol vallatóra fogták, ám ő semmit sem árult el.

Azon az éjszakán háromezer harcos vette körül Fu Wan hajlékát, akit egész családjával együtt letartóztattak. Átkutatván a házat megtalálták a császárné kézírásával írt első levelet. Fu Wan és családját ezután börtönbe vetették.

Hajnalban a Birodalmi Őrség egy csapata Chi Lu vezetésével hatalmi jelképeket hordozva belépett a palotába, azzal a paranccsal, hogy vegyék el a császárné pecsétjét. Útjuk során találkoztak az uralkodóval, aki rögtön azt tudakolta, mit keresnek felfegyverzett őrok a lakhelyén.

- Utasítást kaptam Wei hercegétől, hogy vegyem magamhoz a császárné pecsétjét - közölte vele Chi Lu.

Az uralkodó megrémült. Éppen akkor érkeztek a katonák a császárné lakosztályához, amikor utóbbi felkelt. Elvették a pecsétet, majd távoztak.

Ahogy a császárné tudomást szerzett erről, rájött, hogy élete veszélyben forog, s elrejtőzött magánlakosztálya egyik üreges falában, az ünnepi termék egyike mögött.¹⁰ Alig bújt el, amikor Hua Xin érkezett ötszáz felfegyverzett harcos élén, s utána kérdezősködtek. A palota szolgálói azt mondták, nem tudják, hol van. Erre a terem vörös ajtóit kitérták, s Hua Xin benézett, ám nem látta a hölgyet odabent. Hamarosan azonban rájött, hol

rejtőzködhet, s megparancsolta katonáinak, hogy törjék át a falat. Ezután hajánál fogva saját kezűleg rángatta elő az úrhölgyet.

- Kíméld meg életem! - könyörgött neki Fu úrhölgy.

- Mondd ezt Wei hercegének! - ordított rá a harcos.

A nő erre leengedte haját, s lerúgta cipőit, ám néhány harcos így is ki-lökdöste őt maguk előtt.

Akkoriban Hua Xinről az a hír járta, hogy tanult ember. Két barátjával, Bing Yuannal és Guan Ninggel alapítottak egy kis kört, amit a „Sárkány”-néven ismertek. Hua Xin volt a „fej”, Bing Yuan a „has”, míg Guan Ning a „farok”. Egy napon Guan Ning és Hua Xin kertjükben ástak, hogy egy kis zöldséget termesszenek, amikor aranyrudat fordítottak ki a földből. Guan Ning tovább dolgozott, anélkül, hogy még egy pillantást vetett volna a kincsre. Hua Xin viszont felvette, ám miután egy pillanatig méregette, ő is elhajította.

Egy másik alkalommal Guan Ning és Hua Xin együtt olvasgattak, amikor hatalmas kiáltás támadt dolgozószobájuk ablaka alatt. Egy palotabéli miniszter haladt el éppen arra. Guan Ning nem törődött vele, fel sem nézett könyvéből. Hua Xin felkelt és az ablakhoz ment. Emiatt Guan Ning megvetette társát, s elváltak útjaik. Nem sokkal ezután, a birodalom zűrzavarában, Guan Ning Liaodongba szökött, ahol remeteéletet kezdett élni. Fehér fejfedőt viselt, egy ház emeletén élt, sohasem érintve lábával a talajt. Semmi dolga nem volt Cao Cao-val, nem állt szolgálatába.

Ám Hua Xin teljesen más életet élt már ekkor. Egy ideig Sun Quannel tartott, azután átállt Cao Cao-hoz, és őt szolgálta. Így tehetette rá kezét a császárnéra.

Ez a tette egy vers megírását is ihlette:

Hua Xin gyalázatos tettet vitt akkor végbe
Mikor betört a császárné titkos fülkéjébe
S hajánál fogva vonszolta elő
Borzalmas bűnt követett el ő
Átkok zápora zúdult rá minden korban
Szégyen és megvetés jut neki ma is sorban

Guan Ningről is született egy költemény:

Guan Ning tornya Liaodongtól keletre állt
Azt mondják, nemes férfiúvá e helyen vált
Kapzsín csak vagyon volt Hua Xin álma
Jobb lett volna neki is remetének állva

Ahogy Hua Xin kisietett a boldogtalan asszonnyal a teremből, az uralkodó meglátta őket. Azonnal odasietett, és zokogva keblére ölelte hitvesét.

Hua Xin megpróbálta előre kényszeríteni a hölgyet:

- Wei hercege nem tűri a késlekedést!

- Sorsom megpecsételődött! - zokogta a császárné.

- S nem tudom, mikor jön el az én végzetem! - sóhajtotta az uralkodó.

A katonák tovább taszigálták a császárnét, hátrahagyva Őfelségét, aki kétségbeesésében mellét verte.

- Miként lehetséges, hogy ilyen dolgok esnek meg a világban? - kiáltotta a császár az ott álló Chi Lu-nak, majd elájult.

Chi Lu utasította az udvaroncokat, hogy emeljék fel, majd bevitték a palotába.

Eközben a boldogtalan császárnét Cao Cao elé vitték.

- Méltó módon bántam veled! - kiáltott rá a főminiszter dühösen - Te pedig azzal háláltad meg, hogy életemre törtél! Látom már, egyikünknek meg kell halnia!

Utasította az öröket, hogy verjék halálra.¹¹ Ezután a palotába ment, megragadta az uralkodói pár két gyermekét, s megmérgezte őket. Még aznap este Mu Shunt, Fu Want és egész háztartásukat nyilvánosan kivégezték. Ilyen szörnyűséges tettek terjesztették a rémületet mindenfelé. Az Újjászületett Nyugalom tizenkilencedik évének (214) tizenegyedik hónapjában történt mindez.

Ahogy első Cao a kegyetlenségben
Úgy Fu Wan is az a hűségben
Jobb a sorsa egy közrendű párnak
Annál, mint királyi fenségek járnak

A császár keserűen meggyászolta hitvesét, kétségbeesésében ételt sem volt hajlandó magához venni. Cao Cao nem akarta, hogy éhen haljon, vagy magányosan tengődjön, ezért saját lányát ajánlotta fel az uralkodónak új feleségül.

- Ne szomorkodj - javasolta neki -, szolgálód nem lázadó! Leányom amúgy is palotádban él már udvarhölgyként. Bölcs és kötelességtudó, megfelelő és illő hozzád, s ahhoz, hogy elfoglalja az első helyet az asszonyok között.

Xian császár nem merte visszautasítani, így az új évben (215), az ünnepségek során Cao úrhölgy nevét feljegyezték a császári dinasztia tekeréseire. Az udvaroncok közül senki sem merészelt tiltakozni.

Ezzel Cao Cao még hatalmasabbá vált. Viszont továbbra sem tetszett

neki, hogy vetélytársai akadnak az országban, ezért ismét azon kezdett gondolkodni, miként győzhetné le Liu Bei-t és Sun Quant.

- A határvidéken szolgáló Xiahou Dunt és Cao Rent kellene hívatni, hogy tanácsot adjanak! - javasolta neki ez ügyben Jia Xu.

El is küldettek értük, s Cao Ren érkezett meg közülük először. Rokonként úgy vélte, joga van ahhoz, hogy késedelem nélkül a főminiszter színe elé kerüljön, s egyenesen a palotába ment.

Ám Cao Cao ekkor éppen nagy ivászatban volt, hűségese csatlósa, Xu Chu pedig nem engedte be hozzá az újonnan érkezőt.

- Családtag vagyok! - közölte Cao Ren dühösen, hogy feltartják - Hogy mersz megállítani?

- Generális, meglehet, hogy családtag vagy, ám itt és most a határvidékről érkező tisztként szerepelsz. Én nem számítok sokat, ám kötelességem a palotához köt. Urunkon felülkerekedett a bor, s elaludt, én pedig nem merlek színe elé engedni.

Ez a tett Cao Cao tudomására jutott, aki dicsérte Xu Chu hűségét.

Hamarosan megérkezett Xiahou Dun is, és egybehívták a haditanácsot.

Elsőnek a veterán harcos szólalt fel:

- A két riválist békén kell hagyni, amíg le nem győzzük a hanzhongyi Zhang Lu-t. A nagyszerű haderő, ami meghódítja Hanzhongot, a Nyugati Folyóvidékkel is végezhet, gond nélkül uralmunk alá veti majd!

A tanács összhangban állt Cao Cao saját elképzeléseivel, ezért megkezdődtek az előkészületek a nyugati hadjáratra.

Tetteivel kimutatta hatalmát gyenge császára felett
Majd hadat rögtön szomszédja ellen vezetett

Hogy mi is történt, megtudjuk a soron következő fejezetből.

HATVANHETEDIK FEJEZET

CAO CAO MEGHÓDÍTJA HANZHONGOT.
ZHANG LIAO RÉMÜLETET KELT A XIAOYAO
GÁZLÓNÁL

曹操平定漢中地
張遼威震逍遙津

A tervezett hadjáratban részt vevő erőket három csoportra osztották: Xiahou Yuan és Zhang He vezették az előhadat, Cao Cao a parancsnokaival közepén menetelt, míg Cao Ren irányította a hátvédet. Xiahou Dun felelt az ellátmányért.

A kémek hamar megvitték a támadás hírért Hanzhongba, s Zhang Lu magához hívta fivérét, Zhang Wei-t, hogy megbeszéljék, miként tudnának szembenézni az ellenséggel.

- A legfontosabb, hogy a Yangping átkelőt megtartsuk - közölte Zhang Wei, s ott tíz cölöpkerítést kellene felhúzni, hogy az erdővel és a dombokkal védjék azt. Te, fivérem, jó lenne, ha Hanningban ellátmányos készletet létesítenél.

Két generálist, Yang Angot és Yang Rent az átjáróhoz küldtek. Zhang Wei is velük tartott, s felépítették a tíz cölöpkerítést.

Hamarosan Xiahou Yuan és Zhang He is odaértek, s látták, hogy az átjáró védelmét megerősítették. Nagyjából tíz *li* távolságra onnan letáboroztak. Katonáikat kimerítette a hosszas menetelés, s mindannyian rögtön pihenőre tértek, anélkül, hogy megfelelő őrséget állítottak volna.

Váratlanul a táborhelyet különböző pontokról megrohanta Yang Ang és Yang Ren. Xiahou Yuan és Zhang He gyorsan nyeregbe szálltak, s megpróbálták visszaverni a támadókat, ám az ellenség csak özönlött mindenfelől, így hadseregük jelentős veszteségeket szenvedett. Ezután visszatértek a fő seregtesthez, ahol vezérük haragosan leteremtette őket gondatlanságuk miatt.

- Az olyan tapasztalt harcosoknak, mint ti, tudnotok kellett volna, mi történhet, és elővigyázatossági intézkedéseket kellett volna tennetek a tábor megtámadása ellen! Az ellenség tisztában volt vele, hogy fáradtak vagytok a menetelést követően!

A főminiszter még azt is fontolóra vette, hogy figyelmeztetésként a többiek számára kivégezteti őket, ám a tisztársak közbeléptek, így végül megkímélte életüket. Hamarosan maga Cao is az előhadhoz indult, s látta a hely veszélyes és alattomos mivoltát: fák nőttek be sűrűn, s mivel semmit sem tudott az utakról, váratlan rajtaütéstől tartott, ezért visszatért táborába.

Két alvezérét, Xu Chu-t és Xu Huangot hívatva így szólt:

- Ha tudtam volna, hogy ez ilyen veszélyes terep, sohasem jöttem volna ide!

- A harcosok már itt vannak, uram - felelte Xu Chu -, te pedig nem hátrálhatsz meg a nehézségek előtt!

Másnap Cao Cao csupán a két alvezér kíséretében lovagolt ki, hogy felderítsék az ellenség táborát. Ahogy átlovagoltak a dombokon, a főminiszter ostorával az ellenség pozíciója felé mutatott:

- Nagyon nehéz lesz egy ilyen erős helyet megsemmisíteni!

Ebben a pillanatban kiáltás hangzott hátulról és nyílzápor zúdult rájuk. Yang Ang és Yang Ren támadta meg őket, s igen nagy veszélybe kerültek.

- Xu Huang barátom, vigyázz urunkra! - kiáltotta Xu Chu - Én majd feltartom az ellenséget!

Ezzel a vitéz harcos ellovagolt, a két ellenséges vezér pedig képtelen volt ellenállni neki és menekülőre fogták, miközben csapataik szétszóródtak. Eközbe Xu Huang visszavezette urát a dombokon keresztül. Hamarosan szembetalálkoztak Xiahou Yuan és Zhang He csapataival, akik hallották a csatazajt, s rögtön megmentésükre siettek. Így Cao Cao biztonságban visszatért táborukba. A négy generális jutalomban részesült.

A két haderő ötven napig nézett szembe egymással, anélkül, hogy harcra került volna sor. Ezután elhangzottak a parancsok Cao Cao részéről a visszavonulásra.

- Még nem tettük próbára az ellenfél erejét - vetette ellen Jia Xu -, nem kellene hát meghátrálnunk, uram!

- Látom, hogy mindig éberek - felelte a főminiszter -, s csak azért húzódnak vissza, hogy óvatlanná váljanak. Azután könnyűlovasokat küldök majd, hogy támadják őket hátba! Így győzelmet aratunk felettük!

- Ó! Képességeid kifürkészhetetlenek, nagyuram! - kiáltotta Jia Xu.

Xiahou Yuan és Zhang He vezetésével háromezer lovas került járatlan utakon a Yangping átkelő mögé, miközben Cao Cao táborát bontott, s visszavezette a főseréget.

Amikor Yang Ang hírére vette a visszahúzódnak, azt gondolta, itt a jó alkalom a támadásra, ám Yang Ren más véleményen volt:

- Cao Cao nagyon fortélyos! Nem világos, miért tette ezt a lépést, nem kellene hát most támadást vezetnünk ellene!

Yang Ang azonban már eltökélte magát:

- Én megyek! Te pedig tégy, ahogy akarsz!

Társa további tiltakozása ellenére tehát útnak indult, magával vitte öt táborhely harcosait, s csupán kevés védőt hagyott hátra. A nap, amikor útnak indultak, igen ködös volt, így a katonák még egymás arcát is alig látták. Hamarosan a haderő elé nehézségek tornyosultak, nem tudtak tovább nyomulni. Táborát vertek hát az út mentén.

Xiahou Yuan éppen a dombok mögött járt felderítő haderejével, amikor meghallották az emberek hangját és a lovak nyerítését. A sűrű ködben viszont semmit sem láttak, így hát rajtaütéstől tartván sietve visszavonultak. Ám valahogy eltévedtek, s nemsokára Yang Angék elhagyott táborába botlottak. A néhány hátra maradt védőt azt hitte, bajtársaik tértek vissza, ezért kinyitották előttük a kapukat, s beengedték Cao Cao harcosait. Ők üres táborra leltek, ahol hatalmas tüzet raktak, ami megrémítette a többi ellenséges táborhely védőit, akik sietve elmenekültek.

Ahogy a köd felszállt, Yang Ren segítségükre sietett. Ám ahogy összecsapott Xiahou Yuannal, váratlanul Zhang He is felbukkant, s hátba támadta őket. A két haderő közé szorítva Yang Ren valamilyen módon kitört, és gyorsan Nanzheng felé menekült.¹

Nemsokára, miután Yang Ang visszatért, rájött, hogy táborát Cao Cao csapatai foglalták el. Kis idő múlva felbukkant az ellenség főszerege, így Yang Ang is két tűz közé került. Úgy tűnt, nincs más kiút, egyikükre rá kell rontania. Zhang He ellen indult hát, s amikor összecsaptak, Yang Ang húzta a rövidebbet és elesett. A katasztrófát túlélők megvitték a hírt Zhang Wei-nek, aki hátrahagyta a Yangping átkelőt és elmenekült.

Így hát a támadók birtokukba vették ezt a fontos helyet, egykori védői, Zhang Wei és Yang Ren pedig visszatérni kényszerültek, s beszámoltak kudarcukról. Zhang Wei generálisait hibáztatta, mondván, az átjárót nem lehetett megtartani, miután azok elveszítették pozíciójukat. Zhang Lu azal fenyegette Yang Rent, hogy lefejezteti veresége miatt.

Ám a generális így válaszolt:

- Yang Ang nem hallgatott a tanácsomra, ezért győzhetnek le minket. Most hát önként jelentkezem egy újabb támadásra. Ha nem sikerül elhoznom Cao Cao fejét, akkor tiltakozás nélkül viselni fogom a következményeket.

Zhang Lu hivatalos formában is esküjét vette, hogy sikerrel jár és húszezer főnyi haderőt rendelt alá, majd elküldte őt. Yang Ren Nanzhengbe menetelt, ahol cölöpkerítést építtetett.

A másik oldalon Cao Cao mielőtt még bármiféle újabb előrenyomulást hajtott volna végre, utasítást adott Xiahou Yuannak, hogy ötezer fővel derítse fel, mi áll előttük az úton. Ő rögtön rá is talált Yang Ren seregére. Mindketten csatasorba álltak, majd Yang Ren alvezérei közül egy Chang Qi nevű generális rontott elő, hogy összecsapjon Xiahou Yuannal. A negyedik ütésváltás előtt Cao Cao hadvezére már el is intézte ellenfelét. Ekkor maga Yang Ren szegezett lándzsát, és a sorok közé vágatott. Csaknem negyven ütésváltáson keresztül viaskodtak, egyiküknek sem sikerült elérnie a győzelmet. Xiahou Yuan ekkor úgy döntött, vereséget színlel és megfutamodik. Yang Ren rögtön üldözőbe vette. A menekvő hamarosan a „hintaló-döfést” vetette be ellene, s e trükkel megölte üldözőjét.

Yang Ren seregei szerteszét futottak. Amint Cao Cao tudomást szerzett Yang Ren haláláról, útnak indult seregével együtt, s egyenesen Nanzhenghez meneteltek, ahol táborot vertek.

Zhang Lu erre már nagyon megrémült, s összehívta tanácsadóit.

- Én ismerek egy férfiút, aki képes szembenézni az ellenfél legjobb vezérével is - közölte egyikük, név szerint Yan Pu.

- Ki lenne ő? - kérdezte ura.

- A Nananból származó Pang De. Ugyanakkor adta meg magát, mint Ma Chao, ám ő nem ment vele Yizhou-ba, mert megbetegedett. Mivel mindig nagylelkűen bántál vele, meg fog menteni!

Hívták is a szóban forgó vezért. Ő eljött, Zhang Lu pedig elhalmozta ajándékokkal és tízezer főnyi haderőt rendelt alá. Ezzel a sereggel ő is Nanzhenghez ment, ahol néhány *li*-re a várostól letáborozott, az ostromló csapatok közelében.

Miután táborot vertek, Pang De rögtön előlovagolt és párbajra szólított fel. Cao Cao emlékezett az ellenséges harcos bátorságára a Wei folyó hídjánál vívott ütközetben, s arra vágyott, hogy megnyerje magának őt, ezért így fordult generálisaihoz:

- Pang De igen merész hadvezér, aki korábban Ma Chao-t szolgálta. Noha most Zhang Lu embere, mégsem hiszem, hogy szívesen szolgálja. Azt szeretném, hogy átálljon hozzánk, ezért meg kell próbálnotok kimeríteni őt a hosszas párviadalokban, hogy foglyul ejthessük!

Ezért először Zhang He vágtatott elő, hogy válaszoljon a kihívásra. Néhány ütésváltást követően azonban visszatért az övéihez. Ezután Xiahou Yuan tette ugyanezt, utána Xu Huang, végül pedig Xu Chu is, aki csupán ötven ütésváltást követően vonult vissza. Mindennek ellenére Pang De nyomát sem mutatta fáradságnak vagy félelemnek, s mindenki, aki megküzdött vele, vakmerőségét és képességeit dicsérte.

- Bárcsak magam mellé tudnám állítani! - sóhajtotta Cao Cao vágyakozva.

- Ismerem Zhang Lu egyik alattvalóját, Yang Songot - felelte Jia Xu -, kapzsi és megvesztegethető férfiú. Küldhetnél neki titkos ajándékokat, nagyuram, hogy rábírd, rágalmazza meg Pang De-t uránál, s így gyengítse meg helyzetét.

- De miként tudnánk eljutni ehhez az emberhez? Nanzhengben van!

- A következő összecsapásban tégy úgy, mintha vereséget szenvednél, menekülj el, s hagyd, hogy Pang De birtokába vegye ezt a táborot. Ezután térj vissza az éjszaka leple alatt, s üzd el őt, hogy a városba kelljen visszavonulnia. Egyik mézes szavú emberünk vegyüljön el csapatai között, az ő katonájának álcázva magát, s e csel segítségével jussunk be a városba!

Találtak is egy alkalmas jelöltet a feladatra. Drága ajándékokat kapott előre, s egy arany mellvértet a megvesztegetéshez. Magára öltötte, majd ráhúzta egy közönséges hanzhonghi harcos viseletét. Ezután nyugodtan addig a helyig sétált, ahonnan a hanzhonghi erők a városba vonultak vissza. Ott megállt és türelmesen várakozni kezdett.

Másnap a Xiahou Yuan és Zhang He alatt szolgáló erők azt a parancsot kapták, hogy készüljenek rajtaütésre, Xu Huang pedig párviadalra indult, ám azzal az utasítással, hogy veszítsen. Minden jól alakult, s ahogy Pang

De előretört, hogy szétzúzza az ellenséget, Cao Cao serege sietve visszavonult, ő pedig az ellenséges tábor előtt találta magát. Rögtön be is hatolt oda, s nagyon elégedett volt, amikor ellátmányt és takarmányt talált nagy mennyiségben.

Miután hírvívót küldött urához, Pang De lakomát tartott a győzelem megünneplésére, s ahogy leszállt az éj, elszenderedtek. Ám a második őr-ség idején felriadtak, mert három irányból is rajtaütés érte őket. Xu Chu és Xu Huang középről, Zhang He balról, Xiahou Yuan pedig jobbról támadott. Cao Cao eszelte ki ezt az éjszakai támadást, Pang De pedig képtelen volt védekezni ellene. Lóra pattant, átvágta magát a támadókon, s a város felé vágatott. Nyomában üldözőivel érte el a kaput, kinyitatta, majd beszáguldott.

Ugyanakkor a hamis harcos is bejutott a zűrzavarban. Gyorsan Yang Song lakhelyéhez sietett és sikerült is találkoznia vele.

- A nagyhatalmú főminiszter, Wei hercege - mondta neki -, hallott már felőled, s hírneved alapján igen nagyra becsül. Ennek jegyében küldte neked arany mellvértjét, s titkos levelét is vele együtt.

Yang Song átvett mindent, azonnal elolvasta az üzenetet, majd így felelt:

- Nemsokára választ fogok adni, Wei hercegének pedig nem kell aggódnia, mert módot találok iránta érzett nagybecsülésem kifejezésére. Viszszatérhetsz hozzá.

Hamarosan a tanácsadó felkereste Zhang Lu-t, s így szólt hozzá:

Pang De azért szenvedett vereséget, mert Cao Cao lefizette.

Zhang Lu rögvest magához hívatta generálisát, becsmérelni kezdte, s azzal fenyegette, hogy kivégezteti. Yan Pu azonban tiltakozni kezdett, s azt javasolta, tegyék próbára Pang De-t egy újabb összecsapásban. Erre Zhang Lu így fordult a hadvezérhez:

- Ha holnap is veszíteni fogsz, fejedet veszem!

Pang De vérig sértve távozott.

Másnap Cao Cao ismét támadásba lendült, Pang De pedig kiment, hogy szembeszálljon vele. A főminiszter Xu Chu-t küldte ellene, de megparancsolta neki, hogy tegyen úgy, mintha legyőznék. Amikor Pang De üldözőbe vette, Cao Cao a dombok felé lovagolt, ahol megtorpant, s nemsokára hallótávolságon belül kerültek hozzá a párbajozók. Ekkor így kiáltott feléjük:

- Pang De! Miért nem adod meg magad?

Ám Pang De úgy vélte, hatalmas haditett lenne a főminiszter elfogása, ezért merészen szembefordult a kíséretével, s ő is felvágatott a dombokra. Ekkor óriási kiáltozás támadt, mintha összeütközött volna az ég és a föld, ő pedig harcosaival együtt egyenesen belezuhant a megásott gödrökbe. Ekkor felbukkantak Cao Cao katonái kötelekkel és kampókkal, majd Pang De egy pillanat alatt fogságba esett.

A főminiszter elé vezették, aki nagyon barátságosan fogadta. Leszállt hozzá a nyeregéből, meglazította kötelékeit, s megkérdezte tőle:

- Megadod magad?

Pang De-nek eszébe jutott az a bánásmód és igazságtalanság, amiben része volt Zhang Lu-tól, így hát behódolt.

Ekkor maga Cao Cao segítette fel egy paripa hátára, majd fő táborhelyére vezette.

Az őrszemek a városfalról látták, mi történt, és sietve jelentették is Zhang Lu-nek:

- Pang De baráti viszonyban ügetett el Cao Cao-val!

Zhang Lu ekkor biztosra vette, hogy Yang Song igazat szólt korábban.²

Hamarosan létrákat vetettek a falaknak, a katapultok pedig hatalmas köveket hajítottak feléjük. Egyre nagyobb volt a veszély, így hát Zhang Lu tanácskozássra hívta tisztjeit:

- Lobbantsatok lángra minden készletet, majd meneküljünk a Déli hegységbe, ahol Bazhongot képesek leszünk majd tartani!

Yang Song azonban mást ajánlott:

- Legjobb lenne megnyitni a kapukat és megadni magunkat.

Zhang Lu nem tudta eldönteni, mit tegyen. Fivére, Zhang Wei, továbbra is ragaszkodott hozzá, hogy égessenek fel mindent, s meneküljenek el, mondván, ez az egyetlen megoldás.

- Szívem mélyén mindig is hűséges maradtam, és vissza akartam térni az elkötelezettséghez, ahogy a körülmények lehetővé teszik. Nem tudtam valóra váltani e kívánságom, most pedig csupán a megfutamodás maradt számomra. Azonban a magtárak, kincstárak, hivatali épületek és kormányzati vagyont, továbbá minden efféle jobb, ha épségben marad.

Így hát a középületeket gondosan lezárták és lepecsételték. Ugyanezen az éjjelen, amikor már meglehetősen későre járt, Zhang Lu és családja kióvakodott a déli kapun és útnak indult. Cao Cao nem vette üldözőbe őket. Miután a főminiszter behatolt a városba, s meglátta bizonyítékait, milyen gonddal bánt a kormányzó a birodalom vagyonával, együttértett Zhang Lu-vel annak balszerencséjében. Nemsokára hírvivőt küldött Bazhongba, hogy rábírja a behódolásra. Zhang Lu hajlott a dologra, ám testvére hallani sem akart ilyesmiről. Yang Song ekkor titkos levelet írt Cao Cao-nak, amiben arra kérte, mielőbb indítson támadást, ő pedig belülről fogja támogatni.

Hamarosan meg is indultak a hadműveletek, Zhang Wei pedig kiontott, hogy szembenézzen a hódítókkal. Ám ellenfele a félelmetes Xu Chu volt, aki rövid úton elintézte őt. Legyőzött harcosai visszamenekültek a városba, Zhang Lu pedig úgy döntött, igyekszik megvédeni azt.

Mivel Yang Song képtelen volt áruló terveit végrehajtani, igyekezett befolyással lenni urára:

- Ha továbbra is tétlen maradsz, uram, a halál biztosan eljön érted! Ki kellene törnöd neked is a városból, s döntő ütközetet vívnod az ellenséggel! A védelmet hagyd csak rám!

Zhang Lu megfogadta tanácsát, noha Yan Pu erősen ellenezte. Kitért a falak mögül, ám még mielőtt előhadai elértek volna az ellenfél soraiig, a hátsó alakzat dezertálásba fogott, Zhang Lu pedig kénytelen volt meghátrálni. Cao Cao a városfalakig űzte, ahol a szerencsétlen kormányzó látta, hogy valamennyi kapu zárva maradt előtte.

- Add meg magad, Zhang Lu - kiáltotta neki a főminiszter.

Mivel semmi más lehetősége nem maradt, Zhang Lu leszállt a nyeregből, térdre borult, így adta fel az ellenállást. Ezért, s a köztulajdonnal való bánásmódja miatt Cao Cao roppant barátságosan viselkedett vele, a Déli Végeket Őrző Generális címet adományozta neki vigasztalásul. Yan Pu-t, s még sok más emberét szintén nemesi címekkel tüntettek ki. A polgári vezető mellé minden előljáróság élére katonai parancsnokot állítottak. Valamennyi katonát megjutalmaztak, s hatalmas lakomát tartottak nekik.

Ekkor megérkezett az urát eladó Yang Song is és fizetését követelte. Nyilvános kivégzés és feje közszemlére tétele lett a jutalma.

Elárulni urat nagy haszon lehet
Ám ez az út csak hiúságba vezet
Dicsőséget nem, csak szégyenletes halált
Mit Yang Song e tetteivel végül megtalált

Amikor Hanzhongot végül sikerült leigázni, Sima Yi első titkár így szólt urához:

- Shu népe nem hú Liu Bei-hez, mivel elmozdította helyéről egykori urukat, Liu Zhangot. Ha most, jelenlegi sikered lendületét kihasználva előrenyomulsz, Liu Bei szétzúzott cserépedényként fog összetörni. A bölcs kihasználja a kínálkozó alkalmat, ezt a lehetőséget nem szabad kihagyni!

- Sosincs vége - sóhajtott fel Cao Cao -, az emberi vágyakozás határtalan! Most, hogy megszereztem Hanzhongot, arra kényszerülök, hogy Yizhou-t is birtokomba vegyem.³

Liu Ye is támogatta társa javaslatát:

- Sima Yi jól beszélt. Ha késlekedünk, Zhuge Liang főminiszterré válik, Guan Yu, Zhang Fei és a többi bátor harcos pedig a hadsereg élére kerülnek! Ha Shu népe egyszer elcsendesedik és a fontos őrhelyeket a hódítók mind kezükben tartják, akkor nem leszünk képesek felülkerekedni rajtuk!

- Katonáim mögött igen hosszú út áll - felelte Cao Cao -, sok mindent kellett kiállniuk. Emellett pedig könyörületesnek is kell lennünk.

Így hát egy ideig pihentette haderejét.

Eközben Yizhou lakossága hírül vette Cao Cao sikereit Hanzhongban, s rájöttek, hogy a Nyugati Folyóvidék lesz következő célpontja. Hamar el is harapódzott köztük a rettegés. Liu Bei ezért hívatta főtanácsadóját, és véleménye felől tudakozódott.

- Rábírom Cao Cao-t, hogy önként vonuljon vissza! - hangzott Zhuge Liang felelete.

- Mi a terved?

- Cao Cao seregének egy része Hefei-nél táborozik, mivel tart Sun Quantól. Ha mi most visszaadjuk az utóbbinak Jingzhou három szoban forgó tartományát - Changsha-t, Jiangxia-t és Guiyangot -, s egy ékesszóló férfiút küldünk hozzá, aki rábeszéli, hogy indítson támadást Hefei ellen, akkor a főminiszter kénytelen lesz délre igyekezni, nem fog többé nyugatra tekinteni.⁴

- Ki lenne a megfelelő egy ilyen küldetés végrehajtására? - tudakolta Liu Bei.

- Majd én megyek - szólalt meg ekkor Yin Ji.

Liu Bei nagyon elégedett volt, megírta az üzenetet, előkészítette az ajándékokat, s Yin Ji útnak is indult. Jingzhou városába is betért, hogy elmondja a fejleményeket Guan Yu-nek,⁵ majd tovább haladt Moling főváros felé, és Sun Quan elé járult.

Az üdvözléseket követően a déli földek ura így fordult vendégéhez:

- Mi célból jöttél?

- Nemrégiben Zhuge Jinnek három tartományt, Changsha-t, Linglinget és Guiyangot ígértük, ám a főtanácsadó távolléte megakadályozta tényleges átadásukat. Engem most azzal az üzenettel küldtek hozzád, nagyuram, mely szerint visszaadjuk Changsha-t, Guiyangot és Jiangxia-t. Liu Bei szeretné egész Jingzhou-t átadni végre, beleértve Nanjunt és Linglinget is, ám most, hogy Cao Cao elfoglalta Hanzhongot, Guan Yu generális számára nem lenne semmiféle tartózkodási hely. Hefei viszont gyenge, és abban reménykedünk, hogy támadást fogsz indítani ellene, hogy Cao Cao délre húzódjon vissza, s uram így meghódíthassa Hanzhongot. Ezután át fogjuk adni egész Jingzhou-t.

- Térj vissza a vendégházba, én pedig megbeszélem a dolgot tanácsadóimmal - felelte Sun Quan.

Ahogy Yin Ji eltűnt, a nagyúr alvezéreihez fordult, s megkérdezte tőlük, mitévők legyenek.

- Mindez azért történik, mert Liu Bei attól tart, Cao Cao támadást indít ellene - közölte Zhang Zhao -, azonban, mivel a főminiszter valóban Hanzhongban időzik, jó lenne megragadni a lehetőséget és Hefei ellen vonulni.

Sun Quan egyetértett. Miután elküldte a válasszal a hírvivőt, megkezdte felkészülésüket a hadjáratra. Lu Su-t tette meg a három visszaszerzett

tartomány vezetőjévé, majd ő maga Lukou-nál vert tábort, s magához hívatta három legtehetségesebb generálisát, Lu Menget, Gan Ninget és Ling Tongot.

Lu Meng és Gan Ning igen hamar meg is érkezett, s előbbi fejében már meg is fogalmazódott a haditerv:

- Cao Cao elküldte Zhu Guangot, Lujiang kormányzóját, hogy Huan-cheng városánál verjen tábort, és ott műveljen meg egy földsávot, ellátmányt biztosítva Hefei számára. Először tehát foglaljuk el Huanchenget, azután támadjuk majd meg Hefei-t!

- Mintha csak tőlem származna ez az ötlet! - lelkesedett Sun Quan.

Ezután kinevezte Lu Menget és Gan Ninget az előhad élére, Jiang Qint és Pan Zhangot pedig a hátvéd vezéréivé. Ő maga Zhou Tai-jal, Cheng Wu-val, Xu Shenggel és Dong Xi-vel a derékhadat irányította. Cheng Pu, Huang Gai és Han Dang generálisokat nem vitte magával a hadjáratra, mivel nekik a stratégiailag fontos helyeket kellett őrizniük.

A sereg átkelt a folyón, s útközben elfoglalta Hezhou-t. Zhu Guang kormányzó ekkor sürgős üzenetet küldött Hefei-be, hogy siessenek segítségére, majd megerősítette városa védműveit, hogy kitartsanak ostrom esetén. Sun Quan roppant közel merészkedett a falakhoz, s tanulmányozni kezdte a védelmet. Nyílvevesszők zápora köszöntötte őt, néhány még napernyőjét is eltalálta. Erre visszatért táborába, s a tisztjeitől támadási terveket kért.

- Építsünk földhalmokat, támadjunk ezekről a magaslatokról! - javasolta Dong Xi.

- Állítsunk fel hosszú létrákat, s hozzunk létre emelvényeket, ahonnan átlátunk a városfalakon, így támadjunk! - mondta Xu Sheng.

- Az összes ilyen terv túlságosan sok időt vesz igénybe - közölte Lu Meng -, eközben pedig Cao Cao harcosai megérkeznek Hefei-ből. Ne próbálkozzunk hosszadalmas tervekkel, hanem kovácsoljunk előnyt újonnan érkezett csapataink kiváló harci szelleméből, s támadjunk késedelem nélkül! Lendületünk át fogja ütni a falakat. Ha holnap hajnalban rohamot indítunk, a város még dél előtt el fog esni!

Így hát egy korai étkezést követően, az ötödik órség idején, a hadsereg támadásba lendült. A védők nyílvevesszők és kövek özönét zúdították rájuk. Gan Ning kezében vaslánccal mászta meg a falat. Íjakkal és nyílpuskákkal lőttek rá, ám ő félresöpörte a lövedékeket, a láncot pedig Zhu Guang köré tekerte, hogy lerántsa őt a földre. Lu Meng dobszóval tüzelt támadásra. A katonák előrerontottak, hogy felkapaszkodjanak a falakra, majd végeztek Zhu Guanggal. Tisztjei és katonái rögtön megadták magukat, így Huan-cheng Sun Quané lett, pedig délig még igen sok idő volt.

Eközben Zhang Liao sietve közeledett, hogy felmentse a szorongatott várost. Félúton vette hírét a hely elestének, ezért visszatért Hefei-be.

Nem sokkal a hódító Huanchengbe érkezését követően Ling Tong tűnt fel seregével. A következő néhány nap a lakomázás jegyében telt. A két generális, aki a haditetteket végrehajtotta, különleges jutalmakban részesült, s a tisztek bankettjén Gan Ning ült a legmegbecsültebb helyen, amit Lu Meng szívesen átengedett neki bátorsága miatt.

Amint a gratuláló ital körbejárt, Ling Tongban feltámadt a gyűlölet Gan Ning felé, amiért az végzett atyjával, s a dicsőítés amivel Lu Meng elhalmozta a hőst, keserúséggel töltötte el szívét. Egy ideig csak ádázul méregette a generálist, végül úgy döntött, itt az ideje a bosszúnak. Kardot rántott, talpra ugrott, s így kiáltott:

- Nincs semmi az összegyűlteket szórakoztatására itt! Majd én kardbe-mutatót tartok!

Gan Ning gyorsan belátta valódi szándékait. Ellökte magától az asztalt, felkapta alabárdját, s felordított:

- Te pedig nézd meg egy ilyen fegyver mesterét!

Lu Meng mindkettejük tetteinek mozgatórugóját észrevette, s karddal-pajzzsal a két harcos közé lépett, mondván:

- Uraim, egyikőtök sem akkora vitéz, mint én!

Így sikerült végül a szembenállókat szétválasztania, miközben valaki elrohant, hogy értesítse az eseményekről Sun Quant. A nagyúr sietve nyeregbe pattant és a lakomaterembe lovagolt. Uruk láttán mindhárom harcos leeresztette fegyverét:

- Megparancsoltam mindkettőtöknek, hogy felejtsetek el a régi ellenségeskedéseket – szölt hozzájuk Sun Quan –, miért élesztettétek hát újra ma?

Ling Tong könnyek közt borult térdre. Sun Quan a lelkére beszélt, hogy tegyen le végre bosszújáról, s hamarosan megint béke uralkodott a jelenlévők közt.

Másnap a sereg útnak indult Hefei felé. Zhang Liao igencsak bánta Huancheng elvesztését. Cao Cao, Xue Ti által kis ládikát küldött neki, amit saját pecsétjével pecsételt le, rajta pedig a következő szavak álltak:

„Ha lázadók közelegnek, nyisd fel ezt”!

Így hát amikor hatalmas sereg közeledtét vette hírül, Zhang Liao felnyitotta a ládikát, s elolvasta a benne található levelet:

„Ha Sun Quan megtámadja Hefei-t, a két generális, Li Dian és Zhang Liao induljon szembenézni vele, Yue Jin pedig maradjon megvédeni a helyet”.

Zhang Liao elküldte ezt az üzenetet a két másik érdekeltnek is.

- Mit gondolsz, mit tegyünk?- kérdezte tőle Yue Jin, miután megbeszélésre ültek össze.

- Urunk távol van, Wu csapatai pedig biztosan meg fognak támadni – felelte Zhang Liao –, ki kell törnünk hát, hogy elúzzuk őket, s a végsőkéig

kell harcolnunk, hogy vereséget mérjünk előhadukra. Így a lakosság rette-gését is lecsillapíthatjuk, azután pedig sikeresen kitarthatunk.

Li Dian viszont egy szót sem szólt, mert ő mindig is ellenszenvet érzett Zhang Liao iránt. Ezután, látva, hogy társa néma marad, így válaszolt:

- Én inkább azt javaslom, húzódjunk vissza és védekezzünk, mivel az ellenség jelentős túlerőben van.

- Uraim, nekem úgy tűnik, csak magatokra gondoltok, nem pedig a közjóra - szólt erre Zhang Liao -, bizonyára megvannak az okok arra, mi-ért akartok így cselekedni, nekem viszont az a szándékom, hogy kironatok, s megpróbálom elűzni az ellenséget! Élet-halál harcot fogok vívni velük!

Ezzel Zhang Liao megparancsolta szolgálóinak, hogy nyergeljék fel há-tását. Erre feltámadt Li Dian jobbik énje, ő maga pedig felpattant helyéről, s így kiáltott:

- Hogy lehettem ennyire nemtörődöm? Miért csak saját érzéseim ve-zérelnek? Készen állok arra, hogy kövesselek, generális, és úgy tegyek, ahogy parancsolod!

Zhang Liao-t egészen meghatotta ez az erkölcsi győzelem, s így felelt:

- Mivel a te segítségédtől függök, barátom, ezért arra kérnélek, állj raj-taütésre készen a Xiaoyao gázlónál, hogy elpusztítsd a hidat, amint Wu csapatai átkeltek. Én pedig Yue Jin barátommal szétzúzom az ellenséget!

Li Dian távozott is ezután, hogy számba vegye csapatait és felkészüljön a rajtaütésre. Ahogy az már említésre került, a déli sereg előhadát Lu Meng és Gan Ning, a két veterán és tapasztalt generális vezette. Sun Quan és Ling Tong állt a derékhad élén, a többi generális pedig mögöttük helyezke-dett el. Az előhad vezérei először Yue Jin csapataival találkoztak szembe, Gan Ning pedig azonnal előrevágtatott, s párbajra hívta ki az ellenséget. Néhány ütésváltást követően Yue Jin úgy tett, mintha vereséget szenvedett volna, s menekülőre fogta. Gan Ning hívta társát is, hogy csatlakozzon az üldözéshez.

Amikor Sun Quan hírül vette, hogy előhada sikeres harcot folytat, se-regével az Xiaoyao gázlóhoz sietett. Ám ekkor robbanások sorozata hang-zott, majd felbukkant Zhang Liao és Li Dian, egyik a jobb, másik a balszár-nyon. Sun Quant felkészületlenül érte ez, és hírvivőket küldött az üldözők visszahívására, mivel Lu Meng és Gan Ning segítségére vágyott. Ám mi-előtt visszaérhettek volna, Zhang Liao már a nyakán is volt.

Ling Tong, aki alig háromszáz lovast irányított, láthatóan képtelen volt feltartóztatni Cao Cao seregét, ám mégis szembeszállt velük, s bátran küz-dött, miközben vezérük odakiáltott Sun Quannak:

- Kelj át a gázlón, és térj vissza, uram!

Sun Quan a híd felé vágtatott, ám déli végét már le is rombolták addig-ra, s hatalmas rés tátongott a szerkezet maradéka és a part között. Egyetlen

deszka sem maradt, amin átkelhetett volna. Mit lehetett ilyen helyzetben tenni? Sun Quan komoly dilemmába került, s képtelen volt bármit is kitálatni.

- Hátrálj kicsit és próbálj meg átugratni! - kiáltotta neki egyik generálisa, Gu Li.

A déli földek ura így is tett. Nagyjából harmincarasznyit hátrált, majd ostorával vadul csapkodva megindult sebesen előre.

A kiváló háttas átszelte a levegőt a tátongó nyílás felett, és biztonságba helyezte urát a déli parton.

Egykoron ahogy Dilu átugrott a széles Tan folyamon⁶
Úgy mikor Wu urát Sun Quant Hefeinél elverték nagyon
S halál elől menekülvén a Xiaoyao gázlóhoz kellett vágatasson
Ugrott paripája ennek is, hogy gazdája feje helyén maradhasson

Ahogy elérte a túlsó partot, Sun Quan Xu Sheng és Dong Xi egyik csónakjába szállt, majd sietve biztonságos helyre eveztek vele, miközben Ling Tong és Gu Li még mindig Zhang Liao seregével harcolt. Gan Ning és Lu Meng segítségükre siettek, ám nyomukban ott közeledett Yue Jin és Li Dian is. Azonban a déli földek harcosai nagyon bátran küzdöttek, fele haderejük elesett, Ling Tong csapatának háromszáz lovasából egyetlenegy sem maradt, maga Ling Tong is megsebesült, mégis sikerült utat törnie a hídhöz. Miután látta, hogy elpusztították, a folyam mentén fogta menekülőre. Hamarosan észrevette őt Sun Quan a csónakból, Dong Xi pedig a fedélzetre emelte. Gan Ning és Lu Meng szintén visszaverekedte magát a déli partra.

E csata borzasztó mélysárlása a déli földek népébe oly mélyen bevésődött, hogy Zhang Liao nevével riogatták gyermekeiket, akik nem akartak nyugton maradni éjjel.

Mikor Sun Quan megérkezett táborába, gazdagon megjutalmazta Ling Tongot és Gu Li-t. Ezután visszavezette seregét Ruxu-ba, és hadrendbe helyezte hajóit, hogy a szárazföldi haderő és a flotta egymással összhangban legyen képes manőverezni. Ugyanakkor erősítésért küldetett délre.

Zhang Liao tudta, hogy hadereje nem elégséges egy újabb támadás visszaveréséhez, különösen ha a déli földek flottája is támogatja azt, ezért az éj leple alatt elküldte Xue Ti-t, hogy átadjon egy sürgős üzenetet a Hanzhongban időző Cao Cao-nak. Amikor a hírvívő megérkezett, a főminiszter látta, hogy félbe kell szakítania nyugati hadjáratát otthona védelme miatt. Azonban előbb mégis összehívta tanácsadóit, és nekik szegezte a kérdést:

- Elfoglalhatjuk most a Nyugati Folyóvidéket vagy sem?

- Shu túlságosan jól felkészült, tehát nem - közölte Liu Ye -, jobb, ha elindulunk Hefei megsegítésére, majd a folyó mentén lefelé törünk előre és elfoglaljuk a déli földeket.

Erre Xiahou Yuant a Dingjun hegységnél hátrahagyva, hogy őrizze Hanzhongot, Zhang He-t pedig, hogy őrködjön a Mengtou szirtnél, Cao Cao tábort bontott, s Ruxu felé indult összes többi parancsnokával.

Hanzhongot vértés lovasok győzték le
Majd zászlójuk hegye fordult dél fele

A háború további lefolyását a következő fejezetből tudhatjuk meg.⁷

HATVANNYOLCADIK FEJEZET

GAN NING SZÁZ LOVASSAL ÛT RAJTA AZ
ÉSZAKIAK TÁBORÁN. ZUO CI TRÛKKÖS KUPÁJA
LÓVÁ TESZI CAO CAO-T

甘寧百騎劫魏營
左慈擲盃戲曹操

Sun Quan épp azzal foglalatoskodott, hogy rendbe szedje seregét Ruxu-nál, amikor hírért vette Cao Cao érkezésének. A főminiszter négyszáz-ezer főnyi haderővel igyekezett Hefei felmentésére. Ötven nagyobb hajóból álló flottájának meghagyta, hogy maradjon a kikötőben, közben Chen Wu a folyóparton őrzáratozott.

- Jó lenne vereséget mérni Cao Cao seregére még azelőtt, hogy kipihe-
nik a hosszú menetelés fáradsalmait - javasolta Zhang Zhao.

- Ki elég merész ahhoz, hogy előretörjön, s lecsapjon Cao Cao-ra, így törve meg hadereje önbizalmát? - kérdezte Sun Quan a sátrában lévő tisz-
tekre pillantva.

- Majd én megteszem! - ajánkozott rögtön Ling Tong.

- Hány katonára lesz szükséged?

- Háromezer fő elegendő lesz! - hangzott a felelet.

Ám Gan Ning közbevágot:

- Száz lovas is elegendő a feladathoz, minek küldenénk hát háromezret?

Ling Tong azonnal feldühödött, s uruk jelenlétében veszekedni kezdett
Gan Ninggel.

- A főminiszter serege túlságosan erős ahhoz, hogy óvatlanul támad-
junk rá - figyelmeztetett Sun Quan.

Végül megadta az engedélyt Ling Tongnak, és háromezer katonát ren-
delve alá megparancsolta, hogy Ruxu előtt végezzen felderítést, majd
csapjon össze az ellenséggel, ha szembetalálkozik vele.

Nem sokkal az indulást követően Ling Tong már észre is vette a hatal-
mas porfelhőt, ami az ellenség közeledtét jelezte. Ahogy elég közel értek,
Zhang Liao, aki az előhadat vezette, már harcba is bocsátkozott vele, és
ötven ütésváltásnyi küzdelem során sem látszott, hogy bármelyikük felül
bírna kerekedni a másikon. Ekkor Sun Quan félteni kezdte bajnokát, ezért
elküldte Lu Menget, hogy szólítsa vissza Ling Tongot a csatából és kísérje
haza.

A hadvezér visszatérését követően Gan Ning Sun Quanhoz fordult:

- Most hadd kapjam meg én a száz lovas, mert rajta szeretnék ütni az
ellenség táborán az éjszaka során! Ha csak egyetlen katonát vagy hátast is
elveszíték, nem tartok igényt elismerésre!

Sun Quan dicsérte bátorságát, majd kiválasztott száz főt legkiválóbb
harcedzett katonái közül, akiket a rajtaütés idejére Gan Ning parancsnok-
sága alá helyezett. Ezen kívül a harcosoknak tartandó lakomára ötvenfla-
skányi bort és hetvenöt font birkahúst is átadott hadvezérének.

A sátrához visszatérve Gan Ning összehívta aprócska haderejét, és
leültette őket sorokban. Ezután megtöltött két ezüstserleget borral, majd
ünnepélyesen kiitta azokat. Végül katonáihoz fordult:

- Bajtársak, azt az utasítást kaptuk, hogy ma éjjel üssünk rajta az ellenség táborán! Töltsétek meg hát kupáitokat, és szedjétek össze minden erőtöket a feladathoz!

Ám emberei nem üdvözölték szavait, ehelyett bizonytalanul egymásra néztek. Látván, miféle hangulatban vannak, Gan Ning ádáz hangon felüvöltött, kardot rántott, majd így kiáltott:

- Mire vártok?! Én, a hadvezér életemet kockáztatom, ti pedig nem vagytok hajlandóak erre?

A vezér dühének hatására az emberek felpattantak, fejet hajtottak, és így szóltak:

- Halálunkig harcolni fogunk!

Ekkor szétosztották a bort és a húst, s mindannyian megették és megitták részüket. A második őrség idejét választották az indulásra. Mindenki fehér lúdtollat tűzött sisakjára, hogy a sötétben megismerjék majd egymást.

A kijelölt időben magukra öltötték vértjeiket, nyeregbe szálltak, s elvágattak. Gyorsan elérték Cao Cao táborát. Sietve félretaszították a tüskés akadályokat, majd egeket rengető kiáltással bezúdultak. Egyenesen a tábor közepe felé tartottak, remélvén, hogy végezhetnek magával Cao Cao-val. Ám az ellenséges vezér csapatai a táboron belül újabb akadályt létesítettek a kocsiból, s e mögött úgy rejtezhettek, mintha vashordóban lennének, a támadók pedig képtelenek voltak behatolni.

Azonban Gan Ning aprócska hadereje ide-oda száguldott, vagdalkozott és csapkodott, míg Cao Cao emberei teljesen összezavarodtak és megrémültek. Fogalmuk sem volt, mekkora sereg rontott rájuk, ráadásul bármi-vel is próbálkoztak, csak zűrzavar kerekedett belőle. Így hát a száz harcos saját módszere szerint küzdhetett, egyik helyről a másikra vágatva mészároltak le mindenkit, akivel csak találkoztak. Ám hamarosan dobok hangja dübörgött fel, fáklyák gyulladtak, kiáltások keltek. A fosztogatók ráébredtek, hogy ideje távozniuk.

Gan Ning kivezette kis csapatát a déli kapun, miközben egyetlen harcos sem próbálta megállítani őket. Saját táboruk felé vették az irányt, s útközben találkoztak Zhou Tai-jal, akit segítségül küldtek utánuk, ha balul ütnének ki a dolgok. Ám ilyesmiről szó sem volt, s a száz hős, vezérükkel együtt, diadalmasan lovagolt vissza. Senki sem üldözte őket.

Született egy vers is, ami haditettüket dicsőíti:

A föld is belerengett, a háború dobja megszólalt
Dél démonoktól sem tartván táborát így foglalt
Soká mesélik még eme hihetetlen vad éji viadalt
Gan Ning lúdtollas hősei arattak fényes diadalt

Így hát Gan Ning és katonái visszaértek táboruk kapujához, s egyetlen harcos vagy háts sem hiányzott közülük. Dobok, sípok és az emberek kiáltásainak hangjára léptek be.

- Hosszú élet! - harsogták, amikor Sun Quan köszöntötte őket.

Gan Ning leszállt a nyeregből és a földre borult ura előtt. Sun Quan fel-emelte, megragadta kezét és így szólt:

- Hadműveleted biztosan nagyon megrázta ezeket a lázadókat! Azért hajoltam meg kéresem előtt, hogy lehetőséget adjak neked bátorságod kifejezésére. Nem akartalak feláldozni!

Gan Ning dicsőt tettét ajándékokkal jutalmazta, ezertekercsnyi selymet és száz éles kardot adott neki. A vezér mindent szétosztott harcosai között.

Sun Quan nagyon büszke volt alattvalójára merész tette miatt:

- Cao Cao-nak talán ott van Zhang Liao, ám én bátran szembeállíthatom vele Gan Ning barátomat!

Hamarosan a szóban forgó Zhang Liao bukkant fel, és ismét harcra szólította fel őket, Ling Tong pedig, akit nyugtalanított, hogy riválisa és ellensége felülmúlta őt, könyörögve kérte, hadd vívhasson meg az ellenféllel. Kívánsága teljesült, s ötezer fővel elmasírozott némi távolságra Ruxu-tól. Sun Quan, Gan Ninggel kíséretében, úgyszintén elhagyta a várost, hogy szemtanúja lehessen az összecsapásnak.

Mikor mindkét sereg a síkságra ért és felsorakozott, Zhang Liao Li Di-annel és Yue Jinnel az oldalán az élre vágatott. Ling Tong, kezében karddal, egyenesen feléjük ügetett, mire Zhang Liao utasítására Yue Jin fogadta a kihívást, s elindult, hogy megnyissa a küzdelmet. Ötven ütésváltást követően sem látszott, ki lesz a győztes kettejük közül.

Ekkor Cao Cao, meghallván, micsoda hatalmas viadal zajlik éppen, a csatamezőre lovagolt, s harci lobogója alá állt, ahonnan jó rálátás nyílt a küzdelemre. A főminiszter észrevette, hogy a küzdő felek elkeseredett összecsapásba bonyolódtak, úgy gondolta, ideje egy tisztességtelen húzással eldönteni a dolgot. Utasította Cao Xiu-t, hogy titokban lőjön ki nyílveszőt, amit az utóbbi, Zhang Liao takarásából, meg is tett. Ling Tong hátsát találta el. Az állat felágaskodott, s levetette magáról lovasát. Yue Jin rögtön előrerontott, hogy lándzsáját a földön fetrengő harcosba döfje, ám mielőtt ezt megtehetné volna, újabb ideg pendülése hallatszott, s egy nyílvesző telibe találta az arcát. Ő is lezuhant lováról. Ekkor mindkét oldal bajnoka megsegítésére sietett; gongszó hallatszott, s a küzdelem ezzel véget ért.

Ling Tong visszatért táborba, s jelentést tett a történetekről.

- Gan Ning lőtte ki a nyílveszőt, ami megmentett - közölte vele Sun Quan.

Ling Tong riválisához fordult, és mélyen meghajolt előtte.

- Sohasem feltételeztem volna, hogy ekkora szolgálatot teszel nekem, uram - mondta csodálkozva.

Ez a fejlemény véget vetett a viszálykodásnak és gyűlölködésnek a két vezér között, akik örökké tartó barátságot kötöttek.

A másik oldalon Cao Cao gondoskodott róla, hogy generálisa sebet megfelelő módon lássák el, másnap pedig öt különböző haderővel indított támadást Ruxu ellen. Ő maga a középső hadsereget vezette, balra tőle Zhang Liao és Li Dian vezetett még kettőt, míg jobbján Xu Huang és Pang De irányított további kettőt. Valamennyi haderő tízezer főt számlált, s a folyóparton kívántak megütközni az ellenséggel. A déli földek flottájának legénysége és a hajókon lévő katonák nagyon megrémültek, amikor ezek a hadak felbukkantak.

- Uratok kenyerét ettétek, úgyhogy hűségesen kell szolgálnotok őt! Miért félték hát? - szólt rájuk Xu Sheng.

Ezután legjobb emberei közül kis csónakokba rakatott néhány százat, végighaladt a part mentén, s betört a Li Dian vezetése alatt álló seregbe. A nagyobb hajók úgy bukdácsoltak, mintha fel akarnának fordulni, Wu harcosai pedig még a korábbinál is jobban kezdtek rettegni. Elkezdték át-szivárogni a masszívabb teherszállító bárkákra, hogy mentseik életüket.

Ám Dong Xi megfenyegette őket kardjával, s le is vágott vagy tízet a menekvők közül.

- Tartanunk kell ezt a helyet az ellenséggel szemben! - üvöltötte - Nem hagyhatjuk el a hajókat!

Azonban a szél tovább erősödött, s a vakmerő Dong Xi hamarosan a folyóba zuhant vadul bukdácsoló hajójáról, s embereivel együtt megfulladt.

Xu Sheng hol itt, hol ott csapott le Li Dian seregének közepette, jobbra-balra öldökölve. Az éppen járőröző Chen Wu, hallván a csatazajt, a folyópart felé indult. Útközben találkozott Pang De-vel és az alá tartozó sereggel. Rögtön összecsaptak. Hamarosan Sun Quan, Zhou Tai és csapataik is csatlakoztak az öldöklő küzdelemhez.

A Li Diant megtámadó kis egységet mostanra bekerítették, ezért Sun Quan megadta a jelet a rohamra, hogy megmentsék őket. Nem jártak sikerrel, sőt, nemsokára Wu ura is szorult helyzetbe került, mivel őt is körülvették. Egy magaslatról Cao Cao látta, milyen nehézségek tornyosulnak ellenfele előtt, ezért Xu Chu-t küldte, hasítsa két részre Sun Quan erőit, hogy egyik se támogathassa a másikat.

Amikor Zhou Tai kiverekedte magát az ellenség szorításából, s elérte a folyópartot, keresni kezdte urát. Ám sehol sem látta, így hát ismét alámerült az ütközet forgatagába. Elérvén saját csapataihoz, így kiáltott feléjük:

- Hol van a vezérünk?

Arrafelé mutattak, ahol a legsűrűbbnek tűnt az ellenség hadereje. Zhou Tai megacélozta magát és rájuk rontott. Hamarosan már ura mellett volt, s így szólt hozzá:

- Nagyuram, kövess, majd én utat török neked!

Sikerült is megint a folyópartra érnie, ahol hátranézett, s látta, hogy Sun Quan nincs mögötte. Így hát visszafordult, ismét a harc sűrűjébe vetette magát, s újra megérkezett urához.

- Nem tudok kijutni! Túl sok a nyílvesztő! - kiáltotta neki Sun Quan.

- Akkor menj te előttem, nagyuram, majd én követlek!

Sun Quan erre megsarkantyúzta hátasát, s amilyen gyorsan csak tudott, meglódult, Zhou Tai pedig minden üldözőt visszavert. Eközben sok sebet kapott, sisakján lövedékek kopogtak, ám végül sikerült biztonságba helyeznie urát. Ahogy a parthoz közeledtek, Lu Meng tűnt fel némi folyami haderővel, s a hajókhoz kísérte Sun Quant.

- Zhou Tai-nak köszönhetem megmenekülésem, aki háromszor is segítségemre sietett - mondta a nagyúr -, ám Xu Sheng még mindig a csata sűrűjében van! Hogyan menthetnénk meg őt is?

- Majd én megyek! - közölte Zhou Tai, s lándzsáját zúgatva ismét a küzdelembe vetette magát, majd hamarosan ki is hozta társát az ellenség szorításából. Mindketten súlyosan megsérültek.

Lu Meng megparancsolta csapatainak, hogy árásszák el nyílvesztőkkel a partot, s az üldözőket így visszaszorítva a két vezér sikeresen feljutott a hajók fedélzetére.

Chen Wu eközben Pang De seregével csatázott. Mivel az ellenség túlerőben volt vele szemben, és nem érkezett segítség, egy völgybe szorult, ahol a fák és az aljnövényzet igen sűrű volt. Igyekezett megfordulni és szembenézni a támadókkal, ám az ágak körülfonták, s miközben így közéjük gabalyodott, Pang De végzett vele.

Mikor Cao Cao látta, hogy Sun Quan a csatából a folyópartra menekült, üldözésére indult. Nyílvesztők záporát zúdították a szökevényekre, s eddigre Lu Meng emberei már mind kiürítették tegezeiket, így vezérük kezdett igen nyugtalanná válni. Ám ebben a pillanatban flotta tűnt fel, amit Lu Xun, Sun Ce veje vezetett. Százezer tengerészt hozott magával, akik azonnal elűzték Cao Cao seregét. Ezután partra szálltak, hogy folytassák az üldözést. Több ezer lovat zsákmányoltak, és rengeteg embert lemészároltak, így végül Cao Cao súlyos vereséget szenvedett és visszavonult.

A győztesek keresni kezdték Chen Wu-t, s végül rátaláltak az elesettek között. Sun Quan nagyon elszomorodott, amikor megtudta, mi történt vele, továbbá, hogy Dong Xi vízbe fulladt, és keservesen megsiratta őket. Utóbbi vezér testét is igyekeztek megtalálni, és végül sikerrel jártak. Mind a ketten méltó temetésben részesültek.

Zhou Tai hősiesszolgálatiért hatalmas lakomában részesült, ahol maga Sun Quan nyújtott át neki egy kupa bort, s könnyekkel a szemében simított végig sebein, majd megölelte:

- Kétszer mentetted meg életem, a magadéval nem törődve! - kiáltotta - S mennyi sebet kaptál! Olyan, mintha vésésekkel lenne tele bőröd! Miféle ember lennék, ha nem tekintenék saját húsból-véreből valónak? Megbízhatlak, nemes uram, hadseregem vezetésével? Legérdeműsőbb generálisom vagy! Osztozom elnyert diadalodban, s minden örömed-bánatod az enyém!

Ekkor utasította, hogy tárja fel öltözékét, hogy az egybegyűltek lássák valamennyi sebet. A bőre úgy össze volt szabdalva, mintha testét késsel vagdosták volna be. Sun Quan egymás után rámutatott a sérülésekre, s mindegyikről megkérdezte, hogy szerezte. Minden egyes seb történetét követően Sun Quan egy kupa bort adott neki, így végül Zhou Tai meglehetősen ittas állapotba került. Ekkor ura egy zöld selyem napernyőt nyújtott át neki, s megparancsolta, hogy minden alkalommal ezt használja diadala jeleként.¹

Ámde, a dicsőséges csata ellenére, Sun Quan túlságosan szívósnak találta az ellenséget. A hónap végére még mindkét sereg Ruxu-nál volt, s egyikük sem állt közelebb a végső győzelemhez.

Ekkor Zhang Zhao és Gu Yong szólalt fel:

- Cao Cao túlságosan erős, képtelenek vagyunk felülkerekedni rajta pusztán a seregeinkkel. Ha folytatódik a küzdelem, csak még több katonát fogunk hiábavalóan elveszteni. Jobb lenne, ha inkább megpróbálnánk békét kötni vele.

Sun Quan megfogadta tanácsukat, s megbízta Bu Zhi-t a békeküldetéssel, aki rögtön Cao Cao táborához indult. Sun Quan éves adót ajánlott fel ellenfelének. Cao Cao is látta már ekkor, hogy a délieket képtelen lenne erővel meghódítani, így elfogadta az ajánlatot, ám ragaszkodott hozzá, hogy először Sun Quan vonuljon el, ő pedig csak ezt követően fog hazatérni.

Bu Zhi ezzel az üzenettel érkezett vissza, ura pedig serege nagyobb részével távozott, csupán Zhou Tai és Jiang Qin maradt, hogy védje Ruxu-t.² A haderő Moling fővárosba vonult vissza.

Cao Cao Hefei védelmével Cao Rent és Zhang Liao-t bízta meg, ő maga pedig Xuchangba menetelt.

Amikor hazaért, mind a polgári, mind pedig katonai tisztségviselői igyekeztek megint meggyőzni, hogy vegye fel a Wei hercege-címet. Egyedül a titkárság elnöke, Cui Yan szólalt fel hevesen a terv ellen.

- Akkor hát te vagy az egyetlen, aki számára ismeretlen Xun Yu sorsa³ - intették társai.

- Micsoda idők! Micsoda idők! – kiáltotta Cui Yan –, lázadás bűnében vagytok mind vétkesek! De csináljátok csak, én magam nem fogok részt venni benne!

Ellenlábasai természetesen beszámoltak az eseményről Cao Cao-nak, s Cui Yant börtönbe vetették. A tárgyalásán tigrisként méregette környezetét, szakállá pedig felkunkorodott megvetésében. Dühöngött és átkozta Cao Cao-t, ura elárulójának és lázadónak nevezte. A kihallgató jelentette ezt a viselkedést a főminiszternek, aki megparancsolta, hogy Cui Yant verjék agyon börtönében.

Cui Yan az északi Qinghe városából
Hajthatatlan, nem kért a bitorlásból
Felborzolt szakállal, ragyogó szemekkel
Olyan mint vas és kő, szilárd kezekkel
Elűzte ő a gonoszt magától
Nem ijedt meg a haláltól
Urához mindvégig hű maradt
Jellemére szenny nem tapadt

Az Újjászületett Nyugalom huszonegyedik évében (216), ez év ötödik hónapjában Xian császárhoz egy igen sok tisztségviselő által aláírt, terjedelmes beadvány nyújtottak be, mely így szólt:

„Cao Cao főminiszter úr oly számos és nagy szolgálatot hajtott végre, amennyit és amilyent előtte egyetlen más miniszter sem, lett légyen akár az Égben, akár a Földön. Még Yi Yin és Zhou hercege sem mérhetőek az általa megnyilvánított erényekhez, melyeket az állam érdekében fejtett ki. Így arra kérjük a császári fenséget, adja meg számára a hercegi címet”.

A beadványt elfogadták, a híres Zhong Yao pedig elkészítette a rendelet piszkozatát, amely Cao-t Wei hercegének fogja kikiáltani. Cao Cao, látható szerénységet tetteve, háromszor utasította el a megtiszteltetést, ám visszautasítását nem fogadták el. Végül beadta a derekát, és a szokásos jelképekkel és kiváltságokkal Wei hercegévé tették, tizenkét gyöngysorral díszített fejdísz és hatlovas, aranyozott kocsirudas harci szekeret kapott. ⁴A méltóképpen feldíszített császári hintóban helyet foglalva haladt végig a már jó előre megtisztított utcákon. Ezt követően Yejunban építtetett magának palotát, majd megkezdte a megbeszéléseket örökösének kijelöléséről.⁵

Fő felesége, Ding úrhölgy gyermektelen maradt, ám ágyasa szült neki egy fiút, Cao Angot, aki Wancheng ostrománál, amikor Cao Cao Zhang Xiu ellen küzdött, életét vesztette. Bian úrhölgy, egy másik ágyas, összesen négy fiúval ajándékozta meg, név szerint Cao Pi-vel, Cao Zhanggal,

Cao Zhi-vel és Cao Xionggal. Ennek hatására őt emelték Wei úrnőjévé, Ding úrhölgy helyére.⁶

A harmadik fiú, Cao Zhi igen okos volt és a fogalmazás valódi mestere. Az újdonsült herceg azt szerette volna, hogy ő legyen az örököse.

Ekkor a legidősebb gyermek, Cao Pi felkereste Jia Xu tanácsadót,⁷ hogy megtervezzék, miként érvényesítse elsőszülötti jogát. El is hangzott egy megfelelőnek tűnő terv. Ezt követően valahányszor atyja hadjáratra indult, Cao Zhi túlzó dicshimnuszokat költött, Cao Pi viszont oly keservesen zokogott,⁸ amiért el kell válnia Cao Cao-tól, hogy végül az udvaroncok mélyen meghatódtak, s megjegyezték, noha Cao Zhi eszes és ravasz, mégsem oly hű gyermeki kötelességeiben, mint Cao Pi. Sikerült felkeltenie atyja legközelebbi segítőinek érdeklődését is, akik oly hangosan kezdtek érényei dicsőítésébe, hogy Cao Cao erősen kezdett hajlani afelé, mégis őt nevezze meg örökösének.

Mindazonáltal igen sokáig tétovázott, mit tegyen, míg végül felhozta a témát Jia Xu előtt is:

- Szeretném megnevezni örökösömet, ám nem tudom eldönteni, ki legyen az.

A tanácsadó nem szólt egy szót sem, így Cao nógatni kezdte, hogy mondjon már valamit.

- Csupán eszembe idéztem a múltat, ezért nem feleltem azonnal - közölte Jia Xu.

- Mit idéztél fel?

- Két apán, Yuan Shao-n és Liu Biao-n, valamint az ő fiaikon gondolkoztam.⁹

Cao Cao nevetni kezdett, majd hamarosan kihirdette, hogy legidősebb fia lesz örököse.¹⁰

Ez év telén, a tizedik hónapban Wei újdonsült hercegének palotája felépült, s megkezdték bebútorozását. Ritka virágokat és különleges fákat gyűjtöttek mindenünnen, hogy ezekkel díszítsék a kerteket. Az egyik beszerző ügynök a déli földekre ment, és Sun Quan színe elé járult, hogy átadja neki Cao Cao üzenetét. Ebben az állt, hogy a főminiszter engedélyt kér egy wenzhou-i látogatásra, mert szeretne némi narancsot szerezni onnan. Sun Quan ebben az időben igen előzékeny hangulatban volt Cao Cao iránt, úgyhogy saját városa narancsfáiról negyven kocsinyi igen kiváló gyümölcsöt küldetett Yejunba.

Ütközben a narancsok szállítói igencsak elfáradtak, s egy hegy lábánál meg kellett állniuk pihenni. Ekkor éppen arra vetődött egy fél szemére vak, fél lábára sánta öregember, aki fehér nádpálma fejéket és bő, fekete köpönyeget viselt. Üdvözölte a szállítókat, és ott maradt kicsit beszélgetni velük.

- Nehéz a terhetek, ó, utazók - mondta nekik egy idő után -, megen-
gednétek hát egy vén taoistának, hogy segédkezet nyújtson nektek? Mit
szóltok hozzá?

Természetesen nagyon örültek az ajánlatnak, s a barátságos vándor
egymás után mindegyik rakományt elvitte őt *li* távolságra. Amikor visz-
szavették terhüket, észrevették, hogy az könnyebbnek tűnik, mint amilyen
korábban volt, s erősen gyanakodni kezdtek.

Nemsokára a taoista búcsúzkodni kezdett, s így szólt a csapat
vezetőjéhez:

- Wei hercegének régi barátja vagyok, ugyanabból a faluból származom,
mint ő. A nevem Zuo Ci, ám a taoisták között Fekete Szarvként ismernek.
Ha majd eléritek úti célotokat, beszámolhatnátok róla, hogy uratok iránt
érdeklődtem.

Ezzel Zuo Ci lerázta ruhaujját és távozott. Hamarosan a narancsszállí-
tók megérkeztek az új palotához, ahol leadták a gyümölcsöket. Ám amikor
Cao Cao felvágott egyet, látta, hogy csupán üres héj, a belseje teljesen hi-
ányzott.¹¹ A főminiszter eléggé megdöbbsent és rögtön hívatta a fuvaroso-
kat, akik elmesélték neki találkozásukat a titokzatos taoistával. Cao Cao
nemigen hitt nekik, ám ekkor üzenet érkezett a kapuórségtől, miszerint
egy bizonyos taoista, név szerint Zuo Ci áll a palota előtt, s a herceget sze-
retné látni.

- Küldjétek be! - parancsolta a főminiszter.

- Vele találkoztunk útközben! - kiáltották a szállítók, amint meglátták
az érkezőt.

- Miféle varázslatot úztél gyönyörű gyümölcsseimmel? - kérdezte tőle
Cao Cao kurtán.

- Hogy is lenne lehetséges ilyesmi? - kérdezett vissza a taoista, majd fel-
vágott egy narancsot, s megmutatta, hogy hiánytalanul megvan a bele, íze
pedig kiváló. Ám amikor ismét Cao Cao nyitott fel egy másikat, az megint
csupán üres héj volt. A főminiszter még a korábbinál is jobban elcsodálko-
zott. Megkérte látogatóját, hogy foglaljon helyet, s miután az frissítőt kért,
bort és ételt hozatott neki. A taoista mohón zabált, felfalt egy egész birkát,
és ennek megfelelő mennyiséget ivott hozzá. Ámde semmiféle jelét nem
mutatta részegségnek vagy jóllakottságnak.

- Miféle bűverő hozott ide? - tudakolta Cao Cao.

- Én csupán egy szegény taoista vagyok. Shu-ba mentem, ahol az Emei
hegyen¹² harminc hosszú éven keresztül tanultam. Egy nap hallottam, hogy
hang szólít cellám kőfalából. Körülnéztem, de senkit sem láttam. Másnap
ugyanez történt, majd ezután még hosszú időn keresztül. Egyszer csak a
kő mennydörgésszerű robajjal kettéhasadt, s három kötetet pillantottam
meg. Egy szent könyv volt az, melynek címe: „Az elrejtés művének könyv-

ve". Az első kötetből megtudtam, hogyan kell szelek szárnyán a felhőkhöz emelkedni, a nagy úrbe hajózni, a másodikból azt, hogyan kell áthaladni a hegyeken, áthatolni a sziklákön, a harmadikból pedig azt, hogyan lehet páráként lebegni a tenger felett, láthatatlanná válni vagy alakot váltani, valamint kardokat és töröket mozdítani a távolból, hogy megsebezzen vagy akár lefejezzen valakit. Te, ó, herceg, elérted a dicsőség teljességét, miért nem vonulsz hát vissza, mint én, s leszel a taoisták tanítványává? Miért nem utazol az Emei hegységhez, hogy ott rendbe hozd utad, én pedig neked adhatom három kötetem?¹³

- Gyakran eszembe jutott már ez a lehetőség, és a sorssal való mérkőzés, de mit tehetnék? Nincs senki más, aki képes lenne fenntartani a kormányzatot.

- Itt van Liu Bei Yizhou-ban, az uralkodói ház sarja. Nem adhatnád át a helyed neki? Ha nem teszed, egy napon talán elküldöm egyik repülő kardomat a fejedért!

- Tehát az ő titkos ügynökei közül vagy! - kiáltotta Cao Cao váratlan dühvel, majd az örökhöz fordult:

- Fogjátok el!

Így is tettek, miközben a taoista csak nevetett. És egyre csak nevetett, miközben levonszolták a tömlöcbe, ahol kegyetlenül helybenhagyták. Amikor befejezték, békés alvásba merült, mintha egyáltalán semmit sem érzett volna az egészről.

Ez még inkább felbőszítette Cao Cao-t, aki megparancsolta, tegyék a varázslót nagy fagallérba, amit szögekkel és láncokkal erősítettek hozzá, majd a cellája falához láncolták. Ám az őrség hamarosan jelentette, hogy a láncok mind lehullottak róla, miközben az áldozat továbbra is aludt, s a legcsekélyebb sérülés sem látszott rajta.

A taoista hét napig étlen-szomjan hevert cellájában, s mikor bementek hozzá, hogy lássák, hogy van, egyenes derékka üldögélt, látszólag kiválóan érezve magát. A porkolábok jelentették ezt is Cao Cao-nak, aki magához hozatta a foglyot.

- Az sem zavarna, ha évekig nem kapnék enni - közölte vele, amikor kérdőre vonták -, ám ezer birkát is meg tudnék enni egyetlen nap alatt.

Cao Cao-nak nem volt semmiféle eszköze ahhoz, hogy uralma alá vonjon egy ilyen embert.

Aznapra hatalmas lakomát terveztek az új palotában, s vendégek tömege érkezett. Amikor már jócskán előrehaladt az ünnepség és számtalanszor körbejárt a bor, váratlanul megjelent köztük a taoista, lábain facipővel. Minden arc felé fordult, nem kevesen rémülten, mások csodálkozva pillantottak rá.

A nagy gyülekezet előtt állván a taoista így szólt:

- Ó, hatalmas herceg, ma itt van előtted minden kiváló éték az asztalon, és dicsőséges vendégeid körében foglalasz helyet. Ritka és gyönyörű dolgaid vannak a világ minden tájáról. Hiányzik-e neked bármi? Ha szükséged lenne még valamire, csak mondd, mi az, én megszerzem neked!

- Akkor hát egy sárkány máját akarom levesnek! Meg tudod szerezni?

- Hol itt a nehézség? - felelte nyugodtan Zuo Ci.

Rögvest fel is vázolt egy sárkányt a lakomaterem fehérre meszelt falára, majd köpönyege ujját áthúzta felette, a sárkány hasa pedig megnyílt, s a résen át a taoista előhúzta a friss és véres májat.

- A köpönyegedben rejtegetted a májat! - kiáltotta Cao Cao hitetlenkedve.

- Legyen akkor egy újabb próbatétel! - javasolta Zuo Ci - Tél van, odakint minden növény halott. Miféle virágot szeretnél hát, hercegem? Nevezd meg bátran!

- Bazsarózsát akarok! - hangzott a felelet.

- Máris - mondta a taoista. Kérésére a szolgálók behoztak egy virágcserepet, amit a vendégek orra elé helyeztek. Zuo Ci némi vizet locsolt rá, s igen rövid időn belül kihajtott belőle a kért növény, két csodálatos virággal.

A vendégek teljesen megdöbbenek, s megkérték a vándort, foglaljon helyet köztük, majd bort és ételt adtak neki. A szakács hamarosan halat küldött be.

- A legjobb fogás a Song folyó halaiból áll¹⁴ - közölte a taoista.

- De hogy tudnánk halat szerezni ezer *li* távolságból? - tudakolta Cao Cao.

- Egyáltalán nem nehéz. Parancsold meg valakinek, hogy szerezzen be botot és kampót, azután tegyen halakat a lakomaterem alatti tavacskába.

Így is tettek, majd kis idő múltán számos gyönyörű sügér hevert a lépcsőkön.

- Ezekből mindig tartok néhányat tavaimban - jegyezte meg Cao Cao.

- Ó, herceg, azt hiszed, becsaplak? Minden sügérnek két kopoltyúja van, kivéve a Song folyóban élőket. Azoknak két pár. Ez az ismertetőjegyük.

A vendégek a halak köré gyűltek, hogy megvizsgálják azokat, és megbizonyosodtak afelől, hogy valamennyinek négy kopoltyúja van.¹⁵

- E sügér sütéséhez viszont bíbor gyömbérsarj szükséges - mondta a taoista.

- Ilyesmit is elő tudsz varázsolni? - kérdezte Cao Cao.

- Könnyedén.

Zuo Ci ezüst tálát kért, majd megtöltötte vízzel. Nemsokára a gyömbér betöltötte az edényt, ő pedig a házigazda elé tette. Cao Cao kinyújtotta kezét, hogy kivegyen belőle egy keveset, amikor hirtelen egy könyv jelent meg a tálban. A címe így hangzott: „Cao Cao új értekezése a háború

művészetéről”. A főminiszter kivette és elolvasta. Egyetlen szó sem hiányzott belőle az eredetihez képest. Cao Cao-t egyre jobban elbűvölték a vándor képességei. Zuo Ci felvett egy jáde kupát az asztalról, megtöltötte kiváló borral, majd átnyújtotta a házigazdának:

- Idd meg ezt, ó, herceg, és ezer évig fogsz élni!

- Igyál belőle először te! – hangzott a felelet.

A taoista kivette a jáde tüt fejdíszéből, s áthúzta a kupán, mintha ketéosztaná vele tartalmát. Ezután megitta az egyik felét, majd átnyújtotta Cao Cao-nak. Ám a főminiszter dühösen visszautasította. Ekkor a taoista feldobta a levegőbe, ahol a kupa fehér galambbá változott, tett egy kört a lakomateremben, majd elrepült.

Mindenki a röptét figyelte, így senki sem vette észre, hogy Zuo Ci is eltűnt. Mire ismét felé fordultak, már nem volt ott, s a kapuőrök hamarosan jelentették, hogy elhagyta a palotát.

- Egy efféle varázslót ki kell végezni, különben még valami kárt tesz! – közölte a vendégekkel Cao Cao.

A rettenthetetlen Xu Chu háromszáz fegyverrel a taoista elfogására indult. Hamarosan meg is látták, ahogy facipőiben biceg végig az úton, nem sokkal előttük. Xu Chu rögtön utánaeredt, ám annak ellenére, hogy vadul hajszolta lovát, képtelen volt utolérni a menekülőt. Az üldözés a dombok felé tartott, amikor egy juhászfíúval és birkanyájával találkoztak. A taoista az állatok között lépkedett, majd eltűnt. A dühödt harcos erre lemészárolta az egész nyáját, miközben a juhászfíú zokogva nézte.

Hirtelen az ifjú hangot hallott az egyik levágott állatfejből, elmondván neki, hogy helyezze vissza a birkák fejét testükre. Ehelyett azonban a gyerek rémületében arcát eltakarva elrohant. Ekkor ismét meghallotta a hangot:

- Ne szaladj el! Visszakaphatod a birkáidat!

Erre megfordult, és lám! Valamennyi állat megint életben volt, s Zuo Ci terelgette őket. A fiú kérdezgetni kezdte, ám a taoista nem válaszolt. Köpönyege ujjának egyetlen mozdulatával eltűnt.

A juhászfíú hazament, s elmondta a megesett csodát gazdájának. Egy ilyen történetet képtelenek voltak elhallgatni az emberek, így az végül Cao Cao fülébe jutott. Ekkor mindenhová elküldték a taoista arcképét a letartoztatására vonatkozó paranccsal együtt. Három napon belül a városban és vidéken is három-négyszáz embert fogtak el, akik mind félszeműek és sánták voltak, nádpálma fejdísz, fekete, bő köpönyeget és facipőt viseltek. Mind ugyanúgy néztek ki, s mind a szökevény taoista vonásait viselték.

Nagy zűrzavar uralkodott az utcákon. Cao Cao megparancsolta tisztjeinek, hogy spricceljenek disznó- és kecskevért a taoisták tömegére, hogy elűzzék a bűbájt, és vigyék őket a várostól délre eső gyakorlótérre. Ő is

követte őket oda őrségével, akik körülvették az elfogottakat, majd egytől-egyig végeztek velük. Ám miután fejüket levágták, valamennyiük nyakából fekete füstkarika szállt fel, majd ezek mind középre lebegtek, ahol egyesültek, és egy újabb Zuo Ci alakját vették fel, aki magához szólított egy fehér darut az égből és felült rá, mintha csak háttas lenne.

Tenyerét összeütve ezután boldogan így kiáltott:

- A föld patkányai az arany tigrist követik, s a gonosztevő egy reggelen halált könnyezik!¹⁶

A katonák nyílvesszőket lőttek a madárra és a férfire is, ám ekkor hatalmas vihar csapott le a városra. Köveket söpört félre, homokot kavart fel, s a földről az összes holttest felkelt, valamennyi kezével tartván fejét. Cao Cao felé iramodtak, hogy lesújtsanak rá. A tiszték eltakarták arcukat, és senki sem mert a másik szemébe nézni.

Az államot egy merész férfi megdöntheti
De egy varázstudó még őt is meglepheti

Olvassuk el a következő fejezetet, hogy megtudjuk, mi lesz Cao Cao sorsa.

HATVANKILENCEDIK FEJEZET

GUAN LU A VÁLTOZÁSOK KÖNYVE SEGÍTSÉGÉVEL
JÓ SOL. ÖT HŰ ALATTVALÓ ÉLETÉT ADJA A
BIRODALOMÉRT

卜周易管輅知機
討漢賊五臣死節

Áldozatai holttestének feltámadása és ellene intézett rohama a viharban túlságosan sok volt már Cao Cao-nak, aki elvesztette az eszméletét. Ekkor azonban a szél elcsendesült, a hullák pedig eltűntek. Szolgái a palotába vitték a herceget, ám ő továbbra is nagyon rosszul volt.

Egy vers a meggyilkolt taoistát dicsőítette:

Mágikus könyveket olvasott
Titkos tanokat folytatott
Bűbájjal itatott klumpájában
Körbeszállhat az egész világban
Cao Cao színe elé azért sietett
Hogy meglelje, egykor mi elveszett
Szívét ismét jó felé fordítsa
Lelke mélyét őszintén szólítsa
Ám tette fölösleges maradt
Gonosz útján Cao tovább haladt

Úgy látszott, Cao Cao betegsége kifog az orvosok tudományán, a gyógyszerek semmit sem változtattak állapotán. Xu Zhi miniszter éppen ekkor érkezett meg a fővárosból, hogy meglátogassa a herceget, aki rögtön utasította vendégét, hogy vessen sorsot a *Változások könyve* segítségével.

- Hallottál már, nagyuram, Guan Lu-ról? Ő emberfeletti a jövőmondás területén - közölte urával Xu Zhi.

- Sokat hallottam már felőle, ám azt nem tudom, mennyire jártas a tudományokban. Mesélj róla! - kérte Cao Cao.

- Pingyuanból származik, arca rút és durvák a vonásai. Mérték nélkül iszik és eléggé kicsapongó. Atyja Langye egyik tekintélye volt. Guan Lu már gyermekkorától kezdve szerette tanulmányozni a csillagokat, egész éjjel ébren maradt, hogy figyelhesse őket, atyja és anyja tiltása ellenére. Szokta volt mondani, hogy ha a baromfik és a vadludak természetüktől fogva ismerik az évszakokat, akkor mennyivel inkább kellene ismerniük azokat az embereknek. Gyakran játszott a többi fiúval olyat, hogy képeket rajzolt az égről a földre, elhelyezve rajta a napot, a holdat és a csillagokat. Amikor idősebb lett alapos tanulmányokat folytatott a *Változások könyve* kapcsán, és hosszasan foglalkozott a szelek járásával is.¹ Remek fejszámoló és az arcvonások kiváló ismerője.² Hírneve elérte Langye kormányzója, Shan Zichun fülébe is, aki magához hívatta, hogy elbeszélgesse vele. Néhány száz további vendég is jelen volt az eseményen, mindegyikük tehetős szónok.

- Ifjú vagyok és eléggé bátortalan - közölte Guan Lu a kormányzóval -, kérlek, uram, adj nekem három flaska bort, hogy megoldódjon a nyelvem.

A kérés elég megdöbbenő volt, ám teljesítették, s amikor megitta, Guan Lu megvetően nézett végig a többi jelenlévőn, s így szólt:

- Most már készen állok. Ezek lennének hát az ellenfelek, akiket összehívtál, hogy versengjek velük? Ezek az úriemberek, akik itt helyet foglalnak, vitázó felek?

- Én magam is égek a vágytól, hogy megmérkőzzem veled - felelte Shan Zichun.

A *Változások könyve* jelentéseivel kezdték. Guan Lu szavai áradatként törtek elő, elgondolásai igen mélyrehatóak voltak. A kormányzó válaszában nehéz kérdésekkel igyekezett felvenni vele a versenyt, ám Guan Lu valamennyit félresöpörte ékesszóló bőbeszédűségével. Így ment ez egy egész napon át, szünet nélkül, még frissítőt sem vettek magukhoz. Shan Zichun és összes vendége kénytelen volt elismerni Guan Lu tehetségét, s mind egyetértettek vele.

Hírneve igencsak megnőtt eme esemény után, s az emberek csak „Emberfeletti Fiúnak” nevezték. Ezt követően más módon is híre kélt. Élt egy bizonyos Guo En akkoriban, nagy emberbarát, akinek volt két fivére. Mindhárman lesántultak, s Guan Lu-t hívták, hogy vessen sorsot nekik, kiderítvén balszerencsájuk okát. Miután az ifjú megtette ezt, így fordult hozzájuk:

- A jelekből úgy látom, családi sírboltotokba nősténydémon költözött, mégpedig egyik nagynénétek, atyátok egyik fivérének felesége. Néhány évvel ezelőtt, éhínség idején, néhány kocsinyi szemes terményért kútba lökték őt, majd követ vetettek utána, ami szétzúzta a fejét. A sokat szenvedett lélek a Legfelsőbbhöz fordult, benaságotok pedig e vétekért történő vezeklés. Semmiféle ima nem képes elfordítani a gonoszt.

A három fivér erre könnyek között vallotta meg bűnét.³

Az anpingi Wang Ji kormányzó is hallott a jövendőmondóról, s meghívta őt magához. Guan Lu el is látogatott hozzá. Éppen ebben az időben Xindu elöljárója a kormányzó vendége volt, kinek felesége fejfőrcsöktől szenvedett,⁴ fiának pedig szúrt a szíve. Megkérték Guan Lu-t, hogy derítse ki ezek okait. Ismét sorsot vetett, s közölte, hogy a főterem nyugati sarkában két holttestet temettek el, az egyik lándzsát tartó férfi, a másik pedig íjász. A falat úgy húzták fel, hogy fejük belül, lábuk kívül volt. A lándzsát fejbe döfték, ezért a fejfájás, míg az íjászt szíven szúrták, innen a szívfájdalom. Az örök ázni kezdtek azon a helyen, amire Guan Lu mutatott, és nyolc hüvelyk mélységben két koporsóra leltek. Egyikben egy lándzsa volt, míg a másikban íj és fa nyílvevesszők, s mindkettő igen rossz állapotban leledzett. Guan Lu utasította a katonákat, hogy fogják a csontokat és a háztól tíz *li* távolságra temessék el azokat ismét. Ezután a feleség és a fiú nem szenvedett többé a fájdalomtól.

Egy bizonyos Zhuge Yuan, Guantao előljárója, akit nemrég neveztek ki kormányzóvá, új székhelyére indult, s Guan Lu meglátogatta őt, hogy elbúcsúzzon tőle. Az egyik vendég megemlítette, hogy Guan Lu beszélhetne arról, ami rejtve van a szemek előtt. Az újdonsült kormányzó kétségét fejezte ki az iránt, hogy létezne efféle erő, s közölte, próbának veti alá. Fogott egy fecsketojást, egy darázs-fészket és egy pókot, majd három külön dobozba tette ezeket. Ezután megkérte Guan Lu-t, találja ki, melyikben mi van. A jósszertartást követően az ifjú három négysoros költeményt írt:

A lappangó élet hírt ad magáról
Kincse márvány teremből fakad
Kicsiny pár együtt száll az ágról
Hegyes szárnya magasban halad

Ez láthatóan fecsketojást jelképezett.

Sokszobás a kuckó
Gerendán megbűvó
Csíkos rabló lakja
Szurkál, ha elhagyja

Ennek megfejtése a darázs-fészek.

Hosszúlábú csendes vadász
Fonalat sző s légben halász
Legyekre les magába
Alkonyatkor tömi hasába

Ez pedig a pók.

A vendégeket teljesen lenyűgözte.

Falujában egy öregasszony, miután elveszett a tehene, felkereste a bölcsét, hogy beszéljen vele. Az a jóslást követően elmondta a kétségbeesett nőnek, hogy hét férfiú vitte el az állatot, megsütötték és jelenleg éppen egy bizonyos hegyi folyó partján eszik. Az asszony jól tenné, ha odasietne, hogy lássa, kik ők. Ha gyors lesz, akkor még ott találhatja a tehén bőrét és húsát. Oda is ment, s rátalált a hét emberre, akik egy kis kunyhóban rejtőzködtek és marhahúst sütöttek. A hús nagy része még ott volt. Ezután beszámolt az eseményről Liu Bin kormányzónak, aki letartóztatta és megbüntette az elkövetőket. Ezután megkérdezte az idős hölgyet, honnan tudta, kik voltak a bűnösök, ő pedig ezt a kérdést is megválaszolta.

A kormányzó sem tudta eldönteni, higgyen-e a jós képességeiben. Guan Lu-ért küldetett, s az alábbi próbatételnek vetette alá. A pecsétjét és egy fácántollat beletett egy dobozba, s megkérdezte vendégétől, mi is van benne. A válasz így hangzott:

Hol szögletes, hol kereknek látszódik
Alul változó színekben mártózik
Faragott jádekő egy darabban
Hivatalos, mindig csalhatatlan

Nemde egy pecsét van a csomagban?

Sárgán és feketén tündöklő szárny
Fehér gyűrű és vörös láng színű árny
Rikolt hangosan riadtan csapkodva
Legyezőbe való kincsét hátrahagyva

S azt hiszem, még egy fácántollról van szó.

Liu Bin kormányzó nagy tisztelettel bánt ezt követően a csodálatos jós-
tehetséggel.

Egy napon Guan Lu látta, hogy egy ifjú szántja a földet. Miután egy ide-
ig figyelte, váratlanul hozzá fordult, és megkérdezte, mi a neve és mennyi
idős.

- Zhao Yannek hívnak, s tizenkilenc esztendő vagyok - hangzott a fia-
talember válasza -, s te ki vagy, jó uram?

- Guan Lu vagyok, talán már hallottál rólam. A korai halál érzete leng
körül téged. Élted három napon belül véget fog érni. Milyen kár, hogy egy
ilyen jóképű ifjúnak ennyire korán kell meghalnia!

Zhao Yan ezt hallván ekéjét hátrahagyva hazaszaladt, s elmondta a dol-
got atyjának. Ez utóbbi rögtön felkerekedett, hogy megtalálja Guan Lu-t, s
miután rálelt, a földre vetette magát, így kérlelte a látnokot, hogy mentse
meg fiát.

- Hogy is tudnám én elhárítani a végzetet? Ez a sors keze - felelte neki
Guan Lu.

- Ó, jaj! Ő az egyetlen gyermekem, könyörgöm, mentsd meg!

S az apa mellett a fiú is könnyek között kezdte kérlelni őt. Guan Lu
mélységesen meghatódott, s az ifjúhoz fordult:

- Csomagolj egy kevés jó bort és szarvas pecsenyét, azután másnap menj
az innen délre fekvő erdőbe, ahol egy árnyékot adó fa alatt két, sziklán ülő
emberre fogsz lelteni, akik *wei-chi*-t játszanak. Egyikük, a délre néző, fehér
öltözéket fog viselni és nagyon gonosz kinézetű. A másik, aki szemben ül

az előbbivel, vörös ruhás, igen szemrevaló férfiú lesz. Teljesen elmerülnek a játékban, nem törődnek majd vele, ki ajánl fel nekik ételt-italt, amit szerényen helyezz majd térdükre. Miután ettek-ittak, hajolj meg előttük, s könnyek közt kérd őket, hosszabbítsák meg életed napjait. Így igen hosszú életre tehetsz szert majd, de semmiképp se említsd meg nekik, hogy én mondtam el, mit tegyél!

Az atya vendégként magánál tartotta Guan Lu-t, s a következő napon a fiú mindenben a bölcs utasításai szerint járt el. Az erdőben hamarosan rátalált a két férfiúra, akik egy fenyő alatt helyet foglalva folytatták játszmájukat. Úgy tűnt, közben minden másról megfeledkeztek. Zhao Yan átadta nekik a bort és az ételt, a két férfi pedig szórakozottan elfogyasztott mindent, s közben egy pillanatra sem hagytak fel a játékkal.

Ám amikor Zhao Yan a földre vetette magát, s a hosszú élet ajándékát kérte tőlük, úgy látszott, megdöbbenek.

– Ez biztosan Guan Lu műve – közölte a vörös köpönyeges –, mégis, mivel ételt fogadtuk el eme ifjú kezéből, meg kell szánnunk őt!

Ezzel a fehér öltözékű felemelt egy könyvet, amely oldalán függött, s belepillantott:

– Idén vagy tizenkilenc éves – mondta ezután Zhao Yannek –, meg kellene halnod. Ám az egyes fölé egy kilencet helyezünk, így a leélendő éveid száma kilencvenkilenc lesz, ekkora kort fogsz megélni. Ám ha visszatérsz, mondd meg Guan Lu-nek, ne merje elárulni a sors titkait, különben az Ég biztosan megbünteti!

Ekkor a vörös köpönyeges előhúzott egy tollat, és beírta az új számot. Szél támadt, s a két öregember darvakká alakult át, felszárnnyalt az égre és eltűnt.

Zhao Yan hazatért, s beszámolt mindarról, amit látott. Guan Lu elmondta neki, hogy a vörös öltözékű a Nagy Medve csillagkép, míg a fehér köpönyeges a Kis Medve volt.

– De hát a Nagy Medve összesen kilenc csillagból áll, itt meg csak egy ember volt – tiltakozott az ifjú.

– Különállva kilencen vannak, ám egyesültek, hogy egyetlen alakot öltsenek. A kicsi számlálja a halálokat, míg a nagy a születéseket. Most, hogy azt a számot hozzáadták, nem kell aggódnod, sokáig fogsz élni!

Az atya és a fiú is a lehető leghálásabban köszönték neki, ám ezt követően Guan Lu nagyon óvatos volt abban, hogyan jósoljon az embereknek, nehogy elárulja az égi titkokat.

Nos, ez az ember van Pingyuanban, te pedig, hercegem, ha tisztába akarsz jönni sorsoddal, miért nem hívatod őt?⁵

Cao Cao nagyon megörült, s azonnal magához hívatta Guan Lu-t, aki el is jött hozzá. Amint az üdvözlések véget értek, Cao Cao megkérte, hogy vessen sorsot neki.

Guan Lu azonnal rájött az okra, s be is számolt róla:

- A betegség mágikus mesterkedésnek köszönhető, nem kell, hogy nyugtalanságot okozzon.

Cao Cao nagyon megkönnyebbült, s egészsége azonnal kezdett helyreállni.

Ezután a herceg tudni szeretne volna, mire számíthat a birodalom ügyeit illetően. A szükséges számítások elvégzését követően a jós így felelt:

Három-nyolc keresztben jár
A sárga vadkanra tigris vár
Sereg megállónál meglepik
Egy végtag ottan elveszik

Cao Cao ekkor saját élete felől kérdezősködött. Tudni szeretne volna, hosszú lesz-e vagy sem. Guan Lu válasza így hangzott:

Oroszlánok őrzik a palotát⁶
Ősök tehetségének zálogát
A herceg biztosítja útját
Dicsőség fogadja magját

Cao Cao megkérdezte, mit is jelentsen ez, ám kitérő választ kapott:

- A jóslás a világegyetem műve, ezért van, ami nem tudható előre. Légy türelemmel, idővel megtudhatod, amit szeretnél.

A herceg elégedett volt, s maga mellett akart tudni egy ilyen embert, így felajánlott neki egy történetírói (ami egyben jóvendőmondói) pozíciót az udvarnál, de vendége ezt nem fogadta el:

- Sorsom nyomorúságos és balszerencse kísér. Nem vagyok hát méltó egy ilyen hivatalra, nem is merem elvállalni.

- Miért nem? - tudakolta Cao Cao.

- Homlokom nem elég magas, szemem nem határozott csillogású, orrnyergem nem egyenes, lábamnak nem szilárd a sarka, hátamról hiányzik a hármass vért (a lapockacsont és a hozzá tartozó izmok), mellkasomról pedig a három jegy (a gazdagságot jelentő írásjegyek). Csupán a gonosz szellemeket tudom biztonságosan irányítani, élő embereket nem.

- Mi a véleményed az én arcvonásaimról?

- Mi egyebet kívánhatna még egy oly magas rangú miniszter, mint te, uram? - felelt a kérdésre kérdéssel Guan Lu.

Cao Cao tovább erősködött, hogy válaszoljon, ám a látnok csak nevetett. Ekkor Cao megkérte, hogy pillantson végig a körülöttük álló számos különböző tisztségviselőn.

- Egytől-egyig olyan szolgáló, aki megfelel a birodalom ügyeinek intézésére - hangzott a felelet.

Ám amikor a herceg azt tudakolta, szerencse vagy balsors fogja-e kísérni, a jós nem adott világos és teljes választ.

Született erről egy vers is:

Csodás Guan Lu látnoka régmúlt időknek
Tudója csillagokba rejtett titkos jövőnek
Néki sötét talányok, homályos jelképek
Akár mint napon ülő beszédes vendégek
Elméje megvilágító, mint sugara a fénynek
Ismerve a halál nesztét, nevezhette ténynek
Tudásának titkai sajnos örökre elvésztek
Vele magányos sírba szomorúan mentek

Cao Cao nem adta fel, tovább kérdezgette. Ezúttal azt szeretete volna tudni, mi lesz vetélytársaival, Wu és Shu országával.

- A dél épp most vesztette el egyik híres főemberét, nyugat pedig betolakodik területedre.

A herceg kétségeit e jóslat felől hamar eloszlatták, mivel hírvivő érkezett Hefei-ből, aki az alábbiakat jelentette:

- Lu Su, a déli földek seregeinek főparancsnoka meghalt Lukou-ban.

Ekkor Cao sietve Hanzhongba küldetett, a felderítő pedig, visszatérvén, a következő hírt hozta:

Zhang Fei és Ma Chao elfoglalták a Xiabian szorost, és Hanzhongot fenyegetik.

Cao Cao nagyon feldühödött és hajlott arra, hogy rögtön a behatolók ellen vonuljon, ám tanácskozott a nagyszerű jövőmondóval, aki azt javasolta neki, hogy ne lépjen:

- Ne cselekedj elhamarkodottan! A következő tavaszon tűzvész lesz Xuchangban!

Mivel éppen tanúja volt Guan Lu szavai beteljesedésének, Cao Cao nem kívánta figyelmen kívül hagyni a figyelmeztetést. Palotájában maradt, ám elküldte Cao Hongot ötvenezer katonával, hogy megerősítse a keleti folyóvidék védelmét, míg Xiahou Dun egy harminc ezres sereggel a fővárosba ment, hogy ott gondosan őrködjön és készen álljon minden felmerülő veszély elhárítására. Wang Bi főminisztert tette meg a birodalmi őrség vezetőjévé.

Sima Yi felszólalt Wang Bi ellen, mondván:

- Ez az ember a bornak szentelte magát és megbízhatatlan. Nem ő a megfelelő személy erre a hivatalra.

- Nagyon is megfelelő - válaszolta Cao Cao -, minden veszélyen és nehézségen át követett engem. Hűséges és szorgalmas, emellett szilárd, mint a kő vagy a vas.

Wang Bi-t tehát kinevezték, s a fővárosban táborba vezette az őrséget, a birodalmi palota keleti kapujánál.

Élt ekkoriban egy bizonyos Geng Ji, egy luoyangi férfiú a fővárosban, aki már régóta a főminiszter székhelyén állt alkalmazásban, s miniszteri pozíciót is szerzett. Ő és egy Wei Huang nevű miniszterháza közeli barátok voltak. Mindkettejüket nagyon nyomasztotta, hogy Cao Cao hercegi rangra emelkedett, s az még inkább, hogy a császári harci szekeret használta. A huszonharmadik év (218) első hónapjaiban titkos megbeszélésre jöttek össze, hogy megvitassák a főminiszter dolgait.

- Lázadó és romlott emberről beszélünk, aki napról-napra rosszabbá válik - közölte Geng Ji -; az a szándéka, hogy még tovább feszíti a húrt, s mi, a dinasztia szolgálói, nem segíthetjük őt aljasságában!

- Van egy barátom, a neve Jin Yi, aki szintén a Hanok szolgálatában áll, és Cao Cao ellensége - válaszolta Wei Huang -, a régi nagy miniszter, Jin Midi leszármazottja, emellett pedig jóban van Wang Bi-vel. Ha összefogunk, és megteszünk minden tőlünk telhetőt, sikerrel fogunk járni!

- De ha Wang Bi barátja, akkor nem fog segíteni nekünk! - vetette ellene Geng Ji.

- Menjünk, derítsük ki!

Így hát felkeresték Jin Yi-t, aki magánlakosztályában fogadta őket, s ott fogtak beszélgetésbe.

- Ó, nagyra becsült Jin Yi - kezdte Wei Huang -, tudjuk, hogy nagyon jó barátságban vagy Wang Bi parancsnokkal, ezért eljöttünk hozzád, hogy kérjünk tőled egy szívességet.

- Mit szeretnétek?

- Wei hercege hamarosan megkapja az uralkodó lemondását, ő maga fog a trónra emelkedni. Ekkor te és Wang Bi barátod komoly előmenetelben fogtok részesülni. Ha eljön ez a nap, kérlek, ne feledkezz majd meg rólunk, hanem ajánlj számunkra valamilyen tisztséget! Nem leszünk hálátlanok kedvességédért cserébe!

Jin Yi lerázta a ruhaujját és roppant dühösen pattant fel. Ebben a pillanatban érkezett meg a tea a vendégek számára. Azonnal kiragadta a szolgáló kezéből és a földre öntötte. Wei Huang színlelt rémülettel ugrott fel.

- Mivel bántottalak meg, kedves barátom? - kiáltotta.

- Azért vagyunk barátok, mert olyan emberek leszármazottja vagy, akik hűségesen szolgálták a Hanokat! Most pedig te, ahelyett, hogy visszafizetnéd a nagybecsülést, amivel tartozol nekik, és amit érezned kellene, elfordulsz tőlük, hogy ellenségüket segítsd? S közben ráadásul

azt gondolod, még a barátomnak tartalak? Hogy is nézhetnék így a világ szemébe?

- De ha egyszer ez a sors útja, akkor nem tehetünk mást - felelte Geng Ji -, el kell fogadnunk.

Jin Yi egyre mérgesebb lett, így a két látogató meggyőződött afelől, hogy szíve mélyén hűséges az uralkodó dinasztiahoz. Ekkor belefogtak, hogy elmondják neki, miként is állnak a dolgok valójában:

- Igazi vágyunk az, hogy végezzünk a lázadóval, azért jöttünk hozzád, hogy ebben kérjük segítségedet. Amit az előbb mondtunk, csupán azért tettük, hogy kipuhatholjuk, mit is gondolsz.

- Azt hittétek, hogy én, olyan ősökkel a hátam mögött, akik nemzedékről nemzedékre a Hanok bizalmasai és hű szolgálói voltak, hajlamos lennék egy lázadót követni? Ha ti, uraim, tényleg azon vagytok, hogy ismét megerősítsétek az uralkodói családot, kérlek, mondjátok el nekem terveiteket!

- Noha valóban az a vágyunk, hogy bizonyítsuk hűségünket, nincsenek meg az eszközeink az ellenség elpusztítására - közölte Wei Huang.

- Belül segítőkre, kívül támogatókra van szükségünk - felelte Jin Yi -, ha végezhetnénk Wang Bi-vel, akkor neve és csapatai a császár rendelkezésére állnának. Liu Bei, a birodalmi nagybácsi támogatásával pedig elpusztíthatnánk a lázadó Cao Cao-t!

Hallván Jin Yi tervét, a másik kettő helyeslésében tapsolt.

- Van is két barátom a városfalakon kívül, akik velünk tarthatnak - folytatta Jin Yi -, mindkettejüknek atyjuk halálát kell megbosszulniuk. Segíteni fognak nekünk.

- Kik ők?

- A kiváló orvos, Ji Ping fiai, a nevük Ji Miao és Ji Mu. Cao Cao kivégeztette atyjukat, mert részese volt a Dong Cheng által szervezett összeesküvésnek, amikor az utóbbi a köpönyegbe és övbe rejtett titkos rendelkezést kapta az uralkodótól.⁷ A két ifjú akkoriban elmenekült, ám azóta titokban visszatértek a főváros közelébe. Segítségükkel minden jól fog menni.

Geng Ji és Wei Huang nagyon megörültek a kilátásba helyezett segítségnek, s hírnököt küldtek a Ji-fivérekhez, akik hamarosan meg is érkeztek. Amikor eléjük tárták a tervet, nagyon meghatódtak és mind a ketten könnyezni kezdtek. Haragjuk ugyanakkor az égisz emelkedett, s esküt tettek, hogy segédkeznek a lázadó elpusztításában.

- Az első hónap tizenötödik napján nagyszabású ünnepek kezdődnek a városban - mondta Jin Yi -, s mindenünnen szerencsekívánatok hangzanak majd fel. Ekkor Geng Ji és Wei Huang kivezetik szolgálóikat, és gyorsan Wang Bi tábora felé veszik útjukat, hogy ott várjanak, míg meg nem látják a tűz fellobbanását. Ekkor berontanak, levágják Wang Bi-t, majd követnek engem a palotába. Ott kérést intézünk az uralkodóhoz, hogy

menjen fel az Öt Főnix Toronyba, gyűjtse össze tisztségviselőit és adja ki a parancsokat a lázadók elpusztítására. A Ji-fivérek dolga az lesz, hogy beosonjanak a városba, és tüzeket gyújtsanak. Ezután szólítsák a lakosságot, hogy siessenek segítségükre a lázadók ellen. Fel kell tartóztatniuk bármi-féle felmentőerőt a városon belül, amíg a császár ki nem adta határozatait. Miután a zűrzavar elült, haderőt mozgósítunk, és Yejunba sietünk, hogy elfogjuk Cao Cao-t. Egy hírvivő közben Liu Bei-hez, a birodalmi nagybácsihoz megy, kérve őt, hogy mielőbb jöjjön ide. Ha eljön az ideje, akkor éjjel, a második őrség idején látunk munkához, s el fogjuk kerülni Dong Cheng kísérlétének kudarcát.

Mind az öten esküt tettek az égre, hogy így lesz, majd vért kentek szét ajkaikon, hogy így pecsételjék meg szándékukat. Ezután mindannyian visszatértek otthonukba, hogy előkészítsék a fegyvereket és összehívják embereiket.

Geng Ji-nek és Wei Huangnak is fejenként négy-ötszáz szolgálja volt, akiket mind felfegyvereztek. Ji Miao és Ji Mu is összeszedett háromszáz férfiút. Azt mondták, vadásztársaság gyülekezik náluk, nehogy a kívüllálók gyanút fogjanak.

Amikor az előkészületek befejeződtek, ám még volt idő a felkelés kijelölt idejéig, Jin Yi elment meglátogatni Wang Bi-t:

- A világon minden nyugodtnak tűnik most, s Wei hercegének hatalma kiterjed valamennyi vidékre. Az öröm és jókívánságok ideje van most, s mindenkinek lámpásokat kellene kiakasztania, fel kellene díszítenie házát az alkalomra.

Wang Bi egyetértett, s hirdetményeket tett közzé, miszerint az emberek lámpásokkal és egyéb díszítményekkel lássák el otthonaikat a fesztivál idejére.

Eljött a telihold éjszakája, s az idő nagyon tiszta volt, minden égitest fényesen ragyogott az égen. A főváros lakói ünnepi hangulatban özönlöttek el a „hat utcát és három piacteret”. Bőségesen világítottak a kiakasztott lámpások, és mindenkit egyszerű boldogság töltött el.

Ezen az éjjelen a birodalmi őrség parancsnoka, Wang Bi és a tisztjei lakomát ültek táborukban. Éppen hogy elkezdődött a második őrség ideje, amikor nagy kiáltozásra lettek figyelmesek, majd valaki bejött, és közölte, hogy tűz ütött ki a tábor végében. Wang Bi sietve elhagyta az asztalt és kirentott. Láta, ahogy a lángnyelvek felcsapnak és terjednek, majd a kiáltások is eljutottak füléhez:

- Ölj!

Mindenünnen ez az egyetlen szó harsant fel, visszhangja az égig emelkedett. A parancsnok azt hitte, fellázadt a tábor, ezért lova hátára pattanva kivágatott a déli kapun. Alig ért ki, összetalálkozott Geng Ji-vel, aki rögz-

tön rálőtt egy nyílveszőt, s eltalálta a vállán. Csaknem kizuhant nyergéből a fájdalomtól, ám végül sikerült elmenekülnie a nyugati kapun. Hamarosan rájött, hogy fegyveresek üldözik, ezért kapkodni kezdett, leszállt lováról és gyalog ment tovább. Hamarosan megérkezett Jin Yi házához és ütni kezdte az ajtót.

A tűz, ami ekkora rémületet keltett, Jin Yi embereinek műve volt, s ő maga is velük tartott, hogy harcoljon, ha eljön az idő. Így hát csupán az asszony nép maradt hátra a házban. Amikor ők meghallották a zajt a bejáratnál, azt gondolták, Jin Yi tért vissza, ezért felesége kiszólt a női lakosztály ajtajától:

– Megölted Wang Bi-t?

Hatalmas meglepetésként érték e szavak a menekvőt, ám ebből megtudta, hogy egykori barátja immár ellenség. Tovább futott hát, egészen Cao Xiu otthonáig, s így szólt hozzá:

– Geng Ji és Jin Yi okozták a zűrzavart!

Cao Xiu azonnal fegyvert ragadott, lóra szállt és ezerfőnyi haderőt vezetett a városba. Láta, hogy mindenhol tüzek égnek, s az Öt Főnix Tornya is lángokban áll. A császár a palota eldugott részeibe szökött, ám Cao Cao barátai és hívei úgy védték a kapukat, mint az öldöklő halál.

A városban így kiáltoztak egymásnak az emberek:

– Vágd le Cao Cao-t, erősítsd meg a Hanok uralmát!

Xiahou Dun, aki harmincezer fővel érkezett korábban, hogy ügyeljen a rendre és őrizze a fővárost, öt *li*-re táborozott onnan. Hamarosan ő is értesült a zavargásokról, s látta, hogy tűzvész vette kezdetét, így mozgásba hozta seregét és bekerítette a települést. Küldött erősítést is Cao Xiu-nak odabentre.

A városban egész éjjel folyt a harc. Végül az emberek többsége nem csatlakozott az összeesküvőkhöz, így kicsiny csapatuk magára maradt. Hamarosan híre kelt, hogy Jin Yi, Ji Miao és Ji Mu elesett az összecsapásokban. Geng Ji és Wei Huang sikeresen utat tört magának az egyik kapu felé, ám odakint Xiahou Dun főszeregével találkoztak és fogságba estek. A velük lévő maroknyi embert darabokra szabdalták.

Mikor a harcok elcsitultak, Xiahou Dun a városba ment, s csapataival eloltotta a tüzeket. Emellett rátette a kezét az öt konspirátor teljes háztartására. Végül jelentést küldött Cao Cao-nak, aki megüzente, hogy végeztesse ki a két életben maradt összeesküvőt, és nyilvánosan végezzen az öt család valamennyi tagjával. Le kellett tartóztatnia minden tisztségviselőt is, s valamennyiüket Yejunba kellett küldenie kihallgatásra.

Xiahou Dun a veszthelyre kísérte két fő foglyát. Mind a kettő Cao Cao-t gyalázta közben:

- Élőként nem sikerült végeznünk veled, te átkozott, holtunkban viszont gonosz szellemekként fogjuk szétezni a lázadókat mindenütt!

A hóhér kardjával szájba verte Geng Ji-t, hogy vér tört elő ajkai közül, ám tovább folytatta a kiáltozást, amíg csak tudta. Wei Huang halántékát a földhöz verve ordított:

- Mennyire gyűlölöm őt!

Ezután olyan erővel csikorgatta fogait, hogy porrá zúzta őket. Mindketten a gyűlölködéstől kimerülve végezték földi pályafutásukat.

Tudja valaki kinyújtott karokkal az eget fennen tartani,
Vagy pusztán egyszerű hűséggel trónuson ülve maradni?
A Hanok napja végleg leáldozott, ketten küzdöttek még ez ellen
Ám kudarcot vallva haraggal szálltak sírba, mert hiba volt a tervben

Xiahou Dun végrehajtotta ura utasításait, s elküldte a letartóztatott tisztviselőket Yejunba. Amikor megérkeztek, Cao Cao felállított két zászlót a gyakorlótérre. Az egyik vörös volt, a másik fehér. Ezután a foglyokat oda vezettette, majd így szólt hozzájuk:

- E legutóbbi lázadásban néhányatok kiment, hogy eloltsa a tüzet, míg mások otthonukban maradtak. Akik kimentek, hogy a tűz eloltásában segídkezzenek, álljanak a vörös zászlóhoz, míg azok, akik nem mozdultak házukból, menjenek a fehér zászlóhoz.

- Biztosan nincs semmi rossz abban, ha megpróbáljuk eloltani a tüzet - gondolták magukban a hivatalnokok, így legnagyobb részük a vörös zászló mellé állt. Csupán úgy a harmaduk ment a fehérhez.

Ekkor elhangzott a parancs, hogy fogják el a vörös zászlónál lévőket.

- Ártatlanok vagyunk! - tiltakoztak a nyomorultak.

- Nem az volt a szándékotok, hogy kioltsátok a lángokat, hanem hogy a lázadók segítségére legyetek! - hangzott Cao Cao válasza.

Valamennyiüket leküldte a Zhang folyóhoz, s a parton kivégeztette őket. Több mint háromszázan estek áldozatul neki. Azokat, akik a fehér zászlóhoz álltak, megjutalmazta és visszaküldte a fővárosba.⁸

Wang Bi belehalt nyílveszőtől származó sebébe, és ünnepélyes temetésben részesült.

Cao Xiu lett az örök új parancsnoka, Zhong Yao Wei hercegségének minisztere, Hua Xin pedig főminiszter lett. Az alkalom lehetővé tette, hogy hatfokozatú nagyúri rangsort hozzanak létre, amely mindegyikében három szint volt, így pedig összesen tizenhét. A szorosok közötti nagyurak számára tizenhét fokozatot kreált. Ezek valamennyien bíbor szalagokkal átszőtt arany hivatali pecsétet kaptak. Tizenhat rangja volt a belső és a külső uraknak. Nekik ezüst pecsétjük volt, hátoldalukon teknős díszítéssel és

fekete szalagokkal.⁹ A minisztereket öt osztályba sorolta, s minden osztályon belül három szint volt. Ők réz pecséttel rendelkeztek, láncdíszítéssel és szintén fekete szalagokkal. Mindezekkel az átalakításokkal az udvari élet teljesen átalakult. Új hivatalok születtek, s ezekbe új emberek kerültek.

Cao Cao nem feledkezett meg arról sem, hogy a tűzvészre a jövőmondó figyelmeztette, ezért szerette volna megjutalmazni, ám Guan Lu nem fogadott el semmit.

Cao Hong egy sereg élén Hanzhongba ment, s Xiahou Yuant és Zhang He-t helyezte el parancsnokként a katonailag fontos pontokon, majd tovább haladt, hogy szembenézessen Shu seregeivel. Ez idő alatt Zhang Fei és Lei Tong védte Baxi-t. Ma Chao Xiabianbe vonult, s Wu Lant küldte ki, mint felderítőt s az előhad parancsnokát. Ő szembetalálkozott Cao Honggal, s vissza akart vonulni, ám Ren Kui generális felszólalt ez ellen:

- Az ellenség nemrég érkezett, miért nem szállunk hát harcba velük, hogy letörjük büszkeségüket? Ha nem küzdünk meg velük, hogy fogunk parancsnokunk szemébe nézni, miután visszatértünk?

Eldöntetett hát, hogy csatát vállalnak, s Ren Kui kilovagolt, hogy párvialdra hívja Cao Hongot. A kihívást elfogadták, a harcosok összecsaptak. A harmadik ütésváltáskor Cao Hong végzett Ren Kui-jal, és seregeivel együtt azonnal támadásba lendült. Wu Lan komoly vereséget szenvedett.

Amikor visszatért, s beszámolt Ma Chao-nak a történetekről, őt tették felelőssé:

- Miért támadtál parancs nélkül, s hoztad saját fejedre ezt a kudarcot?
- Ren Kui hibája volt, aki nem engedelmeskedett a parancsnak!
- Védj a szorost gondosan, ne bocsátkozz harcba! - utasította Ma Chao.

Ezután jelentést küldött Chengdu-ba, s várta a további rendelkezéseket. Cao Hong hadicselt gyanított, amiért Ma Chao ilyen sokáig tétlen marad, s visszavonult Nanzhengbe.¹⁰ Itt látogatást tett nála Zhang He, aki megkérdezte tőle:

- Generális, miért tértél vissza sikeres támadásodat és egy ellenséges vezér lemészárlását követően?

- Látván, hogy Ma Chao nem hajlandó előtörni és csatát vállalni, valamiféle fortélyt gyanítottam - felelte Cao Hong -, emellett pedig, amikor Yejunban voltam, az a csodálatos látnok, Guan Lu megjósolta, hogy egy vezérünk elesik itt. Eszembe idéztem szavait, és nagyon óvatosan jártam el.

- Fél életedben katonák parancsnoka voltál - nevetett Zhang He -, most mégis egy jövőmondó szavaira hallgatsz! Az én tehetségem talán csekély, ám elfoglalom Baxi-t saját csapataimmal, mivel e hely lehet a kulcs egész Shu-hoz!

- Baxi védője Zhang Fei - válaszolta Cao Hong -, ő pedig nem hétköznap ember! Óvatosnak kell lennünk!

- Mindannyian féltek ettől a Zhang Fei-től, de én nem! Szerintem egy senki. Itt az ideje, hogy végre elkapjam!

- De mi lesz, ha kudarcot vallasz?

- Akkor szívesen alávetem magam a katonai rendszabályok szerinti büntetésnek!

Cao Hong rávette, hogy ezt adja írásba is, azután Zhang He elvonult, hogy támadásba lendüljön.

A büszke gyakran támad legyőzőjére dühöngve
Az elsietett rohamnak kudarc lesz a gyümölcse

A következő fejezetből kiderül, mit végzett Zhang He.

HETVENEDIK FEJEZET

AZ ÁDÁZ ZHANG FEI KIVÁLÓ CSEL
SEGÍTSÉGÉVEL ELFOGLALJA A WAKOU SZOROST.
A VETERÁN HUANG ZHONG HADITERVÉNEK
JUTALMA A TIANDANG HEGYSÉG

猛張飛智取瓦口隘
老黃忠計奪天蕩山

Zhang He serege, amivel úgy gondolta, biztosan diadalmaskodni fog, harmincezer főből állt, és három táborban – Dangqu tábor, Mengtou tábor és Dangshi tábor – voltak szétszórva.¹ Ezek mindegyikét dombok védték. Amikor Zhang He elvonult, minden táborban hátrahagyta a katonák felét védőnek.

Hamarosan Baxi-ba is eljutott a készülő támadás híre, ezért Zhang Fei hívatta társát, Lei Tongot, hogy megtudakolja véleményét.

- A terület kedvezőtlen a támadóknak – szölt Lei Tong –, a hegyek veszélyekkel tele Langzhong térségében. Hajtsunk végre hát rajtaütést! Te, ó, generális, indulj meg, hogy csatát vállalj velük, én pedig majd egy gyors és váratlan rohammal foglak segíteni. El kellene kapnunk Zhang He-t!

Erre Zhang Fei ötezer harcost adott Lei Tongnak, ő maga pedig tízezer fővel Langzhongtól harminc *li* távolságra ment. Miután csatarendbe állította seregét, előrelovagolt, és párbajra hívta ki Zhang He-t. Az ellenséges vezér elfogadta a kihívást.

Nagyjából a harmincadik ütésváltás környékén Zhang He soraiból ordibálás hallatszott, s hamarosan zűrzavar jelei mutatkoztak köztük. Ennek oka az volt, hogy Shu-lobogók jelentek meg néhány domb takarásából. Zhang He nem mert tovább viaskodni, sietve menekülőre fogta. Zhang Fei rögtön nyomába eredt. Lei Tong a váratlanul felbukkanó csapatok élén támadásba lendült, így az ellenség két tűz közé került, és meghátrálni kényszerült. Zhang Fei és Lei Tong is egészen az éjszakába nyúlóan követték és mészárolták őket, míg el nem értek a Dangqu-nál lévő táborig.

Zhang He visszatért régi tervéhez, a három tábor védelméhez, s fatörzseket gördített, valamint sziklákat hajított le onnan. Ám előbújni nem mert védművei mögül. Zhang Fei tíz *li* távolságra vert tábort tőlük.

Másnap Zhang Fei ismét előlovagolt, hogy párviadalra szólítson, ám Zhang He nem vett róla tudomást. Ehelyett felment a dombtetőre, ahol trombiták és dobok aláfestő zenéjére bort iszogatót, harcolni viszont nem volt hajlandó. Zhang Fei utasította harcosait, hogy kiabáljanak sértéseket az ellenség felé, de ez sem járt eredménnyel. Ekkor Lei Tongot küldte fel a domboldalra, azonban a leguruló farönkök és lehajított kősziklák visszatarátásra kényszerítették a hadvezért. A két másik tábor katonái viszont előjöttek, hogy támadást indítsanak, s Lei Tong erőin úrrá lett a zűrzavar.

Másnap Zhang Fei megint kihívta az ellenséget párviadalra, ám nem érkezett válasz. A harcosok sértések és átkok özönét zúdították a dombon lévőkre, de azok csak hasonló trágárságokkal feleltek.

Zhang Fei nem tudott mit kitalálni, s ez a játék több mint ötven napon keresztül folytatódott.

Ekkor az ádáz hős erős cölöpkerítést húzott fel a domb közvetlen közelében, s e mögött ivott nap mint nap, míg félrészeg nem lett. Ezután mindig durván becsmérelte ellenfelét.

Nagyjából ebben az időben történt, hogy Liu Bei ajándékokat küldött a hadban álló seregnek, s amikor a hírnök visszatért, elmondta neki, hogy fivére már megint italozásra adta a fejét. Ettől Liu Bei igen nyugtalanná vált, így késedelem nélkül tanácskozára hívta Zhuge Liangot. A főtanácsadó tréfás kedvében volt:

- Mivel ez a helyzet, küldjünk neki ötvenhordónyt Chengdu legjobb évjáratából. Valószínű, hogy csak gyatra lőréje van a táborban.

- De mindig is a bor volt a gyengéje, már kudarcot is vallott emiatt. Mégis arra bízthatnád, hogy még többet igyon?

- Uram, miként lehetséges, hogy ennyi év után sem ismered igazán testvéredet? Bátor ő és kitartó, ám amikor először támadtunk a Nyugati Folyóvidék ellen, elengedte Yan Yant, amit olyasvalaki, aki csupán bátor, nem tett volna meg. Közel két hónapja áll már szemtől szemben Zhang He-val, s nap mint nap iszik, dühöng és nyíltan sértegeti az ellenséget. A lehető legnagyobb lenézéssel illeti Zhang He-t. Ám ez nem csupán a boros kupa miatt van így; komoly tervet eszelt ki, hogy felülkerekedjen ellenfelén!

- Talán így van - válaszolta Liu Bei -, de azért ne hagyatkozzunk túlságosan erre. Küldjük el Wei Yant, hogy segítségére legyen!

Zhuce Liang tehát az imént említett harcost indította útnak a borral. A kocsik gyorsan haladtak, s valamennyi felett sárga zászló lobogott, a következő felirattal:

„Kiváló bor a határvédő seregnek”.

Amikor Wei Yan elérte úti célját, átadta a bort, s elmondta, hogy Shu urának ajándéka. Zhang Fei tiszteletteljesen fogadta el.

Ezután utasította Lei Tongot és Wei Yant, miszerint mind a ketten vigyenek magukkal ezer harcost, s álljanak fel a két szárnyra, hogy rögtön cselekedhessenek, ha vörös zászlót látnak feltűnni. Ezt követően lepakoltatta a bort, s szólította néhány katonáját, hogy igyanak vele, miközben lobogók tömkelege és dobok dübörgése szórakoztatta őket.

A kémek mindezt jelentették az ellenségnek a dombtetőn, s Zhang He maga is feltűnt, hogy saját szemével bizonyosodjon meg a dolgok állásáról. Láta is, hogy ellenfele vadul iszik, s nagy mulatságára két katona egymással birkózik előtte.

- Túlságosan alábecsül engem - mondta erre Zhang He, majd utasítást adott, hogy készüljenek fel egy éjszakai rajtaütésre. A Dangqu táborbéli csapatainak kellett végrehajtania az akciót, a Mengtou és Dangshi táboroknak pedig tartalékban kellett maradniuk.

Aznap éjjel a hold fénye gyenge volt, Zhang He pedig ebből előnyt szerezvén a sötétségben lelopakodott a domboldalon. Elég közel jutott az ellenséges táborhoz, s egy ideig csak álldogált, figyelve Zhang Fei-t, amint lámpások fényénél üldögélve iszik. Erre váratlan kiáltással előretört, ugyanakkor dobjai feldübörögtek, mintegy támogatván a merész rohamot. Zhang Fei meg sem rezdült. Zhang He rárontott, és hatalmas lándzsadöfést vitt be neki. Zhang Fei hátrabukott, s ekkor már látszott, hogy valójában egy Zhang Fei-nek öltöztetett szalmabábú. Zhang He megtorpant, s megfordította lovát. Ebben a pillanatban robbanások sorozata hallatszott, s egy harcos tűnt fel előtte, elállván útját. Az igazi Zhang Fei volt, ahogy kerek fejéről és mennydörgő hangjáról gyorsan kiderült.

Kígyós alabárdjával támadásra készen lovagolt Zhang He felé. A két hős sok ütésváltáson keresztül küzdött egymással a félhomályban. Eközben nem érkezett semmiféle segítség Zhang He számára. Hiábavalóan számított támogatásra két másik táborából. Fogalma sem volt róla, hogy erősítését Wei Yan és Lei Tong elűzte, s Mengtou és Dangshi immár az ellenség kezében. A segítség nélkül teljesen tehetetlen volt, ráadásul gondjait csak tetézte, hogy Dangqu magaslatain tűz ütött ki, ami jelezte, hogy Zhang Fei hátvédje birtokába vette azt a tábort is. Mivel semmi egyebet nem tehetett, váratlan húzással kitört az ellenséges katonák szorításából, és a Wakou szoros felé iramodott.² Zhang Fei teljes győzelmet aratott.

A sikerről szóló hír nagy örömmel töltötte el Liu Bei-t, aki már tudta, hogy Zhang Fei ivászata valóban annak ama hadicsel része volt, hogy kicsalja ellenségét a táborokból, s így győzze le.³ Zhang He elérte a Wakou szorost, ám harmincezer fős seregének kétharmadát elvesztette.

Védekezésre állt be és sietve üzenetet küldött Cao Hongnak, hogy jöjjön megmentésére. A dühös felelet következőképp hangzott:

- Nem engedelmeskedett parancsaimnak, és támadást indított! Elveszített egy fontos pontot, most pedig segítséget kér tőlem!

Elutasította hát a kérést, egyúttal arra bízta társát, hogy vállaljon csatát. Azonban Zhang He már túlságosan is félt. Idővel mégis cselekvésre szánta el magát: kiküldött két csapatot rajtaütésre. Így hangzott hozzájuk intézett parancsa:

- Vereséget fogok színlelni és menekülni kezdek. Amikor utánam erednek, ti elvágjátok visszavonulásuk útját!

Amikor tényleg kivonult, Lei Tonggal találta magát szembe. Harc bontakozott ki köztük, s Zhang He hamarosan megfutamodott. Lei Tong üldözni kezdte, s beleszaladt a csapdába. Ekkor Zhang He visszafordult és végzett az ellenséges vezérrel. Lei Tong csapatai visszatértek, s beszámoltak balsorsukról Zhang Fei-nek. Ő rögtön előrerontott, hogy újabb csatát provokáljon ki. Zhang He nála is igyekezett bevetni cselét, ám Zhang Fei

nem eredt nyomába. Újra és újra próbálkozott maga után csalni, ám Zhang Fei végül egyszerűen visszatért saját táborába.

- Zhang He csapdába csalta Lei Tongot és végzett vele - szólt Wei Yan-hez -, szerette volna, ha én is így végzem, ezért nálam is bevetette a csejt, de kudarcot vallott. Mit szólnál hozzá, ha fortélyra fortéllyal felelnénk?

- De hogyan? - tudakolta Wei Yan.

- Holnap előrevonulok a sereggel, te pedig nyomomban jársz majd néhány megbízható katonával. Mikor a lesben álló erők felbukkannak, szétzúzod őket, egységeid felét küldve az egyik és a másik seregtest ellen is. Mi titokban gyúlékony anyagokkal töltjük meg a mellékutakat, arrafelé csaljuk az ellenséget és tüzet gyújtunk. A zűrzavarban megkísérlem fogj eljteni Zhang He-t. Így bosszút állhatunk bajtársunk haláláért!

Így hát Zhang Fei előrenyomult, Zhang He csapatai pedig szembeszálltak velük, és megkezdődött a küzdelem. Kis idő múlva Zhang He embe-reivel együtt megfutott, s Zhang Fei ezúttal üldözőbe vette őket. A menekülők időnként megálltak, viaskodtak egy darabig ellenfeleikkel, majd megint futásnak eredtek. Zhang Fei-t a dombokon keresztül egy völgybe vezették. Itt váratlanul megtorpantak, hátvédjük szembefordult az üldözőkkel és csatát kezdeményezett.

Ekkor jött el az ideje, hogy Zhang He elrejtőzött csapatai felbukkan-jának, és bekerítsék Zhang Fei-t, amit a vezér már várt is, ám senki sem tűnt fel. Nem tudta, hogy a rajtaütést megghiúsította Wei Yan serege, és egy olyan völgybe üzte harcosait, ahol az utak több kocsinyi robbanóanyaggal voltak teleszórva. A hely hamarosan lángokban állt.

Ekkor Zhang Fei támadásba lendült, így vált teljessé a hadművelet. Zhang He kétségbeesetten küzdve megint sikeresen elmenekült, s a Wa-kou szorosban szemlét tartott megmaradt erői felett. Ezután megerősítette helyzetét és a védművek mögött maradt.

Zhang Fei és Wei Yan megpróbálták rohammal bevenni a szorost, ám nap nap után kudarcot vallottak. Amikor látta, hogy nincs esély a győzelemre, Zhang Fei visszavonult húsz *li* távolságra és letáborozott. Erről a pontról küldött ki felderítőket Wei Yan vezetésével, hogy átlássák a vidéket. Miközben járőröztek, néhány teherhordót, férfiakat-nőket vegyesen vettek észre, akik egy nagyon félreeső ösvényen haladtak felfelé, lehúzza a kúszónövényeket, félrehajtva a füvet.

- Arra van az út a Wakou szoroshoz! - kiáltotta nekik Zhang Fei, ostorával az utasokra mutatva.

Utasította katonáit, hogy ne rémítsék meg az embereket, hanem hívjanak oda néhányat kedvesen, s vezessék őket hozzá. Hamarosan ott is állt egy-kettő a vezér előtt, aki igyekezett barátságosan szólni hozzájuk, hogy megnyugtassa őket.

- Honnan jöttök?

- Hanzhongiak vagyunk, uram, s hazafelé tartunk. Hallottuk, hogy harcok dúlnak, s a langzhongi főút járhatatlan, így hát átkeltünk a Kék folyamon és a Zitong hegységen a Guijin folyó mentén.⁴ Az otthonunkba igyekszünk.

- El lehet érni a Wakou szorost ezen az úton? Milyen messze van ide? - tudakolta türelmetlenül Zhang Fei.

- A kis ösvények elvezetnek a szoros vége mellett a Zitong hegységből - közölték a vidékiek.

Ezért az információért Zhang Fei azzal jutalmazta őket, hogy táborában kiadós étkezésben lehetett részük. Ezután elküldte Wei Yant, hogy indítson újabb támadást a szoros ellen, míg ő maga ötszáz könnyűlovassal a Zitong hegység felől kívánta hátba támadni az ellenséget.

Zhang He bánatos és csalódott volt, amiért Cao Hong nem küldött segítséget, s Wei Yan támadásának híre csak növelte szomorúságát. Ám magára öltötte vértjét, és már azon volt, hogy kiront, amikor tudomására jutott, hogy fél tucat helyen tüzek gyulladtak a szoros mögött. Nagy valószínűséggel katonák lehettek. Odasietett, hogy megnézzze, kik azok, és legnagyobb rémületére, mikor kibomlottak a lobogók, Zhang Fei alakjára esett pillantása. Egy mellékúton azonnal elvágtatott onnan.

Ám hátasa nem volt elég gyors, Zhang Fei pedig egyre közelebről szorongatta, így végül leugrott a nyeregből és gyalogszerrel igyekezett eltűnni a hegyoldalban. Végül sikerült is elmenekülnie. Alig tíz kísérője maradt, ők is teljesen kedveszegett harcosok voltak. Mindazonáltal eljutottak Nanzhengig. Itt Cao Hong színe elé járult, aki szörnyen dühös volt rá kudarca miatt:

- Mondtam neked, hogy ne menj, de te makacskodtál! Itt az írásba foglalt esküd is. Elvesztetted összes katonádat, mégsem lettél öngyilkos! Mit fogsz tenni most?

Ezzel szólította az öröket, hogy végezzék ki a szerencsétlent. Ám ekkor egy generális, név szerint Guo Huai közbelépett:

- Egy hadsereget könnyen össze lehet gyűjteni, ám tehetséges vezéreket nem könnyű találni. Noha Zhang He valóban vétkes, hercegünk egyik kedvence. Azt hiszem, meg kellene kímélned az életét. Inkább adj alá másik sereget, és küldd a Jiameng szoroshoz. Ez a lépés hadrendbe fogja állítani Liu Bei valamennyi helyőrségét. Hanzhongban magától helyreáll majd a nyugalom. Ha pedig Zhang He megint kudarcot vall, akkor megbüntetheted mindkét balsikeréért.

Cao Hongnak tetszett az ötlet, így ahelyett, hogy felelősségre vonta volna, ötezer főt adott Zhang He alá, s megparancsolta neki, foglalja el a fent említett szorost.

E hely parancsnoka Meng Da és Huo Jun voltak, s a közelgő ellenség hírére előbbi ki akart rontani, hogy megküzdjön vele, utóbbi viszont inkább a védekezést részesítette volna előnyben. Meng Da felkészült, hogy útnak induljon, csatát vállalt, és vereséget szenvedett. Huo Jun jelentést küldött az eseményekről a fővárosba, ahol Liu Bei rögvest hívatta főtanácsadóját, hogy megbeszéljék a teendőket. Zhuge Liang összegyűjtötte az összes közelben lévő generálisukat, s így szólt hozzájuk:

- A Jiameng szoros veszélyben forog, ezért vissza kell hívnunk Zhang Fei-t Langzhongból, hogy elűzze Zhang He-t.

- Zhang Fei a Wakou szorosnál táborozik - válaszolta Fa Zheng -, s Langzhong nem kevésbé fontos, mint a Jiameng szoros. Nem hiszem, hogy jó ötlet lenne visszahívni. Válassz inkább egyet az itteni generálisok közül, hogy útnak eredjen, és vereséget mérjen Zhang He-ra.

Zhuce Liang ezt hallván felnevetett:

- Zhang He hírneve nagy Wei-ben, s nem véletlenül. Közönséges vezér nem segíthet itt. Zhang Fei az egyetlen, akit elküldhetnénk, ő az egyedüli, aki képes végrehajtani a feladatot!

Erre az egyik generális dühösen így kiáltott:

- Főtanácsadó, miért becsülsz le ennyire minket? Én szívesen felhasználnom szerény képességeimet, hogy végezzek ellenségünkkel, fejét pedig lobogód tövébe fogom helyezni!

A felszólaló a veterán Huang Zhong volt, s szavaira minden szem felé fordult.

- Huang Zhong barátom, bátorságod kétségtelen, de mi a helyzet a koroddal? - kérdezte tőle Zhuge Liang - Attól tartok, nem vagy méltó ellenfele Zhang He-nak.

Huang Zhong fehér bajusza vadul felborzolódott:

- Tudom, hogy öreg vagyok! Ám ez a két kar még mindig meg tudja feszíteni a legnagyobb íjat is, testem ereje még nem hagyott el! Nem vagyok talán elég erős ahhoz, hogy szembenézzek egy olyan nyomorulttal, mint Zhang He?

- Generális, csaknem hetven éves vagy! Hogy is mondhatod, hogy nem gyengültél már el?

Erre Huang Zhong lerohant a terembe, ahol felkapta a legnehezebb kardot a tartójáról, s úgy pörgette, mintha a fegyver tollpihe lenne. Ezután letépte a legmerevebb íjat a falról, s addig feszítette, míg az ketté nem tört.

- Nos, ha te mégy, ki legyen helyettesed? - tudakolta elismerő pillantással Zhuge Liang.

- A veterán generálist, Yan Yant választanám - hangzott a felelet -, s ha a legkisebb aggály is felmerülne tetteinket illetően, akkor ősz fejemet szíves örömetst hóhér bárdja alá tartom!

Liu Bei örömmel fogadta, hogy ők ketten mennek megküzdeni Zhang He-val. Azonban Zhao Yun tiltakozni kezdett:

- Zhang He már csaknem átjutott a Jiameng szoroson, így a küzdelem nem lesz gyerekjáték. A szoros elvesztése egész Yizhou-t veszélyezteti. Nem olyan feladat ez, amit két vénember végre tud hajtani!

- Szóval túl öregnek és ostobának tartod mindkettőt - válaszolta Zhuge Liang -, én viszont úgy gondolom, Hanzhong megszerzése rajtuk fog múlni.

Zhao Yun és még mások is vihogva hagyták el a termet. Nem értettek egyet a főtanácsadóval.

A két idős generális a kellő időben érkezett meg a szoroshoz. Amikor meglátták, kit kaptak erősítésként, Meng Da és Huo Jun, a hágó védői titokban felkuncogtak:

- Zhuge Liang elszámította magát, ha ezeket a vén trotyyokat küldte ilyen fontos küldetésre - gondolták.

- Látod, hogy viselkednek ezek az emberek? - fordult Huang Zhong Yan Yanhez - Nevetnek rajtunk, mert már sokat éltünk. Most pedig majd olyasmit teszünk, amivel az egész világ csodálatát kivívjuk!

- Boldogan fogom teljesíteni parancsaidat! - felelte Yan Yan.

A két generális megegyezett abban, mit kell tenniük. Huang Zhong levezette seregét, hogy nyílt téren nézzen szembe Zhang He-val. Mindketten hadrendbe álltak. Mikor Zhang He előrelovagolt, s meglátta tekintélyes, ám immár nem fiatal ellenfelét, arcába nevetett:

- Öreg, hogy van merszed a te korodban még harcmezőre állni? - röhögött gúnyosan.

- Te taknyos! - hangzott a felelet - Lenézel korom miatt? Kardomat viszont majd elég fiatalnak fogod találni!

Ezzel vágta rá fogta hátságát, s rárontott Zhang He-ra. A két vezér összecsapott és húsz ütészváltásnyi ideig viaskodott egymással. Ekkor hirtelen nagy kiáltás hallatszott. Yan Yan bukkant fel és lecsapott Zhang He seregének hátvédjére. Így, két oldalról közrefogva, Zhang He teljes vereséget szenvedett. Az üldözés még az éj beálltával sem fejeződött be, s Zhang He csaknem száz *li* távolságra kényszerült visszahúzódnival. A sikerrel elégedetten Huang Zhong és Yan Yan táborukba tértek, ahol egy ideig pihentették harcosaikat.

Mikor Cao Hong értesült Zhang He újabb vereségéről, elszánta magát, hogy beteljesíti rajta a büntetést. Ám Guo Huai megint csak meggyőzte, hogy ne tegye:

- Ha túl keményen bánunk vele, esetleg Shu-ban kér majd menedéket - mondta -, inkább küldjünk neki erősítést. Így rajta tarthatjuk a szemünket és megakadályozhatjuk dezertálását.

Ennek hatására Xiahou Shang és Han Hao indultak útnak csapataikkal. Előbbi Xiahou Dun unokaöccse volt, Han Hao pedig Han Xuan, Changsha egykori kormányzójának fivére. Ötezer főnyi haderő felett rendelkeztek.

A két generális hamarosan meg is érkezett Zhang He táborába, s a helyzet felől érdeklődtek.

- Ez a vén Huang Zhong valódi hős - válaszolta nekik Zhang He -, s Yan Yan segítségével igazán félelmetes ellenfél!

- Amikor Changsha-ban voltam, hallottam róla, milyen ádáz az öreg - felelte Han Hao -, Wei Yannel sikerült meghódoltatniuk a várost Liu Bei számára és megölték testvéremet! Most, hogy vele állunk szemben, végre bosszút állhatok!

Így hát Xiahou Shanggal útnak indultak friss haderejükkel.

Huang Zhongék eddigre a felderítők jelentései nyomán alaposan megismerték a vidéket.

- Itt van ez a Tiandang nevű hegység - mondta Yan Yan -, ahol Cao Hong az ellátmányát tárolja. Ha sikerülne birtokunkba venni, akkor az ellenségnek többé nem lenne elégséges élelme, s Hanzhongot is bevehetnénk!

- Én is így gondolom, ezért tegyük ezt és ezt - felelte Huang Zhong.

Yan Yan egyetértett és kivonult saját csapataival, hogy kivitelezze a haditerv rá eső részét. Az új seregek érkezének hírére Huang Zhong pedig megindult, hogy szembenézzen velük. Han Hao-t a csatasor előtt találta, aki rögtön sértegetni kezdte a veteránt:

- Szégyentelen vén gazember!

Ezután ostorával ösztökélve hátasát, lándzsát szegezve vágatni kezdett Huang Zhong felé. Xiahou Shang szintén előrerontott, hogy kivegye részét a küzdelemből. Az idős generális mindkettejüket megállította, hat ütés-váltásnyi ideig harcolt velük, majd menekülni kezdett. Húsz *li* távolságra úzték, mikor is elérték és elfoglalták táborát. Huang Zhong azonban sietve újabb védelmet épített ki a bozótosban. Másnap Xiahou Shang és Han Hao ismét üldözőbe vették, s végül sikerült bevenniük ezt az ideiglenes táborhelyet is. Újabb húsz *li*-t nyertek. Ekkor szólították Zhang He-t, hogy védje a hátsó táborát. Mikor Zhang He felbukkant, igyekezett eltántorítani őket a további hajszától.

- Huang Zhong két napja hátrál előletek - mondta nekik -, szerintem valami komoly hadicsel rejlik e mögött!

Xiahou Shang azonban csak gúnyolódott szavain:

- Hihetetlen, milyen gyáva lettél sorozatos vereségeid hatására! Ne is szólj többet, hanem igyekezz felmutatni valamit!

Zhang He roppantul megalázva és megszégyenülten távozott. Másnap a két diadalittas generális ismét harcba indult, Huang Zhong pedig megint húsz *li*-t menekült előlük. Amilyen gyorsan csak tudtak, úgy eredtek utána.

Idős ellenfelük a következő napon is megfutamodott előlük, mintha egyáltalán nem is akarna küzdeni, leszámítva néhány futó összecsapást. Végül elért a Jiameng szoroshoz, ahol védelemre rendezkedett be. Az üldözők már a szoros kapuján kopogtattak, s a közelben vertek tábor.

Ekkor Meng Da titokban írt Liu Bei-nek, hogy Huang Zhong sorozatos vereségeket szenvedett, és most már visszaszorult a hágóhoz, ahonnan képtelen kitörni. Elolvassván az üzenetet Liu Bei alaposan megrémült, és rögtön tanácskozott Zhuge Lianggal, aki így szólt:

- Az öreg generális elbizakodottá teszi az ellenséget, hogy végleg legyőzhesse!

Ám Zhao Yun nem osztotta véleményét, ahogy sokan mások sem, így Liu Bei úgy döntött, erősítésként odaküldi Liu Fenget. Az ifjú hamarosan meg is érkezett a szoroshoz, ahol találkozott Huang Zhonggal. A veterán így fordult hozzá:

- Mi szél hozott, generális?

- Atyám hallotta, hogy igen sok vereség ért, ezért küldött engem.

- De hiszen csupán csellel élek, hogy az ellenfél úgy tegyen, ahogy akarom – felelte mosolyogva Huang Zhong –, ma éjjel látni fogod, ahogy egyetlen csatában visszaszerzem az összes tábor, s ellátmányuk és lovaik jó része is enyém lesz! Csak azért adtam nekik kölcsön a táborokat, hogy legyen hol tárolniuk élelmüket. Huo Jun fogja őrizni a tábor a hadművelet során, Meng Da pedig összegyűjti nekünk a zsákmányt. Most pedig, ifjú uram, megtekintheted az ellenség pusztulását!

Ezen az éjszakán, a második őrég idején Huang Zhong ötezer fővel elhagyta a szorost. Xiahou Shang és Han Hao, akik napok óta semmiféle mozgást nem tapasztaltak, eddigre elővigyázatlanokká váltak, így táboraik nem tudtak ellenállni a rohamnak. Csapataiknak arra sem volt idejük, hogy vértet öltsenek vagy felnyergeljék lovaikat. A vezérek is csupán életükért futhattak, miközben a katonák egymást letaposva szaladgáltak, s rengetegen meghaltak közülük. Hajnalra mindhárom táborot sikerült visszaszerezni, s mindenféle katonai felszerelést zsákmányoltak bennük. A hátasok és a lószerszámok is a győztesek kezébe kerültek. Meng Da összeszedte a prédát és a szoroshoz vitte mindet.

Huang Zhong igyekezett kihasználni győzelmét, Liu Feng viszont figyelmeztette az öreget:

- Harcosainknak pihenésre van szüksége!

- Hogy is kaparinthatnád meg a tigris kölykeit anélkül, hogy barlangjába merészkednél? – kiáltotta Huang Zhong és megsarkantyúzta lovát.

A katonák is buzgón rontottak előre.

Zhang He seregében már a zűrzavar volt az úr a legyőzött csapatok menekülői miatt, ezért nem tudták megtartani pozíciójukat, hátrálni kény-

szerültek. Cölöpkerítéseiket hátrahagyva a Han folyó partjára menekültek. Ekkor Zhang He megkereste a két generálist, akik balszerencsét rájuk hozták, és így fordult hozzájuk:

- Ez itt a Tiandang hegység, ahol az ellátmányunk van. A közelében emelkedik a Micang hegység, ahol szintén raktáraink emelkednek. Ez a két hely az élet forrását jelenti a Hanzhong-seregnek. Ha elveszítjük őket, Hanzhongnak is vége. Meg kell győződnünk biztonságukról!

- Bácsikám, Xiahou Yuan gondoskodik a Micang hegység védelméről - felelte Xiahou Shang -, ami közel esik állomáshelyéhez, a Dingjun hegységhez.⁵ Emiatt tehát nem kell aggódnunk. Fivérem, Xiahou De pedig a Tiandang hegységet őrzi. Keressük fel tehát őt és segítsünk neki a védelemben!

Zhang He és a két generális azonnal útnak indult. El is érték a hegységet, s elmondták Xiahou De-nek, hogy mi történt.

- Százezer fős haderőm táborozik itt - hangzott a felelet -, egy részüket elvihetitek, s visszafoglalhatjátok az elvesztett táborokat.

- Nem - válaszolta Zhang He -, az egyetlen értelmes lépés a védekezés! Alighogy elhangzottak szavai, dobok dübörgése és gongok hangja hallatszott: az őrszemek jelentették, hogy Huang Zhong közeleg.

- A vén gazfickó nem tud valami sokat a háború művészetéről! - nevette Xiahou De - Nem túl eszes, csak vakmerő!

- Ne tévesszen meg! Agyafúrt is, nem csupán bátor - figyelmeztette Zhang He.

- Ez a hadmozdulata meglehetősen szabálytalan, egyáltalán nem okos húzás. A hosszú meneteléstől biztosan kimerültek, ő is és a katonái is, továbbá mélyen ellenséges területen járnak!

- Mindazonáltal légy óvatos a támadásban! - kérte Zhang He - Nagyon jól tennéd, ha csupán a védekezésre szorítkoznál!

- Adj nekem háromezer jó katonát, és apró darabokra szabdalom! - kiáltotta Han Hao.

Meg is kapta a kívánt csapatokat, s rögtön a síkságra vonult. Közeledtére Huang Zhong hadrendbe állította seregét. Liu Feng igyekezett figyelmeztetni a veterán generálist:

- A nap mindjárt alászáll, embereink pedig kimerültek. Vonuljunk most vissza, és vívjuk meg az ütközetet holnap!

Ám Huang Zhong nem szentelt túl sok figyelmet neki:

- Ellenvetéseid nem számítanak. Ez isten adta alkalom, hogy jól cselekedjünk, s vétek lenne kihasználatlanul hagynunk!

Így szólván a dobok támadást jelezve dübörögtek fel. Han Hao előrerontott csapatai élén, az öreg harcos pedig kardját pörgetve nézett szembe vele. Han Hao legelső összecsapásuk során elesett. E látványra Shu katonái

diadalmas üvöltéssel iramodtak meg felfelé a hegyoldalon. Zhang He és Xiahou Shang kapkodva kitörtek, hogy újtjukat állják. Ám ekkor hatalmas vörös ragyogás tört az ég felé a magaslat mögül, s ordibálás hallatszott onnan. Xiahou De arrafelé indult katonáival, hogy szembenézzen az ismeretlen veszéllyel, és egyenesen Yan Yan karjaiba futott. A veterán generális a magasba emelte kardját, és lesújtott az ellenséges vezérre, aki kizuhant nyergéből, hogy többé soha ne keljen fel.

Ezt a rajtaütést, amibe az immár halott generális beleszaladt, Huang Zhong gondosan előkészítette, előreküldvén s utasításokkal ellátván Yan Yant, még mielőtt ő maga felvonult volna. A katonák a bozótosban vára-koztak, összegyűjtve mindazt, amiből azután egeket ostromló, a völgyet betöltő tüzet rakták.

Yan Yan, miután végzett Xiahou De-vel, megkerülte a magaslatot, hogy részese legyen a támadásnak. A védőket így immár előlről és hátulról is fenyegették. Semmi mást nem tehettek, ezért hamarosan menekülni kezdtek a harcmezőről, s a Dingjun hegység felé futottak, hogy Xiahou Yuannál találjanak menedékre.

Eközben a győztesek megtették a szükséges lépéseket helyzetük megerősítésére, és hírvivőt küldtek Chengdu fővárosba, hogy értesítsék Liu Bei-t diadalukról. Ez utóbbi összehívta valamennyi tisztségviselőjét, hogy megossza velük az örvendetes hírt. Ekkor felszólalt Fa Zheng:

- Nemrégiben Zhang Lu behódolt Cao Cao-nak, aki így igen könnyen Hanzhong birtokába jutott. Ahelyett, hogy ezután folytatta volna előre-nyomulását nyugat felé, két generálist hátrahagyott a terület védelmére és inkább délre ment. Ez súlyos hiba volt. Te, uram, ne kövesd el ugyanezt a hibát, hanem használd ki a Zhang He legutóbbi vereségével és a Tiandang hegység elfoglalásával kialakult kedvező helyzetet, támadd meg Hanzhongot, s azonnal meg fogod hódítani! Ha megszerezted, seregeid gyakorlatoztatásával és ellátmány felhalmozásával nemsokára csapást mérhetsz a fő ellenségre, a legnagyobb lázadóra. Olyan lehetőség ez, amit nem szabad elszalasztani!

Liu Bei és Zhuge Liang is látta a tervben rejlő bölcsességet, s megkezdtek a felkészülést a cselekvésre. Zhao Yun és Zhang Fei lett az előhad vezetője, maga Liu Bei és Zhuge Liang pedig a derékhad élén álltak, ami százezer főt tett ki. Kiválasztották az indulás napját, a hátramaradottakat pedig pontos utasításokkal látták el Yizhou védelme érdekében.

Kedvező időben, a huszonharmadik év (218) hetedik hónapjában vonult ki a sereg. Elérvén a Jiameng szorost Huang Zhongot és Yan Yant a fővezér elé idézték, s szolgálataikért bőséges jutalomban részesültek.

- Az emberek azt mondták, túl öreg vagy, generális - mondta Liu Bei Huang Zhongnak -, ám a főtanácsadó máshogy látta, s valóban lenyűgöző

tetteket hajtottatok végre. A Dingjun hegységet viszont még el kell foglalni, mivel egyszerre hatalmas ellátmánykészletek vannak ott felhalmozva és a legfőbb védelem Nanzheng felé. Ha sikerül meghódítanunk, akkor nyugodtak lehetünk az egész hanzhong-i terület felől. Gondoljátok, hogy képesek lesztek megbirkózni a feladattal?

Liu Bei eme szónoklatára a veterán nemes egyszerűséggel azt felelte, mindent meg fog tenni, és bármikor készen áll megindulni.

- Ne olyan sietősen! - szólt közbe ekkor Zhuge Liang - Valóban nagyon bátor vagy, generális, ám Xiahou Yuan egészen más alkat, mint Zhang He. Igazi hadvezérről beszélünk, aki kiváló stratégia is, annyira, hogy Cao Cao a Xiliang elleni védelemben is rá támaszkodik. Ő volt az, akit Changan őrzésére küldött, amikor Ma Chao fenyegette. Most Hanzhongban időzik, s Cao Cao minden bizalmát belé veti, mert tudja, milyen tehetséges vezér. Legyőztétek ugyan Zhang He-t, ám egyáltalán nem biztos, hogy képesek lesztek felülkerekedni ezen az emberen is. Én úgy gondolom, inkább küldessünk Jingzhou-ba Guan Yu-ért e feladat végrehajtása érdekében.

- Az öreg Lian Po nyolcvan éves volt, mégis könnyedén megevett egy véka rizst és tíz font húst, ereje pedig rémületbe kergette a nemeseket. Egyikük sem merészelte áthágni Zhao állam határait. Én még nem vagyok egészen hetven sem! Öregnek nevezel, ó, tanácsadó, úgyhogy inkább nem is viszek magammal semmiféle segítőt, hanem csupán saját háromezer katonámmal indulok útnak, s meglátod, lábaid elé fogjuk helyezni Xiahou Yuan fejét!

Zhuce Liang azonban továbbra sem akarta, hogy ő próbálkozzék meg a feladat elvégzésével, Huang Zhong viszont tovább erősködött. Végül a főtanácsadó beleegyezett, ám közölte, hogy vele küld egy felügyelőt is.

Nem értettek egyet abban, hogy ki is menjen, kinek lesz a feladata
Pedig fiatalos lendületnél gyakran többet ér idős kor tapasztalata

A következő fejezet feltárja, ki is a szóban forgó felügyelő.

HETVENEGYEDIK FEJEZET

A DIADALMAS HUANG ZHONG LEGYŐZI
KIMERÜLT ELLENFELEIT. A HAN FOLYÓN ZHAO
YUN LEIGÁZ EGY HADSEREGET

占對山黃忠逸待勞
據漢水趙雲寡勝眾

- Ha valóban elszántad magad erre a hadjáratra, akkor veled megy Fa Zheng is - közölte Zhuge Liang a veterán vezérrel -, és mindent meg kell vele beszélned! Támogatást és erősítést is intézek neked!

Huang Zhong beleegyezett a feltételbe, s megkezdődött a hadművelet. Zhuge Liang elmagyarázta Liu Bei-nek, miért tette, amit tett:

- Szándékosan ingereltem fel ennyire az öreg generálist, hogy a végső-kig megerőltesse magát, különben esetleg könnyelművé válna. Ám erősítésre mindenképpen szüksége lesz!

Ezután Zhuge Liang utasította Zhao Yunt, hogy vonuljon a támadó se-reg után, és ha kell, legyen a segítségére. Amíg az öreg diadalmas, ne te-gyen semmit, ám ha nehézségei támadnak, rögtön siessen támogatására.

Ezen kívül háromezer főt Liu Feng és Meng Da vezetésével kiküldött a dombok közé, hogy foglaljanak el stratégiailag fontos helyeket, s tűzzenek ki minél több zászlót, hogy hatalmas haderő látszatát keltsék, így rémítve és döbbsentve meg az ellenfelet. A Xiabian szoroshoz is elküldetett, hogy Ma Chao is tudja, mi lesz a szerepe a hadműveletben. Yan Yannek kellett tartania Langzhongot és Baxi-t Zhang Fei és Wei Yan helyett, akik szintén részt vettek a Hanzhong elleni támadásban.¹

Eközben a menekülő Zhang He és Xiahou Shang elérték Xiahou Yuan táborát, s elmesélték a vezérnek gyászos történetüket:

- A Tiandang hegységet elfoglalták, Xiahou De és Han Hao pedig el-estek az összecsapásokban. Liu Bei Hanzhong ellen készül. Indítsunk hát gyors hírnököt Wei hercegéhez és kérjünk segítséget!

A hírek eljutottak Cao Honghoz is, aki sietve értesítette Xuchangot. Cao Cao nem vesztegette az időt, azonnal haditanácsot tartott. Elsőként Liu Ye miniszter szólalt fel:

- Hanzhong elvesztése az egész birodalmat megrázná. Neked, ó, her-ceg, nem szabad most hátra maradnod, hanem vezetned kell a hadsereget!

- Mennyire sajnálom, hogy nem hallgattam korábban a szavaidra, uram - válaszolta neki Cao Cao -, az én hibám, hogy így alakultak a dolgok.

Ezután a herceg sietve készülődni kezdett. Kibocsátott egy rendeletet, hogy négyszázezer fős hadsereget állítson össze, amelynek élére kívánt áll-ni. A hetedik hónapra, őszre sikerült is a toborzás, s még a huszonharma-dik évben (218) három részre osztva megindultak. Az előhad élén Xiahou Dun állt, Cao Cao maga vezette a derékhadat, Cao Xiu pedig a hátvédet.

Wei hercege fehér, csodálatosan felszerszámozott hátason ült. Őrsé-ge hímzett selyemköpönyegben feszített. Egy hatalmas vörös, selyemből szőtt, arany futtatásos napernyőt vittek magukkal. A fővezér mellett két oldalon a királyi méltóság jelképei sorakoztak fel, a nap és a hold, a sár-kány és a fönix, valamennyi a magasban lengedezve. Huszonötezer főnyi, kemény harcosokból álló kíséretét a legkiválóbb vezérek irányították, s öt

oszlopban vonultak, öt szín – kék, sárga, vörös, fehér és fekete² – alatt. Az öt menetoszlop nagyszerűen festett menetelés közben, a vérték és a lószerszámok mind saját színükben pompáztak, s ragyogtak a napsütésben.

Ahogy átözönlöttek a Tong átkelőn, Cao Cao a távolban sűrű erdőséget vett észre, roppant bőséges növényzetet, s rögtön azt tudakolta a mellette lévőktől, mi a neve ennek a helynek.

- Indigó Mezőnek hívják – hangzott a felelet –, s az erdő a néhai Cai Yong miniszter birtokában volt. A lánya, Cai Yan és az ő férje, Dong Si él ott jelenleg.

Cao Cao és Cai Yong egy időben nagyon jó barátok voltak. A miniszter lánya először Wei Zhongdao felesége volt, ám a határvidék törzsei elrabolták őt, északra vitték, ahol két fiút szült. Távollétében több dalt is szerzett, melyeket együttesen az *Egy nádsíp tizennyolc dala* címen emlegettek, és a birodalomban mindenütt ismerték.³ Cao Cao-t meghatotta bánata mélysége, ezért ezer *tael* aranyat küldött váltságdíjul érte. A határvidéken található Xiongnu-állam ura, a nagykirály megszeppenve Cao Cao hatalmától, visszasaadta Cai Yongnak a lányát.

Utasítván kíséretét, hogy vonuljon tovább, Cao Cao csupán néhány szolgálójával felment a kapuhoz, leszállt lováról, és a ház úrnője felől érdeklődött. Dong Si, a férj ekkor épp távol volt, állomáshelyén, így a hölgy egyedül élt itt. Amint meghallotta, kicsoda is látogatója, sietett üdvözölni őt, és a fogadóterembe vezette. Mikor Cao Cao helyet foglalt, elvégezte a megfelelő köszöntéseket, majd tiszteletteljesen mellé állt. Körbepillantva a helyiségben a herceg meglátta egy emléktábla dörzsmásolatát a falon. Felkelt, hogy elolvassa és megtudakolja a házigazdától, mi ez.

- Ez itt Cao E, más néven a szép Cao úrhölgy emléktáblája – hangzott a felelet –, He császár idején (100) a Xiongnu-államban élt egy varázsló, név szerint Cao Xu, aki úgy tudott táncolni és énekelni, mint maga a Muzsika Szelleme. Az ötödik hónap ötödikén épp egy csónakban mulatta idejét, meglehetősen leittasodott, a vízbe zuhant és megfulladt. Volt egy lánya, Cao E, aki ekkor tizennégy éves volt. Őt teljesen lesújtotta a tragédia, hét nap és hét éjjel kereste a testet, miközben folyamatosan zokogott. Mivel nem járt sikerrel, a hullámok közé vetette magát, s öt nappal később a felszínre vetődött, karjaiban atyja holttestével. A falusiak a parton temették el őket, az előljáró pedig jelentette az esetet a császárnak, a gyermeki szeretet és kivételes jámborság érdemes példajaként beszélve róla.

Egy későbbi előljáró leírta a történetet Handan Chunnal, hogy az utókor is emlékezzen rá. Ekkoriban Handan Chun még csupán tizenhárom éves volt, ám írásának szerkezete annyira tökéletes volt, hogy egyetlen írásjegyet sem lehetett volna hozzátenni, vagy elvenni belőle, pedig minden átolvasás nélkül, közvetlenül jegyezte fel. A követ, amin szerepelt, a

sír mellé állították, s mind a feliratnak, mind pedig a történetnek csodájára járt az akkori idők népe. Atyám is elment, hogy megnézzze. Este volt, ám a félhomályban is sikerült kitapogatnia a feliratot. Ezután írószerszámot fogott, és nyolc nagy írásjegyet helyezett el a kőszikla túsó felére, később pedig valaki, aki újravéste a követ, ezt a nyolc szót is megörökítette.

Ekkor Cao Cao elolvasta a rejtélyes szavakat: „sárga selyem, ifjú feleség, leány gyermeke, mozsártörő és mozsár”.

- Tudod a magyarázatukat? – fordult a herceg vendéglátójához.

- Nem. Habár ez atyám kézírása, szolgálód nem tudja megfejtetni – válaszolta az úrhölgy.

Hadvezérei felé fordítva botját, Cao Cao így szólt:

- Képes-e bármelyikőtök megmagyarázni?

Senki sem tudott felelni. Ekkor váratlanul valaki mégis megszólalt:

- Nekem sikerült megragadnom jelentésüket!

Yang Xiu első titkár volt a felszólaló.

- Ne mondd még el, hadd gondolkozzam rajta! – kérte Cao Cao.

Hamarosan búcsút vettek a hölgytől, elhagyták a birtokot, és tovább ügettek. Még csak három *li* távolságra lehettek az udvarháztól, amikor Cao Cao hirtelen rájött a rejtély értelmére. Nevetve fordult Yang Xiu-hoz:

- Most már megpróbálkozhatsz az értelmezésével!

- Az rejtvény megfejtése a következő – kezdte Yang Xiu –, a „sárga selyem” a természetes színű selyemfonalak, s ha a „selyem” írásjegyét a „színe” mellé helyezzük, a „határozottan”-szót kapjuk. Az „ifjú feleség” egy „kis nőstény”, s ez a két írásjegy együtt a „csodálatraméltó, kiváló” jelentést hordozza. A „leány gyermeke” két írásjegye együttesen a „jó”-t teszi ki, végül a „moszártörő és mozsár” az öt keserű gyógynövény szétmorzsolására utal az edényben, s az „edény” és a „keserű” írásjegyek egymás mellett a „mondani”-szót alkotják. Így a négy szó együttesen: „Határozottan kiváló, és jól elmondott”.

Cao Cao-t lenyűgözte Yang Xiu bölcsessége:

- Én is éppen erre jutottam!

A körülöttük lévők is mind nagyon csodálkoztak a miniszter zsenialitásán és tudásán.

Egy napon belül megérkeztek Nanzhenghez, ahol Cao Hong köszöntötte őket. Rögtön beszámolt nekik Zhang He balszerencséről.

- Vereséget szenvedni nem számít bűnnek – hangzott Cao Cao véleménye –, ez és a győzelem olyan dolgok, amik háborúban rendszeresen megeshnek.

- Liu Bei Huang Zhongot küldte a Dingjun hegység meghódítására – közölte Cao Hong –, Xiahou Yuan pedig, tudomást szerezvén érkezéséről, hercegem, védi a helyet, s nem bocsátkozik nyílt harcba.

- Ám mindig csak védekezni gyengeséget sugall - vélekedett Cao Cao, s rögtön elküldött egy hírnököt a hegy parancsnokához, aki a fennhatóság lobogójával indult útnak, s megparancsolta neki, hogy támadjon.

- Xiahou Yuan roppant szigorú és rugalmatlan. Talán túlságosan is ragaszkodik majd a kapott parancshoz, és valami aljas csel áldozatává válik - mondta Liu Ye.

Erre a herceg írt egy levelet, és ezt is elküldte a lobogóval együtt.

Mikor a hírvívő megérkezett, a címzett átvette az üzenetet, és elolvasta:

„Minden vezérnek gyakorolnia kell magát a hajlíthatatlanság és a rugalmasság összhangjában. Nem a merészség az egyetlen dolog, ami számít. Aki így gondolja, semmi egyéb, csak esztelenül harcoló élőlény. Most Nanzhengnél táborozom, készen állva, hogy megszemléljem elismerésre méltó bátorságodat és képességeidet, s csupán annyit javasolnék: ne hozz szégyent az eddigi hírnevedre!”

Ez a levél nagyon megörvendeztette a parancsnokot. Miután elküldte a hírnököt, szólította Zhang He-t, hogy tanácskozzék vele:

- A herceg hatalmas sereg élén Nanzhengnél vár, készen arra, hogy végezzen Liu Bei-jel. Mi már épp eleget védekeztünk, itt az ideje, hogy valami méltó szolgálatot is végezzünk! Holnap csatát vállalok, és remélem, hogy sikerül elfognom Huang Zhongot!

- Ellenfelünk jól ötvözi a folyamatos készenlétet, a merészséget és az előrelátást - mondta Zhang He -, emellett még Fa Zheng is segítségére van. Légy hát nagyon óvatos, mivel a vidék nehezen járható és veszélyes! Jobb lenne, ha mégis inkább védelemben maradnánk.

- Hogyan is nézhetnénk hercegünk szemébe így, mikor más vezérek oly hasznos szolgálatot tesznek neki? De jól van, te csak maradj itt, a hegyen, majd én egyedül vállalok csatát!

Ezután felhívást intézett harcosaihoz, hogy ki vállalkozna az ellenfél feldühítésére és harcba csalogatására. Xiahou Shang jelentkezett. A parancsnok így szólt hozzá:

- Nem szabad komolyabb összecsapásba bonyolódnod, csupán kezd meg a küzdelmet! Veszítened kell, nem pedig győzni, mert nagy hadicsel vár az ellenségre!

Elmagyarázta terveit, Xiahou Shang pedig aprócska hadereje élén útnak indult.

Huang Zhong és segítője, Fa Zheng a Dingjun hegység közelében táboroztak. Többször is megkísérelték Xiahou Yuant kicsalni a nyílt terepre, ám nem jártak sikerrel, és meg sem támadhatták a sziklás, hegyes, nehezen járható vidék miatt. Így hát mostanáig semmiféle előrelépést nem tettek. Ám amikor Xiahou Shang csapatai megjelentek, és látszólag harcolni akartak, Huang Zhong készen állt arra, hogy kivonuljon és leszámoljon velük.

Ekkor Chen Shi generális ajánlotta neki szolgálatait:

- Ne zavartasd magad a kivonulással, ó, uram - mondta -, majd én megvívok velük!

Huang Zhong beleegyezett, s háromezer harcost rendelt Chen Shi vezetésére alá, akik kivonultak a völgyből és csatasorba álltak fel. Mikor Xiahou Shang feltűnt, ahogy azt eltervezték, csupán néhány ütésváltásnyi ideig harcolt, majd megfutamodott. Chen Shi követte, és kihasználta a sikeréből fakadó előnyöket. Ám hamarosan meg kellett torpannia a legördülő farönkök és lehajított sziklák miatt, amiket ellenfele zúdított rá a magasból. Ahogy megfordult, hogy visszavonuljon, Xiahou Yuan kivezényelte csapatait, és támadásba lendült ellene. Chen Shi-nek esélye sem volt ellenük, nemsokára már fogolyként hurcolták el. Sok katonája átállt az ellenséghez, ám egy kevésnek sikerült elmenekülnie. Ezek megvitték a hírt Huang Zhongnak.

Az öreg harcos rögtön Fa Zheng tanácsát kérte, aki a következőket javasolta:

- Ezt a Xiahou Yuant könnyedén fel lehet dühíteni, s amikor haragos, csupán bátorsága marad meg, minden elővigyázatosságát elveszti. A te feladatod most az, hogy növeld harcosaid lelkesedését, majd bonts tábort, és nyomulj előre. Tedd ezt úgy, hogy lépésről-lépésre haladsz, míg annyira fel nem zaklatod őt, hogy végül csatát vállal. Ekkor akár el is foghatod őt. E csel neve „házigazdából vendég”.

Így hát Huang Zhong összeszedett mindent, amit emberei szerettek, s nekik ajándékozta ezeket, mire örvendezés hangjai töltötték be az egész völgyet, s a férfiak mindennél jobban vágytak a harcra. Ekkor tábort bontottak, s a sereg egy bizonyos távolságra menetelt onnan. Itt ismét letáboroztak. Néhány nap pihenést követően megismételték ezt. Majd megint.

Amikor közeledésük híre Xiahou Yuan fülébe jutott, úgy döntött, kiront és harcba száll ellenük.

- Ne tedd! - kérte az óvatos Zhang He - Ez egy jól ismert fortély, így hát védelemben kellene maradnod! Vereséget szenvedsz, ha most harcolsz!

Xiahou Yuan nem olyan ember volt, akinek gyomra beveszi ezt a könnyörgést, ezért kiküldte Xiahou Shangot, hogy bocsátkozzék harcba. Amint ez a haderő elérte Huang Zhong táborát, a veterán generális lóra szállt, és kivágatott, hogy összecsapást kezdeményezzen. A legelső ütésváltás során sikerült elfognia Xiahou Shangot. A katonái rögtön megfutottak, és beszámoltak a vezérnek, miként esett fogságba parancsnokuk. Xiahou Yuan azonnal fogolycserét kezdeményezett. Ebbe Huang Zhong bele is egyezett, s a megállapodás szerint másnap mindkét sereg felsorakozik egy olyan helyen, ahol a völgy kiszélesedik, a két hadvezér pedig lóháton fog várakozni lobogója alatt. Mellettük lesz a két fogoly. Egyikük sem visel majd

köpönyeget és sisakot, csupán egy nem túl vastag, egyszerű öltözetet. Az első dobszóra mind a ketten a másik oldal felé iramodnak.

Minden így is történt. Ahogy viszont Xiahou Shang elérte saját sorait, Huang Zhong kilőtt utána egy nyílveszőt, és megsebesítette a hátán. A sérült nem esett össze, hanem tovább szaladt.

Xiahou Yuan viszont szinte tombolt a dühtől, és nem bírta tovább türtőztetni magát. Egyenesen Huang Zhong felé vágatott. Éppen ez volt az, amit utóbbi ki akart provokálni. Ezután húsz ütészváltásnyit küzdöttek, mikor felcsendültek a gongok Xiahou Yuan oldalán, ő pedig visszavonult. Huang Zhong utánuk nyomult, és Wei hadereje súlyos veszteségeket szenvedett.

Ahogy Xiahou Yuan visszaért saját táborába, megkérdezte, miért szólaltatták meg a gongokat.

- Mert Shu-lobogókat láttunk több helyen is a hegyi tisztásokon, és rajtaütéstől tartottunk - válaszolta Zhang He.

A fővezér hitt neki, s nem tért vissza a harcmezőre. Ehelyett további védekezésre rendezkedett be.

Huang Zhong hamarosan közelebb húzódott Xiahou Yuan táborához, majd további tanácsokat kért felügyelőjétől.

- Van ott egy meredek kaptató, nyugatra a Dingjun hegységtől - mutatott a dombok közt egy helyre Fa Zheng -, nehéz megmászni, ám csúcsáról tökéletesen belátható az ellenség védelme. Ha elfoglalod ezt a hegytetőt, akkor az egész hegység eléd tárul.

Huang Zhong felnézett, s látta, hogy a szóban forgó csúcs egy kis fennsík volt, alig néhány védővel. Így hát még azon az estén elhagyta a táborát, felszárguldott a meredélyen, elűzte a Du Xi generális vezetése alatt lévő, alig százfőnyi ellenséges egységet, s elfoglalta a helyet. Éppen szemben volt a Dingjun hegységgel.

- Most foglalj el egy pozíciót félúton a csúcs felé, én pedig felmegyek egészen. Ha az ellenség felbukkan, fehér zászlót fogok felmutatni. Te maradj veszteg, míg ellenfelünk el nem fárad, és szétszórttá nem válik. Ekkor vörös lobogóra fogok váltani, ez lesz a jel a támadásra!

Huang Zhong boldogan kezdett készülődni.

Időközben Du Xi, akit elűztek a hegytetőről, visszaroht, és jelentést tett Xiahou Yuannak.

- Mivel Huang Zhong elfoglalta ezt a fontos helyet, nem tehetek mást, csatát kell vállalnom! - közölte erre.

- Az egész dolog Fa Zheng hadicsele. Generális, jobban tennéd, ha inkább továbbra is csak védekeznél! - kérte nyomatékosan Zhang He.

Ám Xiahou Yuan megmakacsolta magát:

- Arról a helyről állásunk egésze belátható. Látják erősségeinket, gyengeségünket. Úgyhogy harcolnom kell!

Hiába hangzott el újra és újra a tiltakozás, Xiahou Yuan kivezette csapatait, hogy vegyék körül a szemközti magaslatot, majd kiárasztotta minden dühét az ellenségre, hogy harcra bírja Huang Zhongot.

Ekkor fehér zászlót húztak fel a magasban. Xiahou Yuan nem ért el célt, bármennyire is dühöngött és átkozódott. A sértések minden formáját bevetette, ám senki meg sem moccant. Délutánra harcosai már kimerültek és kedvetlenek voltak. Mikor tisztán látszott, hogy alábbhagyott buzgóságuk, Fa Zheng kicsavarta a vörös lobogót. Rögtön dobok dübörgése hangzott fel, és Shu csapatai, élükön ősz hajú vezérükkel, eget-földet rengető kiáltozással rontottak elő. Xiahou Yuan nagyon meglepődött, még védekezni is képtelen volt. Ellensége egyenesen felé száguldott, s mennydörgő üvöltéssel felemelte kardját, majd egyszerűen kettéhasította a döbbsent vezért.

Öreg volt bár, mégis harcba hevesen szállt
Ősz hajú, a küzdelemben mégis helyállt
Erős karja nehéz íjat feszített
Nyílvesszőt így messzi repített
Szélesebesen vágatott
Fehér kardja csillogott
Csatába dühödt tigrisként rontott
Lova akár egy sárkány mozgott
A győzelem övé lett
Új földeket nyert e tett

Generálisuk szörnyű halálának láttán Wei katonái életükért kezdtek futni, Huang Zhong pedig rohamot intézett a Dingjun hegység ellen. Zhang He kivonult, hogy szembeszálljon velük, de ugyanakkor Chen Shi egységei is rájuk rontottak, s a kettős nyomásnak képtelen volt ellenállni. Súlyos vereséget szenvedett, és menekülni kényszerült. Azonban nem jutott messzire. A dombok közül újabb csapatok özönlöttek ki, és elállták útját.

- A changshani Zhao Yun van itt! - kiáltotta vezérük.

Teljesen összezavarodva, s mivel nem tudta, mit tegyen, Zhang He vissza, a Dingjun hegység felé kezdte vezetni haderejét. Hamarosan egy hadtest tört elő, hogy megállítsa. Vezérük Du Xi volt:

- A hegy immár Liu Feng és Meng Da kezében van, generális! - kiáltotta a menekülőknél.

Így hát a két parancsnok egyesítette erejét, a Han folyóhoz vonultak, s ott ütöttek táborot.

Innen küldtek jelentést Cao Cao-nak vereségükről. Xiahou Yuan halálának hírére a herceg torkából hatalmas kiáltás szakadt fel, s ekkor végre megértette Guan Lu, a jövendőmondó jóslatát, rájött, miért jeleztek

ellenállást a sorok: immár az Újjászületett Nyugalom huszonnegyedik éve volt (három-nyolc keresztben jár), a sárga vadkanra (ez volt Xiahou Yuan halálának hónapja)⁴ tigris vár, sereg megállónál meglepik, egy végtag ottan elveszik: a hadjárat valóban olyan súlyos veszteséget szenvedett, mintha egyik végtagja veszett volna el, s a helyszín meghatározása is pontos volt, mert a hegyet ahol történt, úgy hívták „Sereg Megálló” (Dingjun). Ráadásul Cao Cao-hoz is olyan közel állt a néhai generális, mintha jobb keze lett volna.

A herceg elküldetett, hogy kiderítse, merre jár Guan Lu, ám ezt senki sem tudta. Cao Cao szörnyű gyűlöletet érzett barátja gyilkosa iránt, így a Dingjun hegység ellen vezette seregét, hogy bosszút álljon Xiahou Yuan haláláért. Xu Huang volt az előhad parancsnoka. Mikor a csapatok elérték a Han folyót, Zhang He és Du Xi is csatlakozott hozzájuk.

- A Dingjun hegység elveszett - közölték Cao Cao-val - mielőtt tovább vonulnánk, a Micang hegység készleteit északra kellene szállítani!

Cao Cao egyetértett.

Huang Zhong levágta Xiahou Yuan fejét, s elvitte Liu Bei-nek a győzelmi jelentéssel együtt. E szolgálataiért az öreg vezér a Nyugatot Meghódító Generális-címet kapta urától, hatalmas lakomát rendeztek tiszteletére.

Míg ezek az események zajlottak, Zhang Zhe generális híreket hozott:

- Cao Cao kétszázezer fős serege útban van, hogy megbosszulja Xiahou Yuan halálát. A Micang hegységben tárolt ellátmányt pedig éppen most szállítják át az Északi-hegységbe.

- Cao Cao minden bizonnyal szűkében van az élelemnek - jegyezte meg Zhuge Liang -, ha felégetjük azt, ami még megmaradt neki, és elpusztítjuk szállítóoszlopát, akkor nem igazán lesz majd túl sok kedve a harchoz.

- Készen állok elvégezni ezt a feladatot is! - kiáltotta Huang Zhong.

- Ne feledd, Cao Cao egészen más, mint Xiahou Yuan volt - figyelmeztette Liu Bei -, mert noha ez utóbbi volt a hegyi parancsnok, mégsem volt több bátor katonánál. Tízszer jobb lenne Zhang He-val végezni!

- Akkor megyek és megölöm! - ugrott fel nekitüzesedve a vén harcos.

- Rendben, de Zhao Yunnel együtt indulj útnak - intette Zhuge Liang -, cselekedjetek összehangoltan s legjobb tudásotok szerint!

Huang Zhong beleegyezett. Még Zhang Zhe-t is vele küldték, mint helyettesét.

Nem sokkal azután, hogy a sereg útnak indult, Zhao Yun így fordult társához:

- Miféle terved van Cao Cao kétszázezres serege és tíz tábora ellen, s hogy akarod elpusztítani az élelmiszerraktárakat?

- Az élre állok és elintézek mindent! - közölte tömören Huang Zhong.

- Ne, várj! Én állok az élre! - vitatkozott Zhao Yun.

- De hiszen én vagyok a rangidős, te csupán alárendeltem vagy!

- Dehogy! Te és én azonos beosztásban vagyunk, ugyanolyan felelősséggel. Mind a ketten türelmetlenül várjuk, hogy jó szolgálatokat tehesünk. De nem vagyunk riválisok. Azt javaslom, húzzunk sorsot, ki vezesse a sereget!

Így is tettek, és a veterán generálisnak kedvezett a szerencse.

- Mivel megnyerted magadnak a jogot az első kísérletre, engeddd meg nekem, hogy segítségedre legyek! - mondta Zhao Yun - Jelöljünk ki egy időpontot! Ha addigra visszatérsz, akkor nem szükséges beavatkoznom. Ám ha nem jössz vissza, akkor elindulok, hogy segítsek.

- Ez nagyon is megfelel nekem! - hangzott Huang Zhong válasza.

Úgy döntöttek, hogy másnap dél lesz a kitűzött időpont. Zhao Yun visszatért saját táborába, ahol hívatta segédjét, Zhang Yi generálist, és így szólt hozzá:

- Huang Zhong barátom holnap megpróbálja felgyújtani a raktárakat. Ha nem térne vissza délig, elindulok a segítségére. Neked kell majd őrizned távollétemben a tábort. Veszélyes helyen tartózkodunk, a folyóparton, ám nem szabad kirontanod innen, hacsak nem kényszerülsz rá.

Huang Zhong eközben saját embereihez sietett, s Zhang Zhe generálissal elegyedett beszédbe:

- Levágtam Xiahou Yuant és megfélemlítettem Zhang He-t. Holnap el fogom pusztítani az ellenség ellátmányát, magammal viszem a csapatok többségét. Neked is velem kell jönnöd, hogy segítségemre légy! Ma éjfél körül álljon készen az étel az emberek számára, azután a negyedik őrség idején kivonulunk. Az ellenség magaslatának lábához menetelünk, ahol foglyul ejtjük Zhang He-t, majd gyújtogatni kezdünk!

Miután minden készen állt, Huang Zhonggal az élen útnak indultak. Csendben átkeltek a Han folyón, és elértek a dombok tövébe. Ahogy a nap felkelni készült keleten, meglátták maguk előtt a gabona halmait, amiket csak néhány katona őrzött. Ezek is mind futásnak eredtek, amint észrevették Shu harcosait. A lovasok leszálltak a nyeregből, s tüzelőt kezdtek gyűjteni, majd az ellátmány köré helyezték. Éppen meg akarták gyújtani a tüzeket, amikor Zhang He vezetésével ellenséges csapatok tűntek fel, és rögtön harcba bocsátkoztak Huang Zhonggal. A csatazaj Cao Cao fő táboráig is elhallatszott, aki Xu Huangot küldte oda erősítésül. Ő éppen Huang Zhong egységei mögött jelent meg, akit így bekerítettek. Zhang Zhe háromezer fővel megpróbált kitörni a táborhelyük felé, ám Wen Ping útját állta, miközben egyre több Wei-seregetest érkezett mögülük, s végül Zhang Zhe-t is körülvették. Elkeseredett küzdelem vette kezdetét.

Telt-múlt az idő, eljött a dél. Semmi hír nem érkezett Huang Zhong felől, ezért Zhao Yun vértet öltött, magához vett háromezer harcost, és az

öreg generális segítségére indult. Még utoljára azonban figyelmeztette Zhang Yi-t:

- Gondosan őrizd a táborn! Tégy róla, hogy íjászok és nyílpuskások legyenek mindkét oldalon!

- Igenis, uram - felelte Zhang Yi.

Zhao Yun lándzsával a kezében ellovagolt, s azon volt, hogy bárhol is talál az ellenségre, összecsaphasson vele. Hamarosan Wen Ping egyik seregtestébe ütközött, amit Murong Lie generális vezetett. Zhao Yun rájuk rontott, végzett a vezérrel, csapatait pedig szétszórta. Ezután került szembe a komolyabb egységekkel. A Jiao Bing generális vezette egység állta el útjukat.

- Hol vannak Shu harcosai? - tudakolta az ellenségtől Zhao Yun.

- Mind halottak! - nevetett Jiao Bing.

Zhao Yun dühösen rohamra indult, s lándzsájával átdöfte az ellenséges vezért. Ez a seregtest is szétfutott, Zhao Yun pedig az Északi-hegység lábáig nyomult előre, ahol rátalált a bekerített Huang Zhongra. A hős hatalmas ordítással vetette magát a harcosok gyűrűjére, majd vadul tört előre, míg mindenki megrettenve húzódott félre örült rohama elől. A hatalmas lándzsa úgy végzett az ellenfelekkel, ahogy a forgósél szórja szét a vadkörtefa szirmait, míg hópehelyként nem terülnek el a földön. Pánik költözött Zhang He és Xu Huang szívébe, így nem is mertek az előrenyomuló útjába állni. Végül Zhao Yun áttört, és megmentette társát. Ezután sikeresen kirontottak az ellenséges katonák közül, mivel senki sem volt képes ellenük szegülni.

Cao Cao egy magaslatról figyelte a harc menetét, s amikor látta, hogy egy vakmerő harcos keresztültör soraikon, s mindenki félrehúzódik előle, megkérdezte tisztjeit, ki is ez a hős.

- A changshani Zhao Yun - felelte egyikük, aki ismerte őt.

- Szóval Danyang hőse még életben van - válaszolta Cao Cao csodálattal.

Ezután általános parancsot adott, miszerint a katonák addig ne támadjanak Zhao Yunre, amíg nem tökéletesen biztosak a sikerben, nem törődve azzal, hol találkoznak szembe vele.

Miután megmentette vezértársát, és távol kerültek a harcmezőtől, Zhao Yun megtudta, hogy Zhang Zhe egy dombtetőre szorult, nem messze tőlük. Erre a hős az ő megsegítésére indult, mielőtt visszatért volna saját táborába. Nem kellett túl keményen harcolnia, mivel ahogy Cao Cao katonái meglátták nevét a zászlaján, minden felhajtás nélkül kitértek útjából.

Am ekkorra Cao Cao-t már felbőszítette, hogy csapatai mind meghajolnak Zhao Yun akarata előtt, aki úgy tört át soraikon, mintha senkinek eszébe sem jutna útját állni, ezért ő maga indult tisztjeivel az üldözésére.

Zhao Yun végül megérkezett saját táborába, ahol Zhang Yi köszöntötte. Ekkor a távolban porfelhőt vettek észre, s rögtön tudták, hogy ez nem jelent mást, mint Cao Cao-t, aki rohamot intézett ellenük.

- Zárjuk be és torlaszoljuk el a kapukat, amíg felkészülünk! - javasolta Zhang Yi.

- Ne tegyük ezt - felelte rögtön a vezér -, nem hallottál még dangyangi tetteimről, amikor az arcába nevettem Cao Cao hatalmas hadainak? Most, hogy egy egész sereg áll mögöttem és tehetséges generálisok segítenek, mitől kellene félnem?

Ezzel íjászokat és nyílpuskásokat helyezett a tábor körüli fedezékekbe, miközben odabent minden fegyvert és lobogót lefelé fordítottak, egyetlen dobverés sem hallatszott. Ő maga azonban egyedül a tábor kapuja elé állt.

Beköszöntött az alkony, mikor Zhang He és Xu Huang embereik élén megközelítették Shu táborát. Egyetlen csapkodó lobogót sem láttak, dobzó sem jelezte közeledtüket. Észrevették viszont a vakmerő harcost egy szál magában a kapu előtt, mire megtorpantak és nem mertek közelebb menni. Miközben tévováztak, megérkezett Cao Cao is, és gyorsabb menet-re ösztönözte a csapatokat. Egyetlen kiáltással feleltek és előrerontottak, ám ekkor ők is megpillantották a magányos alakot a kapuban, és minden harcos megállt. Hamarosan egymás után hátrálni kezdtek.

Ekkor Zhao Yun jelzett katonáinak, hogy jöjjenek elő a fedezékekből, az íjászok és a nyílpuskások pedig lőjék ki lövedékeiket. Cao Cao emberei a szürkületben nem tudták megállapítani, hányan vannak, rémület fogta el őket, s tekintet nélkül egymásra, vadul megfutamodtak. Ekkor feldübörögtek a dobok, és Shu katonái ordítva eredtek utánuk, míg a visszavonulás teljes zűrzavarba torkollt, s a csapatok fejetlen hordái érték el a Han folyó partját. A nyomás azonban itt sem enyhült, és sokukat a zubogó vízbe kényszerítették, ahol jó néhányan megfulladtak.

Zhao Yun, Huang Zhong és Zhang Zhe a szétzúzott sereg nyomában maradtak, s mialatt Cao Cao teljes sebességgel menekült, két további generális, Liu Feng és Meng Da levonult a Micang hegységből, és lángra lobbantotta az északon található raktárakat. Cao Cao ezeket is sorsára hagyta, és sietve Nanzheng felé futott. Zhang He és Xu Huang sem volt képes ellenállni az ellenséges rohamnak, ezért hátrahagyták táborukat, amit Zhao Yun azonnal el is foglalt. Az épségben maradt ellátmány mellett számtalan fegyvert is sikerült zsákmányolniuk a folyó mentén.

Jelentést küldtek a győzelemről Liu Beinek, aki Zhuge Lianggal a diadal helyszínére sietett, s ott meghallgatták Zhao Yun vitézségének részletes történetét. Liu Bei nagyon örült, amikor megszemlélte a környező magaslatok meredekségét és nehezen járhatóságát, s megértette a bátorság valóban kiváló tetteit, amit vezérei végrehajtottak.

- Ezek az emberek valóban kivételesen bátrak - fordult főtanácsadója-hoz.

Zárkózik fel ímhol a changshani hős
Harcos teste kinek igencsak erős
Alakja Danyangnál ragyogott
Országnak örök példát mutatott
Zilálta ellenség számtalan sorát
Időtlen hírnévnek adta így okát
Légyen az bárki, ki rátör urára
Onnantól éltenek mehet az utána
Néki ég és föld kapuja tárva van
Gazdag és bátor lelke páratlan

Szolgálatiért Liu Bei a Tigris Merészségével Bíró Generális-címet adományozta Zhao Yunnek, továbbá seregének katonáit is jutalomban részesítette. A lakomázás egészen későig eltartott. Hamarosan azonban érkezett a jelentés:

- Cao Cao a Xie völgyben halad lefelé, hogy elfoglalja a Han folyó vidékét.

Liu Bei ezt hallván nevetésben tört ki:

- Nem hinném, hogy sikerrel jár, mivel azt hiszem, a folyó urai mi vagyunk!

Ezután a folyamtól nyugatra vezette seregeit, hogy szembenézzen a támadókkal. Mikor Cao Cao a közelükbe ért, Xu Huangot küldte az előhad élén a csata megnyitására.

Egy Wang Ping nevezetű generális ekkor így szólt:

- Én jól ismerem a vidéket, s szeretnék segíteni a tiszteletreméltó Xu Huangnak Shu seregének elpusztításában.

Így hát ő is útnak indult, mint Xu Huang alvezére.

Cao Cao a Dingjun hegységtől északra vert tábort, előhada pedig elvonult a Han folyó irányába. Amikor elérték a partot, Xu Huang utasítást adott az átkelésre.

- Ez megoldható - mondta Wang Ping -, ám mit teszünk majd akkor, ha esetleg vissza kell vonulnunk?

- A régi időkben Han Xin úgy állította fel csatasorát, hogy egy folyó volt a háta mögött. Azt mondta, hogy a halál helyszínéről az életbe térhetünk vissza. Azóta így nevezik ezt a stratégiát.

- Azonban most tévedsz. Ez nem ugyanaz a helyzet, mivel Han Xin tudott róla, hogy ellenfelei nem túlságosan tehetségesek. Te viszont belegondoltál abba, hogy Zhao Yun és Huang Zhong állnak a másik oldalon?

- Vezetheted a gyalogosokat, hogy feltartsd az ellenséget, míg én a lovasokkal megsemmisítem őket - hangzott Xu Huang ellentmondást nem tűrő válasza.

A hidakat megépítették, s a hadsereg átkelt.

Akkor Wei embere vadul Han Xint idézte erre
Shu minisztere ezek szerint Zhang Liang lenne?⁵

A következőkből kiderül, kié lett a győzelem.

HETVENKETTEDIK FEJEZET

ZHUGE LIANG HADICSSELLEL ELFOGLALJA
HANZHONGOT. CAO CAO SEREGE VISSZAVONUL
A XIE VÖLGYBE

諸葛亮智取漢中
曹阿瞞兵退斜谷

A legkomolyabb ellenvetések dacára Xu Huang átkelt a folyón, majd le-táborozott. Huang Zhong és Zhao Yun megkérdezték, hogy Cao Cao serege ellen vonulhatnak-e, Liu Bei pedig igenlő választ adott. Ekkor így szólt Huang Zhong:

- Xu Huang elég merész ahhoz, hogy élénk jöjjön. Nem kellene hát estig kivonulnunk, mivel addigra harcosai kimerülnek a meneteléstől. Miután megérkeztek, rájuk rontunk mindenfelől!

Zhao Yunnek tetszett a terv. A megbeszélés után mindketten visszavonultak sebtében kiépített fedezékeik mögé.

Xu Huang hamarosan valóban felbukkant, s egy ideig próbálta harcra bírni őket, ám nem mozdultak. Erre a Wei-béli parancsnok utasította íjászait, hogy húzódjanak előre, s kezdjék löni a Shu-tábort.

- Biztosan már a visszavonuláson jár az esze, azért nyilaznak - mondta Huang Zhong -, itt az ideje hát, hogy lesújtsunk rájuk!

Ekkor a felderítők jelentették, hogy az ellenség hátvédje megkezdte a visszavonulást. A Shu-hadsereg dobjai fülsiketítőn feldübörögtek, s Huang Zhong csapatai balról, Zhao Yunéi pedig jobbról zúdultak rá az ellenségre, majd megkezdődött a csata. A kettős nyomást nem bírták ki Xu Huang katonái, hamarosan megfutamodtak. A menekülőket beleszorították a folyóba, ahol sokuk megfulladt. Maga Xu Huang viszont sikeresen megszökött az üldözők elől, kétségbeesetten küzdve át magát rajtuk, s mikor visszaért táborába, társát, Wang Pinget hibáztatta, amiért az nem sietett segítségére.

- Ha így tettem volna, akkor ezek a táborok őrizetlenül maradtak volna - felelte a vádaskodásra Wang Ping -, igyekeztelek lebeszélni az átkelésről, de nem hallgattál rám, így te hoztad saját fejedre a bajt.

Haragjában Xu Huang megpróbált végezni Wang Pinggel, ám ő táborába menekült. Az éjszaka folyamán aztán felgyújtotta mindkét tábor, így hatalmas zűrzavar tört ki a harcosok között. Xu Huang visszavonult, Wang Ping viszont átkelt a folyón, és megadta magát Zhao Yunnek, aki rögvest Liu Bei elé vezette. A fogoly mindent elmondott neki a Han folyóról és a környező vidékről.

- Így biztosan elfoglalom Hanzhongot, hogy itt vagy nekem, Wang Ping barátom! - közölte boldogan Liu Bei, majd generálissá és vezetővé nevezte ki a dezertőrt.

Xu Huang jelentette Wang Ping árulását, ami nagyon feldühítette Cao Cao-t. Ő maga állt ezután a haderő élére, s megpróbálta visszafoglalni a folyópartot. Zhao Yun, azt gondolván, hogy túlságosan csekély létszámú sereggel rendelkezik az ellenséghez képest, visszavonult a nyugati partra, így a két fél a folyam két oldaláról nézett szembe egymással. Liu Bei és főtanácsadója is megérkezett, hogy megszemlélje a helyzetet.

Zhugé Liang észrevett a folyó felső folyásánál egy magaslatot, ami ezer harcost is eltakarhatott, s egy terv kezdett formálódni fejében. Miután visszatért a táborba, hívatta Zhao Yunt, s így szólt hozzá:

- Generális, vezess ötszáz főt dobokkal és kürtökkel, s helyezd őket a mögé a domb mögé. Ott várj a további parancsokra, melyek valamikor az éjszaka során vagy hajnalban érkeznek. Robbanásokat is hallani fogsz majd, ám ne vonulj hallatukra harcra, hanem csak hosszas dobszót hallass valamennyit követően.

Zhao Yun útnak is indult, hogy elvégezze feladatát, miközben Zhugé Liang felment egy másik magaslatra, ahonnan beláthatta a vidéket.

Mikor Cao Cao serege megközelítette a Shu-tábort és csatasorba állt, egyetlen ember sem jött elő a fedezékből, s nyílvezzőt vagy bármi egyéb lövedéket sem lőttek ki rájuk. Így hát eredménytelenül kellett visszahúzódnuk. Ám az éjszaka sötétjében, amikor az összes fény kialudt a táborban, s minden nyugodtnak és békésnek tűnt, Zhugé Liang felrobbantott egy bombát, aminek hallatán Zhao Yun rögtön megverette a dobokat és megfúvatta kürtjeit is. Cao Cao katonái felriadtak, s azt gondolták, rajtaütés érte őket. Kirohantak, de nem láttak sehol ellenséget, s miután a láрма elcsendesedett, visszatértek aludni. Hamarosan újabb bomba robbant, mire ismét eget-földet rengető dob- és kürtszó hangzott fel, visszhangja pedig hosszan szólt még a völgyek és dombok mentén. Cao Cao harcosai megint felriadtak. Az éjszaka így telt, újra és újra riadó hangzott fel. A következő éj hasonló módon alakult, majd az azután következő is. A negyedik napon Cao Cao tábort bontott, harminc *li* távolságra vonult vissza, egy tiszta, széles síkságra a dombok között.

Zhugé Liang elégedett volt a hadicsel eredményével:

- Cao Cao képzett a háború művészetében, ám még mindig nem ismeri az összes megtévesztő fortélyt!

Ezután Shu csapatai átkeltek a folyón, s tábort vertek, hátukban a víztömeggel. Mikor Liu Bei a következő lépést tudakolta, a tanácsadó elmondta neki, ám egyúttal azt is, hogy tartsa titokban a tervet.

Látván, hogy Liu Bei letáborozott, Cao Cao kételkedővé és nyugtalanává vált, s hogy döntésre vigye az ügyet, írásos hadüzenetet küldött, mire Zhugé Liang azt válaszolta, másnap megívhatják a döntő ütközetet.

Következő nap a két haderő táboraik között félúton, az Öt Határ hegység előtt nézett szembe egymással, s mindkettő csatasorba állt. Cao Cao nemsokára lobogója mellé ügetett, tisztjei tőle jobb- és balkéz felé sorakoztak fel, a sárkányos és főnix mintázatú zászlók pedig csapkodtak a szélben. Dobjai háromszor feldübörögtek, azután párviadalra hívta ki Liu Bei-t. Shu vezére Liu Feng, Meng Da és más tisztektől támogatva vágatott elő. Ekkor Cao Cao arcátlanul csattintott korbácsával, s szidalmazni kezdte ellenfelét:

- Liu Bei, megfélekedtél a jóságról és elveszett igazságérzéked is! Fel-lázadtál a kormányzat ellen!

- Az uralkodói család tagja vagyok - felelte Liu Bei -, s határozatom van arról, hogy fogjak el minden lázadót. Te viszont kezdetért emelni Fu császárnéra, uralkodóvá tetted magad, s vetted a bátorságot ahhoz, hogy a császári harci szekeret használd! Ha te nem vagy lázadó, akkor ki az?

Erre Cao Cao utasította Xu Huangot, hogy induljon párbajra. Liu Feng szállt vele szembe a másik oldalról. Ahogy a harc elkezdődött, Liu Bei visszatért serege sorai közé. Liu Feng nem volt méltó ellenfele Xu Huangnak, így hamarosan elmenekült előle. Cao Cao eközben kihirdette, hogy aki elfogja Liu Bei-t, Hanzhong urává válik.

Ennek hallatán Wei serege egyetlen hatalmas üvöltésben tört ki, majd nekilódult. Shu csapatai a folyó felé menekültek előlük, miközben hátrahagytak mindent, sokan még fegyvereiket is elhajították, teleszórva velük az utat. Ám ahogy Cao Cao hadereje előrenyomult, ő váratlanul megszólaltatta a gongokat, s így megállította az üldözést.

- Miért hívtál vissza minket, ó, herceg, mikor már a siker kapujában voltunk? - kérdezték tőle parancsnokai.

- Mert láttam, hogy az ellenség a folyóval a hátában vert tábor, s ez nagyon gyanúsnak tűnt. Hátrahagyták lovaikat és fegyvereiket is, ami szintén elbizonytalanított. Nem tehetünk mást, vissza kell vonulnunk. Ám ne vessétek le a vérteket! Halálbüntetés terhe mellett senki sem szerszámozhatja le hátasát! Most pedig húzódjunk vissza, amilyen gyorsan csak tudunk!

Amint Cao Cao éppen megfordult, hogy visszavonuljon, Zhuge Liang kiadta a jelt a támadásra, s a meghátráló ellenséget éjjel-nappal zaklatni kezdték, míg azok végül a teljes zűrzavar állapotába nem jutottak. Cao Cao utasította seregét, hogy térjen vissza Nanzhengbe.

Nemsokára mindenünnen felcsapó lángokra lettek figyelmesek, és hamarosan megtudták, hogy a menedéül kiszemelt város Zhang Fei és Wei Yan kezébe került, akik, miután Yan Yan átvette a parancsnokságot Langzhong felett, kettős támadást indítottak, és elfoglalták Nanzhenget. Cao Cao csalódottan és elszomorodva utasította embereit, hogy vonuljanak a Yangping szoroshoz. Liu Bei a fő seregével a Nanzheng tartománybeli Baozhou-ig követte őket, majd ott megbékítette a népet, s visszaállította a rendet.

- Ezúttal kivételesen gyorsan sikerült legyőzni Cao Cao-t - örvendezett Liu Bei -, de miként volt lehetséges ez?

- Mindig is gyanakvó természetű volt - felelte Zhuge Liang -, s ez igen sok hibához vezetett, még ha nagyszerű hadvezér is. Úgy győztük le, hogy kétségeire alapoztunk.¹

- Eléggé meggyengült most - mondta Liu Bei -, nem találnál hát ki egy tervet, amivel végleg elűzhetjük őt?

- Már minden készen áll - hangzott a válasz.

Ezután Zhang Fei-t és Wei Yant elküldték, hogy két különböző úton haladva vágják el Cao Cao utánpótlási vonalát. Két másik egység, Huang Zhong és Zhao Yun vezetésével elindult, hogy lánggra lobbantsa a dombokat és az erdőket. Mind a négy csapat helyieket is magában foglalt, akik vezetőként tevékenykedtek, s a lehető legjobban ismerték a vidéket.

Cao Cao felderítői, akiket a Yangping szorostól küldött ki, a következő jelentéssel tértek vissza:

- Az utakat közel s távol lezárták Shu seregei, s úgy tűnik, mintha az egész környék lángokban állna. Egyetlen katona sem mutatkozik.

A herceg nem tudta, mit tegyen. Ekkor újabb felderítők érkeztek:

- Raktárainkat feldúlta Zhang Fei és Wei Yan!

Erre Cao Cao elszánta magát a cselekvésre, s önként jelentkezőt kért a fosztogatók elűzésére. Xu Chu ajánlkozott a feladatra. Ezer tapasztalt harcost kapott, s ezekkel rögtön elhagyta a szorost, hogy a terményt szállító kocsik kíséretét alkossa. A szállítmányért felelős tisztek nagyon megörültek, hogy ilyen hírneves generális sietett segítségükre:

- Nélküled, ó, hadvezér, az élelem sohasem jutna el a Yangping szorosig!

Bőségesen ellátták étellel és borral a kocsikon, ő pedig evett-ivott, míg végül igencsak leittasodott. Ebben az állapotban sürgette a szállítmányt, hogy vonuljanak tovább.

- Már csaknem alászállt a nap - közölték erre a menet tisztjei -, s az út Baozhou közelében nagyon rossz és veszélyes, úgyhogy nem éjszaka kellene átkelnünk ott!

- Bármilyen veszéllyel szembeszállok! - hengegett a részeg generális - Olyan bátor vagyok, mint tömérdek másik ember együttvéve! Szerintetek bárkitől is félek? Emellett ma éjjel jó hold kél, aminek fényénél könnyedén szállíthatjuk az ellátmányt!

Így szólván karddal a kezében az élre állt. A második őrség idején haladtak el Baozhou mellett. A menet fele már átjutott a veszélyes szakaszon, amikor dobok mennydörgése és kürtök harsogása ért le hozzájuk egy hasadékon keresztül a dombok között. Nemsokára meg is jelent egy csapattest Zhang Fei vezetésével. A vezér lándzsát szegezve egyenesen Xu Chu felé iramodott, aki kardját pörgetve rontott előre, hogy mielőbb összezsáphassanak.

Ám a Wei-parancsnok túlságosan ittas volt ahhoz, hogy kiállhasson egy ilyen harcos ellen. Alig néhány ütésváltást követően vállába lándzsadöfést kapott, s kizuhant a nyeregből. Emberei segítségére siettek, s magukkal vitték őt, miközben visszavonultak. Zhang Fei eközben az egész ellátmányt megszerezte, s e zsákmányt saját táborába vitette.

A legyőzött kíséret sérült vezérét visszavitte Cao Cao táborhelyére, ahol orvosok gondjaira bízta. Ekkor maga Cao Cao indult meg seregével, hogy döntő ütközetet vívjon Shu csapataival. Liu Bei fogadta őt, s amikor mindkét oldal felsorakozott, Liu Feng előrelovagolt, hogy párbajra szólítsa fel az ellenséget. Ahogy Cao Cao meglátta őt, szidalmak és gúnyolódások özönét zúdította az ellenséges vezérre:

- Gyalázatos cipőáros, mindig ezt a hamis fiadat küldöd, hogy érted küzdjön! Ha én aranyszakállú fiamat, Cao Zhangot állíthatnám szembe vele, a te úgynevezett gyermeked vagdalt hússá válna!

E szavak annyira feldühítették Liu Fenge, hogy lándzsáját felemelve egyenesen Cao Cao felé indult. A herceg Xu Huangot utasította, hogy vegye fel a harcot az ifjúval, Liu Feng pedig azonnal megfutamodott az ellenséges vezér elől. Cao Cao megindította csapatait, ám bombák robbanása, dobszó és trombiták harsogása zaklatta őket mindenünnen. Úgy vélte, csapdába csalták, és rajtaütés áldozata lesz, ezért inkább sietve visszaparancsolta katonáit. Ez igen balszerencsés lépés volt, mivel a harcosok letaposták egymást, és sokuk meg is halt a zűrzavarban. Hamarosan mindannyian a Yangping szoros felé futottak, milyen gyorsan csak bírtak.

Ám Shu katonái egyenesen a szoros falaihoz vonultak, s néhányuk lángra lobbantotta a keleti kaput, míg mások a nyugatinál ordítottak. Egy részük az északi kapunál gyújtott tüzet, miközben megint mások dobokat vertek a délinél. Az ellenséget mindez nagyon megzavarta és megrémítette, így nemsokára vezérek és közkatonák egyként hátrahagyták a szorost és menekülőre fogták. Természetesen üldözőbe vették őket, súlyos csapást mérve rájuk.

A biztonságba vezető út egyáltalán nem volt számukra biztonságos. Egyfelől Zhang Fei állta el az utat, míg Zhao Yun a hátvédet támadta. Ekkor Huang Zhong is megérkezett Baozhou-ból, s mészárlásba fogott a szárnyakon. Cao Cao serege igen sok egységét elvesztette, súlyos vereséget szenvedett e hármas támadás következtében. Parancsnokai köré gyülekeztek, s elvitték őt a Xie völgy irányába. Itt újabb hatalmas porfelhőt pillantottak meg a távolban.

- Ha ez rajtaütés, akkor végem - sóhajtotta Cao Cao.

A katonák közelebb értek, s a herceg ekkor rájött, hogy nem ellenség, hanem fia, Cao Zhang közeleg. Cao Zhang már suhancként jó lovas és kiváló íjász volt. A legtöbb embert könnyedén két vállra fektette, pusztá kézzel felülkerekedett a vadállatokon is. Cao Cao-t nem nyűgözte le az ifjú rátermettsége, s gyakran figyelmeztette, hogy inkább tanuljon.

- Nem élesíted elméd, hanem csak az íjászkodást és hátasodat szereted! Ez az egyszerű emberek hősiességéhez vezet. Gondolod, hogy így tiszteltreméltó pályát fogsz befutni?

- A valódi nemesnek az olyan kiváló embereket kell példaképpül állítania, mint Wei Qing és Huo Qubing! - hangzott Cao Zhang válasza - Ők a Góbiban² szereztek maguknak hírnevet, ahová százezer fős hadat vezettek, képesek voltak az egész világot lerohanni, eljutni bárhová! Mit kezdjek én a tudományokkal?

Cao Cao többször megkérdezte fiait, miféle életpályát találnak csodálatra méltónak, s Cao Zhang mindig azt felelte, hogy számára a hadvezéri a leglenyűgözőbb.

- De milyennek kell lennie egy vezérnek? - tudakolta Cao Cao.

- Szilárdnak és bátornak, olyannak, aki sohasem fordít hátat a nehézségeknek, hanem az előhadat vezeti tisztjeivel és csapataival. A jutalmakat és büntetéseket is biztos kézzel kell osztania!

Cao Cao elégedetten mosolygott. Az Újjászületett Nyugalom huszonharmadik évében (218) a Wuhuan-népek fellázadtak, Cao Cao pedig ötvenezer katonával fiát küldte oda, hogy elnyomja a forrongást.³ Amikor Cao Zhang indulni készült, atyja beszédet tartott neki kötelességeiről:

- Itthon atya és fiú vagyunk, ám ha feladatot kapsz, olyannak kell tekintened, mint az alattvaló kötelességét uralkodójának. A törvény nem ismer könyörületet, légy hát óvatos!

Ahogy a hadjárat elérte Daichun északi részét, Cao Zhang a csatasor élére állt, és egészen a Góbiban található Sangganig hatolt előre, s helyreállította a békét. Nem sokkal később tudomást szerzett arról, hogy atyja a Yangping szorosnál időzik, így segítségére sietett. Érkezése nagyon megörvendeztette Cao Cao-t:

- Most, hogy aranyszakállú fiam is itt van, biztos, hogy elpusztítjuk Liu Bei-t!

Ezután a sereg tovább vonult, és végül a Xie völgyben táborozott le.

Valaki beszámolt Liu Bei-nek Cao Zhang jöveteléről, ő pedig önkéntest kért, aki szembeszállna az újonnan érkezettel. Liu Feng jelentkezett. Meng Da szintén ajánlkozott a feladatra, mire Liu Bei úgy döntött, mindkettőjüknek lehetőséget ad.

- VersengjeteK egymással a diadalért! - kérte őket.

Mind a két generális ötezer főnyi seregettestet kapott, s Liu Feng állt az élre. Amint hírül vette a készülő támadást, Cao Zhang kilovagolt, hogy párbajra hívja ki az ellenséges vezért. A harmadik ütésváltást követően Liu Feng érezte, hogy vereséget fog szenvedni, ezért menekülőre fogta. Ekkor Meng Da is előrenyomult, és még alig kezdődött meg az összecsapás, amikor zűrzavar tört ki Cao Cao csapatának soraiban. Az ok Ma Chao és Wu Lan váratlan érkezése volt. Mielőtt az ellenség magához tért volna rémületéből, Meng Da rájuk rontott. Ma Chao harcosai, akik már régóta szereték volna bizonyítani bátorságukat, kiválóan harcoltak, senki sem tudott

ellenállni nekik. Ám a menekülés során Cao Zhang szembetalálkozott Wu Lannel, akivel egyetlen lándzsadóféssel végzett.

Hosszas viaskodásokat követően Cao Cao utasította haderejét, hogy térjen vissza Xie völgybéli táborába. Jó néhány napig itt időzött ezután, mert Ma Chao megakadályozta előrenyomulásukat, s közben attól tartott, nevetségessé teszi magát Shu szemében, ha visszavonul. Egy napon, miközben kétségbeesetten igyekezett eldönteni, mit is tegyen, szakácsa beküldött neki egy kis csirkehúslevest. A lében észrevett néhány bordát, s ez az egyszerű kép egy egész gondolatmenetet indított meg benne. Még akkor is töprengésbe merült, mikor Xiahou Dun lépett be sátrába, hogy megkérdeje, mi lesz az őrség jelszava arra az éjszakára. Cao Cao ösztönösen így felelt:

- Csirkeborda.

A szót továbbadták a parancsokkal együtt. Mikor Yang Xiu első titkár meglátta a papíroson ezt a jelszót, utasította valamennyi emberét, hogy pakoljanak össze és álljanak készen az indulásra. Valaki meglátta ezt, és jelentette Xiahou Dunnak, aki a titkárért küldetett, hogy megtudakolja, miért készült fel az elvonulásra. Yang Xiu így felelt:

- A ma éjszakai parancsokból látom, hogy Wei hercege hamarosan vissza kíván vonulni. A csirkebordákon kevés a hús, mégis kár kidobni azokat. Ha most támadunk, nem fogunk tudni meghódítani semmit, ha viszont elvonulunk, félok, hogy nevetségessé válunk. Nincs itt semmiféle nyereség, ezért még mindig jobb az utóbbi tett. Biztos, hogy a herceg parancsot ad a visszavonulásra. Utasítást adtam hát az előkészületekre, hogy ne kelljen sietni, ne törjön ki zűrzavar az utolsó pillanatban.

- Úgy látszik, lelke legmélyéig ismered a herceget - szölt Xiahou Dun, s utasította szolgálóit, hogy ők is kezdjenek készülni. Ezt látván a többi generális is megtette az előkészületeket az indulásra.

Cao Cao túlságosan nyugtalan volt ahhoz, hogy elaludjon. Felkelt hát, kezébe vett egy acél harci fejszét, és titokban bejárta a tábort. Mikor Xiahou Dun sátraihoz ért, látta, hogy minden összecsomagolva, útra készen áll. Meglepetten tért vissza saját szálláshelyére, és tisztjéért küldetett.

- Miért áll minden útra készen a táborhelyeden? - tudakolta a generálist, miután az megérkezett.

- Yang Xiu első titkárnak úgy tűnik, tudomása van Hercegem visszavonulást illető tervéről - hangozott a felelet.

Cao Cao maga elé idézte Yang Xiu-t is, és kérdőre vonta, mire a titkár neki is elmesélte a csirkeborda-dolgot.⁴

- Hogy merészelsz ilyesmit kitalálni, és megzavarni a sereg nyugalmaát? - kiáltotta erre Cao Cao, majd hívatta az őrséget, s utasítást adott Yang Xiu lefejezésére és feje kitűzésére a tábor kapujába.

Yang Xiu éles eszű és találékony férfiú volt, ám hajlott a hivalkodásra. Képtelen volt lakatot tenni a szájára, ezzel sértette Cao Cao érzékenységét. Egyszer a herceg valami szórakozást tervezett, s mikor megtörténtek az előkészületek, odament, hogy szemügyre vegye, mit végeztek. Egyetlen szót sem szólt, nem dicsért, nem is kritizált, pusztán felírta a kapura, hogy „élő”, majd távozott. Senki sem tudott rájönni, miért tette ezt, míg Yang Xiu meg nem hallotta, mi történt.

- A „kapu” írásjegy, benne az „élővel” a „széles” szót teszi ki - mondta -, tehát a főminiszter azt gondolja, a kapu túl széles.

Erre újjáépítették a külső falakat egy másik tervnek megfelelően. Amikor elkészültek, megkérték Cao Cao-t, hogy ismét jöjjön, és vegye szemügyre.

- De hát ki jött rá, mit kívánok? - kérdezte örvendezve, miután odaért.

- Yang Xiu - felelték emberei.

Cao Cao ezután fennhangon dicsérte Yang Xiu találékonyosságát, ám szíve mélyén tartott tőle.⁵

Egy másik alkalommal Cao Cao kapott egy doboz krémsajtot a nomád földekről. Miután megszemlélte, csupán az „egy krémdoboz”-kifejezést írta tetejére, majd az asztalon hagyta. A szavaknak látszólag nem volt semmi értelme. Ám úgy esett, hogy Yang Xiu épp akkor érkezett meg, s azonnal átnyújtott egy kanálnyit belőle valamennyi ott tartózkodó vendégnek. Mikor Cao Cao megkérdezte, miért cselekedett így, elmondta, hogy a dobozon lévő szavak jelentése, amennyiben azokat elsődleges jelképeik szerint rendezzük el, így hangzik: „mindenkinek egy falásnyit”.⁶

- Nyilvánvalóan engedelmeskednem kellett utasításodnak - fejezte be magyarázatát.

Cao Cao együtt nevetett a többiekkel, ám gyűlölet növekedett lelkében.

Cao Cao folyamatos rettegésben élt az orgyilkosoktól, s így szólt szolgálóihoz:

- Ne jöjjön egyikőtök se túl közel hozzám, amikor alszom, mert hajlamos vagyok gyilkolni álmomban!

Egy nap éppen szunyókált, s takarója lecsúszott róla. Egyik szolgálója észrevette ezt, és odasietett, hogy ismét betakarja. Cao Cao hirtelen felpattant a fekhelyről, kardjával levágta a betolakodót, majd rögtön visszafeküdt aludni. Kis idővel később felébredt, s meglepetést színlelt, megkérdezvén, ki ölte meg a szolgát. Amikor elmondták neki, hangosan jajveszékelní kezdett, és csodálatos síremléket emelt neki. A legtöbb ember valóban azt hitte, hogy Cao Cao álmában végzett a szolgálóval, ám Yang Xiu nem osztotta véleményüket, s az áldozat temetésén megjegyezte:

- A főminiszter nem álmodott, ti viszont nem voltatok ébren.⁷

Ez csak növelte Cao Cao gyűlöletét.

Harmadik fia, Cao Zhi nagyon élvezte Yang Xiu okosságát, gyakran meghívta őt magához. Ezen alkalmak során végigbeszélgették az éjszakát. Mikor Cao Cao azt fontolgatta, kit nevezzen ki örökösének, s Cao Zhi-t szerette volna utódjának tudni, Cao Pi meghallotta, hogy öccse kedvéért félre akarják állítani, így titokban magához hívatta az udvari énekesek mesterét, Wu Qi-t, hogy megvitassák az ügyet. Attól tartván, hogy valaki meglátja látogatóját, Cao Pi csináltatott egy nagy kosarat, amiben becsempészték barátját a palotába. Azt híresztelte, hogy a kosárban selyemtekercecsek vannak. Yang Xiu azonban megtudta az igazságot, és beszámolt róla Cao Cao-nak, aki örököt állíttatott, hogy figyeljék a kapukat. Cao Pi rémületében elmondta ezt Wu Qi-nek. A barát így felelt:

– Ne félj, csak töltsd meg valóban selyemtekercecsekkel a kosarat holnap, s hozzák be úgy, ahogy szokták.

Másnap az örök megállították a szállítmányt, belenéztek a kosárba, és valóban csak selymet találtak benne. Jelentést tettek kutatásuk eredményéről Cao Cao-nak, aki kezdte azt hinni, hogy Yang Xiu összeesküvést sző fia ellen. Ez is csak növelte iránta érzett gyűlöletét.

Egy másik alkalommal Cao Cao össze akarta hasonlítani két fia, Cao Pi és Cao Zhi képességeit, ezért utasította őket, hogy hagyják el a várost, ugyanakkor megparancsolta a kapuőröknek, hogy tiltsák meg nekik a távozást. Elsőnek Cao Pi ért a kapuhoz. Az örök megállították, majd visszaküldték palotájába. Öccse viszont tanácskozott Yang Xiu-val, aki a következőt javasolta neki:

– Parancsot kaptál a hercegtől a távozásra. Egyszerűen végezz bárkivel, aki meg akar állítani!

Mikor Cao Zhi a kapuhoz ért, és az örök őt is megállították, így kiáltott:

– Maga a herceg utasított, hogy induljak útnak! Hogy mertek megállítani?

Ezzel végzett az útjába állóval. Cao Cao a történetek következtében az ifjabbat tekintette méltóbbnak. Ám amikor valaki elárulta neki, hogy Yang Xiu-tól származik a tett ötlete, mérges lett, és megutálta Cao Zhi-t is.

A titkár arra is megtanította az ifjút, hogy miként válaszoljon a gyakoribb kérdésekre. Ezeket a feleleteket kívülről tudta, s ha szükség volt rájuk, csupán idézte azokat. Cao Cao sokszor kérdezgette a fiát katonai dolgokkal kapcsolatban, ő pedig mindig készen állt a szabatos válasszal. Atyja erősen élt a gyanúperrel, hogy valami turpisság van a háttérben, gyanakvása pedig bizonyossággá vált, mikor Cao Pi átadta neki a leírt válaszokat, amiket egy szolgáló lefizetésével szerzett meg Cao Zhi lakosztályából. Cao Cao dühöngött:

– Hogy mer port hinteni a szemembe?!

Yang Xiu csaknem életét vesztette azért, mert szerepe volt ebben az ügyben. Most pedig ütött az órája, mivel a katonák harci kedvének tönkre-

tétele csupán ürügy volt. A titkár alig harmincnégy éves volt, mikor élete véget ért.⁸

Nagy tehetség volt Yang Xiu
Nemesi családból született fiú
Keze csodás írásjegyeket alkotott
Keble szép szavakat halmozott
Mikor beszélt az ég is csak rá figyelt
De gyors választ nem mindenki viselt
Eszével rossz embert haragított magára
Nem tévedett, mégis eljött végül halála

Így végeztette ki Cao Cao a nagyokost, s haragot színlelt Xiahou Dunnal szemben is. Azzal fenyegette, őt is halálra ítéli, ám hallgatott azokra, akik kegyelemért könyörögtek nála az agg harcos érdekében.

- Tűnj a szemem elől - kiáltotta neki, majd kiadta a parancsot a másnapi elvonulásra.

A sereg előjött a völgyből, s felsorakozott a Wei Yan vezette Shu-sereggel szemben. Ezután magához kérte az ellenséges vezért, hogy megadásra szólítsa fel, ám csupán szidalmakat és gyalázkodást kapott cserébe.

Pang De előrontott, hogy megvívjon Wei Yannel, ám még folyt köztük a harc, mikor tűz ütött ki Cao Cao táborában, s egy katona érkezett sietve, hogy jelentse: a hátvédet és a derékhadat Ma Chao hatalmába kerítette. Attól tartván, hogy ez megfutamodással fog járni, kardot rántott, majd serege elé állt, és így kiáltott:

- Halál az összes tisztre, aki meginog!

Ezt hallván Wei katonái bátran törtek előre, Wei Yan pedig vereséget színlelve meghátrált. Miután visszaverte az ellenséges sereget, Cao Cao jelt adott embereinek, hogy forduljanak a tábor felé, és ütközzenek meg Ma Chao-val. Ő maga egy dombtetőn foglalt állást, ahonnan jó rálátás nyílt a környezetére. Váratlanul egy csapat jelent meg alatta, s a vezér így kiáltott:

- Wei Yan van itt!

Ezután nyílveszőt helyezett íja idegére, és megsebezte Cao Cao-t az ajka felett, aki kizuhant nyergéből. A Shu-generális ezt látván elhajította az íjat, kardot rántott, s rohamozni kezdett fel a dombra, hogy végezzen ellenségével. Ám ekkor felbukkant Pang De.

- Ne bántsд uramat! - kiáltotta, majd megiramodott, és elűzte Wei Yant.

Ezt követően biztonságba helyezték Cao Cao-t, s miközben a sebesült herceg lassanként elérte táborát, Ma Chao is elvonult.

Ahogy említettük, Cao Cao-t arcán találta el a nyílvesző, s kiverte két első fogát. Míg az orvosok ápolták, Yang Xiu szavain gondolkozott.

Bűnbánó hangulatba került, s a titkár maradványait méltó temetésben részesítette, majd kiadta a parancsot a visszavonulásra. Pang De irányította közben a hátvédet. Cao Cao párnázott kocsiban haladt hazafelé, s a Tigrisórség kísérte.

Még nem jutottak túlságosan messzire, amikor riadó kelt: rajtaütés bontakozott ki és lángok csaptak fel a Xie völgyben. A Wei-harcosok pánikba estek.

Olyan volt ez, mint egykor a Tong szorosban rejlő veszély
Vagy Vörös Sziklák csatája, hol a túlélésre csekély az esély

A következőkben kiderül, mi várt Cao Cao-ra.

HETVENHARMADIK FEJEZET

LIU BEI HANZHONG HERCEGE LESZ.
GUAN YU MEGTÁMADJA XIANGYANGOT

玄德進位漢中王
雲長攻拔襄陽郡

Mikor Cao Cao visszatért a Xie völgybe, Zhuge Liang úgy értékelte, hogy ezzel véget ért kísérlete Hanzhong elfoglalására, így számos sereget küldött, hogy sorozatos rajtaütésekkel zaklassák és meggyorsítsák elvonulását. Ez okból a hátráló seregnek folyamatos mozgásban kellett maradnia. Ráadásul Cao Cao-t sebe is kínozza, így olyan gyorsan vonultak, amilyen gyorsan csak tudtak. A lehangolt hadakat két oldalról lángra lobbanó tűz fenyegette, amit a rajtaütésre elhelyezett csapatok gyújtottak, miközben Ma Chao fő hadereje a sarkukban volt. Cao Cao valamennyi katonája elcsüggedt, egyáltalán nem maradt szemernyi bátorság se bennük. Pihenő nélkül meneteltek éjjel-nappal. Csak akkor leltek némi nyugalomra, amikor elérték Jingzhaot.

Ekkor Liu Bei elküldte Liu Fenget, Meng Da-t és Wang Pinget, hogy foglalják el Shangyongot.¹ A város parancsnoka, Shen Dan és társai, tudván, hogy Cao Cao visszavonult, megadták magukat. Miután helyreállították a békét az emberek körében, Liu Bei bőkezűen megjutalmazta seregét, s mindenki boldog volt.

Ezt követően történt, hogy a tisztek egyhangúan arra jutottak, Liu Beinek sürgősen fel kellene vennie a császári címet, ám ezt nem merték közölni vele. Küldtek viszont egy üzenetet Zhuge Liangnak, aki azt felelte nekik, hogy már döntés született a megfelelő lépések megtételéről. Ő és Fa Zheng egy küldöttség élén uruk elé járult:

- Most, hogy Cao Cao nyíltan is átvette a hatalmat, a nép valódi uralkodó nélkül él. Urunk, jóságod és igazságosságod birodalom szerte közismert. Helyreállítottad a békét a két folyóvidéken, s a császárrá emelkedésed egyszerű lenne az Ég akarata és az emberek vágya.² Ezután meglenne a jogcímed a lázadók elpusztítására. Nem szabadna késlekedni ebben az ügyben, ezért kérünk, válaszod meg a kedvező napot!

Ám Liu Bei nagy meglepetést mutatott:

- Szavaid, főtanácsadó, tévesek. Bár valóban tagja vagyok az uralkodóháznak, de csupán miniszteri rangban szolgálok. Ha megtenném, amire kértek, az lázadás lenne a Hanok ellen.

- Nem így van – válaszolta Zhuge Liang –, a birodalom mostanra részekre szakadt. A merészebb alkatok közül sokan megszerezték egyes darabjait és ezek felett uralkodnak. A birodalom nagyjai és az erényesek a tisztségviselők közül, akik életüket kockáztatták uraikért, mind arra vágnak, hogy végre igazi császárt szolgálhassanak, s valódi udvarban végezhessek ezt a szolgálatot. Ha te most szerénységből saját igazságodhoz ragaszkodsz, attól tartok, el fogod veszíteni a nép támogatását. Uram, nagyon szeretném, ha megfontolnád mindezt!³

- De hiszen azt kívánjátok, hogy a legnagyobb állami megtiszteltetés elbitorlója legyek! Ezt nem tehetem! Várjunk még és vitassuk meg jobban a teendőket!

Ám ekkor egy másik hang is felszólalt:

- Urunk, ha visszautasítod, az emberek szíve tényleg el fog fordulni tőled!⁴

- Nagyuram! - vette fel ismét a beszéd fonalát Zhuge Liang - Egész életedben hűen és egyenesen követted elveidet. Ha most valóban ellenzed azt, hogy a legmagasztosabb cím tiéd legyen, akkor legalább, mivel a tiéd Jingzhou, Yizhou és Hanzhong, ideiglenesen vedd fel a „Hanzhong hercege”-titulust.

- Jó urak, noha szeretnék engem hercegi címmel ellátni, mégis, császári beiktatás nélkül egy ilyen tett bitortlás lenne!

- Az idők azt követelik, hogy felismerjük a hatalom valós állapotát - felelte Zhuge Liang -, nem pedig azt, hogy mereven ragaszkodjunk az illendőség szabályaihoz.

Erre már Zhang Fei is felkiáltott:

- Mindenféle népség uralkodóvá kiáltja ki magát! Mennyivel több jogod van ehhez neked, fivérem, aki a dinasztiaiból származol? Nem Hanzhong hercegévé kellene lenned, hanem uralkodóvá! Mi akadályoz meg benne?⁵

- Egy szót se többet, öcsém - válaszolta Liu Bei nyersen.

- Uram - szólott ismét Zhuge Liang -, megfelelő, ha követjük a politikai változásokat, és viselkedésünket a körülményekhez igazítjuk. Ezért először vedd fel a hercegi címet, majd később lesz még idő engedélyt kérni az udvartól!⁶

Mivel úgy tűnt, nincs más lehetőség, Liu Bei hallgatott rájuk és engedett kérésüknek. Az Újjászületett Nyugalom huszonnegyedik évében (219), a hetedik hónapban hatalmas oltárt állítottak fel Mianyangban, amit lobogókkal és szimbólumokkal ékesítettek minden oldalán. Az összes polgári és katonai tisztségviselő jelenlétében, akik rangjuk szerint sorakoztak fel, két miniszter, Xu Jing és Fa Zheng hivatalos kérésére Liu Bei megkapta a hercegi fejéket és trónust. Ezután arccal délnek foglalt helyet, ahogy az uralkodóknak kell, s immár Hanzhong hercegeként fogadta a jókívánságokat és tisztelegéseket.⁷ Fiát, Liu Shant pedig örökösévé jelölték ki.

Xu Jing megkapta az Uralkodói Őrző-kinevezést, Fa Zheng pedig a titkárság feje lett. Zhuge Liangot megerősítették a hadsereg főtanácsadója-címében, továbbá hatalmat kapott az egész állampolitika irányítása felett. Guan Yu, Zhang Fei, Zhao Yun, Huang Zhong és Ma Chao lett az Öt Tigris Generális. Wei Yant Hanzhong kormányzójává tették, s az összes többi segítő is címeiket és tisztségeiket kapott.

Amint lezajlott a beiktatás, Liu Bei emlékiratot készített, s elküldte azt Xuchang fővárosba. A dokumentum így hangzott:⁸

„Én, Liu Bei, noha csupán átlagos tehetséggel bírok, mégis magas rangú generálisi tisztséget nyertem, s hatalmas seregeket vezettem. Bár

megbízatást kaptam a birodalom megtisztítására a lázadóktól, képtelen voltam ezt véghezvinni, és nyugalmat hozni Felsőged háza számára, ismét hatalomra segítve a dinasztíát. Túlságosan sokáig késlekedtem Felsőged szent kormányzatának kiterjesztésében. A világ gonosz, gondoktól szag-gatott, én pedig bánatosan gondolok rá újra és újra, miközben gyötrődöm, mintha súlyos fájdalmaim lennének.

A lázadás Dong Zhuo-val vette kezdetét, mindenféle gonosztettet haj-tottak végre, a kegyetlenség és erőszak mindennapossá vált. Felsőged megszentelt erénye és ösztönző közelsége azonban hitükben megerősítette az embereket, így sokan összegyűltek, hogy segítsenek. A hűségesek azon igyekeztek, hogy végezzenek a lázadókkal, másokat ellenben megbünte-tett az Ég. Az ádázakkal és gyalázatosakkal végeztek, a lázadás fokoza-to-san elhalt.

Mostanra csupán Cao Cao maradt büntetlenül. Ő jogot formált magának az állam feletti hatalomra. Romlott szíve mélyén igazi lázadóról van szó. Egykoron Dong Chenggel, az állami nagybácsival, szövetséget kötöttem ellene, ám a terv kitudódott, s társam életét adta az ügyért. Azóta otthonta-lan vándorrrá váltam, s hűségem semmiben sem segített. Cao Cao ellenben továbbra is szabadon követhette el gonosztetteit, míg végül a császárné halálát és fiai elpusztítását is sikerült elérnie. Habár összegyűltünk és szö-vetségeket kötöttünk, minden energiánkat az ügynek szenteltük, mégis fel kellett ismernünk, hogy túl gyengék vagyunk a háborúhoz. Teltek hát az évek, és nem értünk el semmit. Folyamatos félelemben éltünk, még az ál-lam iránti kötelességünkről is megfeledkeztünk. Ébren és álmunkban is sóhajtoztunk, s éjszakáink az aggodalom idejévé változtak.

Társaim most úgy látják, hogy a történelem megismételte önmagát. A legnagyobb fontosságot tulajdonítják a családnak, s minden erejükkel azon vannak, hogy ezt nyilvánvalóvá tegyék. A királyok örökletes egymásra kö-vetkezése még mindig alapelv. Zhou uralkodói a két megelőző dinasztíát mintaképpül véve erősítették meg helyzetüket mindenütt az államban, to-vábbá Jing és Zheng támogatásával szilárdították meg hatalmukat. Mikor a Hanok nagybecsű alapítója került uralomra, egész családját királyságokkal és uradalmakkal emelte nemesi rangra. Később a dinasztíának általános parancsot kellett kiadnia a kilenc tartomány mindegyikében, hogy elpusz-títsák a kiterjedt Lü-családot, a Liu-családot pedig megerősítsék.⁹

Manapság Cao Cao a becsület ellensége, követői pedig mind aljasok. Árulásuk szembetűnő. Mivel a birodalmi nemzetség gyenge és csekély számú, senki sem tiszteli. Miután tanulmányoztuk az ősi mintákat, s a helyzet legalább ideiglenes könnyebbítésére vágyunk, társaim rábírtak, hogy felvegyem a Hanzhong hercege-címet a helytartói titulussal együtt.

Alaposan megfontoltam mindezt. Ha valaki jóindulatban részesül az udvartól, elfogadja a felelősség egy részét az államügyekben, majd kudarcot vall, akkor az ilyen hiba csak még súlyosabbá válik, amennyiben az illető magas rangú, s emiatt szidalmi terhe megnövekszik. Társaim azonban sürgetni kezdtek, s meggyőztek afelől, hogy helyes ezt tennem, ha pedig elutasítanám, a bűnösök nem pusztulnának el, nem szűnne meg az államtól fenyegető veszély sem. Őseink templomát a végzet környékezi, a birodalmi kiváltságok mit sem érnek. Egy hű szolga, aki a megpróbáltatások idején megfelelő módszer szerint jár el a dinasztia megőrzése érdekében, semmiképp sem utasíthatja el a segítséget. Így hát engedtem nekik, és az állam érdekében elfogadtam a fent említett címet.

Alázatosan úgy gondolom, hogy ez a rang és a vele járó megtisztelő hely megengedett nekem, s igyekezni fogok, hogy kimutassam mély hálám. Aggodalmam azonban nagy, mivel súlyos felelősség nehezedik rám. Hatalmas örvény peremén állok. Biztosan a végsőig meg kell erőttenem magam, bátorítanom seregeimet és vezetnem a hűség tanítványait az Ég akaratával összhangban, valamint az alkalomnak megfelelően, hogy lesújthassak a lázadásra és visszaállíthassam a dinasztia nagyságát”.¹⁰

Mikor ez az emlékirat megérkezett Xuchangba Cao Cao éppen a palotájában tartózkodott Yejunban, s a hír roppantul felbőszítette.

- Hogy merészel ez a szalmacipő-készítő így viselkedni?! - kiáltotta - Most megesküszöm, hogy el fogom pusztítani őt!

S azonnal utasítást adott, hogy az állam teljes hadereje forduljon a két folyóvidék felé, és megvívja a döntő, ádáz háborút Hanzhong hercege ellen. Ám egyvalaki mégis tiltakozni mert a készülődő hadművelet ellen:

- A nagy Wei-herceg ne fáradozzon azzal, hogy távoli hadjáratra indul egy ilyen kis ideiglenes bosszúság miatt. Én olyan tervet javaslok, melynek véghezviteléhez egyetlen új meghajlítása sem szükséges, mégis katasztrófát hoz majd Liu Bei fejére. Ha hadserege kimerül majd, elég lesz egyetlen generálist küldeni ellene, s a győzelem miénk lesz!

Cao Cao figyelmesen szemügyre vette a tisztelet. Sima Yi első titkár volt az.

- Mi a te nagyra becsült nézőpontod, barátom? - kérdezte tőle.

- Sun Quan húga Liu Bei felesége, ám Wu ura alkalmat talált arra, hogy visszalopja magához a hölgyet. Liu Bei még mindig Jingzhou birtokában van, ezért közte és Sun Quan között komoly ellentét feszül. Küldj hát egy tehetséges szónokot Wu-ba üzenetteddel, hogy meggyőzd a nagyurat, ideje sereget indítania Jingzhou visszafoglalására. Ez majd odavonzza Shu minden haderejét, te pedig megindíthatod sereged Hanzhong ellen. Liu Bei tehetetlen lesz, uralmának bealkonyul.

A terv nagyon tetszett Cao Cao-nak. Rögtön meg is írta a levelet, s Man Chong közvetítésével elküldte. A hírvivő hamarosan meg is érkezett

Wu-ba. Amint Sun Quan megtudta, mi küldetése célja, összehívta tanácsadóit. Elsőként Zhang Zhao szólalt fel:

- Wei és Wu régóta ellenségek, főként a Zhuge Liang szavai által keltett véleménykülönbség okán. Hosszú éveken keresztül harcoltunk egymással, és mérhetetlenül sok emberélet odateszett. Ez a küldött most biztosan baráti üzenettel érkezett, ezért köszöntsük méltóképpen.

Így is tettek, Man Chongot szívélyesen fogadták, a városba vezették, majd Sun Quan színe elé járulhatott. Ő a ceremónia végeztével átadta a levelet, s elmondta küldetése célját.

- Wu-nak és Wei-nek nem volt alapvető ellentéte egymással, a széthúzást Liu Bei ültette el a szívekben. Uram azért küldött engem, hogy rávegyelek egy Jingzhou elleni hadműveletre, míg ő Hanzhong ellen indul. E kettős támadásnak sikerrel kell járnia, s ha így történt, akkor a meghódított országot feloszthatjuk kettőnk között, megesküdvén, hogy a továbbiakban tisztelni fogjuk a határokat.

A levél olvastán Sun Quan lakomát rendezett Man Chong tiszteletére, majd a vendégházba küldte, hogy lepihenhessen,¹¹ míg ő megvitatja a kérdést tanácsadóival. Gu Yong szólalt fel elsőnek:

- Habár a küldött beszéde különleges kérést tartalmazott, nagyon helyénvaló formában hangzott el. Azt javaslom, küldjük vissza az üzenettel, hogy hajlandóak vagyunk szövetséget kötni Cao Cao-val az egyidejű támadás érdekében. Ezen felül küldjünk kémekeket a Nagy folyón túlra, hogy megtudjuk, miben mesterkedik Guan Yu. Ezután cselekedhetünk.

- Úgy hallottam, mióta Guan Yu Jingzhou-ban tartózkodik, Liu Bei talált számára egy feleséget, aki fiút és lányt is szült neki - mondta Zhuge Jin -, utóbbi még túlságosan fiatal ahhoz, hogy bárki is eljegyezhetné volna, ezért hadd menjek el hozzá, s kérjem feleségül örökösöd számára. Ha Guan Yu beleegyezik, akkor megszervezünk vele egy Cao Cao elleni támadást. Ha viszont visszautasít, akkor segítünk Wei-nek, és megtámadjuk Jingzhou-t!¹²

Sun Quan magáévá tette ezt az elképzelést. Elküldte hát Man Chongot, ugyanakkor Zhuge Jin Jingzhou-ba indult, hogy megpróbálja elrendezni a kézfogót. Fogadták is, és amikor eljött az ideje, hogy beszámoljon jövedele okáról, Guan Yu megkérdezte:

- Minek köszönhetjük látogatásod, Zhuge Jin?

- Azért érkeztem, hogy megerősítem a két ház szövetségét. Uramnak, Wu uralkodójának van egy igen okos fia. Hallván, hogy neked lányod született, generális, feleségül szeretném kérni őt az ifjú örökös számára, így házaink közösen szállnak majd szembe Cao Cao támadásával. Nagyon örömteli esemény lenne, ezért kérlek, fontold meg az ajánlatot.

Ám a harcos így csattant fel a kérés hallatán:

- Hogy is mehetne feleségül a tigris leánya egy kutyakölyökhöz? Ha nem lennék tekintettel fivéredre, fejedet venném! Ne is szólj többet!

Ezzel hívatta szolgálóit, hogy dobják ki a nyomorult hírvivőt, aki karjaival feje felett rögtön el is rohant, nem mervén senkivel szembenézni. Ahogy hazaérkezett, nem merte eltitkolni fogadtatása mikéntjét, őszintén beszámolt urának a kihallgatás lefolyásáról.

- Micsoda gazemberség! - kiáltotta a történet hallatán Wu ura, majd tanácskozást hívott össze Jingzhou megtámadásának megvitatására.

- Régóta köztudott, hogy Cao Cao szeretné megszerezni magának a trónt - mondta Bu Zhi -, ám tart Liu Bei-től. Ha most megtámadjuk Shu-t, akkor Cao Cao - aki éppen ezt akarja - biztosan balszerencsét hoz majd ránk!

- De hiszen már oly régóta vágyom erre a területre! - felelte Sun Quan.

- Cao Ren már Fancheng-nál és Xiangyangnál táborozik, ahonnan a szárazföldön keresztül is támadást indíthat Jingzhou ellen anélkül, hogy át kellene kelnie a folyón. Márpedig ha sikerül elfoglalnia, akkor miért ne tartaná meg? Cao Cao mégis azt akarja, hogy te küldd oda sereged, s ebből megítélheted valódi szándékait. Üzenj hát neki, hogy Cao Ren támadjon a szárazföld felől! Így Guan Yu-nek Jingzhou-ból át kell helyeznie seregét Fanchenghez. Ha pedig már elhagyta Jingzhou-t, megindíthatod hadaidat, hogy elfoglald a térséget!

Sun Quan jónak találta a tervet, ezért levelet küldött Cao Cao-nak a javaslatával. A herceg elfogadta az ajánlatot, visszaküldte a hírvivőt a déli földekre, majd útnak indította Man Chongot, hogy segítségére legyen Cao Rennek Fanchengnél a támadás kivitelezésében. Ugyanakkor a déliektől azt kérte még, hogy Sun Quan vízi hadereje támogassa őt a hadműveletekben.

Miután Wei Yant jelölték ki a Keleti Folyóvidék őrzésére, Hanzhong újdonsült hercege tisztjeivel együtt visszatért Chengdu-ba, s megkezdte új lakhelye rendbetételét. Palota építésébe fogtak és vendégházakat emeltek, valamint Chengdu és Baishui között, gondosan megválasztott helyeken négyszáz szálláshelyet és postaállomást húztak fel. Ezeken kívül nagy mennyiségű terményt gyűjtöttek össze, a hadsereget pedig új fegyverekkel látták el, azzal a tervvel, hogy hamarosan meghódítják észak fővárosát és az egész birodalmat.

Ekkor a kémek jelentették az egyezséget Cao Cao és Sun Quan között Jingzhou elfoglalására, így a herceg sietve magához hívatta Zhuge Liangot, hogy megbeszéljék a teendőket.

- Volt egy olyan érzésem, hogy Cao Cao megpróbálkozik ezzel - közölte a főtanácsadó -, s a déli tisztségviselők többsége megpróbálkozik majd a javaslattal, miszerint Cao Cao Cao Rent küldje a hadjárat megindítására.

- De mit tegyünk mi? - kérdezte a herceg.

- Először is küldj egy különleges hírvivőt Guan Yu-höz az új címével, közölvén vele, hogy foglalja el Fanchenget. Ez a tett annyira le fogja törni az ellenség lelkesedését, hogy gyorsan összeomlanak majd.

Így hát Liu Bei Fei Shi-t, a haditanács egyik miniszterét indította útnak, hogy elvigye Guan Yu-nek a kiváltságlevelet, amelyben értesítette őt új titulusáról. A küldöttet nagy tisztelettel fogadták és a városba vezették. Miután megérkezett a hivatalos székhelyre, Guan Yu afelől tudakozódott, miféle új címben részesült.

- Az Öt Tigris Generális közül az első lettél, uram - válaszolta Fei Shi.

- S ki ez az öt?

- Név szerint Guan Yu, Zhang Fei, Zhao Yun, Ma Chao és Huang Zhong.

- A második a fivérem! - örvendezett Guan Yu - Ma Chao híres családból származik, Zhao Yun pedig olyan régóta tart már bátyámmal, hogy ő maga is testvérnek számít. Nekik minden joguk megvan, hogy egyazon rangra kerüljenek velem. De miféle ember ez a Huang Zhong, aki szintén közénk került? Az igazi hősök nem harcolnak vállvetve holmi jöttment öreg bakákkal!

Ezzel végül elutasította mind a címet, mind pedig a hozzá járó pecsétet.¹³

- Rosszul teszed, ha visszautasítod - mondta Fei Shi -, hiszen a régi időkben Xiao He és Cao Shen a segítségére voltak Liu Bangnak, a Hanok alapítójának nagy vállalkozásában, s igazán kedves barátainak számítottak, míg Han Xin generális csupán egy Chu-ból származó szökött vezér volt. Liu Bang mégis herceggé tette őt, s ezzel a másik kettő fölé helyezte. Ám sohasem hallottam arról, hogy a két barát ezt nehezményezte volna. Hanzhong hercegének öt tigris generálisa van, ám ettől még továbbra is fivéred, s csak ez számít. Testvéreként te ő vagy, ő pedig te. Össze lehet ezzel hasonlítani bármit is? A herceg mindig is igen nagy jóindulattal volt irántad. Ti ketten egyek vagytok bánatban-örömben, megosztjátok egymással a balsorsot és a jó szerencsét is. Nincs értelme ekkora hűhót csapni egy pusztá cím miatt. Kérlek, uram, gondold ezt végig!

Guan Yu megértette a szavakat, és köszönetet mondott Fei Shi-nek:

- Megakadályoztad, hogy tudatlanságomból kifolyólag elkövessek egy hatalmas hibát!

Ezzel szerényen átvette a pecsétet.

Ezután Fei Shi előhúzta a határozatot Fancheng elfoglalásáról.¹⁴ Guan Yu nem vesztegette az időt, hanem rögtön a parancs rendelkezéseinek megfelelő tevékenységbe fogott. Kijelölte Fu Shirent és Mi Fanget az előhad vezéreivé, hogy rögtön induljanak útnak a városból, és alkossanak tábort. Ezután lakomát rendezett Fei Shi számára, s késő éjjelig borozgattak. Még asztalnál voltak, amikor tűzriadó harsant fel az új táborból, Guan Yu pedig sietve elhagyta a várost, hogy megnézzze, mi történt. Megtudta, hogy a két

generális szintén lakomázni kezdett, a tűz pedig sátruk mögül harapózott el. Egy szikra robbanóanyagokra pattant, ahonnan a lángok terjedni kezdtek, míg végül az egész tábornok, s benne mindent el nem pusztítottak. Guan Yu és harcosai minden tőlük telhetőt megtettek a tűz megfékezésére, majd visszatértek a városba. Ezután a parancsnok maga elé idézte a két generálist, jól lehordta őket gondatlanságukért, s végül halálra ítélte őket. Azonban Fei Shi közbelépett az érdekükben:

- Nincs rendjén két vezért kivégeztetni a hadjárat kezdetén, mielőtt még a hadsereg elvonult volna. Legalább függeszd fel ideiglenesen az ítéletet!

Guan Yu haragja a legkevésbé sem csillapodott, ám visszahívta a két generálist, és így szólt hozzájuk:

- Ha nem viseltetnék a legnagyobb tisztelettel Fei Shi tanácsnok iránt, akkor hagynám, hogy végrehajtsák rajtatok az ítéletet! Ám most csupán megkorbácsoltatlak titeket!

Így hát a két tiszt fejenként negyven korbácsütést kapott és leváltották őket az előhad éléről. Pecsétjeiket vissza kellett adniuk, majd Mi Fanget Nanjunba, Fu Shirent pedig Gonganba küldték.

- Jól vigyázzatok! - figyelmeztette őket Guan Yu - Ha visszatérek győzelmemet követően, s a legcsekélyebb jelét is tapasztalom fegyelmetlen ségeteknek, akkor beteljesítem rajtatok korábbi ítéletemet!

A két férfiú elvörösödve igyekezett kifelé. Ezután két új tiszt, Liao Hua és Guan Ping került az előhad élére. Guan Yu a derékhadat vezette, s vele tartott két tanácsadója, Ma Liang és Yin Ji is. Ekkor érkezett Jingzhou-ba Hu Hua fia, Hu Ban is, aki szintén csatlakozott Guan Yu-höz. Ő már csak atyja miatt is nagyon kedvelte az ifjút, valamint azért a szolgálatért, amit korábban tett neki, s amivel megmentette a halál torkából.¹⁵ Így hát Hanzhong hercegéhez küldte őt Fei Shi kíséretként.

A napon, amikor Guan Yu lobogója előtt mutatott be áldozatot, mielőtt útnak indultak volna, a fővezér a ceremóniát követően sátrában pihent. Ekkor hirtelen hatalmas, tulok méretű, szénfekete vadkan rontott be oda, s lábába harapott. Guan Yu felugrott, hogy megölje az állatot, amikor az a széthasadó szövet hangjához hasonló hangot hallatott, a hős pedig felriadt. Csupán álmodott, ám lábában még mindig érezte a fájdalmat. Az álom összezavarta, sehogy sem tudott magyarázatot találni rá. Elmesélte fiának is, aki megörült, s így magyarázta:

- A vadkan királyi fenevad, ahogy a sárkány is, és méltóságod növekedését jelenti tette, hogy lábához jött!

Mikor az álom híre elterjedt, mert elmesélte tisztjeinek, néhányuk kedvező előjellként értelmezte, mások viszont éppen ellenkezőleg.

- Csaknem hatvan éves vagyok. Ha valaki ennyit él, nem kell, hogy túlságosan felzaklassa a halál gondolata - közölte Guan Yu -, s végeredményben harcos vagyok!

Éppen ekkor érkezett egy újabb határozat Hanzhong hercegétől, amelyben főparancsnokká és kormányzóvá nevezték ki Jingzhou kilenc tartományának¹⁶ negyvenegy előjárósága fölé, s megkapta az ezzel járó hivatali jelképeket is. A tisztviselők gratuláltak neki az új ranghoz, s nem feledkeztek meg az álomról:

- Ez megmutatta, mit is jelentett a vadkan!

Guan Yu nagyon megörült az értelmezésnek, s a továbbiakban nem nyugtalanították kétségek. Hamarosan elvonult a főúton a veszély felé.

Cao Ren Xiangyangban időzött, amikor hírül vette, hogy Guan Yu ellene indult. Nagyon összezavarodott, s úgy döntött, kizárólag a védekezésre fog összpontosítani. Ám alvezére, Zhai Yuan nem támogatta az ötletet, fel is szólalt ellene:

- Wei hercege megparancsolta, hogy működj együtt Wu haderőivel, s foglalj el Jingzhou-t. Most, hogy Guan Yu elénk jön, olyan, mintha saját halálát siettetné. Nincs semmi okunk arra, hogy kitérjünk az összecsapás elől!

Másfelől viszont az újonnan érkezett tanácsadó, Man Chong az óvatosság mellett foglalt állást:

- Guan Yu bátor és agyafúrt, ezért nem vehetjük őt félvállról! Én úgy vélem, valóban a védekezés a legjobb, amit tehetünk.

Ekkor Xiahou Cun generális is felszólalt:

- Mindez csak könyvmolyok beszéde! - mondta megvetően - Ha közeleg az áradat, gátat kell építeni ellene! Hadd jöjjön az ellenség fáradt katonáival! Mi majd kirontunk, lecsapunk és vereséget mérünk rájuk, s elnyerjük jutalmunkat, mivel biztosak lehetünk győzelmünkben!

Sikerült is megnyernie Cao Rent a cselekvésnek. Man Chongot a védelem élére helyezte, ő maga pedig kivonult, hogy visszaverje Guan Yu támadását. Mikor a két haderő felvonult egymással szemben, Guan Yu maga mellé hívatta Guan Pinget és Liao Hua-t, hogy bizonyos utasításokat közöljön velük. Ezek ketten azután közelebb húzódtak az ellenfélhez, hadrendbe álltak, majd Liao Hua előre vágatott, hogy párviadalra szólítsa fel a másik oldalt. Zhai Yuan fogadta el a kihívást, ám alig kezdődött el küzdelmük, Liao Hua máris vereséget színlelt, s megfordult, mintha el akarná hagyni a harcmezőt. Zhai Yuan utána eredt. A jingzhou-i csapatok nagyjából húsz *li*-t hátráltak.

Hamarosan azonban ismét megindultak, mintha ütközetre vállalkoznának, s Xiahou Cun és Zhai Yuan mindketten fel akarták venni ellenük a küzdelmet. A korábbi manőver ismétlődött meg újra, s a Jingzhou-sereg

ismét körülbelül húsz *li*-t húzódott vissza. Azonban váratlanul robbanás hangzott fel a Wei-sereg háta mögött, majd támadásra szólító dobszót hallottak. Cao Ren sietve jelt adott csapatainak a visszavonulásra. Így is tettek, ám Guan Ping és Liao Hua ekkor üldözőbe vették őket, míg teljes zúrvarba nem hajszolták ellenségüket.

Cao Ren eddigre már észrevette, hogy csapdát állítottak neki, amibe bele is esett, így teljes sebességgel Xiangyang felé kezdett menetelni. Már egészen közel járt a városhoz, amikor feltűnt egy diadalmas lobogó a szélben lengedezve. Alatta Guan Yu érkezett félelmetes zöld sárkány-fegyverével harcra készen. Cao Ren megdermedt a rettegéstől, így az öszszecsapás lehetetlenné vált. Megfordult és embereivel távolodni kezdett Xiangyangtól.

Ekkor megérkezett Xiahou Cun is, aki dühében tombolni kezdett, mikor meglátta az ellenséget, és harcba indult, ám Guan Yu az első ütésváltás során végzett vele. Zhai Yuan megfutott előle, ám őt Guan Ping vette üldözőbe, és utolérván le is vágta. A kergetőzés folytatódott, míg végül Cao Cao harcosai nagyon súlyos vereséget szenvedtek. Több mint felük belefulladt a Xiang folyóba.¹⁷ A küzdelmek vége az lett, hogy Cao Ren Fanchengbe menekült, Guan Yu pedig elfoglalta Xiangyangot. A bevonulás után megnyugtatta a népet, megjutalmazta alvezéreit.

- Igen gyorsan sikerült megszerezned ezt a várost – mondta neki azonban egyik generálisa, Wang Fu –, ám a feladat itt még nem ért véget. Cao Cao serege legyőzetett, önbizalmuk megcsappant, ám még veszély fenyeget Wu részéről. Lu Meng Lukou-nál található, s már régóta szeretné rátenni a kezét Jingzhou-ra. Tegyük fel, hogy megindul ellenünk. Mi lesz ekkor?

- Magam is gondoltam már erre. Jó lenne, ha te mennél és foglalkoznál a dologgal. Biztosan találsz néhány magaslatot a folyóparton, olyan húsz-harminc *li*-re egymástól, amik megfelelőek lennének jelzőtüzek elhelyezésére. Ezeket meg lehetne gyűjtani, ha a Wu-erők át akarnának kelni a folyón. Ötven harcosnak kellene őriznie valamennyi pozíciót. Éjszaka tűzzel, nappal pedig füsttel adjanak jelet. Ha az ellenség átkel a folyón, akkor így útnak indulhatok és végezhetek velük.

- Rendben. Még egy dolog: Fu Shiren és Mi Fang fontos helyeket védenek, ám attól tartok, nem lesznek képesek elvégezni megfelelően a feladatukat. Érdemes lenne főparancsnokot kinevezni Jingzhou városába, aki felettük is áll.

- Nincs ok az aggodalomra! Pan Jun seregfelügyelő őrzi a várost, ő irányítja a védelmet!

- Épp ez a probléma. Pan Jun jelleme kérdéses. Féltékenykedő és önző alak, aki nem megfelelő erre a pozícióra. Azt gondolom, érdemes lenne

leváltani őt és kinevezni helyette Zhao Leit, aki most a hadbiztos. Zhao Lei hűséges, megbízható, tiszta kezű és egyenes férfiú, aki a legjobb választás erre a feladatra!

- Nagyon jól ismerem én is Pan Junt, ám mivel őt jelöltem ki a védelemre, nem fogok ezen most már változtatni. Zhao Lei munkája az ellátmányterén szintén nagyon fontos! Szerintem nem kell aggodalmaskodnod. Csak szervezd meg az őrtüzeket!

Wang Fu bosszúsan indult útnak. Ekkor Guan Ping azzal a kéréssel állt elő, hogy szeretné felkészíteni a hajókat a folyón történő átkelésre, hogy megtámadhassa Fanchenget, ahová Cao Ren vereségét követően visszavonult.

Eközben a fent nevezett Man Chonggal beszélgetett:

- Nem hallgattam tanácsodra, így elveszítettem katonáimat, két generálisomat és Xiangyang városát is. Mit tegyek most?

- Guan Yu nagyon veszélyes, túlságosan bátor és tehetséges ahhoz, hogy megpróbáljuk nyílt harcban legyőzni. Jobb lenne, ha csak védekeznének - javasolta ismét Man Chong.

Éppen ekkor érkezett a hír, hogy az ellenség átkelt a folyón és támadni készül. Man Chong továbbra is a védelem kiépítése mellett volt, ám Cao Ren egyik generálisa, Lü Chang szembe akart szállni a támadókkal.

- Néhány ezer főt kérek csupán - közölte a fővezérrel -, és lecsapok az ellenfélre a Xiang folyónál!

- Nem lesz ennek jó vége! - figyelmeztette Man Chong.

- Ti pedáns hivatalnokok, a ti tanácsotok szerint csak egyvalami tehető. De elúzi-e a védekezés az ellenséget? A helyes tett a támadás, miközben átkelnek a folyón, s mivel Guan Yu éppen ezt teszi, miért ne rontsunk rá? Az már egy másik dolog, ha hagyjuk, hogy elérjék a falakat és átjussanak a vizesárkon!

Az érvek és tiltakozások hatására Lü Chang kétezer főnyi haderőt kapott, s kivezette a harcosokat a folyóhoz. Ott pedig már felsorakozva találta Guan Yu seregét. A vezér azonnal előrelovagolt, s a vakmerő Lü Chang elfogadta a kihívást, ám katonáit hatalmába kerítette a pánik Guan Yu adáz megjelenése láttán, s menekülőre fogták. Lü Chang hiába igyekezett visszaparancsolni őket, nem álltak meg, a Shu-sereg pedig utánuk iramodott. Így szenvedett Wei újabb vereséget. Sok katonát lemészároltak, a maradék pedig Fancheng felé futott. Cao Ren szélesebb hírvivőt küldött Xuchangba, hogy segítséget kérjen. A levelében beszámolt mindarról, amit Guan Yu addig végzett, s elmondta, milyen hatalmas veszélyben forog Fancheng.

Az üzenetet olvastán Cao Cao kiválasztotta egyik generálisát, s az alábbi feladattal bízta meg:

- Menj és véd meg Fanchenget!

A férfiú azonnal előre lépett és elfogadta a megbízatást. A szóban forgó személy Yu Jin volt.

- Hadd vigyek magammal még egy vezért, akit az előhad élére állíthatok! - kérte a herceget.

- Ki jelentkezik a feladatra? - kérdezte Cao Cao.

- Majd én megyek! - kiáltotta valaki rögtön - Felajánlom szerény szolgálataimat, bármennyit érjenek is! S elkapom ezt a Guan Yu-fickót, majd lobogód elé hozom áldozatként!

Wei harcosai akkor háborúzni mentek
Még mielőtt Wu seregei megjelentek

De ki volt ez a merész harcos, aki azt merte mondani, hogy foglyul ejti Guan Yu-t? Nevét megtudjuk a következő fejezetből!

HETVENNEGYEDIK FEJEZET

PANG DE MAGÁVAL VISZI KOPORSÓJÁT A
HADJÁRATRA. GUAN YU VÍZBE FOJT HÉT
ELLENSÉGES SEREGET

龐令明臺榭決死戰
關雲長放水滄七軍

A merész és magabiztos vezér, aki Cao Cao seregében szolgált, s megígérte, hogy véget vet Guan Yu diadalainak, Pang De volt. A herceg boldog volt, hogy ilyen férfiúra talált.

- Ennek a Guan Yu-nek komoly hírneve van, s az egész országban nincs vetélytársa. Még nem találkozott méltó ellenféllel, ám most, hogy te indulsz ellene, le kell mondania majd minden hódításáról!

Így szólt Cao Cao, majd kinevezte Yu Jint a Dél Visszafoglalásának Generálisává, Pang De-t pedig a Nyugat Visszafoglalásának Generálisává. Ezen felül utóbbi az előhad vezetője is lett. A két generális hét hadsereg élén vonult ki Fancheng irányába.

Mind a hét sereget keménykötésű északi harcosok alkották, akiket két saját parancsnokuk, Dong Heng és Dong Zhao vezetett. Hallván, kik lesznek a főparancsnokok, generálisaiktól támogatva e kettő Yu Jin elé járult, hogy elmondják véleményüket az előhad vezéréről:

- Főparancsnok úr, az általad vezetett hadjárat Fancheng felmentésére indul, s biztosan győzelmet is várhatunk tőle, ám nem gondolod, hogy nem igazán bölcs dolog olyasvalakit az előhad élére állítani, mint Pang De?

- Miért? - kérdezte Yu Jin meglepetten.

- Mert Pang De egykor Ma Chao alatt szolgált. Mivel nem volt más választása, megadta magát, s azóta Wei seregében harcol. Ám korábbi ura most igen magas rangú hadvezér Shu-ban, egyike az Öt Tigris Generálisnak, ráadásul fivére, Pang Rou is tisztként szolgál ott. Ha Pang De az előhadat vezeti, az olyan, mintha olajjal akarnánk tüzet oltani! Nem lenne jobb, ha értesítenénk minderről Wei hercegét, s megkérnénk, hogy váltsa le valaki másra ezt az embert?

Yu Jin minden további vita és késlekedés nélkül a herceg elé járult, s feltárta a kifogásokat Pang De kinevezését illetően. Amint Cao Cao megígértette, mi a helyzet, maga elé idézte Pang De-t, s utasította, hogy adja vissza neki az előhad vezérének pecsétjét.

- Ó, hercegem, miért utasítod vissza szolgálataimat? - tudakolta Pang De - Minden tőlem telhetőt meg akartam tenni érted!

- Nem kételkedem benned, ám Ma Chao nyugaton tartózkodik most, fivéreddel együtt, mindketten Liu Bei-nek szolgálnak. S bár nekem magamnak nincsenek kétségeim, ám a tömeg mind azt követeli, ne állítsalak az élre. Mit tehetnék hát?

Pang De ezt hallván letépte fejkét és a földre borult, miközben keserű könnyek gördültek végig arcán.

- Mióta megadtam magam neked, ó, herceg, sok jóindulatban részesültem, így bármilyen kint elviselek, hogy kimutassam hálámat. Remélem, megbízol bennem. Amikor testvérem és én egyszer együtt voltunk otthon, úgy tettem, mintha nagyon részeg volnék, és végeztem feleségével, aki

igazán romlott asszony volt. Fivérem sosem bocsátotta ezt meg nekem, azóta gyűlölettel tekint rám. Megesküdött, hogy soha többé rám se néz, s ellenségekké váltunk. Ami egykori uramat, Ma Chao-t illeti, nem érzek iránta semmi mást, csak megvetést. Való igaz, merész harcos, de semmi egyéb. Szánalmas és legyőzött állapotban érkezett nyugatra. Most, ahogy én is, saját urát szolgálja, ám barátságunk véget ért. Hogy is gondolhatnék bárki másra, miután te ekkora jóindulattal voltál irántam?

Cao Cao felemelte Pang De-t a földről, s csillapítólag így szólt hozzá:

- Mindig is tudtam, milyen nemes férfiú vagy, s amit az imént mondtam, csupán azért történt, hogy kielégítsem a többi ember vágját. Most itt áll előtted a lehetőség, hogy hírnevet szerez magadnak! Ha nem fordítasz hátat nekem, én sem foglak elhagyni.

Ezután Pang De távozott, visszatért házába, ahol utasította a mesterembereket, hogy készítsenek neki egy koporsót. Ezt követően lakomára hívta valamennyi barátját, a koporsót pedig kiállította a fogadócsarnokba, hogy mindenki lássa. A vendégek egymást kérdezték:

- Mit jelentsen ez, hogy egy ilyen baljós tárgyat közszemlére tesz a hadjárat előestéjén?

Ahogy iszogatótt velük, végül Pang De így fordult hozzájuk:

- Wei hercege nagylelkű volt hozzám, én pedig megesküdtem, hogy életemmel fizetek neki ezért. Szándékomban áll párbajra hívni Guan Yu-t, s vagy nekem kell megölnöm őt, vagy ő fog végezni velem. Ha túlélem, öngyilkosságot kell elkövetnem, ezért készültem fel az elkerülhetetlenre. Nem térek vissza anélkül, hogy el nem végeztem feladatomban!

A borzalmas fogadalom elszomorította a vendégeket, akik sóhajtozni kezdtek. Ekkor Pang De hívatta hitvesét, Li úrhölgyet, s megkérte, hogy hozza elő fiát, Pang Hui-t, akit ünnepélyesen a nő gondjaira bízott:

- Az előhad élére állítottak ebben az új hadjáratban Guan Yu ellen, s kötelességem arra kényszerít, hogy a harcmezőn győzelemben vagy halálban legyen részem. Ha meghalok, fiunkat a te különleges gondjaidra bízom. Sajnos a gyermek rossz csillagzat alatt született, s ha felnőtt, bosszút kell majd állnia atyjáért!

Mind az anya, mind pedig a fiú könnyezett, amikor búcsút vettek tőle. Mikor a sereg elvonult, a koporsót is magukkal vitték. Pang De az alábbi utasítást adta tisztjeinek:

- Halálig fogok küzdeni Guan Yu-vel. Testemet helyezétek ide, ha elessek a harcban! Ha én végeznék vele, akkor fejét fogom beletenni, mintegy felajánlásként hercegünknek.

Ekkor megszólalt ötszáz tapasztalt harcosának szóvivője:

- Ha így teszel, ó, generális, akkor mi is követni fogunk téged a végsőkig!

Az előhad ezzel útnak indult. Valaki elmesélte ezeket az eseményeket Cao Cao-nak, aki nagyon elégedett volt:

- Nem kell nyugtalanodnom, ha egy ilyen hős vezeti seregeimet!

- Én viszont aggódom Pang De biztonságáért - mondta Jia Xu -, mert túlságosan vakmerő és meggondolatlan, halálig küzdeni Guan Yu-vel.

Erre Cao Cao is úgy gondolta, hogy ez nem lenne bölcs dolog, így gyors hírnököt küldött Pang De után, s üzenetben figyelmeztette az ellenséggel kapcsolatban:

„Guan Yu nem szenved hiányt sem ravaszságban, sem pedig bátorságban! Nagyon óvatosnak kell lenned, amikor összecsapsz vele! Ha úgy véled, képes vagy a hódításra, láss neki, ám ha bármiféle kétséged támad, jobb, ha inkább a védekezésre helyezed a hangsúlyt”!

- Milyen nagyra értékeli a hercegünk ezt a Guan Yu-t! - fordult a generális tisztjeihez, mikor kézhez vette a levelet - Ám azt hiszem, én képes leszek pontot tenni három évtizedes hírneve végére!

- A herceg parancsának engedelmeskedni kell! - közölte Yu Jin.

Pang De azonban a háború minden pompájával és díszével tartott Fancheng felé, szóltak a gongok, dübörögtek a dobok, ahogy katonái meneteltek.

Guan Yu sátrában üldögélt, mikor a kémek a következőket jelentették neki:

- Hét sereg közeleg észak felől Yu Jin vezetésével! Immár alig harminc *li* távolságra vannak. Az előhadat az a Pang De vezeti, akiről úgy hírlik, megesküdött, hogy halálig fog harcolni veled!

E szavak hallatán Guan Yu-n erőt vett a düh. Arca elsötétült, szakálla megremegett s végül felordított:

- Nincs egyetlen harcos sem a világon, aki ne rettenne meg nevem halatán! Hogy mer hát ez a fickó ennyire megvetni?!

Ezzel utasította Guan Pinget, hogy indítson támadást Fancheng ellen, míg ő kivonult, hogy szembeszálljon a meggondolatlan hencegővel.

- Atyám - fordult hozzá Guan Ping -, a Tai hegy a maga fenségében nem áll le vitázni egyetlen kaviccsal. Engedd, hogy inkább én mérkőzzek meg ezzel a Pang De-vel!

- Nos, fiam, rendben, menj és tégy próbát vele! Én majd támogatlak.

Így hát Guan Ping felövezte kardját, nyeregbe szállt és csapatai élén kilovagolt. Mindkét oldal felsorakozott. Wei oldalán egyetlen fekete zászló lengett, a következő fehér felirattal: „Pang De, a Nyugat Visszahódítója”. Maga a vezér kék köpönyeget viselt ezüst sisakkal, s fehér harci mén hátán ült. A sereg élén foglalt helyet, körülötte pedig ötszáz harcedzett katonája, néhány gyalogossal együtt, akik a hátborzongató koporsót cipelték. Guan Ping ennek láttán szörnyű méregbe gurult, és így kiáltott:

- Áruló! Köpönyegforgató!
- Ki ez? - kérdezte Pang De a követőitől.
- Guan Yu fogadott fia, Guan Ping - felelte egyikük.
- Rendelet van nálam Wei hercegétől, hogy atyád fejét vegyem! - kiáltotta Pang De válaszul az ifjúnak - Te csupán egy puhány vagy, így megkímélem életed! Hívd inkább atyádat!

Erre Guan Ping kardját lóbálva előrerontott. Pang De is megsarkantyúzta lovát, hogy szembeszálljon vele. Ezután harminc ütésváltásnyi ideig harcoltak, ám egyikük sem tudott a másik fölé kerekedni. Ezt követően mindketten visszahúzódtak, hogy pihenjenek. A küzdelem híre hamarosan Guan Yu fülébe jutott, aki nem volt elégedett. Elküldte Liao Hua-t, hogy támadja meg a várost, ő pedig Pang De ellen indult. Guan Ping találkozott vele, és személyesen is beszámolt neki az eldöntetlen párviadalról. Így hát Guan Yu zöld sárkány *guandao*-jával harcra készen megjelent, és így kiáltott Pang De felé:

- Jöjj gyorsan, hadd végezzek veled!

A dobok hangja visszhangot vert, ahogy Pang De előrevágatott és így felelt:

- Wei hercegének rendelete szerint fejedet kell vennem! Ha nem hinnél nekem, itt a koporsó, készen arra, hogy belehelyezzem! Ha félsz a haláltól, szállj le hátsodról, és add meg magad!

- Te ostoba! - ordította Guan Yu - Mit merészelsz?! Sajnálom bekoszolni pengémet egy olyan patkány vérével, amilyen te vagy!

Ezzel fegyverét készenlétbe helyezve Pang De felé ügetett. Utóbbi megpörgette kardját, és megindult, hogy szembeszálljon vele. Nem kevesebb, mint száz ütésváltásnyi ideig viaskodtak egymással. Miközben küzdöttek, szemmel láthatóan növekedett harc iránti vágyuk, s mindkét sereg lenyűgözve bámulta őket. Ám a Wei-haderő végül féltetni kezdte bajnokát, így megszólaltak a visszavonulásra utasító gongok. Ugyanebben a pillanatban Guan Ping is atyja kimerültségére kezdett gyanakodni, így az ő oldalukról is felcsendült a gongok hangja. Mindkét sereg egyszerre húzódtott vissza.

- Az emberek azt beszélnek, Guan Yu hatalmas harcos. Ma én is beláttam ezt - közölte Pang De, mikor visszaért saját soraihoz.

Yu Jin, a fővezér is felbukkant, hogy szót váltson vele:

- Generálisom, óriási küzdelmet vívtál e hőssel, ami eldöntetlen maradt! Úgy vélem, érdemes lenne most már visszavonulni és a védelemmel törődni!

- Mi lágyított meg ennyire? - nevetett Pang De gögösen - A herceg hét sereg főparancsnokságát bízta rád! Holnap viszont én ismét harcba szálllok az ellenséggel, ám ezúttal valóban halál fog tartani a viadal! Esküszöm, nem fogok meghátrálni!

Yu Jin nem tudta eltántorítani döntésétől, így végül visszatért saját táborába.

Mikor Guan Yu is megérkezett övéi közé, így dicsérte Pang De-t:

- Tökéletes harcos, méltó ellenfél!

- Ahogy a mondás tartja, az újszülött borjú nem fél a tigristől - válaszolta Guan Ping -, ám ha végzel is ezzel a fickóval, atyám, csupán egy barbárral lesz kevesebb, aki a határon túli törzsek közül érkezett. Ne feledd, bácsikám beléd helyezte bizalmát! Ha bármi baleset történik, téged fog illetni a szemrehányás!

- Sérelmemet máshogy nem lehet enyhíteni, csupán ennek az embernek a halálával! - közölte Guan Yu - A harc mellett döntöttem, így ne is szólj többet!

Másnap Guan Yu érkezett először a harctérre, ám nemsokára Pang De is megjelent. Mindketten felsorakoztatták csapataikat, majd egyszerre ügettek az élre. Ezúttal egyikük sem szólt egy szót sem, csak némán viaskodni kezdtek egymással. Ötven ütésváltásnyi ideig harcoltak, amikor Pang De meghátrált, hüvelyébe csúsztatta kardját és menekülni kezdett. Guan Yu üldözőbe vette, Guan Ping pedig követte őt, hátha szükség lesz a segítségére. Guan Yu üvöltve gyalázta megfutamodó ellenfelét:

- Áruló! A „hintaló-döfést” akarod bevetni ellenem! De itt vagyok a nyomodban, és nem félek semmitől!

Ám a helyzet az volt, hogy Pang De csupán úgy tett, mintha ezt a cselet akarná bevetni. Valójában ijához folyamodott. Visszafogta száguldó hátasát, nyílvesszőt helyezett az idegre, s már azon volt, hogy kilője, amikor az éles szemű Guan Ping odakiáltott atyjának:

- A gazember le akar nyilazni!

Guan Yu is észrevette, ám a húr megpendült, s a nyílvessző süvítve repült felé. Már nem tudta elkerülni a lövedéket, így bal karjába fúródott. Guan Ping rögvest atyja segítségére sietett, és visszavezette a táborba. Pang De ki akarta használni előnyét, s kardját pörgetve visszafordult, ám már nem volt ideje a harcra, mert az ő oldalán is felcsendült a gongok hangja. Azt gondolta, valami baj történt hátul, ezért megtorpant.

A visszavonulás jelzését Yu Jin féltékenységből szólaltatta meg, mivel látta, hogy Guan Yu megsebesült, s nem akarta, hogy társa dicsősége esetleg elhomályosítsa az övét. Pang De engedelmeskedett, ám amikor visszaért, tudni akarta, miért szólaltak meg a gongok a hatalmas siker küszöbén.

- Miért kellett visszatérnem? - kérdezte izgatottan.

- Hercegünk figyelmeztetése miatt. Noha Guan Yu megsebesült, attól tartottam, valami cselvetést tervez. Tudod, ő igazán ravasz!

- Végezhettem volna vele, ha nem így teszel! - dühöngött Pang De.

- Az elhamarkodottság nem vezet jóra - intette Yu Jin -, vívhatsz majd még eleget velem!

Habár Pang De nem tudta az igazi okot, miért szólították vissza a siker kapujából, mégis nagyon mérges volt.¹

Guan Yu időközben visszatért a táborba, s a nyílhegyet kihúzták a sebéből. Szerencsére nem fúródott bele túl mélyen a karjába, s a szokásos gyógymódot használták a fém ejtette sérülések ellen. A hős nagyon csalódott volt ellenfele húzása miatt, s kijelentette:

- Esküszöm, hogy bosszút állok e nyílvesző miatt!

- Ne törődj most, uram, semmi mással, csak a felépüléssel - felelték tisztjei -, pihenj és gyógyulj meg! Akkor majd újra harcolhatsz!

Nemsokára Pang De újra párviadalra hívta a hőst, Guan Yu pedig már éppen készült kilovagolni, hogy szembenézzen vele, ám végül engednie kellett tisztjei könyörgésének. Pang De ezután utasította katonáit, hogy kezdjék szidalmazni a sérült harcost. Guan Ping viszont tett róla, hogy atyja ne hallja meg. Miután tíz napon keresztül hiábavalóan szidalmazta és szólította fel párbajra a másik oldalt, Pang De tanácskozásba kezdett Yu Jinnel:

- Guan Yu nyilvánvalóan tehetetlen a sebe miatt. Előre kellene hát nyomulnunk mind a hét seregtestünkkel, míg ilyen állapotban van, s el kellene pusztítanunk a táborukat! Így felmenthetnénk Fanchenget.

Így szólt Pang De, ám a féltékenység miatt, hogy beosztottja nagyobb dicsőséget szerez magának, mint ő maga, Yu Jin óvatosságra és Wei hercege parancsának történő engedelmeskedésre szólított fel. Ezen felül nem volt hajlandó mozdulni a seregekkel, még Pang De ismételt és nyomatékos kérése ellenére sem. Ráadásul a főparancsnok új táborhelyre, a hegyek mögé, Fanchengtől tíz *li* távolságra vezette az egész haderőt. Így megakadályozta, hogy a sereg kapcsolatban legyen a főúttal, miközben Pang De-t egy hátulsó fekvésű völgybe küldte, ahol ez utóbbi nem tehetett semmit.

Guan Ping nagy öröme Guan Yu sebe hamarosan begyógyult. Nemsokára hírül vették Yu Jin új táborhelyét, s mivel semmi okát nem látták ennek a változtatásnak, valami cselre gyanakodtak. Guan Yu fel is ment egy magaslatra, hogy megfigyeléseket végezzen. Körbenézve a következőket állapította meg: Fanchengben meglehetősen nagy hanyagság uralkodott minden tekintetben, a lobogóktól kezdve egészen a harcosok viselkedéséig, a felmentő seregek egy északi völgyben táboroztak, végül pedig azt is látta, hogy a Xiang folyó igen sebesen áramlik. Miután felidézte a táj képét elméjében, hívatta a helyi vezetőket, s megkérdezte, mi a neve a város közelében, attól északra található vízmosásnak.

- Zengkou patak - hangzott a felelet.

- Csapdába fogom csalni Yu Jint - kuncogott erre a hős.

A közelében lévők rögtön faggatni kezdték, hogy gondolja ezt.

- Nos, hogy is tarthatna ki sokáig bármilyen hal ilyen kelepcebén?²

A kíséretében lévők nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget szavaiknak, ő pedig hamarosan vissza is tért sátrába.

Ekkoriban az őszi esők ideje járta, heves zápor zúdult alá az égből, és jó néhány napon keresztül zuhogott. Felhangzottak az utasítások, hogy helyezték készenlétbe a csónakokat, tutajokat és egyéb vízi alkalmatosságokat. Guan Ping el sem tudta képzelni, mit is jelenthetnek ezek az előkészületek egy szárazföldi hadjárat kellős közepén. Így hát atyjához fordult a kérdéssel.

- Szóval nem érted? - kérdezett vissza Guan Yu - Akkor elmondom: ellenségeink nehéz terepen vertek táborot, helyett, hogy a nyílt térségen időznének, összezsúfolódtak egy veszélyes völgyben. Még néhány nap ebből a záporból, s a Xiang folyó még jobban fel fog duzzadni, én pedig embereket küldök, hogy elzárják valamennyi vízelvezetőjét, így szintje még magasabb lesz. Amikor pedig már elérte a kellő magasságot, megnyitatom a gátakat, s szabadjára engedem az áradatot Fancheng felé. Az ellenség völgyét is el fogja árasztani, így a katonák vízi állatokká válnak!

A Wei-seregek valóban a vízmosásban táboroztak, s miután már néhány napja tartottak a súlyos esőzések, Cheng He hadfelügyelő megkockáztatta, hogy beszéljen a főparancsnokkal:

- Hadaink csaknem a patak szájánál táboroznak, egy mélyedésben, uram - mondta Yu Jinnek -, magaslatok vannak körülöttünk mindenütt, ám ahhoz nincsenek elég közel, hogy távol tartsák a vizet. Katonáink máris szenvednek a heves záportól, ráadásul azt híresztelik, hogy a jingzhou-i csapatok magasabb területekre vonultak. Még ennél is fenyegetőbb, hogy a Han folyón csónakokat és tutajokat készítenek, hogy előnyt szerezzenek a valószínűleg bekövetkező áradásból. Seregünk tehát nagy veszélyben forog, tennünk kell valamit!

Ám Yu Jin csak gúnyolódott a figyelmeztetés hallatán:

- Te bolond! Gyengíteni akarod katonáink harci szellemét? Egy szót se merj szólani többet, különben a fejedet veszem!

Cheng He megszégyenülten távozott, s felkereste Pang De-t, aki belátta mondandója igazságát:

- Minden úgy van, ahogy mondod! Ha Yu Jin nem hajlandó holnap táborot bontani, akkor majd megteszem ezt én magam helyette!

Ebben maradtak, s Cheng He visszatért a sereghez.

Ezen az éjszakán hatalmas vihar támadt. Ahogy Pang De sátrában üldögélt, olyannak hallotta a fürgeteg hangját, mintha tízezer harci paripa vágtazna, s a harci dobok dübörgése megreszkettetné a földet. Megrémult, kirohant sátrából, hátasa nyergébe pattant, s elindult, hogy lássa, mit is je-

lentenek pontosan ezek a zajok. Hamar észrevette, hogy hömpölygő vizek zúdulnak alá mindenünnen, s a hét sereg katonái igyekeznek menekülni az áradat elől, ami igen gyorsan immár tízhüvelyknyi magasságba emelkedett. Yu Jin, Pang De és sok más tiszt a magaslatokon keresett menedéket.

Hajnalban Guan Yu és tengerészei hatalmas vízi alkalmatosságokon közeledtek, lobogóik csapkodtak a szélben, dobjaik pedig dübörögtek. Yu Jin nem látott sehol kiutat, s követői alig ötven-hatvan főre csökkentek. Mind azt mondták neki, hogy adja meg magát. Guan Yu levetkőztette, majd felengedte őket a fedélzetre.

Ezután elindult, hogy elfogja Pang De-t, aki az egyik dombocskán állt Dong Henggel, Dong Zhao-val, Cheng He-val és ötszáz tapasztalt harcosával, akik mind fegyvertelenek voltak. Guan Yu körbevette őket csónakjaival, majd íjászaik löni kezdtek. Amikor több mint a felével végzett az ellenséges csapatnak, a többiek kezdtek kétségbeesni. Dong Heng és Dong Zhao igyekezett rábírní vezérüket, hogy adja meg magát:

- Legjobb embereinket elvesztettük! A behódolás az egyetlen lehetőségünk!

Ám Pang De csak dühödten így felelt:

- A herceg nagy jóindulatban részesített! Gondoljátok, hogy fejet hajtok bárki más előtt?

Ezzel végzett a két könnyörgő alvezérrel, majd így fordult a többiekhez:

-- Bárki, aki a megadást fontolgatja, úgy jár, mint ez a kettő!

Így hát a túlélők elkeseredett erőfeszítést tettek, hogy visszaverjék támadóikat, s egészen délig kitartottak. Ekkor Guan Yu emberei megkettőzték erőfeszítéseiket, nyílveszők és kövek zápora zúdult a védekezőkre, akik igyekeztek az ellenség közvetlen közelébe jutni.

- A bátor vezér jobban fél a dezertálástól, mint a haláltól! A bátor harcos nem lesz hűtlen azért, hogy életét mentse! - kiáltotta Pang De - Ez hát halálom napja, de végsőkig harcolni fogok! S neked, generális, neked is a végsőkig kell küzdened!

Ezt hallván Cheng He is tovább harcolt, mígnem Guan Yu nyílveszejétől találva a vízbe zuhant. Ekkor a többi harcos nem bírta tovább és megadta magát, ám Pang De még mindig küzdött. Közben észrevette, hogy az egyik csónak viszonylag közel került a parthoz. Hatalmas szökkenéssel átugrott rá, s gyorsan végzett tízzel a hajósok közül. A többi kivetette magát a vízi alkalmatosságból és elúszott. Pang De, egyik kezében továbbra is kardját tartva, megpróbálta a csónakot a folyón keresztül Fancheng felé irányítani. Az egyik tutaj azonban nekisodródott és felborította, így a harcos immár a vízben küszködött. A tutajon lévő generális utána vetette magát, megragadta, s felhúzta a fedélzetre.

Ez a férfiú Zhou Cang, igen képzett hajós, aki évek óta Jingzhou-ban lakott, s alaposan kitanulta a vízi harcmodor valamennyi formáját. Ráadásul igen erőteljes testalkatú volt, így sikerült Pang De-t foglyul ejtenie.

Az áradatban mind a hét hadsereg megsemmisült, kivéve néhány katonát, akik úszva menekültek, ám ez utóbbiak is megadásra kényszerültek, mivel semmi reményük nem volt a kitorésre.

Éj közepén dobok hangja kélt
Katonákat harcba ez ösztökélt
Ám az ellen most nem ember volt
Az ár mélyen a völgybe hatolt
Ravasz Guan Yu terve szerint
Wei seregét legyőzvéen megint
A diadal híre zeng korokon át
Emlékezzünk így rá mi is hát

Guan Yu ezután visszatért a magaslatokra, ahol felverték sátrát, ő pedig helyet foglalt benne, s így fogadta a foglyokat. Az örök Yu Jint hozták be elsőnek, aki alázatosan leborult előtte.

- Hogy mertél szembeszállni velem? Kivégzésed nem lenne egyéb, mint egy disznó leölése! Csak beszennyeznéd fegyvereinket - mondta neki Guan Yu a szakállát simogatva.

Ezzel a rabot el is vezették, s Jingzhou-ban börtönbe vetették.

- Majd határozok sorsáról, ha visszatértem - közölte Guan Yu.

Miután így elintézte a főparancsnok dolgát, elé vezették Pang De-t. A harcos büszkén lépett be, szemében harag csillogott. Nem hajtott térdet, hanem kihúzva magát megállt ellensége előtt.

- Hanzhongban él fivéred, egykori vezéred pedig Ma Chao volt, aki szintén nagy becsben áll Shu-ban. Miért nem csatlakoztál inkább hozzájuk?

- Inkább veszttem volna kard által, mint hogy átálljak vagy megadjam magam! - kiáltotta erre Pang De, és szünet nélkül gyalázní kezdte fogva tartóit, míg végül Guan Yu, türelmét vesztvén, halálra nem ítélte. Mielőtt lefejezték, Pang De odanyújtotta nyakát a hóhér fegyverének. Hősiessége elismeréseként méltó temetésben részesült.

Az ár továbbra sem hagyott alább, s hogy előnyt szerezzenek ebből, a jingzhou-i csapatok vízre szálltak, s megindultak Fancheng felé.³ A város immár szigetnek tűnt, a hullámok falait ostromolták.

A víz ereje olyan hatalmas volt, hogy a városfal kezdett összeomlani. A teljes lakosság, férfiak és nők egyként iszapot és téglákat cipeltek oda, hogy megpróbálják ezt megakadályozni. Erőfeszítéseik hiábavalónak tűntek, s Cao Cao seregének vezérei igencsak elkeseredtek.

Néhány generális felkereste Cao Rent, aki így szólt hozzájuk:

- Emberi erővel képtelenek vagyunk elhárítani a veszedelmet. Ezért ha kitartunk napnyugtáig, utána elmenekülhetünk csónakokon. Elveszítjük ugyan a várost, ám mi magunk megúszhatjuk!

Azonban Man Chong közbelépett, még mielőtt felkészíthették volna a csónakokat:

- Ne ezt tegyünk! Noha eme áradat ereje borzalmas, csupán nagyjából tíz napot kell várnunk, azután elvonul a veszély. Guan Yu még nem indított ostromot városunk ellen, viszont hadereje egy részét Jiaxianbe küldte, ami azt mutatja, nem mer megindulni, nehogy hátba támadjuk. Jusson eszedbe az is, hogy ha elhagyjuk ezt a helyet, akkor feladunk mindent a Sárga folyótól délre. Ezért úgy vélem, védenünk kell a várost!

- Micsoda hatalmas hibát követtem volna el, ha nem lettél volna itt, uram! - ismerte el Man Chong igazát Cao Ren.⁴

Ezután fehér ménje hátán ülve maga köré hívta tisztjeit a városfalnál, s esküt tett, hogy nem adja meg magát:

- A herceg megparancsolta, hogy védjük ezt a várost, én pedig a végső-kig eleget fogok tenni utasításának! Ezen felül kivégeztetek mindenkit, aki akár csak szóba meri hozni a távozást!

- Mi is utolsó lélegzetünkig védeni kívánjuk! - kiáltották kórusban a harcosok.

Ezt követően ellenőrizték, hogy minden készen áll-e a védelemre. Íjászok és nyílpuskások százai állomásoztak a falon, éjjel-nappal őrködve. A köznép továbbra is hordta a földet és a kősziklákat a fal megerősítésére.

Nagyjából tíz nappal később az áradat valóban elvonult. Eddigre Guan Yu sikerének híre a Wei-hadjáráttal szemben messzire terjedt, neve hallatán rémület támadt mindenfelé. Ekkor történt, hogy második fia, Guan Xing látogatást tett atyjánál a táborban. Guan Yu úgy gondolta, kiváló lehetőség ez arra, hogy jelentést küldjön Chengdu fővárosba, ezért megbízta fiát, hogy induljon útnak, beszámolván valamennyi tiszt szolgálatairól, jutalmat és előléptetést kérve számukra. Guan Xing engedelmesen elvállalta a feladatot, s távozott.

Ezután a sereget kettéosztották, egyik fele Guan Yu vezetése alatt Fancheng megtámadására készült, míg a másik Jiaxianbe ment. Az ostrom megkezdését követően nem sokkal Guan Yu a város északi kapujához lovagolt, s megállítván hátságát, ostorával a falon lévő védők felé mutatva így kiáltott:

- Ti patkányok, miért nem adjátok meg magatokat? Mire vártok?

Cao Ren, aki a harcosok között volt a falon, látta, hogy Guan Yu nem visel vértet, ezért utasította katonáit, hogy lőjenek rá. Az íjászok és nyílpuskások rögtön lövedékek tömkelegét zúdították az ellenséges vezérre. Guan Yu sietve vissza akart húzódni, ám egy nyílvessző így is eltalálta, ezúttal a

jobb karján. A becsapódás miatt megingott a nyeregben, majd végül lezuhant lováról.

Hét hatalmas sereggel végzett a szörnyű ár
A falakról egy lövedék már a hősnek is kijár

A következő fejezetből kiderül, mi lett Guan Yu sorsa.⁵

HETVENÖTÖDIK FEJEZET

HUA TUO SEBÉSZETI BEAVATKOZÁST
VÉGEZ GUAN YU KARJÁN. LU MENG FEHÉR
KÖPÖNYEGBEN KEL ÁT A FOLYÓN

關雲長刮骨療毒
呂子明白衣渡江

Látván, hogy Guan Yu kizuhant a nyeregből, Cao Ren kivezette seregét a városból, hogy támadást indítson az ostromlók ellen, ám Guan Ping elűzte őket, s visszakísérte atyját a táborba. Itt sikeresen eltávolították a lövedéket a sebből, ám a nyílhegy mérgezettnek bizonyult. Ráadásul mély volt a találat, így a mérég már csontig lehatolt. A hős jobb karja elszíneződött, feldagadt és teljesen használhatatlanná vált. Guan Ping tanácskozást tartott a vezérekkel és a következőt javasolta:

- Mivel jelen pillanatban lehetetlen folytatni a harcot, így vissza kellene vonulnunk Jingzhou-ba, ahol atyám sebet megfelelően el tudják látni.

Miután ebbe mindenki beleegyezett, meglátogatták a sérült harcost.

- Miért jöttetek? - kérdezte tőlük Guan Yu, ahogy beléptek hozzá.

- Tekintve, hogy megsérült a fegyverforgató karod, uram, tartunk tőle, hogy a harc izgalmai csak tovább rontanának állapotodon, főként, hogy aligha tudnál aktívan részt venni most az összecsapásokban. Ezért azt tanácsoljuk, vonuljon vissza a sereg, amíg fel nem épülsz.

- Mindjárt bevesszük a várost - felelte Guan Yu dühösen -, s ha sikerrel járunk, tovább kell nyomulnunk Xuchangig, hogy végezzünk a gazember Cao Cao-val, s így végre visszaálljon a Hanok uralma! Gondoljátok, hogy az egész hadjáratot tönkreteszem egy könnyű sérülés miatt? Elcsüggesztenétek a katonákat?

Guan Ping és társai nem szóltak erre egy szót sem, ám csak vonakodva távoztak. Látván, hogy a vezérük tényleg nem akar visszavonulni, ám a seb sem mutatta semmi jelét a gyógyulásnak, a generálisok közel s távol egy jó orvos után kutattak, aki képes lenne ellátni uruk sérülését.

Egy napon egy kis hajón érkezett valaki. Miután partra szállt, felsétált a tábor kapujáig, ahol azt kérte, vezessék Guan Ping elé. A látogató négyzetes kalapot és bő köpönyeget viselt, kezében pedig kis fekete zsákot szorongatott.

- A nevem Hua Tuo - mutatkozott be -, s Qiao-ból származom. Hallottam a híres generális sebéről, s azért jöttem, hogy meggyógyítsam őt.

- Ugye te vagy az orvosdoktor, aki Zhou Tai-t is kezelte délen? - tudakolta Guan Ping.

Az igenlő választ követően a többi generálishoz indultak, majd Guan Ping felkereste atyját. Guan Yu éppen egy *wei-chi*-játzmába merült Ma Lianggal, noha nagyon fáj a karja. Ugyanakkor ennek nem sok jelét mutatta, nehogy csapatai elveszítsék harci szellemüket. Mikor közölték vele, hogy egy orvos érkezett a táborba, megengedte, hogy az illető megvizsgálja.

Hua Tuo bemutatkozott neki is, majd helyet foglaltak és a teaszertartást követően megnézte a sérült kart.

- Ezt nyilvánvalóan ejtette - jelentette ki az orvos -, és méreg van a sebben, amely csontodig hatolt. Hacsak nem kezeljük gyorsan, karod végleg használhatatlanná válik.

- Mit javasolsz, mit tegyek? - kérdezte Guan Yu.

- Tudom, hogyan lehet meggyógyítani, ám attól tartok, megrémít majd a gyógy mód.

- Gondolod, hogy félnék tőle, ha nem tartok a haláltól sem? Végeredményben a halál csak visszatérés, semmi több.

- Akkor hát ezt fogom tenni - felelte Hua Tuo -, elkülönített helyiségben felállítatok egy oszlopot, s acélgyűrűt erősítek hozzá. Azután megkérlek, uram, hogy helyezd karod a gyűrűbe, én pedig szorosán az oszlophoz kötlek. Ekkor kendővel bekötöm szemed, hogy ne láss, s egy szikével felnyitom húsdod egészen a csontig, majd le fogom vakarni róla a mérget. Ha ezzel elkészültem, egy bizonyos módon kezelni fogom a sebet, összevarrom, s többé nem lesz semmi baj. Ám attól tartok, meg fogsz remegni mindennek súlyossága miatt.

- Nem hangzik olyan vésszesen - mosolygott Guan Yu -, minek egyáltalán az oszlop és a gyűrű?

Ekkor frissítőket szolgáltak fel, s néhány kupa bort követően a harcos kinyújtotta karját, hogy a doktor elvégezhesse a tervezett műtétet. Eközben másik karjával folytatta a félbeszakított játékot. Közben az orvos előkészítette felszerelését, s szólt egy legénynek, hogy tartson mosdótálat a végtag alá.

- Most fogom elvégezni a vágást, ne riadj meg - közölte a sérülttel.

- Mikor beleegyeztem, hogy alávetem magam kezelésednek, azt hitted, félek a fájdalomtól? - kérdezte a hős.

Ezután Hua Tuo elvégezte a teljes műtétet, épp úgy, ahogy korábban elmondta. A csont már meglehetősen elszíneződött, ám tisztára kaparta. Mikor a penge a csont felszínéhez ért, szörnyű hangokat hallatott, a közelben lévők mind elfordultak és elsápadtak. Ám Guan Yu csak folytatta a játszmát, időről-időre megivott egy kupa bort, arca pedig a fájdalom legcsekélyebb jelét sem árulta el. Miután a sebet kitisztították, összevarrták és bekötötték, a sérült mosolyogva felkelt, s így szólt:

- Ez a kar immár olyan jó, mint új korában! Egy cseppet sem fáj! Valóban csodálatos gyógyító vagy, mester!

- Egész életemet e művészetnek szenteltem - felelte Hua Tuo -, ám még sohasem találkoztam olyan sebesülttel, mint amilyen te vagy, uram. Olyan, mintha nem is a földről, hanem az égből származnál.

Itt orvosok ott sebészek művészetükre mind kevélyek
Kik halálos kórt gyógyítani tudnak csak csekélyek

Guan Yu erejének híre a korokat mindörökre állja
Hua Tuo gyógyító hatalmának azóta sincs párja

Mikor már igen előrehaladt a gyógyulás útján, Guan Yu pompás lakomát rendezett Hua Tuo tiszteletére, s hálája jeléül száz *liang* aranyat ajánlott fel neki. Ám az orvos nem fogadta el a jutalmat:

- Azért érkeztem kezelésedre, ó, generális, mert hallottam nagyszerű erényeidről. Nem vágyom pénzre. Bár a seb begyógyult, vigyáznod kell egészségedre. Különösen a következő száz napban kerüld az izgalmakat. Azután éppen olyan jól leszel, mint korábban bármikor.

Ezzel Hua Tuo elkészített még néhány kötést a seb számára, majd elbúcsúzott, miközben továbbra is visszautasított minden fizetséget.¹

Yu Jin elfogásával és Pang De kivégzésével Guan Yu nagyobb és félelmetesebb hírnévre tett szert birodalom szerte, mint bármikor azelőtt. Cao Cao össze is hívta ismét tanácsadóit, hogy segítsenek neki eldönteni, mi legyen következő lépése.

- El kell ismernem, hogy ez a Guan Yu olyan ember, aki tehetségben és bátorságban simán felülmúlja az egész világot - szólt Cao Cao -, nemrég ráadásul Jingzhou és a környező vidék birtokába jutott, ez pedig szörnyen veszélyessé tette. Mondhatni szárnyas tigrissé vált. Pang De nincs többé, Yu Jin pedig fogoly, Wei seregei elveszítették minden harc iránti lelkesedésüket. Így ha ez a hős ide vezeti csapatait, Xuchang tehetetlen lesz vele szemben. Csak egyetlen módot látok a veszély elkerülésére: át kell költöztetnünk a székhelyet egy másik helyre. Mit szóltok hozzá?

- Ne, ezt inkább ne lépjük meg! - emelkedett szólásra Sima Yi - Yu Jin és a többiek, akiket elvesztettünk, az áradat áldozatai lettek, csatában végeztek velük. Ezek a veszteségek egyáltalán nem veszélyeztetik nagyszerű terved. A Sunok és a Liu-k immár nem barátok, s előbbinek biztosan nem tetszett Guan Yu legutóbbi diadala. Küldened kellene hát ismét egy hírvivőt Wu-ba, hogy szítsd az ellentétet köztük, így Sun Quan elküldje végre seregeit, amik hátba támadhatnák Guan Yu-t. Meg kellene ígérned neki, hogy ha a dolgok lecsillapodtak, hivatalosan is elismered őt dél urának. Ezzel a módszerrel sikerülhet Fanchenget is felmenteni.²

- Sima Yi jól beszél - mondta erre Jiang Ji miniszter -, ezért késedelem nélkül útnak kell indítanunk a hírvivőt. Ne költöztessük el a fővárost, de támadó sereget se küldjünk ki!

Így hát Cao Cao nem saját ötlete szerint járt el. Ugyanakkor szomorú volt Yu Jin elvesztése miatt, s igen érzelmesen emlékezett meg róla:

- Yu Jin harminc éven keresztül hűséges követőm volt, ám az igazság pillanatában mégis kevesebbet ért, mint Pang De.

Kellett most találni valakit, aki elviszi az üzenetet Wu-ba, s egy másik vezért is a hadsereg élére, aki, ha a szükség úgy hozza, hajlandó szembenézni Guan Yu-vel. Utóbbira nem is várt sokáig Cao Cao, mivel a generálisok sorából előlépett valaki, ajánlva magát a főparancsnoki pozícióra. Xu Huang volt e bátor harcos.

Ajánlatát elfogadták, s ötvenezer tapasztalt katonát rendeltek parancsnoksága alá. Lu Qian lett az alvezére, majd a sereg a Yangling lejtőig vonult, ahol megálltak, s várták, hogy megérkezzen a támogatás délkeletről.

Sun Quan azonnal beleegyezett Cao Cao tervébe, amint tudomást szerzett róla. Gyorsan megírta válaszáat, hogy a hírvivő elvihesse, majd összegyűjtötte valamennyi tanácsadóját, hogy megvitassák a hadművelet részleteit. Zhang Zhao szólalt fel elsőnek:

- Tudjuk, hogy Guan Yu elfogott egy vezért, egy másikkal pedig végzett. Ez nagyban hozzájárult hírneve és elismertsége növeléséhez. Cao Cao inkább elköltöztetné a fővárost, mint hogy megkockáztasson még egy nyílt támadást ellene. Arról is tudomásunk van, hogy Fancheng végveszélybe került. Cao Cao segítségünkhöz folyamodott, ám ha majd eléri célját, kétkellem, hogy tartani fogja magát ahhoz, amit nekünk ígért.

Mielőtt Sun Quan válaszolhatott volna, Lu Meng érkezését jelentették, aki kis hajón Lukou-ból jött, s bizalmas üzenetet hozott. Rögtön behívták, és utasították, hogy számoljon be róla:

- Guan Yu seregei tétlenül időznek Fanchengnél. Itt az esély, hogy támadást indítsunk Jingzhou ellen!

- De úgy volt, hogy Xuzhou-t támadjuk meg északon! Mi lesz ezzel a tervvel? - kérdezte Sun Quan.

- Jobb lenne Jingzhou-t elfoglalni, hiszen akkor a Nagy folyó térsége is irányításunk alá kerül. Cao Cao messze északon van, teljesen lefoglalják a keleti ügyek. Xuzhou védelme gyenge, könnyen meg lehetne hódítani, ám a vidék inkább szárazföldi, nem pedig vízi haderő bevetését igényli. Ha elfoglaljuk, nem lesz könnyű megtartani. Ám ha helyette Jingzhou birtokába jutunk, további terveket is megvalósíthatunk.

- Valójában Jingzhou megtámadása járt a fejemben, csak hallani akarom, mit mondasz a másik elképzelésre. Most hát, uraim, gyorsan találjátok ki a haditervet, s én aszerint fogok eljárni!³

Lu Meng ezután távozott, visszatért Lukou-ba. Ám nemsokára hírül vette, hogy Guan Yu jelzőpontokat létesített egymástól kis távolságra a Nagy folyó mentén, s a Jingzhou-t védő sereget készenlétbe helyezték.

- Ha mindez így van, akkor nehéz olyan tervet kitalálni, ami biztosítaná számunkra a sikert - mondta Lu Meng -, én viszont már azt tanácsoltam uramnak, hogy indítson támadást Jingzhou ellen, ám nem számoltam ilyen bonyodalmakkal.

Ezért hát betegséget színlelt, és ezzel az ürüggyel otthon maradt, csupán hírvivőt küldött Sun Quanhoz, hogy számoljon be neki a fejleményekről. Dél urát roppant mód nyomasztották ezek az új hírek.

- Lu Meng gyengélkedése szerintem mondván csinált, valójában jól van - vélekedett Lu Xun.

- Ha így gondolod, menj és bizonyosodj meg róla! - utasította Sun Quan.

Lu Xun így is tett, s hamarosan megérkezett Lukou-ba, ahol Lu Meng valóban tökéletes egészségben fogadta. Arca sem árulkodott arról, hogy nemrég még beteg lett volna.

- Azért küldött Wu ura, hogy az egészséged felől érdeklődjek - közölte vele Lu Xun.

- Mennyire nyomorultul érzem magam, hogy szárnalmas testi állapotom miatt urunk ideküldött - felelte Lu Meng.

- Az úr nagy felelősséget helyezett vállaidra, te viszont nem használtad ki jól ezt a lehetőséget. Mi hát az igazi oka gyötrelmednek?

Lu Meng sokáig üldögélt látogatójára bámulva, és nem szólt egy szót sem.

- Azt hiszem, nálam van a gyógymód - folytatta végül a vendég -, mit gondolsz, hajlandó leszel élni vele?

Erre a házigazda elküldte szolgálóit, s mikor kettesben maradtak, így szólt:

- Barátom, áruld el nekem, mi ez a gyógymód!

- Tudom, hogy gyengélkedésed pusztán a jingzhou-i katonák készülődésének köszönhető. Viszont azt is tudom, hogy lehetne megakadályozni a jelzőtüzek fellángolását, s elérem, hogy Jingzhou védői megkötözött kézzel járuljanak eléd. Mindez képes lenne meggyógyítani?

- Úgy beszélsz, mint aki szívem mélyébe lát! Kérlek, tárd fel, mi jár fejedben!

- Guan Yu olyan hősnek hiszi magát, akivel senki sem mer szembe szállni, s az egyetlen, aki miatt aggódik, te magad vagy. Nos, érdemes lenne előnyt szerezned ebből a színlelt betegségből, s lemondani pozíciódról, hogy fenntartsd a látszatot, kijelölve valaki mást helyedre. Ez a valaki, az utódod, dicsőítse alázatosan Guan Yu-t, míg a generális annyira meg nem nyugszik felőle, hogy kivonja valamennyi csapatát Jingzhou-ból, hogy teljes erejével Fancheng ellen támadhasson. Mikor Jingzhou védtelenül marad, eljön a te időd, s a város öledbe hullik!

- A terv tökéletesnek tűnik! - lelkesedett Lu Meng.

Ezt követően tehát betegsége színleg egyre rosszabbodott, míg végül már ágyából sem tudott felkelni. Átadta hát lemondásáról szóló üzenetét Lu Xunnek, aki elvitte azt Sun Quanhoz. A hírnök sietve elmagyarázta a hadicselt urának, aki nemsokára parancsot adott Lu Mengnek, hogy a to-

vábbiakban csak egészsége visszanyerése legyen a fő gondja. Ám az álbeteg titokban Sun Quanhoz jött, hogy megvitassák utódja kérdését.

- A lukou-i kijelöléssel kapcsolatban - mondta Sun Quan -, mint tudod, Zhou Yu Lu Su-t javasolta a pozícióra, aki, amikor már végét járta, téged ajánlott. Most neked kellene egy újabb tehetséget és jól ismert tisztségviselőt javasolnod magad helyett.

- Ha jól ismert embert választunk, Guan Yu biztosan óvatos lesz vele szemben. Én úgy vélem, Lu Xun alapos és előrelátó, ám egyelőre nincs túlságosan nagy hírneve. Így szerintem nem tesznek majd különösebb intézkedéseket kinevezése hatására, ahogy ellenlépésekre sem számíthatunk. Így ő a legalkalmasabb személy erre a posztra.

Sun Quan egyetértett, s rögtön ki is nevezte Lu Xunt a Jobb Hadsereg Generálisává és a Jobb Flotta Admirálisává, majd elküldte őrhelyére.⁴

- Még igen fiatal vagyok - reagált Lu Xun a fejleményekre -, nem érzem magam méltónak erre a tisztségre!

- Lu Meng ajánlott téged, nem fogsz hibázni. Kérlek, ne utasítsd el a kinevezést! - válaszolta Sun Quan.

Így hát ő lett az utód, s azonnal útnak is indult. Amikor átvette a lovaság, a gyalogság és a vízi erők parancsnokságát is, üzenetet küldött Guan Yu-nek, s mellé kiváló paripákat, csodás selymeket, jó borokat és édességeket válogatott ki, amiket mind elküldött a hősnek egy megbízható hírnökkel Fanchengbe.

A parancsnokság megváltozásának híre még akkor ért el Guan Yu-höz, amikor sebének hatására sérülten feküdt, s képtelen volt bármiféle katonai művelet véghezvitelére. Nemsokára megérkezett az újonnan kinevezett vezér levele is az ajándékokkal együtt, s a küldöttet a harcossal elé kérték.

- Sun Quan barátom nem bizonyult valami gondosnak, mikor egy egyszerű tudósból csinált generálist - közölte vele meglátását Guan Yu.

- Lu Xun generális küldi neked ezt az üzenetet és vele néhány ajándékot, remélvén, elfogadod őket - válaszolta a hírnök -, továbbá jókívánságait is tolmácsolnom kell, s bizakodását, hogy a két ház baráti viszonyban marad a jövőben.

Guan Yu átfutotta a levelet, amit a lehető legalázatosabb stílusban fogalmaztak, majd hátravetett fejvel hangosan felnevetett. Ezután utasította szolgálóit, hogy fogadják el az ajándékokat, a hírvivőt pedig elküldte.

Ő hamarosan visszatért Lukou-ba, ahol elmondta, hogy az öreg harcossal szemmel láthatóan elégedett volt, ezentúl nem fog azon aggódni, hogy veszély fenyegetné irányukból. Kémeket küldtek ki, hogy megbizonyosodjanak efelől, akik nemsokára jelentették: a jingzhou-i csapatok felé elküldték, hogy Fancheng ostrománál segídkezzenek. A várost komoly támadás fogja érni, amint Guan Yu felépül.

E hírt azonnal megvitték Sun Quannak is, aki hívatta Lu Menget, hogy megvitassák a következő lépést.

- Itt a kedvező alkalom, hogy végre elfoglaljuk Jingzhou-t - mondta az úr -, ezért téged és fivéremet, Sun Jiao-t bízom meg, hogy álljatok a hadsereg élére!

A szóban forgó Sun Jiao valójában csupán egy unokatestvér volt, Sun Quan nagybátyja, Sun Jing második fia. Lu Meng tiltakozott az ötlet ellen:

- Nagyuram, ha úgy gondolod, hogy engem jelölsz ki, akkor csak engem bízz meg a feladattal! Ha viszont Sun Jiao-t, akkor egyedül őt! Biztosan nem felelted még el, hogy Zhou Yu és Cheng Pu szintén együtt parancsnokoltak, s noha a végső döntés Zhou Yu kezében volt, Cheng Pu mégis sokszor érvényesíteni kívánta, hogy ő volt az idősebb, ezért ellenségeskedés támadt közöttük. Végül minden jóra fordult, mert Cheng Pu felismerte társa tehetségét és támogatni kezdte őt. Tudom, hogy én nem vagyok olyan okos, mint Zhou Yu, ám Sun Jiao vérrokonsága veled még nagyobb akadály lesz, mint a szolgálat pusztá hossza, s attól tartok, nem fog teljes szívvel együttműködni velem.

Sun Quan belátta az érvelés helyességét, ezért Lu Menget nevezte ki egyedüli parancsnoknak, Sun Jiao pedig csupán mint hadbiztos segítette őt. Lu Meng köszönetet mondott urának döntéséért, s hamarosan harmincezer főnyi tengerészével és nyolcvan hajójával készen állt a hadjáratra.

A tengerészek jókora részét közönséges kereskedők fehér ruhájába öltöztette, s a fedélzetre küldte őket, hogy végezzék ott munkájukat. Harcedzett katonáit ellenben elrejtette a hajótestekben. Hét generálist - Han Dangot, Jiang Qint, Zhu Rant, Pan Zhangot, Zhou Tai-t, Xu Shenget és Ding Fenget - választott ki, hogy alvezérei legyenek, és elmondta nekik, mik lesznek a hadmozdulatok. A haderő maradéka tartalékként Sun Quannel maradt. Üzenetet küldtek Cao Cao-nak is, hogy működjön együtt velük, sereget küldve Guan Yu ellen, együttesen támadva Lu Xunnel a másik oldalról.

Az egyszerű fehér ruhába öltözött tengerészek a Xunyang folyó felé kormányozták a hajókat, s amilyen gyorsan csak lehetséges, átkeltek rajta az északi partra. Mikor a jelzőtüzek őrei lejöttek a magaslatokról, hogy megtudják, kik ők, így feleltek nekik:

- Kereskedők vagyunk, akiket az ellenszél partra kényszerített.

Ezzel ajándékokat adtak az őrnöknek, akik elfogadták, s megengedték, hogy a hajók a parthoz közel horgonyozhassanak.

Nagyjából a második őrség idején a katonák előjöttek rejtekükből, váratlanul rátörtek a jelzőhely őreire és foglyul ejtették őket, tisztüket és közkatonákat egyként. Ezután megadták a jelet az általános partraszállásra, s a nyolcvan hajó valamennyi harcosa a szárazföldre lépett. Valamennyi őrhelyet megtámadták, az ott lévő csapatokat elfogták és a hajókra vitték.

Egyetlen egynek sem sikerült elmenekülnie. Ezután a Wu-haderők sietve útnak indultak Jingzhou felé, mindeddig úgy teljesítve a tervet, hogy senki sem értesült közeledésükről.

Amikor már a város közelében jártak, Lu Meng egyszerre kegyesen kezdett bánni a foglyokkal, ajándékokat adott nekik és vigasztalta őket, mert rá akarta bírni a harcosokat, hogy nyitassák meg előttük a kapukat, hogy harc nélkül vehessék be a várost. Sikerült is megnyernie őket magának, megígérték, hogy segítenek neki. Megbeszélték, hogy fáklyát fognak gyújtani, ha szabad az út befelé.⁵ Így hát előre mentek, és éjfél körül meg is érkeztek a kapuhoz. Felszóltak az őrszemeknek, ők pedig, felismervén hangjukat, beengedték őket. Amint bent voltak, kiáltozni kezdtek, fáklyát gyújtottak, a Wu-harcosok pedig abban a pillanatban ott voltak, s igen hamar birtokukba vették a települést.

Lu Meng első parancsa a lakók életének megkímélésére irányult. A gyilkosság és fosztogatás büntetése azonnali halál volt. A város különböző tisztviselői megtarthatták hivatalukat, továbbra is ellátták a feladatukat. Különleges őrséget állítottak Guan Yu családi lakhelyéhez, de senki sem mert betörni egyetlen másik házba sem. Hamarosan hírnök indult az események hírével Sun Quanhoz.

Kis idővel később, egy esős napon Lu Meng néhány lovas kíséretében éppen körbejárta a falakat, és ellátogatott a kapukhoz. Az egyik katona épp ekkor vette el az egyik várositól annak széles karimájú kalapját, és a saját fejére helyezte, hogy ne ázzon meg vértje. Lu Meng látta, mi történt, s a tisztet azonnal elfogták. A harcos Lu Meng földije volt, ám ez sem mentette meg őt:

– Régi ismerősöm vagy, de attól még engedelmeskedned kell parancsomnak! Miért vetted el a kalapot?

– Attól félttem, az eső tönkreteszi a vértem, s meg akartam védeni. Nem saját előnyömre cselekedtem, hanem az állam tulajdonát védelmeztem. Kíméld meg életem, ó, generális, hiszen a földid vagyok!

– Tudom, hogy a vértet akartad megvédeni, de ez akkor is engedetlenség volt parancsommal szemben, hogy nem szabad elvenni semmit sem a néptől!

A katonát lefejezték, s fejét figyelmeztetésként közszemlére tették. Ám amikor mindennek vége lett, Lu Meng méltó temetést rendezett a kivégzettnek, és sírjánál könnyezett is, hogy így kellett elveszítenie egy barátot. Ezután többé semmiféle lazulás nem állt be a fegyelemben.

Hamarosan Sun Quan is megérkezett, hogy szemügyre vegye a várost, Lu Meng pedig elé ment a határhoz, majd személyesen vezette a hivatalos székhelyhez, ahol az úr kiosztotta a jutalmakat és előléptetéseket. Miután ezzel megvolt, utasította Pan Junt, hogy vegye át az újonnan meghódított terület irányítását. Yu Jint, aki itt raboskodott, kiszabadították és visszaküldték Cao Cao-hoz. Amikor a nép megnyugodott, s valamennyi katona megkapta

jutalmát, hatalmas lakomát rendeztek a hadjárat sikerének megünneplésére. Ekkor Sun Quan így fordult Lu Menghez:

- Most már a miénk Jingzhou, ám Fu Shiren még tartja Gongant, Mi Fang pedig Nanjunt. Hogyan tudnánk megszerezni ezt a két területet is?

Erre váratlanul felugrott Yu Fan és felajánlotta szolgálatait:

- Nem lesz szükség sem újra, sem nyílvevesszőkre, uram! - kiáltotta - Hacsak ravasz szavaim nem járnak sikerrel. Ugyanis szerintem meg tudom győzni Fu Shirent, hogy adja meg magát.

- Yu Fan barátom, hogy tudnád ezt elérni? - kérdezte Sun Quan.

- Fu Shiren és én gyermekkorunk óta igen jó barátok vagyunk, ha elmagyarázom neki, mi a helyzet, biztos, hogy átáll oldalunkra!

Így hát Yu Fan a kíséretével sietve Gongan felé indult, ahol barátja volt a parancsnok.⁶

Mikor Fu Shiren híret vette Jingzhou elestének, rögtön bezáratta a kapukat. Nemsokára megérkezett Yu Fan, ám nem engedték be őt. Írt hát egy levelet, aztán nyílvevesszőre erősítette, és átlőtte a városfalon. Egy katona találta meg, s parancsnokához vitte, aki igen meggyőző érveket talált benne a megadás mellett. Miután elolvasta, így gondolkozott:

- Úgy vélem, nem ártana, ha behódolnék, már csak azért sem, mert Guan Yu meglehetősen keményen bánt velem távozása előtt!⁷

Minden további húhó nélkül megparancsolta az öröknek, hogy nyissák ki a kapukat, s engedjék be a barátját. Az üdvözléseket követően a régi időkre terelődött a szó, azután Yu Fan dicsérni kezdte Sun Quan nagylelkűségét, engedékenységét és nagyságát. Végül Fu Shiren valóban úgy döntött, hogy urat vált. Útnak indult, s magával vitte hivatali pecsétjét is. Sun Quan elé járulhatott, aki visszahelyezte Gongan élére, immár új urát szolgálva.

Lu Meng viszont úgy gondolta, ez a régi-új kinevezés gondatlanság, és szóvá is tette a dolgot Sun Quan előtt:

- Guan Yu még nincs legyőzve, ezért nem kellene meghagynunk Fu Shirent Gongan élén. Helyette inkább küldjük Nanjunba, hogy győzze meg egykori társát, Mi Fanget az átállásról!

Sun Quan jónak találta Lu Meng elképzelését, s visszahívta Fu Shirent, majd így szólt hozzá:

- Menj Nanjunba, és nyerd meg az ügyünknek Mi Fanget, én pedig gazdag jutalomban részesítelek!

Fu Shiren vállalta a feladatot, s rögtön útnak is indult.

Jingzhou védelme omladozni kezdett
Wang Fu szava nagy igazságot rejtett

A további események elbeszélése a következő fejezetben történik.⁸

HETVENHATODIK FEJEZET

XU HUANG NAGY CSATÁT VÍV A MIAN
FOLYÓNÁL. A LEGYŐZÖTT GUAN YU
MAICHENGBE VONUL VISSZA

徐公明大戰沔水
關雲長敗走麥城

Jingzhou eleste igen nehéz helyzetbe hozta Mi Fanget. Mielőtt még bármit is határozhatott volna, felbukkant régi bajtársa, Fu Shiren. A látogatót beengedték, s mikor afelől érdeklődtek, mi szél hozta, kertelés nélkül beszámolt mindenről, ami vele történt:

- Hűséges vagyok, ám olyan nehézségek közé és veszélybe kerültem, hogy nem voltam képes kitartani, ezért behódoltam Wu-nak. Neked is ugyanezt tanácsolom!

- Te és én Hanzhong hercegének javait élveztük, ezért egyszerűen nem értem, hogy fordulhattál ellene.

- Guan Yu mindkettőnket gyűlölve indult el a hadjáratra, s még ha diadalmasan térne is vissza, nem hinném, hogy megbocsátana nekünk. Gondolj csak bele!

- Fivérem és én sok éven át a herceg követői voltunk, ezért nem fogok csak így hátat fordítani neki!

De Mi Fang továbbra sem tudott határozni. Mielőtt döntésre jutott volna, hírnök érkezett, s a következőkről számolt be:

- A haderő Fanchengnél szűkében van az élelemnek, engem küldtek, hogy fehér rizst vigyek innen a harcosoknak. Nanjunnak és Gongannak rögvest tízezer kocsinyit kell küldenie. Bármilyen késedelem szigorú büntetéssel jár!¹

Ez a váratlan követelés megdöbbenetette Mi Fanget.

- Honnan szedjek ennyi rizst? - kérdezte kétségbeesetten barátját és csábítóját - Jingzhou immár Wu kezén van!

- Ne tétovázz már! - kiáltotta Fu Shiren, majd kardot rántva levágta a hírvivőt, aki még mindig a teremben állt.

- Mit tettél?! - ordította Mi Fang.

- Guan Yu végezni akart velünk! Ő kényszerített erre! Talán karba tett kézzel kellene várnunk a halálra? Vagy azonnal behódolsz Wu-nak, vagy Guan Yu halálra fog ítélni!

Ebben a pillanatban szereztek tudomást róla, hogy Lu Meng csapatai megérkeztek a városfalak alá. Mi Fang látta, hogy életét már valóban csak a dezertálás képes megmenteni, így hát Fu Shirennel együtt kivonult, és megadta magát Lu Mengnek, aki Sun Quan elé vezette. Wu ura mindkettejüket elhalmozta ajándékokkal, majd nekiállt rendet teremteni, végül pedig egész hadserege jutalomban részesült szolgálataikért.

A fővárosban eközben ismét a Jingzhou környéki helyzetről tárgyaltak, amikor küldött érkezett Sun Quan üzenetével. Ebben beszámolt Jingzhou elfoglalásáról, és a legnagyobb titoktartás mellett kérte Cao Cao-t, hogy seregével támadja hátba Guan Yu-t. Az ezt követő megbeszélésen Dong Zhao főkancellár szólalt fel:

- Most, hogy Fancheng felmentése belátható közelségbe került, jó lenne valahogy bejuttatni egy levelet a városba, amiben tudatjuk az ostromlottakkal a történeteket, nehogy eszükbe jusson a megadás. Emellett Guan Yu tudomására kell hoznunk, mit tett és még mit tervez Sun Quan. Ha értesül a helyzetről, rögtön elvonul, hogy megpróbálja visszafoglalni Jingzhou-t. Ekkor majd Xu Huangnak lehetősége nyílik a támadásra, s győzelmünk teljessé válik!

Cao Cao is úgy látta, ez a legkiválóbb terv, ezért hírnököt küldött Xu Huanghoz, hogy támadjon. A herceg maga is egy jelentősebb haderővel a Yangling lejtőhöz indult, Luoyangtól délre, hogy Cao Ren segítségére legyen.

Xu Huang éppen sátrában tartózkodott, amikor közölték vele, hogy hírvívő érkezett Wei hercegétől. Rögtön behívták, s előadta az üzenetet:

- A herceg sereget vezet Luoyangba, tóled pedig azt kívánja, támadd meg Guan Yu-t, így mentvén fel Fanchenget az ostrom alól.

Eppen ekkor futottak be a felderítők is az alábbi jelentéssel:

- Guan Ping tábort vert Yanchengnél, Liao Hua pedig Sizhongnál, tizenkét sorból álló cölöpkerítést építve fel.

Xu Huang megparancsolta két generálisának, Lu Qiannek és Xu Shangnak, hogy induljanak Yanchenghez, úgy téve, mintha ő vezetné a sereget. Ezért magukkal vitték hadi jelvényeit is. Xu Huang maga pedig ötszáz veterán élén a Mian folyó mentén indul útnak, hogy hátba támadja Yenchenget.

Mikor Guan Ping tudomást szerzett Xu Huang közeledéséről, felkészítette csapatait, hogy szembenézessen vele. Mindkét oldal felsorakozott, majd Guan Ping előrelovagolt. Xu Shang vállalta, hogy megvív vele, s a két harcos összecsapott. Három ütésváltást követően Xu Shang megfutamodott, mert érezte, hogy nem győzhet. Ezután egy újabb generális, Lu Qian vette fel a harcot Shu hősével, ám fél tucat ütésváltást követően ő is menekülőre fogta. Ekkor Guan Ping üldözőbe vette őket, s húsz *li*-n keresztül az ellenség nyomában volt. Ám tűzriadó hangzott fel Yenchengből, s Guan Ping rögtön tudta: fondorlattal vették rá az üldözésre, végül ő vált áldozattá. Így hát megfordult, és sietve a város felé vette útját. Útközben összetalálkozott egy seregtesttel. Harci lobogójuk alatt ezúttal a valódi Xu Huang közeledett:

- Guan Ping, érdemes unokafivérem, különös, hogy nem ismered fel a halált, amikor közvetlen közléről az arcodba bámul! Jingzhou-tok immár Wu-é, te mégis ilyen örült módjára cselekszel!

Guan Ping kardját pörgetve szó nélkül rontott Xu Huangra, s a két harcos összecsapott. Ám a harmadik ütésváltást követően hatalmas kiáltozás kezdődött a katonák között, mivel a lángok a városban a korábbinál is ma-

gasabbra csaptak fel. Guan Ping, bármennyire is szerette volna, nem folytathatta a párviadalt, hanem utat tört magának, és Sizhong felé vágatott, ahol Liao Hua fogadta a jingzhou-i katasztrófa hírével:

- Az emberek azt beszélnek, Jingzhou Lu Meng kezére került, s a hír az egész hadsereget megrémítette. Mit tegyünk?

- Ez csupán rosszindulatú pletyka! - felelte az ifjú - Ne hagyjuk, hogy tovább terjedjen! Ha bárki szóba hozzá, végeztessd ki!

Ebben a pillanatban hírnök érkezett, aki jelentette, hogy Xu Huang a cölöpkerítés első sorát támadja északon.

- Ha az elesik, gyorsan követi majd a többi is - vélte Guan Ping -, ám ezen a helyen a Mian folyó van a hátunkban, így nem merik majd megtámadni. Siessünk hát a védelem megsegítésére!

Így hát Liao Hua magához hívatta az alvezéreket, utasította őket, hogy védjék a tábor, és jelezzenek, ha ellenség közeleg.

- Itt nem fog veszély fenyegetni - közölték vele -, a tábor tízszeres faktorlasz veszi körül. Még egy madár se tudna bejutni!

Guan Ping és Liao Hua felsorakoztatták összes tapasztalt harcosukat, majd az első cölöpkerítés-sorhoz indultak. Látván, hogy a Wei-harcosok egy alacsony dombon táboroznak, Guan Ping így szólt társához:

- Azok az egységek ott nem túl biztonságos helyen állomásoznak. Üsünk hát rajtuk az éjszaka folyamán!

- Vidd magaddal katonáink felét, generális - felelte Liao Hua -, én a többivel maradok, és védem a tábor.

Ahogy alászállt az éj, a támadók elindultak. Ám ahogy elérték az ellenséges tábor, egyetlen embert sem láttak sehol. Az egész hely üres volt. Ekkor Guan Ping már tudta, hogy megtévesztették, s azonnal parancsot adott a visszavonulásra. Ekkor két oldalról is támadás érte: Xu Shang balról, Lu Qian pedig jobbról csapott le rá. Mivel nem tudtak ellenállni a nyomásnak, a csapatok táboruk felé rohantak. A Wei-harcosok nyomukba eredtek, s hamarosan bekerítették a Shu-tábor. Így hát arra kényszerültek, hogy kitörjenek, és Sizhong felé vonuljanak vissza. Ahogy közelebb értek, fáklyák fényét vették észre, s a harci jelzésekből már látták, hogy ez a tábor is az ellenség birtokába került. Ekkor a főúton Fancheng felé igyekeztek visszahúzódní, ám az utat maga Xu Huang és katonái zárták el előlük. Kemény küzdelem árán sikerült keresztültörniük, s visszatérni a fő táborhelyre. Guan Ping azonnal felkereste atyját:

- Xu Huang elfoglalta Yenchenget - közölte vele -, Cao Cao főserege pedig három részre osztva közeleg. Sokan arról is fecsegnek, hogy Jingzhou ellenséges kézre került.

Guan Yu elhallgattatta:

- Ez csupán ellenfelünk agyszüleménye - vélekedett -, ám elcsüggesz-
tené katonáinkat. Tudjuk, hogy Lu Meng beteg, s azt a gyakorlatlan fickót,
Lu Xunt nevezték ki helyette Lukou parancsnokaként. Nincs mitől félnünk!

Ekkor megtudták, hogy Xu Huang megérkezett csapataival. Guan Yu
rögtön parancsot adott, hogy nyergeljék fel harci ménjét.

- Atyám, még nem vagy elég erős ahhoz, hogy csatába indulj! - aggo-
dalmaskodott Guan Ping.

- Xu Huang és én egykor barátok voltunk, jól ismerem őt! Megadom
neki a lehetőséget, hogy visszavonuljon! Ha nem teszi meg, akkor végzek
vele, hogy figyelmeztessem a többieket!

Paripája hátára pattanva Guan Yu éppoly hevesen vágatott ki, mint
hajdan. Az öreg harcos látványára megremegett a Wei-harcosok szíve.
Amikor elég közel ért az ellenséghez, Guan Yu megállította hátságát, és így
kiáltott:

- Hol van Xu Huang barátom?

Válaszként a felállt csatasor megnyílt, s Xu Huang jelent meg lobogója
alatt. Mély meghajlással így szólt:

- Jó néhány év telt el, mióta utoljára láttuk egymást, nagyuram, de arra
nem számítottam, hogy ilyen mély nyomot hagy rajtad az idő! Nem feled-
tem az egykori bátor napokat, mikor együtt voltunk, és oly sok mindent ta-
nítottál nekem. Nagyon hálás vagyok mindezért. Hírneved elterjedt szerte
a birodalomban, régi barátaid csak dicsérnek. Igazán boldog vagyok, hogy
abban a megtiszteltetésben lehet részem, hogy láthatlak.

- Nagyon jó barátok voltunk, Xu Huang - felelte Guan Yu -, sokkal job-
bak, mint a legtöbben. De miért szorongattad ily hevesen a fiamat nemrég?

Erre Xu Huang hirtelen megfordult, s így kiáltott ádázul harcosainak:

- Ezer *tael* aranyat fizetek Guan Yu fejéért!

- Miért van szükséged erre? - kérdezte Guan Yu döbbsen.

- Mert ma államügyben járok el, és nem áll szándékomban a kötelesség
fölé helyezni személyes barátságokat!

Így szólván megpörgette hatalmas fegyverét, és Guan Yu felé kezdett
vágatni, aki roppant haragra gyúlva csapásra emelte *guandao*-ját.

Tíz ütésváltásnyit harcoltak, s noha képességei semmit sem vesztek
félelmetességükből, felülmúlván bennük mindenkit a világon, az öreg har-
cos jobb karja azonban még gyenge volt a seb miatt. Guan Ping látta, hogy
atyja mintha kezdene kimerülni, ezért sietve megütötte a gongokat. Guan
Yu vissza is ügetett.

Ekkor váratlanul hatalmas kiáltozás zaja hallatszott. A fanchengi csapa-
tok felől érkezett, mivel Cao Ren, meghallván, hogy megjött a felmentés,
kitört, és támadni készült, hogy segítsen Xu Huangnak. Serege rázúdult az
ellenfélre, s a jingzhou-i haderő megfutamodott. Guan Yu legtöbb tisztjével

együtt a Xiang folyó mentén menekült, nyomukban pedig szorosan ott loholt a Wei-sereg. A folyón átkelve Xiangyang felé vették az irányt.

Hamarosan a felderítők jelentették:

- Jingzhou-t elfoglalta Lu Meng. Családod, urunk, az ellenség kezében van!

Guan Yu megdöbbsent. Úgy döntött, Gongan felé veszik az irányt, ám hamarosan újabb jelentés érkezett:

- Fu Shiren behódolt, s átadta Gongant Wu-nak.

Ekkor néhány katona, akiket ellátmányért küldött, megjelent, s közölték vele:

- Fu Shiren megölte hírvivő tisztedet, s rábírta Mi Fanget, hogy adja meg magát Wu-nak!

A történetek határtalan haraggal töltötték el Guan Yu-t. Ez már túl sok volt neki: sebe felszakadt, ő pedig ájultan esett össze.

- Wang Fu, igazad volt! - kiáltotta, mikor visszanyerte az eszméletét - Mennyire sajnálom, hogy nem hallgattam szavaidra! Minden úgy történt, ahogy megjósoltad!

- De miért nem gyulladtak fel a jelzőtüzek? - kérdezte kicsivel később.

- Lu Meng tengerészei kereskedőnek öltözve átkeltek a folyón. Hajóikon katonák rejtőztek, akik elfogták a jelzőhelyek őreit. Ezért nem tudták meggyújtani a tüzeket.

Guan Yu felsóhajtott, majd nagyot toppantva így szólt:

- Jól beleestem a csapdájukba! Hogy fogok így fivérem szemébe nézni?

Ekkor felszólalt Zhao Lei hadbiztos is:

- Szorult helyzetbe kerültünk. Küldess, uram, Chengdu-ba segítségért, mi pedig szárazföldön igyekezzünk Jingzhou felé, s próbáljunk kilábalni a nehézségekből!

Így hát három hírvivő is útnak indult három különböző úton, hogy támogatást szerezzen, a sereg pedig felkerekedett, hogy visszatérjen Jingzhou-ba. Guan Yu állt az élre, Liao Hua és Guan Ping pedig a hátvédet irányította.

Miután Fancheng így felszabadult az ostrom alól, Cao Ren is útnak indult, hogy felkeresse urát. Könnyek között vallotta meg neki kudarcát, és megbocsátásért esedezett.²

- Az ég akarata volt mindez, nem a te hibád - közölte vele Cao Cao, majd megjutalmazta a csapatokat.

Amikor ellátogatott Szhongba, megszemlélte az elfoglalt ellenséges sánccokat, s alaposan szemügyre vette az egész védelmet, majd így szólt:

- Xu Huang igazán agyafúrt, hogy képes volt itt győzelmet aratni. Harmincévnyi háborús tapasztalattal a hátam mögött sem mertem volna ilyen véderő ellen törni! Egyszerre bátor és bölcs a vezérem, s nem csekély mértékben az!

- Így van! - válaszolták a vele lévők, mert muszáj volt egyetérteniük.

Cao serege visszavonult Mobei-be, s ott vert tábor. Mikor Xu Huang is megérkezett, Cao Cao elé sietett, s ahogy meglátta milyen kiváló rendben és fegyelemben közeledik a sereg, repesni kezdett az örömtől. Minden harcos a helyén volt, a sorok mind tökéletesek, legkisebb nyoma sem látszott a rendezetlenségnek.

- Xu Huang generális a régmúlt idők Zhou Yafu-jának szellemével bír³ - közölte Cao Cao, majd a helyszínen kinevezte vezérét a „Délre Békét Hozó Generálisnak”.

Nem sokkal később Xu Huang már ismét úton volt, hogy Xiahou Shang segítségére legyen Xiangyang védelmében, s hogy szembenézzen Guan Yu csapataival. Jingzhou-ban még mindig nem csillapodott a forrongás, így Cao Cao Mobei-ben maradt, hogy bevárja a híreket.

Guan Yu holtpontra jutott a jingzhou-i úton, előtte a Wu-sereg várta, mögötte pedig Wei csapatai közeledtek felé.

- Mit lehetne tenni - kérdezte Zhao Lei-től -, ha nem tudunk sem előre-törni, sem pedig visszavonulni, ráadásul segítséget sem várhatunk?⁴

Zhao Lei azt javasolta, küldjenek valakit Lu Menghez, aki majd felemlégeti előtte korábbi szövetségüket, és így megszegyeníti árulása miatt:

- Amikor Lu Meng még Lukou-ban időzött - mondta - gyakran írt neked, te pedig végül beleegyeztél, hogy segédkezel neki Cao Cao elpusztításában. Ő viszont immár áruló, aki a másik oldalon harcol! Küldj neki üzenetet, amiben szemrehányást teszel neki ezért. Talán megfelelő választ kapunk rá!

El is készült a levél, majd elküldték Jingzhou-ba. Eközben Lu Meng különleges parancsa szerint a lehető legteljesebb védelemben részesítették valamennyi olyan tisztségviselő családját, aki hűen szolgálta Guan Yu-t, s ellátták őket mindennel, amire csak szükségük lehetett. Még háztartásuk gyengélkedői is ingyenes orvosi ellátásban részesültek. Ennek eredményeként igen gyorsan sikerült őket megnyerni az új rend számára, nem történt semmiféle felforgató tevékenység. Amikor megérkezett Guan Yu küldönce a levéllel, bevezették a városba és vele is jól bántak. Lu Meng elolvasta az üzenetet, majd így szólt a hírvivőhöz:

- Meg kell értenetek, mennyire megváltoztak a körülmények. Mikor a generálisotok és én szövetkeztünk, személyes kívánságomról volt szó. Most viszont máshogy állnak a dolgok. Meghatározott utasításokkal küldtek ide, nem dönthetek én magam a lépéseim felől. Megkérnélek, ó, jó hírvivő, térj vissza uradhoz, és mondd ezt el neki!

Ezután lakomát ültek, majd a hírnököt a vendégházban szállásolták el. Itt felkeresték őt a távollévő tisztek családtagjai, hogy beszámoljon nekik férjeik és atyáik sorsáról. Ezen kívül leveleket is bízta rá, hogy vigye el

rokonaiknak. Az üzenetekben beszámoltak róla, hogy jó egészségben vannak, minden igényüket kielégítik és semmiben sem szenvednek hiányt.

Mikor végül elhagyta a várost, Lu Meng elkísérte őt a peremkerületéig, majd útjára bocsátotta. Miután visszatért a sereghez, átadta Guan Yu-nek az ellenséges vezér üzenetét, s elmondta azt is, hogy minden család biztonságban van, jól tartják őket. Ez azonban nem igazán tetszett Guan Yu-nek, mivel csupán mesterkedést látott benne a népszerűség és jóindulat megszerzésére.

- A gazember! Ha nem végezhetek vele életemben, akkor majd megteszem halálom után! Gyűlöletem semmi más nem csillapíthatja!

Nyersen elküldte a hírvivőt, akit, ahogy elhagyta a fővezér sátrát, rögtön körülvettek a tiszték, akiknek családja a városban maradt, s kérték, számoljon be nekik a hírekről. Miután átadta nekik a rá bízott leveleket, s elmondta, hogy minden rendben, nagyon öröm támadt az emberek között a táborban, s baráti érzéseket kezdtek táplálni Lu Meng iránt. Ezzel együtt elhagyta őket a harci szellem.

Guan Yu Jingzhou ellen vezette a sereget, ám napról napra többen szökdöstek el, s a városba menekültek, amit épp megtámadni készültek. Így hát Guan Yu haragja és keserősége napról napra növekedett, ahogy dühös sietséggel igyekezett a település felé. Néhány nap múlva hatalmas kiáltás és dobok dübörgése hangzott fel, s látta, hogy lezárták előtte az utat.

- Miért nem adod meg magad, Guan Yu barátom? - kérdezte az ellenséges sereg vezére, Jiang Qin.

- Adjam meg magam egy lázadónak, én, a Hanok szolgálója és seregük vezetője? - ordította Guan Yu dühödten, majd előre ösztökélte hátasát, s fegyverét harcra készen a magasba emelte. Azonban Jiang Qin nem akart harcolni. Néhány ütésváltást követően megfutamodott. Guan Yu nyomába eredt, s miután már hosszú ideje üldözte, egy közeli vízmosásból Han Dang tűnt fel, majd a másik oldalról Zhou Tai is rárontott. Erre Jiang Qin rögtön megfordult, és ő is rohamra indult ellene, így három ellenféllel kellett Guan Yu-nek szembenéznie. Nem tudván ellenállni nekik, sietve visszavonulásba kezdett.

Nem jutott túlságosan messzire, amikor látta, hogy emberek sokasága táborozik a dombok között, s hamarosan megpillantott egy, a szélben lengedező, hatalmas fehér lobogót is, amin a következő feliratot olvashatta: „Jingzhou lakói”. Guan Yu és emberei láttán a táborozók kiáltani kezdtek:

- Gyorsan, adjátok meg magatokat, jingzhou-iak!

Guan Yu csaknem átengedte magát vágyának, hogy darabokra szabdálja ezeket az embereket, ám ekkor két újabb seregtest bukkant fel, me-

lyeket Ding Feng és Xu Sheng vezetett, és Jiang Qin segítségére siettek. A csapatok hatalmas kiáltozással és dobszóval indultak meg. Úgy tűnt, maga a föld is megremeg hallatukra. Guan Yu tökéletes harapófogóba került.

És ez még nem is volt minden. Látta, hogy követői száma pillanatról pillanatra csökken. Ennek ellenére egészen napnyugtáig folytatta a harcot, amikor is körbenézve észrevette, hogy az összes domb tele Jingzhou lakosságával, akik fivéreiket, fiaikat és atyáikat szólalngatták, míg végül a harcosok szíve egészen ellágyult. Egymás után szaladtak oda rokonaikhoz, nem törődve vezérükkel és parancsaival. Hamarosan alig háromszáz katonára maradt Guan Yu körül,⁵ ám velük egészen a harmadik őrségig tovább küzdött. Ekkor megint kiáltozás hallatszott, ám ezúttal vezérei és fia, Guan Ping tűntek fel, s kimenekítették szorult helyzetéből.

- A harcosok mind teljesen ellágyultak - közölte Guan Ping -, keresnünk kell hát egy helyet, ahol letáborozhatunk, míg meg nem érkezik a segítség. Itt van például Maicheng. Kicsi, de éppen megfelelő, verjünk hát tábort ott!

Guan Yu beleegyezett, s a kimerült sereg, amilyen gyorsan csak tudott, odasietett.

A kis haderőt négy részre osztották, hogy mind a négy kaput őrizhessék.

- Ez a hely közel esik Shangyonghoz, ahol Meng Da és Liu Feng állomásozik - közölte Zhao Lei -, ezért segítséget kellene kérnünk tőlük. Ha az ő csapataik felmentésünkre sietnek, amíg Shu fő serege meg nem érkezik, morálunk jelentősen erősödni fog!

Ám újabb csalódások vártak rájuk. Hamarosan ugyanis Wu serege tűnt fel, és ostrom alá vette a várost.

- Ki próbál meg kitörni, s eljutni Shangyongba? - kérdezte Guan Yu a vezéreitől.

- Majd én megyek! - jelentkezett Liao Hua.

- Én pedig átkísérlek a veszélyes térségen - tette hozzá Guan Ping.

Guan Yu megírta az üzenetet, amit Liao Hua az öltözékébe rejtett, majd kiadós ebédet követően kilovagolt az egyik kapun. Az ellenséges vezér, Ding Feng igyekezett megállítani őt, ám Guan Ping merészen harcba bocsátkozott vele, és sikerült elűznie. Így hát Liao Hua áttört az ostromgyűrűn, s hamarosan megérkezett Shangyongba, miközben Guan Ping visszatért a városba. Ezután eltorlaszolták a kapukat és kitartóan védekeztek.

Shangyong elfoglalását követően Liu Feng és Meng Da ott maradtak, hogy őrizzék a helyet. Mindkettejüket kormányzó-generálissá tették, ilyen jogcímen védelmezték a várost. Amikor tudomást szereztek Guan Yu vereségéről, tanácskozást tartottak, mit tegyenek. Nemsokára megjött Liao Hua, akit sietve bebocsátottak. Ő rögtön elmondta, milyen szorult helyzetbe került Guan Yu, és segítséget kért:

- Ostrom alá vették Maichenget. A nyugatról érkező erősítés még sokára fog ideérni, így hát engem küldtek, hogy támogatásokat kérjem. Remélem, amilyen gyorsan csak lehet, útnak indítjátok a shangyongi csapatokat, mert a legcsekélyebb késedelem is végzetes lehet!

- Menj, kérlek, a vendégházba, uram, amíg eldöntjük, mi legyen! - felelte Liu Feng.

Így hát Liao Hua távozott, a két vezér pedig elkezdte megvitatni az ügyet.

- Ez igen rossz hír! Mit kellene tennünk? - kérdezte Liu Feng.

- Wu hihetetlenül erős - felelte társa -, főleg most, hogy uralma alatt tartja Jingzhou egész vidékét, kivéve azt a kis földterületet, amit Maichengnek neveznek. Cao Cao is a közelben van ötszázezer főnyi haderejével, mi pedig nem tudunk szembeszegülni két ilyen hatalmas ellenféllel. Ezért azt mondom, ne mozduljunk innen!

- Ezzel mind tisztában vagyok, de Guan Yu a bácsikám, úgyhogy nem üldögélhetek csak itt, anélkül, hogy megpróbáljam megmenteni!

- Szóval a bácsikádnak tartod! - mosolyodott el Meng Da - Én viszont nem hiszem, hogy ő az unokaöccsének tekint. Amikor Hanzhong hercege örökbe fogadott, Guan Yu igen ingerült lett. Amikor pedig urunk elfogadta új méltóságát és kijelölte örökösét, hallottam, hogy tanácskozik Zhuge Lianggal. Ő azt mondta, családi ügyről van szó, így nem akar beleszólni. Ekkor a herceg Guan Yu tanácsát kérte. Nos, talán téged nevezett meg? Egyáltalán nem. Te csupán egy örökbe fogadott fiú voltál, akinek nincs helye az örökösök között. Továbbá Guan Yu javasolta, hogy küldjenek minél távolabbra, nehogy bajt okozz.⁶ Ezeket mindenki tudja, úgyhogy csodálkozom, hogy még nem hallottad. Most pedig nagy ügyet csinálsz ebből a rokonságból, olyan nagyot, hogy komoly kockázatot is hajlandó lennél vállalni az úgynevezett bácsikádat támogatva!

- Tegyük fel, hogy mindez, amit mondtál, igaz. Mégis milyen választ kellene adnom?

- Egyszerűen közöld, hogy a város nyugtalan, és nem mersz elmozdulni innen, nehogy elveszítsd.

Liu Feng végül elfogadta társa nézetét, hívatta a küldöttet, és elmondta neki, miként döntöttek. Liao Hua igen csalódott volt. A földre vetette magát, fejét a padlóba verte, így könyörgött segítségért:

- Ha így határoztok, akkor Guan Yu-nek vége!

- Egy csészényi víz képes eloltani egy szekérnyi izzó fahasábot? - felelte Meng Da - Siess vissza, s várj türelemmel a nyugatról érkező segítségre!

De Liao Hua tovább esedezett. Végül a két parancsnok egyszerűen felkelt, lerázták ruhájuk ujját és magára hagyták a küldöncöt. Liao Hua látta, hogy ebből már nem lesz semmi, s úgy gondolta, legjobb, ha rögtön

Chengdu-ba indul. A védőket átkozva lovagolt ki a városból, s nyugat felé fordult.⁷

Guan Yu az erődjéből nyugtalanul és hiábavalóan várta a segítséget. Hatalmas nagy bajban volt. Serege mindössze néhány száz főt számlált, sokan ebből is sebesültek. Élelmük is fogyóban. Ekkor valaki a fal tövéhez jött, s felszólt a védőknek, hogy ne lőjenek, mondván, üzenetet hozott parancsnokuknak. Beengedték, s látták, hogy Zhuge Jin az. Az üdvözléseket és a tea felszolgálatát követően belekezdett szónoklatába:

- Uram, Wu fejedelmének parancsára érkeztem, hogy meggyőzzek egy bölcs döntésről. Már a régi időktől fogva tudjuk és felismerjük, hogy még a hősöknek is meg kell hajolniuk a körülmények előtt. A vidék, kilenc tartományával és negyvenegy előjáróságával, amit uralmad alatt tudhatnál, más kezébe került, ennek az egyetlen városnak a kivételével. Nincs ételek, segítség sem várható, így biztos, hogy gyorsan elesik a hely. Ezért, ó, generális, miért nem hallgatsz rám, és kapcsolod össze jövődet Wu-éval? Visszakapnád kormányzóságodat és természetesen családodat is. Nagyon kérlek, uram, gondold ezt végig!

Guan Yu nyugodtan és komolyan válaszolt:

- Én csak egyszerű harcos vagyok Jieliang falvából. Uram „karja és lába” vagyok, nem egyéb. Hogy is árulhatnám el őt? A város eleshet, akkor pedig nem tehetek mást, meghalok. A jádét összetörhetik, ám színe megmarad. A bambuszt elégethetik, de izületei egyenesen állnak azután is. Testem talán elpusztul, ám hírem élni fog a történelemben. Ne is szólj hát többet, csak hagyd el a várost, kérlek. Halálig fogok küzdeni Sun Quannal.

- Uram éppen olyan szövetséget szeretne kötni veled, amelyet hajdanán Qin és Jin kötött, hogy együtt végezhessünk Cao Cao-val, s így állítsuk vissza a Hanok uralmát.⁸ Ez az ő ötlete, miért ragaszkodsz hát a vereséghez?

Amint Zhuge Jin végzett beszédével, a jelenlévő Guan Ping kardot rántott, hogy végezzen vele. Ám atyja megállította:

- Ne feledd, fivére Shu-ban van, s bácsikádat segíti. Ha megölnöd, megsérted a testvériesség alapját.

Guan Yu ezután utasította a szolgálókat, hogy vezessék el a vendéget. Zhuge Jin szégyenkező arckifejezéssel hagyta el a várost.

Amikor ura színe elé került, elmesélte neki Guan Yu konokságát, ahogy minden érvet elutasított.

- Valóban hűséges urához! - kiáltotta Sun Quan - De mit tegyünk most?

- Fordulj a *Változások könyvéhez* - javasolta Lü Fan.

Így hát sorsot vetettek, s a jeleket úgy értelmezték, a fejedelem ellenségei a messzeségbe fognak menekülni.⁹

- Ha elmenekül, hogyan ejtjük majd foglyul? - tudakolta Sun Quan Lu Mengtől.

- A jóslat teljesen egybevág tervemmel - felelte a hadvezér -, ha Guan Yu-nek szárnyai is volnának, s az egekbe repülne, akkor sem menekülhetne hálóból!

Sárkány pocsolyában rákoknak könnyű zsákmánya
Főnix madár a ketrecben csupán csak gúny tárgya

Lu Meng haditerve a következő fejezetből derül ki.

HETVENHETEDIK FEJEZET

GUAN YU MEGJELNIK A JÁDE FORRÁS
HEGYÉNÉL. CAO CAO MEGBETEGSZIK
LUOYANGBAN

玉泉山關公顯聖
洛陽城曹操感神

Sun Quan tehát Lu Meng terve felől érdeklődött, a válasz pedig így hangzott:

- Guan Yu-nek igen kevés katonája maradt, ezért nem mer majd a főúton visszavonulni. Északra Maichengtől azonban van egy veszélyes ösvény, valószínű, hogy arra vezet majd útja. Ezért ott kell rajtaütést végrehajtanunk, úgy húsz *li*-re a várostól, ám ne állítsuk meg őt. Menjen csak, de folyamatosan zaklassuk hátvédjét. Így Linju-ba fog kényszerülni. Itt tervezzünk újabb, kis rajtaütést, s ekkor elfogjuk ellenfelünket. Most pedig indítsunk heves támadást a város ellen, szorongassuk keményen minden oldalról, kivéve egyet: az északi kaput hagyjuk szabadon, hogy arrafelé elmenekülhessenek!

A haditerv végrehajtása előtt Sun Quan utasította Lü Fant, hogy kérjen jóslatot. A tanácsadó így is tett, majd bejelentette:

- Az ellenség északnyugatra fog megszökni, ám még azon az éjjelen, éjfél előtt fogságba esik!¹

Így hát Zhu Rant jelölték ki az első rajtaütés parancsnokaként, Pan Zhang pedig a második vezetője lett. Az alájuk rendelt harcosok kivétel nélkül tapasztaltak voltak.

Guan Yu eközben szemlét tartott harcosai körében Maichengben,² s látta, hogy csupán háromszáz embere maradt, az étel pedig teljesen elfogyott. Ezen az éjjelen sok Wu-katona a falakhoz jött, és nevéükön szólították bent lévő barátaikat. Így hát jó néhányan kiosontak közülük, magára hagyva vezérüket, még inkább csökkentve az amúgy is csekély haderő létszámát. Segítség továbbra sem érkezett, s Guan Yu erőforrásainak végére ért. Megint csak Wang Fu-hoz fordult tehetetlenségében:

- Mennyire bánom, hogy nem hallgattam bölcs figyelmeztetésedre! Mit tehetünk szorult helyzetünkben?

- Attól tartok, ha maga Lü Wang életre kelne, még ő is tehetetlen lenne - felelte könnyezve Wang Fu.

- Liu Feng és Meng Da biztosan úgy döntöttek, hogy nem küldenek segítséget Shangyongból - közölte Zhao Lei -, hagyjuk hát el ezt a nyomorúságos helyet, s próbáljunk eljutni Shu-ba, ahol majd sereget gyűjthetünk, azután megkísérelhetjük visszafoglalni ezt a vidéket!

- Egyetértek veled, valóban ez a legjobb terv - mondta Guan Yu.

Ezután felment a városfalra, hogy szemügyre vegye a tájat. Látta, hogy az északi oldal a leggyengébb, így hát magához szólított néhány helyi lakost, s a terület jellege felől kérdezgette őket.

- Csupán ösvények vezetnek arrafelé, ám rajtuk keresztül el lehet jutni a Nyugati Folyóvidékre - hangzott a felelet.

- Arrafelé indulok ma éjjel! - határozott Guan Yu.

- Generális, biztosan rajtaütés áldozata leszel! A főút biztonságosabb! - tiltakozott Wang Fu.

- Meglehet, hogy így lesz, de én nem félek! - válaszolta az öreg harcos, majd kiadta a parancsot, hogy mindenki álljon készen a távozásra.

- Legalább légy nagyon óvatos! - aggodalmaskodott Wang Fu - Én a végsőkig fogom védeni a várost! Csupán száz harcosra van szükségem. Sohasem adom meg magam! Csak abban bízom, nemes generális, hogy gyorsan küldöd majd a segítséget!

Könnyek közt váltak el. Wang Fu és Zhou Cang maradtak hátra, hogy védjék Maichenget. Guan Yu, Guan Ping és Zhao Lei gyenge csapataikkal kivonultak az északi kapun. A fővezér harcra készen kezében tartotta zöld-sárkány-pengéjét, s ő állt az élre. A harmadik őrseg idejére már közel húsz *li* volt köztük és a város között. Ekkor mély hasadékra lettek figyelmesek a dombok rejtekében, ahonnan egyszerre dobszó dübörgött fel, és emberek kezdtek kiáltozni. Hamarosan, Zhu Ran vezetésével, jókora haderő bukkan fel. A vezér előrerontott, s így kiáltott a menekülők felé:

- Guan Yu, ne szaladj tovább! Add meg magad, és életben hagyunk!

A szavak hallatán Guan Yu ostorával végighúzott a hátasán, s dühödtt szemmel kezdett vágatni ellenfele felé. Zhu Ran nem várta be, rögtön menekülőre fogta. Guan Yu a nyomában maradt, míg egy hatalmas dob mély hangja nem hallatszott, mire minden oldalról ellenséges csapatok tűntek fel. Guan Yu és követői nem mertek harcba bocsátkozni ellenük, hanem az egyetlen lehetséges irányba, Linju felé igyekeztek. Zhu Ran üldözőbe vette őket, s időről időre támadást intézett ellenük, így a menekülő csapat egyre fogyatkozott.

Mégis tovább küzdöttek. Néhány újabb *li* megtétele után megint dobszó hallatszott, s körös-körül fáklyák lobbantak lángra. Ez már Pan Zhang rajtaütése volt, karddal a kezében ő maga is felbukkant. Guan Yu látta, hogy ezek a támadók is túlságosan sokan vannak, ezért a hegyek között keresett menedéket. Fia követte őt, s mikor hallótávolságba került hozzá, beszámolt neki a gyászos fejleményekről:

- Zhao Lei elesett a küzdelemben!

Guan Yu nagyon elszomorodott, s utasította fiát, hogy próbálja védeni a hátukat, míg ő igyekszik áttörni előre. Körülbelül tíz emberrel sikerült elérnie egy valamennyi oldalról hegyekkel körülvett helyet. A magaslatok lábánál sűrű nádas és száraz fű nőtt, a fák is igen közel voltak egymáshoz. Az ötödik őrseg idejére járt. Nemsokára az aprócska csapatot újabb rajtaütés érte, s a támadó katonák kampókkal és kötelekkel voltak felszerelve. Guan Yu lovát sikerült ezekkel felbuktatni, a harcos pedig kizuhant a nyeregből. Ma Zhong, Pan Zhang alvezére egy pillanat alatt megkötözte és foglyul ejtette. Guan Ping segítségére akart sietni, de őt is körülvették és

mielőtt bármit is tehetett volna, elfogták. Atya és fia is rabságba kerültek.

Sun Quan nagy örömmel hallotta a haditerv sikerét. Reggel összehívta valamennyi tisztjét a sátrába, s együtt várták a foglyok érkezését. Hamarosan Ma Zhong be is vezette őket ura elé.

- Régóta baráti érzéseket táplálok irántad - köszöntötte Guan Yu-t Sun Quan -, elsősorban kiváló erényeid miatt. Most pedig szövetséget is köt-nék veled, ha akarnád. Téged és fiadat sokan legyőzhetetlennek tartanak, ám látod, ma foglyaimmá váltatok. Mégis, továbbra is abban reményke-dem, hogy sikerül magam mellé állítani titeket!

Ám Guan Yu igen udvariatlan választ adott:

- Te zöldszemű ficsúr! Vörös szakállú patkány! Az őszibarack kertben kötöttem szövetséget fivéreimmal, hogy helyreállítsuk a Hanok hatalmát! Gondolod hát, hogy egy olyan lázadó oldalára állok, amilyen te vagy? Al-jas fondorlataid áldozata lettem, de csupán egyszer halhatok meg! Nincs is szükség bármi egyéb szóra!

- Ő egy igazi hős, akit nagyon kedvelek - közölte erre Sun Quan a kö-rülötte állókkal -, jól bánok majd vele, s továbbra is igyekszem megnyerni magamnak! Ti is úgy vélitek, hogy ezt kell tennem?

Elsőnek Zuo Xian titkár válaszolt:

- Amikor Cao Cao fogságába került ez az ember, ő is kivételesen nagy-ra becsülte, sőt, mi több, főúrrá tette. Háromnaponta kis, ötnaponta pedig nagy lakomát tartott tiszteletére, aranyat-ezüstöt adott neki számolatlan. Mindezt azért, hogy a maga oldalára állítsa, ám nem járt sikerrel. Ez a férfiú áttört a hágók kapuin, öt átjárónál hat generálist mészárolt le, s to-vább állt. Ma Cao Cao retteg tőle, csaknem a fővárost is elköltöztette félel-mében. Neked viszont hatalmadba került, úgyhogy végezz vele, különben megbánod! Ha megkíméled életét, rossz idők várnak rád!

Sun Quan jó ideig némán töprengett.

- Igazad van - szólt végül, s parancsot adott a kivégzésre. Így hát atya és fia sorsa a huszonnegyedik év (219) tizedik, téli hónapjában beteljesült. Guan Yu ötvennyolc éves volt ekkor.

Egy költemény így szól az eseményről:

Páratlan volt urunk, Guan Yu, kinek ez örök hírnevét keltette
Széles vállalai, magas termete a legtöbb embert ámulatba ejtette

Isteni és szörnyű egyszerre volt kegyetlen harcban

Ki mérhetetlen jó és kedves békében és a bajban

Ragyogó, mint tündöklő déli nap a felhőtlen égen

A korszak legkiválóbbjaként nem érte őt szegény

Legfényesebb példaképe lett ő ezért minden koroknak

Nem csupán akkor, amikor ilyen nehéz idők forognak

S egy másik:

Nemes példát keresel? Utad Jieliangba vigyen
S nézd, ott a csodás Guan Yu tisztelete milyen
Egymást múlja ott felül aki hódolatba kezdett
Annak ki örök hűséget fogadott a barackfa mellett
Több áldozatot nyer mint királyok és császárok
Ily hatalmas hírnevet sehol sem találtok
Ahogy ragyogó csillagok fényét éjszaka mohón várja
Úgy Guan Yu szentélyeiben sincs imádatnak párja
Azok fái méltóságteljesen kezdetektől állnak
Rájuk bíbor alkonyatkor madarak szállnak

Így végezte hát Guan Yu. Híres hatását, a Rőt Nyulat urával együtt fogták el, és Sun Quanhoz vitték, aki jutalomként a foglyul ejtőnek, Ma Zhongnak ajándékozta. Ám a Rőt Nyúl csupán kevéssel élte túl gazdáját. Nem volt hajlandó enni, hamarosan elpusztult.

Wang Fu balszerencse előjelét érezte Maicheng városában. Csontjaiba hideg kúszott, egész testében borzongott. Végül így szólt Zhou Canghoz:

– Szörnyű álmod láttam, amiben urunk vértől csöpögött. Szerettem volna beszélni vele, de a rettegés felülkerekedett rajtam. Remélem nem baljós eseményeket jelzett!

Ebben a pillanatban érkeztek a Wu-csapatok a városfalhoz, s felmutatták az atya és a fiú véres fejét nekik. Wang Fu és Zhou Cang felmentek a falakra, hogy lássák, valódiak-e a szörnyű trófeák. Kétségtelenül azok voltak. Wang Fu kétségbeesett kiáltással levetette magát a falról, s bevégezte, míg Zhou Cang önkezevel vetett véget életének. Így végül Maicheng is Wu-kézre került.

Guan Yu szelleme nem oszlott szét a semmiben, hanem addig vándorolt az ürességen keresztül, míg el nem ért egy bizonyos helyig Dangyangban, a híres magaslatra, amit a Jáde Forrás Hegyeként ismernek. Itt élt egy tiszteletreméltó buddhista szerzetes, vallásos nevén Pu Jing. Eredetileg a Si folyó átkelőjénél található templom apátja volt.³ Később el kellett hagynia ezt a helyet, mert segített Guan Yu-nek. Ezt követően, hosszas vándorlás után, végül ezen a hegyen lelt lakhelyre. A természet szépségétől elbűvölten menedéket épített magának ágakból és fűből, ahol az „Útról” meditált. Egyetlen növendéke ételért koldult neki, s ellátta egyszerű igényeit.

A szóban forgó éjszakán, nagyjából a harmadik órség idején a hold fénylően ragyogott, a levegő pedig derűs volt. Pu Jing éppen szokásos tevékenységét végezte a hegység csendjében. Váratlanul hangos kiáltást hallott odafentről:

- Add vissza a fejem! Add vissza a fejem!

Felpillantva a szerzetes emberi alakot látott lóháton. Kezében ragyogó *guandao* volt, a híres zöld sárkány. Két harcos kísérte a hőst, mindkét oldalán egy. A balján lévő arca mézsfehér volt, míg a jobbán lévő napbarnított. Ez utóbbi göndör szakállat viselt. Elszántan követték a ragyogó pengét hordozót. Egy felhőn lebegtek, ami a hegy csúcsán lelt nyugovóra.

A remete felismerte Guan Yu-t az alakban, így hát jakfarokból készült ostorával viskója szemöldökfájára sújtott, s felkiáltott:

- Hol van Guan Yu?

A szellem meghallotta, leszállt a nyeregből, majd alásiklott, s a kunyhó ajtajánál megállt. Összefonván ujjait, tiszteletteljesen várakozott, majd így szólt:

- Ki az én tanítóm, s mi vallásban nyert neve?

- A Si folyó átkelőjének templománál már találkoztam veled egyszer, nemes uram, s nem valószínű, hogy valaha is elfeledném arcod - felelte a szerzetes.

- Nagyon hálás vagyok neked mindmáig a segítségért, amit nyújtottál nekem. Nemrégiben lesújtott rám a balszerencse, s életem bevégeztem. Szeretném, ha útmutatásodban részesítenél, hogy sikerüljön megőriznem tartásom.

- Ne beszéljünk most korábbi vétkekről, vagy a jelen helyes tetteiről! A későbbi események elkerülhetetlen eredményei a korábbi okoknak. Tudom, hogy Lu Meng ártalmadra volt. Hangosan követelted vissza fejedet. De ki fogja visszaadni számos áldozatod, többek között Yan Liang, Wen Chou és az öt átjáró parancsnokai fejét?

Ekkor úgy tűnt, Guan Yu hirtelen mindent megértett, fejet hajtott jóváhagyása jeléül, és eltűnt.⁴ Miután így eltávozott a remetétől, szelleme jobbra-balra vándorolt a hegyek között, megmutatván szent jellemét, vigyázván az emberekre. Erényétől lenyűgözve a lakók templomot építettek neki a Jåde Forrás Hegyen, ahol mind a négy évszakban áldozatot mutatnak be neki.⁵ Később valaki egy kétsoros verspárt írt a szent hely számára, melynek első tagja így hangzik:

Arcának pirosuló színe kitaruló szívet jelzett
Rőt Nyúl paripán szárnyalva vihart keltett
Vörös Császártól tanult gyakorolni kegyet⁶
Szép lámpafényben olvasván a történetet
Zöld Sárkány *guandao*-ja újhold-forma
Lelke oly tiszta, mint az azúr-ég orma⁷

Guan Yu kivégzésével Sun Quan vitathatatlanul a jingzhou-i terület urává vált. Megjutalmazta katonáit, s hatalmas lakomát rendezett, ahol a fő hely Lu Mengnek jutott. Wu ura beszédet is mondott ezen az eseményen:

- Hosszas várakozást követően szívem vágya végre teljesült, mégpedig barátom, Lu Meng nagyszerű erőfeszítéseinek eredményeként!

Lu Meng újra és újra elhárította magától a megtiszteltetést, ám Sun Quan még nem fejezte be:

- A jó Zhou Yu felette állt a legtöbb embernek, s legyőzte Cao Cao-t a Vörös Szikláknál. Ám sajnos túl korán kellett meghalnia! Kedves Lu Su-m pedig követte őt. Első kihallgatásán már körvonalazta nekem, hogyan kellene létrehozni egy uradalmat. Korai megnyilvánulása volt ez bölcs előrelátásának. Mikor Cao Cao támadást kívánt intézni országom ellen, mindenki azt tanácsolta, hódoljak be neki, ő viszont javasolta, hogy hívjam magamhoz a kiváló Zhou Yu-t, és az ő segítségével verjem vissza a lázadót. Ez volt bölcsessége második megnyilvánulása. Csupán egyetlen hibát követett el: azt javasolta, engedjem meg Liu Bei-nek Jingzhou meghódítását. Most azonban jó Lu Meng barátom sikerrel járt, s ezzel messze felülmúlta mindkét elődjét!

Így szólván Sun Quan megtöltött egy kupát, és személyesen adta át az italt az est díszvendégének. Lu Meng átvette, ám ahogy a magasba emelte, váratlan változás lett úrrá rajta. Földhöz vágta az ivőeszközt, megragadta Sun Quant, s így ordított arcába:

- Ó, zöldszemű ficsúr! Ó, vörös szakállú patkány! Felismersz?

Megdöbbenés lett úrrá az egész gyülekezeten, de sokan gyorsan felocsúdtak, és uruk segítségére siettek, akit a földre taszított az imént még olyannyira dicsért vendég. Átlépven ura testén Lu Meng elfoglalta annak helyét, majd összevont szemöldökkel és lángoló szemekkel így szólt:

- Miután levertem a Sárgaturbános lázadást, harminc éven keresztül ide-oda vándoroltam. Most áldozatául estem alantas cselvetésednek, így sikerült felülkerekedned rajtam. Élőként képtelen voltam ellenségeim húsán lakmározni, halálomban viszont üldözni fogom e gazember, Lu Meng szellemét. Hanshou ura, Guan Yu vagyok!⁸

A rémültségtől átjárva Sun Quan volt az első, aki leborult előtte, s valamennyi tisztségviselője követte őt ebben. Erre Lu Meng holtan esett össze, miközben testének hét nyílásából vér tört elő.

A megfelelő időben testét koporsóba helyezték és elhantolták. Lu Menget posztumusz kinevezték Nanjun kormányzójának és Chanling urának. Fia, Lü Ba örökletes nemesi címet kapott.

E jelenést követően Sun Quan örökös félelemben élt. Hamarosan Zhang Zhao jött el hozzá Jianye-ből, s szemrehányást tett neki a gyilkosság miatt.

- Uram, Guan Yu megölésével nagyon közel hoztad az államot a végveszélyhez. Te is ismered az Őszibarack kertben tett esküt. Liu Bei immár mindkét folyóvidéket maga mögött tudhatja, Zhuge Liang a tanácsadója, s hősei, Zhang Fei, Zhao Yun, Huang Zhong és Ma Chao csak úgy lesik parancsait. Ha tudomást szerez az atya és a fiú haláláról, mozgásba fogja hozni egész haderejét, hogy bosszút álljon értük, s attól tartok nem leszünk képesek ellenállni ennek a támadásnak.

Sun Quan felugrott riadalmában:

- Igen, azt hiszem, hibát követtem el - mondta zaklatottan -, de ha már megtörtént, mit tehetnék?

- Nem kell félned - nyugtatgatta Zhang Zhao -, van egy tervem, amivel elűzhetjük a nyugati seregeket határunkról, és biztonságban tudhatjuk Jingzhou-t.

- Mi a terved? - tudakolta Sun Quan.

- Cao Cao hatalmas hadaival mohón vágyakozik az egész birodalomra. Ha Liu Bei bosszúra vágyik, szövetséget fog kötni vele, s abban az esetben, ha egyesítik erőiket, nagy veszélybe kerülünk. Ezért azt tanácsolom, küldd el Guan Yu fejét Cao Cao-nak, hogy úgy tűnjön, pusztulásának fő oka Cao Cao volt. Ez majd felé fogja terelni Liu Bei óriási gyűlöletét, s a Shu-hadakat nem Wu, hanem Wei ellen fogja küldeni. Miután alaposan megfontoltam a helyzetet, úgy vélem, ez a legjobb, amit tehetünk.

Sun Quan is úgy látta, ezt érdemes megpróbálni, ezért a nagy harcos fejét dobozba tetette, s amilyen gyorsan csak lehetett, elküldte Cao Cao-nak.

Ebben az időben a Wei-sereg éppen visszafelé tartott Mobei-től Luoyangba. Amikor Cao tudomást szerzett arról, milyen hátborzongató ajándék érkezik neki, szíve mélyén örvendezett, s így szólt:

- Szóval Guan Yu halott. Végre nyugodtan alhatok éjszakánként!

Ám Sima Yi átlátott a cselvetésen, s így szólt lépcsőkön lévő helyéről:

- Ez egy fortély, hogy elhárítsák Wu felől a veszélyt!

- Hogy érted ezt? - kérdezte Cao Cao megrökönyödve.

- Az Őszibarack kertben tett fogadalom értelmében a három fivér együtt él és hal. Most Wu tart a bosszútól, amiért kivégeztek egyet a három közül, ezért elküldik neked a fejet, hogy feléd irányítsák Liu Bei haragját, ó, herceg! Sun Quan azt akarja, inkább téged támadjon meg helyette, a valódi bűnös helyett. Így módot lel majd arra, hogy elérje céljait, míg ti ketten egymással viaskodtok.

- Igazad van, barátom - felelte Cao Cao -, s most hogy meneküljünk meg e szorult helyzetből?

- Azt hiszem, könnyű a menekvés. Nálad lesz Guan Yu feje. Temesd el egy, a teste többi részéről fából készült képmással együtt, olyan rítussal, mely méltó egy állami miniszterhez. Mikor Liu Bei tudomást szerez er-

ről, gyűlöletét Sun Quan ellen fordítja, s összegyűjti minden erejét, hogy megtámadja őt. Ha jobban belegondolsz, látni fogod: bármelyik is győz, a másik megsemmisül, ha pedig az egyiknek vége, a másik sem fogja sokáig húzni!

Cao Cao igen elégedett volt a megoldással. Eközben megérkezett a hírvivő is a dobozzal, így hát utasította, hogy járuljon elé. Kinyitották a csomagot, s a herceg a halott arcába bámult. A vonások semmit sem változtak, az arc ugyanolyannak tűnt, mint egykor.

- Remélem, jól ment a sorod, mióta utoljára találkoztunk, Guan Yu - mondta Cao Cao mosolyogva.⁹

Legnagyobb rémületére a száj kinyílt, a szemek forogni kezdtek, a hosszú szakáll és haj pedig megkeményedett. Cao Cao ájultan zuhant a földre. Rögtön segítségére siettek, ám hosszú időbe telt, mire visszanyerte eszméletét.

- Guan Yu generális valóban szellemmé lett - mondta.

Váratlanul a halott harcos fejét hozó hírvivőt is megszállta Guan Yu kísértete, s átkozni és szidalmazni kezdte urát, Sun Quant, elmondván annak történetét is, milyen csapás sújtotta Lu Menget. Cao Cao halálos rémületben készíttette elő az áldozatokat és végezte el a szertartásokat a nagyra becsült halottért. Nehéz, illatos fából faragták ki képmását, s a déli kapu előtt temették el, mindazokkal a rítusokkal, melyek egy nemesi méltóságot megilletnek. Mindenféle rendű és rangú tisztségviselők követték hatalmas tömegben a halotti menetet. A temetés során maga Cao hajolt meg a koporsó előtt, és italáldozatot mutatott be. Az elhunytat posztumusz Jingzhou urává nevezte ki, s öröket jelölt ki sírja őrzésére. A hírvivőt visszaküldték Wu-ba.

Mindeközben Hanzhong hercege visszatért fővárosába, Chengdu-ba. Itt Fa Zheng kért tőle kihallgatást, mely során a következőket vetette fel:

- Ó, nagyuram, hitvesed eltávozott az élők sorából, Sun úrhölgy pedig visszatért egykori otthonába, s talán sohasem látod őt viszont. Az emberi kapcsolatokat nem lehet semmibe venni, ezért keresni kellene egy újabb házastársat, hogy a dolgok helyükre kerüljenek a palotában.

Miután az úr kifejezte egyetértését az ügyben, Fa Zheng így folytatta:

- Van Wu Yi-nek egy húga, bájos és jólelkű teremtés, ráadásul az orvosok szerint igen egészséges, és várhatóan termékeny lesz. Liu Mao-val, Liu Yan fiával járt jegyben, ám ő fiatalon meghalt, a leány pedig férjezetlen maradt. Vedd őt magadhoz mint feleségedet!

- De Liu Mao és én egy házból valók vagyunk! Ezzel a lépéssel vétenénk az illem ellen!

- Nos, volt már ilyenre példa a történelemben. Nem különbözne ez a Jinből származó Wen herceg és Huai Ying úrhölgy házasságától.¹⁰

Ezt hallván a herceg beleegyezett, elvette a hölgyet, aki két fiút szült neki, az idősebbik a Liu Yong, a fiatalabb a Liu Li nevet kapta.

Időközben Shu földjén valódi jólét kerekedett, a nép nyugodt volt, az állam pedig gyarapodott. A földeken bőséges volt az aratás. Váratlanul hír érkezett arról, hogy Sun Quan házasság útján kíván szövetségre lépni Guan Yu-vel, s értesültek az ajánlat felháborodott elutasításáról is.

- Jingzhou veszélyben forog! - közölte Zhuge Liang - Hívd vissza és váltsd le valaki másra Guan Yu-t!

Ezután hírvivők áradata indult meg Jingzhou-ból, akik sorra beszámoltak az események menetéről. Először jó hírekkel érkeztek, ám később annál rosszabbakkal. Guan Xing jött elsőnek, s elmondta Yu Jin hét seregének vízbe fullasztását. Ezt követően hírül vették a jelzőtoronyok felépítését a folyópart mentén, s egyéb előkészületeket, amiknél jobbat senki sem tudott volna kitalálni. Liu Bei nyugtalansága enyhülni kezdett.

De ekkor kezdetét vette a rossz hírek özöne. Liu Bei kényelmetlenül érezte magát, sokszor kirázta a hideg, ami biztos előjele volt a balszerencsének. Nappal nyugtalan volt, éjszaka pedig nem tudott aludni. Egyik éjjel felkelt fekhelyéről, s gyertyafénynél kezdett olvasni, amikor az álomság mégis eluralkodott rajta, s a mellette lévő alacsony asztalkára dőlve elaludt. Álmodást látott. Hideg szélroham söpört végig a szobán, csaknem kioltva a gyertyafényt. Mikor ismét felragyogott, felpillantott, s látta, hogy egy alak áll előtte.

- Ki vagy te, hogy csak így belépsz éjjel a hálókamrámba? - kérdezte tőle.

Az alak nem válaszolt, így Liu Bei felkelt, hogy jobban szemügyre vehesse. Ekkor a jelenés fivére alakját vette fel, ám ahogy az álmodó közeledni akart hozzá, meghátrált előle.

- Testvérem, remélem, nincs semmi gond. De abban biztos vagyok, hogy valami nagy fontosságú ügy hozott ide az éjszaka közepén. S miért húzódsz el tőlem, fivérem, tőlem, aki éppen úgy szeret, mint te saját magadat?

Ekkor az alak könnyekre fakadt, s így felelt:

- Bátyám, küldd seregeidet, hogy megbosszulj engem!

Ahogy Guan Yu kimondta e szavakat, ismét jeges szellőkés süvített végig a helyiségen, s az alak szertefoszlott. Liu Bei ekkor felébredt, és rögtön tudta, hogy álmodott.

Ébredésekor éppen a harmadik őrsváltást jelezték a dobok. Nagyon összezavarodott, aggódni kezdett, ezért a palota elülső részébe igyekezett, és Zhuge Liangért küldetett. Hamarosan meg is érkezett a főtanácsadó, s Liu Bei beszámolt neki látomásáról.

- Túl sokat gondolsz mostanában Guan Yu-re, uram - mondta Zhuge Liang, miután végighallgatta -, de nincs semmi ok az aggodalomra.

Ám Liu Bei képtelen volt megnyugodni, Zhuge Liang viszont szerette volna eloszlatni aggodalmait és magyarázatot adni képzelődéseire.

Ahogy távozott a palotából, találkozott Xu Jinggel, aki elfulladva így szólt:

- Főtanácsadó, éppen nálad jártam, hogy megosszak veled egy igen titkos hírt. Azt mondták, itt megtalállak.

- Mi ez a titok?

- Híradás érkezett arról, hogy Wu elfoglalta Jingzhou-t. Lu Mengnek sikerült bevennie. S ami még ennél is rosszabb: Guan Yu halott. El kellett jönnöm, hogy elmondjam mindezt neked.

- Néhány éjszakával ezelőtt már kiolvastam az eseményt az égből. Hatalmas hullócsillag száguldott át rajta Jingzhou irányában, s rögtön tudtam, hogy valami balsors érte Guan Yu-t. Ám tartottam attól, hogy milyen hatása lehet ennek urunkra, ezért nem mondtam neki semmit.

Nem tudták, hogy Liu Bei ott áll közvetlenül az ajtó mögött, és minden szavukat hallja. Hirtelen előrontott, megragadta Zhuge Liang ruhájának ujját, s így kiáltott:

- Miért titkoltad el előlem? Miért, mikor ilyen szörnyű híreid voltak?

- Mert ez csupán pletyka - válaszolták neki -, túlságosan valószínűtlen ahhoz, hogy elhiggyük. Könyörgünk, ne gyötörd magad!

- Eskünk szerint együtt élünk-halunk! Hogy élhetnék hát tovább, ha ő nincs többé?

A két férfi tőlük telhetően igyekezett vigasztalni urukat, ám még éppen csak belekezdtek, amikor az egyik szolgáló jelentette, hogy megérkezett Ma Liang és Yin Ji. Liu Bei azonnal hívatta őket, és igyekezett mindent megtudni tőlük.

- Jingzhou valóban elesett - válaszolták a kérdésekre -, s Guan Yu sürgős segítséget kért.

Az általuk hozott üzeneteket még el sem sikerült olvasni, mikor Liao Hua-t is bevezették a tanácsterembe. Az újonnan érkező leborult, és könnyezve számolt be arról, hogy Liu Feng és Meng Da megtagadták a segítséget tőlük.

- Akkor fivérem valóban elveszett! - kiáltotta Liu Bei.

- Ha azok ketten tényleg ilyen gyalázatosan viselkedtek, bűnükhöz képest még a halálbüntetés sem elég kemény! - vélte Zhuge Liang - De nyugodj meg, ó, hercegem! Felkészítek egy sereget, és elvezetem oda, hogy megmentsük barátainkat!

- Ha Guan Yu nincs többé, én sem élhetek - nyöszörögte Liu Bei, úgyhogy holnap én magam állítok ki egy hadsereget, hogy segítségére siethessek!

Ezután hírvivőt küldött Zhang Fei-hez Langzhongba, s parancsot adott, hogy vonultassák fel a lovasságot és a gyalogságot is az azonnali induláshoz.

Még hajnal előtt újabb küldöttek érkeztek, és jelentéseikből lépésről-lépésre kibontakozott a tragédia:

- Guan Yu az éjszaka folyamán Linju-ig tört magának utat, ám ott elfogta egy Wu-generális. Nem volt hajlandó behódolni a győztesek előtt, így mind ő, mind fia a Kilenc Forráshoz távozott.

Amikor tudomást szerzett e végső katasztrófáról, Liu Bei hatalmasat kiáltott, s elájult.

Gondolatai visszatértek a múltban tett esküre
Élhet-e így tovább, hogy halott már testvére?

A soron következő fejezetből megtudjuk, mi történt ezután.¹¹

HETVENNYOLCADIK FEJEZET

FEJFÁJÁST KEZELVE A HÍRES HUA TUO
BÖRTÖNBEN VÉGZI. A RAVASZ ZSARNOK
UTOLSÓ SZAVAI ÉS HALÁLA¹

治風疾神醫身死
傳遺命奸雄數終

Hanzhong hercege tehát eszméletét veszítette, mikor meghallotta a szörnyű hírt, a két Guan, atya és fiú halálát. Tisztségviselői segítségére siettek, s mikor eléggé magához tért, lakosztályába vezették.

- Uram, légy úrrá bánatodon! - figyelmeztette Zhuge Liang - Az életet és halált a sors szabja ki. Guan Yu maga hozta a végzetet saját fejére nyersségével és fennhéjázásával.² Neked most elsősorban egészségeddel kell törődnöd, valamint azzal, hogy megérleld bosszúdat.

- Mikor fogadalmat tettünk az Őszibarack kertben, megesküdünk egymásnak, hogy együtt élünk és együtt is halunk meg. Mi élvezetet nyújthat így neked gazdagság és megbecsülés, ha fivérem nincs többé?

Ebben a pillanatban meglátta, hogy Guan Yu fia, Guan Xing közeledik feléjük könnyezve, megtörve a bánattól. E látványra Liu Bei hatalmasat kiáltott és megint a földre zuhant. Lassan ismét magához tért, ám egész nap sírt és néha újra elájult. Három napig nem volt hajlandó ételt venni magához, s oly keserűen zokogott, hogy öltözékei mind teljesen eláztak, vér is pettyezte őket. Zhuge Liang és a többiek mindent megpróbáltak, hogy megnyugtassák, ám vigasztalhatatlan volt.

- Esküszöm, hogy nem fogok egyazon ég alatt élni Sun Quannel! - kiáltotta.

- Azt mondják, elküldte fivéred fejét Cao Cao-nak, ő pedig a földi maradványokat főrendhez illő temetésben részesítette - közölte Zhuge Liang.

- Miért tett volna ilyet? - tudakolta Liu Bei.

- Mert Sun Quan azt gondolta, így balvégzetet hoz Cao Cao-ra, de utóbbi átlátott a cselen és méltó tiszteletadással temette el testvéredet, hogy haragod Wu ellen irányuljon.

- Azt akarom, hogy seregeim Wu ellen induljanak, mert dühöm csak így csillapodhat!³ - jelentette ki Liu Bei.

- Nem, ezt nem kellene tenned. Wu azt kívánja, hogy pusztítsd el Wei-t, Wei pedig azt akarja, hogy támadd meg Wu-t, s mindkettőnek aljas szándéka, hogy hasznot húz a vetélkedésből. Akkor cselekednél jól, uram, ha itthon tartanád seregeidet. Gyászold meg Guan Yu-t, s várj, míg Wei és Wu háborúba nem bocsátkozik egymással. Akkor jön majd el a mi időnk!⁴

A többi tisztségviselő is támogatta az ötletet, Liu Bei pedig hallgatott rájuk. Idővel bánata kissé alábbhagyott, s ismét elkezdett enni. Egy határozat értelmében valamennyi hivatalnoknak gyászöltözéket kellett viselniük az ország területén. A herceg kiment a déli kapun, hogy hazahívja fivére szellemét, s egy álló napig áldozatokat mutatott be, siratta az elhunyt harcost.

Noha Cao Cao tiszteletteljesen temette el Guan Yu földi maradványait, mégis egyfolytában kísértette a halott. Minden éjjel, ahogy lehunyta szemét, Guan Yu-t látta maga előtt, amilyennek hús-vér emberként ismerete. E látomások idegessé tették, így hát tanácsadóikhoz fordult, tudnak-e

javasolni neki valamit a problémára. Néhányan azt mondták, építsen új helyiségeket saját használatára.

- Sok boszorkányság és rosszindulatú erő rejtőzik ebben a régi palotában, itt, Luoyangban. Építtess hát egy újat, kizárólag a te használatodra!

- Meg is teszem, és „Szilárd Alapnak” fogom elnevezni - felelte -, de hol találok jó építész?

- Van a városban egy, aki nagyon érti a dolgát. Su Yue-nek hívják.

Hívták az illetőt, aki rögtön dolgozni is kezdett egy kilenctermes laktervein Cao saját használatára. Teraszokat és emeleti szobákat is magában foglalt az épület. A hercegnek nagyon tetszettek az elképzelvek.

- Éppen olyanak tervezted, amelyet szeretnék, csak éppen hol fogsz faanyagot és főgerendát találni egy ilyen építményhez?

- Ismerek egy bizonyos fafajtát, ami kiválóan megtenné - felelte az építész -, körülbelül harminc *li* távolságra a várostól terül el a Szökellő Sárkány Tava. A közelében van egy szentély, amellettt nő egy lenyűgöző körtefa. Nagyjából száz láb magas, így tökéletesen megfelel majd e célra.

Cao Cao rögvest embereket küldött oda, hogy vágják ki ezt a fát. Ám egy egész napi munkálkodást követően azzal tértek vissza hozzá, hogy sem fűrészsel, sem fejszével nem tudták végrehajtani a parancsot. A herceg kételkedett szavukban, ezért maga is odament, hogy saját szemével bizonyosodjon meg a dolgokról. Mikor leszállt a nyeregből és a fa mellé állt, kénytelen volt megcsodálni méretét és arányait, ahogy egyenesen és büszkén magasodott fölé, s messzire terjedő, szimmetrikus ágazata mintha a felhőkig is elért volna. Mindazonáltal utasította az embereket, hogy lásanak ismét munkához.

Ekkor néhány idősebb ember jött oda hozzá, s így szóltak:

- Ez a fa már évszázadok óta itt nő, és egy szellem kísérti. Úgy gondoljuk, nem kellene kivágnod, uram.

Cao Cao rögtön dühbe gurult:

- Immár közel negyven éve, hogy előkelőként járom a világot, és a császártól a közrendűekig nincs senki, aki ne félné nevemet! Miféle szellem hát ez, aki szembe mer szegülni kívánságommal?

Ezzel az oldalán függő kardot előrántva a fához ment, s rásújtott vele törzsére. A fa felnyögött és vérfoltokkal fröcskölte be öltözékét. Cao halálosan megrémült, ledobta kardját, hátasa nyergébe pattant és elvágtatott.

Ám ezen az éjszakán, mikor nyugovóra tért, képtelen volt elaludni. Felkelt, kiment a külső szobába, s leült egy alacsony asztalra dőlve. Váratlanul kibontott hajú, feketébe öltözött, csupasz kardot viselő alak bukkant fel, majd egyenesen Cao Cao felé tartott, végül megállt előtte, s rámutatva így kiáltott:

- Íme, a Körtefa Szelleme! Vágyhatsz arra, hogy kilenctermes palotát építtessz, fontolgathatod a lázadást, ám amikor megtámadtad szent fámat, beteltek élted napjai!⁵ Azért jöttem most, hogy végezzek veled!

- Hol vannak az örök? - kiáltotta Cao Cao rémulten.

Az alak lesújtott rá kardjával. Cao Cao felkiáltott, majd felébredt. Feje elviselhetetlenül sajgott.

Felkutatták számára a legjobb orvosokat, ám egyikük sem tudta megszüntetni a szörnyű fájdalmat. Az együttérzés általános volt a herceg alárendeltjei között. Hua Xin egy nap így fordult urához:

- Uram, hallottál már Hua Tuo-ról?

- A Qiao-ból származó orvosról, aki meggyógyította Zhou Tai-t?

- Igen, ő az - válaszolta Hua Xin.

- Hallottam már hírét, de nem tudok semmit mesterségbéli képességeiről.

- Nagyon okos, és kevesen vannak, akik annyira képzettek, mint ő. Ha beteghez hívják, azonnal meg tudja mondani, orvosságot, tűt vagy kiégetést kell-e használni, s a páciens panaszai rögvést enyhülnek. Ha valakit belsősegei kínoznak és a gyógyszerek hatástalanok, akkora adag hasist diktál belé, hogy a beteg a teljes érzéketlenség állapotába kerül, ő pedig megnyitja hasát, s átmossa az érintett szerveket. A páciens nem érez közben semmilyen fájdalmat. Amikor a tisztításnak vége, összevarrja a sebet, bekötözi, s egy hónap múlva, vagy még ennél is rövidebb időn belül a beteg meggyógyul. Ez is azt mutatja, mennyire képzett.

Egy napon, miközben éppen utazott valahová, meghallotta, ahogy egy férfi fájdalomtól nyöszörögve ül az út szélén.

- Ez emésztési zavar - közölte Hua Tuo, a további kérdések pedig megerősítették a diagnózist. Hánytatóként nagy kortyokban lenyelt fokhagymalevet itatott vele, s a férfi kihányt egy férget. Ettől kezdve teljesen egészséges volt.

Chen Deng, Guangling kormányzója szívét nehézség ülte meg. Arca vörösnek és vértolulásosnak tűnt, s nem volt étvágya. Hua Tuo beadott neki valamit, mire számos rőt fejű, rángatózó élősködőt öklendezett fel. A kormányzó megkérdezte, mi okozta ezt, Hua Tuo pedig elmondta neki, hogy túl sok erős szagú halat evett. Ekkor még meg tudta gyógyítani Chen Denget, ám közölte, hogy három éven belül a betegség megint jelentkezni fog, s akkor már semmi sem mentheti meg. Így is történt, csaknem pont három év múlva Chen Deng meghalt.

Egy másik férfinak daganat nőtt szemei közé és elviselhetetlenül viszketett. Hua Tuo megvizsgálta, s közölte, hogy madár van benne. A daganatot felnyitották, s valóban egy kanári repült elő belőle. A beteg meggyógyult.

Egy kutya megharapta valakinek a lábujját, s két tumorszerű kinövést okozott, melyek közül az egyik szörnyen viszketett, a másik borzasztóan

fájt. Hua Tuo közölte, hogy a fájdalmas tíz tűt tartalmaz, a másik pedig egy pár *wei-chi* figurát, egy feketét és egy fehéret. Ezután felnyitotta a két duzzanatot, s minden úgy volt, ahogy mondta. Ő tényleg azok közé a messterorvosok közé tartozik, mint a hajdanán élt Bian Que és Zang Kong. Ji-chengben él most, nem túlságosan messze innen, s igen hamar itt lehet.

Cao Cao magához is kéréte, s amint megérkezett, Hua Tuo megvizsgálta a pulzusát, igen gondos kivizsgálást tartott, majd így fordult a nagyúrhoz:

- Herceg, fejfájásod rosszindulatú daganatnak köszönhető a koponyádban. Mivel túlságosan mélyen található és túl tömör, ezért gyógyszerekkel nem kezelhető. Azt javaslom tehát, szedj be egy nagy adag hasist, majd felnyitom a koponyádat, s eltávolítom a megsűrűsödött daganatot. Ezzel meg fog szűnni fájdalmaid oka.

- Talán meg akarsz ölni? - kiáltott fel Cao Cao rémulten.

- Ó, herceg, hallottad miként gyógyítottam meg Guan Yu-t a csontjáig hatoló méregtől? Lekarcoltam onnan, s ő egy pillanatig sem habozott, mikor meghallotta, mit kívánok tenni. A te bajod tulajdonképpen jelentéktelen. Miért nem bízol hát bennem?

- Egy fájó kar csontját talán lehet kapargatni, de hogy nyitnád fel egy ember fejét? Az a helyzet, hogy összeesküvést szőttél Guan Yu néhány barátjával, hogy kihasználd az alkalmat halála miatt a bosszúra!

Ezzel megparancsolta az öröknek, hogy vessék Hua Tuo-t börtönbe, s ott addig kínozzák, míg el nem árulja, kik a bűntársai.

Jia Xu könyörögve így fordult a herceghez:

- Ez a férfiú kivételes képességekkel bír! Ha megöljük őt, kárba vész minden tudása!

Ám a közbenjárás nem hozott eredményt:

- Alkalmat akart találni rá, hogy végezzem velem! Éppen olyan, mint az a gazember Ji Ping!⁶

A szerencsétlen orvost a legkegyetlenebb kínvallatásnak vetették alá. Börtönőre egy bizonyos Wu volt, akit mindenki csak „a Foglár” néven ismert. Ő jóindulattal volt Hua Tuo iránt, és tett róla, hogy bőséges táplálékban részesüljön. Így az orvos egészen megkedvelte őrzőjét, s egy napon így szólt hozzá:

- Tudom, hogy végem van. Az egyetlen, amit sajnálok, hogy az orvoslásról írt Fekete Könyvem elveszhet a soron következő generációk számára. Te igazán jól bántál velem, s mivel nincs más lehetőségem meghálálni ezt, adok neked egy levelet, ami feleségemnek szól, s ebben leírom, hogy küldje el a Fekete Könyvet. Neked ajándékozom, hogy tovább tudd vinni művészetemet.

Wu, a Foglár nagyon megörült az ajánlatnak, s rögtön arra gondolt, lemond alantas börtönőri állásról, helyette a vidéket fogja járni, és gyógyítja

a betegeket. Így hát megkérte Hua Tuo-t, írja meg minél gyorsabban a levelet, s megígérte, hogy folytatni fogja munkáját.

El is készült az üzenet. Wu, a Foglár átvette, és késedelem nélkül Ji-chengbe utazott, hogy ott találkozzék Hua Tuo feleségével. Az asszony odaadta neki a könyvet, amit a Foglár elvitt az orvosnak. Miután Hua Tuo alaposan átolvasta, átnyújtotta börtönőrének, aki hazavitte és elrejtette.

Tíz nappal később Hua Tuo meghalt a cellájában. Wu, a Foglár vett egy koporsót neki és eltemettette. Ezt követően felmondott a börtönben és hazatért. Ám amikor keresni kezdte a könyvet, rájött, hogy felesége gyújtósnak használta. Azonnal elvette tőle a maradékot, ám szinte az egész kötet kárba vészett, csupán néhány oldal maradt meg. Haragját feleségén töltötte ki, vadul átkozván őt, az meg így vágott vissza:

- Ha olyan tanult emberré válsz, mint Hua Tuo, éppen úgy fogságban fogsz meghalni, mint ő! Mi jó származhat hát ebből?

Wu, a Foglár belátta, hogy ebben van valami, így nem zúgolódott tovább. Mindennek eredményeként azonban a Fekete Könyvben leírt tudás elveszett végül a világ számára, csupán a háziállatok gyógyításával kapcsolatos néhány kúra maradt meg belőle.

Hua Tuo, az orvosok mestere
Mindig látta mi vész les az emberre
Sajnos meghalt, s fő műve
Követte őt a Kilenc Forrás völgybe

Eközben Cao Cao állapota rosszabbodott, s a vetélytársai szándékait illető bizonytalanság nem csekély mértékben siettette a folyamatot. Ekkor követ érkezett Wu-ból egy üzenettel, aminek lényege igen nagy megelégedésre szolgált:

„Szolgálód, Sun Quan már régóta tudja, kit jelölt a sors mindenek urává, és bizalommal várja felemelkedésed az Ég Fiának trónusára. Ha szolgálód elküldi seregeit Liu Bei elpusztítására és a két folyóvidék lázadóinak elsöprésére, akkor szolgálód hadai élén behódol előtted, s elfogadja tőled földjeit hűbértokként”.

Cao Cao nevetve olvasta a levelet, azután így szólt a tisztségviselőihez:

- Talán kemencébe próbál rakni ez az ifjú?⁷

Ám Chen Qun miniszter és a többi jelenlévő komolyan vették a dolgot:

- Ó, herceg, a Hanok már túlságosan régóta nagyon gyengék,⁸ míg a te erényeid és érdemeid csak a hegyekhez mérhetők. Minden ember így tekint rád, s mikor Sun Quan elismer téged feljebbvalójaként, csupán az Ég akaratát és a nép kívánságát visszhangozza. Nem helyes, hogy el-

lenkezel, ha ilyen ellentétes erők is egy közös cél érdekében működnek. Hamarosan el kell foglalnod a téged megillető helyet!⁹

- Sok éven keresztül szolgáltam a Hanokat - felelte Cao Cao mosolyogva -, s ha valóban volt is némi érdemem, bőséges jutalomban részesültem érte a hercegséggel, s e magas pozícióval. Nem merek még magasabbra törni. Ám ha az Ég ujja mégis rám mutat, akkor olyan leszek, mint a Zhou-i Wen fejedelem.¹⁰

- Mivel Sun Quan elismer téged urának, és engedelmességet ígér, elláthatnád őt, uram, valami címmel, és megbízhatnád Liu Bei megtámadásával! - javasolta Sima Yi.

Elfogadván a tanácsot Cao Cao a Repülő Lovasság Generálisává és Nanchang urává nevezte ki Sun Quant, valamint Jingzhou birodalmi védelmezőjévé is tette. Ezzel vissza is küldték a követet Wu-ba.

Ám Cao Cao állapota napról napra rosszabbodott. Egy éjjel azt álmodta, hogy három ló abrakol egyazon jászólból. Másnap így fordult Jia Xu-hoz:

- Álomban azt láttam azon az éjszakán, mikor Ma Teng családja bevégezte,¹¹ hogy három ló ugyanabból a jászólból eszik. Múlt éjjel ismét ezt álmodtam. Hogy értelmeznéd ezt?

- Sikerrel kecsegtető álom¹² - válaszolta Jia Xu -, s természetesen azt jelenti, hogy a Cao-család fog diadalmaskodni. Nem hinném, hogy bármiféle kétségeid kellene hogy legyenek.

Ez az értelmezés megnyugtatta a herceget.

Cao Cao álmában három háttas együtt evett
A bölcsek nem értették e látomás mit fedett¹³
Senki sem sejtette mily közel már a herceg vége
S hamarosan új dinasztiának ragyog fel a fénye
Ó, igen, Cao küzdött, ám nincs eredménye a tettnek
Hiába lett körmönfont ura minden gonosz cselnek
Később, a Wei-udvarban ugyanis lesz majd egy személy
Ki álnokságban még nála is sokkal nagyobb veszély

A következő éjjelen Cao Cao állapota még rosszabbra fordult. Ahogy fekhelyén hevert, szédülni kezdett, s nem látott. Így hát felkelt, s az asztalához ülve rátámaszkodott. Úgy rémlett neki, mintha valaki sikoltozna, és a sötétségbe meredve számos áldozatának alakját sikerült kivennie - Fu és Dong császárnét, Fu Want, Dong Chenget, s még húsznál is több tisztviselőt - mindannyian vérfoltosak voltak. A homályban álltak, életüket követelve suttogtak. A herceg felkelt, felemelte kardját, s vadul a levegőbe sújtott. Ebben a pillanatban hatalmas robaj hallatszott, s az új épület délnyugati sarka leomlott, Cao Cao pedig vele együtt zuhant a földre. A

szolgáloi felsegítették és átvitték egy másik palotába, ahol nyugodtan pihenhetett.

Ám ott sem lelt békére. Másnap éjjel férfiak és nők szüntelen jajveszékelése gyötörte. Hajnalban elküldetett tisztségviselőiért, s így szólt hozzájuk:

- Harminc évet töltöttem a háború örvényében és sohasem hittem a természetfeletti erőkhben. Mit jelenthet hát mindez, ami velem történik?

- Ó, herceg, meg kell kérned a taoistákat, hogy áldozzanak és mondjanak imákat érted - hangzott a felelet.

Cao Cao erre nagyot sóhajtott:

- A bölcs tanító azt mondja, aki megsérti az Eget, annak senki sem mond imát. Érzem, hogy lejárt az időm, sorsom bevégeződött és nincs segítség.

Abba viszont nem egyezett bele, hogy papokat hívjanak.

Másnap a tünetek tovább súlyosbodtak. Lihegett, s többé nem látott tisztán. Sietve Xiahou Dunért küldetett, aki rögtön megjelent. Ám ahogy közeledett az ajtóhoz, ő is meglátta a lemészárolt császárné és gyermekei, valamint Cao számtalan másik áldozatának árnyékszerű alakját. A félelem felülkerekedett rajta, s a földre zuhant. A szolgák felemelték és elvezették. Súlyosan megbetegedett. Ekkor Cao Cao hívatta négy bizalmas tanácsadóját, Cao Hongot, Chen Qunt, Jia Xu-t és Sima Yi-t, hogy mindannyian hallják utolsó kívánságát.

Cao Hong, mind a négyük nevében beszélve így szólt:

- Gondosan kúráld becses személyedet, hercegünk, hogy gyorsan felépülj!

Ám Cao Cao így felelt:

- Harmincnál is több esztendeje vagyok immár a küzdőtéren, és sok merész vezér hullott el előttem. Csupán Sun Quan maradt közülük délen és Liu Bei nyugaton. Velük még nem végeztem. Most nagyon megbetegedtem, így hát többé nem fogok elétek állni, muszáj lesz hát rendezni a családi ügyeimet. Elsőszülöttem, Cao Ang - Liu úrhölgy gyermeke - még ifjú korában elesett a wanchengi csatában. Mint tudjátok, Bian úrhölgy négy fiút szült nekem. Közülük a harmadik, Cao Zhi a kedvencem, ám ő hiú és megbízhatatlan, szereti a bort és laza erkölcsű. Így hát nem ő lesz örökösöm. Másodszülöttem, Cao Zhang vitéz, ám meggondolatlan. A negyedik, Cao Xiong beteges, és talán nem él már soká. A legidősebb, Cao Pi viszont józan és komoly, ő megfelel utódomnak, ezért őt kell támogatnotok.¹⁴

Cao Hong és a többiek könnyekre fakadtak, mikor e szavakat hallották, majd távoztak a szobából.

Ezután Cao Cao utasította a szolgákat, hogy hozzanak be ritka füstölőket és illatosítókat, amiket minden nap égetett, s tanácsokkal látta el szolgáló lányait is:

- Halálom után szorgalmasan kell végeznetek asszonyhoz méltó tevékenységeiteket. Selyemcipőket kellene készítenetek, amiket azután eladhattok, így biztosítva van megélhetésetek.

Azt is parancsba adta nekik, hogy a Bronz Madár Toronyban éljenek, és naponta mutassanak be áldozatot érte, az énekesek muzsikájukkal, a többiek pedig ételáldozattal asztalkája előtt.¹⁵

Ezután megparancsolta, hogy válasszanak ki hetvenkét helyet sírja számára Jiangwu közelében, hogy senki se tudhassa, pontosan hol is van eltemetve, nehogy kihantolhassák földi maradványait. Miután e végső utasításokat kiadta, még felsóhajtott néhányszor, ejtett pár csepp könnyet, majd meghalt. Hatvanhat éves volt, és a huszonötödik év (220) első hónapjában távozott az élők sorából.¹⁶

Egy költő a *Yejun dala* című verssel fejezte ki rokonszenvét iránta. A költemény így hangzik:

Yejunban jártam s láttam csodáját
Zhang folyónak hallottam moraját
Gondoltam hát akkor és ottan
Átlag ember sosem származhat onnan
Költő volt ő, de egyben hadra kész
Körötte mindig sok művész s zenész
Nagy miniszter volt és hűséges fiú is egyben
Kit atyja iránti kötelességét tartotta becsben
Hősök elméjét mi így meg nem ítélnéljük
Ahogy hatalmas tetteik sem ismételnéljük
Lehet összes erényekben valaki az első
Ha cselekedeteitől gazember lesz ő
Hírneve tiszta és szennyes egyaránt
Irodalmi zsenije szenved ez gyanánt
Talán uralkodónak születve különködött
Közönséges emberekkel nem közösködött
Légyen az csatamezón bátor küzdelem
Vagy palotákat építő gondos figyelem
Kiválóan végezte ő mindezen dolgokat
Magára vállalva cudar nagy gondokat
Ilyen volt hát Cao Cao sosem engedelmes
Egész birodalomra szörnyen veszedelmes
Megszerzett és leuralt mindent, de többre vágyott
Herceg lett és annál is óriásibb hódításba vágott
S mégis annak, ki oly csodás tetteket vitt végbe
Súlyos betegség könnycseppet formált a szemébe

Halálos ágyán fekvve, nagyon jól tudta és megértette
Hiúság és hatalom múlandó, ezeket már nem féltette
Élete utolsó cselekedetei egyszerűek voltak és kedvesek
Hajlékot adott szolgálóinak kik így lettek gondtól mentesek
Ah! Ősünk titkos gondolatait és pompás tetteit
Nem sekélyes mértékkel kéne értékelni terveit
Becséméreljétek őt, kiváló tudósok, mondjátok, amit akartok
Ez a dicső halott biztosan mosolyog és csak nevet rajtatok¹⁷

Ahogy Cao Cao utolsót lélegzett, mindazok, akik egybegyűltek, hatalmas jajveszékülésben és siralmakban törtek ki. A hírt hamar megküldték a családtagoknak, az örökösnek, Cao Pi-nek, Yanling urának, Cao Zhangnak, Linzi urának, Cao Zhi-nek és Xiaohuai urának, Cao Xiongnak. A testet leplekbe csavarták, ezüst burokba helyezték, ezt pedig arany koporsóba rakták, amit rögvest elszállítottak a herceg otthonába, Yejunba.

A legidősebb fiú hangosan zokogni kezdett a hír hallatán, s teljes kíséretével kilovagolt, hogy találkozzon a halotti menettel és elkísérje atyja testét végig az úton. Amikor megérkeztek, a koporsót a főépület mellett, egy hatalmas teremben tették le, s minden tisztségviselő mély gyászban jajveszékelt a közelében. Váratlanul valaki kiállt a siratók sorából, s így szólt:

- Arra kérném az örököst, hogy fejezze be a sirámokat a halottért, s szentelje magát az állam jelenlegi szükségleteinek.

Sima Fu szavai voltak ezek, aki így folytatta:

- A herceg halála felfordulást fog okozni a birodalomban, ezért döntő jelentőségű, hogy örököse késedelem nélkül átvegye méltóságát! Nem a gyász az egyedüli fontos dolog.

- Az utódlás kérdése elrendezett, ám a beiktatást aligha lehet elvégezni a szükséges császári határozat nélkül, így először ezt kellene kieszközölni - válaszolták a többiek.

- Mivel a herceg otthonától távol halt meg - vetette fel a hadügyminiszter, Chen Jiao -, ezért ebből viták származhatnak, s az ország veszélybe kerül.

E szavakkal fogott egy kardot, lehasította köpönyege ujjait, majd vadul így kiáltott:

- Rögvest felruházzuk hatalommal a herceget, aki pedig nem ért egyet, az jusson eme köpönyeg sorsára!

Ám a gyülekezet nagy része továbbra sem mozdult félelmében.¹⁸ Ekkor érkezett meg sietve Hua Xin a fővárosból. Nem tudták, mit jelentsen váratlan jövedele. Hamarosan belépett ő is a terembe, s így szólt a jelenlévőkhez:

- Wei hercege halott, a világ pedig nyugtalan! Miért nem ruházzátok fel örökösét gyorsan a hatalommal?

- A parancsra várunk! - kiáltották kórusban - És Bian úrhölgy, az ifjú herceg anyjának utasítására az örökösödést illetően!

- Itt van nálam a birodalmi határozat! - kiáltotta az újonnan érkezett, s előrántotta ruhájából a dokumentumot.

Mindannyian gratuláltak neki, ő pedig felolvasta a határozatot.

Tudni kell, hogy Hua Xin mindig is Wei odaadó híve volt, ezért ő fogalmazta meg a szóban forgó iratot, s csaknem erőszakkal pecsételtette le azt Xian császárral. Mindazonáltal itt volt nála, s benne Cao Pi-t nevezték ki Wei hercegének, főminiszternek, valamint Jizhou birodalmi védelmezőjének.¹⁹

Ennek megfelelően Cao Pi elfoglalta a hercegi széket, s fogadta a tisztviselők jókívánságait. Ezután lakoma következett. Azonban mégsem ment minden simán: még tartott a mulatozás, amikor a következő hír érkezett:

- Cao Zhang, Yanling ura százezer főnyi haderejével Changan felől közeledik.

Az új herceg méltatlankodva fordult udvaroncjaihoz:

- Mit kellene tennem? Ifjú, aranyszakállú öcsém mindig is nagyon macacs és eltökélt volt, katonai ismeretei sem csekélyek, s most seregével errefelé vonul, hogy kitúrjon örökségemből!

- Hadd menjek én követségbe az úrhoz! Rá fogom venni, hogy meghátráljon! - közölte valaki a vendégek közül.

- Csak te lehetsz képes, méltóságos úr, hogy megments minket a romlástól! - kiáltották a többiek.

Ellentét támadt Cao Cao két fia között
Ahogy egykor Yuan Shao háza nyögött

Ha tudni szeretnénk, ki jelentkezett követnek, olvassuk el a következő fejezetet!

HETVENKILENCEDIK FEJEZET

FIVÉR SZORONGAT FIVÉRT: CAO ZHI-NEK
VERSEKET KELL SZEREZNIÉ. UNOKAÖCS
KÁRTÉTELE NAGYBÁTYJÁNAK: LIU FENG
ELNYERI MÉLTÓ BÜNTETÉSÉT¹

兄逼弟曹植賦詩
姪陷叔劉封伏法

Minden szem a felszólaló felé fordult, s látták, hogy Jia Kui miniszter volt.² Az ifjú herceg azon nyomban utasította, hogy induljon útnak.

Így hát sietve el is hagyta a várost, és felkereste Cao Zhangot. Amikor színe elé került, a fiú gyorsan a lényegre tért:

- Kinél van a néhai herceg pecsétje? - tudakolta.

Jia Kui komolyan felelte:

- Van egy idősebb gyermek a háznál és egy örököse az államnak. Uraságodhoz nem méltó egy ilyen kérdés.

Cao Zhang megőrizte nyugalmát, s a két férfiú együtt lépett be a városba, majd tartott a palota kapujához. Ott Jia Kui hirtelen így fordult az ifjúhoz:

- Gyászolóként vagy vetélytársként jöttél ide?

- Természetesen gyászolóként. Sohasem voltak aljas szándékaim.

- Ha ez így van, miért hoztál magaddal katonákat?

Erre Cao Zhang utasította kíséretét, hogy vonuljon vissza, ő maga pedig egyedül folytatta útját.

Mikor a Cao-fivérek találkoztak, egymás karjába omlottak és sírni kezdtek. Ezután Cao Zhang lemondott serege parancsnokságáról, majd visszaküldték Yanling őrzésére. Engedelmesen vissza is tért oda.³

Cao Pi, miután így sikeresen megszilárdította helyzetét, megváltoztatta az uralom nevét, ami így Meghosszabbított Nyugalom lett, annak is első éve (220). Jia Xu-t kinevezte főparancsnokká, Hua Xint főminiszterré, Wang Langot államminiszterré és még számos beiktatást, előléptetést tett. Az elhunyt hercegnek a Nagyhatalmú Király posztumusz címet adományozta, s Gaolingben temettette el.⁴

Cao király síremlékének felügyeletére Yu Jint nevezte ki, ám ez aljas szándékkal történt. Mire ugyanis Yu Jin megérkezett állomáshelyére, szobája falait krétavázlatokkal díszítették, amik a hét sereg vízbefulladását és saját maga Guan Yu keze általi fogságba esését ábrázolták. A nagy harcost igen méltóságteljesnek és komolynak mutatták be. A képeken Pang De visszautasította, hogy meghajoljon a győztes előtt, míg maga Yu Jin a porban hevert előtte, és életéért könyörgött.

Cao Pi ezt a módszert használta, hogy nyíltan megszégyenítse Yu Jint, mert utóbbi nem vállalta a halált a fogságba esés gyalázata helyett, s elküldött egy művészt oda, hogy lerajzolja a megalázó jeleneteket. Mikor Yu Jin meglátta mindezt, szégyen és harag felváltva vett erőt rajta, míg meg nem betegedett. Nemsokára meg is halt.

Hosszú évekig csak háborút viselt
Keble mégis félelmet gyáván cipelt
Senki sem láthatja mások szívét
Egy rajz is megtörheti életük ívét

A beiktatás után nem sokkal Hua Xin így fordult Wei újdonsült hercegéhez:

- Yanling ura lemondott seregéről és csendben visszatért tartományába, ám két másik fivéred nem jelent meg atyátok temetésén. Jó lenne megtudni, miért viselkedtek így, és ha szükséges, megbüntetni őket!

Cao Pi elfogadta a javaslatot és követeket küldött mindkét testvéréhez. Az ifjabbhoz menesztett tért vissza korábban, s a következőket jelentette:

- Cao Xiong, Xiaohuai ura inkább felakasztotta magát, mint hogy más büntetést szenvedjen el vétkéért.

Cao Pi tiszteletteljes temetést rendelt el öccsének, s halála után Xiaohuai hercegének nevezte ki.

Kicsivel később a Linzi-be küldött követ is visszatért:

- Linzi ura, Cao Zhi kicsapongásra fecserli idejét, két különösképpen elvetemült társa ebben egy testvérpár, név szerint Ding Chengli és Ding Jingli. Szörnyen udvariatlanok voltak. Mikor színük elé járulhattunk, Cao Zhi szálfaegyenesen ült, ám egyetlen szót sem szólt. Ding Chengli viszont sértegetni kezdett:

- Cao király urunkat akarta örökösévé tenni, ám a köztetek lévő rágalmazó nyelvek miatt elfordult tőle! Aztán amint meghalt, uratok rögtön saját vére megbüntetésén kezdett el töprengeni!

A másik fivér, Ding Jingli szavai a következők voltak:

- Értelemben a mi urunk a legkimagaslóbb manapság, ezért neki kelle-ne atyja nyomdokaiba lépnie. Most viszont nem csak hogy nem ő lett az örökös, hanem még keményen is akarnak bántani vele a hozzátok hasonló udvaroncok, akiknek fogalmuk sincs arról, mit jelent a zsenialitás!

Ezután Cao Zhi dührohamot kapott és utasította az öröket, hogy verjék meg a követek vezetőjét, majd dobják ki őket.

Ez a bánásmód annyira felbőszítette Cao Pi-t, hogy rögtön kiállított háromezer főt a Birodalmi Tigrisőrségből, s Xu Chu vezetése alatt elküldte őket, hogy fogják el fivérért és a környezetében lévőket.

Mikor Xu Chu megérkezett Linzi-be a kapuőrség megállította őt és csapatát. Xu Chu nem sokat tétovázott, levágta az őrtisztet és háborítatlanul bevonult a városba. Rögtön a tartományi székhelyre igyekezett, s ott Cao Zhi-t és társait holtrészegen találta. Megkötözte hát őket, szekerekre rakta, s a yejuni udvarhoz küldte. Velük együtt letartóztatta a palota összes tiszt-ségviselőjét is.

Cao Pi első parancsában kivégeztette a két Ding-fivért. Ők amúgy nem voltak teljesen együgyűek, sőt, tanultságuk miatt még hírnévre is szertettek és sokan sajnálták őket. Cao Pi édesanyját, Bian úrhölgyet megrémítette az új uralom szigorúsága, legkisebb fia öngyilkossága pedig mély gyászba borította. Mikor meghallotta, hogy Cao Zhi fogságba került, tár-

sait pedig halálra ítélték, elhagyta palotáját, hogy látogatást tegyen legidősebb gyermekénél.

Amint megtudta, ki jött hozzá, a herceg sietett találkozni vele. Az aszszony rögtön sírni kezdett:

- Öcsédnek mindig is gyengéje volt a bor, ám kétségtelen tehetségére tekintettel elnéztük ezt neki. Remélem, nem fogod elfeledni, hogy testvéredről van szó, s hogy én szültelek mindkettőtöket. Kíméld hát meg életét, hogy békében hunyhassam le szemem, ha eljön az idő, hogy a mély források felé induljak.

- Én is csodálom a tehetségét, anyám, s nem szándékozom bántani őt. Ám meg kell nevelnem. Ne nyugtalankodj sorsa miatt - felelte Cao Pi.

Az anya így némileg megvigasztalódva távozott fiától.

A herceg ezután magánlakosztályába tért, s magához hívatta öccsét.

- A hercegi anya bizonyosan közbenjárt gyermekéért, nemde? - tudakolta Hua Xin.

- Így igaz - válaszolta neki Cao Pi.

- Akkor hadd közöljem, hogy Cao Zhi túlságosan is okos ahhoz, hogy jelenlegi szerény helyén maradjon. Ha nem végzel vele, később ártalmadra lesz!

- Engednem kell anyám kérésének.

- Az emberek azt beszélik, fivéred nagyon járatos az irodalomban. Én magam nem hiszem, ám alávethetnénk egy próbatételnek. Ha hírneve hamis, végezz vele, ha viszont igaznak bizonyul, akkor csak fokozd le őt, nehogy az ország bölcsei fecsegni kezdjenek!

Hamarosan megjelent Cao Zhi, és reszketve mélyen meghajolt bátyja előtt, megvallva neki bűnbánatát. A herceg így fordult hozzá:

- Habár fivérek vagyunk, mégis meg kell őriznünk a megfelelő kapcsolatot, mely herceghez és miniszteréhez illő. Miért viselkedtél hát ilyen ízléstelenül? Míg atyánk, a néhai herceg élt, irodalmi tehetségeddel büszkélkedtél, én viszont hajlok arra, esetleg valaki más tolla volt az, amit magadénak nevezted. Most hát azt kívánom, írd egy verset annyi idő alatt, amíg hét lépést meg lehet tenni, s ha sikerül, megkímélem életed. Ha viszont kudarcot vallasz, szigorú büntetésben részesülsz!

- Javasolsz valami témát? - kérdezte Cao Zhi.

A terem falán lógott egy fekete-fehér vázlat két bika küzdelméről egy fal lábánál, melynek során egyikük éppen holtan zuhant egy kútba. Cao Pi rámutatott a képre, s így szólt:

- Legyen ez a téma! Ám tilos a következő kifejezéseket használnod: „két bika, egy bika, küzdelem, fal, láb, szarv, zuhanás, kút és halott”.

Cao Zhi megtett hét lépést, majd elszavalta költeményét:

Két hatalmas húshalom hazafelé robogott
Fejükön csont görbült, patájuk dobogott
Hegy tövében egyszer csak szembe kerültek
S azon nyomban ott egymásnak is feszültek
Ez viszont egyenlőtlen munka volt, mert idővel
Ásott vizes barlangba jutott, ki nem bírta erővel
Ádáz volt mindkettő, egyik sem gyenge, ám végül
A vesztesnek, a természet rendje jutott osztályrészül

A tehetség eme megnyilvánulása lenyűgözte a herceget és vele együtt az egész udvart is. Cao Pi úgy gondolta, még egy próbatételnek teszi ki öcscsét, ezért utasította, rögtönözzön valamit fivéri kapcsolatukról, mégpedig úgy, hogy a „testvériség” és a „fivér” szavakat kerüli. Cao Zhi pillanatnyi gondolkozás nélkül hadarta el a következőket:

Meggyújtott szárán a babot megfőzik
Az üst közepén a mag sírva gyötrődik
Egyazon gyökér volt velünk viselős,
Egymást megsütnünk miért oly sietős?⁵

E sorok célzása a kegyetlen bánásmódra családtagok között nem tévesztette el hatását, s Cao Pi titokban elmorzsolgatt pár könnycseppet. Édesanyjuk éppen ebben a pillanatban érkezett meg lakhelyéről, s így szólt a herceghez:

- El kell így nyomnia az idősebb fivérnek az ifjabbat?

Cao Pi felugrott helyéről, s így kiáltott:

- Anyám, a birodalom törvényeit nem lehet figyelmen kívül hagyni!

Cao Zhi-t ezért Anxiang urává fokozták le. Minden ellenvetés nélkül elfogadta a döntést, azon nyomban elvágtatott fivére udvarától új állomáshelyére. Cao Pi hatalomra kerülése jeladás volt új törvények és új parancsok bevezetésére. Viselkedése Xian császár felé jóval türelmetlenebb volt, mint amilyen atyjáé bármikor. Durvaságának híre eljutott Chengdu-ba is, és kis híján halálra rémítette Liu Bei-t, aki összehívta tanácsnokait, hogy megvitassák a teendőket.

- Cao Cao halála és fia uralomra jutása óta a császár helyzete rosszabbra fordult – közölte velük –, Sun Quan elfogadta Wei fennhatóságát, s hatása kezd túlságosan is megnövekedni. Én a magam részéről el kívánom pusztítani Sun Quant, bosszút állván fivérem haláláért. Ha ez megtörtént, tovább vonulok a főváros felé, s az egész országot megtisztítom a lázadóktól. Mit gondoltok minderről?

Liao Hua állt ki először a tisztségviselők közül, földre vetette magát, s könnyek között így szólt:

- Liu Feng és Meng Da okozták testvéred és fogadott fia halálát. Mindkét renegát úgyszintén halált érdemel!

Liu Bei is ezen a véleményen volt, s már éppen el akart küldetni értük, hogy letartóztassa őket, ám ekkor Zhuge Liang közbelépett és bölcsebb tanácsot adott:

- Nem így kell ezt csinálni. Lassabb, megfontoltabb lépéseket tegyünk, különben nagyon felszítjuk a viszálykodás hullámait. Léptesd inkább elő ezt a kettőt, és válaszd el őket egymástól. Ezután könnyebben tudod majd elfogni őket.

Hanzhong hercege belátta e megoldás előnyeit, s visszafogta magát. Kinevezte Liu Fenget Mianzhu kormányzójává, így elválasztotta egymástól a két bűnelkövetőt.

Tudni kell, hogy Peng Yang és Meng Da már régi barátok voltak. Előbbi, meghallván, mi készül, hazasietett és levelet írt, hogy figyelmeztesse barátját. Az üzenetet megbízható hírvivőre bízta, s utasította, hogy vigye el Meng Da-hez. Ám amint a hírnök el kívánta hagyni a várost, elfogták, és Ma Chao elé vezették, aki hamarosan mindent megtudott az egész ügyről. Ezután felkereste Peng Yanget otthonában, ahol teljesen gyanútlanul és igen szívélyesen fogadták, rögtön bort hozattak tiszteletére. A két férfi egy ideig békésen iszogatott. Mikor Ma Chao úgy gondolta, házigazdája már eleget ivott, így szólt hozzá:

- Hanzhong hercege régebben nagy kegyben részesített. Miért nem teszi ezt többé?

A vendéglátó erre tombolva szidni kezdte urát:

- Az a konok, vén bőrhasú! De valamilyen úton-módon megfizetek majd neki!

Hogy kiderítse, meddig mer elmenni, Ma Chao tovább szította haragját:

- Az igazat megvallva én magam is már régóta gyűlölöm ezt az embert!

- Akkor csatlakoznod kellene Meng Da-hez, és vele együtt támadnod, miközben én megnyerem az ügynek a Keleti és a Nyugati Folyóvidék népét! Nem is lesz túlságosan nehéz dolgom!

- Nagyon üdvös a javaslatod, ám inkább beszéljük meg ezt holnap - felelte Ma Chao, majd elbúcsúzott és távozott.

Magával vitte az elfogott hírvivőt és az üzenetet, majd a herceghez indult, akinek beszámolt a történekről. Liu Bei nagyon dühös lett, azonnal elfogatta és börtönbe vettette az áruló Peng Yanget, ahol kínzás útján kiszedték belőle mindent.

Mialatt a gazember a tömlöcben hevert keserű, ám hiábavaló bűnbánattól átjárva, Liu Bei megbeszélést tartott főtanácsadójával.

- Erről a Peng Yangról kiderült, hogy el akart árulni! Mit tegyünk vele?

- A fickó valamiféle tudós, ám igen felelőtlen - válaszolta Zhuge Liang -, túl veszélyes ahhoz, hogy életben hagyhassuk.

Erre utasítást adtak, hogy lehetővé tegyék neki az öngyilkosságot a börtönben.

A hír, hogy Peng Yanget eltették láb alól, nagyon megrémítette barátját és társát, Meng Da-t, ugyanakkor bizonytalanságba is döntötte. Mi történt még ráadásul? Megérkezett Liu Feng kinevezése és áthelyeztetése Mianzhu-ba. Ez a fejlemény pedig csak még jobban megrettentette. Tanácsot kért hát két barátjától és parancsnokától, a Shen-testvérektől, név szerint Shen Yi-től és Shen Dantól, akik Shangyongban éltek.

- Peng Yang barátom és én sokat tettünk Hanzhong hercegéért, ám ő immár halott, engem pedig elfeledtek.⁶ Sőt, inkább úgy van, hogy a herceg haláloamat kívánja. Mit tehetnék? - kérdezte tőlük.

- Azt hiszem, nekem van egy tervem, amivel garantálni lehetne biztonságodat - közölte Shen Dan.

- Mi az? - tudakolta Meng Da máris boldogabban.

- Dezertálás. A fivérem, Shen Yi és én már régóta szeretnénk átállni Wei-hez. Csak írv üzenetet Hanzhong hercegének, hogy lemondasz pozíciódrol, s indulj útnak Wei urához, aki biztosan valami megtisztelő állást fog felkínálni neked. Akkor mi ketten is követünk majd.

Meng Da úgy látta, valóban ez a legjobb, amit tehet, ezért gyorsan megírta beadványát, odaadta egy hírvivőnek, aki éppen meghozta a parancsot Liu Feng áthelyezéséről, s megbízta, vigye el Liu Bei-hez. Majd még ezen az éjjelen elhagyta őrhelyét, és Wei-be sietett.

A hírvivő visszatért Chengdu-ba, ahol átnyújtotta Meng Da üzenetét, s beszámolt átállásának híreről is. A herceg⁷ ismét igen dühös lett. Egyetlen mozdulattal kicsavarta a levelet és elolvasta:

„Szolgálód szerény véleménye szerint, ó, herceg, olyan feladat teljesítését tűzted ki magad elé, ami csak Yi Yinével vethető össze, és Lü Wang érdemes nyomában jársz, hogy Wen és Huan királyainak hírnevét építsd ki. Mikor nagy terved már lassan kialakult, Wu és Chu földjeinek támogatását élvezhetted, ezért sok tehetséges ember csatlakozott folyamatosan hozzád. Mióta én is szolgálatodba léptem, számtalan hibát követtem el, s ha én is felismertem, mennyivel jobban láthatod te ezeket! Most már, herceg, hírességek tömege vesz körül, míg én, haszontalan segítődként házadban és ügyetlen hadvezérként távol tőled, csupán megszégyenülnék, ha helyet foglalnék közöttük.

Mindenki tudja, hogy mikor Fan Li bizonyos események beteljesülését látta, hajózni indult a tavakon, Zi Fan pedig beismerte tévedését, és a folyók mentén maradt.⁸ Amennyire valaki képtelen vigyázni önmagára kritikus és veszélyes pillanatokban, én magam arra vágyom - kötelességem

is ez –, hogy úgy távozzam, ahogy jöttem, romlatlanul. Továbbá ostoba, haszontalan és erényekben szegény vagyok, e napokban csupán a körülmények összjátéka folytán szülehettem.

A régmúlt napokban Shen Sheng, noha tökéletes volt a fiúi erények terén, felkeltette atyja gyanakvását, emiatt pusztulnia kellett. Wu Zixu, habár mérhetetlenül hűséges volt, halálra ítéltetett. Meng Tian, bár kiterjesztette Qin határait, kivételesen súlyos büntetésben részesült. Yue Yi pedig, noha véget vetett Qi hatalmának, rágalmozás áldozata lett. Bármikor is hallottam vagy olvastam e férfiakról, könnyekig meghatódtam, s most én is hasonló helyzetbe kerültem, még inkább megaláztak.⁹

Nemrégiben Jingzhou-t elfoglalták, én pedig, mint magas rangú tisztviselő, kudarcot vallottam kötelességem teljesítése terén, bár százból egy sem tudott volna úgy viselkedni, mint én. Csak én maradtam Fanglingban és Shangyongban. Most azt szeretném tőled, ó, herceg, hogy kegyességemben megértsd szolgálódat és rokonszenvezz vele, bocsásd meg a lépést, amit meg kell tennie. Valóban nyomorult ember vagyok csupán, aki nagy tettek végrehajtására képtelen. Tudom, mit teszek, s merem állítani, nem kis vétek az, amit el fogok követni.

Azt mondják, a kötelékek elszakítása nem szül alkalmat a kölcsönös vádaskodásra, az elbocsátott szolgának szívfájdalom nélkül kell távoznia. Számptalan alkalommal teljesítettem parancsaidat, hercegem, ám mostantól egymagad kell cselekedned. Nagy bánattal írtam meg ezeket a sorokat”.

Az üzenet szörnyű dühöt ébresztett Liu Bei lelkében:

– Az érdemtelen gazember! – kiáltotta – Árulóvá vált, ráadásul egy ilyen búcsúlevéllel merészel sértegetni!

Már éppen azon volt, hogy parancsot adjon a dezertőr elfogására, mikor Zhuge Liang közbelépett:

– Az lenne a legjobb, ha Liu Fenget küldenéd elfogására, így a két tigris meggyengítheti egymást. Akár sikerrel jár, akár kudarcot vall, Liu Feng végül el fog jönni ide, a fővárosba, s akkor végezhetsz vele. De talán két madárral is végezhetsz így egyetlen kő elhajítása árán.

Liu Bei megfogadta tanácsát. Parancsokat küldött Mianzhu-ba, Liu Feng pedig engedelmesen kivonult onnan seregeivel.

Időközben Meng Da megérkezett Cao Pi-hez, s ott éppen nagy tanácskozás zajlott. Mikor a szolgálók jelentették, hogy a shu-i Meng Da generális áll a kapuban, Cao Pi behívta őt, majd így fordult hozzá:

– Nem csupán színlelt megadás ez?

– Félek a haláltól, mert nem segítettem meg Guan Yu-t. Ez az egyetlen okom arra, hogy eljöttem hozzád, uram.

Mindazonáltal Cao Pi nem bízott meg benne. Amikor viszont jelentették, hogy Liu Feng hatalmas sereggel indult útnak Meng Da elfogására,

s megtámadta Xiangyanget, egykori társát pedig párviadalra hívta ki, a herceg így szólt:

- Úgy látszik, igazat mondtál. Menj hát Xiangyangbe és vívj meg Liu Fenggel! Ha elhozod nekem a fejét, többé nem fogok kételkedni benned.

- Szavakkal is meg tudom győzni őt – felelte Meng Da –, nem lesz szükségem katonákra. Ő is meg fogja adni magát.

Így hát Meng Da megkapta az Erős Hadsereget Alapító Generális-titult, valamint kinevezték Pingyang urának és Xincheng kormányzójának, majd elküldték Xiangyang és Fancheng védelmére.¹⁰

Két generális, Xiahou Shang és Xu Huang már egyébként is ott volt, akik feladata a környező területek behódoltatása volt.¹¹ Miután Meng Da megérkezett, találkozott e két harcossal, s megtudta, hogy Liu Feng alig ötven *li*-re táborozik a várostól. Erre fogta magát és sietve levelet írt neki, amiben arra bízta, hogy adja meg magát.¹² Ám Liu Feng nem volt olyan hangulatban, hogy eleget tegyen a kérésnek. Ehelyett széttépte az üzenetet és kivégeztette a hírnököt.

- A renegát egyszer már rávett, hogy kötelességem ellen cselekedjek, s így vétkezzek bácsikám ellen, most pedig el akar szakítani atyámtól, hogy hűtlennek és a fiúi erények megbecstelenítőjének tartsanak! – dühöngött.¹³

Erre Meng Da kivonult seregével, hogy csatát vállaljon. Liu Feng a szemközi oldalon előrelovagolt, kardjával ellenfelére mutatott, és szidalmazni kezdte őt.

- A halál közeledben jár – válaszolta neki Meng Da –, mégis vakon börtörkálpsz továbbra is ostoba utadon és nem értesz semmit!

Liu Feng erre csak kardját lóbálva megindult feléje. Össze is csapott Meng Da-vel, aki még azelőtt elmenekült, hogy a párviadal igazán elkezdődött volna. Liu Feng sokáig vadul üldözte, majd váratlanul rajtaütés áldozata lett. Xiahou Shang és Xu Huang két oldalról csapott le rá. Ekkor Meng Da is visszafordult, hogy ő is kivegye részét a küzdelemből. Liu Feng menekésre kényszerült. Egyenesen Shangyong felé tartott, miközben mindvégig nyomában maradtak. Mikor a városhoz ért, s felkiáltott, hogy nyissák meg előtte a kaput, nyílvevesszők áradata fogadta odafentről.

- Megadtam magam Wei-nek! – kiáltott le Shen Dan a városfalról.

Lehetetlen volt rohamot intézni a hely ellen, mivel az ellenséges sereg már a közelben járt, s pihenőhely híján Liu Feng Fangling felé vette az irányt.

Mire odaért, látta, hogy ott is Wei lobogói lengedeznek a falakon. Hirtenlen észrevette, hogy a toronyból Shen Yi jelt ad valakinek, s rögtön felbukkant a bástyák takarásából Xu Huang és az általa vezetett seregetest.

Erre Liu Fengnek elege lett és hazafelé indult. Ám továbbra is üldözték, s alig száz lovas maradt mellette, mire elért Chengdu fővárosba.

Szeretett volna azonnal atyja elé járulni, ám kevés együttérzéssel találkozott, mikor végre sikerült neki. Letérdelt, majd könnyezve földre is borult az úr előtt, így számolt be kudarcairól.

- Szégyenletes gyermek! - kiáltott rá Liu Bei - Hogy mersz egyáltalán szemem elé kerülni?!

- Nem akartam megtagadni a segítséget bácsikámtól, így nem miattam érte balsors, hanem mert Meng Da megakadályozta, hogy támogassam!

- Úgy étkezel, mint egy férfi, úgy öltözködsz, mint egy férfi, mégsem lennél több mint agyagból és fából készült képmás? Hogy érted azt, hogy a másik nyomorult megakadályozott ebben?

Ezzel Liu Bei utasította az öröket, hogy vigyék, és végezzék ki Liu Fenget. Ám a herceg később érzett némi lelkiismeret furdalást, mikor meghallotta, hogy bánt Liu Feng a hírnökkel, aki Meng Da üzenetét kézbesítette neki, amiben árulást javasolt.¹⁴ Ráadásul olyannyira átadta magát ismét a Guan Yu halála feletti bánatnak, hogy megbetegedett. Így hát semmiféle katonai hadmozdulatot nem tettek.¹⁵

Miután megörökölte a hercegséget, Cao Pi összehívta valamennyi magas rangú tisztségviselőjét, s felkészített egy háromezrezer fős sereget, majd a déli tartományok felé vezette, ahol hatalmas lakomákat rendezett Qiao vidékén, Pei egykori államában, ősei földjén.¹⁶ Ahogy a hatalmas haderő áthaladt a területen, idősebb falusiak sorakoztak fel az utak szélén, s borajándékokat adományoztak a harcosoknak, épp úgy, mint amikor a Hanok alapítója tért vissza Pei-be.

Azonban hamarosan hír érkezett arról, hogy Xiahou Dun generális halálán van, ezért Cao Pi visszasietett Yejunba, ám túl későn érkezett, az öreg hadvezér már nem volt addigra az élők sorában. Gyászt rendelt hát el, nagyszabású temetési ünnepséget rendezett tiszteletére.

Ugyanennek az évnek késő nyarán jelentés érkezett arról, hogy főnixet láttak Shiyi-nél szárnyalni, egy *qilin* Linzi-nél bukkant fel, Yejun egén pedig sárga sárkányt észleltek. Erre Li Fu birodalmi parancsnok és Xu Zhi miniszter megvitatták e jelenéseket, s végül az alábbiakban egyeztek meg:

- Ezek a csodálatos jelek azt jósolják, hogy Wei-nek kell Han helyébe lépnie, így hát fel kell állítani a lemondás oltárát.

Hamarosan negyven főből álló, magas rangú civil és katonai tisztségviselőket tartalmazó küldöttség indult Hua Xin, Wang Lang, Xin Pi, Jia Xu, Liu Ye, Liu Yi, Chen Jiao, Chen Qun és Huan Jie vezetésével a palotába, s azt a javaslatot tették Xian császárnak, hogy mondjon le és adja át hatalmát Wei hercegének, Cao Pi-nek.

Weinek ideje trónust hozni
Hanoktól az országot elorozni

A következő fejezetben került feljegyzésre az uralkodó válasza.

NYOLCVANADIK FEJEZET

CAO PI LEMONDATJA A CSÁSZÁRT,
MEGSZEREZVÉN A HANOK VAGYONÁT. LIU BEI
MAGÁNAK KÖVETELI A TRÓNT, FOLYTATVÁN
AZ ÖRÖKSÉGET

曹丕廢帝篡炎劉
漢王正位續大統

Hua Xin volt a szószólója a tisztségviselőkből álló küldöttségnek, mely a palotába igyekezett, s mikor odaértek, így szólt a császárhoz:

- Wei hercegének beiktatása óta az erény széles körben elterjedt a birodalom valamennyi szegletében, az emberiesség úgy átjárta a földet, mint hosszú korszakok óta soha, még az ősi uralkodók, Tang és Yu császár idejében sem. Mi, szolgálóid, számba vettük ezeket az eseményeket, s arra a következtetésre jutottunk, hogy a Hanok ideje lejárt. Így hát bízunk abban, felség, hogy Yao és Shun császárok mintájára átadod a hegyeket, folyókat és népeket is Wei hercegének, hogy méltóbb őrzője és főpapja legyen az áldozatoknak, s így elégítsd ki az Ég akaratát és az emberi szívek vágyát. Ezzel lehetővé válik majd felséged számára, hogy élvezd a szabadságot és nyugalmat, elszakadván a legfőbb uralkodó szigorú kötelességeitől. Ha megteszed, őseid és általánosságban az egész emberiség boldogsága is növekedni fog. Miután alaposan megfontoltuk és megvitattuk a dolgot, eljöttünk hozzád, felség, hogy eléd tárjuk véleményünket.

Xian császár csodálkozva hallgatta őket, s egy ideig képtelen volt válaszolni. Azután a gyülekezetre pillantván szomorúan így felelt:

- Miként hagyhatnám magára a birodalmat a nyugalom kedvéért, azt a birodalmat, amit Hatalmas Ősömtől, az Alapítótól örököltem, aki három arasz hosszú kardjával végzett a Kígyóval, helyreállította a rendet, és egyesítette az országot, helyére téve Qint és meghódítva Chu-t, a birodalmat, mely négy évszázada fennáll? Noha valóban nem rendelkezem kimagasló képességekkel, azért nem vallottam kudarcot sem. Térjetelek vissza, és tárgyaljátok meg ismét a dolgot, ezúttal igazabb és szerényebb szellemben!

Ekkor Hua Xin közelebb vezette a trónushoz Xu Zhi-t és Li Fu-t, majd így szólt:

- Ha felséged úgy gondolja, hogy esetleg tévedünk, kérlek, beszélj e kettő férfiúval, ők majd elmagyarázzák!

- Mióta Wei hercege elfoglalta az őt megillető helyet, alászállt közénk a *qilin*, felbukkant a fönix és előjött a sárga sárkány is – közölte Li Fu –, a Boldogság Magvai bőséggel teremnek, Édes Harmat öntözi a földet. Mind-ezen dolgok azt jelzik, hogy az Ég változást kíván, vagyis Wei-nek le kell váltania Hant.¹

- A csillagjósok, figyelvén az éjszakai eget, észrevették, hogy a Han-csillag ragyogó fénye halványodik – folytatta Xu Zhi –, felséged saját égiteste pedig már alig látható. Másfelől az ég fekvése és a föld helyzete teljes mértékben Wei-t részesíti előnyben, olyannyira, hogy az nehezen foglalható egyáltalán szavakba. Továbbá sorsot is vetettünk, s az alábbi szavak jöttek ki: „szellem a küldés oldalán, a Hanokról szót se többet”, egy másik szerint pedig: „szó keleten, délidő nyugaton, két nap süt, míg déli szél fúj”. Ezek a jóslatok két szót adnak meg, melyek összekapcsolva Xuchangot adják ki, s

azt is jelentik: „két nap, egyik a másikon nyugszik le”. Ezek a jelek félreérthetetlenek: ha az egészset szemléljük, úgy olvashatjuk: „Wei Xuchangban elfogadja Han lemondását”. Gondoljon csak jobban bele, felséged, s be kell látnia, nem lehet másként!²

- Csupán üres szavak és örület ez a sok jóslat és sorsvetés! Valóban értelmes és megfontolt tett lenne, ha hirtelen lemondanék hatalmas örökségemről e miatt a zagyvaság miatt?³

- Kezdetektől fogva mindenek törvénye a felemelkedés és a lehanyatlás - szólt közbe ekkor Wang Lang -, a dicsőség valamennyi korszakát a homályé követi. Kitartott valaha is bármelyik uralom vagy uralkodói ház az idők végezetéig? A Hanok uralma, mely négy évszázad töretlensége után került felséged kezébe, elveszítette erejét, ezért eljött az idő a lemondásra. A visszavonulást nem lehet késleltetni, különben biztosan zűrzavar támad.

Az uralkodó hangosan felzokogott, s visszatért magánlakosztályába. Eközben a tisztségviselők kacagva hagyták el a fogadótermet.

Másnap reggel összegyűltek az udvarnál, ám a császár nem bukkant fel, ezért elküldték hozzá a palotaszolgákat, kérvén, hogy tisztelje meg őket jelenlétével. Azonban ő ezt követően is félt mutatkozni.

- Miért nem tart udvart felséged, ahogy szokott - kérdezte tőle Cao császárné⁴ -, különösen, hogy még meg is kérték rá?

- Mert fivéred szeretne lemondani, és ő maga kíván császár lenni. Egész hivatalnoksereget állított fel ellenem, hogy a hatalom átadására kényszerítsenek, én pedig nem fogom kitenni magam az erőszaknak!

- De mi bírhatta rá testvéremet egy ilyen felháborító, lázadó tetre? - tudakolta hitvese mérgesen.

Ahogy elhangzottak a fenti szavak, Cao Hong és Cao Xiu jelent meg teljes fegyverzetben, bevették magukat a belső lakosztályba, s megkérték Ófelségét, hogy tartson velük a fogadóterembe. A császárné szidalmak özönét zúdította rájuk:

- Szóval ti is a felforgató lázadók közé tartoztok, akik saját céljaik érdekében összeesküdtek, hogy atyám valamennyi jó szolgálatát semmissé tegyék! Habár az ő dicsősége árnyékba borította az egész országot, mégsem merészelt a szent trónusra törni! Ám fivérem, aki csak most vette át helyét, nem akarja fékezni becsvágyát és erőszakosságát, így ő akar uralkodni! Az Ég biztosan szörnyű büntetést fog kiszabni rá!

Keserűen zokogni kezdett, miközben távozott, s a szolgálok vele együtt könnyeztek.⁵ Cao Xiu és Cao Hong viszont továbbra is sürgette a császárt, hogy induljon a fogadóterembe, így végül be kellett adnia a derekát. Mikor odaért, Hua Xin ismét felhozta a témát:

- Felségednek úgy kellene cselekednie, ahogy tegnap javasoltuk, hogy elkerülje a balsors.

- Éveken keresztül mindannyian a Hanok kenyerét ettétek, belőlük éltek, közületek sokak atyja és nagyatyja erényességéről volt híres – zokogta az uralkodó –, hogy viselkedhettek hát ilyen illetlenül velem szemben?

- Ha felséged nem hajlandó követni a tanácsunkat, akkor, attól tartunk, hamarosan gondok lesznek a családban. Rólunk igazán nem mondható el, hogy hűtlenek lennénk!

- Ki merészelne meggyilkolni engem? – kiáltotta a császár.

- Mindenki tudja, hogy felségedből hiányoznak a sikeres uralkodó lényegi képességei, ezért van ilyen sok zűrzavar a birodalomban. Ha Wei hercege nem lenne jelen udvarodban, már igen sokan megkíséreltek volna megölni. Felséged sohasem tanulta meg, miként kell bánni az emberekkel. Az tehát vágyad, hogy magad ellen fordítsd őket?

Megriadván e beszéd erőszakosságától a császár lerázta ruhaujját, s felkelt, hogy távozzon. Ekkor Wang Lang Hua Xinre pillantott, aki előrerohant, s megragadta az uralkodó öltözékét:

- Beleegyezel vagy sem? – ordította dühösen – Egyetlen szó!

A császár megdermedt a rémülettől.

- Hol van a pecsétőr? – üvöltötte Cao Hong és Cao Xiu, majd kardot rántottak.

- Itt van – szólt higgadtan Zu Bi, miközben előlépett.

Megpróbálták elvenni tőle a pecsétet, ám ő így kiáltott:

- A pecsét a császárhoz tartozik, én pedig nem fogom átadni nektek!

Cao Hong erre behívatta az öröket, s megparancsolta, hogy vegyék a pecsétőr fejét, amit azonnal meg is tettek. Zu Bi utolsó lélegzetvételéig szidalmazta a gazembereket.

Zokogva elbukott a Hanoknak háza haszonlesők és árulók óhajára

Utálatos képmutató módon kik hivatkoztak Tang és Yu példájára⁶

Bűnös főemberek színjátszó tömege mind Cao Pi mellé állt

Igaz őre a pecsétnek egyedül tiltakozott, akire ezért halál várt

Az uralkodót mélységes rémület fogta el, mikor látta, hogy az egész udvar fegyveres örökkel telik meg, ráadásul valamennyien ellenséges Wei-katonák. A látvány hatására ismét könnyekben tört ki:

- Igen, lemondok a trónról a herceg javára, ha megkímélik nyomorúságos életem még arra a néhány évre, amit az Ég megadatott számomra! – kiáltotta panaszosan.

- A herceg mindig gondját fogja viselni felségednek – közölte Jia Xu –, ellenben nem ártana megfogalmazni a lemondási nyilatkozatot, amilyen gyorsan csak lehet, hogy megőrizzük a nyugalmat!

Mindenki egyetértett a javaslattal, és Chen Qunt jelölték ki, hogy készítse el a vázlatot. Amint végzett vele, Hua Xin, tisztségviselők seregével a nyomában, elvileg az uralkodó parancsára, a herceg palotájába vitte a birodalmi pecséttel együtt. Cao Pi nagy örömmel olvasta az iratot:

„Harmincéves uralkodásom során az országban mindvégig zűrzavaros állapotok álltak fenn, de őseim szellemei megvédték engem a veszélyek közepette is. Most viszont a mennyek jelképeiből és a nép szívéből azt vettem ki, hogy a Hanok ereje lehanyatlott, és a jószerencse a Wei-házra szállt, ahogyan az a néhai Cao király háborús sikereiből és a jelenlegi herceg ragyogó erényeiből is látható. Az idők szavának tehát ez felel meg.

A nemes alapelvek összessége szerint a birodalom nem magántulajdon, hanem közös felelősség. Ezért adhatta át fiának a hatalmat a nagyszerű Yao császár. Mennyire csodálom őt ezért a tettéért! Most mintájára én is lemondok, átadom az uralmat főminiszteremnek, Wei hercegének, aki, reményeim szerint, elfogadja, s nem fog vágyam ellen szegülni”.

Cao Pi elégedett volt, végleges dologként szeretne volna elfogadni ezt, ám Sima Yi tiltakozott ellene:

- Noha elküldték a pecsétet és a nyilatkozatot, a becsület úgy kívánja, először utasítsd vissza a megtiszteltetést, uram, hogy elhallgattasd az emberek megjegzéseit.

Így is történt, Wang Lang megfogalmazott egy beadványt, amiben szerényen elutasításra került a felkérés, mégpedig azon az alapon, hogy a jelölt alkalmatlan az uralkodásra, ezért kéri, keressenek valaki mást helyette.⁷

Mikor a császár kézhez vette ezt a dokumentumot, teljesen összezavarodott, s megkérdezte, mi történjék ezután.

- A herceg megboldogult atyja háromszor is elutasította a neki felkínált hercegi címet, de végül elfogadta. Ezért hát, felség, ismételd meg ajánlatodat! Végül úgyis beleegyeznek majd a kijelölt utód.⁸

Nem volt mit tenni, így Huan Jie megbízást kapott, hogy most ő írjon lemondó nyilatkozatot, melyet a dinasztikus templom egyik tisztségviselője, Zhang Yin útján küldtek el a jelképekkel és pecséttel együtt. Ez az új dokumentum így hangzott:

„Wei hercegének. Elküldted szerény visszautasításod, válaszul lemondó nyilatkozatunkra. Ám én már régóta látom, hogy a Hanok becsülete fogytán, csupán atyádra, a néhai hercegre támaszkodhattam, aki magára vállalta a gonosz elnyomók elleni harc és a föld megtisztításának hatalmas feladatát. Immár fia, Cao Pi lépett örökébe. Hibátlan erénye ragyog, hírneve egyetemes, jóindulata pedig mindent beleng. Ezért rá esett az isteni választás.

A régmúlt napokban a hatalmas Yao is lemondott, mégpedig Shun javára, aki húsz beteljesített feladat érdemével bírt. Az isteni Shun császár

pedig hasonlóképpen adta át az uralmat Yu számára, mikor ez utóbbi erejével sikeresen gátat szabott az áradásoknak. A Han-ház az évek folyamán sikeresen elvégezte Yao munkáját, s most eljött az idő, hogy átadja szent megbízatását, elősegítse a föld nyugalmát és megnyilvánítsa az Ég parancsát.

Zhang Yin miniszter keze által elküldöm neked e szavakkal együtt a jelképeket és a pecsétet is”.⁹

Cao Pi módfelett örvendezve akart engedni a kérésnek, ám mégis így fordult Jia Xu-hoz:

- Noha immár két ilyen nyilatkozatot is kaptam, mégis attól tartok, utólag bitorlónak fognak nevezni, ha elfogadom a felkínált hatalmat.

- Ez könnyen elrendezhető - felelte Jia Xu -, rendeld vissza Zhang Yint megint a pecséttel, s közöld Hua Xinnel, bírja rá a császárt lemondási oltár felállítására, és egy kedvező nap kijelölésére az ünnepség számára. Ezután hívd egybe az összes tisztségviselőt az oltárhoz, és kérd meg az uralkodót, hogy saját kezűleg adja át neked a pecsétet, továbbá ajánlja fel neked az egész birodalmat. Így eloszlathatsz minden kételyt és megelőzhetsz bármiféle rágalmozást.

A pecsét tehát ismét visszautazott, újra szerény nyelvezetű elutasító válasszal együtt. Zhang Yin átadta ezeket az uralkodónak, aki megint csak udvaroncáihoz fordult, magyaráznák el neki, hogy értse e fejleményeket.

- Felségednek fel kellene állítania egy lemondási oltárt - válaszolta neki Hua Xin -, ahová azután össze kellene gyűjteni a nemeseket, hivatalnokokat és a közrendűek egy részét is, hogy szemtanúi legyenek a hatalom átruházásának. Ezt követően házad leszármazottai ajánlják magukat Wei kegyelmébe.

A császár beleegyezett és elküldött néhány tisztségviselőt a birodalmi ünnepélyek szervezőihez, hogy válasszanak helyszínt az eseményhez Fanyangban. Ott tehát felépítettek egy háromszintes oltárt, s kiválasztották a tizedik hónap egyik kedvező előjelekben bővelkedő napját a lemondás végrehajtására.¹⁰

A kijelölt napon Xian császár felkérte Cao Pi-t, hogy jöjjön fel hozzá, s fogadja lemondását. Az oltár lábánál álltak a tisztségviselők, több mint négyszázan, a Birodalmi Őrség, a Tigris Őrség és háromszázezer katona. Az uralkodó átadta a pecsétet, amit Cao Pi ezúttal elfogadott tőle. Ezután minden jelenlévő letérdelt, s így hallgatta végig az alábbi kiáltványt:

„Wei hercegének. Régmúlt időkben Yao lemondott a birodalomról Shun számára, Shun pedig később Yu javára. Az Ég akarata nem a halandók módszereit követi, hanem az erényest részelteti kegyeiben. Han uralma elvesztette életerejét, a világ kifordult önmagából. Mikor eljött uralmam ideje, hatalmas zűrzavar kerekedett, féltő volt, hogy a birodalom gonosztevő

hadurak kezébe jut. A néhai Wei hercegének katonai zsenialitására bízom, hogy számoljon le az aljassággal, így biztosítsa a nyugalmat házám számára. Mit is tudott volna tenni gyenge kezem, hogy helyreállítsa és fenntartsa a békét a Kilenc Tartományban?

Az ifjú herceg atya örökébe lépett, ő maga is ragyogó erényű, éppen olyan alkalmas a nagy feladatra, mint Wu a katona- vagy Wen a tudós király, épp annyira nagylelkű és diadalmas, mint amilyen atya volt. Az Ég kedvező jeleket mutatott, istenek és emberek egyként vallják értékét. Add át neki sugárzó jutalmát, engedd, hogy elfogadja a tisztséget, mivel mindenki úgy véli, képességei alapján Yu mellé állhat.

Ahogy dicső elődöm tette, én is tisztelettelően visszavonulok, hogy helyembe léphess. Az Ég körforgása hozzon dicsőséget személyednek, ha elfoglalod magas rangodat, és megnyugtató az egész népet, engedelmeskedvén az Ég akaratának”.

A felolvasás befejeződött, Cao Pi, Wei hercege pedig megindult felfelé az oltáron, hogy a császár helyére emelkedjen. Ezután Jia Xu, tisztségviselő népes csoportosulása élén az oltár lábához lépett, hogy meghajoljanak az új uralkodó előtt. Az uralom nevét a Meghosszabbított Nyugalom első évéről a Sárga Hajnal első évére változtatták (220).¹¹ A kormányzat a Nagy Wei-elnevezést kapta. Ezután általános amnesztiát hirdető határozatot bocsátottak ki, s a néhai hercegnek, Cao Cao-nak a „dinasztiaalapító”-címet adományozták.

- Ahogy az égen is csupán egyetlen nap van, az embereknek is csak egy uralkodója lehet - közölte ezek után Hua Xin -, a Hanok lemondtak, ezért úgy illő, hogy távolabb is lakjanak. Kérlek, felség, jelöld ki a Liu-család új lakhelyét!

Ezzel kézen fogta az egykori uralkodót, előre vezette, majd letérdeltette az oltár előtt, hogy hallja a parancsot. Ekkor az újdonsült Pi császár Shanyang hercegévé nevezte ki elődjét, s utasította, hogy azonnal induljon is útnak oda.

Hua Xin előhúzta kardját, s nyers hangon így szólt:

- Régi törvény, hogy egyik császár felemelkedése a másik letaszításával jár együtt! Most azonban, Őfelsége nagylelkűsége folytán, téged megkíméltek a személyes sérelmekről, sőt, herceggé tettek. Távozz rögvest, s ne térj vissza mindaddig az udvarhoz, míg erre határozott parancsot nem kapsz!

A hajdani Xian császár uralkodott érzésein, köszönetet mondott Pi császárnak jóindulatáért, majd hamarosan lóháton távozott a fővárosból. Ám akik látták útnak indulását, akaratlanul is szánalmat éreztek iránta.

- Most már értem Shun és Yu történetét! - mondta Cao Pi az udvaroncainak.

- Ó, császáruk, élj mindörökké! - kiáltották válaszul kórusban.

Kudarcot vallott a Hanoknak ereje
Repedezik már házuknak teteje
S a föld, amelyet oly sokáig bírtak,
Kihullott kezükből, hiába sírtak
Nem hitte, ki az uralmat szerezte
Hogy e példát többek elé is helyezte
Lesz ez bizony hasznára másoknak
Így az ő házán is hézagok látszottak

A tisztségviselők ezután megkérték Cao Pi-t, hogy tegyen ünnepélyes fogadalmat az Égnek és a Földnek, amit ő szerény engedelmességgel teljesített is. Ám ebben a pillanatban váratlan szélvihar kavarta fel a port és a kavicsokat, kioltva az oltár tüzeit, olyan sötétséget okozván, hogy a mellette álló arcát sem látta senki. Az újonnan trónra emelkedett császár megrémült és a földre zuhant. Eszméletlenül vitték el. Amikor magához tért, bekísérték a palotába, ám hosszú napokig túlságosan rosszul érezte magát ahhoz, hogy az udvar körében mutatkozzon.

Mikor többé-kevésbé felépült, fogadta udvaroncait, és kegyesen meghallgatta jókívánságaikat. Jutalomban részesítette Hua Xint, aki oly aktívan és eredményesen működött közre a legutóbbi eseményekben. Kinevezte miniszteri tanácsadóvá, míg a munkaügyek minisztere Wang Lang lett. Minden tisztségviselő előrelépett a rangsorban. Ám betegségéből igen lassan épült fel, ezért abban kezdett hinni, hogy a xuchangi palota boszorkánysággal átitatott falai vannak ilyen rossz hatással rá, így átköltözött Luoyangba, ahol egész palota negyedét építtetett.

A fenti események híre elért Chengdu-ba is, és nagy bánatot okozott Hanzhong hercegének, főként, mivel úgy értesült, hogy az egykori császárt kivégezték. Rendeletet adott ki, amiben gyászöltözet viselésére kötelezett, áldozatokat mutatott be, és Xian császárt posztumusz Gyermeki Tiszteletű-címmel ruházta fel. Aggodalmába végül bele is betegedett, ezért nem volt képes ellátni udvari feladatait, melyek így Zhuge Liangra hárultak.

Ekkor a főtanácsadó néhány társával megbeszélést tartott, s így fordult hozzájuk:

- A birodalom egyetlen napig sem lehet meg uralkodó nélkül, ezért azt kívánjuk, hogy hercegünk vegye fel mielőbb a császári címet!

- Ehhez kedvezőek az előjelek - felelte Qiao Zhou¹² -, ugyanis sárga párát láttak Chengdu-tól északnyugatra a felhők felé emelkedni,¹³ s a császár csillagának ragyogása nagyon megnövekedett, úgy fénylett, mint a

hold.¹⁴ Ezek a látomások azt jelentik, hogy hercegünk valóban uralkodóvá lesz a Han-ház törvényes örököséként. Kétség sem férhet hozzá.

Ezt hallván Zhuge Liang és Xu Jing, jelentős számú tisztségviselő képviselőjében beadványt intézett a herceghez, amelyben kérték, hogy vegye fel a császári címet. Ám Liu Bei vonakodott eleget tenni a kérésnek:

- Ó, nemes urak, azt kívánjátok tőlem, hogy a hűtlenség és rossz cselekedetek útjára térjek?¹⁵

- Nem erről van szó - felelte Zhuge Liang -, ám Cao Pi trónbitorlóvá vált, te ellenben az uralkodói ház sarja vagy. Helyes és megfelelő, hogy te következ a hatalomban, így folytatódjék a láncolat.

Ám a herceg váratlanul dühbe gurult a szavak hallatán:

- Utánoznom kellene e lázadó tetteit?!

Majd felpattant és a tanácssteremből lakosztályába távozott.

A tisztségviselők ezután szétszéledtek, ám három nap múlva Zhuge Liang megint küldöttséget vezetett az udvarba, s arra kérték a herceget, engedje színe elé és hallgassa meg őket. Miután Liu Bei megjelent, mind leborultak előtte, és Xu Jing szólalt meg:

- Cao Pi végzett a Hanok néhai uralkodójával. Te, ó, hercegünk, vétkes leszel mind a hűség, mind pedig az egyenesség kérdésében, ha nem jelented be trónigényedet, és pusztítod el a gonosztevőket. Az egész birodalom azt kívánja, hogy te uralkodj, s állj bosszút a néhai császár végzetéért. Az emberek csalódottak lesznek, ha nem teljesíted kívánságukat!

- Noha valóban egy uralkodó unokájától származom, a legkevésbé sem húztam hasznot ebből, s ha magamnak követelem a császári címet, miben fog különbözni a közönséges bitorlástól?

Zhuce Liang ezután is újra és újra kérlelte, ám a herceg megmakacsolta magát. Ekkor a főtanácsadó arra gondolt, ahol a könyörgés nem segít, ott a fortély talán eredményes lehet. Így hát néhány társával együtt megszervezte az eljátszani kívánt színjátékot, majd betegséget színlelt és otthon maradt.¹⁶ Hamarosan jelentették a hercegnek, hogy tanácsadója állapota válságosra fordult, mire Liu Bei rögtön sietett meglátogatni őt. Mikor látta, hogy fekhelyén pihen, így fordult hozzá:

- Miféle kór gyötör, főtanácsadó?

- A szívem kínoz, hercegem, és attól tartok, hamarosan meghalok.

- Mi okoz neked ekkora bánatot?

Ám Zhuge Liang erre már nem felelt, s mikor újra és újra elhangzott a kérdés, akkor sem válaszolt semmit, csak feküdt csukott szemmel, mintha még ahhoz is rosszul érezné magát, hogy bármit is mondjon.

A herceg azonban nem hagyta annyiban, továbbra is kérdezgette, mire végül mélyet sóhajtvá így felelt:

- Kiváló hercegem, attól a naptól fogva, mikor elhagytam szerény viskómat, hogy téged kövessék, mindig hallgattál szavamra, megfogadtad tanácsaimat. Most e nyugati terület, a két folyóvidék tiéd, éppen úgy, ahogy előre megmondtam. Ám Cao Pi trónbitorlása a Hanok megsemmisítését és áldozataik megszüntetését jelenti, ezért kívántam társaimmal együtt, hogy te légy az uralkodó, így zúzd szét ezt a felkapaszkodott Wei-t és állítsd vissza a Hanok uralmát. Mindannyian e cél érdekében munkálkodtunk, sohasem gondolván, hogy ily konok módon fogod elutasítani kívánságunk teljesítését. Most már valamennyi tisztségviselő bosszús, hamarosan elfognak sodródni tőled. Ha pedig egyedül maradsz, amikor Wu és Wei támadást intéz ellened, nehéz lesz majd megtartanod mindazt, amid jelenleg van. Nemde elégséges indok ez arra, hogy szívem meghasadjon gyászában és fájdalmában?

- Ha nem utasítanám vissza a felkérést, attól tartok, az egész ország vádakkal illetve - válaszolta a herceg.

Kongzi-t, a tanítót idézte ekkor Zhuge Liang:

- „Ha a nevek nem megfelelőek, a nyelv nincs összhangban a létezők igazságával”. Más szavakkal, ha valaki nem igazán erős, az emberek nem lesznek kedvező véleménnyel róla. Ó, hercegem, te becsületes vagy, az emberek pedig jó véleménnyel vannak rólad. Mi egyebet kellene hát mondani? Tudnod kell, mikor ajánl neked valamit az Ég, s ha visszautasítod, biztosan vétkezni fogsz, így joggal illetnek majd vádakkal.

- Ha felépülsz, megteszem - válaszolta a herceg.

Ezt hallván Zhuge Liang kiugrott ágyából, megkopogtatott egy paravánt az ajtó előtt, mire azonnal berontott jó néhány magas rangú hivatalnok, akik leborulván így kiáltottak:

- Tehát beleegyeztél, ó, herceg! Akkor válaszd ki gyorsan a napot a ceremóniára!

Ők voltak az udvar legbizalmasabb emberei: Xu Jing birodalmi őrpapancsnok, Mi Zhu, a Hanokra Békét Hozó Generális, Xiang Ju, Qingyi ura, Liu Bao, Yangquan ura, Zhao Zuo kormányzóhelyettes, Yang Hong első titkár, Du Qiong tanácsos, Zhang Shuang titkár, Lai Gong és He Zong miniszterek, Yin Mo jogtudós, Qiao Zhou miniszter, Yin Chun és Zhang Yi katonai papancsnokok, Yin Ji titkár, Qin Mi tanácsnok és még sokan mások.

A herceg nagyon megdöbbsent, majd így kiáltott:

- Becstelenséget követtem el miattatok!

- Mivel a beleegyezés elhangzott - felelte könnyedén Zhuge Liang -, építsünk teraszos oltárt, s válasszunk ki egy napot a nagy ünnepségre!

Ezzel a herceget visszakisérték palotájába, s a tudós Xu Ci-t, valamint Meng Guang minisztert jelölték ki a ceremóniális alkotás felépítésére Chengdu-tól északnyugatra.¹⁷ Amikor minden készen állt, tisztségviselők

hatalmas, ünnepi menete indult meg Liu Bei-jel, aki birodalmi jelképekkel ellátott kocsiban foglalt helyet, az esemény színhelyére. Miután megérkeztek, a herceg felment az oltáron, s elvégezte a szükséges áldozatokat.

Ezután felolvasták a ceremóniális szöveget:

„Az Újjászületett Nyugalom korszaka huszonhatodik éve negyedik hónapjának tizenkettedik napján¹⁸ Liu Bei, a császár, a következő ünnepélyes bejelentést teszi:

Han dinasztiája évszázadokon keresztül uralkodik a birodalom felett. Korábban Wang Mang lázadt fel ura ellen, ám Liu Xiu (Guangwu császár), a második Han-alapító kikelt a bitorlás ellen, és kivégeztette őt. Így állította helyre a nagyszerű áldozatok előjogát annak számára, aki méltó módon végezheti el azokat. Nemrég a hatalmas és kegyetlen Cao Cao végzett a császár hitvesével, bűnei az Ég bosszújáért kiáltottak. Fia, Cao Pi, az aljas-ságot az ország minden szegletére kiterjesztette, majd magához ragadta az uralom jogaát.

Alattalóim, tekintve, hogy a dinasztiát megdöntötték, úgy vélem, az a megfelelő tett, ha én, Liu Bei folytatom a leszármazás vonalát. Két harcos őszám, Liu Bang és Liu Xiu sarjaként olyan büntetést fogok a lázadóra mérni, amilyet az Ég előír.

Tartva attól, hogy erényem esetleg nem elegendő a birodalmi trónus elfoglalásához, tanácskozást tartottam az előkelőkkel és a nép hangjával, s még a legegyszerűbb emberek is azt mondták, hogy az Ég akaratával szemben nem lehetek engedetlen, elődeim nagyszerű feladatát senki más nem folytathatja. Az országnak szüksége van uralkodóra, s megtudtam azt is, hogy szerény személyem közfigyelem tárgya.

Én tisztelen az Ég akaratát, s attól tartván, hogy Liu Bang és Liu Xiu hatalmas eredményei esetleg semmivé válnak, ezt a kedvező napot választottam ki, hogy felhágjak az oltárra, áldozatot mutassak be és kihirdessem igényemet a birodalmi pecsétre, annak érdekében, hogy valamennyi ember számára vigaszt leljek, megörvendeztessem házam őseit és örökkévaló nyugalmat teremtsék a tartományokban”!

Mikor a felolvasás, az áldozat és az ima véget ért, Zhuge Liang az összegyűltek nevében felmutatta a birodalmi pecsétet. A herceg két kézzel vette át, majd az oltárra helyezte, s ismét elutasította a megtiszteltetést:

– Én, Liu Bei, alkalmatlan vagyok erre. Könyörgöm, válasszatok másik, sokkal tehetségesebb férfiút!

– Urunk megnyugvást hozott a birodalom számára – válaszolta Zhuge Liang –, érdemei az egész világ színe előtt nyilvánvalóak. Ezen kívül az uralkodói házból származik, így nagyon is illő, hogy ő örökölje a trónt. Most, hogy megtörtént a nagy bejelentés, egy ilyen önmegtágadás tökéletesen lehetetlen!

Így hát valamennyi tisztségviselő kórusban kiáltotta:

- Soká éljen a császár!

Majd leborultak előtte. Az uralom nevét ekkor Megnyilvánuló Hatalomra változtatták, s ennek az első éve volt ez (220). Liu Bei Shu-Han uralkodója lett. Wu úrhölgyet császárnévé kiáltották ki,¹⁹ Liu Shan pedig a trónörökös lett. A második fiú, Liu Yong Lu hercegévé, a harmadik, Liu Li pedig Liang hercegévé tétetett.²⁰ Zhuge Liangot főminiszterré nevezték ki, Xu Jing pedig birodalmi őrpapancsnok lett. Még sokan mások is kinevezéseket és előléptetéseket kaptak, és általános amnesztiát hirdettek ki, így hát nagy boldogság vette kezdetét szelvényben-hosszában a két folyóvidéken.

Másnap tartották az első udvari fogadást, s az ünnepélyes leborulást követően mindenki a neki megfelelő helyet foglalta el. Ekkor az uralkodó az alábbi beszédet mondta:

- Az őszibarack kertben én és fivéreim, Guan Yu és Zhang Fei megesküdtünk, hogy együtt élünk-halunk. Legnagyobb bánatomra Guan Yu testvérem halálát lelta a wu-i Sun Quan kezétől, nekem pedig meg kell bosszulnom ezt, nehogy elmulasszam teljesíteni fogadalomban tett kötelességemet. Így hát birodalmam teljes haderejét Wu elpusztításának és a lázadó hadúr elfogásának szentelem, hogy elhárítsak minden engem érintő szemrehányást.

Ám alighogy befejezte a beszédet, egy tisztségviselő a trónus lábához borult, s így kiáltott:

- Ne tedd ezt, felség!

Minden szem felé fordult, s látták, hogy Zhao Yun volt az, aki így tett.

Szólt a magasztos úr: szörnyű bosszúra vágyom!

Mire tábornoka: ne tégy ilyet, ó, dicső királyom!

A következő fejezetből kiderül, miért tiltakozott Zhao Yun.

JEGYZETEK

NEGYSZÁZVÉGI FEJEZET

¹ Cao Cao ajánlatot tett Liu Bei-nek, nagyon jól tudván, hogy nem fogja elfogadni, továbbá azért is indította útnak küldöttét, mert tisztában volt vele, hogy nem fogja javasolni a megadást. Ezek csupán az ellenségeskedést megelőző udvariaskodásnak számítottak, továbbá Cao azt igyekezett mutatni velük, hogy tekintetbe veszi a közönséges emberek érdekeit.

² Amint Cao Cao megszilárdította hatalmát Jingzhou északi része felett, létrehozta Xiangyangjunt, Xiangyang birodalmi tartományát. Abban reménykedett, ez lehet a kiindulópontja az udvar délnek irányuló hatalmi terjeszkedésének, a Han folyó túlfelén és Nanyang legészakibb vidékein túl. Xinye lett az északi (vagy Wei) Jingzhou fővárosa. Fancheng a Han folyó északi oldalán állt, közvetlenül Xiangyanggal szemben. Jiangling körülbelül kétszáz *li* távolságra volt Xiangyangtól, egy kevéssel a Nagy folyó felett. Néha Hanjunnak is nevezték, mivel az azonos nevű birodalmi tartomány székhelyének szerepét töltötte be. Liu Bei tartományi fővárosaként időnként egyszerűen Jingzhou-nak is hívták. A Tavasz és őszi korszakában a yingek Chu városa emelkedett ezen a helyen.

³ Ez volt az egyetlen eset, mikor Cao Cao nem kímélt meg valakit, aki behódolt neki. Az ok abban keresendő, hogy nem hagyhatta életben Jingzhou utolsó urát, nehogy korábbi emberei köré gyűljenek, és az udvar ellen szervezkedjenek. Ezen felül, amennyiben Liu Cong szövetséget kötött volna Liu Qi-vel, és erőiket egyesítették volna Liu Bei-jel is, Cao Cao hatalmas fenyegetéssel nézett volna szembe. Látható, hogy utóbbi tette jól átgondolt: Liu Congnak meg kellett halnia.

⁴ Xu úrhölgy életben maradt, hogy bosszút álljon férjéért. Mi úrhölgy meghalt, hogy örököse életben maradjon. Mind a ketten érdemes feleségek voltak. Halála előtt Wu úrhölgy a Déli Földekről kipróbált miniszterekre bízta fiát, Mi úrhölgy pedig egy bátor harcosra bízott egy csecsemőt. Mind a ketten érdemes anyák voltak. Liu Bei négy házassága különböző területekkel állt összefüggésben. Mi úrhölgyet akkor vette feleségül, mikor uralomra jutott Xuzhou felett. Cao Cao segítségével vette el Gan úrhölgyet, amikor Yuzhou kormányzója lett. Később egy Déli Földekről származó nőt, majd a Folyóvidék egyik szülöttét is asszonyává tette. Gan úrhölgy Ah Dou-nak adott életet, mikor Liu Bei Jingzhou-ba érkezett. Ugyanakkor bizonyos szövegváltozatokból arra lehet következtetni, hogy Ah Dou anyja valójában Mi úrhölgy volt.

NEGYVENKETTEDIK FEJEZET

¹ Yuan Shao elutasította Tian Feng tanácsát korábban, mivel rajongásig szerette csecsszopó fiát. Liu Bei viszont még saját fiát is magára hagyta volna, hogy Zhao Yunt közelebb tudja magához. Micsoda különbség rejlik Yuan Shao ostobasága és Liu Bei bölcsessége között! Bizonyos források szerint Liu Bei gyermeke kicsivel több mint két éves (három *sui*) volt ekkor.

² Meglehet, Cao Cao nem így állt volna Zhang Fei-hez, amennyiben Guan Yu korábban nem dicsőítette volna neki. Cao rajtaütést gyanított, amikor a lóháton egyhelyben álló, kardját nyugalmi helyzetben tartó Zhang Fei-jel találkozott a hídnál. Azonban talán még így sem lett volna ennyire elővigyázatos, ha Zhuge Liang korábban nem ültetett volna félelmet szívébe ádáz támadásaival.

Történelmileg Liu Bei vereséget szenvedett Dangyangnál, Zhang Fei pedig ura Jiangxia-ba történő menekülését fedezte. Talán Liu Qi-nek épp ennyi érdeme volt a sikeres visszavonulásban. Bizonyos források szerint Lu Su már itt, nem csak később, Jiangxia-ban találkozott Liu Bei-jel. Lu Su életrajzából az derül ki, hogy a déli tanácsadó Liu Biao halálát követően a politikai helyzet kiismerésére érkezett, hogy a Déli Földek még Cao Cao előtt megvessék a lábukat itt. Különösen azt akarta megtudni, jó viszonyt ápol-e Liu Bei Liu Biao fiaival. Ebben az esetben szövetséget kellett ajánlania neki. Jingzhou-ba utazása során azonban Lu Su megtudta, hogy Liu Cong átadta Xiangyangot Cao Cao-nak, Liu Bei pedig épp menekül. Ezután utóbbival Dangyangnál találkozott.

³ Egy másik szövegváltozat szerint Liu Bei így válaszolt:

- Az uralkodó biztonsága miatt tartózkodtam Cao megtámadásától a vadászat során. Amennyiben az Ég az igazat részesíti kegyében, e szerencsétlenség áldásnak bizonyul majd.

Később egy hivatásos történész, Pei Songzhi kritikával illette Liu Bei-t, miszerint képmutatóan szólt, hiszen mikor Xuchangban volt, összeesküvést szőtt Dong Chenggel Cao Cao meggyilkolására. Ez, mint tudjuk, lelepleződött. Ha Liu Bei annyira aggódott az uralkodó miatt, miért csatlakozott az összeesküvéshez?

⁴ Liu Bei börtönbe vetette Han Songot, mivel megegyezést javasolt Cao Cao-val. A regény nem szól Jia Xu tanácsáról Cao Cao-nak Jiangling elfoglalását követően, miszerint először szilárdítsa meg helyzetét a meghódított területen, s ne kezdjen új hadjáratba, hanem várja meg, míg a dél megadja magát neki.

⁵ Zhuge Liang jól informáltnak állítja be magát, hogy előcsalja Sun Quan tanácskérését. Erejük csekélységének hangsúlyozásával pedig arra utal, hogy szükségük van Sun Quan segítségére.

⁶ Zhuge Liang meggyőzte Liu Bei-t, hogy szövetkezzen Sun Quannal, Lu Su pedig Sun Quant győzte meg, hogy szövetséget kössön Liu Bei-jel. A két tanácsadó többé-kevésbé ugyanúgy látta a helyzetet, ám Zhuge Liang zsenialitása volt, hogy megkímélte urát attól, hogy ő kérje a Déli Földek segítségét, és lenyűgöző módon sikerült elérnie, hogy az erősebb fél küldjön követet és kérje Liu Bei segítségét. Ráadásul mikor Lu Su megérkezett, Zhuge Liang nem fogadta nagy felhajtással, hanem megvárta, míg a küldött kér találkozót vele. De még a tárgyalás során sem fedte fel lapjait, hanem megvárta, míg Lu Su javasolja, hogy egyesítsék erőiket. Végül Lu Su meghívta Zhuge Liangot, hogy tartson vele Chaisangba, ám ő ezt először nem fogadta el, hanem csupán számos kifogást követően hagyta, hogy Lu Su meggyőzze őt az utazás fontosságáról.

NEGYVENHARMADIK FEJEZET

¹ Kommentárjában Hu Sanxing hat birodalmi tartományt sorol fel: Lujiang, Danyang, Kuaiji, Wujun, Yuzhang és Jiujiang. Egy szövegváltozat szerint Zhuge Liang jelen van, amikor Cao Cao üzenete megérkezik Sun Quanhoz, vadászatra invitálván őt Jiangxia-ba. A levél felolvasását követően Zhuge Liang a helyszínen megöli a küldöttet, így kényszerítve Sun Quant, hogy még csak ne is gondolhasson arra a továbbiakban, hogy csatlakozik Cao Cao-hoz. Ugyanakkor nem biztos, hogy Zhuge Liangnak valóban ekkora szerepe volt abban, hogy a Déli Földek ellenálljanak Cao Cao-nak. Egyes források – például Lu Su életrajza – azt állítják, hogy a terv a szembefordulásra Lu Su-tól ered. Ő sürgette urát, hogy szólítsa magához Zhou Yu-t, aki Chaisangtól délre, a Poyang tavaknál időzött. Máshol Sun Quan anyja az, aki leleplezi Cao Cao-t és azt ajánlja, kössenek szövetséget a Birodalmi Nagybáccsival.

² Zhang Zhao és Zhou Yu olyan tanácsadók voltak, akiket Sun Quan a fivérétől, Sun Ce-től „örökölt”, ám Lu Su-t személyesen ő „toborozta”. Ezért ragaszkodott hát hozzá annyira, és kivételezett is vele időnként.

³ Liu Cong sorsa példaként lebeghetett Sun Quan szemei előtt. Miniszterei, Wang Can, Kuai Liang és mások magas tisztséget töltöttek be a bukás után is, urukat azonban megölték. Amennyiben megadja magát Cao Cao-nak, Sun Quant is hasonló sors várhatta. Valóban roppant értékesek voltak Lu Su szavai: „ők mind behódolhatnak, egyedül te nem teheted meg ezt”.

⁴ Bizonyos változatokban Xue Zong beszéde hosszas babonás és számmisszítikát használó felsorolást tartalmaz, a nyitó mondatot követően: „a birodalom nem egyetlen emberhez tartozik, hanem mindegyikhez a birodalomban”. Zhuge Liang ezzel szemben klasszikus konfuciánus érveket használ.

⁵ A Pei *jun*ból (közigazgatási egység) származó Liu Bang (Kr.e. 256 – Kr. e. 195) a Han dinasztia alapítója, akit hívnak még Gaozu-nak is, ami Legfőbb Őst vagy Fő Alapítót is jelent. (Pei *jun* a térképen Pei-ként van feltüntetve Xuchangtól keletre.)

⁶ A vörös szakáll és a zöld szem nem volt szokványos, főleg nem délen. Egyes vélemények szerint a szerző, vagy egy későbbi szerkesztő, ezzel akarta kihangsúlyozni Sun Quan idegenségét. Főleg azt szerette volna láttatni, hogy a Sun család nem legitim uralkodóház.

⁷ Tian Heng, Qi utolsó uralkodójának története biztosan épp annyira ihlette a Han-korabeli és későbbi kínaiakat, mint amennyire a negyvenhét *ronin* utóbb a japánokat. Ahelyett, hogy behódolt volna a Legfőbb Ős, a Han alapító, Liu Bang előtt, kinek szavában teljesen megbízhatott, Tian Heng inkább visszautasította a nagylelkű ajánlatot, és öngyilkosságot követett el. Tanácsadói és ötszáz harcosa követte őt a halálba.

⁸ Wu úrhölgy vette át nővére, Sun Ce és Sun Quan anyjának szerepét, így az úr édesanyjának tekintették. Ennek megfelelő szava volt bizonyos ügyekben.

NEGYVENNEGYEDIK FEJEZET

¹ Zhou Yu már rég elszánta magát Cao Cao elűzésére, csupán azért állt a behódolás mellé, hogy rávegye Zhuge Liangot arra, hogy segítségért folyamodjon a Déli Földekhez. Lu Su, mit sem tudván erről, hevesen az ellenállás mellett érvelt. Zhuge Liang viszont nagyon is jól átlátta a helyzetet. Ő és Zhou Yu eljátszották játékukat, mindenki más pedig sötétben tapogatózott és kifejezte tudatlanságát. A szerző kettőjük közé helyezte Lu Su-t, kinek naiv megjegyzései csak élesebbé tették a szóban forgó alapelvek ábrázolását.

² A Bronz Madár Torony (*Tongquetai*) Ye(jun) avagy Ye(cheng) városa mellett volt. A településtől északra elhelyezkedő palotától nyugatra állt. Hosszú munkálatok után 210 körül fejeződhetek be az építkezések. A több mint harminc méter magas teraszt északról és délről két másik fogta közre,

habár azok valamivel kisebbek voltak. Különböző méretű épületek voltak mindhármukon egyaránt, melyek több mint száz szobát adtak ki közösen. Cao Cao a birodalom minden híres tudósát és művészt oda invitálta. A teraszok bizonyos szobáiban gyönyörű hölgyek laktak, a tudományos társaságok helységeibe azonban nem léphettek be. A legendák szerint közülük csak egyetlen nő mehetett, Cai Yan. A Bronz Madár Tornyt érzi és tudományos központként is működött. Sajnos a három királyság korát követő úgynevezett „nyolc herceg háborúja” miatt Yejun elpusztult és vele pusztultak ezek a csodák is. Yejun város pontos helye a mai napig ismeretlen. Nem múlt el nyomtalanul azonban szellemi öröksége. Az itt született versek jelentős részét a mai napig szavalják. Cao Cao, Cao Pi és Cao Zhi együttesen a „Három Cao” névvel jelenik meg a kínai irodalomban. Költészetük a korszak egyéb költőivel (például a Cao Cao által kivégeztetett Kong Ronggal) együtt, *Jianan* stílusként vonult be a művészettörténelembe. Ez a termékeny időszak főleg addig tartott, amíg Cao Cao élt. A Han korszak alatti versek elsősorban személytelenül szólaltak meg, a *Jianan* stílus személyes szemszögből, sokkal közvetlenebbül. Ők képezik a hidat a Han és a Tang kori költészet között.

³ Utalás egy déli legendára Fan Li-ről, Yue királyának egyik tanácsadójáról a Hadakozó Fejedelemségek időszakából. Miután Wu királya Kuaiji-nél meghódította Yue-t, Fan Li a szépséges Xi Shi-t ajánlotta fel a győzedelmes királynak, mintegy békeáldozatként. Talán Xi Shi miatt Wu királya egyre kevésbé volt éber a későbbiekben, így vált lehetővé Yue számára, hogy néhány év múlva legyőzze őt és elpusztítsa Wu királyságát.

⁴ Történelmileg e vers más célokat szolgált, mint a regényben. A kutatások 210 telére teszik keletkezését, két évvel az itteni eseményeket követően, s azután, hogy Cao Cao nagy ambícióit letörték. Eredetileg inkább azt a célt szolgált, hogy Cao Cao birodalmi becsvágyának morálisan elítélő felhangot adjon, nem pedig hogy ünnepelje a főúrnak a birodalom meghódítására szőtt tervét. A költő alig tizenkilenc éves volt művének megírásakor, 212-ben, négy évvel a Vörös Sziklák csatája után.

⁵ Az előző kötet harmincnegyedik fejezetében, amikor szóba került a Bronz Madár Torony építése, elhangzott, hogy két híddal keresztezik a hozzá vezető teret. Ebben a fejezetben, Zhou Yu felbőszítése érdekében Zhuge Liang ravaszul használja a *qiao* (橋) szót, hogy előbbi úgy értse, mintha Cao Cao el akarná lopni az ő és a néhai Sun Ce feleségét, akik a Qiao-családból származnak. A *qiao* szó jelenthet ugyanis hidat, de egyben a hölgyek családneve is. Zhuge Liang játszik a szavakkal.

„Magához ölelné a két délkeleti *híd* kedves báját, ha tehetné,
Reggel és este velük egyaránt, magát örvendeztetni szeretné,”

Cao Zhi a Bronz Madár Torony, valamint a két függőhíd építészeti szépségéről beszél, melyek szemet gyönyörködtetőek voltak. Ehelyett Zhuge Liang úgy használja a költeményt, mintha ez a két versszak az ország két délkeleti Qiao-járól szólna. Később, a negyvennyolcadik fejezetben Cao valóban beszél majd vágyáról a két nőt illetően, így utólag megerősíti Zhuge Liang vádját. Az eredeti vers, a történelmi *Óda a Bronz Madár Teraszhoz* (銅雀臺賦), ami a *Sanguozhi*-ben (*A három királyság krónikájában*), Cao Zhi életrajzánál szerepel, rövidebb. A tizenegyestől a tizennyolcadik versszakig, valamint a harmincötödiktől az utolsóig, mind későbbi betoldások. Lehet is érzékelni mindkét törést a mű irányának folyamában. A regény írója bővíthette a verset, hogy az kiszolgálja a történetet.

⁶Szó szerint: „repülő medvék lépnek az álomba”. Utalás a Zhou-i Wen király találkozójára a bölcs Taigonggal (Jiang Ziya) a folyóparton. Egy estén Wen egy medvéről álmodott, ami egyenesen karjaiba repült. Nagyapja azt tanította neki, hogy mindig keressen tehetséges embereket, mert hasznára fognak válni. Pár nap múlva egy vadászat során öreg remetébe botlott a folyóparton, aki éppen horgászott. Amikor elbeszélgetett vele, meglepte, hogy az milyen sokat tud az állam ügyeiről és a hadásatról. Különösen akkor lepődött meg, amikor megtudta, hogy Repülő Medvének hívják. Taigong végül Wen király, majd annak fia, Wu tanácsadója lett és segített neki megalapítani a Zhou dinasztiát. Sok legenda szól róla. A versrész a tehetségek felfedezéséről szól. A Bronz Madár Torony látogatói közé, mely egy tudományos és kulturális fellelő volt, Repülő Medvéket álmodik.

⁷Wu király (周武王) a Zhou dinasztia alapítója volt. Huan (齊桓公) pedig Qi állam felvirágoztatója a Tavasz és őszi korszaka alatt.

⁸A luan (鸞) egy fénixhez hasonló mitológiai madár. A Hegyek és vizek könyvében (Shanhaijing) már szerepel, ami leginkább az európai bestiáriumbokhoz hasonlít. Akárcsak a fénix esetében, látványa békét jelent.

⁹Zhou Yu nem volt hajlandó elhagyni gyönyörű feleségét, hogy Sun Quan segítségére siessen. Ajánlhattak neki aranyat, jádét és selymet, semmi sem keltette fel az érdeklődését. Ám ahogy fülébe jutottak Zhuge Liang szavai Cao Cao bronz tornyáról, ahová csodálatos nőket kívánt összegyűjteni, s megígolta a Qiao nővérek foglyul ejtését is, Zhou Yu azon nyomban ura védelmére kelt.

¹⁰ Ósi katonai törvény. A hét tilalom a következők ellen van: arcátlanság, tolvajlás, megtevesztés, elpártolás, széthúzás és szabotázs. Minegyik kategória további alkategóriákat tartalmaz, összesen ötvennégyet, melyek megszégyesítése lefejezést vont maga után.

¹¹ Egy másik szövegváltozatban Sun Quan szavai: „Zhang Zhao képtelen a belátásra. Mindannyian csak családjukkal törődnek, legnagyobb csalódásomra személyes érdekeikhez ragaszkodnak.”

¹² Nagyjából arra a vidékre vonatkozik e megnevezés, ahol a Han folyó található a Yangtze-vel.

¹³ Bo Yi és Shu Qi a Shang dinasztia rangidősei, akik inkább halálra éheztek magukat, mint hogy behódoljanak a győzedelmes Zhou-nak.

NEGYVENÖTÖDIK FEJEZET

¹ Jian Gan remetének álcázva jelent meg.

² Shi Kuang Jin államból származó zenész volt a Tavasz és Ősz korszakában. Képes volt megkülönböztetni a hangmagasság különbségeit. Bővebben lásd a névmutatót.

³ Lu Jia és Li Yiji a korai Han korszak két híres diplomatája volt. Bővebben lásd a névmutatót.

⁴ Talán Cao Cao-nak nem kellett volna megölnie a parancsnokokat, ha megvédték volna magukat. Ehelyett viszont zavarukban vétkesnek mutatkoztak.

⁵ Miután Liu Biao meghalt, Cai Mao és Zhang Yun összeesküdtek, hogy eltegyék örökösét, Liu Congot láb alól, Jingzhou-t pedig átadják Cao Cao-nak.

⁶ Számtalan egymással párhuzamos esemény húzódik szerte a regényben. Ilyen például, mikor Liu Bei az előző kötet harmincötödik fejezetében Víz-tükrözés házában meghallja házigazdájának és másik vendégének beszélgetését. Bár tisztán hallja a szavakat, nem tudja miről és kiről van szó. Ugyanakkor Jiang Gan keveset ért és hall abból, amit az őt mond Zhou Yu sátrában, ám a levél láttán meggyőződése, hogy érti, mi zajlik éppen.

NEGYVENHATODIK FEJEZET

¹ „Zhuge Liang beszél büntetésről, Zhou Yu pedig jutalomról.”

² Az Emei hegy a „buddhizmus négy kínai szent hegyének” egyike. Jelentése „Magas és fennkölt hegy”.

³ A kínai mitológia szerint a Penglai szigeten van a Penglai hegy. Ott laknak a halhatatlanok. Minden aranyból van, a fákon pedig drágakő terem. Nincs szenvedés és nincs tél sem. Örökké lehet enni és inni, valamint örök életet adó gyümölcs is terem a szigeten.

⁴ Egy másik szövegváltozatban maga Zhou Yu az nyílveszőszerző terv kitalálója. Nincs köd, ehelyett Cao Cao és Zhou Yu a folyó középre vezetik hajóikat, hogy beszélhessenek egymással. Amikor Cao Cao emberei lőni kezdenek, Zhou Yu viszonozza a „tüzet”, és úgy manőverezik, hogy nagyszámú nyílveszőt gyűjtsön össze. A gúnyos köszönetmondás is Zhou Yutól ered itt.

Ez az esemény egyáltalán nem szerepel a *Sanguozhi*-ben (*A három királyság krónikája*), azonban a *Weilüe* (魏略), azaz *Wei rövid története*, beszámol egy hasonló esetről a ruxu-i csatában. Sun Quan egy nagy hajón közelítette akkor meg Cao Cao táborát, hogy megfigyelhesse. Cao Cao megparancsolta, hogy árásszák el nyílzáporral. Annyi nyílvesző állt bele a hajó egyik oldalába, hogy az okozott túlsúly miatt majdnem felborult. Ekkor Sun Quan gyorsan megparancsolta, hogy forduljanak meg, így már a másik oldalba csapódtak a vesszők. Ezzel sikeresen visszaállította a hajó egyensúlyát, majd biztonságban visszajutott saját táborába.

⁵ „Zhou Yu korábbi kérdése a fegyverválasztásról nem volt eredeti, míg ez a kérdés igen.”

⁶ Utalás a bowangi és Xinye-i csatákra (lásd az előző kötet harminckilencedik és negyvenedik fejezetét).

⁷ Hosszabb változata is létezik Huang Gai érvének a megadás mellett: „mióta Zhou Yu lett a főparancsnok, hiábavalóan fáradoztunk és teljesen kimerültünk. Túlságosan nagy a különbség a haderők méretében, így nem ragaszkodhatunk tovább illúzióinkhoz. El kell fogadnunk Zhang Zhao nézőpontját és a béke érdekében meg kell adnunk magunkat.

⁸ „E jelenetek szépsége a „kölcsonzásben” rejlik. Zhuge Liang az északi sereg legyőzéséhez kölcsönkéri a déliek haderejét, a déliek megsegítésére kölcsönkéri az északiak nyílvesszeit, a nyílvesszők megszerzéséhez kölcsönkéri Lu Su hajóit, Cao Cao elbizonytalanításához kölcsönkéri a folyó ködleplét, kölcsönkér embertől és az Égtől egyaránt. A keleti szelet is kölcsön fogja kérni, miért ne kérhetné kölcsön hát Jingzhou-t is”?

NEGYVENHETEDIK FEJEZET

¹ „A levél a horog, ő maga a zsineg és Cao nyolcvanhárom csapategysége a fogás”.

² „A kulcsmondát”.

³ Egy másik szövegváltozat a következő nyitó sort teszi hozzá: „a terményellátmányért felelős tisztségviselő a Déli Földeken, a vízi előhad vezetője, Huang Gai küldi e levelet nagyuramnak, szívbeli és kimeríthetetlen megbecsüléssel”. A dokumentumot a *Jian An* korszak tizenharmadik évének (208) tizenegyedik hónapjára datálják.

⁴ Kan Ze-nek meg kellett szereznie ezt az engedélyt Cao Cao-tól, mielőtt folytathatta a terv kivitelezését.

⁵ „Kan Ze azért járt sikerrel, azért nem végezték ki, mivel tudta, miként szóljon meggyőzően a tett ravasz emberéhez [*jianxiong*]. Akár hozzá, akár a tett hősi emberéhez [*yingxiong*] beszél, létfontosságú, hogy inkább makacs legyen, mintsem behízelt. A *yingxiong* becsületét tartja mindenekelőtt nagyra, más nem érdekli. Így amikor Zhang Liao Guan Yu érdekében tevékenykedett, kárhoztatta őt, mondván, tisztességtelen, hogy túl könnyedén veszi életét (lásd a huszonötödik fejezetet). A *jianxiong* tudásán kívül semmivel sem törődik, ezért gúnyolta ki Kan Ze tudatlanságát, így alkotván véleményt a helyzetről”.

⁶ „Kan Ze visszajára fordítja az igazságot, hogy próbára tegye Gan Ninget”.

⁷ „Kan Ze sikerét tekinthetjük a Vörös Sziklák csatája első győzelmének”. Egy erről megemlékező költemény is ezt a vélekedést erősíti.

⁸ Ebből a csoportosulásból talán Zhang Zhao, Sun Quan civil főtanácsadója bírt a legnagyobb befolyással. Pang Tongot, az Ifjú Főnixet kétszer is Zhuge Liang párjaként említették, lásd a harmincötödik és harminchatodik fejezetet.

⁹ Jiang Gan vitte a levelet Cao Cao-nak (lásd a negyvenötödik fejezetet), melyben igyekeztek gyanúba keverni a két vízi parancsnokot, Cai Mao-t és Zhang Yunt, akikkel Zhou Yu végezni akart. Sikerült másodszor is becsapnia Jiang Gant, mive Cao sohasem árulta el, hogy első alkalommal boldondá tették.

¹⁰ Sima Rangju a Qi királyság egyik hadvezére volt a Tavasz és Ősz Korszakában (lásd a névmutatót).

¹¹ Egy kommentár az alábbiak szerint írja le a kétfajta vízi járművet: „a könnyű támadó csónakokat nyers marhabőrrel vonták be. Minden oldalukon evezőnyílások voltak, jobbra és balra további nyílások az íjpuskákknak és lándzsáknak. Egyetlen ellenfél sem közelíthette meg, nyílvevő és más lövedék sem pusztíthatta el. Nagy sebesség elérésére tervezték őket. Csapatszállító hajó nem érhetett utol. Közvetlenül nem bocsátkoztak harcba az ellenséggel. Ezzel szemben a hadihajókat nagyjából három láb magas, lőrésekkel ellátott fal övezte. Alatta voltak az evezővillák. Belül olyan magas barakk, mint amilyen magas a fal, ezen pedig egy második csipkézett sánc. Elöl és hátul, jobb- és baloldalon lobogók, jelzőzászlók, gongok és dobok. Ilyen a csapatszállító hadihajó”.

NEGYVENNYOLCADIK FEJEZET

¹ „Shan Fu, vagyis Xu Shu, aki korábban eltűnt szem előle, váratlanul felbukkan. Ő volt Liu Bei első katonai tanácsadója, akit Cao Cao táborába csábított egy hamisított levéllel. Lásd a harmincötödik és harminchatodik fejezetet”. Xu Shu kijelölésének fontossága a nyugati harcosok, Ma Teng és Han Sui oldaláról fenyegető veszély elhárítására tíz fejezettel később válik nyilvánvalóvá.

² A regény valószínűleg ugyanazt a helyet feltételezi Chibi-ként azaz Vörös Szikláként, melyet a könyv elején idézett Su Shi is annak gondolt 1082-ben, amikor oda hajózott. A csata pontos helyét már Su Shi előtt is vitatták és még ma is fejtörést okoz. A költőnek hatalmas szerepe volt abban, hogy az egyik ilyen feltételes helyet, az „irodalmi Vörös Sziklákát” (文赤壁) sokan a történelmi helyszínnek tartásák. A Su Shi féle megközelítés részben abból eredt, hogy a helyszínről szóló ódájában (*Qian Chibifu*, 前赤壁賦) a Huangzhou melletti dombot nevezi Chibi-nek. A helyszínt azonban mind esemény-kronológiailag, mind kalligráfiaiilag (a feltételezett domb nevének egyik karaktere és a vers szövegében használt oda vonatkozó karakter nem egyezik), valamint a krónikákkal nem megegyező partoldal miatt tá-

madják. A regény szerinti Cao Cao helyszínleírása alapján, arra következtethetünk, hogy azt az író szintén Huangzhounál, a mai Wuhantól keletre képzelte el. A városok nevei többnyire elfogadottak, azonban a környezeti elemek (hegyek, erdő) pontos helye, illetve megnevezése nagyban vitatott. A történelmi szövegek, a települések elhelyezkedése alapján, valamint az elvonulási útvonal helyzetéből (Cao Cao biztosan áthaladt a mocsaras Huarong környéki ártéren) adódóan más helyszínek is versenybe szálltak a névért. A „katonai Vörös Sziklák” (武赤壁) Wulinnal szemben találhatóak, nem messze nyugatra a modern Chibi várostól (amit korábban Puqi-nak hívtak). A folyóparton egy Tang (618 – 907) és Song (960 – 1279) dinasztiák között keletkezett hatalmas sziklavészet is emellett igyekszik állást foglalni a maga Chibi feliratával (helyes kalligráfiával) egy domboldalban. Ezen a folyószakaszon azonban több lehetséges helyszín is felmerült. A városok mérete, a települések nevei és még a Nagy folyó egyes szakaszai is megváltoztak az elmúlt századok során. A környéket kegyenlítették, hogy még lakhatóbb legyen, megszüntetve ezzel dombokat. A csata jelentősége miatt is igyekeztek többen az eseménnyel kapcsolatos nevet adni lakhelyeiknek, ezzel is fokozva a problémát. Amiben viszont a legtöbben egyetértenek, hogy a csata helyszínét a Wuhantól a Nagy folyó folyásirányának megfelelően, vagy azzal ellentétes irányban kell keresni, nagyjából száz kilométeres távolságon belül. Mindezek ellenére sajnos teljes bizonyossággal a mai napig nem tudjuk megmondani, hol verselt a folyón Cao Cao. Könyvünk a „katonai Vörös Sziklák” köré épített helyszínrajzi adatokat használja nagy térképeihez. Az irodalmi helyszínnek megfelelő pedig a kis térképek között található meg.

³ Cao Cao magáévá tette a Sárgaturbánosok eme jelmondatát, ahogy haderejüket bekebelezte is qingzhou-i csapatába. Lásd az első fejezetet.

⁴ Az eltört lándzsa Cao-é, és a Vörös Sziklák eljövendő csatájának jelképe.

⁵ A varjúfélék családja (corvidae) magába foglalja a hollók, szarkák és varjak fajait is. A tél elől azonban főleg csak a varjúfajok vonulnak délre. Korán észrevették, hogy ezek a madarak gyászolják a halottaikat, ezért különlegesnek tartották őket. A nap egy-két szakát eltekintve a varjúnak, vagy a hollónak a káromása balszerencsét hozott, különösen megbeszélések alatt. Úgy tartották, hogy a napban is lakik egy háromlábú varjú, a mitológiai sanzuwu. Érdekesség, hogy a kalligráfiában a varjú írásjegye 鸟 (wu) nagyon hasonló a madár 鸟 (niao) karakteréhez. Csak a szemteljesítő kis vonásban különböznek, ami azért van, mert a varjak fekete tollazata elrejtje azt, tartja egy legenda. A 乌 (wu) jelent még sötétet, homályt is egyaránt.

A szarka 鵲 (que) megjelenése viszont örömet és boldogságot jelképez. A képekre festett szarka azt üzenete, hogy valakinek nagy örömet kívánnak. Két szarka együttes megjelenése pedig kettős örömet jelképezett. Egy kínai közmondás úgy tartja, hogy jobb őszinte varjúnak lenni, mint hazug szarkának.

⁶ Du Kang (杜康) a legendák szerint az első ember, aki alkoholt erjesztett. Pontos eredete ismeretlen. Kínában és Japánban a borkészítők égi patrónusaként tisztelik.

⁷ A *Shi jing* 91. ódája, „Zi jin”. Témája a távoli szerelem iránti vágyakozás. Az ódában a szerelmes partnere ruhájáról beszél, miközben rá gondol és arra vár, hogy meglátogassa. A Zhou dinasztia tudósai már egyfajta galléros ruhát viseltek. Az írásjegyek a természet színeit jelentik, ami lehet kék vagy zöld, de jelenthet fiatalt is. A gallér esetleges kék színéből sokan tudósra szoktak következtetni. Cao Cao itt a tehetségek utáni égő vágyakozását próbálja kifejezni, nem a szerelemre gondol.

⁸ A *Shi jing* 161. ódája, „Lu ming”. Az óda témája a vendégek fogadása. A Se (瑟) egy huszonöt és ötven közötti húrszámmal rendelkező pengetős citera. Már a *Shi jing*ben is említik. A legenda szerint Fuxi készítette a hangszert, aki ikerhúgával, Nüwa-val, agyagból megalkotta a mai embereket. A Sheng (笙) egy különleges, ősi kínai fúvós hangszer. Teste kezdetben lopótökből, később fából készült. Ebbe csatlakoztak függőlegesen nádsípok, melyeket összenyaláboltak és összeerősítettek. A levegőt az oldalról a testbe juttatott fúvóka biztosította. A mai napig fejlődött, alkalmi szereplője a keleti zenekari előadásoknak is.

⁹ Az első két írásjegy itt a négyből a varjú és a szarka. A varjú karakter jelenthet feketét, homályosat, sötétet is. A kettő egymás mellett szintén formálhat varjút. Jelenthet tehát varjat, fekete szarkát, vagy varjat és szarkát együtt.

¹⁰ Sima Qian, a krónikás, Zhou hercegét idézi, mondván: „bármelyik étkezésnél nagy gondot fordítok rá, hogy méltó módon köszöntsem a birodalom érdemes embereit. Akár ki is köpöm az ételt és felkelek az asztaltól, hogy fogadjam őket”. Cao Cao itt arra utal, hogy ő is mindig készen áll az érdemes emberek fogadására, valamint hogy mindent meg is tesz értük.

¹¹ Van az ódának egy feltételezett folytatása, de az író innen kihagyta. Abban Cao Cao történelmi példaképeivel foglalkozik: Zhou hercege a hűsé-

ges helytartó mintája, akit Cao Cao azért idéz meg, hogy mutassa, a legitim uralkodót támogatja, s nem tör a trónra. A két további alak, akihez Cao önmagát hasonlítja, a Qi-béli Huan és Wen Jinből. Ők a *ba*, a főként erő, s nem erény felmutatásával uralkodó nagyurak, akik formális vagy rituális ügyekben mindig alávetették magukat a császárnak, miközben kezükben hatalmas katonai erőt összpontosítottak. Kongzi (Konfuciusz) legmélyebb hódolatát fejezi ki Zhou hercege iránt, és elismeri Huan eredményeit, ám Went sohasem említi, kinek hírneve csorbát szenvedett, mivel egyszer kényszerítette az uralkodót, hogy vegyen részt egy összejöveten, így vétkessé vált. Erről az alkalomról úgy tudni, a császárnak vadászatra kellett mennie. A mű huszadik fejezetének császári vadászata azt sugallja, a szerző Cao Cao-t Wenhez hasonló férfiúnak látta, ám Zhou herceg és Huan nem olyanok voltak, mint ő. Ez az óda mindenesetre Cao Cao-nak az érdekes, tehetséges segítők utáni vágyakozásáról szól. Kéri őket, hogy jöjjenek, segítsenek neki az ország helyreállításában. Ne legyenek kétségeik saját képességeikben, ahogyan a hegyek és a tengerek sem kételkednek magukban. Úgy vágyik rájuk, mint szerelmes leány, nélkülük mély bánatba zuhan. Jöjjenek, ne repkedjenek az urak körül, mint a varjak, hanem válasszák őt, aki mindig szívesen fogadja őket és bármit megtesz értük. (Az itt szereplő dalt a történelmi Cao Cao írta.)

¹² Ahogy Nagy Sándor megölte Fekete Kleitoszt részegen Marakandában, azaz a mai Szamarkandban, Cao Cao is megölte ittasan Liu Fu-t Chibi-nél, azaz a Vörös Szikláknál. Amikor kijózanodtak, mindketten nagyon megbánták tettüket.

¹³ Egy másik szövegváltozat még tartalmaz itt egy fontos mondatot: „Wen Ping jelentette Cao Cao-nak Jiao Chu és Zhang Nan vesztét, mire Cao teljesen elégedett volt önmagával – mivel előre megmondta, hogy az északiak gyengék a vízi hadászathoz –, s visszahívta támadóereje maradékát”.

¹⁴ „A déliek rávették Cao Cao-t, hogy kösse egymáshoz hajóit. Amikor Jiao Chu-t és Zhang Nant olyan hajókon győzték le, melyek nem voltak összekapcsolva, Cao igazolva látta döntését, hogy elengedhetetlen ez a tett. A déliek tüzet akartak használni ellenfelükkel szemben. Ám Han Dang és Zhou Tai, akik tűz használata nélkül is diadalmaskodtak, meggyőzték Cao-t, hogy az ellenség nem feltétlenül fog ehhez folyamodni. Így amikor végül mégis ez történt, a főminisztert meglepetésként érte a dolog.

NEGYVENKILENCEDIK FEJEZET

¹ „Ha Pang Tong, az Ifjú Főnix meggyógyította az északi csapatokat, akkor Zhuge Liang, az Alvó Sárkány lesz az, akinek segítségével felépül Zhou Yu”.

² „Ezen felül, hogy szellemeket és lelkeket helyezzen irányítása alá, felfejlessze a hadrendet és elrendezze a csapatokat, megnyugtassa a köznépet és megszilárdítsa a dinasztiát, valamint jó szerencsére leljen. Zhuge Liang módszerét a szelek megidézésére *dun jia*-nak nevezték”.

³ A Nagy Medve csillagképen belüli hét legfényesebb csillag, vagyis a Nagy Göncöl. Zhuge Liang élete végén még egyszer ehhez a csillagképhez fordul majd. A Nagy Göncöl egyben az isteni igazságot is jelképezi. Ez a metszetek zászlóin is fel-feltűnik. A Tang (618-907) dinasztiától kezdve már egyes kardok pengéjére is rákovácsolták.

⁴ A szelet és a tüzet össze lehet kapcsolni a *Változások könyve* hexagramjaival, az alábbi módon: a szél trigram (*sun*) a tűz trigram (*li*) felett a „családtagok” (*jiaren*) hexagramot teszi ki, a tűz trigram a szél trigram felett a „háromláb” (*ding*). Ennek megfelelően, ha Sun Quan és Liu Bei „családtagokká” válnak, a birodalom három részre bomlik – ez utóbbit háromlábú állvánnyal jelképezik. Sun és Liu egymásra utaltsága olyan, mint a tűz és szél egymásra utaltsága a Vörös Sziklák csatájában.

⁵ Létezik másik értelmezése is: a zöld sárkány (kelet/fa), a fekete teknősbéka (észak/víz), a fehér tigris (nyugat/fém) és a karmazsin madár (dél/tűz) képviselik az ég négy kvadránsát – kivéve a sarkkörüli csillagok térségét, a „császári udvar” középpontját.

⁶ Egy másik szövegváltozatban Zhuge Liang büszkén elküldi Lu Su-t, mondván: „térj vissza és segíts Zhou Yu-nek. Ha nem támad szél varázslatom nyomán, ne mutass meglepetést. Várj rá, s csak akkor cselekedj, ha megérkezett”. Ezután maga adja ki a parancsokat. Lu Su-t a következő fejezetben már Zhou Yu-nél találjuk.

⁷ A nap és az év megújulásának jelképei teljes erejével – kelet, nap, *yang*, természetes zöldellés –, ugyanakkor azt is sugallva, hogy a keleti szél uralja a nyugatit.

⁸ Ezek könnyű harci egységek, melyek számos különböző funkcióval rendelkeztek, többek között felderítés, összeköttetés, elmenekítés és a gyújtóhajók legénységének elszállítása.

⁹ Egy másik szövegváltozatban Zhuo Yu azt fejtegeti, hogy jobban tennék, ha szövetségre lépnének Cao Cao-val, s elfognák Liu Bei-t és Zhuge Liangot. Lu Su ezt hallván tiltakozik: „Cao Cao tízszer akkora gond, mint Liu Bei. Ha nem győzzük le őt, végünk”.

¹⁰ Liu Qi, Liu Biao idősebb fia, Zhuge Liang tanácsára és saját biztonsága érdekében Xiakou-ba jelölte ki a maga helyét. Lásd a harminckilencedik és negyvenedik fejezetet.

¹¹ Liu Feng Liu Bei fogadott fia, lásd a harminchatodik fejezetet.

¹² Zhuge Liang valószínű, hogy védeni akarta Lu Qi-t, elvégre ő volt köztük és Jing között a kapcsolódási pont. Ily módon úgy küldhette biztonságba, hogy fontos feladatnak tűnt.

¹³ A huszonötödik és huszonhatodik fejezet számol be az eseményekről, melyek miatt Guan Yu úgy érezheti, tartozik Cao Cao-nak.

¹⁴ Zhuge Liang számított a keleti szél érkezésére a téli napforduló idején, ahogyan Cao Cao is tisztában volt ezzel. Zhuge Liang látszólagos felhajtására távozásának előkészítése miatt is szükség volt. A helyet és az időt mind ő választotta meg, akárcsak azt, hogy Zhao Yun hol és mikor jelenjen meg. Ez legalább annyira volt gondos tervezés és ismeret, mint varázslat.

¹⁵ Az 1943-ban megjelent *Sanguo shihua* című műben Lü Simian történész így foglalja össze a kialakult helyzetet: „a Vörös Sziklák csatája e korszak történelmének kulcspontja volt. Cao Cao győzelme esetén a birodalom nem szakadt volna három részre, hanem egyesül, így ez az összecsapás döntötte el az egység vagy megosztottság kérdését.

Liu Bei uralkodni kívánt, nem elégedett meg a másodhegedúsi szereppel. Miután csatlakozott Cao Cao-hoz, hogy legyőzzék Lü Bu-t, könnyen válhatott volna belőle fontos és megbecsült személyiség Cao Cao árnyékában, ám ez nem felelt meg neki, olyannyira nem, hogy részt vett Dong Cheng Cao Cao elleni összeesküvésében is.

Miután Cao legyőzte őt, először Yuan Shao-hoz, majd Liu Biao-hoz fordult segítségért. Többé fel sem merült a lehetőség, hogy visszatérjen Cao Cao-hoz. Utóbbi sohasem fogadta volna el behódolását, de Liu Bei sem tudott

volna őszintén fejét hajtani előtte. Bármi is volt a továbbiakban a katonai helyzet, a legvégsőig szembe kellett szegülnie Cao Cao-val.

Sun Quan helyzete egészen más volt. Atyja, Sun Jian és fivére, Sun Ce Yuan Shu szövetségesei voltak, ám ez utóbbi nem tudta, miként jutalmazza meg Sun Ce-t számtalan harci diadaláért, így Ce elhatározta, hogy inkább meghódítja a Déli Földeket, ahelyett, hogy Yuan Shu szolgálatában maradjon. (...) Miután sikerrel járt, Yuan Shu felmondta szövetségüket. Ebben az időben Cao Cao-nak nem volt elegendő ereje ahhoz, hogy a Déli Földek ellen forduljon, ellenben hadban állt Yuan Shu-val. Így szövetséget kötött Sun Ce-vel, s elérte, hogy a császár nevezze ki a Lázadást Megbüntető Generálissá és Wu urává. Az Újjászületett Nyugalom ötödik évében (200), amikor Cao és Yuan Shao öldöklő harcot vívtak egymással, Sun Ce át akart kelni a folyón, ám Xu Gong követői megsebezték, majd hamarosan halálát lelte (lásd a huszonkilencedik fejezetet). Állítólag Sun Ce északi hadjáratának célja a főváros, Xuchang megtámadása és az uralkodó oltalmába vétele volt. Egy másik értelmezés szerint le akarta győzni Chen Denget, akit Cao Cao Guangling kormányzójává tett, annak reményében, hogy rajta keresztül megszerezheti az irányítást a Déli Földek felett. Ám Sun Ce halálát követően Cao Cao nem túl bölcsen áthelyezte Chen Denget Dongchengbe, minden eszközét elveszítve így a Sun család hatalmának megtörése érdekében. Sun Ce örököse, Sun Quan ezután évről-évre támadást indított Jiangxia kormányzója, a Liu Biao-hoz hú Huang Zu ellen, míg végül 208-ben sikerült megölnie. Így befolyását kiterjesztette Jiangxia (napjaink Hubei-ének délkeleti része) fölé. További nyugati előretörés esetén támadó közelségbe kerülhetett volna Jianglinghez és Xiangyanghoz.

Ugyanebben az évben (az Újjászületett Nyugalom 13. éve, ennek is a hetedik hónapjában) Cao Cao megtámadta Liu Biao-t, aki a következő hónapban meghalt. Idősebb fia, Liu Qi lett végül Jiangxia kormányzója, míg ifjabb gyermeke, Cong vált atyja örökösévé. Ki tudta volna ezután Cao-t megállítani? Serege elérte Xinye-t a kilencedik hónapban, Liu Cong pedig behódolt előtte. Liu Bei elmenekült Xinye-ből, a Han folyó északi oldalán, Xiangyanggal szemközt, s követőinek tömegével Danyangba ment. Cao Cao a nyomában járt, Liu Bei pedig nem tehetett egyebet, Xiakou-ba sietett, hogy Liu Qi-nél leljen menedékre. Nem sok lehetősége maradt, mikor Sun Quan váratlanul szövetséget ajánlott neki Cao Cao ellen.

Miért döntött Sun Quan, Zhou Yu és Lu Su az ellenállás mellett? A behódolás nyomán méltó elbánásra számíthatott volna Cao Cao-tól, s megkímélte volna a birodalmat a szétszakadás katasztrófájától, ahogy Pei Songzhi írja Zhang Zhao életrajzához készült jegyzeteiben. A válasz talán Lu Su életében rejlik. Egyszer, amikor Lu Su azon töprengett, hogy elhagyja a Déli Földeket és visszatér északra, Zhou Yu a régi jóslatot idézte neki: „azok,

akik a Hanokat követik a trónon, délkeletről érkeznek”. Zhou Yu mutatta be Lu Su-t Sun Quannak. Első beszélgetésükkor ezt mondta a nagyúrnak: „a Han-ház nem fog megújulni, ugyanakkor Cao Cao-t sem könnyű megsemmisíteni. Életed, uram, azon áll vagy bukik, hogy képes lesz-e a Déli Földeket egy háromfelé szakadt birodalom egyik részeként megszilárdítani, figyelve a többiek valamennyi megmozdulására”.

ÖTVENEDIK FEJEZET

¹ A *guandao*, pontosabban a *yanyuedao* (偃月刀) azaz magyarul „lehajló hold penge”, egy kínai szálfejszabó, mely leginkább egypengéjű alabárdra hasonlít. A hosszú penge a nyél tetején foglal helyet, akárcsak a lándzsa esetén. A nyél általános hossza 1.5 métertől 1.8 méterig terjed.

² A Tavasz és Ősz Korszakában We királyság Yu Gongot küldte Zi Zhuo megtámadására és elűzésére. Mind a ketten képzett íjászok voltak. Amikor Yu Gong utolérte Zi Zhuo-t, utóbbi már ahhoz is túlságosan rosszul volt, hogy felemelje íját és megpróbálja védeni magát. Yu Gong így szólt hozzá: „íjászmesterem Yin Gong volt, te pedig őt tanítottad korábban. Nem tudom rávenni magam, hogy ama képesség segítségével öljelek meg, melyet te magad adtál tovább”. Ezután fogott négy nyílvesszőt, leütötte a hegyüket, kilőtte őket a négy égtáj felé, majd távozott.

³ Lásd a huszonötödik fejezetet. Amikor Cao Cao bekerítette Guan Yu harcosait, Zhang Liao vette rá, hogy hódoljon be Cao-nak, megtárgyalva vele a „három feltételt”.

⁴ Cao Cao elengedése épp olyan sarkalatos pontja a három fivér történetének, mint amennyire a Vörös Sziklák csatája a történelmi háttér számára. „Néhányan felteszik a kérdést, miért kímélte meg Cao életét Guan Yu Huarongnál, mikor korábban oly buzgón végezni akart a főminiszterrel a császári vadászat idején (lásd huszadik fejezet)? A válasz: Guan Yu akkoriban az uralkodó iránti hűség miatt akarta megölni Cao Cao-t (ám nem tette, nehogy veszélybe sodorja a császárt), Huarongnál pedig a becsület kötelezte, hogy így cselekedjen. Ha nem vesszük figyelembe a különbséget engedelmesség és engedetlenség között, akkor nincs hűség, ha nem értjük meg a különbséget jóindulat és sértés között, akkor nincs becsület”. Amennyiben nem erkölcsileg, hanem stratégiaileg tekintjük a helyzetet, láthatjuk, hogy Zhuge Liangnak jó oka volt arra, hogy Cao Cao ne pusztuljon el. A vetélkedés közte és Zhou Yu között eljutott arra a pontra, hogy vetélytársa megkísérelje megölni (ennek tükörképe Sun Quan és Liu Bei

ellentéte Jingzhou tekintetében). Cao Cao halála Zhuge Liangot és Liu Bei-t arra kényszerítette volna, hogy egy sokkal erősebb Zhou Yu-vel nézzenek szembe. A főminiszter életben maradása megakadályozhatta a Déli Földeket, hogy véget vessen a múltó szövetségnek és átvegye a hatalmat Jingzhou felett. Továbbá Cao Cao kapcsolata Guan Yu-vel adott egy halvány lehetőséget az esetleges Liu Bei-Cao Cao megbékélésre.

ÖTVENEGYEDIK FEJEZET

¹ A You viszonylag kis folyó, mely nyugat felől ömlik a Yangtzi-be, kevés-
sel ama pont alatt, ahol utóbbi délre fordul Jianglingnél. Az itt lévő, még
északi kezekben lévő várost Youjiangkuo-nak vagy Youkou-nak nevezik.
Mivel Liu Bei itt állomásozott, és innen fejezte ki igényét az egész tarto-
mányra, a város neve Jingzhou-ként szerepel e fejezet végén. Az ötven-
harmadik fejezetben ugyanezt a várost átnevezik Gonganra. Az egyszerű-
ség kedvéért általában egyszerűen Gongannak nevezik, Jianglinget pedig
Nanjunnak, mivel ez a település Nanjun kerület székhelye.

² „Ahogy az ősök mondták: a birodalom nem egyetlen emberhez tartozik,
hanem mindenkihez a birodalomban”.

³ „Liu Bei neheztelt Zhuge Liangra, hogy megengedte a délieknek Jingzhou
megtámadását. Lu Su neheztelt Zhuo Yu-re, hogy megengedte Liu Bei-
nek, hogy másodjára ő támadja meg Jingzhou-t. Ugyanakkor Liu Bei visz-
szautasította, hogy Jingzhou-t Liu Biao-tól vagy Liu Congtól szerezze meg,
Lu Su pedig nem kívánta Liu Bei vagy Zhuge Liang halálát”.

⁴ „Lü Bu megnyitotta Puyang kapuit, hogy becsapja Cao Cao-t (lásd a tizen-
kettedik fejezetet), Cao Ren pedig Nanjun kapuit nyitotta meg, hogy meg-
tévevse Zhou Yu-t. E cselvetések hasonlók: Cao Cao-t sikerült a városba
csalni és megégetni, Zhou Yu-t is sikerült becsalogatni és meglőni. Lü Bu
hamis megadással élt, Cao Ren pedig hamis evakuációval. Ez komoly kü-
lönbség, ám a férfiú, akit Lü Bu küldött a megadás hírével, végül valóban
behódolt, Cao Ren evakuációja pedig végül szintén valódinak bizonyult.
Így hát a különbségben is rejlik hasonlóság. Valóban zseniális események,
zseniális írásmű”!

⁵ „Ha tanult emberek veszik szemügyre a nanjuni csatát, csupán sóhaj-
tozhatnak a háborúzás bizonytalanságai láttán. Cao Cao nagy vereségét
követően a Vörös Szikláknál tervet hagyott Cao Ren kezében, mely Zhou
Yu súlyos sérülését okozta Nanjunnál. Az északiak nyolcvanhárom hatal-

mas csapategysége képtelen volt felülkerekedni Zhou Yu-n, ám Cao Ren egyedül sikerrel járt. A déli seregek a folyón és a Fekete Erdőben egészen Nanjunig nem ízeltek meg a vereséget. Ez egyedülálló. Még figyelemreméltóbb, hogy a korábbi eseményekből nézve Huang Gai sérülése apróbb zavaró tényező volt egy nagy győzelem közepette, ahogy Zhou Yu-é is egy jókora diadalt követően. Ám a rájuk következő események nézőpontjából Cao Cao furfangja Zhou Yu-vel szemben a nagy vereség utáni kis győzelem volt, míg Nanjun elvesztése hatalmas csalódás az aprócska győzelmet követően. Ebben áll a következmények megjósolásának nehézsége: miként képesek a hadakozók feladni a vereséget követően vagy előzékenyek lenni a diadal után?

Cao Ren egy éven keresztül tartott ki Nanjunban. Evakuációja a 210. év első hónapjában történt.

ÖTVENKETTEDIK FEJEZET

¹ „A kibékülés Cao Cao-val Liu Bei számára attól a naptól fogva elgondolhatatlan volt, hogy megkapta Xian császár titkos határozatát. Ám a Déli Földek vezérei számára mindig is aggodalomra adott okot a lehetőség, hogy a két ellenfél végül kiegyezik egymással”.

² Jingzhou kilenc nagy birodalmi kerülete (*jun*) helyett bizonyos szövegekben csupán hét szerepel: Nanyang, Nan és Jiangxia a három északi (a Nagy folyó feletti), Wuling a nyugati, továbbá Changsha, Lingling és Guiyang pedig a három déli. Majd egy déli újjászervezés után összesen kilenc jun tartozott ide: Jiangyang, Hanyang, Baling, Xiangyang, Jiangxia, Wuling, Guiyang, Lingling és Changsha. Később azonban ez is megváltozott.

³ „Liu Biao a Déli Földek halálos ellenségének számított, mióta megölte Sun Quan atyját, Sun Jiant. Ám Zhuge Liang Liu Biao-t megfelelő ürügyként használhatta fel, hogy elutasítsa Jingzhou átadását a délieknek, mivel ők korábban Lu Su-t küldték Jingzhou-ba részvétnyilvánítással Liu Biao halálát követően”.

⁴ Yi Ji volt a férfiú, aki figyelmeztette Liu Bei-t, hogy szökjön meg a xi-angyangi lakomáról, s ezzel megmentette életét. Lásd a harmincnegyedik fejezetet.

⁵ „Ma Liang tanácsa, hogy helyezték Liu Qi-t Jingzhou élére azt mutatja, hogy sokan emlékeztek Qi néhai atyjára, Liu Biao-ra, és csupán kényszer hatására követték Cao Cao-t. Így ha Liu Bei átvette volna az irányítást a

tartomány felett, melyet Liu Biao bízott rá, elvesztette volna a nép jóindulatát. Vonakodása ennek fényében nem volt ostobaság”.

⁶ Ez a Xiang folyó nem azonos a Han folyó Xiang szakaszával, ami Xiangyangnál kezdődött. Ez a Dongting tótól délre található. A határ Jingzhou és Yangzhou (a Déli Földek elnevezése a Han udvarban) között egy kevéssel keletre volt a Xiang folyótól, így legnagyobb valószínűséggel Sun Quan Changsha és Guiyang meghódításaért harcolhatott, a két kerületért, melyek részben keletre estek a Xiangtól. Amikor 215-ben Liu Bei és Sun Quan kettéosztották Jingzhou-t, ez a Xiang folyó lett a határ.

⁷ Az Újjászületett Nyugalom 14. évének első hónapjára (209) teszik ezt az időpontot.

⁸ A legyezők ősidők óta népszerű társai voltak mind a háborús mind a kulturális hősöknek Kínában. Készítésük a Han (Kr.e. 202 – Kr.u. 220) dinasztia alatt nőtte ki magát művészetté. A kulturális hősök verseket írtak, avagy képeket festettek a legyezőkre, míg a harcosok fegyverként használták. Wang Xizhi (303 – 361), Kína leghíresebb kalligráfusának történetében jegyezték fel, hogy elsőként ő írt kalligráfiát egy hölgy legyezőjére. A Tang dinasztia legendás Taizong (598 – 649) császára kálmosból (*Acorus calamus*) készült legyezőket ajándékozott tisztségviselőinek. A kálmos gyógyító ereje mellett kellemes illatáról volt ismeretes. A hiedelmek szerint még a gonosztól is védett. A császár ezzel azt üzenté, hogy izzasztó helyzetekben is kellemes fuvallattal őrizték meg hivatali erényeiket. Az összehajtható legyezők először a Song (960 – 1279) dinasztia korában jelentek meg.

⁹ Az azonos vezetéknevvel rendelkező kínaiak, még ha nem is voltak rokonok, hajlottak arra, hogy azt mondják, ötszáz évvel korábban ugyanahhoz a családhoz tartoztak.

¹⁰ „Mindenki emlékezett rá, hogy Zhou Yu viaskodása Cao Rennel lehetővé tette Zhuge Liangnak, hogy elfoglalja Jingzhou három északi kerületét, ám arról megfeledkeznek, hogy Sun Quan csatája miatt Hefei-nél elfoglalhatta a négy déli kerületet is”.

¹¹ A történet eme pontján Cao Cao-nak Hefei-t és a Lujiangtól nyugatra eső vonalat kell tartania, különben a Huai folyótól északra szorították volna vissza. Nyugaton megnagyobbítja Jingzhao tartományt, új kerületeket létesítve Nanyangtól nyugatra, hogy ellene szegülhessen Ma Teng

fenyegetésének. Északon Sun Quan Hefei elfoglalására tör, délen pedig kiterjeszti fennhatóságát, hogy területei közé kerüljön Jiaozhou. Mindez a 210-es évben.

ÖTVENHARMADIK FEJEZET

¹ „A szerző kompozíciós módszere zseniális. Wei Yan megadása Changsha-nál egy korábbi eseményt visszhangoz, miközben egy későbbi alapját is képezi. Egyúttal Wei Yan és Han Xuan viadala Wen Pinggel történető küzdelmét idézi fel Xiangyangnál (lásd a negyvenegyedik fejezetet). Changsha-nál Zhuge Liang ki akarta végezni Wei Yant. Előrelátása a százötödik fejezetben válik nyilvánvalóvá, amikor Wei Yan elárulja Shu-t. Az író az egész történet során zseniálisan egyensúlyoz az előre utalások és beteljesülések szövevényében. Művét biztosan roppant precíz számítások szerint alkotta meg”. Wei Yan központi szereplővé lép majd elő Zhuge Liang halálát követően.

² A Yangtze és a You folyók találkozásának közelében fekvő Gonganból indította meg Liu Bei a támadást Nanjun ellen, mely végül Jingzhou tartomány meghódításához vezetett.

³ A Dongting tótól keletre fekvő terület.

⁴ Meng Ben és Xia Yu félelmetes harcosok voltak a Hadakozó Fejedelemségek Korában (lásd a névmutatót).

ÖTVENNEGYEDIK FEJEZET

¹ Immár negyedik alkalommal merül fel a kijelentés a műben, miszerint: „az idők kezdetétől fogva a birodalom nem egyetlen emberhez tartozik, hanem mindenkihez a birodalomban”.

² „Más kárára igyekszel a magad helyzetét erősíteni”? Bizonyos szövegváltozatok ezen a helyen megpróbálják az olvasó szimpátiáját gyengíteni Lu Su iránt, és enyhíteni a gyanakvást Liu Bei indítékaival összefüggésben.

³ E beszédnek van másik változata is: „eljátszod hiteledet a világ előtt, én pedig anélkül halok meg, hogy akár csak reményem is lehetne egy tisztességes temetésre”.

⁴ A *Shi jing* első ódája, *Guan ju* címmel.

⁵ Qiao Sun Quan bátyja, Sun Ce és Zhou Yu apósa volt.

⁶ „Most látjuk a szépségét annak, hogy Zhuge Liang ötszáz harcost küldött: túl kevés ahhoz, hogy megvédjék Liu Bei-t, ahhoz viszont túl sok, hogy a vőlegény esküvői kísérete legyen”.

⁷ Egy másik szövegváltozatban az úrhölgy az összeesküvés résztvevője.

⁸ A templom neve az *amrita*, a nirvána „halhatatlan” gyógymódjának hagyományos fordítása.

⁹ Az eredeti szövegben az szerepel, hogy „a sárkány, a fénix és a mennyei nap ismertetőjegyet („fülbélyegét”) viseli.

ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET

¹ A három királyság krónikáiban szereplő Fa Zheng életrajz különös képet fest a kapcsolatról. Eszerint Sun Rennel való házasságuk nem volt felhőtlen, Liu Bei folyton gyanakodott rá és félt tőle. Heves és kemény személyiség volt, akárcsak idősebbik bátyja, mondták róla. Száz szolgálólánya volt, mind kardot viseltek és őrt álltak. Akárhányszor Liu Bei belépett fiatal felesége szobájába, állítólag kirázta a hideg. Zhuge Liang egyszer erre ezt mondta:

– Mikor urunk Gonganban volt, tartott Cao Cao északról jövő befolyásától, valamint félt Sun Quan jelenlététől keleten. Otthonában pedig attól rettegett, hogy Sun úrhölgy majd bajt kever.

² 210. február 12. – Az új év első napja a holdnaptár szerint, egyben a tavasz első napja.

³ Fa Zheng életrajza szerint Sun úrhölgy kémként dolgozott fivérének, nem állt Liu Bei oldalára. Azonban a *Liang junshi ge jiang douzhi* című Yuan korabeli drámában – a regényhez hasonlóan – hű férjéhez.

⁴ E bekezdés további része – a verset is ideértve – több szövegváltozatból hiányzik. A Pillangó Part fordítható Liu vőlegény parti pontnak is (*Liu-langpu*) – nyilvánvaló anakronizmus.

⁵ „Mily zseniális volt Zhuge Liang! „Kölcsönkérte” Sun Quan anyját és Zhou Yu apósát, hogy segítsenek elrendezni Liu Bei esküvőjét. Azután „kölsönkérte” Sun Quan húgát, Sun úrhölgyet, hogy segítsen Liu Bei-

nek visszatérni Jingzhou-ba. E három ember segítségét kölcsönkérve mi baj lehet abból, hogy ha Jingzhou-t is kölcsönkéri egy időre”?

ÖTVENHATODIK FEJEZET

¹ „Cao Cao nehezményezte, hogy Liu Bei Xuzhou birtokába jusson, mégis elősegítette, hogy az uralkodó kinevezze őt a tartomány védelmezőjévé, mivel célul tűzte ki, hogy Lü Bu-t és Liu Bei-t egymás ellen fordítsa. Esetünkben Sun Quan nehezményezi, hogy Liu Bei Jingzhou birtokába jusson, mégis a császárhoz fordul, hogy nevezze ki őt a tartomány védelmezőjévé, annak érdekében, hogy Cao Cao-t Liu Bei ellen fordítsa. E mesterkedések sokban hasonlítanak egymáshoz”.

² Xuchang azóta a Han főváros, mióta Cao Cao oda vitette a császárt. Történelmileg Xu-nak vagy Xudu-nak hívták, míg Cao Pi, Cao Cao fia meg nem változtatta nevét a Han dinasztia uralkodásának végén.

³ Shu a nyugati térség (nagyjából a modern kori Sichuan) hagyományos neve. Liu Bei hamarosan ide tart. Xichuan, avagy „nyugati folyók” a vidék földrajzi elnevezése, épp úgy, ahogy Jiangdong vagy Jiangnan, „a Yangtze keleti vagy déli vidéke” a déli terület – melynek hagyományos neve Wu – földrajzi elnevezése. Han tartományként a vidéket Yizhou-nak nevezték. A „folyóvidék” általánosságban Shu-ra, Xichuanra és Yizhou-ra vonatkozik. Kivételes minőségű selymet készítettek erre felé.

⁴ „Noha Wen király a három részre osztott birodalom kétharmadát tudhatta magáénak, hűségesen szolgálta a Shang uralkodói házat, Zhou erényét felülmúlhatatlannak nevezhetjük”. Wen fia, Wu király erővel döntötte meg a Shang házat, és megalapította a Zhou dinasztiát.

⁵ E fontos beszéd forrása az Újjászületett Nyugalom 15. évének (211) tizenkettedik hónapjából származó *Wei Wu gushi*. A *Három királyság* szövegváltozatai azonban kihagyják Cao hivatkozását korai tetteire az eunuchokkal és azon hatalmas ellenfeleivel szemben, akik visszavonulásra kényszerítették, nehogy családját bántódás érje. Hiányoznak a történelmi utalások is a Zhou ház támogatóira, melyek azt erősítik, hogy Cao Cao hűséges szolgálója a Hanoknak, és nem kíván saját dinasztiát alapítani.

⁶ „Az elsőként a harmincnegyedik fejezetben említett terv csupán most fejeződött be, és elképzelhetetlen nehézségeket okozott a népnek, csakúgy

mint hatalmas pénzügyi károkat a birodalomnak. Cao Cao építménye a Dong Zhuo által Mai-nél épített palotakomplexummal vethető össze”.

⁷ Értsd Jingzhou területe. „Sun Quan nem azért javasolja Liu Bei-t a tartomány védelmezőjének, mert szövetségre kíván lépni vele, hanem hogy Cao Cao félelmében és gyanakvásában támadást indítson ellene. Cao Cao nem azért nevezte ki Zhou Yu-t Nanjun kormányzójává, mert tartott tőle, hanem mert félt Liu Bei-től. Remélte, hogy Zhou meg fogja támadni Liu Bei-t”.

⁸ Ravasz lépés Cao Cao részéről. Sun Quan és Zhou Yu semmit sem nehezményezett annyira, mint Nanjun Liu Bei kezébe kerülését. A dél igen komoly áldozatokat is meghozott azért, hogy Nanjunt megszerezze Cao Cao-tól: „az Újjászületett Nyugalom 14. évében (209) Zhou Yu és Cao Ren több mint egy évig tartották egymással szembeni pozíciójukat. Rengeteg harcos meghalt vagy megsebesült. Amikor Cao Ren elmenekült a városból, Sun Quan Zhou Yu-t tette meg Nanjun kormányzójának. Liu Bei azt javasolta, hogy az udvar tegye meg a harci szekerek és a lovasság generálisának és Xuzhou védelmezőjének. Ő maga Jingzhou védelmezője volt, és Gonganban állomásozott”.

⁹ A Tavasz és Ősz Korszakában Jin királysága engedélyt kért Yu-tól, hogy seregei áthaladhassanak területén, mivel meg akarták támadni Guo-t. A visszaúton a Jin haderő elfoglalta Yu-t.

¹⁰ „Zhou Yu 'temetésére'.”

¹¹ „Lu Su három kísérletet tett Jingzhou visszaszerzésére, Zhuge Liang pedig háromszor utasította őt vissza. Első indoka szerint Liu Qi (Liu Biao jogos örököse) még életben volt, második, hogy várjanak, míg megszerzik a Folyóvidéket, s a harmadik, hogy nem vehetik el a Folyóvidéket egy rokontól. A harmadik indok nem csupán kizárja a másodikat, de a tartomány elfoglalása végül ellent is mond az előbbinek! E megtévesztések Sun Quan mesterkedéseire adott válaszok, aki, miután elküldte Lu Su-t, hogy követelje vissza Jingzhou-t, az uralkodóhoz folyamodott, hogy tegye meg Liu Bei-t Jingzhou védelmezőjének, ezután pedig ismét útnak indította Lu Su-t, hogy kieszközölje a tartomány visszaadását.

Zhou Yu háromszor próbált végezni Liu Bei-jel: amikor igyekezett rávenni csapatai tartalékolására, amikor házasságba csábította és amikor ezt követően üldözte. Ugyancsak háromszor próbálta megölni Zhuge Liangot: amikor rá akarta venni, hogy támadja meg Cao Cao magtárát, remélve,

hogy Cao végez vele, amikor elküldte, hogy szerezzen százezer nyílvesz-
szőt, remélve, hogy kivégeztetheti a katonai törvényeknek megfelelően, és
amikor a Hét Csillag Oltárához űzte. Így hát teljesen elfogadható, hogy
Zhuge Liang háromszor bősztette fel őt, noha ez utóbbiak jóval kevésbé
súlyos tettek voltak”.

ÖTVENHETEDIK FEJEZET

¹ Liu Feng és Guan Ping Liu Bei és Guan Yu fogadott fiai voltak.

² Zhou Yu zenei géniuszát és vendégszeretetét életrajzában említik. Halála
az Újjászületett Nyugalom 15. évének (211) tizenkettedik hónapjára esett.

³ Lu Su-t minden bizonnyal nem katonai képességei, hanem azért javasol-
ták, mivel Cheng Pu-val – Zhou Yu fő vetélytársával a Wu-udvarban –
szemben a Wu-Shu barátságot képviselte.

⁴ „Szel és fellegek időszakában” – annak kifejezése, hogy viharos időkben
ért el kiemelkedő eredményeket.

⁵ Egy másik szövegváltozat itt bővebb: „gyengék vesznek körül, akik csak
nyöszörögnek [az eljövendő összecsapások miatt Cao Cao-val], miközben
Zhang Zhao ugyan szelíd és engedelmes volt, ám szilárdan kitartott abban,
hogy elutasít minden egyezséget [Cao Cao-val]”.

⁶ Létezik olyan változat is, ahol Pang Tong kardért nyúl, ám Lu Su meg-
akadályozza, hogy megölje Zhuge Liangot. Ezután Tong azt állítja, hogy
csak tréfálkozott. Itt egyéb ellentétek is felszínre kerülnek Pang Tong és
Liu Bei csoportosulása között, melyek másutt csupán részben szerepelnek.
„Zhuge Liang váratlan találkozása Pang Tonggal eme utazást követően
megfelel Pang Tong váratlan találkozásának Xu Shu-val (Shan Fu-val, lásd
a negyvenhetedik fejezet végét), miután meggyőzte Cao Cao-t, hogy lán-
colja össze hajóit. Xu Shu letűnik a történetből, Pang Tong ellenben hosszú
szünetet követően ismét felbukkan”.

⁷ Pang Tong szerepéhez Cao Cao vereségében lásd a negyvenhetedik feje-
zetet. Lu Su igyekszik erősíteni a Liu Bei mellett elkötelezettek csoportját
délen, ezért ajánlja Pang Tongot.

⁸ Liu Bei szolgálatában Pang Tong később ugyanazt a rangot – *junshi zhong-
langjiang* – tölti majd be, mint Zhuge Liang.

⁹Lásd a harmincötödik fejezetet.

¹⁰ Az Újjászületett Nyugalom 16. évének (211) hatodik hónapján.

¹¹ E ponton az események nyugatra kerülnek, mivel Cao Cao arra fordítja figyelmét, ahonnan a Han dinasztia eredt. Észak felől közelít, első célja Guanzhong, azután Hanzhong, végül pedig a folyóvidék – ez utóbbira Sun Quannak és Liu Bei-nek is fáj a foga. Ha sikerrel jár, egy évtizeddel korábban eléri észak konszolidációját. Erre felkészülve megerősíti a legfontosabb határmenti városokat, Xiangyangot és Fanchenget középütt, Hefei-t és Shouchunt keleten. Eközben Liu Bei helyzete megszilárdult Jingzhou-ban, Sun Quané pedig a Déli Földeken, különösen annak déli térségében, Jiaozhou-ban és Nanlingban. A valós történelem szerint Cao bevallott célja a nyugati hadjáraton Zhang Lu, Hanzhong független vezetője volt (a regényben ez nem hangsúlyos), ám igazából a Ma klán uralma alatt álló Liangzhou-t és Guanzhongot vette célba. Utóbbi legfontosabb városa Changan. Liangzhou vagy Xiliang (a mostani Gansu) Guanzhongtól nyugatra és északra terül el.

Liu Chunfan *Sanguo shihua* című művében így foglalja össze Ma Teng karrierjét: „192-ben Ma Teng és Han Sui a császár segítségére siettek, amikor Dong Zhuo foglya volt Changanban. E tettéért az uralkodó generálisi ranggal jutalmazta. 194-ben Ma Teng azt tervezte, hogy kiterjeszti hatalmát Changanra, ám vereséget szenvedett és visszatért Liangzhou-ba. 202-ben, Yuan Shao halálát követően Yuan Shang igyekezett szövetséget kötni a déli kánnal Hedong [az egyik fővárosi negyed] megtámadása céljából. E fenyegetés elhárítására Cao Cao Zhong Yao segítségére sietett. Ekkor Ma Chao, Ma Teng fia is Zhong Yao támogatójaként lépett fel, s legyőzte Yuan Shang generálisait. A kán megadta magát, Ma Teng pedig ismét jutalmakban részesült. Amikor Cao Cao megtámadta Jingzhou-t 208-ban, Ma Tenget udvari őrzőparancsnokká tette meg, hogy megelőzzön bármiféle felfordulást a hátában. Hallván, hogy Cao Cao Zhang Lu megtámadását tervezi, Ma Chao és Han Sui [mivel úgy érezték, Guanzhong is veszélybe került], megszervezték a Tong átkelő védelmét”.

A regényben fontos változtatás, hogy Cao Cao a Vörös Sziklák után hívja Ma Tenget Changanba, nem pedig előtte, ugyanekkor arról sem esik szó, hogy Ma Chao úgyszintén fontos pozíciót töltött be a Cao vezette udvarnál.

¹² Dong Zhuo xiliangi generális volt, mielőtt a fővárosba érkezett és a trónra helyezte Xian herceget. „Már vagy harminc fejezet lepergett, mióta Dong Cheng és a hét másik összeesküvést szervezett a császár érdekében, Cao

Cao ellenében. Közülük csupán Ma Tenget tévesztettük szem elől, mivel Xiliangba távozott. E fejezetben hirtelen visszatér, ráadásul oly módon, ami összeillik Pang Tong Xu Shu-nak adott tanácsával (kérje, hogy Cao Cao bízza meg a Tong átkelő tartásával Ma Tenggel szemben, hogy így meneküljön meg a Vörös Sziklák tűzvészéből)“.

¹³Ma Yuan (馬援) (Kr.e. 14 – Kr.u.49) akit szoktak a „Hullámokat Leccsillapító Generális” néven is emlegetni, legendás katonai parancsnok volt Guang Wu, a Keleti Han dinasztia első császára alatt. Meghódoltatta a Qiangokat és a Nanmanokat is. Ő verte le délen a Trung nővérek lázadását. Ennek emlékére rézoszlopokat állíttatott, amelyen ez állt: „Ha ezek az oszlopok eltörnek, Jiaozhi (akkor Jiao délnyugati része) el fog pusztulni.” A helyiek köveket kezdtek hordani rájuk, hogy ne sérülhessenek meg. Ezekből dombok lettek, melyek végleg eltűntek. 1272-ben még Kublai kán is kerestette az oszlopokat, de kevés sikerrel. Ma Yuannak több temploma van Kínában és Vietnámban is.

¹⁴„Túl szegény volt ahhoz, hogy megfelelő (értsd: kínai) fő feleséget vegyen magához”.

¹⁵A következő három bekezdés jelentősen különböző szövegváltozattal is bír, mely szerint Ma Teng és két fia címeteket fogadnak el Cao Cao-tól, s éppen készülődnek a hadjáratra Liu Bei ellen, amikor Xian császár magához hívhatja Ma Tenget, hogy elmondja neki: a maga részéről nem adja áldását a hadjáratra. Ezen felül biztatja a harcost, hogy szembe előtt őse, Ma Yuan példája lebegjen, emlékezzen a titkos rendeletre és haderejét ne Liu Bei, hanem Cao Cao ellen fordítsa. Ma Teng hallgat az uralkodóra, és meggyőzi fiait, hogy támogassák a Han házat.

¹⁶Lásd a huszadik fejezetet.

¹⁷Beosztása a *silang* volt Ez azt jelentette, hogy a titkárság teljes jogú tagja, háromévnvi próbaidővel a háta mögött, vagy azt, hogy a birodalmi csapatok parancsnokának egyik tisztje.

¹⁸Li Jue és Guo Si két generális volt, akik Dong Zhuo halála után hatalmas zűrzavart okoztak. Lásd a kilencedik és tízedik fejezetet.

ÖTVENNYOLCADIK FEJEZET

¹ A történelmi szövegekben Zhuge Liang nem játszik felbujtó szerepet a Cao Cao – Ma Chao ellentétben. Ekkoriban a történelmi Cao éppen dinasztíája kiépítésén fáradozott, megerősítve védelmét délen és keleten, figyelmét pedig főként nyugat felé fordítva.

² Az Újjászületett Nyugalom 16. éve (211), ezen belül a 7. hónap első tíz napja.

³ Xiliang nyugat Liangzhou-t, azaz nyugat Liangot jelenti. Xizhou pedig Nyugati provinciát, ami a rendkívül széles Liang provincia nyugati része.

⁴ A 211-es évet Cao Cao azzal kezdte, hogy hadjáratot hirdetett Hanzhong független ura, Zhang Lu ellen. A hír riasztóan hatott a Ma család számára, akik Guanzhongot irányították, mely területen Cao-nak keresztül kellett haladnia, hogy megtámadhassa Zhang Lu-t. A Ma ház így összehívta a helyi törzsfőket, s első védelmi pontjuk a Tong átkelő lett.

⁵ A Changshe-ből származó Zhong Yao fontos szerepet töltött be Cao Cao felemelkedésében, ahogy ez kiderül életrajzából is: „amikor Li Jue és Guo Si fogva tartották a császárt Changanban, Zhong Yao segített megszökni neki. Ezért Cao Cao busás jutalomban részesítette. Később Cao Changanba küldte, hogy bizalmas tanácsadóként végezze el a fővárosi negyedek parancsnokának kötelességeit. Zhong Yao szabad kezet kapott a térségben, s Ma Tenggel és Han Sui-jal együttműködve jól kormányzott. A Guandu-i ütközet során kétezer hátaست biztosított Cao Cao számára, mely tette lényegi fontosságú volt. Továbbra is folytatta Cao Cao befolyásának fenntartását nyugaton, s elérte, hogy a nyugati részek ne kössenek szövetséget a Yuanokkal, akik akkoriban Cao Cao fő ellenfeleinek számítottak.

Nem sokkal azt követően, hogy Cao megalapította Wei államot, Zhong Yao főminiszter lett”.

⁶ „Pang De a tömeggel együtt osont be a városba”.

⁷ „A Vörös Sziklák csatájának estéjén Xu Shu azt kérte Cao Cao-tól, hogy küldje őt a Tong átjáró őrzésére. Itt mégis Zhong Yao-t találjuk, nem Xu Shu-t. Miért? Mert talán meghalt. Ha nem, bár megesküdött, hogy nem ad tanácsot Cao Cao-nak, aligha hagyhatta el posztját, ha tényleg az átjárónál volt. Ám mivel holléte ismeretlen, a legvalószínűbb, hogy betegségre

hivatkozva visszatért falvába”. A Tong átjárónál lezajlott küzdelem a korszak döntő csatáinak egyike.

⁸ A világos harci öltözék – más szövegváltozatokban nem ezüst, hanem fehér – atya, Ma Teng iránti gyászát jelzi.

⁹ „Hogy merészelt Cao Cao vöröset ölteni, mikor Ma Chao atyját gyászolta? Vörös harci öltözékének letétele olyan, mintha Ma Chao kedvéért gyászba öltözött volna”!

„Cao Cao és Sun Quan is igyekezett megbosszulni atyjuk halálát. Az ő igyekezetük azonban nem „nyilvános” volt, atyjuk, nem pedig uruk kedvéért történt. Ma Chao bosszúállási kísérlete viszont „nyilvános”, atya és ura kedvéért indította. Ma Teng a császár titkos rendelete miatt halt meg, így látható, hogy a Hanok hűséges szolgája volt. Fia eme áldozat miatt fogott fegyvert Cao Cao ellen, így ő maga is hű szolgája és gyermek, annak ellenére, hogy a korábbi idők történészei rágalmakat szórnak rá, miszerint áruló és lázadó volt. Ezzel szemben Cao Cao elmulasztotta megölni atya gyilkosát, Tao Qiant, ehelyett visszavonult Lü Bu támadása miatt. Sun Quan sem járt sikerrel, ő sem végzett Liu Biao-val sőt, utóbbi halálát követően részvétet nyilvánított Lu Su odaküldésével”.

¹⁰ „Bizonyos tudósok az eseményekből, hogy Cao Cao levágta szakállát és letépte magáról ruháját, azt a következtetést vonták le, hogy itt a Han uralkodó felsőbbségének mágikus befolyása érvényesült. Ha a köpenybe rejtett határozat nem került volna napvilágra, a hét hűséges úr nyilatkozata sem tétetett volna meg. Ma Teng nem halt volna meg, Ma Chao pedig nem jött volna, hogy bosszút álljon érte”.

¹¹ Ha Sun Quan és Liu Bei a Tong átkelő csatája alatt egyesítik seregeiket és megtámadják a fővárost, míg Cao Cao távol van, micsoda nagyszerű nap lett volna! Miért nem volt erre hajlandó egyikük sem? A déliek védelemre, nem támadásra készültek. Hogy is tudták volna elfoglalni Xuchangot, ha Hefei-t sem voltak képesek meghódítani? Továbbá céljuk Jingzhou volt, nem az északi-központi területek. Ami Liu Bei-t illeti, éppen arra készítette fel erőit, hogy a folyóvidékeket támadja meg nyugaton. Ugyan északon terült el legfőbb célja, addig nem mert arrafelé vonulni, míg meg nem hódította a nyugatot”.

A Tong átkelő délre esik a Wei és a Sárga folyó találkozásától, északra a Hua hegységtől, Zhongnong negyedben, ezért a fővárosi negyedek fenntartása alá tartozik. Cao Cao igyekezett a Wei folyó térségét a maga irányítása alatt tudni olyannyira nyugatra, amennyire csak lehetséges. A

szabálytalan határ Liangzhou avagy Xiliang és Guanzhong között körülbelül hetven mérföldre nyugat-északnyugatra esik Changantól. A nyugati főváros biztonsága a folyó innen északra és nyugatra eső részének ellenőrzésétől függött.

¹² Kicsivel északabbra keltek át a Sárga folyó keletnek forduló kanyarulatától. Cao Cao két parancsnokot küldött először, azután csatlakozott hozzájuk, s az egyesül erő délnek haladt a Sárga folyó nyugati partján. Így jutottak a Tong átkelő, Guanzhong keleti kapuja mögé. E manőver lehetővé tette Cao Cao számára, hogy visszaszerezze Changant. Guanzhong közigazgatási központját. A hadműveletek megmutatták, hogy Cao jobban elsajátította a folyami hadviselést, mint amennyire a Vörös Szikláknál ismerte.

¹³ A Wei és a Sárga folyókról van szó. Előbbi keletnek folyik és ott találkozik a déli irányú Sárga folyóval, ahol az kilencven fokos szögben keletnek fordul. E forduló miatt beszélnek időnként keleti és nyugati, azután északi és déli partról is.

¹⁴ Maga Cao Cao birtokolta ezt a parancsnoki hivatalt Ling császár alatt. Fő funkciója a hadsereg kiképzése és fegyelmének biztosítása volt.

¹⁵ „Míg Zhou Yu élt, a Sun és a Liu ház hadilábon állt egymással, miután meghalt, együttműködtek. Mikor Cao Cao-t elfoglalták otthoni ügyei, a két ház hadilábon állt egymással, de ahogy valamelyiküket fenyegetni kezdte, együttműködtek. Ez a kulcsa a Sun és Liu házak közötti kapcsolatnak”.

ÖTVENKILENCEDIK FEJEZET

¹ „A hadi tudományban nagy zsenialitás kell ellenfeleink megosztásához. Kettőn sokkal könnyebb felülkerekedni, mint az egyetlennen. Ám sokféle technika létezik. A lóháton lezajlott beszélgetést követően a levél gyanakvást keltett. Ráadásul ez utóbbi fényében a beszélgetés is gyanúsabbá vált. Az ellenfelek megosztása alapozást igényel. Mielőtt Han Sui kivégeztette Cao Cao hírvivőjét, ott volt az első levél (melyet megmutatott Ma Chao-nak), s a másodikat csak még gyanúsabbá tette. Azután amikor Han Sui területeket ajánlott fel Cao Cao-nak a háború befejezése érdekében, levélváltás zajlott le – újabb ok a gyanakvásra. A módszer, ahogy Cao Cao elültette a gyanút Ma Chao-ban, azt mutatja, milyen mélyen megragadta az ellenfelek megosztásának kifinomult művészetét”.

²Egy másik szövegváltozatban Yang Qiu így szólt Han Sui-hoz: „Ma Teng fellázadt a dinasztia ellen, s megérdemelt büntetést kapott ezért. Uram, lázadókkal kívánsz egy táborba kerülni”? E rész idővel azért maradhatott ki, mivel Cao Cao-t olyan fényben tüntette fel, mintha hű lenne az uralkodói házhoz, ugyanakkor bemocskolta volna Ma Chao hírnevét is, aki később Liu Bei-hez csatlakozott.

³„Zhou Yu megtévesztésének zsenialitása Jiang Gannal szemben (lásd a negyvenötödik fejezetet) a sötét éj felhasználásában állt. Han Sui és Ma Chao egymás ellen fordításában Cao Cao zsenialitása a verőfényes nappal felhasználásában állt. Zhou Yu Jian Gannak írt levele világos volt, míg Cao Cao levele homályos. Amikor Zhou Yu találkozott Jiang Gannal, mesteri húzás volt részéről, hogy elmondta a leglényegesebbet („ne utalj a katonai helyzetre”), amikor viszont Cao lóháton találkozott Han Sui-jal, részéről az volt mesteri, hogy csupán a legjelentéktelenebb dolgot osztotta meg vele”.

⁴„Több mint ötven fejezettel korábban [az elsőben] Zhang Jue felforgató tanaival megtévesztette a tömegeket. Ebben a fejezetben Zhang Lu látszólag a semmiből bukkan fel, és méltó párja Jue-nek. Utóbbinak két fivére volt, Zhang Lu-t atyja és nagyatyja támogatja. Mindketten roppant hangzatos címeket viseltek. Szinte olyan, mintha azonos szerepet töltenének be. Úgy tűnik, a Sárgaturbánosok képezték az előjátékot az összejövetelhez az őszibarackkertben, Zhang Lu pedig a kezdőpont Liu Bei behatolásához a folyóvidékre”.

⁵Liu Yan, Youzhou kormányzója bocsátotta ki az önkéntesek jelentkezését kérő rendeletet az első fejezetben, amellyel Liu Bei karrierje megkezdődött. Liu Yan életrajzát gyakran idézik, hogy bemutassák az udvart képviselő birodalmi ellenőrök rendszerének átalakulását birodalmi avagy tartományi védelmezők rendszerévé. Utóbbiakat bár hivatalosan az uralkodó jelölte ki, független hatalomként működtek. Figyelemre méltó karriert maga mögött tudva Liu Yan javasolta megbízható tartományi védelmezők rendszerének kiépítését az udvar által kinevezett korrupt tisztségviselők ellenében. Azt kérte, hogy helyezték át Jiaozhou-ba (Észak-Vietnám és Guangdong – Guangxi déli része), mivel távol kívánt lenni a kor zavargásaitól. Ám még mielőtt megkezdhetné volna utazását, meggyőzték, hogy tartson inkább Yizhou-ba (a folyóvidékre). Itt a birodalmi felügyelő helyébe lépett és barátságot kötött a helyi Sárgaturbánosokat legyőző férfival. Liu Yan eltúrta a Zhang Lu anyja által alapított szektát, és részt vett egy sikertelen összeesküvésben az uralkodó ellen, mikor Changanba vitték. Két fia, Fan és Dan életüket veszítették az esemény során. Az efelett érzett bánat és

fájdalom Liu Yan életét követelte. Zhang fia azonban hű maradt a császárhoz, ezért Yizhou birodalmi védelmezőjévé nevezték ki.

HATVANADIK FEJEZET

¹Egy szövegváltozat hozzáteszi: „délen a Yangtze és a Han folyóig hatolt előre, északon You és Yan tartományokig”.

²Ez egy kulcsmondat. Zhuge Liang semmit sem bízott a véletlenre.

³Sima Xiangru a Nyugati Han időszak ismert költője és írója volt. Ma Yuan (Hullámokat Lecsillapító Generális) hős harcos, aki alávetette a Viet (Yue) területet a Keleti Han kor idején. Zhang Ji úgyszintén a Keleti Han korszakban élt, híres orvos volt. (Mind a hármukhoz lásd a névmutatót.)

⁴A Wei Shu avagy Wei könyve (Wei Shou állította össze 551 és 554 között) említi, hogy Cao Cao írt katonai könyveket, melyeket tábornokainak adott. Mengde új könyve (孟德新書) említve van és idéznek belőle a Kérdések és válaszok Tang Taizong és Li Weigong között című vitatott eredetű műben, melyben a Tang dinasztia jeles uralkodója, Taizong (598 – 649) és Li Jing (571 – 649) tábornok tárgyal meg katonai kérdéseket. Cao Cao kommentárjai Sun Zi A háború művészete című művéhez fennmaradt, bizonyos kiadásában szerepelnek is mellékletként.

⁵Shu, a jelenlegi Sichuan nyugati térségének neve a *shu* (rágcsáló) szó azonos kiejtésű változata.

⁶„Csupán a jólétesült emberek fognak tudni a küldött durvaságáról. Mások azt mondják majd, méltóságod azért végzett veled, mert ajándékait nem találta megfelelőnek”.

⁷„Mielőtt folytatod utazásod hazafelé”. Zhuge Liang célja az volt, hogy baráti tanácsot adjon az utazónak, nem pedig hogy túl nyilvánvalóan köszöntse őt.

⁸Zhuce Liang és Pang Tong. Ez az első alkalom, hogy a két taoista bölcs együtt szerepel.

⁹A lakomán Liu Bei, Zhuge Liang és Pang Tong nem tesz utalást a folyóvidékre, Liu Zhang állapotára és arra, hogy miféle emberek találhatók ott. Zhang Song várja, hogy Liu Bei felhozza a témát – mivel leginkább ez foglalkoztatja –, ám vendéglátója még csak nem is céloz ilyesmire.

¹⁰ „A birodalom nem tartozik egyetlen emberhez, hanem mindenkinek a birodalomban. Az erényes birtokolja”. Immár ötödször merül fel ez a motívum a regényben.

¹¹ Zhang Songnak, Liu Zhang egyik fontos tisztségviselőjének nem sok bizalma van ura képességeiben a tartomány kormányzásának ügyében. Fa Zheng életrajzából az derül ki, hogy a két férfiú összeesküvést szőtt annak érdekében, hogy Liu Bei leválthassa Liu Zhangot. Mindazonáltal Fa Zheng barátságos közeledése Liu Bei-hez történelmileg már három évvel korábban, a Vörös Sziklák idejére nyúlik vissza. Zhang Songot pedig Cao Cao nem sokkal a nagy csata előtt elutasítja. Cao vereségét követően Zhang Song azt javasolja Liu Zhangnak, hogy Liu Bei-jel kössön szövetséget, ne Cao Cao-val.

¹² Egy szövegváltozat tartalmaz egy verset is itt, mely így végződik:

„Ha Liu Zhang hallgatott volna a tanácsra
A másik Liu nem tette volna kezét tartományára”

¹³ Az Újjászületett Nyugalom 16. évének tizenkettedik hónapja (212 januárjának vége vagy februárja).

¹⁴ A Shang dinasztiát Tang király alapította, az azt letaszító Wu király pedig a Zhou dinasztiát. A hagyomány szerint mind a kettő megdöntött egy zsarnokot, mielőtt megszilárdította az új kormányzatot.

¹⁵ „A történelem folyamán a birodalmat legtöbbször a megfelelő alkalom megragadásával nyerték el, ám jóindulattal és igazságossággal tartották meg azután”.

HATVANEGYEDIK FEJEZET

¹ A találkozót feltételezett ideje az Újjászületett Nyugalom tizenhetedik évének (212) első tavaszi hónapja. Liu Bei életrajza így foglalja össze a helyzetet: a folyóvidék ura, Liu Zhang meghívta Liu Bei-t, hogy segítsen neki ellenállni Zhang Lu fenyegetésének. A Zhang Song - Fa Zheng kettős nem hitt urában, ezért azt kívánták, hogy Liu Bei vegye át a hatalmat a tartomány felett. Amikor Liu Bei a folyóvidék területére érkezett, Liu Zhang Fu-nál találkozott vele, és harmincezer főnyi katonaságot, valamint elégséges ellátmányt biztosított számára. Liu Bei Jiamengnél állomásozott, ám ahelyett, hogy megtámadta volna Zhang Lu-t, a helyiek hűségét igyekezett

maga felé fordítani. Így fenyegetéssé vált Liu Zhang számára még úgy is, hogy védelmezte Zhang Lu-tól.

² A Hongmeni Lakomára (Lakoma a Hattyúlúd Kapunál) már történt utalás korábban is, lásd a huszonegyedik fejezetet.

³ Nem azonos a guangyuani Jianmen átjáróval (Kard kapu), amit Zhuge Liang 217-ben nem túlságosan messze állíttatott és melynek a mai napig megtalálható újjáépített kaputornya.

⁴ Amikor Liu Zhang megvádolta Zhang Songot és Fa Zhenget, hogy összeesküvést szőttek annak érdekében, hogy átadhassák a tartományt Liu Bei-nek, Zhang Song így válaszolt urának: „Nagyuram, nem hallottál róla, hogy Sun Quan tervbe vette a folyóvidék megszerzését, ahogy Cao Cao, Zhang Lu és Ma Chao is? Nem hallottad, hogy a birodalmi nagybácsi erényessége elnyerte a folyóvidék valamennyi lakójának tiszteletét és bizalmát, s hogy ő az uralkodói család tagja? Ha eljönne, hogy tartományod birtokolja, megtagadná tőled a kormányzóságot, ahová kényelmesen visszavonulhatnál”? E beszédétől felháborodva Liu Zhang különböző parancsnokokat hivatott, hogy elűzzék Liu Bei-t.

⁵ A várost Molingnak hívták a Qin-Han időszak során; Sun Quan 212-ben változtatta nevét Jianye-re, majd a Jin dinasztia ideje alatt Jiankang néven ismerték. Shidou jelentése kőváros. Helye közel esik a modern Nankinghoz. Sun Quan igyekezett megtartani a Yangtze-től északra eső területeket, Cao Cao pedig megpróbálta uralni a Huai-tól délre fekvő vidéket. Hefei a Jiujiang negyedben körülbelül félúton helyezkedett el a két folyó között. Hefei-től délre egy Chao (Hu) nevű nagy tó terült el, s a Ruxu kötötte össze e tó déli végét a Yangtze-vel.

⁶ A ceremónia a 213. év júniusának közepén történt. Lásd még a kilencvenegyedik fejezetet.

⁷ Zhang Liang Liu ura, egyben a Han uralkodó, Gao Zu (Liu Bang) legfőbb tanácsadóinak egyike volt. Zhuge Liangot általában hozzá hasonlítják. Segített Hui császárnak a trón öröklésében Gao Zu uralkodását követően, így megvédte a dinasztiát a Lü klán fenyegetésétől. Xun Yu ezzel szemben már korábban igyekezett felkorbácsolni Cao Cao birodalmi ambícióit. Így valójában nem is volt abban a helyzetben, hogy tiltakozzon a Kilenc Méltóság felöltése ellen. Másfelől bizonyos szerzők nagyra becsülik Xun Yu-t, egyenesen Guan Zhonghoz, a Qi-béli Huan herceg bölcs tanácsadójához hasonlítják, aki a Tavasz és Ősz Korszakában élt.

HATVANKETTEDIK FEJEZET

¹Guan Yu Jianglingből védte Jingzhou-t. „Cao úr Wu-t készült megtámadni, ez halálos fenyegetés. Ugyanakkor Yue Jin Jianglingnél szembeszáll Guan Yu-vel. Ha nem igyekszem megmenteni, Yue Jin felülkerekedik, majd útnak indul, hogy elfoglalja ezt a tartományt is – sokkal nagyobb veszedelem ő, mint Zhang Lu”. A 213. év januárjában történt ez.

²Zhang Su nem csupán a hűséget testesítette meg Liu Zhang irányában, hanem a kötelékek megtartásának politikáját is Cao Cao-val. Liu Zhang névleges kinevezésben (Csodálatot Keltő Generális) részesült a Han udvartól, Cao közbenjárásának köszönhetően. „A szakadást Liu Zhang és Liu Bei között Zhang Su okozta, mégpedig azzal, hogy elárulta a terveket”.

³A Zhou dinasztia (Kr.e. 1046 - Kr. e. 256) alapító uralkodója Wu király (ami hadakozót jelent). A Zhou-kat megelőző Shang dinasztiát (Kr.e. 1600? - Kr. e. 1046) győzte le a muye-i csatában, végérvényesen véget vetve uralmuknak. Wu királyt Kína egyik legnagyobb hőseként tartják számon. Ősi kínai politikai és vallási tanítás az úgynevezett „égi elrendelés” (vagy a „Menny akarata”), melyet a Zhou dinasztia alatt alkottak meg és a konfuciánusok csiszoltak tökélyre. Ezzel igazolták az egyes dinasztiák jogát az uralomra. A felfogás szerint az Ég (avagy a Mennyegek) testesíti meg a természetes rendet, az uralkodó pedig az „Ég fia”. A főhatalom forrása tehát az Ég. Ha egy császárt sikeresen letaszítottak, akkor egyben méltatlanná is vált az uralomra, hisz azért bukott el, mert az Ég megvonta tőle támogatását. Az egyes természeti katasztrófákat is annak tulajdonították, hogy az uralkodó nincs összhangban az égi elrendeléssel. A Zhou-k tehát azzal indokolták a hatalomátvételt, hogy az Ég megvonta az égi elrendelést a Shangoktól. Az Ég azért fordult el tőlük, mert korruptak voltak és helytelenül uralkodtak.

⁴A „Kilenc Forrás” (Jiuquan), avagy Diyu (Föld Börtön) mitológiai megnevezései a kínai pokolnak. Bár a nyugati felfogással ellentétben itt a pokol és a purgatórium egybe tartoznak. Rendkívül színes és szerteágazó alakját taoista, buddhista és népi elemek is formálták. A lelkek itt töltik esetleges büntetéseiket és várnak a reinkarnációra. A Nyugati Utazás című műben sok minden kiderül róla.

⁵Az említett események nagyon hasonlatosak „Halogató” Fabius, az ifjú, túlfűtött Minucius és Hannibal larinumi (ma Larino di Campobasso) esetére.

⁶ Dongchuan (Keleti folyók) Hanzhong Tang elnevezése. Xichuan a Han-név, s többek között ezt fordítják Folyóvidéknek. Xichuan Dongchuanal együtt teszi ki a „Nagyobb Folyóvidéket”, a Han korszak Yizhou-ját. Hanzhong stratégiai fontosságát így fejtette ki Zhuge Liang Yang Hongnak: „ez a hely Yizhou torka, az a csomópont, amin a tartomány túlélése múlik. Hanzhong nélkül nem létezik többé Shu (Xichuan)”. Zhang Lu elvágta Hanzhongot Yizhou-tól, megölte a Han tisztségviselőket, és független térséggé tette. Eredetileg a felőle érkező fenyegetés miatt fordult Liu Bei-hez Liu Zhang.

⁷ „Liu Bei első székhelye Xuzhou volt (Tao Qian kormányzótól kapta), de ezt elvesztette Lü Bu-val szemben. A második Jingzhou, amit Cao Cao-tól szerzett meg, ám Sun Quan folyamatosan magának követelte. Végső és igaz otthona a Folyóvidék lett”.

„Ugyan Xuzhou-t végül elfogadta Tao Qiantól, Jingzhou-t viszont nem volt hajlandó Liu Biao-tól, mivel tanult Xuzhou elvesztésének leckéjéből”. „A folyóvidék megszerzésének idejére már tanult korábbi hezitálásából és lassúságából, ezért volt hajlandó elfoglalni egy rokona „birodalmát”.

HATVANHARMADIK FEJEZET

¹ Egy szövegváltozat szerint nem egyszerűen az Ég, hanem az Égi Kutya [*tiangou*].

„Vezéreket megölnék és seregeket szétzúznak
Robbanó meteoritok, melyek a földre hullnak
Tűzlabdaként a légkör alsó részén át száguldnak”

² A gerle a távol-keletiek szerint esőben elúzi párját, majd ha kitisztul az ég, hazahívja. A sorok arra utalnak, hogy Pang Tongot épp olyan jól ismerték szülővárosában, mint a vadgerlek hívását, ugyanakkor arra is vonatkozik, hogy éppúgy kívánták a hős hazatértét a vihar elvonulását követően. Pang Tong a 214. év nyarán halt meg.

³ Pang Tong halála a lovak és útvonalak látszólag véletlen megváltozásának eredményeként bizonyos – meglehetősen sajátos – értelmezések szerint talán nem is volt kellemetlen Liu Bei és Zhuge Liang számára.

⁴ „A Rák csillagképben volt egy „Égi Kutya” nevet viselő konstelláció is. Van olyan szövegváltozat, ahol ez szerepel a szövegben az Ég helyett, akárcsak a fenti versben”.

⁵ Pang Tong eredetileg Sun Quannak dolgozott. Egészen pontosan Zhou Yunek. Amikor Liu Bei megérkezett Wu-ba, Pang Tong azt javasolta, vegyék házi őrizetbe. De Sun Quan nem törődött vele állítólagos csúf kinézete miatt. Később, amikor Liu Bei-nél talált alkalmazásra, egy kis helyi magisztrátusban kapott munkát Leiyangban. Pang Tong megsértődött, majd hanyagul kezdte végezni a munkáját, amiért Liu Bei el akarta bocsátani őt. Ezt csak azért nem tette meg, mert Lu Su levelet írt neki Pang érdekében, amiben azt taglalta, hogy száz mérföldes körzetben nem található hozzá hasonlót tehetségben. Zhuge Liang is azt nyilatkozta, hogy Pang Tong képességeit csak az övével lehet összehasonlítani. Lu Su pazarlásnak nevezte Pang Tong hanyagolását. Szerinte az Ifjú Főnixnek a kormányzatban volna a helye. Ezt Zhuge Liang is így gondolta. Csak ezek után idézte őt magához Liu Bei, majd az azt követő hosszú beszélgetés következtében kezdte el tisztelni. Képességei tényleg vetekedtek Zhuge Liangéval, aki nagyon megkedvelte. Pang Degong, Tong nagybátyja, aki a korszak híres tudósa volt, unokaöccsét Guo Jia-hoz hasonlította. Azt is mondta, hogy a birodalom valós bölcsességét Alvó Sárkány és Ifjú Főnix képviseli. Pang Tong húsz évesen látogatta meg először Sima Hui-t (Víztkör mestert), aki őt ekkor a „Nan(jun)i tudósok koronájának” nevezte. Xu Shu szerint, aki megnyeri magának Alvó Sárkányt és Ifjú Főnixet, a világot nyeri meg. A regénnyel ellentétben szerencsétlenül halt meg. Luocheng ostroma közben találta el egy eltévedt nyílvevessző. Liu Bei később mindig elszomorodott, amikor eszébe jutott, mert nagyon megszerette. Azt mondják, a legnagyobb különbség közte és Zhuge Liang között az, hogy amíg Zhuge Liang megőrizte hidegvérét minden körülmény között, Pang Tong csak nyugodt helyzetekben tudta előhozni a maga legjavát. Pang Tong sírját 214-ben építtette Liu Bei, melyet „Fehér Ló Templomnak” nevezték el (白馬寺), de Sárkány és Főnix szentélyként is ismeretes, hiszen Pang Tong és Zhuge Liang szobra is megtalálható benne. A szentély és sír az idő során kallódni kezdett, de 1691-ben a Qing dinasztiabéli Kangxi császár felújíttatta. A szentély ma is megtalálható, a Chengdu-tól északkeletre helyezkedő Deyang városban (ami nem azonos a korabelivel, ami a Fu folyó partján volt).

⁶ „Mikor Zhuge Liang először tárta fel stratégiáját Liu Bei előtt, erősen javasolta a szövetséget Sun Quannal észak meghódítása érdekében. Ennyit mondott Guan Yu-nek is. Ám most, hogy Sun úrhölgy visszatért délre, véget vetve a Sun-Liu szövetségnek, megnőtt a Sun-Cao együttműködés esélye. Legutóbbi csatájában az északiak ellen Sun Quan nem hívta segítségül Liu Bei-t, csupán arra kérte Cao Cao-t, hogy vonuljon vissza. Már ebből is kitűnik későbbi szövetségük lehetősége. Így hát nem volt elegendő

annyi, hogy Guan Yu visszaverje Cao Cao-t, hanem meg kellett őriznie az összhangot a déliekkel is. Máskülönbem nem is reménykedhetett abban, hogy sikerrel álljon ellen az északiak támadásának”.

⁷Egy másik változatban az utolsó sor szó szerint így hangzik: „Amikor bor, csirke és malac-áldozatok valamennyi napot tavaszi nappá tesznek”. „Élete során Zhang Fei sok tette boldoggá tette az emberek szívét. Megfenyítette az udvari tisztségviselőt, acsargott Lü Bu ellen, pusztá kiáltásával megfutamította Cao Cao-t és seregét, megmentette Ah Dou-t Sun úrhölgytől. Ám egyik cselekedete sem ért fel a ravaszsággal, ahogy elfogta Yan Yant, majd ahogy szabadon engedte őt. Azért történhetett ez, mert Zhuge Liang hatására levetkőzte nyers és arrogáns vonásait”.

HATVANEGYEDIK FEJEZET

¹„Liu Bei-nek oly számtalan erénye volt, amennyit csupán az Ég Fia élvezhet”. Egy értelmezés rámutat, csodálatos megmenekülése annak köszönhető, hogy Zhang Fei megnyerte Yan Yan támogatását, s gyorsan áthaladt a Folyóvidék megerősített részein. Pang Tong életrajza szerint a tanácsadó Luoxian ostroma során halt meg.

²Több legenda is szól Zhuge Liang legyezőjének eredetéről. Az egyik szerint Zhuge Liang ügyes és okos gyerek volt, de kilenc éves koráig néma maradt. Egy közeli hegyen lakó öreg taoista azonban felismerte bölcsességét, valamint más veleszületett képességeit, ezért meggyógyította. Ezek után elkezdte tanítani a *bagua*-ra (a taoista nyolc szimbólum), csillagászatra, földrajzra, a többi tudományokra és természetesen a háború művészetére is. Attól fogva tehát minden nap, még ha esett is, habozás nélkül megmászta a hegyet, hogy mesterétől tanulhasson. Tizenhét esztendőskorában egyszer, amikor lefelé jött, épp egy elhagyatott templom mellett haladt el, amikor nagy vihar kerekedett. A templomban keresett menedéket, ahol egy fiatal, tizenhét év körüli nagyon csinos lány fogadta és teázni invitálta, amit elfogadott. Vendéglátója elmondta közben, hogy árva és egyedül él itt. Amikor eloszlott a vihar és tovább indult, a leány még utána szólott:
- Ha legközelebb erre jársz és elfáradsz, vagy megszomjazol, keress föl nyugodtan egy teára.

Hazafelé menet Zhuge Liang kicsit furcsálta, miért nem vette eddig észre, hogy valaki lakik a templomban, miközben évek óta arra haladt, de aztán nem foglalkozott vele. Ezek után, ha arra járt, a lány örömmel üdvözölte. Mindig betért hozzá, nevetgéltek, viccelődtek, *wei-chi*-t és sok más egyebet játszottak. Zhuge Liang egyre ábrándozóbb lett és hamarosan nem tudta

megjegyezni a dolgokat, amiket az öreg taoista tanított neki. Mestere ekkor így szólt:

- Ha nem fúj a szél, nem hajlik a fa, ha nem remeg a hajó, nem törik meg a víztükör. Könnyebb elpusztítani egy fát, mint felnevelni. Úgy látszik hiábavalóak voltak erőfeszítéseim az elmúlt években.

Ezek után rámutatott egy fára az udvaron és megkérdezte:

- Miért nem nő ez a fa? Nem haldoklik, de nem is étellel teli!

Tanítványa látva a kudzu (fojtóbab nemzetség) kacsát a fa köré növe, így szólt:

- A fa azért nem tud nőni, mert a kacsok rákapaszkodtak, a kudzu levelei pedig elorozzák előle a napfényt.

- Igen. Egy hegyen nő a fának, ahol sok a kő és kevés a termőtalaj, nehéz az élet. De ha mélyre ereszti gyökereit, széles koronát növeszthet, nagyobb és erősebb lesz. Azonban ha megfojtja a kudzu, nem tud tovább nőni. Ezért mondjuk, hogy a fának óvakodnia kell a lágy kacsok ölelésétől.

Zhugé Liang felismerte, hogy mestere tudja a titkát, ezért félénken megkérdezte:

- Mester! Ismered helyzetemet?

Az ősz taoista így felelt:

- Aki víz mellett lakik, tudja, merre vannak a halak. Aki az erdő mellett lakik, ismeri a madarak hangját. Közelről figyelve téged és szemlélve tetteid, hogy ne lennék tisztában gondolataiddal?

Rövid hallgatás után az öreg ünnepélyesen így szólt tanítványához:

- Elmondom neked az igazságot. A fiatal nő, ki rajongásod tárgya, nem emberi lény. Eredetileg daru volt az Égi Palotában, de ellopta Xiwangmu (Nyugati Királyi Anya) egyik barackját (ami a mítoszok szerint halhatatlanságot adott) és megette. Kitaszították az emberi világba büntetésként, ő pedig gyönyörű fiatal nővé változott. Elhagyta az erkölcsöt és nem ápol többé semmiféle erényt, csak az élvezetekbe merül. Te gyönyörű arcára figyelsz, és nem látod, valójában kit takar. Ha továbbra is ilyen együgyű vagy, semmi sem lesz belőled az életben. Egyszer, ha nem hallgatsz rá, meg is fog büntetni a lány, majd meglátod.

Zhugé Liang megriadt és tudakolni kezdte, hogy mit tehet ez ellen. Mestere így felelt:

- A daru éjfélkor rendszeresen felrepül a Tejútra, hogy valós formájában fürödhessen meg benne. Ekkor menj a szobájába és égesd el ruháit. Azokat is az Égi Palotából lopta. Ha azok megsemmisülnek, nem lesz többé képes gyönyörű nővé alakulni és fiatalembereket csábítani.

A taoista ekkor egy sárkányfejes botot adott neki.

- Ha a daru meglátja a tüzet a templomban azonnal vissza fog térni a Tejútról. Amikor meglátja, mit teszel ruháival, rettentő mérges lesz és

bizonyosan nem fog elereszteni. Ha bántani akar, ezzel a bottal fogod tudni megvédeni magad tőle. Emlékezz erre!

Éjfélkor aztán a tanítvány elment a templomba, ahol a lány ruháit megtalálta az ágyán, amit gyorsan fel is gyújtott. Miközben a Tejútban fürdött, a daru észrevette a templomban égő tüzet. Szélnél is sebesebben szállt alá. Amikor meglátta, hogy Zhuge Liang a ruháit égeti, örült módjára esett neki, és megpróbálta kivájni a szeméit. Ő résen lévén, rásújtott a madárra a bottal, aki a földre terült. Gyorsan elkapta a darut, ami egyből szabadulni próbált. Végül azonban sikerült elmenekülnie. Zhuge Liangnak mindössze pár faroktoll maradt a kezében. Mindezek után, hogy emlékezzen arra, ne vesztegesse a tanulásra szánt időt, valamint, mindig legyen óvatos, különösen a vonzó külsejű dolgokkal, a daru tollaiból legyezőt készített, amit ezt követően mindenhová magával vitt.

Egy másik történet szerint Zhuge Liang családja, habár híres volt, elszegényedett és ő nagybátyját követve ment Jingzhou-ba. Azért, hogy kezdhessen magával valamit, Huang Chengyanban látta meg a lehetőséget, aki a birodalom egyik híres tudósa volt és nem sokkal lakott délebbre a helytől, ahol a Han a Nagy folyóba ömlik. Lányait ugyan már majdnem mind kiházasította prominens személyekhez, például Liu Biao-hoz, Jingzhou urához, egy azonban még nem kelt el. Huang Yueying (pontos neve ismeretlen), a kiszemelt ara, két dologról volt híres. Egyrészt a természet a legokosabb nők egyikévé alkotta, másrészt, hogy a küllemi szépség erős hiányosságot mutatott nála. Haja sárga, bőre sárgás, sápadt, egyéb esztétikai problémákat nem is említve. A fiatalember nagyon eltökélt és elhivatott volt, tudta, hogy csak akkor fog tudni tanulni, ha megkéri a lány kezét. A számítás bejött. Apósa befolyása miatt a legritkább tudományos kéziratokhoz is hozzájutott, így tehetségét megfelelően kamatoztathatta. A legyezőt jövedébelijétől kapta ajándékba, amikor elkezdett neki udvarolni. Zhuge Liang azt gondolta, csak a helyi szokásnak megfelelő ajándékot kapta és el is feledkezett az ügyről. Később Huang Yueying elárulta neki, hogy akkor jutott eszébe az ajándék, amikor látta őt apjával az ország ügyeiről vitatkozni. Ha a Cao vagy a Sun név került szóba, mindig összevonta a szemöldökét fiatal udvarlója. Az érzelmi kirohanások túl nyilvánvalóvá tették, mi van kedvére és mi nincs. A legyezőt azért kapta, hogy mindig le tudja hűteni vele heves természetét és emlékeztesse arra, hogy ne uralják túlfűtött érzelmek. Zhuge Liang szívébe zárta felesége tanácsát. Az igazi meglepetés pedig akkor jött, amikor szembesült felesége különleges képességeivel. Huang Yueying nemcsak művelt volt, hanem szeretett feltalálni és alkotni is, akárcsak ő. Legendák szerint amikor szegényes életüket kezdték, nem tellett nekik szolgálkra. Huang Yueying egyedül végezte a házimunkát, ezért a nap végére mindig nagyon elfáradt. Ekkor különböző fa szerkeze-

teket, állatokat valamint fából készült embereket kezdett építeni. Amikor Zhuge Liang meglátta, hogy ezek a fa gépek hasonlóan működnek, mint azok élő megfelelői, amikről másolták őket, nagyon elcsodálkozott. Később ő is hasonló dolgokat kezdett építeni felesége hatására. Híres faökreit illetve falovait például, melyeknek a későbbiekben nagy hasznát vette.

³ „Zhang Ren rajtaütés során végzett Pang Tonggal; később Zhuge Liang is rajtaütéssel fogta el Zhang Rent”.

⁴ Bizonyos szövegváltozatokban itt *Waishui* (Külső víz) elnevezés szerepel, a Nagy folyó neve ez a Folyóvidéken. Deyang a Fu folyónál található.

⁵ Mianzhu-ba indultak, Chengdu-tól északra. Luocheng éppen félúton volt köztük. Liu Bei-nek meg kellett szüntetnie a hátulról fenyegető veszélyt, mielőtt kísérletet tett volna a főváros elfoglalására.

⁶ Ma Chao veresége és szökése a Qiangokhoz az ötvenkilencedik fejezetben olvasható. Liangzhou tartománya Dunhuangtól, északkeleti végétől délkeleten Longxi-ig, Tianshui-ig és Andingig terjed.

⁷ Hivatalos címe: A Távoli Népeket Védelmező Generális. Távoli népeken a nem-Hanokat értették.

HATVANÖTÖDIK FEJEZET

¹ Hanzhongot más forrásokban a már említett Dongchuannak nevezik.

² E címet korábban Xian császár Liu Bei-nek adományozta Cao Cao javaslatára.

³ Ma Teng, Chao atyja Liu Bei összeesküvő-társa volt Cao Cao ellen. Lásd a huszadik fejezetet.

⁴ Ling császár Liu Yant 188-ban nevezte ki Yizhou birodalmi védelmezőjévé. Liu Zhang 214-ben adta meg magát Liu Bei-nek.

⁵ Itt hangzik el először a *xianzhu* (szó szerint első uralkodó) Liu Bei-re vonatkoztatva. Ez lesz utolsó titulusa. Fiát, Liu Shant majd második uralkodónak (*houzhu*) nevezik.

⁶ Liu Ba korábban Liu Bei állhatatos ellenfele volt.

⁷Xiangyang után Gongan avagy Youkou volt Liu Bei kormányzói székhelye Jingzhou-ban. Guan Yu viszont már Jiangling-ből kormányzott.

⁸Hanshou volt az a birtok, amivel Cao Cao megtisztelte Guan Yu-t, mikor utóbbi nála időzött (lásd a huszonhatodik fejezetet).

⁹„Menekülése során Liu Bei nem tudta rávenni magát, hogy hátrahagyja a köznépet. Ám ahogy meghódította a Folyóvidéket, fel akarta parcellázni a földet, hogy megjutalmazza követőit. Itt Zhao Yun tiltakozása roppant fontos volt. Olyan harcos ő, aki szereti a népet és ennek megfelelően, a helyes kormányzást is. Korábban, mikor meghódította Guiyangot, a házassági ajánlat sem kísértette meg. Most, a Folyóvidékre érkezve, nem hagyta, hogy a vagyon hatással legyen gondolkozására. Ilyen volt a régi nagy miniszterek hozzáállása is. Hogy is meríthetné ki nagyszerűségét a „híres generális” kifejezés”?

¹⁰E három a következő: aki öl, annak halnia kell, aki sért és lop, annak helyre kell hoznia tettét, minden egyéb törvény hatálytalanítva.

¹¹A levél az Újjászületett Nyugalom 19. évének (214) hetedik hónapjára datálható.

HATVANHATODIK FEJEZET

¹„Miután nem sikerült megszerezniük Liu Shant, hogy felhasználhassák atyja irányítására, a déliek megpróbálták kölcsönvenni Zhuge Jint, hogy általa befolyást nyerjenek öccse, Zhuge Liang felett.

²Egy szövegváltozatban Liu Bei némileg más választ ad Zhuge Jinnek: „kezdettől fogva Sun úr szándéka volt, hogy elfoglalja Jingzhou-t, nekem pedig minden vágyam, hogy visszaadjam neki. Ám azután fogta magát, és elragadta a feleségem. Ha ilyen ellenségesnek és megbízhatatlannak bizonyul, milyen legyen az én részem a kapcsolatban? Háborút kívánsz? Hozd csak a seregeidet”!

³„Liu Bei és Zhuge Liang nagyon is jól tudták ezt, ám nem szóltak semmit. Guan Yu azonban rögtön kibökte”.

⁴„Uram, mivel ifjú korodban olvastad a konfuciánus gondolkozók írásait, akik az öt állandó erényt – emberségesség, becsület, udvariasság, tudás és megbízhatóság – tanították, mindent elsajátítottad, kivéve az utolsót”.

⁵ „Most, hogy a Folyóvidék birtokába jutottál, Jingzhou-t is be akarod olvasztani területeidbe. Egy közönséges ember sem tűrhetné el ezt, emberek vezére pedig még kevésbé. Az efféle mohó és becstelen tettek feltétlenül katasztrófához vezetnek”.

⁶ Guan Yu tettei a lakomán a *Dan dao hui* című híres Yuan drámában köszönnek vissza. A 214-215-ben történt események előtt Sun Quan maga is meg akarta támadni a Folyóvidéket, ám Liu Bei útját állta törekvésének, mondván, ez a hadjárat szégyenbe hozná rokona, Liu Zhang, a Folyóvidék urának legyőzése. Érthető hát, hogy amikor Liu Bei elfoglalta a területet, Sun Quan roppant dühös lett, és „ravasz ördögnek” nevezte Liu Bei-t. Valószínűtlen, hogy akár Liu Bei, akár Sun Quan kizárólag katonai módszerekkel elfoglalhatta volna a Folyóvidéket. Előbbi egyedül Fa Zheng hatatos segítségével volt képes a sikerre, ezért később mindig az adósának érezte magát.

⁷ Zhao királyának szolgálatában, Lin Xiangru vitte el a Heshibit (kína történelmének egyik leghíresebb jádéja) Qin uralkodójához, annak követelésére. Egyedül szállt szembe vendéglátójával, majd hazatért a jádéval. Később ő képviselte Zhao gyengébb uralkodóját több tárgyaláson, majd Qin urának megfélemlítési kísérleteivel szemben lépett fel a Mianchi találkozón Kr. e. 279-ben.

⁸ A birodalmi titkár a legmagasabb kormányzati tisztség volt Cao Cao újjászervezett bürokráciájában.

⁹ Xun ellenezte, hogy Cao Cao felvegye a Wei uralkodója-címet és elfogadja a kilenc méltóságot. Lásd a hatvanegyedik fejezetet.

¹⁰ Ennek neve Borskamra volt, ahol illatos fűszerek borították a falakat. A császárt a 215. év januárján vetették fogságba.

¹¹ Itt vetül fel először a Han-uralom első korszakából származó alakok újjászületésének elgondolása. Cao Cao utasítása a császárné halálra verésére olyan tett, amely szinte példa nélkül álló. Néhányan így magyarázzák: „Xian császár a legfőbb ős (Han Gaozu) újjászületése, Fu császárné pedig Lü császárnéé, Cao Cao korábban Han Xin volt, Cao lánya pedig Qi Ji, végül Hua Xin Zhao hercege, Ru Yi. Egyes elképzelések szerint a Han birodalom három részre szakadása büntetés volt, amiatt, hogy az első Han császár eltette láb alól bajtársait a dinasztia megalapítását megelőző hódító háborúk során.

HATVANHETEDIK FEJEZET

¹ Nanzheng avagy Hanzhong (a Keleti Folyóvidék) legfontosabb városa volt. A Changantól Chengdu-ba vezető fontos úton helyezkedett el.

² „Amikor Liu Bei meg akarta nyerni magának Ma Chao-t, Zhuge Liang arra gondolt, hogy lefizeti Yang Songot. Amikor Cao Cao meg akarta nyerni magának Pang De-t, Jia Xu arra gondolt, hogy lefizeti Yang Songot. Utóbbi mohóságáról mindenki tudott, kivéve Zhang Lu-t”.

³ Először a Keleti Han alapító uralkodótól hangzott el ez, a kifejezés jelentés: „mi felügyeljük a Long hegység mindkét oldalát és a Wei folyó egyenes szakaszát; miért kockáztassunk meg egy hosszas déli menetet a Folyóvidék fővárosa, Chengdu ellen”?

„Cao Cao-nak három oka is volt az óvatosságra: először is, amikor legyőzte Yuan Shao-t és a sajátjába olvasztotta hadseregét, délre menetelt kimerült, még nem teljesen egyesült haderejével. Az eredmény a vereség volt a Vörös Szikláknál. Egy hadjárat a megközelíthetetlen Folyóvidék ellen az újonnan beolvasztott hanzhongi sereggel hasonló kudarccal végződhetett volna. Másodszor egy ilyen hadjárat lehetővé tette volna az egyesített támadást a déli földek és Jingzhou számára az északi központi vidékek ellen. Harmadszor még mindig tartott Zhuge Liang képességeitől, emlékeztén Bowangra és Xinye-re, amikor Zhuge Liang tűzzel harcolt ellene”.

⁴ „Ezúttal az ajánlat valós”.

⁵ „Először senkit sem küldtek Guan Yu tájékoztatására, ami világossá tette, hogy Liu Bei és Zhuge Liang csak szórakozott Zhuge Jinnel”.

⁶ Liu Bei lova Dilu (Célpont), Dayuan háta volt, akárcsak a Rőt Nyúl. Pang Tong is rajta lovagolt végzetes útján. Liu Bei vele ugratta át a Tan folyamot. Lásd a harmincnegyedik fejezetet. A déli vereség Hefei-nél 215 októberében történt.

⁷ Az Újjászületett Nyugalom 20. évének (215) ősze még mindig elég nyugtalan állapotban találta a Folyóvidéket Liu Bei hódítását követően. Sima Yi és Liu Ye erősen sürgette Cao Cao-t, hogy használja ki a helyzetet a térség meghódítására. Cao hét napon keresztül tétovázott Longxi-nél, azután ismét kikérte Liu Ye véleményét. A válasz így hangzott: „a helyzet immár stabilizálódott, most már nem jó ötlet a támadás”.

Több mint harminc évvel korábban Longxi független királyság volt Song

Jian uralma alatt. Heshou (A Sárga folyó nyugati vége) uralkodójának címezte magát. Song Jian saját naptárat vezetett be, saját tisztségviselőket nevezett ki. Az Újjászületett Nyugalom 19. évében (214) Xiahou Yuan elfoglalta Song Jian fővárosát, Fuhant, és kivégezte az uralkodót, majd megszilárdította Cao Cao hatalmát Liangzhou felett.

HATVANNYOLCADIK FEJEZET

¹ Zhou Tai korábban is megmentette már Sun Quant, lásd a tizenötödik fejezetet. Más parancsnokok és hadvezérek szerény származása miatt nem engedelmeskedtek ennek a hősnek, ezért is cselekedett így Sun Quan, elismerve Zhou Tai nemességét.

² Cao Cao az Újjászületett Nyugalom 21. évének (216-17) telén védte He-fei-t. A harcok az Újjászületett Nyugalom 22. évének harmadik hónapjában értek véget. Sun Quan szóban ekkor ismerte el Cao Cao-t urának. E viszonyuk 222-ig tartott, amikor Sun Quan kihirdette saját uralkodói titulusát, Huang Wu lett.

³ Mind a két Xun azért vesztette életét, mert ellenezte Cao uralkodóvá válását. A *Weiwang* cím független dinasztia megalapítását jelentette, akinek meg kellett neveznie örökösét, ezért potenciális uralkodónak számított.

⁴ „Az ünnepi fejfedő leginkább egy lappal fedett díszes fezzre emlékeztetett. Elöl kerek, hátul egyenes, és hosszabb, mint amilyen széles. A tizenkét fehér jadeszálból álló fonálból hat elöl, hat hátul lógott, s az uralkodó előjoga volt. A főnemességnek és a három hercegnek összesen hét fonál járt, a szalagok pedig zöldek voltak”.

Cao Cao az Újjászületett Nyugalom 21. évének ötödik hónapjában lett uralkodó; az ünnepi fejfedőt a következő év tizedik hónapjában adományozták neki.

⁵ „Cao Cao Wei uralkodójává lépése annak előhírnöke volt, hogy fia trónbitorló lesz, ezért szerepel itt az utódlási vita”.

A Han törvények szerint a *wang* (Király vagy herceg) titulus csupán annak jár, kinek neve Liu, mások a *hou* (úr) címet kaphatták. Cao Cao korábbi rangja, a *gong* nem tipikus Han cím volt, előtte csupán egyetlen férfiú viselte: Wang Mang, a Nyugati Han trónbitorló.

Cao Cao trónra emelkedése következményekkel járt a rivális uradalmakban is. Sun Quan Wu uralkodójává hirdette ki magát, Zhuge Liang pedig igyekezett elérni, hogy Liu Bei kijelentse, ő Hanzhong ura. Mivel ez

a királyi titulus elkerülhetetlenné tette az örökös megválasztását, Liu Bei azt tudakolta Zhuge Liangtól, hogy Liu Feng (fogadott fia) vagy Liu Shan (a néhai Gan úrhölgy gyermeke) legyen-e az utód. Zhuge Liang nem válaszolt, s betegség ürügyén otthon maradt. Amikor Liu Bei tovább sürgette, azt mondta neki, hogy Guan Yu döntse el a kérdést. Nyilvánvalóan tudta, hogy neki ellentétei vannak Liu Fenggel.

⁶ Cao Pi 220-ban alapítja meg a Wei dinasztiát. Cao Zhi a *Tongque tai fu* (A bronzmadár torony dicsőítése) szerzője (lásd a negyvennegyedik fejezetet).

⁷ Az ő titulusa a „birodalmi mentor” volt, amelyet egykor Kong Rong is viselt.

⁸ „Manapság azt mondják, Liu Bei könnyező esdekléssel szilárdította meg örökségét, elfeledvén, hogy ez Cao Pi-re is ugyanúgy igaz”.

⁹ Mind Yuan Shao, mind Liu Biao súlyosan megbánta, hogy megtagadta legidősebb gyermeke igényét.

¹⁰ „Az Ég Fia öt évvel korábban Cao Cao legidősebb fiát, Cao Pi-t birodalmi parancsnokká nevezte ki, s a főminiszter [Cao Cao] helyettesévé”.

¹¹ Bizonyos értelmezések szerint emlékeztető volt ez az üres dobozra, amit Cao Cao küldött Xun Yu-nak, azt sugallva, hogy életével fog fizetni.

¹² Az Emei hegy nemcsak a buddhizmus egyik szent hegye, hanem a titkos tanok művészetének helyszíne is volt.

¹³ Zuo Ci a *dun jia*-ra utal (a száraz elkerülése), vagyis azt javasolja, hogy mivel Cao Cao elérte a legmagasabb miniszteri tisztséget, ideje visszavonulnia. Ugyanakkor Cao éppen azzal magyarázza, hogy nem vonulhat vissza, mert elérte a legfelsőbbet, amit egy birodalmi szolgálo elérhet. Véleménye szerint Xian császárt védelmezve megakadályozta, hogy mások törvénytelenül kikiálthassák magukat császárrá vagy királlyá.

¹⁴ A Song folyó a mai Wusong folyó, mely áthalad Shanghai-on. A songjian-gi sügér (*Trachidermus fasciatus*) Kína négy leghíresebb édesvízi halának egyike. Krónikák szerint legízletesebb példányai a songjiangi Xiuye Híd alatt (a mai Shanghai délnyugati részén) voltak megtalálhatóak, nevüket is innen nyerték. Nevezik négykopoltyús sügérnek is.

¹⁵Su Dongpo azaz Su Shi (*A Vörös Sziklák második dicsőítése* című művében) említést tesz egy ilyen kifogásáról. A hal látványa esetleg a Vörös Sziklákra emlékeztette Cao Cao-t?

¹⁶Bizonyos szövegváltozatokban „jåde patkány” szerepel. Az „arany tigris” utalhat a toronyra, amit Cao Cao ezen a néven építtetett az Újjászületett Nyugalom 18. évének (218) hetedik hónapjában. Előjele lehet Cao halálának is, amely a patkány évének első hónapjában következett be (lásd később a hetvennyolcadik fejezetet).

HATVANKILENCEDIK FEJEZET

¹A jó-vagy balszerencse megjósolásának művészete. A széljárás mezőgazdasági és meteorológiai események előre jelzésére utalt.

²A fiziognómia tudományáról van szó. Xu Zhi oldalakon keresztül sorolja Guan Lu képességeit és hatalmát.

³„E beszámoló Cao-t Dong úrhölgy és Fu császárné meggyilkolására emlékeztette, így bizonyára megborzongott hallatán”.

⁴„Cao saját betegsége is éppen ez volt”.

⁵A regény szerint Cao Cao 217-ben szólíttatta magához a bölcset, ám a valóságban Guan Lu ekkor még csupán nyolc éves volt.

⁶A birodalmi oroszlánok a shishik (kő oroszlánok) őrizték a császári paloták, illetve fontosabb helyek kapuit.

⁷Lásd a huszadik és a huszonegyedik fejezetet.

⁸Geng Ji és Huang Wei összeesküvésében szerepet szántak Guan Yu-nek is, aki igen erős pozícióban volt ekkoriban. A felkelést a 218-as év kezdetén fojtották el.

⁹Ekkoriban vette kezdetét az üres címek osztogatása. Immár hatféle nagyobb uradalmi cím létezett.

¹⁰Nanzheng a Hanzhong tartomány székhelye volt. Hanzhongot később Cao Cao három kerületre osztotta Zhang Lu megadását követően. A másik két kerület Xicheng és Shangyong. Xicheng (a későbbi Weixing) és

Shangyong a Wei dinasztia idején Jingzhou nyugati kerületeivé lettek. Zhang Lu idején Hanzhong neve Hanning volt, ám miután Cao irányítása alá vonta a térséget, ismét a korábbi Hanzhong nevet kezdte használni. Baxi félúton található Nanzheng és Chengdu között egy délnyugati vonalon. Baxi közigazgatási székhelye Langzhong volt.

HETVENEDIK FEJEZET

¹ „A három tábor Langzhongtól keletre, Baxi és Dangqu tartományok határánál lehetett a Micang hegyvonulat lábánál. A tartományokat elválasztó határ a Lang folyóval párhuzamosan, annak keleti partjától nagyjából 100 *li*-re követte a folyó vonalát északról dél felé.”

² A több mint kétezer éves út, a Wakou átkelő, Langzhongból a mai Guangyuanba vezetett. A Qing dinasztia idején (1644-1912) még karban tartották ellenőrző pontjait. Egyes téglái, melyekbe belevésték a „Wakou átkelő” feliratot, ma is fellelhetőek. Nagy részüket azonban már beépítették a környező épületekbe.

³ „Zhang Fei ezen a napon már nem az a Zhang Fei, aki elvesztette Xuzhou-t Lü Bu-val szemben (lásd a tizennegyedik fejezetet) részegessége miatt. Tulajdonképpen két teljesen különböző emberről van szó. Ám a Zhang He eszén túljáró Zhang Fei éppen az, aki Yan Yant is furfanggal győzte le. Ez utóbbi események során két Zhang Fei volt, egy valódi és egy hamis, csaknem úgy, mint Zuo Ci, aki önmagán kívül is képes volt megtestesülni”.

⁴ A messze északra nyúló Jialing folyót a Tang dinasztia (618-907) előtt leggyakrabban Ba folyónak nevezték. Hosszú kiterjedése miatt, akárcsak más esetekben, az egyes szakaszok nevét a környező területekről, tájakról kapta. Máskor a folyó egyes tulajdonságai adtak nevet azoknak. Kék folyónak (Cangxi) nevezték el a Langzhong feletti részt, az alatta lévő pedig Lang folyónak hívták Langzhongról. A Jialingra a helyiek Kis folyóként is hivatkoztak, mert a Nagy folyóhoz hasonlították, amit ugyanakkor Waishui-nak is neveznek (most főleg Yangtze-nak hívjuk a Sárga tengerbe ömlő szakaszáról). Hasonló okokból a Han folyó felső szakaszát is Miannek nevezték, míg a Xiangyang utánit főleg Xiangnak hívták. A Zitong fő jelentése vörösréz.

⁵ Dingjun roppant fontos hely, mivel védi Nanzhenget (vagyis Hanzhongot) nyugatról. A hegység keletre terül el a Yangping átkelőktől. Tőle

északkeletre található a Xie völgy. Zhuge Liangot kérésére majd itt, a Dingjun (jelentése: sereg megálló, avagy előretolt állás) hegységnél temetik el.

HETVENEGYEDIK FEJEZET

¹ Liu Bei Zhang Fei-t nevezte ki Baxi kormányzójává. Mivel Cao Cao és Sun Quan között épp fegyverszünet volt, a délvidék békésnek mutatkozott, a harci cselekmények pedig északnyugatra összpontosultak, különösen Hanzhong kerületbe. Ha vetünk egy pillantást a térképre, látni fogjuk, miért volt roppant fontos e térség. Északon Hanzhong határolja azt a területet, ahol mind Changan, mind Luoyang fekszik. Keletre Jingzhou északi részével érintkezik. A tartomány nyugati végén, a Han folyónál található Nanzheng városa, ahol Cao Cao kipróbált generálisa, Xiahou Yuan állomásozott. Hanzhongtól körülbelül kétszáz kilométerre, délre van a Jiameng átkelő, az észak és nyugat közötti alapvető fontosságú területhez, ami Liu Bei fennhatósága alatt állt. Egy egyenes vonal délnyugatra Jiamengtől Chengdu-ig, a Folyóvidék fővárosáig ismét csak nagyjából kétszáz kilométert tett ki. Jiameng és Chengdu között félúton terült el Fucheng térsége. Jiamengtől délre, a Lang folyó mentén feküdt Langzhong.

²E kíséret birodalmi kiváltság volt. „Az öt évszak harci szekereinek mind-egyikét az öt elem színére festették”.

³ *Hújiā Shíbā Pāi* (胡笳十八拍) azaz *Egy nádsíp tizennyolc dala*, avagy *Egy nomád síp tizennyolc dala*. Egyesek Cai Yan hölgyet tartják e mű alkotójának, mások főleg a Tang dinasztia (618 – 907) idejére teszik keletkezését. A művet elsősorban *guqin*on adták elő, mely egy héthúros, pengetős zeneszerszám. (A *guqin*, ejtsd kucsin, jelentése „ósi hangszer”, amit már a Zhou dinaszti idején használtak. Zhuge Liangnak is ez volt a kedvenc zenei eszköze). A dalok főleg Cai Yanról szólnak, aki, akárcsak apja, kora híres kalligráfusa volt, de a költészetben is jeleskedett. Első férje (Wei Zhongdao, 衛仲道), akivel tizenhat éves korában házasodott össze, viszonylag hamar elhunyt. Ebből a házasságból nem született gyermek. A 194-es és 195-ös években portyázó Xiongnu-k fogták el és vitték magukkal az északi földekre. Rabsága alatt feleségül vette egy törzsfő, akinek két fiút szült. Tizenkét évvel később Cao Cao, apja, Cai Yong nevében, hatalmas összegért kiváltotta. Fiai nem tértek vele vissza. Ezek után Cai Yan ismét megházasodott. Új férje (Dong Si, 董祀) városi tisztségviselő volt, aki később főbenjáró bűnt követett el. Felesége Cao Cao-hoz folyamodott felmentéséért. Éppen akkortájt rendezett hatalmas fogadást a főminiszter, amikor Cai

Yan megérkezett. Nyomorúságos megjelenése és viselkedése mindenkit felkavart. Megtudakolta a főminisztertől, hogy tud-e esetleg neki másik férjet adni. Ekkor Cao Cao megkegyelmezett Dong Si-nek. Egy legenda szerint Cai Yang apjától közel négyezer könyvet örökölt, de azok a háborúk során elpusztultak. Amikor egyszer Cao Cao sajnálkozva megkérdezte, hogy esetleg ismer e belőlük valamit, több mint négyszázat elszavalt kívülről, majd le is írta őket. Azokat a műveket, amelyek már megvoltak a főminiszternek és összevetették a frissen leírtakkal, tökéletesen egyeztek. Egyes beszámolók arról szólnak, hogy Cao Cao és Cai Yan már gyermekkoruk óta ismerték egymást, szinte testvérek voltak, mások szerint inkább ábrándos szerelmesek. Azt pletykálták, hogy valójában ő volt Cao Cao élete szerelme. Állítólag ő volt az egyetlen nő, akit a főminiszter képességei miatt meghívott a Bronz Madár Torony különleges társaságába. Cai Yan több költeményt is írt, melyek saját hányattatott, szomorú életéről szólnak. Bánatából számos későbbi költő és festő merített ihletet. Fogságból való hazatérése sok művészi alkotás, valamint a pekingi opera gyakori témája.

⁴ A disznó évében, a tigris hónapjában történt az esemény.

⁵ A legenda szerint Han Xin Cao Cao-ként született újjá, Zhuge Liang Zhang Liang megfelelője, ugyanakkor más források Kuai Tongot teszik meg Zhuge Liang újjászületésének.

HETVENKETTEDIK FEJEZET

¹ „Nem Zhuge Liang okozta a bizonytalanságot, ami Cao Cao-t gyötörte, hanem maga Cao. Ám az egyetlen ember, aki valóban képes volt elbizonytalanítani őt, Zhuge Liang volt. Bowangnál tűzzel győzte le, Xinye-nél keresztbe tett neki, a Vörös Szikláknál pedig csapdába csalta, majd miatta volt kénytelen könyörgőre fogni a huarongi ösvényen. Cao Cao már régóta tartott Zhuge Liangtól. Senki más cselvetése nem érte volna el, hogy kételkedni kezdjen önmagában”.

² Wei Qing és Huo Qubing győzelmet arattak a Xiongnu-k felett Wu császár (uralkodott kr. e. 141-87) hatalmát gyarapítva.

³ Ez nem sokkal azelőtt történt, hogy Cao Cao nyugatra vezette hadait, igyekezőn visszaszerezni, amit Xu Huang elveszített. Cao Cao győzelmét a Wuhuanok felett a harmincharmadik fejezet beszéli el.

⁴ Yang Xiu átlátta Cao Cao analógiáját. Cao tudta, hogy már kicsi az esélye legyőzni Liu Bei-t, de sajnálta feladni Hanzhongot. A kevés húsért tehát nem akart tovább foglalkozni a csirkebordával, hiszen már nem érte meg.

⁵ A valóságban Cao Cao ellenszenvét Yang Xiu iránt inkább az okozta és fokozta, hogy utóbbi jobban volt Cao harmadik fiával, Cao Zhi-vel, akit épp nemrég szorítottak háttérbe az öröklés kérdésében Cao Pi javára.

⁶ Az írásjegyek részei külön-külön ezt a jelentést teszik ki.

⁷ „Urunk olyan, mint kalapács a zsákban” – vagyis elrejtett, titkos fegyver.

⁸ „Kong Rong, Xun Yu és Yang Xiu mind azért haltak meg, mert ellentétük volt Cao Cao-val. Ám Yang Xiu esete különbözött a többiekétől. Kong Rong nem volt hajlandó Cao-t szolgálni, és nyíltan, jogszerűen szállt szembe vele (a császár és a hadjáratok kérdésében). Xun Yu azonban az igazságra és jogra fittyet hányva kezdte szolgálni Cao Cao-t, s csupán később került szembe vele (a Wei hercege-titulus kapcsán). Yang Xiu ugyanígy szolgálta urát, ráadásul ő Yang Biao fővezér fia volt, úgyhogy e szolgálattal megalázta önmagát. Szégyent hozván egy jelentős családra, s felkeltvén Cao Cao gyanakvását, mert Cao Zhi-t támogatta, rosszul avatkozott bele a Cao-család ügyeibe. Cao Cao-nak el kellett viselnie a vádat, hogy megölte azokat, akik elvből szálltak szembe vele. Ám vádolták volna-e tiszteletreméltó és értelmes emberek azért, mert végzett olyasvalakivel, aki úgy szegült szembe vele, mint Yang Xiu? Inkább utóbbit illeti elmarasztalás”. Cao Cao 219 nyarán vonult vissza Changanba, így Hanzhongot Liu Bei kezei között hagyta.

HETVENHARMADIK FEJEZET

¹ Shangyong Hanzhong legkeletibb része volt. Délkeletre, körülbelül 175 kilométerre terült el a szomszédos Jingzhou tartományban Xiangyang városa, a Cao Cao elleni küzdelem következő szakaszának középpontja. A Han folyó itteni részét néha Xiang, néha Mian folyónak is nevezték.

² „Utánozva Yao lemondását a hatalomról Shun számára”.

³ Egy másik szövegváltozatban Zhuge Liang beszéde zűrzavaros állapotokat ír le: „erényes és tehetséges férfiak gyűlnek össze, hogy urukat hírnévért vagy vagyonért szolgálják roppant kockázatos helyzetekben. Most, uram, amennyiben csupán azzal törődsz, hogy elkerüld mások rosszállását

és tettek nélkül ragaszkodsz becsületérzetedhez, akkor minden téged szolgáló elveszti lelkesedését és kitartását”. Liu Bei-t sürgetik, hogy lépjen fel versengő félként, ám nem jellemzik őt eljövendő sárkányként.

⁴ „A hadsereg fel fog lázadni”.

⁵ „Mindig, amikor Liu Bei igyekszik félrehúzódni és vonakodik elfogadni valamiféle megtiszteltetést, Zhang Fei a legnyersebb módon lép elő”. „Amennyiben nem leszel uralkodó, fivérem, a hősök kora pusztá álommmá lesz”!

⁶ A dokumentum különféle változatokban szerepel. Egyik lényeges különbség e változatok között a támogatók és aláírók száma és kiléte. Létezik olyan verzió, ahol a százhusz támogató magában foglalja Liu Bei korábbi embereit és Liu Zhang egykori tisztségviselőit is. Egy másikból – mely szerint a beadványt Zhuge Liang utasítására Qiao Zhou állította össze – a folyóvidéki hivatalnokok nagyobbbrészt hiányoznak.

A fontosabb nevek felsorolását követően az írás történelmi példákat hoz fel lázadásokra, majd leírja, hogy ezeket miként verték le az uralkodóhoz hű hősök. Cao Cao tűnik fel a kortárs lázadók vezéréként, míg Liu Bei a hűséges megmentő.

A következő szakasz az uralkodói családon belüli szolidaritás fontosságát hangsúlyozza, mivel az állam biztonságának ez az alapja: „A Zhou-ház, elődei hibáinak figyelembevételével, saját rokonságát tisztelte meg a birtokokkal. Az *Ódák könyve* e tett jogosságát hirdeti, így a dinasztia hosszan uralkodhatott. Ehhez hasonlóan a Hanok is felosztották a területet, hogy birtokokkal láthassák el a vérükből származó urakat, így téve keresztbe a Lü-családnak, s szilárdítva meg a nagy Liu örökséget.

Az ezután következő rész azt állítja, hogy Cao Cao hanzhong-i vereségét követően a hatalmi krízis végül a Han-uralom végében csúcsosodott ki. „Az udvari viszálykodás és az uralkodó személyének veszélybe kerülése minden szívet megdermesztett. Így az alattvalók egy ősi példát követve Liu Bei-t Hanzhong uralkodójának tekintik, és fővezérré teszik meg, hogy vezesse és szervezze újjá a dinasztia haderejét, erősítse meg a szövetségeket és végezzen az aljas bomlasztókkal. Királyságunk magában foglalja Hanzhongot, Ba-t, Shu-t, Guanghant és Jianwei-t. (Ezek lényegében mind Yizhou főbb részei és Hanzhong. Jianwei Chengdu-tól délre volt található.) E megoldás önkényesen vállalható, feltéve, hogy a termőföld és termény szent oltárának érdekében áll. Azután, miután a siker igazolja ügyünket, visszavonulunk és boldogan fizetünk akár életünkkel is. Rémmülten és reszketve szorítjuk homlokunk a földre, elismerve megbocsáthatatlan vétünköt”.

⁷ „Cao Cao, kölcsönvéve az uralkodó kinevezési jogát, először Xuzhou, majd Yuzhou védelmezőjévé tette Liu Bei-t. Később Sun Quan alattomos határozata képezte alapját annak, hogy Liu Bei Jingzhou védelmezője lett. Ám a Folyóvidék feletti uralmat Liu Bei adományozta önmagának, saját tetteiből fakadt. Ám ebben az esetben nem volt különbség a birodalmi kinevezés és saját tette között, mivel ha sikerült volna az áruló Cao Cao-t felelősségre vonnia a törvény előtt, akkor az Ég Fia éppen így neki adta volna az uradalmat. Nem mondható hát semmi elmarasztaló Liu Bei hatalomra kerüléséről a Folyóvidéken”.

A másik cím, amit Liu Bei ebben az időszakban viselt, a *dasima* (udvarmester) volt, amely a Han történelem korábbi időszakára hivatkozik, amikor a főminiszteri pozíciója meggyengült, s a *dasima* vette át szerepét az uralkodó katonai kezeseként. Xian császár uralkodásának idején ez a cím nem számított hivatalosnak.

⁸ A dokumentum a jobb megértés érdekében több szövegváltozatból áll össze.

⁹ A „kilenc királyság” a királyi birtokokra vonatkozik. Gao Yao-t, ura főminiszterét a Nagy Yu, az áradások lecsendesítője utódjául szánták. Ám Gao Yao még a hatalom átadása előtt meghalt, így Yu fia vált atyja örökösévé és utódjává. Így kezdődött a kor, ahol a hatalom a fiúra szállt át. Látható itt az utalás arra, hogy a miniszternek (Cao Cao-nak) alá kellene vetnie magát az uralkodói család tagjának (Liu Bei-nek).

¹⁰ A dokumentum az Újjászületett Nyugalom 24. évének (219) hetedik hónapjában született.

¹¹ Cao levele a feljegyzett legkomolyabb vád Liu Bei ellen. Bizonyos szövegváltozatokból talán éppen ezért maradt ki. Lényegében Cao Cao azt mondja el Sun Quannak, hogy ha egy az ő méltóságával és helyzetével rendelkező férfiú alattvalója egy szolgálonak (Liu Bei-nek) egy másik tartományban, akkor ez botrány és szégyen. Sun úrhölgy házassága Liu Bei-jel úgyszintén, a harmadik pedig Jingzhou átadása neki. „Liu Bei bárdolatlan gonosztevő, aki mások nyakán lóg és lebecsüli őket. Könnyen adott ígéreteit ritkán váltja be, s legtöbbször aljas terveket szövöget. Ura (a császár) elárulásával kezdte, majd fellázadt Lü Bu ellen. Nem teljesítette kötelességeit Yuan Shao-val szemben, s könnyedén megfélemlített a hatalmas adósságról, amivel Liu Biao-nak tartozott. Megkaparintotta a Folyóvidéket és bevette Hanzhongot. Oly gyűlöletesen használta ki jószándékosait és az enyémet is, hogy a közönséges rözsegyűjtők és pásztorok is szégyellnék

magukat tőle. E levéllel, amit Man Chong visz el hozzád, hagyjuk hátra valamennyi régi sérelmünket. Gyorsan állítsunk fel hősökből álló haderőt, hogy visszaszerezzük Jingzhou-t, megmentvén így a dinasztiát és helyreállítva becsületedet is. A győzelmet követően a déli földek, a Folyóvidék és Jingzhou térsége hozzád fog tartozni, Hanzhong és Xiangyang pedig az enyém lesz. Így pecsételjük meg örök barátságunkat és a túlkapások elleni eskünket”. A levél az Ujjászületett Nyugalom 24. évének (219) őszén, a nyolcadik hónapban született.

¹² E Zhuge Jin által javasolt terv Zhuge Liang elképzeléseinek romba döntéséhez fog vezetni. Azt is mondhatjuk, hogy a dráma ötödik felvonása veszi kezdetét e jelenettel.

¹³ Huang Zhong a birodalmi alakulatok parancsnoka volt Liu Biao alatt, amikor utóbbi Jingzhou birodalmi védelmezőjeként tevékenykedett. Miután Cao Cao elfoglalta Jingzhou-t, Huang Zhong Changsha kormányzója, Han Xuan alá beosztott parancsnok lett. Amikor Liu Bei megszerezte Jingzhou déli kerületeit, Guan Yu hadjáratot vezetett Changsha ellen, és rábírta Huang Zhongot, hogy Liu Bei szolgálatába álljon. Később Zhong követte urát a Folyóvidékre, és kitüntette magát a harcmezőn.

¹⁴ „Már régóta támadást akartam indítani Fancheng ellen, ám nem kaptam rá parancsot uramtól, Liu Bei-től”. E szavak magyarázatot adnak Guan Yu türelmetlenségére a nyugati urakkal szemben, akik előnyben részesültek a Folyóvidék konszolidálása miatt. Valószínű, hogy még mindig fájt neki az is, hogy négy évvel korábban három térségről le kellett mondania Sun Quan javára – megbékéltető lépés volt ez, amit Guan Yu mindig is ellenzett. Igyekezett hát megerősíteni központi helyzetét, majd támadást indítani Cao Cao ellen, kezdve déli erősségével, Fanchenggel. Életrajza szerint Guan Yu figyelemreméltó „hálózattal” rendelkezett, amibe banditák is tartoztak, így „hatalma erősen érződött szerte az északi vidékek központi részein. Cao Cao ezért már azt fontolgatta, hogy elköltözteti a fővárost.

¹⁵ Lásd a huszonhetedik fejezetet.

¹⁶ Jingzhou negyedeinek (*jun*) azonosítása időrendileg nehéz. Hét nagyobbat említenek mindig: Nanyang, Jiangxia, Nan, Changsha, Guiyang, Lingling és Wuling. Xiangyangot Cao Cao hozza létre Nanyang déli végéből. A többi: Hanyang, Baling, Yidu, Fangling, Zhangling, és Nanxiang idővel változik. A kilences szám valószínűleg azért szerepel itt, mert az általában vett „összes” jelentéssel is bír.

¹⁷ Ez a Xiang folyó a Xiangyangnál áthaladó Han folyó szakaszát jelöli. Nem azonos a Dongting tó alatti Xiang folyóval.

HETVENNEGYEDIK FEJEZET

¹ „Yu Jin féltékenysége a büntetés, amiért Pang De elárulta Ma Chao-t”.

² A halat jelentő *yu* szó hasonló hangzású, mint a Yu Jin nevében lévő *yu*.

³ „Pang De minden bizonnyal azért utasította el a megadást, hogy védje a fővárosban lévő feleségét és gyermekeit. Megölte sógornőjét és megszakította kapcsolatait fivérével. Am úgy tűnik, feleségét és gyermekeit képtelen volt elhagyni”. Életrajza szerint Pang De utolsó szavai Guan Yu-nek így hangzottak: „Te szájalmas nyomorult! Miért kellene megadnom magam? Az egész birodalom tiszteli Wei uralkodójának borzasztó hatalmát és milliós hadseregét! A te Liu Bei-ed nem méltó uralkodó átlagos képességeivel. Előbb leszek e dinasztia kísértete, mint hogy lázadók és árulók generálisának álljak”!

⁴ „Ha nincs Man Chong jó tanácsa, Guan Yu biztosan elfoglalta volna Fanchenget, s valamennyi területet ő irányította volna a Sárga folyó alatt. E kiváló pozícióból képes lett volna ellenállni a déliek támadásának. Ám Cao Ren megfogadta Man Chong tanácsát. Nemde az Ég akarata működött ebben”?

⁵ „Fancheng nem esett el, s ebben az Ég akarata mutatkozott meg: a Hanok uralma nem állítható helyre. Amikor Shan Fu elfoglalta a várost (a harminchatodik fejezetben) Liu Bei számára, nem volt katonai ereje ahhoz, hogy meg is tartsa, így végül kénytelen volt távozni onnan. Ám amikor Guan Yu ostrom alá vette, bőséges erőforrásokkal rendelkezett bevételéhez, s az évszak is kedvezett neki. Csak sóhajtozhatunk, miközben olvasunk, hogy egyetlen nyílvessző zúzta szét reményeit”.

HETVENÖTÖDIK FEJEZET

¹ Bizonyos kommentárok azt állítják, hogy Hua Tou és Ji Ping (a huszonegyedik fejezetben megölt orvos, aki végezni próbált Cao Cao-val) egy és ugyanazon személy – legalábbis az igazságosság iránti elkötelezettségükben.

² „Cao Ren el akarta hagyni Fanchenget, ám Ma Chong megállította. Cao Cao ugyanezt akarta tenni Xuchanggal, őt Sima Yi állította meg. Amennyi-

ben Cao Ren távozott volna Fanchengből, a Sárga folyótól délre eső területek zűrzavaros állapotok közé kerülnek. Ha Cao Cao áthelyezi a fővárost, a Sárga folyótól északra lévő területeken uralkodik el a káosz. A hír Guan Yu xiangyangi győzelméről elegendő volt, hogy Cao Cao elveszítse a kezdeményezést. A hős csupán azért nem volt képes véghezvinni hódítását, mivel a megfelelő pillanat a cselekvésre kitért előle”.

³ „Amikor Sun Quan megfogadta Lü Meng tanácsát, épp annyira a Hanok elárulójává lett, mint Cao Cao. Ha Sun Quan megragadta volna az alkalmat, miközben Guan Yu Fanchenget ostromolta, hogy megszerezze Xuzhou-t, s így megossza az északi erőket, a Han ház uralma helyreállhatott volna, miközben Cao Cao árulása elnyeri méltó büntetését. Ám megelégedett esküjéről, visszatért az eredeti egyezséghez, s titkos alkut kötött Cao Cao-val Guan Yu megtámadása kapcsán. S ennek oka? Semmi más, csupán törekvése, hogy birtokolhassa Jingzhou-t.

⁴ „Míg Zhou Yu élt, Liu és Sun ellenfelek voltak. Amikor meghalt, együttműködési kapcsolat alakult ki köztük. Míg Lu Su hivatalban volt, Liu és Sun együttműködtek. Amikor Lu Su meghalt, s helyét Lü Meng vette át, ismét ellenségek lettek”.

⁵ Bizonyos szövegváltozatok itt párbeszédet, mások prózaelbeszélést alkalmaznak. Utóbbi megoldás csökkenti a jelenet életszerűségét, ám egyben kevésbé nyilvánvalóvá teszik Guan Yu embereinek árulásra való hajlamát. A támadás 219 őszén ment végbe.

⁶ Láthatóan Jiangling lett, nem pedig Gongan, a működő tartományi székhely ebben az időben. Xiangyang, Jingzhou és Liu Biao korábbi székhelye Cao Cao kezében volt, míg Guan Yu vissza nem szerezte, hogy felkészüljön a Fancheng elleni támadásra.

⁷ Lásd a hetvenharmadik fejezetet.

⁸ „E fejezet Guan Yu sebesülésének leírásával kezdődik, aki úgy viselkedik, mintha meg sem sérült volna. Azután közvetlenül Lü Meng következik, aki betegséget színlel. Először Hua Tuo valódi sérülést kezel, azután Lu Xun gyógyítja meg Lü Meng színlelt kórságát. Hua Tuo felismeri a mérget a nyílvezzőn, és sikeresen megszabadul tőle, orvosságot használva „orvosság” ellen. Lu Xun tudta, hogy Lü Meng csupán úgy tesz, mintha beteg lenne, ezért azt tanácsolja neki, hogy mondjon le állítólagos betegségről – betegséget használ a „betegség” gyógyítására. S ennél csak még

figyelemreméltóbb dolgok következnek! Guan Yu karja és viselkedése is „gyengélkedik”, nevezetesen önmaga túlbecsülése és arroganciája mások irányában. Ha Lu Xunnek volt gyógymódja Lü Meng betegségének megszüntetéséhez, akkor ahhoz is van, hogy növelje Guan Yu gyengélkedését: gazdag ajándékok és hízelgő szavak. Lü Meng lemondott hivataláról, így Guan Yu azt hitte, megszabadult egy gondtól – nagyobb megkönnyebbülés volt ez számára, mint karja meggyógyítása. Visszavonta hát déli védelmét Fancheng ostroma érdekében, ám ezzel a nyílveszőnél sokkal borzasztóbb mérgezést szenvedett el!

HETVENHATODIK FEJEZET

¹ Egy szövegváltozatban Guan Yu súlyos verést helyezett kilátásba egy vagy két napnyi késedelem esetén, három nap késés büntetése pedig halál volt.

² Cao Ren állítólag üldözni kívánta Guan Yu-t, ám egy tanácsadó ellenezte ezt a lépést, mondván: „Sun Quan eredetileg Guan Yu szövetségese volt, most utóbbi legyőzetett és megfogyatkozott hadereje menekülőre fogta. Hagyjuk, hogy még éljen egy ideig, így fenyegetést jelenthet Sun Quan számára! Ha üldözőbe vesszük és nem sikerül elfognunk, Sun Quan esetleg belé vetheti reményét, ránk pedig ismét ellenségként tekint”.

³ Egy Nyugati Han generálisról van szó, akit Jing császár (uralkodott: Kr. e. 156-140) délre küldött, hogy elfojtsa Wu uralkodója, Liu Bi felkelését.

⁴ Ma Liangot és Yi Ji-t Chengdu-ba küldték segítségért. Liu Feng megakadályozta a hírvivők továbbjutását, hogy bosszút álljon, mivel Guan Yu Liu Shant támogatta Liu Bei örökösét.

⁵ „Zhang Liang Chu dalait használta, hogy megfutamítsa Xiang Yu csapatait. Lü Meng a jingzhou-i embereket használta a jingzhou-i emberek elhívásához”. Az előbbi híres és tragikus jelenetben elérték, hogy Xiang Yu, Chu uralkodójának katonái elhagyják urukat, hallván, hogy Chu-dialektusban énekelnek az ellenfél harcosai. E győzelmet követően megnyílt az út a Han dinasztia megalapítása előtt.

⁶ Egy szövegváltozatban e beszéd némileg hosszabb. Guan Yu még a következőket mondja: „A legitim gyermek öröklése ősrégi alapelv. Miért kérdezel tőlem egyáltalán ilyesmit? Liu Feng örökbe fogadott fiú. Küldd csak el valami távoli helyre, így hatalmas gondtól kíméled meg családodat”.

⁷ Liu Bei örököseinek kérdése mindig is problematikus volt. Zhuge Liang nem volt hajlandó tanácsot adni urának, hogy Liu Shant vagy Liu Fenget (aki azt várta, hogy ő követi Liu Bei-t Shu trónján) részesítse előnyben, hanem közölte, hogy Guan Yu véleményét tudakolja meg. Utóbbi Liu Shant választotta, ezért Liu Feng neheztelni kezdett rá és elhatározta, hogy elégtételt vesz. Így hát nem hagyta, hogy Jingzhou segítséget kapjon, mikor Guan Yu-t legyőzték. Bizonyos szövegváltozatokban Liu Feng örökbe fogadása megelőzi Liu Shan születését.

Korábban, amikor Jingzhou-t Wei és Wu együtt fenyegette, Guan Ping igyekezett rávenni atyját, hogy kérjen segítséget Liu Bei-től. Ám Guan Yu nemet mondott, mivel zavarba ejtette, hogy esetleg nem kap elismerést a nyugati hadjáratokért. Ennek ellenére Guan Ping írt Liu Bei-nek, ám levelét Liu Feng elfogta. E körülmény vezetett végül Guan Yu bukásához.

⁸ A Tavasz és Ősz Korszakának (Kr.e. 771 – Kr. e. 476) két szomszédos királysága. Qin és Jin egy harmadik királyságot, Zhenget támadták közösen, akivel azonban csak Jinnek volt közös határa. Zhen követe sikeresen felhívta Qin hercegének figyelmét arra, hogy azzal, ha Jin sikeresen hódít a Zheng területekből, akkor csak erősebbé válik, míg Qin nem nyer semmit, sőt, szomszédja veszélyesebb lesz. Felajánlotta továbbá, hogy amennyiben hozzájuk pártolnak a harcokban, később segítik Quint a Jinnel szembeni területi igények érvényesítésében. Így sikeresen meggyőzte Zheng követe Qin herceget és végül szövetkeztek Jin ellen. Zhuge Jin, Zhuge Liang testvére, hasonlóan próbál érvelni. Habár harcolnak egymás ellen, van egy sokkal veszélyesebb közös ellenségük, Cao Cao.

⁹ A felső három vonás, a *kun* a földet, az alsó három, a *kan* a vizet jelenti. A föld a víz felett hexagram az „urat” jelenti, miközben a csillagállás az égen a nagy távolságot jelképezte, így értelmezheték a jóslatot a nagyhatalmú ellenfél messzire menekülésének.

HETVENHETEDIK FEJEZET

¹ Az eredeti szöveg itt az este 9 és 11 óra közötti időszakot jelenti, egyben az északnyugati irányt.

² Maicheng a Ju folyó mentén lefelé található Linju-tól, nagyjából Dangyang és Jiangling között.

³ Ez volt az a hely, ahol Pu Jing egykor megmentette Guan Yu-t (lásd a huszonhetedik fejezetet).

⁴ Pu Jing szavai: „Nézzük csak a te viselkedésen réges-rég, Boma-nál, ahol megölted a teljesen felkészületlen és gyanútlan Yan Liangot. Hogy lehet, hogy ő nem táplál haragot irányodban a túlvilágon? Miféle jogon hánytorgatod hát fel Lü Meng ellened elkövetett árulását? Miért is döbbsz meg téged”? Yan Liang, Cao Cao generálisa bizonyos szövegváltozatok szerint azért lépett elő, hogy tárgyaljon, ám Guan Yu szó nélkül végzett vele (lásd a huszonötödik fejezetet).

⁵ Guan Yu-t a Sui dinasztia (581 – 618) alatt kezdték el istenként tisztelni. Kultusza ma is megtalálható a buddhista, taoista és konfuciusus hagyományokban egyaránt. Leginkább hadistennek (Wusheng, 武聖), de a kultúra szentjének (Wensheng, 文聖) is szokták nevezni. Templomai, szobrai Délkelet-Ázsiában (Kína, Korea, Japán, Vietnám, Thaiföld) rengeteg helyen megtalálhatóak, még az Egyesült Államokban is építettek neki szentélyt. Testét Danyangtól három kilométerre északkeletre temették el a mai Hubei-ben, ahol már állt egy, a késői Han korszak alatt épült templom, melyet a „Han Wu császár Yiyong Ósi Terme” néven neveztek. Ezt a Ming dinasztiaabeli Jiajing császár (1507 – 1567) alatt felújítottak, majd a Guanling (Guan Yu temploma) nevet kapta. Gyakori szereplője a kínai operáknak, ahol mindig jellegzetes zöld ruhájában jelenik meg. Vörös arcát nagy szakállal díszíti, illetve elválaszthatatlan társa fegyvere, zöld sárkány *guan-dao*-ja (青龍偃月刀).

⁶ Itt a *chi* szó (vörös, pirosuló, pirosposzsgás) különböző értelmek is felmerülnek. A Hanok szimbolikus színe úgyszintén a vörös volt. A Vörös Császár, Yan Di (炎帝) vagy Láng Császár, a dinasztikus idők előtti legendás alak. A Sárga Császár testvére és közösen osztoztak az uralkodáson. Külső nyomás miatt egyesítette törzseit testvérével, majd a közös győzelem után átadta a Sárga Császárnak saját hatalmát. Sokan Shennonggal is azonosítják, aki mezőgazdálkodásra és a növények ismeretére tanította az embereket.

⁷ Itt pedig a *qing* különböző jelentései kapnak szerepet: tiszta lámpás, a bambusz színe (papírként szolgál, így az írott történelemre is utal), a napfény, a kelet és Guan Yu fegyverének *Yang* ereje.

⁸ Egy korai Yuan, Cao Cao pártján álló nézet szerint Cao egyedül is legyőzte volna Guan Yu-t, anélkül, hogy a déli seregek közreműködtek volna ebben. Cao Cao egyszerűen szembefordította egymással a „két banditát” (Lü Menget és Guan Yu-t).

⁹ „Épp így szólt Cao Guan Yu-höz a Huarong átkelőnél, mikor utóbbi végül megkímélte életét” (lásd az ötvenedik fejezetet).

¹⁰ Huai Ying, a Qinből származó Mu herceg lánya Zi Yu-hoz, Jin hercegéhez ment feleségül. Zi Yu halálát követően ennek nagybátyjához, Wen hercegéhez adták, aki a Kr. e. hetedik század végének egyik hírneves hadura volt.

¹¹ „Mivé lettek a déli földek, a Folyóvidék, Wei királysága, a birodalom három részre szakadása és a nagyhírű férfúúk, akik azokban az időkben éltek? Immár mind megszűntek létezni. Csupán azok léteznek örökre, akik sohasem éltek közönséges halandók életét. Így már tudjuk, mivé lett Guan Yu.

HETVENNYOLCADIK FEJEZET

¹ Egy másik szövegváltozat fejezetcíme némiképp különbözik: „Cao Cao megöli a kiváló orvost, Hua Tuo-t. Wei trónörököse, Cao Pi megszerzi a hatalmat”.

² „Zhuge Liang neheztelt, mivel Guan Yu figyelmen kívül hagyta tanácsát, hogy tartsa fenn a baráti viszonyt a déliekkel”.

³ „Elfeledvén Wei-t csupán a déli földeket emlegette folyton”.

⁴ „Itt Zhuge Liang délről és északról beszél”.

⁵ Az ég érintette szent fa a dinasztia kapcsolatát jelképezi a mennyekkel és mutatja, hogy az ég elfogadja vagy sem uralmát.

⁶ Lásd a huszadik és huszonegyedik fejezetet.

⁷ A Han ház a tűz szimbolikus eleme révén uralkodott, e mondás uralmuk elbitorlására utal.

⁸ Bizonyos szövegváltozatok hozzáteszik: „An császár uralkodása (107-126) óta”.

⁹ Az eredeti beadvány szövege a *Weilüe*-ben, Yu Huan 239 és 265 között íródott történeti művében található.

¹⁰ „Arra utal ez, hogy a bitorlás fiára, Cao Pi-re maradt”. Zhou Wenwang megtartóztatta magát attól, hogy letaszítsa a trónról az uralkodó Shang dinasztiát, pedig a birodalom kétharmadát birtokolta. Fia, Wuwang viszont véghezvitte a tettet, és megalapította Zhou-t.

¹¹ Cao Cao megölte Ma Tenget, Teng fiai pedig bosszút esküdtek ellene. Lásd az ötvenhetedik fejezetet. „Az álom még Ma Teng halála előtt fordulhatott elő, Cao Pi trónbitorlása előtt, így a Sima családra is vonatkozhat”.

¹² A *lu* jelentése jó szerencse, fizetség és étel (a tisztségviselők az ősi időkben ebben kapták meg fizetségüket). Az előjel valójában a Sima családra utal, akik később a Jin dinasztiát alapították meg. *Ma* (paripa), akit Cao alkalmazott, ám aki *cao*-ból (teknő) fog táplálkozni. A három ló a Sima család három vezetőjére is vonatkozik.

¹³ Egy szövegváltozatban ez a sor a Jin dinasztia megalapítására utal.

¹⁴ „Csupán saját házáról beszél, nem pedig a birodalom sorsáról – ez is mutatja az öreg áruló ravaszságát”.

¹⁵ „Az évszaknak megfelelő ruhába öltöztették testét, és semmiféle értéket nem temettek el vele”. Egyes értelmezések szerint azért bonyolódott itt ilyen részletekbe Cao, hogy a későbbi korok úgy tekintsenek rá, mint akinek meg sem fordult a fejében, hogy elbitorolja a császári trónt övéi számára. Inkább hagyta, hogy leszármazottja viselje a vádat, ami őt elkerülte. Ismét felmerül itt, hogy önmagát a zhou-i Wenhez hasonlította.

¹⁶ „Cao Cao a hatvanéves ciklus *gengzi* évében halt meg (az öt *zi* év a patkány jegyében áll), *xuyin* hónapban, ahol *yin* a tigris jelét viseli. Így halálát előre jelezte Zuo Ci tíz fejezettel korábban. Ráadásul március 15-én, egy *gengzi* napon távozott az élők sorából.

¹⁷ Bizonyos szövegváltozatokból ez az óda teljes egészében hiányzik.

¹⁸ „Nem fűződik immár semmiféle érdek egy birodalmi megbízáshoz”.

¹⁹ „Újabb példája a 'hűségnek' egy olyan férfiútól, aki lerontott egy falat és kirángatta a császári hitvest mögüle”. A kiáltvány az Újjászületett Nyugalom 25. évének (220) második hónapjára datálódik. Hua Xin azért lépett fel, hogy megakadályozzon minden beavatkozást Cao Pi hatalomra kerülésébe.

HETVENKILENCEDIK FEJEZET

¹ Egy másik szövegváltozat fejezetcíme: „Hanzhong ura [Liu Bei] haragjában kivégezteti Liu Fenget”.

² *Jianyidaifu* – a legalacsonyabb fokú *daifu* avagy a császárt kísérő birodalmi tisztségviselő. A *daifu* mind a négy fokozata a *guangluxun* (a platóa vezetője) alatt állt.

³ „A Cao család azért kerülhette el a belharcokat, mert az Ég akarata volt, hogy a Han ház többé ne őrizhesse meg az uralkodói jogokat és áldozatokat. A gyenge Cao Xiong említésre se méltó, ám Cao Zhang mutatott némi bátorságot és hadvezéri hajlamot, amikor hatalmas seregével felbukkant Ye városánál. Cao Zhi sok költőt és tudóst gyűjtött össze Linzi-ben tehetségénél és hírnevénél fogva. Veszélyesen közel kerültek a polgárháborúhoz az örökösödés kérdésében. Ha testvérharc bontakozott volna ki – ahogy Yuan Shao fiai, Tan és Hang között, vagy Liu Biao gyermekei, Cong és Qi között –, akkor Liu Bei a maga javára használhatta volna fel a viszálykodást”.

⁴ Az előző fejezet jegyzetei utaltak rá, hogy Cao Cao igyekezett olyan képet kialakítani magáról az utókor számára, hogy nem ő döntötte meg a Han házat, ezért a békés és hűséges Wen úrhoz hasonlította magát. Fia, Cao Pi azonban mégis Wu (Wudi) posztumusz címét adta atyjának. Ebből látható, hogy Cao őt nem tudta félrevezetni, s így a Wei dinasztia bitorlását nem az ő nevéhez kötötték a későbbiekben, hanem atyjáéhoz. Cao Cao feltételezett sírját 2009-ben megtalálták a mai Henan provinciabeli Anyang város közelében. Eredetét tekintve még folynak viták, ugyanis egyszerre több korabeli sírt is találtak. Amit mindenesetre már bizonyosnak vélnék, hogy sok közülök a Cao család tagjaié.

⁵ Azzal ellentétben, ahogy a mű szövegkörnyezete sejtetni engedi, ezt a verset nevezik „hétlépéses versnek” (七步詩), avagy „hétlépéses négy sorosnak”. Hagyományosan Cao Zhi-nek tulajdonítják, habár először a *Shishuo Xinyu*-ben (世說新語), azaz az „Új beszámoló a világ történeteiről” című 430-ban megjelenő anekdota gyűjteményben szerepel. A versnek két változata maradt fent. A többség a hatsorost tartja eredetinek, azonban több írásjel ismétlése, valamint az, hogy a hatsoros második, illetve harmadik sora, melyek a négy sorosból hiányoznak, a fő mondanivalót nem befolyásolják, többekben kétségeket vetett fel.

Meggyújtott szárán a babot megfőzik
Hüvelyesnek levét szűrve kitöltik
Bogrács alatt annak kóróját tüzelik
Az üst közepén a mag sírva gyötrődik
Egyazon gyökér volt velünk viselős,
Egymást megsütnünk miért oly sietős?

A költő a babfeldolgozást, pontosabban a szójababsajt (doufu avagy tofu) elkészítését használja mondanivalójának alapjául. A folyamathoz a nagy fehérjetartalmú növény minden részét felhasználták, ahogy ezt a vers is szemlélteti. A szóismétlések elkerülése végett a babszár helyett másodszer a kórót, a gyújtják helyett a tüzeliket, a bab helyett magot, valamint a bogrács helyett az üstöt használtuk. A költő zsenialitását tükrözi, hogy „az üst közepén a bab sírva gyötrődik” érthető „az üst közepén a babot gőzölik” értelemben is.

⁶Fa Zhengről is szó van itt, aki 220-ban halt meg, negyvenöt évesen, mikor Cao Cao hadait kiűzték Hanzhongból. Ő volt az egyik, aki megszervezte Liu Bei hatalomátvételét a Folyóvidéken. Fa Zheng történelmi fontosságát a regényben beárnyékolja Zhuge Liang szerepe.

⁷A regény e pontjától az Első Úr-címet (*xianzhu*) is használják Liu Bei-re, mintegy posztumusz elismeréseként, hogy ő volt a Shu-Han dinasztia első uralkodója. Bizonyos szövegváltozatokban megtalálható a Hanzhu (Hanok uralkodója) egyetemes megnevezés is.

⁸Fan Li Yue uralkodóját szolgálta, ám miután utóbbi elérte célját, kilépett szolgálatából és visszavonult. Zifan, A Jinből származó Wen nagyúr nagybátyja urát tizenkilenc éves száműzetés során kísérte.

⁹Az eredetileg Chu-ból származó Wu Zixu segítette Wu királyának legyőzni Yue uralkodóját a Tavasz és Ősz Korszakában. Később rágalmak miatt öngyilkosságot követett el. Meng Tian, bár remek szolgálatot végzett az északi határon, Zhao Gao rágalmi miatt szintén végzett magával. Yue Yi a Yan-államot szolgálta a Tavasz és Ősz Korszakában, amikor drámai győzelmeket arattak Qi felett.

¹⁰Wei cím, melyet két Qin titulusból állítottak össze: *sanqi* (önálló lovasság) és *changshi* (hivatalos segítő).

¹¹ Vagyis Jingzhou északi része. Wei itt új birodalmi negyedek alakított ki Xiangyangjun néven.

¹² E dokumentumban Meng Da a következő pontokat hangsúlyozza Liu Fengnek: 1. számtalan konfliktusa volt már korábban is nevelőatyjával, 2. ő és Liu Bei nem vérrokonok, 3. Liu Shant választották örökösnek, ez pedig elkészeríti azokat, akik valóban értik a dolgokat, 4. bölcs és tiszteletreméltó tett behódolni Cao Pi-nek, míg az ellenállás veszélyes ostobaság, 5. kiváló fogadtatásban részesülhet Wei urának részéről.

¹³ „Liu Feng elutasítása Meng Da-val szemben és Mi Fang egyetértése Fu Shirennel (aki szembefordította Mi Fanget Guan Yu-vel és segítette Cao Caonak elfoglalni Jingzhou-t) két teljesen különböző dolog. Ám ha végül Liu Feng elutasította Meng Da-t, akkor miért nem gondolkozott így korábban is? Ha képes volt kivégezni Meng Da hírvívójét és ellenállni az északiaknak, akkor miért hallgatott eredetileg Meng Da rágalmainra és fosztotta meg a segítségtől Guan Yu-t? Shangyongból könnyedén a felmentésére siethetett volna. Nem került volna az életébe, ha nem hallgat már akkor Meng Da-ra. Nagy kár, hogy korábban nem mérte fel helyesen a helyzetet”.

¹⁴ „Liu Feng vétke ellenére az Első Úr nem cselekedett igazán jogszerűen, mikor kivégeztette. Büntetést érdemelt, hogy Liu Feng visszautasította a segítségnyújtást Guan Yu-nek, ám megbocsátást érdemelt, hogy nem adta meg magát a Cao családnak, Meng Da végső elutasítása pedig igen dicséretreméltó. Így korábbi beleegyezése Meng Da árulásába megbocsátható. Miután elvesztette fogadott fivérét, Liu Bei a folytatásban megölette fogadott fiát – kétséges tett volt ez. Ráadásul nem csupán ennyi volt, hiszen Liu Feng halálra ítélésével ötvenezer katona és Shangyong elvesztését is okozta. E hibáját Liu Bei élete végéig bánni fogja”.

¹⁵ „Micsoda különbség rejlik itt az érzelmek mélységében a Liu és a Cao házak között! Liu Bei gyászolta fogadott öccse halálát, ezzel szemben Cao Pi buzgón törekedett édestestvére megölésére. Liu Bei fájdalmat érzett fogadott fivére halála miatt, és nem érzett együtt fogadott fiával. Cao Pi törekedett fivérére halálára, és nem érzett együtt anyja szeretetével irántuk”.

¹⁶ Ez volt Cao Cao szülőhelye.

NYOLCVANADIK FEJEZET

¹ A *wei* írásjegy két elemét külön olvasva azt kapjuk: „átadva a halálnak”.

² A „Xuchang” nevet Xu városára valójában csupán Cao Pi uralmától kezdve alkalmazták.

³ A lemondás és lemondatás folyamata a 220. év szeptemberétől decemberéig tartott.

⁴ A császárné szavai egy másik szövegváltozatban: „fivéremet bitorló árulónak nevezed! Mi volt akkor Legfőbb Ősöd [Liu Bang], ha nem egy tartás nélküli részeges alak, egy senki! Mégis ellopta a birodalmat a Qinektől! Atyám, Cao Cao megtisztította az országot a lázadóktól! Sohasem tudtad volna biztonságban a trónt, főleg nem harminc évnél is tovább atyám és fivérem nélkül”.

⁵ Arra a lemondási aktusra történik itt utalás, ahol Yao átadja a hatalmat Shunnak, kihagyván az öröklésből saját fiát. A Cao-udvarban sokszor idézik ezt az eseményt, hogy igazolják Xian császár lemondatását. Hua Xin hangsúlyozza a hasonlóságot Cao és Shun között.

⁶ „Nem mondta, hogy a trónt nem lehet átengedni. Csupán annyit mondott: keresd másutt. Így érte el, hogy az uralkodó lemondjon hatalmáról”.

⁷ Wang Lang történelmileg hű beadványának részlete: „tisztelettel megkaptam határozatod a lemondásról eme érdem nélküli szolgálónak. Engedd meg, hogy figyelmedbe ajánljam Xu You példáját, aki inkább elrejtőzött, ahelyett hogy elfogadta volna Yao ajánlatát a trónra. Ezért Xu You-t nagyon dicsérték a későbbiekben. Csekély tehetségű és erényű szolgálód sohasem fogadná el az uralmi megbízatást. E bővelkedő korban arra kérek, keress valaki mást, aki hatalmas adományokkal bír, így elfogadhatja a lemondást és megkímél engem a történelem bírálatától”.

⁸ Ezt követően Hua Xin a Yao-Shun történet egy másik részét ajánlja követésre méltónak Xian császár számára: „a régmúlt időkben a Tang Yao-nak két lánya volt. Amikor felajánlotta lemondását Shun javára, s utóbbi elutasította ezt, Yao mind a két lányát hozzáadta feleségül. Ezért a későbbi korok nagy bölcsességet tulajdonítottak Yao-nak. Nos, felség, neked is két lányod van. Miért nem követed Yao példáját, s házásítod őket össze Wei urával”?

⁹ Bizonyos szövegek a lemondatás felelősségét közvetlenül Cao Cao-ra hárítják. Az örökösödési problémával kapcsolatban Cao Cao a következőket javasolta Xian császárnak: „nem hallott még felséged Yao-ról, Shunról, Yuról és Tangról, kik erényük jogán kerültek hatalomra? Az egész birodalom azt hirdeti, hogy alattvalód, Cao Pi méltó arra, hogy az Ég Fia legyen”.

¹⁰ Bizonyos források december 10-ére teszik ezt, míg máshol a *yimao* nap (a ciklus 52. napja, avagy november 25-e) Xian császár lemondásának időpontja Cao Pi javára.

¹¹ A Wei-kronológia nézőpontjából Yan Kang ama uralkodói periódus neve, mely Cao Cao halálától (220. március 15.) Cao Pi trónbitorlásáig (220. december 10.) tart. Az Újjászületett Nyugalom (Jian An) utolsó, 24. éve tehát 219, ugyanakkor a Yan Kangot az utolsó Han uralkodói időszaknak tartják, az első Wei-kor a Huang Chu nevet viseli. A Folyóvidéken – dacolni kívánva a Wei-kronológiával – 220-at is még Jian An-évnek tartották.

¹² Qiao Zhou Chen Shou tanára volt, aki a *Sanguozhi* (Három királyság krónikái) szerzője volt, ama történeti műé, mely a regény fő forrásai közé tartozik.

¹³ „Az uralkodó párája belül vörösnek, kívül sárgának tűnik, s körös-körül egységességet mutat. Amikor feltűnik, jelzi, hogy új császár támad”.

¹⁴ Az ég nyugati negyedének közepe.

¹⁵ *Zhong és yi.*

¹⁶ Fei Shi tiltakozása: „Felséged hosszasan járt-kelt, míg hűséges sereget gyűjtött, hogy lesújthasson az árulókra, akik a Hanok trónusát bitorolják. Ha most császárrá teszed magad, mielőtt nagy ellenségünket legyőztük, akkor könnyen meglehet, hogy a nép összezavarodik. A Hanok dinasztiájának megalapítása előtti években a Legfőbb Ős és Xiang Yu megesküdtök, hogy aki először legyőzi Qint, az lesz a térség uralkodója. Ám miután a Legfőbb Ős elfoglalta Xianyangot és foglyul ejtette Ziyinget [az utolsó Qin császárt], Xiang Yu nem volt hajlandó elismerni fensőbbiségét. Ennek fényében az elképzelés nem tekinthető bölcsnek”. Az elhangzott kritika nem tetszett Liu Bei-nek, így lefokozta Fei Shi-t.

¹⁷ Egészen pontosan a Wudan hegyen, Chengdu közelében, északnyugatra a várostól.

¹⁸ 221. május 15-én történt, továbbra is megtartva a Jian An (Újjászületett Nyugalom) uralkodói periódus elnevezését.

¹⁹ Nem a Wu-ból származó Sun úrhölgyről van itt szó természetesen, hanem a néhai Liu Mao, Liu Zhang fivérének feleségéről, akit Liu Bei a Folyóvidékről „szerzett meg” magának.

²⁰ A második fiú, Liu Yong Lu hercegévé, a harmadik, Liu Li pedig Liang hercegévé tétetett.

Lu vazallus állama volt a Zhou dinasztíának (Kr.e. 1042 – Kr. e. 249). Uralkodói a Zhou dinasztia másod és harmad örökösei közül kerültek ki kezdetben. Lu olyan hírességeknek adott otthont, mint Kongzi mester vagy Mozi (Micius) a mohizmus avagy motizmus megalapítója. Han Jingdi (Liu Qi), a Han dinasztia hatodik császára újraélesztette ezt a szokást, ismét létrehozva a címzetes fejedelemséget, melyet ezután a Liu család tagjai kaptak. Ezen vonalból az utolsó Liu, Liu Xian 220-ig birtokolta Lu urának címét. Ekkor Liu Bei, legitimációs okokból, valamint folytatván a tradíciót, a Liu család tagjaként, második fiának, Liu Yongnak adományozta a rangot. Liang fejedelemséget Liu Bang, a Han dinasztia alapítója hozta létre a Tavasz és Ősz Korszakában (Kr.e.771 – Kr. e. 476) is létező, hasonló elnevezésű állam területén, még mielőtt elnyerte volna a császári címet. Ezek után akárcsak a fent említett Lu esetében, kezdetben másod, harmad örökösök kapták az ehhez tartozó hercegi címet. Utolsó egyenes ági Liu ura, Liu Mi szintén 220-ig mondhatta magáénak a rangot, amit akkor megszüntetett a Cao Wei dinasztia. Ennek okán, a folytonosságot a Liu vonalon megőrizve, utalván az első Han császár szándékára, adhatta Shu-Han ura harmadik fiának Liang fejedelemséget.

NÉVMUTATÓ

Cao Pi

Egy rövid dal

Felemelem fejem, a függönyre tekintek,
Majd az asztalokra és matracokra nézek.
Minden, mint régen volt, olyan,
De az az ember eltűnt, hol van?
Figyelmeztetés nélkül, szelleme, lelke,
Elhagyott engem, hosszú utazásra kelve.
Most kire támaszkodjak, ezután kire nézzek hát fel?
Vég nélkül hulló könnyeim, patakokban folynak el.

Bög-bög a kóborló szarvastehén búsán,
Borja vissza-visszasír, vár szomorúan.
Madarak rikácsolnak, csapkodnak szárnyaikkal,
Fészkeikbe viszik fiókáikat, féltő aggodalommal.
Én pedig ezt a magányt egyedül viselem,
Mérhetetlen fájdalom magamhoz ölelem.
Mély gyásszal telt meg most a szívem,
De ezt senki sem értheti meg úgysem.

Az emberek azt beszélik, nagy bölcsesség,
Mindenkit meg tud öregbíteni a keserűség.
Íme, mily őszek, nézd hajszálaimat,
Korán jöttek, mutatják bánatomat.
Hosszasan sóhajtozok, gyászolom,
Folyton halott atyám után sóvárgom.
Sokáig él, aki erényes, mindig azt mondják,
Vele miért nem így történt akkor, hallják?

Bao Long (Pao Lung) 鮑隆 (? - 209) Zhao Fan egyik alvezére, kitalált szereplő. Guiyang parancsnoka. Állítólag egyetlen nyílvevővel terített le két tigrist. Chen Yinggel együttműködve harcolt Zhao Yun ellen. (52. fejezet.)

Bian (Pien) úrhölgy 卞氏 (159 - 230) Cao Cao ágyasa, aki később a hadúr fő felesége lett. Négy fiút szült férjének. Wuxuan császárnéként is ismert. Családja szegény volt, ő pedig örömlányként dolgozott ifjú korában. (68. fejezet.)

Bian Que (Pien Csüe) 扁鵲 (kb. Kr. e. 401 - kb. Kr. e. 310) Talán a legkorábbi ismert orvos a kínai történelemben. Valódi neve állítólag Qin Yueren (秦越人) volt, ám gyógyászati képességei oly lenyűgözőek voltak, hogy ugyanazt a nevet adták neki, amit a Sárga Császár uralma alatt működő legendás doktor. Qi-ből származott. (78. fejezet.)

Bing Yuan (Ping Jüan) 邴原 (Genju) (? - ?) Politikus és tudós, barátaival, Hua Xinnel és Guan Ninggel együtt a „Sárkány” néven ismert kör tagja. Ő volt a „has”, és róla lehet hármuk közül a legkevesebbet tudni. (66. fejezet.)

Bo Le (Po Le) 伯樂 Ló szelídítő a Tavasz és Ősz Korszakában, ugyanakkor Sun Yang (Kr. e. VII. század közepe) tiszteletbeli neve is, aki úgyszintén a lovak szakértője volt, s aki pusztán a megjelenése alapján felismerte az állatban rejlő lehetőségeket. A „bole” kifejezés jelenleg is olyasvalakit jelent, aki felismeri az elsősorban elrejtett tehetséget. (60. fejezet.)

Bo Yi (Po Ji) 伯夷 (kb. Kr. e. 1050) Legendás alak, fivérével Shu Qi-vel együtt a testvéri szeretet mintája. Néhány erkölcsi paradoxon is kettejük alakján került bemutatásra, ám alapvetően a békeszeretet és hűség képviselőiként tartják számon őket. (44. fejezet.)

Bu Zhi (Pu Ci) 步騭 (Zishan) (? - 247) Szerény családból származó tisztségviselő. Körülbelül húsz évig védelmezte Wu-t a Wu-Shu határnál. Sun Quan halálát követően utódját, Sun Denget is ellátta tanácsaival. 246-ben Wu birodalmi kancellárja lett, de halála előtt csupán egy évig viselhette e tisztséget. (43. fejezet.)

Cai (Caj) úrhölgy 蔡氏 (? - ?) Cai Feng lánya, Cai Mao testvére, Liu Biao felesége. Segédkezett Liu Zong uralomra kerülésében, megvédte férjétől Han Songot. A valóságban nincs rá perdöntő bizonyíték, hogy Cao Cao megölette, továbbá Liu Biao választotta az utódlásra úgyszintén Liu Zong volt, így nem kellett szembeszegülnie férjével. (41. fejezet.)

Cai He (Caj Ho) 蔡和 (? – 208) Eredetileg fivérével, Cai Mao-val együtt Liu Biao szolgálatában álló katona. A későbbiekben Cao Cao vízi haderejének egyik parancsnoka. Kémként igyekezett segíteni urát a Wu-sereg ellen. (46. fejezet.)

Cai Mao (Caj Mao) 蔡瑁 (Degui) (? – 208) Liu Biao egyik tanácsadója, aki nagy segítségére volt urának Jingzhou elfoglalásában. Intrikus személyiség. A valóságban civil tisztségviselő volt, nem pedig haditengerészeti parancsnok, valamint nem próbált meg végezni Liu Bei-jel s arra is kevés bizonyíték van, hogy Cao Cao végezte ki. (41. fejezet.)

Cai Xun (Caj Hszün) 蔡壘 (? – 208) Cai Mao egyik rokona, részt vett a Liu Bei elleni merényletben. Később egy vízi csatában lelte halálát Gan Ning nyílveszőjétől. Kitalált szereplő. (45. fejezet.)

Cai Yan (Caj Jen) 蔡琰 (Wenji) (170 vagy 178 – 215 vagy 249) A híres tudós, Cai Yong lánya, költő és zenész. Életének egy részét a Xiongnu-k fogságában töltötte, 207-éig, amikor Cao Cao jelentős váltságdíjat fizetve érte visszahozta a Han területekre. Stílusneve eredetileg Zhaoji, de a Jin dinasztia alatt Wenji-re változtatták, mert a Jin dinasztia alapító Sima Yan (Sima Yi unokája) édesapjának, Sima Zhao-nak ugyan azzal a karakterrel kezdődött a neve és ez tiltottnak számított. (71. fejezet.)

Cai Yang (Caj Jang) 蔡陽 (? – 200) Cao Cao egyik hadvezére. A valóságban nem Guan Yu ölte meg, Runannál esett el. Továbbá nem volt Qin Qi rokona. (41. fejezet.)

Cai Yong (Caj Jung) 蔡邕 (Bojie) (132 – 192) Igen művelt hivatalnok és tudós, aki egyként jártas volt a zenében, kalligráfiában, matematikában és csillagászatban. Kritikával illette az eunuchok udvari ténykedését, de sok mindent nem tudott tenni ellenük. Végül száműzetésbe kényszerült, s tizenkét éven keresztül délen, Wu területén élt. Dong Zhuo idején hívták vissza a fővárosba. Egyes források szerint Cao Cao tanára és mentora. (71. fejezet.)

Cai Zhong (Caj Csung) 蔡中 (? – 208) Cai Mao unokafivére, részese a Liu Bei elleni tervnek. Később Chibi-nél letette a fegyvert a Wu csapatok előtt. Valószínű, hogy kitalált szereplő. (46. fejezet.)

Cao Ang 曹昂 (Zixiu) (kb. 177 – 197) Cao Cao legidősebb fia. Igen hűséges gyermek, aki atyja megmentéséért feláldozta életét. (68. fejezet.)

Cao Cao 曹操 (Meng De) (155 - 220) Nagy hatalmú hadúr az utolsó Han császár uralkodási ideje alatt. Nem csupán a hadművészetben, hanem a költészetben is jártas volt, számos verse fennmaradt. Kiváló hadvezér, főminiszterként „szolgált” az utolsó Han uralkodót, a tényleges hatalom az ő kezében volt. A regény egyik legfontosabb szereplője. (41. fejezet.)

Cao Chun (Cao Csun) 曹純 (Zihe) (? - 210) Cao Cao egyik tanácsadója és másod-unokaöccse. Számptalan harc során szolgált urát, 207-től a Tigris és Leopárd Lovasság, egy elit lovas egység vezetője volt. 851. fejezet.)

Cao E (Cao Eh) 曹娥 (130 - 144) Cao Xu lánya, aki atyja iránti szeretetéről lett híres. Cao Xu 143-ban a Shun folyóba esett, lánya pedig elhatározta, hogy mindenképpen rátalál. Öt nappal később lelték meg testét - atyjáéval együtt - miután mind a ketten a vízbe fulladtak. Tiszteletére a folyót átnevezték Cao E folyójának. (71. fejezet.)

Cao Hong (Cao Hung) 曹洪 (Zilian) (169 - 232) Cao Cao másik unokaöccse, aki egyben igen fontos szerepet töltött be rokona haderejében is. A későbbiekben hatalmas áldozatot is hozott uráért, azonban Cao Pi uralkodása idején kegyvesztetté vált. Végül Cao Jui alatt visszakapta rangját és címeit. (41. fejezet.)

Cao Pi 曹丕 (Zihuan) (187 - 226, uralkodott: 220 - 226) Cao Cao második fia (a regényben először elsőszülött fiúként szerepel) és örököse, a Három Cao egyike. Tehetséges költő és államférfi. Ő vetett véget végleg a Hanok uralmának, s felvette a császári címet, mint Wei első uralkodója. (68. fejezet.)

Cao Ren (Cao Jen) 曹仁 (Zixiao) (168 - 223) Cao Cao unokafivére, kiváló lovas és íjász. Számos küzdelemben részt vett rokona és ura oldalán, sok hőstettel tüntetvén ki magát. A későbbiekben hadügyminiszterként is szolgált Cao Cao-t. (41. fejezet.)

Cao Shen (Cao Sen) 曹參 (Jingbo) (? - Kr. e. 190) A Nyugati Han időszak egyik kancellárja, Liu Bang oldalán vett részt a Chu-Han viszálykodásban, nagy szerepe volt a Han dinasztia uralmának megszilárdításában. (43. fejezet.)

Cao Xiong (Cao Hsziung) 曹熊 (? - ?) Cao Cao egyik fia. Nem sok feljegyzés maradt róla, csupán az, hogy viszonylag fiatalon meghalt. Édesanyja Bian úrhölgy, s ő volt a legifjabb a négy gyermek közül, akit Cao Cao-nak szült. (68. fejezet.)

Cao Xiu (Cao Hsziu) 曹休 (Wenlie) (? – 228) Cao Cao távoli rokona, Wei-hadvezér. Karrierje elején Zhang Fei és Ma Chao legyőzte, később Wu ellen vívott sok csatát. (56. fejezet.)

Cao Xu (Cao Hszu) 曹盱 (? – kb. 143) Shangyu-béli „sámán”. 143-ban egy Wu Zixu-ra emlékező ünnepségen a Shun folyóba esett. Lánya igyekezett megmenteni, de mind a ketten megfulladtak. (71. fejezet.)

Cao Yong (Cao Jung) 曹永 (? – ?) Cao Ren egyik alvezére, kitalált alak. Pang De végez vele, és még a hatását is elveszi. (58. fejezet.)

Cao Zhang (Cao Csang) 曹彰 (Ziwen) (? – 223) Cao Cao második fia Bian úrhölgytől. Beceneve: Sárga Kecskeszakáll. Ifjú korában az íjászat és fegyveres harc megszállottja volt, állítólag pusztá kézzel is harcolt fenevadak ellen. Műveltsége már hagyott kívánnivalót maga után. Jelentős győzelmeket aratott a Wuhuan betörésekkor Wei északi határán. (68. fejezet.)

Cao Zhi (Cao Ci) 曹植 (Zijian) (192 – 232) Cao Cao harmadik fia, atyja kedvence. Hírneves költő és kalligráfus. Cao Cao olyannyira kedvelte, hogy legidősebb fia, Cao Pi helyett egy ideig őt akarta megtenni örökösévé. A két ifjú viszonya sem volt éppen felhőtlen, ahogy e kötetből kiderül. (44. fejezet.)

Chen Deng (Csen Teng) 陳登 (Yuanlong) (? – ?) Kezdetben Tao Qian egyik minisztere Xuzhou-ban, majd Liu Bei támogatója. Titokban azonban Cao Cao-nak kémkedik, s a Xiapi ütközetet (198-199) követően csapataival nyíltan át is áll hozzá. Sun Ce két hadjáratát is visszaveri. Az emberek szerették bölcs és jóindulatú természeté miatt. 38 éves korában betegségben halt meg. (78. fejezet.)

Chen Jiao (Csen Csiao) 陳矯 (Jibi) (170 – 237) Wei-politikus, miniszter. Cao Cao halála előtt javasolta, hogy Cao Pi legyen az utód, majd ő volt az ünnepi rítusok kivitelezője. Még Cao Pui idején is életben volt, és természetes halállal halt meg. (51. fejezet.)

Chen Lin (Csen Lin) 陳琳 (Kongzhang) (? – 217) Bizalmas titkár, főírnok és egyéb magas posztok betöltője a császári udvarnál. Túlélte a Hanok uralmának végét jelző beháborút, s előbb Yuan Shao, majd Cao Cao szolgálatába áll. A későbbiekben még fontos szerepet játszik kiváló írástudása. (56. fejezet.)

Chen Ping (Csen Ping) 陳平 (? - kb. Kr. e. 178) A Han alapító Liu Bang egyik fontos tanácsadója és főminisztere. Tanult férfiú volt, akit a nép is kedvelt, mivel jól bánt velük. Kezdetben Xian Yu hadúr követője volt, ám amikor jobban megismerte Liu Bangot, benne emberibb vezérré lett, így hozzá csatlakozott. (43. fejezet.)

Chen Qun (Csen Csun) 陳群 (Changwen) (? - 237) Wei-tisztségviselő. Ő vezette be a kilencszintű polgári hivatalnok-jelölést. Cao Pi halálát követően fiát, Cao Rui-t javasolta uralkodónak. (58. fejezet.)

Chen Shi (Csen Si) 陳式 (? - kb. 229) Liu Bei egyik hadvezére, később Shu-generális. Történelmileg nem sok tudható róla. Részt vett jó néhány hadjáratban. A valóságban nem végeztette ki Zhuge Liang. néhány forrásban Chen Jie-néven szerepel. (71. fejezet.)

Chen Wu (Csen Vu) 陳武 (Zilie) (? - 215) Kezdetben Liu Yao embere, majd Sun Ce-hez pártol át. Hűségesen szolgálja Wu-t, egészen addig, míg He-fei-nél hősi halált nem hal. (49. fejezet.)

Chen Ying (Csen Jing) 陳應 (? - 209) Kitalált alak, Zhao Fan egyik alvezére. Önként jelentkezik, hogy megküzdhessen Zhao Yunnal, de vereséget szenved. Később fejét veszti éri a vég. (52. fejezet.)

Cheng He (Cseng Ho) 成何 (? - ?) Cao Cao egyik hadvezére, hadfelügyelő. Jól átlátta a harci helyzeteket. Csupán epizódszerep jut neki a regényben. (74. fejezet.)

Cheng Bing (Cseng Ping) 程秉 (Deshu) (kb. 172 - kb. 225) Sun Quan tanácsadója, a ceremóniák minisztere Wu-ban. A későbbiekben egy tettel jelentős szerepet játszik Wu és Shu viszonyának elmérgesedésében. (43. fejezet.)

Cheng Pu (Cseng Pu) 程普 (Demou) (? - 210) Hadvezér, aki a Sun dinasztia három egymást követő generációja alatt is szolgált. Wu öt nagyszerű generálisának egyike, ám efféle csoportosulás a valóságban sohasem létezett. Jellemző fegyvere egy vasgerincű kígyóláncza volt. (44. fejezet.)

Cheng Yi (Cseng Ji) 成宜 (? - 211) A Cao Cao elleni szövetség egyik harcosa, Han Sui nyolc lovasának egyike. Ma Chao kémfeladattal küldi ellenséges területre, ahol egész felderítő egységével együtt rajtaütés áldozata lett. (58. fejezet.)

Cheng Yin (Cseng Jin) 程銀 (? - ?) Han Sui nyolc lovasának egyike, Changan-nál Ma Chao seregével együtt megadásra kényszerül. Később társával, Zhang Henggel együtt harcol Cao Cao ellen Weinannél. (58. fejezet.)

Cheng Yu (Cseng Jü) 程昱 (Zhongde) (142 - 221) Tanácsadó Cao Cao szolgálatában. Igen hosszú ideig eredményesen tevékenykedett, a később megalakuló Wei királyságának egyik legfontosabb tisztségviselője lesz. (48. fejezet.)

Cheng Zi (Cseng Ci) 程咨 (? - ?) Cheng Pu legidősebb fia, Wu szolgálatában álló harcos. A regényben nem tölt be fontos szerepet. (44. fejezet.)

Chi Lu (Csi Lü) 郗慮 (Hongyu) (? - kb. 215) Birodalmi tudós, aki megrágalmazta Kong Rongot, s szavai végül a tanácsadó halálát okozták. Ő volt az is, aki elvette a császárnő pecsétjét. (66. fejezet.)

Chunyu Dao (Csunju Tao) 淳于導 (? - 208) Cao Ren egyik hadvezére, kitalált alak. Zhao Yun könnyedén végzett vele. (41. fejezet)

Cui Yan (Cuj Jen) 崔琰 (Jigui) (163 - 216) Tudós Yuan Shao szolgálatában. Ura nem hallgatott a tanácsaira, ezért visszavonult. Később Cao Cao szolgálatába állt. A valóságban azért végezték ki, mert egy beadványban nem jól válogatta meg szavait, árulást ellenben nem követett el. (68. fejezet.)

Deng Xian (Teng Hszian) 鄧賢 (? - ?) Liu Zhang egyik tehetséges hadvezére. Sajnos szinte semmi egyebet nem tudni róla, de nem kitalált szereplő. (62. fejezet.)

Deng Yi (Teng Ji) 鄧義 (? - ?) Liu Biao, majd Liu Zong alvezére. Liu Xiannel együtt a Liu család bukását követően megadta magát Cao Cao-nak. (42. fejezet.)

Ding (Ting) úrhölgy 夫人 丁氏 (? - 219) Cao Cao első felesége. Mivel gyermektelen maradt, ezért helyére később az igen termékeny Bian úrhölgy került. (68. fejezet.)

Ding Chengli (Ting Csengli)/Ding Yi (Ting Ji) 丁儀 (? - 220) Cao Cao, majd Cao Zhi egyik tisztségviselője. Cao Cao szerette volna, ha feleségül veszi egyik lányát, Qinghe hercegnőt, ám ezt Cao Pi megakadályozta. Később egyfolytában mesterkedett Cao Pi ellen, ez okozta azt, hogy végül teljes családjával együtt kivégezték. (79. fejezet.)

Ding Fei (Ting Fej) 丁斐 (Wenhou) (? - ?) Jelentős hadvezér, Weinan előjárója, aki igen szorult helyzetből menti meg Cao Cao-t. (58. fejezet.)

Ding Feng (Ting Feng) 丁奉 (Chengyuan) (? - 271) Hírneves Wu katonai parancsnok, aki orgyilkosságokban is részt vett. A valóságban 220 előtt csupán alacsonyabb rangban szolgált Kan Ning alatt, így legtöbb olyan tette, amiről a regény beszámol, csupán a képzelet szüleménye. (49. fejezet.)

Ding Jingli (Ting Csingli)/Ding Yi (Ting Ji) 丁廙 (? - 220) Ding Chengli fivére. Hasonló nevük miatt használják a regényben stílusneveiket (Cengli és Jingli). Cao Cao és Cao Zhi hívei, Cao Pi ellenfelei. 220-ban az újdonsült uralkodó ki is végzi őket. (79. fejezet.)

Dong Cheng (Tung Cseng) 董承 (? - 200) „Birodalmi nagybácsi”, Xian császár nagybátyja, ezen kívül a lovasság és a harci szekerek generálisa. Mindvégig rendíthetetlenül hű maradt császári urához, ez pedig később szembe fordította őt Cao Cao-val. (57. fejezet.)

Dong He (Tung Ho) 董和 (Youzai) (? - 221) Eredetileg Liu Zhang szolgálatában álló tisztviselő, aki megadta magát Liu Bei-nek, s idővel Shu egyik legfontosabb polgári hivatalnokává lett. Fia, Dong Yun örökölte tehetségét. (64. fejezet.)

Dong Heng (Tung Heng) 董衡 (? - 219) Cao Cao egyik generálisa. Végzete a vele egy oldalon álló Pang De lett, akiben nem bízott meg. (74. fejezet.)

Dong Si (Tung Szi) 董祀 (? - ?) Chenliu-ból származó férfiú, Cai Yan harmadik férje. Azután házasodtak össze, miután Cao Cao kiváltotta a hölgyet a Xiongnu-k fogságából. Dong Si később főbenjáró bűnt követett el, s Cao csupán felesége könyörgésére bocsátott meg neki. (71. fejezet.)

Dong Xi (Tung Hszi) 董襲 (Yuandai) (? - 217) Wu szolgálatában álló harcos. A valóságban nem Yan Baihu-t ölte meg, hanem két ellenséges generálist, Huanglong Luo-t és Zhou Bo-t. Később kapitány lett, s hajójával együtt süllyedt el, elutasítván a könyörgéseket, hogy hagyja el azt. (44. fejezet.)

Dong Zhao (Tung Csao) 董昭 (Gongren) (156 - 236) Tanácsadó a Hanok szolgálatában. Később Wei királyságában tevékenykedik. Ő javasolta Cao Cao-nak, hogy költöztesse át a fővárost. (61. fejezet.)

Dong Zhuo (Tung Cso) 董卓 (Zhongying) (? - 192) Keleti-Han hadúr, aki igyekezett kihasználni a Ling császár halálát követő zűrzavart, az

eunuch-frakció és a velük szemben álló udvaroncok összecsapását. A későbbiekben meglehetősen sikerrel tevékenykedett, ám zsarnoksága és kegyetlensége végül nem maradt megtorlatlanul. (44. fejezet.)

Du Mu (Tu Mu) 杜牧 (Muzhi) (803 – 852) A késői Tang dinasztia legnevesebb költője. Sok hivatali tisztséget töltött be különböző helyeket, ám igazán magas rangra sohasem emelkedett. Hírnevét lírai és „romantikus” négysoros verseinek köszönhette. (48. fejezet.)

Du Qiong (Tu Csiung) 杜瓊 (Boyu) (kb. 160 – 250) Chengdu-ból származó Shu-tisztségviselő, csillagász és csillagjós. Támogatta Liu Bei trónra emelését. Meglepő módon sohasem volt egyetlen tanítványa sem, így senkire sem hagyta örökül tudását. (80. fejezet.)

Du Xi (Tu Hszi) 杜襲 (Zixu) (? – ?) Cao Cao egyik tanácsadója, Xiahou Yuan alárendeltje, a főparancsnok katonai javaslattevője. A regényben nem kap sok szerepet. Cao halálát követően örökösét, Cao Pi-t is híven szolgálja. (66. fejezet.)

Fa Zheng (Fa Cseng) 法正 (Xiaozi) (174 – 220) Kezdetben Liu Zhang embere, majd elárulja urát és Liu Bei szolgálatába áll. Shu egyik legfontosabb tisztségviselője lesz. Állítólag nagyon erkölcstelen volt, hivatalnoktársai mégis tisztelték tehetsége miatt. (60. fejezet.)

Fan Li (Fen Li) 范蠡 (Kr. e. 536 – Kr. e. 488) A Tavasz és Ősz korszaka idején Yue állam egyik államférfiúja, egyben kiváló üzletember. Miután Wu legyőzte az országot, lemondott. (44. fejezet.)

Fei Guan (Fej Kuan) 費觀 (Binbo) (? – ?) Liu Zhang veje. Megadta magát Liu Bei seregeinek. Állítólag tehetséges tudós és harcos volt. (64. fejezet.)

Fei Shi (Fej Si) 費詩 (Gongju) (? – ?) Eredetileg Liu Zhang egyik tisztségviselője, később Shu szolgálatába áll. ellenezte Liu Bei uralkodóvá emelését, legalábbis addig, míg Wei állam létezik. Liu Bei bebörtönözte, majd száműzte véleményéért. (73. fejezet.)

Fu Shiren/Shi Ren (Fu Sijen/Si Jen) 士仁 (Junyi) (? – ?) Liu Bei egyik tisztségviselője. Guan Yu alatt szolgált, ám egy vitának köszönhetően Mi Fanggel együtt átállt Sun Quanhoz. A regényben Fu Shirenként (傅士仁) szerepel, ám ez elírás. (73. fejezet.)

Fu Shou (Fu Sou) császárné 伏壽皇后 (? - 214) Xian császár hitvese, Fu Wan úr leánya. Nem igazán volt jó a viszonya Cao Cao-val, s ez jelentette végzetét is. (66. fejezet.)

Fu Wan (Fu Ven) 伏完 (? - 209) Magas rangú tisztségviselő a Han udvarnál, Fu császárné atyja. A valóságban – lánya sürgetése ellenére – nem vett részt a Cao Cao elleni összeesküvésben. (66. fejezet.)

Fu Xun (Fu Hszün) 傅巽 (Gongti) (? - kb. 230) Eredetileg Liu Biao, majd Liu Zong tanácsadója. Sürgette a behódolást Cao Cao-nak, majd miután ez megtörtént, az utóbbi szolgálatába állt. Haláláig hűségesen szolgált a Cao családot. (41. fejezet.)

Gan (Kan) úrhölgy 甘皇后 (? - kb. 222) Liu Bei ágyasa, majd később felesége, Liu Shan, az örökös édesanyja. A valóságban nem 209-ben halt meg, mint a regényben, hanem sokkal Liu Bei halála előtt. Zhao Yun a gyermek Liu Shannel együtt őt is sikeresen megmentette. (41. fejezet.)

Gan Ning (Kan Ning) 甘寧 (Xingba) (kb. 180 - kb. 220) Sun Quan egyik jelentős harcosa és támogatója. Eredetileg rettegett kalóz, aki a 190-es években adta fel e tevékenységét, és lett Huang Zu alárendeltje. Később Wu-ba ment, és számos csatában szolgált kiválóan a Sun családot. (44. fejezet.)

Gao Pei (Kao Pej) 高沛 (? - 212) Liu Zhang egyik tisztje. Yang Huai-jal együtt igyekezett megakadályozni, hogy Liu Bei bejusson Yi-be Boshui-on keresztül. Elfogták és kivégezték. a valóságban nem volt opportunistá és nem akarta megöletni Liu Bei-t. (61. fejezet.)

Ge Ding (Ke Ting) 戈定 (? - ?) Kitalált szereplő, Taishi Ci földije, kinek az lett volna a feladata, hogy végezzen Zhang Liao-val. Ehelyett csúfos véget ért. (53. fejezet.)

Geng Ji (Keng Csi) 耿紀 (Jixing) (? - 218) Cao Cao egyik minisztere, Wei Huang barátja. Nem tetszett neki, hogy Cao uralkodói rangra tör, s mivel tett is ellene, saját maga vesztét okozta. (69. fejezet.)

Geng Yan (Keng Jen) 耿弇 (3 - 58) A Keleti Hanok egyik neves generálisa, hozzájárult a dinasztia második korszakának megszilárdításához. Ming császár, elismervén e tettet, a későbbiekben az ő portréját is megfestette a palotatoronyban (Yuntai huszonnyolc generálisa). (43. fejezet.)

Gong herceg, Liu Yu 劉餘 (Kr.e. ? – Kr. e. 128.), Lu hercege. A Han dinasztia hatodik császáranak, Jingdi-nek (Kr.e. 188-141) ötödik fiaként született. Liu Yu leszármazottja Liu Biao (Jingzhou előző ura), valamint Liu Yan is, Liu Zhang (Yizhou ekkori ura) apja.

Gong Zhi (Kung Ci) 鞏志 (? – ?) Kitalált harcos, aki Shu-hoz csatlakozik, miután elárulja addigi urát, Jin Xuant, Wuling kormányzóját. Liu Bei őt nevezi ki ezután Wuling élére. (53. fejezet.)

Gu Li (Ku Li) 谷利 (? – ?) Sun Quan egyik bizalmas tanácsadója. Hűséges, bátor és őszinte férfiú. 215-ben, a Xiaoyao-nál lezajlott ütközetben még ura életét is megmentette. (67. fejezet.)

Gu Yong (Ku Jung) 顧雍 (Yuantan) (168 – 243) Cai Yong egyik tanítványa, kiváló tisztségviselő. Zhang Hong rábeszelésére állt a Sun család szolgálatába, s később Wu főminisztere lett. (43. fejezet.)

Guan Lu (Kuan Lu) 管輅 (Gongming) (209 – 256) Tudós és jós. A valóságban csupán nyolc éves lehetett 217-ben, amikor Cao Cao-nak beszámolt a jövőről. Számos egyéb csodatettet is végrehajtott életés során, például meghosszabbította Zhao Yang életét. (69. fejezet.)

Guan Ning (Kuan Ning) 管寧 (Youan) (158 – 241) Író és tudós Wei szolgálatában. Beihai-ból származott, és Hua Xinnel, valamint Bing Yuannal a „Sárkány” nevű csoport tagja volt. (66. fejezet.)

Guan Ping (Kuan Ping) 關平 (178 – 219) A regény szerint Guan Yu fogadott fia, a valóságban azonban a hős biológiai atyja volt az ifjúnak. Ezen kívül nem Sun Quan végeztette ki, hanem Lu Meng. (49. fejezet.)

Guan Xing (Kuan Hszing) 關興 (Anguo) (? – ?) Guan Yu második fia, Guan Ping öccse. Történelmileg igen kevés dolog tudható róla. Zhuge Liang kivételes tehetséget látott benne. Tizenkilenc éves korában állt tisztségviselőként Shu szolgálatába, ám már néhány évvel később meghalt. (74. fejezet.)

Guan Yu (Kuan Jü) 關羽 (Yunchang) (160? – 220) Liu Bei fogadott fivére, kiváló hadvezér és harcos, becsületére roppant kényes férfiú. Halála után szobrot állítottak neki, s azóta egyfajta istenségként tisztelik, képmása sok helyen megtalálható, nagy tiszteletnek örvend. Nem csupán a harc, hanem az irodalom, az igazság, a rend, sőt, a párbajok védelmező istensége is.

Sajnos e kötetben kiderül, hogy túlzott büszkesége nem sok jót tartogat számára. (41. fejezet.)

Guan Zhong (Kuan Csung) 管仲 / Guan Yiwu (Kuan Ji-Vu) 管夷吾 (Kr. e. 725 – Kr. e. 645) Qi állam hírneves főminisztere a Tavasz és Ősz Korszakában. Huan herceg, Qi uralkodója szolgálatában számos rendelkezésével ropantul megerősítette az országot. Őt tartják a Guanzi enciklopédia szerzőjének is, ám az valójában jóval később, a Hadakozó Fejedelemségek Korában született. (43. fejezet.)

Guo En (Kuo En) 郭恩 (Yibo) (? – ?) Wei szolgálatában álló tudós. Csupán egy visszaemlékezésben kap szerepet a regényben. (69. fejezet.)

Guo Huai (Kuo Huaj) 郭懷 (? – ?) Wei-generális, aki csupán marginális szerepet játszik a regényben. Bizonyos források „udvari bolondként” hivatkoznak rá, ami kissé meglepő. (70. fejezet.)

Guo Jia (Kuo Csia) 郭嘉 (Fengxiao) (170 – 207) Cao Cao legfontosabb tanácsadóinak egyike, aki még korai halála után is jó szolgálatot tett urának. Elemző jellegű személyiség volt, aki képes volt kiválóan felfejteni a rejtett dolgok lényegét is. (50. fejezet.)

Guo Si (Kuo Szi) 郭汜 (Duo) (146 – 197) Dong Zhuo alvezére, kiváló harcos, aki a későbbiekben társa, Li Jue segítségével uralomra tört, s egy időre át is vették a hatalmat az udvar felett. (57. fejezet.)

Han Dang (Han Tang) 韓當 (Yigong) (kb. 156 – 227) A Sun-család harcedzett és hűséges hadvezére, aki a dinasztia három generációja alatt is szolgált. A valóságban nem vívott párbajt Zhang Hu-val 191-ben. A későbbiekben komoly szerepet vállal Wu királyság felemelkedésében. (44. fejezet.)

Han Hao 韓浩 (Yuansi) (? – ?) Cao Cao egyik hadvezére, korábban Wang Kuang tisztje. Xiahou Dun győzte meg, hogy álljon inkább Cao szolgálatába. Bátor és hűséges férfiú. Huang Zhong végzett vele Tiandangnál. (70. fejezet.)

Han Song (Han Szung) 韓嵩 (Degao) (kb. 154 – ?) Liu Biao egyik hadvezére, nanyangi születésű férfiú. Kevés adat maradt fenn róla, s a regényben is csupán kis szerepet játszik. (42. fejezet.)

Han Sui (Han Szuj) 韓遂 (Wenyue) (kb. 144 – 215) Ma Teng fogadott fivére, jelentős hadvezér. A valóságban nem szőtt összeesküvést Ma Chao ellen, hanem mindvégig Wei ellen harcolt, így kezét sem vesztette el Ma Chao-val szemben. Ellenben Ma Tenggel megromlott a viszonya, sok csatát vívtak egymás ellen, melyek közül az egyik során elfogta és megölte Ma Teng feleségét és néhány gyermekét. (44. fejezet.)

Han Xin (Han Hszin) 韓信 (? – Kr. e. 196) Liu Bang egyik hírneves generálisa. Eredetileg Xiang Yu szolgálatában állt, de végül a Han dinasztia mellett döntött. Meglehetősen nehéz gyermekkorának hatása jelentősen közrejátszott e lépésben. (43. fejezet.)

Han Xuan (Han Hszüan) 韓玄 () (? – ?) Changsha kormányzója kezdetben Liu Biao alatt, majd 208-tól önálló hadúr. Két évig nagyjából békésen irányította területét, de azután Liu Bei támadást indított ellene. (41. fejezet)

Handan Chun (Hantan Csun) 邯鄲淳 (Zishu) (132 – 221) Wei szolgálatában álló kalligráfus, tudós és politikus. A regényben csupán Cao E és Cao Xu történetével kapcsolatban szerepel. (71. fejezet.)

He (Ho) császár/Liu Zhao (Liu Csao) 漢和帝/劉肇 (79 – 106, uralkodott: 88 – 106) A Keleti Han dinasztia negyedik uralkodója, Zhang császár fia. A dinasztia hanyatlása az ő uralma alatt vette kezdetét. Ágyasai családtagjai és a palota eunuchjai közötti viszálykodás gyengítette a hatalmat. (71. fejezet.)

He Qia (Ho Csia) 和洽 (Yangshi) (? – 228) Wei egyik magasrangú tisztségviselője, több egymást követő miniszteri tisztséget is ellátott. Élete vége felé az askéta életmód felé fordult. Három hivatalnoktársával javasolta Cao Caonak Xian császár trónfosztását. (66. fejezet.)

He Zong (Ho Cung) 何宗 (Yanying) (? – ?) Kezdetben Liu Zhang tisztségviselője, Ren An tanítványa. Később Liu Bei szolgálatába áll. Az italáldozatok felügyelője. Támogatta Liu Bei trónra emelését. Liu Shan uralkodása idején, valamikor 223 és 237 között halt meg. (80. fejezet.)

Hou Xuan (Hou Hszüan) 侯選 (? – ?) Han Sui egyik parancsnoka. Megadja magát a Wei-erőknek. Nemesi rangot kap és hivatalt Weikou-ban. (58. fejezet.)
Hu Ban (Hu Pan) 胡班 (? – ?) Hu Hua fia. Segítségére volt Guan Yu-nek, mikor a hős 1000 li-t utazott Cao Cao-tól való távozását követően. Fiktív szereplő. (73. fejezet.)

Hu Hua 胡華 (? - ?) Kitalált szereplő, visszavonult tisztségviselő, egykor Huan császár udvarában tevékenykedett. A regényben vendégül látja Guan Yu-t. (73. fejezet.)

Hua Tuo 華佗 (Yuanhua) (kb. 110 - 207) Hírneves orvos a Han-korszak végén. A valóságban soha nem találkozott Guan Yu-vel, így nem is kezelhette őt, továbbá nem 220-ban halt meg, hanem 207-ben, s nem azért, mert megpróbálta meggyilkolni Cao Cao-t, hanem mert kifogásokat keresett, hogy ne kelljen gyógyítania őt. Egyszer például azt állította, hogy a felesége beteg, s ezért haza kell mennie. Cao kivizsgálta az esetet, úgy találta, hogy az orvos hazudott neki, ezért börtönbe vettette, majd hamarosan kivégeztette. (75. fejezet.)

Hua Xin (Hua Hszin) 華歆 (Ziyu) (157 - 231) A Sárkány elnevezésű, három tudósból álló csoport „feje”. Xian császár trónfosztását támogatta. A valóságban azonban inkább barátságos, csendes férfiú volt, egészen más, mint ahogy a regényben ábrázolták. (56. fejezet.)

Huai/Xiong Huai (Huaj/Hsziong Huaj) 熊槐 (? - Kr. e. 296) Chu királya a Hadakozó Fejedelemségek korában. Kr. e. 299-ben Qin uralkodója, Zhao csapdába csalta, amikor hozzá igyekezett tárgyalásra. Végül sikerült elmenekülnie, ám hamarosan ismét elfogták, s három évvel később fogolyként halt meg. (60. fejezet.)

Huai Ying (Huaj Jing) 懷贏 (Chenyong) (? - ?) A Jinből származó Wen herceg öt felesége közül az egyik, bizonyos források szerint csupán ágyasa. (77. fejezet.)

Huan (Liu Zhi) 劉志 (132 - 168, uralkodott: 146 - 168) A Han dinasztia huszonhetedik császára. Igen zűrzavaros körülmények között uralkodott, komoly ellenlábasai közé tartozott a Liang család, akiknek elődje megmérgezését tulajdonítják. Eunuchok segítségével igyekezett megszabadulni eme ellenfeleitől. Általában úgy tekintik, hogy uralma nagyban hozzájárul a későbbiekben a Keleti Han dinasztia bukásához. (57. fejezet.)

Huan herceg Qi-ből 齊桓公 (eredeti neve: Xiaobai) (? - Kr. e. 643, uralkodott: Kr. e. 685 - Kr. e. 643) Az Öt Hegemón egyike a Tavasz és Ősz korszakában. Híres tanácsadójával, Guan Zhonggal sikerült Qi-t az akkori, kaotikus állapotban leledző birodalom legerősebb formációjává tennie. Halálát követően azonban ez az erő rögvest szertefoszlott. (43. fejezet.)

Huan Jie (Huan Csie) 桓階 (Boxu) (? - kb. 223) A Sun-család szolgálatában álló tisztségviselő, aki Sun Jian eleste után tárgyalta Liu Biao embereivel ura holttestének átadásáról. Valószínűleg ugyanaz a személy, aki a 79-80. fejezetekben ismét fontos szerephez jut, ezúttal a Han dinasztia uralmának bevégezésében, és Wei felemelkedésében. (79. fejezet.)

Huang Gai (Huang Kaj) 黃蓋 (Gongfu) (kb. 145 - kb. 208) Az egyik legkorábban a Sun-család szolgálatába álló hadvezér, aki igen hosszú ideig szolgálta urait. A valóságban ugyan megadta magát Cao Cao-nak a későbbi nagy összecsapásban a Vörös Szikláknál, ám előtte nem verték és büntették meg, hogy hihetőbb legyen az átállása. Fegyvere egy vaskorbács volt. (43. fejezet.)

Huang Kui (Huang Kuj) 黃奎 (? - ?) Birodalmi tisztségviselő. Összeesküvést szervezett Ma Tenggel Cao Cao ellen, ám tervük kitudódott. Kitalált szereplő. (57. fejezet.)

Huang Quan (Huang Csuan) 黃權 (Gongheng) (? - 240) Kezdetben Liu Zhangot, majd Liu Bei-t szolgáló generális, aki végül Wei urában lel mesterére. (60. fejezet.)

Huang Zhong (Huang Csung) 黃忠 (Hansheng) (? - 220) Kezdetben Liu Biao, majd Han Xuan, végül Liu Bei hadvezére. Hajlott kora ellenére is igen vitéz és nagy erejű harcos. Valójában azonban csupán halálát követően nevezik az Öt Tigris Generális egyikének. (53. fejezet.)

Huo Jun (Huo Csun) 霍峻 (Zhongmiao) (178 - 217) Kezdetben Liu Biao-t, majd Shu-t szolgáló generális. könnyedén legyőzte Liu Zhang haderejét Jiamengnél. Liu Bei igen nagyra tartotta, ám nagyon fiatalon bevégezte. (62. fejezet.)

Huo Qubing (Huo Csuning) 霍去病 (Kr. e. 140 - Kr. e. 117) Neves hadvezér a Nyugati Han dinasztia uralkodása alatt. Főleg a Góbi sivatagba, a mostani Mongólia területére vezetett hadjáratokat, a Xiongnu törzsszövetség ellen. Döntő győzelmeket aratott ellenük, mint például a Mobei-nél lezajlott ütközet Kr. e. 119-ben. (72. fejezet.)

Ji Miao (Csi Miao) 吉邈 (Wenran) (? - 218) A híres orvos, Ji Ping egyik fia. 218-ban belekeveredett egy Cao Cao elleni összeesküvésbe, s ez okozta halálát. Egyebet nem is tudni róla. (69. fejezet.)

Ji Mu (Csi Mu) 吉穆 (Siran) (? -218) Ji Ping udvari orvos fia. Fivérével, Ji Miao-val (s a valóságban atyjával, Ji Pinggel) együtt részt vett a 218-ban kibontakozó összeesküvésben Cao Cao ellen. (69. fejezet.)

Ji Ping (Csi Ping) 吉平 (? - 218) Luoyangból származó udvari orvos. A valóságban nem vett részt a „jåde öv” összeesküvésben, így Cao Cao nem is kényszeríthette öngyilkosságra. Ám évekkkel később valóban csatlakozott Geng Ji Cao Cao elleni lázadásához. (A Brewitt-Taylor féle fordításban Chi Tai néven is szerepel.) (69. fejezet.)

Jia Hua (Csia Hua) 賈華 (? - ?) Sun Quan egyik hadvezére. Kitalált szereplő, kinek feladata az lett volna, hogy végezzen Liu Bei-jel, mielőtt a hős összeházasodna Wu úrhölgygel. (53. fejezet.)

Jia Kui (Csia Kuj) 賈逵 (Liangdao) (174 - 228) Wei egyik generálisa és katonai tisztségviselője. Legyőzte a Wu-hadvezért, Lü Fant. 228-ban megmentette Cao Xiu-t a shitingi ütközetben, amikor a Wei-erőket Zhou Fang Wu-generális csapdába csalta. (79. fejezet.)

Jia Xu (Csia Hszü) 賈詡 (Wenhe) (147 - 223) Igen tapasztalt és képzett tanácsadó, akit Dong Zhuo szolgálatában ismerünk meg, ám hosszú élete során még számtalan hadúr számára tesz jó szolgálatokat, s igen magas rangot és címeket ér el. (59. fejezet.)

Jian Yong (Csien Jung) 簡雍 (Xianhe) (? - ?) Eredetileg Tao Qian szolgálatában álló tanácsadó. Jelentős szerepe volt Liu Bei helyzetének megerősödésében, s a későbbiekben is Shu birodalmának hű szolgálója volt. (Családneve eredetileg Geng 耿, ám a youzhou-i dialektusban ezt „csiennek” ejtik, ezért megváltoztatta.) (41. fejezet.)

Jiang Gan (Csiang Kan) 蔣幹 (Ziyi) (? - ?) Anhui-ből származó neves tudós. Legismertebb a regényben is helyet kapó tettéről, hogy megkísérelte Zhou Yu-t meggyőzni a Cao Cao-nak történő behódolás helyességéről. A valóságban ez az esemény a Vörös Sziklák csatája után történt. (45. fejezet.)

Jiang Ji (Csiang Csi) 蔣濟 (Zitong) (? - 249) Cao Cao egyik tisztségviselője, majd Cao Pi, Cao Rui és Cao Fang hivatalnoka. Magas katonai pozíciókat töltött be. Számtalanszor adott a népet kímélő tanácsokat uralkodóinak. 249-ben Sima Yi oldalára állt, ám a sikeres puccsot követően néhány hónap múlva betegségeiben meghalt. (75. fejezet.)

Jiang Qin (Csiang Csin) 蔣欽 (Gongji) (168 – 219) Önkéntes csapatok vezetője, akik Sun Ce haderejéhez csatlakoztak a Yangzhou ellen hadműveletek során. Ezt követően a Sun család, s Wu hűséges szolgálójaként tevékenykedett. (44. fejezet.)

Jiang Wan (Csiang Ven) 蔣琬 (Gongyan) (? – 246) Shu-politikus, a híres Négy Miniszter egyike. Zhuge Liang igen nagyra tartotta, s állítólag a főtanácsadó halálát követően Jiang Wannek jelentős szerepe volt abban, hogy az állam nem omlott össze, a vezetők nem roppantak meg. (63. fejezet.)

Jiang Xu (Csiang Hszu) 姜叙 (Boyi) (? – ?) Cao Cao szolgálatában álló hadvezér, a Barbárokat Megbékítő Generális. Leginkább a Ma Chao és Cao közötti konfliktusban vállalt szerepéről híres. Rokonsága egy része Ma Chao áldozatává lesz. (64. fejezet.)

Jiao Bing (Csiao Ping) 焦炳 (? – ?) Cao Cao egyik tisztje. Zhao Yun könnyedén végez vele. Kitalált szereplő. (71. fejezet.)

Jiao Chu (Csiao Csu) 焦觸 (? – 208) Yuan Xi egyik alvezére, Zhang Nan fegyvertársa. A regényben ugyan Chibi-nél hősi halált halt, a valóságban azonban valószínűleg élt addig, hogy megláthatta Cao Pi császárrá emelkedését. (41. fejezet.)

Jin Midi (Csin Miti) 金日磾 (Wengshu) (Kr. e. 134 – Kr. e. 86) Híres tisztségviselő, aki a Xiongnu-törzsekből származott. Zhao császár uralkodásának kezdeti időszakában társuralkodóként tevékenykedett. (69. fejezet.)

Jin Xuan (Csin Hszuan) 金旋 (Yuanji) (? – 209) Wuling kormányzója. Nem volt hajlandó megadni magát a Zhang Fei vezette haderőnek, ezért végül egyik saját embere végzett vele. (53. fejezet.)

Jin Yi (Csin Ji) 金禕 (? -218) Jin Xuan fia, aki Ji Bennel, Geng Ji-vel, Wei Huanngal és másokkal lázadást szítottak Cao Cao ellen. A felkelést Wang Bi és Yan Kuang generális fojtotta el, valamennyi összeesküvőt kivégezték. (69. fejezet.)

Kan Ze (Kan Ce) 闞澤 (Derun) (? – ?) A Sun család szolgálatában álló tisztségviselő és tanácsadó. A későbbiekben fontos érdemeket szerez a Cao Cao-val vívott küzdelmekben. (46. fejezet.)

Konfuciusz/Kung fu-ce/Kongzi/Kung Qiu 孔子 (Zhongni) (Kr. e. 551 – Kr. e. 479) A Középső Birodalom legjelentősebb bölcseinek egyike, a konfucianizmus megalapítója. Elsőként Kong Rong őseként kerül elő a regényben. (56. fejezet.)

Kuai Yue (Kuaj Jüe) 蒯越 (Yidu) (? – 214) Nanyangban született férfiú, Liu Biao tanácsadója, Kuai Liang öccse. A későbbiekben Cao Cao híve lesz, mikor eme hadúr elfoglalja Jinget. (41. fejezet.)

Lai Gong (Laj Kong) 賴恭 (? – ?) Eredetileg Liu Biao, majd Liu Bei tisztségviselője. Shu-ban az udvari protokoll minisztere. Támogatta Liu Bei trónra emelését. (80. fejezet.)

Lei Tong (Lej Tung) 雷銅 (? – 218) Liu Zhang, majd később Liu Bei egyik hadvezére, aki fontos szerepet játszott a Cao Cao ellen indított hanzhong-i hadjáratban. (62. fejezet.)

Leng Bao (Leng Pao) 冷苞 (? – ?) Liu Zhang egyik generálisa. Részt vett Luo védelmében, négy hadvezértársával együtt. Liu Bei kétszer is foglyul ejti. (62. fejezet.)

Li úrhölgy 李氏 (? – ?) Pang De felesége, kitalált szereplő, bár nyilván volt hitvese Pang De-nek a valóságban is, ám semmit sem tudni róla. (74. fejezet.)

Li Chunxiang (Li Csunhsziang) 李春香 (? – 211) Huang Kui ágyasa, kitalált szereplő. (57. fejezet.)

Li Dian (Li Tien) 李典 (Mancheng) (kb. 181 – kb. 217) A későbbiekben igen jelentős szerepet játszó hadvezér, Cao Cao híve. A valóságban nem fogta el Huang Shao-t. (42. fejezet.)

Li Fu 李孚 (? – ?) Yuan Shang, majd Cao Cao egyik tisztségviselője. Ő az egyik hivatalnok, aki javaslatot tesz arra, hogy Wei kerüljön a Han dinasztia helyére. Nem keverendő össze a később színre lépő Shu-tisztségviselő Li Fu-val. (79. fejezet.)

Li Hui (Li Huj) 李恢 (Deang) (? – 231) Kezdetben Liu Zhang szolgálatában álló hivatalnok, aki később Liu Bei-hez csatlakozott, és Shu egyik fontos tisztségviselője lett. Élete vége felé hadvezérként is igen tehetségesnek bizonyult. (60. fejezet.)

Li Jue (Li Csüeh) 李傕 (Zhiran) (? – 198) Dong Zhuo egyik hűséges alvezére. Ura bukását követően társával, Guo Si-vel egy időre átvette a hatalmat a birodalmi udvar felett, s nagyon megnehezítette a császár és a hozzá hű főurak dolgát. (57. fejezet.)

Li Kan 李堪 (? – 211) Han Sui nyolc parancsnokának egyike. Már viszonylag korán javasolta urának, hogy adják meg magukat Cao Cao-nak. Később valóban Wei szolgálatába áll. Yu Jin végzett vele, tévedésből. (58. fejezet.)

Li Lou (Li Lu) 離婁 (? – ?) Kongzi szellemiségét megörökölt alak, egyben Mengzi egyik művének címadója. Qianliyan egy kínai kapuőr és tenger istenség. A neve az jelenti, hogy „Ezer li-szemű”. Főleg a matrózok kérték segítségét ködben és sötétségben. A Ming dinasztia alatt nevezték főleg Li Lounak. Egyes helyeken ma is tisztelik. (46. fejezet.)

Li Tong (Li Tung) 李通 (Wenda) (kb. 168 – kb. 209) Cao Cao egyik generálisa, aki a Liu Biao és Zhang Xiu ellen vívott háborúban megmentette ura hátvédjét. A későbbiekben magas tisztségeket töltött be Wei-ben. A valóságban betegségben halt meg 42 éves korában, nem Ma Chao végzett vele. (48. fejezet.)

Li Yan (Li Jen) 李嚴 (Zhengfang) (? – 234) Liu Biao, Liu Zhang, végül Liu Bei tisztségviselője. Igen magas rangra emelkedett Shu-ban, felette csupán Zhuge Liang állt az állami hivatalnokok között. Ám bukása is hirtelen történt és nagy volt. (65. fejezet.)

Li Yiji (Li Jicsi) 酈食其 (Kr. e. 268 – Kr. e. 204) A Han-alapító Liu Bang egyik fontos tanácsadója. Megismerkedésük kissé viharosan zajlott, ám a későbbiekben számos ütközetben az ő tanácsai szolgáltak a győzelem zálogául. (45. fejezet.)

Lian Po (Lien Po) 廉頗 (kb. Kr. e. 3. század) Zhao állam egyik hírneves generálisa a Hadakozó Fejedelemségek korában. Számtalan csatában vett részt Qi és Wei ellen. Még igen idős korában is hősiiesen harcolt, ám Zhao királya ekkor már nem igazán bízott benne, ezért először Wei-be, majd Chu-ba menekült. (70. fejezet.)

Liang Kuan 梁寬 (? – ?) Zhao Qu-val együtt Ma Chao feleségének és három gyermekének gyilkosa, Wei szolgálatában álló generális. (64. fejezet.)

Liang Xing (Liang Hszing) 梁興 (? – 212) Han Sui nyolc lovasa közé tartozik, egyik legmegbízhatóbb tisztje. Belekeveredik ura és Ma Chao viszályába, s ebben a csatározásban leli halálát. (58. fejezet.)

Ling Tong (Ling Tung) 凌統 (Gongji) (189 – 217) Ling Cao generális fia, maga is Wu szolgálatában álló harcos. Igen ellentmondásos viszonyt ápolt atyja gyilkosával, Gan Ninggel, ám végül megbocsátott neki. (44. fejezet.)

Liao Hua 廖化 (Yuanjian) (kb. 185 – 264) Kezdetben Sárgaturbános lázadó, majd Liu Bei egyik hűségese hadvezére. Shu állam teljes fennállása során a Liu család hű követője marad, egészen a szomorú végig. (Történeti forrás nincs arról, hogy valóban Sárgaturbános lett volna.) (63. fejezet.)

Liu Ba (Liu Pa) 劉巴 (Zichu) (? – 222) Eredetileg Liu Zhang alattvalója, később Shu-tisztségviselő. Nagy szerepe volt a Shu Ke megírásában, ami Shu későbbi hivatalos törvénykönyve lett. 220-tól Fa Zheng utódja lett egy fontos hivatali tisztségben. (62. fejezet.)

Liu Bang (Liu Pang) 劉邦 (Gaozu) (Kr. e. 247 – Kr. e. 195) A Han dinasztia megalapítója, a regényben sokszor Legfőbb Ősként szerepel. Uralkodott Kr. e. 202-tól haláláig. (43. fejezet.)

Liu Bao (Liu Pao) 劉豹 (? – ?) Yangquan ura, Liu Bei egyik tisztségviselője. Támogatja Shu létrejöttét. Nem tévesztendő össze az azonos nevű Xiongnu törzsfőnökkel. (80. fejezet.)

Liu Bei (Liu Pej) 劉備 (Xuande) (161 – 223) Jóindulatú és törvénytisztelő hadúr, a regény egyik főhőse, Zhang Fei és Guan Yu fogadott testvére. Annak ellenére, hogy távoli rokonságban állt a császári családdal, szegényes körülmények között nőtt fel. Politikai pályafutása a Sárgaturbános lázadás idején vette kezdetét. Hosszas csatározásokat és hódításokat követően kötetünk végén Shu állam uralkodójává lesz. (41. fejezet.)

Liu Biao (Liu Piao) 劉表 (Jingsheng) (142 – 208) Jing tartomány főfelügyelője, Jingzhou birodalmi védelmezője a Hanok uralma alatt. Nagy hatalmú hadúr, aki a Sun-család ellenlásasává vált Dong Zhuo zsarnoksága idején. Már ifjú korában igen nagy tudásúnak tartották, ezért a Nyolc Bölcs egyikeként emlegették. (41. fejezet.)

Liu Bin (Liu Pin) 劉邠 (Lingyuan) (? - ?) Wei királyság szolgálatában álló, Peiguo-ból származó tisztségviselő. Csupán az egyik Guan Lu-ról szóló történetben szerepel itt. (69. fejezet.)

Liu Du (Liu Tu) 劉度 (kb. 160 - 209) Huan császár alatt Jing tartomány felügyelője, később ő jelölte Liu Biao idősebb fiát, Liu Qi-t ugyanezen tartomány élére. A Vörös Sziklák csatáját követően megadta magát Liu Beinnek. (52. fejezet.)

Liu Feng 劉封 (192 - 220) Liu Bei fogadott fia, eredeti nevén Kou Feng. Liu Mi kormányzó unokaöccse. Sorsa Guan Yu halálát követően pecsételődik meg. (41. fejezet.)

Liu Fu 劉馥 (Yuanying) (? - 208) birodalmi tisztségviselő Yangzhou kormányzója 200-tól 208-ig. Hivatali ideje alatt Hefei jelentősen megerősített katonai központ lett, ahonnan sok Wei-hadjárat indult Wu ellen. (48. fejezet.)

Liu Gui (Liu Kuj) 劉瓛 (? - ?) Liu Zhang egyik hadvezére. Három társával együtt fontos feladatot kap Liu Bei ellenében, ám nem túl sikeresen tevékenykednek. (62. fejezet.)

Liu Li 劉理 (Fengxiao) (? - 244) Liu Bei egyik ágyastól született fia, Liu Yong fivére, Liu Shang féltestvére, 230-tól Anping hercege. (77. fejezet.)

Liu Mao 劉瑁 (? - ?) Liu Yan fia, egykor Liu Zhang tisztségviselője. A regényben csupán megemlítik. Fiatalon meghalt. (77. fejezet.)

Liu Pan 劉磐 (? - ?) Liu Biao unokaöccse. Legyőzte a Jingzhou ellen támadó Taishi Ci seregeit. A Vörös Sziklák csatájánál már Liu Bei oldalán harcol. Később Changsha egyik fő katonai parancsnoka. (53. fejezet.)

Liu Qi (Liu Csi) 劉琦 (? - 209) Liu Biao és Chen úrhölgy gyermeke, Jing legitim örököse. Jó barátságba került Liu Bei-jel. (41. fejezet.)

Liu Shan (Liu San) 劉禪 (Gongsi) (207 - 271) Liu Bei és Gan úrhölgy fia, a későbbiekben Shu második uralkodója (233 és 263 között). Korántsem olyan nagy formátumú és jelentős személyiség, mint atyja. (41. fejezet.)

Liu Xi (Liu Hszi) 劉熙 (? - ?) Yangzhou kormányzója, Liu Fu fia. Miután Cao Cao hirtelen haragjában saját kezűleg végzett atyjával, Liu Xi örökölte meg titulását. (48. fejezet.)

Liu Xian (Liu Hszien) 劉先 (Shizong) (? - ?) Liu Biao egyik harcosa, aki ura halálát követően társával, Deng Yi-vel Liu Zongot szolgálta. Végül megadta magát Cao Cao-nak. Néhány fordításban tévesen „Liu Xinnek” írták át. (42. fejezet.)

Liu Xiu (Liu Hszü) Guangwu (Kuang-Wu) 劉秀 (Kr. e. 5 - Kr. u. 57) A Han dinasztia tartozó uralkodó. Kezdetben csupán a birodalom bizonyos részeire terjedt ki uralma, ám halálának idejére - hódításokkal és lázadó hadurak legyőzésével - már ismét sikerült egységesítenie az országot. (80. fejezet.)

Liu Xun (Liu Hszün) 劉循 (? - ?) Liu Zhang idősebb fia. Atyja bukását követően is a folyóvidéken marad, Liu Bei szolgálatába áll, és hangzatos tisztségeket tölt be. (62. fejezet.)

Liu Yan (Liu Jen) 劉焉 (Junlang) (? - 194) A Han uralkodók rokonságába tartozó hadúr a Keleti Han dinasztia végének idején, Jizhou birodalmi védelmezője. (59. fejezet.)

Liu Ye (Liu Jeh) 劉曄 (Ziyang) (171 - 232) Kezdetben Yuan Shu, majd Cao Cao híve, utóbbi egyik legjelentősebb tanácsadója. Vagyonos családból származott, s egyik őse állítólag Liu Xiu, vagyis Guangwu császár volt. (41. fejezet.)

Liu Yong (Liu Jung) 劉永 (Gongshou) (? - ?) Shu állam egyik hercege, Liu Bei fia, Liu Shan féltestvére. Gyűlölte Huang Hao eunuchot, akit Liu Shan felettébb tisztelt. Ennek köszönhetően Liu Shan tíz évig nem volt hajlandó találkozni vele. 264-ben Luoyangba távozott, ahol a Wei-kormányzat magas tisztségekre emelte. (77. fejezet.)

Liu Zhang (Liu Csang) 劉璋 (Jiyu) (? - 219) Liu Yan fia, Yiazhou ura, valamint Ba-Shu kormányzója. A későbbiekben komoly szerepet kap az eseményekben, ám gyengekezű és ostoba vezetőként szerepel a regényben. A valóságban Sun Quannak hódolt be Guan Yu halálát követően. (56. fejezet.)

Liu Zong (Liu Cung) 劉琮 (? - ?) Liu Biao kisebbik gyermeke, aki halála után birtokába lépett. A valóságban nem Cai úrhölgy gyermeke volt, hanem annak egyik unokahúgát vette feleségül. Ezen felül Cao Cao nem végeztette ki. (41. fejezet.)

Lou Zibo/Lou Gui (Lou Cibo/Lou Kuj) 婁圭 (? - ?) Nanyangból származó Wei-tanácsadó. A regényben Jingzhao-beli remeteként jelenik meg, aki Cao Cao-t segíti. A tong átkelőnél aratott győzelmet követően Cao meg akarja jutalmazni, ám ő nem fogadja el és visszavonul. (59. fejezet.)

Lu Ji (Lu Csi) 陸機 (Shiheng) (261 – 303) Író és tudós Wu államban, Lu Kang hadvezér negyedik fia, Lu Xun unokája. Rokoni kötelékek fűzték a Sun-családhoz. Költészetét fu néven ismerik, s egyfajta átmenetet képez próza és vers között. (43. fejezet.)

Lu Jia (Lu Csia) 陸賈 (? – Kr. e. 170) A Nyugati Han dinasztia egyik fontos politikusa. Bizonyos források szerint az alapítót, Liu Bangot ő nyerte meg a konfuciánus tanoknak. (45. fejezet.)

Lu Meng (Lü Meng) 呂蒙 (Ziming) (178 – 220) Igen képzett harcos Wu szolgálatában, akiről kiderül, hogy ráadásul tudósnak sem utolsó. A későbbiekben jelentős szerepet játszik majd az eseményekben. A valóságban természetesen nem úgy halt meg, ahogy a regényben olvasható, hanem mindig is beteges volt, ezért hunyt el már 42 évesen. (44. fejezet.)

Lu Qian (Lü Csen) 呂虔 (Zike) (? - ?) Katonai tanácsadó először Cao Cao, majd fia, Cao Pi szolgálatában. Számos hadjárat során segítette urait, s többször is volt mersze szembeszegülni elgondolásaikkal, ám igazán jelentős szerepet nem töltött be soha. (48. fejezet.)

Lu Su (Lü Szu) 魯肅 (Zijing) (172 – 217) Kiváló államférfi és diplomata a Sun család szolgálatában. Egy ideig Wu nagyköveteként Shu-ban tevékenykedett. (42. fejezet.)

Lu Xun (Lü Hszün) 陸遜 (Boyan) (183 – 245) Igen híres és kiváló hadvezér Wu szolgálatában. A későbbiekben döntő fontosságú szerepe lesz a Shu ellen vívott csatározásokban. (44. fejezet.)

Luo Tong (Luo Tung) 駱統 (Gongxu) (193 – 228) Sun Quan egyik alattvalója. Szegény sorból származott, s azzal szerzett hírnevet, hogy hűséges maradt mostohaanyjához. (43. fejezet.)

Lü Ba (Lü Pa) 呂霸 (? - ?) Runanból származó Wu-hadvezér, Lü Meng fia. A regényben csupán egyszer említik meg nevét, atyja halálát követően. (77. fejezet.)

Lü Bu (Lü Pu) 呂布 (Fengxian) (? – 198) A kor legjobb harcosa, jiuyuani származású, nomád felmenőkkel. Nagy szerepe volt a Hanok uralmát megdöntő csatározásokban. Lova, a Rőt Vadnyúl úgyszintén legendás állattá vált. Katonai képességeihez azonban egyéb tulajdonságai nem értek fel, ezért az egymással szemben álló felek időnként könnyedén kihasználták őt. (43. fejezet.)

Lü Chang (Lü Csang) 呂常 (161 – 221) Cao Cao egyik hadvezére. Szánalmas vereséget szenved Guan Yu-tól, mást nem is tudni róla. (73. fejezet.)

Lü Fan (Lü Fen) 呂範 (Ziheng) (? – 228) Eredetileg Yuan Shu tanácsadója volt, ám elhagyta urát, és Sun Ce szolgálatába állt. Ő állt elő később a javaslattal Sun úrhölgy házasságát illetően. (44. fejezet.)

Lü Wang (Lü Vang)/Jiang Ziya (Csiang Cü-ja) 呂望/姜子牙 (Kr. e. 1100 körül) A Zhou dinasztia Wen királyának részben mitikus tanácsadója. A Weishu folyó partján élt. A regényben többször említésre kerül, mint a kiváló tanácsnok mintaképe. (43. fejezet.)

Ma Chao (Ma Csao) 馬超 (Mengqi) (176 – 222) Ma Teng fia, jelentős, északról származó hadvezér. A Fen folyónál 202-ben vívott ütközetben ő vezette Ma Teng csapatait, ám ez a csata nem szerepel a regényben. Nem végzett Li Tonggal a Tong-szorosnál, valamint a regényben leírtakkal ellentétben, atyját azután végezték ki, hogy Ma Chao fellázadt Cao Cao ellen. A későbbiekben a legjelentősebb Shu-hadvezérek közé tartozott, az Öt Tigris Generális egyike. (57. fejezet.)

Ma Dai (Ma Taj) 馬岱 (? – ?) Ma Chao unokafivére. Részt vesz a nagybátyja, Ma Teng vezette hadjáratban Cao Cao ellen, s túléli a vereséget. Ezután Ma Chao-t követi. Zhuge Liang halála után tragikus szerepet játszik majd Shu történelmében. (57. fejezet.)

Ma Liang 馬良 (Jichang) (187 – 222) Liu Bei egyik tisztségviselője, Ma Su bátyja. Yichengből származott, és Shu korai időszakának egyik legjobb hivatalnokának tartották. Korai halála megakadályozta, hogy igazán magas rangra emelkedjen. (52. fejezet.)

Ma Ping 馬平 (? – ?) Ma Teng atyja, egykori elismert Han-tisztségviselő. Egy rejtélyes vitát követően elbocsátották tisztségéből, ezután északra ment. Itt a helyi Qiang törzsből vett magának feleséget. (57. fejezet.)

Ma Su (Ma Szu) 馬謖 (Youchang) (190 – 228) Ma Liang öccse, Shu egyik hadvezére és generálisa. Kiváló elméleti ismeretei voltak a hadvezetésről, ezért még Zhuge Liang is csodálta. Halála nem biztos, hogy valóban úgy történt, ahogy a regényben ábrázolják, ám mindenképpen a jietingi vereséget követően végezte be. (52. fejezet.)

Ma Teng 馬騰 (Shoucheng) (? – 211) Xiliang kormányzója, a híres harcos, Ma Yuan leszármazottja, Ma Chao atyja. A valóságban nem vett részt a Dong Zhuo elleni összefogásban, épp ellenkezőleg, szövetségre lépett a zsarnokkal. Kivégzésére nem Ma Chao támadása előtt került sor, hanem egy évvel később. Végül nem volt szerepe az „öv-rendeletben”. (44. fejezet.)

Ma Tie 馬鐵 (? – 211) Ma Teng legkisebb fia. Atyjával és középső fivérével, Ma Xiu-val együtt Cao Cao végez vele. (57. fejezet.)

Ma Wan (Ma Van) 馬玩 (? – ?) Han Sui nyolc parancsnokának egyike, aki Cao Cao ellen harcolt a Tong átkelőnél 211-ben. (58. fejezet.)

Ma Xiu (Ma Hsziu) 馬脩 (? – 211) Ma Teng egyik fia, Ma Chao öccse. Feladata az előhad vezetése volt atyja Cao Cao ellen indított hadjárata során, fivérével Ma Tie-vel együtt. (57. fejezet.)

Ma Yan (Ma Jen) 馬延 (? – 208) Először a Yuan család, főként Yuan Shang szolgálatában álló harcos, Zhang Yi fegyvertársa. A későbbiekben Cao Cao-hoz pártol, majd hősi halált hal. (41. fejezet.)

Ma Yuan (Ma Jüan) 馬援 (Wenyuan) (Kr. e. 14 – Kr. u. 49) Han generális, aki a mostani Vietnam területén lévő népek elleni hadjáratot vezette. A Hadakozó Fejedelemségek korának egyik kiváló hadvezére, Zhao She leszármazottja, ő maga pedig a regényben szereplő Ma Teng és Ma Chao öse. (57. fejezet.)

Ma Zhong (Ma Csung) 馬忠 (Dexin) (? – 249) Shu-generális. Liu Bei és Zhuge Liang is nagyra tartotta, bízott benne. Li Hui halálát követően a déli területek parancsnoka. A déli törzsek félték tőle és tisztelték. Halála után templomot is emeltek neki. (77. fejezet.)

Man Chong (Man Csung) 滿寵 (Boning) (kb. 171 – 242) Cao Cao egyik fontos katonai tanácsadója, aki a későbbiekben jelentős szerepet játszik Wei védelmében Shu királysága ellen. Csaknem ötven évig állt a Cao család szolgálatában. Öregkorában azonban már nem vett részt politikai

játszmákban és udvari intrikákban. Logikus gondolkozású taktikusnak bizonyult, aki nem vétett ostoba hibákat. (73. fejezet.)

Mao Jie (Mao Csieh) 毛玠 (Xiaoxian) (161 – 216) Katonai tanácsadó Cao Cao szolgálatában. A későbbiekben hadfelügyelő, majd vízi haderő-parancsnok. Rágalmazás következtében kényszerült lemondani hivatalairól, de más büntetésben nem részesült, s természetes halállal halt meg Wei királyságában. (45. fejezet.)

Mencius/Mengzi (Meng-cü) 孟子 (Kr. e. 372 – Kr. e. 289 vagy Kr. e. 385 – Kr. e. 303/302) Konfucianus bölcsele, a „Második Mester”, vagyis csupán Konfucius előzi meg a bölcsek sorában. Az egyén vele született jóságát hangsúlyozta, úgy gondolván, hogy csupán a társadalom káros befolyásának hatására aljasodik le. (60. fejezet.)

Meng Ben (Meng Pen) (? – ?) Nagy erejű harcos, aki, „ha vízen utazott, nem kerülte el a kígyókat, ha szárazföldön, nem tért ki az orrszarvúk és tigrisek elől”. (53. fejezet.)

Meng Da (Meng Te) 孟達 (Ziqing) (? – 228) Ravasz generális, aki kezdetben Liu Zhangot szolgálja, majd összeesküvőtársaival, Zhang Songgal és Fa Zhenggel átáll Liu Bei-hez. Később úgy alakulnak az események, hogy Wei szolgálatába áll. Életét úgy végzi be, hogy igyekszik lázadást szítani, s újra Shu-hoz csatlakozni, ám Sima Yi végez vele. (60. fejezet.)

Meng Guang (Meng Kuang) 孟光 (Xiaoyu) (? – ?) Hivatalnok és tudós Shu államban. Eredetileg Luoyangból származott. Jelentős szerepe volt Liu Bei trónra emelésében. Hosszú életet élt, a kilencvenes éveiben halt meg, de pontosan nem tudni, mikor. (80. fejezet.)

Meng Tian (Meng Tien) 蒙恬 (? – Kr. e. 210) A Qin dinasztia egyik feltalálója és hadvezére. Több hadjáratban harcolt a Xiongnu-k ellen és részt vett a Nagy Fal kialakításában. Generálisok és építészek hosszú sora volt felmenői között. (79. fejezet.)

Mi úrhölgy 糜夫人 (? – ?) Liu Pej felesége, Mi Zhu húga. A valóságban az előtt halt meg, hogy Liu Bei megbékítette volna Dangyangot. Nem adta életét Liu Shanért, ehelyett Gan úrhölgy volt a gyermekkel, s mind a kettőjüket megmentette Zhao Yun. (41. fejezet.)

Mi Fang 麋芳 (Zifang) (? - ?) Mi Zhu testvére, a harcos, aki mind a három, később kialakuló királyságot szolgált. Wu-ban fejezte be életét, a regényben leírtakkal ellentétben nem tért vissza Liu Bei-hez, s nem is végezték ki. (41. fejezet.)

Mi Heng 彌衡 (Zhengping) (176 - 200) Hírneves tudós és szónok, akit barátja, Kong Rong ajánlott Cao Cao figyelmébe. Sajnos szavaival és tetteivel megsértette Cao tisztségviselőit, ezért Liu Biao-hoz került, majd rövid pályafutását a hatalmasságok körében Huang Zu-nál fejezte be. saját éles nyelve áldozata lett. Néhány forrásban Ni Heng néven szerepel. (60. fejezet.)

Mi Zhu (Mi Cu) 麋竺 (Zizhong) (? - 221) Az eseményekben később jelentős szerepet betöltő tanácsadó. Fivére, Mi Fang is fontos szereplője lesz a történeteknek. Családjá négy generáción keresztül kereskedelemmel foglalkozott, hatalmas vagyont halmozva fel. Szolgálóik és követőik száma elérte a tízezer főt. (41. fejezet.)

Miao Ze (Miao Ce) 苗澤 (? - 211) Huang Kui sógora, feleségének öccse. Összeesküvést sző sógora ellen, hogy feleségül vehesse annak ágyasát, Li Chunxiangot. Kitalált szereplő. (57. fejezet.)

Mu Shun (Mü Sun) 穆順 (? - ?) Palotaeunuch, aki részt vett a Cao Cao elleni merényletben. Segített leveleket kézbesíteni, ám elfogták, s a terv kiszivárgott. Kitalált szereplő. (66. fejezet.)

Murong Lie (Mujung Lie) 慕容烈 (? - ?) Wen Pin egyik alárendeltje. Szerepe annyira, hogy Zhao Yun végez vele. Kitalált szereplő. (71. fejezet.)

Niu Jin (Niu Csin) 牛金 (? - ?) Cao Cao, majd Cao Pi egyik hadvezére. Sok diadalban volt része, ám élete - már a Sima-család uralma idején - meglehetősen dicstelen véget ért. (51. fejezet.)

Pan Jun (Pan Csun) 潘濬 (Chengming) (? - 239) Kezdetben alacsonyabb rangú tisztségviselő Liu Biao, majd Liu Bei szolgálatában. 220 körül némileg vonakodva Sun Quan szolgálatába áll, amikor Wu elfoglalja Jing tartományt. Bátor és becsületes hivatalnok hírében állt. (73. fejezet.)

Pan Zhang (Pan Csang) 潘璋 (Wengui) (171 - 234) A Sun családnak hatalmas szolgálatokat tevő generális. A valóságban nem ölte meg őt Guan Xing, A három királyság krónikája ugyan említést tesz haláláról, ám minden részletezés nélkül. (44. fejezet.)

Pang De (Pang Te) 龐德 (Lingming) (? – 219) Kezdetben Ma Teng egyik generálisa, ura halálát követően Ma Chao-val tartott, ám végül Cao Cao szolgálatába állt. 219-ben Cao Ren parancsnoksága alatt harcolt Liu Bei seregei ellen. (58. fejezet.)

Pang Hui (Pang Huj) 龐會 (? – ?) Pang De négy fia közül az egyetlen, kinek neve fennmaradt. Személyiségében állítólag atyjához hasonlított, s ő is hadvezérként harcolt Wei szolgálatában. Részt vett Shu 263-as meghódításában, s bosszút állván atyjáért lemészárolta Guan Yu valamenyi megmaradt rokonát. (74. fejezet.)

Pang Rou (Pang Jou) 龐柔 (? – ?) Huandao-ból származó harcos, Pang De fivére. Testvérével együtt Ma Teng, Ma Chao, majd Liu Bei szolgálatában tevékenykedett. A regényben csupán megemlítik. (74. fejezet.)

Pang Tong (Pang Tung) 龐統 (Shiyuan) (179 – 213) Az „Ifjú Főnix”, Liu Bei egyik legfontosabb tanácsadója. A valóságban némileg más jellem volt, mint ahogy a regényben ábrázolják. Sajnos tehetsége nem bontakozhatott ki teljesen, mivel igen fiatalon elhunyt, ahogy kötetünkéből kiderül. (47 fejezet.)

Pang Xi (Pang Hszi) 龐熙 (? – ?) Baxi kormányzója. Liu Zhang bukását követően Cao Cao-hoz szegődik és Wei-tanácsadó lesz. (59. fejezet.)

Peng Yang (Peng Jang) 彭羨 (Yongnian) (178 – 214) Guanghanból származó tisztségviselő. Jó megjelenésű, ám állítólag igen arrogáns személyiség. Liu Bei kezdetben nagyra becsülte, ám Zhuge Liang figyelmeztetése hatására eltávolodott tisztségviselőjétől. (62. fejezet.)

Pu Jing (Pu Csing) 普淨 (? – ?) Az Állam Őrzője templom egyik szerzetese, Guan Yu földije. A 27. fejezetben figyelmeztette az arra utazó hőst a veszedelmekre. Később egészen szokatlan körülmények között találkoznak ismét. (77. fejezet.)

Qiao úr/Qiao Guolao (Csiao úr/Csiao Kuolao) 喬國老 (? – ?) A két Qiao úrhölgy atyja. Bizonyos kutatók szerint Qiao Xuanról lehet szó, de ő 184-ben meghalt. Fontos szerepet játszik Liu Bei és Sun Ren esküvője kapcsán. A regényben családneve írásjegyét felcserélik. Az eredeti Qiao-t (喬), a hidat is jelentő qiao (橋) karakterre. (54. fejezet.)

Qiao (Csiao) úrhölgy/Da Qiao [Idősebb Csiao] 大喬 (? – ?) Sun Ce felesége,

Xiao Qiao nővére. A valóságban nem Qiao Xuan lánya volt. A regény írója felcseréli a családi nevét ábrázoló Qiao karaktert (喬), a hidat jelentő qiao (橋) írásjegyre, hogy így megteremthesse a történetben szereplő szójátékot. (44. fejezet.)

Qiao Zhou (Csiao Cou) 譙周 (Yunnan) (? - 270) Eredetileg Liu Zhang tisztségviselője, majd Shu szolgálatába állt. Egészen a királyság bukásáig fontos tisztségeket töltött be. Végül Liu Shannak adott tanácsával a bukásban is tragikus szerepet játszott. (65. fejezet.)

Qin Mi (Csing Mi) 秦宓 (Zichi) (? - 226) Shu első pénzügyminisztere, emellett jelentős hadvezér is. Viszonylag korán meghalt, ám már Liu Shan uralkodásának idején. (65. fejezet.)

Qu Yuan (Csu Jüan) 屈原 (kb. Kr. e. 340 - Kr. e. 278) Költő és politikus a Hadakozó Fejedelemségek korában. Chu államban élt, ám Huai király hamis rágalmakat követően száműzte őt a Han folyótól északra eső területekre. (60. fejezet.)

Ren Kui (Jen Gui) 任夔 (? - 218) Liu Bei egyik generálisa. A hanzhong-i hadjárat során Cao Hong igen könnyen végez vele. (69. fejezet.)

Shan Zichun (San Cicsun) 單子春 (? - ?) Langye kormányzója, Wei-hivatalnok. A regényben csupán egyetlen rövid visszaemlékezésben szerepelt Guan Lu-vel kapcsolatban, s történelmileg sen tudható róla szinte semmi. (69. fejezet.)

Shen Dan (Sen Ten) 申耽 (Yiju) (? - ?) Shangyong kormányzója, Shen Yi fivére. Többszörös áruló, először Cao Cao-t szolgálja, majd átáll Liu Bei-hez, azután ő győzi meg Meng Da-t, hogy ne segítsen Guan Yu-nek, majd arra is rábírja, hogy álljon át Cao-hoz. Végül 227-ben Sima Yu ellen konspirál. (79. fejezet.)

Shen Sheng (Sen Seng) herceg Jinből 申生 (? - kb. Kr. e. 656) Jin uralkodója, Xian úr fia, Chong'er (Wen) herceg féltestvére a Tavasz és Ősz Korszakában. Gonosz mesterkedésből fakadó félreértés miatt saját atyja végeztette ki az otthonukban. (79. fejezet.)

Shen Yi (Sen Ji) 申儀 (? - ?) Shen Dan öccse, Meng Da barátja, legalábbis egy ideig. Hárman együtt állnak át Wei-hez, ám évekkel később ő árulja el Sima Yi-nek Meng Da tervét, hogy visszatérne Shu-ba. (79. fejezet.)

Shi Kuang (Si Kuang) 師曠 (? - ?) Hírneves vak zenész a 6. században, Jin hercegének zenetanára. (45. fejezet.)

Shu Qi (Su Csi) 叔齊 (kb. Kr. e. 1050) Bátyjával, Bo Yi-vel együtt a testvéri szeretet és ragaszkodás legendás alakja. (44. fejezet.)

Shun (Sun) császár 帝舜 Chonghua (Csunghua) (Kr. e. 2294 - Kr. e. 2184) Az ősi Kína egyik legendás uralkodója, néhány forrás szerint a Három Úr és Öt Császár egyike. A történet szerint 53 éves korában vette át a hatalmat Yao császártól, és száz évig élt. Halála előtt Yu-nek, a Xia dinasztia alapítójának javára lemondott trónjáról. Léteznek olyan források is, melyek trónbitorlónak tartják, aki letaszította Yao-t, s akit végül az ellene fellázadó Yu-nek sikerült elűznie. (80. fejezet.)

Sima Fu (Szuma Fu) 司馬孚 (Shuda) (180 - 272) Sima Fang, a fővárosban szolgáló felügyelő harmadik fia, Sima Yi öccse. Hosszú élete során végig hűséges maradt wei-hez és a Cao-házhoz, még azt követően is, hogy bátyja *de facto* uralkodóvá lett. (78. fejezet.)

Sima Xiangru (Szuma Hsziangju) 司馬相如 (kb. Kr. e. 179 - Kr. e. 117) Költő, író, zenész és politikus a Nyugati Han korszak idején. A klasszikus kínai költészet legjelentősebb alakjainak egyike. (60. fejezet.)

Sima Yi (Szuma Jü) 司馬懿 (Zhongda) (179 - 251) Cao Cao egyik fontos tanácsadója és hadvezére, Wei királyságának egyik magas rangú tisztségviselője. Az utolsó kötetből kiderül, hogy neki és leszármazottainak ropant nagy szerep jut a birodalom történelmében. A valóságban nem égett csaknem halálra a Shangfang szurdokban. (67. fejezet.)

Su Qin (Szu Csin) 蘇秦 (Kr. e. 380 - Kr. e. 284) Fontos politikai tanácsadó és tisztségviselő a Hadakozó Fejedelemségek Korában. Guiguzi, a diplomáciai iskola megalapítójának tanítványa, valamint a „vertikális” szövetségi rendszer kidolgozója Qin állam ellen. (43. fejezet.)

Su Yue (Szu Jü) 蘇越 (? - ?) Wei szolgálatában álló építész. Némi hírnevet szerzett, mivel Cao Cao-nak épített néhány fényűző épületet a zsarnok élete vége felé. (78. fejezet.)

Sun Ce (Szun Ce) 孫策 (Bofu) (175 - 200) A késői Han korszak egyik jelentős hadura, Sun Jian legidősebb fia, Wu királyság alapjainak megteremtője. A valóságban soha nem volt birtokában a császári pecsét, nem szövetkezett

Yuan Shao-val Cao Cao ellen, valamint vitatott az is, hogy úgy érte-e a vég, ahogy az a regényből kiderül. (42. fejezet.)

Sun Jian (Szun C sien) 孫堅 (Wentai) (155 – 191) Bátorságáról és találékony-ságáról híres hadúr, aki a Hanok uralmának vége felé élt. Korának egyik legbefolyásosabb embere volt, aki meghatározó szerepet játszott a zsarnok Dong Zhuo elleni hadműveletekben. A későbbiekben fia, Sun Quan lesz a keleti Wu királyságának megalapítója. (42. fejezet.)

Sun Jing (Szun Csing) 孫靜 (Youtai) (? – ?) Sun Jian öccse, Sun Ce és Sun Quan nagybátyja (a 39. fejezetben hibásan Sun Quan fivéréként szerepel). Nagy szerepe volt Wang Lang leverésében. (75. fejezet.)

Sun Jiao (Szun C siao) 孫皎 (Shulang) (? – 219) Sun Quan egyik unokafivére. Zhuge Jin tanácsadó legközelebbi barátai közé tartozott. Gan Ninget részegen megsértette, ám később kibékültek. Nagy szerepe volt a Jingzhou elleni hadjáratban. (75. fejezet.)

Sun Qian (Szun C sien) 孫乾 (Gongyou) (? – ?) Beihaiból származó tanácsnok. Kezdetben Tao Qian hűséges híve, majd Liu Bei legfontosabb tanácsadóinak egyike lesz. Számos feladatot hibátlanul hajt végre, követnek is kiváló. (41. fejezet.)

Sun Quan (Szun Csüan) 孫權 (Zhongmou) (182 – 252) Sun Jian második fia, Sun Ce öccse, Wu királyságának megalapítója és első uralkodója. (42. fejezet.)

Sun Ren (Szun Jen)/Sun Shangxiang/Sun úrhölgy 孫妃/孫尚香 (kb. 189 – ?) Sun Jian lánya, aki második feleségétől született. Igen harcias hölgy. Kötetünkben Liu Bei feleségül veszi, ám sokáig nem örülhetnek házasságuknak. (54. fejezet.)

Sun Zi (Szun Ci) 孫子 (kb. Kr. e. 554 – kb. Kr. e. 496) A háború művészete című, nagy hatású kézikönyv szerzője, jelentős hadvezér. Eredeti neve Sun Wu volt, életéről igen kevés adat maradt fenn. A regényben szereplő Sun család az ő leszármazottjának tekintette magát. (47. fejezet.)

Tang király/Cheng Tang 成湯 (uralkodott: kb. Kr. e. 1675 – Kr. e. 1646) A Shang dinasztia első uralkodója. Legyőzte Jie-t, a Xia dinasztia utolsó császárat. Jó királynak tartják, csökkentette az adókat, és kiterjesztette uralmát a Di és a Qiang törzsekre. Uralma első öt évében sokszor volt szárazság, amin sajátos módszerekkel kerekedett felül. (80. fejezet.)

Taishi Ci (Taisi Cu) 太史慈 (Ziyi) (166 – 206) Hírneves harcos, korábban Liu Yao szolgálatában. Megmentette Kong Rong kormányzót a Sárगतurbánosok támadásától. Kötetünkben immár Wu szolgálatában hajt végre dicső hőstetteket. (44. fejezet.)

Taishi Xiang (Taisi Hsziang) 太史享 (Yuanfu) (? – ?) Taishi Ci fia, Taishi Heng néven is ismert. Történetünkben nem játszik túl sok szerepet. Később Sun Quan egyik elismert generálisa. (53. fejezet.)

Tian Heng (Tien Heng) 田橫 (Kr. e. 250 – Kr. e. 202) A kései Qin dinasztia idején az uralkodói ház tagja, a hatalmas Tian-család feje. Idővel Qi uradalom de facto ura lett, ám Ping herceget ültette báburalkodóként a trónra. (43. fejezet.)

Wang úrhölgy/Wang Yi (Vang Ji) 王異 (? – ?) Zhao Ang felesége, női harcos. Számptalan konfliktusban harcolt Ma Chao ellen, Cao Cao szolgálatában. Gyermekeivel Ma Chao végez, a Zhao Ang árulása felett érzett haragjában. (64. fejezet.)

Wang Bi (Vang Pi) 王必 (? – 218) Magas rangú tisztségviselő Cao Cao szolgálatában. A regény nem fest túl jó képet magatartásáról és erkölcséről. (69. fejezet.)

Wang Can (Vang Can) 王粲 (Zhongxuan) (177 – 217) hírneves tudós, Cai Yong kedvenc tanítványa, Liu Biao tanácsadója. Mestere halála után Jing tartományba szökött, pedig Liu Biao már azt tervezte, hogy hozzáadja feleségül a lányát. Később Cao Cao szolgálatába állt. (41. fejezet.)

Wang Fu (Vang Fu) 王甫 (Guoshan) (? – 222) Kezdetben Liu Zhang egyik alacsonyabb rangú hivatalnok. 214-ben Liu Bei-hez szegődik. 222-ben életét áldozza uráért egy Sun Quan elleni összecsapásban. (73. fejezet.)

Wang Ji (Vang Csi) 王基 (Boyu) (190 – 261) Anping kormányzója, Wei-hadvezér. Alacsony beosztású tisztként kezdte pályafutását Wang Ling szolgálatában. Hűséges embere volt a Cao-, majd a Sima-családnak is. (69. fejezet.)

Wang Lang (Vang Lang) 王朗 (Yingxing) (? – 228) Számos magas beosztást viselő hivatalnok, Kuaiji kormányzója. A valóságban megadta magát Sun Ce-nek, ám nem állt a szolgálatába. Utóbbi később megengedte neki, hogy csatlakozzon Cao Cao-hoz. Ezen kívül valójában sohasem bocsátkozott vitába Zhuge Lianggal. (56. fejezet.)

Wang Lei (Vang Lej) 王累 (? - 211) Liu Zhang egyik tisztségviselője. Nem értett egyet ura döntéseivel, s igen radikális módját választotta tiltakozásának. (60. fejezet.)

Wang Mang (Vang Mang) 王莽 (Jujun) (Kr. e. 45 k. - Kr. u. 23) A rövid életű Xin dinasztia megalapítója és egyetlen uralkodója, eredetileg a Hanok egyik tisztségviselője, akinek sikerült ideiglenesen elragadnia tőlük a hatalmat. Bizonyos történészek egyszerű trónbitorlónak tekintik. (43. fejezet.)

Wang Ping (Vang Ping) 王平 (Zijun) (? - 248) Jelentős hadvezér. 218-ban áll Liu Bei szolgálatába, ezután évtizedekig szolgálja Shu államot. Kiváló szónok, ám olvasni sohasem tanult meg. Szigorú katona, aki gyorsan emelkedett a rangsorban. Legyőzte Zhang He-t. Legmagasabb titulusa az Északot Őrző Generális volt. (71. fejezet.)

Wang Wei (Vang Vej) 王威 (? - ?) Liu Biao majd fia, Liu Zong hűséges embere. A regényben meg akarta védelmezni az ifjút Cao Cao-tól, ám a valóságban Cao mégsem ölette meg. (41. fejezet.)

Wei Huang (Vej Huang) 韋晃 (? - 218) Cao Cao egyik minisztere, aki összeesküvést szőtt ura ellen, mivel nem támogatta hercegi rangra emelkedését és a császár letaszítását. (69. fejezet.)

Wei Kai (Vej Kaj) 衛楷 (? - ?) Chenliu-ból származó tanácsadó Cao Cao szolgálatában. (66. fejezet.)

Wei Kang (Vej Kang) 韋康 (Yuanjiang) (? - 213) Jicheng kormányzója, Wei-politikus. Miután sokat késlekedett a megadással, amikor végül megnyitja városa kapuit Ma Chao előtt, a dühös hadvezér kivégzi őt. (59. fejezet.)

Wei Qing (Vej Csing) 衛青 (Zhongqing) (? - Kr. e. 106) Híres Nyugati Han generális, aki főként a Xiongnu törzsek elleni hadjárataival szerzett nevet. Szegény sorból küzdötte fel magát. Rokoni kapcsolatok fűzték császári ágyasokhoz és feleségekhez. Anyai nagybátyja volt Huo Qubingnek, egy másik híres, elsősorban a Xiongnu-k ellen harcoló hadvezérnek. (72. fejezet.)

Wei Yan (Vej Jen) 魏延 (Wenchang) (175 - 234) Zhuge Liang egyik bizalmi embere, kiváló hadvezér, aki fontos pozíciókat töltött be Liu Bei szolgálatában. Jelentős szerepe volt Changan 228-as elfoglalásában. Zhuge Liang halálát követően nem sokkal ő is bevégezte. (41. fejezet.)

Wei Zhongdao (Vej Csungtao) 衛仲道 (? - ?) Xiongnu törzsfő, Cai Yan első férje. Két közös gyermekük született. (71. fejezet.)

Wen (Ven) herceg Jinből 晉文公 (eredeti neve Chong'er) (Kr. e. 697 - Kr. e. 628) Az öt hegemón egyike a Tavasz és Ősz korszakában. Hosszú ideig száműzetésben élt, mielőtt visszatérhetett volna a hatalomba. Számos kínai legenda központi figurája. Támogatta a Keleti Zhou udvart, ezen belül is Xiang trónörökös, ugyanakkor megállította Chu királyságának északi terjeszkedését. (56. fejezet.)

Wen (Ven) király Zhou-ból 周文王 (Kr. e. 1152 - Kr. e. 1050) A Shang dinasztia vége felé született Zhou-ban. Fia, Wu hódította meg a Shang-birodalmat a muye-i csatát követően, posztumusz címként mégis megkapta Wen is az uralkodói titulust. A kínai történelem első epikus hőségének tartják, a klasszikus költészet sok műve hirdeti erényeit. (78. fejezet.)

Wen Chou (Ven Csou) 文醜 (? - 200) Igen ádáz hadvezér Yuan Shao szolgálatában. A valóságban egészen másként érte el a végzete, mint a regényben. A Cao Cao elleni küzdelmek során esett el, beleesve a neki állított csapdába. (45. fejezet.)

Wen Ping (Ven Ping) 文聘 (Zhongye) (? - ?) Liu Biao egyik harcosa. Liu Zong behódolását követően szegényében visszavonult az eseményektől. A későbbiekben Cao Cao szolgálatában találjuk. Sok könyvben és játékban szerepel „Wen Pin” néven, ám ez hibás átírás. (41. fejezet.)

Wu (Vu) foglár 吳押獄 (? - ?) Börtönőr, aki gondoskodik Hua tuo-ról, miután az orvost Cao Cao rabságba veti. Halála előtt Hua Tuo átadja neki a Qing Nang Shu-t, az általa írt gyógyászati könyvet. Wu felesége elégeti a művet, hogy elkerülje a bajokat, Wu pedig csupán néhány oldalt képes megmenteni belőle. A foglár kitalált szereplő. (78. fejezet.)

Wu (Vu) király Zhou-ból 周武王 (Ji Fa) (? - Kr. e. 1043) Az ősi Zhou dinasztia első uralkodója, a középső Birodalom nagy hőseinek egyike. Hatalmas csatákat vívott a Shang dinasztia képviselői ellen. (62. fejezet.)

Wu úrhölgy/Wu Guotai (Vu Kuotaj) 吳國太 (? - ?) Sun Ce és Sun Quan édesanyja, a másik Wu úrhölgy testvére. Kitalált alak, aki nővére halálát követően tanácsokkal látja el Sun Quant, főként Sun úrhölgy és Liu Bei házasságának ügyében. (43. fejezet.)

Wu Ju (Vu Csu) 吳巨 (? - ?) Changwu kormányzója, egykor Liu Biao embere. (42. fejezet.)

Wu Lan (Vu Len) 吳蘭 (? - 218) Liu Yan, majd Liu Zhang szolgálatában álló hadvezér, aki a későbbiekben már Shu-t szolgálja. Cao Zhang, Cao Cao harmadik fia lesz végzete. (62. fejezet.)

Wu Qi (Vu Csi) 吳起 (Kr. e. 440 - Kr. e. 381) Hadvezér, filozófus és politikus a Hada-kozó Fejedelemségek Korában. Gyakran emlegetik Sun Zi-val együtt, mint a legnagyobb katonai gondolkozókat. (47. fejezet.)

Wu Yi (Vu Ji) 吳懿 (Ziyuan) (? - 237) Chenliu-ban született, eredetileg Liu Zhang alattvalója, majd Shu szolgálatába áll. Később jelentős hadi szolgálatokat tesz urának. Nővére Liu bei egyik felesége lesz. (62. fejezet.)

Wuyan úrhölgy/Zhong Wu Yan (Csung Vu Jen) 鍾無艷 (? - ?) A Hada-kozó Fejedelemségek korában élt hölgy, aki legendássá vált csúnyságáról. Negyvenéves korában mégis feleségül vette Qi ura, és a későbbiekben fontos szerepet játszott az állam életében. (65. fejezet.)

Wu Zixu (Vu Cihszu)/Wu Yun (Vu Jün) 伍員 (? - Kr. e. 484) Wu királyság egyik hadvezére és politikusa a Tavasz és Ősz Korszakában. Halála óta ő számít a hűség mintapéldájának a kínai kultúrában. (79. fejezet.)

Xi Shi/Shi Yiguang (Hszü Si/Si Jikuang) 施夷光 (Kr. e. 500 körül) Az ősi Kína hírneves Négy Szépségének egyike. A Tavasz és Ősz Korszakában élt, Yue állam fővárosában, Zhuji-ban. Vonzereje nagy hatalmú férfiak vesztét okozta. (44. fejezet.)

Xia Yu (Hszia Jü) 夏育 (? - ?) Legendás Han generális és harcos, aki dacolt minden veszéllyel. (53. fejezet.)

Xiahou Cun (Hsziahou Cun) 夏侯存 (? - ?) Kitalált szereplő, Cao Ren egyik alárendeltje. A fancengi ütközetben Guan Ping öli meg. (73. fejezet.)

Xiahou De (Hsziahou Te) 夏侯德 (? - ?) Xiahou Yuan unokaöccse, kitalált szereplő. A Tian hegyet védte Liu bei hadai ellen. Ennek során veszítette életét: a vén harcos, Yan Yan végzett vele, miközben felgyújtott tábora lángjait igyekezett oltani. (71. fejezet.)

Xiahou Dun (Hsziahou Tun) 夏侯惇 (Yuanrang) (? – 220) Cao Cao legelső híveinek egyike, igen tehetséges hadvezér és bátor harcos. Xiahou Ying, egy híres, Liu Bang alatt szolgáló generális leszármazottja. Fivérével, Xiahou Yuannal együtt szökevényként csatlakoztak Cao Cao-hoz. Számtalan csatában vett részt ura szolgálatában, s nagy hírnévre tett szert. (41. fejezet.)

Xiahou En (Hsziahou En) 夏侯恩 (? – 208) Cao Cao egyik tisztje, kardhordozója. Kitalált alak. Zhao Yun végez vele és Cao kardját is megszerzi tőle. (41. fejezet.)

Xiahou Jie (Hsziahou Csie) 夏侯傑 (? – 208) Kitalált szereplő, Cao Cao szolgálatában állt. Belehalt a sokkba, amikor Zhang Fei ráordított. (42. fejezet.)

Xiahou Shang (Hsziahou Sang) 夏侯尚 (Boren) (? – 225) Cao Cao egyik hadvezére, Xiahou Dun és Yuan távoli rokona és Cao Pi közeli barátja. Számtalan csatában harcolt Wei szolgálatában. Cao Pi annyira szerette, hogy siratóverset írt halálakor. (70. fejezet.)

Xiahou Yuan (Hsziahou Jüan) 夏侯淵 (Miaocai) (? – 219) Xiahou Dun öccse, Cao Cao egyik fontos hadvezére. Hírnevét a nyugati barbárokkal vívott csatározások során alapozta meg. (42. fejezet.)

Xian (Hszien) (Liu Xie) 劉協 (181 – 234, uralkodott: 189 – 220) Az utolsó Han császár, a Keleti Han birodalom tizennegyedik uralkodója. Sorsa kiderül e regény lapjairól. (66. fejezet.)

Xiang Ju (Hsziang Csü) 向舉 (? – ?) Kezdetben Liu Zhang, majd Liu Bei tanácsadója, Qingyi kormányzója. Támogatta urának trónra emelését, miután Ca Pi megfosztotta Xian császárt hatalmától. (80. fejezet.)

Xiang Yu (Hsziang Jü) 項羽 (a Hódító, a Fehér Kígyó) (Kr. e. 232 – 202) Chu állam megalapítója és uralkodója, nagy hatalmú hadúr. A Han dinasztia alapítójával, Liu Banggal folytatott viszálykodásában vereséget szenved, s nem csupán hatalmát, de életét is elveszti. (43. fejezet.)

Xiao He (Hsziao Ho) 蕭何 (? – Kr. e. 193) A Han dinasztia alapítója, Liu Pang segítőtársa, a Nyugati Han Birodalom első főminisztere. Nagy szerepe volt abban, hogy ura hatalma megszilárdult, s a Hanok uralma tartóssá vált. (59. fejezet.)

Xiao Qiao (Hsziao Csiao) 小橋 (? – ?) Az ifjabb a két Qiao-nővér közül, Zhou Yu felesége, Cao Cao vágyainak tárgya. (44. fejezet.)

Xin Pi (Hszin Pi) 辛毗 (Zuozhi) (171 – kb. 235) Yuan Shao, majd Yuan Tan egyik hű tanácsadója, Xin Ping fivére. Követként Cao Cao-hoz küldte az utóbbi, ám nem várt fordulat következett be küldetése során. A továbbiakban Wei szolgálatában állt. (79. fejezet.)

Xing Daorong (Hszing Taorong) 邢道榮 (? – 208) Liu Du egyik hadvezére, kitalált alak. Nem túl szavahihető harcos, aki először megadta magát Liu Bei-nek, majd később mégis újra szembe fordult vele. (52. fejezet.)

Xu Chu (Hszü Csu) 許褚 (Zhongkang) (170 – ?) Cao Cao egyik bizalmas hadvezére, a Tigrisőrség parancsnoka. A valóságban nem fogta el He Yi-t, s nem is harcolt Ma Chao-val vértet nélkül. (41. fejezet.)

Xu Ci (Hszü Ci) 許慈 (Rendu) (? – ?) Nanyangból származó Shu tudós és hivatalnok. Liu Shan uralmának idején a császárnő kamarása-címet viselte. Fia, Xu Xun örökölte atyja tehetségét. (80. fejezet.)

Xu Huang (Hszü Huang) 徐晃 (Gongming) (169 – 227) Yang Feng egyik alvezéréként találkozunk vele először a történetben. Később Cao Cao egyik legkiválóbb harcosává válik, aki számtalan jó szolgálatot tesz urának. A valóságban nem harcolt Wang Zhao-val, így meg sem ölte őt, továbbá nem Meng Da végzett vele. (48. fejezet.)

Xu Jing (Hszü Csing) 許靖 (Wenxiu) (? – 222) Liu Zhang megadását követően Liu bei szolgálatába álló tisztségviselő. 221-ben Liu Bei kinevezte a tömegek feletti miniszternek, ám ezt a magas rangot alig egy évig töltötte be halála előtt. (65. fejezet.)

Xu Sheng (Hszü Seng) 徐盛 (Wenxiang) (? – kb. 225) Wu hadvezér, aki leginkább a Wei elleni hadjáratok során jeleskedett. (49. fejezet.)

Xu Shu (Hszü Su) 徐庶 (Yuanzhi) (kb. 170 – kb. 232/234) Sima Hui egyik tanítványa, aki Liu Bei szolgálatába áll, s egy ideig igen értékes tanácsokkal segíti urát. A valóságban Cao Cao tényleg elfogta az édesanyját, és így megszarolta őt. Továbbá a későbbiekben anyja nem követett el öngyilkosságot. (41. fejezet.)

Xu Zhi (Hszü Ci) 徐質 (? – 225) Wei egyik minisztere, aki égi jelek alapján a dinasztiaaváltást javasolja. Összesen három Xu Zhi nevű hivatalnok is szolgálatban állt nagyjából ebben az időszakban Wei-ben, ám nevük kínai írásjegyekkel különböző volt. (79. fejezet.)

Xue Ti (Hszüe Ti) 薛悌 (Xiaowei) (? - ?9 Cao Cao egyik hadvezére. Yanzhou-ból származott, a regényben csupán egyszer, futárként szerepel. (67. fejezet.)

Xue Zong (Hszüe Cung) 薛永 (Maochang) (? - ?) Tanácsadó Liu Bei szolgálatában. (43. fejezet.)

Xun You (Hszün Jou) 荀攸 (Gongda) (157 - 214) Xun Yu unokabátyja, Cao Cao tanácsadója, a későbbiekben számos magas rang birtoklója. Állítólag roppant csendes, ám bölcs és figyelmes férfiú volt. Egyedül készített terveket ura számára, melyeket nyíltan sohasem vitatott meg. (41. fejezet.)

Xun Yu (Hszün Jü) 荀彧 (Wenruo) (163 - 212) Kiváló hadvezér és tanácsadó Cao Cao szolgálatában. Unokabátyjával együtt állt a hadúr szolgálatába a Dong Zhuo halálát követő időkben. Számtalan nehéz helyzetben nagyszerű szolgálatot tett Cao Cao-nak, ám végül a Han dinasztiával kapcsolatos véleménykülönbségük okozta halálát. (61. fejezet.)

Xun Yun (Hszün Jün) 荀惲 (Changqian) (? - ?) Xun Yu fia, a Cao- család és Wei hűséges szolgálója. A regényben épp csak említésre kerül. (61. fejezet.)

Yan Jun (Jen Csün) 嚴駿 (Mancai) (? - 219) Tanácsadó Wu szolgálatában. Lu Su utódjának akarták kinevezni, de visszautasította a megtiszteltetést. Nem valami jó lovas. A valóságban nem próbálta meg sértegetni Zhuge Liangot, épp ellenkezőleg, diplomataként Shu-ba ment, s lenyűgözte őt. (43. fejezet.)

Yan Liang (Jen Liang) 顏良 (? - 200) Yuan Shao egyik neves hadvezére. Ura legnagyobb sajnálatára nem volt jelen a Dong Zhuo erőivel vívott összetűzésekben. A későbbiekben még számtalanszor feltűnik a regény során, Wen Chou-val hűségesen kitartott mindvégig Yuan Shao mellett. Végzete igen meglepő és váratlan módon érte el: a történet egyik legnagyobb hőse végzett vele egyetlen csapással. (45. fejezet.)

Yan Ming (Jen Ming) 晏明 (? - 208) Kitalált alak, Cao Hong alvezére. Zhao Yun végez vele. (41. fejezet)

Yan Pu (Jen Bu) 閻圃 (? - 230) Zhang Lu egyik alvezére. Kiváló tanácsokat ad urának Cao Cao támadásával szemben, fő ellenlábasa Yang Song. (59. fejezet.)

Yan Yan (Jen Jen) 嚴顏 (? - ?) Liu Yan, majd Liu Zhang egyik hadvezére. Igencsak idős már arra az időre, amikor Liu Bei megindítja hadait a

Folyóvidék elfoglalására. A valóságban is megadta magát a hódítónak, ám arról nincs információ, hogy utána valóban hűségesen szolgálta volna. (63. fejezet.)

Yang (Jang) úrhölgy 楊夫人 (? - ?) Ma Chao felesége. A 210-es években fiukkal együtt belebonyolódik férje hatalmi harcaiba, aminek következtében gyermekével együtt megölik. (64. fejezet.)

Yang Ang (Jang Ang) 楊昂 (? - 215) Zhang Lu egyik generálisa. Részt vett a Yangpingnél zajló csatában, Zhang Wei oldalán. ellenséges rajtaütésben vesztette életét. (67. fejezet.)

Yang Bo (Jang Po) 楊帛 (? - ?) Zhang Lu szolgálatában álló generális, Yang Song fivére. Felszólal uránál Ma Chao ellen. Kitalált szereplő. (64. fejezet.)

Yang Fu (Jang Fu) 楊阜 (Yishan) (? - 235) Wei-hadvezér, már ifjú korától Jichengben szolgált, hírnevet akkor szerzett, amikor megjósolta Yuan Shao vereségét Guandu-nál. Wei Kanggal együtt védte városát Ma Chao seregei ellen. (59. fejezet.)

Yang Hong (Jang Hung) 楊洪 (Jixiu) (? - 228) Liu Zhang egyik hivatalnok, aki később Shu-tisztségviselő lesz. Titkári rangban szolgált, amikor Liu Bei-t igyekeztek trónra emelni. (80. fejezet.)

Yang Huai (Jang Huaj) 楊懷 (? - 212) Liu Zhang egyik generálisa. Gao Pei-jel együtt az ő feladata volt, hogy Boshui-t védje Zhang Lu seregeivel szemben. Nem volt hajlandó megadni magát Liu Bei-nek, ezért azzal az ürüggyel, hogy udvariatlan volt a hőssel szemben, kivégezték. (61. fejezet.)

Yang Ling (Jang Ling) 陽陵 (? - 227) Han Xuan egyik hadvezére, kitalált alak. Szembeszállt Guan Yu-vel, ami nem volt valami jó ötlet részéről. (53. fejezet.)

Yang Qiu (Jang Csiu) 楊秋 (? - ?) Északnyugati hadúr. Kezdetben csatlakozott a Ma Chao és Han Sui vezette „lázadáshoz” a központi kormányzat ellen. Később behódolt Cao Cao-nak és természetes okokból bekövetkezett haláláig Wei szolgálatában maradt. (58. fejezet.)

Yang Ren (Jang Jen) 楊任 (? - 215) Zhang Lu egyik hadvezére. A yangpingi csatában alul marad Cao Cao erőivel szemben. (67. fejezet.)

Yang Song (Jang Szung) 楊松 (? – 215) Zhang Lu egyik tisztségviselője, Yang Bo fivére. Nem túl szimpatikus szereplő, aki folyamatosan saját érdekében intrikál. Végül ura elárulása miatt meg is bűnhődik. Kitalált szereplő. (64. fejezet.)

Yang Xiong (Jang Hsziung) 揚雄 (Kr. e. 53 – Kr. u. 18) Költő, filozófus és politikus, írásainak köszönhetően a teljes Han korszak leghíresebb és legelismerettebb férfiúinak egyike. (43. fejezet.)

Yang Xiu (Jang Hszü) 楊修 (Dezu) (175/184 – 219) Igen tehetséges tudós, Yang Biao fia, Yuan Shu unokaöccse, Cao Zhi barátja. A valóságban nem Liu Bei hanzhong-i támadása során halt meg, hanem azt követően. (60. fejezet.)

Yao (Jao) császár 帝堯 Fangxun (Fenghszün) (Kr. e. 2333 – Kr. e. 2234) Legendás uralkodó, a Három Úr és Öt Császár egyike. Jóindulata és szorgalma mintaként szolgált sok későbbi császár és uralkodó számára. Állítólag húsz éves korában lépett trónra, s 119 évesen adta át az uralmat Sunnak. A weiqi játék feltalálójának is őt tartják. A Han dinasztia megalapítója, Liu Bang őt nevezte meg ősének. (80. fejezet.)

Yi Yin (Ji Jin) 伊尹 (Kr. e. 1648 – Kr. e. 1549) A Shang dinasztia egyik igen nagyra becsült tisztségviselője. Segítségére volt Tang császárnak a Xia-beli Jie fejedelem legyőzésében. A regényben többször is szóba kerül, s mindig jelentős bölcsként hivatkoznak rá. (43. fejezet.)

Yin Chun (Jin Csun) 殷純 (? – ?) Liu Bei egyik tanácsadója és generálisa. Neve csupán egyszer kerül említésre, a tisztségviselők között, akik támogatták uruk trónra emelkedését. (80. fejezet.)

Yin Feng (Jin Feng) 尹奉 (Zizeng) (? – ?) Cao Cao egyik generálisa, akinek jelentős szerepe volt a Liangzhou ellen támadó Ma Chao visszaverésében. A valóságban nem Jiang Xu alárendeltje. (64. fejezet.)

Yin Ji (Jin Csi) 伊籍 (Jibo) (? – ?) Liu Biao egyik tanácsadója, művelt és magas rangú férfiú. Igen nagyra becsülte Liu Bei-t. Bizonyos fordításokban és számítógépes játékokban „Yi Ji” néven szerepel. (52. fejezet.)

Yin Mo (Jin Mo) 尹默 (Siqian) (? – ?) Konfucianus tudós és hivatalnok Shu államban. Főként az oktatás ügyeivel foglalkozott, ő volt Liu Shan egyik mestere. (80. fejezet.)

Yu (Jü) császár/a Nagy Jü 大禹 (kb. Kr. e. 2200 – 2100) Kína egyik legendás uralkodója, a Három úr és Öt Császár egyike. Az árvizek megfékezésének tartják, s az egyik olyan bölcs-császárnak, kinek jellemét és tetteit Konfuciusz és sok neves kínai történetíró példaként állította koruk uralkodói elé. (80. fejezet.)

Yu Fan (Jü Fan) 虞翻 (Zhongxiang) (? – 223) Eredetileg Wang Lang kormányzó tanácsadója. Később megadta magát Sun Ce-nek, s a szolgálatába is állt. Több kiváló férfiút is meggyőzött arról, hogy csatlakozzanak Wu ügyéhez. (43. fejezet.)

Yu Gong (Jü Kung) 禹貢 (Zhisi) (? – ?) Legendás íjász a Tavasz és Ősz Korszakában. Wei állam mesterének mestere, Zi Zhuo ellen küldte. Utóbbi nem tudott megmérkőzni vele, mert túl gyenge volt ahhoz, hogy felemelje íját. Yu Gong azonban életben hagyta, mivel beszélgetésük során kiderült, hogy ő tanította mesterét. (50. fejezet.)

Yu Jin (Jü Csin) 于禁 (Wenze) (? – 221) Hírneves hadvezér Cao Cao szolgálatában, később Wei öt generálisának egyike. Számos hadjárat veteránja, aki azonban végül megszégyenülve, igen sajnálatos módon végzi. (41. fejezet.)

Yuan Shao (Jüan Sao) 袁紹 (Benchu) (kb. 142/153 – 202) A birodalom északi területeit fennhatósága alatt tartó, nagy hatalmú hadúr a Han korszak végén, a polgárháborús időszakban. Cao Cao gyermekkori jó barátja, ám a későbbiekben komoly rivalizálás bontakozik ki kettejük között. (41. fejezet.)

Yuan Shu (Jüan Su) 袁術 (Gonglu) (? – 199) Yuan Shao öccse, szintén nagy hatalmú hadúr. A későbbiekben kiderül, hogy nem éppen testvéri szeretettel viseltettek egymás iránt. Yuan Shu, nagyravágyása és ostobasága miatt, komoly túlzásokra ragadtatta magát. Ennek súlyos következményeit viselte magán sorsa. (43. fejezet.)

Yue Jin (Jüe Csin) 樂進 (Wenqian) (? – 218) A kezdetektől egészen élete végéig Cao Cao hűséges követője. A későbbiekben jelentős szerepet tölt majd be az események menetében, mint Wei öt generálisának egyike. Nem csupán tanácsadóként, hanem hadvezérként is kiemelkedő személyiség. (42. fejezet.)

Yue Yi (Jüe Ji) 樂毅 (? – ?) Guojun ura, valamint Yan állam egyik fontos hadvezére a Hadakozó Fejedelemségek Korában. Sikerült számos állam-

mal szövetséget kötnie a fenyegetően fellépő Qi ellen. Az egyesült haderő szétzúzta Qi seregeit. (43. fejezet.)

Zang Ba (Cang Pa) 臧霸 (Xuangao) (kb. 162 – kb. 230) Egymás után több urat is szolgáló harcos. Kezdetben Tao Qian embere volt, majd Lü Bu-hoz csatlakozott, végül Cao Cao szolgálatába állt. (48. fejezet.)

Zang Kong (Cang Kung) – lásd Zhang Ji.

Zhai Yuan (Caj Jüan) 翟元 (? - ?) Kitalált szereplő, Cao Ren egyik tisztje. Guan Ping végez vele Fanchengnél. (73. fejezet.)

Zhang Fei (Csang Fej) 張飛 (Yide) (168 – 221) Liu Bei ifjabbik fogadott fivére, a regény legjelentősebb szereplőinek egyike. Hűséges és rettenthetetlen hadvezér, ám igen lobbanékony és nem veti meg az italt sem. Ez utóbbi jellemvonásai sok gondot okoznak neki és ura dolgát sem könnyítik meg, ám idővel képes előnyére is fordítani „hírhedtségét”. (41. fejezet.)

Zhang Han (Csang Han) 張翰 (? - ?) Han Sui egyik embere, Cheng Yin társa, akivel együtt tűnt el a Cao Cao seregei elleni ütközetben a tong átkelőnél. (58. fejezet.)

Zhang He (Csang Ho) 張郃 (Junyi) (? - 231) Yuan Shao egyik tisztje. Később átáll Cao Cao-hoz, s igen jelentős szerepet játszik majd Wei csatározásaiban Shu ellen. (41. fejezet.)

Zhang Heng (Csang Heng) 張衡 (? - ?) Taoista tanító, Zhang Lu atyja. (59. fejezet.)

Zhang Hong (Csang Hung) 張紘 (Zigang) (153 – 229) A Sun család egyik fő bizalmasa, Zhang Chao fivére, legalábbis a regényben. A valóságban nem 212-ben, hanem 229-ben halt meg. Ő javasolta Sun Quannak a főváros áthelyezését. (44. fejezet.)

Zhang Ji (Csang Csi) 張既 (Derong) (? - 223) Gaolingből származó Wei-hadvezér. A regényben csupán nyúlfarknyi szerepet kap, mint Xiahou Yuan alvezére. Ő volt Zhang Qi atyja. (59. fejezet.)

Zhang Ji/Zhang Zhongjing (Csang Csi/Csang Csungcsing) 張機/張仲景 (kb. 150 – 219) Híres orvos és író. ő alapozta meg és foglalta össze a gyógyászat alapelveit és az orvosi tapasztalatokat, így nagyban hozzájárult a hagyományos kínai orvoslás kibontakozásához. (60. fejezet.)

Zhang Liang (Csang Liang) 張良 (Zifang) (Kr. e. 262 – Kr. e. 189) Hírneves hadvezér és államférfi, Liu Bangnak, a Han dinasztia megalapítójának egyik bizalmasa, a korai Han korszak „három hősének” egyike. Nagyban hozzájárult a Hanok uralmának megszilárdulásához. Halála után a Wencheng ura posztumusz címet kapta. (43. fejezet.)

Zhang Liao (Csang Liao) 張遼 (Wenyuan) (165 – 222) Lü Bu egyik generálisaként kezdte pályafutását, majd ura vereségét követően Cao Cao szolgálatába állt, s egyik legfontosabb hadvezérévé lett. Guan Yu személyes jó barátja, ami a későbbiekben még lényeges lesz. A valóságban nem harcban esett el, hanem betegség végzett vele. (42. fejezet.)

Zhang Ling (Csang Ling) 張陵 (? – ?) Az egyik fontos Wei-politikus, Zhang Lu nagyapja, neves taoista bölcs. (59. fejezet.)

Zhang Lu (Csang Lü) 張魯 (Gongqi) (? – 216) Hanzhong kormányzója, egészen addig, míg 215-ben kénytelen behódolni Cao Cao-nak. Ezután élete hátralévő részében Wei-t szolgálja. (59. fejezet.)

Zhang Nan (Csang Nan) 張南 (? – 208) Jiao Chu fegyvertársa a Yuanok szolgálatában. A valóságban nem halt meg Chibi-nél, sőt, arra vonatkozóan sem maradt fenn feljegyzés, hogy egyáltalán részt vett volna a csatában. (41. fejezet.)

Zhang Ren (Csang Ren) 張任 (? – 213) Liu Zhang egyik hadvezére, aki erősen ellenezte, hogy Liu Bei a tartományba jöjjön, és vitézül harcolt ellene. Nagy szerepe volt Pang Tong végzetében. (61. fejezet.)

Zhang Shuang (Csang Cuang) 張爽 (? – ?) Shu állam egyik magas rangú tisztségviselője. Támogatta Liu Bei trónra emelését. Fontosabb szerepet majd a harmadik kötet néhány fejezetében játszik. (80. fejezet.)

Zhang Song (Csang Szung) 張松 (Ziqiao) (? – 213) Liu Zhang egyik embere. Nem volt túl vonzó jelenség, ám kiváló értelemmel bírt. Amikor találkozott Liu Bei-jel, a hős teljesen lenyűgözte. Fa Zheng mellett nagy szerepe volt abban, hogy Liu Zhang elvesztette tartományát. (60. fejezet.)

Zhang Su (Csang Szu) 張肅 (Junjiao) (? – ?) Zhang Song fivére, Guanghan kormányzója, Liu Zhang egyik tisztségviselője, később Shu-hivatalnok. Nagy szerepe volt testvére halálában. (62. fejezet.)

Zhang Wei (Csang Vej) 張衛 (? - ?) Zhang Lu öccse, történelmileg nem sokat lehet róla tudni. Yangpingnél ő vezeti a védelmet Cao Cao csapatai ellen. (59. fejezet.)

Zhang Wen (Csang Ven) 張溫 (Huishu) (? - 230) Igen erkölcsös férfiú a Sun család szolgálatában. A valóságban nem szégyenítette meg őt Qin Mi, Sun Quan pedig elnézést kért tőle, hogy hozzá méltatlan feladatot bízott rá. (43. fejezet.)

Zhang Xiu (Csang Hsziu) 張繡 (? - 207) Zhang Ji unokafivére. Miután Cao Cao feleségül vette Zhang Ji özvegyét, Zhang Xiu gyűlölni kezdte a hadurat, és sikeres csatákat vívott ellene. Később azonban megbékélt vele, és kiválóan szolgálta Wei-t. (60. fejezet.)

Zhang Yi (Csang Ji) 張顛 (? - 208) Yuan Shang egyik harcosa, Ma Yan fegyvertársa. A későbbiekben Wei szolgálatába áll, s társával együtt vesztí életét. (Bizonyos fordításokban Zhang Zi néven szerepelt, hogy elkülönítsék a többi, hasonló nevű szereplőtől.) (41. fejezet.)

Zhang Yin (Csang Jin) 張隱 (? - ?) Han tisztségviselő és költő. Szerepet játszott Xian császár trónfosztásában. A regényben pusztán annyi szerepet kap, hogy ő viszi el a lemondásról szóló dokumentumot és a birodalmi pecsétet Cao Pi-nek. (80. fejezet.)

Zhang Yun (Csang Jün) 張允 (? - 208) Eredetileg Liu Biao tisztségviselője, felesége, Cai úrhölgy egyik bizalmas embere. Később behódol Cao Cao-nak, s Chibi-nél ő az egyik tiszt, aki a hajóhad élén áll. A valóságban valószínűleg nem végeztette ki Cao Cao. (41. fejezet.)

Zhang Zhao (Csang Csao) 子布 (Zibu) (156 - 236) Sun Ce, majd Sun Quan egyik minisztere, Wu „két Zhangja” közül az egyik (másikuk Zhang Hong). Nem csupán politikus, hanem hadvezér és tudós is volt. Szigorú, makacs személyisége tiszteletet parancsolt. Sun Quan mintegy mentoraként tekintett rá. (43. fejezet)

Zhang Zi - lásd: Zhang Yi.

Zhao Ang (Csao Ang) 趙昂 (Weizhang) (? - ?) Cao Cao szolgálatában álló tisztségviselő, aki hevesen szembeszállt Liangzhou-ban Ma Chao-val. Felesége is híressé vált, mivel támogatta férjét harcában. (64. fejezet.)

Zhao Fan (Csao Fan) 趙範 (? - ?) Guiyang kormányzója. Elhibázott javaslata miatt szembekerült Zhao Yunnal, s végül ez okozza vesztét. Kevés feljegyzés maradt fenn róla, de alvezéreivel ellentétben történelmi alak volt. (52. fejezet.)

Zhao Lei (Csao Lej) 趙累 (Kansui) (? - 220) Guan Yu szolgálatában álló hadvezér. 220-ben Sun Quan egyik generálisa, Ma Zhong elfogta és Guan Yu-vel, valamint Guan Pinggel együtt kivégezte. A regényben is ekkor hal meg, ám némiképp más módon. (73. fejezet.)

Zhao Qu (Csao Csu) 趙衢 (? - ?) Wei szolgálatában álló hadvezér. Regénybeli szerepe arra korlátozódik, hogy társával, Liang Kuannal együtt megöli Ma Chao feleségét és gyermekeiket. (64. fejezet.)

Zhao Yan (Csao Jen) 趙顏 (? - ?) Kitalált szereplő, akinek Guan Lu jövendőmondó és tudós jóslatot ad és meghosszabbítja az életét. (69. fejezet.)

Zhao Yue (Csao Jüe) 趙月 (? - ?) Zhao Ang és Wang úrhölgy fia. Ma Chao túszként tartotta magánál Nanzhengbe, végül pedig dühében végzett az ifjával. (64. fejezet.)

Zhao Yun (Csao Jün) 趙雲 (Zilong) (kb. 168 - 229) A könyv legnagyobb hőseinek egyike, az Öt Tigris Generális közül a negyedik. Liu Bei jó barátja, Shu egyik legfontosabb hadvezére. A valóságban sohasem állt Yuan Shao szolgálatában, nem hagyta el Gongsun Zant, hogy a továbbiakban Liu Bei mellett álljon, s halála is máshogy esett, mint a regényben. Ez utóbbi eseménynek egy kínai színmű a forrása. (41. fejezet.)

Zhao Zuo (Csao Cuo) 趙苻 (? - ?) Shu-tisztségviselő, Liu Bei és Zhuge Liang egyik bizalmas embere. Csupán egyszer kerül említésre, mint Liu Bei uralkodóvá tételének egyik támogatója. (80. fejezet.)

Zheng Du (Cseng Tu) 鄭度 (? - ?) Liu Zhang egyik tanácsadója. Guanghanból származott, s Liu Bei hódítása idején meglehetősen drasztikus ellenállási módszereket javasolt urának. további sorsa ismeretlen. (65. fejezet.)

Zheng Yu (Cseng Jü) 鄭嫗 (? - ?) Neves és legendás képességekkel bíró jövendőmondó. (43. fejezet.)

Zhong Jin (Csung Csin) 鐘緝 (? – 208) Kitalált alak, Xiahou Dun egyik alvezére. Zhao Yun végzett vele. (41. fejezet.)

Zhong Jin (Csung Csin) 鐘進 (? – 211) Zhong Yao fivére, kitalált szereplő. Gyorsan csúfos véget ér. (58. fejezet.)

Zhong Shen (Csung Sen) 鐘紳 (? – 208) Kitalált szereplő, Xiahou Dun egyik tisztje. Zhao Yun öli meg. (41. fejezet.)

Zhong Yao (Csung Jao) 鍾繇 (Yuanchang) (151 – 230) Tiszttségviselő és kalligráfus a Keleti Han korszak végén, majd Wei szolgálatában álló hivatalnok. A Négy Tehetséges Szépiró egyike, Cao Pi halálát követően Cao Rui Nagy tanítóvá emelte 226-ban. (56. fejezet.)

Zhou (Csou) herceg/Zhou Gong (Csou Kung) 周公 (Kr. e. XI. század) A Zhou dinasztia egyik fontos tagja, aki nagy szerepet játszott bátyja, Wu mellett, zűrzavaros időköt követően, a birodalom megszilárdításában. Nem csupán államférfiként, hanem íróként is hírneves: állítólag a Yi Jing is tőle származik, valamint a yayue elnevezésű kínai klasszikus zene úgyszintén tőle ered. (61. fejezet.)

Zhou Cang (Csou Cang) 周倉 (? – 219) Egykori Sárgaturbános lázadó, aki később behódol Guan Yu-nek. Hatalmas erejű férfiú. Fiktív szereplő. (49. fejezet.)

Zhou Shan (Csou San) 周善 (? – 212) Katonai tiszttségviselő Wu-ból. Őt küldte Sun Quan, hogy hozza haza hűgát, Liu Bei feleségét. Kitalált szereplő. (61. fejezet.)

Zhou Tai (Csou Taj) 周泰 (Youping) (163 – 225) Wu szolgálatában álló hadvezér, aki a későbbiekben megmenti Sun Quan életét, ezért igen nagy becsben áll a Sun családnál. Zhou Bing fivére, Jiang Qin harcostársa. (44. fejezet.)

Zhou Xun (Csou Hszun) 周循 (? – ?) Zhou Yu idősebb fia. Tehetséges Wu-hadvezér, bár atyjához hasonlóan ő is igen fiatalon, már húszas éveiben meghalt. Sun Quan legidősebb lányát vette el feleségül. Állítólag zsarnoki természetű férfiú volt. (57. fejezet.)

Zhou Yafu (Csou Jafu) 周亞夫 (? – Kr. e. 143) Hírneves Han-generális, aki leverte a hét állam felkelését Kr. e. 157-ben. Ezután főminiszterré tették meg,

ám később ellenétbe keveredett Jing császárral, s ez végül életébe került. Hadvezérként és becsületes, kitartó személyiségként emlékeznek rá. (76. fejezet.)

Zhou Yin (Csou Jin) 周胤 (? - 239) Zhou Yu második fia. Halála dátumán kívül nem sok minden tudható róla. (57. fejezet.)

Zhou Ying/Zhou Che/Zhou Fei (Csou Jing/Csou Cse/Csou Fej) 周妃 (? - ?) Zhou Yu lánya. Neve bizonytalan, általában csupán Sun Deng, Sun Quan legidősebb fia feleségként emlegetik. (57. fejezet.)

Zhou Yu (Csou Jü) 周瑜 (Gongjin) (175 - 210) Igen képzett hadvezér, először Yuan Shu, majd a Sun család, s így Wu szolgálatában. A Vörös Sziklák ütközetének egyik központi figurája. A valóságban nem próbálta meggyilkoltatni Zhuge Liangot, egész rivalizálásuk csupán azért került a regénybe, hogy növelje utóbbi hírnevét. Ezen felül Jiang Gan nem tett látogatást nála a csata során, Zhuge Liang pedig nem vett részt a temetésén, Pang Tong viszont meggyászolta őt. Végül halála a regényben kicsivel később következett be, mint a valóságban. (44. fejezet.)

Zhu Guang (Cu Kuang) 朱光 (? - ?) Wei-hadvezér, Lujiang kormányzója. Szinte semmi történeti forrás nem maradt fenn róla. (61. fejezet.)

Zhu Ling (Cu Ling) 朱靈 (Wenbo) (? - 223) Hadvezér a Han udvarnál. Először Yuan Shao szolgálatában állt, ám később Wei királyságát szolgálta. Állítólag Cao Cao nem kedvelte őt. (58. fejezet.)

Zhu Ran (Cu Jen) 朱然 (Yifeng) (182 - 249) Sun Quan gyermekkori barátja, Wu-generális. 219 előtt nem kapott fontos pozíciót. Később az északnyugati határon védte országát Wei támadásaival szemben, jelentős sikereket elérve. (75. fejezet.)

Zhu Zhi (Cu Ci) 朱治 (Junli) (156 - 234) Ugyan a regényben nem kap sok szerepet, de a Sun család három generációját is szolgálta tanácsadóként. Magas rangot töltött be Wu tartomány vezetésében. (44. fejezet.)

Zhugé Jin (Csuge Csin) 諸葛瑾 (Ziyu) (174 - 241) Zhuge Liang bátyja. Wu szolgálatába állt, s Sun Quan erősen megbízott benne. Legtöbbször jó tanácsadónak bizonyult, azonban korántsem volt olyan zseniális férfiú, mint öccse. (42. fejezet.)

Zhugue Liang (Csuko Liang) 諸葛亮 (Kongming) (181 – 234) A regény legfontosabb szereplőinek egyike, a világtól elvonultan élő bölcs, akit Alvó Sárkánynak (Wo Long 臥龍) is neveztek. Liu Bei megkeresésére és kérésére válik hajlandóvá részt venni a politikai és katonai eseményekben. Szerepe ebben a kötetben már meghatározó, s ez Shu állam megalapítását követően csak növekszik. (41. fejezet.)

Zhugue Yuan (Csuko Jüan) 諸葛原 (Jingchun) (? – ?) Jövendőmondó és politikus Wei állam szolgálatában. Csupán Guan Lu kapcsán kerül elő neve a regényben. (69. fejezet.)

Zi Fan (Ci Fen) 子犯 / Hu Yan (Hu Jen) 狐偃 (Kr. e. 715 – Kr. e. 629) A Di törzsből származó miniszter és generális Jin államban, a Tavasz és Ősz Korszakában. Wen herceg segítője. Állítólag az ősi Kína legjobb tanácsadóinak egyike. Nevének jelentése: Fan mester. (79. fejezet.)

Zi Zhuo (Ci Cuo) (Ruzi) (? – ?) Íjászmester a Tavasz és Ősz Korában. Zheng államot szolgálta, amikor Wei tanítványának, Yingong Zhituo-nak a tanítványát, Yu Gongot küldte ellene. Yu Gong életben hagyta, amikor látta, hogy az öreg mester harcképtelen, mivel kiderült számára, hogy ő tanította mesterét, így közvetve őt is. (50. fejezet.)

Zu Bi (Cu Pi) 祖弼 (? – ?) A birodalmi pecsét őrzője Xian császár uralmának idején. Cao hong végezte ki, mivel nem volt hajlandó átadni a pecsétet, amikor az uralkodót letaszították a trónról. Kitalált szereplő. (80. fejezet.)

Zuo Ci (Cuo Ci) 左慈 (Yuanfang) (? - ?) Legendás taoista bölcs. Történelmileg csupán annyit lehet tudni róla, hogy a három királyság időszakában élt, s halála háromszáz éves korában következett be. Mestere Feng Heng volt, ő pedig tudását Ge Xuannak adta tovább. Egyes legendák neki tulajdonítják, a ninjutsu avagy nindzsucu megalapítását, ezzel őt feltételezve az első nindzsának. (68. fejezet.)

AJÁNLOTT IRODALOM

A három királyság története [I-VI fejezet], MTA Orientalisztikai Munkaközösség, Budapest, 1987, fordított: Ecsedy Ildikó.

Bárdi László: *Az ősi Selyemút világa*, Masszi, Budapest, 2003.

Csibra Zsuzsanna: *Klasszikus kínai próza*, Akadémiai Kiadó, Budapest, é. n. [egyetemi jegyzet, PPTE].

Csibra Zsuzsanna: *Mesék a természetfeletről - A zhiguai jelentősége a klasszikus kínai irodalomban*, Taramix, h. n., 2018.

Csongor Barnabás (szerk.) - Tőkei Ferenc (szerk.): *Klasszikus kínai költők I-II*, Európa, Budapest, 1967.

Ecsedy Ildikó: *A kínai állam kezdetei*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1987.

Ecsedy Ildikó (szerk.) - Kalmár Éva (szerk.): *Ex Oriente Lux, Tanulmányok Kínáról Európa ókorából*, Miskolci Bölcsész Egyesület, Miskolc, 1992.

Lóczy Lajos: *A mennyei birodalom története*, Lampel, Budapest, 1901.

Maspero, Henri: *Az ókori Kína*, Gondolat, Budapest, 1978, fordította: Csongor Barnabás.

Polonyi Péter: *Kína története*, Kozmosz Könyvek, Budapest, 1988.

Szun-ce: *A hadviselés tudománya*, Göncöl, Budapest, 2002, fordította: Édes Bálint.

Tokaji Zsolt: *A régi Kína fegyverei*, Zrínyi-Terebess, Budapest, 1997.

Tokaji Zsolt (szerk.) - P. Szabó Sándor (szerk.): *A kínai hadtudomány klasszikusai*, Dialóg Campus, Budapest, 2018.

Wong, Eva: *Útmutató a taoizmushoz*, Magyar Taoista Egyház/Lunarimpex, Budapest, 2011.